Apokalipso 18 : la granda krio —2018-2030

« Ol falabis, ol falabis, Babilon la Granda! »
« Ekirez el mezo di ol, mea popolo... »

Samuel prezantas

Explikez a me Daniel e Apokalipso

La profetal evidentaji ke Deo existas
Lua lasta Revelaji por lua elektiti

En ca verko: Lua Projekto - Lua Judicio

Versiono: 01-12-2024

(70-Autuno-5995)

« E me audis la voco di viro en mezo di Ulai;

***il kriis e dicis: Gabriel, explikas a lu la vizio* » Daniel 8:16.**

Explikala noto di la kovrilo

De supre adinfre: Mesaji di la tri angeli di Apokalipso 14.

To esas tri veraji de la libro di Daniel revelita a la santi pos la probo di la printempo 1843 e pos ta di la 22ma di oktobro 1844. Nekonocante la rolo di la sabato, l'unesma adventisti ne povis komprenar la vera signifiko di ca mesaji. L'adventisti qui expektis la reveno di Kristo ligis sua experienco a la « **krio di noktomezo** » o « *mezo di nokto* » citita en la parabolo di « *dek virgini* » de Matt.25:1 til 13 ube l'anunco di « *reveno di la Spozo* » esas mencionata.

1- **La temo di judicio** developita en Dan.8:13-14 e subjekto di la mesajo di l'unesma *anĝelo* en Apo.14:7 : « *Timez Deo e donez a Il glorio, nam la horo di lua judicio venis, e adorez Ta qua kreis la tero, la cieli, e la fonti di aquo!* » : la retroiro a saturdio, sola vera sepesma dio di la divina ordino, sabato di la Judi e dio di la semanal repozo esas postulata da Deo en la quaresma de lua dek imperi.

2- **La denunco di la papala Roma**, « *mikra korno* » e « *rejo diferanta* » de Daniel 7:8-24 e 8:10-23 til 25, qua recevas la nomo « *Babilon la granda* » en la mesajo di la duesma *anjelulo* de Apo.14:8 : « *Ol falabis, ol falabis, Babilon la Granda!* » : precipue, pro la sundio, ex « sunodio » heredita de l'imperiestro Konstantino 1er qua instigis ol ye la 7ma di marto 321. Ma ca expreso « *ol falabis* » esas justifikata per la revelo di lua naturo maldikata da Deo quale Ilu igas deskovrar a lua servisti adventisti pos 1843, en 1844, per restitucar la praktiko di la sabato abandonita. « *Ol falabis* » signifikas : « ol esas kaptita e vinkita ». La Deo di veritado anuncas tale lua vinko kontre la kampo di religia mentio.

3- **La temo di lasta judicio** ube « *la fairo di la duesma morto* » frapas la kristana rebeli. To esas l' imajo prezentita en Dan.7:9-10, la temo developesas en Apo.20:10 til 15, ed ol esas la subjekto di la mesajo di la triesma *anjelulo* en Apo.14:9-10 : « *E altra, triesma anjelulo sequis li, dicante per lauta voco : Se ulu adoras la bestio e lua imajo, e recevas **marko** sur lua fronto o sur lua manuo, ilu drinkos, anke ilu, de la vino di la furio di Deo, versita sen mixuro en la kalixo di lua kolero, ed ilu tormentesos en la fairo e la sulfo, ante la santa anjeluli ed ante la mutonyuno* » : Hike, la sundio identigesas kun la « *marko di la bestio* ».

Relevas la korespondo identa di la versi-numeri cencita en Daniel 7:9-10 ed Apokalipso 14:9-10.

La quaresma *anjelulo*: ol aparas nur en Apo.18 ube ol imajas l'ultima proklamo di la tri adventista mesaji antea qui recevas tota la divina lumo qua iluminis li de 1994 til la fino dil mondo, do til la printempo 2030. To esas la rolo quan mustas tenar la nuna verko. La lumo qua iluminis ol revelas la sukcesiva kulpi: di la katolika religio, de 538; di la protestanta religio, de 1843; e di la oficala adventista institucuro, de 1994. Omna ta spiritala fali havis kom kauzo, en lia tempo: la rifuzo di la lumo propozita da la Santa Spirito di Deo en Iesu-Kristo. "*En la tempo di la fino* » mencionita en Dan.11:40, la katolika eklezio kunigas en sua malediko, omna religiala grupi kristana o ne qua agnoskas lua ministrado ed autoritato; to sub la egido di sua alianco nomizita « ekumeniala » qua, pos la protestantismo, la oficala adventismo adheris en 1995.

2 Korintiani 4:3-4

« … Se nia Evangelio esas ankore vualizita, ol esas vualizita por ti qui perisas; por la nekredanti di qua la deo di ca epoko blindigis l'inteligenco, por ke li ne vidus brilar la splendoro di la Evangelio di la glorio di Kristo, qua esas la imajo di Deo. »

« E se la profetala vorto restas nekomprenata, ol nur restos por ti, qui mustas perisar»

Do, rezume pri la revelaci prezentita en ca dokumento, savar ke, por « *justifikar la santeso* »,
de la printempo 1843 establita per la dekreto di la Dio kreinto e legifanto de Daniel 8:14, segun lua « *Evangelio eterna* »,

sur la tota tero, omna homo e omna muliero,

<u>mustas baptizesar</u> en la nomo di Iesu Kristo per tota enmerso por obtenar, la divina graco,

<u>mustas observacar la saturdio</u>, la ripozo di la sabato di la sepesma dio, santigita da Deo en Genezo 2, e 4ma de lua 10 komandi citita en Exodo 20; ico, por konservar lua graco,

<u>mustas honorar la divina legi</u> morala e la nutriva legi preskriptita en la santa Biblo, en Genezo 1:29 e Levitiko 11, (santeso di la korpo)

e <u>ne mustas « *desprizar lua profetala vorto* », por ne « *extingar la Spirito di Deo* »</u> (1 Tes.5:20).

Qua ne respondas a ca kriterii esas kondamnita da Deo suportar la « *duesma morto* » deskriptita en Apokalipso 20.
Samuel

EXPLIKAS – A ME DANIEL E APOKALIPSO

Paginizo di la traktita temi

Unesma parto : La preparala noti

Uzas l'automatala sercho di pagino-numeri de la programaro uzata

Pagino tituli

07 Prezento
12 Deo e lua kreaji
13 La biblikal fundamenti di la vereso
16 Noto fundamentala : 7ma di marto 321, la maledikta dio di peko
26 La atesto di Deo donita sur la tero
28 Noto : Ne konfundez martireso kun puniso
29 La Genezo: vitala profetala resumo
30 La kredo e nekredemeso
33 La nutrajo por la konvena tempo
37 La revelita historio di la vera kredo
39 Preparala noti de la libro di Daniel

41 Omno komencas en Daniel – La LIBRO DI DANIEL
42 Daniel 1 - Arivo di Daniel en Babilon
45 Daniel 2 - *La statuo* de la vizio dil rejo Nebukadnecar
56 Daniel 3 - La tri kompanioni en *la forno*
62 Daniel 4 - la rejo humiligita e konvertita
69 Daniel 5 - La judicio dil rejo Belsacar
74 Daniel 6 - Daniel en *la foso dil leoni*
79 Daniel 7 - *La quar animali* e la *mikra korno* papal
90 Daniel 8 - La papala identeso konfirmita – la divina dekreto de Dan.8:14.
103 Daniel 9 - La anonco di la tempo di la terala ministrado di Jesus-Kristo.
121 Daniel 10 - Anonco di la *granda kalamitato* - La vizioni di la kalamitato
127 Daniel 11 - La sep militi di Siria.
146 Daniel 12 - La universala misiono adventista ilustrita e datizita.
155 Inico a la profetala simbolismo
158 L'adventismo
163 La unua regardo a l'Apokalipso
167 La simboli di Roma en la profetajo
173 Lumo pri la sabato
176 La dekreto di Deo de Daniel 8:14
179 Preparo por Apokalipso
183 La Apokalipso en rezumo
188 **Duesma parto : la detala studio di la Apokalipso**
188 **Apokalipso 1** : Prologo-La reveno di Kristo-La temo adventista
199 **Apokalipso 2** : l'Asemblo di Kristo de lua lanco til 1843
199 1era epoko : *Efeso* - 2a epoko : *Smirna* - 3a epoko : *Pergamo* - 4a epoko : *Tiatira*
216 **Apokalipso 3** : la Asemblo di Kristo de 1843 - la kristana apostolala fido riestablisita
216 5ma epoko : *Sardes* - 6ma epoko : *Filadelfia* -
223 La destino di adventismo revelita en l'unesma vido di Ellen G. White
225 7ma epoko : Laodicea
229 **Apokalipso 4** : la cielala judicio
232 Noto : la DIVINA LEGO profecias
239 **Apokalipso 5** : la Filio di Homulo
244 **Apokalipso 6** : Aktori, divina punisi e signi di la tempo di la kristana epoko - La unesma 6 sigili
251 **Apokalipso 7** : la adventismo di la sepesma dio siglita per la "*sigilo di Deo*" : la sabato e sekreto "*sepesma sigilo*".
259 **Apokalipso 8** : La unesma quar "*trompeti*"
268 **Apokalipso 9** : La 5ma e 6ma « *trompeti* »
268 la 5ma « *trompeto* »
276 la 6ma « *trompeto* »
286 **Apokalipso 10** : la « *mikra libro apertita* »
291 Fino di l'unesma parto di la Revelaciono
Duesma parto : la temi developita
292 **Apokalipso 11** : la papala regno - la nacionala ateismo - la 7ma « *trompeto* »
305 **Apokalipso 12** : la granda centrala plano
313 **Apokalipso 13** : la falsa frati di la kristana religio
322 **Apokalipso 14** : la tempo di la 7ma-dia adventismo
333 **Apokalipso 15** : La fino di la tempo di graco

336 **Apokalipso 16** : *la sep lasta plago di la kolero di Deo*
345 **Apokalipso 17** : la prostituitino desmaskesas ed identigesas
356 **Apokalipso 18** : la prostituitino recevas sua puniso
368 **Apokalipso 19** : la *milito Harmagedon* di Iesu Kristo
375 **Apokalipso 20** : les *mil yari* di la 7ma yarmilo e la lasta judicio
381 **Apokalipso 21** : la *Nova Jerusalem* glorifikita simbolizita
392 **Apokalipso 22** : la senfina dio di eterneso
405 **La litero mortigas ma la Spirito vivifikas**
408 **La terala tempo di Jesus-Kristo**
410 **Santeso e santigo**
424 La separadi di Genezo – de Genezo 1 til 22 –
525 La realigadi di la promisi facita ad Abraham : Genezo 23 til …
528 L'Exodo e la fidela Moises – De la Biblo generale – La horo dil lasta selekto – L'adventismo dil sepesma dio : separo, nomo, historio – La precipua judicii di Deo – Divina de A til Z – La deformacioni di bibla texti – L'Esprito restauracas la vereso.
547 La finala dediko
548 **La Lasta Voko**

Noto: la tradukuri en stranjera lingui facita per automata tradukilo-softvaro, l'autoro nur responsas pri la Franca texti, originala linguo di la dokumenti.

Explikas a me Daniel e Apokalipso

Prezento

Me naskis e vivas en ca tre abomininda lando, nam Deo simbolale nomizas lua chefurbo "*Sodom e Egiptia* » en Apo.11:8. Olua sociala modelo, republikala, envidiita, imitesis, disseminesis ed adoptesis da multa populi sur la tota tero; ca lando esas Francia, dominacanta monarkiala e revolucionala lando, experimentinto di kin Republiki kun publikanala rejimi kondamnita da Deo. Fiere, ol proklamas ed afichas lua tabuli di homala yuri, outrageoze opozanta a la tabuli di homala devi skribita sub formo di "dek imperi", da la kreanta Deo ipsa. De lua origino e lua unesma monarkio, ol prenis la defenso di lua enemiko, la Romana katolika religio, di qua la docado sencese nomizis "malo" to quo Deo nomizas "bono" e nomizis "bono" to quo Il nomizas "malo". Persequante lua neevitebla falo, lua Revoluciono duktis ol adopter ateismo. Tale, kom kreuro, tera poto, Francia engajis su en lukto qua opozas ol a l'autentika omnipotenta Deo, fera poto; la rezulto esis previdebla e profetizita da Il; ol experiencos la sorto di "*Sodom* » kulpoza di la sama peki ante el. La historio di la mondo dum la lasta 1700 yari, cirkume, formacesis da lua malica influo, precipe per la suporto quan el donis a l'autoritato di la papala rejimo katolika romana, de lua unesma monarko, Klodvigo 1er, l'unesma rejo di la Franki. Ilu baptesis en Reims, ye la 25ma di Decembro en la yaro 498. Ta dato portas la signo di Kristonasko-festo ligita da Roma, nejuste e outrageoze, a falsa naskodato di Iesu-Kristo, la Deo inkarnacita, kreinto di la mondo e di omno quo vivas o existas; qua juste postulas la titulo « *Deo di vereso* » nam il abominas « *la mentio qua havas la diablo kom patro* », quale Jesus deklaris.

Ka tu volas nerefutebla pruvo ke nula Romana papo esas legitima pretendar su servisto di Jesus Kristo? Yen ol, preciza e biblikala : Jesus deklaris en Mateo 23:9 : « ***E nulu sur la tero nomizez vua patro; nam un sola esas vua patro, qua esas en la cieli.*** »

Quale la papo nomesas sur la tero? Omnu povas konstatar, « santa ***patro*** », o mem, « tre-santa ***patro*** ». La katolika sacerdoti anke nomesas « ***patri*** ». Ta rebela atitudo igas ke la multitudi de sacerdoti pozas su kom pretendita nedispensa intermediari inter Deo e la pekanto, dum ke la Biblo instruktas por lu libera aceso che Deo legitimita da Jesu-Kristo. Per ta maniero, la katolika fido infantizas la homi por aparar nedispensa e neevitebla. Ta deviigo di la direkta interceso di Jesu-Kristo esos denuncata da Deo en profetio, en Dan.8:11-12.Questiono-Respondo : Qua povas kredar ke la potenta Deo kreinto povus prenar kom servisti homala enti qui desobedias a lu per tala « ***aroganteso*** » ecesanta denuncita en Dan.7:8 e 8:25 ? La bibliala respondo a ca infantigo di homala menti esas en ca verseto di Jer.17:5 : « *Tale parolas YaHWéH :* ***Maledikita*** *esar la homo* ***qua fidas en homo****,* ***qua prenas la karno por sua apogo****, e qua deturnas sua kordio de YaHWéH !* »

Pro ke Francia multe formacis la religiala historio di granda parto di kristana epoko, Deo donis a Franciano la misiono revelar lua maldikta rolo; to, per klarigar la celita senco di lua profetala revelaci enigita en strikte biblikala kodo.

Me recevis en 1975 l'anunco di mea profetala misio per viziono, di qua me nur komprenis la vera signifiko en 1980, pos mea bapto. Baptizita en la kristana kredo di la sepma-dia adventisti, me savas, de 2018, ke me esis pozita en ministerio por la tempo di jubileo (7 foyi 7 yari) qua finos en la printempo 2030 kun la retro en glorio di la Sinioro Deo Omnipotenta, Iesu-Kristo.

Rekonocar l'existo di Deo o di Iesu-Kristo ne suficas por obtenar l'eterna salvo.

Me memorigas hike, ante ascendar a la cielo, Jesus adresis a lua dicipuli la vorti di ca versi de Mat.28:18 til 20: « *Jesus, aproximeskante, parolis a li tale: Omna povo donesis a me en la cielo e sur la tero.* ***Irez, facas de omna nacioni dicipuli****, baptizante* ***en la nomo di Patro, e Filio, e Santa Spirito****, e* ***instruktas li observar omno quo me preskriptis a vu****. E voyez, me esas kun vi omna dii, til la fino di la mondo* ». Lua divina spirito inspiris a l'apostolo Petro ca altra formala e solena deklaro de Akt.4:12: « ***Ne existas salvo en altra; nam ne existas sub cielo altra nomo qua esis donita inter homi, per qua ni mustas esar salvita*** ».

Konsequentale, komprenas lo, la religio qua rikoncilias ni kun Deo ne repozas sur religiala heredajo pro homala tradicioni. La fido al voluntara expiaco-sacrifiko ofrita da Deo, per lua homala morto en Iesu-Kristo, esas**l'unika moyeno** obtenar nia rikoncilio kun la perfekta justeso di lua divina santeso. Do, irgu qua tu esas, irgu qua esas tua origino, tua heredita religio, tua populo, tua raso, tua koloro o tua linguo, o ankore, tua stando inter homi, tua rikoncilio kun Deo pasas nur tra Iesu-Kristo e l'adeso a lua docado quan il adresas a lua discepuli til la fino dil mondo; quale atestas ica dokumento.

L'expreso « ***Patro, Filio e Santa Spirito*** » indikas tri sucedanta roli tenita da l"unika Deo en lua plano di salvo ofrita a pekanta homo, kondamnita a la « *duesma morto* ». Ta « trinitato » ne esas kunveno di tri Deo, quale Mohamedani kredas, do justifikante lia rejekto di ta Kristana dogmato e lua religio. En « ***Patro*** », Deo esas por omni nia kreinto ; en « ***Filio*** » il donis a su korpo di karno por expiacar la peki di lua elektiti vice li ; en « ***Santo Spirito*** », Deo, Spirito di Kristo rivivinta, venas helpar sua elektiti sucesar sua konversion per obtenar « ***la santigo sen qua nulu vidus la Sinioro*** », segun quo docas l'apostolo Paulus en Heb.12:14 ; « ***la santigo*** » esas, esar **aparte metita** por e da Deo. Ol konfirmas lua acepto dil elektito e aparas en la verki di sua fido, to esas, en sua amo por Deo e sua bibla veritado inspirita e revelita.

La lektado di ca dokumento esas necesa por komprenar **la tre alta nivelo di maledikto** qua pezas sur la populi di la tero, lia religiala institucuri e ti di la kristana westala

mondo, precipue, pro sua kristana origino; nam la voyo indikita da Iesu-Kristo konstituas la salvanta voyo **unika** e **exkluziva** de la projeto di Deo ; konseque, la kristana fido restas la privilejizita skopo di ataki da la diablo e demoni.

Baze, la salvanta projeto konceptita da la kreinta Deo esas simpla e logika. Ma la religio prenas karaktero komplexa pro ke ti qui docas ol pensas nur pri justifikar sua religiala koncepto e, praktikanta peko, ofte pro nesavo, ta koncepto ne plu konformas a la postuli di Deo. Konseque, Il frapez li per sua maledikto, quan li interpretas a sua avantajo e ne audas la reprocho divina.

Ca verko ne havas ula voko recevar literaturala premio ; por la Deo kreanto, ol havas, nur, la rolo, metar lua elektiti a la probo di la fido qua permizos a li obtenar l'eterna vivo ganita da Jesus-Kristo. Tu trovos en ol repeti, ma esas la stilo quan Deo uzas martelante la sama docaji quin ilu revelas per imaji e simboli diferanta. Ta multa repeti konstituas la maxim bona pruvi di lia autentikeso e atestas l'importo quan ilu donas a la ilustrita veri koncernata. La paraboli docata da Jesus konfirmas ca insisto e ca repeti.

Tu trovos en ca verko revelaji donita da la granda Deo kreinto qua vizitis ni sub la homala nomo di Jesus de Nazaret, veninta kun la titulo "oleizita", o "mesio", segun la Hebrea "mashiah" citita en Dan.9:25, o "kristo", de la Greka "christos" en la skribaji di la nova pakto. En ilu, Deo venis ofrar sua vivo perfekte pura kom voluntara sakrifiko, por validigar la riti di la animala sakrifiki qui precedis lua veno de la originala peko komisita da Eva ed Adam. La termino "*oint* » signifikas ta qua recevas l'unkteso di la Santa Spirito simboligita per l'oleo di olivieri. La revelaciono profetala donita da Deo a la sola nomo di Iesu-Kristo e lua expiacala verko venas guidar lua elektiti sur la voyo qua kondukas a l'eterna vivo. Nam la salvo per graco sola ne impedas l'elektito falar en kaptili di qui il ignorus l'existo. Do por kompletigar lua ofro di graco, ke en la nomo di Iesu-Kristo, Deo venas revelar l'existo di la precipua kaptili qui permisas a lua lasta servisti di la fino-tempi, analizar, judikar, e komprenar **klare** la konfuza situo di universala kristana religio qua prevalas en ca lasta epoko di terala salvo.

Ma ante semar, oportas extirpar; nam la naturo di la Kreinto Deo esas distordita per la docado di la granda monoteista religii dissemita sur la tero. Li omna havas komuna impozar la unika Deo per koakto e atestas tale pri lia separo e omna relato kun il. L'aparenta libereso ligita a kristana fido esas nur pro la nuna cirkonstanci di la tempo, ma tam balde kam Deo lasos la demoni agar libere, ca netoleremeso vers qui ne sequas li riaparos. Se Deo volus agar per koakto, il suficus, simple, facar su videbla a lia okuli, por obtenar de lua kreituri ke li obeos omna sua voli. Se il ne agis tale, esas pro ke lua selektado di elektiti dependas, **sole**, pri la libera elekto amar olu o refuzar ol; libera elekto quan lu donas a omna sua kreaji. E se existas koakto, ol esas nur la naturala karaktero dil elektiti qui esas pulsata ed atraktata, per sua libera individua naturo, da la Deo amo. E ca nomo amo konvenas a lu, nam lu sublimigas ol, ofrante a sua kreaji demonstro en agado qua igas ol nedisputebla; to per ofrar sua vivo por expiacar, en la persono di Iesu-Kristo, la heredita e komisita peki da sua **sole** elektita dum lia nesavanteso e febleso. Atencez! Sur tero, ca vorto amo prenas nur la formo di sentimento e lua febleso. Ta di Deo esas forta e perfekte justa; quo facas tota la diferi, nam ol prenas la formo di principo ube la sentimento esas tote mastrisata. La vera religio aprobita da Deo do repozas sur la libera adhero a lua persono, lua penso e lua principi establisita kom legi. Tota la terala vivo konstruktesis sur lua fizikala, kemiala, morala, psikala e spiritala legi. Same kam ne venus en la penso di homo l''ideo liberigar su de la lego di terala graveso e igar ol desaparar, lua spirito povas nur florar harmonioze en la respekto ed obado a la legi e principi establita da la Kreinto Deo. E ca vorti dil apostolo Paulo en 1 Kor.10:31 esas tale perfekte justifikata: « ***Do, sive ke vu manjas, sive ke vu drinkas, sive ke vu facas irgo altra, facas omno por la glorio di Deo***». L'aplikado di ta libera invito esas posibla pro ke, en la Biblo, ed ol sola, Deo donacis e revelis lua divina konsili. Ed esas importanta konsiderar lua opiniono por plenigar la laboro di « ***santigo sen qua*** », segun Heb.12:14, « ***nulu vidos la Sinioro*** ».

Kelkafoye, lua opiniono prenas la formo di ordono, ma ol ne esas plu diskutinda kam ta quan donas la specalisto mediko a qua la homaro hastas obedar, pensante agar maxim bone por sua fizikal o mentala saneso (mem se erorante). La Deo kreanto esas, multe super omni, la sola e vera mediko di l'anmi quin Il konocas en lia maxim mikra detali. Il vundas ma sanigas singlatempe ke la situaciono esas favoroza. Sed fine, Il destruktos e anihilicos omna cielala e terala vivo qua montris su nekapabla amar Il e do, obedar Il.

La religiala netoleremeso do esas la revelanta frukto di la falsa monoteista religio. Ol konstituas kulpo e tre grava peko, nam ol deformas la karaktero di Deo, ed atakante Ilu, ol ne riskas obtenar lua beno, graco e salvo. Tamen, Deo uzas ol quale flago por punisar e frapar la nekredanta o nefidela homaro. Me apogas me hike sur la biblia e historiala atesto. Efektive, la skribaji di la anciana alianco instruas a ni ke por punisar la nefideleso di lua populo, la naciono nomizita Izrael, Deo uzis la populo "Filistina", lua maxim proxima vicino. En nia epoko ica populo prolongas ica ago sub la nomo "Palestiniana". Pose, kande Ilu volis revelar lua judicio e definitiva kondamno di ica karnala terala Izrael, Ilu vokis la servadi di la rejo Kaldeana Nebukadnecar; ico trifoye. Ye la triesma, en -586, la naciono destruktesis e la supervivanti di la populo duktesis en deporto a Babilon por durar "70 yari" profetizita en Jer.25:11. Pli tarde ankore, pro lua refuzo agnoskar Iesu-Kristo kom lua mesio, la naciono itere destruktesis dal trupi Romana guidita da Titus, l'heredanto dil imperiestro Vespasian. Dum la Kristana ero, oficale retrombisinta en peko en 321, la Kristana fido livresis a la netoleremeso dil papo de 538. E ica dominacanta Katolika fido serchis disputo kun la mez-orientala populi diveninta religioze Mohamedana dum la sama 6^{emo} yarcento. La nekredema kristanismo trovis tie, redutinda eterna adverso. Nam, la religioza opozo di la du grupi esas kom la poli, totale opozita til la fino dil mondo. La nekredanto esas anke superba ed ilu serchas la glorio di l"exkluziveso; ne obtenante ol de Deo, ilu atribuas ol a su e ne aceptas esar kontestata. Ta deskripto di l"individuo karakterizas, anke kolektive, la membri qui apartenas a la diversa asembli e grupigas su en la diversa falsa religii. Kondamnar l"intoleremo ne signifikas ke Deo esas tolerema. L"intoleremo esas homala praktiko inspirita da la demonala grupo. La vorto tolerema implikas la penso di l"intoleremo e la vorto di la vera kredo esas aprobo o reprobo segun la biblia principo "yes, o no". Por sua parto, Deo suportas l"existo di la malo sen tolorar ol; ilu suportas ol por tempo di libereso previdita en lua projeto por selektar sua elektiti. La vorto toleremo do aplikesas nur a l"homaro, e la termino aparis en l"edikto di Nantes da Henri la 4ma ye la 13ma di aprilo 1598. Ma pos la fino di la tempo di graco, la malo e ti qui facas ol destruktesos. La toleremo remplasis la religioza libereso donita a l"homo da Deo, de la komenco.

La menuo di ca verko esas anuncata; la pruvi esos prezentata e demonstrata tra la pagini.

Deo e lua kreaji

La spiritala lexiko uzata da homi en Latina Europa celas esencala mesaji transdonita da Deo. Tiel esas, unesme, la vorto Apokalipso qua, sub ca aspekto, evocas la granda katastrofo timata da homi. Tamen, dop ca timiganta termino, trovesas la traduko « Reveleso » qua revelas a lua servisti en Kristo kozi neprerezebla por lia salveso. Segun la principo qua volas ke la feliceso di unu facas la desfeliceso di altri, ti de l'opozanta kampo, la mesaji en absoluta kontrari esas tre richa en instrukti e tre ofte sugestita en la tre santa « Reveleso » donita a l'apostolo Ioannes.

Altra termino, la vorto "anjelo" celas importanta docado. Ca Franca vorto venas de Latina "angelus" qua mem venas de Greka "aggelos" signifikante: mesajero. Ca tradukuro revelas a ni la valoro qua Deo donas a lua kreituri, lua vizavizi quin lu kreis libera e relative nedependanta. La vivo esante donita da Deo, ca nedependanteso konservas logika restrikti. Ma ca termino "mesajero" revelas a ni ke Deo vidis lua libera vizavizi quale vivanta mesaji. Do, singla kreituro reprezentas mesajo kompozita de vivo-experienco markizita da personala selekto e pozicioni qui konstituas to quo la Biblo nomizas "anmo". Singla kreituro esas unika quale vivanta anmo. Nam to quo la unesma cielala vizavizi kreita da Deo ignoris, ti quin ni tradicionale nomizas "la anjeli", esas ke ta qua donis a li la vivo e la yuro di vivar povas reprenar li. Li esis kreita por vivar eterne e ignoris til la senco di la vorto morto. Esas por revelar a li quo signifikas la vorto morto ke Deo kreis nia terala dimensiono en qua la homala speco, o Adam, asumis la rolo di mortinto pos la peko di la gardeno di Eden. La mesajo quin ni reprezentas esas agreabla a Deo**sole** se ol konformas a lua normi di bona e justa. Se ca mesajo respondas a lua normo di mala e desbona, ta qua portas ol esas la rebela tipo qua il kondamnas a eterna morto o, a finala destruktado e anihiligo di tota lua anmo.

La biblikal fundamenti di la vereso

Deo trovis bona e justa revelar, unesme, l'origini di nia terala sistemo a Moises, por ke omna homa esanto havez konoco pri ol. Il indikas ibe, prioritaton di la spirital instruktado. En ca ago, il prezantas a ni **la bazi di lua verajo** qui komencas per regulizar l'ordino di tempo. Nam Deo esas la Deo di ordino e nobla kohero. Ni deskovros, per komparo kun lua normi, la stulta e nekoheranta aspekto di nuna ordino establita da la pekanto. Nam esas vere la peko e ja l'originala peko qua chanjas omno.

Ma esas nedispensable komprenar ante omna altra kozi, ke la « *komenco* » citita da Deo en la Biblo, e unesma vorto dil libro nomizita « Genezo » esez, « origino », ne koncernas la « *komenco* » di la vivo, ma nur ta di lua kreo di nia tota terala dimensiono qua inkluzas la astri di la cielala kosmo kreita omna ye la quaresma dio pos la tero ipsa. Konsiderante ca penso, ni povas komprenar ke ca specifika terala sistemo, en qua la nokti e dii sucesos, esas kreita por divenar la medio ube Deo e lua elektita fideli e lua enemika kampo di la diablo konfrontos. Ca kombato di la divina bono kontre la malo di la diablo, unesma pekinto di la historio di la vivo, esas lua motivo por existar e bazo di tota revelo di lua universala e multiversala salvoprojekto. Dum ca verko, tu deskovros la senco di kelka enigmata vorti parolita da Iesu-Kristo dum lua terala ministro. Tu tale konstatoz, quale li aquiras senco en la granda projetio lanco da l'unika granda Deo kreinto di omna formi di vivi e materii. Me klozas hike ica importanta parentezo e riprezas la temo di la ordino di tempo establita da ca Suprema Suvereno di l'existo.

Ante la peko, Adam ed Eva havas sua vivo ritmizita segun sucesiono di semani di sep dii. Konforme al modelo di la quaresma ek la dek imperi (o dekalogo) qua **memoras,** la sepesma dio esas dio santigita a repozo da Deo e da l'homo, e savante nun to quo ca ago profecias, ni povas komprenar pro quo Deo tenas a respekto di ca praktiko. En lua globala projekto qua explikas la razoni di ca specifika terala kreo, la semano, unajo di tempo propozita, profecias sep mil yari dum qui la granda projekto di l'universala (e multiversala) demonstro di lua amo e di lua justeso esos plenumita. En ca programo, analoge a la sis unesma dii di la semano, la sis unesma yarmili esos pozita sub la demonstro di lua amo e di lua pacienteso. E segun l'imajo di la sepesma dio, la sepesma yarmilo esos dedikita a l'establiso di lua perfekta justeso. Me povas rezumar tale ca programo dicante: sis dii (di mil yari = sis mil yari) por salvar, e la sepesma (= mil yari), por judikar e anihilizar la terala e cielala rebeli. Ca salvanta projekto tote riposos sur la volontala expiacala sakrifiko konsentita da la kreanta Deo, sub la terala divina aspekto di la persono nomizita, segun lua divina volo, Iesu-Kristo en Greka versiono o segun la Hebrea, Iesu la Mesio.

Ante la peko, en la originala perfekta divina ordino, la tota dio konsistas ek du egala sequanta parti; 12 hori di nokto lunala sequesas da 12 hori di lumo sunala e la ciklo riproduktas perpetue. En nuna stando, ca situaciono nur aparas du dii per yaro, ye la momento di la equinoxi di printempo ed autuno. Ni savas ke la nuna sezoni esas pro inklinado di la terala axo, e tale ni povas komprenar, ca inklinado aparis konseque de l'originala peko komisita da l'unesma paro, Adam ed Eva. Ante la peko, sen ca inklinado, la regulozeso di la divina ordino esis perfekta.

La kompleta turno di la tero cirkum la suno indikas la uneso di la yaro. En lua atesto, Moseo rakontas la historio di l'Exodo di la Hebrei liberigita da Deo de l'Egiptiana sklaveso. E la sama dio di ca departo, Deo dicis a Moseo, en Exo.12:2 : « *Ica monato esos por vu l'unesma monato di la yaro; ol esos por vu l'unesma monato* ». Tala insisteso atestas l'importo

quan Deo donas a la kozo. La kalendario di dek-e-du lunala monati di la Hebrei fluktuis kun la tempo, e en retardeso sur la sunala ordino, on mustis adjuntar dek-e-triesma monato suplementa por retrovar la konkordo pos multa yari di akumulo di ca retardeso. La Hebrei departis de Egiptia « *la 14ma dio di l'unesma monato di la yaro* » qua komencis logike sur la printempa equinoxo; nomo qua signifikas precize « unesma tempo ».

Ica ordono donita da Deo, « *ca monato esos por vu la unesma monato dil yaro* », ne esas hazardala, nam ol adresas a omna homi qui deklaros su partoprenanta en lua salvo til la fino dil mondo; la Hebrea Israelo, recevinto di la Divina Revelo, esante nur l'avangardo di la granda universala salvoprojeto di lua divina programo. A lua lunala tempo sucedos la sunala tempo di Kristo, tra qua la salvoprojeto di Deo revelesas en tota lua lumo.

La perfekta restauro di ca divina normi nequale atingesos sur tero populizita da rebela e mala homala enti. Tamen, ol restas posibla, en l''individuala relato quan ni havas kun Deo, ca potenta nevidebla kreanta Spirito qua glorifikas l''amoro same kam la yusteso. E omna relato kun il mustas komencar per ca sercho di **esas** valori ed unesme, ti di **es** ordro di la tempo. To esas ago di fido, tre simpla e sen aparta merito ; minima quo ni povas ofrar de nia humana parto. E pro ke nia ago plezas a lu, la relato di amo inter la kreuro e lua Kreanto divenas posibla. La cielo ne aquireblas per heroaji o mirakli, ma per signi di reciproka atento, qui expresas la vera amo. To esas quo singlu povas deskovrar en la verko di Iesu-Kristo, qua donacis sua vivo, volunte, kom signo di voko, por salvar sua sola elektita amati.

Pos ta admirabla tabelo di la divina ordino, regardez la mizera aspekto di nia homala ordino. Ta komparo esas desplus necesa, nam ol permisas a ni komprenar la reprochi quin Deo profetizis per lua profeto Daniel, e qua Jesus en lua horo autentikigis quale tala. Inter ta reprochi, ni lektas en Dan.7:25 : « *Il formos la projeto por chanjar la tempi e la lego* ». Deo konocas nur unika normo pri ta kozi; ti quin il establis ipsa de la kreo dil mondo e revelis pose a Moses. Qua audacis facar tala insulto? Dominacanta rejimo a qua il atribuas « *l'aroganteso* » e « *la suceseso di lua ruzi* ». Same qualifikita kom « *rejo diferanta* », la sintezo di ta kriterii sugestas religiala povo. Plus, akuzita pri « *persekutar la santi* », la interpretoposibili stretesas e inkluzas la Romana papala rejimo establita, **sole**, depos 538 per dekreto da imperiestro Justiniano 1ma[er]. Ma la Reveluro nomizita Apokalipso revelos ke ca dato 538 esas nur la konsequo ed extenso di malajo portita kontre « *la tempi e la lego* » divina de la 7ma di marto 321 da l'imperiestro romana Konstantino 1ma[er]. Lua krimino ofte mencionesos en ca studio, nam ca mala dato enirigas la maledikto en la pura e perfekta kristana kredo establita dum la tempo dil apostoli. Ta partigo di kulpo, relaye, di la pagana imperiala Roma e la roma katolika papala Roma esas chefa klavo di la profetala reveleso konstruktita en la skribita atesti da Daniel. Nam la pagana imperiestro instalis la ripozo dil unesma dio, ma esas la kristana papala rejimo qua religioze impozis ol en lua formo « *chanjita* », partikulara e humana, de la dek komandi di Deo.

Fundamentala noto : 7ma di marto 321, la maledikita dio di peko

E potente maldikita, nam ye la 7ma di marto 321, la ripozo di la santa sepesma dio di sabato esis, segun l'ordino di imperiala dekretodato, oficale remplasita da l'unesma dio. En ta epoko, ica unesma dio esis dedikita da la pagani a l'adoro di la suno-deo, SOL INVICTVS, to esas, la NEMINVAKINTA SUNO, shaminda, ja objekto di adoro da l'Egiptiani dum l'Exodo di la Hebrei, ma anke, en Amerika, da l'Inkai e l'Aztiki, e til nun da la Japoniani (lando di la 'sunlevanta'). La diablo sempre uzas la sama recepti por duktar la homi aden lua falo e kondamno da Deo. Il expluatas lia surfacaleso e karnala spirito qui duktas li a desprizar la spiritala vivo e la lecioni di la pasinta historio. Hodie, la 8ma di marto 2021, kande me skribas ica noto, la aktualajo atestas l'importo di ica shamindajo, vera lezo-majesto divina, ed itere, la divina tempo prenas tota lua signifiko. Por Deo la tempo di un yaro komencas en la printempo e finas ye la fino di la vintro, to esas, en nia nuna Romana kalendario, de la 20ma di marto til la 20ma di marto sequanta. Do aparas, ke la 7ma di marto 321 esis por Deo la 7ma di marto 320, to esas, 13 dii ante la printempo 321. Pro to, por Deo, la yaro 320 esis markizita ye lua fino, per l'abomininda ago kontre lua justa e santa divina lego. Segun la tempo di Deo, la yaro 2020 konstituas la 17ma^{ma} aniversario (17: nombro di judicio) en quanto di yarcenti depost la yaro 320. Do ne esas surprizanta ke de la komenco di la yaro 2020, la divina maledikto eniris agresiva fazo sub formo di kontagioza viruso qua panikigis, en Westo, la socio di homi, di qui la konfido e fido esis totale pozita en la cienco e lua progresi. La paniko esas konsequo di nekapableso pri prezentar efikiva remedio o vakcino malgre l'alta tekniko di nuna ciencisti. Donante a ca 17 yarcenti profetala valoro, me inventas nulo, nam por Deo la nombri havas spiritala signifiko quan Il revelas ed uzas en la konstrukto di Lua profetaji, e precize en Apokalipso, la chapitro 17 esas dedikita a la temo dil "***judiko*** *di la prostituitino qua sidas sur granda aquo* ». « *Babilon la granda* » esas lua nomo e « *la granda aquo* » koncernata sugestas la « *rivero Eufrato* » qua Deo celas en la mesajo di la « *sisesma trumpeto* » di Apo.9:13, simbolo di la Triesma Mondomilito qua venas. Dop ta simboli trovesas la papala katolikismo e la nekredema kristana Europa, fonti e skopi di lua iraco. La lukto inter Deo e la homi jus komencis; la feropot kontre la teropot, la rezulto di la kombato esas previdebla; plu bone, ol esas profetizita e programizita. Quale Deu markizus la 17ma cent-yaro di la 7ma di marto 320 (320, por ilu e lua elektiti; 321 por la mondo falsa-religiala o profana)? Me longe kredis ke ol eventus per l'eniro en mondala milito, sed mondala milito qua finos en atomala

formo, nam Deo profetis ol, triople, en Dan.11:40 til 45, Ezekiel 38 e 39, e fine, en Apo.9:13 til 21. La lukto komencita da Deo kontre la homaro rebela depos la printempo 2020 esas samtipa kam ta quan ilu komencis kontre la faraono di Egiptia dum la tempo di Moises; e la finala rezulto esos la sama; la enemiko di Deo perdos sua vivo ibe, quale Faraono qua, en sua tempo, vidis mortar sua unesma-naskita filulo e perdis la sua. Ca 8ma di marto 2021, me konstatar ke ca interpreteso ne realigesis, ma me esis preparita por ol dum cirkum un monato, per realigar per la divina inspiro ke 321 esis por Deo 320 e ke konseque, il projetis maledikar, ne nur la dio di la 7ma di marto 2020, sed la tota yaro a qua ca maledikita dio esas ligita, aplikante tale, por ca puniso, la principo citita en Nom.14:34: "*Same kam vi uzis quaradek dii por explorar la lando, vi portos la puniso di vua kulpi quaradek yari,* ***un yaro por singla dio*** ».

Ma a ica konstato, un kozo advenas adjuntar. Nia falsa kalendario ne esas nur falsa pri la komenco dil yaro, ol esas anke falsa pri la dato di la nasko di Iesu Kristo. Eroroze, ye la 5ma yarcento, la monako Dionysius Exiguus pozis ol sur la morto di rejo Herod qua efektive eventis en -4 segun lua kalendario. A ca 4 yari, ni mustas adjuntar la "*du yari*" evaluita da Herod kom l'evo di la Mesio quan ilu volis mortigar segun Mateo 2:16: "*Tamen Herodes, vidante ke lu esis trompita da la magi, iraceskis tre, ed sendis mortigar omna infanti de* ***du yaris*** *e plu yuna qui esis en Betlehem ed en omna lua teritorio,* ***segun la dato de qua lu sorgeme demandis che la magi***". Do, kande lu kontas la yari, Deo adjuntas 6 yari a nia falsa e trompanta ordinara dato, e la nasko di Jesus eventis en la printempo di ca yaro -6. Pro to, la yaro 320 esis por lu: 326 e la 17ma la cent-yara aniversario di nia yaro 2020 esis por ilu la yaro 2026 de la vera momento di la nasko di Iesu-Kristo. Ta numero 26 esas la nombro di la tetragramo "YHWH", en Hebrea "Yod, He, Waw, He", per qua Deo nomizis su, pos la demando di Moises: "*Quale esas tua nomo?*"; to, segun Exodo 3:14. La granda Deo kreinto do havis plua motivo por markar per sua rejala sigilo personala ca dio markita per sua potenca divina malediko; e to til la fino dil mondo. La plago di kontagioza morbo aparinta en ca yaro 2026 di la divina tempo just konfirmis la kontinueso di ca malediko qua prenos diversa formi dum la lasta yari di vivo sur la planeto Tero. Triesma Mondala Milito nukleala venos markar "*la fino* » du « *tempo di nacioni* » anuncita da Iesu-Kristo en Mat.24:14 : « *Ta bona novaio di la regno predikesos en la tota mondo, por servar kom atesto a omna nacioni. Lor venos* ***la fino*** ». Ta « *fino* » komencos per la fino di la tempo di graco ; l'ofero di salvesko finos. Provo di fido bazita sur la respekto di lua santa sabato definitive separos la kampo di « *mutoni* » de ta di « *kapri* » de Mat.25:32-33 : « *Omna nacioni asemblesos ante il. Ilu separos l''un de l''altri, quale la pastor separas la mutoni de la kapri; ed ilu metos la mutoni ye lua dextro, e la kapri ye lua sinistro* ». La dekreturo di lego qua igas la Romana sundio obligata fine kondamnos a morto la vera santi elektita da Iesu-Kristo. Ta situaciono plenumos ca vorti de Dan.12:7 : « *Ed me audis la viro vestizita per lino, qua stacis super l'aqui di la rivero; ilu levis vers la cieli lua dextra mano e lua sinistra mano, ed ilu jureskis per la vivanto eterna ke to esos en tempo, tempi, e duimo di tempo,* ***e ke omna ca finos kande la forco di la santa populo esos komplete frakasita*** ». Segun homala vidpunto, lia situaco esos senespera e lia morto iminenta. Tunc venas la klarigo di ta vorti di Iesu-Kristo citita en Matt.24:22 : « *E, se ca dii ne esus abreviita, nulu savesus; ma, pro l'elektiti,* ***ca dii esos abreviita*** ». La yaro 6000 finos ante la 3ma di aprilo 2036 segun la tempo divina, to esas, la 3ma di aprilo 2030 segun nia falsa kalendario, qua venas 2000 yari pos la dio di la krucumo di Iesu-Kristo, plenumita ye la 14ma dio pos la komenco di printempo en la yaro 30. E ta « ***dii*** » mustas esar « ***kurte*** » signifas, diminutita. To signifikas ke la dato di apliko di la morto-dekreto precedos ca dato. Nam esas la krizala situaciono qua koaktas Kristo intervenar direte por salvar lua *elektiti*. Ni mustas do konsiderar la prioritato di Deo, qua konsistas en glorifikar la normo di « ***tempo*** » quon Ilu donis a Lua terala kreuro. Ilu inspireskos a la rebeli di lasta dii la selekto di dato qua superpasos kelka dii de l'unesma dio di printempo 2030, dop qua klozas la 6000 yari di terala

historio. Du posibilesi do prezentesas: dato qua restos nekonocata til la fino, o la 3ma di aprilo 2030 qua markizas la maxima posibla limito e spiritala signifoplena. Konsiderez ke malgre lua extrema importo, la 14ma^{esma} dio di la yaro di la krucifo di Iesu Kristo ne esas apta por markar la fino di la 6000 yari di la historio dil mondo, e des plu la komenco di la 7^{ema} yarmilo. Pro to me preferas e kredas la dato di la printempo ye la 21ma di marto 2030, dato di la profetala tempo « *abreviita* » di la 3ma di aprilo o di intera dato. Markita da la naturo kreita da Deo, la printempo esas decida kande on volas kontar la 6000 yari di la homala historio; quo divenas posible de la momento kande Adam ed Eva pekis. En la bibla rakonto di la Geneso, la dii ante ta unesma printempo esis eterna dii. La tempo kontata da Deo esas ta di la tero di peko e la 6000 yari ke la semano profecias komencas ye la komenco di la unesma printempo e finos ye la fino di lasta vintro. Sur printempo la retrokalkulo di la 6000 yari komencis. Pro peko, la tero subisas inklino di sua axo di 23° 26' e la sequo di sezoni povis komencar. En la juda festi di la anciana alianco, du festi dominacas: la semanal sabato e la Pasko. Ta du festi esas sub la simbolismo di la cifri « 7, 14 e 21 » di la « 7ma, 14ma e 21ma » dii qui reprezentas la tri fazi di la projeto di divina salvo : La semanal sabato, temo di Apok.7 qua profecias la rekompenso di la elektita santi, por la « 7 » ; la redemptala laboro di Iesu-Kristo qua konstitucas **la moyeno** ofrar ca rekompenso, por la « 14 ». Notinde ke en la festo di Pasko qua duras 7 dii, la 15ma^{ma} e la 21ma^{ma} dio esas du sabati di profana ne-ago. E la triopla « 7 » o « 21 », indikas la fino di la unesma 7000 yari e l'eniro en l'eterneso di la nova divina kreuro sur la renovigita tero segun Apok.21 ; ca nombro 21 simbolizas la perfekteso (3) di la plenajo (7) di la vivo-projeto qua esis la dezirata skopo da Deo. En Apokalipso 3, la versi 7 e 14 markas rispektive la komenco e la fino di l'adventista instituco di la 7ma^{ma} dio ; itere la du fazi di sama temo santigita. Same maniere, Apo.7 traktas la temo di siglado di elektita adventisti e Apo.14 prezantas la mesaji di tri angeli qui rezumas lia universala misiono. Do, en la yaro 30, la fino di la 4000 yari plenigesis en printempo, e pro motivo, nur simbolika, Iesus krucigesis 14 dii pos la 21ma di Marto di ta printempo di la yaro 30, olu esas, 36 por Deo. Tra ca exempli, Deo konfirmas, la "7" di sabato e la "14" di rekompro di peki di elektiti da Iesus-Kristo esas nedisociigebla. Do, kande fine, la "7" di sabato atakesas, la Kristo redentanto di "14" flugas a lua helpo por donar glorio, la 14 "dii" maximume qui separos la du dati esos "*abreviita* » olu, efikesas por salvar lua lasta fidela elektiti.

Rilegante Matt.24, aparis a me ke la mesajo di Kristo adresas, precipue, a lua dicipuli di la fino di la mondo, do a ni qui vivas ica lasta yari. La versi 1 til 14 inkluzas la tempo til la tempo di « *la fino* ». Iesus profecias serii di militi, l'aparaji di falsa profeti e la finala spiritala frigoro. Pose, la versi 15 til 20, en duobla apliko, koncernas samatempe la destruktado di Jerusalem exekutita da la Romani en 70 e la finala agreso di la nacioni kontre la Judaismo di la elektiti qui observas la santa sabato di Deo. Pos to, la verso 21 profecias lia « *granda desolajo* » finala : « *Nam lore, la desolajo esos tam granda ke ne existis simila de la komenco dil mondo til nun,* ***e ke ne existos ulatempe*** » ; Notar ke ta precizigo « ***e ke ne existos ulatempe*** » interdiktas l'apliko por la tempo dil apostoli, nam ol kontrediktus la docado di Dan.12:1. To signifikas ke la du citaji koncernas la sama plenigo en la lasta probo di terala fido. En Dan.12:1, l'expreso esas identa : « *En ta tempo Micaël levesos, la granda chefo, la defensanto di la fili di tua populo;* ***e to esos tempo di desquieteso, tala quale ne existis simila de kande la nacioni existas til ta tempo***. *En ta tempo, ti di tua populo qui trovesos enskribita en la libro salvesos*. ». La « *desquieteso* » esos tam granda ke « *la dii* » devos esar « *abreviita* » segun la verseto 22. La verseto 23 indikas la normo di la vera fido qua ne kredas a spontana aparaji di Kristo sur la tero : « *Do se on dicos a vu: Videz, ilu esas en la dezerto, ne iru; videz, ilu esas en la chambri, ne kredaz ol*». En la sama finala epoko, la spiritismo multobligos lua « *mirakli* » e lua trompanta aparaji e **trompanta** di la falsa-kristo, qui subjugos la malbone instruktita animi : « *Nam falsa Kristi e falsa profeti leveskos; li facos granda mirakli e marveli, til la grado ke****seduktar****, se ol esus posible, mem la elektiti* » ; quo

konfirmesas da Apo.13:14 : « *Ed ol **seduktis** la habitanti di la tero per la miraklaji qui esis donita ad ol operacar en la prezenteso di la bestio, dicante a la habitanti di la tero facar imajo a la bestio qua havis la vundo di la espado e qua vivis* ». La verseto 27 mencionas la potenca e vinkoza aparo di la divina Kristo e la verseto 28 profecias « *la festeno* » ofrita a la rabobirdi pos lua interveno. Nam la rebeli qui supervivis til lua veno exterminesos e livreesos kom nutrajo « *a la uceli di la cielo* » quale docas Apo.19:17-18 e 21.

Me rezumas hike, ica tote nova kompreno di la divina kreo. Per establisar la unesma semano, Deo fixas l'uneso di la dio qua konsistas ek nokto tenebri e jornolumo, la suno nur lumizos ol de la 4ma^{ma} dio. La nokto profecias l''instalo di peko sur la tero pro la futura desobedio di Eva ed Adam. Til ca peko, la terala kreuro montras karakterizivi **eterna**. La peko komisita, la kozi chanjas e la kalkulo inversa di la 6000 yari povas komencar, nam la tero inklinas su sur sua axo e la principo di sezoni komencas. La terala kreuro malbenita da Deu prenas lore sua karakterizivo **perpeta** quan ni konocas. La 6000 yari komencinta ye l'unesma printempo markita da peko finos ye la printempo 6001 per la reveno en divina glorio di Iesu-Kristo. **Lua finala advento plenumos su sur « *l'unesma dio di l'unesma monato* » di l'unesma yaro di la 7maa milenio**.

To dite, la 7ma di marto 2021, de nia falsa homala kalendario, jus esis markita religioze per vizito di papo Francis a la persekutita oriental kristani en Irak da islamala extremisti. En ta renkontro, ilu memorigis a la Mohamedani ke li havis la sama Deo, ta di Abraham, ed ilu konsideras li kom sua « frati ». Ta remarki qui ravisas la nekredanta westani ne esas min por Iesu-Kristo, qua donis sua vivo kom sakrifiko por la pardono di la peki di sua elektiti, un plu granda insulto. E ca intruzo di la chefo di la « kristani » katolika « ex-krucomilitanti », sur lia teritorio povas nur intensigar la iraco di la islamisti. Ta pacala ago di la papo do portos dramatala konsequi profetizita en Dan.11:40, l'intensigo di la « shoko » di la « rejo di la sudo » Mohamedana kontre la papala Italia e lua Europana alianci. E en ca perspektivo, l'ekonomiala krulo di Francia e di omna westala landi di kristana origino prokrastita da lia guvernanti, pro la viruso Covid-19, chanjos la relati di povo e fine, permisas la plenigo di la « Triesma Mondomilito » repulsita vers la fino di la 9 lasta yari qui esas ankorav ante ni. En konkluzo, memorigez ke, per ecitar l'epidemio pro Covid-19 e lua developi, Deo apertis la voyo di la malediko qua mustus karakterizar la dek lasta yari di la terala homala historio.

Tamen, la 7ma di marto 2021 markesas per violento-agi da yunaro inter rivala bandi e kontre polic-autoritati en plura urbi di Francia. To konfirmas la direciono a generaligita konfronto; la pozicioni di unu e altri esas nerekonsiliebla pro ke nekompatibla. To esas la konsequo di la shoko di du diametrale opozanta kulturi: la westala sekulara libereso kontre la socio di kaidi e kapos de landi de la sudo, plu tradicionala e nacionala Mohamedani. Dramato preparas su simila a Covid-19, sen remedio.

Por kompletigar la konstato di l'abomininda ordino legitimeskita da l'humaneso, ni mustas remarkar : la chanjo di la yaro pos la 12ème monati qui portas la nomo di 10ème monati (Decembro), ye la komenco di vintro ; la chanjo di dio en la mezo di nokto (noktomezo) ; nur la preciza e reguloza kalkulo di hori restas pozitiva. Tale, la bela divina ordino desaparis pro peko, remplasita da pekanta ordino qua desaparos su, kande la glorioza Deo kreinto prezentos su, por la regulo di konti, either ye la fino di l'unesma sis mil yari, printempo 2030, por trompita homi, o printempo 2036 di la vera nasko di nia Sinioro e Salvanto Iesu Kristo, por lua elektiti.

La establita e konstatita desordino atestas la divina maledikto qua pezas sur la homaro. Nam depos la inklino di la tero, la kalkulo di la tempo perdis lua stabileso e regulozeso, la hori di nokto e dio esante en perpetua sucesiono di kresko e dekresko.

L'ordino en qua la Deo kreinto organizas lua salvoplanu ankor revelas a ni la spiritala prioritati quin lu propozas a la homo. Lu selektis revelar lua sublima amo donante kom ransono lua vivo en Iesu-Kristo pos 4000 yari di terala humana experienci. Agante tale, Deo dicas a ni: 'Unesme, montrez a me vua obado e me montros a vi mea amo.'

Sur la tero, la homi sucesas riproduktante la sam karakterala frukti, tamen la generaciono di la finala tempo en qua ni eniris en 2020 prezertas partikulareso; pos 75 yari di paco en Europa, ed incredibla recenta evoluciono di genetikal cienco, tre logike, la Europani e lia kreskaji, de USA, Australia ed Israel, kredis povar respondar a omna saneso-problemi, lia societi divenante plu e plu aseptizita. Ne esas l"atako di kontagiva viruso qua esas nova, esas la konduto di la chefi di avancita societi qua esas nova. La kauzo di ca timoza konduto esas lia expozo a la populi di la tero per la martelado di la mezuri, ed inter ca mezuri, la nova mezuri o sociala reti qui afichas su sur l"araneala reto qua konsistas la libera interreta komunikado, sur qua on trovas difuzeri plu o min klara. L"homaro tale kaptesas da lua exceso di libereso qua retrovenas en maledikto sur lu. En USA ed Europa, la violento erectas l"etniala komunaji un kontre l"altra; ibe, esas la maledikto di l"experienco "*Babel* » qua ri-novas su; ankore un nedinebla divina leciono qua ne esis retenita, nam decendanta de unika paro qua parolis nedubite la sama linguo, til ta kulpoza experimento, ni konstacas olim hodie, la homaro esas separita per multa lingui e dialekti kreita da Deo e dispersita sur la tota tero. E yes, Deo ne cesis krear pos la unesma sep dii di la kreo; il kreis multe plu por maledikar e kelkafoye por benizar lua elektiti, la manao ofrita en la dezerto, a la fili di Izrael, esas exemplo.

Tamen, la **libereso** esas en la bazo, mirinda donaco de nia Kreinto. Sur ol dependas nia **libera** engajo por lua kauzo. E hike, on mustas admisar ke ta kompleta libereso implikas l'existo di hazardo, nam Deo ne intervenas en irga maniero; vorto a qua multa kredanti ne kredas absolute. E li eroras, nam Deo lasas en lua kreuro granda parto a hazardo, e unesme, la rolo di ecitar che l'elektiti, l'aprecio di lua cielala normi revelita. Havinte identifikita lua elektiti, la Kreinto prizorgas li por duktar e instruktar a li lua veraji qui preparas li por la eterna cielala vivo. La malformaci e monstri trovesas ye la nasko di homala kreituri pruvas l'ago di hazardo qua produktas en la riprodukto-procedo di la speco genetikala erori kun plu o min grava konsequi. La proliferado di speci dependas de la lanco di riprodukta chaini qua generas de tempo a tempo erori di konformeso; to inkluzante la principo di heredo o nedependante pro la hazardo di vivo. En rezumo, se me devas mea fido a la hazardo di libera vivo, me devas kontree, la rekompenso e nutrivo di ta fido, a l'amo di Deo e l'iniciati ja prenita e quon ilu duras prenar por salvar me.

En la rakonto di lua terala kreo, la dio qua esos malbenita da Deo venas unesme en la semano; lua destino esas skribita: ol havos kom skopo « *separar la lumo de l'obskureso* ». Selektita da la falsa kristani por kontredicar la selekto di Deo qua santifikas la sepesma dio, ca unesma dio plene plenumos lua rolo di « *marko* » de la rebela kampo desobedianta en Apok.13:15. Same kam la sundio di la unesma dio esas malbenita da Deo, same la sabato di la sepesma dio esas benita e santifikita da Il. E por komprenar ca opozo, ni mustas spozigar la penso di Deo, quo esas signo di santigo per e por Il. La sabato koncernas la sepesma dio e ca nombro *sep*, « 7 », esas simbolo di pleneso. Sub ta termino pleneso, Deo pozas la penso di la skopo por qua il kreis nia terala dimensiono, nome, la solvo di peko, lua kondamno, lua morto e lua desapariso. E en ca projeto, ta kozi plenigesos totale dum la 7ª yarmilo qua la semanal sabato profecias. Pro to, **ca skopo esas por Deo plu importanta kam la moyeno** di redemto per qua il redeemtos la vivo di la terala elektiti e qua il plenumos persone, en Iesu-Kristo, ye la preco di atroca suferi.

Voke altra motivo qua duktas Deo dicar en Pred.7:8 : « *la fino di ulo esas plu bona kam lua komenco*». En la Genezo, la sequo en l'ordino « nokto-dio » o « *vespere-matene* » konfirmas ica penso divina. En Isa.14:12, sub la maskilo dil rejo di Babilonia, Deo dicas a la diablo : « *Venu tu falas de la cielo, **stelulo di mateno**, filio dil auroro! Tu esas faligita a tero,*

tu, la vinkinto di nacioni! » L'expreso per qua Deo designas lu, « ***stelulo di mateno*** » sugestas ke Il komparas lu kun la « suno » di nia terala sistemo. Il esis lua unesma kreuro e sub la masko di la rejo di Tiro, Ez.28:12 rakontas lua originala glorio : « *Filio di homo, pronunca komplimento pri la rejo di Tiro! Tu dicos a il: Tal parolas la Sinioro, YaHWéH:* ***Tu metis la sigilo a la perfekteso, tu esis plena de sajeso, perfekta en beleso***. » Ta perfekteso devis desaparar, remplasita da rebela konduto qua facis lu divenar l'enemiko, la diablo e l'adversario, la Satan kondamnita da Deo nam la verseto 15 deklaras : « *Tu esis integra en tua voyi, de la dio kande tu esis kreita til la dio kande malico trovesis en tu*». Do, ta qua esis konsiderata kom « ***stelulo di matino*** » instigis l'infidela homi honorar kom deajo « ***stelulo di matino*** » de la kreo divina : « la suno Nevinkita » divinigita de la Romana kulto, a qua preske la tota westala kristanaro rendas pagan adoro. Deo savis, ante mem lua kreo, ke ca unesma angelo ribelus kontre lu e malgre to lu kreis ol. Simile, la nokto ante lua morto, Jesus anuncis ke un ek la 12 apostolos trahizus lu, ed ilu mem dicis direte a Judas : « *Quon tu mustas facar, facez ol quik!* ». To permisas a ni komprenar ke Deo ne serchas impedar sua kreituri expresar sua selekto, mem kande oli kontreas la sua. Jesus anke invitis sua apostolos forirar de lu se to esis sua deziro. Per lasar a sua kreituri tota libereso expresar su e revelar sua naturo, ilu povas selektar sua elektiti pro sua demonstrita fideleso e destrukar fine, omna sua cielala e terala enemiki, la neindigna vokiti e la indiferenta.

La originala peko

La ripozo di l'unesma dio prenas enorma importo en nia kristana epoko, nam ol konstituas la "***peko***" restablita de la 7ma di marto 321 e divenas la marko di la kampo en revolto kontre la sanktigita kampo di Deo. Ma ca "***peko***" ne mustas obliviar a ni, la "***peko***" originala qua kondamnas a morto la homaro per heredajo de Adam ed Eva. Lumizita da l'Espirito, ca temo duktis me a deskovrar importanta lecioni celita en la libro di Genezo. Konstate, la libro revelas a ni l'origo di la kreo en la chapitri 1, 2, 3. La simbolala signifiko di ta nombri esas ankore perfekte justifikata: 1 = uneso; 2 = neperfekteso; 3 = perfekteso. To meritas expliko. Genezo 1 rakontas la kreo di l'unesma 6 dii. Lia definizo "*vespero matino* » nur havos signifiko pos la peko e la malediko di la tero qua divenas la domajo dominacata da la diablo, quo esos la temo di Gen.3 sen qua l'expreso « *vespero matino* » ne havas signifiko sur la terala nivelo. Per livrar l'explico, la chapitro 3 metas la sigilo di la perfekteso a ca revelo divina. Same, en Gen.2, la temo di la sabato di la sepesma dio o, plu precize, di la repozo di Deo e di la homo en la sepesma dio, nur havas lua signifiko pos « la peko » originala komisita da Eva ed Adam en Gen.3 qua donas a lu lua motivo. Do, paradoxale, sen lua justifiko donita en Gen.3, la sabato santigita meritas lua simbolo « 2 » di la neperfekteso. Ol rezultas de omna to ke la tero esis kreita da Deo por esar ofrota a la diablo e lua demoni por ke la mala frukti di lia animi povus konkreteskar e aparar a l'okuli di omni, Deo, anĝeli e homi, e ke l'anĝeli e la homi selektus lia flanko.

Ta analizo kondukas me remarkar ke l'instaligo dil sepesma dio santigita a repozo profecias la maldiko di "*peko*" terala instalita en Gen.3, nam la tero ipsa esas maldikita da Deo, e do nur de la momento kande la morto e lua procedo frapas ol ke lua tempo di sis mil yari e la mil yari dil sepesma yarmilo prenas senco, expliko, justifiko. Konvenas remarkar ico: ante la terala kreo, en la cielo, la konflikto opozas ja la kampo dil diablo kontre la kampo di Deo ma nur la morto di Iesu-Kristo igos l'individua selekto definitiva; quo esos vidigata per l'expulso dil cielo dil rebeli kondamnita de lore mortar en la terala kreo. Or, en la cielo, Deo ne organizis la vivo dil angeli sur alterni "*vespero mateno* », to pro ke la cielo reprezentas lua eterna normo; ta qua prevalos e durigos por lua elektiti eternale. Ante ta datumi: quo eventas pri la tero ante peko? Exter l'alterni « *vespero mateno* », lua normo esas anke ta di la cielo, do,

aspektale la vivo developas segun eterna normo; vegetalala animali, vegetalala homi e sen la morto qua esos la salario di peko, la dii sequas la dii e to povus durar eternale.

Ma en Gen.2, Deo revelas a ni lua tempo-ordo di la semano qua finas ye la sepesma dio per repozo por Deo e por la homo. Ta vorto repozo venas de la verbo « cesar » ed ol aplikas a la laboro facita da Deo quale a la labori facita da la homi. Tu povas komprenar, ante la peko, nek Deo, nek la homala esanto povis sentar fatigeso. La korpo di Adam ne suferis irga mala, nek fatigeso, nek doloro de irga speco. Or, la semani di sep dii sucesis e riproduktesis quale eterna ciklo, ecepte ke, la sucesi « *vespero matino* » markis la diferi kun la ciela normo dil regno di Deo. Ta diferi do havis la skopo revelar profetale programo desegnita da la granda kreinta Deo. Same kam la festo di « Yom Kippur » o « Dio di Expiaci » esis rinovata singlayare che la Hebrei e profetis la fino di peko per lua expiacio facita da la morto di Jesus-Kristo, same la semanal sabato profetas la veno dil sepesma yarmilo, momento kande Deo e lua elektiti eniros en reala repozo pro ke la rebeli mortos e la malico vinkesos. Tamen, la elektiti ankore koncernesas per la « *peko* » nam kun Kristo, li mustas judikar la « *peki* » e la pekanti, qui esos lore dormanta en la mortala dormo. Pro to, quale la sis dii antea, la sepesma esas sub la signo di la « *peko* » qua kovras e koncernas la sep dii di la tota semano. E esas nur ye la komenco di la okesma yarmilo, pos ke la pekanti esos konsumita en « *la fairo di la duesma morto* » ke l'eterneso sen « *peko* » komencos sur la tero renovigita. Se la sep dii esas markita da peko e li profetias 7000 yari, la kalkulo di ta 7000 yari povas nur komencar kun l'instigo di peko revelita en Gen.3. Do, la terala dii sen peko ne esas en la normo e la logiko di la sequo « *vespero matino* » o « *tenebro lumo* » e pro ke ca tempo esas sen « *peko* », ol ne povas enirar en la 7000 yari programizita e profetizita por la « *peko* » per la semano di sep dii.

Ca docado emfazas l'importo di ca ago quan Deo atribuas a la papaleso Romana en Dan.7:25 : « *il formos la projeto por chanjar la tempi e la lego* ». « *Chanjar la tempi* » establita da Deo rezultas en la neposibleso deskovrar la profetala karaktero di la semanal sabato di « *la lego* » de Deo. E to quon Roma facas de Konstantino 1er, de la 7ma di Marto 321, per ordonar la semanal repozo ye l'unesma dio vice la sepesma. Sequante la Romana ordono, la pekanto ne esas liberigita de la « *peko* » original heredita de Adam ed Eva, ma pluse ilu charjas su kun « *peko* » suplementa, ica-foye **volontala**, qua pezigas lua kulpo an Deo.

L'ordino di tempo « *vespero matino* » esas, « *tenebri lumo* » esas koncepto selektita da Deo ed obedar ica selekto favoras e permisas aceso a la profetala mistero di la Biblo. Nulo koaktas la homaro adoptar ica selekto e la pruvo esas ke la homaro selektis markar lua chanjo di dio ye noktomezo, to esas, 6 hori pos la sunsubiro printempala; quo profetias la kampo di ti qui vekas tro tarde por la glorioza retroveno di Kristo, la Spozo en la parabolo di la dek virgulini. La subtila mesaji donita da Deo esas do exter lua intelektala porteso. Ma por lua elektiti, l'ordino di tempo divina lumizas omna lua profetaji e precipue ta di Apokalipso en la komenco di qua Jesus prezentesas kom « *l'alfa e l'omega* », « *la komenco e la fino* ». Omna dio qua fluas en nia vizi profetias la projeto di Deo quan il rezumas en Gen.1, 2 e 3 nam « *la nokto* » o « *tenebri* » reprezentas la sis profana dii prezentita en Gen.1, dum ke la divina repozo establita en Gen.2 anuncas la tempo « *lumo* ». Segun Dan.8:14, la tempo di la kristana epoko esas dividita en du parti : tempo di « *tenebri* » spirala inter 321, ube « *la peko* » kontre la sabato esas establita, e 1843 ube tempo « *lumo* » komencas por la elektiti de ca dato til la reveno di Iesu-Kristo en la printempo 2030 ube, quale en Gen.3, en Deo kreinto Omnipotenta, Il venas por judikar inter elektiti e rebeli, « *mutoni e kapri* », quale Il judikis inter la « *serpento, la muliero, ed Adam* ». Same, en Apokalipso, la temi di la « *Leteri a la sep Eklezii, de la sep siglili, e de la sep trumpeti* » profecias pri « *tenebri* » por la sis unesma e la « *lumo* » divina por la sepesma e lasta grado di singla temi. To esas tam vera, ke en 1991, la oficala refuzo di ca lasta « lumo » da l'adventismo institucionala, lumo qua Iesus donis a me de 1982, duktas lu dicar, en la Letro adresita a « *Laodikea* » en Apok.3:17: « *Pro ke tu dicas :*

*Me esas richa, me richeskis, **e me bezonas nulo**, e pro ke tu ne savas ke tu esas desfelica, mizeroza, povra, blinda e **nuda**, …* ». La oficala adventisti oblivias ta citajo donita en 1 Petro 4:17: « *Nam esas la tempo kande **la judicio komencos per la domo di Deo**. Or, se ol komencas per ni, quale esos la fino di ti qui ne obeas la Evangelio di Deo?* » L'instituco establisesis en 1863 e Iesus benedikis lua establiso dum la tempo « *Filadelfia* », en 1873. Segun la divina principo « *vespero matino* » o « *tenebri lumo*unesma », la lasta e sepesma epoko simbolizita per la nomo « *Laodicea* » devis esar tempo di granda « *lumo* » divina e la nuna verko konstituas la pruvo, granda « *lumo* » ja venis klarigar la misterii profetizita, en ca finala epoko, ye la kosto di la oficala adventista instituco mondala. La nomo « *Laodicea* » esas bone justifikita nam ol signifikas « judiciita populo o populo di la judicio ». Ti qui ne apartenas o ne plu apartenas a la Sinioro esas kondamnita adherar a la partisani di la « dio malbenita da Deo ». Montrante su nekapabla dividar kun Deo lua justa kondamno di la « sundio » Romana, la sabato ne aparos a li tam importanta kam en la benita tempo di lia bapto. Mesajo donita da Jesu-Kristo a lua servistino Ellen G. White, en elua libro « Unesma skribaji » ed en elua unesma vizio, tradukis ica situaciono tale : « li perdis la vidado, e la skopo, e Jesus… Li sinkis en la mala mondo e on ne plus vidis li ».

Genezo 2 profetas la tempo « *lumo* » e ca chapitro di la Genezo komencas per la **sanktigo** di « ***sepesma dio*** ». Ol finas per ica verseto 25: « *La viro e lua spozino esis ambi nuda, e li ne shamis pri to*». La ligilo inter ca du temi montras ke la deskovro di lia fizika nudeso esos la konsequo di la imputo di « *peko* » quan li komisos e qua raportesas en Gen.3, aparas tale kom kauzo di mortala spiritala nudeso. Komparante ica instruktado kun ta di « *Laodicea* », ni retrovas la sabato asociita kun la « *peko* » qua igas « *nuda* ». En ca finala kontexto, la praktiko di sabato ne suficas plu por konservar la graco di Kristo, nam propozante lua plena profetala lumo a la oficala adventista autoritati inter 1982 e 1991, la postulo di Jesus-Kristo kreskis ed Ilu volas por ca epoko ke, kun la praktiko di lua santa sabato, la elektito inda di lua graco donas sua intereso, sua tempo, sua vivo, e sua tota animo por lua revelaci profetizita en Daniel ed Apokalipso; ma anke en la tota Biblo revelacita qua konstituas lua « *du testi* » segun Apo.11:3.

La testimonio di Dio donita sur la tero

Quankam importanta, la vizito di la homaro da Dio sub la formo di Iesu-Kristo ne mustas facar ni obliviar lua antea vizito dum la tempo di Moseo. Nam en ta distanta kontesto Dio revelis a lu l'origini di la terala dimensiono. E kam revelo donita da Dio, la rakonto di la Genezo esas same importanta kam ta di l'Apokalipso revelita a l'apostolo Ioannes. La formo selektita da Dio por organizar la terala vivo profecias lua projeto di amo por kreituri a qui lu donas tota libereso, por ke li povas respondar a lua amo e vivar kun lu eterne o repulsar lu e desaparar en la nihilo di la morto, konforme a la kondicioni di lua salvifanta propozo.

Se Adam esas kreita sola, unesme, to esas pro ke ilu esas prezentita kom « *l'imajo di Deo* (Gen.1:26-27) » en sercho di amoro di libera vizavi segun lua imajo, nam omna tempo di lua eterna pasinto esis tempo di absoluta soleso. Ica soleso divenis netolerebla por ilu til la punto ke ilu esis preta portar la konsequi di la libereso quon ilu donus a sua vivanta kreituri. La kreo di Eva de un ek la kosti di Adam, dum ke ilu esas plungita en dormo di morto, profecias la kreo di sua Eklezio, l'Elektita kompozita de sua fidela elektiti, frukto kolektita per lua expiacala morto en Iesu-Kristo; to justifikas la rolo di « *helpo* » qua Deo atribuas a la muliero ekirinta de il e di qua la nomo Eva signifikas « *vivo* ». L'Elektita « *vivar* » eternale, e sur la tero, el havas vokado por ofrar a Deo, elua « *helpo* », por kunlaborar humane a la

plenumo di lua projeto qua intencas instalar l’amoro perfekta partigata e sen perturbo en lua universi eterna.

La peko di desobedio eniras l'humaneso tra Eva, to esas, tra la "*muliero*" simbolo di lua elektiti qui heredos ca originala peko. Do, quale Adam, pro amo por Eva, en Iesu-Kristo, Deo divenas homala por partigar e portar vice lua Elektito, la mortala puniso qua meritas lua peki. La rakonto di Genezo do esas samtempe, historiala atesto qua revelas nia origini e lia cirkonstanci, e profetala atesto qua revelas la salvanta principo di la granda amoroza projeto di l'omnipotenta Kreinto Deo.

Pos la sis unesma dii di la kreo mencionita en Genezo 1, sis dii qui profecias la sis mil yari rezervita da Deo por sua selekto di terala elektiti, en Genezo 2, sub la imajo di eterna sabato, la sepesma dio senlimita apertos por akceptar la elektiti provita e selektita.

Deo savas de la komenco, la rezulto di sua projeto, la nomi di sua elektiti qui aparos dum la sis mil yari. Il havis tota la povo e l'autoritato por judikar e destruktar l'angeli rebela sen bezono krear nia terala dimensiono. Ma esas precize, pro ke il respektas sua kreaji, qui amas il e quin il amas, ke il organizas universala demonstrero sur la tero kreita por ca skopo.

Deo elevas super omno, la principo di la vereso. Segun Psalmo 51:6, Iesu definas sua elektiti kom "*rinaskinta*" do, "naskinta de la vereso" por ke li esez konformigita a la normo di la divina vereso. Segun Ioannes 18:37, il venis por "*atestar la vereso*" e prezentesas en Apokalipso 3:14 sub la nomo di la "*Vera*". Ca exalto e glorifo di la principo di vereso esas en **absoluta opozo** a la principo di la mentio, e la du principi prenas multa formi. La principo di la mentio trompis konstante la habitanti di la tero dum tota lua historio. En la moderna tempo, la mentio divenis la normo di l'existo. Ol esas adoptata sub la termino "blufo" en la komercala spirito, ma ol ne esas min, la frukto di la diablo, "*patro di la mento* » segun Johan 8:44. Sur religiala nivelo, la mento aparas sub l'aspekto di multa religiala falsaji diversa segun la populi e la loki koncernata di la tero. E la Kristana fido divenis ipsa la perfekta imajo di la « konfuzo » (= Babel) tante multa esas lua tenebroza falsaji.

La mento esas docata per ciencala maniero. Nam kontree a lua autoritatoza procedo, la ciencala penso ne povas furnisar reala pruvo pri sua evolucionala teorio di speci, e la milioni e miliardi di yari ke lua ciencisti atribuas a l'existo di la tero. Kontraste a ica ciencala penso, la atesto di la Kreinto Deo ofras multa pruvi pri lua realeso, nam la terala historio atestas lua agi, di qui la diluvio di aquo esas l'unesma exemplo, konfirmita per la prezenteso di marala fosili en la planaji e mem sur la somiti di la maxim alta monti di la tero. Adicionita a ica naturala atesto esas la atesto lasita da la homala historio, la vivo di Noe, la vivo di Abraham, la liberigo di la Hebrei de l'Egiptiana sklaveso e la nasko di la Juda populo, vivanta okul-atestanto di lua historio til la tempo di la fino di la mondo ; adicionita ankore, la okul-atestajo di l'apostoli di Iesu Kristo qui asistis lua mirakli, lua krucifo e lua rivivesko ; ico til la punto ke la timo di la morto forlasis li, e ke li sequis sur la voyo di martireso, lia Mastro e lia Modelo Iesu de Nazaret.

E parolante pri ca vorto "martireso" me mustas hike apertar expliko.

Noto: ne konfundez martireso kun puniso

Ambaŭ aferi havas la saman eksteran aspekton kaj do povas esti facile konfuzitaj. Tamen, ĉi tiu konfuzo portas gravajn konsekvencojn, ĉar la puna ago povas esti atribuita al la vera elektito de Dio kaj inverse, la infano de diablo povas ricevi tre trompan martirecon por Dio. Do, por vidi klare, necesas konsideri la sekvan analizon, kiu startas de ĉi tiu principo; unue, ni demandu: kio estas martireco? Ĉi tiu vorto venas de la greka «martus», kiu signifas: atestanto. Kio estas atestanto? Tiu, kiu fidele aŭ ne raportas tion, kion li vidis, aŭdis, aŭ komprenis pri temo. La temo, kiu interesas nin ĉi tie, estas religia, kaj inter tiuj, kiuj atestas por Dio, estas veraj kaj falsaj atestantoj. Certe estas, ke Dio mem distingas inter la du. La vera estas konata de Li kaj Li benas lin, ĉar de sia flanko, ĉi tiu vera atestanto klopodas montri sin fidela praktikante en «*verki* » omna lua revelita vereso ed il perseveras en ca voyo til l'acepto di la morto. E ta morto esas la autentika martireso, pro ke la vivo ofrita a la morto esis konforma a la normo di la santeso exijata da Deo por lua epoko. Se la vivo ofrita ne esas en ca konformeso, lore ol ne esas martireso, ol esas puniso qua frapas vivanta ento livrita a la diablo por lua destruktado, pro ke ol ne beneficas de la protekto e benediko di Deo. Dependanta de la konformeso a la normo di la vereso exijata da Deo por singla epoko, l'identigo di la « martireso » dependos de nia konoco di la divina judicio revelita en lua profeci qui celas la tempo di la fino; to quo esas la skopo e la temo di ca verko.

Importas komprenar ke la vero ne havas la kapableso konvertar rebela mento; l"experienco di l"unesma anjel kreita, nomizita da Deo, Satan, de lua rebeleso, pruvas to. La vero esas principo a qua elektiti, qui amas ol e esas preta kombatar apud Deo en Iesu-Kristo, sentos su naturala atraktita, kontre la mentio qua noktas a lu.

En konkluzo, la Divina Reveleso konstruktesas progresale dum sis mil yari di experienci e vivita atesti en la maxim bona e la maxim mala kondicioni. Tempo di sis mil yari povas semblar kurta, ma por la homo qua donas reala intereso nur a la yari di sua propra vivo, to esas fakte tempo sat longa qua permisas a Deo extendar tra yarcenti, e plu precize tra sis mil yari, la diversa fazi di l"acomplisi di lua globala projeto. Exkluzive en Iesu-Kristo, Deo donas a lua elektiti di la fino-tempo, pri lua misterii e lua verki, klara kompreno rezervita por ca finala tempo.

La Genezo: profetala rezumo vitala

En ica kompreno, la rakonto di la Genezo donas la fundamentala klefi di la biblial profecii pri Daniel ed Apokalipso; e sen ta klefi, ica kompreno esas neposibla. Ta kozi memorigesas kande necesa, dum la profetala studio, ma de nun, on mustas savar ke la vorti, « *abismo, maro, tero, muliero* », portos specifika ideo di la divina penso en lua revelo « Apokalipso ». Li esas ligita a tri sucedanta etapi di la terala kreo. « *L'abismo* » signifikas la planeto Tero komplete kovrita per aquo sen ula vivo. Pose, ye la duesma dio, tiu di separo di

elementi, « *la maro* », kom sinonimo e simbolo di morto, esos populizita nur per marala animali ye la 5ma dio; lua medio esas hostila por la homala ento kreita por respirar aero. « *La tero* » ekiras de « *la maro* » e esos habitata anke ye la kinma dio per animali e fine, ye la sisesma dio, per « *l'homo formacita segun la imajo di Deo*» e « *la muliero* » qua formacesos an litoro dil homo. Kune, la homo e la muliero konceptos du infanti. L'unesma « *Abel* », tipo dil elektita spiritala (*Abel* = Patro esas Deo) mortigos pro jaluzeso da lua plu olda « *Kain* » tipo dil karnala homo, materialista (= aquiro) profetante tale la destino dil elektita tipo, Iesu-Kristo e lua elektiti, qui suferos e mortos kom martiri pro la « Kain », Judi, katoliki e protestanti, omna « vendisti dil templo », di qui la sucesiva ed agresiva jaluzesi montresas e plenigesas dum la terala historio. La leciono donita da la Spirito di Deo esas do la sequanta : de « *l'abismo* » ekiras, **sukcese,** « *la maro e la tero »*simboli di la falsa kristana religioni qui duktas a la perdo di l'anmi. Por indikar sua asemblita Elektita, Il donas a lu la vorto « *muliero* » qua esas, se lu esas fidela a sua Deo, la « *Spozo* », de « *l'anyuno* » imajala simbolo di la Kristo profetizita ipsa per la vorto « *homo* » (la *Adam*). Se lu esas nefidela, ol restas « *muliero* », sed prenas l'imajo di « *prostitucino* ». To quo esos omna konfirmata en la detaloza studo prezentita en ca verko e lia vitala importo aparos. Tu povas komprenar ol facile, en 2020, la eventi profetizita en la profecii de Daniel ed Apokalipso ja plu-multe eventis en la historio, e li esas konocata da homi. Ma li ne esas identifikita por la spiritala rolo qua Deo donis a li. La historiisti notas fakti historiala, ma nur la profeti di Deo povas interpretar li.

La kredo e la nekredo

Per naturo, la homala ento, de lua origini esas de la kredanta tipo. Ma la kredajo ne esas la kredo. La homo sempre kredis l'existo di Deo o di deaji, supera spiriti quin li mustis servar e a qui necesis plezar por ne sufrar domaji kauzita da lia iraco. Ta naturala kredajo duris de yarcenti a yarcenti e de yarmili a yarmili til la moderna tempo, kande la ciencala deskovri okupis la cerebro di la westala homo diveninta nekredema e nekredanta. Notizez ke ta chanjo karakterizas precipue populi de kristana origino. Nam en la sama epoko, en Oriento, en Extrem-Oriento ed en Afrika, la kredaji a nevidebla spiriti restis. La kozo explikesas da surnaturala manifestesi di qui esas testi la populi qui praktikas ta religiala riti. En Afrika, evidenta pruvi pri l'existo di nevidebla spiriti interdiktas la nekredado. Ma quo ta populi ne savas, esas ke la spiriti qui manifestesas potente inter li, esas reale demonala spiriti repulsita da la Deo kreinto di omna vivo, e kondamniti a morto en suspenso. Ta populi ne esas nekredema, nek nekredanta, quale la westalani, ma la rezulto esas sama, nam li servas demoni qui seduktas li e tenas li sub lia tirana dominaco. Lia religiozeso esas de la pagana idolatra tipo qua karakterizis la homaro de lua origini; Eva esinta lua unesma viktimo.

En Westo, nekredo vere esas la frukto di elekto, nam rare esas personi qui ignoras lia Kristana origini; e inter la defensanti di republikala libereso, trovesas homi qui citas vorti de la santa Biblo, atestante tale ke li ne ignoras lua existo. Li ne ignoras la glorioza fakti pri qui

ol atestas por Deo, e tamen, li elektas ne konsiderar ol. Ta tipo di nekredo esas quan l'Espirito nomizas nekredemeso e qua esas l'absoluta rebela opozo di la vera kredo. Nam se lu konsideras la pruvi quin la vivo donas a lu sur tota la tero e precipue en la supernaturala manifestaji di Afrikana populi, la homo havas nula posiblajo por justifikar lua nekredo. La supernaturala agi facita da demoni kondamnas do la Westala nekredo. La kreanta Deo donas anke pruvi pri lua existo, agante kun povo per fenomeni produktita da la naturo qua esas submisa a lu; ter-tremi, volkanala erupti, destruktiva mare-tempesti, mortigiva epidemii, ma omna ta kozi recevas nun ciencala expliki qui maskas e destruktas la divina origino. A l'okulo, ta granda enemiko di la kredo, adjuntesas la ciencala expliko qua konvinkas la homala cerebro e la du stimulas lu en lua elekto qui duktas lu a lua perdo.

Quon expektas Deo de lua kreituri? Il selektos inter li, ti qui aprobas **esas** koncepti di vivo, to esas, qui spozas lua penso. La fido esos la moyeno, ma ne la skopo. Pro to, « *la fido sen la verki* », quan ol mustas portar, esas nomizita « *mortinta* » en Jak.2:17. Nam se existas la vera fido, existas samtempe la falsa fido. La vera e la falsa facas tota la diferi, e Deo havas nula peno por identifikar lua obedi por distingar ol de la desobedi. Cirkonstance, il restas la sola judiciisto di qua opiniono decidos l'eterna futuro di omna sua kreituri, nam la skopo di lua selektado esas unika e lua ofro di eterna vivo obtenesas exkluzive per Iesu Kristo. La pasajo sur tero justifikesas nur por ofrar la posiblo di ca selektado di eterna elektiti. La fido ne esas la frukto di enorma esforci e sakrifiki, ma di naturala stando obtenita o ne da la kreituro de lua nasko. Ma kande ol existas, ol mustas nutresar da Deo, alie, ol mortas e desaparas.

La vera fido esas rara kozo. Nam kontree al trompanta aspekto di la oficala kristana religio, ne suficas metar kruco super la sepulturo di kreuro por ke la pordi di cielo apertesas a lu. E me remarkas to pro ke la kozo semblas ignorata, Iesus deklaris en Mat.7:13-14 : « *Enirez tra la streta pordo. Nam* ***larja esas la pordo, spacoza esas la voyo qui duktas a la perdo****, e multa eniras tra ibe. Ma* ***streta esas la pordo, streta la voyo qui duktas a la vivo****, e tre poka trovas ol.* » Ta docado ankore konfirmesas en la Biblo en l'exemplo di la deporto di la Judi a Babilonia, nam Deo trovas digna de lua elekto nur Daniel e lua tri kompanioni e kin potenca reji; ed Ezekiel qua vivas en ta epoko. Pose, ni lektas en Ezek.14:13 til 20 : « *Filo di homo, kande lando pekus kontre me per perfideso, e me etendus mea manuo sur lu, se me ruptus por lu la bastono di pano, se me sendus a lu famino, se me ekstermus lua homi e bestii, ed esus inter lu ca tri homi,* ***Noe, Daniel e Iob****, li salvarus sua anmi per sua justeso, dicis la Sinioro, YaHWéH. Se me igus feroca bestii trairar la lando qua despopuligus ol, se ol divenus dezerto ube nulu pasus pro ca bestii, ed esus inter lu ca tri homi, me vivas! dicis la Sinioro, YaHWéH,* ***li ne savus nek filii nek filiini, nur li ipsa savesus****, e la lando divenus dezerto. O se me portigus la glavo kontre ca lando, se me dicus: Ke la glavo trairu la lando! Se me ekstermus la homi e la bestii, e se esus inter ol ca tri homi, me vivas! dicis la Sinioro, YaHWéH,****li ne savus nek filii nek filiini, ma nur li ipsa savesus****. O se me sendigus la pesto en ca lando, se me disperigus kontre ol mea furio per mortigo, por ekstermar la homi e la bestii, e se esus inter ol****Noe, Daniel e Iob, me vivas! dicis la Sinioro, YaHWéH, li ne savus nek filii nek filiini, ma li savus sua anmo per sua yusteso.*** » Tala maniere ni lernas, ke dum la tempo dil aquo-diluvio, nur Noe trovesis digna pri la salveso inter la ok personi protektita da l'arko.

Iesus ankore dicis en Matt.22:14 : « *Car multa esas vokita,* ***ma poka esas elektita.*** » La kauzo explikesas simple per la alta grado di la normo di la santeso exaktata da Deo qua volas prenar l'unesma loko en nia kordio o nulo. La konsequo di ca exakto opozas a la humanista penso di la mondo qua pozas, ol, la homo super omno. La apostolo Iakob avertis ni kontre ca opozo, dicante a ni : « *Adultantinti! Ka vu ne savas ke* ***l'amo dil mondo esas enemikeso kontre Deo*** *? Do qua volas esar amiko dil mondo divenas* ***enemiko*** *di Deo.* » Jesus dicis ankore en Matt.10:37 : «***Ta qua amas*** *lua patro o matro plu kam me* ***ne esas digna de me****, e* ***ta qua amas*** *lua filio o lua filino plu kam me* ***ne esas digna de me*** ». Do, se quale me, tu invitas amiko respondar a ca religiala kriterio exaktata da Jesus-Kristo, ne astonizes se il

traktas tu kom fanatikulo; to eventis a me, ed tiam me komprenis ke me havis nur Jesus kom vera amiko; ilu, « *la Veraja* » de Apo.3:7. Onu anke qualifikos tu kom integristo, pro ke tu montras integreso a Deo, kom legalisto, pro ke tu amas ed honoras per tua obado lua tre santa legi. To esos, parte, la humana preco pagenda por plezar a la Sinioro Jesus, tante digna de nia abnego e nia tota devoteso quan il exaktas.

La kredajo permisas recevar de Deo, lua sekreta pensi til deskovrar l'ampleso di lua prodajoza projeto. E por komprenar lua tota projeto, l'elektito mustas konsiderar la cielala vivo dil angeli qua precedis la terala experienco. Car en ca cielala socio, la divido dil kreituri e la selektado dil bona angeli fidela a Deo ne eventis sur la kredo a Kristo krucifikita o sur lua refuzo quale ol esos la kazo sur la tero. To konfirmas ke en universala nivelo, la krucifo di Kristo sen peko restas por Deo**la moyeno** kondamnar la diablo e lua adepti e ke sur la tero, la kredo en Iesu-Kristo reprezentas **la moyeno** selektita da Deo por igar agnoskar l'amoro quan Il sentas por lua elektiti qui amas e aprecas Il. **La skopo** de ca demonstro di lua tota abnego esis povo legale kondamnar a morto la cielala e terala rebela kreituri qui ne partigas lua senco di existo. E inter lua terala kreituri, Il selektas ti qui adoptas lua penso, aprobas lua agi e judici, nam li esas apta partigar lua eterneso. Fine, Il solvos la problemo kreita da la libereso donita a omna lua cielala e terala kreituri, nam sen ca libereso, l'amoro di lua selektita kreituri esus sen valoro ed ecepte neposibla. Vere, sen libereso, la kreituro ne pluse esas roboto, kun automatigita konduto. Sed la preco di libereso esos, fine, l'extermino di la cielala e terala rebela kreituri.

La pruvo esas tamen donita ke la fido ne repozas sur simpla : « *Kredas a la Sinioro Jesus e tu salvesos* ». Ta bibla vorti repozas sur to quo implikas la verbo « kredar » to esas, l'obedio a la divina legi qua karakterizas la vera fido. Por Deo, la skopo esas trovar kreituri qui obeas Ilu pro amo. Il trovis li che la cielala angeli ed inter lua terala homala kreituri, Il selektis ed ankore selektos til la fino di la tempo di graco.

La nutrivo por la konvenanta tempo

Same kam por plulongigar lua vivo, la homala korpo bezonas esar nutrita, la fido produktita en lua spirito anke bezonas sua spiritala nutrivo. Omna homala esanto sentema a la demonstro di amo donita da Deo en Iesu-Kristo experiencas la deziro facar a sua vice ulo por il. Ma quale facar ulo qua plezesus a il, se on ignoras quo il expektas de ni? Esas la respondo a ca questiono qua konstitucos la nutrivo di nia fido. Nam « *sen la kredo ne esas posibla esar agreabla a Deo* » segun Heb.11:6. Sed necesas ankore ke ta kredo esez vivanta ed agreabla por ilu per lua konformeso a lua expekto. Nam la Sinioro Deo omnipotenta, esas lua konsumanto e lua Judicianto. Multitudi di kristana kredanti aspiras mantenar bona relati kun la Deo di cielo, ma ta relato restas neposibla pro ke lia kredo ne esis nutrata konvene. La respondo a la problemo donesas a ni en Mat.24 e 25. Jesus portas lua instruo pri nia lasta dii

qui precedas poke la tempo di lua duesma aparo, ica-foye, en la glorio di lua deeso. Il deskriptas ol per multigar l' imaji en paraboli : parabolo di la figiero, en Mat.24:32 til 34 ; parabolo di la nokta furtisto, en Mat.24:43 til 51 ; parabolo di la dek virgini, en Mat.25:1 til 12 ; parabolo di la talenti, en Mat.25:13 til 30 ; paraboli di la mutoni e la kapri, en Mat.25:31 til 46. Inter ca paraboli, la menciono di la « *nutrivo* » aparas dufoye : en la parabolo di la nokto-voleto ed en ta di la mutoni e la kapri, nam, malgre l'aspekti, kande Jesus dicis, « *me hungris, e tu donis a me manjajo*», il parolas a ni pri spiritala nutrivo, sen qua la kredo di la homo mortas. « *Car homo ne vivos nur per pano, ma per omna vorto qua venas de la buko di Deo*. Matt.4:4 ». La nutrivo di la kredo havas kom skopo protektar lu kontre la « *duesma morto* » di Apo.20, ta qua igas perdar la yuro di eterna vivo.

En la kadro di ca reflekto, direktas tua regardo ed atento a ca parabolo dil nokta furtisto:

V.42: «*Vigilez do, nam vu ne savas en qua dio via Sinioro venos*».

La temo di la reveno di Iesu Kristo esas definita e lua "expekto" igos spiritala veko en la Stati di Nord-Amerika, inter 1831 e 1844. On nomizas ol "adventismo", la membri di ca movado ipsa nomizita da sua samtempani per la termino "adventisti"; vorto prenita de la Latina "adventus" qua signifikas: aveno.

V.43 : « *Savez lo bone, se la mastro di la domo savus en qua nokta horo la furtisto venos, il vigilus e ne lasus traborar sua domo* ».

En ca verseto, la « *mastro di la domo*» esas la dicipulo qua expektas la reveno di Jesus, e la « *furtisto* » indikas Jesus ipsa. Per ica komparo, Jesus montras a ni l'avantajo di konocar la dato di lua reveno. Il do enkurajigas ni deskovrar ol, e nia audo di lua konsilo kondicionos nia relato kun il.

V.44 : «*Pro to, vi anke, mantenesez preta, nam la Filio dil homo venos ye la horo kande vi ne expektas ol*».

Me korektis, en ca verseto, la futura tempo di la verbi, nam en l'originala Greka, ti verbi esas en la prezenta tempo. Efektive, ica paroli esas dicita da Jesus a lua kontemporala dicipuli qui questionas lu pri to. La Sinioro, ye la tempo di la fino, uzos ca temo "adventista" por kriblar la kristani per probar lia profetala fido; por ca skopo, lu sucesive organizos en la tempo quar "adventista" expekti; singla foyo justifikita per nova lumizo donita da l'Espirito, la tri unima koncernanta la profetala texti de Daniel ed Apokalipso.

V.45 : « *Qual esas do la fidela e prudenta servisto, qua sua mastro establisis super sua homi, por donar a li la nutrivo ye la konvenanta tempo?* »

Atencez ne erorar en vua judiko, nam la « *nutrivo* » pri qua parolesas en ca verseto nun esas sub vua okuli. Yes, ca dokumento a qua me donis la nomo « Explique-moi Daniel et Apocalypse » konstituas ica « *nutrivo* » spiritala nedispensebla por nutrar tua kredo, nam ol aportas de Jesus-Kristo, omna respondi a la questioni quin tu povas legitime questionar, e trans ta respondi, neesperita revelaci, quale la vera dato di la reveno di Jesus-Kristo qua engajas ni til la printempo 2030 en la quaresma e lasta « expekto » « adventista ».

Esante personale koncernata da ca versiklo, me prezentas ca dokumento frukto di mea fideleso vers la Deo di vereso e mea prudenteso, nam me ne volas esar surprizata da la reveno di Jesus-Kristo. Jesus revelacas hike lua projeto pri la fino-tempo. Ilu previdis por ca tempo, « *nutrivo* » qua konvenas por nutrar la fido di lua elektiti qui expektas en la fideleso lua glorioza retroveno. E ca « *nutrivo* » esas profetala.

V.46 : « *Felica ta servisto, qua sua mastro, **ye sua arivo**, trovos agante tale!* »

La kontexto di sua glorioza retroveno hike konfirmesas, ol esas ta di la quaresma expekto « adventista ». La servisto koncernata ja esas tre felica konocar la revelita penso di Deo, to esas, sua judiko pri la kredo di homi. Ma ca feliceso extensos su e koncernos omni qui, recevanta ca lasta divina lumo, propagos e partigos ol a l'elektiti dispersita sur la tota tero, til l'efektiva retroveno di Iesu-Kristo.

V.47 : « *Me dicas a vu vere, il establisos lu super omna lua havaji.* »

La havaji di la Sinioro koncernos, til lua retroveno, spiritala valori. E la servanto divenas por Iesu, la gardanto di lua spiritala trezoro; la sola depozario di lua oraklo e di lua revelita lumo. Pos la tota lektado di ca dokumento, tu povos konstatar ke me ne exajeras donante a lua bibliala profetala revelo la nomo di « trezoro ». Quala altra nomo me povus donar a revelo qua protektas de la « *duesma morto* » ed apertas la voyo qua kondukas a l'eterna vivo? Nam ol disipas e efacas la posiblo di la dubo fatala por la kredo e la salveso.

V.48 : « *Ma, se esas mala servisto, qua dicas en su : Mea mastro tardesas venar,* »

La vivo kreita da Deo esas di la binara tipo. Omno havas lua absoluta kontraio. E Deo prezentis a homi du voyi, du voyi por duktar lua selekto : *la vivo e la bono, la morto e la malbono; la bona grano e la lolio; la mutono e la kapro, la lumo e la tenebri*. En ca verseto, l'Esprito cizas la mala servisto, tamen servisto, qua indikas la falsa kredo ne nutrita da Deo e precipue, la falsa kristana kredo qua fine atingas e koncernas la adventista kredo ipsa, en nia fino-tempo. Ne ricevante plu lumo de Jesu-Kristo pro ke ol refuzis ta qua esis prezentita a ol inter 1982 e 1991 e qua anuncis lua veno por 1994, ca adventismo produktas frukto di malico qua expresis su per la forigo di la sendito di Deo en Novembro 1991. Notinde ke Jesu revelas la celita pensi di la kordio : « *qua dicas* ***en su*** ». Nam l'aspekti di extera religioza konduti esas tre trompanta; religioza formalismo remplasas la vera vivanta fido plena de zelo por la verajo.

V.49 : « *… se il komencas batar sua kunulani, se il manjas e drinkas kun la drinkeri,* »

L'imajo esas til nun kelke anticipita, sed la radiado expresas, klare, en tempo di paco, l'opozo e la kombato qui expresas e preiras la vera persekuto qua venos; ol esas nur questiono di tempo. De 1995, l'adventismo institucionala « *manjas e drinkas kun ebriachi* » en la quanto en qua ol facis alianco kun la protestanti e la katoliki enirante l'alianco ekumenikal. Car en Apo.17:2, celanta la katolika kredo nomizita « *Babilon la Granda* », e la protestanta kredo nomizita « *tero* », la Spirito dicas : « ***Ol esas kun elu*** *ke la reji di la tero praktikis nechasteso,* ***e ol esas de la vino di elua nechasteso*** *ke* ***la habitanti di la tero <u>ebrieskis</u>*** ».

V.50 : « *... la mastro di ca servisto venos la dio kande il ne expektas ol ed ye la horo quan il ne konocas,* »

La konsequo di la rifuzo di la lumo pri la triesma adventista expekto, e la dato 1994, fine aparas sub la formo di la nesavo di la tempo di la vera retroveno di Iesu-Kristo, to esas, la quaresma adventista expekto di la divina projeto. Ca nesavo esas la konsequo di la rupturo di la relato kun Iesu-Kristo, do on povas deduktar la sequanta afero: l'adventisti pozicionita en ca tragika situo ne plu esas en la okuli di Deo, to esas, en lua judicio, 'adventisti'.

V.51 : « *... il ruptos lu en peci, e donos a lu lua parto kun* ***la hipokriti*** *: ibe esos plori e grincar di denti.* »

L'imajo expresas la kolero qua Deos igos suferar la falsa servisti qui trahizis Ilu. Me remarkas en ca verseto, la termino « ***hipokriti*** » per qua l'Espirito indikas la falsa kristani en Dan.11:34, ma plu larja lektado necesas por komprenar la kontexto di la tempo celita da la profetajo, quo inkluzas la versi 33 e 35 : « *e la maxim saji inter li instruktos la multitudo. Kelki falos por tempo per glavo e flamo, kaptiveso e spolio. Dum la tempo kande li falos, li esos poke helpata, e* ***<u>plura</u>*** ***<u>kunigos su a li per hipokriteso</u>***. *Kelka de la sajuli viro falos, por ke li esez purigita, purigita e blankigita,* ***til la tempo di la fino****, nam ol arivos nur ye la fixita tempo.* » La « *malbona servisto* » do esas vere ta qua trahizas l'expekto di Deo, sua Mastro, ed ol unionas su, « *til la tempo di la fino* », kun la kampo di « ***hipokriti*** ». Do, ol partigas kun li la kolero di Deo qua frapas li til la lasta judicio, ube li anihiligesas, konsumata en « *la lago di fairo* » qua donas « *la duesma morto* » definitiva, segun Apok.20:15: « *Irgu ne trovesis skribita en la libro di vivo esis jetita aden la lago di fairo* ».

La revelita historio di la vera kredo

La vera kredo

Multa esas dicenda pri la temo di la vera kredo, ma me propozas ja ica aspekto qua semblas a me prioritara. Ta qua volas establisar relati kun Deo mustas savar ke lua koncepto di la vivo sur tero ed en cielo esas, extreme opozita a nia sistemo establita sur tero qua konstruktesis sur la superba e malica pensi inspirita da la diablo; lua enemiko, e di lua vera elektiti. Iesu donis a ni la moyeno por identifikar la vera kredo: «***Vu recognizos li per lia frukti***. *Kad onu kolektas vit-beri de dorni, o figi de kardoni?* (Mat.7:16)». Sur la bazo di ca deklaro, asekurez ke omna qui pretendas esar lua nomo e qui ne prezentas lua dolceso, lua helpemeso, lua abnego, lua spirito di sakrifiko, lua amo por la vero e lua zelo por obeado a la

komandi di Deo, neniam esis e neniam esos lua servisti; to quon 1 Kor.13 instruas a ni per definar la karismo di la vera santeso; ta qua esas exaktata da la justa judiko di Deo: verso 6: « *ol ne joyas pri l'injusteso, sed* ***ol joyas pri la vereso*** ».

Quale onu povas kredar ke la persekutato e la persekutanto judikesas da Deo same? Quale esas la simileso inter Iesu Kristo, volunte krucifita, e la Romana papal inquiziciono o Jean Calvin, qui submisis homi e mulieri a torturo til lia morto? Por ne vidar la diferi, on mustas ignorar l'inspirita vorti di biblia skribaji. To esis la kazo, ante ke la Biblo dissemesis tra la mondo, ma depos ke ol esas disponebla omnaparte sur la tero; qua exkuzi povas justifikar la erori di judiko di homi? Nulo. Pro to, la divina kolero qua venos esos tre granda e nekontrolata.

La tri yar-e-duimo dum qua Iesuis laboris en lua terala ministerio revelesas a ni en l'Evangelii, por ke ni konocas la normo di la vera fide segun l'opiniono di Deo; la sola qua importas. Lua vivo propozesas a ni kom modelo; modelo qua ni mustas imitar por esar agnoskata da il kom lua dicipuli. Ica adopto implikas ke ni partigez lua koncepto di l'eterna vivo qua il propozas. L'egoismo esas exkluzita, same kam l'orgolezo ruinanta e destruktanta. Ne esas loko por la brutaleso e la malico en l'eterna vivo ofrata nur a l'elektiti agnoskata da Iesu-Kristo ipsa. Lua konduto esis pacoze revolucionala, nam il, la Mastro e la Sinioro, facis su servisto di omni, humiligante su til lavar la pedi di lua dicipuli, por donar konkreta senco a sua kondamno di l'orgoleza valori montrata da la religiala chefi Judala di lua epoko; kozi qua ankore hodie karakterizas la religiozi Judala e Kristana. En absoluta opozo, la normo revelita en Iesu-Kristo esas la normo di l'eterna vivo.

Per indikar a lua servisti, la moyeno por identifikar, ipsa, lia enemiki, la falsa servisti di Deo, Iesu-Kristo agis por salvar lia ani. E lua promeso esar, til la fino dil mondo, « *en la mezo* » di lua elektiti, esas tenata e ol konsistas en iluminar e protektar li dum tota tempo di lia terala vivo. La absoluta kriterio di la vera kredo esas ke Deo restas kun lua elektiti. Li ne esas privacata de lua lumo e de lua Santa Spirito. E se Deo retretas, to esas ke l'elektito ne plus esas un; lua spiritala stando chanjesis en la justa judiko di Deo. Nam lua judiko adaptas su a la konduti dil homo. Sur individua nivelo, la chanji restas posibla en amba direcioni; de la bona vers la mala o de la mala vers la bona. Ma to ne esas la kazo, ye la kolektiva nivelo dil religiala grupi e institucuri, qui chanjas nur de la bona vers la mala, kande li ne adaptas su a la chanji instaurita da Deo. En lua docado, Iesu dicas a ni: « *Bona arboro ne povas portar mala frukto, same kam mala arboro ne povas portar bona frukto* (Mat.7:18)». Il donis a ni komprenar, ke pro lua abomininda frukto, la katolika religio esas « *mala arboro* » e ke ol restos tala, per lua falsa doktrino, mem kande, sen la monarkiala suporto, ol cesos persekutar la homi. E same esas pri la Anglikana religio kreita da Henri VIII por justifikar lua adultri e krimi; quale valoro Deo povas donar a lua decendanti sucedanta monarki? To anke validas por la Kalvinista Protestanta religio, nam ca fondinto, Jean Calvin, timesis pro lua reputeso di karaktera hardeso e la multa morto-executi quin ilu legitimizis en lua urbo Geneva, tre simila a la katolika praktiki di lua epoko, til superirar li. Ta Protestanteso ne riskis plezar a la dolca Sinioro Iesu-Kristo, e nulatempe povas esar prenita kom modelo di la vera kredo. To esas tante vera, ke en lua revelo donita a Daniel, Deo ignoras la Protestanta reformo, nur celante la papala rejimo di 1260 yari, e la tempo di l'instalo dil mesaji di la sepma-dia adventismo, portanto di la revelita divina veraji, de 1844 til la fino dil mondo, qua venas, en 2030.

La diablala religia falsaji historiala omna montras aspekti simila a la modelo aprobita da Deo, ma ili nultempe egalas ol. La vera kredo esas konstante nutrita da la Spirito di Kristo, la falsa ne esas. La vera kredo povas explikar la misterii di la divina biblial profecii, la falsa kredo ne povas. Multeso di interpretadi di la profecii cirkulas en la mondo, omna plu fantaziaza kam l'altra. Kontre a li, mea interpretadi esas nur obtenita de la citaji di la Biblo; do

la mesajo esas preciza, stabila, koheranta e konforma a la penso di Deo de qua ol neniam devias; e l'Omnipotenta vehas pri ol.

Preparala noti pri la libro di Daniel

La nomo Daniel signifikas 'Deo esas mea judicanto'. La konoco pri la judicio di Deo esas chefa bazo di la fido, nam ol duktas la kreajo ad obeado a lua revelita e komprenita volo, sola kondiciono por esar benedikata da Il en omna tempo. Deo serchas l'amo di lua kreaji qua konkretigas e demonstracas ol per lua obeema fido. La judicio di Deo do revelesas per lua profeci qui uzas simboli quale en la paraboli di Iesu-Kristo. La judicio di Deo unesme revelesas per la libro di Daniel ma ol nur establisas la chefa bazi di lua judicio pri la kristana religiala historio qua detale revelesos en la libro Apokalipso.

En Daniel, Deo revelas poka kozi, ma ta poka quanteso esas tre importanta qualitale, nam ol konstituas la fundamento di la tota Profetala Revelo. La arkitekti di edifici savas quale la preparo di la konstrukto-tereno esas decida e determinanta. En la profetio, to esas la rolo donita a la reveli recevita da la profeto Daniel. Efektive, kande lia signifiki esas klare komprenata, Deo atingas la duopla skopo**pruvar lua existo** e donar a lua elektiti **la klefi di la kompreno** de la mesajo livrata da l'Espirito. En ca "pokaji" trovesas tamen : l'anunco di sucesiva quar imperii dominacanta universale de l'epoko di Daniel (Dan.2, 7 e 8) ; la datizo oficala di la terala ministerio di Iesu-Kristo (Dan.9) ; l'anunco di la kristana apostateso en 321 (Dan.8), la papala regno di 1260 yari inter 538 e 1798 (Dan.7 e 8) ; e la "adventista" alianco (Dan.8 e 12) de 1843 (til 2030). Me adjuntas a to, Dan.11 qua, quale ni vidos, revelas la formo e l'evoluciono di la lasta Mondala Milito terala nukleara qua restas ankore realigenda ante la glorioza retroveno di la Deo Salvanto.

Subtilmaniere, la Sinioro Jesus Kristo mencionis la nomo di Daniel por memorigar lua importo por la nova pakto. « *Pro to, kande vi vidos l'abomino di desolo,* ***pri qua parolis la profeto Daniel****, establita en santa loko, ke ta qua lektas atencez!* (Mat.24:15) »

Se Jesus atestis favore a Daniel, to esis pro ke Daniel recevis de il la docadi qui koncernis lua unesma arivo e lua glorioza retroveno, plu kam irga altro ante il. Por ke mea vorti esez bone komprenata, on mustas savar ke la Kristo veninta de cielo prezentis su antee a Daniel sub la nomo « ***Mikael*** », en Dan.10:13-21, 12:3 e ca nomo riprezentesas da Iesu-Kristo en Apo.12:7. Ica nomo « ***Mikael*** » esas plu konocata sub lua katolika Latina formo Mikaelo, nomo donita a la famoza Monto Santa Mikael en Bretonia, Francia. La libro di Daniel adjuntas nombrizita precizesi qui permisas savar la yaro di lua unesma arivo. Me precizigas ankore ke la nomo « ***Mikael*** » signifikas : Qua esas simila a Deo ; e la nomo di « ***Iesu*** » tradukesas per : YaHWéH salvas. La du nomi koncernas la granda Deo kreinto, l'unesma kun cielala titulo, la duesma kun terala titulo.

La revelo di la futuro esas prezenta a ni quale konstruktoludo kun multa etaji. Komence di la cinemo, por krear efekti di reliefo en desegnita filmi, la filmifisti uzis vitra plaki kun diversa piktita motivi, qui, superpozita, donis imajo kun multa niveli. Same esas la profetajo konceptita da Deo.

Omno komencas en Daniel

LA LIBRO DI DANIEL

Tu qua lecas ica verko, savar ke la Deo Omnipotenta senlimita esas vivanta, quankam Il celas su. Ca atesto di la « ***profeto Daniel*** » skribesis por konvinkar tu pri to. Ol portas la sigilo di la atesto di l'anciana e nova kontrato, nam Jesus mencionis ol en la vorti adresita a lua disipuli. Lua experienco revelas l'ago di ca bona e justa Deo. E ca libro permisas a ni deskovrar la judicio qua Deo portas pri la religiala historio di lua monoteismo, juda en unesma kontrato, pose kristana, en lua nova kontrato, konstruita sur la sango versita da Jesus-Kristo, ye la 3ma di aprilo 30 de lua epoko. Qui povas plu bone kam « ***Daniel*** » revelar la judicio di Deo? Lua nomo signifikas « Deo esas mea judicianto ». Ta experienci ne esas fabli, sed atesto di la divina benediko di lua modelo di fideleco. Deo prezentas ilu inter la tri personi quin ilu salvarus en mizero en Ez.14:14-20. Ta tri tipi di elektito esas « ***Noe, Daniel e Iob*** ». La mesajo di Deo dicas a ni klare ke mem en Iesu-Kristo, se ni ne similas a ta modeli, la pordo di salvo restos klozita por ni. Ta mesajo konfirmas la streta voyo, la streta sentiero o la streta pordo tra qua l'elektito mustas pasar por enirar la cielo, segun la docado di Iesu-Kristo. La historio di « ***Daniel*** » e lua tri kompanioni esas prezentita a ni kom la modelo di fidebleso quan Deo salvas en la dii di tribulo.

Ma existas anke en ca historio di la vivo di Daniel, la konverso di tri potenca reji quin Deo sucesis forprenar de la diablo, adorita da li en tota nesavanteso. Deo facis de ca imperiestri la maxim potenca vocoportisti di lua kauzo en homala historio, l'unesma, ma anke, la lasta, nam ca homala modeli desaparos e la religio, la valori, la moralo, senfine deklinos. Por Deo, forprenar animo esas longa lukto e la kazo di la rejo « ***Nebukadnecar*** » esas modelo di la genero tre revelanta. Ol konfirmas la parabolo di Iesu Kristo, ta « ***Bona Pastor*** » qua lasas sua trupo por serchar la perdita mutono.

Daniel 1

Dan 1:1 *En la triesma yaro di la regno di Jojakim, rejo di Juda, Nebukadnecar, rejo di Babilonia, marchis kontre Jerusalem e siejis ol.*

1a- *En la triesma yaro di la regno di Jojakim, rejo di Juda*

Regno di Jojakim dum 11 yari de – 608 til – 597. 3ma yaro en – 605.

1b- *Nebukadnecar*

To esas la Babilonala tradukuro dil nomo dil rejo Nebukadnecar, signifike "Nabu protektas mea unesma filiulo". Nabu esas la Mezopotamiala deo di savo e skribado. On povas ja komprenar ke Deo intencas ripreuar ica povo pri savo e skribado.

Dan 1:2 *La Sinioro livris en lua manui Jojakim, rejo di Juda, e parto de la utensili de la domo di Deo. Nebukadnecar transportis la utensili a la lando di Shinear, en la domo di sua deo, ilu pozis li en la trezoreyo di sua deo.*

2a- *La Sinioro livris en lua manui Jojakim, rejo di Juda*

L'abandono di la juda rejo da Deo esas justifikata. 2Ch.36:5 : *Jojakim evis duadek e kin yari kande il divenis rejo, ed il regnis dek e un yari en Jerusalem. Il facis to quo esas mala en l''okuli di Yahweh, sua Deo.*

2b- *Nebukadnecar prenis la vazili a la lando di Shinear, en la domo di sua deo, ilu pozis li en la trezoreyo di sua deo.*

Ca rejo esas pagana, ilu ne konocas la vera Deo quan servas Izrael ma ilu sorgas honorar sua deo: Bel. Pos sua futura konversiono, ilu servos la vera Deo di Daniel kun sama fideleso.

Dan 1:3 *La rejo donis l'ordono ad Aschpenaz, chefo di lua eunuki, addukar kelka de la infanti di Israel de rejala raso o de nobela familio,*

Dan 1:4 *yuna knabi sen korpala defekti, bela vizajo, dotita per sajeso, inteligenteso ed instrukteso, kapabla servar en la palaco di la rejo, e a qui onu instruktus la literi e la linguo di la Chaldeani.*

4a- La rejo Nebukadnecar montras su amikala ed inteligenta, il nur serchas helpar la Juda infanti sucesar lia integrigo en lua socio e valori.

Dan 1:5 *La rejo asignis a li por singla dio porciono de la manjaji de lua tablo e de la vino quan ilu drinkis, volante edukar li dum tri yari, pos ke li esus en la servo di la rejo.*

5a- La bona sentaji di la rejo esas evidenta. Ilu partigas kun la yunuli to quon ilu ofras a su ipsa, de lua dezi til lua nutrivo.

Dan 1:6 *Inter li esis, de la infanti di Juda, Daniel, Hanania, Mishael ed Azaria.*

6a- Sur l'ensemble des jeunes Juifs conduits à Babylone, seulement quatre parmi eux vont faire preuve de fidélité modèle. Les faits qui vont suivre sont organisés par Dieu afin de faire apparaître la différence du fruit porté par ceux qui le servent et qu'il bénit et par ce qui ne le servent pas et qu'il ignore.

Dan 1:7 *Le chef des eunuques leur donna des noms, à Daniel celui de Beltschatsar, à Hanania celui de Schadrac, à Mischaël celui de Méschac, et à Azaria celui d'Abed-Nego.*

7a- L'inteligenco esas partigata da ta yuna Judi qui aceptas portar pagana nomi impozita da la vinkinto. Atributar nomo esas signo di supereso e principo docata da la vera Deo. Gen.2:19 : *E Yahweh Deo, qua formacis de la sulo omna animali di la agro e omna uceli di la cielo, igis li venar a la homo por vidar quale il nomizus li, e por ke omna vivanta ento portez la nomo quan la homo donus a lu.*

7b- Daniel «Deo esas mea judicianto» rinomesas Beltshatsar: «Bel protektos». Bel indikas la diablo quin tota nekonoco ta pagana populi servis ed honoris, viktimi di demonala spiriti.

Hanania «Gratiso o Donacita da YaHWéH» divenas «Shadrac» «inspirita da Aku». Aku esis la lun-deo en Babilon.

Mishaël «Qua esas yusteso di Deo» divenas Meschac «qua apartenas a Aku».

Azaria «La Helpo o la Suporto esas YaHWéH» divenas «Abed-Négo» «Servanto di Négo», e ibe ja, la sun-deo di la Chaldeani.

Dan 1:8 *Daniel decidis ne polutesar per la manjaji dil rejo e per la vino quan la rejo drinkis, ed ilu pregis la chefo dil eunuki ne koaktar ilu polutesar su.*

8a- **Portar nomo** pagano ne pozas problemo kande on esas vinkita, ma polutesar til jetar reprocho a Deo, to esas tro demandar. La fideleso dil yuna homi duktas li abstenar*de vini e karni di la rejo* pro ke ta kozi esas tradicionale prezentesas a la pagana deaji honorata en Babilonia. Lia yuneso mankas matureso e li ne rezono ankore quale Paulus, la fidela atestanto di Kristo qua konsideras vana la falsa deaji (Rom.14; 1Ko.8). Ma timante shokar la febla en la fido, ilu agas quale li. Se ilu agas inverse, ilu ne pekas, nam lua rezono esas justa. Deo kondamnas la poluteso facita vole kun tota savo e konscio; en ca exemplo, la intencala selekto honorar la pagana deaji.

Dan 1:9 *Deo igis Daniel trovar favoro e graco avan la chefo dil eunuki.*

9a- La fido di la yuna homi montresas per lia timo desplezar Deo; Ilu povas benizar li.

Dan 1:10 *La chefo dil eunuki dicis a Daniel: Me timas mea sinioro la rejo, qua fixigis quo vu mustas manjar e drinkar; nam pro quo il vidus vua vizajo plu trista kam ta di la yuna homi sam-eva? Vu expozus mea kapo che la rejo.*
Dan 1:11 *Tunc Daniel dicis ad intendanto, a qua la chefo dil eunuki komisis la surveilo di Daniel, Hanania, Mishael e Azaria:*
Dan 1:12 *Probez vua servisti dum dek dii, e donesez a ni legumi por manjar ed aquo por drinkar;*
Dan 1:13 *tunc tu regardos nia vizaji e ta di la yuna homi qui manjas la manjaji dil rejo, e tu agos kun vua servisti segun quo tu vidabis.*
Dan 1:14 *Il konsentis a lia demando, e probis li dum dek dii.*
Dan 1:15 *Pos dek dii, lia vizaji esis plu bona e plu grasa kam omna yuna homi qui manjis la manjaji dil rejo.*
15a- On povas establisar spiritala komparo inter la « *dek dii* » de l'experienco di Daniel e lua tri kompanioni, kun la « *dek dii* » di profetala yari di persekuti dil mesajo di la epoko « *Smyrna* » de Apo.2:10. Efektive, en amba experienci, Deo igas aparar la sekreta frukto di ti qui deklaras su kom Lia.
Dan 1:16 *La administristo forportis la manjaji e la vino destinita a li, ed il donis a li legumi.*
16a- Ta experienco montras quale Deo povas agar sur la menti di homi por favorar Lia servisti segun Lia santa volo. Nam la risko prenita da la administristo dil rejo esis granda ed esis necesa ke Deo intervenis por ke il aceptez la propozuri facita da Daniel. La experienco di fido esas sucesego.
Dan 1:17 *Deo donis a ca quar yuna homi cienco, inteleto en omna letri, e sajeso; e Daniel explikis omna vizioni ed omna sonji.*
17a- *Deo donis a ca quar yuna homi cienco, inteleto en omna letri, e sajeso*
Omno esas dono de la Sinioro. Ti qui ne konocas Il, ne savas quale multe Il dependas de Il ke li esas inteligenta e saja o necianta e sensaja.
17b- *e Daniel explikis omna vizi e omna sonji.*
Unesma montranta sua fideleso, Daniel honorizesas da Deo qua donas a lu la donaco di profetio. Ol esis la atesto quan il donis en lua tempo, a la fidela Joseph kaptita da Egiptiani. Inter l'ofri di Deo, Salomon selektis, ilu anke, la sajeso; e pro ca selektado, Deo donis a il omna cetero, la glorio e la richeso. Daniel vivos, itere, ca altigo konstruktita da lua fidela Deo.
Dan 1:18 *Ye la termino fixita da la rejo por ke onu addukus li a lu, la chefo dil eunuki prezentis li a Nebukadnecar.*
Dan 1:19 *La rejo interparolis kun li; e, inter omna ta yunuli, nul trovesis quale Daniel, Hanania, Mishael e Azaria. Do li admisesis a la servo dil rejo.*
Dan 1:20 *Pri omna objekti qui postulis sajeso ed inteligenteso, e pri qui la rejo questionis li, ilu trovis li dekople supera a omna magiisti ed astrologi qui esis en lua tota regno.*
20a- Deo montras tiel « *la diferajo inter ti qui servas Il e ti qui ne servas Il* », to quo esas skribita en Mal.3:18. La nomi di Daniel e di lua kunulani eniros la atesto di la santa Biblo, nam lia demonstri di fideleso servos kom modelo por enkurajigar l'elektiti til la fino dil mondo.
Dan 1:21 *Tale esis Daniel til la unesma yaro di rejo Cyrus.*

Daniel 2

Dan 2:1 *En la duesma yaro di la regno di Nebukadnecar, Nebukadnecar havis sonji. Lua mento esis agitita, ed ilu ne povis dormar.*

1a- Do, en – 604. Deo manifestas su en la spirito di la rejo.

Dan 2:2 *La rejo vokis la magiisti, l'astrologi, la sorceri e la Kaldeani, por dicar a lu lua sonji. Li venis, e stacis ante la rejo.*

2a- La pagana rejo turnas su lore a la personi a qui ilu til nun fidabis, singla esanta specialisto en lua fako.

Dan 2:3 *La rejo dicis a li: Me havis sonjo; mea mento esas agitesa, e me volus konocar ca sonjo.*

3a- La rejo klare dicis: *Me volas konocar ca sonjo*; ilu ne parolas pri lua signifiko.

Dan 2:4 *La Kaldeani respondis a la rejo en la linguo Arameana: O rejo, vivez eterne! Dicar la sonjo a vua servisti, e ni donos lua expliko.*

Dan 2:5 *La rejo respondis e dicis a la Kaldani: La afero eskapis de me; se vi ne revelas a me la sonjo e lua expliko, vi esos dispecigita, e vua domi esos reduktita a amaso de rubisho.*

5a- La neflexebleso di la rejo e lua extrema mezuro esas extraordinara ed inspirita da Deo, qua kreis ica moyeno por konfundar la pagan charlatanismo e revelar lua glorio tra lua fidela servisti.

Dan 2:6 *Ma se vi dicos a me la sonjo e lua expliko, vi recevos de me donacaji e prezenti, e granda honori. Pro to, dicaz a me la sonjo e lua expliko.*

6a- Ica *donacaji, prezenti, e granda honori,* Deo preparas oli por lua fidela elektiti.

Dan 2:7 *Li respondis por la duesma foyo: Ke la rejo dicaz la sonjo a lua servisti, e ni donos lua expliko.*

Dan 2:8 *La rejo respondis e dicis: Me vere rimarkas ke vi volas ganar tempo, pro ke vi vidas ke la afero eskapis de me.*

8a- La rejo, demandas de lua sajanti ulo qua ne esas ja demandita ed il ne realigas ol.

Dan 2:9 *Do se vi ne revelas a me la sonjo, sama judicio envelopos omna vu; vi preparas dicar a me mentii e falsaji, til ke la tempi chanjesas. Pro to, dicar a me la sonjo, e me savos se vu povas donar lua expliko.*

9a- *vu volas preparar su por dicar a me mentii e falsaji, dum ke la tempi chanjesas*
Sur ca principo til la fino dil mondo, omna falsa videnti e divinanti richigesas.

9b- *Pro to, dicar a me la sonjo, e me savos se vu povas donar l'explikado*
Unesmafoye ica logikala rezonado manifestesas en la penso di homo. La charlatani havas facila ludo por rakontar irgo a lia naiva e tro kredema klienti. La demando dil rejo desmaskas lia limito.

Dan 2:10 *La Chaldeani respondis a la rejo: Ne esas ulu sur la tero qua povas dicar quo la rejo demandas; nultempe ula rejo, irge quante granda e potenta il esis, exigis tala kozo de irga magiisto, astrologo o Chaldeano.*

10a- Lia vorti esas vera, nam til nun, Deo ne intervenabis por desmaskar li, por ke li komprenas ke Il esas la sola Deo, e ke lia paganala deaji esas nur vanajo e idolori konstruktita da la manui e la menti di homi livrita a demonala spiriti.

Dan 2:11 *To quo la rejo demandas esas desfacila; ne existas ulu qua povas dicar olu a la rejo, ecepte la dei, di qua la habiteyo ne esas inter la homi.*

11a- La saji expresas ibe nerefutebla vero. Sed per dicar ica, li konfesas ne havar relato kun *la deyi*, dum ke kontinue li esas konsultata da trompita personi qui pensas obtenar de li respondi de celita deaji. La defio lanco da la rejo desmaskizas li. E por sucesar facar to,

necesis la neprevidebla ed infinita sajeso di la vera Deo, ja sublime revelita en Salomono, ta mestro di la divina sajeso.

Dan 2:12 *Tale la rejo kolereskis, e iracesis forte. Ilu ordonis ke omna saji di Babilonia mortigesez.*

Dan 2:13 *La decido esis publikigita, la saji mortigesis, e onu serchis Daniel e lua kunuladi por mortigar li.*

13a- Per pozar sua propra servisti ante la morto, Deo elevos li en gloro che la rejo Nebukadnecar. Ica strategio profecias la lasta experienco di adventista fido, ube la elektitoz atendar la morto dekreita da la rebeli por decidita dato. Sed itere, la situaciono inversesos, nam la mortinti esos ta rebeli qui inter-ocidos kande Kristo potenta e vinkoza aparos en la cielo por judicar e kondamnar li.

Dan 2:14 *Tunc Daniel parolis kun prudenteso e sajeso ad Arjoc, chefo di la rejala gardisti, qua ekiris por mortigar la saji di Babilonia.*

Dan 2:15 *Ilu parolis e dicis ad Arjoc, komandanto dil rejo: Pro quo la sentenco dil rejo esas tante severa? Arjoc expozis la afero a Daniel.*

Dan 2:16 *E Daniel iris a la rejo, e pregis il donar a lu tempo por donar al rejo l'explico.*

16a- Daniel agas segun sua naturo e religioza experienco. Il savas ke sua profetala donaji esas donita da Deo, en qua il kutimas pozar tota sua fido. Lernante quo la rejo demandas, il savas ke Deo posedas la respondi, ma ka esas en lua volo revelar ol a il?

Dan 2:17 *Pos Daniel iris a sua domo, ed il instruktis pri ca afero Hanania, Mischael e Azaria, sua kompani,*

17a- La quar yuna homi vivas en la domo di Daniel. « *Ta qui similesas kunvenas* » ed ili reprezentas l'asemblo di Deo. Ja ante Iesu-Kristo, « *ube du o tri kunvenas en mea nomo, me esas inter li* » dicis la Sinioro. La fratala amoro unigas ca yuna homi qui atestas bela spirito di solidareso.

Dan 2:18 *inklinigante li implorar la kompato dil Deo dil cieli, por ke on ne perdigus Daniel e lua kunuloj kun la cetera saji di Babilon.*

18a- Ante tanta minaco kontre lia vivi, fervora prego e sincera fasto esas la sola armi dil elektiti. Li savas to e vartos la respondo de lia Deo, qua ja donis a li tanta pruvi ke Ilu amas li. En la fino dil mondo, la lasta elektiti celata en la morto-dekreto agos same.

Dan 2:19 *Tiam la sekreto revelesis a Daniel en noktala vizio. E Daniel benis la Deo dil cieli.*

19a- Demandita da lua elektiti, la fidela Deo esas rendevuo, nam ilu organizis la probo por atestar lua fideleso por Daniel e lua tri kompanioni; por elevizar li a la maxim alta posteni en la guvernerio dil rejo. Ilu iras, experienco pos experienco, igar li nedispensa por ca rejo, quin ilu guidos e fine konvertos. Ica konverto esos la frukto di la fidela e senreprochala konduto di la quar yuna Judi santigita da Deo por extraordinara misio.

Dan 2:20 *Daniel prenis la vorto e dicis : Benata esez la nomo di Deo, de eterneso ad eterneso! A Lu apartenas la sajeso e la forto.*

20a- Laudo bone justifikita, nam la pruvo di Lua *sajeso* esas, en ca experienco, nedisputeble demonstrata. Lua *forto* livris Yehoyakim a Nebukadnecar ed ol impozis sua idei en la mento di la homi qui mustis favorizar sua projeto.

Dan 2:21 *Ilu esas qua chanjas la tempi e la cirkonstanci, qua renversas e qua establisas la reji, qua donas la sajeso a la saji e la cienco a ti qui havas inteligenteso.*

21a- Ca versajo expresas klare omna racioni por kredar a ed en Deo. Nebukadnecar fine konvertos su kande il plene realigos ca kozi.

Dan 2:22 *Il revelas quo esas profunda e celita, il savas quo esas en la tenebri, e la lumo restas kun il.*

22a- La diablo anke povas revelar quo esas profunda e celita, sed la lumo ne esas en il. Il facas to por seduktar e deviacar la homi de la vera Deo, qua, kande il facas to, agas por salvar

sua elektiti per revelar a li la mortala kaptili preparita da la demonii kondamnita a la terala tenebri, depos la vinko di Iesu-Kristo super peko e morto.

Dan 2:23 *Deo di mea patruli, me glorifikas e laudas tu, pro ke tu donis a me la sajeso e la forteso, e pro ke tu igis me konocar quo ni demandis de tu, pro ke tu revelis a ni la sekreto dil rejo.*

23a- La sajeso e la forteso esis en Deo, en la prego di Daniel, e Deo donis li a il. Ni vidas en ca experienco realigesar la principo docita da Iesu : « *demandez e on donos a vu* ». Ma esas bone komprenata ke por obtenar ca rezulto, la fideleso di la demandanto mustas rezistar a omna probi. La *forteso* recevita da Daniel prenos aganta formo sur la penso di la rejo qua subisos evidenta pruvo nedinebla qua koaktos il admisar l'existo di la Deo di Daniel nekonocata da il e lua populo til lore.

Dan 2:24 *Pos to, Daniel iris a Arjoc, a qua la rejo ordonis mortigar la saji di Babilonia; il iris, e parolis a lu tale: Ne mortigez la saji di Babilonia! Duktez me ante la rejo, e me donos a la rejo l'explikado.*

24a- La divina amo legesas en Daniel, qua pensas obtenar la salvo por la pagana saji. To ankore esas konduto qua atestas pri Deo lua bonkoreso e kompato, en stato di spirito di perfekta humileso. Deo povas esar satisfacata, lua servanto glorifas Il per la verki di lua fide.

Dan 2:25 *Arjoc rapide konduktis Daniel ante la rejo, e parolis a lu tale: Me trovis inter la kaptiti di Juda viro qua donos la expliko a la rejo.*

25a- Deo tenas la rejo en granda angoro, e la sola perspektivo obtenar la respondo quan lu tante deziris, igos lua kolero falar immediate.

Dan 2:26 *La rejo parolis e dicis a Daniel, qua nomesis Beltshatsar: Ka tu povas a me konigar la sonjo quan me havis e lua expliko?*

26a- La pagana nomo donita a lu ne chanjas ulo. Esas Daniel e ne Beltschatsar qua donos a lu la esperata respondo.

Dan 2:27 *Daniel respondis an la rejio e dicis : To quo la rejo demandas esas sekreto quan la saji, astrologi, magiisti e divinanti ne povas revelar a la rejio.*

27a- Daniel intercedas por la saji. To quo la rejo demandis de li esis exter lia kapableso.

Dan 2:28 *Ma esas en la cielo Deo qua revelas la sekreti, e qua dicis a la rejo Nebukadnecar quo eventos en la sequanta tempo. Yen tua sonjo e la vizioni qua tu havis sur tua lito.*

28a- Ica komenco di expliko igos Nebukadnecar atencema, nam la temo pri la futuro sempre turmentis e angorigis la homi, e la perspektivo obtenar respondi pri ca temo esas emociganta e konfortiganta. Daniel direktas l"atenco dil rejo a la vivanta Deo nevidebla, quo esas surprizanta por la rejo adoranta materialigita deaji.

Dan 2:29 *Sur tua litajo, o rejo, pensi pri quo eventos pos ica tempo venis a tu; e la revelanto di sekreti dicis a tu quo eventos.*

Dan 2:30 *Se ica sekreto revelesis a me, ne pro ke me havas supera sajeso kam omna vivanti; ma por ke l'explikeso donesez a la rejo, e ke tu konocas la pensi di tua kordio.*

30a- *ne esas ke en me esas supera sajeso kam omna vivanti; ma esas por ke l'explikeso donesas a la rejo*

Perfekta humileso en ago. Daniel efacas su, e docas a la rejo ke ca nevidita Deo interesus pri ilu; ca Deo plu potenta ed efikanta kam ti quin il servis til nun. Imajinas l'efekto di ca vorti en lua mento e kordio.

30b- *e ke tu konocas la pensi di tua kordio*

En la pagan religio, la normi di bona e mala dil vera Deo esas ignorata. La reji nultempe esas questionata, nam li esas timata e redutata pro lia granda povo. La deskovro dil vera Deo permisas a Nebukadnecar gradope deskovrar sua karakter-defekti; quo nulu havus la audaco facar inter sua populo. La leciono anke adresesas a ni: ni ne povas*konocar la pensi di nia kordio* nur se Deo agas en nia koncienco.

Dan 2:31 *O rejulo, tu regardis, e tu vidis granda statuo; ca statuo esis imensa, e di extraordinara splendeso; ol stacis ante tu, e lua aspekto esis teroriganta.*

31a- *tu vidis granda statuo; ca statuo esis imensa, e di extraordinara splendeso*

La *statuo* ilustros la sucesi di la granda terala imperii qui sucesoskos til la reveno en glorio di Iesu-Kristo, de ube lua aspekto *imensa*. Lua *splendoro* esas ta di dominacanti sinsequa kovrita per richeso, glorio e honori donita da homi.

31b- *ol stacis ante vu, e lua aspekto esis teroriganta.*

La futuro profetizita da la statuo trovesas vere *avan* la rejo e ne dop lu. Lua teroriganta aspekto profetizas la multitudo di homala morti qui eventos, la militi e la persekuti qui karakterizos la homala historio til la fino dil mondo; la dominacanti marchas sur la kadavri.

Dan 2:32 *La kapo di ca statuo esis de pura oro; lua pektoro e brakii esis de arjento; lua ventro e femuri esis de kupro;*

32a- *La kapo di ca statuo esis de pura oro*

Daniel konfirmos to che verseto 38, *la kapo di oro* to esas la rejo Nebukadnecar ipsa. Ca simbolo karakterizas ilu, nam unesme, ilu konvertos su e servos kun fide la vera Deo kreinto. La***oro*** esas la simbolo di la pura fideo en 1 Petrus 1:7. Lua longa regno markos la religiala historio e justifikos lua menciono en la Biblo. Plus, ol konstituas la ***kapo*** di la konstrukto di la sucedi di terala dominacanti. La profetio komencas ye la unesma yaro di lua regno en – 605.

32b- *lua pektoro e lua brakii esis arjento*

L'arjento esas min valoroza kam oro. Ol alteras, l'oro restas nealterebla. Ni asistas a degradado di homala valori qui sequas de supre adinfre la deskripto di la statuo. De – 539, l'imperio di Medi e Persi sucedos a la imperio di Kaldei.

32c- *lua ventro e lua femuri esis de kupro*

Kupro anke esas min valoroza kam arjento. Ol esas aloyo de metali kun kupro bazo. Ol alteras terure e chanjas aspekto kun tempo. Ol esas anke plu harda kam arjento, ipsa plu harda kam oro qua restas tre maleebla. Sexualeso esas centro dil imajo selektita da Deo, ma ol esas anke imajo di homala riprodukto. La Greka imperio, nam efektive ol esas, montros su tre prolifika, donante a homaro lua pagana kulturo qua duras til la fino dil mondo. La Greka statui de kupro fuzita e moldita esis admirata da populi til la fino. La nudeso di korpi revelesas e lua depravita mori esas sen limo; ica kozi facas la Greka imperio simbolo tipo di peko qua trairos la yarcenti e la yarmili til la reveno di Kristo. En Dan.11:21 til 31, la Greka rejo Antiochos 4 surnomizita Epifanes, persekutero di la Judala populo dum "7 yari" inter -175 e -168, esos prezentita kom tipo di la papala persekutero qua precedas ol en la profetal rakonto di ca chapitro. Ica verso 32 grupigis e evocis sucesive la imperii qui kondukas a la Romana imperio.

Dan 2:33 *sis gambi, de fero; lua pedi, parte de fero e parte de argilo.*

33a- *lua gambi, de fero*

En la quaresma profetizita imperio, ta di Roma karakterizesas per maxima hardigo reprezentata per la fero. Ol esas anke la maxim vulgara metalo qua oxidas, rustikas e destruktas. Ibe ankore la degenero konfirmesas ed ol pluacensas. La Romani esas politeisti; li adoptas la dei di la vinkita enemiki. Tale la Greka peko per lia extenso extensos su super omna populi di lua imperio.

33b- *sis pedi, parte ferra e parte argila*

En ca fazo, argila parto febligas ica harda dominaco. L'explikuro esas simpla e historiala. En 395, la Romana imperio frakasas e pos ol la *dek fingri di la statuo* realigos l'establiso di *dek rejii* Kristani nedependanta ma omna sub religiala guvernado dil episkopo di Roma qua divenos la papo de 538. Ta dek reji mencionesas en Dan.7:7 e 24.

Dan 2:34 *Tu regardis, kande petro desligis sen helpo di irga manuo, frapis la pedi feratra ed argilatra di la statuo, e ruptis li en peci.*

34a- L’imajo di la petro qua frapas inspiras su de la praktiko di mortigo per stono. Ol esas la normo di exekuto di pekinti kulpoza en l’anciena Israel. Ta petro do venas stonagar la pekinti terala. La lasta plago di la kolero di Deo esos grel-petri segun Apo.16:21. Ta imajo profecias l’ago di Kristo kontre la pekinti ye la tempo di lua divina reveno glorioza. En Zac.3:9, l’Espirito donas a Kristo l’imajo di petro, la chefa di l’angulo, ta per qua Deo komencas la konstrukto di lua edifico spiritala:*Car hike, pri la petro qua me pozis avan Joshua, esas sep okuli sur ta unika petro; hike, me gravuros ipsa quo mustas esar gravurita, dicis l'Eternulo di l'armei; e me forigos la pekajo de ca lando, en un dio.* Pose ni lektas en Zak.4:7 :*Qua tu esas, granda monto, avan Zerubabel? Tu esos planigita. Il pozos la chefa petro meze la aklami: Grado, grado por ol!* En ca sama loko, en versi 42 e 47, ni lektas : *Il dicis a me: Quon tu vidas? Me respondis: Me regardas, e hike, esas kandelingo tota de oro, kun vazo supre e portanta sep lampi,**kun sep tubi por la lampi qui esas sur la somito di la kandelabro***; *… Nam ti qui desprizis la dio di mikra komenci joyos vidante la nivelilo en la mano di Zerubabel.**Ta sep esas la okuli di l'Eterno, qui trairas tota la tero***. Por konfirmar ica mesajo, ni retrovas en Apok.5:6, ca imajo, en qua la sep okuli de la petro e de la kandelabro esas atribuita a l’Agno di Deo, to esas, Iesu-Kristo : *E me vidis, en la mezo di la trono e la quar vivanta kreituri ed en la mezo di la oldi, anadyuno qua stacis kom ofro. Ol havis sep korni e sep okuli, qui esas**la sep spiriti di Deo sendita tra tota la tero.*** La judicio di pekanta populi facata da Deo en persono, *nula manuo* homala ne intervenas.

Dan 2:35 *Tale la fero, argilo, kupro, arjento ed oro, esis frakasita kune, e divenis quale la gren-erupturo qua eskapas de drasheyo en somero; la vento forportis li, e nula traco trovesis. Sed la petro qua frakasis la statuo divenis granda monto, e plenigis la tota tero.*

35a- *Tale la fero, argilo, kupro, arjento ed oro, esis frakasita kune, e divenis quale la gren-erupturo qua eskapas de drasheyo en somero; la vento forportis li, e nula traco trovesis.*

Ye la reveno di Kristo, la decendanti di la populi simbolizita per l'oro, l'argento, l'airaino, la fero e l'argilo omna restis en sua peki e digna esar destruktita da il, e l'imajo profecias ica anihiligo.

35b- *Ma la petro qua frapis la statuo divenis granda monto, e plenigis la tota tero.*

L'Apokalipso revelos ke ica anunco kompleteskigos nur pos la*mil yari* di la cielala judicio, kun l'instalado dil elektiti sur la tero rinovigita, en Apok.4, 20, 21 e 22.

Dan 2:36 *Voye la sonjo. Ni donos l'explikajo avan la rejo.*

36a- La rejo audas fine dicar quo ilu sonjis. Tala respondo ne inventesas, nam esis neposibla trompar ilu. Ta qua deskriptas a lu ica kozi do recevis ipsa la sama vido. Ed ilu respondas anke a la demando dil rejo montrante su kapabla interpretar l'imaji e donar lia signifiko.

Dan 2:37 *O rejo, tu esas la rejo di reji, nam la Deo de la cieli donis a tu l'imperio, la povo, la forteso e la glorio;*

37a- Me tre aprecias ca verseto ube on vidas Daniel uzar la familiaran formo kun la potenta rejo, quo nulu homaro audacus facar en nia pervertita e koruptita epoko. La familiarajo ne esas insultanta, Daniel sentas respekto por la Chaldeana rejo. La familiarajo esas nur la gramatikala formo uzata da izolita subjekto parolanta a singla persono. E "quante granda ke la rejo esas, il ne esas min kam homo" quale l'aktoro Molière savis dicar en lua tempo. E la deviaco de nejustifikata formala parolado naskis dum lua epoko che Louis 14, l'orguloza "rejo suno".

37b- *Ho rejo, tu esas la rejo di rejo, nam la Deo de la cieli donis a tu l'imperio*

Plu kam respekto, Daniel portas al rejo cielala agnosko quan il ne savis. Fakte, la Rejo di rejo cielala atestas ke il konstruktis la rejo di rejo terala. Regnar super rejo esas la imperiala titulo. La simbolo di l'imperio esas « *l'alegi di aglo* » qua karakterizos ol kom unesma imperio en Dan.7.

37c- *la povo,*

Ol indikas la yuro dominacar, super multitudi e mezuresas quantitate o, en maso.

Ol povas turnar la kapo e plenigar per orgojo potenca rejo. Eventos ke la rejo cedos ad orgojo e Deo sanigos lu per severa humiliganta probo revelita en Dan.4. Il mustas aceptar l'ideo ke lu ne obtenis sua povo per sua propra forco, ma pro ke la vera Deo donis ol a lu. En Dan.7, ica povo prenos la simbolika imajo di la*Ursulo* di Medi e Persi.

La povo obtenita, kelkafoye, sentante vakuo en su e en lia vivo, homi suocidas. La povo fantaziigas obteno di granda feliceso qua ne eventas. "Omno nova, omno bela" diceras la proverbo, ma ca sento duras apene. En la moderna vivo, reputizita artisti admirata e richigita finas suocidar malgre aparenta, brilanta e glorioza sucesego.

37d- *la forteso*

Ol signifikas l'ago, la preso sub koakto qua flexas l'adversario en kombato. Sed ica kombato povas esar kontre su ipsa. On tunc parolas pri karakteroforteso. La forteso mezuresas en qualitato ed efikiveso.

Ol anke havas lua simbolo: *leono* segun Judiciisti 14:18: « *quo esas plu forta kam leono, quo esas plu dolca kam mielo* ». La forteso di leono esas en lua muskuli; ti di lua pedi ed ungli ma precipue ti di lua boko qua kaptas e sufokas lua viktimi ante devorar li. La revelaco distordita di ca respondo a l'enigmopozo a la Filistini da Samson divenos la konsequo di ago di forteso senkompara da ilu kontre li.

37e- *e la glorio*.

Ca vorto chanjas signifiko en lua terala e ciela koncepti. Nebukadnecar obtenis til nun ica homala glorio. La plezuro dominacar e decidar la sorto di omna kreituri sur la tero. Restas a lu deskovrar la ciela glorio qua Iesu-Kristo obtenos per facar su, ilu, la Mastro e la Sinioro, la servisto di lua servisti. Por lua salvo, il fine aceptos ica glorio e lua ciela kondicioni.

Dan 2:38 *il deposis en tua manui, en irga loko ube li habitas, la fili di homi, la bestii di la agro e la uceli di la cielo, ed il igis tu dominacar super omni li: tu esas la kapo di oro.*

38a- Ta imajo riuzesos por indikar Nebukadnecar en Dan.4:9.

38b- *tu esas la kapo di oro.*

Ta vorti montras ke Deo savas antee la selekto quin Nebukadnecar facos. Ta simbolo,*la kapo di oro*, profecias lua futura santigo ed elekto, por eterna salvo. L'oro esas la simbolo di la pura fide segun 1 Petrus 1:7: *por ke la probo di vua fide, plu precoza kam oro perisebla (qua tamen esas probata per fairo), rezultiz en laudo, glorio ed honor, kande Iesu Kristus aparos*. La ***oro***, ca metala flexebla esas vere l'imajo di ta granda rejo qua lasas su transformar da la verko di la Deo kreanto.

Dan 2:39 *Pos tu, altra rejio leveskos, min granda kam la tua; pose triesma rejio, qua esos kuproza, e qua dominacos super tota la tero;*

39a- Kun la tempo, la homala qualeso deskreskos; l'argento di la pektoro e di la du brakii di la statuo esas min granda kam l'oro di la kapo. Quale Nebukadnecar, Dario la Medo konvertesos, Ciro 2 la Perso anke segun Esd.1:1 til 4, omni anke amante Daniel; e pos li Dario la Perso ed Artaxerxes 1er segun Esd.6 e 7. En la probi, li joyos videz la Deo di la Judi venar a la helpo di la sua.

39b- *pose triesma rejio, qua esos de kupro, e qua dominacos super tota la tero.*

Hike, la situaciono graveskas serioze por la Greka imperio. La kupro, simbolo qua reprezentas ol, indikas la nepureso, nome,*la peko*. La studio di Dan.10 e 11 permizos a ni komprenar pro quo. Ma ja, la kulturo di la populo esas en questiono kom inventinto di la republikala libereso e omna sua perversa e koruptita deviacioni qui segun la principo havas nula limito, pro quo Deo dicas en Pro.29:18:*Kande ne esas revelo, la populo esas sen brido; Felica se ol observas la lego!*

Dan 2:40 *Esos quaresma rejio, forta quale fero; quale fero ruptas e frakasas omno, ol ruptos e frakasos omno, quale fero qua dispecigas omno.*

40a- La situaciono plu maleskas kun ca quaresma rejio qua esas ta di Roma qua dominacos la precedanta imperii ed adoptos omna lia deaji, tale ke ol kumulos omna lia negativa karakterizivi portante novajo,disiplino di *fero* de neflexebla hardeso. To igas ol tante efikanta ke nula lando povas rezistar a ol; til tante ke lua imperio extensos de Anglia weste til Babilonia este. La *fero* vere esas lua simbolo, de lua du-trancha gladi, lua armizuri e lua shildi, tante ke en atako, lua armeo aspektas quale karapacho pinta per lanco-pinti, terore efikanta kontre la desordina e dispersa ataki di lua enemiki.

Dan 2:41 *E kam tu vidis la pedi e la fingri parte ek potisto-argilo e parte ek fero, ica rejio esos dividita; ma en ol esos kelko de la forteso di fero, pro ke tu vidis la fero mixita kun l'argilo.*

41a- Daniel ne precizigas ol ma l'imajo parolas.*La pedi e la fingri* reprezentas dominacanta fazo qua sucesos a la pagana Romana imperio reprezentita da la *fero*. Dividita, ca Romana imperio divenos la batalio-kampo di la mikra rejii formacita pos lua dispego. La alianco di la *fero* e di *la argilo* ne facas la forteso, ma la divido e la febleso. Ni lektas *potista argilo*. La potifisto esas Deo segun Jer.18:6 : *Ka me ne povas agar kun vi quale ca potisto, domo di Israel? Dicis l'Eterno. Videz, quale l'argilo esas en la manuo di la potisto, Tale vi esas en mea manuo, domo di Israel!* Ta argilo esas la pacala kompozanto di la homaro en qua Deo selektas lua elektiti, di qui il facas honor-vazi.

Dan 2:42 *E quale la fingri di la pedi esis parte de fero e parte de argilo, ica rejio esos parte forta e parte frajila.*

42a- Rimarkez ke la *fero* romana duras til la fino dil mondo, quankam l'imperio romana perdis sua uneso e dominaco en 395. L'explikuro trovesas en lua ripremo di dominaco per la religiala sedukto di la katolika romana kredo. To esis pro l'armizita suporto donita da Klodvigo e la Bizancana imperiestri a l'episkopo di Roma cirkume 500. Li konstruktis lua prestijo e sua nova papala povo qua facas il, ma nur segun la homa vidado, la terala chefo di la kristana eklezio depos 538.

Dan 2:43 *Tu vidis la fero mixita kun argilo, pro ke li mixos su per homala alianci; ma li ne esos unigita unu kun l'altra, same kam la fero ne aliancas su kun argilo.*

43a- La *fingri di pedi,* en la nombro di *dek,* divenos *dek korni* en Dan.7:7 e 24. Pos la korpo, e la pedi, li reprezentas la kristana nacioni westala de Europa en la fino-tempi, to esas, nia epoko. Denuncante la hipokrita alianci di la Europana nacioni, Dio revelabis ante 2600 yari, la frajileso di la pakti qui unigas la populi di la nuna Europa, precize unigita sur la bazo di la "traktati di Roma".

Dan 2:44 *En la tempo di ca reji, la Deo de la cieli starigos regno qua neniam destruktesos, e qua ne pasos sub la dominaco di altra populo; ol frakasos e anihiligos omna ca regni, ed ipsa permanos eternale.*

44a- *En la tempo di ca reji*

La kozo esas konfirmata, la *dek ped-fingri* esas samtempala kun la glorioza reveno di Kristo.

44b- *la deo de la cieli suscitos regno qua neniam destruktesos*

La selektado dil elektiti facesis sub la nomo di Iesu-Kristo de lua ministrado, dum lua unesma arivo sur la tero, por expiacar la peki di ti quin ilu salvas. Ma dum la du mil yari qui sequos ca ministrado, ica selektado realigesas en humileso e persekuto da la diablala kampo. E de 1843, ti quin Iesu salvas esas poke nombroza, quale konfirmos la studio di Dan.8 e 12.

La 6000 yari di tempo di selektado dil elektita finante, la 7ª a yarmilo apertas la sabato di eterneso nur por la elektita rekomprata per la sango di Iesu-Kristo de Adam ed Eva. Omni esos selektita pro sua fideleco, nam Deo prenas kun su fidela ed obedianta homi, livrante la diablo, lua rebela angeli e la desobedianta homi a la kompleta destruktado di sua anmo.

44c- *e qua ne pasos sub la dominaco di altra populo*

Pro ke ol finas la terala dominaci e sucedi homala.

44d- *ol frakasos e anihiligos omna ta rejii, ed ipsa permanos eternale*

La Spirito explikas la signifiko quan ol donas a la vorto 'fino'; absoluta signifiko. Esos elimino di la tota homaro. E Apo.20 revelos a ni quo eventas dum la 7a^{ème} yarmilo. Tale ni deskovros la programo previdita da Deo. Sur la dezoligita tero, la diablo esos enkarcerigita, sen ula cielala o terala kompanio. E en la cielo, dum 1000 yari, la elektiti judikos la mortinta malicanti. Fine di ta 1000 yari, la malicanti riresurektos por la lasta judicio. La fairo qua destruktos li purigos la tero, qua Deos rikreas glorizante ol por akceptar lua trono e lua redemitita elektiti. La imajo di la vido rezumas do plu komplexa agi, quin l'Apokalipso di Iesu Kristo revelos.

Dan 2:45 *To esas to quon indikas la petro quan tu vidis desligar su de la monto sen helpo de irga manuo, e qua frakasis la fero, la kupro, la argilo, l'argento e l'oro. La granda Deo revelis a la rejo quo mustas eventar pos to. La sonjo esas vera, e lua expliko esas certa.*

45a- Fine, pos lua arivo, Kristo simbolizita per *la petro*, la ciela judicio di *mil yari* e lua exekuto di la lasta judicio, sur la nova tero restauracita da Deo, la *granda monto* anuncita en la vido prenos formo e lokizo por l'eterneso.

Dan 2:46 *Tunc la rejo Nebukadnecar falis sur lua vizajo e adoris Daniel, ed ilu imperis ke on ofrez a lu sakrifiki e parfumi.*

46a- Ankore pagana, la rejo reagis segun lua naturo. Havinte recevita de Daniel omno quo ilu demandis, ilu adoras il e honoras lua promisi. Daniel ne opozas su a l'idolatra agi quin il praktikas vers il. Esas tro frue por kontredicar il e questionar il. La tempo, qua apartenas a Deo, facos lua laboro.

Dan 2:47 *La rejo dicis a Daniel e dicis: Vere, vua Deo esas la Deo di dei e la Sinioro di rejo, e revelas la sekreti, pro ke tu povis deskovrar ca sekreto.*

47a- To esis l'unesma pazo di rejo Nebukadnecar vers sua konversiono. Il nulatempe oblivios ta experienco qua koaktas il admisar ke Daniel esas en relato kun la vera Deo, fakte, la *Deo di dei e la Sinioro di reji*. Sed la pagana entorno qua asistas il tardigos lua konversiono. Lia vorti atestas l'efikeso di la profetala laboro. La povo di Deo dicar antee quo eventos, metas la normala homo an la muro di koaktanta evidentajo a qua l'elektito cedas e la falinto rezistas.

Dan 2:48 *Pos ke la rejo altigis Daniel, ed donis a lu multa e richa donacaji; il donis a lu la komando di tota la provinco di Babilonia, ed establisis lu chefa superulo di omna saji di Babilonia.*

48a- Nebukadnecar agis vers Daniel same maniere kam antee Faraono agis por Joseph. Kande li esas inteligenta e ne obstine fermita e blokita, la granda chefi savas apreciar la servadi di servisto portanta prezoz qualiti. Li e lia populi profitas de la dea benedikti qui repozas sur lua elektiti. La sajeso di la vera Deo profitas do a omni.

Dan 2:49 *Daniel pregaris la rejo donar l'administrado di la provinco Babilonia a Shadrak, Meshak ed Abed-Nego. E Daniel esis en la korto dil rejo.*

49a- Ta quar yuna homi distingis su per sua atitudo extere fidela a Deo, kontraste l'altra yuna Judi qui venis kun li a Babilonia. Pos ta probo qua povus divenar dramatoza por omni, l'aprobo di la vivanta Deo aparas. On vidas do la diferi qua Deo facas inter ti qui servas Il e ti qui ne servas Il. Il elevas lua elektiti qui montris su digna, publike, an la okuli di omna populi.

Daniel 3

Dan 3:1 *La rejo Nebukadnecar facis statuo de oro, alta de sisadek ulni e larja de sis ulni. Ilu erectis ol en la valo Dura, en la provinco Babilonia.*

3a- La rejo esis konvinkita ma ne ankore konvertita da la vivanta Deo di Daniel. E la megalomanio karakterizas ilu ankore. La granda qui cirkondas ilu enkurajigas ilu en ca voyo quale la foxo di la fablo facas kun la korniko, li adulas e veneras ilu quale deo. Do, la rejo finas per komparar su a deo. On mustas dicar ke en la paganismo, la deviaco esas facila pro ke l'altra falsa deaji esas nemovebla e fiksita sub la formo di statui dum ke ilu, la rejo, esante vivanta, esas ja supera a li. Ma quala oro mal-uzesis en l'erigo di statuo! Videble, la precedanta vizio ne portis frukto ankore. Forsan mem ke la honori quin la Deo di dei atestis a ilu kontributis por mantenar e mem augmentar lua orgoilo. L'oro simbolo di la fido purigita per la probo segun 1 Petrus 1:7, permisas revelar la prezenteso di ca tipo di sublima fido en la tri kompanioni di Daniel, en la nova experienco relatita en ca chapitro. To esas leciono quan Deo adresas partikulare, a lua elektiti di la lasta adventista probo kande dekreto di morto profetizita en Apok.13:15 esos apud forprenar lia vivo.

Dan 3:2 *La rejo Nebukadnecar kunvokis la satrapi, la administranti e la guvernisti, la granda judiciisti, la trezoristi, la yuriskonsulti, la judiciisti, e omna magistrati di la provinci, por ke li venus a la dedico di la statuo qua esis erektita da la rejo Nebukadnecar.*

2a- Kontraste a la probo di Daniel en Dan.6, l'experienco ne esas pro la konspiri di la homi cirkum la rejo. Hike, ol esas la frukto di lua personeso qua revelesas.

Dan 3:3 *Tunc la satrapi, la intendanti e la guvernisti, la granda judiciisti, la trezoristi, la yuriskonsulti, la judiciisti, e omna magistrati di la provinci asemblis por la dediko di la statuo qua esis erektita da la rejo Nebukadnecar. Li pozis su avan la statuo qua esis erektita da Nebukadnecar.*

Dan 3:4 *Un heroldo kriis per lauta voco: Yen quo onu ordonas a vu, populi, nacioni, homi di omna lingui!*

Dan 3:5 *Kande vi audos la sono di la trumpeto, di la fluteto, di la gitaro, di la sambuko, di la psalterio, di la kornamuzo, e di omna speco di muzikal instrumenti, vi adorklinos e adoros la ora statuo qua esas erektita da la rejo Nebukadnecar.*

5a- *Kande vi audos la sono di la trumpeto*

La signo di la probo donesos per *la sono di la trumpeto*, same kam la reveno di Iesu-Kristo esas simbolizita en Apok.11:15 per *la sono di la 7ma trumpeto,* e ke la sis punisi antea anke simbolizesas per trumpeti.

5b- *vu genupozos*

La genupozo esas la fizikala formo di honoro rendita. En Apo.13:16, Deo simbolizas ol per *la manuo* di homi qui iras *ricevas la marko di la bestio,* qua konsistas praktikar e honorar la dio di sunala paganismo qua remplasis la santa sabato divina.

5c- *e vi adoros*

L'adoro esas la mentala formo di honoro rendita. En Apo.13:16, Deo imajas ol per *la fronto* di la homo qua recevas *la marko di la bestio.*

Ta verseto permisas deskovrar la klefi di ta simboli citita en l'Apokalipso di Iesu-Kristo. *La fronto e la manuo* di la homo rezumas lua penso e lua verki e che l'elektiti, ta simboli recevas la *sigilo di Deo* kontraste kun *la marko di la bestio,* identigita kun la « sundio » di Romana katolikismo, aceptita e suportata da protestanti depos lua eniro en l'ekumenikala alianco.

La tota organizuro di ca mezuro impozita da la rejo Nebukadnecar ri-novigos ye la fino di la mondo en la probo di fidebleso por la sabato di la kreinto Deo. Omna sabato, la rifuzo laborar di l'elektiti atestos lia rezisto kontre la lego di homi. E la sundio, lia rifuzo partoprenar la komuna kulti impozita identigos li kom rebeli qui mustas esar eliminit. Kondamno a morto tunc pronuncesos. La procedo do esos perfekte konforma a quo experiencos la tri kompanioni di Daniel, ipsa, plene benedikita da Deo pro lia fidebleso ja demonstrita.

Tamen, ante la fino dil mondo, ca leciono esis propozita, unesme, a la Judi dil anciana alianco qui subisis simila probo inter –175 e –168, persekutata til morto da la Greka rejo Antiochus 4 surnomizita Epifanes. E Dan.11 atestos pri to ke certa fidela Judi preferis esar mortigata kam komisar abomino avan lia vera Deo. Nam, en ta dio, Deo ne intervenis por salvar li mirakloze, same kam Il ne facis pose por la Kristani mortigata da Roma.

Dan 3:6 *Irgu qua ne genuflektos e ne adoros esos jetita en l'instant mema aden mezo di ardanta forno.*

6a- Por la kompanioni di Daniel, la minaco esas la *ardanta forno*. Ta minaco di morto esas l'imajo di la finala morto-dekreto. Ma existas diferajo inter la du experienci di la komenco e ta di la fino, nam ye la fino, la ardanta forno esos la puniso di la lasta judicio kontre la persekutanti di la santa elektiti di Deo.

Dan 3:7 *Pro to, kande omna populi audis la sonon di trumpeto, fluteto, gitaro, sambuko, psalterio, e omnaspeca muzik-instrumenti, omna populi, nacioni, e homi di omna lingui genuflektis e adoris la ora statuo qua rejo Nebukadnecar erektabis.*

7a- Ca submiso-konduto di preske universala ed unanima masaro a homala legi ed ordoni ankor profecias lua konduti dum la lasta terala probo di fido. La lasta universala guvernerio di tero obediesos kun sama timo.

Dan 3:8 *En ta okaziono, ed en la sama tempo, kelka Chaldeani aprochis ed akuzis la Judi.*

8a- L'elektiti di Deo esas la skopi di la kolero di la diablo qua dominacas super omna animi quin Deo ne agnoskas kom lua elektiti. Sur la tero, ca diablala odio prenas formo sub l'aspekto di jaluzeso ed samatempe, granda abomeno. Lor li esas konsiderata responsiva por omna mali qui aflictas la homaro, quankam esas l'inverso qua explikas ca mali qui esas simple la konsequi di l'absenteso di lia protekto da Deo. Ti qui odias l'elektiti, preparas komploti por facar li l'exekracion populara de qua on mustas desfacar su per mortigar li.

Dan 3:9 *Ili parolis e dicis al rejo Nebukadnecar: Ho rejo, vivu eternale!*

9a- La agenti di la diablo eniras la ceneyo, la komploto precizeskas.

Dan 3:10 *Tu donis ordono segun qua omnu qui audus la sono di la trumpeto, fluteto, gitaro, sambuko, psalterio, sakfajfilo, e omnaspeca instrumenti, devus genupozar e adorar la ora statuo,*

10a- Li memorigas a la rejo, lua propra vorti e l'ordono di lua rejala autoritato, a qua obado esas exakta.

Dan 3:11 *e segun qua irgu qua ne genupus e ne adorus, esus jetita en mezo di ardanta forno.*

11a- La morto-minaco ankore memorigesas; la kaptilo klozas su sur la santi elektita.

Dan 3:12 *Nun, esas Judi a qui tu donis la administrado di la provinco Babilonia, Shadrak, Meshach ed Abednego, homi qui ne konsideras tu, o rejo; li ne servas tua deo, e li ne adoras la statuo di oro qua tu erektis.*

12a- La afero esis previdebla, la alta posteni esante konfidita a stranjeri Judi, la perfida jaluzesio acendita devis manifestacar sua frukto di mortiganta odio. E tale, la elektiti di Deo esas indikita e kondamnita da la populo.

Dan 3:13 *Tiam Nebukadnecar, iracoza e furioza, donis l'ordono ke onu addukus Shadrak, Meshak ed Abednego. E ta homi esis addukita ante la rejo.*

13a- Memorez ke ca tri homi obtenis de Nebukadnecar la maxim alta posteni di sua rejio, nam li aparis a lu, plu sajia, plu inteligenta kam la populo di sua lando. Pro to lua "*iracoza e furioza*" explikos lua momentala oblivio di lia extraordinara qualiti.

Dan 3:14 *Nebucadnetsar parolis e dicis a li: Kaŭze intence, Ŝadrak, Meŝak, kaj Abednego, vi ne servas mea dioj, nek adoras la ora statuo, quin me starigis?*

14a- Il ne atendas ec ke li respondas a lua questiono: Kaŭze intence vi desobedias mea komandi?

Dan 3:15 *Nun pretigez, e kande vi audos la sono di la trumpeto, fluto, guitarlo, sambuko, psalterio, kornamuzo, e omnaspeca instrumenti, vi adorpez e adorez la statuo quin me facis; se vi ne adoras ol, vi esos jetita quik en mezo di ardanta forno. E qua esas la deo qua liberigos vi de mea manuo?*

15a- Subite realigante, quant homi esas utila a il, la rejo esas preta ofrar a li nova chanco obedinte lua imperiala universala ordono.

La questiono pozata recevos ne-expektata respondo de la vera Deo, qua Nebukadnecar semblas obliviar, okupita da l'aktivesi di lua imperiala vivo. Plus, nulo permisas datizar l'afero.

Dan 3:16 *Shadrak, Meshach ed Abednego respondis a la rejo Nebukadnecar: Ni ne bezonas respondar a vu pri to.*

16a- Ca paroli dicita a la maxim potencanta rejo di lua epoko semblas insultanta e nerespektoza, ma ta homi qui dicas ol ne esas rebela personi. Kontree, li esas modeli di obado a la vivanta Deo a qua li decidis ferme restar fidela.

Dan 3:17 *Videz, nia Deo, quan ni servas, povas liberigar ni de l'ardanta forno, ed Il liberigos ni de tua manuo, o rejo.*

17a- Kontre la rejo, la elektitaj fidela retenis la pruvi quin Deo donis a li por montrar ke Il esis kun li en la probo di la vizio. Asociante ica personala experienco kun la glorioza memoraji di lia populo liberigita de Egiptiani e de lia sklaveso, da ta sama fidela Deo, li audacesas defiar la rejo. Lia determineso esas tota, mem ye la preco di lia morto. Ma, l'Espirito igas li profeciar lua interveno:*lu liberigos ni de tua mano, o rejo*.

Dan 3:18 *Se ne, savu, o rejo, ke ni ne servos vua deii, e ke ni ne adoros la statuo di oro qua tu elevabis.*

18a- E en la kazo, ke la helpo di Deo ne aparus, esas plu bona por li mortar kom fidela elektiti kam vivar kom perfidanti e poltroni. Ta fideleso retrovesos en la probo impozita da la Greka persekutero en – 168. E pos to, dum la tota Kristana epoko che la vera Kristani qui til la fino dil mondo ne konfundos la lego di Deo kun la lego di homala diabloza.

Dan 3:19 *Tunc Nebukadnecar plenigesis kolero, e lua vizajo chanjis kontre Shadrak, Meshak ed Abed-Nego. Ilu parolis itere ed ordonis ke la forno esez varmigita sepople plu kam ol esis kustume varmigata.*

19a- On mustas komprenar, ca rejo neniam dum sua vivo vidis ed audis ulu opozar su a lua decidi; quo justifikas *lua furio* e la *chanjo* di l'aspekto *di sua vizajo*. La diablo eniras en il por duktar il a mortigar l'elektiti di Deo.

Dan 3:20 *Lore il komandis a kelka de la maxim vigoroz soldati di lua armeo ligar Shadrak, Meshak ed Abednego, e jetar li aden la ardanta forno.*

Dan 3:21 *Ta homi esis ligita kun lia subvesti, lia tuniki, lia manteli ed altra vesti, e jetita aden la mezo di la ardanta forno.*

21a- Omna ta materii mencionita esas kombustebla same kam lia korpi de karno.

Dan 3:22 *Pro ke l'ordino di la rejo esis severa, e ke la forno esis extraordinare varmigita, la flamo mortigis la homi qui jetabis Shadrak, Meshach ed Abed-nego aden ol.*

22a- La morto di ca homi atestas la mortifanta efikeso di la fairo di ca forno.

Dan 3:23 *E ca tri homi, Shadrak, Meshach ed Abed-nego, falis ligita aden la mezo di la ardanta forno.*

23a- L'ordino di la rejo esas exekutita, mortigante mem lua propra servisti.

Dan 3:24 *Tande la rejo Nebukadnecar esis terurita, e rapide levis su. Il parolis, e dicis a lua konsilisti: Ka ni ne jetis tri homi ligita en la mezo di la fairo? Li respondis a la rejo: Certe, o rejo!*

24a- La rejo di rejoi di lua epoko ne kredas lua okuli. To quon ilu vidas superiras omna homala imaginado. Ilu sentas bezono certigar su demandante a ti qui cirkumdas lu ka l'ago di jetar tri homi en la fairo di la forno esas realajo. E ti konfirmas a lu la fakto:*To esas certa, o rejo!*

Dan 3:25 *Ilu ripremis e dicis: Bone, me vidis quar homi sen ligili, qui marchas meze la fairo, e qui havas nula domajo; e la figuro di la quaresma similesas a filio di deo.*

25a- Esas videbla ke nur la rejo havis la vido di la quaresma persono qua terorigas il. La exemplala fido di la tri homi esas honorata ed exaucata da Deo. En ca fairo, la rejo povas distingar la homi ed ilu vidas persono de lumo e fairo qua stacas kun li. Ica nova experienco superas l"unesma. La realeso di la vivanta Deo esas itere pruvata a il.

25b- *e la figuro di la quaresma similas a filio di deo*

L"aspekto di ca quaresma persono esas tante diferanta de homala ke la rejo identifikas ol kun *filio di deo*. L"expreso esas felica nam efektive esas direta interveno di ta qua divenos por homi, ***la Filio di Deo*** e la ***Filio di l''homo*** to esas, Iesu-Kristo.

Dan 3:26 *Tunc Nebukadnecar proxime iris a l'entreso di la ardanta forno, e parolante, dicis: Shadrak, Meshak ed Abed-Nego, servisti di la Supra Deo, ekirez e venez! E Shadrak, Meshak ed Abed-Nego ekiris de mezo di la fairo.*

26a- Unesmafoye, Nebukadnecar transformas su en mutono kontre rego-leono multe plu forta kam il. Ta memorigo vekigas la atesto de l'experienco di la precedanta vido. La Deo de la cieli lansas a il duesma apelo.

Dan 3:27 *La satrapi, la intendanti, la guvernisti, e la konsilisti dil rejo asemblis; li vidis ke la fairo ne havis ula povo super la korpi di ca homi, ke la hari di lia kapo ne bruleskis, ke lia kalsoni ne domajesis, e ke l'odoro di la fairo ne atingis li.*

27a- En ca experienco, Deo donas a ni, same kam a Nebukadnecar, la pruvo di lua reala omnipotenteso. Il kreis terala legi qui kondicionas la vivo di omna homi e di omna animalo qua vivas sur lua sulo e en lua dimensiono. Ma il jus pruvis, nek il, nek l'angeli, esas submisata a ca terala reguli. Kreinto di universala legi, Deo esas super oli e povas segun lua volo, ordonar miraklala kazi qui igos, en lua tempo, la glorio e la reputeso di Iesu Kristo.

Dan 3:28 *Nebukadnecar prenis la parolo e dicis : Benata esas la deo di Sadrak, Meshak e Abednego, qua sendis sua anjel e liberigis sua servisti, qui fidis en il, e qui violacis l'ordino di la rejo e livris sua korpi prefere ke servar e adorar ula altra deo kam lia deo!*

28a- La kolero di la rejo desaparis. Unafoye riestablisinta sur sua homala pedi, ilu lernis de l'experienco e donis ordino qua preventos la rievento. Nam l'experienco esas doloroza. Deo montris a Babiloniani ke il esas vivanta, agema e plena de forteso e povo.

28b- *qua sendis sua anjelulo e liberigis sua servisti qui fidis en ilu, e qui violacis l'ordino di la rejo e ofris sua korpi prefere ke servar ed adorar ula altra deo kam lia Deo!*

En alta grado di lucideso, la rejo realigas quale admindinda esas la fideleso di la homi quin lua folia orgolo volis mortigar. Nula dubito ke ilu realigas, ke pro sua propra povo, esus posible evitar ca stulta probo kauzita da sua orgolo qua nur igas ilu facar erori en danjero di senkulpula personi.

Dan 3:29 *Videz nun la ordono qua me donas: Omna homo, de irga populo, naciono o linguo, qua parolos male pri la deo di Shadrak, Meshach ed Abednego, esos dispecigita, e lua domo esos reduktita a amaso de rubisho, pro ke ne existas altra deo qua povas liberigar quale il.*

29a- Per ca deklaro, la rejo Nebukadnecar donas sua protekto a la elektiti di Deo.

Samatempe, il minacas irgu *parolos male pri la Deo di Shadrak, Meshach ed Abednego,* ed il precizigas, *il esos dispecigita, e lua domo esos reduktita a amaso de spuregi, pro ke ne esas altra deo qua povas liberigar quale il.*Ante ca minaco, esas certa, dum ke la rejo Nebukadnecar regnos, la elektita fideli di Deo ne havos problemi pro komploti.

Dan 3:30 *Pos to, la rejo prosperigis Shadrak, Meshak ed Abednego en la provinco di Babilonia.*

30a- "Omno esas bona qua finas bone" por la elektita fideli di la vivanta Deo, la kreinto di omno quo vivas ed existas. Nam lua elektiti stacesos fine, ed ili pasesos sur la polvo di la mortinti, lia anciena enemiki, sur la riestablita tero, dum l'eterneso.

En la lasta probo, ca felica fino anke obtenesos. Do, l'unesma probo e la lasta profitas de la direta interveno di la vivanta Deo por lua elektiti, quin Ilu venas salvar en Iesuo-Kristo, la Salvanto, nam lua nomo Iesuo signifikas "YaHWéH salvas".

Daniel 4

Dan 4:1 *Nebukadnecar, rejo, a omna populi, a naciono, a homi di omna lingui, qui habitas sur tota tero. Paco abunde donesas a vu!*

1a- La tono e la formo pruvas, la rejo qua expresas su esas ta qua konvertis su a la Deo di Daniel. Lua expresi similas la skribaji dil epistoli di la nova kontrato. Ilu ofras paco, nam ilu esas nun ipsa en paco, en lua homala kordio, kun la Deo di amo e yusteso, la vera, la sola, l"unika.

Dan 4:2 *Esas a me agreabla revelar la signi e mirakli qua la Supra Deo facis por me.*

2a- La rego nun agas quale Jesus dicis a la blindi e kripligiti sanigita da il, « *irez montrar vu en la templo e konigar quo Deo facis por vu* ». La rego esas inspirata da la sama deziro donita da Deo. Nam, konvertesi esas posibla omnadie, ma Deo ne donas a omna, la resonado di ta experiencata da rego di reji, potenta e forta imperiestro.

Dan 4:3 *Quanta granda esas lua signi! Quanta potenta esas lua mirakli! Lua rejio esas eterna rejio, e lua dominaco duras de generaciono a generaciono.*

3a- La kompreno e certeso pri ca kozi donas a lu paco e la vera feliceso ja disponebla hike. La rejo lernis e komprenis omno.

Dan 4:4 *Me, Nebukadnecar, vivis tranquila en mea domo, e felica en mea palaco.*

4a- Tranquila e felica ? Yes, ma ankore pagano ne konvertita a la vera Deo.

Dan 4:5 *Me havis sonjo qua timigis me; la pensi qui persekutis me sur mea lito e la vizi di mea spirito plenigis me teroro.*

5a- Ca rejo Nebukadnecar esas vere prezentita a ni quale la perdita mutono qua Deo en Kristo venas serchar por helpar e salvar el de desfeliceso. Nam pos ca terala tempo tranquila e felica, la futuro di la rejo esus perdo e eterna morto. Por lua eterna salveso, Deo venas perturbadar e turmentar lu.

Dan 4:6 *Me ordonis ke on mustus addukar ante me omna sajanti di Babilonia, por ke li donus a me l'explikado di la sonjo.*

6a- Videble, Nebukadnecar havas grava problemi pri memoro. Pro quo ilu ne tuj vokas Daniel?

Dan 4:7 *Tale venis la magiisti, l'astrologi, la Kaldeani e la divinanti. Me rakontis a li la sonjo, ed li ne donis l'explikado di ol.*

7a- La eventi procedas quale por l'unesma vido, la pagana devini preferas agnoskar sua nekapableso prefere ke rakontar fabli a la rejo qua ja minacis lia vivi.

Dan 4:8 *Fine, Daniel, nomizita Beltshatsar* ***segun la nomo di mea deo****, e qua havas en lu l'espirito di la santa dei. Me dicis a lu la sonjo:*

8a- La motivo di l'oblivio esas donita. Bel esis ankore la deo di la rejo. Me memorigas hike ke Darius la Medo, Cyrus la Perso, Darius la Perso, Artaxerxes 1er, segun Esd.1, 6 e 7, omni en lia tempo aprecios la elektita Judi e devotos a lia unika Deo. Inkluzite Ciro, pri qua Deo profecias en Esa.44:28, dicante: *Me dicas pri Cyrus: Il esas mea pastor, ed il plenumos mea volo; il dicos pri Jerusalem: Ol esez rikonstruktita! E pri la templo: Ol esez fondita! - La pastor* profecita plenumos *la volo* profetala di Deo a qua ilu agnoskas obeadar. Ca altra texto konfirmas lua konverteso profecita: Esa.45:2: *Tale parolas l'Eterno a sua oleizita, a Cyrus,* e che la verseto 13: *Me esas qua vekigis Cyrus en mea justeso, E me ebenigos omna lua voyi; Il rikonstruktos mea urbo, e liberigos mea kaptiti, Sen ransomo nek donacaji, Dicis l'Eterno dil armei.* E la plenumo di ca projeto aparas en Esd.6:3 til 5: *En la unesma yaro di rejo Cyrus, rejo Cyrus donis ica ordono pri la domo di Deo en Jerusalem: La domo mustas rikonstruktesar, por esar loko ube onu ofras sakrifiki, ed ol mustas havar solida fundamenti. Ol havos sisadek kubiti en alteso, sisadek kubiti en larjeso, tri rangizi di petri taliita ed un rangizo di nova ligno.* ***La kosti esos pagita da la domo dil rejo****. Pluse, la utensili ora ed arjenta di la domo di Deo, quin Nebukadnecar forprenis del templo di Jerusalem e transportis a Babilonia, esos restitucata, transportata a la templo di Jerusalem aden la loko ube li esis, e depozita en la domo di Deo.****La spensi esos pagita da la domo dil rejo.*** Deo donas a lu la honori quin Ilu donis a rejo Salomon. Tamen atence! Ta dekreto ne permutos uzar la kalkulo propozita en Dan.9:25 por obtenar la dato di l'unesma arivo di la Mesio; ol esos ta di rejo Artaxerxes la Persa. Cyrus rikonstruktas la templo, ma Artaxerxes permutos la rikonstrukto di la muri di Jerusalem e la retroveno di la tota Juda populo a lua nacionala tero.

Dan 4:9 *Beltschatsar, chefo dil magiisti, qua havas en tu, me savas, la spirito di la santa deii, e por qua nula sekreto esas desfacila, donas a me l'explico di la vizioni quin me havis en sonjo.*

9a- Ni mustas komprenar ube esas la rejo. En lua kapo, il restis pagana e ne agnoskis la Deo di Daniel nur kom un deo pluse, ecepte ke il povis explikar la sonji. Ne venis a lua mento l'ideo pri devar facar chanjo di deo. La Deo di Daniel esis nur un deo apud l'altri.

Dan 4:10 *Videz la vizioni di mea mento, dum me esis sur mea lito. Me regardis, ed ek! Me vidis arboro tre alta en la mezo di la tero.*

10a- En l' imaji qui Iesus ripremos por donar sua lecioni a la spiritala homi quin Ilu volas instruktar, l' arboro esos l' imajo di la homo, de la kano qua flexas e kurvigas til la potenta e majestoza cedro. E same kam homo povas apreciar la savuroza frukto di arboro, Deo aprecas o ne la frukto portita da lua kreituri, de la maxim agreabla til la min agreabla, o mem abomininda e repugnanta.

Dan 4:11 *Ta arbo divenis granda e forta, lua krono atingis la cieli, ed ol esis videbla de l'extremaji di tota la tero.*

11a- En la vizio di la statuo, la Chalda rejo ja esis komparata ad arbo segun l'imajo di la povo, forteso, e imperio qui esis donita a lu da la vera Deo.

Dan 4:12 *Lua foliaro esis bela, e lua frukti abundanta; ol portis nutrivo por omni; la bestii di la agro trovis ombro sub ol. e omna vivanta ento prenis de lu lua nutrivo.*

12a- Ta potenca rejo partigis a omna en lua imperio, la richeso e la nutrivo produktita sub lua direktivi.

12b- *la uceli de la cielo facis sua domo inter lua branchi,*

L'expreso esas ripeto di Dan.2:38. La la literala senco, ta uceli de la cielo imajas la paco e la sereneso qua regnas sub lua guvernado. La la spiritala senco, li indikas la angeli cielala di Deo, ma en ta unika refero di Ek.10:20, esas pri Deo ipsa, nam nur lu sondas la pensi di singlu: *Ne malediktez la rejo, mem en tua penso, e ne malediktez la richo en la chambro ube tu dormas; nam* ***la ucelo di la cielo*** *transportus tua voco,* ***la fluganta animalo*** *publikigus tua vorti*. En la majoro di citaji, la uceli dil cielo evocas agli e rapaceyi, dominacanta en la fluganta speci. La uceli instalas su ube lia nutrivo esas abunda; l' imajo do konfirmas la prospereso e la satureso nutrivala.

Dan 4:13 *En la vizio di mea spirito, quan me havis sur mea lito, me regardis, ed ek! unu de la vigili e santa decensis de la cieli.*

13a- Vere, la cielala angeli ne bezonas dormar, do li esas konstante aktiva. Ti *qui esas santa* e servanta Deo *decendas de la cielo* por transmisar lua mesaji a lua terala servisti.

Dan 4:14 *Il kriis kun forteso e parolis tale: Abatez l'arboro, e tranchez lua branchi; shanceligez la foliaro, e disperdez la frukti; ke la bestii fugos de sub, e la uceli de meze di lua branchi!*

14a- La vizio anuncas ke la rejo perdos, lua rejio e lua dominaco super lu.

Dan 4:15 *Sed lasesez en la tero la trunko ube jacas la radiki, e ligez lu per kateni de fero e kupro, inter l'herbo di la agro. Ke lu esez trempita de la roso de la cielo, e ke lu havez, quale la bestii, l'herbo di la tero por partajo.*

15a- *Sed lasesez en la tero la trunko ube trovesas la radiki*

La rejo restos en sua regno; lu ne esos expulzita de ol.

15b- *e ligez lu per kateni de fero e kupro, inter l''herbo di la agro*

Ne esas bezono di kateni de fero o kupro, nam Deo simple igos sua kreuro perdar sua raciono e bon senso, flexebla en omna aspekti, fizikala, mentala e morala. La potenta rejo su ipsa konsideros kom bestio di la agro. La granda di sua regno do devigos forprenar de lu la dominaco di la regno.

15c- *Ke lu esez trempita per la roso de la cielo, e ke lu havez, quale la bestii, l'herbo di la tero por partajo*

On imaginas la konsterno di lua granda qui vidas lu manjanta l'herbo di la sulo, quale bovino o mutono. Lu refuzos la kovrita habitaji, preferante vivar e dormar en la agro.

Dan 4:16 *Lua homala kordio forprenesos de lu, e bestiala kordio donesos a lu; e sep tempi pasos super lu.*

En ca experimento, Deo donas ankore pruvo di lua reala omnapovo. Nam Kreinto di la vivi di omna lua kreituri, lu povas irgekande, por lua glorio, igar unu inteligenta o kontree stupideskar ol. Pro ke lu restas nevidebla a lia okuli, la homi nekonocas ca minaco qua konstante pendas super li. Ma esas vera ke lu nur rare intervenas, e kande lu agas, ol esas pro preciza motivo e skopo.

La puniso esas mezurita. Ol aplikos su a la rejo Nebukadnecar dum ***sep tempi*** to esas, sep yari nur. Ne existas legaleso por uzar ta duroro a quo ajn altra kam la rejo ipsa. Itere, per facar ica selekto di la nombro "7", la Deo kreanta sigilas per lua "rejala sigilo" l'ago qua realigesos.

Dan 4:17 *Ica judicio esas dekreto di la vigileri, ica rezolvo esas ordono di la santi, por ke la vivanti savas ke la Plej-Altulo dominacas super la regno di homi, ke Il donas ol a qua Il plezas, e ke Il elevas la maxim basa de homi.*

17a- *Ta sentenco esas dekreto di la vigili*

La Spirito emfazas la extraordinara karaktero di ca divina interveno, a qua Il donas rolo di "dekreto" pro *ti qui vigilas*. L'hom mustas lernar ke, malgre la trompanta aspekti, il esas konstante surveyata da la cielala enti. Deo volas facar ek ca exemplo, leciono adresita a la homi til la fino dil mondo. Citante *ti qui vigilas*, Il revelas la perfekta kolektiva uneso dil angeli en la tendaro di Deo, qui asocias li en Lua projeti ed agi. Plus, ca versiklo konfirmas ke Deo atribuas al numero 17 signifiko di judicio, videz anke Apokalipso 17.

17b- *por ke la vivanti savas ke la Plejalta dominacas super la regno di homi, e donas ol a qua plezas a lu*

Deo direktas omno e kontrolas omno. Ofte, oblivinte ca kashita realajo, l''homo kredas esar mastro di sua destino e sua decidi. Ilu pensas selektar sua guvernanti, ma esas Deo qua pozas li, segun sua bona volo e sua judicio pri la kozi e la enti.

17c- *ed ilu elevas la maxim desnobla de homi*

La proverbo dicas vera : « la populi havas la chefi quin li meritas ». Kande la populo meritas chefo desnobla, Deo impozas ol a lu.

Dan 4:18 *Voye la sonjo quan me havis, me, la rejo Nebukadnecar. Tu, Beltshatsar, donas l'explikuro, nam omna saji de mea rejio ne povas donar ol a me; tu, tu povas, nam tu havas en tu l'espirito di la santa deii.*

18a- Nebukadnecar progresas, ma ne esas ankore konvertita. Tamen ilu memoras ke Daniel servas *de la santa deyi*. La monoteismo ne esas ankore komprenata da ilu.

Dan 4:19 *Tiam Daniel, nomizita Beltsacar, esis momente stuporata, e lua pensi trublis ilu. La rejo ri-prenis e dicis: Beltsacar, ke la sonjo e l'explikajo ne trublas tu! E Beltsacar respondis: Mea sinioro, ke la sonjo esez por tua enemiki, e lua explikajo por tua adversanti!*

19a- Daniel komprenas la songo e to quo eventos esas tam teroriganta por la rejo ke Daniel preferus vidar la afero plenumita sur sua enemiki.

Dan 4:20 *L'arboro qua tu vidis, qua divenis granda e forta, di qua la krono atingis la cieli, e qua esis videbla de omna punti di la tero;*

Dan 4:21 *ca arboro, di qua la foliaro esis bela e la frukti abundanta, qua portis nutrivo por omni, sub qua la bestii di la agro trovis refujeyo, ed inter la branchi di qua la uceli di la cielo facis sua domo,*

21a- *la foliaro esis bela*

La fizikala aspekto e la vesti.

21b- *e la frukti abundanta*

L'abundo di la prospereso.

21c- *qua portis nutrivo por omni*

Qua asekuris la nutrivo-subteno por tota sua populo.

21d- *sub qua rifujis la bestii di la agro*

La rejo protektanto di sua servisti.

21e- *e inter la branchi di qua la uceli dil cielo facis sua domo*

Sub lua dominaco, sua populo vivis en granda sekureso. La uceli flugas e foriras de l'arboro ye la minora danjero.

Dan 4:22 *esas tu, o rejo, qua divenis granda e forta, di qua la grandesko augmentis e acensis til la cieli, e di qua la dominaco extensas til la extremaji dil tero.*

Dan 4:23 *La rejo vidis un de la vigili e santa decendar de la cieli e dicar: Abatez l'arboro, e destruktez ol; ma lasesez en la tero la trunko ube esas la radiki, e ligez ol per kateni de fero e kupro, inter l'herbo di la agro; ke ol esez trempita per la roso de la cielo, e ke lua partigo esez kun la bestii di la agro, til ke sep tempi pasos super ol.*

Dan 4:24 *Videz l'explikuro, o rejo, videz la dekreturo dil Suprema, qua plenigos su sur mea sioro la rejo.*
Dan 4:25 *On forigos tu de mezo di homi, tu havos tua habiteyo kun la bestii di la agro, ed on donos a tu quale a bovi herbo por manjar; tu esos trempita per la roso dil cielo, e sep tempi pasos sur tu, til ke tu savos ke la Suprema dominacas super la regno di homi ed il donas ol a qua il plezas.*
25a- *til ke tu savos ke la Plej-Altulo dominacas super la regno di homi ed ilu donas ol a qua ilu volas.*

Daniel mencionas Deo per la expreso "la Plej-Altulo". Ilu direktas tale la penso di la rejo a l'existo di la unika Deo; ideo quan la rejo tre desfacile komprenas, pro lua politeismala origini heredita de patro a filo.
Dan 4:26 *L'ordino lasar la trunko ube esas la radiki di l'arboro signifikas ke tua rejno restos a tu kande tu agnoskos ke la dominacanto esas en la cieli.*
26a- Kande il *agnoskos ke la dominacanto esas en la cieli,* l'experienco di humileso cesos pro ke la rejo konvinkesos e konvertesos.
Dan 4:27 *Pro to, o rejo, mea konsilo plezesez a vu! Cesigez vua peki per praktikar yusteso, e vua malyustaji per uzar kompato vers la desfortunozi, e vua feliceso povas prolongesar.*
27a- Kande la rejo aplikos la kozi quin Daniel enumeras en ca verseto, ilu esos vere konvertita. Ma ca personajo esas livrata a l'orgueilo, lua nediskutebla povo igis lu kapricoza e ofte neyusta, quale la precedanta experienci revelita instruktis a ni.
Dan 4:28 *Omna ca kozi eventis sur la rejo Nebukadnecar.*
28a- Ca deklaro da Daniel interdiktas irga altra interpreto di ca profetajo, quo kondamnas a nuligo la profetala bazi docata da la Testi di Yehovah ed irga altra religiala grupo qua kontravenus la regulo definita da Daniel. Cetere la kontenajo di la tota chapitro provizas la pruvo. Nam la rakonto instruktos a ni pro quo la rejo esas frapita da maledikto en la profetajo dil arboro.
Dan 4:29 *Pos dek-e-du monati, dum il promenis en la rejala palaco en Babilonia,*
29a- 12 monati, to esas un yaro o « *tempo* » fluas inter la vizio e lua realigo.
Dan 4:30 *la rejo parolis e dicis: Ka ne ca esas Babilonia la granda, qua me konstruktis, kom rejala rezideyo, per la povo di mea forteso e por la glorio di mea majestato?*
30a- Voye la fatidika momento kande la rejo esus plu bone tacar. Ma on povas komprenar lu, nam lua Babilon esis vere pura marvelo ankore enumerata kom un ek la "sep marveli dil mondo". Pendantaj gardeni luxurianta de verduro, baseni, spacioza placi e remparo sur quadrato de 40 km per latero. Remparo sur qua du chari povis krucar su alonge la tota longeso dil remparo; l'autostrado di ta epoko. Un ek lua pordi rikonstruktita en Berlin, esas en la centro di du murego kompozita ek emalizita blua petri sur qui l'emblemo dil rejo esas gravurita: leono kun aglala ali, quo Dan.7:4 mencionas. Il havis quo esar fiera. Ma Deo ne vidis en lua paroli fiereso, il vidis orgoilo ma precipue oblivio e desprizo por lua antea experienci. Certe, ica rejo ne esas la sola orgoiloza ento sur la tero, ma Deo jetis sua favoro ad il, il volas il en sua cielo ed il havos il. To meritas expliko: Deo judikas sua kreaji trans l'aspekti. Il sondas lia kordio e penso, e agnoskas sen eroro, la mutono digna di salvo. To duktas il insistar e facar mirakli kelkafoye ma la metodo esas justifikata, per la qualitato dil finala rezulto obtenita.
Dan 4:31 *La vorto esis ankore en la boko dil rejo, kande voco decendis de la cielo: Lernu, rejo Nebukadnecar, ke on forprenos de vu la rejio.*
31a- Nebukadnecar esas viktimo dil amo di Deo qua tendis insidilo a lu ed avertis lu en lua profetala sonjo. La sentenco dil cielo povas audigesar, ma ni joyez, nam la malo qua Deos facos a lu salvos lua vivo e igos ol eterna.

Dan 4:32 *On forpelos tu de inter la homi, tu havos tua domo kun la bestii di la agro, on donos a tu herbo por manjar quale a bovi; e sep tempi pasos super tu, til ke tu savos ke la Plejalta dominacas super la regno di homi ed il donas ol a qua il plezas.*

32a- Dum sep yari olu es, *sep tempi*, la rejo perdas sua lucideso e sua mento konvinkas il ke il esas nur bestio.

Dan 4:33 *Samatempe la vorto plenighis pri Nebukadnecar. Ilu forpelesis de inter la homoj, manjis herbo kam la bovi, lua korpo trempesis per la roso de la cielo; ghis ke lua haro kreskis kam la plumaro di aglo, e lua ungli kam ti di uceli.*

33a- La rejo atestas ke omno quo esis anuncita en la vizio efektive plenighis sur il. Skribante lua atesto, la konvertita rejo mencionas ca humiliganta experienco, parolante pri su en la triesma persono. La honto ankore igas il prenar disto. Altra expliko restas posibla, nome ke ca atesto esis skribita kune da la rejo e Daniel lua nova frato en la vera Deo.

Dan 4:34 *Pos la tempo determinita, me, Nebukadnecar, levis mea okuli vers la cielo, e mea raciono revenis. Me benis la Plejalta, me laudis e glorifikis Tiu qua vivas eternale, Tiu di qua la dominaco esas eterna dominaco, e di qua la regno duras de generaciono a generaciono.*

34a- La Deo sajia ed omnipotenta obtenas l"amoro di la perdita mutono. Ol rijuntis sua trupo, e multigas lua laudi por lua glorio.

34b- *ta, di qua la dominaco esas eterna dominaco, e di qua la regno duras de generaciono a generaciono*

La formulo koncernas la 5ma rejio, ica-foye, eterna, de la vizio di *Filio di homo* de Dan.7:14 : *On donis a lu la dominaco, la glorio e la regno; e omna populi, nacioni e homi di omna lingui servis lu. Lua dominaco esas eterna dominaco qua ne finos, e lua regno nule destruktesos*. E anke en la vizio di la *statuo* en Dan.2:44 : *En la tempo di ta reji, la Dio de la cieli suscitos regno qua neniam destruktesos, e qua ne pasos sub la dominaco di altra populo; ol frakasos e anihiligos omna ta regni, ed ipsa permanos eternale*.

Dan 4:35 *Omna habitanti di la tero esas a lua okuli nur nulo: il agas quale plezas a lu kun l'armeo di la cieli e kun la habitanti di la tero, e ne esas ulu qua rezistas a lua mano e qua dicas a lu: Quon tu facas?*

35a- Glorio a la vivanta Deo! Car ica-foye la rejo komprenis omno ed ilu konvertesis.

Dan 4:36 *En ta tempo, mea raciono revenis; la glorio di mea rejio, mea grandiozeso e mea splendideso esis redonita a me; mea konsilanti e mea nobeli ridemandis me; me esis restabiligita en mea rejio, e mea povo nur augmentis.*

36a- Quale la justa e integra Iob, a qua Deo ridonis filii, filiini e la posteanto ye la fino di sua probo, la rejo retrovas la konfido di sua granda e riprezas sua regno nun sajia inter la vera saji eklarit da la Deo vivanta. Ta experienco pruvas ke Deo donas la regno a qua lu volas. Esas lu qua inspiris la granda Chaldeani demandar itere sua rejo.

Dan 4:37 *Nun, me, Nebukadnecar, laudas, exaltas e glorifikas la rejo di cieli, di qua omna verki esas vera e la voyi justa, e qua povas humiligar ti qui marchas kun orgoilo.*

37a- Il povas dicar ol, nam il pagis por povar dicar ol.

Por evitar la maxim mala, extirpar dento povas dolorar multe; ma la risko povas justifikar la sufro. Por ganar eterneso, povas esar necesa trairar duroza o tre duroza probi, extirpar l'orgoilo justifikos kande la kozo esas posibla. Konocante lua potencialo, Iesu-Kristo blindigis Paulus sur la voyo a Damaskus, por ke la "persekutanto di sua frati", spirale blinda, divenez sua fidela zeloza atestanto pos rihavar la vidado di okuli, ma precipue, la vidado di sua spirito.

Daniel 5

Dan 5:1 *La rejo Belschatsar donis granda festeno a lua granda nombro di mil, ed il drinkis vino en lia prezenteso.*

1a- La rejo Nebukadnecar dormis en la paco di Deo sat olda e lua filo Nabonidus sucesis a lu poke inklina a guvernar, do il lasis lua filo Belschatsar regnar vice lu. Ne konfundez ca nomo qua signifikas 'Bel protektas la rejo', defio quan Deo audas aceptar, kun ta quan Nebukadnecar donis a Daniel: Beltshassar qua signifikas 'Bel protektos'. Origino di ca nomi esas l'adoro di Bel o Belial dop qua esas la sola organizinto di politeismo: Satan, la diablo. Ni vidos, la sucesinti di la rejo konvertita ne sequis lu en ca voyo.

Dan 5:2 *Belshatsar, kande ilu gustis la vino, igis adportar la vazi de oro ed arjento quin lua patro Nebukadnecar forprenis de la templo di Jerusalem, por ke la rejo e lua granda homi, lua mulieri e lua konkubini, uzus li por drinkar.*

2a- Por ca pagana rejo, ta vazi de oro ed arjento esas nur spoli prenita de la Judi. Elektinte ignorar la vera Deo a qua Nebukadnecar konvertis su, ilu ne konsideras ke ca vivanta Deo judicas omna lua ago. Uzante por vila e profana uzo, ta konsekrata e sanktigita objekti destinita a la servo di la kreinta Deo, ilu facas la lasta eroro di sua kurta vivo. En lua tempo, Nebukadnecar savis konsiderar la aktiva povo di la Deo di la Judi, nam ilu komprenis ke lua nacionala dei vere ne existis. Omna populi subigita da la rejo di Babilonia audis lua potenca atesto favore la Rejo di la cieli, des plu lua propra familio. Do Deo havas tota raciono por montrar su nun justa e senkompata.

Dan 5:3 *Tunc on adportis la vazi ora qui esis deprenita ek la templo, de la domo di Deo en Jerusalem; e la rejo e lua granda, lua mulieri e lua konkubini, drinkis per li.*

3a- Daniel insistas pri la proveno di ca vazi qui esis deprenita ek la templo, de la domo di Deo en Jerusalem. Ja, vidante ke la Juda Deo permisis ke ca kozi esez deprenita de lua templo, la yuna rejo devus komprenar ke la vera Deo punisas e severe chastigas ti qui mal-servas Ilu. La pagana dei ne facas tala kozi e lia oficeri nur serchas plezar la homi, di qui li expluatas la kreduleso.

Dan 5:4 *Li drinkis vino, e laudis la deyi di oro, arjento, kupro, fero, ligno e petro.*

4a- La profana uzo esas obsoleta, temas pri idolatra uzo, la kulmino di abominajo por Deo. Importanta detalo, en granda demonstro di neglijo, la rejo festenas kun sua amiki, dum ke sua urbo esas minacata da la Medi e Persi qui siejas ol.

Dan 5:5 *En ta momento, aparis la fingri di homala manuo, e li skribis, kontre la kandelingo, sur la kalko di la muro di la rejala palaco. La rejo vidis ta extremajo di manuo qua skribis.*

5a- La mirakli de l'epoko di Nebukadnecar desprizita, ca nova miraklo ne havas kom skopo konvertar, ma destruktar la vivo di la kulpozi, quale ni vidos. Anta malic akuzanti qui deziris la morto di pekinto, Iesu-Kristo anke skribos en la sablo per sua fingro la peki quan li komisas sekrete.

Dan 5:6 *Tale la rejo chanjas koloro, e lua pensi trublis lu; la artikli di lua lumbi laxigesis, e lua genui frapis unu l'altra.*

6a- La miraklo produktas sua efekti quik. Malgre ebrieso, lua mento reaktas, il esas terorigita.

Dan 5:7 *La rejo kriis forte por venigar l'astrologi, la Kaldeani e la divinanti; e la rejo parolis e dicis a la saji di Babilonia: Irgu qua lektos ca skriburo e donos a me l'explico vestizesos per purpuro, portos ora koliero cirkum sua kolo, e havos la triesma rango en la guvernado dil rejio.*

7a- Unesmafoye, Daniel esas ignorata; lua atesti desprizesis da la rejala sucedo. E itere, en extrema angoro, la yuna rejo promisas la maxim alta honori a qua povos dechifrar la mesajo skribita sur la muro supernaturale. Ta qua sucesos obtenos la triesma rango en la rejio, nam Nabonido e Belshatsar okupas l'unesma e duesma rangoj.

Dan 5:8 *Omna sajanti dil rejo eniris; ma li ne povis lektar la skriburo e donar al la rejo l'explico.*

8a- Quale sub Nebukadnecar, la kozo restas neposibla por la pagan sajanti.

Dan 5:9 *Tale la rejo Belshatsar tre pavoris, lua vizajo kambiesis, e lua granda nobeli esis konsternita.*
Dan 5:10 *La rejino, pro la vorti dil rejo e lua granda nobeli, eniris la festo-chambro, e parolis tiel: Ho rejo, vivu eternale! Ne lasu tua pensi trublar tu, e ne lasu tua vizajo kambiar koloro!*
Dan 5:11 *Existas en tua rejio viro qua havas en lu l'espirito di la santa deo; ed en la tempo di tua patro, on trovis che lu lumo, intelekto, e sajeso simila a la sajeso di la deo. Do la rejo Nebukadnecar, tua patro, la rejo, tua patro, establis lu chefo di la magiisti, astrologi, Kaldeani, divinanti,*
Dan 5:12 *pro on trovis che lu, che Daniel, nomizita da la rejo Beltshatsar, supera spirito, cienco ed inteligenteso, la kapableso interpretar songi, explikar enigmi, e solvar desfacila questioni. Do Daniel vokesez, ed il donos l'explico.*
12a- Ta atesto de la rejino esas konfuzanta ed ol kondamnas la tota rejala familio: on savis ke … ma on selektis ne konsiderar ol.
Dan 5:13 *Tunc Daniel esis introduktita ante la rejo. La rejo parolis e dicis a Daniel: Ka vu esas ta Daniel, unu ek la kaptiti de Juda, quin la rejo, mea patro, adportis de Juda?*
Dan 5:14 *Me lernis pri vu ke vu havas en vu l'espirito di la dei, e ke on trovas che vu lumo, intelekto, e extraordinara sajeso.*
Dan 5:15 *On jus adportis ante me la saji e la astrologi, por ke li lektus ca skriburo e donus a me l'explico; ma li ne povis donar l'explico di la vorti.*
Dan 5:16 *Me lernis ke tu povas donar expliki e solvar questioni desfacila ; nun, se tu povas lektar ca skriburo e donar a me lua expliko, tu esos vestizita per purpuro, tu portos ora koliero che tua kolo, e tu havos la triesma plaso en la guvernado di la rejio.*
16a- La triesma plaso pos Nabonido lua patro ed ilu su.
Dan 5:17 *Daniel respondis en la prezenteso di la rejo : Gardez tua donaji, ed akordez ad altro tua prezenti ; me lektos tamen la skriburo a la rejo, e me donos a lu lua expliko.*
17a- Daniel esas olda e ne donas importo a honori o a havaji e valori arjenta ed ora, ma l'okaziono por memorigar a ca yuna rejo, lua kulpi, lua peki quin lu devos pagar per lua vivo, ne refuzesas ed il esas la servisto di Deo por ca tipo di ago.
Dan 5:18 *O rejo, la supra Deo donis a Nebukadnecar, tua patro, l'imperio, la grandeso, la glorio e la majesto;*
18a- La regno di Nebukadnecar esis la verko e la donaco di la vera Deo, same kam lua *grandiozeso* qua il atribuis, erore, a sua *propra forteso*, pro fiereso, ante esar humiligita da Deo dum sep yari.
Dan 5:19 *e pro la grandiozeso quan il donis a il, omna populi, nacioni, homi di omna lingui timis e tremis ante il. La rejo mortigis ti quin il volis, e lasis vivar ti quin il volis; il altigis ti quin il volis, e humiligis ti quin il volis.*
19a- *La rejo mortigis tiun quan lu volis*
Precipue, ca povo donita da Deo duktis lu punisar la Juda populo rebela e mortigar multa de lua reprezentanti.
19b- *e lu lasis vivar tiun quan lu volis*
Daniel e la Juda kaptiti profitis de to.
19c- *lu elevis tiun quan lu volis*
Daniel e lua tri fidela kunuloni esis elevita da la rejo Nebukadnecar super la Kaldeani.
19d- *ed ilu humiligis ti quin ilu volis*
La granda di sua rejio devis konsentar esar guvernata da yuna stranjeri de la juda kaptiveso. Per sua potenta mano, la nacionala fiereso juda esis humiligita e destruktita.
Dan 5:20 *Ma kande lua kordio elevis su e lua spirito hardigis su til aroganteso, ilu esis jetita de sua rejala trono e senvestigita de sua glorio;*

20a- L"experienco di rejo Nebukadnecar permisas a ni komprenar *l''aroganteso* atribuita a la papala rejo di Dan.7:8. Daniel demonstras a la rejo, ke l"absoluta povo esas donita da Deo a qua lu plezas, segun lua programo. Ma, memorigante l"humiligo di rejo Nebukadnecar, ilu memorigas a lu ke, same potenta kam lu povas esar, terala rejo dependas de la senlimita povo di la cielala rejo.

Dan 5:21 *ilu esis chasita ek la mezo di la fili di homi, lua kordo divenis simila a ta di bestii, e lua habiteyo esis kun sovaja asni; onu donis a lu kam a bovi herbo por manjar, e lua korpo esis trempita de la roso di la cielo, til ke lu agnoskis ke la supera Deo dominacas super la regno di homi e ke lu donas ol a qua lu plezas.*

21a- Me remarkas, en ca sola verseto, la menciono "*sovaja asni*". La asno esas tipa simbolo di obstineso: "obstinema quale asno", precipe se pluse ol esas "sovaja" e ne domestikigita. Ol esas la simbolo qua reprezentas l'esprito di la homo qua refuzas audar la lecioni donita da Deo tra l'experienci di lua vivo e tra lua biblial revelaci.

Dan 5:22 *E tu, Belshatsar, lua filio, tu ne humiligis tua kordio, quankam tu savis omna ca kozi.*

22a- Fakte, Belschatsar kondutis quale "sovaja asno" ne konsiderante l"experienco vivita da lua "patro" (lua avulo).

Dan 5:23 *Tu elevis kontre la Sinioro de la cieli; la vazi de lua domo esis portita ante tu, e vi uzis li por drinkar vino, tu e tua granda homi, tua mulieri e tua konkubini; tu laudis la deyi di arjento, oro, kupro, fero, ligno e petro, qui ne vidas, ne audas e ne savas irgo, e tu ne glorifikis la Deo qua tenas en lua mano tua respiro e omna tua voyi.*

23a- Belschatsar profanis l'ora vazi qui esis sanktigita por la Kreinto Deo por la religiala servo di sua templo. Ma uzante li por laudar la falsa pagana dei, il atingis la kulmino di ***l'abomino***. Ta imajo preparas ta di Apo.17:4 : *Ta muliero esis vestizita per purpuro e skarlato, e ornita per oro, preca stoni e perli.* ***El tenis en sua manuo ora kaliko, plenigita ab abominaji e la nepurigaji di sua prostituco***. El recevas la nomo « *Babilonia la granda* » en la verso 5.

Dan 5:24 *Pro to il sendis ca extremajo di manuo qua skribis ca skriburo.*

24a- Sua-vice, Belshatsar deskovras tro tarde l'existo di la vera Deo vivanta qua agas e reaktas mirakloze a la konduti di homi.

Dan 5:25 *Videz la skribajo qua esis skribita: mene, mene, tekel, ufarsin.*

25a- Tradukuro: kalkulita, kalkulita, pezita e dividita

Dan 5:26 *E hike esas l'explikado di ta vorti. Kalkulita: Deo kalkulis tua regno, e finis ol.*

26a- La unesma "*kalkulita*" celas la komenco dil regno, e la duesma "*kalkulita*", la fino di ca regno.

Dan 5:27 *Pezita: Tu es pezita en la balanco, e tu es trovita lejera.*

27a- La *balanco* esas hike la simbolo di la divina judicio. La homi adoptis ol por indikar la servadi di la yusteso; yusteso tre neperfekta. Sed ta di Deo esas perfekta e bazita sur l'imajo di *balanco* kun du plateti, il pezas l'actioni di la bonajo e malajo quan la judiciito facis. Se la plato di la bonajo esas plu lejera kam ta di la malajo, la divina kondamno esas justifikata. E to esas la kazo dil rejo Belshatsar.

Dan 5:28 *Dividita : Vua rejio esos dividita, e donita a la Mediani e Persiani.*

28a- Dum il indulcis en abomeninda drinkado en sua rejala palaco, gvidita da rejo Darius, la Mediani eniris Babilon tra la fluvo-lito, momente deviigita e sikigita.

Dan 5:29 *Quik Belschatsar donis ordoni, e on vestis Daniel per purpuro, on metis ora koliero cirkum sua kolo, e on proklamis ke il havos la triesma rango en la guvernado di la rejio.*

Dan 5:30 *Ta sama nokto, Belschatsar, rejo di la Chaldeani, mortigesis.*

Dan 5:31 *E Darius, la Medo, kaptis la regno, evante sisadek e du yari.*

31a- Ica exakta okul-atestajo da Daniel ne esas agnoskata da historiisti qui atribuas ica ago a la Persa rejo Cyrus 2 la granda en – 539.

Daniel 6

La docado di ca chapitro 6 esas identa a ta di Daniel 3. Ol prezentesas a ni, ica-foye, Daniel en modelo-probo di fidebleso, imitenda e riproduktenda por omna elektiti vokita da Deo en Iesu-Kristo. La komentari esas utila, ma suficas lektar e memorigar la leciono. La *rejo Darius* agas quale Nebukadnecar en lua tempo e, a sua turno, *evanta 62 yari*, il konfesos la glorio di la vivanta Deo di Daniel; konversiono obtenita per la fidela atesto di Daniel kande Deo protektis ilu kontre la *leoni*. De la komenco di lia relato, il havas afeciono ed intereso por Daniel qua servas il fidale ed honeste ed en qua il distingas *un supera spirito*.

Dan 6:1 *Darius trovis bona establisar sur la rejio cent e duadek satrapi, qui devis esar en tota la rejio.*
1a- La rejo Darius revelas sua sajeso konfidante la guvernado di la rejio a 120 guvernisti establisita sur 120 provinci.
Dan 6:2 *Il establisis tri chefi, inter qui esis Daniel, por ke la satrapi raportus a li, e ke la rejo ne sufrus ula domajo.*
2a- Daniel ankore esas inter la chefa chefi qui supervizas la satrapi.
Dan 6:3 *Daniel superis la chefi e la satrapi, pro ke esis en il supera spirito; e la rejo intencis establisar il super la tota rejio.*
3a- Darius, vicee, remarkas la supereso di Daniel pri lua inteligenta e sajia spirito. E lua projeto establisar ilu super omni vekos jaluzeso e malamo kontre Daniel.
Dan 6:4 *Tale la chefi e la satrapi serchis okaziono por akuzar Daniel pri la aferi di la rejio. Ma li ne povis trovar irga okaziono, nek irga kozo riprochebla, pro ke il esis fidela, e ke on povis remarkar en ilu nula kulpo, nek irga malajo.*
4a- Daniel servas Deo ube Ilu pozis ilu, tante ke ilu servas la rejo kun la sama devoteso e sama fideleco. Ilu aparas tale *nereprochebla*; kriterio trovita che la "adventista" santi di lasta dii segun Apo.14:5.
Dan 6:5 *E ta homi dicis: Ni ne trovos okaziono kontre ca Daniel, escepte se ni trovas ol en la lego di lua Deo.*
5a- Ta racionamenti revelas la pensado di la diablala kampo di la lasta probo di terala fido, en qua la sabata repozo dil sepesma dio dil lego di Deo permisas mortigar lua fidela servisti, nam li ne konsentos honorar la repozo dil unesma dio obligata, la sundio dil Romana religiala lego.
Dan 6:6 *Lor ta chefi e satrapi tumultoze iris a la rejo, e parolis a lu tale: Rejo Darius, vivez eterne!*
6a- Ta tumultoza eniro havas kom skopo memorigar a la rejo la forto di la nombro, lua kapableso krear tumulto, e do la neceseso por lu firmigar sua dominaco.
Dan 6:7 *Omna chefi di la rejio, l'intendanti, la satrapi, la konsilisti, e la guvernisti konsentas ke reala edikto publikigesas, kun severa interdikto, dicante ke irgu, dum la spaco di triadek dii, adresos pregi ad irga deo o ad irga homo, ecepte a tu, o rejo, esos jetita en la fosego di leoni.*
7a- Gis nun, rejo Darius ne esforcis obligar la homi di sua rejio servar un deo prefere ol altra. En la politeismo, religiala libereso esas tota. E por konvinkar il, la komplotanti flatas il, honorante il, la rejo Darius, quale deo. Ibe ankore, quale che omna granda dominacanti, la orgoilo vekesas e igas il aprobar ta ordeno qua tamen ne venis de sua mento.
Dan 6:8 *Nun, o rejo, konfirmas la interdikto, e skribas la dekreto, por ke ol esez nerevokebla, segun la legi di Mediani e Persiani, qua esas nemodifikebla.*
8a- Ica dekreto profetias admindece ta qua igos la Romana sundio obligata ye la fino di la dii. Sed remarkez ke ica nemodifikebleso di la legi di Mediani e Persiani establita da homi faliebla e pekanta esas tote nejustifikata. La nemodifikebleso apartenas a la vera Deo vivanta, la Kreinto.
Dan 6:9 *Tale la rejo Dario skribis la dekredo e la interdikto.*
9a- Ta etapo esas esencala, nam ilu skribis *la dekredo e la interdikto*, la lego di Mediani e Persiani *nechanjebla* devos esar obedata.
Dan 6:10 *Kande Daniel savis ke la dekredo esis skribita, il retretis a sua domo, ube la fenestri di la supra chambro esis apertita vers Jerusalem; e tri foyi en la dio il genuflexis, pregis e laudis sua Deo, quale il facis antee.*
10a- Daniel ne chanjas sua konduto, e ne lasas su influesar da ta homala decido. Per apertar sua fenestro, il montras ke il volas ke sua fideleso a Deo Omnipotenta esez konocata da omni. En ta epoko, Daniel turnas su vers la direciono di Jerusalem ube mem destruktita, la templo di

Deo trovesas. Nam la Deo Spirito manifestis su longatempe en ta santa templo ube Il facis sua domo, sua terala habiteyo.

Dan 6:11 *Tunc ta homini tumultuoze eniris, ed trovis Daniel qua pregis ed invokis sua deo.*

11a- La komplotanti guatis ed observis ilu por kaptar ilu dum desobedio a la rejala dekretu; nun 'flagranta delikto'.

Dan 6:12 *Pose li prezentesis avan la rejo, e dicis a lu pri la rejala interdikto: Ka vu ne skribis interdikto dicanta ke irgu en la spaco di triadek dii pregus ad irga deo o homulo, ecepte a vu, o rejo, esus jetita en la leon-foso? La rejo respondis: La kozo esas certa, segun la legi di Mediani e Persiani, qua esas nemodifikebla.*

12a- La rejo ne povas nur konfirmar la dekretu qua ilu ipsa skribis e signis.

Dan 6:13 *Ili itere parolis e dicis a la rejo: Daniel, unu ek la kaptiti de Juda, ne konsideris tu, o rejo, nek la interdikto qua tu skribis, ed ilu pregas tri foyi dum la dio.*

13a- Kaptita en flagranta delikto, dum lua pregado, Daniel esas denuncata. La rejo aprecias Daniel pro lua fidela e honesta konduto. Ilu quik establizos la ligilo inter ilu e ca Deo, quan ilu servas kun tanta zelo e fideso, nam ilu pregadas regule.*tri foye en un dio*. To explikas la doloro e la chagreno, kiun la kondamno di Daniel igos a lu, e la komenco di lua konverso qua venas.

Dan 6:14 *La rejo esis tre afliktita kande lu audis to; lu prenis a kordio liberigar Daniel, e til sunokusho lu esforcis salvar lu.*

14a- La rejo komprenas lore ke lu esis manipulata e lu penas por salvar Daniel, quan lu aprecas tre multe. Ma lua esforci esos vana e la rejo triste deskovras ante omni ke:*la litero mortigas, ma la spirito vivifikas*. Pose donante plu tarde a homi ca expreso, Deo montras la limito di respekto a legi. La vivo ne povas esar regulizita sur literi de legala texti. En sua divina judiko, Deo konsideras detali quin la mortinta litero de skribita lego ignoras, e homi sen Deo ne havas la sajeso por facar same.

Dan 6:15 *Ma ta homi insistis che la rejo, e dicis a lu: Saveske, o rejo, ke la lego di Mediani e Persiani postulas ke omna interdikto o dekreto konfirmita da la rejo esez nerevokebla.*

15a- La komplotanti memorigas la nerevokebla (nejustifikita) naturo di la decidi prenita da la rejo di la Medi e Persi. Ilu su kaptas en sua heredita kulturo. Ma ilu komprenas ke ilu esis viktimo di komploto direktita kontre Daniel.

Dan 6:16 *Tande la rejo donis l'ordono ke onu adduktus Daniel, e ke onu jetus ilu aden la leon-foso. La rejo parolis e dicis a Daniel: Vua Deo, quin vu servas kun persisto, liberigez vu!*

16a- La rejo esas devigata jetar Daniel aden la leon-foso, ma il deziras per tota sua kordio ke la Deo, quan il servas kun tanta fideleco, intervenez por salvar il.

Dan 6:17 *On portis petro, ed on pozis ol sur l'aperturo di la foso; la rejo siglis ol per sua ringo e per la ringo di sua granda, por ke nulo chanjesus pri Daniel.*

17a- Hike, l'experienco vivita da Daniel prezertas similesi kun la meto en la tombo di Kristo, di qua la cirkla pordo di petro anke esis siglita por impedar homala interveni.

Dan 6:18 *La rejo dope iris a sua palaco; il pasis la nokto fastante, il ne venigis konkubino apud su, ed il ne povis dormar.*

18a- Ta konduto di la rejo atestas lua sincereso. Per facar to, il montras ke il volas plezar a la Deo di Daniel ed obtenar de il sua salvo. To esas la komenco di lua konverto a la unika Deo.

Dan 6:19 *La rejo levis su ye jornesko, kun l'auroro, ed il iris hastoze a la leon-foso.*

19a- Preparo di pureso sequata da sen-dorma nokto pro lua turmentita mento pri la penso di Danielo" morto e ca hasto vers la leon-foso de l'auroro ne esas l'ago praktikata da pagana rejo ma di frato qua amas sua frato en Deo.

Dan 6:20 *Kande ilu proximeskis la fosajo, ilu vokis Daniel per trista voco. La rejo parolis e dicis a Daniel: Daniel, servisto di la vivanta Deo, vua Deo, qua tu servas persiste, ka Il povis liberigar tu de leoni?*

20a- *Kande ilu proximeskis la fosajo, ilu vokis Daniel per trista voco*

La rejo esperas ma il timas e dreadas la maxim mala por Daniel. Tamen, lua espero montresas per la fakto ke ilu vokas il e questionas il.

20b- *Daniel, servisto di la vivanta Deo, tua Deo, quin tu servas persiste, ka Ilu povis liberigar tu de leoni?*

Per nomizar ilu « *vivanta Deo* », Darius atestas la komenco di sua konversiono. Tamen, lua questiono « ***ka Ilu povis*** *liberigar tu de leoni?* » montras a ni ke ilu ne konocas ilu ankore. Altramente ilu dicus « *ka Ilu volis liberigar tu de leoni?* ».

Dan 6:21 *E Daniel dicis a la rejo: Rejo, vivez eternale!*

21a- En la boko di la komplotanti, en verseto 6, l'expreso havis poka signifiko, ma en ta di Daniel, ol profecias aceso a l'eterna vivo rezervita a l'elektiti di Deo.

Dan 6:22 *Mea Deo sendis sua angelo e klozis la boko di leoni, qui ne domajis me, pro ke me trovesis senkulpa ante il; e ankor ante vu, o rejo, me ne facis irgo mala.*

22a- En ca experienco, rejo Darius realigas quale stupida, nejustifikata e desaprobata da la vera Viva Deo, quan Daniel servas sen celar su, esas la nemovebla koncepto di homala rejala dekreti.

Dan 6:23 *Tunc la rejo esis tre joyoza, ed ilu ordonis ke onu ekduktus Daniel ek la foso. Daniel esis ekduktita ek la foso, ed onu trovis nula vundo sur ilu, pro ke ilu fidabis a sua Deo.*

23a- *Tunc la rejo esis tre joyoza*

Ta naturala e spontana reakto di joyo revelas futura elektito di Deo nam la rejo nun havas la certeso di lua existo e povo.

23b- *Daniel esis retirita de la foso, e nula vundo trovesis sur ilu*

Same quale la vesti di la tri kompanioni di Daniel jetita en la superhegita forno ne brulesis.

23c- *pro ke il fidis a sua Deo*

Ta fido revelesis en lua decido ne obear la rejala dekrito qua privigus Deo de lua pregi; neposibla e nekoncevebla selekto por ta modelo-homo di pura homala fido.

Dan 6:24 *La rejo ordonis ke ta homi qui akuzis Daniel esez adportita e jetita aden la leon-fosego, li, lia infanti e lia mulieri; ed ante ke li arivis aden la fundo di la fosego, la leoni kaptis li e frakasis omna lia ost-i.*

24a- Deo renversis la situaciono kontre la malic-ozi qui projetis la malo. Dum la tempo di la Persa rejo-i qui venos, l'experienco iteros por la Judo Mardokeus, quan la chefo Haman volos mortigar kun lua populo dum la tempo di la rejino Ester. Ibe anke, Haman finos pendita ye la furko preparita por Mardokeus.

Dan 6:25 *Pos to, rejo Darius skribis ad omna populi, ad omna nacioni, ad homi di omna lingui, qui habitas sur tota tero: Paco esez a vu kun abundo!*

25a- Ca nova skribajo dil rejo esas ta di homo vinkita da la vivanta Deo. Esante nun en perfekta paco en lua kordio, ilu uzas sua dominacanta poziciono, por adresar ad omna personi di lua rejio, la atesto di lua paco qua ilu recevis de la vera Deo.

Dan 6:26 *Me ordonas ke, en tota extenso di mea rejio, on havas timo e teroro por la Deo di Daniel. Nam il esas la vivanta Deo, ed il duras eternale; lua rejio nule destruktesos, e lua dominaco duras til la fino.*

26a- *Me ordonas ke, en tota extenso di mea rejio*

La rejio ordonas ma il ne koaktas ulu.

26b- *on havas timo e teroro por la Deo di Daniel*

Ma richigita da ca experienco, il impozas la timo e teroro dil Deo di Daniel por disuadez l'autori di nova komploto kontre Daniel.

26c- *Nam il esas la vivanta Deo, ed il duras eternale*

Il esperas ke ca atesto recevesos en la kordi dil homi dil rejio, e por facar to, il laudas ed exaltas ol.

26d- *lia rejio nule destruktesos, e lua dominaco duros til la fino*

L'eterna karaktero di la 5ª rejio di la statuo itere proklamesas.

Dan 6:27 *Ilu esas qua liberigas e salvas, qua facas signi e mirakli en la cielo e sur la tero. Ilu liberigis Daniel de la povo di leoni.*

27a- *Ilu esas qua liberigas e salvas*

La rejo atestas pri to quon ilu vidis, ma ca liberigo e salveso koncernas nur la fizikala korpo, la vivo di Daniel. On devos vartar la veno di Iesu Kristo por komprenar la deziro di Deo liberigar e salvar de peko. Sed remarkez, la rejo naturala sentis la bezono purigar su por plezar a la vivanta Deo.

27b- *qua operacas signi e marveli en la cielo e sur la tero*

La libro di Daniel atestas pri ca signi e marveli, surnaturala agi quin Deo realigis, ma atence, la diablo e lua demoni povas anke kontrafacar certena divina mirakli. Por identigar inter la du posibla origini, suficas komprenar a qua la mesajo livrita profitas. Ka ol duktas a l'obedio al Deo kreinto, o a lua desobedio?

Dan 6:28 *Daniel prosperis sub la regno di Darius, e sub la regno di Cyrus, la Persiano.*

28a- Ni komprenas ke Daniel ne revenos a sua nasko-tero nacionala, ma la lecioni quin Deu docis a lu en Dan.9 igis lu aceptar sen sufero ta destino decidita da sua Deo.

Daniel 7

Dan 7:1 *: En la unesma yaro di Belshatsar, rejo di Babilonia, Daniel havis sonjo e vizioni aparis a lua mento, dum ke lu esis sur sua lito. Pose lu skribis la sonjo, e rakontis la precipua aferi.*

1a- *La unesma yaro di Belshatsar, rejo di Babilonia*

To esas, en – 605. De la vizio di Dan.2, 50 yari pasis. Mortinta, la granda rejo Nebukadnecar remplasesas da lua nepotulo Belshatsar.

Dan 7:2 *: Daniel komencis e dicis : Me regardis dum mea noktala vizio, ed hike, la quar venti de la cieli eruptis sur la granda maro.*

2a- *la quar venti de la cieli eruptis*

To esas la universala militi qui duktas dominacanti ad extensar sua povo aden la direciono di la quar kardinala punti**,** vers Nordo, Sud, Esto ed Westo.

2b- *sur la granda maro*

L'imajo ne esas flatanta por la homaro, nam la maro, mem granda, esas simbolo di morto. Ol ne esas, en la projeto di Deo, la medio preparita por la homo facita segun lua imajo, segun Gen.1. Lua medio esas la tero. Ma la homaro perdis, de l'originala peko, per sua desobedio, sua divina imajo ed ol ne pluse esas a lua pura e santa okuli nur nepur e voraca

marala animali qui devoras l'una l'altra sub l'inspiri di la diablo e la demoni. En ca vido, la maro simbolizas la anonima maso di homala enti.

Pluse, la zono kovrita da la profetajo koncernas populi ligita per lia marbordala aspekti apud la Mediteraneo. La *maro* do ludas granda rolo en la milit-agadi di konquesto da la dominacanti.

Dan 7:3 *E quar granda animali ekiris de la maro, diferanta l**a**a unu de l'*

3a- *E quar granda animali ekiris de la maro*

Ni retrovas en nova vido la docado donita en Daniel 2, ma ibe, *animali* remplasas la parti di la korpo di la *statuo*.

3b- *diferanta l**e**s unu de l'altri*

Quale la materii di *la statuo* de Dan.2.

Dan 7:4 *L'unesma esis simila a **leono**, ed havis aglo-ali; me regardis, til ke lua ali esis forprenita; ol esis elevita de la tero e pozita sur lua pedi quale homo, ed homala kordio esis donita ad ol.*

4a- *La unesma esis simila a **leono**, ed havis aglo-ali*

Hike, *la kapo di oro* de la Chalda rejo en Dan.2 divenas *leono kun aglo-ali*; emblemo gravurita sur la blua petri di Babilonia, la fiereso di rejo Nebukadnecar en Dan.4.

4b- *me regardis, til ke lua ali esis forprenita*

La profetajo mencionas la sep yari o sep tempi dum qui la rejo Nebukadnecar esis humiligita da Deo. Dum ta 7 yari (*sep tempi*) di humiligo profetizita en Dan.4:16, *lua homala kordio esis forprenita*, remplasita da kordio di bestio.

4c- *il esis deslevita de la tero e pozita sur lua pedi quale homo, e kordio di homo esis donita a lu.*

Lua konverto a la kreinta Deo esas hike konfirmita. Lua experienco permisas a ni komprenar ke, por Deo, homo esas homo nur kande lua kordio portas la imajo di la kordio di Deo. Lu revelos to en lua enkarnigo en Iesu-Kristo, la perfekta divina modelo di amo ed obado.

Dan 7:5 *E vidite, duesma animalo esis simila a **urso**, e stacis sur un latero; ol havis tri kosteli en la boko inter la denti, ed onu dicis ad ol: Levez su, manjegas multa karno.*

5a- *E vidite, duesma animalo esis simila a **urso**, e stacis sur un latero*

Pos la rejo Kaldiana, *la pektoro e la brakii arjenta*de la Medi e Persi divenas *urso*. La precizeso « *qua stacis sur un flanko* » ilustras la Persa dominaco aparinta duesma pos la Meda dominaco, ma lua konquesti obtenita da la rejo Ciro 2 la Persa donis a lu multe plu granda povo kam ta di la Medi.

5b- *lu havis tri kosti en la boko inter la denti, e on dicis a lu : Levez su, manjegas multa karno*

La Persi dominacos la Medi e konquestos tri landi: Lydia di la richa rejo Croesus en – 546, Babilonia en – 539, ed Egiptia en – 525.

Dan 7:6 *Pos to me regardis, ed hike, altra esis simila a **leopardo**, ed havis sur la dorso quar alasi quale ucelo; ca animalo havis quar kapi, e la dominaco esis donita a lu.*

6a- *Pos to me regardis, ed hike, altra esis simila a **leopardo***

Same, *la ventro e la femuri di kupro* la Greka dominacanti divenas *leopardo provizita per quar alasi di ucelo* ; la makuli di la *leopardo* Greka igas ol **simbolo di peko**.

6b- *ed havis sur la dorso quar alasi quale ucelo*

La *quar alii di ucelo* asociita kun la *leopardo* ilustras e konfirmas l'extrema rapideso di la konquesti di lua yuna rejo Alexandros la Granda (inter -336 e -323).

6c- *ca animalo havis quar kapi, e la dominaco donesis ad ol*

Hike, « *quar kapo* » ma en Dan.8 ol esos « *quar granda korni* » qui designas la Greka dominacanti sucesori di Alexander la Granda: Seleucos, Ptolemeo, Lisimako, e Kasandro.

Dan 7:7 *Pos to, me regardis dum mea noktala vizioni, ed hike, esis* ***quaresma animalo, teroriganta****, teroriganta e extraordinare forta; ol havis granda fer-denti, ol manjis, frakasis, e ol tretis per pedi to quo restis; ol esis diferanta de omna antea animali, ed ol havis dek korni.*

7a- *Pos to, me regardis dum mea noktala vizioni, e voyez, esis* ***quaresma animalo, teroriganta****, teroriganta e extraordinare forta*

Ankore hike, *la gambi feratra* de l'Imperio Romana divenas monstro *kun denti feratra e dek korni*. Segun Apo.13:2, nur ol portas la kriterii di la 3 antea imperii: Forteso di la *leono,* konfirmita en ca verseto ube esas precizigita: *extraordinare forta*; la povo di *l'urso*, e la rapideso di la *leopardo* **kun l'heredajo di lua peko** simbolizita per lua makuli.

7b- *ol havis granda denti de fero, ol manjis, ruptis, e ol tretis per pedi to quo restis;*

Ta precizaji atribuas a lu masakri e buchadi qui facesis da la simbolo di la ***fero*** Romana qua duras til la fino dil mondo, per lua papala dominaco.

7c- *ol esis diferanta de omna animali antea, ed ol havis dek korni.*

La *dek korni* reprezentas, la Franki, la Lombardi, la Alamani, la Anglo-Saxoni, la Visigoti, la Burgundi, la Suevi, la Heruli, la Vandali, e la Ostrogoti. To esas la ***dek*** kristana rejii qui formos pos la kolapso dil Romana imperio de 395, segun la expliki donita da l'anjelo a Daniel en la verso 24.

Dan 7:8 *Me regardis la korni, ed ek vidajo, altra mikra korno ekiris de mezo di li, e tri de l'unesma korni esis ekirita ante ta korno; ed ek vidajo, ol havis okuli quale okuli di homo, e boko, qua parolis kun aroganteso.*

8a- *Me konsideris la korni, ed ek, altra mikra korno ekiris de mezo di li*

La *mikra korno* ekiras de un ek la *dek korni,* quo signifikas Italia dil Ostrogoti ube trovesas la urbo Roma e la pretendita "santa sideyo" papala, en la palaco di Laterano sur la monto Caelius; Latina nomo signifikanta: la cielo.

8b- *e tri de l'unesma korni esis desplantita avan ica korno*

La *deskrutigit korni* esas kronologiale : la *tri reji humiligita* de la verseto 24, nome, la Heruli inter 493 e 510, pose sucese, la Vandali en 533, e la Ostrogoti en 538 qui esis chasita ek Roma da generalo Belisarius sub komando di Justinius 1ma^{er}, e fine vinkita en Ravenna en 540. Nam on mustas remarkar la konsequo di l'expreso *avan ica korno*. To signifikas ke *la korno* ne havas propra militista povo e profitas de l'armizita forco di la monarki qui timas olua religiala povo e prefere suportas ed obeas ol. Ta raciono konfirmesos en Dan.8:24 ube ni lektos : *lua povo kreskos, ma ne per sua propra forteso* e la verseto 25 precizigos : *pro lua prospereso e la sucesi di lua ruzi, lu havos aroganteso en la kordio*. **Tale montresas ke la vero recevas konfirmo nur per grupigar la simila mesaji dispersita en la diversa chapitri dil libro di Daniel e plu larje di la tota Biblo.** Separat, la chapitri dil libro "siglas" la profetajo e lua mesaji, la maxim subtila e maxim importanta restas neacesebla.

8c- *e jen, ol havis okuli quale okuli di homo*

En Apo.9, l'Esprito preiras lua deskripti per la termino *kam*. Per ica maniero, ol sugestas simileso di aspekto qua ne esas realajo. Hike, same, on mustas remarkar la simileso kun *la homo* incarnita en lua perfekteso en Iesu-Kristo, ma ol havas nur la pretendajo. Ma esas plu, nam la "*okuli*" esas simbolala di la vido di la profeti di qua Iesu esas anke la perfekta modelo. E la Spirito aludas la profetala pretendajo di la papeso qua fine instalus sua oficala sideyo en la urbo dil Vatikano, vorto qua signifikas: profetar, de la Latina "vaticinare". La kozo konfirmesos en Apok.2:20, kande la Spirito komparas ta katolika Romana eklezio a la *Jezabel* qua mortigis la profeti di YaHWéH, la stranjera muliero adoranta la Baal, spozino di la rejo Achab. La komparo esas justifikata nam la papismo mortigas sur la inkvizitala brulostaki la vera profeti di Deo en Kristo.

8d- *e boko, qua parolis kun aroganteso.*

En ca chapitro 7, la divina Filmifisto e Scen-aranjisto prezertas per "zomo" la Kristana epoko qua koncernas lu precipue, la periodo inter la fino di la Romana imperio e la glorioza

reveno di Kristo en Mikael, lua cielala nomo che l'angeli. Lu anuncas l'arivo di *aroganta rejo, persekutanto di la santi di la Plejalta*, qua atakas la divina religiala normi, probante *chanjar la tempi e la lego*, la dek imperi ma anke l'altra divina ordoni. La Spirito anuncas lua finala puniso; ol esos « *konsumita per fairo pro lua aroganta vorti* ». Pro to, la sceno di la cielala judicio dil sepesma yarmilo esas imediate prezentita pos la menciono di *lia aroganta vorti*. Ante ol, la rejo Nebukadnecar anke montris *de aroganteso* ma humile aceptis la leciono di humiligo qua Deo donis a lu.

La ciela judicio

Dan 7:9 *Me regardis, dum onu pozis troni. E l'ancieno di la dii sidis. Lua vesto esis blanka quale la nivo, e la hari di lua kapo esis quale pura lano; lua trono esis quale flami di fairo, e la roti quale ardanta fairo.*

9a- *Me regardis, dum onu pozis troni*

Ta sceno reprezentas la tempo di judicio qua esos exekutata da la santi redemptita di Iesu-Kristo en lua prezenteso,*sidanta sur troni*,***en la cielo*** segun Apo.4, dum la*mil yari*citita en Apo.20. Ica judicio preparas la kondicioni di la**lasta judicio** di qua l'exekuto esas ilustrita en la verso 11.

9b- *E l'ancien dii sidis.*

To esas la Kristo divinizita, l'unika deo kreinto. L'ago dil verbo *sidis* indikas la halto di stacanta agado, to esas l'imajo di repozo. La cielo esas en absoluta paco. Sur la tero, la malicanti destruktesis ye la reveno di Kristo.

9c- *Lua vesto esis blanka quale nivo, e la haro di lua kapo esis quale pura lano*

La blanka esas la simbolo di la perfekta pureco di Deo qua koncernas lua tota naturo ye la nivelo di sua vesti, simboli di sua verki e la haro di sua kapo qua esas krono di pura e perfekta sajeso sen irga *peko*.

Ca verseto sugestas Esa.1:18 : *Venez e diskutem ! dicis YaHWéH. Se vua peki esas quale karmezino, li divenos blanka quale nivo; se li esas reda quale purpuro, li divenos quale lano.*

9d- *lua trono esis quale flami di fairo,*

La *trono* indikas la loko di la granda Judicianto, nome, la judicio di la penso di Deo. Ol esas pozicionita sub l'imajo di la *flami di fairo* qui esos *la okuli* di Kristo la justiciero en Apo.1:14 ube on retrovas la deskripti di ca verseto. La *fairo* destruktas, quo donas a ca judico la skopo destruktar l'enemiki di Deo e lua elektiti. Pro ke ti-ci ja mortis, ca judico koncernas la *duesma morto* qua frapos definitive la kondamniti.

9ma- *e la roti quale fairo ardanta.*

La trono havas *roti* komparita a *ardanta fairo* qua juste inflameskos sur la tero : Apo.20:14-15 : *la duesma morto esas la lageto di fairo*. La *roti* sugestas do la movo di la judiciisti de la cielo a la tero por exekutar la verdikti prononcita. La Deo vivanta, la granda Judiciisto, movas su e kande la tero renoveskos e purigeskos, il movos su ankore por instalar lua trono Rejala segun Apo.21:2-3.

Dan 7:10 *Rivero di fairo fluis ed ekiris ante lu. Mil mili servis lu, e dek mili milioni stacis ante lu. La judiciisti sidis, e la libri apertesis.*

10a- *Rivero di fairo fluis ed ekiris ante lu*

La *fairo* puriganto qua decensos de la cielo por devorar l'anmi di la falinti mortinta pose rivivigita, segun Apo.20:9 : *E li supreniris sur la surfaco di la tero, e li asiejis la tendaro di la santi e la amata urbo****. Sed fairo decensis de la cielo, e li devoris li.***

10b- *Mil mili servis ilu*

To esas, un miliono di animi, de***elektiti*** rekompriti de la tero.

10c- *e dek mil milion stacis* ***ante lu***

Dek miliardi de terala animi ***vokita*** da Dio rivivigesis e vokesis ante lu e lua judiciisti por subisar la justa divina sentenco di la *duesma morto*, fakto konfirmita en Luko 19:27: *Pluse, adducez hike mea enemiki, qui ne volis ke me regnus super li, e mortigez li* ***en mea prezenteso***. Tale, la Spirito konfirmas la vorti quin lu dicis per Iesu en Mateo 22:14: ***Nam multa esas vokita, ma poka esas elektita***. To esos aparte la kazo en la lasta dii segun Luko 18:8: *…Ma kande la Filio dil homo venos, ka lu trovos la fido sur la tero?*

10d- *La judicianti sidis, e la libri apertesis*

La supera tribunalo judikos sur la bazo di la atesti qui permisis la judicio e la akuzi adaptita individue por omna kondamnita animo. Lua *libri* kontenas la vivo di kreuro, gardita en memoro da Deo, kun la angeli fidela kom atestanti, nune nevidebla por Terani.

Dan 7:11 *Me regardis lore, pro la aroganta vorti qui esis pronuncata da la korno; e dum ke me regardis, la bestio mortigesis.*

11a- *Me regardis lore, pro la aroganta vorti qui esis pronuncata da la korno*

Quale la termini « *pro la aroganta paroli*» l'indiquas, ca versajo volas montrar a ni la relato di kauzo e efekto qua definas la judicio di Deo. Il ne judikas sen kauzo.

11b- *e dum ke me regardis, l'animalo mortigesis*

Se la*quaresma animalo* reprezentanta la sucesiono, Romala imperio - dek Europana rejii - Romala papala, destruktesas per fairo, esas***pro*** de l'orala aktiveso*aroganta* de la Roma papala; agado qua duras til la reveno di Kristo.

11c- *e lua korpo esis* ***anihilita****, livrita a fairo por esar brulita*

La judicio frapas samtempe la *mikra korno* e la *dek korni* civila qua suportis ol e partoprenis en lua peki segun Apok.18:4. *La Lageto di fairo di la duesma morto* varlos *devorar* e los ***anihilizar***.

Dan 7:12 *La altra animali senpovigesis, ma prolongeso di vivo esis donita a li til certa tempo.*

12a- *La altra animali senpovigesis*

hike, quale en Apo.19:20 e 21, l'Esprito revelas ke diferanta destino esas previdita por l'ordinara pekanti di paganismo, heredanti di l'originala peko transmisita de Adam a la homala masadi tra tota terala historio.

12b- *ma prolongeso di vivo esis grantita a li til certa tempo*

Ica precizo signifikas l'avantajo di l'antea imperii ne experiencar la fino di lia dominaco ye la fino dil mondo quale eventas por la 4ma animalo Romana sub lua lasta formo di universala Kristana guverno dum la tempo di la reveno di Iesu-Kristo. La fino di la 4ma esas markizita per lua tota destruktado. Pos to, la tero restos *senforma e vakua* en imajo di *l'abismo* de Gen.1:2.

Jesuo-Kristo, la filo dil homo

Dan 7:13 *Me regardis dum mea noktala vizioni, ed ek, sur la nubi di la cieli arivis ulu simila a filo di homo; ilu avancis vers l'ancieno di la dii, ed onu igis ilu aprochar su.*

13a- *Me regardis dum mea noktala vizioni, ed ek, sur la nubi di la cieli arivis ulu simila a filo di homo*

Ca aparo dil filio dil homo venas por klarigar la senco donita a la judicio qua jus esis mencionita. La judicio apartenas a Kristo. Ma dum la tempo di Daniel, Jesus ne ankore arivis, do Deo uzas imajo por reprezentar quo ilu plenumos per lua terala ministerio dum lua unesma arivo sur la tero di homi.

13b- *ilu avancis vers l'ancien dil dii, ed onu igis lu aprochar de ilu.*

Pos lua morto, ilu riresurektos, por prezentar lua perfekta yusteso qua esis ofro sacrifikata a l'ofendita Deo, por obtenar la pardono di lua elektita fideli, selektita e triita da ilu mem. L'imajo prezentita instruktas la principo di salvo obtenita per la fido a la voluntara sacrifiko di Deo en Kristo. Ed ol konfirmas lua valideso che Deo.

Dan 7:14 *On donis a lu la dominaco, la gloro e la regno; e omna populi, nacioni, e homi de omna lingui servis lu. Lua dominaco esas eterna dominaco qua ne pasos, e lua regno nule destruktesos.*

14a- *On donis a lu la dominaco, la gloro e la regno*

La datumi di ca verseto trovesas rezumita en ca versi de Matt.28:18 til 20 qua konfirmas ke la judicio apartenas vere a Iesu-Kristo:*Jesuo, aproximeskante, parolis a li tale:* ***Omna povo donesis a me en la cielo e sur la tero.****. Irez, facas de omna nacioni lernanti, baptizante li en la nomo di Patro, e di Filio, e di Santa Spirito, e docante li observar omno quo me preskriptis a vu. E hike, me esas kun vu omnadie, til la fino di la mondo.*.

14b- *e omna populi, la nacioni, e la homi de omna lingui* ***servis lu***

Absolute, to esos sur la nova tero, la anciena rinovigita e glorigita pos la sepesma yarmilo. Ma la rekompriti esos selektita ek omna *la populi, la nacioni, e la homi de omna lingui*per la unika salvo obtenita da Iesu-Kristo pro ke li ***servis*** dum lia vivo. En Apok.10:11 e 17:15 ca expreso signifikas Europa e la westala mondo kristanigita. Ni retrovas en ca grupo la *miliono* di la elektita salvita qui servas Deo en la verseto 10.

14c- *e lua regno neniam destruktesos*

La precizaji citita en Dan.2:44 pri ol konfirmesas hike: *lua regno neniam destruktesos.*

Dan 7:15 *Me, Daniel, havis perturbita l''animo interne en me, e la vizioni di mea kapo terorigis me.*

15a- *Me, Daniel, havis perturbita l''animo interne en me*

La perturbo di Daniel esas justifikata, la vizio anuncas danjero por la santi di Deo.

15b- *e la vizioni di mea kapo terorigis me.*

Balde, lua viziono di Mikael produktos la sama efekto sur ilu, segun Dan.10:8 :*Me restis sola, e me vidis ica granda viziono; la forci mankis a me, mea vizajo chanjesis kolore e deskompozesis, e me perdis omna vigoro.*Explico : *la filo dil homo e Micaël* esas unika e sama divina persono. *La teroro* karakterizos la regno di Roma, nam en ca du dominadi sucesiva, ol ne donos a la populi santa dominacanti quale Nebukadnecar, Dario la Medo e Ciro 2 la Persiano.

Dan 7:16 *Me aprochis a un de ti qui esis ibe, e me demandis a lu la vereso pri omna ca kozi. Il dicis a me, e donis a me l'explico:*

16a- **Hike komencas la komplementa expliki donita da l'anjelo**

Dan 7:17 *Ta quar granda animali, to esas quar reji qui levos su de la tero;*

17a- Rimarko ke ca definizo aplikesas same a la sucedi revelita en Dan.2 per l'imajo di*la statuo* ke hike en Dan.7, per ta di la *animali*.

Dan 7:18 *ma la santi di la Plej Alta recevos la regno, ed ili posedos la regno eterne, de eterneso ad eterneso.*

18a- Sam komento kam por la quar sucedi. Itere, la kinma koncernas la *eterna rejio*di la elektiti, quan Kristo konstruktas sur sua vinko **super peko** e la morto.

Dan 7:19 *Pos me deziris savar la vereso pri la quaresma animalo, qua esis diferanta de omna altri, extreme teroriganta, qua havis fer-denti e bronza ungli, qua manjis, frakasis, e tretis per pedi la restajo;*

19a- *qua havis fer-denti*

On retrovas hike, en la *denti*, la *fero* ja simbolo di la hardeso dil Romana imperio indikita da *la gambi* de la statuo di Dan.2.

19b- *e ungli de* ***kupro***.

En ca suplementala informo, l'angelo precizigas: *e ungli de* ***kupro***. **La heredajo di la Greka peko** esas do konfirmita per ca ne-pura materialo, aloyajo qua simbolizis la Greka imperio en ***la ventro e la femuri*** di la *statuo* di Dan.2.

19c- *qua manjis, frakasis, e fulegis la restajo*

Manjar, olu profitar de la konquestita kozi, quo kreskigas – *ruptar* olu koaktar e destruktar – *fular sub pedi* olu desprizar e persekutar – To esas l' agi quin la du sukcedanta « Roma » e lia civila e religiala suportanti praktikos til la reveno di Kristo. En Apo.12:17 : l' Espirito deskriptas la lasta « adventisti » per la vorto « *restajo* ».

Dan 7:20 *e sur la dek korni quan ol havis ye la kapo, e sur l'altra qua esis ekirinta e ante qua tri falis, sur ta korno qua havis okuli, boko parolante kun aroganteso, e* ***plu granda aspekto kam la altri****.*

20a- Ta verso adportas a la verso 8 kontredicanta detalo. Quale la « *mikra korno* » ka ica prenas hike ***plu granda aspekto kam l'altri?*** To esas tota lua diferajo kun l'altra *reji* de la *dek korni*. Ol esas tre febla e frajila e tamen, per la kredemeso e timo di Deo quan ol pretendas reprezentar sur la tero, ol dominacas e manipulas li segun lua volo, ecepte en rara excepi.

Dan 7:21 *e me vidis ta korno facar milito kontre la santi, e vinkar li,*

21a- La paradoxo duras. Ol pretendas incarnacar la maxim alta santeso e Deo akuzas ol pri persekutar lua santi. Unika expliko lore: ol mentias quale ol respiras. Lua suceseso esas ta di imensa trompanta e devastanta mentio, tre destruktiva di la voyo tracita da Iesu-Kristo.

Dan 7:22 *til la momento kande l'ancieno di dii venis donar yuro a la santi dil Supra Alto, e la tempo arivis kande la santi posedis la regno.*

22a- Fortunate, la bona nova esas konfirmata. Pos la tenebroza agi di la papala Roma e lua civila e religiala suportanti, la finala vinko revenos a Kristo e lua elektiti.

La versi 23 e 24 precizigas l'ordo di la sucedi

Dan 7:23 *Il parolis a me tale: La quaresma animalo, ol esas quaresma rejio qua existos sur la tero, diferanta de omna rejii, e qua devoros la tota tero, fulegos e frakutos ol.*

23a- La pagana Romana imperio en lua imperiala formo inter – 27 e 395.

Dan 7:24 *La dek korni esas dek reji qui levos su de ca regno. Altra levos su pos li, ol esos diferanta de l'unesma, ed ol abasos tri reji.*

24a- Pro ca precizeso ni povas identifikar ta *dek korni* kun la ***dek*** kristana regni formacita sur la westala teritorio di la kolapsinta e frakasita Romana imperio. Ca teritorio esas ta di nuna Europa: l'U.E (o E.U.).

Dan 7:25 *Il parolos vorti kontre l'Altissimo, opresos la santi dil Altissimo, ed esperos chanjar la tempi e la lego; e la santi esos livrata en lua manui dum un tempo, tempi, e la duimo di tempo.*

25a- *Il parolos vorti kontre l'Altissimo*

Deo koncentras en ca verseto lua denunco di la peki quin lu atribuas al Romana papala rejimo e lua episkopi di Roma anteiranta, per qui la mala ago esas vulgarigita, justifikita e docita a la multitudi nesavanta. La Spirito enumeras l'acuzi komencante per la maxim grava:*vorti kontre l'Altisimo*ipsa. Paradoxale, la papi pretendas servar Deo e reprezentar lu sur la tero. Ma esas precize ta pretendajo qua konstituas la kulpo, nam Deo nule aprobas ta papal afirmo. E konseque, omno quo Roma instruas mente pri Deo atingas lu persone.

25b- *il opresos la santi di la Suprega*

L'opreso nejusta *de la santi* de la verseto 21 esas hike memorigata e konfirmata. Judici esas pronuncata da religiala tribunalaro nomizita "santa Inquiro". Torturo esas uzata por duktar la senkulpa a konocar sua kulpo.

25c- *ed il esperos chanjar la tempi e la lego*

Ta akuzo donas a la lektanto l'oportuneso restablisar la fundamentala veraji di la kulto ad la vera Deo vivanta e unika.

La bela ordino establita da Deo esis chanjita da la Romana religiani. Segun Exodo 12:2, Deo dicis a la Hebreani dum l'ekiro di Egiptia: ***Ca monato esos por vu la unesma de la monati; ol esos por vu la unesma monato di la yaro***. To esas impero, ne simpla propozo. E pro ke la salvo venas de la Judi segun Iesu-Kristo, de l'Exodo, omna ento qua eniras la salvo

anke eniras la familio di Deo ube lua ordino mustas regnar e respektesar. La vera doktrino di salvo esas to, ed ol esis tale de la tempo dil apostoli. En Kristo, la Izraelo di Deo prenis spirital aspekto, tamen ol esas lua Izraelo por qua il establisis lua ordino e doktrini. Segun Rom.11:24, la pagano konvertita esas en-greftita a la Hebrea radiko e trunko di Abraham, ne la kontree. Paul avertas lu pri la nekredemeso diveninta fatala por la Juda rebeli dil anciana pakto e ol esos same por la Kristana rebeli dil nova; qua koncernas direte la Romana katolika kredo, e la studio di Dan.8 konfirmos to, de 1843, la protestanta Kristani.

Ni esas nur en la komenco di longa profetala revelo ube la divina akuzo en ca verseto esas omniprezenta, tante la konsequi esas teroriganta e dramatala. La tempi chanjesas da Roma koncernas:

1 – la sabata ripozo di la 4a^{ma} komando di Deo. La sepesma dio esas remplasita depos la 7ma di marto 321 da l'unesma dio, konsiderata kom profana dio e komenco di semano da Deo. Plus, ca unesma dio esis impozita da la romana imperiestro Konstantino 1ma^{ma} dum ol esis dedikita ad adoro di "nevenkebla venerinda suno", la suno divinizita da pagani, ja en Egiptia, bibla simbolo di peko. Daniel 5 montris a ni quale Deo punisas insulti farita a lu, la homo do esas avertita ed il savas quo atendas il kande Deo judikos ilu quale il judikis e mortigis la rejo Belshatsar.<u>La sabato sanktigita da Deo de la fondo dil mondo havas la duopla karakterizivo pri koncernar ***la tempo e la lego***</u> divina, quale nia verseto mencionas.

2 – La komenco dil yaro, qua originale eventis en la printempo, vorto qua signifikas unesma tempo, esis chanjita por eventar ye la komenco dil vintro.

3 – Segun Deo, la chanjo dil dio eventas ye la sunsubiro, en l'ordino nokto-dio, ne ye noktomezo, nam ol esas ritmizata e markata da l'astri quin il kreis por ca skopo.

La chanjo di la lego iras multe plu fore kam la temo di sabato. Roma ne profanis ora vazi di la templo, ol permisis a su chanjar la originala texto di la vorti skribita da Deo per lua fingro sur la petra tabuli donita a Moseo. Kozi tante santa ke tushar l'arko, en qua li trovesis, esis frapegita da Deo per morto inmediata.

25c- *e la santi esos livrata inter lua manui dum tempo, tempi, e la duimo di tempo*

Quon signifikas *tempo* ? L'experienco di rejo Nebukadnecar donas a ni la respondo en Dan.4:23 : *On forchasos tu de mezo di homi, tu havos tua domo kun la bestii di la agro, on donos a tu quale a bovi herbo por manjar;* ***<u>e sep tempi pasos super tu</u>****, til ke tu savos ke la Plejalta dominacas super la regno di homi ed ilu donas ol a qua ilu plezas.* Pos ta desfacila experienco, la rejo dicis en la versiklo 34 : ***<u>Pos la markizita tempo</u>, me, Nebukadnecar, levis mea okuli vers la cielo, e la raciono revenis a me****. Me benis la Plejalta, me laudis e glorifikis ta qua vivas eterne, ta qua dominaco esas eterna dominaco, e ta qua regno duras de generaciono a generaciono*. Ni povas deduktar ke ta *sep tempi* reprezentas <u>sep yari</u> nam la duranto komencas e finas dum lua vivo. To quo Deo nomizas *un tempo* esas do la tempo quan la tero bezonas por kompletigar un rotaco cirkum la suno. De ico multa mesaji aparas. Deo esas simboligita da la suno e kande kreuro levas su en superbeso, por remisar lu en lua loko, Deo dicas a lu : « Facas la rotaco cirkum mea deeso e lernas qua me esas ». Por Nebukadnecar, sep rotaci esas necesa ma efikiva. Altra leciono koncernos la duranto di la papala rejimo anke profetizita per la termino « *tempo* » en ca verseto. Komparante kun l'experienco di Nebukadnecar, Deo punisas la kristana fiereso per livrar ol ad **<u>stultigo dum *un tempo, tempi, e duima tempo*</u>** di profetala yari. De la 7ma di marto 321, la fiereso ed ignoranteso en la stulteso facas ke homi konsentas respektar l'ordino qua chanjas komando di Deo; a quo la humila sklavo di Kristo ne povas obear sen quo, ilu separus su de sua Deo savanto.

Ca versajo duktas ni a serchar la reala valoro e la dati di komenco e fino di ca profetizita durajo. Ni deskovros ke ol reprezentas 3 yari e sis monati. Fakte, ca formulo riaparos en Apo.12:14 ube ol esas paralele kun la formulo *1260 dii* de la verseto 6. L'aplikado

di la kodexo di Ezé.4:5-6, *un dio por un yaro,* permizos komprenar ke efektive temas pri 1260 longa e terora yari, di suferi e morti.

Dan 7:26 *Tiam venos la judicio, e on deprenos de lu lua dominaco, qua destruktesos e anihilesos por sempre.*

2a- Rimarkigas l'intereso di ca precizigo : la judicio e la fino di la dominaco dil papi eventas samatempe. To pruvas ke la judicio mencionita ne komencos ante la reveno di Kristo. En 2021, la papi esas ankore aktiva, do la judicio citita en Daniel ne komencis en 1844, frati adventisti.

Dan 7:27 *La regno, la dominaco, e la grandeso di omna rejii qui esas sub la cieli, esos donita a la populo di la santi dil Supre Altulo. Lua regno esas eterna regno, e omna dominacanti servos e obeos a lu.*

27a- La judicio do esas vere exekutita pos la reveno en glorio di Kristo e l'asencion al cielo di lua elektiti.

27b- *e omna dominacanti servos il e obeos il*

Exemple, Deo montras a ni la tri *dominacanti* prezentita en ca libro : la rejo Kaldeana Nebukadnecar, la rejo Meda Dario, e la rejo Persa Ciro 2.

Dan 7:28 *Hike finis la vorti. Me, Daniel, esis extreme trublita da mea pensi, me chanjas koloro, e me konservis ca vorti en mea kordio.*

28a- La trublo di Daniel esas ankore justifikata, nam ye ica nivelo la pruvi pri l'identeso di la Roma papala mankas ankore forteso; lua identeso restas ankore "hipotezo" ja tre konvinkanta, ma tamen, "hipotezo". Ma Daniel 7 nur konstituas la duesma ek la sep profetala planko prezentita en ca libro di Daniel. E ni ja povis konstatar ke la mesaji livrata en Dan.2 e Dan.7 esas identa e komplementa. Omna nova planko aportos a ni suplementa elementi qui, superpozante su a la studi ja facita, konfirmos e plufortigos la mesajo di Deo qua divenos tante plu e plu klara.

La hipotezo ke la « *mikra korno*» di ca chapitro 7 esas la papala Roma, restas konfirminda. To esos facata. Ma memorigez ja ca historiala sequo qua koncernas Roma, « *la 4ma monstroza animalo kun fer-denti* ». Ol indikas la Romana imperio sequata da la « *dek korni* » di la libera ed nedependanta Europana rejii a qui sucedas, en 538, la supozata papala « *mikra korno*», ca « *rejo diferanta* », ante qua « *tri korni o tri reji* », la Heruli, la Vandali e la Ostrogoti esas humiligita inter 493 e 538 en la versi 8 e 24.

Daniel 8

Dan 8:1 *En la triesma yaro di la rejo Belshatsar, me, Daniel, havis vizio, ultre ta qua me ja havis antee.*

1a- La tempo pasis: 3 yari. Daniel recevas nova vizio. En ol, esas nur du animali qui esas klare identigita en la versi 20 e 21 che la*Medi e Persi e a Greki* qui esis en la precedanta vizioni la 2ma e 3ma Imperii de la profetizita sucedi. Kun la tempo, en la vizioni, la animali esas plu e plu klare konforma a la riti dil Hebrei. Dan.8 prezertas *mutono e kapro*; la animali ofritas en la sakrifiko di *dio di expiaco* dil juda rito. On povas do remarkar la simbolo di peko en la superpozo dil Greka imperio: *la ventro e la femuri di bronzo* de Dan.2, *la leopardo* de Dan.7 e *la kapro*de Dan.8.

Dan 8:2 *Kande me havis ca vido, a me semblis ke me esis en Susa, la chefurbo, en la provinco di Elam; e dum mea vido, me trovis me apud la rivero Ulai.*

2a- Daniel esas en Persia apud la rivero Karoun qua esas en lua tempo l'Ulai. La*chef-urbo* Persia e la*rivero* simbolo di populo indikas geografiala refero-loko por la vido qua Deos donos a lu. La profetal mesaji do aportas en ca chapitro prezijoza geografiala datumi qui mankis en la chapitri 2 e 7.

Dan 8:3 *Me levis mea okuli, me regardis, ed voyez, mutono stacis avan la rivero, ed ol havis korni; ca korni esis alta, ma un esis plu alta kam l'altra, ed ol elevesis lasta.*

3a- Ca verseto rezumas la historio di Persia imajizita per ca *mutono* di qua *la korno la maxim alta* reprezentas ol, nam unesme dominacita da lua aliancita Meda, ol elevesis super ol lasta per l'arivo a povo di rejo Cyrus 2 la Persa, en 539, la lasta samtempano di Daniel segun Dan.10:1. Ma hike, me indikas problemo pri reala dato, nam la historiisti tote ignoras l'atestajo okulala di Daniel qua atribuas, en Dan.5:31, la konquesto di Babilonia a rejo Meda Darius qua organizas Babilonia en 120 satrapii segun Dan.6:1. Cyrus atingis la povo pos la morto di Darius do ne en 539 ma poke plu tarde, o kontree, la konquesto da Darius povus eventir poke ante la dato – 539.

3b- Dia subtileso aparas en ca verso, en la formo uzata por indikar mikra e granda korno. To konfirmas ke l'expreso « *mikra korno* », zorge evitate, esas specife ed exkluzive atachita a l'identeso di Roma.

Dan 8:4 *Me vidis la mutono qua frapezis per lua korni adweste, norde e sude; nula animalo povis rezistar a lu, e ne esis ulu por liberigar lua viktimi; lu facis quo lu volis, e lu divenis potenta.*

4a- La imajo di ca verseto ilustras la sukcesiva fazi di la konquesti di Persiani qui duktas li vers l'imperio, la dominaco di la rejo di reji.

A *l'westo* : Cyrus 2 facas Alianco kun la Chaldeani e Egiptiani inter – 549 e – 539.

Ad *nordo* : la Lidia di rejo Croesus esas konquestita en – 546

Ad *sude* : Cyrus konquestas la Babilonia sucesante la rejo Meda Darius pos – 539 e pose la Persa rejo Cambyse 2 konquestos Egiptia en – 525.

4b- *ed il divenis potenta*

Il atingas la *povo* imperiala qua facas Persia l'unesma imperio profetizita en ca chapitro 8. Ol esis la 2a-esma imperio en la vizioni di Dan.2 e Dan.7. En ca povo la Persa imperio extensis til la Mediteranea maro agresas Grekia qua haltas ol che Marathon en – 490. La militi rikomencas.

Dan 8:5 *Dum me atence regardis, jen, kapro venis de l'westo, e trairis la tota tereno surfacale, sen tusar ol; ca kapro havis granda korno inter l'okuli.*

5a- La versiklo 21 klare identifikas la kapro: *La kapro, ol esas la rejo di Javan, La granda korno inter lua okuli, ol esas l'unesma rejo*. *Javan,* esas la anciena nomo di Grekia. Ignoranta la febla Greka reji, la Spirito konstruktas sua revelaco sur la granda Greka konquestero Alexandros la Granda.

5b- *yen, kapro venis de l'westo*

La geografiala indiki esas ankore donita. La kapro venas de l'westo rilate a la Persa imperio, konsiderata kom geografiala refero-loko.

5c- *e trairis la tota tero sur lua surfaco, sen tusar ol*

La mesajo esas analoga a la quar alasi di ucelo dil leopardo de Dan.7:6. Ol emfazas l'extrema rapideso dil konquesti di ca yuna Macedoniana rejo, qua extensos lua dominaco til la rivero Indus en dek yari.

5d- *ta kapro havis granda korno inter l'okuli*

L'identeso esas donita en la verseto 21: *La granda korno inter lua okuli, esas l'unesma rejo. Ta rejo* esas Alexandros la granda (– 543 – 523). L'Espirito donas a lu l'aspekto di la Unikorno, fabloza animalo mitologiala. Ol denuncas tale la fekunda imaginado neexhaustebla di Greka socio qua inventis la fabli aplikita a la religio e di qua la spirito trairis la yarcenti til nia epoko en la westo trompe Kristana. To esas aspekto di la *peko* qua esas konfirmita per l'imajo di la *kapro,* l'animalo qua tenis la rolo di la *peko* en la sakrala yarala rito di "dio di expiaco". La krucifo di la Mesio Iesu plenigis en lua divina perfekto ca rito devis cesar pos ilu ... per forco, per la destruktado di la templo e la juda nacion da la Romani en 70.

Dan 8:6 *Ol arivis til la mutono qua havis korni, e qua me vidis stacanta ante la rivero, ed ol kuris kontre ol en tota lua furio.*

6a- Alexandre la Granda lanças sua atako kontre la Persi di qua la rejo esas Darius 3. Ica lasta vinkesas che Issos, ilu fugis lasante sur loko lua pafarko, lua shildo, e lua mantelo, ed anke lua spozino e lua heredonto, en – 333. Ilu mortigesos pose da du de lua granda.

6b- *ed il kuris ad ilu en tota sua furio*

Ica ***furiozo*** esas historiale justifikata. Ol precedesis da ica interchanjo inter Darius ed Alexandros: « Ante ke Alexandros renkontris Darius, la Persa rejo sendis a lu donacaji destinita por emfazar lia respektiva pozicioni di rejo e infanto – Alexandros esas ankore lore yuna princo novica en l'arto di milito (brancho I, folio 89). Darius sendas a lu balono, vipo, brido di kavalo e kesto di arjento plena de oro. Letro akompananta la trezoro explikas l'elementi : la balono esas por ke ilu durigez ludar quale infanto quala ilu esas, la brido por lernar kontrolar su, la vipo por korktar ilu e l'oro reprezentas la tributo quan la Macedoniani mustas pagar a la Persa imperiestro.

Alexandre ne montras ula signo di iraco, malgre la pavoro dil senditi. Ilu kontree demandas a li gratular Darius pri lua subtileso. Darius, ilu dicas, konocas la futuro, nam ilu donis ad Alexandre balono qua reprezentas lua futura konquesto dil mondo, la freno signifikas ke omni submisos a lu, la vipo esos por punisar ti qui audacos rezistar kontre lu e l'oro sugestas la tributo quan ilu recevos de omna sua subisani. Profeta detalo, Alexandre havis kavalo a qua ilu donis la nomo "Bukefalo" quo signifikas, kun augmentiva prefixo, "kapo". En omna sua kombati, ilu esos en "kapo" di sua armeo, l'armo en mano. E ilu divenos dum "dek yari" la "kapo" direktanta dil mondo kovrita da la profetajo. Lua notoreso favoros la Greka kulturo e la***peko*** qua stigmatizas ol.

Dan 8:7 *Me vidis ol aproximesanta la mutono e iraceskanta kontre ol; ol frapis la mutono e ruptis lua du korni, sen ke la mutono havis la forto rezistar; ol jetis ol aden tero e tretis ol, e ne esis ulu por liberigar la mutono.*

7a- La milito lanco da Alexandros la Granda: en -333, che Issos, la Persa kampo vinkesis.

Dan 8:8 *La kapro divenis tre potenca; sed kande ol esis potenca, lua granda korno frakasis. Quar granda korni levis su por remplazar ol, aden la quar venti de la cieli.*

8a- *lua granda korno frakasis*

En 323, la yuna rejo (– 356 – 323) mortis sen heredanto evante 32 yari, en Babilonia.

8b- *Quar granda korni levis su por remplazar ol, aden la quar venti de la cieli.*

La remplaceri di la mortinta rejo esis lua generali: la diadochi. Li esis dek che la morto di Alexander e dum 20 yari li kombatos inter su til ke pos 20 yari nur quar restis. Singlu de li fondis rejala dinastio en la lando qua sub lua dominaco. La maxim granda esis Seleucos surnomizita Nicator, ilu fondis la dinastio "seleucida" qua regnis sur la rejio di Siria. La duesma esis Ptolemeos Lagos, ilu fondis la dinastio "lagida" qua regnis sur Egiptia. La triesma esis Kassandros qua regnis sur Grekia, e la quaresma esis Lysimachus (Latina nomo) qua regnis sur Trakia.

La profetala mesajo bazita sur geografio duras. La quar kardinala punti di la quar venti de la cieli konfirmas l"identeso di la landi di la koncernata kombatanti.

La retroveno di Roma, la *mikra korno*

Dan 8:9 *De un ek li ekiris* ***mikra korno****, qua multe expansis su vers la sudo, vers la oriento, e vers la maxim bela lando.*

9a- La aspekto di ca versiklo deskriptas l"expansioni di rejio qua divenos sua vice dominacanta imperio. Nun, en la precedanta lecioni ed en la historio di la mondo la sucedanta rejio di Grekia, esas Roma. Ca identigo esas pluse justifikita per l"expreso "mikra korno" qua esas ica foyo, kontree a quo facesis por la Mida korno plu kurta, klare citita. To permisas a ni dicar ke ica "mikra korno" simbolizas, en ca kunteksto, la kreskanta republikala Roma. Nam, ol intervenas vers la oriento, kom mondala policisti, ofte pro ke ol esas vokata por solvar lokala konflikto inter opozanti. E to esas la preciza motivo qua justifikas l"imajo qua sequas.

9b- *Ek un di li ekiris* ***mikra korno***

La antea dominacanto esis Grekia, ed esas de Grekia ke Roma venas dominacar en ca orientala zono ube Izrael trovesas; Grekia, un ek la quar korni.

9c- *qua expansis multe vers la sudo, vers la oriento, e vers la maxim bela de la landi.*

La Romana kresko komencas de lua geografiala loko ***vers la sudo*** unesmafoye. La historio konfirmas la fakto, Roma enirante Punika militi kontre Kartago, la nuna Tunizio, cirkum – 250.

La sequanta expanso-fazo eventas ***vers l'oriento*** per interveno che ***un ek la quar korni*** : Grekia, cirkum – 200. Ol esis vokita da la Greka Etoliana ligo por suportar ol kontre la Akaiana ligo (Etolia kontre Akaio). Arivinte sur Greka teritorio, la Romana armeo ne forlasis ol e la tota Grekia divenos Romana kolonio de – 160.

De Grekia, Roma durigos sua expanso per metar sua pedi en Palestina e Judea, qua divenos en – 63 provinco di Roma konquestita da l'armei dil generalo Pompeius. Ca Judea esas, quan l'Espirito indikas per ca bela expreso: ***La maxim bela lando***, expreso citita en Dan.11:16 e 42, ed Ezé.20:6 e 15.

L'hipotezo konfirmesas, la « *mikra korno* » esas Roma

Ta-foye, la dubito ne plus permisesas, la papala rejimo di Dan.7 desmaskesas, anke, saltante la yarcenti neutila, la Spirito kondukas ni a la tragika horo ube, abandonita da l'emperiestri, Roma riprezas sua dominaco sub religiala formo kristan-aspekta a qua lu atributas l'akioni revelita da la simboli di la verseto 10 qua venas. To esas l'akioni di la rejo « ***diferanta*** » di Dan.7.

L'Imperiala Roma e pose la Papala Roma persekutas la santi
Du sukcesiva lekti por ca sola verseto

Dan 8:10 *Ol elevis su til l"armeo di la cieli, ol faligis parto de ca armeo e la steli a la tero, ed ol tretis li.*

10a- *Ol elevis su til l"armeo di la cieli*

Dicante « *el* », la Spirito gardas kom skopo l"identeso Roma, en la kronologiala sequo di lua extensi, pos diversa formi di guverni a qui ol aludas en Apo.17:10, Roma atingis l"imperio sub la regno dil imperiestro Romana Oktavius, dicita Augustus. Ed en lua tempo, Iesu-Kristo naskis de la Spirito, en la korpo ankore virga di Maria, la yuna spozino di Ioseph; amba selektita pro l"unika motivo di lua aparteno a la lineo dil rejo David. Pos lua morto, unesmafoye rivivigita da su ipsa quale ol anuncabis, Iesu konfidis a lua apostoli e lua disipuli la misiono anuncar la bona nova di la salveso (l"Evangelio) por facar elektiti sur tota la tero. En ta epoko Roma konfrontis su kun la dolceso e la pacifismo Kristana; ol en la rolo di la bucheristo, la disipuli di Kristo en ta di la buchetita mutoni. Ye la preco di multa martiresango versita, la Kristana fido dissemis su tra la mondo e precipue en la chef-urbo dil imperio, Roma. La Romana imperio persekutanta elevas su kontre la Kristani. En ca verseto 10, du agi di Roma superpozas su. L"unesma koncernas l"imperiala e la duesma, la papal.
En rejimo imperiala ni povas ja atribuar a lu la mencionita agi:

Elu elevis su til l'armeo di la cieli: elu konfrontis su kun la kristani. Dop ta simbolik expreso,*armeo di la cieli*, trovesas l'Elektita kristana segun ke Jesus ja nomizis lua fideli:*civitani di la rejio di la cieli*Pluse, Dan.12:3 komparas la veri*santi* kun la*stelari* qui esas anke,*la posterajo* di Abraham de Gen.15:5. Unesma lektado, audacar martirigar la fili e filiini di Deo ja konstitucas por la pagana Roma aroganta ago eelevo nedigna e nejustifikita. En duesma lektado, la pretendado di la episkopo di Roma direktar kom papo l'Elektito di Iesu-Kristo de 538 esas anke arogoza ago, e elevo plu nedigna e nejustifikita.

el faligis a tero parto de ca armeo e de la steli, ed el frapis li : Elu persekutas e mortigas li por distraktar sua populo en lua areni. La persekutanti esas precipue Nero, Domitian e Diocletian, la lasta oficala persekutanto inter 303 e 313. Unesma lektado, ca dramatala periodo esas kovrita en Apo.2 sub la simbolala nomi « di *Efeso* », epoko ube John recevas sua Revelaciono divina nomizita « Apokalipso » e di « *Smirno* ». Duesma lektado, atributita a la Roma papal, ca agi esas pozata en Apo.2 sub la periodi nomizita « *Pergamo* » signifas, violacita alianco o adultero e « Thyatire » signifas, abominaji e morti. Dirante, *ed elu fulis li*, la Spirito imputas ad amba Roma la sama tipo di sangala agi. La verbo *fulis* e lua expreso *fulis per pedi* trovesas imputita a la pagana Roma en Dan.7:19. Ma l'ago di *fulo* duros til la fino di la *2300 vespero-mateno* de la verseto 14 di ca chapitro 8 segun la enunco di la verseto 13 : *Til kande la sankteso e l'armeo esos* ***treadita*** *?* Ta ago realigesas dum la tempo di la kristana epoko e do ni mustas imputar ol a la papala Roma e lua monarkiala suportanti; quo la historio konfirmas. Tamen remarkez importanta diferajo. La pagana Roma nur *falar teren* laŭvorte la sanktuloj di Iesu-Kristo, dum ke la papala Roma, per sua falsa religiala instruado, igas li *falar teren* spirale, ante persekutar li itere laŭvorte.

La sporadika persekuti prolongesis kun alternanta paco til l'arivo dil imperiestro Konstantino 1ma^{er} qua finas la persekuti kontre kristani per l'edikto di Milano, lua Romana chef-urbo, en 313, qua konstituas la fino di la periodo di "*dek yari*" di persekuti qui karakterizas l'epoko "*Smirno*" de Apo.2:8. Per ca paco, la kristana fido ne ganos ulo, e Deo, lu, perdos multo. Nam sen la barilo di persekuti, la engaji di ne-konvertiti por ca nova fido multigas e multiplikesas en tota l'imperio e precipue en Roma ube la sango di martiri fluis maxim.

Do esas en ta epoko ke ni povas ligar la komenco di la duesma lektado di ca verseto. Ta ube Roma divenas kristana obediente a l'ordini dil imperiestro Konstantinus qua, en 321, jus facis edikto qua imperas la chanjo di la semanal repozo-dio : la sabato di la sepesma dio remplasesas da l'unesma dio di la semano; en ta epoko, dedikita da la pagani a l'adoro dil deo "nevenkita venerinda suno ». Ta ago esas tam grava kam la fakto *drinkar en la vazi ora dil templo*, ma ita-foye, Deo ne reagos, la horo dil finala judiko suficos. Kun lua nova repozo-dio, Roma extensos lua kristana doktrino en tota l'imperio, e lua lokala autoritato, l'episkopo di Roma ganos prestijo e suporto, til la supra elevo la papala titulo qua donesas a lu per dekreti,

en 533, da la Bizancana imperiestro Justiniano 1ma[er]. On devos vartar l'expulso di l'Ostrogoti hostila por ke l'unesma papo kun titulo, Vigilio, instales su sur lua papala sideyo, en Roma, en la palaco di Laterano konstruktita sur la monto Caelius. La dato 538 e l'arivo di l'unesma papo markas la plenigo di l'akti deskriptita en la verseto 11 qua sequas. Ma ol esas anke, la komenco di la 1260 dii-yari di regno di la papi e di omno quo koncernas li e qua revelesis en Dan.7. Kontinua regno dum qua la santi esas, itere, *pied-prezita*, ma ca-foye, per la religiala dominaco papala Romana e lua civila suportanti, la monarki, e la kulmino … en la nomo di Kristo.

La specifika agi di la papismo establisita en 538

Dan 8:11 *Ol elevis su til la chefo di l'armeo, forprenis de lu la* ~~***sakrifiko***~~ *perpetua, e renversis* ~~*la loko*~~ *la bazo di lua santuario.*

11a- *Ol elevis su til la chefo di l'armeo*

Ta chefo di l'armeo esas logike e bibliale Iesu-Kristo, segun Ef.5:23 : *nam la spozulo esas la chefo di la spozino,* ***same kam Kristo esas la chefo di la Eklezio****, qua esas lua korpo, ed di qua il esas la Salvanto.* La verbo « *ol elevis su* » esas bone selektita, nam precize, en 538, Iesu esas en la cielo dum ke la papaleso esas sur la tero. La cielo esas exter lua atingopovo ma « *ol elevis su* » per igar la homi kredar ke ol remplasas Ilu sur la tero. De la cielo, Iesu havas poka chanco por preventar la homi de la kaptilo preparita da la diablo. Pluse, pro quo Il facus to, kande Il ipsa livras li a ta kaptilo e a omna lua malediki? Nam ni ja lektis, en Dan.7:25, « *la santi esos livrata en lua manui dum tempo, tempi (2 tempi) e duima tempo* » ; li esas livrita intence da la Deo Kristo, pro la *tempo e di la lego chanjita*. La lego modifikita en 321 da Konstantino pri la sabato, kompreneble, ma precipue, *la lego chanjesis* da la Romana papismo, pos 538 ube ne nur la sabato esas tuŝata ed atakata, ma la tota lego esas riaranjita Roma-versiono.

11b- *deprenis de lu la* ~~***sakrifiko***~~ *perpetua*

Me indikas l'absenteso di la vorto sakrifiko en l'originala Hebrea texto. To dicas, lua prezenteso sugestas la kontexto di l'anciana pakto, ma ne esas tala quale me jus demonstris. Sub la nova pakto*la sakrifiko e l'ofro* cesis, la morto di Kristo, *en la mezo di la semano* citita en Dan.9:27, igis ta riti neutila. Tamen, restis kelko de l'anciana pakto: la ministerio di la supera sacerdoto e intercedanto por la peki di la populo qua profetis anke la ciela ministerio qua Jesus plenumas favore a lua sola elektiti rekomprita per lua sango de lua rivivesko. Kristo acensis a la cielo, quo restis lore a forprenar de lu? Lua sacerdotala funciono, nome, lua exkluziva rolo di intercedanto por pardonar la peki di lua elektiti. Efektive, de 538, l'instaluro sur tero, en Roma, di chefo dil Eklezio di Kristo igis la ciela ministerio di Jesus vana e neutila. La pregi ne plus pasas tra lu e la pekanti restas portanti de lia peki e de lia kulpo vers Deo. Heb.7:23 konfirmas ica analizo, dicante: «*Ma il, pro ke il restas eternale, posedas sacerdotal ofico qua ne esas transigebla* ». La chanjo di chefo sur la tero justifikas la frukti abomininda portita da ica kristanismo sen Kristo; frukti profetizita da Deo a Daniel. Pro quo kristani frapesis da ica terora maledikto? La verseto 12 qua venos donos la respondo: *pro la peko*.

L'identigo di la perpetua qua jus esis efektigita servos kom bazo por la kalkuli uzanta la duri 1290 e 1335 dii-yari qui esos propozata en Dan.12:11 e 12 ; la bazo establita esas la dato 538, momento kande la sacerdotal ofico *perpetua* esas subtilisita da la terala papala chefo.

11c- *e renversis* ~~*la loko*~~ *la bazo di lua santuario*

Pro la kuntexto di la nova kontrato, inter la du posibla signifiki di la Hebrea vorto «mecon» tradukita per «loko», me selektis lua traduko «bazo» same legitima e plu adaptita a la kuntexto di la Kristana epoko celita da la profetajo.

Rapida lektado vidigas nulo, ma minucioza studio gvidata da la Spirito apertas okuli pri la subtilesi di la libro Daniel, ube ofte temas pri *sankteyo*, quo konfuzigas. Tamen, esas posibla ne lasar su trompar segun la verbo qua markas l'ago qua facesis en la *sankteyo*.

Hike en Dan.7:11 : lua *bazo renversesas* da la paparo.

En Dan.11:30 : ol esas *profanita* da la Greka rejo persekutero dil Judi Antiochos 4 Epifanes en – 168.

En Dan.8:14 e Dan.9:26 ne esas questiono pri ~~*sankteyo*~~ ma di *santeso*. La Hebrea vorto « qodesh » esas misa traduktita sistematale en omna tradukuri di la maxim frequa versioni. Ma l'originala Hebrea texto restas nechanjita por atestar l'originala vereso.

On mustas savar ke la termino « *sankteyo* » designas exkluzive la loko ube Deo standas persone. Depos ke Jesus risurektis, ed ilu acensis a la cielo, ne existas plu sur la tero irga *sankteyo*. *Renversar la bazo di lua sankteyo* signifikas do sapar la doktrinala fundamenti qui koncernas lua cielala ministerio qua ilustras omna kondicioni di la salvo. Efektive, unafoye baptizita, la vokato mustas povar profitar de l'aprobo di Iesu-Kristo qua judikas lua fide segun lua verki e konsentas o ne pardonar lua peki en la nomo di lua sakrifiko. La baptizo markas la komenco di experienco vivita sub la justa judiko di Deo e ne lua fino. To signifikas ke kande la direta relato inter la terala elektito e lua cielala intercesanto esas interruptita, la salvo ne plus esas posibla, e la santa alianco esas ruptita. To esas terorifika dramo spiritala ignorata da la homala masigi trompita e seduktita depos la 7ma di Marto 321 e la yaro 538 en qua la sacerdotala *perpetua* de Iesu-Kristo esis raptita da la papo por sua profito. *Renversar la bazo di lua sankteyo,* to anke atribuas a la 12 apostoli, qui reprezentas la bazo o fundamento dil Elektita, spiritala domo, falsa Kristana doktrino qua justifikas e legalizas peko kontre la divina lego; quo nula apostolo facus.

Dan 8:12 *L'armeo esis livrita kun la perpetua sakrifiko, pro la peko; la korno jetis la vereso aden la tero, e sucesis en lua entrepreni.*

12a- *L'armeo esis livrita kun la perpetua sakrifiko*

En plu simbolika linguo ca expreso havas la sama signifiko kam ta di Dan.7:25 : *l'armeo esis livrita* … Ma hike l'Espirito adjuntas *kun la perpetua*

12b- *pro la peko*

To esas, segun 1 Ioannes 3:4, pro la transgreso di la *legizo chanjesis* en Dan.7:25. Nam Ioannes dicis e skribis: *Irgu qua pekas transgresas la lego, e la peko esas la transgreso di la lego*. Ica transgreso eventis ye la 7ma di marto 321 e koncernas, unesme, l'abandono di la santa sabato di Deo; la sabato ***sanktigita*** da Ilu, de la kreo dil mondo, sur la unika e perpetua « ***sepesma dio*** ».

12c- *la korno jetis la vereso aden tero*

La vereso esas ankore vorto spiritala qua indikas la legundo segun Psal.119:142-151 : *Vua legundo esas la vereso ... omna vua komandi esas la vereso*.

12d- *e sucesis en lua entrepreni*

Se la Spirito di la Kreinto Deo anuncis ol antee, do ne astonesez pri ne savar ca trompo, la maxim granda spiritala fraudo en tota historio di homi; ma anke la maxim grava koncerne la perdo di homala animi por Deo. La verseto 24 konfirmos dicante : *Lua povo kreskos, ma ne per sua propra forteso; il facos nekredebla devastaji,* ***il sucesos en lua entrepreni****, il destruktos la potenta e la populo di la santi.*

La preparo por la santigo

En la lecioni donita da la religiala riti di l'anciana alianco ca temo di la preparo por la santigo aparas konstante. Unesme, inter la tempo di la sklaveso e l'eniro en Kanaan, la celebrado di la Pasko esis necesa por santigar la populo qua Deo konduktos vers lua nacionala sulo, Izrael, la promesita lando. Fakte, necesis 40 yari di provo di purigo e santigo por ke l'eniro en Kanaan sucesez.

Same, pri la sabato markizita la sepesma dio de sunsubiro ad altra sunsubiro, antea tempo di preparo esis necesa. La sis dii di profana aktivesi postulis lavo di la korpo e chanjo di vesti, ca kozi esis anke impozata a la sacerdoto por ke il povus, sen danjero por lua vivo, enirar la santa loko di la templo por oficiar lua rituala servo.

La semano di sep dii de 24 hori di la kreo esas konstruktita segun la modelo di la sep mil yari di la projeto di salvo preparita da Deo. Tale ke la unesma 6 dii reprezentas la unesma 6 mil yari dum qui Deo selektas lua elektiti. E la 7^{emo} e lasta yarmilo konsistigas la granda sabato dum qua Deo e lua elektiti kunvenita en la cielo savuras vera e kompleta repozo. La pekanti esante provizore omna mortinta; ecepte Satan, qua restas izolita sur tero senpopuligita dum ta periodo di "mil yari" revelita en Apok.20. Ante enirar en la "cielo" la elektiti mustas esar purigita e sanktigita. La purigo dependas de la kredo ye la voluntala sakrifiko di Kristo, ma la sanktigo obtenesas per lua helpo pos la bapto, nam la purigo imputesas, o obtenita avan-tempe en la nomo di principo di kredo, ma la sanktigo esas la frukto obtenita en realeso en lua tota animo da l'elektito per lua reala kunlaboro kun la vivanta Deo Jesus-Kristo. Ol obtenesas per kombato qua ilu duktas kontre su ipsa, kontre lua mala naturo, por rezistar a peko.

Daniel 9:25 instruktos a ni, Jesus-Kristo venis mortar sur kruco por obtenar de lua elektiti ke li ne pekigez plu, nam il venis ***finigar la peko***. Nun ni jus vidis en verseto 12, la Kristana Elektito esis livrita al papala despotismo pro la peko. Do purigo esas necesa por obtenar la santigo *sen qua nulu vidus Deo* segun quon skribesas en Heb.12:14: *Serchez la paco kun omni, e la santigo, sen qua nulu vidus la Sinioro*.

Aplikata a la 2000 yari di la kristana epoko de la morto di Iesu-Kristo til lua reveno en 2030, ica tempo di preparo e santigo revelesos en la versi 13 e 14 qua venas. Kontraste a la originala kredo dil adventisti, ica epoko ne esas ta di la judicio deskriptita da Daniel 7 ma ta di la santigo necesigita pro la sekulara heredajo di pekumi legitimizita da l'abomininda docado di la papala Roma. Me precizigas, ke la laboro di la Reformo komencita de la 13ma yarcento, ne plenumis la purigo e sanktigo postulata per la triople sankta e perfekte pura Deo savanta.

Dan 8:13 *Me audis sanktulo parolanta; ed altra sanktulo dicis a la parolanto: Dum quante longe la vizio pri la ~~sakrifiko~~ perpetua e pri la peko devastanta plenumos su? Til kande la sankteyo e l'armeo esos piedpremata?*

13a- *Me audis parolar un santo; ed altra santo dicis a ta qua parolis*

Sole la vera *santi* konscias pri la pekaji heredita de Roma. Ni retrovar li en la sceno di la vido prezentita en Dan.12.

13b- *Dum quanta tempo la vido realigesos*

La santi demandas dato qua markos la fino di la abominaji Romana.

13c- *sur le ~~sacrifiko~~ perpetua*

La santi demandas dato qua markos la ripremo di la sacerdotal ofico ***perpetua*** da Kristo.

13d- *e sur **la peko devastanta** ?*

La santi demandas dato qua markos la retroveno di la sabato di la sepesma dio, di qua la transgreso punisesas per la devastado Romana e di la militi; e por lua transgresanti, ca puniso duros til la fino dil mondo.

13e- *Til kande la sankteyo e l'armeo esos piedpremata?*

La santi demandas dato qua markos la fino di la **papesala persekuti** aplikita kontre li, la santi elektita da Deo.

Dan 8:14 *Ed il dicis a me: Du mil e tri-centa vesperi e matini; lore la sankteyo esos purigita.*

14a- De 1991, Deo direktis mea studio pri ca verse mal tradukita. Yen lua vera tradukuro de la Hebrea texto.

Ed il dicis a me: Til vespero-matino du mil e triacent e justifikita esos santeso.

Tu povas konstatar, ke la termino di la 2300 vespero-matino havas kom skopo la **santigo** dil elektiti selektita da Deo de la dato qua esos determinita por ca termino. La eterna justeso obtenita per la bapto til lore esas questionata. La exigo dil Deo triople santa, en Patro, Filio e Santa Spirito chanjesis e pluforteskis pro la neceso ke l'elektiti ne plu pekiz nek kontre la sabato, nek kontre irga altra ordono ekirinta de la boko di Deo. La *streta voyo* du saluto instruktita da Iesu esas tale restorita. E la modelo dil elektito prezentita en ***Noe, Daniel, e Iob*** justifikas la miliono elektita por la dek miliardi falinta de la lasta judicio di Dan.7:10.

Dan 8:15 *Dum ke me, Daniel, havis ca vizio e serchis komprenar ol, hike, ulu qua havis l'aspekto di homo stacis avan me.*

15a- Logike, Daniel volus komprenar la signifiko di la vizio e to ganus a lu en Dan.10:12, aprobo di Deo justifikita, ma ilu nultempe esos komplete exaucita en sua deziro quale la respondo di Deo de Dan.12:9 montras: *Il respondis: Irez, Daniel, nam ca vorti esos tenata sekreta e siglita* ***til la tempo di la fino***.

Dan 8:16 *E me audis la voco di viro en la mezo di Ulai; ilu kriis e dicis: Gabriel, explikez a lu la vizio.*

16a- L' imajo di Iesu-Kristo en la mezo di Ulai anticipas la leciono donita en la vizio di Dan.12. L' anjelo Gabriel servisto proxima di Kristo esas komisita por explikar la signifiko di la tota vizo de lua komenco. Do sequez kun atento la suplementa informi qui revelesos en la versi qui sequas.

Dan 8:17 *Il venis lore proxim la loko ube me esis; e ye lua aprocho, me esis terurita, e me falis sur mea vizajo. Il dicis a me: Es atentema, filio di homo, nam la vizo koncernas tempo qua esos la fino.*

17a- La vido di la cielala enti sempre efektigos ica efekto sur la homa karno. Ma esez atencanta quale ilu invitas ni. La tempo di la koncernata fino komencos ye la fino di la tota vido.

Dan 8:18 *Dum ilu parolis a me, me restis stuporo-frapita, mea vizajo kontre la tero. Ilu tushis me, e igis me stacar upre ye la loko ube me trovis me.*

18a- En ca experienco, Deo emfazas la maldikto di la karno qua ne egalas la pureco di la cielala korpi di la fidela angeli.

Dan 8:19 *Lore il dicis a me: Me volas docar tu, quo eventos ye la fino di la iraco,* ***nam existas tempo determinita por la fino***.

19a- La fino di la iraco di Deo venos, ma ca iraco esas justifikata da la Kristana desobedienco heredajo de la Romana papala doktrino. La ceso di ca profetizita divina iraco esos do partala, nam ol cesos vere nur pos la tota destruktado di la homaro ye la reveno en glorio di Kristo.

Dan 8:20 *La mutono qua tu vidis, e qua havis korni, esas la rejo di Meda e Persa.*

20a- Esas por Deo donar indikaji a lua elektiti por ke li komprenas la principo di la sucesado di la simboli prezentita. La Meda e Persa markizas la historiala kuntexto dil komenco di la revelo. En Dan.2 e 7 li esis en duesma poziciono.

Dan 8:21 *La kapro, esas la rejo di Javan, La granda korno inter lua okuli, esas l'unesma rejo.*

21a- A sua turno, Grekia esas la duesma sucedo; la triesma en Dan.2 e 7.

21b- *La granda korno inter lua okuli, esas l'unesma rejo*

Ni ja vidis, ol koncernas la granda Greka konquestero, Alexandros la Granda. La granda korno, imajo di lua ofensiva e militema karaktero, qua rejo Dario 3 erore humiligis, nam to kostis a lu sua rejio e sua vivo. Per pozar ca korno ne sur la fronto ma inter la okuli, l'Espirito montras lua nesatebla konquesto-avideso, quan nur lua morto haltigos. Ma la okuli esas anke la profetala vidado, e de lua nasko, excecionala destino anoncesis a lu da vidanto, ed ilu kredis sua profetizita destino dum tota sua vivo.

Dan 8:22 *La quar korni qui elevabis por remplasar ta ruptita korno, esas quar rejii qui elevabos de ta naciono, ma qui ne havos tanta forteso.*

22a- Ni retrovas la quar Greka dinastii fondita da la quar generala sucedanti di Alexandros, ankore vivanta pos 20 yari di militi inter la dek qui esis komence.

Dan 8:23 *Ye la fino di lia dominaco, kande la pekanti konsumesos, elevabos rejo senpudora e artificala.*

23a- Saltante la intertempa periodi, l'angulo mencionas la Kristana epoko di la papala Romana dominaco. Agante tiel, ol indikas la precipua skopo di la revelo donita. Sed ca expliko adportas altra instruktajo qua aparas en la unesma frazo di ca verseto: *Ye la fino di lia dominaco, kande la pekanti konsumesos.*Qui do esas ca pekanti konsumita qui precedas la tempo di la papala rejimo? Li esas la nacionala Judi rebela qui refuzis Iesu-Kristo kom Mesio e salvanto, liberiganto, yes, ma nur de la peki komisita e sole favore a ti qui ilu agnoskas per la qualeso di lia kredo. Li esis vere *konsumita* en 70 da la trupi di Roma, li e lia urbo Jerusalem, e to por la duesma foyo pos la destruktigo facita sub Nebukadnecar en -586. Per ca ago, Deo donis la pruvo ke la anciana pakto finabis de la morto di Iesu Kristo, kande en Jerusalem la vualo di separo dil templo fendesis en du, de supre til infre, montrante tale ke l'ago venis de Deo ipsa.

23b- *levos su rego audaca e artificala*

To esas la deskripto qua Deo donas pri la papismo karakterizita segun Dan.7:8 per *lia aroganteso* e hike per *lia audaco*. Il adjuntas *e artificala*. L'artificalajo konsistas en velizar la vereso e prenar l'aspekto di quo on ne esas. L'artificalajo servas por trompar sua proximo, to quo facas la papi sucesiva.

Dan 8:24 *Lua povo kreskos, ma ne per sua propra forto; il facos nekredebla devasti, il sucesos en sua entrepreni, il destruktos la potenta e la populo di la santi.*

24a- *Lua povo kreskos*

Vere, deskriptita en Dan.7:8 kom « *mikra korno* », la verso 20 atribuas a lu « *plu granda aspekto kam l'altri* ».

24b- *ma ne per sua propra forteso*

Ankore, la historio konfirmas, sen la armita suporto di la monarki, la papala rejimo ne povus durar. La unesma suporto esis Clovis, la rejo di la Franki de la Merovida dinastio, e pos ol, ta de la Karolida dinastio, e fine, ta de la Kapetida dinastio, la suporto di la Franca monarkio rare mankis a lu. E ni vidos ke ca suporto havas preco pagenda. To facesis exemple per la senkapigo di la Franca rejo Louis 16, la rejino Marie-Antoinette, la kortegani monarkisti e la Romana katolika klerikaro precipue responsa, per la gilotino instalita en Francia en la chef-urbo e la provinca urbi, da la Franca revolucioneri inter 1793 e 1794; du epoki di "Terori" enskribita per sango-literi en la memoro di la homaro. En Apo.2:22 ca divina puniso profetizesos en ca termini: *Videz, me volas* ***la*** *jetar sur lito, e sendar* ***granda tribulo a ti qui komisas adultero kun el****, escepte se li pentos pri lia verki.* ***Me mortigos per morto elua infanti*** *; e omna eklezii savos ke me esas qua sondas la reni e la kordii, e me donos a singlu segun vua verki.*

24c- *lu facos nekredebla devastado*

Sur la tero, nulu povas kontar li, ma en la cielo, Deo konocas l'exakta nombro ed en la horo di puniso dil lasta judicio, li omna expiacos, de la maxim mikra til la maxim terorifanta, da lia autori.

24d- *lu sucesos en lua entrepreni*

Quale lu ne sucesus, kande Deo donis a lu ica rolo por punisar la peko komisita da lua populo qua asertas la salvo ganita da Iesu-Kristo?

24e- *il destruktos la potenci e la populo di la santi*

Per agir quale reprezentanto di Deo sur la tero e minacante exkomuniko qua klozus a li l'eniro a la cielo, la papeso obtenas la submiso di la granda e la monarki di la westala tero, ed

ankore plu da la mikra, richa o povra, ma omna nekonocanta, pro lia nekredemeso e indiferenteso pri la divina veraji.

De la komenco di la epoko di la Reformo komencita da Pierre Valdo en 1170, la papala rejimo reagis kun furiozo, incitante kontre la fidela servisti di Deo, la sola vera santi sempre pacoza e pacifika, la mortiganta katolika ligi suportata da la tribunal di inkvizico di lua falsa santeso. La judiciisti kun kapuço qui tiel ordonis terura torturi a la santi ed altri, omni akuzita pri herezio kontre Deo e Roma, omni devos respondar pri lia exakti ante la vera Deo ye la horo di la justa lasta judicio profetizita en Dan.7:9 e Apo.20:9 til 15.

Dan 8:25 *Pro lua prospereso e la suceseso di lua ruzi, lu havos aroganteso en la kordio, lu destruktos multa homi qui vivis paceme, e lu levos su kontre la chefo di chefi; ma lu esos frakasita, sen la peno di irga manuo.*

25a- *Pro sua prospereso e la suceseso di sua ruzi*

Ica *prospereso* sugestas lua richigo, quan la verso ligas a *lua ruzi*. On mustas efektive uzar la *ruzo*, kande on esas mikra e febla por obtenar richi, pekunio e richaji de omna speco, quin Apo.18:12 e 13 enumeras.

25b- *lu havos aroganteso en la kordio*

To, malgre la leciono donita da l'experienco di rejo Nebukadnecar en Dan.4 e ta, plu tragika, di lua nepotulo Belsacar en Dan.5.

25c- *il mortigos multa homi qui vivis paceme*

La pacala karaktero esas frukto di la vera kristanismo, ma nur til 1843. Nam ante ca dato, e precipue, til la fino di la Franca revoluciono, fine di la 1260 yari di la papalala regno profetizita en Dan.7:25, la falsa kredo karakterizesas per brutaleso qua atakas o respondas a brutaleso. Nur dum ta epoki la dolceso e paco facas la diferi. La reguli fixita da Jesus ne chanjesis depos la apostolala tempo, l'elektito esas mutono qua aceptas esar sakrifikata, neniam buchero.

25d- *e lu kontrestaros la chefo di chefi*

Kun ica precizeso, la dubito ne plus permisesas. La *chefo*, citita en la versi 11 e 12, esas vere Iesu-Kristo, la *Rejo di reji e Sinioro di siniori* qua aparas en la glorio di lua retroveno en Apo.19:16. Ed esas ad il ke la sacerdotala *perpétua* legitima desaparis da la Romala papismo.

Dan 8:26 *E la vizio di vesperi e matini, pri qua ol koncernas, esas vera. Por tu, tenas sekreta ca vizio, nam ol relatesas a tempo fora.*

26a- *E la vizio di vesperi e matini, pri qua ol koncernas, esas vera*

L'anjelo atestas la divina origino di la profetajo pri la "2300 vespero-mateno" de la verso 14. Il do atraktas, fine, l'atenco a ca enigmajo qua devos esar klarigata e komprenata da la santi elektita da Iesu-Kristo kande la tempo arivos por facar ol.

26b- *Por tu, tenas sekreta ca vizio, nam ol relatesas a tempo fora.*

Efektive, inter l'epoko di Daniel e la nia, pasabis cirkume 26 yarcenti. E ni trovas su do en ***la tempo di la fino*** ube ca mistero mustas esar klarigita; la afero esos facita, ma ne ante la studio di Dan.9 qua donos la klefo nedispensebla por realigar la kalkuli propozita.

Dan 8:27 *Me, Daniel, esis multa dii langoranta e malada; pose me stacis, e me okupis me pri la aferi di la rejo. Me esis astonita pri la vizio, e nulu savis pri ol.*

27a- Ta detalo qua koncernas la saneso di Daniel havas nulo personala. Ol tradukas por ni l'extrema importo di recevar de Deo l'informo pri la 2300 vespero-mateno profetizita; nam same kam la maladeso povas duktar a la morto, l'ignoreso di l'enigmio kondamnos a l'eterna spiritala morto la lasta kristani qui vivos en la***tempo di la fino***.

Daniel 9

Dan 9:1 *La unesma yaro di Darius, filio di Asuerus, de la raso di Mediani, qua divenis rejo di la rejio di la Kaldeani,*

1a- Segun l''okultesto di Daniel, do nerefutebla, ni lernas ke la rejo Darius de Dan.5:30 esas la filio di Asuerus, de la raso di Mediani; la Persa rejo Ciro 2 ne ja remplasis il. La unesma yaro di ilua regno esas kande il jus konquestis Babilon, forprenita de la Kaldeani.

Dan 9:2 *en l'unesma yaro di lua regno, me, Daniel, vidis per la libri ke mustus fluar sepadek yari por la ruini di Jerusalem, segun la nombro di yari pri qui l'Eterno parolis a Jeremia, la profeto.*

2a- Daniel referas a la profetala skribaji di Jeremia, la profeto. Il donas a ni bela exemplo di fido e konfido qua unigas la servisti di Deo sub lua regardo. Il konfirmas tale ica vorti di 1 Kor.14:32:*La spiriti di la profeti esas submisita a la profeti*. Daniel vivis en Babilonia, granda parto di la 70 yari profetizita por la deporto di la Hebrea populo. Do, ilu interesas su pri la temo di lua retroveno a Israel, qua segun ilu devus esar sat proxima. Por obtenar respondi de Deo, ilu adresas a Lu bela prego, quin ni studios.

La modelo-prego di la kredo di santo

La unesma leciono di ca chapitro 9 de Daniel konsistas en komprenar pro quo Deo volis ke ol aparas en ca parto di la libro di Daniel.

En Dan.8:23 per la profetala anonco di la *pekinti konsumita*, ni recevis la konfirmo ke la Judi di la naciono Israel itere kondamnesis e destruktesis per fairo da la Romani en 70, pro omna kozi quin Daniel konfesos en lua prego. Nun, qua esis ca Israel prezentita en unesma alianco kun la vivanta Deo de Abraham til la 12 apostoli e dicipuli di Iesu-Kristo, ipsa esante Judo? Sole specimeno di la tota homaro, nam de Adam, la homi esas la sama exter lia felokoloro qua iras de tre klara til tre obskura. Ma quale sua raso, sua etnio, kozi transmisita genetale de patro e matro a filii e filiini, lia mentala konduto esas identa. Segun la principo di la defolio di la margerito, "me amas vu, poke, multe, pasione, freneze, nule", la homi riproduktas ca panelo di senti vers la vivanta Deo kreinto di omna kozi kande lu deskovras lua existo. Same, la granda Judikanto vidis inter ti qui deklaras su de lu, fidela homi qui amas lu ed obeas lu, altri qui pretendas amar lu, sed desobedias lu, altri qui vivas sua religio en indiferenteso, altri ankore qui vivas ol kun harda ed acerba kordio qua igas li fanatika ed en l'extremo, li ne toleras la kontredico e min la reprocho e suportas la mortigo di la netolerebla opozanto. Ca konduti existis che la Judi, quale li existas ankore che la homi sur tota planeto Tero ed en omna religii qui tamen ne equivalas.

La prego di Daniel venas interrogar tu, en qua de ca konduti tu rikonocas tu? Se ol ne esas ta di qua amas Deo ed obeas a lu kom atesto di lua fideleso, questionez vua koncepto di la fido; repentez e dones a Deo frukto di sincera e reala repenteso quale Daniel facos.

La duesma motivo por la prezenteso di ca prego en ca chapitro 9 esas ke la kauzo di la lasta destruktado di Israel, en la yaro 70 da la Romani, esas traktata e developata: la unesma arivo di la Mesio sur la tero di homi. E repulsinta ca Mesio, di qua la sola kulpi esis la perfekteso di lua verki qui kondamnis li, la religiala chefi incitis la populo kontre lu, per kalumnioza akuzi omna desmuntita e kontrediktita da la fakti. Do li fondis lia finala akuzo sur divina vero, akuzante lu, homo, pretendar esar la Filio di Deo. L'anmo di ca religiala chefi esis nigra quale karbono di ardanta fairo qua konsumos li dum la tempo di la justa kolero. Ma la maxim granda kulpo di la Judi ne esis mortigar lu, ma ne agnoskar lu pos lua divina

rivivesko. Ante la mirakli e la bona verki qui realigesis da lua dek-e-du apostoli, li hardigis quale Faraono en lua tempo e atestis to mortigante la fidela diakono Stefano, quan li stonigis ipsa sen uzo di Romani ica-foye.

La triesma motivo por ca prego esas ke ol asumas la rolo di finala trista konstato pos longa experienco vivita en relato kun Deo ; atesto, speco di testamento lasita da la juda alianco a la cetera homaro. Nam, en ca deporto a Babilonia la demonstro preparita da Deo cesas. Ver esas ke la Judi revenos a sua nacionala tero, e dum kelka tempo, Deo esos honorata ed obediata, ma la fideleso rapide desaparos, til ke lia supervivo povas nur esar justifikata por lia lasta probo di fido bazita sur la unesma arivo di la Mesio, nam il mustas esar filio di Israel, Judo inter la Judi.

La quaresma motivo por ca prego fondes sur la fakto ke la kulpi mencionita e konfesita omna esis facita e rinovigita da la kristani en lia epoko, de la abandonado di sabato ye la 7ma di marto 321 til nia epoko. La lasta oficala instituco benedikita de 1873 e individuale de 1844 ne eskapis la malediko di la tempo, nam Iesu vomis ol en 1994. La studio di la lasta chapitri di Daniel e la libro Apokalipso explikos ca dati e la lasta misterii.

Nun aduzeme atence Daniel parolanta a Deo l'Omnipotenta.

Dan 9:3 *Me turnis mea vizajo a la Sinioro Deo, por implorar per pregado e supliki, kun fasto e portanta sako e cindro.*

3a- Daniel esas nun olda, ma lua fido ne feblas, e lua ligilo kun Deo konservesas, nutresas e mantenata. En lua kazo, lua kordio esante profunde sincera, la fasto, la sako e la *cindro* portas reala signifiko. Ta praktiki indikas la forteso di lua deziro audesar ed exaucesar da Deo. Fastar montras la supereso donita a la respondo di Deo kompare a la plezuri di manjar. Existas en ica procedo l'ideo dicar a Deo me ne volas plu vivar sen vua respondo, sen irar til suocidar.

Dan 9:4 *Me pregaris a l'Eternulo, mea Deo, e me konfesis a Il: Sinjoro, granda e timinda Deo, qua konservas Vua pakto e facas miserikordeso a ti qui amas Vu e observas Vua komandi!*

4a- *Sinjoro, granda e timinda Deo*

Israel esas en deporteso en Babilonia ed il pagis por lernar ke Deo esas granda e timinda.

4b- *tu qua gardas tua alianco e qua facas mizerikordio a ti qui amas tu e qua observas tua komandi!*

Daniel montras ke il konocas Deo nam il prenas sua argumenti de la texto dil duesma ek la dek komandi di Deo, quin la desfortunoza katoliki ne konocas tra la yarcenti di tenebri, nam suverene, la papeso prenis l''iniciativo por supresar ol de sua versiono dil dek komandi, nam komando fokuzita sur la karno esis adjuntita por konservar la nombro ad dek; bela exemplo di senpudoro e trompo denuncita en la precedanta chapitro.

Dan 9:5 *Ni pekis, ni agis malicoze, ni esis mala e rebela, ni deturnis nin de vua komandi e de vua reguli.*

5a- On ne povas esar plu vera e plu klara, nam ca kulpi duktis Israel en exilo, ecepte ke Daniel e tri de lua kunuloj ne esis kulpoza pri ta speco di kulpi; to ne impedas ilu adoptar la kauzo di sua populo portante kun il la pezo di lua kulpozeso.

To esas lore ke ni mustas en 2021 realigar ke ni servas, ni anke, kristani, ta sama Deo qua ne chanjas segun lua deklaro en Mal.3:6: *Nam me esas l'Eterno, me ne chanjas; e vi, filii di Jacob, vi ne esis konsumita*. Konvenus dicar 'ne ankore konsumita'. Nam depos ke Malakia skribis ca vorti, Kristo prezentis su, la filii di Jacob repulsis Il e mortigis Il, e konforme a la profetala vorto en Dan.8:23, li fine konsumesis en 70 da Romani. E se Deo ne chanjas, to

signifikas ke la nekredema kristani, violacanti lua komandi, di qui unesme la santigata sabato, esos frapita plu severe kam la Hebrei e la nacionala Judi en lia tempo.

Dan 9:6 *Ni ne obeis vua servisti, la profeti, qui parolis en vua nomo a nia reji, a nia chefi, a nia patruli, e a tota la populo di la lando.*

6a- Vero esas, la Hebrei esas kulpoza pri ta kozi, ma quo dicar pri la Kristani qui mem en la lasta instituco establita da il, esas kulpoza pri la sama agi?

Dan 9:7 *A Vu, Sioro, esas la yusteso, e a ni la konfuzo di vizajo, en ca dio, a la homi di Juda, a l'habitanti di Jerusalem, ed a tota Izrael, a ti qui esas proxima ed a ti qui esas fora, en omna landi ube Vu dispersis li pro l'infidelesi per qui li kulpas kontre Vu.*

7a- La puniso di Izrael esis teroriganta, multa mortis eventis e nur la supervivinti havis la chanco esar deportita a Babilonia e de ibe dispersita en omna landi di la Kaldeana imperio e la Persiana imperio qua sucesis ol. La Juda naciono desolvesis en stranjera landi e tamen, segun lua promiso, Deo balde riunigos la Judi sur lia nacionala sulo, la tero di lia patruli. Qua povo e qua potenco ne havas ica vivanta Deo! En lua prego, Daniel expresas la tota repenteso qua ca populo mustas montrar ante revenar a lua tero, santa, ma kande Deo esas apud lu, nur.

Daniel konfesas la nefideleso juda punisita da Deo ma do qua puniso por la kristani qui facas same? la deporto, o la morto?

Dan 9:8 *Sinioro, a ni la konfuzo di vizajo, a nia reji, a nia chefi, ed a nia patruli, pro ke ni pekis kontre tu.*

8a- La terora vorto, la vorto "pekajo" esas citita. Qua povos finar la pekajo qua kauzas tanta suferi? Ta chapitro donos la respondo. Leciono meritas esar extraktita e memorigata: Izrael subisis la konsequi di la selekti e konduti di la reji, chefi e patruli qui duktis ol. Hike do esas exemplozo ube la desobedio a koruptita dukteri povas esar enkurajigata por restar en la benediko di Deo. Ol esas la selektajo quan facis Daniel e lua tri kompani ed li benesas per ol.

Dan 9:9 *Che la Sinioro, nia Deo, esas kompato e pardono, nam ni esis ribelanta kontre Il.*

10a- En situo di peko restas nur un espero; fidar a la bona, kompata Deo por ke Il grantez Sua pardono. La procedo esas konstanta, la Judo di l"anciana alianco, e la Kristano di la nova, havas la sama bezono di pardono. Ibe ankore Deo preparas respondo quan Il devos pagar per Sua propra persono tre kare.

Dan 9:10 *Ni ne obeadis la voco di l'Eterno, nia Deo, por sequar lua legi quin ilu pozis ante ni per lua servisti, la profeti.*

10a- To anke esas la kazo di la kristani de la yaro 2021.

Dan 9:11 *Tota Izrael transgresis vua lego, e turnis su por ne obeadar vua voco. Tande difuzesis sur ni la malediki e la jurodi quin esas skribita en la lego di Moises, servisto di Deo, pro ke ni pekis kontre Deo.*

11a- En la lego di Moses, Deo efektive avertis Izrael kontre desobedio. Ma pos il, la profeto Ezekiel, samtempana kun Daniel deportita 13 yari pos Daniel, do 5 yari pos la rejo Jojakin, frato di Jojakim a qua il sucesis, trovis su kaptita che la fluvio Kebar, situita inter Tigris ed Eufrat. Ibe Deo inspiris il e igis il skribar mesaji quin ni trovas hodie en nia Biblo. Ed esas en Ezek.26 ke ni trovas sucesiono di punisi di qua la modelo retrovesas aplikita spirale ma ne nur, en la sep trompeti di l'Apokalipso en Apok.8 e 9. Ta surprizanta simileso konfirmas ke Deo vere ne chanjas. La peki punisesas en la nova kontrato same kam ol esis en l'anciena.

Dan 9:12 *Il accomplis la vorti quin il pronuncis kontre ni e kontre nia chefi qui guvernis ni, il adportis sur ni* ***granda desastro****, e neniam eventis sub la tota cielo tala afero quale eventis en Jerusalem.*

12a- Deo ne feblis, il accomplisas lua anonci por benedikar o maledikar kun sama sorgemo, e la « *kalamitato* » qua frapis la populo di Daniel havas kom skopo avertar la nacioni qui lernas ica aferi. Ma quo ni konstata? Malgre la atesto skribita en la Biblo, ica leciono restas ignorata mem da ti qui leas ol. Retenez ica mesajo : Deo preparas por la Judi e pose li, por la Kristani du altra *granda kalamitati* qui esos revelata en la sequo dil libro di Daniel.

Dan 9:13 *Quale skribesas en la lego di Moises, tota ica kalamitato venis sur ni; e ni ne imploris l'Eterno, nia Deo, ni ne turnis nin de nia iniquaji, ni ne esis atenta a vua vereso.*

13a- La desprizo por la kozi quin Deo facis skribar en la Biblo esas perpetua, anke en 2021 la kristani esas same kulpoza pri ca kulpo ed ili kredas ke Deo ne kontredikos li. Li anke ne turnas su for de lia malicaji e ne esas plu atenta a sua bibla vero ma tante importanta por nia fino-tempo, sua profetala vero intense revelita e komprenebla, nam la klefi por la kompreno esas en la Biblo ipsa.

Dan 9:14 *L'Eterno vigilas pri ica kalamitato, ed igis ol venar a ni; nam L'Eterno, nia Deo, esas justa en omna quon Il facis, ma ni ne obeadis Lua voco.*

14a- Qua plus dicar? Vere! Ma savu bone ke plu granda kalamitato preparacesis da Deo por la nuna homaro, e pro la sama kauzo. Ol venos, inter 2021 e 2030, sub formo di nukleara milito qua havas por divina misiono*mortigar la triesma parto de la homi* segun Apo.9:15.

Dan 9:15 *E nun, Sinioro, nia Deo, Vi qua ekduktis Vua populo de la lando Egiptia per Vua potenta mano, e qua facis a Vi nomo quale ol esas hodie, ni pekis, ni agis malicoze.*

15a- Daniel memorigas a ni pro quo nekredemeso esas kondamninda da Deo. Sur la tero, l'existo di la juda populo atestas pri ta extraordinara fakto pro supernaturala povo, la ekiro di Egiptia dil Hebrea populo. Tota lia historio dependas de ta mirakloza fakto. Ni ne havas la posiblajo asistar ta exodo, ma nulu povas negar ke la decendanti de ta experienco esas ankore hodie inter ni. E por plu bone explotar ta existo, Deo livis ta populo a la nazia malamo dum la Duesma Mondomilito. L'atenco di la homaro esis tante direktita a la survivorinti qui obtenis en 1948 lia ri-instalo sur la sulo di lia anciena patrio perdita dum 70 yari. Deo nur lasis falar sur lia kapo la vorti di lia pati qui dicis a la Romana guvernisto Pontius Pilate pri Jesus, por obtenar lua mortigo, me citas 'ke lua sango faluz sur ni e sur nia infanti'. Deo exaucis li lau la litero. Ma la kristani de omna konfesii indigne ignoris ta divina leciono, e on povas komprenar pro quo, nam omna partigas lia maledikto. La Judi refuzis la Mesio, ma la kristani desprizis lua legi. La kondamno di amba da Deo esas do perfekte justifikata.

Dan 9:16 *Sioro, segun vua granda kompato, ke vua kolero e furio forturnes de vua urbo Jerusalem, de vua santa monto; nam, pro nia peki e la malyureso di nia patruli, Jerusalem e vua populo esas hontinda a omni qui cirkondas ni.*

16a- Daniel riptenas argumento qua Moises prezentis a Deo: quo dicos la populi qui asistas la puniso di lua populo? Deo konscias la problemo nam ilu deklaris ipsa pri la Judi, per la boko di Paul en Rom.2:24:*Car la nomo di Deo esas pro vi blasfemata inter la pagani, quale ol esas skribita*. Il referencas la texto di Ezé.16:27 : *E hike, me extensis mea manuo kontre tu, me diminutis la porciono quan me asignis a tu,**me livris tu a la volo di tua enemiki, la filiini di la Filistini, qui rugis pro tua kriminala konduto***. En lua kompato, Daniel havas ankore multa kozi por lernar pri la judicio qua Deo donas a lua urbo Jerusalem. Ma kande il dicas «*Jerusalem e tua populo esas objekto di reprocho a omna qui cirkondas ni* » il ne esas eroranta, nam se la puniso di Israel produktus che la pagani salubra timo e la deziro servar ica vera Deo, la puniso havus reala intereso. Ma ta trista experienco portis poka frukti, ne neglijebla tamen, nam on devas a lu la konverto di la rejo Nebukadnecar e la rejo Darius la Medo.

Dan 9:17 *Nun do, o nia Deo, askoltas la prego e la supliki di tua servisto, e, pro l'amoro di la Sinioro, briligez tua vizajo sur tua devastita sankteyo!*

17a- To quo Daniel demandos esos exaucata ma ne pro ke Deo amas il, ma simple, pro ke ita retroveno en Israel e la rilevo dil templo esas en lua projeto. Tamen Daniel ne savas ke la templo qua efektive rikonstruktesos, itere destruktesos en 70 da la Romani. Pro to, l'informi quin il recevos en ca chapitro 9 gidos il pri la importo, tre Judala, qua il ankore donas a la petra templo konstruktita en Jerusalem; la karna templo di Kristo balde igos lu vana, e pro to, itere destruktesos en 70 da la Romana armei.

Dan 9:18 *Mea Deo, klinchez vore orele ed audez! Apertez vore okuli e regardez nia ruini, regardez la urbo sur qua vore nomo esas invokita! Nam ne pro nia yusteso ni prezentas a vu nia supliki, ma pro vore granda kompato.*

18a- Esas vera ke Deo elektis Jerusalem por facar ol la loko santigita da lua glorioza prezenteso. Ma la loko esas santa nur kande Deo restas ibe, e depos la yaro – 586, to ne plu esis la kazo. E, kontree, la ruini di Jerusalem e lua templo atestis l'impartaleso di lua yusteso. Ta leciono esis necesa por ke la homi regardez la vera Deo kom vivanta ento qua vidas, judikas, e reaktas kontree a la pagan idolatra deaji qui havas relato nur kun la mala angeli de la kampo di la diablo. La fidela homo servas Deo ma la nefidela homo uzas Deo por donar a su religiala legitimeso vers sua cirkumajo. La*kompato* de Deo a qua Daniel apelas esas reala ed il balde donos la maxim bela pruvo, en Iesu-Kristo.

Dan 9:19 *Sioro, askoltez! Sioro, pardonez! Sioro, atencez! Agesez e ne tardez, pro amo por vu, o mea Deo! Nam vua nomo esas invokata sur vua urbo e sur vua populo.*

19a- L'oldeso di Daniel justifikas lua insistado nam, quale Moise, lua maxim kara personala deziro esas povar vivar ca retroveno a sua "santa" tero. Il deziras asistar la riestabliso di la santa templo qua itere facos la glorio di Deo ed Israel.

Dan 9:20 *Me parolis ankore, me pregis, me konfesis mea peko e la peko di mea populo Israel, e me prezentis mea supliki a l'Eterno, mea Deo, por la santa monto di mea Deo;*

20a- Ne esas astonanta ke Deo amas Daniel, il esas modelo di humileso qua plezas Il e respondas a la kriterio di santeso qua Il postulas. Omna homo esas faliebla dum ke il vivas en korpo di karno e Daniel ne esas excepciono. Il konfesas sua peki, konscia pri sua extrema febleso quale ni omna mustas facar. Ma sua personala spirituala qualeso ne povas kovrar la peko di la populo, nam il esas nur homo, ipsa neperfekta. La solveno venos de Deo en Iesu-Kristo.

Dan 9:21 *me esis ankore parolanta en mea prego, kande la viro, Gabriel, quan me vidis antee en vizio, aprochis a me per rapida flugo, ye la momento di la vespera ofro.*

21a- La momento selektita da Deo por la vizito di Gabriel esas ta di la vespera ofro, to esas, ta di la sakrifiko *perpétuel* di *mutono* qua profecias *vespero e matino* la futura voluntara ofro di la perfekte santa e senpekala korpo di Jesus-Kristo. Il mortos krucumigita por expiacar la peki di lua sola elektiti, qui konsistas lua sola vera populo. La ligilo kun la revelo qua donesos infre, a Daniel, do establisas.

Fino di la prego : la respondo di Deo

Dan 9:22 *Il instruktis me, e parolis kun me. Il dicis : Daniel, me venis nun por apertar tua intelekto.*

22a- L'expreso « apertar tua intelekto » signifikas ke til nun, la intelekto esis klozita. L'anjel parolas pri la temo di la salvoprojeto di Deo qua esis celita til la momento di lua renkontro kun la profeto selektita da Deo.

Dan 9:23 *Kande tu komencis pregar, la vorto ekirais, ed me venas por anuncar ol a tu; nam tu esas amato. Atencez la vorto, e komprenas la vizio!*

23a- *Kande tu komencis pregar, la vorto ekirais*

La Deo de la cieli aranjis omno, la momento di la renkontro ye la horo di la perpetua e l'anjelo Gabriel indikas Kristo per "la Vorto" quale faros Johano ye la komenco di sua Evangelio: *la vorto divenis karno*. L'anjo venas anuncar a lu « la Vorto » quo signifikas ke lu venas anuncar l'arivo di Kristo profetizita depos Moïse segun Deut.18:15 til 19 : *L'Eterno, tua Deo, suscitos a tu meze de tu, inter tua fratuli,* ***profeto simila a me: vu ascoltos lu!*** *Il respondos tale a la demando qua tu facis a l'Eterno, tua Deo, che Horeb, la dio di l'asemblo, kande tu dicis : Ke me ne audez plu la voco di l'Eterno, mea Deo, e ke me ne videz plu ica granda fairo, por ne mortar. L'Eterno dicis a me : To quon li dicis esas bona.* ***Me vekos de meza sua frati profeto simila a tu, me metos mea vorti en lua boko, ed ilu dicos a li omno***

quo me komandos a lu. *E se ulu ne askoltas mea vorti quin il dicos en mea nomo, esas me qua demandos de il konto. Ma la profeto qua audacos dicar en mea nomo vorto quan me ne komandis a lu dicar, o qua parolos en la nomo di altra deo, ta profeto punisesos per morto.*

Ca texto esas fundamentala por komprenar la kulpo di la Judi en lia refuzo di la Mesio Iesus, nam il respondis ad omna profetizita kriterii pri lua arivo. Prenita meze di homi e transmisanto di la divina vorto, Iesus respondis a ca deskripto e la mirakli quan il accomplis atestis pri la divina ago.

23b- *car tu es amata*

Pro quo Deo amas Daniel? Simple, nam Daniel amas Ilu. L'amoro esas la motivo pro qua Deo kreis la vivo di libera kreituri ante Il. Lua bezono di amoro justifikis la tre kara preco qua Il devos pagar por obtenar ol de kelka de lua terala homala kreituri. E per la preco di lua morto, ti quin Il selektos divenos lua eterna kompani.

23c- *Es atencema a la vorto, e komprenas la vizio!*

Pri qua vorto esas questiono, la vorto dil angelo o 'la Vorto' divina celita en Kristo? To quo esas certa esas ke ambe esas posibla e komplementa, nam la vizo koncernos 'la Vorto' qua venos en karno en Iesuo-Kristo. La kompreno dil mesajo esas do de la maxim alta importo.

La profetio di la 70 semani

Dan 9:24 *Sepadek semani esas fixita sur tua populo e tua santa urbo, por cesigar la transgresi e finigar la peki, por expiacar la malico e adportar eterna justeso, por siglar la vizio e la profeto, e por uncionar la Santa di la santi.*

24a- *Sepadek semani esas tranchita de tua populo e de tua santa urbo*

La Hebrea verbo « hatac » signifikas unesme tranchar o sekcionar; e nur figurale, « determinar o fixar ». Me retenas l'unesma signifiko, nam ol donas signifiko a ca ago di Abraham qua konkretigas lua pakto kun Deo per sakrifiko, en Gen.15:10 :*Abram prenis omna ta animali, tranchis li per la mezo, e pozis singla peco unu kontre l'altra; ma il ne dividis la uceli.*. Ta rito ilustris la pakto facita inter Deo e lua servisto. Pro to, ca verbo "tranchar" prenos sua plena signifo en "la pakto facita kun multa por un semano" en la verseto 27. Ta "multa" esas la nacionala Judi por qui la benefico di la kredo al Kristo krucifigita esas unesme prezentita. La duesma intereso di ca verbo tranchar esas ke la 70 semani di yari de ca chapitro 9 esas tranchita sur la "2300 vespero-matino" de Dan.8:14. E leciono extrahesas de ca kronologio qua pozas la Kristana kredo ante la Juda kredo. Per ica maniero, Deo instruktas a ni ke en Iesu-Kristo Il donas sua vivo por ofrar ol kom rekompenco por omna kredanto digna di lua salvo en la tota homaro. La anciena pakto do mustis desaparar kande Iesu versis sua sango. por tranchar kun l'elektiti de la tota tero sua nova alianco.

La libro di Daniel intencas docar ica universala salvo per prezentar a ni la konverti di la reji samtempala kun Daniel; Nebukadnecar, Darius la Medo e Cyrus la Perso.

La mesajo esas solena averto qua minacas la Juda populo e lua santa urbo Jerusalem, a qui donesas termino di 70 semani. Hike ankore la kodo di Ezek.4:5-6 donas un dio por un yaro, la duroro reprezentas entote 490 yari. Daniel mustas havar desfacileso komprenar la senco di minaco kontre lua urbo qua esas ja en ruino.

24b- *por cesar la transgresi e finar la peki*

Imajinez quo eventas en la mento di Daniel audinte ta kozi dum ke il jus invokis Deo en sua prego por obtenar pardono por sua peki e la peki di sua populo. Il rapide komprenos pri quo temas. Sed ni ipsa bone komprenas la divina exigo expresita. Deo volas obtenar de sua elektiti, quin Il salvas, ke li ne plu pekas, ke li finas sua transgresi di lua lezi, do finante la peki konforme a quo skribesos da l'apostolo Ioannes en 1 Ioannes 3:4:*Irgu qua pekas transiras la lego, e peko esas la transiro di la lego*. Ta skopo adresas a viri qui mustas kombatar lia mala naturo por ne plu pekar.

24c- *por expiacar l'iniqueso e addukar eterna yusteso*

Por la Judo Daniel, ca mesajo evocas la rito di "dio di expiaco" anual festo ube onu celebris la forigo di peki per la sakrifiko di kapro. Ta simbolo tipo di peko reprezentis Grekia en Dan.8 e lua prezento pozicionis la profetajo en l'atmosfero spiritala di ca "dio di expiaco". Ma, per quo, la morto di kapro povas forigar la peki se la morto di altra animali sakrifikata dum la yaro ne sucesis forigar li? La respondo a ca dilemo, esas donita en Heb.10:3 til 7:*Ma la memorigo di peki esas rinovigata singla-yare per ta sacrifiki;* ***car neposiblas ke la sango di tauri e kapri forprenas la peki****. Pro to Kristo, enirante la mondo, dicis: Tu ne volis nek sacrifiko nek ofro,* ***ma tu formacis korpo por me****; Tu ne aceptis nek holokausto nek peko-sacrifiki. Lor me dicis:* ***Videz, me venas****(En la libro-volumo esas menciono pri me)* ***por facar, ho Deo, tua volo***. La expliki da l"apostolo Paul esas tre klara e logika. Rezultas ke Deo rezervis por su, en Iesu-Kristo, la laboro di expiaco di pekuli anuncita da l"anjel Gabriel a Daniel. Ma ube esis Iesu-Kristo en ta rito di "dio di expiaco"? Lua perfekta senpekuleso personala, qua simboligis lu kom l"agnelo di Pasko di Deo qua forprenas la pekuli dil mondo, charjis su kun la pekuli di lua elektiti simbolizita per la kapro di la rito di expiaco. L"agnelo esis celita da la kapro tante ke l"agnelo mortis por la kapro qua lu charjis su. Acceptante lua morto sur la kruco por expiacar la pekuli di lua elektiti, pekuli quin lu charjis su, en Kristo Deo donis a li la maxim bela pruvo di lua amo por li.

24d- *ed addukar eterna yusteso*

To esas la felica konsequo di la morto di la Mesio salvanto. Ta yusteso, quan l'homo, de Adam, ne povis produktar, esas imputata a l'elektiti por ke per lia fido en ta demonstro di divina amo, per pura graco, la perfekta yusteso di Iesu-Kristo esez a li imputata, unesme, til ke la kombato di la fido vinkos la peko. E kande ol tote desaparas, la yusteso di Kristo dicesas impartita. La lernanto divenas quale lua Mastro. Sur ta doktrinala fundamenti konstruktesis la fido di l'apostoli di Iesu. Ante ke la tempo e la tenebrala povi transformis li, larjigante tale la streta voyo docata da Iesu-Kristo. Ta***yusteso*** esos ***eterna*** nur por la elektitaj fidela, ti qui audas e respondas per obeado a la justa postuli di Deo.

24ma- *por siglar la vizio e la profeto*

Do, por ke la vizo plenigesas per l'aparato di la anoncita profeto. La verbo siglar aludas a la sigilo di Deo qua donas tale a la profetajo e a la profeto qua venos prezentar su, divina autoritato e tota nedisputebla legitimeso. La laboro qua plenigesas esas siglita per lua rejala divina sigilo. La simbolika nombro di ca sigilo esas la « sep: 7 ». Ol indikas anke la pleneso qua karakterizas la naturo di la kreinta Deo e di lua Spirito. Baze di ca selekto, esas la konstrukto di lua projeto sur sep mil yari, pro quo, ilu dividis la tempo en semani de sep dii segun l'imajo di la sep mil yari. La profetajo pri la 70 semani, donas tale rolo a la nombro (7) la sigilo di la vivanta Deo en Apo.7. La versi qui sequos konfirmos l'importo di ca nombro « 7 ».

24f- *e por uncionar la Santa di santi*

To esas l'unciono di la Santa Spirito qua Iesos recevos ye l'instanto di sua bapto. Ma ne erorez, la kolombo qua pozis su sur ilu venante de la cielo havis nur un skopo, konvinkar Ioannes ke Iesos vere esis la Mesio anuncita; la cielo donante atesto pri il. Sur la tero, Iesos sempre esis la Kristo, e per selektita questioni adresita a la sacerdoti, lua docado en la sinagogo evante 12 yari pruvas to. Por sua populo, inter qua ilu naskis e kreskis, lua oficala misio devis komencar ye lua bapto en l'autuno di la yaro 26, ed ilu devis livrar sua vivo en la printempo di la yaro 30. La titulo 'Santo di la santi' digne dezignas ilu, nam ilu enkorpigas en karno la vivanta Deo qua terorigis la Hebrei dum la tempo di Moseo. Ma la vivanta Santo di la santi havis sur la tero materiala simbolo; la santuario o tre santa loko di la templo di Jerusalem. Ol esis simbolo di la cielo, ta nedicebla dimensiono ube Deo e lua angeli rezidas. Sideyo di la divina judicio e loko di lua trono, Deo kom Judicianto expektis la sango di Kristo por validigar la pardono di la peki di la elektiti selektita dum la 6 yarmili destinita por ta selekto. La morto di Iesos do plenigis la lasta 'festo di expiaco'. La pardono obtenesis, e

l'anciena sacrifiki aprobita da Deo omna validigesis. L'unciono di la Santo di la santi eventis ye la dio di expiaco per l'asperso di la sango di la kapro ocidita sur la propiciatrio, altaro pozita super l'arko kontenanta la transgresita komandi di Deo. Por ta ago, unfoye ye yaro, la supera sacerdoto esis permizita enirar trans la separanta velo, en la tre santa loko. Do pos sua rivivesko, Iesos adportis al cielo l'expiaco di lua sango por recevar la dominaco, la legitimeso por salvar lua elektiti per l'imputo di lua justeso, e la yuro por kondamnar la nepentanta pekanti, inkluzite la mala angeli e lia chefo Satan, la diablo. La Santo di la santi, anke dezignante la cielo, la sango versita da Iesos sur la tero permisas a il, kom Mikael, ekpulsar de la cielo la diablo e lua demoni, kozo revelita en Apok.12:9. Tale, l'eroro di la juda religianti esis ne komprenar la profetala karaktero di la 'dio di expiaco' anual. Li kredis erore ke la animala sango ofrita en ta celebrado povis validigar altra animala sango versita dum la yaro. La homo facita segun l'imajo di Deo; la animalo produktita da la terala vivo, quale justifikar egala valoro por la du speci?
Esante Deo, Iesu-Kristo esis ipsa l'oleo di l'unciono kom Santa Spirito ed irante ad cielo ilu portas kun il l'unciono di sua legitimeso ganita sur la tero.

La klefo di la kalkuli

Dan 9:25 *Savez lo do, e komprenas! De la momento kande la vorto anuncis ke Jerusalem esos rikonstruita til la Oleito, la Duktero, esas sep semani e sisadek-e-du semani, la placi e la fosaji esos riestablisita, ma en desfacila tempi.*

25a- *Savez lo do, e komprenas!*

L'anjelo bone motivas invitar Daniel a l'atenco, nam il traktas datumi qui postulas granda spiritala ed intelektala koncentro; nam kalkuli esos necesa.

25b- ***De la momento*** *kande la vorto anuncis ke Jerusalem rebusesos* ***til l'Ungito, la Duktero***

Ta sola parto dil verseto esas tre importanta nam ol rezumas la skopo di la vizio.**Deo donas a lua populo qua expektas lua Mesio, la moyeno por savar en qua yaro ilu prezentos su ad il**. E ta momento kande la vorto anuncis ke Jerusalem rebusesos mustas determinesar segun la duro di la 490 yari profetizita. Por ta dekreto di rikonstrukto, en la libro di Esdras, ni trovas tri posibla dekreto ordonita sucede da tri Persa reji: Ciro, Darius, ed Artaxerxes. Eventas ke la dekreto establita da la lasta en – 458, permisas la finigo di la 490 yari en la yaro 26 di nia epoko. Do, ca dekreto di Artaxerxes esas la qua konvenos retenar, konsiderante la sezono kande ol esis skribita: la printempo segun Esd.7:9: *il departis de Babilon ye l'unesma dio di l'unesma monato, ed arivis a Jerusalem ye l'unesma dio di la kinma monato, la bona mano di sua Deo esanta sur ilu*. La yaro di la dekreto di la rejo esas donita en Esd.7:7: *Plura de la filii di Israel, de la sacerdoti e Leviti, de la kantisti, de la portieri, e de la Netineani, venis anke a Jerusalem, la sepesma yaro di la rejo Artaxerxes*.

La departo di la dekreto esante printempo, l'Esprito celas por lua profetio, la Pasko di printempo ube Iesu-Kristo mortis krucumita. La kalkuli kondukos ni a ca skopo.

25c- *ante sep semani e sisadek-e-du semani, la placi e la fosaji riestablisesos, ma en desfacila tempi.*

Ni havas komence 70 semani. L'anjalo mencionas 69 semani, nome; 7 + 62. La unesma 7 semani finas ye la tempo di rilevigo di Jerusalem e la templo, en desfacila tempi, nam la Judi laboras sub la permananta adverseso di Arabi qui instalis su en la zono lasita libera pro lia deporto. Ta verseto de Neh.4:17 deskriptas bone la situaciono:*Ti qui konstruktis la muro, e ti qui portis o charjis la sarki, laboris per un manuo e tenis armo per l'altra*. To esas detalo qua esas precizigata, sed la precipua trovesas en la 70ma semano kalkulita.

La 70ma semano

Dan 9:26 *Pos la sisadek-e-du semani, Ungato esos retrancheta, ed ilu ne havos ~~nula sucesanto~~ nulo por ilu. La populo di chefo qua venos destruktos la urbo e ~~la sankteyo~~ la santeso, e lua fino arivos quale per inundeso; esas decidita ke la devastadi duros til la fino di la milito.*

26a- *Pos la sisadek-e-du semani, un Olozo esos tranchita*

Ta 62 semani esas precedata da 7 semani, quo signifikas ke la reala mesajo esas 'pos la 69 semani'*uncito esos tranchita*, ma ne irga olozita, ta qua esas tale anuncita enkorpigas ipsa la divina olozo. Uzante la formulo '***un*** *uncito* », Deo preparas la Juda populo a lua renkontro kun viro di ordinara aspekto, fore de la divina restrikto. Konforme a lua parabolo di la vinkultivisti, la Filio dil homo, filio dil Mastro di la vineyo, prezentesas a la vinkultivisti pos la sendado di lua sendinti qui preiris ed quin li maltretis. Segun homa vidpunto, Jesus esas nur *un ointo* qua prezentesas pos altra unciti.

L'angulo dicis « *pos* » la tota duranto di 69 semani indikante tale la 70ma. Tale, pase per pase, la datumi di l'angulo direktas ni vers la Pasko di la printempo di la yaro 30 qua esos en la mezo di ca 70ma semano di dii-yari.

26b- *ed il ne havos ~~nula sucesanto~~ nulu por il*

Ta tradukuro esas des plu nelegitima ke lua autoro, L.Segond, precizas en marjino ke la laŭvorta tradukuro esas: ***nulu por ilu***. E por me la laŭvorta tradukuro konvenas perfekte, nam ol dicas to quo efektive eventis dum l'okaziono di lua krucigo. La Biblio atestas, ke mem l'apostoli cesis kredar ke Iesu esis la expektata Mesio, nam, quale la cetera Juda populo, li expektis militala mesio qua ekpulsus la Romani ek la lando.

26c- *La populo di chefo qua venos destruktos la urbo e ~~la santuario~~ la santeso*

To esas la respondo di Deo a la nacionala nekredemeso juda konstatita: *nulu por lu*. La insulto a Deo esos definitive pagita per la destruktado di Jerusalem e lua falsa *santeso*; nam depos la yaro 30, ne plu existis *santeso* sur la juda sulo; la santuario ne plu esis tala. Por ca ago, Deo uzis la Romani, ti per qui la religiala chefi juda facis krucifigar la Mesio, ne audacante e ne povante facar ol ipsi, dum ke li savis, sen li, stonigar la diakono Stefano "tri yari e sis monati" pose.

26d- *e lua fino arivos quale per inundeso*

Do en 70, pos multa yari di Romana siejo, Jerusalem falis en lia manui, e plenigita de destruktiva odio, animita da divina ardoro, li freneziale destruktis, quale anuncita,*la urbo e la santeso* qua ne esis ol pluse, til ke ol*ne restas plu petro sur petro* quale Jesus anuncabis ante lua morto en Matt.24:2 :*Ma Il dicis a li: Ka vu vidas omno ca? Me dicas a vu vere, ne restos hike petro sur petro qua ne renversesos*.

26^{e}- *decidesas ke la devastadi duros til la fino di la milito*

En Matt.24:6, Jesus dicis: *Vu audos pri militi e bruiso di militi: gardez vu ne esar trublita, nam to mustas eventar. Ma to ne esos ankore la fino.* Pos la Romani, la militi duris dum la tota duamil yari di la Kristana epoko e la longa tempo di paco quan ni juas depos la fino di la Duesma Mondomilito esas excecionala ma programita da Deo. La homaro povas do produktar la frukti di lua perverso til la fino di sua fantazii ante pagar mortige la preco.

Tamen, ni mustas ne obliviar, parolante pri la Romani, ke lia papala sucesuro prolongos la verki di la « *devastanta* od *dezolanta* » pagan e anke ibe til la fino di la milito facita a la elektiti di Kristo-Deo.

Dan 9:27 *Il facos solida alianco kun multa* ***por un semano****, e dum* ***la duimo di la semano*** *il cesigos la sakrifiko e l'ofro; E* [esos] *sur l'aleto di abominacioni di la dezolo e til kompleta extermino (o tota destrukteso), e ol esos ruptita,* [segun] *quo dekretebla, sur la* [tero] *dezolanta.*

27a- *Ilu facos solida alianco kun multa* ***por un semano***

La Spirito profecias l'instalado di la nova *alianso;* ol esas *solida* pro ke ol divenas la bazo di la salvo ofrata til la fino dil mondo. Sub la termino multa, Deo celas juda rezidanti,

lua apostoli e lua unesma juda disipuli qui eniros lua *alianso* dum la lasta **sep yari** di la tempolimizo donita a la juda naciono por aceptar o refuzar oficale la krucumita Mesio. Ica alianco esas la « *tranchita* » en la verseto 24 inter Deo e la repentanta juda pekanti. En l'autuno 33, la fino di ca lasta semano esos markizita per ca altra nejusta e abomininda ago reprezentanta la stonago di Stefano la nova diakono. Lua sola kulpo esis dicar a la Judi veraji quin li ne toleris audar, dum ke Jesus metis lua vorti en lua boko. Vidante mortigar lua dicipulo, Jesus registragis l'oficala nacionala refuzo di lua intercedo. De l'autuno di la yaro 33, la juda rebeli ecitis la Romana iraco qua deschargis su komplete sur Jerusalem en la yaro 70.

27b- *e dum **la duimo di la semano** il cesigos la sakrifiko e l'ofro*

Ta meza momento ube *duimo di la semano* esas la printempo 30 vizata da la profetajo di la 70 semani. To esas la momento kande plenigesas omna agi mencionita en la verseto 24 : **La fino di peko, lua expiaco, l'arivo di la profeto qua plenumas la vizio per establisar lua eterna justeso e l'unciono di Kristo revivinta qua acensas a cielo Vinkanto e Omnipotenta**. La expiacala morto di la Mesias esas mencionita hike sub l'aspekto di konsequo quan ol entranas : la definitiva ceso di la *sacrifiki* di animali e di *oferi* facita vespere e matine en la juda templo, ma anke de matino til vespere, por la peki di la populo. La morto di Iesu-Kristo igas obsoleta la animala simboli qui prefiguris Ilu en l'anciana alianco, e to esas l'esenciala chanjo portita da lua sakrifiko. La disfendo di la velo di la templo qua Deo efektigas kande Iesu expiras konfirmas la definitiva haltigo di la terala religiala riti, e la destruktado di la templo, en 70, plufortigas ica konfirmo. Lor sua turno, la juda yarala festi, omna profetala pri lua arivo, devis desaparar; ma en nula kazo, la praktiko di la semanal sabato qua recevas en ica morto sua vera signifiko: ol profetas la cielala repozo di la sepesma yarmilo, qua, per lua vinko, Iesu-Kristo obtenas por Deo e lua vera elektiti a qui Ilu atribuas lua *eterna justeso* perfekte citita en verso 24.

La komenco di ca « *semano* » di yar-dii eventas en autuno 26 kun la bapto di Iesu qua esis baptita da Ioannes la baptisto.

27c- *E* [esos] *sur la alo di abominacioni di desolo*

Pardonez, ma ca parto di la verseto esas mis-traduktita en la versiono L.Segond pro mis-interpretado. Konsiderante la reveli en l'Apokalipso di Ioannes, me prezentas mea tradukuro dil Hebrea texto, qua altra tradukuri konfirmas. L'expreso « *sur l'ala* », simbolo dil cielala karaktero e dominaco, sugestas religiala responsiveso qua direte atingas la papala Roma, qua « *levas su* » en Dan.8:10-11, e lua religiala alianci di la lasta dii. La *ali di aglo* simbolizas la supra elevo dil imperiestrala titulo, exemple *la leono kun ali di aglo* qua koncernas la rejo Nebukadnecar, o Deo ipsa, qua portis sur *de ali di aglo* lua Hebrea populo quan lu liberigis de Egiptiana sklaveso. Omna imperii riprenis ca simbolo di la *aglo* di qua, en 1806, Napoleon 1er, quo konfirmesos da Apok.8:13, pose la Prusa e Germana imperiestri, la lasta esante la diktatoro A.Hitler. Ma depos, Usa anke havas ca imperiala aglo sur la verda bilieto di lua nacionala pekunio : la dolaro.

Lasante la precedanta temo, la Spirito riprezas sua preferata enemiko: Roma. Pos la terala misiono di Iesu-Kristo, la aktoro ciblita da la*abominacioni qui kauzas la dezolo* finala di la tero esas vere Roma, di qua la pagana imperiala fazo jus destruktis Jerusalem en 70 en la verso 26. E l'ago di komisar «***de** abominacioni di dezolo* » duras en la tempo til la fino dil mondo. La *abominacioni,* en plurala, do esas atribuebla, unesme, a l'Imperio Romana qua persekutos la elektita fideli per mortigar li en "scenifadi" spektakloza por amuzar la Romana populo durstanta sango, kozi qua cesos en 313. Ma altra abominaco venas pose ed ol konsistas en cesigar la praktiko dil sabato dil sepesma dio, la 7ma di marto 321; ca ago ankore esas atribuebla a l'Imperio Romana ed a lua imperiestra chefo Konstantino 1ma er. Kun lu, la Romana imperio divenas sub la dominaco di Bizancana imperiestri. En 538, vicee, la imperiestro Justiniano 1er komisas altra *abominaciono* per establisar sur lua Romana sidilo la

papala rejimo di Vigilio 1er, e ca prolongeso di la *abominacioni* til la fino di la mondo mustas tunc atribuesar a ca papala fazo, qua Deo denuncas de Dan.7. On memoras ke la nomo « *mikra korno* » indikas la du dominacanta fazi di Roma en Dan.7 e Dan.8. Deo vidis en ca du sucedanta fazi nur la kontinueso di sama abomininda laboro.
La studio di la precedanta chapitri permisis a ni identifikar la diversa tipi di abominacioni quin ica versajo atribuas a lu.
27d- *e til extermino* (o *kompleta destrukteso*) *e* ***ol esos ruptita***, [según] *to quo esas dekretita, sur la* [tero] *dezolanta.*

" ***Ol esos ruptita*** [segun] *to quo dekretegesis* " e revelita en Dan.7:9-10 e Dan.8:25 : *Pro lua prospereso e la suceseso di lua ruzi, il havos arogantеso en la kordio, il perdigos multa homi qui vivis paceme, ed il levos su kontre la chefo di chefi;* ***ma ol esos ruptita, sen la esforco di irga manuo.***

La Hebrea texto propozas ica penso divina diferanta de la kuranta tradukuri.

Ta nuanco bazas sur la projeto di Deo por igar la kulpo di homi falar sur la planeto Tero sur qua li vivas; quo Apo.20 instruas a ni. Rimarkez ke la falsa kristana fido ignoras ca divina projeto, qua konsistos ek ekterminar la homi de la surfaco di la tero, ye la glorioza reveno di Kristo. Ignorante la reveli donita en Apokalipso 20, li atendas vane l'instalado di la regno di Kristo sur la tero. Tamen, kompleta destruktado di lua surfaco esas hike ed en Apo.20 programizita. La reveno en glorio di Kristo vinkoza en lua tota deeso restitucos a la tero lua kaosala aspekto de la komenco di lua historio deskriptita en Genezo 1. Giganta ter-tremi shokos ol ed ol retrovesos sub la nomo *abismo* lua kaosa stato « *senforma e vakua* », « tohu wa bohu », iniciala. Nulu homulo restos vivanta sur ol, ma ol esos la *karcero* di diablo izolita sur ol dum *mil yari* til l'okaziono di lua morto.

Ye ca studio-fazo, me mustas adportar suplementala informi pri unesme la « 70ma semano » qua jus esis studita. Olua plenigo en profetala dii-yari havas literala plenigo. Pro la atesto di Judiala kalendario, ni konocas la konfiguro di Paskala semano en la yaro 30. Olua centro esis merkurdio, ante okazionala sabato pro Judala Pasko qua falis ye jovdio ta yaro. Tala ni povas rikonstruktar komplete la eventi di ta Pasko kande Jesus mortis. Arestita mardio vespere, judiciita nokte, Jesus krucumesis ye merkurdio matene ye 9 kloki. Il expiras ye 15 kloki. Ante 18 kloki, Joseph di Arimathea pozas lua korpo en la tombo e rulas la petro qua klozas ol. La Paskala sabato di jovdio pasas. Vendredio matene, la pia mulieri kompras aromati qui esas preparita dum la dio por embalsamar la korpo di Jesus. Vendredio vespere ye 18 kloki la semanal sabato komencas, nokto e dio pasas en la santa repozo. E saturdio vespere ye 18 kloki, la unesma dio di la profana semano komencas. La nokto pasas e ye l'unesma lumizi di auroro, la mulieri iras a la tombo esperante trovar ulu por rular la petro. Li trovas la petro rulita e la tombo apertita. Enirante la tombo, Maria Magdalena e Maria, la matro di Jesus, vidas anjelon sidanta qua dicas a li ke Jesus rivivigis, l'anjelo dicas a li irar avertar lua frati, lua apostoli. Dum tardeskar en la gardeno, Maria Magdalena vidas viro vestita en blanka quan el prenas por gardenisto, en la interchanjo, el rikonocas Jesus. E hike, tre importanta detalo qua destruktas tre disvastigita kredo, Jesus dicas a Maria: « *Me ankore ne acensabis a mea Patro* ». La bandito qua esis sur la kruco e Iesu ipsa ne eniris la paradizo, en la regno di Deo, la sama dio di lia krucigo, nam 3 tota dii pose, Iesu ankore ne acensabis al cielo. Do me povas dicar en la nomo di la Sinioro, ke ti qui havas nulo por dicar de lua parto, tacesez! Por ne sufrar un dio la ridindeso o la honto.

La duesma kozo konsistas ek profitar la dato – 458 qua unesme markas la komenco di la 70 semani di yari fixita por la Judala populo a qua Deo donis du precipua identigala signi : la sabato e la cirkumcido di la karno.

Segun Rom.11, la paganala konvertiti enirinta en la nova pakto esas en-greftita sur la Hebrea e Juda radiko e trunko. Ma la fundamenti di la nova pakto esas, li, pure Juda e Jesus insistis pri memorigar to en Johan.4:22 :*Vi adoras quo vi ne konocas; ni, ni adoras quo ni konocas, nam la salvo venas de la Judi.* Hodie, ca mesajo prenas vivanta aktualeso nam Jesus adresas ol a la pagani falsimete konvertita en omna epoki. Por plu bone perdar li, la diablo impulsis li odiar la judi e lia alianco; quo desviasis li de la komandi di Deo e de lua santa sabato. On mustas do korektar ca eroro e **regardar la nova alianco kun juda identeso**. L'apostoli e la nova juda konvertita disipli esas ti "*plura*" qui facas kun Jesus *solida alianco*, en Dan.9:27, ma lia bazo restas Juda, li anke koncernesas per la komenco di la "*70 semani*" donita da Deo a la Juda naciono por aceptar o refuzar la normo di la nova federuro fondita sur la humana sango volunte versita da Iesu-Kristo. Per dedukto de ca rezonadi la dato – 458 divenas la komenco di la "2300 vespero-mateno" de Dan.8:14.
Fine di ca longa profetala periodo, to esas, 2300 yari, tri kozi devis cesar segun Dan.8:13.

1- la perpetua sacerdotal ofico
2- la devastanta peko
3- la persekuto di la santeso e l"armeo.

La tri aferi esas identigita:

1- la terala perpetua sacerdotal ofico dil papo
2- la ripozo dil unesma dio rinomizita: sundio.
3- La persekuto di la santeso e la santa kristani, la civitani dil cielala regno.

Ta chanji intencis:

1- Restitucar a Iesu-Kristo lua santa perpetua sacerdotal ofico cielala.
2- Restaurar la tota divina lego di qua la sabata ripozo dil 7maa dio.
3- Videz cesar la persekuti di la santeso e la kristana santi.

La kalkulo propozita por la "2300 vespero-mateno" kun komenco ye la dato – 458, la fino di ta duranto atingas la printempo 1843: 2300 – 458 = 1842 +1. En ica kalkulo ni havas vere 1842 yari komplet a qui on mustas adjuntar +1 por indikar la printempo di la komenco dil yaro 1843 ube finas la "2300 vespero-mateno" profetizita. Ica dato markas la komenco di retorno di l'interveno di Deo qua volas tale liberigar lua vera santi de la religiala mentii heredita de la Romana papal katolikismo dum 1260 yari. Tale, prenante l'iniciativo por krear spiritala revelio, en USA ube la protestanti trovis refujeyo, la Spirito inspireskas a William Miller intereso pri la profetajo di Daniel 8:14 e du sucedanta dati propozita anuncas la retroveno di Iesu-Kristo, l'unesma por la printempo 1843, la duesma por l'autuno 1844. Por il, la purigo di la santeyo signifikas ke Iesu revenas por purigar la tero. Pos du desapunti ye la previdita dati, la Spirito donas signo a la maxim perseveranta qui partoprenis la du probi di fido. Celesta vido recevesas ye la matino dil 23ma Oktobro 1844 da un ek la santi qui trairis la agro. La cielo apertesis super sceno montranta Iesu-Kristo kom Supra Sacerdoto oficianta en la celesta santeyo. En la vido, il pasis de la santa loko a la tre santa loko. Tale pos 1260 yari di tenebri, Iesu-Kristo ripremis kontakto kun lua fideli selektita per la du sucedanta probi.

1- **La riprezo di la perpetua**. Do, per ca vido, Deo oficale riprezis Sua cielala perpetua sacerdotal ofico ye la 23ma di oktobro 1844.
2- **La retroveno di la sabato**. En la sama monato, altra santo komencis observar la sabato di la sepesma dio, pos la vizito di Siorino Rachel Oaks, qua donis a lu broshuro de elua eklezio: "la Baptisti di la Sepesma Dio". Unu pos altra, dum la tempo, la santi selektita per la du probi anke adoptis la sabato di la sepesma dio. Tale Deo finis la devastanta peko establita da la pagana Roma, ma legaligita da la papala Roma sub lua nomo "sundio".
3- **La ceso di persekuti**. La triesma temo koncernis la santeso e la kristani persekutata dum 1260 yari. E itere, en 1843 e 1844, religiala paco regas omnaparte en la

okcidentala mondo koncernata da la profetajo. To pro ke la revolucionala Francia silencigis per sua gilotino la responsanti pri la religiala exakti komisita. Do pos la lasta sangala yari di puniso di la*adulteri* religiala segun Apok.2:22-23, ye la fino di la 1260 yari komencinta en 538, dato ligita a la forpreno di la*perpetua* per l'instalado di la papala rejimo, to esas en 1798, la religiala paco regnas. E la libereso di koncienzo instaurita permisas a la santi servar Deo segun lia selekto e lia savo qua Deo augmentos. En 1843,*la santeso* e*l'armeo di santi*, ta civitani dil cielala rejio selektita da Iesu-Kristo, ne plu persekutesas, quale la profetajo di Daniel 8:13-14 anuncabis.

Omna ica experienci esis organizita e guidita da la Deo Omnipotenta qua en tota nevidebleso direktas la spiriti di homi por ke li plenumigu lua intenci, omna lua programo, til la fino dil mondo ube lua selekto di elektiti finos. El to rezultas ke homo ne selektas honorar la sabato e lua lumo, esas Deo qua donas a lu ta kozi qua apartenas a lu kom signo di lua aprobo e reala amo por lu quale docas Ezek.20:12-20 : *Me donis a li anke mea sabati kom signo inter me ed ili, por ke li savus ke me esas la Eterno qua santifikas li... Santigizez mea sabati, e ke li esez inter me e vu signo per qua on savas ke me esas la Eterno, vua Deo.*. Pro ke esas il qua serchas sua perdita mutono, ni esez certa ke nula elektito mankos ye la voko.

En Dan.8, en la unika respondo qua Deo donas che verseto 14 a la questiono di verseto 13, la vorto « *santeso* » konvenas perfekte pro ke la santeso koncernas globale omno quo esas proprieto di Deo e qua tuchesas Ilu aparte. To esis la kazo di lua sacerdotala *perpetua* cielala, di lua *sanktigita sabato* de la fondo dil mondo la dio pos la kreo di Adam, e di *lia santi*, lua elektita fideli.
La profetizita experienci en Daniel 8:13-14 realigesis inter 1843, dato di apliko dil dekreto divina, e l'autuno 1844, amba fondita sur l'expekto di la reveno di Iesu-Kristo por ta dati, anke apogante su sur l'ideo di l'advento di Iesu-Kristo, la samtempani di ca experienco donis a la partoprenanti adepti di ca expekti la nomo « adventista », de la Latina « adventus » qua signifikas precize « advento ». Ni retrovos ca « adventista » experienco en la chapitro 12 di ca libro di Daniel, ube l'Espirito venos emfazar l'importo di ca lasta « alianco » oficialigita.

Daniel 10

Dan 10:1 *En la triesma yaro di Cyrus, rejo di Persia, vorto revelesis a Daniel, nomizita Beltshacar. Ta vorto, qua esas vera, anuncas granda kalamitato. Ilu atencis ta vorto, ed ilu komprenis la vizio.*

1a- *En la triesma yaro di Cyrus, rejo di Persia, vorto revelesis a Daniel, qua nomesis Beltshacar.*

Cyrus 2 regnis de – 539. Do la dato di la vizio esas – 536.

1b- *Ica vorto, qua esas vera, anuncas granda kalamitato.*

Ica termino, *granda kalamitato,* anuncas masakro en granda skalo.

1c- *Il esis atenta a ca vorto, ed il havis la kompreno di la vizio.*

Se Daniel komprenis lua signifiko, anke ni komprenos ol.

Dan 10:2 *En ta tempo, me, Daniel, esis tri semani en funero.*

Ica *funero* personala qua afektas Daniel, konfirmas la funebra karaktero di la masakro qua eventos kande la granda kalamito anuncita plenumos su.

Dan 10:3 *Me ne manjis irga delikatajo, nek karno nek vino eniris mea boko, e me ne ungizis me til ke la tri semani esis kompletigita.*

Ta preparo di Daniel qua serchas plu granda santeso profecias la dramatala situaciono quan l'angelo profecios en Dan.11:30.

Dan 10:4 *Ye la duadek-e-quaresma dio di l'unesma monato, me esis an la rivo di la granda fluvio Hiddekel.*

Hiddékel en Franca linguo nomesas Tigris. Ol esas la *rivero* qua irigacis Mezopotamia kun Eufrato qua trairis e irigacis la Kaldeana urbo *Babilonia* pro la punisita superbeso di rejo Nebukadnecar. Daniel ne povis komprenar to, ma ica precizeso esis destinita a me. Nam nur en 1991 me revelis la vera expliki pri Daniel 12 ube ca fluvio **Tigro** ludos la rolo di « **tigro** » manjanti di homala animi. Provo di fido esas imajita per lua danjeroza trairo. Nur l'elektiti povas trairar ol e durigar sua voyo kun Iesu-Kristo. Ol esas ankore, imajo kopiita sur la trairo di la Reda Maro da la Hebrei, trairo neposibla e mortala por la pekanti Egiptiani. Ma ta qua Daniel 12 mencionas selektas la lasta elektiti « adventisti » di qua la misiono durigos til la reveno di Kristo. La lasta di li vivos la lasta ***granda kalamitato***, lua extrema formo qua postulos l'interveno di Kristo en potenta e glorioza reveno, salvala e venjanta.

La unesma kalamitato anuncita a Daniel esas mencionita en Dan.11:30. Ol koncernas la juda populo de l'antiqueso, ma altra *kalamitato* simila esos anuncita per analoga imajo en Apo.1. Ta plenigos pos la Triesma Mondomilito en qua *la triimo di homi mortigos*. E ca konflikto esas prezentita en Apo.9:13 til 21 per simboli, ma ol esas developita en klara linguo en ca libro di Daniel che la fino di chapitro 11 en la versi 40 til 45. Tante ke ni trovos sucese, en ca chapitro 11, la granda kalamitato di la Judi, pose en Dan.12:1, la granda kalamitato qua prenos por skopi la elektiti di kristanismo e la fidela Judi di la fino-tempo qui konvertos su a Kristo. Ta kalamitato esas mencionita sub la termini "tempo di distreso" e la precipua skopo esos la praktiko di la sabato santigita da Deo.

Komparo di la du vidaji pri la anuncita kalamitati

1- A la infanti di la populo di Daniel de l'anciana alianco: Dan.10:5-6.
2- A la infanti di la populo di Daniel de la nova alianco: Apo.1:13-14.

Por plene apreciar l'intereso quan ni mustas donar a ca du kalamitati, on mustas komprenar ke, malgre ke li sucesas en la tempo, l'unesma esas tipo qua profecias la duesma, qua havos kom skopo, ye la retroveno di Iesu-Kristo, la lasta fidela infanti di Deo de la tipo di Daniel e lua tri kompani. Pos dekadi di paco, sequata da teroriga atomala milito terorige destruktiva, la dio di repozo di la Romana sundio impozesos da la universala guvernerio organizita da la supervivanti di la dezastro. Tande itere, la morto venos minacar la vivo di la fidala elektiti, quale en la tempo di Daniel, Hananias, Mischael, ed Azaria; e quale en la tempo di la "Makabei" en -168, ke la***kalamitato*** anuncita en ca chapitro di Daniel skopas; e fine, la lasta adventisti qui restis fidela al sabato di la sepesma dio en 2029.

Ma ante ca lasta probo, la longa papala regno di 1260 yari ja mortigos multitudi di kreituri en la nomo di Deo.

En rezumo, la kompreno dil mesajo livrita da ca vizio donita a Daniel permisas a ni komprenar la senco di ta donita a Johannes en Apok.1:13 til 16.

Dan 10:5 *Me levis mea okuli, me regardis, ed ek! esis viro vestizita per lino, ed havanta sur lua lumbi zonuro de oro de Ufaz.*

5a- *esis viro vestizita per lino*

Verko di yusteso simbolizita per la lino konduktesos da Deo per homala ento. En la deskriptita imajo Deo prenas l'aspekto di la Greka rejo Antiochus 4 surnomizita Epifanes. Il esos la persekutanto di la Judi inter -175 e -164, la duranto di lua regno.

5b- *havanta sur la lumbi zoneto de oro de Uphaz*

Pozita sur la lumbi la zoneto indikas la devigata vereso. Pluse, la oro de qua ol esas facita, venas de Uphaz, qua celenas en Jer.10:9, lua pagana idolatra uzo.

Dan 10:6 *Lua korpo esis quale krizolito, lua vizajo brilis quale fulmino, lua okuli esis quale flami di fairo, lua brakii e pedi similis polizita kupro, e la sono di lua voco esis quale bruiso di multitudo.*

6a- *Lua korpo esis quale krizolito*

Deo esas l'autoro di la vizio ma il anuncas l'arivo di pagana deo, do ca supernatura glorioza aspekto.

6b- *lua vizajo brilis quale fulmino*

La Greka identeso di ca Deo konfirmesas. Ol esas Zeus, la Greka deo di rejo Antiochus 4ma. La fulmino esas la simbolo di la deo Zeus Olimpiano; la deo di la Olimpiana dei de Greka mitologio

6c- *lia okuli esis quale flami di fairo*

Il destruktos quo il regardos e ne aprobos; lua regardi direktesos a la Judi segun Dan.11:30: ...*il direktos lua regardi a ti qui abandonis la santa pakto.* La kalamitato ne venas sen motivo, l'apostateso polutas la populo.

6d- *lua brakii e pedi similis polizita kupro*

L'exekutero sendita da Deo esos tam pekanta kam lua viktimi. Lua destruktiva agi simbolizita per lua brakii e pedi esas de kupro, simbolo di Greka peko en la statuo di Dan.2.

6e- *e la sono di lua voco esis quale bruiso di multitudo*

La Greka rejo ne agos sole. Il havos dop e avan il multitudo di soldati same pagana kam il por obear lua komandi.

La kulmino e zenito di ca profetal anunco atingesos ye la horo di la plenigo di Dan.11:31 :*Trupi aparos segun lua komando; li profanos la sankteyo, la fortreso, li cesigos la ~~sakrifiko~~ perpetua, e starigos l'abominaco di la dezolanto.* Per bibla honesteso, me efacigis la vorto sakrifiko qua ne esas skribita en la Hebrea texto, nam Dio previdis por la "*perpetua* » du diferanta roli sucesiva en l'antiqua pakto e en la nova. En l'antiqua ol konsistas ek ofrar vespere e matene mutono kom holokausto. En la nova, ol signifikas la ciela interceso di Iesu-Kristo qua memorigas lua sakrifiko por intercedar la preghi dil elektiti. En ca kuntexto di Dan.11:31, ta di l'antiqua pakto, la Greka rego cesigos l'oferi di la *perpetua* di la lego di Moseo. Do, nur la kuntexto di la tempo kande ol esas mencionata qua determinas l'interpretado di la ministerio di perpetua interceso di tera sacerdoto o di la supera sacerdoto cielala : Iesu-Kristo. La ***perpetua*** do esas ligita a homala ministerio o, due e definitive, a la cielala divina ministerio di Iesu-Kristo.

Dan 10:7 *Me, Daniel, sola vidis la vizio, e la homi qui esis kun me ne vidis ol, ma li esis kaptita da granda teruro, e fugis por celar su.*

7- Ta kolektiva teroro esas nur febla imajo di la plenigo di la vizio. Nam en la dio di la anuncita masakro, la justa bone facos fugir e celar su, mem en la ventro di la tero.

Dan 10:8 *Me restis sola, e me vidis ta granda vizio; mea forti mankis, mea vizajo chanjes koloro e deskompozesis, e me perdis omna vigoro.*

8a- Tra lua sento, Daniel duras profetacar la konsequi di la malfeliceso qua venos.

Dan 10:9 *Me audis la sono di lua vorti; e kande me audis la sono di lua vorti, me falis sur mea vizajo terure stuporoza.*

9a- En la dio di desfortuno, la voco di la persekutanta rejo produktos la sama teroriganta efekti; la genuos interklakos e la gambi flecheskos nekapabla portar la korpi qui falos aden la tero.

Dan 10:10 *E vidu, manuo tushis me, e shokis mea genuo e mea manui.*

10a- Fortunoze por il, Daniel esas nur la profeto komisita anuncar a sua populo la arivo di ca ***granda kalamitato*** ed ilu ne esas ipsa vizata da la justa kolero di Deo.

Dan 10:11 *Lor ilu dicis a me : Daniel, multe amata homo, atencez la vorti quin me parolos a vu, e stacez rekte sur la loko ube vu esas ; nam me esas nun sendita a vu. Kande ilu parolis tante a me, me stacis tremante.*

11a- *Daniel, homulo multe amata, atencez la vorti quin me parolos a vu, e stacez rekte en la loko ube vu esas; nam me nun sendesas a vu.*

Amato di Deo ne havas irga motivo por timar lua cielala interveni. La kolero di Deo esas kontre pekanti rebela, agresema, mala e kruela. Daniel esas la kontreajo di ta homi. Il mustas restar stacanta, nam to esas la signo di la diferanta destino qua fine venos a l'elektiti. Mem kushita en la polvo di terala morto, li vekesos e restacesos sur lia pedi. La malici restos kushita, e la maxim malica vekesos por la lasta judicio por esar anihilita por sempre. L'anjelo precizigas 'en la loko ube vu esas'. E ube il esas? En la naturo apud la rivero 'Hiddekel', en Franca, l'Eufrato, qua indikos la Kristana Europa di la nova alianco en Apokalipso. La unesma leciono esas ke homo povas renkontrar Deo irgaloke e benesesar da Il. Ta leciono renversas l'idolatra prejudiki qui volas ke por multa homi, Deo povas nur renkontresar en kirki, sakra edifici, templi, altari, ma hike, ne existas irgo de to. En lua tempo, Iesus renovigos ca leciono dicante en Ioannes 4:21 til 24:*Mulier, dicis Iesu, kredas a me, la horo venas kande*

ne sur ca monto nek en Jerusalem vi adoros la Patro.. Vi adoras to quo vi ne konocas; ni adoras to quo ni konocas, nam la salvo venas de la Judi. Ma la horo venas, ed ol ja venis, kande la vera adoranti adoros la Patro en spirito ed en vereso; nam ca esas l'adoranti quin la Patro demandas. Deo esas Spirito, e necesas ke ti qui adoras Il adorez Il en spirito e vereso.

La duesma leciono esas plu subtila ol apogas su sur la rivero Hiddékel nam La Spirito previzabis apertar la kompreno di Lua libro nur a lua lasta fidela servisti, di qui l''experienco e la probo per qua selektesas li ilustresas per l''imajo di la danjeroza trairo di la rivero Hiddékel, en Franca, Tigris, quale l''animalo di ta nomo, anke en la probo di fido, manjanto di homala ani.

11b- *car me esas nun sendita a vu. Kande il parolis tante a me, me stacis tremante.*

La renkontro ne plu esas nur vizio, ol transformas su en dialogo, interchanjo inter du kreituri di Deo, unu venanta de la cielo, l'altra ankore de la tero.

Dan 10:12 *Il dicis a me: Daniel, ne timez; nam de l'unesma dio kande tu havis en kordio komprenar e humiligar su ante tua Deo, tua vorti audiesis, ed pro tua vorti me venis..*

Pri ca tota verseto, me havas nur unu dico. Se tu perdus la memorio, retenez adminime ca verseto qua indikas a ni la maniero plezurar a nia Deo kreinto.

La verseto esas exemplero di la genro; logika sequo bazita sur la fakto ke omna kauzo portas lua efekto che Deo : la dursto por kompreno akompanata da vera humileso esas audata ed exaucata.

Ibe komencas longa revelo qua finos nur ye la fino dil Libro di Daniel, to di la chapitro 12.

Dan 10:13 *e La chefo di la rejio di Persia rezistis a me dum duadek e un dio; ma hike, Mikael, un ek la chefa chefi, venis a mea helpo, e me restis ibe apud la reji di Persia.*

13a- *e la chefo di la rejio Persia rezistis kontre me dum duadek e un dio*

L'anĝelo Gabriel helpas Ciro 2 la Persa rejo e lua misio por Deo konsistas en influar lua decidi, por ke l'agadi konduktita ne opozesas a lua granda projeto. L'exemplo di ca falio di l'anĝelo pruvas ke la kreituri di Deo esas vere lasita libera e nedependanta e do responsiva pri omna sua selekto e verki.

13b- *mais hike, Mikael, un ek la chefa chefi, venis a mea helpo*

La revelita exemplo anke instruas a ni ke en kazo di reala neceseso « *un ek la chefa chefi, Micaël* », povas intervenar por devigar la decido. Ta supera helpo esas divina helpo nam Micaël signifikas: « Qua esas simila a Deo ». Ilu esas qua venos a tero e sainkarnigos en Iesu-Kristo. En la cielo, ilu esis por l'anĝeli la reprezento di la Spirito di Deo che li. En ica kazo, l'expreso « *un ek la chefa chefi* » povas legitime astonar ni. Bone, tamen to havas nulo astonanta, nam l'humileso, la dolceso, la partigo e l'amoro quin Iesu montros sur la tero, ja praktikesis en lua ciela vivo kun lua fidela anĝeli. La legi di la cielo esas ti quin ilu demonstris dum lua terala ministraro. Sur la tero, ilu facis su servisto di lua servisti. E ni lernas ke en la cielo ilu facis su egala ad altra chefi di anĝeli.

13c- *e me restis ibe apud la reji di Persia*

La dominaco di la dinastio di la reji Persa do prolongesos kelka tempo pluse til la Greka dominaco.

Dan 10:14 *Me venas nun por informar tu pri quo eventos a tua populo en la sequanta tempo; nam la vizio koncernas ankore ta tempo.*

14a- Gis la fino dil mondo, la populo di Daniel esos koncernata, en l'anciana kam en la nova kontrato, nam lua populo esas la Israel qua Deo salvas de la Egiptiana peko, de la peko di Adam per Iesu-Kristo e de la peko instaurita da Roma en la kristanismo purigita per la sango di Iesu.

La skopo di la revelo portita da l'angelo a Daniel esas preventar lua populo pri la dramati venonta. Daniel ja povas komprenar ke to quo revelesas a lu ne koncernas lu plu personala, ma lu esas certa ke ca docaji esos profitoza en la futuro a la servisti di lua populo e do a omna ti a qui Deo adresas e destinas li tra lu.

Dan 10:15 *Dum il parolis a me ta vorti, me direktis mea regardi adsur la tero, e me silentis.*

15a- Johannes ankore havas en sua mento la teroriganta vidajo di la kalamitato ed ilu probas koncentrar su pri audar to quon ilu audas, ilu ne audacas levar sua kapo por regardar ta qua parolas ad ilu.

Dan 10:16 *E vidu, ulu qua havis la aspekto di la fili di homo tushis mea labii. Me apertis mea boko, me parolis, e me dicis a ta qua stacis avan me: Mea sinioro, la vidajo plenigis me per teroro, e me perdis omna forteso.*

1a- *E jen, ulu qua havis l''aspekto di la fili di l''homo tushis mea labii*

Dum ke la teroriganta viziono esis fiktiva, nereala imajo kreita en la mento di Daniel, kontree, l''anjelu prezentesas sub homala formo identa a terala homo. Unesme, ilu anke esis kreita segun l''imajo di Deo, ma en cielala korpo libera rilate terala legi. Lua cielala naturo donas a lu aceso a la du dimensioni havante en singla aktiva kapableso. Ilu tushas la labii di Daniel, qua sentas ca tusho.

Dan 10:17 *Quale la servisto di mea sioro povus parolar a mea sioro? Nun me mankas forci, e me ne havas plu respiro.*

17a- Por la nurtere homala ento, la situo esas tre diferanta, la terala legi impozas su e la pavor igis lu perdar sua forci e sua respiro.

Dan 10:18 *Tunc ita qua havis l'aspekto di homo tushis me itere, e fortigis me.*

18a- Kun dolca insisteso, l'anjelo sucesas ridonar forci a Daniel per tranquiligar il.

Dan 10:19 *Lore il dicis a me: Ne timez, multe amata homo, ke paco esez kun vu! Kurajo, kurajo! E dum ke il parolis a me, me rikaptis forci, e me dicis: Parolez, mea sinioro, nam vu fortigis me.*

19a- Meso di paco! Samatempe kam ta quan Jesusu dicos a lua dicipuli! Nulo pli bona por tranquiligar terorigita mento. La vorti 'kurajo, kurajo' helpas ilu rirespirar e retrovar sua forteso.

Dan 10:20 *Il dicis a me: Ka tu savas pro quo me venis a tu? Nun me retroiras por kombatar la chefo di Persia; e kande me departos, jen, la chefo di Javan venos.*

20a- *Nun me retroiras por kombatar la chefo di Persia*

Ta chefo di Persia esas Ciro 2 la Granda, qua Deo konsideras sua uncionita; to ne impedas ke il mustas kombatar kontre il por direktar lua decidi segun sua volo.

20b- *e kande me departos, hike, la chefo di Javan venos*

Kande l'angulo forlasesos Ciro 2, atako dal Greka chefo di la epoko apertos la kreskanta hostileso inter la du dominacioni Persa e Greka.

Dan 10:21 *Ma me volas informar tu pri to quo esas skribita en la libro di la vereso. Nulu helpas me kontre ti, ecepte Mikael, vua chefo.*

21a- Ta revelo qua Daniel recevos nomesas la libro di la vereso. Nun en 2021, me povas konfirmar l'acomplo di omno quo esas revelita ibe, nam lua kompreno totale donesis da l'Imortala Spirito di Mikael nia chefo, por Daniel en l'anciana pakto e por me, en la nova pakto, pro ke Iesu-Kristo pretendas ta nomo por judikar la demoni ankore aktiva til lua Glorioza retroveno.

Daniel 11

Atento! Malgra la chanjo di chapitro, la diskuto inter l'angelo e Daniel duras kontinue kun la lasta verso di chapitro 10.

Dan 11:1 *E me, en la unesma yaro di Darius, la Medo, esis apud lu por helpar e suportar lu.*
1a- Kreita da Deo por vivar eternale, l'angelo qua parolas a Daniel docas a lu ke lu helpis e suportis Darius, la rejo Meda, qua kaptis Babilon evante 62 yari e qua regnis ankore en Dan.6. Ta rejo amis Daniel e lua Deo ma, kaptita, endangerigis lua vivo livrante lu a leoni. Do, esis ankore lu qua intervenis por klozar la boko di leoni e salvar lua vivo. Do, esis ankore lu qua helpis ta rejo Darius komprenar ke la Deo di Daniel esas la sola vera Deo kreinto di omno quo existas, qua vivas e ke ne existas altra simila a lu.
Dan 11:2 *Nun, me revelos a tu la verajo. Jen, esos tri plusa reji en Persia. La quaresma amasigos plu multa richeso kam omna altri; e kande il esos potenta per lua richeso, il ecitos omno kontre la rejio di Javan.*
2a- *Nun, me revelos a tu la verajo*
La verajo esas konocata nur da la Deo Veraja ed ita esas la nomo quan Deo atribuas a su en lua relato kun lua lasta elektiti selektita en Kristo segun Apo.3:14. La verajo ne esas nur la divina lego, lua ordoni ed imperi. Ol inkluzas anke omno quan Deo programizas e strikte exekutas en lua tempo. Ni nur deskovras singla dio di nia vivo, parto di ca granda programo en qua ni progresas til la fino di nia vivo e kolektive, til la fino di la finala salvoprojekto qua vidos la elektiti atingir l'eterneso promisita.
2b- *Videz, esos esos tri reji en Persia*
1er rejo pos Ciro 2: Cambyse 2 (– 528 – 521) bucheas lua filulo Bardiya surnomizita Smerdis da la Greki.
2ème rejo: la falsa Smerdis, la mago Gaumâta uzurpanto di la nomo Smerdis regnis nur kurte.
3ème rejo: Dario 1er la Perso (– 521 – 486) filiulo di Hystape.
2c- *La quaresma amasigos plu multa richeso kam omna altri*
4ème rejo : Xerxes 1er (– 486 – 465). Juste pos il, Artaxerxes 1er regnos e liberigos omna kaptita Judi***la sepesma yaro*** de lua regno, en la printempo – 458 segun Esd.7:7-9.
2d- *e kande il esos potenta per lua richeso, il ecitos omno kontre la rejo-regno di Javan*
Xerxès 1er represis e pacigis revoltoza Egiptia, pose il engajis milito kontre Grekia, invadis Atika e ruinigis Athina. Ma il vinkesis che Salamino en – 480. Grekia konservos la dominaco super lua teritorio. E la Persa rejo restas en Azia, tamen lansanta ataki qui pruvas lua deziro konquestar Grekia.
Dan 11:3 Ma leveskos brava rejo, qua dominacos kun granda povo, e facos quo lu volos.
3a- Vinkita sur lua teritorio, la Persa rejo Xerxes 1er persequata fine trovos la morto, asasinita da du homi de lua granda. Ilu esis vinkita da yuna homo pri qua ilu erore mokis. Grekia donis a su kom rejo, Alexandros la Granda, yuna Macedoniano de 20 yari (naskinta en – 356, regno en – 336, mortinta en – 323). La profetajo mencionas ilu kom fondinto di la 3ma imperio di la statuo di Dan.2, triesma animalo di Dan.7 e duesma animalo di Dan.8.
Dan 11:4 *E kande lu esis elevita, lua regno frakasesos e dividesos vers la quar venti de la cielo; ol ne apartenos a lua decendanti, e ol ne esos tam potenta kam ol esis, nam ol esos dispecigita, e ol pasos ad altri kam li.*
4a- Ni retrovas hike, la exakta definizo pri la granda korno frakasita di la greka kapro de Dan.8:8 e lua expliko de la verso 22:*La quar korni qui elevabis por remplasar ta ruptita korno, esas quar rejii qui elevabos de ta naciono, ma qui ne havos tanta forteso*.
Me memorigas quo reprezentas la « *quar granda korni* ».

1ma korno: la Greka dinastio seleukida fondita en Siria da Seleukos 1ma Nikator.
2ma korno : la Greka dinastio Ptolemaika fondita en Egiptia da Ptolemeo 1ma Lagos.
3ma korno : la Greka dinastio fondita en Trakia da Lisimako.
4ma korno : la Greka dinastio fondita en Macedonia da Kasandro

Dan 11:5 *La rejo di la sudo divenos forta. Ma un ek lua chefi esos plu forta kam ilu, e dominacos; lua dominaco esos potenta.*

5a- *La rego di la sudo divenos forta*
Ptolemeo 1ma Soter Lagos –383 –285 rejo di Egiptia o « *rego di la sudo* ».

5b- *Ma un ek lua chefi esos plu forta kam il, e dominacos; lua dominaco esos potenta.*
Seleuko 1ma Nikator –312–281 rejo di Siria o « *rego di la nordo* ».

Dan 11:6 *Pos kelka yari li federos, e la filiino di la rejo di la sudo venos a la rejo di la nordo por restablisar la konkordo. Ma el ne konservos la forteso di sua brakio, ed il ne rezistos, nek il, nek sua brakio; el livresos kun ti qui venigis el, kun elua patro e kun qua esis elua suporto en ta tempo.*

6a- La profetajo saltas la regno di Antiochos 1er (–281–261), la duesma « *rejo di septentriono* » qua engajis la **unesma « Milito di Siria » (-274-271)** kontre la « *rejo di sudo* » Ptolemeo 2 Philadelphe (– 282 –286). Venas pose la **2ma « Milito di Siria » (- 260 - 253)** qua opozas a Egiptiani la nova « *rejo di nordo* » Antiochos 2 Theos (– 261 – 246).

6b- *Pos kelka yari li unionos, e la filiino di la rejo di sudo venos a la rejo di nordo por restablisar la konkordo.*

La nekonvena konduti komencas. Por mariajar Berenice, Antiochos 2 divorcas de sua legitima spozino nomizita Laodice. La patro akompanas sua filiino e restas kun el che sua bofiliulo.

6c- *Ma el ne konservos la forteso di sua brakio, ed il ne rezistos, nek il, nek sua brakio; el esos livrata kun ti qui venigos el, kun elua patro e kun ta qua esis elua suporto en ta tempo.*

Ma juste ante lua morto, Antiochos 2 desheredas Bérénice. Laodicée venjas su e mortigas el kun elua patro e elua mikra filiino (*la brakio* = infanto). Notinda : en Apo.3:16, Iesos divorcos de sua oficala adventista spozino simbolale nomizita Laodicée; to desplus ke Antiochos 2 nomizas su « Théos », Deo. En Anglia, rejo Henri 8 facos plu bone, il divorcos per separar su de la religiala autoritato di Roma, kreos sua anglikana eklezio e mortigos l'una pos l'altra sua sep spozini. Pose venas la **3ma « Milito di Siria » (-246-241).**

Dan 11:7 *Un decendanto de lua radiki levos su en lua loko; il venos a l'armeo, eniros la fortresi di la rejo di la nordo, agos segun sua volo, e divenos potenta.*

7a- *Un decendanto de lua radiki levos su en lua loko*
Ptolemeo 3 Evergetes -246-222 frato di Berenice.

7b- *il venos a l'armeo, il eniros en la fortresi dil rejo di la nordo*
Seleucos 2 Kallinicos -246-226

7c- *lu aranjos segun sua volo, ed lu divenos potenta*

La dominaco esas che la rejo di la sudo. Ta Egiptiana dominaco esas favoroza por la Judi kontraste a la Greka Seleucidani. On mustas tuj komprenar ke inter la du opozanta dominacanti jacas la teritorio di Israel, qua mustas esar trairata da amba militala kampi en lia ataki o retreti.

Dan 11:8 *Il forprenos ed transportos ad Egiptia lia dei e lia fuzit imaji, e lia precoza objekti arjenta ed ora. Pose il restos kelka yari distanta de la rejo di nordo.*

8a- En agnosko, la Egiptiani adjuntos a lua nomo, Ptolemeo 3, la nomo "Evergete" signifikante, bonfacanto.

Dan 11:9 *E ca iras kontre la rejio di la rejo di sudo, e retroiros a lua lando.*

9a- La riposto di Seleucos 2 falias til l'engajo di la **4ma « Milito di Siria » (-219-217)** qua opozos Antiochos 3 kontre Ptolemeo 4 Philopator.

Dan 11:10 *Lua filii ekmarcheros e asemblos granda nombro di trupi; un ek li avancos, difuzos su quale torvento, inundos, pose retrovenos; ed li durigos la hostilesi til la fortreso di la rejo di la sudo.*

10a- Antiochos 3 Mégas (-223 -187) kontre Ptolémée 4 Philopator (-222-205). La surnomi adjuntita revelas la stato de moko dil populo lagida, nam Philopator signifikas en Greka, amo di patro; patro qua Ptolémée igis mortigar ... Unesmafoye, l'ataki Seleucida faliis. La dominaco restos en la kamplagida.

Dan 11:11 *La rejo di sudo iracekos, il ekiras e atakos la rejo di nordo; il levigos granda multitudo, e la trupi di la rejo di nordo livresos en lua manui.*

11a- Ta acerba vinko di Seleucida esas bona kozo por la Judi qui preferas l'Egiptiani pro ke li traktas li bone.

Dan 11:12 *Ta multitudo esos fiera, e la kordio di la rejo inflos; il faligos mili, ma il ne triumfos.*

12a- La situaciono chanjesos kun la **5ma « Milito di Siria » (-202-200)** qua opozos Antiochos 3 a Ptolemeo 5 Epifanes (-205 -181).

Dan 11:13 *Nam la rejo di nordo revenos e kunvenigos multitudo plu granda kam l'unesma; pos kelka tempo, pos kelka yari, ilu ekmarchegos kun grand armeo e granda richeso.*

13a- Ve, por la Judi, la Greki Seleucidi retrapasas sur lia teritorio por atakar Egiptia.

Dan 11:14 *En ta tempo, multa leviĝos kontre la reĝo de la sudo, kaj violentaj homoj inter via popolo ribelos por plenumi la vizio, kaj ili falos.*

14a- La nova reĝo de la sudo Egipta Ptolemeo 5 Epifano - oŭ Glora (-205-181) kvinjaraĝa estas metita en malfacilaĵo per la atako de Antioĥo 3 subtenita de opoziciantoj. Sed Judoj donas sian subtenon al la Egipta reĝo per batalado kontre la seleŭkidoj. Ili estas, ne nur vinkita e mortigita, ma anke divenis por la Greka-Seleucida Siriani mortala enemiki dumvive.

La Juda revolto revelita en ca verseto esas justifikita per prefero di la Judi por la Egiptiana partiso; do li esas hostila a la Seleucida partiso qua ripremas la dominaco di la situaciono. Ma, ka Deo ne avertis sua populo kontre alianci kun la Egiptiani? « Egiptia, tiu kano qua trapikas la manuo di qua apogas su sur ol », segun Esa.36:6 : « *Videz, tu pozis ol en Egiptia, tu prenis por apogo ta frakanta kano, qua penetras e trapikas la manuo di irgu qua apogas su sur ol : tale esas Faraono, rejo di Egiptia, por omna qui fidas a lu.* ». Ta averto semblas ignorita da la Juda populo e lua relato kun Deo esas tre mala ; la puniso aprochas e frapas. Antiochos 3 igas li pagar multe pro lia hostileso.

Notinda : ca Juda revolto havas kom skopo « *plenumigar la vizio* » en la senco ke ol preparas e konstruas la malamo di la Siriani kontre la Juda populo. Tiel la ***granda kalamitato*** anoncita en Dan.10:1 venos frapar li.

Dan 11:15 *La rejo di la nordo avancos, ilu erektos terasoj, e kaptos la fortifikita urbi. La trupi di la sudo e l'elito di la rejo ne rezistos, li mankos forto por rezistar.*

15a- La dominaco chanjesis a kampe duranta, ol esas en la Seleukida kampe. Kontre lu, la Egiptiana rejo havas nur kin yari.

Dan 11:16 *Ta qua marchos kontre lu facos quo lu volos, e nulu rezistos a lu; lu haltos en la maxim bela lando, eksterminante quo falos sub lua manuo.*

16a- Antiochos 3 sempre ne sucesas konquestar Egiptia e lua konquesto-soifo igas lu iracoza, la Juda populo divenas lua sufro-punto. Lu vakuigas la surpluso de lua iraco sur la martirigata Juda naciono indikita per l'expreso « *la maxim bela lando* » quale en Dan.8:9.

Dan 11:17 *Il intencos arivar kun tota la forci di sua rejio, e konkluzar paco kun la rejo di la sudo; il donos sua filiino kom spozino, kun la skopo ruinar lu; ma to ne eventos, e ne sucesos a lu.*

17a- Pro ke la milito ne sucesis, Antiochos 3 probas la voyo di alianco kun la Lagida kampo. Ica strategio-chanjo havas kauzo: Roma divenis la protektanto di Egiptia. Do il probas solvar la disputi per donar sua filiino Kleopatra, l'unesma di la nomo, kom spozino a

Ptolemeo 5. La mariajo eventas, ma la mariajita paro volas gardar sua nedependo vers la Seleucida kampo. La projeto di Antiochos 3 por kaptar Egiptia itere faliis.

Dan 11:18 *Il turnos sua vidado vers l'insuli, ed il prenos multa; sed chefo cesigos la deshonoro quan il volis adportar a lu, ed igos ol retornar sur ilu.*

18a- Il konquestos teri en Azia ma fine trovos sur lua voyo la Romana armeo, hike indikita quale en Dan.9:26 per la termino « *chefo* »; pro ke Roma esas ankore republiko qua sendas lua armei en operaco di pacigo kun forto sub la direktado di Legati reprezentanta la povo di senatani e populo, la plebo. La transiro a imperiestrala rejimo ne chanjos ica tipo di militistala organizuro. Ica chefo nomesas Lucius Scipion surnomizita l'Afrikana, la rejo Antiochos prenis la risko di afrontar lu ed esas vinkita en la batalio di Magnesia en 189 e kondamnita pagar a Roma kom kompenso di milito enorma debajo di 15000 talenti. Pluse, lua maxim yuna filo, la futura Antiochos 4 Epifanes persekutero di Judi qua plenumos che la verso 31 la « *kalamitato* » profetizita en Dan.10:1, esas kaptita kom osto da la Romani.

Dan 11:19 *Ilu duktos su vers la fortresi di sua lando; ed ilu shancelos, ilu falos, ed on ne trovos ilu plu.*

19a- La sonji di konkresi finas kun la morto di la rejo, remplasita da lua filiulo unesma Seleucos 4 (-187-175).

Dan 11:20 *Ta qua remplasos ilu venigos exaktanto en la maxim bela parto di la rejio, ma en kelka dii ilu esos ruptita, e to ne esos nek per iraco nek per milito.*

20a- Por solvar la debajo devata a la Romani, la rejo sendas sua ministro Heliodoro a Jerusalem por kaptar la trezori di la templo, ma viktimo di teroriganta vizio en la templo, il abandonas ta projeto terorigita. Ta exaktisto esas Heliodoro qua pose asasinos Seleucos 4 qua komisis ilu pri lua misiono en Jerusalem. La intenco valoras l'ago, e Deo pagizis ta profanaco di lua santa templo per la morto di lua ordonanto qua, mortigita, ne esas*mortinta nek per iraco nek per milito.*

Antiochos 4 *l'homo* imajita en *la vizio* de la *granda kalamitato*

Dan 11:21 *Homulo desprizata prenos lua loko, sen esar vestita per la rejala digneso; lu aparos meze la paco, e kaptos la rejio per ruzo.*

21a- To koncernas Antiochos la maxim yuna de la fili di Antiochos 3. Kaptita e otajo di la Romani, on imagas l'efekti produktita en lua karaktero. Diveninta rejo, il havis venjo prenar pri la vivo. Altrae, lua sejorno kun la Romani permisis certa interkonsento kun li. Lua arivo a la trono di Siria dependas de intrigi, nam altra filo, Demetrios, plu olda, havis prioro super il. Vidante ke Demetrios pakto kun Perseus la rejo di Macedonia enemiko di la Romani, ti-ci favoras e portas a la trono Antiochos lia amiko.

Dan 11:22 *La trupi qui difuzos quale torrente submersos ante il, e nihiligos, same kam chefo di la alianco.*

22a- *La trupi qui difuzos quale torrente submersos ante il, e nihiligos*

L'hostileso rikomencas kun la **6ma « Milito di Siria » (-170-168)**.

Ta-foye la Romani lasas Antiochos 4 rikomencar la milito di sua patro kontre la Lagida kampo di Egiptia. Ol neniam tante meritacas sua simbolo di peko, Greka esas vera en ca kunteksto. Judige prefere la fakti, quale Deo facis ye la epoko. En la Lagida kampo Ptolemeo 6 esas mariajita inceste kun sua fratino Kleopatra 2. Lia yuna fratulo Ptolemeo 8 surnomizita Physkon esas asociita kun li. On povas komprenar do pro quo Deo lasas Antiochos aplastar lia armeo.

22b- *same quale chefo di la alianco.*

Menelao, kunlaboranto di la seleukidi, deziras la posto di la legitima supera sacerdoto Onias, ilu igas ocidesar lu da Androniko, e prenas lua loko. Ka to esas ankore, la Izraelo di Deo? En ca dramato, Deo komencas memorigar agadi qua Roma exekutos dum la yarcenti.

Efektive, la imperia Roma ocidos la Mesio e la papala Roma deziras e forprenos de lu lua perpetua sacerdoteso, exakte quale Menelao ocidis Onias por remplasar lu.

Dan 11:23 *Pos ke on unionos kun il, il uzos trompo; il ekmarcheros, ed il supervenos kun poka homaro.*

23a- Antiochos facas alianci kun omna mondo, preta ruptar li se esas sua intereso. Ta persono esas per su sola imajo di la historio di la reji di Francia e di Europa; alianci konkluzita, alianci ruptita, e sangoza militi interrompita da kurta tempi di paco.

Ma ca verseto anke duras, en duopla lektado, donar a ni robot-portreto dil papal rejimo qua persekutos la santi dum 120 yari. Nam la Greka rejo e la papismo esas tre simila: *trompi e ruzi* che amba.

Dan 11:24 *Il eniros, en la paco, en la maxim fertila loki di la provinco; il facos quo ne facesis da lua patruli, nek da la patruli di lua patruli; il distributos la spolii, la kaptaji e la richeso; il formos projeti kontre la fortresi, e to dum certa tempo.*

24a- L'enorma debo devata a la Romani mustas esar pagata. Por ca skopo, Antiochos 4 impozas sua provinci e do la Juda populo sur qua il dominacas. Il prenas ube il ne seminis e spolias de lia richaji la populi subjugita sub lua dominaco. Il ne abandonis lua skopo konquestar Egiptia vole o ne-vole. E por esar apreciata da sua soldati e obtenar lia suporto, il partigas la spolii kun sua trupi e il honoras prodige sua Greka deaji di qua la precipua : la Olimpiala Zeuso, la deo di la deaji de la Greka mitologio.

En duople lektado, la papala rejimo agos same. Car febla per naturo, ol mustas seduktar e richigar la granda di la rejii por esar agnoskata e suportata da li e lia armeala forci.

Dan 11:25 *Chefante granda armeo, il uzos sua forteso e fervoro kontre la rejo di la sudo. E la rejo di la sudo engajos su en la milito kun armeo multenombra e tre potenta; ma il ne rezistos, car on meditos kontre lu mala deziri.*

25a- En – 170, Antiochos 4 forprenas Pelusium e posedas tota Egiptia, ecepte lua chef-urbo Alexandria.

Dan 11:26 *Ti qui manjos de lua tablo kauzos lua periso; lua trupi difuzos su quale torvento, e multa mortos falos.*

26a- Ptolomeo 6 tante komencas negocii kun lua onklo Antiochos 4. Ilu juntas la Seleucid-armeo. Ma desaprobita da Egiptiani, ilu remplasesas, en Alexandria, da lua frato Ptolomeo 8, do trahizita da sua familio qua*manjas dishi de lua tablo*. La milito duras e *la mortinti falas en granda nombri*.

Dan 11:27 *La du reji serchos en sua kordio facar malajo, e samatempe ye la sama tablo li parolos kun falseso. Sed to ne suceskos, nam la fino venos nur ye la fixita tempo.*

27a- Unafoye plu la intrigi di Antiochos 4 falias. Lua relato kun sua nevulo Ptolemeo 6 qua joinsis lu esas bazita sur trompo.

27b- *Ma to ne sucesos, nam la fino venos nur ye la fixita tempo.*

De qua *fino* parolas ca verseto? Vere, ol sugestas plura *fini* ed unesme, la fino di la milito qua opozas Antiochos 3 a lua nepoti e nevino Egiptiana. Ta *fino* esas proxima. Altra *fini* koncernos la duro di la 1260 yari di la papala rejio en Dan.12:6 e 7 e la *tempo di la fino* di la verseto 40 di la nuna chapitro qua vidos la realigo di la Triesma mondomilito qua preparas la kuntexto di la lasta ***granda kalamitato*** universala.

Ma en ca verseto, ca expreso havas nula direta ligilo kun « *la tempo di la fino* » citita en la verseto 40 quale ni deskovros e demonstros. La strukturo di ca chapitro esas saje tromp-aspekta.

Dan 11:28 *Il retrovenos a sua lando kun granda richeso; il esos en sua kordio hostila a la santa pakto, il agos kontre ol, pose retrovenos a sua lando.*

28a- *Il retroiros a sua lando kun granda richeso*

Chargita per la richeso prenita de Egiptiani, Antiochos 4 riprezas la voyo di retroiro ad Antiokia, lasante Ptolemeo 6, qua ilu pozis kom rejo sur la duimo di Egiptia konquestita. Ma ca duimo-vinko iracigas la nespasata rejo.

28b- La kontrarieso renkontrita da la rejo facas la Judi la skopi di lua kolero. Do, pasante che li, ilu descharjos sur li parto de ca kolero, ma ilu ne esos pro to pacigita.

Dan 11:29 *Ye tempo fixita, ilu marchos itere kontre la sudo; ma ca lasta fozo la kozi ne eventos quale antee.*

29a- Ni eniras la yaro di la granda kalamitato.

En – 168, Antiochos lernas ke lua nepoti itere rikonciliis kontre lu, Ptolemeo 6 facis paco kun sua fratulo Ptolemeo 8. La konquestita Egiptiana teri retroiris a la Egiptiana kampo. Do il rikomencas kampanio kontre sua nepoti, decidita ruptar omna rezisto, ma …

Dan 11:30 *Navili de Kittim avancos kontre lu; senkurajigita, il retroiros. Pose, iraciita kontre la santa alianco, il ne restos neaktiva; ye sua retroveno, il regardos ti qui abandonis la santa alianco.*

30a- *Navi de Kittim avancos kontre il*

La Spirito indikas tala la Romana floto bazita sur la nuna insulo Chipro. De ibe li kontrolas la populi di la Mediteraneo e la litorala populi di Azia. Pos ke lua patro Antiochos 3 konfrontas la Romana veto. Il subisas humiligeso qua furiigos il. La Romana legato Popilius Laenas tracas cirklo sur la sulo cirkum lua pedi ed imperas ke il ne departez de ol, escepte kun decido kombatar Roma o obedar ol. Antiochos, l'ex-hostajo, lernis la leciono donita a lua patro e mustas renuncar a sua konquesto di Egiptia, tote sub Romana protektorato. En ca kuntexto di exploziva iraco, il lernas ke la kredanti mortinta, la Judi, joyas e festenas. Li terorige lernos ke il esas ankore tre vivanta.

Dan 11:31 *Trupi aparos segun lua ordono; li profanos la sankteyo, la fortreso, li cesigos la ~~sakrifiko~~ perpetua, e starigos l'abomino dil dezolanto (o devastanto).*

31a- Ca verseto konfirmas la fakti relatita en l'apokrifa rakonto di 1 Mak.1:43-44-45 : *Tale la rejo Antiochus skribis a sua tota rejio, por ke omni divenus un populo, e ke singlu abandonus sua propra legi. Omna nacioni konsentis a ca ordono dil rejo Antiochus, e multa en Israel konsentis a ca servitudo, sakrifikis a l'idoli, e violacis (malpurigis) la sabato.*Ni retrovas en ca deskripto la probi experiencita da Daniel e lua tri kompani en Babilonia. E Deo prezentas a ni en 1 Makabeani, deskripto di quo esos la lasta granda kalamitato qua ni la vivanti en Kristo devos afrontar juste ante la retro en glorio di Iesuo-Kristo. Inter nia epoko e ta di la Judi makabeana, altra granda kalamitato mortigis la santi di Iesuo-Kristo dum 120 yari.

31b- *li profanos la sankteyo, la fortreso, li cesigos la ~~sakrifiko~~ perpetua, e starigos l'abominajo dil dezolanto (o devastanto).*

Ta ago konfirmesos en ca historiala atesto notita da la juda e romana historiisto Josephus. La importo di la afero justifikas ol, do regardez ca atesto en qua trovesas detali identa a la dominikala lego di la lasta dii proklamita da l'universala rejimo formacita da la survivorinti di la Triesma Mondomilito.

Videz unesma versiono di 1 Mak.1:41 til 64 :

1Mak 1:41 ***La rejo pose ordoni ke omni en lua imperio mustus esar unika populo****:*

*1Ma 1:****42 omnu mustus renuncar sua kustumi. Omna pagani submisis su a l'ordoni dil rejo***

*1Ma 1:****43 ed mem en Israel, multa personi aceptis lua kulto: li sakrifikis a l'idoli e profanis la sabato.***

1Ma 1:44 ***La rejo sendis mesajeri a Jerusalem ed a l'urbi di Juda por portar lua ordoni: on mustus sequar kustumi stranjera a la lando,***

1Ma 1:45 ***cesar l'holokausti di la Templo, la sacrifiki e la libaci. On mustis profanar la sabati e la festi,***

1Ma 1:46 ***suligar la Sankteyo e omno quo esas santa,***
*1Ma 1:**47*** ***erektar altari, kulteyi e templi por la idoli, ofrar porki e animali ne-pura.***
1Ma 1:48 On mustis lasar la filii necirkumcidita e divenar abomininda per omna sorti di ne-pureso e profanaji.
1Ma 1:49 ***En un vorto, on mustis obliviar la Legado e neglijar omna sua observi:***
1Ma 1:50 ***ta qua ne obesus l'ordini di la rejo esus mortigita.***
1Ma 1:51 Tale esis la letri di la rejo sendita a tota sua rejio; il establisis inspektisti super tota la populo e imperis a omna urbi di Juda ofrar sakrifiki.
1Ma 1:52 ***Multa homi inter la populo obeis, omna ti qui abandonis la Legado; li facis malajo en la lando,***
1Ma 1:53 obligante Izrael serchar refujeyi.
1Ma 1:54 ***La dek-e-kinesma dio di monato Kisleu, en la yaro 145, la rejo konstruktis l'Abominajo di Dezolo sur l'altaro di holokausti, e on konstruktis altari en la vicina urbi di Juda.***
1Ma 1:55 On brulis incenso che la pordi di domi e sur la placi,
1Ma 1:56 ***on dispecis e jetis en la fairo la libri di la Legeso kande on trovis li,***
1Ma 1:57 ***e se onu deskovris che ulu libro di la Pakto o se ulu obeis la Legi di Deo, onu mortigis lu segun la dekreti di la rejo.***
1Ma 1:58 Onu punis la Izraelani quin onu kaptis kontre la regulo monate pos monato en lia urbi,
1Ma 1:59 e ye la 25ma di singla monato onu ofris sakrifiki sur l'altaro konstruktita vice l'altaro di holokausti.
1Ma 1:60 On mortigis segun ta lego mulieri qui cirkumcidis sua infanti,
1Ma 1:61 kun sua bebeso pendanta ye sua kolo; on mortigis anke la famili e ti qui exekutis la cirkumcido.
1Ma 1:62 Malgre to omna, multa en Israel restis fidela e suficinte kurajoza por ne manjar nepurigita nutraji.
1Ma 1:63 ***Li preferis mortar kam desnobligar su per manjaji qui kontravenis la Santa Uniono, e efektive li mortigesis.***
1Ma 1:64 To esis granda probo por Izrael.

En ca rakonto, remarkez la versi 45 til 47 qui konfirmas la ceso di l'ofrendi e l'intercedo di la ***perpétuel*** e la verso 54 qui atestas la profanigo di la sankteyo: ***la rejo establisis l'Abominajo di Dezolo sur l'altaro di holokausti.***

Origino di ca mali, ca apostasio di Israel **:** *1Ma 1:11* ***En ta tempo, levis en Israel generaciono de deviacinta homi qui duktis multa homi dop li: 'Ni facos pakto kun la nacioni cirkum ni,' li dicis, 'car depos ke ni separis su de li, multa desfortuni venis a ni.'.”*** La desfortuni ja esis konsequo di lia nefideleso a Deo, e li atraktos sur su plu multa desfortuni per lia rebela atitudo.

En ca sanganta tragedio, la Greka dominaco bone justifikis lua simbolo di omniprezenta peko en *la bronzo di la statuo* de Dan.2 ; *la leopardo* makulita de Dan.7 ; e *la kapro* fetora de Dan.8. Ma un detalo esas ankore remarkinda. La komisito punisala sendita da Antiochos 4 a Jerusalem en -168 nomesas Apollonius, e ca Greka nomo qua signifikas en Franca « Destruktanto » esos selektita da l'Espirito por denuncar en Apo.9:11, la destruktiva uzo di la santa Biblo da la falsa Kristanismo Protestanta di la lasta dii ; nome, ti qui organizos la lasta ***granda kalamitato*** finala. Apolonio venis a Jerusalem kun 22000 soldati e **un dio di sabato**, dum spektakla armeala parado, ilu masakris omna juda spektanti. Li polutis la sabato per ta profan intereso, e Deo igis li mortigar. E lua kolero ne cesas, nam dop ta sangala fakto la helenigo di la Judi esas ordonita. L’Ateniano Géronte, la rejala delegito, impozas por tota la populo la helenigo di kulto e mori en Jerusalem quale en Samaria. La templo di Jerusalem lore dedikesas a Zeus Olimpiano e ta di monto Garizim a Zeus gastigema. Ni vidas

tale Deo retirar sua protekto sur sua propra templo, sur Jerusalem, e sur la tota nacion. La santa urbo saturesas da insulti plu abomininda kam l'altri. Ma to esis nur la volo di Deo qua aplikesis, tante granda esis la morala e religiala laxeso pos l'averto reprezentita da la deporto a Babilonia.

Dan 11:32 *Il sedukos per flataci la perfidinti di la pakto. Ma ti de la populo qui konocos sua Deo agos kun fermeso,*

32a- *Il sedukos per flataci la perfidinti di la pakto*

Ta precizeso konfirmas ol, la divina puniso esis meritita e justifikita. En santa loki, la profanaceso divenis la normo.

32b- *Ma ti de la populo qui konocos sua Deo agos kun fermeso,*

En ca tragedio, la sincera e digna kredanti distingis su per sua fideleso e preferis mortar kom martiri ol renuncar honorar la Deo kreanto e lua santa legi.

Unesmafoye, en duesma lektado, ca sangala experienco di 1090 reala dii similas a la kondicioni di la papala rejio di 1260 yari-prophetiita sucesive sub diferanta formi en Dan.7:25, 12:7 e Apo.12:6-14 ; 11:2-3 ; 13:5.

La retrospekto pri la aktualeso di la kontexto di antiquajo

Por bone komprenar quo eventas, me uzos la imajo di kameralogo qua filmas per sua kamero sceno quan lu proxime sequis. Ye ica stadio lu facas retro-zoom dum acensar e la vidata kampo plu e plu larjeskas. Tante ke aplikata a religiala historio, la regardo di Spirito supervidacas la tota religiala historio di Kristanismo, de lua mikra komenci, lua hori di suferi, tempo di martiri, til lua glorioza fino markizita per la reveno di la Salvanto expektata.

Dan 11:33 *e la maxim sagaca inter li donos instrucion a la multitudo. Kelki falos por tempo a la glavo ed a la flamo, a kaptiveso e a spolio.*

33a- *e la maxim sagaca inter li donos instrucion a la multitudo*

L'apostoli di Iesu Kristo, same kam Paulus di Tarso a qua ni debas 14 epistoli di la nova pakto. Ta nova religiala instruciono portas nomo « l'Evangelio » to esas, la Bona Novajo di la salvo ofrata da divina graco a l'elektiti. Ta maniere, l'Espirito progresigas ni en la tempo e la nova skopo examinata divenas la kristana fido.

33b- *Esas kelki qui sukombos dum tempo a la glavo ed a la flamo, a la kaptiveso ed a la spolio.*

Dum tempo dicis l'Espirito tra l'angelo e ca tempo esos 1260 longa yari profetizita ma sub certa Roman imperiestri Caligula, Nero, Domitian e Diocletian esar Kristano signifikis devar mortar kom martiro. En Apo.13:10, l'Espirito mencionas la tempi di Roman papal exakti, dicante: *Se ulu duktas en kaptiveso, ilu iros en kaptiveso; se ulu mortigas per glavo, necesas ke ilu mortigesos per glavo. Hike esas la persisto e la fido di la santi*.

Dan 11:34 *En la tempo kande li falos, li esos poke helpata, e multa kunvenos a li per hipokrito.*

34a- Efektive, dum ca tempo di la kruela dominaco di la paparo aparis la helpi di la hipokriti di ca verseto. Lia identigo dependas de lia desestimo pri la valori e la komandi docita da Iesu-Kristo, ed en ica kazo por ta epoko celata, la interdikto mortigar per la glavo. Rividante la historio, tu povas do komprenar ke la vasta protestanta movado di la 15a^{ma} yarcento til nia epoko judiciesis hipokrita da la justa Judicianto Iesu-Kristo. Lia kompleta abandoneso de 1843 do esos plu facila komprenar ed aceptar.

Dan 11:35 *Kelka de la sajuli viro falos, por ke li esez purigita, purigita e blankigita, til la tempo di la fino, nam ol arivos nur ye la fixita tempo.*

35a- *Kelka de la sajuli viro falos, por ke li esez purigita, purigita e blankigita, til la tempo di la fino*

Judikante per ca deklaro, la stando di Kristana vivo esas la probo e la selekto, per la kapableso tolerar e suportar persekuti til la fino di la mondo. Do, la moderna homo, kutiminta

a paco e tolero, ne komprenas plu ulo. Il ne agnoskas sua vivo en ca mesaji. Pro to, expliki esos donita pri to en Apo.7 e 9:5-10. Longa tempo di religiala paco, 150 reala yari, o "kin monati" profetala, esis programita da Deo, ma de 1995 ta termino finis e la religiala militi rikomencis. Islamo mortigas en Francia ed altraloke tra la tota tero; e lua ago havas voko intensigar til inflamar la tota tero.

35b- *car ol arivos nur ye la tempo markizita*

Ta fino esos la fino dil mondo e l'anjelu dicis a ni ke nula signo di paco o milito permisas ad irgu vidar ol venanta. Ol dependas de unika faktoro: la « *tempomarkita* » segun Deo, la fino di la 6000 yari dedikita a lua selekto di terala elektiti. E pro ke ni esas nur min kam dek yari ante ta fino, Deo facis a ni la graco konocar la dato: la 20ma di Marto en la printempo qua precedas la 3ma di Aprilo 2030, do 2000 yari pos la expiacala morto di Kristo. Il aparos potenta e vinkoza por salvar lua elektiti e destruktar la rebela mortiginti qui intencis mortigar li.

La katolika papala rejimo di "Kristana" Roma: La granda persekutanto di religiala historio di westala mondo.

Ad ol, la modelo Antiochos 4 mustis duktar ni. La tipo preparis lua antitipo e quo dicar pri ica komparo? Certe de fenomenala grandeso, la Greka persekutanto agis dum 1090 reala dii, ma la papismo, lu, agos preske 1260 reala yari, do lu superas omna modeli di historio.

Dan 11:36 *La rejo faros quo ol volas; ol altigos su, ol glorios su super omna dezi, e ol dicos nekredebla aferi kontre la Deo di dezi; ol prosperos til ke la kolero esis konsumita, nam quo esas decidita plenigos su.*

36a- La vorti di ca verseto restas ambigua e povas ankore adaptar su a la Greka rejo e la Romana papala rejo. On mustas bone maskar la revelanta strukturo di la profetajo por la surfaca lektanti. Un mikra detalo tamen indikas la papal objekto; to esas la precizeso: *nam* ***quo esas decidita*** *plenigos.* Ta citajo resonas kun Dan.9:26 : *Pos la sisadek-e-du semani, Ointo esos tranchita, ed ilu ne havos ulo por ilu. La populo di chefo qua venos destruktos la urbo e ~~la santuario~~ la santeso, e lua fino arivos quale per inundeso ;* ***ol esas decidita*** *ke la devastaji (o dezolaji) duros til la fino di la milito*.

Dan 11:37 *Il ne konsideros nek la deyi di lua patruli, nek la deeso qua facas la delici di mulieri; il ne konsideros irga deo, nam il glorios su super omni.*

37a- *Il ne konsideros nek la deyi di lua patruli*

Videz, la mikra detalo qua klarigas nia inteligenteso. Yen la formala pruvo ke la rejo atakata per lua vorti ne povas esar Antiochos 4 qua konsideris la deyi di lua patruli ed inter li la maxim granda, Zeus la deo di la deyi dil Olimpo a qua il ofris la juda templo di Jerusalem. Tala-maniere ni obtenas la nerefutebla pruvo ke la rejo atakata esas vere la papala rejimo Romana dil epoko Kristana. De nun, omna revelita vorti do koncernos ca *rejo diferanta* de Dan.7 e *senhonta e ruza* de Dan.8 ; me adjuntas, ico *rejo devastanta o dezolanta* de Dan.9:27. La « etaji di la fuzeo » suportas omna la *kapo di homo* papal, *mikra e aroganta* pozita ye la somito di la dominacioni.

Ka la Roma papal egardas la dei di lua patri? Oficale no, nam lua konverto a kristanismo duktis ol abandonar la nomi di la pagan Romana deaji. Tamen, ol konservis la formi e la stilo di lia adoro: la imaji skultita, cizelita o muldata ante qui lua adoranti kurbesas e genupozas por pregar li. Por konservar ica konduto kondamnita da Deo en omna lua legi, ol rendis la Biblio neacesebla a la komuna mortali e supresis la duesma ek la dek imperi di la vivanta Deo nam ol interdiktas ica praktiko e revelas la punizo previdita por lua transgresanti. Qua povas volar celar la punizo riskata exept la diablo? Do la personeso di la papal rejimo eniras la kazo di la definizo propozita en ica verso.

37b- *ni a la deeso qua facas la delici di mulieri*

Pensante pri la Romana paganismo religio abandonita da la papismo, la Spirito di Deo mencionas ica skandaloza temo. Nam ol turnis lua dorso a sua sexuala heredajo apertante, por montrar valoro di santeso. Ta sugestita deeso esas Priapo, la virala faluso honorizita kom deeso da la pagana patro di la eklezio di Roma. Ol esis ankore heredajo de la Greka peko. E por ruptar kun ica sexuala heredajo, ol defensas kun exceso la pureco di la karno e di la spirito.

Dan 11:38 *Tamen il honoros la deo di fortresi sur lua pedestalo; a ca deo, quin lua patri ne konocis, il rendos homaji per oro ed arjento, per preca petri e prezoz objekti.*

38a- *Tamen il honoros la deo di fortresi sur lua pedestalo*

Nova pagana deo naskis: *la deo di fortresi*. Lua *pedestalo* esas en la homala menti e lua alteso esas segun l'impreso recevita.

La pagana Roma konstruis pagana templi apertita a omna venti; suficis kolonoportita kapiteli. Sed atinginte kristaneso, Roma celas remplasar la juda modelo destruktita. La Judi havis templo fermita en potenca aspekto qua facis lua gloro e prestijo. Roma do imitos ol e konstruos a sua vice romanika kirki simila a kasteli, pro ke insekureso regnas e la maxim richa Siniori fortifikas lia domi. Roma facas same. Ol konstruas lua kirki en severa stilo til la tempo di katedrali, e ibe, omno chanjas. La ronda tegi divenas pintoza flechi direcita a la cielo, e to, plu e plu alta. La extera fasadi aspektas dentela, richigita per vitralio de omna kolori qua enirigas irizita lumo qua impresionas la celebranti, adepti e vizitanti.

38b- *a ca deo, quin lua patri ne konocis, ilu rendos homajo per oro ed arjento, per preca petri e valoroza objekti.*

Por igar li plu seduktanta, l'interna muri ***parenta de oro, arjento, preca perli, valoroza objekti*** : *la prostituitino Babilon la granda* de Apo.17:5 savas prezentar su por atraktar e seduktar lua klienti.

La vera Deo ne lasas su seduktar, nam ta magnifico ne profitas a lu. Il denuncas en sua profetio, ta papala Roma kun qua il ne havas **nultempe** havinta la minim relato. Por lu, lua romana o gotika kirki esas nur plu pagan deaji qui servas nur por seduktar spiritala homi, qui desvijesas de lu: nova deo naskis: la deo di fortresi ed ol seduktas multitudi qui kredas trovar Deo enirante lua muri sub senmezure alta plafoni.

Dan 11:39 ~~*Kun la stranjera deo il agos kontre la fortifikita loki*~~ *Ed il laboris pri la fortifiki di la fortresi kun la stranjera deo ed il honorigos ti qui agnoskos lu, il igos li dominacar super multa, il distributos a li teri kom rekompenco.*

39a- *Ed il laboris pri la fortifiki di la fortresi kun la stranjera deo*

Por Deo, existas nur un aktiva deo kontre lu, to esas, qua esas *extranjera* : esas la diablo, Satan kontre qua Iesu-Kristo avertis lua apostoli e lua dicipuli. En la Hebrea texto, ne esas "agar kontre" ma "facar a". La sama mesajo lekesos en Apo.13:3, sub la formo : ... *la drako donis a lu sua povo, e sua trono, e granda autoritato*. La *drako* qua esas la diablo en Apo.12:9 ma samtempe la Romana imperio segun Apo.12:3.

Pluse, konvertante su a kristanismo, la Romana autoritato adoptis la vera Deo qua esis stranjera a lu, nam origino lu esas la Deo di la Judi, la Hebrei decendanti de Abraham.

39b- *ed lu honorizos ti qui agnoskos lu*

Ta honori esas religiala. La papismo donas a la reji qui agnoskas lu kom reprezentanto di Deo sur la tero, la sigilo di la divina autoritato por sua propra autoritato. La reji nur divenas vere reji kande la eklezio konsekris li en unu ek lua *fortresi* deifikita, en Francia, Saint-Denis e Reims.

39c- *il igos li dominacar super multa*

La papismo atribuas la imperiestra titulo qua indikas suverena rejo dominacanta super altra vazala reji. La maxim famoza: Karlo la Granda, Karlo la 5ma, Napoleon 1ma^{ma}, Hitler.

39d- *il distributos a li tereni kom rekompenco.*

Ca super-povo terala e cielala, segun lua pretendo, konvenis bone a la reji di la tero. Nam ol solvis lia disputi precipue pri la konquestita o deskovrita tereni. Tale ke en 1494, Alexander 6ma Borgia, la maxim mala papo, murdisto en ofico, esis devigita fixar meridiana lineo por dividar inter Hispania e Portugal l'atributo e posedo di Sud-Amerika, rideskovrita depos antiqua tempo.

La Triesma Mondala Milito o 6ma trumpeto di Apo.9.

Ol reduktas la homaro per un triimo de lua populaciono e finante la nacionala nedependesi, ol preparas la universala rejimo qua instauros la lasta granda kalamitato anuncita en Apo.1. Inter l'asaltanta aktori trovesas l'islamo de la Mohamedana landi, do me sugestas a tu la Biblikala vidpunto pri ca temo.

La rolo di islamo

L'islam existas pro ke Deo bezonas ol. Ne por salvar, ca rolo repozas **exklusive** sur la gracio portita da Jesus-Kristo, ma por frapar, mortigar, masakrar, lua enemiki. Ja, en l'antiqua pakto, por punisar l'infideleso di Izrael, Deo uzis la populo "Filistina". En la nova, por punisar la Kristana infideleso, Ilu vokas la Mohamedani. En l'origino di Mohamedani e Arabi, esas Ismail, la filio di Abraham e Hagar l'Egiptiana sklavino di Sara lua spozino. E ja ye ita epoko, Ismail disputis kun Isaac la legitima filio. To til ke kun la konsento di Deo, segun la demando di Sara, Hagar ed Ismail chasesis ek la kampo da Abraham. E Deo prizorgis la expulziti di qui la decendanti, duon-frati, konservis hostila sinteno vers la posteri di Abraham; l'unesma, Juda; la duesma, en Jesus-Kristo, Kristana. Hike en qua termini Deo profetis pri Ismail e lua Araba decendanti en Gen.16:12: "*Il esos quale sovaja asno; lua manuo esos kontre omni, e la manuo di omni esos kontre lu; ed il habitos kontre omna sua frati* ». Deo volas revelar Sua penso e Sua judiko pri la aferi. L'elektiti di Kristo mustas konocar e partigar ca desegno di Deo qua uzas la populi e la povi di la tero segun Sua supra volo. Esas importanta remarkar ke la profeto Mohamed, fondinto dil islamo, naskis fine di la 6ama yarcento pos l'instaligo dil Romala katolika papismo en 538. L'islamo aparis por frapar la pagana katolikismo e la kristani generale kande li esas frapebla per la malediko di Deo. E to esas la kazo depos la 7ma di marto 321, depos ke l'imperiestro Konstantino 1mama abandonis la ripozo di la sabato di la sepesma dio favore di lua unesma dio dedikita a la "nevenkita suno" (Sol Invictvs) nuna sundio. Quale multa kristani hodie, Konstantino vole erore markar rupturo inter kristani e judi. Il riprochis a la kristani di sua epoko judaigar honorante la santa sabato di Deo. Ta nejustifikita judiko veninta de pagana rejo, esis pagita e duras esar pagata til la fino per la punisi di la "*sep trompeti* » revelita en Apokalipso 8 e 9, nome, seninterompa serio di desfortuni e dramati. La lasta puniso venos sub formo di terorizanta desiluziono, kande Jesu-Kristo aparos por forprenar de la tero lua elektiti. Ma la temo jus traktita, ta di la « Triesma Mondomilito » esas ipsa, la sisesma de ca divina punisi profetizita en qua l'islamo esas importanta aktoro. Nam Deo anke profetizis pri Ismail, dicante en Gen.17:20 : « *Pri Ismael, me audis vua prego. Videz, me benikos il, me produktigos fruktoza, e me multigos il senfine; il genitos dek e du princozi, e me faros de il granda naciono.* ». Me klozas ca parentezo por riprender la studio en Dan.11:40.

Dan 11:40 *En la tempo di la fino, la rejo di la sudo* ***frapos*** *kontre il. E la rejo di la nordo* ***turnios*** *sur il quale tempesto, kun chari e kavalieri, e kun multa navi; il avancos aden la teri, disfluos quale torrente e desbordos.*

40a- *En la tempo di la fino*

To esas vere, ica-foye, la fino di la homala historio; la fino di la tempo di la nuntempa nacioni di la tero. Jesus anuncis ica tempo, dicante en Mateo 24:24 : *Ta bona novaio di la regno predikesos en la tota mondo, por servar kom atesto a omna nacioni. Lor venos la fino.*

40b- *la rejo di la sudo**frapos** kontre il*

Hike, ni mustas admiras l'imensa subtileso divina qua permisas a lua servisti komprenar to quo restas celita ad altra homi. Externe, ma nur externe, la konflikto inter la seleukida reji e la lagida reji semblas riprender e durar en ca verseto, tre trompiva. Nam realeso, ni foriris de ca kontexto de versi 34 til 36 e la tempo di la fino di ca nova konfronto koncernas la kristana epoko di la papala katolika rejimo e la universala protestantismo qua eniris lua ekumenikala alianco. Ica chanjo di kontexto obligas ni redistributar la roli.

En la rolo di « *ilu* » : la papal Europa katolika e lua kristana religii aliancita.

En la rolo di « *rejo di la sudo* » : la konquestanta islamo qua mustas konvertar la homi per forco o igar li sklavi, segun l' agi facita da lua fondinto Mohamed.

Nia remarkez hike, la selekto di la verbo : *frapesar* ; en Hebrea, « nagah » qua signifikas frapar per sua korni. Kom adjektivo, ol indikas furioza atakanto qua kutime frapas. Ta verbo perfekte adaptesas a l' agresema araba islamo kontre la westala mondo sen interupto depos la fino di la Duesma Mondomilito. La verbi « *luktar, kombatar, frapesar* » posibla indikas proximeso tre proxima, de u la ideo di nacionala vicineso o vicineso di urbi e stradi. La du posibli konfirmas l"islamo, bone enplantacita en Europa pro la religiala desintereso di Europani. La lukti intensigis depos la retroveno di Judi a Palestina en 1948. La sorto di Palestinani esis kontre la koloniala Kristani de Westo. E, en 2021, l"islamala ataki kreskas e kreas insekureso inter la populi Europana, unesme Francia, l"anciena koloniiganto di Nord-Afrikana ed Afrikana populi. Ka plu granda nacionala konflikto eventos? Forsan, ma ne ante ke l"interna situaciono degeneras til produktar brutala grupa lukti en la metropolo ipsa. Francia esos en civila milito ta dio; vere, religiala milito: islamo kontre kristanismo o sen-dea nekredanti.

40c- *E la rejo di la nordo **turnos** sur lu **quale tempesto**, kun chari e kavalieri, e kun multa navi*

En Ez.38:1, ica *rejo di la nordo* esas nomizita *Magog, princo di Rosh* (Rusia) *de Meshek* (Moskva) *e Tubal* (Tobolsk) e ni lekas en verseto 9 : *E tu ascentos, tu venos **quale tempesto**, tu esos quale nubo por kovrar la lando, tu e omna tua trupi, e multa populi kun tu.*
Redistributo di roli: En la rolo di « *rejo di septentriono* », la Ortodoxa Rusia e *lua populi* Mohamedana aliancani. Itere, la selekto di la verbo « *turnos sur ilu* » sugestas subita masiva atako veninta de la aero. Moskva, chefurbo di Rusia, esas ye bona disto de Bruxel, la Europana chefurbo, e Paris, lua militara avangardo. La prospereso Europana blindigis lua direktanti, til subestimar la militara potencialo di la potenta Rusia. Ol lansos en lua agreso, avioni e mili di tanki sur la terala voyi e multitudi di marala e submara militonavi. E por ke la puniso expreses su kun forteso, ca Europana direktanti ne cesis humiliar Rusia e lua chefi de la fervoroza Vladimir Zhirinovsky til lua nova nuna « Tsar », Vladimir Putin (Vladimir: princo di la mondo en Rusiana).

La aktori identigita, la tri « reji » koncernata kombatos en quo aspektas quale 7ème « Milito di Siria » en qua, la nova nacionala Israel implikesos; quo la sequanta versiklo konfirmos. Ma por nun, la « rejo » (*ilu*) agresita da Rusia, esas Europa dil traktato di Roma.

40d- *ilu avancos aden la teri, disfluos quale torvento e desbordos.* Lua ecrasanta militala supereso permisas a Rusia invadar Europa e okupar ol en tota lua teritoriala extenso. Kontre el, la Franca trupi ne povas rezistar; li esas ecrasita e destruktita.

Dan 11:41 *Ilu eniros la maxim bela lando, e multa perios; sed Edom, Moab, e la chefi de la filii di Amon esos liberigita de lua manuo.*

41a- *Il eniros en la maxim bela lando, e multa pereos*

La Rusa extenso efektigesas vers sua Sudo ube trovesas Israel, l'aliano di Westala landi qua trovesas invadita da Rusa trupi; Judi ankore mortos.

41b- *ma Edom, Moab, e la chefi di la filii di Amon esos liberigita de lua manuo*

To esas konsequo di la militala alianci qui pozos ca nomi qui reprezentas la moderna Jordania an la Rusa flanko. En 2021, Rusia ja esas la oficala alianto di Siria, qua ol armizas e protektas.

Dan 11:42 *Il extensos sua manuo sur diversa landi, e la lando di Egiptia ne eskapos.*

42a- Nur depos 1979 ca politikal aranjo venis konfirmar la profetajo. Nam en ta yaro, che Camp David en USA, la Egiptiana prezidanto Anwar Sadat oficale federis kun la Israelana chefministro Menachem Begin. La strategiala e politikala selekto facita en ta epoko esis spozar la kauzo di la maxim forta de la momento, nam Israel esis potente suportata da USA. En ica senco la Spirito di Deo atribuas a lu l'iniciato di "*eskapar* » a la ruino e dezastro. Ma kun la tempo, la ludo chanjas manui, e Israel ed Egiptia trovas su, de 2021, preske abandonita da Usa. Sur la zono di Siria, Rusia impozas sua lego.

Dan 11:43 *Il posedos la trezori di oro ed arjento, e omna precoza kozi di Egiptia; la Libiani e Etiopiani esos en lua sequo.*

43a- *Il posedos la trezori di oro ed arjento, e omna precoza kozi di Egiptia*

Danko la revenui de la peajopagoj por uzar la Suez-kanalo, Egiptia tre richigis. Ma ta richajo valoras nur en paco-tempo, nam dum milito la komercala voyi dezertas. Egiptia richigis per turismo. De omna anguli di la tero, on venas kontemplar lua piramidi, lua muzei richigita per kontinua deskovri di Egiptiana tombi celita sub la tero depos antiqua tempo. En ta tombi, la tombo di la yuna rejo Tutankhamon revelis objekti ek masiva oro kun neestimata valoro. Rusia do trovos en Egiptia quo satigar lua avideso pri milit-kaptajo.

En la fino di sabato ye la 22ma di januaro 2022, la Spirito adportis a me argumento qua konfirmas **sen kontesto posible**, la interpreto quan me donas a Daniel 11. Notizez en la du versi 42 e 43, l'importo di la klara ne-kodizita menciono, di la nomo « *Egiptia* » qua esas en ca kuntexto diferanta lando di ta qua nomizesas « *rejo di la sudo* ». Or, en la versi 5 til 32, « *Egiptia* » lagido di la Ptolemei esis maskita ma identigita kom « *rejo di la sudo* ». **La chanjo di historiala kontexto do konfirmesas e pruvesas nerefuteble**. Komence per la kontexto di antiqueso, la rakonto di Daniel 11 finas per « *la tempo di la fino* » dil mondo, en qua, « *Egiptia* », aliancita kun la westala kristana e agnostika kampo depos 1979, esas la skopo di la nova « *rejo di la sudo* » to esas, la militema islamo, e precipue di la nova « *rejo di la nordo* », la Rusa ortodoxio.

43b- *la Libiani e la Etiopiani esos en lua sequo*

La tradukisto bone tradukis la vorti « *Puth* e *Cush* » de la profetajo qua indikas por « Libia », la Mohamedana landi situita norde de Sahara, la litorala landi di Afrika e por Etiopia, Nigra Afrika, omna landi sude de Sahara. Multa de li anke aceptis ed adoptis Mohamedanismo; en la kazo di Ivora Rivo, kun la komplico di Franca prezidanto Nicolas Sarkozy, a qua ni anke devas, la Libiana kaoso.

Do, frapita da Rusia, « *Egiptia* » divenas predo di omna predatori, e la vulturi Mohamedani, lua frati, falas sur ol, por netigar lua kadavro e prenar sua parto de la spoliajo qua restas ankore, pos la Rusa extorso.

Citante klare « *Libia ed Etiopia* » la Spirito indikas religiala aliancani Afrikana di « *rejo di la sudo*» quin necesas identigar ad Arabia, ube la profeto Mohamed aparis en 632, por dissemar, de Mekka, lua nova religio nomizita Islamo. Ol esas suportata da la potenta Turkia rireveninta, en ca finala kontexto, a Mohamedana religiala engajeso integrala, konquestanta, e venjema, pos la humiligeso di lua momentala submiso a la laika Westala valori. Ma altra Mohamedana landi, ne situita ye « *sudo* », quale Iran, Pakistan, Indonezia, povas unionar su kun la « *rejo di la sudo* » por kombatar la westala populi kun morala valori abominita da omna Mohamedana populi. Ta odio esas vere nur la odio dil vera Deo Iesu-Kristo desprizata da westala Kristani. Il punisas per Islamo ed ortodoxeso, la nefideleso Juda, Katolika, Ortodoxa, Protestanta, ed mem Adventista, dil westala mondo; tota monoteista kredo kulpoza kontre Il.

Dan 11:44 *Nova de l'oriento e de la nordo venos por pavorigar il, ed il departos kun granda furio por destruktar ed exterminar multitudi.*

44a- *Nova de l'oriento e de la nordo venos por pavorigar il*

Ta du kardinala punti « *oriento* e *nordo* » koncernas nur la Rusa lando, segun ke ol esas mencionita de la papal Europa o de Israel, nam la profetajo indikas li kom sucesive atakita da Rusia en la versi 40 e 41. To signifikas ke la pavoro mencionita venas de la Rusa teritorio, ma quo povas pavorigar tala konqueranto? Quo eventis a lua lando por pavorigar il tante? La respondo ne esas en la libro di Daniel, ma en Apok. 9, qua revelas e celenas, la protestanta religio di qua la mondala sideyo esas en USA. La misterio klarigos, konsiderante l'existo di USA. De la yaro 1917 kande revolucioninta Rusia adoptis lua socialista e komunista rejimo, abismo durigis separar ol de l'imperialista kapitalista USA. L'individuo ne povas richigar su sur la dorso di sua proximulo se il esas komunisto; pro to la du opcioni esas nerekonciliigebla. Sub la cindro di paco, la fairo di odio kovras e nur demandas expresar su. Nur la konkurenco e la nukleara minaco sucesis evitar la maxim mala. To esis l'equilibro di la nukleara Teroro. Tamen, sen uzar la nukleara armi, Rusia kaptos Europa, Israel ed Egiptia. La equilibri ruptita, USA sentos su trompita e minacata, do, por reduktar la nombro di lia morti, li eniros la milito, frapegante forte unesme. Nukleara destruktado di Rusia kauzos la pavoro di Rusa armei dispersita sur la okupita teritorii.

44b- *ed il departos kun granda furio por destruktar ed exterminar multitudi.*

Gis ke ta momento, Rusia esos en spirito di konquesto e spolio, ma subite, lua mento chanjesos, la Rusa armeo ne havos patrio por retroirar e lua desespero chanjesos a deziro pri "*destruktar e exterminar multitudi*"; quo esos la "*triesma parto di homi mortigita*" di la *6ma trumpeto* di Apo.9. Omna naciono equipita per nukle-armo esos do koaktita per fakti uzar li kontre sua propra potenciala enemiki.

Dan 11:45 *Il erectos la tendi di sua palaco inter la mari, vers la glorioza e santa monto; pose il arivos a la fino, sen ke ulu helpos il.*

45a- *Il erectos la tendi di sua palaco inter la mari, vers la glorioza e santa monto*

Des *tentes inter la mari*, pro ke lua *palaci* ne plu esas sur la tero. La desesperanta situo di Rusa trupi esas klare deskriptita da l'Espirito qua kondamnis ol a subisar ica destino. Sub la fairo di lia adversi li esas repulsita til la tero di Israel. Odiesata da omni, li ne havas suporto nek kompato ed esas exterminata en Juda tero. Rusia pagos pezoza debajo qua Deo imputas a ol pro lua suporto a la spiritala enemiki di Israel en l'anciana alianco, dum lua deporteso a Babilonia. Ol vendis kavali a la populo di Tiro, urbo di pagana luxurio. Ez.27:13-14 konfirmas, Deo dicante a Tiro: *Javan, Tubal* (Tobolsk) *e Meshec* (Moskva) *komercis kun vi;* ***ili donis sklavi*** *e utensili de kupro en exchange por tua vari. Ti de la domo di Togarma* (Armenia) *provizis tua bazari per kavali, kavalieri e muli.* Olu anke esis komercala stonbloko por la Judi qui komercis kun ol: Ez.27:17: *Juda e la lando di Israel komercis kun vi; ili donis la frumento di Minnith, la pastaji, mielo, oleo e balzamo, en exchange por tua vari.* Tiro do richesskis ye lia expensi. Plu tarde, en Ez.28:12, sub la titulo "*rejo di Tiro*", Deo parolas direte a Satan. On komprenas ke ilu esis qua profitis de la luxo e la richeso akumulita en la granda pagana urbi qui servis ilu sub la formo di multa pagana deaji, plu-multe nekonscie, ma sempre ed omnube en kultala formi quin Deo konsideras abomininda. Ilu portas en sua kordio la pezo di akumulita frustro, anke, tra la longeso di yarcenti e yarmili di homala historio. Ta frustro justifikas lua iraco qua deskargas partale sub la formo di ca lasta terorige destruktiva internaciona konflikto.

Ma ta kolero di Deo kontre la komercala trafiko di antiqua epoko invitas ni komprenar quo Deo povas pensar pri la nuntempa internaciona trafiko en internaciona kontesto tote konstruktita sur merkatal ekonomio. Me pensas ke la destruktado dil turmi dil World Trade Center en New-York ye la 11ma di septembro 2001 esas respondo. Des plu ke, en Apo.18, la

profetajo emfazas la nociva rolo di richigo pro komerco ed internaciona exchangi, ante qui omna regulo o divina religiala yuro krulas, tante granda esas l'impieteso.
Ye la fino di Dan.11, l'heredala adverso di USA, Rusia, esas destruktita. To do donos a li absoluta povo super omna supervivanti dil internaciona konflikto. Ve al vinkito! Lu mustas submisar e suportar la lego dil vinkinto irge ube lu esas sur la tero, dum ke lu supervivas.

Daniel 12

Dan 12:1 *En ta tempo leveskos Mikael, la granda chefo, la defensanto di la filii di tua populo; e to esos epoko di distreso, tala quala ne existis de kande nacioni existas til ta epoko. En ta tempo, ti di tua populo qui trovesos enskribita en la libro salveskos.*

1a- *En ta tempo leveskos Mikael,*

Ta tempo esas la fino dil mondo kande, havante la lasta vorto, Iesu-Kristo revenas en la glorio e povo di Lua deeso longe kontestata da konkuranta religii. On lekos en Apok.1:7 :*Videz, il venas kun la nubi. Ed omna okulo vidas il, mem ti qui traboris il; e omna tribui di la tero lamentos pro il. Yes. Amen!* On mustas aklimatar su a ca ideo, nam por omna de Lua roli, Deo donis a su diferanta nomo, pro quo en Daniel ed Apok.12:7 Ilu prezentesas kom***Mikael***, la supra chefo di la cielala angela vivo qua donas a Ilu autoritato super la diablo e la demoni. Lua nomo, Iesu-Kristo, reprezentas Ilu nur por la elektiti de la tero quin Ilu venis salvar sub ca nomo.

1b- *la granda chefo,*

Ica *granda chefo* do esas YaHWéH Mikael Iesu-Kristo ed esas a ilu ke, en lua karakterizita senpudoro, la papala rejimo forprenis por sua profito, lua misiono di ciela intercedanto***perpetua*** til 1843, de 538, la dato di la komenco di la papala rejimo e lua establisado en la urbo di Roma, en la palaco di Laterano sur la monto Caelius. Ta temo traktesis en Daniel 8.

1c- *la defensanto di la filii di tua populo;*

Un *defensanto* intervenas kande esas atako. E to esos la kazo en la lasta hori di terala vivo di la elektiti qui restis fidela, mem kondamnita a morto da la lasta rebeli. Hike, ni povas retrovar omna modeli propozita en la rakonti di Daniel, nam li plenigesas en lasta tragika situo. En ca lasta ***granda kalamitato***, ni revivos la mirakla intervenci relatita en Dan.3, la *fornajo* e lua quar vivanta personaji, en Dan.5, la preno di *Babilon la granda* da Deo, en Dan.6, la *leoni* rendita senefika ma anke la fino di la ***granda desastro*** prefigurita per ta qua frapis la Judi en – 168, la 15 Kisleu o, la 18ma di Decembro, en dio di sabato.

1d- *e to esos tempo di tribulo, tala quale ne existis simila de kande nacioni existas til ta tempo.*

Judikante per ca deklaro, la lasta granda kalamitajo superos ta di la Judi organizita da la Greki. Efektive, la Greki frapezis nur la Judi quin li trovis en la stradi o lia domi. En la fino dil mondo, la kozi esas tre diferanta, e la moderna tekniko permisas absoluta kontrolo super la personi qui vivas sur la tero. Per la tekniki di humana detekto, on povas do, retrovar irgu irgaloke, en irga loko ube lu celas su. Listi di personi rezistanta a la dekretita ordoni povas do establisar su precize. En ca finala kontexto, l'eradikado dil elektiti esos humane posibligata. Quankam plena de fido ed espero en lia liberigo, la elektiti vivos penoza hori; por ti qui esos ankore libera, privacita de omno, la altri esante en la karceri dil rebeli en l'expekto di lia exekuto. La angoro regnos en la kordi dil elektiti maltretita se ne mortigita.

1e- *En ta tempo, ti de tua populo qui trovesos enskribita en la libro salvesos.*

To esas la libro di vivo, nam sen komputero, Deo anke facis la listo di omna kreituri qui Adam ed Eva e lia decendanti genitis. Ye la fino di la vivo di singlu, la finala sorto decidesis da Deo qua retenis du listi: ta di l'elektiti e ta di la falinti, konforme a la du voyi prezentita a l'homaro en Deut.30:19-20:*Me hodie prenas la cielo e la tero kom atestanti kontre vi: me pozis ante tu la vivo e la morto, la benediko e la malediko. Selektu la vivo, por*

ke tu vivas, tu e tua posteri, por amar la Eterno, tua Deo, por obeir a Lua voco, e por atachesar a Lu: nam de to dependas tua vivo e la prolongo di tua dii … Ol dependas de lua selekto por *la malajo* ke la finala sorto di la Roman papismo, *bruligita en la fairo,* revelesas a ni en Dan.7:9-10 ; ico *pro lua aroganta vorti* vers la *Deo di deoj* segun Dan.11:36.

En Apok.20:5, la reveno di Kristo akompanesas da la revivesko di mortinti en Kristo qua nomesas, *la unesma revivesko* : *Felica e santa ti qui partoprenas en* ***la unesma revivesko*** *nam la duesma morto ne havas povo super li*.

Dan 12:2 *Multa de ti qui dormas en la polvo di la tero vekigos, unu por eterna vivo, ed altri por reprocho, por eterna honto.*

2a- *Multa de ti qui dormas en* ***la polvo di la tero*** *vekigos, unu por eterna vivo,*

Unesme remarkez ke en la komuna normaleso, *la mortinti dormas* bone *en* ***la polvo di la tero*** e ne en mirinda paradizo o brulanta inferno quale docas e kredas la falsa kristana o pagana religii. Ta precizigo restauracas la vera stando di la mortinti quale docas Pred.9:5-6-10 : *Por omna vivanti existas espero; e mem vivanta hundo esas plu bona kam mortinta leono. La vivanti ja savas ke li mortos; ma la mortinti savas nulo, e por li ne plus existas rekompenco, nam lia memoro esas obliviesita. E lia amo, e lia odio, e lia envidio, ja perisis; e li ne plus havas ulal parto en omno quo eventas sub la suno.. … Omno quo tua manu povas facar per tua forto, facez ol; nam en la domo di mortinti, adube tu iras, ne esas laboro, nek penso, nek savo, nek sajeso.*(*Domo di mortinti* qua esas ***la polvo di la tero***).

Ne existas penso pos la morto, nam la penso vivas en la cerebro di homo nur kande ilu esas ankore vivanta e nutrata da la sango sendita da la batado di sua kordio. E ta sango mustas ipsa purigesar da la pulmonala respiro. Deo neniam dicis altra kozo, nam il dicis ad Adam, qua divenis pekinto pro desobedio, en Gen.3:19:*Per la sudoro di tua vizajo tu manjos pano, til ke tu retrovenos aden la tero, de qua tu esis prenita;* ***car tu esas polvo, e tu retroiros aden la polvo***. Por konfirmar ica stando di nihileso di la mortinto, ni lektas en Psal.30:9 : *Quon tu ganabas per versar mea sango, per duktar me aden la foso? Ka la polvo havas por vi laudo? Ka ol rakontas tua fidebleso?*No, nam ol ne povas segun Psal.115:17 : *Ne esas la mortinti qui celebras l'Eternulo, ne esas irga de ti qui decendas aden la loko di silenco.* Ma ico ne impedas Deo povar suscitar itere vivo qua antee existis ed ica kreiva povo igas Ilu Deo e ne angelo o homo.

La du voyi havas du finala rezulti e Apo.20 instruas a ni ke li esas separita da la*mil yari* di la sepesma yarmilo. Dum ke omna homala vivo desaparas de la surfaco di la tero de la komenco di ca *mil yari*, la falinti nur riestablisesos pos lia judicio facita da la santi e Jesus-Kristo en lua cielala regno. Per ca mesajo ligita a la *7ª trumpeto,* Apo.11:18 konfirmas, dicante: *La nacii iracis; e tua kolero venis****, e la tempo venis por judikar la mortinti****, rekompencar tua servisti la profeti, la santi e ti qui timas tua nomo, la mikri e la granda,* ***e destruktar ti qui destruktas la tero***. En ca verseto, *la judiko di la mortinti* duktas Deo riestablisar, unesme, lua elektita fidela mortinti por ke li povas judicar la malicisti gardata en la stando di morto.

2b- *e l'altri por deshonoro, por eterna shamigo.*

L'eterneso apartenos nur a la vivanti. Pos lia finala anihiligo dil lasta judicio, l'*deshonoro* e la *shamo* di la falinti restos nur en l'eterna memoro dil elektiti, dil angeli e di Deo.

Dan 12:3 *Ti qui esis inteligenta brilos quale la splendoro dil cielo, e ti qui instruktis la yusteso a la multitudo, brilos quale la steli, por sempre e perpetue.*

3a- *Ta qui esis inteligenta brilos quale la splendeso dil cielo*

Inteligenco elevas la homo super la animali. Ol revelas su per lua kapableso pri rezonar, tirar konkluzi per konstato di fakti o per simpla dedukto. Se homi ne esus rebela en la libereso qua Deo donas a li, inteligenco duktos tota homaro vers la sama agnosko di l'existo di Deo e lua legi. Nam de Moseo, Deo facis konsignar skribe l'eventi maxim remarkinda di lua

revelado ad homi. Hike, l'itinero di la rezonado sequenda. La fido monoteista aparis en la historio dil Hebrea populo. Lua atesto e skribaji do esas priora super omna altra skribaji atribuita a ca sama Deo unika. Ke la populo di Deo esez kombatata restas normala posibileso, ma ke la santa skribaji esez tala divenas diablala verko. La fido establita da Iesu-Kristo prenas sua fonti e referi en la Hebrea skribaji dil anciana kontrato, quo igas lua legitimeso. Ma la Romana katolika doktrino ne respektas ca principo, pro quo, nek ol nek la Korano dil islamo povas pretendar la vivanta Deo kreinto di omno qua vivas ed existas. Iesu konfirmis la principo per memorigar en Ioannes 4:22, ke*la salvo venas de la Judi* : *Vi adoras to quo vi ne konocas ; ni, ni adoras to quo ni konocas, nam la salvo venas de la Judi*.

En ca unesma grupo di elektiti, Dezo indikas la homi savita sen specala konoco pro lia fideleco montrata en la danjero di lia vivo de Adam ed Eva ; e to til 1843. Li esas savita pro ke lia verki atestis pri lia inteligenteso e pri lia acepto di la divina leqi montrata per lia obado. En ca grupo, la protestanti maxim fidela e **la maxim pacoz** havis la pacienco di Deo til la printempo 1843, qua nur exijis la praktiko di lua santa sabato de ca dato. Apo.2:24-25 konfirmos ica excepciono: *A vu, a omna altra di Thyatira, **qui ne recevas ica doktrino**, e qui ne konocis **la profundaji di Satan, quale li nomizas oli**, me dicas: **Me ne metas sur vu altra pezo; nur,** quo vu havas, tenez lo til me venos.*

3b- *e ti qui instruis la yusteso, a la multitudo brilos quale la steli, por sempre e eterne.*

Ta duesma grupo esas apartigita pro la alta nivelo di santigo quan ol reprezentas sur la tero depos 1843. Selektita per moyeno di probo di fido, bazita komence sur la espero di la reveno di Iesu Kristo, sucedante por la printempo 1843 e l'autuno 1844, lua santigo da Deo oficaligesas per lua restauro di la sabato quan ol praktikas itere, pos longa yarcenti di tenebri, oblivio e desprizo por ol.

En ca divido en du grupi, to quo igas lia diferenco esas lia stando vers la yusteso di Deo, nome, lia stando vers lua dek imperi ed altra sanitara ed altra reguli. En lua originala texto di Exo.20:5-6, la duesma impero supresita da Roma, revelas klare l'importo quan Deo donas a l'obedio a lua imperi ed it rimemorigas la du voyi e la du finala sorti opozita : *...me esas jaluza Deo qua punisas la neyusteso di la patri sur la fili til la triesma e la quaresma generaciono sur ti qui odias me e violacas mea komandi, e qua facas kompato til mil generacioni por ti qui amas me e qui observas mea komandi*.

En ca verseto, l'Esprito revelas la kauzo di l'existo di la *stelaro* en nia terala kreo. Li havis nur la kauzo di existar por servar kom simbolo di la terala elektiti selektita da Deo ; e esas Gen.1:17 qua revelas lia mesajo : *Deu pozis li en la ciela expanso, por lumizar la tero.* Posee Deo uzas li por montrar ad Abraham la multeso de *lia decendanti* en Gen.15:5 : *Kontas la steli de la cielo se tu povas kontar li; tala esos tua decendanti.*

Tamen, la stando di ta *stel-i* spirala povas chanjar segun la verki portita da la redemptita kredanto. Per sua desobedienco spirale falinta, *la stelo falas,* ol *falis de la cielo*. L' imajo esos evocita por imajar la falo di la protestanta fido en 1843, anuncita per cielala signo reala en 1833, en la *6^{-a} sigel-o* di Apo.6:13 : *e la steli de la cielo falis sur la tero, quale kande figiero skuitas da forta vento e jetas sua verda figi.*Ed itere en Apo.12:4 : *Lua kaudo trenis la triesma parto de la steli de la cielo, e jetis li sur la tero.*Ca mesajo ri-novas ta di Dan.8:10 : *Ol acensis til l'armeo de la cieli, ol faligis parto de ca armeo e la steli a la tero, e ol tretis li.*. L' Esprito imputas a la papala rejimo Romana la spiritala falo di la triesma parto di la rekompensita kredanti; trompita homi qui kredos vane pri la salvo di Kristo e pretendos lua yusteso.

Dan 12:4 *Tu, Daniel, tenas sekreta ca vorti, e siglizas la libro til la tempo di la fino. Multa lore lektos ol, e la konoco augmentos.*

4a- Ica ***tempo di la fino*** konocas plura sucedanta fazi ma ol komencis, oficale, en la printempo 1843, per l'eniro en apliko di la divina dekreto pre-skribita en Dan.8:14: ***Til vespero-matino 2300 e la santeso esos justifikata***. En 1994, la duesma tempo di la fino esis

markizita per la kondamno di l'universala adventista institucuro. De 1843, la libro di Daniel esis lektata, ma ol nulatempe esis interpretita korekte ante ca verko qua me preparas ankore en 2021 e ca de 2020. Do ca dato markizas l'apogeo di lua ***savo*** e per to, la vera lasta ***tempo di la fino*** qua finos per la vera reveno di Iesu-Kristo, konocata ed expektata, por la printempo 2030. Ni vidas ke ca yaro 2020 esis ja bone markizita da Deo pro ke tota homaro esas frapita da la mortiveso di Viruso Covid-19 aparinta en Chinia de 2019, ma en Europa katolika papal, nur de 2020. En 2021, la virusi mutacas e duras frapar la homaro kulpoza e rebela.

La probo di adventista fido ilustrita

Dan 12:5 *E me, Daniel, regardis, ed ek, du altra homi stacis, unu en cis la rivo di la rivero, e l'altra trans la rivo di la rivero.*

5a- Memorez! Daniel esas an la rivo di la rivero "Hiddékel", la Tigris, ta hom-manjanto. Or, precize du homi trovesas de amba lateri di la rivero, quo signifikas ke unu povis trairar ol e ke l'altra preparas su por facar ol. Ja en Dan.8:13, diskuto interchanjesis inter du santi.

Dan 12:6 *Un ek li dicis a la viro vestita per lino, qua stacis super l'aqui di la rivero: Kande esos la fino di ta marveli?*

6a- En Dan.8:14 la questioni di la santi recevis de Deo la respondo di la 2300 vespero-mateno qui determinis la dato 1843. La procedo itere esas prenita e la questiono koncernas ica-foye la fino di la mondo; la momento kande la profetajo cesos esar utila. La questiono esas pozita a Kristo reprezentita per ica *viro vestizita per lino* qua stacas *super la rivero* en observo di lua trairo da homi. Deo riprenas l'imajo di la trairo di la Reda Maro qua salvis la Hebrei ma dronigis lia Egiptiana enemiki.

Dan 12:7 *Ed me audis la homo vestizita per lino, qua stacis super l'aqui dil rivero; ilu levis vers la cieli lua dextra mano e lua sinistra mano, ed ilu juresis per la vivanto eternale ke to esos en tempo, tempi, e duimo di tempo, e ke omna ico finos kande la forco dil santa populo esos totale frakasita.*

7a- *E me audis la homo vestizita per lino, qua stacis super l'aquaji di la rivero; ilu levis vers la cieli lua dextra mano e lua sinistra mano,*

En poziciono di Arbitrala Judicianto, Iesu-Kristo levas vers la cielo lua dextra mano benindikanta e lua sinistra mano punisanta por facar solena deklaro.

7b- *ed il juris per ta qua vivas eternale ke to esos en tempo, tempi, e la duimo di tempo*

Citante la profetala durero di la papala rejio, Kristo montras e memorigas sua judicio qua, en la pasinto, kondamnis sua eklezio suferar la exakti di la papala rejimo e la malediki di la barbara invadi qua precedis ol; ico pro la abandonado di la sabato de la 7ma di marto 321. La kredanti di l'epoki di l'adventista probi do esas avertita. Ma duesma raciono duktas Deo mencionar ica papala rejio; ol esas la dato di lua komenco, nome 538 de nia ero. La selekto esas judicioza, nam ica dato 538 servos kom bazo por la kalkuli quin la profetajo propozos a ni, prezertante nova profetala duri en la versi 11 e 12.

7c- *e ke omna ico finos kande la forco di la santa populo esos* ***komplete frakasita***

Ta kurta frazo bone rezumas ica foye la vera fino-tempo : kande, pos la lasta ***granda kalamitato***, la elektiti esos apude exterminesar, radikale efacita de la surfaco di la tero; remarkez la precizeso: ***komplete frakasita***.

Dan 12:8 *Me audis, ma me ne komprenis; e me dicis: Mea sinioro, quo esos la fino di ta kozi?*

8a- Povra Daniel! Se la kompreno di lua libro esas ankore misterio por ti qui vivas en 2021, quante ta kompreno esis exter lua porteso e neutila por lua propra salveso!

Dan 12:9 *Il respondis: Irez, Daniel, nam ca vorti esos sekreta e siglita til la tempo di la fino.*

9a- La respondo dil angelo lasos Daniel sen satisfaceso, ma ol konfirmas la tardigita plenumo di la profetajo rezervita por *la tempo di la fino* di la Kristana epoko.

Dan 12:10 *Multa esos purigita, blankigita e filtrita; la malicema agos malbone e nulu ek la malicema komprenos, ma ti qui havos inteligenteso komprenos.*

10a- *Multa esos purigita, blankigita e filtrita*

Riprenante hike la exakta citajo vortope de Dan.11:35, l'angulo konfirmas la identeso papal di la ***rejo*** aroganta e despota qua *levas su super omna deii* e mem di la sola vera ***Deo***, en la verso 36.

10b- *la malicanti agos malice e nula de la malicanti komprenos,*

L'angulo mencionas principo qua durigos til la fino dil mondo, la prolongeso dil malico esas imajizita en la profeciuri di Daniel per la prolongeso di "*la bronzo* » de la peko Greka e de la « *fero* » de la forteso Romana til la reveno di Kristo. La malicanti esos duople impedita komprenar: unesme per sua propra desintereso, e duesme, per *povo di eroro* donita da Deo qua igas li kapabla *kredar la mentio* segun 2 Th.2:11-12 : *Do Deu sendas a li* ***povo di eroro, por ke li kredas la mentio****, por ke omna qui ne kredis la verajo, ma plezuris pri la neyusteso, esez kondamnita*.

10c- *ma ti qui havos inteligentesko komprenos.*

Ica exemplo pruvas ol, *l'inteligenteso* spiritala esas partikulara donaco donita da Deo, ma ol preiras da bona uzo di *l'inteligenteso* bazala donita a omna normala homi. Pro ke mem en ca normo, homi konfundas l'instruciono e lua diplomi kun *l'inteligenteso*. Do me memorigas ica diferigo : l'instruktado permisas enirar en homala memorajo datumi ma nur *l'inteligenteso* permisas lia bona e sajua uzo.

Dan 12:11 *De la tempo kande cesos la ~~sacrifiko~~ perpetua, e kande establoses abomininda dezolo, esos mil duacent nonadek dii.*

11a- *De la tempo kande cesos la ~~sacrifiko~~ eterna*

Me mustas ankore memorigar, ma la vorto « ~~*sacrifiko*~~ » ne aparas en la originala Hebrea texto. E ca precizigo esas kapitala nam ca *perpetua* koncernas la cielala sacerdotala ofico di Iesu-Kristo. Riproduktante lua intercedo sur la tero, la papismo forprenas de Iesu-Kristo sua rolo di intercedanto por la peki di lua elektiti.

Ca paralela terala ministreso uzurpita komencas en 538; dato kande Vigile 1ª, l'unesma papo titulita instalesas en Roma, en la palaco di Laterano, sur la monto Caelius (la cielo).

11b- *e kande establisesos abominebla dezolo*

Do, de 538, dato kande komencas la romana papala rejimo mencionita en Dan.9:27:*e esos sur l'alio di* ***abominacuri di la desolo,*** *til extermino ed ol esos ruptita*[según]*to quo esas dekreto, sur la*[tero]*dezerta*.

En ca verseto, celanta la dato 538, l'Espirito ne plus celas nur la papala Roma, quo explikas la uzo di singulara formo por la vorto «abominaco». To ne esis la kazo en Dan.9:27, ube amba fazi di Roma, pagana pose papala, esis koncernata.

Ni remarkas l'intereso e l'importo di la grupigo en ca verseto di la du kozi: « *la forpreno di la perpetua* » a Kristo en Dan.8:11 e « *la alo* » papal qua portas « *l'abomininda dezolo* » citita en Dan.9:27. Per ligar ca du agi a la sama dato 538 e a la sama ento, l'Espirito konfirmas e pruvas ke l'autoro di ca mis-agi esas vere la Romana papismo.

En Dan.11:31, l'ago atribuita a la Greka rejo Antiochos 4 prezentesis a ni la modelo tipo di quo Deo nomizas « *l'abominajo di la desolo* ». La papismo riproduktas ol, ma dum 1260 longa e sangizita yari.

11c- *esos mil duacent nonadek dii.*

Por igar nefalsigebla la profetala duri citita qui koncernas la tempo di la fino, l'unajo pozicionas ante la nombro en omna profetaji di Daniel : *dii 1290* ; *dii 1335* (sequanta verseto) ; Dan.8:14 : ***vespero-mateno 2300*** ; ed ja en Dan.9:24 : semani 70.

Ni havas nur un tre simpla kalkulo por facar : 538 + 1290 = 1828.

La intereso di ca dato 1828 esas donar a l"adventista probo universala karaktero, nam ol ciblas la triesma ek la kin yari di l"adventista konferenci tenita en Albury Park en London en la prezenteso di la rejala familio di Anglia.

Dan 12:12 *Felica esas qua vartos, ed arivos til mil e triacent triadek e kin dii!*

12a- Nur ca verseto donas a ni la signifiko di ca du profetala duri. La temo esas la varto di la reveno di Kristo, ma specala varto bazita sur nombrala propozi donita da la Biblo. Nova kalkulo necesas: 538 + 1335 = 1873. L'anjelo prezentas a ni du dati qui signas rispektive la komenco e la fino di l'adventista fidoprobo plenumita inter la yari 1828 e 1873. Tala-maniere, nia atento direktesas a la dati 1843 e 1844 qui esis precize la kauzi di du sukcesiva varti di la glorioza reveno di Iesu-Kristo en USA, do en protestanta tero.

En l' imajo di la transiro dil fluvio « Tigris », la tigro manjanta homala animi esas ta dati 1843-1844 qui duktas de la spiritala vivo a la spiritala morto la reprobita protestanto. Kontree, ta qua sucesis la probo ekiras vivanta e benedikata da Deo de ca danjeroza transiro. Il obtenas de Deo, specala feliceso : « *Felica esas qua* atingos 1873 ! »

Dan 12:13 *E tu, iras til tua fino; tu repozos, e tu stakos por tua heredajo ye la fino di la dii.*

13a- Daniel deskovros pos la unesma revivesko en qua ilu reviveskos, la signifiko di omna kozi quin ilu transdonis a ni. Ma por l'adventisto ankore vivanta, lua instruado ankore kompletigos per la reveluri kontenita en l'Apokalipso di Ioannes.

La libro di Daniel bone celas lua enorma richeso. Ni rimarkis ibe la lecioni di enkurajigo qua la Sinioro adresas a lua elektiti di la lasta dii, nam ca lasta dii ritrovos la normo di timo e desegureso qua prevalis dum tota la terala homala historio. Unafoye pluse ma la lasta, la elektiti esos indikita per fingro e konsiderata responsiva pri la desfortuni qui falos sur la rebela survivanti di la Triesma Mondomilito anuncita en Dan.11:40-45 ed Apok.9:13. Ezekiel 14 prezertas la tipa modeli di la fido: Noe, Daniel, e Iob. Quale Noe, ni devos eskapar e rezistar a la fluo di penso di la mondo per konstruktar nia arko di fideleso a Deo. Quale Daniel, ni devos restar ferme atachita a facar nia devo di elektiti per refuzar la normo establisita da la falsa religio. E quale Iob, ni devos aceptar sufrar fizike e mentale irgekande Deo permisas, havante super Iob avantajo: per lua experienco, ni lernis pro quo Deo permisas ca probi.

La libro di Daniel anke permisis a ni plu bone komprenar la nevidebla cielala vivo. To, per deskovrar ta persono nomizita Gabriel, nomo qua signifikas 'ta qua vidas la vizajo di Deo'. Il esas prezenta en omna importanta misiioni di la plano di la divina salvo. E ni mustas realigar ke, en la cielala regno di Deo, il ed omna bona angeli privacesis de la prezenteso di Mikael, l'angela expreso di Deo, dum la tempo di lua terala enkarnigo, to esas, 35 yari. En granda partigo di amo, Mikael anke partigas lua autoritato, aceptante esar nur '*un ek la chefa chefi* ». Tamen Gabriel anke prezentis ol a Daniel, l'elektito inter la elektiti, kom « *la Chefo di tua populo* ». E Dan.9 revelas tre klare omno quo Jesus venas plenumar por salvar sua fidela elektiti. La salvanta projeto divina esas tante klare anuncata, pose plenumita ye la 3ma di aprilo 30 per la krucifo di Jesus-Kristo.

La libro di Daniel montris a ni ke fido esas demonstrebla nur da adulto. E ke segun Deo, l'infanto divenas adulto enirante lua dek-e-triesma yaro. Do ni povas nur konstatar l'amara frukto portita da la bapto di infanti e la religiala naskala heredajo en omna falsa religii. Jesus deklaris en Marko 16:16 : *ta qua kredos e baptesos salvesos; ta qua ne kredos kondamnesos*. To signifikas do ke ante la bapto, la fido mustas esar prezenta e demonstrata. Pos la bapto, Deo probas ol. Anke, altra perlo revelita en Daniel, ca vorti di Jesus de Mat.7:13 esas konfirmata: *Enirez tra la streta pordo. Kar larja esas la pordo, spacoza esas la voyo qua duktas a perdo e multa trairas ibe*; ed anke en Mat.22:14: *Kar multa esas la vokati, ma poka esas la elektiti*; segun Dan.7:9, *dek miliardi de vokati* responsar a Deo por, nur, *un miliono de*

elektiti rekompensita salveso, nam li vere bone *servis* la Kreinto Deo, en Kristo en la Santa Spirito.

La chapitro 12 jus pozis la fundamenti di la strukturo dil libro Apokalipso memorigante la dati 538, 1798, 1828, 1843-1844 celita e sugestita ma fundamentala por la tempodivido en Apokalipso, e 1873. Altra dato, 1994, konstruktesos ibe por la desfeliceso di uni e la feliceso di altri.

Iniciado a la profetala simbolismo

En omna biblikal alegorii, la Spirito uzas terala elementi di qua ula kriterii povas simbolizar anonima entaji qui prezertas komuna kriterii. Singla simbolo uzenda do mustas esar examinata sub omna lua aspekti, por ekstraktar de ol, la lecioni maskita da Deo. Prenez exemple, la vorto « *maro* ». Segun Gen.1:20, Deo poplizas ol per animali de omna sorti, nekalkulebla e anonima. Lua medio esas fatala por la homo qua vivas per lua respiro en l'aero. Ol divenas tale simbolo di morto por la homo qua, juste, povas timar anke lua salozeso qua sterligas la tero. Videble, ca simbolo ne esas favoroza por la homaro e, pro lua senco di morto, Deo donos lua nomo a la kuvo di abluciono di Hebrei qua prefiguras la aquo di bapto. Or baptizar signifikas submersar, to esas, mortar droninta por rivivar en Iesu-Kristo. La olda homo nejustifikita rilevizas portanta la justeso di Kristo. Ni vidas ibe, tota la richeso di unika elemento di la divina kreo: *la maro*. Sub ca instruktado, ni komprenos plu bone la signifiko qua Deo donas a ca verseto de Daniel 7:2-3 : « *… e vidu, la quar venti de la cieli ekbris sur la granda maro. E quar granda animali ekiris de la maro, diferanta unu de l'altra* ». Savez ke « *la quar venti de la cieli* » sugestas la universala militi qui portas al dominacanta povo la vinkinta populi. Hike, « *la granda maro* » simbolizas la homala maso di pagana populi qui, ne honorante Deo, esas, a lua okuli, egala a la animali di « *la maro* ». En l'expreso, « *quar venti de la cieli* », « *quar*» reprezentas la 4 kardinala punti di la direcioni Norda, Suda, Est e West. La « *venti de la cieli* » adportas chanji en l'aspekto di la cielo, pulsante la nubi, li efektigas sturmi e adportas la pluvo; forpulsante la nubi, li favoras sunbrilo. Same, la militi efektigas granda politikal e sociala chanji, enorma trasturni qui donas la dominaco a la nova vinkinta populo selektita da Deo, ma sen ke ol esez benedikata da Il. Nam indikita kom « *animalo* », il ne havas la yuro a la benedici destinita por esar ofrata a la vera homi; lua elektita fideli qui marchas en la divina lumo de Adam ed Eva, e ca til la fino dil mondo. E qui esas lua elektiti? Ti en qui ilu agnoskas lua imajo, nam la homo facesis segun l'imajo di Deo segun Gen.1:26. Rimarkez ica diferi: la homo esas facita o kreita da Deo segun lua imajo, dum ke l'animalo esas produktita per lua medio, marala, terala, o cielala, segun l'ordono donita da Deo. La selekto dil verbo markas la diferi di la stando.

En duesma exemplo, prenez la vorto « *tero* ». Segun Gen.1:9-10, ca nomo « *tero* » esas donita a la sika tero qua ekiris de la « *maro* » ; imajo quan Deo explotados en Apo.13, por simbolizar la protestanta fido qua ekiris de la katolika fido. Ma examenez ankore altra aspekti di la « *tero* ». Ol esas favoroza a la homo kande ol nutras lu, ma desfavoroza, kande ol prenas l"aspekto di arida dezerto. Ol do dependas de bona ciela irigaco por esar beno a la homo. Ca irigaco povas venar anke de la riveri e fluvii qui trairas ol ; pro to, la vorto di Deo ipsa komparesas a « *fonto di vivanta aquo* » en la Biblo. Esas la prezenteso o manko di ca « *aquo* » qua determinas la naturo di la « *tero* », e spirale, la qualeso di la kredo di la homo kompozita ye 75% de aquo.

En triesma exemplo, prenez la cielala astri. Unesme, « *la suno* », pozitiva flanko, ol lumizas; segun Gen.1:16, ol esas la lumizanto di la « *dio* », ol varmigas e favoras la kresko di planti de qui l'homo facas sua nutrivo. Negativa flanko, ol brulas la rekoltaji per exceso di varmeso o manko di pluvo. Galileo havis racion, ol esas en la centro di nia universo e omna planeti di lua sistemo rotacas cirkum ol. E ol esas precipue la maxim granda, la Biblo indikas ol kom « *la maxim granda* » en Gen.1:16, la maxim varmega e ol ne esas aceposebla. Omna ta kriterii facas ol la perfekta imajo di Deo en qua omna ta karakterizivi trovesas. Nulu povas vidar Deo e vivar, nek plu kam ol povas pozar sua pedi sur la « *suno* » ; la sola astro maskula, la altra esanta omna planeti o astri feminizita. Pos lu, « *la luno* », « *la maxim mikra* » : segun Gen.1:16, ol esas la lumizanto di la nokto, di la tenebri super qui ol prezidas. « *La luno* » do havas nur negativa mesajo por el. Quankam la maxim proxima a ni, ca astro longe konservis la mistero di lua celita vizajo. Ol ne brilas per su ipsa ma quale omna altra planeti, ol rinversas a ni, en progresiva ciklo, febla lumo quan ol recevas de la « suno ». Per la toto di ca kriterii, « la luno » esas la perfekta simbolo por reprezentar, unesme, la juda religio, e duesme, la falsa kristana religio di la roma katolika papismo, de 538 til nun, e di la protestanta luteranismo, kalvinismo e anglikaneso, de 1843. Existas anke en la cielo, la « *stelaro* » qui segun Gen.1:14-15-17 havas du roli quan li dividas kun « *la suno e la luno* ».Ta di « *signar l'epoki, la dii e la yari* », e ta « *lumizar la tero* ». Li brilas, en lia majoritato, nur dum la tempo di tenebri, la nokto. Ol esas l'ideal simbolo por reprezentar la servisti di Deo, la veri, til ke la profetajo atribuas a li falo; quo indikas chanjo di lia spiritala stando. To esos la mesajo qua Deo uzos por evokar la falo di kristanismo viktimo di Romala mentio en Dan.8:10 e Apo.12:4 ; e la falo di universala protestantismo en Apo.6:13 e 8:12. Izolita, « *la stelo* » signifikas la katolika papeso en Apo.8:10-11, la protestanta kredo en Apo.9:1 ; e kunigita en krono en la nombro 12, la Vinkinta Elektita Asemblo, en Apo.12:1. Dan.12:3 indikas ol kom la simbolo di « *ti qui instruktos la yusteso a la multitudo* », to esas, « *ti qui lumizas la tero* » de la lumo donita da Deo.

Ca kin simboli ludos importanta rolo en la profetajo di l'Apokalipso. Do tu povas exercar su por deskovrar la celita mesaji e portata da la kriterii di la simboli prezentita. Ma kelka esus desfacila deskovrar, anke, Deo indikas, ipsa, la klefo di la mistero, en versi di la Biblo, quale la vorti « *kapo e kaudo* » qui ne povas esar komprenata nur per la senco quan Deo donas a li en Esa.9:14, ube ni lektas : « *la magistrato o l'ancien esas la kapo, la profeto qua instruktas la mentio, esas la kaudo* ». Ma la verseto 13 propozas paralele, do portanta la sama senci, « *la brancho di palmo e la kano* » ; « *kano* » qua reprezentos la papaleso Romana en Apo.11:1.

Anke existas simbolala signifiko di cifri e nombri. Segun bazala regulo, ni havas en kreskanta ordino:

Por la cifro «1»: unikeso (divina o nombrala)

Por la cifro «2»: neperfekteso.

Por la cifro «3»: perfekteso.

Por la cifro «4»: universaleso (4 kardinala punti)

Por la cifro «5»: homo (la homala esanto maskula o feminala).

Por la cifro « 6 » : la angelo cielala (l'entajo o mesajisto cielala).

Por la cifro « 7 » : la pleneso. (Anke : sigilo dil Dio kreinto)

Supre ta cifro, ni havas kombini di adiciono di la sep unesma bazala cifri; exempli : 8 =6+2 ; 9 =6+3 ; 10 =7+3 ; 11 =6+5 e 7+4 ; 12 =7+5 e 6+6 ; 13 =7+6. Ta selekto havas spiritala signifiko en relato kun la temi traktita en ta chapitri dil Apokalipso. En la libro di Daniel, ni trovas la profetala mesaji pri la Kristala epoko en la chapitri 2, 7, 8, 9, 11 e 12.

En la libro Apokalipso revelita a l'apostolo Ioannes, la simbolala kodo di la numeri di la chapitri esas extreme revelanta. La Kristana epoko esas deskriptita en du precipua historiala parti.

L'unesma, asociita kun la numero "2", kovras la maxim multa tempo di la "neperfekteso" doktrinala di la Kristana fido reprezentita de 538 da la katolika papismo, heredanto di la religiala normo establita de la 7ma di marto 321 da la pagana Romana imperiestro Konstantinus 1ma.^{er}. La chapitro 2 kovras la tota tempo inter 94 e 1843.

La duesma parto reprezentita per la cifro « 3 » koncernas, de 1843, la tempo « adventista », tempo kande Deo postulas « la perfekteso » doktrinala apostolala restauracita konforme al la programo profetizita per la dekreto divina citita en Dan.8:14. Ta perfekteso atingesos gradope til la reveno di Kristo expektata por la printempo 2030.

Supre la cifro 7, la cifro 8, t.e. 2+6, evocas la tempo di neperfekteso (2) di diablala verki (6). La cifro 9, t.e. 3+6, indikas la tempo di perfekteso (3) e anke diablala verki (6). La cifro 10, t.e. 3+7, profecias por la tempo di perfekteso (3), la plenajo (7) di la divina verko.

La cifro "11", t.e. precipue 5+6, celas la tempo di Franca ateismo en qua, la homo (5) esas asociita kun la diablo (6).

La numero « 12 » esas, 5+7, revelas l"asociuro dil homo (5) kun la Deo kreanto (7 = la pleneso e lua rejala sigilo).

La numero « 13 » esas, 7+6, indikas la pleneso (7) dil Kristana religio asociita kun la diablo (6); papala unesme (*maro*) e protestanta (*tero*) ye la lasta dii.

La numero « 14 » esas 7+7, koncernas l"adventista laboro e lua universala mesaji (*Evangilo eterna*).

La nombro « 15 » esas, 5+5+5 o 3x5, evocas la tempo di la perfekteso (3) homala (5). Ol esas qua markas la fino di la tempo di graco. La « *frumento* » spiritala matureskas por esar rikoltabla e enmagazenata en la ciela grenuyi. La preparo dil elektiti finas nam li atingis la nivelo exaktata da Deo.

La nombro « 16 » koncernas en l'Apokalipso, la tempo kande Deo versas « *la sep lasta kupi di lua iraco* » sur lua religiala enemiki, la nefidela kristanismo di chapitro 13.

La numero « 17 » prenas lua signifiko, quale la precedanta, en la temo quan Deo donas a lu en lua profetajo, to esas, en Apokalipso 17, la simbolo di « ***jugo** di la granda prostituitino* » per Deo. En la Biblo, la unesma uzo di ca simbolika numero koncernas la paskala semano qua komencas ye la 10ma dio di la unesma monato di la yaro e finas ye la 17ma dio. Plenumita laŭlitere pri la dii por la morto de « *l'agno di Deo* » Iesu-Kristo, la Pasko esas profecita en dii-yari en la 70ma di « *70 semani* » di yari de Dan.9:24 til 27. La profecio di la 70ma semano di la verso 27 kovras do la tempo di la sep yari inter la dati 26 e 33. La skopo indikata da la profecio esas la Pasko situita en la printempo, « *en la mezo* » di ca sep yari di la profetala semano mencionita en Dan.9:27.

Por la lasta vera « adventisti », la numero 17 koncernos 17 yarcenti di praktiko di Romana sundio, peko establita ye la 7ma di marto 321. Dat-anniversario di la fino di ca 17 yarcenti, la 7ma di marto 2021 apertis la « *tempo di la fino* » profetizita en Dan.11:40. Ica « *tempo* » esas favoroza por l'acompliso di ca lasta admonanta puniso qua, indikante la Triesma Mondomilito, anke esas profetizita da Deo per la « *sisesma trumpeto* » revelita en Apok.9:13 til 21. L'economiala ruino prokrastita da la viruso Covid-19 markas la yaro 2020 (20ma di marto 2020 til 20ma di marto 2021) kom la komenco di la divina punisi.

La chapitro « 18 » havas kom temo la puniso di « *Granda Babilono* ».

La chapitro « 19 » celas la kontexto di la reveno en glorio di Iesu-Kristo e lua konfronto kun homala rebeli.

La chapitro « 20 » mencionas la sepesma yarmilo, sur la dezoligita tero ube la diablo esas enkarcerigita ed en la cielo, ube l'elektiti procedas a la judiko di la vivi e verki di la mala rebeli mortinta e repudiita da Deo.

La chapitro « 21 » retrovas la simboliko 3x7, to esas, la perfekteso (3) di la divina santigo (7) riproduktita en lua elektiti rekompensita de la tero.

On konstata tale ke la profetajo prenas por temo l'elektiti dil adventismo en Apo.3, 7, 14 =2x7 e 21 =3x7 (kresko vers la perfekteso di la santigo).

La chapitro « 22 » inauquras la tempo ube, sur la tero regenerita e rinovigita, Deo instalas sua trono e la elektiti di sua eterna regno.

L'adventismo

Qui esas do ica filii e filiini di Deo? Tam dicar to quik, nam ca dokumento donos omna dezirinda pruvi, ca Divina Revelaceso adresesas da Deo a Kristani "adventisti". Nam, ka to plezas o ne, la volo di Deo esas suverena, e depos la printempo 1843, dato di l'efiko di dekreto profecita en Daniel 8:14, la normo "adventista di la sepesma dio" esas la exkluziva kanalo qua ankore ligas Deo e lua homala servisti. Ma atencez! Ca normo konstante evolucionas, e la rifuzo di ca evoluciono, volita da Deo, igis lua oficala institucala reprezento vomita da Jesu-Kristo depos 1994. Quo esas adventismo? Ca vorto venas de Latina "adventus" qua signifikas: aveno. Tiu di Jesu-Kristo, por lua granda finala retroveno en la glorio di la Patro, esis expektata en printempo 1843, en autuno 1844, ed en autuno 1994. Ta falsa expekti previdita en la projeto di Deo, tamen portis tragika spiritala konsequi por ti qui desprizis ta profetala anonci e lia expekti, nam li esis organizita, suverene, da la granda Deo kreinto. Do, irgu qua agnoskos en ca dokumento lumo propozita da Jesu-Kristo divenos, direte konseque, "adventisto", "di la sepesma dio", se ne che homi, to esos la kazo che Deo; to, quik kande lu abandonos la religiala ripozo di l'unesma dio, por praktikar la ripozo di la sepesma dio, nomizita sabato, santigita da Deo depos la kreado dil mondo. L'aparteno a Deo implikas komplementa divina postuli; kun la sabato, l'elektita adventisto devos realigar ke lua fizikala korpo anke esas la proprieto di Deo, e pro to, lu devos nutrar e sorgar ol quale preca divina havajo, karnala santuario. Nam Deo preskriptis por l'homo, en Gen.1:29 lua ideala dieto: "*E Deo dicis : Voyez, me donas a vu omna herbo portanta semino e qua esas an la surfaco di tota la tero, ed omna arboro havanta en lu frukto di arboro e portanta semino : to esos vua nutrivo.* ».

La penso adventista esas nedisigebla de la kristana projeto revelita da Deo. La reveno di Iesu-Kristo esas mencionita en multa citaji biblikal : Psal.50:3 : « ***Il venas, nia Deo**, il ne restas silenta ; avan ilu esas devoranta fairo, cirkum ilu violenta tempesto* » ; Psal.96:13 : « *... avan l'Eterno ! Nam il venas, **car il venas por judikar la tero** ; il judikos la mondo kun yusteso, e la populi segun sua fidebleso.* » ; Esa.35:4 : « *Dicez a qui havas la kordio trublita: Kurajez, ne timez; hike esas vua Deo, la venjo venos, la rekompenso di Deo;**Il venos ipsa, e salvar vu*** » ; Ose.6:3 : « *Ni konocas, serchez konocar l'Eterno;**lua arivo esas tam certa kam ta di l'auroro. Il venos por ni quale la pluvo**, quale la pluvo**de la printempo** qua irigas la tero* » ; en la skripti di la nova alianco, ni lektas : Matt.21:40 : « *Nun, **kande la mastro di la vineyo venos**, quo il facos a ta vit-kultivisti?* » ; 24:50 : « *... **la mastro di ca servisto venos la***

dio kande il ne expektas ol *ed ye la horo qua il ne konocas,* » ; 25:31 : « ***Kande la Filio dil homo venos en lua glorio****, kun omna anĝeli, il sidos sur la trono di lua glorio.* » ; Jea.7:27 : «*Tamen ca, ni savas de ube il esas;* ***ma Kristo, kande il venos****, nulu savos de ube il esas.* » ; 7:31 : « *Multa en la turbo kredis a il, ed li dicis:* ***Kristo, kande il venos****, ka il facos plu mirakli kam ica?* » ; Héb.10:37 : « *Ankore poke, poke di tempo:* ***ta qua mustas venir venos****, ed il ne tardos* ». La lasta atesto di Jesus : Jea.14:3 : « *E, kande me departos, e preparos por vi loko****, me revenos, e me prenos vi kun me****, por ke ibe ube me esas, vi anke esez* » ; L'atesto dil angeli : Act.1:11 : « *e dicis : Galileani, pro quo vi haltas e regardas ad cielo?****Ta Iesu, qua esis elevita a cielo de meze de vi, venos same kam vi vidis Ilu iranta a cielo.*** ». La adventista projeto dil Mesio aparas en : Esa.61:1-2 : « *La spirito di la Sinioro, YaHWéH, esas sur me, nam YaHWéH unktis me por portar bona novaaji a la desfelica; Il sendis me por sanigar ti qui havas frakasita kordio, proklamar a la kaptiti libereso, e a la karcerani liberigo; proklamar yaro di gracio di YaHWéH, …* » Hike, lektante ca texto en la sinagogo di Nazareth, Jesus haltigis sua lektado e klozis la libro, nam la sequo, koncerne la « *dio di venjo* » devis realigesar nur 2003 yari pose, por sua divina glorioza retroveno : « *e* ***dio di venjo di nia Deo*** *; por konsolar omna afliktiti ;* »

L'adventismo havas hodie multa vizaji, ed unesme, l'oficala institucional aspekto qua rejectis en 1991, la lasta lumo quin Jesusu propozis ad ol, per la humila homala instrumento quo me esas. La detali aparos ube oportas en ca dokumento. Tre multa disidenta adventista grupi existas dispersita sur la tero. Ca lumo esas adresita a li unesme. Ol konstituas la « granda lumo » a qua nia spiritala fratino Ellen White volis duktar l'adventista populo. El prezentis elua verko kam la « mikra lumo » qua duktas vers la « granda ». E en elua lasta publika mesajo, tenante en l'aero per amba manui la santa Biblo, el deklaris : « Frati, me rekomendas a vu ca libro ». Elua deziro esas hodie exaucita ; Daniel ed Apokalipso esas tote deskriptita per strikta uzo di Bibla kodexi. Perfekta harmonio revelas la granda sapienco di Deo. Lektanto, lektantino, irgu quo tu esas, me exhortas tu ne facar la erori di la pasinto, esas tu qua mustas adaptar su a la divina projeto, nam l'Omnipotenta ne adaptos su a tua vidpunto. La refuzo di la lumo esas mortala peko sen irga remedio ; la sango versita da Jesus-Kristo ne kovras ol. Me klozas ca importanta parentezo e rivenas a la « *kalamitato* » anuncita.

Ante abordar la rakonto di l'Apokalipso, me mustas explikar a tu pro quo, generale, la profecii inspirita da Deo esas por ni, la homala enti, maxim vive importanta, nam lia konoco o lia desprizo havos konseque la eterna vivo o la definitiva morto. La motivo esas la sequanta : la homala ento amas la stabileso e pro to, il timas la chanji. Do, il protektas ica stabileso e transformas sua religio en tradiciono, ekartante omno qua prezentesas kun aspekto di noveso. Tal agis, por lia perdo, unesme, la judi di l'anciana divina alianco, quin Jesus ne hezitas denuncar kom esanta « *sinagogo di Satan* » en Apo.2:8 e 3:9. Per adherar a la tradiciono di la patruli, li kredis ke per ica moyeno li sucesus protektar lia relato kun Deo. Ma quo eventas en ica kazo? La homo ne plu askoltas Deo kande Ilu parolas a lu, ma lu demandas a Deo askoltar lu parolar. En ica situaciono, Deo ne plu trovas sua kontento, to des plu ke, se esas vera ke Ilu ne chanjas su en sua karaktero e sua judiko qua restas eternale la sama, esas anke vera ke sua projeto esas en konstanta kresko e en perpetua chanjo. Un verseto suficas por konfirmar ica ideo : « *La voyo di la justa esas quale la lumo brilanta,* ***di qua la brilo kreskas*** *til la mezo di la dio.* (Pro 4:18) ». La « *voyo* » de ca verseto equivalas a la « *vojo* » enkarnacita en Iesu-Kristo. To pruvas ke la vereso di la fido en Kristo evolucionas anke dum la tempo, segun la selekto di Deo, konforme a lua projeto. La kandidati por l'eterneso devus donar a la vorti di Iesu la senco qua apartenas a li kande ilu dicis a li: « *A ta qua konservos til la fino mea verki, me donos…* (Apo.2:26)». Multa pensas ke suficas konservar l'aquirita de la komenco til la

fino; e to esis ja l'eroro di la nacionala Judi e la leciono di Iesu en lua parabolo pri la talenti. Ma to esas obliviar ke la vera fido esas permananta relato kun la Spirito di la vivanta Deo qua vejigas por donar a lua infanti ta nutrivo qua ekiras de lua buxo omnatempe e omnamomente. La vorto di Deo ne restriktas su a la santa skriburi di la Biblo, pos ol, restas permanente, la « Logos » vivanta, la Vorto momente facita karno, Kristo aganta en Santa Spirito por durigar lua dialogo kun ti qui amas e serchas Ilu per tota sua animo. Me povas atestar pri ca kozi nam me personale profitis de ica aporto di nova lumo quin me partigas kun ti qui amas Ilu same kam me. La noveso recevita de la cielo konstante plubonigas nia kompreno di lua revelita projeto e on mustas savar tranchar e abandonar la interpreturi obsoleta kande li divenas neaktuala. La Biblo invitas ni agar tale: « *Examinez omna kozi; retenez to quo esas bona;* (1Th.5:21)».

La judicio di Deo esas kontinue adaptata a ca progresiva evoluciono di la lumo inspirita e revelita a la elektita depoziteri di Lua orakli. Tale, la strikta respekto di la tradiciono produktas la perdo, nam ol impedas la homa ento adaptar su a la evoluciono di la salvanta programo revelita progresive til la fino di la mondo. Ol esas expreso qua prenas tota sua valoro en la religiala domajno, to esas: la vereso di la nuna tempo o la nuna vereso. Por plu bone komprenar ica penso, ni mustas regardar en la pasinto, ube ni havis en la tempo dil apostoli, doktrino di perfekta kredo. Pose, en epoki di extrem tenebri profetizita, la doktrino dil apostoli remplasesis da ta di la du "Romi"; l'imperiala e la papal, la du fazi di sama divina projeto preparita por la diablo. De lore, la laboro di reformo justifikas sua nomo, nam ol konsistas ek extirpar la falsa doktrini e riplantacar la bona semini destruktita dil apostolala doktrino. Kun multa pacienco, Deo donis tempo, multa tempo, por ke lua lumo riestabliseskos til lua kompleta finigo. Kontraste a la pagan dei qui ne reaktas, nam li ne existas, la kreinta Deo, lu, vivas eternale, ed lu montras ke lu existas, per lua reaktioni ed agadi neimitinda; regretinde por la homo, sub aspekto di severa punisi. Ta qua komandas a naturo, qua direktas fulmino, tondro e fulguri, qua vekas volkani e igas li sputar fairo sur la kulpoza homaro, qua ecitas ter-tremi e produktas destruktiva mare-tempesti, esas anke ta qua venas murmurar en la spirito di lua elektiti, l'avancado di lua projeto, quo lu preparas facar, quale lu anuncabis antee, longatempe ante. "*Nam la Sinioro, l'Eterno, ne facas irgo sen revelar lua sekreto a lua servisti la profeti* », segun Amos 3:7.

L'unesma regardo ad l'Apokalipso

En lua prezento, Johan, l'apostolo di la Sinioro Jesus-Kristo, deskriptas a ni l'imaji quin Deo donas a lu en vizio e la mesaji quin lu audas. Externe, ma nur externe, la Revelaciono, tradukuro de la Greka « apocalupsis », revelas nulo, nam ol konservas sua misterioza aspekto nekomprenebla por la multitudi di kredanti qui lektas ol. La misterio senkurajigas li, e li reduktesas a ignorar la revelita sekreti.

Deo ne agas tante sen motivo. Agante tiel, Il instruktas a ni quale santa esas Lua Revelajo e ke, pro to, ol destinizesas nur a Lua elektiti. E hike esas necesa esar klara pri la temo: Lua elektiti ne esas ti qui pretendas esar tala, ma nur ti quin Ilu rie konocas kom Lua servisti, pro ke li distingesas de la falsa kredanti per sua fideleco ed obado.

« *Revelado di Iesu Kristo, qua Deo donis a lu por montrar a lua servisti la kozi qui mustas eventar* ***balde****, ed ilu konocigis, per sendado di sua anjelio, a sua servisto Ioannes, qua atestis la vorto di Deo e la testifieso di Iesu Kristo, omno quo ilu vidis.* (Apo.1:1-2) ».

Do, ta qua deklaris en Ioannes 14:6, « *Me esas la voyo, la vereso e la vivo; nulu venas a la Patro escepte tra me* », venas, per lua Apokalipso, lua Revelado, montrar a lua servisti la voyo di la vereso qua permisas a li obtenar la eterna vivo ofrata e propozata en lua nomo. Ne obtenos ol do nur ti qu'il judikos digna recevar ol. Pos montrar konkrese per lua terala ministerio quo konsistas la modelo di la vera fido, Iesu agnoskos ti qui esas digna de lu e de lua volontala expiaco-sakrifiko, pro ke li efektive engajis su en ca modelo-voyo en qua il marchis ante li. Lua kompleta konsekro a la servo di Deo esas la normo propozata. Se la Mastro dicis a Pilato: « *... me venis en la mondo por atestar la vereso ...* (Ioan. 18:37) », en ca sama mondo, lua elektiti mustas facar same.

Omna misterio havas lua expliko, ma por obtenar ol, on mustas uzar la klefi qui apertas e klozas l'acceso a la sekreti. Ma ve por la kurioza surfacala, chefa klefo esas Deo ipsa, en persono. Segun lua volo e segun lua neerora e perfekte justa judiko, il apertas o klozas la homala intelekto. Ca unesma obstaklo igas la revelita libro nekomprenebla e la santa Biblo generale divenas, kande ol esas submisata a la lektado di falsa kredanti, kolektajo di religia alibi artikli. E li esas tre multa ta falsa kredanti, pro quo, sur tero, Iesu multigis lua averti pri

la falsa kristi qui aparus til la fino dil mondo, segun Mat.24:5-11-24 e Mat.7:21 til 23, ube il avertas kontre la falsa pretendi di ti qui deklaras esar de lu per granda krii.

L'Apokalipso do esas la revelo di la historio di la vera kredo agnoskita da Iesu-Kristo en Patro ed en Santa Spirito ekirinta de la Patro, l'unika Deo kreinto. Ica vera kredo qualifikas lua elektiti qui trairas tra la yarcenti tenebriza di tempi di extrema religiala konfuzo. Ica situo justifikas la simbolo di *stel-i* qua Deo atribuas a la elektiti quon lu agnoskas, mem momente, nam quale li, segun Gen.1:15, li brilas en la tenebri, « *por lumizar la tero.* »

La duesma klefo di l'Apokalipso esas celita en la libro di la profeto Daniel, un ek la libri di l'anciana pakto, qua konsistas la unesma ek la « *du atestanti* » di Deo mencionita en Apok.11:3 ; la duesma esanta l'Apokalipso e la libri di la nova pakto. Dum lua terala ministerio, Iesus atencigis lua disipuli pri ca profeto Daniel, di qua la atesto esas klasifikita en la libri historiala en la santa « Thora » juda.

La Revelo di Deo prenas l"aspekto di du spiritala koloni. To esas tante vera, ke la libri di Daniel e ta di l"Apokalipso donita a Ioannes esas interdependanta e komplementa por portar, quale du koloni, la kapitelo di cielala revelo.

L"Apokalipso do esas la historio di la vera kredo qua Deo definas en ca verseto: « *Felica esas ta qua lektas e ti qua audas la vorti di la profetajo, e qui konservas la kozi skribita en ol! Nam la tempo esas proxima* (Apo.1:3) ».

La verbo « lektar » havas por Deo preciza senco qua asocias ol kun la kompreno di la lektita mesajo. Ta penso expresesas en Esa.29:11-12 : « *Tota revelaco esas por vi quale la vorti di siglita libro qua donesas a homo qua savas lektar, dicante : Lektez to! Ed qua respondas : Me ne povas, nam ol esas siglita ; o quale libro qua donesas a homo qua ne savas lektar, dicante : Lektez to! Ed qua respondas : Me ne savas lektar* ». Per ta komparaji, l'Espirito konfirmas la neposibleso komprenar la kodizita divina mesaji por ti qui « honoras Ilu per la boko e la labii, ma lia kordii esas distanta de Ilu», segun Esa.29:13 : « *La Sinioro dicis : Kande ca populo aprochesas a me,Ol honoras me per la boko e la labii; ma lua kordio esas distanta de me, e la timo quan ol havas pri me ne esas**nur tradiciona homala precepto*** ».

Triesma klefo riunionas kun l'unesma. Ol anke trovesas en Deo qua suverane selektas inter lua elektiti, tiun qua Ilu igos kapabla "lektar" la profetajo por lumizar lua frati e fratini en Iesu-Kristo. Nam Paulus rimemorigis en 1 Kor.12:28-29 : "*E Deo establisis en la Eklezio unesme apostoli, duesme profeti, triesme docisti, pose ti qui havas la dono di mirakli, lore ti qui havas la doni di sanigar, helpar, guvernar, parolar diversa lingui. Ka omnu esas apostoli? Ka omnu esas profeti? Ka omnu esas docisti?* ».

En l'ordo direktita da Deo, on ne improvizas su profeto per homala decido. Omno eventas quale Jesus docis en parabolo, ni ne mustas precipitar por prenar l'unesma plaso avan la sceno, ma kontree, ni mustas sideskar en la fondo dil salono, e vartar, se to eventos, ke Deo invitos ni irar a la unesma rango. Me ne ambicionis irga specala rolo en Lua verko, e me havis nur granda apetito por komprenar la signifiki di ta stranja mesaji, quin me lektis en Apokalipso. E esas Deo qua, ante ke me komprenis la signifiko, vokis me en vizio. Do ne astonesez pro la eceptionale lumoza karaktero di la verki quin me prezentas; ol esas la frukto di autentika apostolala misio.

La nekapableso momenta komprenar lua sekreti revelita per kodita maniero esas do normala e previdita en l'ordo establita da Deo. La nesavajo ne konstituas kulpo, tam longe kam ol ne esas la konsequo di refuzo di la lumo donita. Por la kazo di refuzo di quo il revelas tra la profeti quon il sendas a ta tasko, la divina sentenco esas imediala: ol esas la rupturo di relato, protekto ed espero. Tamen, profeto sendita, Johan, recevis de Deo kodita vizio, ye la tempo di la fino, altra profeto sendita prezentesas a vu hodie la dekodita vizaji de Daniel ed Apokalipso, ofranta a vu omna garantii di la divina benediko per lia sublima klareco. Por ca

dekodigo, unika fonto: la Biblo, nur la Biblo, ma la tota Biblo, sub la lumino di la Santa Spirito. L'atenco di Deo e lua amo esas turnita a la homala kreuri maxim simpla exemple obedianta infanti, diveninta rara ye la tempo di la fino. La kompreno di la divina penso povas realigesar nur en streta e intensa kunlaboro di Deo e lua servisto. La vereso ne esas shtelata; ol meritesas. Ol esas recevata da ti qui amas ol quale emano divina, frukto, esenco di la Sinjoro multe amata ed adorata.

La kompleta konstrukto di la granda Reveleso adportita komplementale da la libri Daniel ed Apokalipso esas giganta e trompe komplexa. Car en realeso, Dio ofte mencionas la sama temi sub aspekti e precizesi diferanta e komplementa. Til la grado di mastreso quan me havas nun pri la temo, la religiala historio revelacita esas tre simpla rezumar.

Restas ankore quaresma klefo : esas ni ipsa. Ni mustas esar elektiti, car nia animo e nia tota personeso mustas partajar kun Dio, omna lua koncepti di bonajo e malajo. Se ulu ne apartenas a Ilu, certe ilu kontestos lua doktrino en un punto o altra. La glorioza Reveleso aparas klare nur en la santigita mento di la elektiti. La vereso esas tala ke ol ne negocieblas, ol ne kompreneblas, on mustas aceptar ol quale ol esas o lasar ol. Quale Jesus docis, omno solvesas per "yes" o "no". E quo la homo adjuntas venas de la Malico.

Ankore restas un fundamentala kriterio qua esas exakata da Deo : tota humileso. La fiereso di verko esas legitima ma la superbeso nultempe esos : « *Deo rezistas a la superbi mais il facas graco a la humila* (Jak.4:6) ». La superbeso esante la radiko di malo qua kauzis la perdo di la diablo kun lua monstra konsequi por su ipsa e por omna cielala e terala kreituri di Deo, ne posiblas por superba ento obtenar l'elekto en Kristo.

La humileso, la vera, konsistas ek agnoskar nia homala febleso e kredar la vorti di Kristo kande il dicas a ni : « *sen me, vi povas nulo facar* (Johano 15:5)». En ca « *nulo* » trovesas, unesme, la posiblo komprenar la senco di lua kodizita profetal mesaji. Me dicos a vu pro quo e donos l'explikuro. En lua sajeso, lua divina sapienco, la Sinioro inspiresis a Daniel lua profetaji en elementi separita per deki di yari. Ante ke il inspiresis a me l'ideo facar la sintezo komparala di la toto di ta profetaji separita en chapitri, nulu facis ol ante me. Nam esas nur per ta tekniko ke l'acuzi prezentita da Deo ganisas precizeso e klareso. La sekreto di la lumo repozas sur la sintezo di la toto di la profetal texti, de la paralela studio di la datumi di lua separita chapitri, e precipue de serchar en la tota Biblo la spiritala signifiko di la simboli renkontrita. Til ke ta metodo ne esis uzata, la libro di Daniel, sen qua la profetajo di l'Apokalipso restas tote nekomprenebla, la divina acuzi mencionita ne tro multe trublis ti qui koncernesas. Por chanjar ta situaciono, la Santa Spirito di Jesus-Kristo inspiresis a me por klarigar to quo esis gardita, til lore, obskura. L'identigo di la quar precipua skopi di la divina kolero esas do revelata nediskuteble. Deo ne agnoskas altra autoritato kam ta di lua skribita vorto, ed ol esas qua denuncas ed akuzas, kom lua « *dua testi* » segun Apo.11:3, la pekanti terala e cielala. Nun regardez ca profetala historio revelita en rezumo.

<u>Unesma parto</u> : la historio di Izrael en deporto de – 605

Daniel arivas en Babilonia (-605) Dan.1
La vizioni di Daniel pri la sucesiva dominacanti
1-L'imperio Chaldaika : Dan.2:32-37-38 ; 7:4.
2-L'imperio Meda e Persa : Dan.2:32-39 ; 7:5 ; 8:20.
3-L'imperio Greka : Dan.2:32-39 ; 7:6 ; 8:21 ; 11:3-4-21.
4-L'imperio Romana : Dan.2:33-40 ; 7:7 ; 8:9 ; 9:26 ; 11:18-30.
5-La rejii Europana : Dan.2:33 ; 7:7-20-24.
6-La papala rejimo : . . . . . Dan.7:8 ; 8:10 ; 9:27 ; 11:36.

<u>Duesma parto</u> : Daniel + Apokalipso

Profetajo pri l'unesma arivo di la Mesio, rifuzita da la Judi : Daniel 9.

Persekuti di la Judi da la Greka rejo Antiochos IV Epifanes (-168) : anunco di *granda kalamitato* : Dan.10:1. La plenigo : Dan.11:31. La Romana persekuti (70) : Dan.9:26.

Pos la Chaldeani, la Mediani e Persiani, la Greki, la dominaco di Roma, imperiala, pose papala, de 538. En Roma, la Kristana fido renkontras sua mortala enemiko en sua du sucedanta fazi imperiala e papala : Dan.2:40 til 43 ; 7:7-8-19 til 26 ; 8:9 til 12 ; 11:36 til 40 ; 12:7 ; Apo.2 ; 8:8 til 11 ; 11:2 ; 12:3 til 6-13 til 16 ; 13:1 til 10 ; 14:8.

De 1170 (Pierre Valdo), la laboro di Reformo til la reveno di Kristo : Apo.2:19-20-24 til 29 ; 3:1 til 3 ; 9:1 til 12 ; 13:11 til 18.

Inter 1789 e 1798, la punisala ago di Franca revolucionala ateismo : Apo.2:22 ; 8:12 ; 11:7 til 13.

L'imperio di Napoleon 1ma : Apo.8:13.

De 1843, la probo di adventista kredo e lua konsequi : Daniel 8:14 ; 12:11-12 ; Apo.3. Falo di tradicionala protestantismo : Apo.3:1 til 3 ; lua puniso : Apo.9:1 til 12 (la 5ma^{ma} *trompeto*). La pioniri adventisti benedikata : Apo.3:4 til 6.

De 1873, la oficala benediko di l'institucuro adventista di la sepesma dio universala : Daniel 12:12 ; Apo.3:7 ; la *sigilo di Deo* : Apo.7 ; lua universala misio o mesaji di la tri angeli : Apo.14:7 til 13.

De 1994, submisita a profetala probo di fido, l'institucala adventista fido falas : Apo.3:14 til 19. La konsequo : ol unionas su kun la protestanta kampo repudiita de 1844 : Apo.9:5-10. Lua puniso : Apo.14:10 (*il drinkos*, ***lu anke****, ...*).

Inter 2021 e 2029, la Triesma Mondomilito: Daniel 11:40 til 45; Apo.9:13 til 19 (la 6^{a} *trompeto*).

En 2029, la fino di la tempo di graco kolektiva ed individua: Apo.15.

La universala probo di la fido: la sundiala lego impozata: Apo.12:17; 13:11 til 18; 17:12 til 14; la sep lasta plagi: Apo.16.

En la printempo 2030, « *Harmagedon* » : dekreto di morto e glorioza reveno di Kristo : Daniel 2:34-35-44-45 ; 12:1 ; Apo.13:15 ; 16:16. La *sepesma trompeto* : Apo.1:7 ; 11:15 til 19 ; 19:11 til 19. *La sepesma lasta plago* : Apo.16:17. *La rikolto* o l'enlevo dil elektiti : Apo.14:14 til 16. *La vendemio* o la puniso dil falsa religiala docanti : Apo.14:17 til 20 ; 16:19 ; 17 ; 18 ; 19:20-21.

De la printempo 2030, la sepesma yarmilo o granda sabato por Deo e lua elektiti : vinkita, Satanas esas katenita sur la dezoligita tero dum *mil yari* : Apok.20:1 til 3. En la cielo, la elektiti judikas la falinti : Daniel 7:9 ; Apok.4 ; 11:18 ; 20:4 til 6.

Cirkume 3030, la Lasta Judicio : la glorio di la elektiti : Apok.21. *La duesma morto* sur la tero : Daniel 7:11 ; 20:7 til 15. Sur la rinovigita tero : Apok.22 ; Dan.2:35-44 ; 7:22-27.

La simboli di Roma en la profetajo

La obskura aspekto di profetaji dependas de l'uzo di diversa simboli, malgre ke li koncernas la sama ento. Li divenas, do, komplementa, vice exkluziva. To permisas a Deo konservar la misterioza aspekto di la texti e konstruktar, quale portreto-roboto, la diversa aspekti di la skopita temo. Tale esas pri lua precipua skopo: Roma.

En Dan.2, en la vido di la statuo, ol esas la quaresma imperio havanta kom simbolo « *la feri krura* ». La « *fero* » esas l' imajo di lua harda karaktero e lua Latina devizo « DVRA LEX SED LEX », tradukita per : « la lego esas harda, ma la lego esas la lego ». Pluse, la « *feri krura* » memorigas l' aspekto di la Romana legionarii kovrita per fer-armori sur la torako, sur la kapo, sur la shultri, sur la brakii e sur la *krura*, avançant pedirante en longa koloni organizita e diciplinizita.

En Dan.7, Roma, en lua du fazi pagana, la republikala e l'imperiala, esas ankore la quaresma imperio deskriptita kom « *monstro teroriganta kun fer-denti* ». La *fero* di lua *denti* ligas ol a la *fer-krura* di Dan.2. Ol havas anke « *dek korni* » qui reprezentas dek nedependanta Europana rejii qui formos pos la falo dil Romana imperio. To esas la docado donita en Dan.7:24.

Dan.7:8 deskriptas l'aparicion di dek-e-unesma « *korno* » qua divenos en la profetajo, la precipua skopo di tota la divina iraco. Ol recevas la nomo di « *mikra korno* » ma, paradoxale, Dan.7:20 atribuas ad ol « *plu granda aspekto kam la altri* ». L'explikeso donesos en Dan.8:23-24, « *ca rego senpudora e artificala ... sucesos en lua entrepreni; il destruktos la potenta e la populo di la santi*». To esas ibe, nur parto de l'agadi quin Deo imputas a ca duesma Romana dominaco, qua realigesas de 538, kun l'instaligo di la papala rejimo qua impozas la Romana katolika kredo per l'imperiala autoritato di Justiniano 1ma[es]. Ni mustos asumar omna akuzi quin Deo prezentas disperse, en tota la profetajo, kontre ca autokrata e despota, ma religioza rejimo, reprezentata da la Romala papismo. Se Dan.7:24 dicas ol « *diferanta de l'unesma* », esas precize pro ke lua povo esas religioza e ke ol dependas de la kreduleso di la potenci qui timas ol e timas lua influo che Deo ; quo Dan.8:25 imputas a la « *suceso di lua ruzi* ». Kelki forsan trovos anormal ke me ligas la rejo di Daniel 7 a la rejo di Daniel 8. Do me mustas demonstrar la justifiko di ca ligilo.

En Dan.8, ni ne trovas plu la quar imperiala sucedi di Dan.2 e 7, ma nur du de ta imperii, cetere identigita klare en la texto: la Meda e Persa imperio, signatita per « *mutono* » e la Greka imperio reprezentita per « *kapro* » qua precedas la Romana imperio. En 323, la granda Greka konqueranto Alexandro la granda mortas, « *la granda korno di la kapro frakasas* ». Ma sen heredanto, lua imperio esas dividita inter lua generali. Pos 20 yari di milito inter li, restas nur 4 rejii « *quar korni levis su a la quar venti dil cieli por remplazar ol* ». Ta quar korni esas, Egiptia, Siria, Grekia e Trakia. En ca chapitro 8, la Spirito prezentas a ni la nasko di ta quaresma imperio qua, komence, esas nur westala urbo, unesme monarkiala, pose republikala depos – 510. En lua republikala rejimo Roma gradope aquiras povo per transformar en Romana kolonii la populi qui vokas lua helpo. Tale, en la verseto 9, sub la nomo « *mikra korno* » qua signifikas, ja, la papala rejimo di Roma en Dan.7, l'arivo di la republikala Roma en la historio di l'Oriento ube Israelo trovesas, realigesas per lua interveno en Grekia, « *un ek la quar korni* ». Quale me jus dicis, ol vokesis en –214 por solvar disputo inter du Grekia ligi, l'Akaiana ligo e l'Etoliana ligo, e la rezulto por Grekia esis la perdo di lua

nedependo, e la koloniala sklaveso a la Romani en –146. La verseto 9 mencionas la sukcesiva konquesti qui igos ta mikra urbo di Italia, la quaresma imperio imajinita da « *la fero* » en la precedanta profeci. La geografialoko di la rezonado esas Italia, ube Roma jacas. La nasko di lua fondinti Romulus e Remus montras lupino qua supozeble alaktis li. En la Latina, la vorto 'Lupino' dicenses 'lupa', qua signifikas lupino ma anke prostitucino. Do, de lua kreo, ica urbo esis markizita da Deo por lua duopla profetala destino. On retrovis ol en la formo di volfo en la grego di Iesu, qua komparos ol a prostitucino en Apo.17. Pose, lua extenso vers lua '*dimezo* », realigesis per konquestar suda Italia (– 496 til – 272), pose per vinkar la militi kontre Kartago, la nuna Tunizia, de 264 ante nia epoko. La sequanta fazo vers lua « *oriento* » esas lua interveno en Grekia quale ni jus vidis. Ibe, ol deskriptesas kom « *levanta su de un ek la quar korni* » di la dispecigita Greka imperio heredita de Alexandros la Granda. Plu e plu potenta, en – 63, Roma fine impozos lua prezenteso e koloniala povo a Judea, qua l'Espirito nomizas « *la maxim bela lando* » nam ol esas lua verko de lua kreo pos la departo di lua populo de Egiptia. Ta expreso itere uzesas en Ezek.20:6-15. Historiala precizeso: itere, Roma vokesis da Hirkano en lukto kontre sua frato Aristobulo. La tri Roman konquesti deskriptita, sub la sama geografiala formo kam ti di la « *mutono* » Medo-Persiana di la sama chapitro, konformas a la historiala atesto. La skopo fixita da Deo do atingesas: l'expreso « *mikra korno* » de Dan.7:8 e Dan.8:9 koncernas, en amba referi, la Romana identeso. La kozo esas demonstrata e nedisputebla. Sur ta certeco, la Divina Spirito povos kompletigar lua docado e sua akuzi kontre ca religiala papala rejimo, qua koncentras sur su omna cielala fulmini. La sucedo di la papala Roma a l'imperiala Roma esinte demonstrata en Dan.7, hike, en Dan.8, la Spirito saltas la yarcenti qui separas li, e de la verseto 10, ilu riprezas kom skopo, la papala ento, lua preferata mortala enemiko; e ne sen kauzo. Nam ol atingas la Kristana religio di la civitani dil cielala regno asemblit da Jesus-Kristo : « *levis su til l''armeo dil cieli* ». La kozo esas kompletigita en 538 per la imperiala dekredo di Justinius 1er qua ofras a Vigilius 1er, la religiala autoritato e la papala trono di Vatikano. Ma provizita per ca povo, il agas kontre la santi di Deo, quin il persekutas sub la nomo di Kristana religio, quale lua historiala sucedanti agos dum preske 1260 yari (inter 538 e 1789-1793). Preciza historiala detalo konfirmas l'exakteso di ca periodo, savante ke la dekredo skribesis en 533. La 1260 yari do, en ica kalkulo, finis en 1793, yaro kande en la revolucionala "Teroro", l'aboliciono di Romana eklezio dekretezis. "*Ol faligis parto de la steli a la tero e frapis li* ». L'imajo riprenesos en Apo.12:4 : « *Lua kaudo trenis la triimo de la steli de la cielo e jetis li sur la tero* ». La klefi esas donita en la Biblo. Pri la *steli*, li esas en Gen.1:15 : « *Deu pozis li en la expanso di la cielo por lumizar la tero* » ; en Gen.15:5, li esas komparata a la posteri di Abraham : « *Regardez ad la cielo e kontar la steli, se vu povas kontar li; tala esos tua postenaro* » ; en Dan.12:3 : « *ti qui instruktis la yusteso a la multitudo brilosquale la steli, sempre e perpetue* ». La vorto « *kaudo* » prenos granda importo en l'Apokalipso di Iesu Kristo, nam ol simbolizas e signifikas « *la profeto qua instruas la mentio* », quale Esaias 9:14 revelas a ni, apertante tale nia kompreno pri la kodizita mesajo divina. Do la papala rejimo di Roma, tra la yarcenti di lua dominaco e de lua origino, esas direktata da falsa profeti, segun la santa e justa judicio revelita da Deo.

En Dan.8:11, Dio akuzas la papaleso pri elevar su kontre Iesu-Kristo, la sola « *Chefo di chefi* », quale la versiklo 25 precizigos, anke citita kom « *Rejo di reji e Sinioro di siniori* », en Apok.17:14 ; 19:16. Ni lektas : « *Ol elevis su til la chefo di l'armeo, forprenis de lu la perpetua e renversis la bazo di lua santuario* ». Ta tradukuro diferas de la ordinara tradukuri, ma ol havas la merito di respektar, strikte, l'originala Hebrea texto. E sub ta formo la mesajo de Dio aquiras kohero e precizeso. La termino « *perpetua* » ne koncernas hike ne la « sakrifiko », car ica vorto ne esas skribita en la Hebrea texto, lua prezenteso esas nelegala e nejustifikata; pluse, ol falsigas la senco di la profetajo. Efektive, la profetajo cencizas la Kristana epoko en qua, segun Dan.9:26, *la sakrifiki e l'oferi* esis abolisita. Ica termino

« *perpetua* » koncernas exkluziva proprieto di Iesu Kristo qua esas lua sacerdotal ofico, nome, lua povo di intercedanto por lua sola elektiti quin ilu identifikas e selektas. Or, per uzurpar ica pretendo, la papala rejimo benedikas la malediktiti e malediktas la benediktiti di Deo quin ilu falsale akuzas pri herezio, establisante su ipsa kom modelo di la divina fido; pretendo totale kontestata da Deo en lua revelita profetajo qua akuzas lu, en Dan.7:25, pri « *formacar la projeto por chanjar la tempi e la lego* ». La herezio esas do en la tota verko di la papala rejimo, igita tale nedigna portar o rendar religiala judicio irga. La *eterne* esas do konforme a la docado di Heb.7:24, la « *nesancebla sacerdoteso* » di Iesu-Kristo. Pro to, la papismo ne povas pretendar transmiso di sua povo e autoritato de Deo en Iesu-Kristo; ol povis do nur furtar ol nelegale kun omna konsequi qua havos, por ol e ti qui ol seduktas, tala furtajo. Ta konsequi revelesas en Dan.7:11. En la lasta judicio, ol sufros la « *duesma morto, jetita vivanta aden la lago di fairo e sulfo*», di qua ilu longatempe minacis, ipsa, la monarki e omna homi, por ke li servas e timas il: « *Me regardis pro la aroganta vorti qui esis parolata da la korno, e dum ke me regardis, la bestio mortigesis, e lua korpo destruktesis, livrita a la fairo por brulesar* ». A sua turno, la Revelo dil Apokalipso konfirmos ca sentenco di la justa judicio di la vera Dio insultita e frustracita, en Apo.17:16 ; 18:8 ; 19:20. Me selektis tradukar per, « *e renversis la bazo di lua santuario* » pro la spiritala karaktero di l'akuzi kontre la papala rejimo. Fakte, la Hebrea vorto « mecon » povas esar tradukata per: *loko* o *bazo*. E en la kazo qua prezentesas, esas vere *la bazo di la sankteyo* spiritala qua renversesas. Ta termino « *bazo* » koncernas, segun Ef.2:20-21, Iesu-Kristo ipsa, « *chefa angulo-stono* », ma anke, tota la apostolala fundamento komparata a spiritala edifico, do, « *sankteyo* » proprieto di Iesu-Kristo, konstruktita da Deo sur il. La pretendita heredajo di Santa Petro do kontredicesas da Deo personale. Por la papismo, la sola heredajo di Petro esas la plulongigo di la laboro di lua exekutinti qui krucifikis il pos lua divina Mastro. Lua rejimo di l'inquizicio riproduktis fidale la originala pagana modelo. Havante « *chanjis la tempi e la lego* » quin Dio establisis, ca ne-tolerema e kruela rejimo, di qua kelka papala chefi esis ocideri, notora kriminanti, quale Alexandro VI Borgia e lua filulo Cezaro, exekutanto e Kardinalo, atestas la integrala diablala naturo di la Romana Katolika Papala instituciono. Enorma masakri di pacala homi esis lanciita da ca religiala autoritato, per la koaktita konverti, sub puniso di morto, e la religiala ordini di la krucomiliti direktita kontre la Mohamedani qui okupis la tero di Izrael; tero maldiktita da Dio depos la yaro 70, ube la Romani venis destruktar « *la urbo e la sankteso* », konforme a quo anunciesas, en Dan.9:26, konseque del repulso di la Mesio da la Judi. La « *bazo di lua sankteyo* » koncernas omna veraji doktrinala recevita da l'apostoli qui transmetis li a la futura generaci per la skribaji di la nova pakto ; la duesma di la « *du atestanti* » di Deo, segun Ap.11:3. De ca silencanta atestanto, la papismo retenis nur la nomi di la heroi di la bibla fido, quin lu igas adorar e servar en multitudo da lua multitudi di adepti. La verajo segun Roma esas konsignita, parte, en lua « meslibro » (la gvidilo di la meso), qua remplasas la « *du atestanti* » de Deo ; la skribaji di l'anciena e nova alianco qui konsistas kune la santa Biblo, quan ol kombatis per donar morto a lua fidela partizani.

La versiklo 12 de Dan.8, revelos a ni, pro quo, Deo ipsa devis suscitar ca abomininda e odiinda religio. « *L'armée esis livrata kun la perpetua pro la peko* ». Do la hororinda e abomininda agi di ca rejimo existis, pro la deziro di Deo, por punisar la « *peko* » qua esas, segun 1 Johan 3:4, la transgreso di la lego. E to esas ago imputebla ja a Roma ma en lua pagana imperiala fazo, nam la peko tam grava, qua meritas tala puniso, atingis Deo ye du punti extreme sensiva: lua glorio kom Deo kreinto e kom Vinkinto en Kristo. Ni vidos en Apok.8:7-8, ke l'instaligo di la papala rejimo, en 538, konstitucas la duesma puniso, infliktita da Deo, e profetizita per la simbolo avertanta di la « *duesma trumpeto* ». Altra puniso precedas ol, exekutita da la barbara invadi di Europa diveninta nekredema kristana. Ta agi extensas inter 395 e 476, la kauzo di la punisi infliktita trovesas ankore ante 395. Tamen, la dato di la 7ma di marto 321 konfirmesas, en qua la pagana Romana imperiestro, Konstantino

1ma[er], per qua paco esis ofrita a la kristani di la imperio, dekretis abandonar la praktiko di sabato, qua ilu remplasis per la ripozo di l'unesma dio. Or, ca unesma dio esis dedikita a la pagana kulto di la nedevinkita suno deifita. Deo subisis do duobla insulto: la perdo di lua sabato, memorigilo di lua kreiva verko e di lua finala vinko super omna lua enemiki, ma anke, an lua loko, l'extenso di la pagana honoro rendita a l'unesma dio, en la propra rangi di la disipuli di Iesu-Kristo. Pok homi komprenos la importo di la kulpo, nam on mustas realigar ke Deo ne esas nur kreinto di la vivo, il esas anke kreinto ed organizanto di la tempo, ed esas nur por ca skopo ke il kreis la cielala astri. La suno aparas la quaresma dio por markar la dii, la luno, por markar la nokto, e la suno itere e la steli por markar la yari. Ma la semano ne esas markita da la astri, ol repozas nur sur suverena decido di la kreinta Deo. Ol do reprezentos la signo di lua autoritato e Deo prizorgos ol.

Lumo pri la sabato

La interna organizo di la semano esas anke l''expreso di lua divina volo e Deo memorigos ol en la tempo oportuna en la texto di lua quaresma komando: « *Memorez la dio di repozo por santigar ol. Tu havas sis dii por facar omna tua laboro, ma la sepesma esas la dio di YaHWéH, tua Deo, tu ne facos en ca dio, irga laboro, nek tu, nek tua spozino, nek tua infanti, nek tua animali, nek la stranjero qua esas en tua pordi, nam YaHWéH facis la cielo, la tero, la maro ed omno quan li kontenas en sis dii; pro to il benedikis la sepesma dio ed il* ***sanktigita*** ».

Rigardez bone, en ta citajo, temas nur pri la cifri « *sis* e *sep* » ; la vorto sabato ne esas mem citita. E sub lua formo « *sepesma* », ordinala nombro, la Kreinto Legifanto insistigas pri la poziciono quan ta *sepesma dio* okupas. Pro quo ta insistigo? Me donos a tu motivo por chanjar, se necese, tua regardo pri ta komando. Deo volis rinovigar l'ordino di la tempo qua Il establisis de la fondo dil mondo. E se Il insistigas tante, esas pro ke la semano konstruktesas segun l'imajo di la kompleta tempo di lua salvoprojeto: 7000 yari o plu precize, 6000 + 1000 yari. Pro deformar lua salvoprojeto, per frapar dufoye la roko di Horeb, Moises esis impedita enirar la terala Kanaan. To esis la leciono qua Deo volis donar pri lua desobedio. De 1843-44, la ripozo di l'unesma dio portas la sama konsequi, ma ta-foye, ol impedas enirar la cielala Kanaan, la rekompenso di la fido dil elektiti ofrita per l'expaciona morto di Iesu-Kristo. Ta divina judicio falas sur la rebeli, pro ke, quale l'ago di Moises, la ripozo di l'unesma dio ne konformas a la projetajo programita da Deo. La nomi povas esar chanjita sen tro multa konsequi, ma la karaktero di la nombri esas lia nechanjebleso. Por la Deo kreanto, qua supervizas lua kreuro, la progresiva fluo di la tempo eventas per sucesiono di semani di sep dii. Nechanjebla, l'unesma dio restos l'unesma dio e la « *sepesma*» restos la « *sepesma*». Singla dii konservos perpetue la valoro quan Deo donis a lu, de la komenco. E la Genezo docas a ni, en la chapitro 2, ke la sepesma dio esas objekto di specala destino : ol esas « *sanktigita* » esez, apartigita. Til nun, la homaro ignoris la vera kauzo di ta partikulara valoro, ma hodie, en lua nomo, me donas l'explikuro di Deo. En lua lumo, la selekto di Deo klariĝas e justifikas: la sepesma dio profecias la sepesma yarmilo di la tota divina projeto di 7000 sunala yari, di qua la lasta « *mil yari* » mencionita en Apok.20, vidos l'elektiti di Iesu-Kristo enirar la joyo e la prezenteso di lia amata Mastro. E ta rekompenso obtenesis danko la vinko di Iesu super peko e morto. La santigita sabato ne esas nur la memorigo di la kreo di nia terala universo da Deo, ol markas anke singla semano l'avancado vers l'eniro en la regno di la cieli ube, segun Io.14:2-3, Iesu « *preparas loko* » por lua amata elektiti. Yen, tre bela motivo por amar e honorar ica santa sepesma dio, kande ol prezentesas por markar la fino di nia semani, ye sunokusho, ye la fino di la 6ma dio.

De nun, kande tu lektos o audos la vorti di ca quaresma komando, tu devos audar dop la vorti di la texto, Deo dicar a l'humana ento: «Tu havas 6000 yari por produktar la verki di fido dil elektiti, nam arivinte a la fino di ca tempo, la tempo dil ***1000 yari*** dil ***sepesma yarmilo*** ne plus apartenos a tu; ol nur prolongesos por mea elektiti enirinta mea cielala eterneso, per la moyeno di la vera fido agnoskita da Iesu-Kristo».

La sabato aparas do kom simbolo e profetal signo di l'eterna vivo rezervita a la rekompensiti di la tero. Do, Iesu ilustris ol per « la *perlo di granda preco* » di lua parabolo citita en Mateo 13:45-46 : « *La rejo di la cieli ankore similesas a komercisto qua serchas bela perli.* ***Il trovis perlo di granda preco*** *; ed il iris vendar omno quo il havis, ed ol kompris* ». Ta verseto povas recevar du inversa expliki. L'expreso « *rejo di la cieli* » indikas la salvoprojeto di Deo. Per imajigar lua projeto, Iesu Kristo komparas su a « *komercisto* » de « *perli* » qua serchas la *perlo*, la maxim bela, la maxim perfekta e do konseque, ta qua prenas la maxim granda preco. Por trovar ca *perlo* rara, e do precoza, Jesus foriris de la cielo e lua glorio e sur la tero ye la preco di lua terora morto, ilu rekompracis ta spiritala perli por ke li divenez lua propriajo por l'eterneso. Ma inverse, la *komercisto* esas l'elektito qua durstas l'absoluto, la divina perfekteso qua esos la rekompenco di la vera kredo. Itere por ganar ca preco di la

cielala voko, ilu abandonas la terala valori vana e nejusta por dedikar su a rendar a la Deo kreanto kulto qua plezuros a lu. En ca versiono, la *trezorala perlo* esas la eterna vivo ofrata da Iesu-Kristo a lua elektiti en la printempo di la yaro 2030.

Ica *perlo di granda preco* do povas nur koncernar la lasta epoko di adventismo; ta di qua la lasta reprezentanti vivos til la vera reveno di Iesu-Kristo. Pro to, ica *perlo di granda preco* grupigas la sabato, la reveno di Kristo e la santeso di la lasta elektiti. La doktrinala perfekteso retrovesita en ica lasta epoko donas a la santi l'imajo di la *perlo*. Lia specifa experienco enirar vivanta en l'eterneso konfirmas ica imajo di *perlo*. E lia atacheso a la sabato di la sepesma dio, qua li savas profetizar la sepesma yarmilo, donas a la sabato e la sepesma yarmilo l"imajo di un unika precajoza juvelo a quo nulo povas esar komparata, ecepte « *perlo di granda preco* ». Ta ideo aparos en Apok.21:21 : « ***La dek-e-du pordi esis dek-e-du perli ; singla pordo esis de unika perlo***. *La placo dil urbo esis pura oro, quale vitro diafana* ». Ta verseto emfazas la unikeso di la normo di la santigo postulata da Deo, ed samtempe, l"unika rekompenso qua konsistas en l"obteno di l"eterna vivo per lia eniro en la sabato di la sepesma yarmilo per « *pordi* » simbolala qui imajas la probi di adventista fido. La lasta rekompensiti ne esas plu bona kam ti qui precedis li. Sole la doktrinala vereso, quan Deo revelis a li, justifikas lia imajo di *perlo* qua sucesas a ta di *precoza petri* cizita. Deo nultempe facas excepciono por personi ma, segun la koncernata tempo, Il rezervis la yuro facar excepciono pri la normo di santeso exaktata por obtenar la salveso. La kristana epoko examinita koncernas precipue la tempo markita da la retro di peko religioze oficialigita depos l'instaligo di la papala rejimo, nome depos 538. Same, la komenci di la Reformo esas kovrita da lua kompato e miserikordio, e la violaco di la sabato ne esis imputita ante ke la dekreturo di Dan.8:14 efektiveskis, nome depos la printempo 1843. Per subtila aludo, l'aquiro di la perlo esas propozita da Iesu en Apo.3:18 : « *me konsilas a tu* ***komprar de me*** *oro provita per fairo, por ke tu divenez richa, e blanka vesti, por ke tu vestes e ke la honto di tua nudeso ne aparas, e kolirio por uncionar tua okuli, por ke tu videz* ». Ta kozi, quin Iesus propozas a qui mankas oli, konstituas la elementi qui donas a l'elektito lua simbolala aspekto di « *perlo* » segun la vidado e la judiko di la Sinioro Iesus-Kristo. La « *perlo* » mustas esar « *acquetita* » de Ilu, ol ne obtenesas senpage. La preco esas ta di la renunco a su, bazo di la kombato di la fido. En la respektiva ordino, Iesus propozas vendar fido probita per la probo qua donas a l'elektito lua spiritala richajo ; lua justeso pura e sen makulo qua kovras la nudeso spiritala di la pekanto graciita ; la helpo di la Santa Spirito qua apertas l'okuli e l'inteligenco di la hom-pekanto pri la projetalo revelita da Deo en lua santa Skrituri di la Biblo.

Dum la 6000 yari di la kristana epoko, Deo pacientis til la fino di ta terala ciklo por revelar a lua lasta elektiti la majesto di sua santa sepesma dio o sabato santigita por sua repozo. La elektiti qui komprenas lua signifiko havas nun tota raciono por amar e honorar ol quale donaco de Jesus-Kristo. Pri ti qui ne amas e kombatas ol, li havas e havos tota raciono por odiar ol, nam ol markos la fino di lia animala existo terala.

La dekretajo di Daniel 8:14

Dan.8:12 duras, dicante : « *la korno jetis la vereso aden la tero, e sucesis en lua entrepreni* ». La « *vereso* » esas, segun Psal.119:142, « *la lego* ». Ma ol esas anke l'absoluta opozajo di « *mentio*» qua, segun Esa.9:14, karakterizas la « *falsa profeto* » papala per la termino « *kaudo* » qua akuzas ol direte en Apok.12:4. Fakte, ol jetas la vereso aden polvo por instalar vice olua « *mentio* » religiala. Olua « *entrepreni*» povis nur « *sukcesar*», pro ke Deo ipsa suscitis lua aparo por punisar la nekredemeso Kristana praktikita de 7ma Marto 321.

La versi 13 e 14 prenos vitala importo til la fino dil mondo. En la verso 13, santi demandas pri la tempo qua duras l'extorso di la « *perpétuel* » e di « *peko devastanta* » ; kozi quin ni jus identifikis. Ma restez ni kelke plu longe che ca « *peko devastanta* ». La devasturo en questiono esas ta di l'anmi o homala vivi. Fine, la tota homaro dekimita lasos, dum la « *mil yari*» di la sepesma yarmilo, la planeto Tero en sua originala formo « *senforma e vakua* » qua igos ol, en Apok.9:2-11, 11:7, 17:8 e 20:1-3, recevar la nomo « *abismo* » de Gen.1:2.

La « *santi* » anke demandas dum quanta tempo la « *santeso e l'armeo* » Kristana « *esos fulegata?* ». En ca sceno, ca « *santi* » kondutas quale fidela servisti di Deo, inspirita quale Daniel, qua esas exemplata en Dan.10:12, per la legitima deziro « *de komprenar* » la divina projeto. Li obtenas por la tri temi mencionita, unika respondo donita en la versiklo 14.

Segun la korekti e la plubonigi quin Deo duktis me facar de l'originala Hebrea texto, la respondo donita esas: « *Til nokto matino, du mil tri cent, e la santeso justifikesos* ». To ne plu esas, la obskura texto de la tradiciono: « *Til du mil tri cent nokti e matini e la sankteyo purigesos* ». Ne plu esas questiono pri *sankteyo* ma pri ***santeso*** ; pluse, la verbo « *purigita* » esas remplasata per « ***justifikita*** », e la triesma chanjo koncernas l'expreso « *nokto matino* » qua esas vere singulara en la Hebrea texto. Tala maniero, Deo forigas omna justifo por ti qui probas chanjar la tota nombro dividante ol per du, pretendante separar la vesperi de la matini. Lua procedo konsistas en prezentar l'unito di kalkulo la « *nokto matino* » qua definas un dio di 24 hori en Gen.1. Pose nur, l'Espirito revelas la nombro di ca unito : « 2300 ». La tota nombro di profetala dii citita esas tale protektata. La verbo « *justifikita*» havas radikon en la Hebrea vorto « justeso » « tsédèq ». Do la traduko, quan me propozas, ipsa esas justifikata. Pose, eroro pri la Hebrea vorto « qodèsh » tradukas ica termino per « *sankteyo* » qua esas en Hebrea « miqdash ». La vorto « *sankteyo* » esas bone tradukita en la verseto 11 de Daniel 8, ma ol ne havas loko en la verseti 13 e 14 ube la Spirito uzas la vorto « qodèsh » qua mustas esar tradukata per « *santeso* ».

Kande on savas ke la « *peko devastanta* » specifike atingas l'abandono di la sabato, ipsa objekto di **santigo** specala divina, ca vorto « *santeso* » konsiderinde lumizas la senco di la profetala mesajo. Deo anuncas, ke fine di la « *2300 vespero matino* » citita, la respekto di la

ripozo di sua vera « *sepesma dio*» esos exaktata da Il, de omna persono qua pretendos a la santeso ed a la « *eterna justeso*» obtenita da Iesu-Kristo. La fino di la « *peko devastanta*» implikas la renunco di religiala kulto di sundio ex-dio di la suno establita da Konstantino 1ma^{er}, la pagana imperiestro. Deo riestablisas tale, a sua turno, la doktrinala normi di la salveso qui prevalis dum la tempo dil apostoli. Ca termino « *santeso* » inkluzas en su sola tota la veraji doktrinala di la fundamenti di la kristana kredo. Havante kom modelo ed origino la instruo donita a la judi, la kristana kredo ne aportas nova, krom la remplaso di animala sakrifiki, per la sango versita da Iesu-Kristo sur la propicieceyo celita en kaverno subtera situita sub lua pedi en Golgoto, quale plezis a nia Salvanto revelar e montrar, a lua servisto Ron Wyatt, en 1982. La deskovro di la temi koncernata per la vorto « *santeso* » esas progresiva e extensas su dum la tempo di vivo, ma depos 2018, ica tempo esas kontata e limitizita, e hodie, en 2020, restas nur 9 yari por restaurar omna aspekti.

Daniel 8:14 esas dekreto mortiganta l'anmo, nam la chanjo di la judicio di Deo rezultas en la perdo di l'ofro di salveso da Kristo por omna praktikanti kristani di la katolika romana sundio. La spirito di la heredita tradiciono do kauzos l'eterna morto di multitudi, qui maxim-multa-kaze nekonocas lia kondamno da Deo. Hike la demonstro di l'amo dil vereso permisas a Deo markar "*la diferajo* », pri la sorto qua afektas « *ti qui servas Il e ti qui ne servas Il* (Mal.3:18) ».

Kelka rebela spiriti volas kontestar l'ideo mem di chanjo imputebla a Deo qua deklaras su: « *Me ne chanjas* », en Mal.3:6. Tande on mustas realigar ke la chanjo facita en 1843-44 ne konsistas nur restabiligar originala normo longe deformita e transformita. Pro to, la beno dil elektiti di la Reformo, imputita malgre lia neperfekta verki, prezertas karaktero di excepro, di qua la doktrinala aspekto ne povas esar prezentata kom modelo di la vera kredo. Ta partikulara judikado por l'unesma reformisti esas tante excepro ke Deo remarkas e revelas ol en Apo.2:24 ube Il dicis a la protestanti, ante 1843, « *Me ne metas sur tu altra pezo, nur, quo tu konservis, tenez lo til me venos* ».

La « *desfortuno* » ligita a l'eniro en apliko di ca dekreto di Dan.8:14 esas tante « *granda* », ke Deo signalas ol per l'anunco di tri « *granda desfortuni* » en Apo.8:13. E kun tante grava konsequi, urjas savar la dato di lua eniro en apliko. Ol esis precize, la sucio di la « *santi* » di Dan.8:13. La duro esas nun revelita « *2300 dii* » profetala, to esas, 2300 sunala yari reala, segun la kodo donita a Ezekiel, profeto samtempala di Daniel (Eze.4:5-6). Ca chapitro 8, di qua la temo konsistas en finigar la « *peko*» Romana, trovos la elementi qui mankas a lu en Dan.9 ube, anke ibe, esos questiono pri « *finar la peko*», ma ita-foye, ye la « *peko*» originala qua perdigis la eterna vivo, de Adam ed Eva. L" operaco riposos sur la terala ministerio dil Mesiho Jesus e sur l" ofro voluntara di lua perfekta vivo, kom redempto por la peki di lua elektiti, e me precize dicas, nur di li. La tempo di lua arivo inter homi esas fixita da la profetajo en profetala dii. La mesajo koncernas la juda populo kom priorito pro l" alianco kun Deo. Ol donas a la juda populo, por « *finar la peko* », tempolimo di « *sepadek semani* » qua reprezentas 490 reala yari-dii. Ma ol indikas anke la maniero por datizar la komenco-punto di la kalkulo. « *Depos ke la vorto anuncis ke Jerusalem esos rikonstruktita, til la ungizito, esas* ... (7 + 62 = 69 *semani*) ». Tri Persa reji donis ca autoriseso, ma nur la triesma, Artaxerxes 1er, kompletigis ol segun Esdras 7:7. Lua rejala dekreteso promulgesis dum la printempo 458 a.K. La fino di la 69 semani lokizas la komenco di la ministerio di Iesu-Kristo en la yaro 26. Cibante specale la lasta « sep yari » rezervita por la laboro di Iesu, qua establisas, per lua expiacala morto, la fundamenti di la nova pakto, l'Espirito prezentas che verseto 27 di Dan.9, ca « *semano* » di yari-dii « *en la mezo* » di qua, per sua volanta morto, « *il cesigas la sakrifiko e l'ofro* »; la kozi ofritita til Iesu-Kristo, por l'expio di peki. Ma lua morto venas ante omna kozi « *finar la peko* ». Quale on mustas komprenar ca mesajo? Deo ofras demonstro di sua amo qua kaptos la kordi di sua elektiti qui, per reciproka amo e rekono, kombatos kun lua helpo kontre peko. 1 Ioannes 3:6 konfirmas, dicante: « *Irgu qua*

restas en ilu ne praktikas peko; irgu qua pekas ne vidis ilu, e ne konocis ilu.». E lu rinforcas lua mesajo per multa altra citaji.

Sur la doktrinala nivelo, la nova pakto konstruktita da Jesus-Kristo nur relayas la anciena. Tamen, la du pakti ripozas sur la sama profetala bazo revelita en Dan.9:25. La dato – 458 do povas servar kom bazo por la kalkulo di la 70 semani fixita por la juda populo, ma anke por la 2300 dii-yari reala di Dan.8:14 qui koncernas la kristana kredo. Dank a ica preciza dato, ni povas establisar por la yaro 30 la morto dil Mesio e por la yaro 1843 l'eniro en apliko dil dekreti di Dan.8:14. La du mesaji venas « *finigar peko* » kun eterna mortala konsequi por ti qui obstine ignoros li, unu same kam l'altra, til ke morto frapos li, o pos la fino di la tempo di kolektiva ed individua graco qua precedos la glorioza reveno di Iesu Kristo. Til ta finala punto, vivo permisas sincera konverti qui permisas acesar a la stando di elektito.

Preparo por Apokalipso

La redakto dil libro esas totale facita da Deo. Esas Ilu qua selektas lua vorti ed en Apo.22:18-19, Il avertas la tradukanti e la skribisti qui okupos su pri transmisar o transskribar la originala rakonto, de generaciono a generaciono, ke la minora chanjo di la vorti igos li perdar la salveso. Do ni havas hike, tre specala verko di tre alta santeso. Me povas komparar ol a giganta « puzlo » di qua la munto ne povus esar kompletigita se la minora originala peco modifikesus. La verko do esas divine kolosala e segun lua naturo, omno quo Deo dicas esas vera, sed vera por la realigo di lua salvoprojeto ; nam Il adresas ca profetajo a lua « servisti », plu precize, « *lia sklavi* », de la fino dil mondo. La profetajo nur interpretesos kande la profetizita elementi esos apud plenigo o, maximaparte, plenigita.

La duroro dil tota tempo, quo devis durar la divina salvoprojeto, sempre esis nekonocata da homi. Do, omnatempe, la servanto di Deo povis esperar asistar la fino dil mondo, e Paul atestas per lua vorti : « *Varme me dicas, fratuli,* ***esas ke la tempo esas kurta*** *; ke de nun, ti qui havas spozini esez quale ne havante, ti qui ploras quale ne plorante, ti qui joyas quale ne joyante, ti qui kompras quale ne posedante, e ti qui uzas la mondo quale ne uzante ol, nam la figuro di ca mondo pasas* (1 Kor.7:29 til 31) ».

Ni havas, pri Paul, l'avantajo esar en ca tempo ube Deos finos lua selekto di eterna elektiti. E hodie, lua inspirita konsilo devus esar aplikata da la vera elektiti di nia finala tempo. La mondo pasos, e nur la eterna vivo di la elektiti durigos. Do, la vorti di Deo en Kristo, « *me venas* ***quik*** », en Apok.1:3, esas vera, perfekte justifikata ed apta por ca finala tempo qua esas la nia; ye non yari ante lua retroveno, ye la momento kande me skribas ca texto.

Ni vidis en Dan.7:25 ke Roma havis la skopo « *chanjar la tempi e la lego* » divina. La kompreno di la misterii di l'Apokalipso di Iesu-Kristo, donita a l'apostolo Ioannes detenita sur l'insulo di Patmos, fondesas precipue sur la konoco di la vera tempo establita da Deo. La temo di la tempo do esas fundamentala por komprenar l'Apokalipso, qua Deo strukturas sur ca nociono di la tempo. Do lu ludos kun la neprecizeso di ca datumo por ke la libro konservez

lua misterioza karaktero ne-nociva qua permisas a lu trairar la 20 yarcenti di nia epoko sen esar destruktata da l'entitati akuzita e denuncata. La tempi chanjesas, e precipue la kalendario establita da Roma sur falsa dato ligita a la nasko di Iesu, ne permisis trompar l'elektiti kande li interpretas la divina profecii; to pro ke Deo prezentas en lua profecii, duri di qua la komenco e la fino apogas su sur historiala agi facile identigebla e datizita da la specialisti historiisti.

Ma en l'Apokalipso, la nociono di tempo esas primara, nam la tota strukturo dil libro dependas de ol. Do konseque, lua kompreno dependis de la korekta interpretado di la sabato exijata e restauracita da Deo, en 1844. Mea ministrado, komencinta en 1980, havis kom skopo revelar l'importo di la profetala rolo di la sabato, qua profetas la granda repozo di la sepesma yarmilo, di Deo e lua elektiti, la temo di Apo.20. Segun la verso 2Pet.3:8, "*un dio esas quale mil yari, e mil yari esas quale un dio* », la ligilo establita inter l' imajo di la sep dii di la kreo revelita en Gen.1 e 2 e la sep mil yari di la tota tempo di la divina projeto, sole posibligis mea kompreno di la strukturo-muntado di la libro. Kun ica savo, la profetajo klariĝas e livras, perlo per perlo, omna sua sekreti.

Tale, la profetajo prenas vivo ed efikeso, nur, se la mesajo povas esar ligata a dato en la historio di la kristana epoko. To esas quo l'inspiro di la Santa Spirito di Deo en Iesu-Kristo permisabis a me realigar. Do, me povas deklarar ica « *mikra libro, apertita*", konfirmante la plenumo di la divina projeto anuncita en Apok.5:5 e 10:2.

Koncerne lua arkitekturo, la vizio Apokalipso kovras la tempo di Kristana epoko inter la fino di apostolala tempo, cirkume 94, e la fino di la sepesma yarmilo qua sequos la finala reveno di Iesu-Kristo en 2030. Ol do dividas kun la chapitri 2, 7, 8, 9, 11 e 12 de Daniel la superrigardo di Kristana epoko. Por Kristani, la precipua instruo obtenita per la studio di ca libro esas la pivotala dato di printempo 1843 establita da Dan.8:14, ma anke de autuno 1844 en qua la probo di fido finis. De autuno 1844 anke Deo pozis la fundamenti di la adventista fido di la sepesma dio. Ta du dati esas tante importanta ke Deo uzos li por strukturizar lua vizio Apokalipso. Por bone komprenar la valoro di ta du proxima dati, on mustas asociar a 1843 la komenco di probo di fido por la profetala vorto. La unesma spiritala viktimi falas de ca dato per lia desprizanta rejekto di l'unesma adventista anunco da William Miller. Ma la tempo di probo ofras a li duesma chanco kun lua duesma anunco di la reveno di Iesu por la 22ma di oktobro 1844. La 23ma di oktobro la probo finas e la judicio di Deo povas esar formulita e revelata. La kolektiva testo finis, ma l'individua konverso restas sempre posibla. Pluse, en fakti, adventisti observas omna la repozo di Romana sundio, ne ankore identifikita kom peko. E la sabato adoptesas gradope da adventisti individue, sen ke lua majora rolo realigesas da l'ensemblo di adventisti. Ta rezonado kondukas me preferar por la fino di la falsa protestanta fido la dato di printempo 1843, e por la komenco di la benita adventismo da Deo, la autunala dato di 23ma oktobro 1844. Ja, che Hebrei, printempo e autuno esis ligita, kreante festi qui celebris temi komplementa e diametrale opozita; la <u>eterna yusteso</u> de « *l'agno* » ofero di la « Pasko » di la printempo, unflanke, e la <u>fino di peko</u> di la « *kapro* » mortigita por « la dio di expiaco » pri peki, de l'autuno, altraflanke. La du religiala festi trovis lua plenumo en la Pasko di la yaro 30 en qua la Mesio Iesu donis sua vivo. La printempo 1843 e la 22ma di oktobro 1844 do anke esas ligita per la signifiko, nam la skopo di la probo di fido esas « *finigar peko* » segun Dan.7:24 ; ol qua konsistas ek l'abominda praktiko di semanal repozo ye l'unesma dio, dum ke Deo ordonis ol por la sepesma, qua mem esis sanktigita por ta uzo, de la fino di l'unesma semano di la terala kreo ; en 2021, 5991 yari ante ni.

On povas anke favorizar la dato di la dekreto de Daniel 8:14 qua definas la dato di la printempo 1843. Por justifikar ica selekto, on mustas konsiderar ke ca momento tranchas omna relati establita til nun inter Deo e lua kreituri; Deo qua entreprenas, de ca dato, lasta selekto konstruktita sur du sukcesiva adventista anonci. De la printempo 1843, la sabato esas

postulebla, ma Deo donos ol a la vinkinti di la probo nur de l'autuno 1844, kom benita e santigita signo ke li apartenas a Ilu, konforme a la bibla docado di Ezek.20:12-20, quale ni vidis antee.

En ca libro, la chapitro 5 havas la skopo memorigar a ni ke, sen la vinko pagita tam kare da Iesu-Kristo, « *l'Agno di Deo* », omna divina helpo, omna revelita lumo esus neposibla, e do, nula homa animo povus esar salvita. Lua profetala lumo salvas tam multa kam sua krucigo volunte aceptita. La fido en sua sakrifiko atribuas a ni sua « *eterna yusteso* » segun Dan.7:24, ma sua Reveluro lumizas nia voyo e montras a ni la spiritala kaptili preparita da la diablo, por partigar kun ni lua terora destino. En ica kazo, la salveso prenas konkreta formo.

Videz exemplero di ta subtila kaptili. La Biblo esas regardata e konsiderata kun yusta motivo kom la Skribita Vorto di Deo. Tamen ca vorto skribesis da homi immersita en la kontexto di lia epoko. Se Deo ne chanjas, lua enemiko la diablo, Satan, oportune chanjas strategio e konduto vers l'elektiti di Deo dum la tempo. Pro to la diablo agante en « *drako* » imajo di lua persekutanta milito, en lua epoko, ma nur por ta epoko, Joan povis deklarar en 1Joan 4:1 til 3 : « *Karigata, ne kredoz ad omna spirito; sed probez la spiriti, por savar kad li esas de Deo, nam multa falsa profeti venis aden la mondo. Riconoz per ico la Spirito di Deo: omna spirito qua konfesas Iesu Kristo veninta en karno esas de Deo; e omna spirito qua ne konfesas Iesu ne esas de Deo, ol esas ta di l'antikristo, pri qua vu lernis l'arivo, e qua nun esas ja en la mondo.* » En lua paroli, Joan precizigas « *veninta en karno* » nur por identifikar la Kristo de lua okultestimo. Ma lua afirmo « *omna spirito qua konfesas Iesu Kristo veninta en karno esas de Deo* » perdis sua valoro depos ke la Kristana religio falis en apostateso e peko de la 7ma di marto 321, abandonante la praktiko di la vera sabato di la vera sepesma dio sanktigita da Deo. La praktiko di peko reduktis, til 1843, la valoro di la fakto « *konfesar Iesu-Kristo veninta en karno* » e de ca sama dato, ol deprenis omna valoro de lu; la lasta enemiki di Iesu-Kristo asertas su de **lia** « ***nomo*** » quale il anuncis en Mateo 7:21 til 23: « *Ti qui dicis a me : Sinioro, Sinioro, ne omna eniros en la regno di la cieli, sed* ***sole ta*** *qua facas la volo di mea Patro qua esas en la cieli. Multa dicos a me en ita dio : Sinioro, Sinioro, ka ni ne profetizis* ***per tua nomo*** *? Ka ni ne chasis demoni* ***per tua nomo*** *? Ka ni ne facis multa mirakli* ***per tua nomo*** *? Lor me dicos a li apertemente :* ***Me ne konocis nultempe vi****, forirez de me, vi qui praktikas malico* ». « ***Nultempe vi*** » ! Ta « *mirakli* » do esis realigita da la diablo e lua demoni.

L'Apokalipso en rezumo

En la prologo di chapitro 1, la komenco di lua glorioza Revelaciono, la Spirito prezantas a ni la menuo di la festo preparita. On trovas ibe la temo di l'anunco di la glorioza retroveno di Iesu-Kristo, organizita ja en 1843 e 1844, por testar la universala protestanta fido e precipue Amerikana; ca temo esas omniprezenta : verso 3, *Nam la tempo esas proxima* ; verso 7, *yen il venas kun la nubi...* ; verso 10, *Me kaptesis da l'Espirito en la dio dil Sinioro e me audis**dope me** voco forta quale sono di trumpeto*. Transportita da la Spirito, Johan trovas su en la dio di la glorioza retroveno di Iesu, ye la *Dio dil Sinioro*, « *dio granda e timinda* » segun Mal.4:5, ed il havas ***dope lu***, la historiala pasinto di kristana epoko prezentita sub simbolo di sep nomi pruntita de *sep urbi di Azia* (la nuna Turkia). Pose, quale en Daniel, la tri temi *letri, sigili e trompeti* kovros la toto di kristana epoko en paralelo, ma singlu ek li esas dividita en du chapitri. La detaloza studio revelos ke ica divido eventas che la pivot-dato di 1843 establisita en Dan.8:14. Interne di singla temo, mesaji adaptita a la spiritala normi establisita en Daniel, por la cencita epoki, markas 7 momenti di la tempo kovrita; 7, la nombro di la **santigo** divina qua servas a lu kom "*sigilo*" e qua esos la temo di Apo.7.

L"explikajo qua venas neniam esis efektivigita pro ke la nociono di la tempo revelesas nur per la signifiko di la nomi di la "sep eklezii" citita en l"unesma chapitro. En la temo di la letri, de Apo.2 e 3, on trovas nula precizeso sub la formo: "l"unesma angelo, la duesma angelo …e.c."; quale esos la kazo por "*la sigili, la trumpeti e la sep lasta plagi di la kolero di Deo*". Do, kelki povis kredar ke la mesaji esis adresita, reala e laŭlitere, a kristani vivanta en ta urbi di l"antiqua Kapadokia, di la nuna Turkia. L"ordino, en qua la profetajo prezentas ca nomi di urbo, sequas kronologiale l"ordino en qua la fakti historiala religiala eventis dum la epoko kristana. Ed esas segun la revelaji ja obtenita per la libro di Daniel, ke Deo definas la

karaktero quan Il donas a singla epoko per la signifiko di la nomo di lua urbo. Sucese, l"ordino revelita tradukas su tale:

1-*Efeso* : signifiko : lanco (ta di l'Asemblo o sanktuyo di Deo).

2-*Smirna* : signifiko : mirho (agreabla odoro ed embalmo di mortinti por Deo ; Romana persekuti di la fideli elektiti inter 303 e 313).

3-*Pergamo* : signifiko : adultero (de l'abandono di la sabato, ye la 7ma di marto 321. En 538, la papala rejimo instauris religioze la ripozo di l'unesma dio rinominita sundio).

4-*Tiatira* : signifiko : abomino e mortala suferi (indikas la epoko di la Protestanta Reformo qua malkasas aperteme la diablala naturo di la katolika kredo; epoko koncernanta la 16ª a yarcento ube, danko a la mekanikal imprimilo, la disdono di la Biblo esas favorizita).

5-*Sardes* : duopla e opozanta signifiki : konvulsiva e precoza petro. (Ol revelas la judiko qua Deu donas pri la prova fido di 1843-1844 : la konvulsiva signifiko koncernas la Protestanta fido repudiata : "*Tu esas mortinta* », e la precoza petro indikas la elektita vinkinti di la probo : « *li marchos kun me en blanka vesti pro ke li esas digna de to* ».)

6-*Filadelfia* : signifiko : Fratala Amo (la precoza petri di *Sardes* esas kolektita en l'adventista instituco dil sepesma dio depos 1863 ; la mesajo esas atribuita por la yaro 1873 definita da Dan.12:12. Benita en ta epoko, ol tamen avertesas kontre la risko facar su « *prenar lua krono* »).

7-*Laodicea* : signifo : judiciita populo : « *nek kolda, nek bolanta ma tepida* » (ol esas *Philadelphia* qua facas su « *prenar lua krono* » : « *Tu esas desfelica, mizera, povra, blinda, e nuda*». L'instituco ne imaginis ke ol esus testata e probata, inter 1980 e 1994, per identa fidoprobo kam ta qua donis a lua pioniri di 1844 lia divina benediko : en 1994, l'instituco falas, ma la mesajo duras per dispersita adventisti quin Deo identifikas e selektas per lia amo por lua revelita profetal lumo, e per la dolca e submisa naturo qua karakterizas la vera disipuli di Iesu-Kristo en omna epoki).

« *En la sequo* » de la terala tempo qua finis kun la glorioza reveno di Kristo Deo, Apo.4 imajos per la simbolo di « 24 troni », sceno di la ciela judicio (*en la cielo*) ube Deo kunigos Sia elektitaji por ke li jugos la mortintaj malbonuloj. Paralele kun Apo.20, ica chapitro kovras la "mil yari" di la sepesma yarmilo. Precizo: pro quo 24, e ne 12, troni? Pro la divido di la Kristana epoko en du parti sur la dati 1843-1844 di la komenco e fino di la epokala fidoprobo.

Pose, quale importanta parentezo, Apo.5 emfazigos l'importo di la kompreno dil libro di profecii; quo esos posibla nur per la vinko obtenita da nia divina Sinioro e Salvanto Iesu Kristo.

La tempo di la kristana epoko itere survolesos en Apo.6 e 7 sub la regardo di nova temo; ta di la "sep sigili". La sis unesma montros la precipua aktori en la sceno e la signi di la tempo qui karakterizas la du parti di la divido di la kristana epoko: til 1844, por Apo.6; e de 1844, por Apo.7.

Pose venas la temo di « *trompeti* » qui simboligas averta punisi por la sis unesma di Apo.8 e 9, e definitiva puniso, por « *la sepesma trompeto* », sempre apartigita, en Apo.11:15 til 19.

Dop Apo.9, Apo.10 celas la tempo di la fino dil mondo, per evokar la spiritala situo di la du granda enemiki di Iesu-Kristo qui deklaras su de il: la katolika kredo e la protestanta kredo, kunjuntita da la oficala adventismo dekadinta depos 1994. La chapitro 10 klozas l'unesma parto di la revelaji dil libro. Sed importanta precipua temi esos traktata e developata en la chapitri qui sequas ol.

Do Apo.11 riprezentos la superflugo di Kristana epoko e developos, precipue, l'importanta rolo di Franca revoluciono, di qua nacional ateismo establita esas uzata da Deo, sub la simbolala nomo di « *la bestio qua acensas de l'abismo* », por destruktar la povo di katolika rejimo di « *la bestio qua acensas de la maro* », en Apo.13:1. La religiala paco

universala, mencionita en Apo.7, do obtenesos e konstatesos en 1844. Pose, prenante ca revolucionala rejimo kom imajo di l'imminanta Triesma Mondo-milito o « *6ma trumpeto* » de Apo.9:13, qua konsistas la vera « *dua desfelico* » per l'anunco di Apo.8:13, la finala temo di la « *sepesma trumpeto* », qua plenigesas per la retroveno en glorio di Iesu-Kristo, esas prezentita.

En Apo.12, l'Espirito prezentas a ni altra superflugo di la kristana epoko. Ol kompletigas lua informi, precipue pri la situo di la diablo e lua partiani angela. Ol instruktas a ni ke pos lua vinko sur la kruco, en la cielala nomo di *Mikael* jam citita en Dan.10:13, 12:1, nomo quan ilu portis en la cielo ante lua homala enkarnigo en Iesu, nia Sinioro purigis la cielo de lia malica prezenteso e ke li perdis por sempre aceso a la cielala dimensioni kreita da Deo. Yen bona novaĵo! La vinko di Iesu havis cielala konsequi felica por nia cielala fratuli liberigita de la tento e de la pensi di la demoni. Li esas, de ca expulso, konfinita en nia terala dimensiono, ube li mortigos kun la terala enemiki di Deo, en 2030 ye la glorioza reveno di Kristo Deo. En ca superrigardo, la Spirito imajas la sucedi di la « *drako* » e di « *serpento* » qui indikas, rispektive, la du strategii di la kombato dil diablo: la apertal milito, di la Romana imperio o papala Romana denuncita, e la sedukto religiala trompanta di la Vatikana Romana papaleso, ne desmaskita, preske humanista. En subtila imaji pruntita de l'experienci dil Hebrei, « *la tero apertas sua boko* » por englutar l'agreso papala dil katolika ligi. Quale ni jus vidis, l'opero realigesos da l'ateista Franca revolucioneri. Ma ol anke komencos da la protestanta trupi di falsa agresema militanta Kristanismo. La superflugo finos per l'evoko di « *resto di la postenaro di la muliero* ». La Spirito lore donas sua defino di la vera santi di la finala tempo: « *To esas la persisto di la santi qui gardas la komandi di Deo e retenas la atesto di Iesu* ». La Spirito indikas per ca termini ti qui, quale me, adheras a sua Profetala Revelo e ne permisas ke ulu forprenas ol de li, kolektante til la fino la perli donacita da la cielo.

La chapitro 13 prezentas la du religiala enemiki agresiva portanta la kristana kredo. Pro to, ol imajas li per du « *bestii* » di qua la duesma ekiris de l'unesma quale sugestas la relato di la vorti « *maro e tero* » de la rakonto di la Genezo qui definas li en ca chapitro 13. L'unesma agis ante 1844 e la duesma aparos nur en la lasta yaro di la terala tempo markante tale, la fino di la tempo di graco ofrita a la homi. Ta du « *bestii* » esas, por l'unesma, katolika, la matro-eklezio, e por la duesma, la reformita protestanta eklezii qui departis de ol, lua filiini.

Kovrante nur la duesma parto di la kristana epoko de 1844, Apo.14 mencionas la tri mesaji di la adventista veraji dil sepesma dio a l'eterna kondicioni : la glorio di Deo qua postulas la restauro di la praktiko di lua santa sabato, lua kondamno di la romana katolikismo, e lua kondamno di la protestantismo qua honoras lua sundio quan ol deskriptas kom « *marko* » de l'autoritato humana e diablala di la du Roma imperiala e papal. Kande la tempo di la preparanta misiono finos, sukcese, per la raptado di la santi elektita imajita per « *la rikolto* », e la destruktado di la docanti rebela e di omna nekredanti, agi imajita per « *la vinbero-kolekto* », la tero ri-divenos « *l'abismo* » de l'unesma dio di la kreo, senigita de omna formo di terala vivo. Ol gardos en vivo, tamen, dum « *mil yari* », habitanto di selektajo, Satan, la diablo ipsa, en expekto di lua destruktado per la lasta judicio same kam omna altra rebela homi e angeli.

Apo.15 koncentresas pri la momento di la fino di la tempo di graco.

Apo.16 revelas « *la sep lasta plago di la kolero di Deo* » qua frapas, pos la fino di la tempo di graco, la lasta rebela nekredanti qui divenas sempre plu agresiva, til dekretar la morto di la observanti di la diva sabato juste ante la sepesma plago.

Apo.17 esas tote dedikita a l'identigo di la "granda prostituitino" nomizita "*Babilon la Granda*". En ca termini l'Espirito indikas la "*granda urbo*" imperiala e papal, Roma. La judicio qua Deo priportas a el esas tante klare revelata. La chapitro anuncas anke lua futura judicio e lua destruktado per fairo, pro ke l'Agnelo e lua fidela elektiti vinkos el.

Apo.18 cencas la momento di la « *vindikto* » o puniso di « *Babilon la Granda* ».

Apo.19 montras la glorioza reveno di Iesu-Kristo e lua konfronto kun terorizita terala rebela forci.

Apo.20 cencas la tempo di la mil yari di la sepesma yarmilo, vivita tre diferale, en la cielo da l'elektiti, e sur la dezoligita tero, izole da Satan. Sur la fino di la mil yari, Deo organizos la lasta judicio: l'anihiligo per la cielala fairo e terala subtera fairo di omna terala homala rebeli e cielala angela rebeli.

Apo.21 montras la glorio di l''Asemblo formacita per la kunveno di l''elektiti rekompensita per la sango di Iesu-Kristo. La perfekteso di l''elektiti selektita esas ilustrita per komparo kun to quon la tero ofras maxim precoza a la regardi di homi: l''oro, l''arjento, la perli e la precoza petri.

Apo.22 evokas en imajo la retroveno a la perdita Edeno, retrovenita ed instalesita por l'eterneso sur la tero di peko regeneracita e transformita por divenar la universala trono dil sola e unika granda Deo, kreinto, legifanto e redentoro qua dominacas super omna sua universi kun sua terala redemituli.

Hike finas ica rapida superflugo dil libro Apokalipso, di qua la detaloza studio konfirmos e plufortigos to quo jus dicesis.

Me adjuntas ica alte spiritala expliko qua revelas la celita rezonado di la penso di Deo. Ilu livras mesaji ne-suspektita per subtila aludaji, quin la Biblio klarigos a ni. Sequante, en la konstrukto dil Apokalipso, la sama procedi quin ilu uzis por la konstrukto di sua revelaji donita a Daniel, Deo konfirmas ke il "*ne chanjas* » e ke il esos « *eterne la sama* ». Do, me trovis en l'Apokalipso la sama metodo di parala traktado di tri temi qui esas la « *letri ad l'Asembli* », la « *sigili* » e la « *trompeti* ». Segun Apok.5, ube l'Apokalipso esas imajata per libro klozita per « *sep sigili* », nur l'aperturo di la « *sepesma sigilo* » permizos l'acesso a la pruvi qui konfirmos en la chapitri 8 til 22, l'interpretadi e la suspekti emisita per la studio di la chapitri 1 til 6. La chapitro 7 do esas la klefo por enirar la kompreno di la revelita misterii. E ne astonigez pri to, nam lua temo esas precize la sabato, qua facas la tota diferajo inter la vera e la falsa santeso depos 1843. Do ni retrovas en Apok.7, la granda vereso qua kriblis la protestanta religio en la printempo 1843. L'Apokalipso nur konfirmos ca fundamentala instruktajo revelita a Daniel. Ma por l'adventismo, qua ekiris ye ca dato, kom vinkanto, l'Apokalipso revelos por 1994, probo qua kriblos ol itere. Ca nova lumo itere, o « *itere* », facar « *la diferajo inter ti qui servas Deo e ti qui ne servas Il* », o pluse.

Duesma parto: la detaloza studio dil Apokalipso

Apokalipso 1 : Prologo – La reveno di Kristo – la adventista temo

La prezento

Verso 1 : « *Revelado di Iesu Kristo, qua Deo donis a lu por* ***montrar a lua ~~servisti~~ sklavi*** *la kozi qua mustas eventar* ***quik****, ed ilu revelis, per sendado di sua anjelio, a sua servisto Ioannes, …* ».

Ioannes, l'apostolo quan Iesu amis, esas la depozario di ca divina Revelaco quan ilu obtenas de la Patro en la nomo di Iesu-Kristo. Ioannes, en Hebrea « Yohan », signifikas : Deo donis ; ed ita esas anke mea unesma prenomo. Kad Iesu ne dicis : « *on donos a ta qua havas* » ? Ta mesajo esas « *donita* » da « *Deo* » la Patro, do kun nefinita kontenajo. Nam depos lua rivivesko, Iesu-Kristo ripremis lua divina atributi, ed esas en Celala Patro ke Il povas, de la cielo, agar por lua servisti o plu precize lua « *sklavi* ». Segun la proverbo, « avertita viro valoras du ». Deo esas de ica opinion ed Il pruvas ol, sendante a lua servisti revelaci pri la futuro. L'expreso « *quo mustas eventar* ***quik*** » povas astonar kande on savas ke la mesajo esis donita en 94 di nia epoko e ke ni esas nun en 2020-2021, epoko di la skribado di ca dokumento. Ma deskovrante lua mesaji, ni komprenos ke ica « ***quik*** » prenas literala senco, pro ke lia destinacarii esos samtempala kun la glorioza reveno di Iesu-Kristo. Ca temo esos en l'Apokalipso omniprezenta, nam l'Apokalipso adresesas a la lasta « adventisti » selektita da Deo, per la fideso demonstrata en lasta probo konstruktita sur la datumi de Apo.9:1 til 12, qui traktas la temo di la « *kinesma trumpeto* ». En ca chapitro, la versi 5 e 10 citas profetala periodo di « *kin monati* » misinterpretita til me. En mea studio dil temo, ta durizo determinis nova supozata dato anuncanta la reveno di Iesu por 1994, vera yaro 2000 dil vera nasko di Kristo. Ta probo di fido selektis, por la lasta foyo, l"oficala adventismo diveninta tepida e formalista qua preparis su por facar pakto kun ti, quin Deo revelas esar lua enemiki en lua Apokalipso. De 2018, me konocas la dato dil vera reveno di Iesu-Kristo ed ol ne dependas de irga datumo de la profetaji di Daniel ed Apokalipso, di qui la nombrizita duri omna plenigesis plenante lua rolo di selektilo ye la fixita tempi. La vera reveno di Iesu povas esar komprenata de la rakonto di Genezo, kredante ke la sep dii di nia semani esas konstruktita sur l"imajo di la 7000 yari di la tota projetito konceptita da Deo, por eliminar peko e pekanti, ed enirigar en lua eterneso lua elektita amati selektita dum la unesma 6000 yari. Segun la proporci dil sankteyo o tabernakulo Hebrea, la tempo di la 6000 yari konsistas ek tri triimi po 2000 yari. La komenco dil lasta triimo esis markita, ye la 3ma di aprilo 30, per l"expiacala morto di nia Salvanto Iesu-Kristo. Juda kalendario konfirmas ca dato. Lua reveno do esas fixita por la printempo 2030, to esas, 2000 yari pose. Savante ke la reveno di Kristo esas avan ni, tam proxime, la vorto « ***quik*** » la vorti di Jesus esas perfekte justifikata. Do, malgre ke ol restis konocata e lektata tra la yarcenti, la libro Apokalipso restis klozita, frostita, siglita, til la fino di la tempo, qua koncernas nia generaciono.

Verso 2: « *… qua atestis la vorto di Deo e la testifieso di Iesu Kristo, omno quon ilu vidis* ».

Yohanes atestas ke ilu recevis sua vizio de Deo. Vizo qua konsistas la testifieso di Iesu-Kristo qua Apo.19:10 definas kom « *l'esprito di la profetio* ». La mesajo dependas de imaji « *vidaji* » e vorti audita. Yohanes esis forsanita de terala kontingesi da l'Espirito di Deo qua revelis a lu en imaji la granda temi di religiala historio dil Kristana epoko; ol finos kun lua glorioza e reduttebla retroveno por lua enemiki.

Verso 3 : « *Felica ta qua lektas e ti qui audas la vorti di la profetio, e qui konservas la kozi skribita en ol! Nam la tempo esas proxima* ».

Me prenas por me la parto qua apartenas a me, la feliceso por « *ta qua lektas* » la vorti di la profetio, nam la Sinioro donas a la verbo lektar preciza logikala senco. Il donas l'explikuro en Esa.29:11-12 : « *Tota reveleso esas por vi quale la vorti di siglilibro qua onu donas a homo qua savas lektar, dicante: Lektez to! E qua respondas: Me ne povas, nam ol esas siglita; o quale libro qua onu donas a homo qua ne savas lektar, dicante: Lektez to! E qua respondas: Me ne savas lektar.*». La verseto 13, qua sequas, revelas la kauzo di ta nekapableso : « *La Sinioro dicis: Kande ca populo proximas me, ol honoras me per la boko e la labii; ma lua kordio esas distanta de me, e la timo quan ol havas pri me esas nur precepto de homala tradiciono.* ». La termino « *sigilita* » o siglita deskriptas l'aspekto di l'Apokalipso, nelegebla pro ke siglita. Do por apertar e des-siglizar ol komplete, me, altra Johan de la fino-tempo, vokesis da Deo ; to por ke omna lua vera elektiti, « *audas e gardas* » la veri revelita en la vorti e la imaji di la profetajo. Ta verbi signifikas « komprenar e praktikar ». En ca verseto, Deo avertas lua elektiti ke li recevos, de un ek lia fratuli en Kristo, « *ta qua lektas* », la lumo qua explikas la misteri di la profetajo por ke li povas, a sua turno, joyar pri ol e praktikar lua docado. Same kam en la epoko di Iesu, la fido, la konfido e la humileso do esos tre necesa. Per ca metodo, Deo kribras ed ekartigas la homi tro fieroza por lernar. Anke, me dicas a la elektiti : « Obliviez la homo, ca mikra funcionario tradukanto e transmisanto, e regardez la vera Autoro : l'omnipotenta Deo Iesu-Kristo ».

Verso 4 : « *Johannes a la sep Eklezii qui esas en Azia: ke graco e paco donesez a vu de ta qua esas, qua esis, e qua venos, e de la sep spiriti qui esas ante lua trono, …*»

L'Evoko di « *sep Asembli* » esas suspektinda, nam l'*Asemblo* kun majuskulo A esas, un, perpetue. « *Sep Asembli* », do indikas, obligate, l'*Asemblo* unigita di Jesus-Kristo en sep epoki markita e sucesiva. La kozo konfirmesos e ni ja savas ke Deo dividas la Kristan epoko en 7 specala periodi. La refero ad Azia esas utila e justifikata, pro ke la nomi prezentita en verseto 11 esas ti di urbi qui existas en Mikra Azia, en l'anciena Anatolia jacanta weste de la nuna Turkia. La Spirito ja konfirmas la limito di Europa e la komenco di Aziana kontinento. Ma la vorto *Azio* quale la vorto Anatolia celas spiritala mesajo. Li signifikas: **sunlevanta** en Akadiana e Greka, e sugestas tale la tendaro di Deo vizitita da Iesu-Kristo, la « *sunlevanta* », en Lukas 1:78-79 : « *Dank' al intestini di la kompato di nia Deo, pro quo **la sunlevanta** vizitis ni de supre, por lumizar ti qui sidas en tenebri ed en ombro di morto, por direktar nia pazi en la voyo di paco.* » Il esas anke la « *suno di yusteso* » de Mal.4:2 : « *Ma por vi qui timas mea nomo, levesos **la suno di yusteso**, e la sano esos sub lua ali; vi ekiros, e saltos quale bovyunuli de stablo,* ». La formulo di saluto konformas a la letri qui kristani interchanjas dum l'epoko di Ioannes. Tamen, Deo esas indikita per nova expreso, nekonocata til nun : « *de la parto di ta qua esas, qua esis, e qua venos* ». Ta expreso nur reprezentas, en la originala Greka linguo ed altra tradukuri, la signifiko di la Hebrea nomo di Deo: « YaHWéH ». Ol esas la verbo « esar » konjugita en la triesma persono singulara dil imperfekta tempo di Hebrea. Ta tempo nomizita imperfekta expresas la kompleto qua duras en la tempo, nam la prezenta tempo ne existas en la konjugo di Hebrea. « *e qua venos* », ankore konfirmas la temo pri la reveno di Jesu-Kristo, l'adventismo. L'aperturo di Kristana kredo a pagani tale konfirmesas; por li Deo adaptas lua nomo. Pose, altra novajo aparas por indikar la Santa Spirito: « *la sep Spiriti qui esas ante lua trono* ». Ta citajo aparos en Apo.5:6. La numero 7 indikas la sanktigo, en ica kazo, ta di la Divina Spirito difuzita en lua kreitaji do, « *ante lua trono* ». En Apo.5:6, « *l'agnelo ocidita* » esas ligita a ca simboli, la profetajo do konfirmas l'omnipotenteso divina di Iesu-Kristo. La « *sep spiriti di Deo* » simbolesas per « *la kandelabro kun sep branchi* » de la Hebrea tabernaklo qua profetias la salvo-plano di la projeto di Deo. Lua programo esis do klare desegnita. De Adam, 4000 yari, e per lua morto Iesu expiacas la peki di l'elektiti ye la 3ma di aprilo 30, ilu dischiras la velo di peko e apertas

l'acesso al cielo por l'elektiti rekompensita dum la lasta du mil yari di la sis mil yari programizita por la selektado di la dispersita elektiti, til la fino dil mondo, inter la nacioni di la tota tero.

Verso 5: « *... e de la parto di Iesu-Kristo, la fidela atestanto, la unesma naskito ek la mortinti, e la princo di la reji di la tero! A ta qua amas ni, qua liberigis ni de nia peki per lua sango,* ».

La nomo « *Jesuo Kristo* » esas asociita kun la terala ministerio qua Deo venis plenigar sur la tero. Ca verso memorigas ni pri lua verki plenumita por obtenar la salvo per graco qua ilu ofras a lua sola elektiti. En lua perfekta fideleso a Deo e lua valori, Iesu esis « *la fidela atestanto* » propozita kom la modelo por imitar, a lua apostoli e lua dicipuli di omna tempo, inkluzite la nia. Lua morto esis profetizita per la morto di l'unesma animalo ocidita por vestizar la nudeso di Adam ed Eva pos lia peko. Tra il, il do esis vere la « *unuanaskito di mortinti* ». Ma il esas anke, pro lua divina importo, lua morto sola havis l'efikeso e la povo kondamnar la diablo, la peko e la pekanti. Il restas la « *unuanaskito* » super omna « unesma-naskinti » di religiala historio. Esas pensante pri lua morto necesigita por rekomprar la peko di lua elektiti, ke Deo mortigis omna « *unuanaskiti* » homala ed animala di Egipto rebela, imajo di peko, por « *liberigar* » lua Hebrea populo de sklaveso, ja simbolo ed imajo di « *peko* ». Kom « *unuanaskito* », la yuro di spiritala unesma-naskeso apartenas a lu. Prezentante su kom « *princo di rejo di la tero* » Iesu facas su servisto di sua rekompriti. La « *rejo di la tero* » esas ti qui eniras lua regno rekomprita per lua sango; li heredos la tero rinovigita. Esas astonanta afero deskovrar la nivelo di humileso, kompato, amikeso, frateso ed amo di cielala enti fidela a la divina normi di cielala vivo. Sur tero, Iesu lavis la pedi di sua apostoli, dum konfirmante ke lu esas « *la Mastro e la Sinioro* ». En la cielo, il esos eternale « *la princo*» de lua « *rejo* ». Ma « *la rejo* » esos anke servisti di sua frati. Same, per donar a su la titulo di « *princo* », Jesus metas su sur la sama nivelo kam la diablo, lua adverso e vinkita konkuranto, quan il nomizas, « *la princo di ca mondo* ». L'enkarnigo di Deo en Jesus motivesis per la viz-a-vizo di la du « *princi* » ; la sorto di la mondo e ta di lua kreituri dependas de la povo di la granda vinkinto Jesus Micaël YaHWéH. Ma Jesus devas sua vinko nur parte a sua deeso, nam ilu luktis kontre la diablo kun egala armi, en korpo de karno identa a la nia, 4000 yari pos la perdita kombato da l'unesma Adamo. Lua mentala stando e sua decidemeso por vinkar por salvar sua elektiti donis a lu sole sua vinko. Ilu apertis la voyo a sua elektiti montrante ke "*shafido*" docila povas vinkar "*la volfi*" devoranti di karni e spiriti, kun la helpo di la fidela e vera Deo.

Verso 6 : « *e qua facis de ni rejio, sacerdoti por Deo sua Patro, ad ilu esez la glorio e la povo, dum la seculi di la seculi! Amen!* »

Esas Johan qua definas quo konstituas l'Asemblo dil elektiti. En Iesu-Kristo, l'anciena Israel prolongas su sub spiritala formi profetizita en la riti dil anciena pakto. Servante la « *Rejo di reji e Sinioro di siniori* », la vera elektiti partigas lua rejio, e kun ilu, li konstituas la civitani dil rejio dil cieli. Li esas anke « *sacerdoti* » spiritala, nam li oficiras en la templo di lia korpo, en qua li servas Deo, ofrante su ipsa en santeso por lua servo. E per lia pregi quin li adresas a Deo, li transdonas la parfumaji ofriti sur l'altaro di parfumaji en l'antiqua templo di Jerusalem. La separo inter Jesus e la Patro esas trompiva, ma korespondas a la koncepto quan multa falsa kristani havas pri la temo. To til la punto di pretendar « honorar » la Filulo ye la spenso di la Patro. To esas la kulpo, o la peko, di la kristana fido depos la 7ma di marto 321. Por multa, la repozo di sabato esas ordono qua koncernis nur la judi di l'antiqua alianco, dispensado di la Patro. La Patro e Jesus esante nur un persono, li suferos la kolero di Jesus quin li pensis honorar. En lua divina naturo di Patro, Jesus posedas, e por l'eterneso, « *la glorio e la povo, dum la yarcenti di yarcenti ! Amen !* » « *Amen* » qua signifikas : esas vera ! Vere !

La adventista temo

Verso 7 : « *Videz, il venas kun la nubi. Ed omna okulo vidos il, mem ti qui pikas il; e omna tribui de la tero lamentos pro il. Yes. Amen!*»

Precize, kande ilu revenos, ke Jesus demonstros lua glorio e povo. Segun Agoj 1:11, ilu revenos « *same maniere kam ilu acensis al cielo* », ma por lua reveno, ol esos en cielala glorio extrema qua teroros lua enemiki; « *ti qui pikas ilu* » opozante a lua vera projeto. Nam ca expreso koncernas nur la homala kontemporani di lua arivo. Kande lua servisti esas minacata per morto o mortigata, Jesus partigas lia sorto, nam ilu identigesas kun li: « *E la rejo respondos a li: Me dicas a vi vere, omnafoye ke vi facis ica a un de ica maxim mikra de mea frati, to es a me ke vi facis ol.*(Matt.25:40) ». La Judiisti e la Roman soldati qui krucifikis ilu ne esas koncernata en ca mesajo. La Spirito di Deo imputas ica ago ad omna homi qui obstruktas lua laboro di salveso e faligas por su ed altri lua ofro di graco e eterna salveso. Citante « *la tribui de la tero* », Jesuso celas la falsa Kristani tra qui la tribui di Israel supozesas esar prolongata en la nova pakto. Deskovrante ye lua retroveno ke li preparis mortigar lua vera elektiti, li havos justa racioni por lamentar, deskovrante su enemiki di la Deo qua devis salvar li. La detali di la programo di la lasta dii revelesos disperse en la chapitri dil libro Apokalipso. Ma me povas dicar ke Apo.6:15-16 deskriptas la sceno en ica termini: « *La reji de la tero, la granda, la militestroi, la richa, la potenta, omna sklavi e la homi libera, celis su en kaverni e en roki de monti. E li dicis a la monti e la roki: Falez sur ni, e celiz ni ante la vizajo di ta qua sidas sur la trono, ed ante la kolero di l'agnulo;* ».

Verso 8 : « *Me esas l'alfa e l'omega, dicis la Sinioro Deo, qua esas, qua esis, e qua venos, l'Omnipotenta.* »

Ta qua parolas tale esas la dolca Iesu qua retrovis en la cielo lua divina glorio, il esas « *l'Omnipotenta* ». Suficas ligar ca verso kun ti di Apo.22:13-16 por havar la pruvo : « *Me esas l'alfa e l'omega, l'unesma e la lasta, la komenco e la fino… /… Me, Iesu, sendis mea angelo por atestar a vi ta kozi en la eklezii. Me esas la burjonulo e la decendanto di David, la brilanta stelo di la matino* ». Quale en la verso 4, Iesu prezentesas sub la atributi di la Deo kreanto, l'amiko di Moseo, di qua la Hebrea nomo esas « YaHWéH » segun Exo.3:14. Ma me precizigas ke la nomo di Deo chanjas segun ke esas il qua nomizas su o ke la homi nomizas il : « Me esas » divenas « Il esas » en la formo « YaHWéH ».

Noto adjuntita en 2022: L'expreso « *alfa ed omega* » rezumas la tota revelo ofrita da Deo en lua Biblo, de Genezo 1 til Apokalipso 22. Nun de 2018, la profetala signifiko di « sis mil » yari donita a la sis dii di la semano konfirmesis sen questionar lua valoro di sis reala dii, dum qui Deo kreis la tero e la vivo quan ol mustis portar. Ma, per konsiderar lia profetala senco, ta sis dii o « 6000 » yari permisis definar por la printempo 2030 la finala vinkoza retroveno di Iesu-Kristo e la raptado di lua fidela santi. Per, l'expreso « *alfa ed omega* », Jesus livras a sua santi di lasta dii, klefo qua permisas deskovrar la reala tempo di lua duesma arivo. Ma on devis vartar til la printempo 2018 por komprenar quale on mustis uzar ta 6000 yari, e la 28ma di januaro 2022, por asociar li kun ta expresi : « *l'alfa e l'omega* », « *la komenco e la fino* ».

Verso 9 : « *Me, John, vua fratulo, e qua partoprenas kun vi la tribulo e la regno e la persisto en Jesus, esis en l'insulo nomizita Patmos, pro la vorto di Deo e la atesto di Jesus.* »

Por vera sklavo di Jesus-Kristo, ca tri kozi esas interligita: la parto en la tribulo, la parto en la regno, e la parto en la persisto en Jesus. John atestas la kuntexto en qua il recevas sua divina vizio. Trovinte ilu, aspektante nedestruktiva, la Romani fine izolis ilu, exilante ilu a l'insulo Patmos, por limitizar lua atesto che la homi. Dum tota lua vivo, il ne cesis atestar por la vorto di Deo por glorifikar Jesus-Kristo. Ma on povas anke komprenar ke John esis duktita a Patmos por recevar, en la tranquileso, la atesto di Jesus qua konsistas la Revelacion, quan il recevas de Deo.

Ni remarkas ke la du autori di la du profecii Daniel e Apokalipso mirinde protektesis da Deo; Daniel savita de la denti di leoni e Johano sendomajita de kuvo plena kun bolanta oleo. Lia experienco transiras a ni leciono: Deo facas diferajo inter lua servisti per protektar per potenta e supernatura maniero ti qui glorifas lu maxim e prezentas la aspekto di modelo quan lu deziras aparte enkurajigar. La profetala ministerio tale indikesas en 1Kor.12:31 kam la "*plu excelanta voyo* ». Ma existas profeti e profeti. Ne omna profeti esas vokata recevar de Deo vizioni o profetaji. Ma omna elektiti esas exhortata profetesar, to esas, atestar la veraji di la Sinioro a sua proximi por duktar li a salvo.

La vizio di Johann pri la adventista tempo

Verso 10 : « *Me esis raptita en spirito a la dio di la Sinioro, ed audis dop me fort voco, quale sono di trumpeto,* »

L'expreso « *dio di la Sinioro*» favoros tragika interpretadi. En sua tradukuro di la Biblo, J.N. Darby, ne hezitas tradukar ol per la vorto « sundio », qua Deo konsideras « *marko* » makulanta di « *la bestio* » konduktata da la diablo en Apo.13:16 ; ca opozas direte lua « *sigilo* » rejala, lua sepesma dio di la ripozo santigita. Etimologiale, la vorto « sundio » signifikas vere, « dio di la Sinioro », sed la problemo venas de la fakto ke ol dedikas l'unesma dio di la semano a la ripozo, quo Deo nultempe ordonis, havante por lua parto, per maniero perpetua, santigita por ca uzo la sepesma dio. Do quo indikas reale « *la dio di la Sinioro* » mencionita en ca verseto? Ma la respondo ja donesis en la verseto 7 per dico: « *Videz, il venas kun la nubi.*» Yen la « *dio di la Sinioro* » ciblita da Deo : « *Videz, me sendos a vu Elija, la profeto, ante ke la dio di YaHWéH arivez, ta dio granda e timinda*. (Mal.3:5)» ; qua kreis l'adventismo e lua tri « expekti » di la reveno di Iesu, ja plenumita kun omna konsequi bona e mala portita da ca tri probi, en 1843, 1844, e 1994. Tale vivante en 94, Johan transportesas da l'Espirito a la komenco dil sepesma yarmilo, ube Iesu revenas en lua divina glorio. Quon ilu do « ***dope*** » a lu ? La tota historiala pasinto di la Kristana epoko; de la morto di Iesu, 2000 yari di Kristana religio; 2000 yari dum qui Iesu stacis meze di lua elektiti, helpante li, en Santa Spirito, vinkar la malo quale ilu su ipsa vinkis la diablo, la peko, e la morto. « *La lauta voco* » audita « *dope* » a lu esas ta di Iesu qua quale « *trompeto* » intervenas, por avertar lua elektiti e revelar a li la naturo di la religiala diablala trapi qui li renkontros en sua vivi en omna la « sep » epoki quin la sequanta verso nomizos.

Verso 11 : «*qua dicis : To quon tu vidas, skribez ol en libro, e sendez ol a la sep Eklezii, a Efeso, a Smirna, a Pergamo, a Tiatira, a Sardes, a Filadelfia, e a Laodicea.*».

La aparenta formo di la texto semblis prezentar kom destinacarii, laŭlitere, la nomizita urbi de l'Azio dum la epoko di Ioannes; a singla unu lua mesajo. Ma to esis nur trompanta aspekto qua intencis maskar la vera signifiko qua Iesu donas a lua mesaji. En tota la Biblo, la propra nomi atribuita a homi havas kaŝita signifiko en lia radiko, de la Hebrea, de la Kaldaea, o de la Greka. Ta principo aplikesas anke por la Greka nomi di ta sep urbi. Singla nomo revelas la karaktero di l'epoko quan ol reprezentas. E l'ordino, en qua ta nomi esas prezenta, korespondas a l'ordino di l'avancado en la tempo programita da Deo. Ni vidos en la studio di Apo.2 e 3 ube l'ordino di ta nomi esas respektata e konfirmata, la signifiko di ta sep nomi, ma ti di l'unesma e la lasta, « *Efeso e Laodicea* », revelas per su sola, l'uzo qua l'Espirito facas de ol. Signifikante, respektive, « jetar » e « populo judiciita », ni retrovas « *l'alfa e l'omega, la komenco e la fino*, » de l'epoko di la kristana graco. Ne esas surprizanta ke Iesu prezentis su che la verseto 8, sub ca defino : « *Me esas l'alpha e l'omega*». Ilu enskribas tale lua prezeso apud lua fidela sklavi, dum tota tempo di la kristana epoko.

Verso 12 : «*Me turnis me por savar qua esis la voco qua parolis a me. E, pos turnar me, me vidis sep or-kandelabri,*»

L’ago di «*turnar su*», duktas Johan ad regardar la tota Kristan-epoko nam ilu ipsa transportesis ye la momento di la reveno en glorio di Jesus. Pos la precizeso «*dope*», ni havas hike «*me turnis me*», ed ankore, «*e, pos me turnar me* » ; la Spirto insistas forte pri ca regardo vers la pasinto, por ke ni sequez ol en lua logiko. E quo Jean tunc vidis ? « *Sep ora kandelabri* ». Ibe ankore la kozo esas suspektinda quale la « *sep Asembli* ». Nam la « *kandelabro* » modelo trovesis en la Hebrea tabernaklo ed ol posedis sep branchi qui simbolis ja, ensemble, la santigo dil Spirto di Deo e di lua lumo. Ta konstato signifikas ke, quale la « *sep Asembliesi* », la « *sep kandelieri* » simbolas la santigo di la lumo di Deo, ma en sep momenti markizita dum la tota Kristana epoko. La kandelabro reprezentas la elektiti di epoko, ol recevas la oleo di la Spirito di Deo de qua ol dependas por lumizar la elektiti per lua lumo.

<u>Anunco di granda kalamitato</u>

Verso 13 : « *e, **meze di la sep kandelieri**, ulu qua similis a filio di homo, vestizita per longa robo, e havanta oro-zono sur la pektoro.*»

Hike komencas la simbolika deskripto di la Sinioro Iesu-Kristo. Ta sceno reprezentas la promisi di Iesu : Luk. 17:21: « *On ne dicos : Il esas hike, o : Il esas ibe. Nam, viditez, la regno di Deo esas **en mezo di vu***. » ; Matt.28:20 : « *e docesez li observar omno quan me preskriptis a vu. E viditez, me esas kun vu omna dio, til la fino dil mondo.* ». Ta vido esas tre simila a ta di Daniel 10 ube la verso 1 prezentesas kom anunco di « *granda kalamitato* » por lua juda populo. Ta di Apokalipso 1 do anuncas anke, « *granda kalamitato* », ma itafoye, por la Kristana Asemblo. La komparo di la du vidaji esas tre edificanta, nam detali adaptesas a singla du tre diferanta historiala kontexti. La simbolika deskripti qui esos prezentita koncernas Iesu-Kristo en la kontexto di lua finala glorioza retroveno. La du « *kalamitati* » havas komuna realigado <u>sur la fino</u> de la du alianci establita sinsekve da Deo. Nun komparu la du vizioni: «… *filio di homo* » de ca verseto esis « *homo* » *en* Daniel, nam Deo ne ankore enkarnigis su en Iesu. Kontree, en « *filio di homo* », ni retrovas la « *filio dil homo* » qua Iesu konstante nomizas parolante pri su en la Evangelii. Se Deo tante insistis pri ca expreso, esas pro ke ol legitimas lua apteso por salvar homi. Ibe lu esas « *vestizita per longa robo*», « *vestizita per lino*» en Daniel. La klefo di la signifiko di ca *longa robo* esas donita en Apok.7:13-14. Ol esas portata da ti qui mortas kom martiri di la vera kredo : « *Ed un ek la ancieni parolis e dicis a me: Ti qui esas vestizita per blanka robi, qui esas li, e de ube li venis? Me dicis a il: Mea sinjoro, tu savas. Ed il dicis a me: Li esas ti qui venas de la granda tribulo; li lavizis sua robi, e blankigis li en la sango di l’agnedo.* ». Jesus portas « *zono di oro sur lua pektoro* » o, sur sua kordio, ma « *sur lua lumbi* », simboli di forteso, en Daniel. E la « *or-zono* » simbolizas **la vereso** segun Ef.6:14 : « *Tenaz do ferme : havez a vua lumbi **la vereso kom zono** ; metez la kuraso di la yusteso* ; ». Quale Jesus, la vereso esas honorata nur da ti qui amas ol.

Verso 14 : « *Lua kapo e lua hararo esis blanka quale blanka lano, quale nivo ; lua okuli esis quale flamo di fairo ;* »

La blanka, simbolo di la perfekta pureso, karakterizas la Deo Iesu-Kristo qua, konseque, abominas la peko. Nun, l'anunco di « *granda kalamitato* » ne povas havar altra skopo kam punisar la pekanti. Ta kazo koncernas la du kalamitaji, do ni retrovas hike ed en Daniel, Deo, la granda Judicianto, di qua « *okuli esas quale flami di fairo* ». Lua regardo konsumas la peko o la pekanto, ma l'elektito di Iesu decidas renuncar la peko, kontree al la falsa Judo e falsa Kristano rebela, quin la judicio di Iesu Kristo fine konsumos. E la finala kontexto di ca « *kalimito* » indikas lua historiala enemiki, omni identigita en la chapitri di ca libro, ed en ta di Daniel. Apo.13 prezantas li sub l'aspekto di du « *bestii* » identifikita per lia nomi « *maro e tero* » qua designas la katolika kredo e la protestanta kredo ekirinta de ol,

quale lia nomi sugestas segun Gen.1:9-10. Ye lua retroveno, la du bestii aliancita ne plu facas nur un, unionesita por kombatar lua sabato e lua fideli. Lua enemios esos terorigita, segun Apo.6:16, e li ne subsistos.

Verso 15: « *lua pedi esis simila a ardanta kupro, quale se ilu esus inflamita en forno; e lua voco esis quale la bruiso di granda aqui.* »

La pedi di Jesus esas anke pura quale la cetera parto di lua korpo, ma en ca imajo, li polutesas per fular la sango di pekanti rebela. Quale en Dan.2:32, « *la bronzo* », metalo di ne-pura aloyuro, simbolizas la peko. En Apo.10:2 ni lektas : « *Il tenis en sua manuo mikra libro apertita. Il pozis* ***lua dextra pedo sur la maro****, e* ***lua sinistra pedo sur la tero*** *;* ». Apo.14:17 til 20 donas a ca ago la nomo « *vindikto* » ; temo developita en Esaïe 63. La « *granda aqui* » simbolas, en Apo.17:15, « *de populi, de turbo, de nacioni, e de lingui* » qui facas alianco kun « *la prostitucino Babilon la Granda* » ; nomo qua designas la katolika eklezio papala Romana. Ca lasta-hora alianco unigos li por opozar a la sabato sanktigita da Deo. Li iros til decidas mortigar lua fidela observanti. On kompandas lore la simboli di sua justa iraco. En la vizio, Jesus montras a sua elektiti ke lua sola « *voco* » personala divina esas plu potenta kam ta di omna populi di la tero kune.

Verso 16 : « *Il havis en sua dextra manuo sep steli. De sua boko ekiris akuta glavo, du-tranchanta; e sua vizajo esis quale la suno kande ol brilas en sua forteso.*»

La simbolo di « *sep steli* » tenata « *en lua dextra manuo* » memorigas lua permananta dominaco qua sola povis donar la benediko di Deo; tante ofte e masive pretendita erore da lua nefidela enemiki.*La stelo* esas la simbolo di religiala sendito nam quale *la stelo* de Gen.1:15, lua rolo esas « *lumizar la tero*», en lua kazo, di la divina yusteso. En la dio di lua retroveno, Iesus revivos (ri-vivos, to esas vekigar itere pos tota momentala anihiligo nomizita morto) lua elektiti de omna epoki simbolizita per la nomi di la *sep Asembli*. En ca glorioza kuntexto, por il e lua fidela elektiti, il prezentesas kom « *Vorto di Deo*» di qua la simbolo « *de akuta glavo kun du tranchanti* » mencionas en Heb.4:12. Ol esas la horo kande ca *glavo* donos vivo e morto, segun la fido atestita a ca divina vorto skribita en la Biblo qua Apo.11:3 simbolas kom "*la du testi*" de Deo. Che la homi, nur l'aspekto di la vizajo identifikas li e permisas diferencigar li; do ol esas l'elemento di identigo par exelenco. En ca vido, Deo anke adaptas lua vizajo a la kontexto skopita. En Daniel, en la vido, Deo simbolas lua vizajo per "*la fulmino*", simbolo tipo di la Greka deo Zeus, nam l'enemiko di la profetajo esos la Greka populo Seleucida di la rejo Antiochus IV, qua plenumis la profetajo en -168. En la vido di l'Apokalipso, la vizajo di Iesu anke prenas l'aspekto di lua enemiko qua esas ica-foye "*la suno kande lu brilas en lua forteso* ». Estas vere ke ca lasta probo, extirpar de la tero omna observanto di la santa divina sabato, konsistas la kulmino di la rebela kombato favoranta la respekto di la « dio di la nevinkita suno » establita ye la 7ma di marto 321, da l'imperiestro Konstantino 1ma[er]. Ta rebela kamparo trovos kontre lu « *la suno di la divina yusteso* » en tota lua divina povo, e to, ye l'unesma dio di la printempo 2030.

Verso 17: «*Kande me vidis lu, me falis ad lua pedi quale mortinto. Ilu pozis sur me lua dextra manuo dicante: Ne timez!*»

Reagante tiel, Johano nur anticipas la sorto di ti, qui konfrontos il, ye l'okaziono di lua retroveno. Daniel agis same, ed en amba kazi, Jesus tranquiligas e fortigas lua servisto, lua sklavo, fidela. « *Lua dextra mano* » konfirmas lua beno ed en lua fideleco, kontraste a la rebeli di l'altra kampo, l'elektito ne havas motivo por timar Deo, qua venas por salvar il per amo. L'expreso « *ne timez* » konfirmas la finala kontexto karakterizita depos 1843 per ca mesajo adventista dil unesma anĝelo di Apo.14:7 : « *Il parolis per forta voco :* ***Timez Deo, e donez a lu glorio****, nam la horo di lua judicio venis ; e adorez lu qua kreis la cielo, e la tero, e la maro, e la fonti di aquo.* » ; to esas, la Deo kreinto.

Verso 18 : « *Me esas la unesma e la lasta, e la vivanto. Me esis mortinta ; e vidu, me vivas dum la sekladi di sekladi. Me tenas la klefi di morto e di la domo di mortinti.*»

To esas vere Iesu, la vinkinto super la diablo, peko e morto qua parolas per ca vorti. Lua vorti « *l'unesma e la lasta* » konfirmas la mesajo de la komenco e fino dil tempo kovrita da la profetajo, ma samtempe, Iesu konfirmas lua deeso qua donis la vivo de lua unesma til lua lasta homala kreituri. Ta qua « *tenas la klefi di morto* » havas la povo decidar qua mustas vivar e qua mustas mortar. La horo di lua retroveno esas kande lua santi reviveskos en la « *unesma rivivesko* » rezervita por « *felica mortinti en Kristo* » segun Apo.20:6. Forigez omna miti de la tradiciono di falsa kristanismo heredita de Grekia e Romia, e komprenu ke « *la lojeyo di mortinti* » esas simple la sulo di la tero qua recevis la mortinti transformita en polvo, segun skribita en Gen.3:19: « *Per la sudoro di tua vizajo tu manjos pano, til ke tu rivenos a la tero, de qua tu esis prenita; nam tu esas polvo, e tu rivenos a la polvo.* ». Ta restaji ne pluse esos utila, nam lia Kreinto revivigos li kun tota lia personeso gravurita en lua divina memoro, en cielala korpo *nekoruptebla* (1Kor.15:42) identa a ta di angeli qui restis fidela a Deo : « *Nam, che la rezurekto, la homi ne prenos spozini, nek la spozini mariajos, ma li esos quale la angeli di Deo en la cielo.* Mat.22:30 ».

La profetala mesajo pri la futuro esas konfirmita

Verso 19: « *Skribez do la kozi quin tu vidis, e ta qui esas, e ta qui eventos pos li,* »

En ca definicion, Iesu konfirmas la profetala kovro di la tota tempo di la kristana epoko qua finos per lua reveno en glorio. La apostola tempo koncernesas per l'expreso « *quon tu vidis* » e Deo indikas tale Ion kom autentika okulatestanto di l''apostolala ministerio. Ilu esis testanto di la « *unesma amo* » di l''Elektito mencionita en Apok.2:4. «*… ti qui esas* » koncernas la fino di ca apostolala tempo en qua Ion restas vivanta ed aktiva. « *…, e ti qui mustas arivar pos li* » indikas la religiala eventi qui eventos til la tempo di la reveno di Iesu-Kristo, e pluse, til la fino di la sepesma yarmilo.

Verso 20 : « *la misterio di la sep steli quin tu vidis en mea dextra mano, e di la sep kandelabri ora. La sep steli esas la angeli di la sep Eklezii, e la sep kandelabri esas la sep Eklezii.* ».

« *L'angeli di la sep Asembli* » esas la elektiti de omna ta sep epoki. Pro ke la vorto « *angelo* », de la Greka « aggelos », signifikas mesajero, ed ol indikas la cielala angeli nur se la vorto « cielala » venas precizar ol. Same, la « *sep kandelieri* » e la « *sep Asembli* » suspektita en mea komento esas hike unionita. La Spirito do konfirmas mea interpreto : la « *sep kandelieri* » reprezentas la santigo di la lumo di Deo en la sep epoki designita da la nomi di la « *sep Asembli* ».

Apokalipso 2 : l'Asemblo di Kristo de lua lanco til 1843

En la temo di la *letri*, ni trovas en Apok.2, quar mesaji ciblanta la tempo inter 94 e 1843, ed en Apok.3, tri mesaji kovranta la tempo de 1843-44 til 2030. Notigez kun intereso ca precizeso revelanta pri la nomi di l'unesma e la lasta *letro* : « *Efeso* e *Laodicea* » qui signifikas, rispektive : lanco, e populo judiciita ; la komenco e la fino di l'epoko di kristana graco. En Apok.2, sur la fino di la chapitro, l'Espirito evocas la komenco di la temo « adventista di la reveno di Kristo » qua ciblas la dato 1828 preestablisita en Dan.12:11. Anke, en suceseso di la tempo, la komenco di la chapitro 3 di Apokalipso povas esar legitime ligita a la dato 1843 qua markis la komenco di l'esayo di adventista fido. Mesajo adaptita venas sancionar la protestanta fido probata : « *Tu mortis* ». Ta explikaji esis necesa por konfirmar l'asociado di la mesaji kun la datumi establisita en Daniel. Ma la vizio di Apokalipso aportas pri la komenco di la Kristana epoko revelaji quin Daniel ne developis. La letri o mesaji quin Jesus adresas a lua servisti dum nia epoko disipas la religiala miskompreno pri la falsa e trompanta iluzioni qui koncernas multitudi di Kristana kredanti. On retrovas la vera Jesus kun lua legitima postuli e lua sempre justa reprochi. La quar *letri* de Apok.2 celas, sucese, quar epoki situita inter 94 e 1843.

1epoko epoko: Efeso

En 94, la lasta atestanto di la lanco di la Asemblo di Kristo

Verso 1: « ***Skribez a l'angulo di l'Asemblo di Efeso*** *: Yen quo dicas qua tenas la sep steli en lua dextra mano, qua marchas meze di la sep kandelabri ora :* »

Per la nomo *Efeso*, di la unesma, tradukuro de la Greka « Ephésis » qua signifikas lansar, Deo parolas a lua servisti de la tempo di la lanso di l'Asemblo di Kristo, ye la tempo di la Romana imperiestro Domitianus (81-96). La Spirito celas do l'epoko ube Johanes recevas de Deo la revelacion quon il deskriptas a ni. Il esas la lasta apostolo restinta mirakloze vivanta e reprezentas per su sola, la lasta okulatestanto di la lanso di l'Asemblo di Iesu-Kristo. Deo memorigas lua divina povo; esas il sola qua « *tenas en lua dextra mano* », simbolo di lua benediko, la vivo di lua elektiti, la « *stelaro* », di qua il judikas la verki, frukti di lia fido. Segun la kazo, il benedikas o maledikas. Deo « *promenas* », komprenas ke il avancas en la tempo di lua projeto akompanante, generaciono pos generaciono, la vivo di lua elektiti e l'eventi di la mondo quan il organizas o kombatas : « *e instruktas a li observar omno quan me preskriptis a vu. E hike, me esas kun vu omna dii, til la fino dil mondo.* Matt.28:20 ». Til la fino di la mondo, lua elektiti devos plenigar la verki quin il preparis antee por li : « *Nam ni esas lua verko, kreita en Iesu Kristo por bona verki, quin Deo preparis antee, por ke ni*

*praktikiz li.*Eph.2:10 ». E li devos adaptar su a la specala kondicioni exaktata en singla ek la sep epoki. Nam la leciono donita en « *Efeso* » valoras por la sep epoki; la « *sep steli tenata en lua dextra mano* » il povas lasar falar e falar a tero, ti qui koncernas kristani rebela. Retenez l'ideo, ke « *kandelabro* » esas utila nur kande ol lumizas, e por lumizar, ol mustas esar plenigita per oleo, simbolo di la Divina Spirito.

Verso 2: «*Me konocas tua verki, tua laboro, e tua persisto. Me savas ke tu ne povas tolerar la malicanti; ke tu esis provinta ti qui dicas su apostoli e qui ne esas, e ke tu esis trovita mentianti;* »

Atencez! La tempoj di konjugo di verbi esas extreme importanta, nam li determinas la celtempo di l'epoko apostolala. En ca verseto la verbo konjugita en la prezento indikas la yaro 94, dum ke ti qui esas en la pasinto koncernas l'epoko di la persekuti infliktita da la Romana imperiestro Nero, inter la yari 65 e 68.

En 94, la kristani amas la vereso qua esas ankore nedifektita e nedistorsionita, ed odias la « *malicanti* » pagan e precipue inter li, la dominacanta Romani de ta epoko. Existas motivo por to, nam l'apostolo Johan esas ankore vivanta same kam multa altra anciana testi di la vereso docita da Jesus-Kristo. La « *mentianti* » esas tante facile desmaskigita. Nam en omna epoko, la nekonvertita lolio probas mixar su kun la bona grano, pro ke la timo di Deo esas ankore granda, e ke la mesajo di salvo esas seduktanta ed atraktanta. Li enkondukas en la doktrino falsa idei. Ma en la probo di l'amo di la vereso, li falias e desmaskigesas da la vera elektiti lumizita. Same, pri la pasinto di l'apostolala epoko, « *tu probis* », la Spirito memorigas quale la morto-probo faligis la trompanta maski di falsa Kristani, la vera « *mentianti* » celita en ca verseto, inter 65 e 68, kande Nero livis l'Elektiti di Kristo a la feroci en lua Koliseo, por ofrar sangoza spektaklo a l'habitanti di Roma. Sed remarkez, Jesus mencionas ta zelo di pasinta epoko.

Verso 3 : « *ke tu havas persisto, ke tu suferis pro mea nomo, e ke tu ne tiris fatigita.* »

Ibe ankore, atencez la tempi di la verbi!

Se la atesto di persisto esas ankore konservita, ta di sufero ne plu esas. E Deo devas memorigar l'acepto di sufero qua esis manifestacita e sublime honorizita cirkume 30 yari antee, inter 65 e 68, kande la Romala sango-emulo, Nero, livris la kristani a morto, ofrita spektakle, a lua populo perversa e koruptita. Ol esas nur en ta epoko ke la elektita kampo « *suferis* » en son « *nomo* » e ne esis « *punto fatigita* ».

Verso 4 : « *Ma to quon me havas kontre tu, esas ke tu abandonis tua unesma amo.* »

La sugestita minaco precizeskas ed ol konfirmesas. En ta epoko la kristani esas fidela, ma la zelo demonstrata sub Nero debiligis o ne existas plu; to quon Jesuso nomizas « *perdar l'unesma amo* », sugestante por la epoko 94, l'existo di duesma amo, multe min valora kam l'unesma.

Verso 5 : « *Memorez do de ube tu falis, repentez, e praktikez vua unesma verki ; alie, me venos a tu, e forprenos vua kandelingo de lua loko, escepte se tu repentes.* »

La simpla respekto o la simpla agnosko di la vereso ne facas la salveso. Deo postulas plu de ta quan ilu salvas por facar lia eterna kompanioni. La kredo en eterna vivo implikas la desvalorigado di l'unesma vivo. La mesajo di Jesus restas perpetue la sama segun Matt.16:24 til 26 : « *Tunc Jesus dicis a sua dicipuli : Se ulu volas venar pos me, ilu renuncas su, ilu prenas sua kruco, ed ilu sequas me. Nam qua volas salvar sua vivo perdos ol, ma qua perdos ol pro me trovos ol. E quo profitus a homo ganar tota mondo, se ilu perdus sua anmo? O, quo donus homo en exchange por sua anmo?* » La minaco forprenar lua Spirito, simbolizita per la « *kandelabro* », montras ke, por Deo, la vera kredo esas fore simpla etiketo glutinita an animo. Dum l'epoko di Efeso, la simbolika kandelabro di la Spirito di Deo esis en Oriento, en Jerusalem ube la kristana kredo naskis ed en la eklezii kreita da Paul en Grekia e la nuna Turkia. La religiala centro balde moveskos adweste e precipue a Roma en Italia.

Verso 6 : « *Tamen tu havas ico, to esas ke tu odias la verki di Nikolaisti, verki quin anke me odias.* »

En ca letro, la Romani esas simbolale nomizita, pos « *la malicanti* » : « *la Nikolaisti* », quo signifikas, vinkanta populo o populo di la Vinko, do la dominacanti di la epoko. En Greka, la termino « Niké » esas la nomo di la personigita vinko. Quale esas « *la verki di la Nikolaisti* » odiata da Deo e lua elektiti? La paganismo e la religiala sinkretismo. Li honoras multitudi di pagana deaji di qui la maxim granda havas dio di la semano dedikita a li. Nia aktuala kalendario, qua atribuas a la sep dii di la semano la nomi di la sep astri, planeti o stelo, di nia sunala sistemo, esas direta heredajo de la Romana religio. E la kulto di l'unesma dio dedikita a la « nevinkita suno » donos, de 321, specala motivo a la Kreinto Deo por odiar « *la verki* » religiala di la Romani.

Verso 7 : « *Ta qua havas oreli, audez quo la Spirito dicas a la Eklezii : A qua vinkos, me donos manjar de l'arboro di vivo, qua esas en la paradizo di Deo.* »

Du mesaji en ca verso mencionas la terala tempo di la vinko, « *ta qua vinkos* », e la cielala tempo di lua rekompenso.

Ta formulo esas la lasta mesajo qua Iesu adresas a lua servisti di un ek la sep epoki ciblita da la profetajo. L'Espirito adaptas ol a la kondicioni partikulara di singla epoko. Ta di Efeso markas la komenco di la tempo kovrita da la profetajo, do Deo prezentas a lu la salvo eterna sub la formo di la komenco di la terala historio. L'imajo di Iesu ibe esis evocita sub ta di*'arboro di vivo* de la gardeno terala qua Deo kreis por pozar l'homo senkulpa e pura. Apo.22 profecias ta riestabliso di Edeno rinovigita por la feliceso di l'elektiti vinkanta sur la nova tero. La formulo prezentita koncernas singlatempe, aspekto di la vivo eterna ofrata da Iesu-Kristo a lua sola elektiti.

2ma epoko : Smirno

Inter 303 e 313, la lasta Romana « imperiala » persekuto

Verso 8 : « ***Skribez a l'anjel di l'Asemblo di Smirno*** *: Yen quo dicas l'unesma e l'lasta, qua esis mortinta, e qua rivivis :* »

Per la nomo « *Smirno* » di la duesma letro, tradukita de la Greka vorto « smurna » qua signifikas la « *miro* », Deo atingas l'epoko di terorala persekuto direktita da la Romana imperiestro Diocletian. La « *miro* » esas parfumo qua parfumizis la pedi di Jesu kelka tempo ante lua morto ed ofresis a lu dum lua nasko da la magi de l'Oriento. Jesu retrovas en ca probo la zelo di la reala fido, quan lu ne plu trovis en 94. Ti qui aceptas mortar en lua nomo mustas savar ke Jesu vinkis la morto, e ke ri-vivanta, lu povos rivivigar li quale lu facis por su. La profetajo adresas nur a Kristani por qui Jesu esas la « *unesma* » reprezentanto. Asimilante lua persono a la vivo di lua servisti, il anke esos reprezentata per « *la lasta* » Kristana.

Verso 9 : « *Me konocas tua tribulo e tua povreso (quankam tu esas richa), e la kalumnii de ti qui dicas su Judi e ne esas, ma qui esas sinagogo di Satan.* »

Persekutita da la Romani, la Kristani esas senigita de lia havaji e maxim ofte mortigita. Ma ca materiala e karnala povreso igas li spirite richa segun la kriterii di la fidado di la judicio di Deo. Altraflanke, Il ne celas lua judicio e revelas, per tre klara termini, la valoro quan Il donas a la Juda religio qua refuzis la divina normo di salveso, ne agnoskante Iesu-Kristo, kom Mesio profetizita da la santa Skrituri. Lasita da Deo, la Judi esas prenata da la diablo e lua demoni e divenas por Deo e lua vera elektiti, «*sinagogo di Satan* ».

Verso 10 : « *Ne timez to quon vu suferos. Hike, la diablo jetos kelki de vu en karcero, por ke vu esez probata, e vu havos tribulo di dek dii. Esez fidela til la morto, e me donos a vu la krono di vivo.* »

En ca verso, la diablo nomesas Diocletian, ta kruela Romana imperiestro dedichis kun lua « tetrarki » asociita feroca odio kontre la kristani quin li volis exterminar. La persekuto o « *tribulo* » anuncita prolongesis, dum « *dek dii* » to esas, « dek yari » reala inter 303 e 313. A

kelki de li qui esis « *fidela til la morto* » martiri alte benedikita, Iesus donos « *la krono di vivo* »; la eterna vivo signo di lia vinko.

Verso 11: « *Ta qua havas oreli, audez quo la Spirito dicas a la Eklezii: Ta qua vinkos ne sufros la duesma morto.* »

La mesajo di fino di epoko havas kom temo: la morto. Ica-foye, l'Esprito mencionas la salveso per memorigar ke ti qui ne aceptas l'unesma morto di martireso por Deo, sufros, sen povo eskapar, « *la duesma morto* » di « *la lago di fairo* » di lasta judicio. « *duesma morto* » qua ne afektos l'elektiti, nam li eniros por sempre en la eterna vivo.

3ª epoko : Pergamo

En 538, l'instalado di la papala rejimo di Roma

Verso 12 : « ***Skribez a l'anjel di l'Asemblo di Pergamo*** *: Yen quo dicas qua havas la glavo akuta, kun du tranchanti :* »

Per la nomo *Pergame,* Deo evocas la tempo di la *adultero* spirala. En la nomo *Pergame,* du Greka radiki, « pérao, e gamos », tradukeblas kom « transgresar la mariajo ». Ol esas la fatidika horo di la komenco di la *desfortuni* qua frapos la kristana populi til la fino dil mondo. Per ciblar la dato 313, la precedanta epoko sugestis l'acenso a povo e la pagana regno dil imperiestro Konstantino 1er, filo dil tetrarko Konstancio Chlore, e vinkinto kontre Maxence. Per imperiala dekreto ye la 7ma di marto 321, il igis abandonar la semanal repozo dil santa sabato dil deima dio, nuna saturdio, preferante l'unesma dio dedikita, en ta epoko, a la pagana kulto dil suno-deo, la "Sol Invictus", la Nevenkita Suno. Obediante il, la kristani komisis "la spiritala adulto", qua de 538 divenos la oficala normo dil Romana papismo ligita a la epoko*Pergame*. La nefidela kristani sequas Vigile, la nova religiala chefo establita da l'imperiestro Justiniano 1er. Ta intriganto profitis de lua relato kun Teodora, la prostituitino mariajita da l'imperiestro, por obtenar ica papala posto plu-grandigita da lua nova universala religiala povo, nome katolika. Do, sub la nomo ***Pergame***, Deo denuncas la praktiko di la « sundio », nova nomo e kauzo di ***adultero*** spiritala, sub qua l'antea « sunodio » heredita de Konstantino duras esar honorata da romana kristana eklezio. Ol asertas esar de Iesu-Kristo e pretendas ol, per la titulo di lua papala chefo, « vikario di la Filio di Deo » (Remplasanto o supleanto di la Filio di Deo), en Latina « VICARIVS FILII DEI », di qua la nombro di literi esas « *666* » ; nombro konforma a ta quan Apo.13:18 atribuas a la religiala elemento di « *la bestio*». L'epoko nomizita *Pergame* do komencas kun la papala rejimo intolerema e uzurpanta qua forprenas de Iesu-Kristo, l'omnipotenta Deo enkarnacita, lua titulo di Chefo dil Asemblo, segun Dan.8:11 ; Ef.5:23: « *car la spozulo esas la chefo di la spozino, quale Kristo esas la chefo di la Eklezio, qua esas lua korpo, e di qua il esas la Salvanto.* » Ma atencez! Ta ago esas inspirita da Deo ipsa. Realajo, esas ilu qua retretas e livras a la papala rejimo la kristana fido diveninta oficale nefidela. L'*senpudoreso* di ca rejimo, denuncita en Dan.8:23, iras til igar lu prenar l"iniciativo di "*chanjar la tempi e la lego*" establita da Deo, en persono, segun Dan.7:25. E pluse, desestimante lua averto pri ne nomizar, spirale, "patro", irga homala ento, lu facas adorar su kun la titulo "Tre Santa Patro", elevante su ipsa super la Deo kreinto legifanto, e lu deskovros ol un dio, rekompencanto: "*E nulu sur la tero nomizez vua patro; nam un sola esas vua Patro, qua esas en la cieli.* (Mat.23:9)". Ca humana rejo havas sucedanti per qui la rejimo e lua excesi duros til la dio di la judicio programita da la maxim granda, la maxim forta e la maxim justa, la vera "Tre Santa Patro cielala".

L'imperiestro Justinien 1er instauras do ca religiala rejimo qua Deo konsideras kom « adultéra » vers il. La graveso di l'ofendo devis esar markata e gravurita en la historio. On remarkas en 535 e 536, dum lua regno, du giganta erupti volkanala qua obskurigos l'atmosfero e produktos en 541 mortigiva epidemio di pesto qua extingesos nur en 767, kun maxim atako-punto en 592. La deala malediko ne povis prenar plu teroriganta formo, e detali pri ca temo esos furnisata en la sequanta verso.

Verso 13 : « *Me savas ube tu habitas, me savas ke ibe esas la trono di Satan. Tu retenas mea nomo, e tu ne renuncis mea kredo, mem dum la dii di Antipas, mea fidela atestanto, qua mortigesis che vi, ibe ube Satan havas sua habitado.* »

La profetajo insistigas pri la « *trono* » e la loko di sua poziciono pro sua famo e la honori quin pekanti ankore donas a ol hodie. Ol esas ankore « Roma » qua riprezas sua dominaco, ita-foye, sub ica religioza aspekto falsa-kristana e tote pagana. Ta qua pretendas esar sua « remplasanto » (o vikario), la papo, ne obtenas de Deo ke Ilu parolus ad ilu persone. La destinatario di la profetajo esas elektito, ne falinto, nek uzurpanto glorifikanta la pagana riti. Ica alta-loko di la Romana katolika kredo havas sua *trono* papala en Roma, en la palaco di Laterano qua, jeneroze, Konstantino 1er donacis a l'episkopo di Roma. Ta palaco di Laterano jacas sur la monto Caelius, un ek la "sep kolini di Roma" qua situesas sud-este de l'urbo; la nomo Caelius signifikas: cielo. Ta kolino esas la maxim longa e la maxim granda ek la sep, segun surfaco. Apud la kirko di Laterano, qua ankore nun reprezentas, por la paparo e lua klerikaro, la maxim importanta katolika kirko dil mondo, levas su la maxim granda obelisko qua existas en Roma ube on kontas 13, nam ol atingas alteso di 47 metri. Deskovrita sub 7 metri di tero e frakasita en tri parti, ol esis pozita en 1588, da papo Sixtus V qua, samtempe, organizos la dominaco di la Stato di Vatikano en la profetala epoko sequanta nomizita *Tiatira*. Ta simbolo di sunala kulto Egiptiana havas sur la stelo qua portas ol granda enskribajo qua memorigas l'ofro di Konstantino. Realajo, esas lua filo Konstancio la 2ma qua, pos la morto di sua patro, igis ol venar de Egiptia a Roma, por plenigar parte deziro di sua patro qua volis portar ol a Konstantinopolo. Ta dediko a la glorio di Konstantino 1er esas plu pro la deziro di Deo kam pro la filo di Konstantino. Nam la tota obelisko kun sua alta piedestalo konfirmas la profetizita ligilo, qua igas Konstantino 1er la civila autoritato qua instalas la repozo di la "sundio", e dil papo, en ta epoko simpla episkopo dil kristana eklezio di Roma, la religiala autoritato, qua impozos, religioze, ca pagana dio sub la nomo "dimancho" olu esar, dio dil Sinioro. Sur la somito di ca obelisko esas quar simboli revelanta qui sucesas en ca ascendanta ordino: 4 leoni sidanta sur lua pinto, direktita a la quar kardinala punti, super qui esas quar monti kronizita per sunala radii, e super ca ensemblo dominacas kristana kruco. Direktita a la quar kardinala punti, la simbolo dil leoni indikas la rejio en lua universala forteso; quo konfirmas, lua deskripto revelita en Dan.7 e 8. Apo.17:18 konfirmos dicante pri Roma: "*E la muliero qua tu vidis, esas la granda urbo qua havas la rejio super la reji di la tero.* » Pluse, l'Egiptiana kartusho gravurita sur l'obelisko aludas « la ne-pura voto qua rejo adresas a Amon » la sunala deo. Omna ico revelas la reala naturo di Kristana kredo qua dominacas en Roma depos Konstantino 1er to esas, depos 313, dato di lua vinko. Ca obelisko, e la simboli quan ol portas, atestas pri « *la sucesego* » di la servisto di la diablo profetizita en Dan.8:25, qua, per Konstantino 1er, sucesis donar a la Kristana kredo l'aspekto di religiala sinkretismo kondamnita ferme da Deo en Iesu-Kristo. Me rezumas la mesajo di ca simboli : « kruco » : Kristana kredo ; « sunala radii » : sunala kulto ; « monti » : terala povo ; « quar leoni » : universala rejio e forteso ; « obelisko » : Egiptia, do, peko, de la rebeleso di Faraono dil exodo, e por la peko qua konsistas en l'idolatra adoro di la sunala deo Amon. Deo atributas ica kriterii a la Romana katolika kredo developita da Konstantino 1er. E a ca simboli, per l'Egiptiana kartusho, ilu adjuntas sua judiko pri la religioza engajeso dil episkopi di Roma, quin ilu konsideras amba nepur ; li ja nomesas « papo » da la religioza frati dil urbo. L'asocio di la Kristana kredo kun la sunala kulto ja praktikata ed honorata da Konstantino ipsa, esas l'origino di terorinda maledikto qua l'homaro pagos, kontinue, til la fino dil mondo. Ica *trono* de Laterano ne esas konkurata da Roman imperiestri, nam de Konstantino la 1maer, li ne plus rezidas en Roma, ma en la esto dil imperio, en Konstantinopolo. Do, ignorante la profetal revelo donita da Iesu Kristo a Ioannes, multitudi di homi viktimigesas da la maxim granda religia trompo di omna tempi. Ma lia nesavanteso esas kulpoza nam li ne amas la verajo e tale, da Deo ipsa, livras su a mentii e mentianti de omna sorti. La manko di

instruktado dil populi di ta epoko *Pergamo* explikas la suceso di la papala rejimo impozita e suportata da la sequanta Romana imperiestri di la epoko. To ne impedas kelka vera elektiti rifuzar e rejectar ica nova nelegitima autoritato; quo duktas Iesu a agnoskar li kom lua vera servisti. La Romana lokizo di la elektiti facita, remarkez ke la Spirito trovas ibe en 538 servisti qui konservis la fido en la nomo di Iesu dum honorante la sundio. Tamen, en ca loko di Roma, la lasta martiri o "fidela atestanti" nur videsis dum la tempo di Nero, en 65-68 e dum ta di Diocletian inter 303 e 313. Per cibla la urbo di Roma, la Spirito memorigas la fideleco "di'*Antipas* » esas « *fidela atestanto* » di tempo pasinta. Ta Greka nomo signifikas: kontre omni. Ol semblas indikar l'apostolo Paulus, l'unesma anuncanto dil Evangelio di Iesu-Kristo en ta urbo ube ilu mortis kom martiro, senkapigita, en 65, sub l'imperiestro Nero. Deo kontestas tale la falsa trompanta titulo di « vikario di la Filio di Deo » dil papo. La vera vikario esis la fidela Paulus, ne l'infidela Vigilius, nek irga de lua sucedinti.

La omnipotenta kreinto Deo gravuris en la naturo, la importanta momenti di la religiala historio di la kristana epoko; momenti kande la malediko prenas intensa karaktero kun grava konsequi por la kristana populo. Ja dum lua terala ministerio, Iesu-Kristo donis a lua dek e du apostoli astonita e mirigita, la pruvo di lua mastreso di tempesto sur la lago di Galilea; tempesto qua il kvietigis en instanto, segun lua ordono. Dum nia epoko, la periodo inter 533 e 538 prenis ica aparte maledikita karaktero, nam per l'instaligo di la papala rejimo da l'imperiestro Justiniano 1er, Deo volis punisar la kristani qui obeis la dekret promulgita da l'imperiestro Konstantino 1er, qua igis obligata la ripozo di la "dio di la nevenkita suno" en l'unesma dio di la semano, de la 7ma di marto 321. En ca periodo maldikta da Ilu, Deo vekis du volkani qui sufokis la norda hemisfero di la planeto e lasis traci ance en la sudala hemisfero til Antarktika. Kun kelka monati intertempe, lokizita antipodale unu de l'altra alonge la equatoro, la disvastigo di tenebri esis tre efikiva e tre mortigiva. Milioni di tuni de polvo dispersis su en l'atmosfero, privacante la homi de lumo e de sua kustumala nutrivala rekoltaji. La suno ye lua zenito ofrantas la sama lumo kam la plena luno qua desaparis komplete. La historiisti notis ca atesto segun qua, l'armei di Justiniano rikaptis Roma de la Ostrogoti favore de negosturmo en plena julio. L'unesma volkano nomizita "Krakatoa" jacas en Indonezia e vekis en oktobro 535 kun neimagebla grandeso transformante montatra zono en marala zono sur 50 km. E la duesma, nomizita "Ilopango" trovesas en Central Amerika ed eruptis en februaro 536.

Verso 14 : « *Ma me havas kelko kontre tu, esas ke tu havas ibe homi atachita a la doktrino di Balaam, qua instruis Balak metar stonon di faligo avan la fili di Israel, por ke li manjuz karno sakrifikita a idoli e ke li livrez su a nechasteso.* »

La Spirito deskriptas la spiritala situo establita en Roma. De 538, la fidela elektiti di la epoko asistis l'instaluro di religiala autoritato qua Dio komparas a la profeto « *Balaam* ». Ta homo servis Deo ma lasis su seduktar da l’amoro por pekunio e terala havaji ; omna kozi partigata da la papala rejimo di Roma. Pluse, « *Balaam* » kauzis la perdo di Israel per revelar a « *Balak*» la moyeno per qua il povis faligar lu : suficis presar lu aceptar mariaji inter Judi e pagani ; kozi quin Deo kondamnis severe. Komparante lu a « *Balaam* », Deo donas a ni robota portreto di la papala rejimo. L’elektito komprenas lore la signifiko di l’agadi quin Deo, ipsa, facas exekutar da la diablo e lua cielala e terala parteneri. La malediko di la kristana eklezio riposas sur l’adopto di la « dio di la nevinkita suno » pagana, observita depos 321 da la nekredema kristani. E la papala rejimo, quale « *Balaam* », laboros por lia perdo ed intensigos lia divina malediko. « *La karno sakrifikita a l'idoli* » esas nur la komparata imajo kun la « dio di suno » pagana. Roma enirigas la paganismo en la kristana religio. Sed quo tu mustas komprenar, esas ke li esas de la sama naturo e portas sub la judicio di Deo la sama grava konsequi… . Des plu ke la malediki genitita da la « *Balaam* » de la kristana epoko prolongos su til la fino dil mondo, markizita da la reveno en glorio di Iesu-Kristo. La nefideleso di la kristani anke komparesas a ta di la Hebrei qui livris su a « *la nechasteso* » pos

ke Deo audigis a li lua dek imperi. Inter 321 e 538, la nekredema kristani agis quale li. E ta ago duras ankore nun.

Verso 15: «*Same, tu anke havas homi simila atachita a la doktrino di la Nikolaisti.*»

En ca mesajo, la nomo di la « *Nikolaiti* » mencionita en *Efeso* riaparas en ca letro. Ma « *la verki* » qui koncernas li en *Efeso* divenas hike « *la doktrino* ». Kelka Romani efektive, de *Efeso*, divenis kristani, pose infidela kristani de 321, e to, religioze oficale de 538, honorante la « *la doktrino* » katolika papala Romana.

Verso 16 : « *Repentante do ; alie, me venos a tu* ***quik****, e me kombatos li per la glavo di mea boko.* »

Per mencionar, « *la kombato* » duktesas da lua « Vorto », « *la espado di lua boko* », la Spirito preparas la kuntexto di la quaresma mesajo qua venas. Ol esos ta di la 16ma yarcento, ube la Biblo, lua santa skribita vorto, lua « *dua testi* » segun Apo.11:3, propagos la divina vero e desmaskos la falsa katolika romana kredo.

Verso 17 : « *Ta qua havas oreli, audez quo la Spirito dicas a la Eklezii : A qua vinkos, me donos manno celita, e me donos a lu blanka petro ; e sur ca petro skribesas nova nomo, qua nulu konocas, excepte qua recevas ol.* »

Kom omnafoye, l'Esprito mencionas aspekto di eterna vivo. Hike ol prezentesas a ni per la profetala imajo di la manna donacita a la Hebrea malsata en la dezerto arida, sterila e sika. Deo instruis lore ke lu povas protektar e plulongigar la vivo di lua elektiti per lua kreiva povo; quo lu plenumos per donar eterna vivo a lua elektiti rekompensita. To esos la kulmino di omna lua salvoprojeto.

L'elektito di la epoko havos kom rekompenso la eterna vivo quan l'Esprito deskriptas per imaji. « *La manao* » imajo di la cielala nutrivo esas celita en la regno dil cieli, Deo ipsa esanta lua produktanto. En l'antiqua simbolismo, la manno esis en la maxim sakra loko qua simbolis ja la cielo ube Deo regnas sur lua trono suverene. En la Romala praktiki, la « *blanka stono* » reprezentis la « yes » di la voto, la nigra signifikis la « no ». La « *blanka stono* » anke signifikas la pureso di la vivo dil elektito diveninta eterna. Lua eterna vivo esas divina yeso qua tradukas entuziasma e masiva acepto da Deo. Pro ke l'elektito riviveskis en cielala korpo, lua nova stando komparesas a « *nova nomo* ». E ta cielala naturo esas por lua elektiti, perpetue misterioza ed individua : « *nulu konocas ol* ». On devos do heredar ed enirar en ca naturo por deskovrar quo ol esas.

4-ma epoko : Thyatira

Inter 1500 e 1800, la religiala militi

Verso 18 : « ***Skribez a l'angulo di l'Asemblo di Thyatira*** *: Yen quo dicas la Filio di Deo, qua havas okuli quale flamo di fairo, e di qua pedi esas simila a ardoranta kupro :* »

La quaresma letro mencionas sub la nomo « *Thyatire* » epoko ube la kristana fido di katolika e protestanta ligi ofras abominninda spektaklo per sua sangala konflikti. Ma ca mesajo rezervas enorma surprizi. En la nomo *Thyatire*, du greka radiki « thuao, téiro » tradukas « l'abominacion e donar la morto kun suferi ». La greka termino qua justifikas ca interpreteso di abominacion indikas, en la greka vortaro Bailly, la porko o la apro kande li esas en rutado. E hike, precizigi esas necesa. La 16epoko yarcento esas markita da la vekigo di la protestanti qui kontestas l'autoritato di la papala Romana rejimo. Do, por plufortigar lua autoritato tempala, la papeso reprezentita da la papo Sixtus la 5ma establisas lua stato Vatikana qua konferos a lu civila legitimeso ligita a lua religiala autoritato. Pro to, de la 16epoko yarcento, la papala rejimo transferis lua sideyo, til lore situita che la Laterana palaco, a sua proprieto dil Vatikano qua ja konsistis pontifikala nedependanta stato. Ma ca transfero esas nur trompo, nam ta qua pretendas esar la Vatikana Stato sideas sempre che la Laterana palaco; nam ibe, che Laterano, la papi recevas la senditi de stranjera stati qui vizitas lu. E tale, en 1587, deskovresis sub 7 metri di tero e en tri peci, l'obelisko reparita rierektita proxim la Laterana palaco de la 3ma di

agosto 1588. La Stato dil Vatikano jacas exter Roma, sur la kolino Vaticanus, an la westa rivo dil Tibero qua bordizas la urbo de nordo a sudo. Dum ke ni regardis la plano di ca Vatikana urbo, me astonis deskovrante ke ol havas la formo di porko-kapo, l'oreli norde, e la muzelo sud-weste. La mesajo dil Greka "thuao" do duople konfirmesas e justifikesas da Deo, l'organizinto di ca kozi. La katolika fido heredita de *Pergamo* atingas la kulmino di lua abomini. Ol reaktas violente kun odio e krueleso kontre ti, qui, lumizita da la Biblo, fine disdonata danko a la imprimado, denuncas lua peki e lua exakti. Plu bone, til nun, gardisto di la santa Skrituri quin ol facis riproduktar da lua monaki en la monakeyi e la abadeyi, ol persekutas la Biblo qua denuncas lua iniqueso. E ol facas mortigar la denuncanti da la povo di la monarki blinda e komplazema; la docila exekutanti di lua volo. La expresi sub qua Iesu prezentas su citante, "*tiu, qua havas okuli quale flamo di fairo e di qua pedi esas simila a ardoranta bronzo*», revelas lua punisala ago kontre lua religiala enemiki quin il destruktos kande il retrovenos a la tero. Precize esas la du kristala ideologii qui kombatis til morto « per espado » e paf-armi en ta historiala kontexto di la epoko *Thyatire*. « *Lua pedi* » posezos lore sur « *la maro e sur la tero* » simbolo di la katolika fido e protestanta fido en Apo.10:5 e Apo.13:1-11. Katolikismo e protestantismo, ambe pekanti (peko = *bronzo*), ne repentanta, esas deskriptita quale " *la ardoranta bronzo*" qua atiras la kolero di la judicio di Deo Iesu-Kristo. Riprenante ca imajo per qua anuncas la granda " *kalamitato*" en Apok.1:15, Deo revelas la horo ube la lasta persekutanti unionita kontre lua fidela infanti kombatis til morto quale "bestii" sovaja qui simbolizos li en tota la profetajo. De Francisko la 1ma er til Louis la 14ma la militi di religii sucesis. E necesas remarkar quale Deo revelas la maledikto di la Franca populo armat-apoganta la papado de Klodvigo la unesma rejo di la Franki. Por markar la kulmino di ca maledikto, Deo pozis sur la trono di Francia, la yuna Louis la 14ma evanta "kin" yari. Ca verseto de la Biblo Eklez.10:16, expresas lua mesajo: " *Ve a tu, lando di qua la rejo esas infanto, e di qua la princi manjas de matino!* » Louis XIV ruinigis Francia per sua luxoza spensi pri la kastelo Versailles e sua kustoza militi. Il lasis dop su Francia plungita en mizero e sua sucedanto Louis XV vivis nur por libertinajo dividita kun sua nedisigebla kompano di debocheyo, la kardinalo Dubois. Abomininda persono, Louis XV totale neinteresis su pri la sorto di sua populo e la populala irako suscitita devis falar sur sua sucedanto, la rejolaboristo, la pacifika Louis XVI. Per prenar kom skopo di ca irako dolca e pacifika homo, Dio revelis sua intenco frapar la heredala monarkiala rejimo, pro la blinda fido qua il donis nejuste a la papala religiala pretendi depos Clovis.

Verset 19 : « *Me konocas tua verki, tua amo, tua fido, tua fidela servo, tua konstanteso, e tua lasta verki plu multa kam la unesma.* »

Ta vorti, Deo parolas a lua servisti « *fidela til la morto* », ofrant su a la sacrifiko segun lua Majstro; lia « *verki* » esas aceptata da Deo nam li atestas lia vera « *amo* » por lia Salvanto. Lia « *fido* » esos justifikita pro ke akompanata da « *fidela servo* ». La vorto « *konstanco* », hike citita, prenas historiala importo konsiderinda. En « la turmo di Constance » en la urbo Aigues-mortes Marie Durand vivis, kom modelo di la fido, sua kaptiveso dum 40 longa e penoza yari. Multa altra kristani donis la sama atesto, ofte restinta nekonocata por la historio. To pro ke la nombro di martiri kreskis kun la tempo. La lasta verki koncernas la tempo di la regno (1643 til 1715) di la rejo Louis XIV sub qua la « dragonnades » di la korpo konstituita por ca ago, persekutis la protestanta kristani fidela retretinta en la foresti e dezerta loki. Notigez bone, la revelanta rolo di la nomo « *drako* » qua signifikas « la diablo » e l'agresiva o apert ago di l'imperiala Roma e la papala Roma en Apo.12:9-4-13-16. Ta qua nomizis su la « suno-rejo » atingis la kulmino di la kombato di la katolikismo defensanto di la « sundio » heredita de Konstantino 1er. Tamen por atestar kontre il, Deo plungis la tota duro di lua longa regno en tenebri, rifuzante a lu la varmeso e la plena lumo di la vera suno kun grava konsequi por la nutrado di la Franca populo.

Verso 20: « *Sed quo me havas kontre tu, esas ke tu lasas la muliero Jezabel, qua dicas su profetino, docar e seduktar mea servisti, por ke li livras su a l'impureso e manjas karni sacrifikita a l'idoli.* »

En 1170, Deo tradukis la Biblo en Provençala linguo da Pierre Vaudès. Il esis l'unesma Kristano qua retrovis la doktrino di integrala apostolala vereso, inkluzite respekto por la vera sabato ed adopto di vejetarismo. Konocata kom Pierre Valdo, il esis l'origino di la "Vaudois" qui establisis su en Alpina Piemont Italiana. La Reformo-verko reprezentita da li kombatesis da la papismo e la mesajo desaparis. Tante ke Deo livris tota Europa a mortigiva Mongol invado sequita da terorifika pesto-epidemio. da la Mongoli qui destruktis de 1348, la triesma e preske la duimo di lua populaciono. La mesajo di ca verseto, « *tu lasas la muliero Jezabel ...* », esas reprocho adresita a la reformeri qui ne donis a la verko di Pierre Valdo l'importo quan ol meritis, pro ke ol esis perfekta. Inter 1170 e 1517, li ignoris la perfekta doktrino di la vereso di la Kristana salveso e lia Reformo entreprenita ye la fino di ta epoko esas partala e tre nekompleta.

<u>Noto</u> : **la doktrinala perfekteso komprenita ed aplikita da Pierre Valdo montras ke en ilu, Deo prezentis la kompleta programo di la Reformo qua konvenis realigar.** Fakte, la kozi eventis en du fazi, la postulo pri sabato komencante nur en 1843-1844, konforme al la tempo markita per la dekreto di Dan.8:14.

Por deskriptar la katolika romana papala kredo, Deo komparas ol a la stranjera spozino di rejo Achab, la teroriganta « *Jezabel* » qua mortigis la profeti di Deo e versis la senkulpa sango. La kopio esas konforma al modelo ed ol havas anke la desavantajo ke ol duras multe plu longe en aktiveso. Nomizante ol « *profetino* », Deo celas la nomo di la nova loko di lua « trono » : Vatikano, qua signifikas en olda Franca e Latina, « vaticinare » : profetesar. Historiala detali pri la loko esas extreme revelanta. Origine, ca loko esis markita da la prezento di Romana templo dedikita a la deo « *serpento* » Esculape. Ta simbolo designos la diablo e la papala rejimo en Apo.12:9-14-15. L'imperiestro Nero pozis lua cirkuiti di char-konkurenco ibe, e « Simon la magiisto » sepultesis en tombejo. Semblas ke lua restaji esas honorata kom ti de l'apostolo Petro krucumigita en Roma. Ankore, baziliko donacita da Konstantino celebris la Kristana glorio. La zono originesis marshoza. La mentio konstruita tiel justifikos la nova nomo di ca baziliko di Vatikano qua, plu grandigita e beligita dum la 15ma^{ma} yarcento, prenos la trompanta nomo di « baziliko di Santa Petro di Roma ». Ta honoro, efektive rendita a **magiciano** ed a « *serpento* » Eskulapo, justifikos la nomo di « ***magio*** » quan l'Esprito atribuas a la religiala riti katolika romana en Apok.18:23 ube la Bibla versiono Darby dicis a ni : « *E la lumizo di la lampo ne brilos plu en tu; e la voco di la spozulo e di la spozino ne audesos plu en tu; nam tua komercisti esis la granda di la tero; nam,**per tua magio**, omna nacioni desvoyesis.* » Precipe, la kompletesko di la labori di ca baziliko « Santa Petro di Roma », qua postulis enorma sumi di pekunio, duktis la prelato Tetzel a vendar lua « indulgenci ». Vidante la pardono di peki vendita po pekunio, la docanta monako Martin Luther deskovris la vera naturo di lua katolika romana eklezio. Il tamen denuncis lua diablala naturo e kelka de lua erori afichante en 1517 lua famoza 95 tezi sur la pordo di la Germana kirko di Augsburg. Il tamen oficialigis, la verko di la Reformo propozita da Deo a Petro Valdo de 1170.

Parolante direte a lua reformita servisti di la epoko, la vera, la pacifika rezigninta viktimi, la Spirito reprochas a li lasar*Jezabel docar e seduktar elua servisti*. Ni povas lektar en ca reprocho tota l'imperfekteso doktrinala di ca komenco di reformo. Ol « *docas e seduktas* » lua « *servisti* », ti di Iesu, quo facas ek ol kristana eklezio. Ma lua docado esas ta di l'epoko *Pergamo* ube l'akuzo « *de nechasteso* » e l'imajo di « *karni sacrifikita ad idoli* » ja denuncesis. Malgre l'aparaji trompanta, en ca verso l'entito importanta ne esas « *la muliero Jezabel* » ma la protestanta kristano ipsa. De la komenco dicante a lu « *tu lasas la muliero Jezabel ...*» la Spirto sugestas kulpi partigata da l'unesma protestanti. Ol revelas pose la

karaktero di ta kulpo: la pagan idolatrio. Per to, ol revelas la naturo di la « *burdono* » quan ol ne impozas a lu ankore, ye ta epoko, ma quan ol postulos de 1843. E en ca mesajo, la Deo kreanta celas la « sundio » Romana di qua la praktiko esas a lua okuli idolatra pagan ago qua honoras falsa sunala deo de la maxim anciena paganismo di homala historio. De 1843, lu devos renuncar a la « sundio » o a lua relato kun Iesu-Kristo, l'unika Salvanto di pekanti terala.

Verso 21: « *Me donis a el tempo, por ke el repentez, ed el ne volas repentar pri elua nechasteso.* »

Ica tempo revelesas de Dan.7:25 ed ol konfirmesas sub tri formi en l'Apokalipso en la chapitri 11,12, e 13. Ol esas l'expresi : « *un tempo di tempi e la duimo di tempo; 1260 dii, o 42 monati* » qui indikas omna la papal rejimo ne-tolerema en ago inter 538 e 1798. La propagado di la vereso per la moyeno di la Biblo e la prediko di la vera reformisti ofris a la katolika fido lua lasta chanco repentar e abandonar lua peki. El ne facis ol, e persekutis, torturis, en la nomo di elua inquiranta povo la pacala sendaji di la vivanta Deo. Tale, el riproduktis la rebela verki di la juda populo donanta a la parabolo di Iesu duesma realigo : ol esas la parabolo di la vit-kultivisti qui mortigas l'unesma sendaji di Deo, e pose mortigas, kande il prezentesas a li, la filio di la Mastro di la vineyo por sizar lua heredajo.

Verso 22: "*Videz, me jetos ol sur lito, e sendos granda tribulo a ti qui adulterias kun ol, escepte se li repentas de lia agoj.*"

Deo traktos ol quale "*prostitucino*" "*jetita sur lito*", quo permisas a ni ligar "*la muliero Jezabel*" de ca temo kun "*la prostitucino Babilon la granda*" de Apo.17:1. La "*granda tribulo* » anuncata venos pos la falio di la bibliala proklamo. Ta sama mesajo konfirmos l"identigo di ca « *granda tribulo* » a « *la bestio qua acensas de l'abismo* » en Apo.11:7. Ol acensas pos la laboro di la « *du testi* » di Deo qui esas la skribaji di l"anciena e nova divina alianco di la santa Biblo. « ***L'adulto*** » spirala esas konfirmata e nomizata e « *ti* » qua Deo akuzas pri komisar ol kun « *Jezabel* » esas la monarki e la monarkisti Franca. Kun la katolika sacerdoti, la monarkisti divenos la precipua skopi di la kolero di l"ateismo nacional revolucionala qua esis nur l"expreso di la kolero di l"omnipotenta Deo Iesu-Kristo. Li ne repentis, do la duopla kolero frapis li ye la tempo fixita da Deo ye la fino di la papala rejio inter 1793 e 1798.

La vorto « *tribulo* » signifikas la konsequo di la divina maledikto segun Rom.2:19 : « *Tribulo e angoro* ***sur omna hom-animo qua facas la malo****, sur la Judo unesme, pose sur la Greko!* ». Ma la « *tribulo* » qua punisas la peki di la katolika monarkio e lua aliancita katolika romana eklezio simbolizita en Apo.17:5, per la nomo « *Babilonia la* ***granda*** », esas, logikale, « ***granda*** *tribulo* ».

Verso 23 : « *Me mortigos per morto lua infanti; e omna Eklezio savos ke me esas qua sondas la reni e la kordii, e me pagos a singlu segun lua verki.* »

« *Mortar per morto* » esas l'expreso quan l'Espirito uzas por evokar la du « terori » di la revolucionala rejimo di 1793 e 1794. Per ca expreso, lu forigas omna ideo di simpla spiritala morto qua koncernos la protestanti en 1843 en la mesajo livrita a l'anjelo dil epoko « *Sardes* » en Apo.3:1. La homaro neniam konocis tiel sangifanta laboro farita per mortig-mashini, inventita da doktoro Louis, ma aprecata da doktoro Guillotin, qua donis sua nomo a la instrumento mem, de lore nomizita : la gilotino. Sumaria judici tiam pronuncis multitudo di mortigo-ordini, pluse la principo frapar per morto la judiciisti e la akuzisti di la antea dio. Segun ca principo, la homaro semblis devar desaparar e pro to, Deo nomizis « *abismo* » ca revolucionala exterminanta rejimo. Fine, ol facus la tero, « *l'abismo* » sen irga formo di vivo de l'unesma dio di la Kreo, segun Gen.1:2. Ma esas nur, en la cielo, dum la cielala judicio exekutita da l'elektiti asemblit ke « *omna Eklezii* (*o Asembli*) » to esas, l'elektiti di la sep epoki, deskovros ca historiala fakti kun la senco qua Deo donis a li. La yusteso di Deo esas perfekta ; ti qui judiciis falsa frapesis da lua yusteso, « *segun lia* » propra « *verki* ». Li

mortigis nejuste e nun frapesas per morto da la perfekta divina justeso : « *e me pagos a singlu segun vua verki* ».

Verso 24 : « *A vu, a omna altra di Thyatira, qui ne aceptas ica doktrino, e qui ne konocis la profundaji di Satan, quale li nomizas ol, me dicas : Me ne metas sur vu altra pezo ;* »

Ti qui denuncas la katolika kredo e donas a lua religiala riti la nomo di « *profundaji di Satan* » ne povas esar nur la reformatori qui aparis de cirkume 1200 til la Franca revoluciono di 1789. Quale sua konduto esis, lia doktrino esis tre fora de la pura vereso docata da la Spirito a l'apostoli e dicipuli di Iesu-Kristo. On remarkas a lia avantajo nur tri pozitiva kozi: la kredo a la sola sakrifiko di Iesu, la konfido donita a la Biblo sola, e la dono di sua persono e vivo; omna altra doktrinala punti heredesis de katolikismo e do esis subjekto di kontestado. Do, quankam neperfekta pri la doktrino di la vereso di la kristana kredo, la elektita reformatori savis ofrar sua vivi a Deo kom vivanta sakrifiki ed esperante 1844, la dato di l'aplikado di la dekreti di Dan.8:14, Deo provizore aceptis lia servo. To quon Ilu expresas tre klare per dicar: « *Me ne metas sur vu altra pezo* ». La situo di excepcionala divina judikado klare aparas en ca vorti.

Verso 25 : « *sole, quo vu havas, tenez lo til ke me venos.* »

La racioni qui permisas a Deo benedikar l'imperfekta protestanta fido devos esar konservata e praktikata da l'elektiti til la reveno di Iesu-Kristo.

Verso 26 : « *A celui qui vaincra, e qui gardos til la fino mea verki, me donos autoritato super la nacioni.* »

Ca verso revelas quo kauzos la perdo di salveso de ca epoko di la Reformo til la reveno di Kristo. L'elektiti devos gardar til la fino la verki preparita e revelita da Jesus-Kristo kontinue til la fino dil mondo. La vokiti falas per refuzar la nova exigi di Deo. Tamen, Ilu nulatempe celis lua intenco progresigar lua lumo til la tempo di lua arivo en glorio. « *La voyo di la justa esas quale la lumo brileta, di qua la splendoro kreskas til la mezo di la dio* (Pro.4:18) » ; ca biblio verso pruvas to. E do en la kadro di lua projeto, de 1844, la divina postuli aparos ye la previdita e profetizita dati per lua nur-biblia profetala vorto. Nur kom ciela judicianto l'elektito recevos de Deo « autoritato super la nacioni ».

Verso 27 : « *Il pasturos li per fervergo, quale on ruptas vazeti de argilo, same quale me ipsa recevis la povo de mea Patro.* »

Ta expreso sugestas la yuro kondamnar a morto. Yuro quan l'elektiti partigos kun Iesu-Kristo en lia judicio di malicanti establita por la lasta judicio, dum la « *mil yari* » di la granda sabato di la sepesma yarmilo.

Verset 28 : « *Ed me donos a lu la stelo di matino.* »

Deo donos a lu sua plena divina lumo simbolizita sur nuna tero per ta di suno. Sed Jesus dicis : « Me esas la lumo ». Il anuncas do la lumo di cielala vivo, ube Deo esas ipsa fonto di la lumo qua ne dependas plu de cielala astro quale nia suno.

Verset 29 : « *Ta qua havas oreli audez quo la Spirito dicas a la Eklezii!*»

La konstrukto di l'Apokalipso esas simila a turmo kompozita ek sep etaji, la sepesma esos la tempo di la renkontro di Deo. En ca konstrukto, la chapitri 2 e 3 konstituas la bazo-trama di tota Kristana epoko komprenita inter 94 e 2030. Omna temi mencionita en l'Apokalipso trovas sua loko en ca bazo-trama. Ma en ca trama l'unesma etaji ludas nur la rolo di eskali qui kondukas a la supera etajo. L'importo di la reveluro aparas ye la nivelo 3 nomizita *Pergamo*. Ta importo pluforteskas ankor en nivelo 4 nomizita *Thyatire*. Dum ta epoko la Kristana fides divenas konfuza e trompema. La judicio di Deo pri la spiritala stando di ta epoko portos konsequi til la fino dil mondo. Pro to, por solidigar tua kompreno pri ca judicio, me rezumos ca mesajo adresita da Deo a lua elektita protestanti dum la regno di Louis XIV.

La rezumo : Dum la epoko di la Reformo, la kristana konduti esas multa. On trovas veraj santi persekutata, ma sempre pacifika, e homi qui konfundas la religio e la politiko, qui armizas su e repagas bato per bato, a la katolika rejala armei. En Daniel 11:34, la Spirito indikas li kom "hipokriti". Pok religioza homi komprenis ke esar kristano esas imitar Iesu en omna kozi, obear a lua komandi e submisar su a lua interdikti; l'uzo di armi esas un ek li, e ol esis lua lasta leciono donita ye la horo di lua aresto. La reprocho di Iesu justifikas su per la fakto ke, durante praktikar katolika heredaji, la protestanti favoras ipsa, per sua exemplo, la docado e la sedukto qua apartenas a la*Jezabel*katolika. Lia neperfekta religiala praktiko deshonoras li en la judicio di Deo, quin li deshonoras ante lua enemiki. Ta fazo di la komenco di la Reformo kondukas il a facar judicio di excepco; quo il emfazas per dicar: « *me ne metas sur vu altra pezo, nur, quo vu havas, tenez lo til me venos* ». Sed la doktrinala neperfekteso esas legitima en ta komenco e Deo aceptas la servo di ti qui aceptas persekuto e morto en lua nomo. Li ne povis donar plu, per donar la maximo: lia vivo. Deo emfazas ta spirito di sakrifiko, quin il indikas kom « *verki plu multa kam la unesma* (verso 19)». La paganismo di Romana katolikismo esis komparata a la *karno sakrifikita a idoli*. La denunco di Romana trompo komencis per la perfekte lumizita verki da Pierre Valdo (Vaudés) qua, de 1170, skribis versiono di la Biblio en altra linguo kam Latina, la Provençal. Lua konoco e kompreno di la divina postuli esis astonante kompleta e pos il, la protestanta fido degeneris. Sub l'inspiro da Jean Calvin, la protestanta fido mem hardigis, asumante l'imajo di lua katolika adverso. E l'expreso « Militi di Religio » atestas abomino por Deo, nam l'elektiti di Iesu-Kristo, la vera, ne repulsas la stroki qui esas portata a li. Lia venjo venos de la Sinioro ipsa. Arminte su, la protestanti, di qui la devizo esis « sola scriptura », « la Skripturo sola », atestis desestimo por la Biblio qua interdiktis lia violento. Iesu iris tre fore en ta domajo instruktante sua dicipuli ke li mustus ofrar « l'altra vango » a qua frapos li.

Ta epoko, kande la katolika persekuto mortigas la fidela servisti di Iesu, esas triople emfazita en l'Apokalipso, hike en ca epoko*Tiatira*, ma anke en la 5ma *sigilo* di chapitro 6 ed en la 3ma *trompeto* de la chapitro 8. Hike, en la verseto 22, Jesus kurajigas lua martiri servisti, anuncante lua intenco venjar lia morto o suferi infliktita da Roma e lua rejala servisti. La klef-vorto celita en la nomo *Pergamo* aparas klare, la katolika religio esas kulpoza pri *adultero* kontre Deo, e ti qui komprenas ol kun ol, la katolika monarki, lia ligi e lia falsa nobeleso pagos, sub la gilotino di la Franca revolucioneri, la sango nejuste versita. Apo.2:22-23 : « *Videz, me jetos el sur lito, e sendos granda tribulo ad* ***ti qui komisas adultero kun el****, escepte se li repentas de lia verki. Me faros* ***mortar per morto*** *lua infanti; e omna eklezios savos ke me esas qua sondas la reni e la kordii, e me donos a singlu segun lua verki* ». Ma atencez! Nam pos 1843, « ***ti qui komisas adultero kun el*** » anke esos **la protestanti**, do Deo preparos per la « triesma mondomilito » nukleara, nova puniso por la katolika, ortodoxa, anglikana, protestanta e adventista adulto. Samtempe, la Spirito dicis en la 5ma *sigilo* : Apok. 6:9 til 11 : « *Kande ilu apertis la kinesma sigilo, me vidis sub l'altaro l'anmi di ti qui esis ofro pro la vorto di Deo e pro la testamento quan li donis. Li kriis per granda voco, dicante: Til kande, Santa e Verema Mastro, tu tardas judikar e venjar nia sango sur l'habitanti di la tero? Blank robo esis donata a singlu de li; ed esis dicita a li ke li restez en repozo kelka tempo pluse, til ke esus kompletigita la nombro di lia kunservisti e fratuli qui mustus esar mortigata quale li.*».

Ta ceno di la 5ma sigilo povas konfuzigar e misduktar malbone lumizita mento. Ke la kozi esez klara, ca imajo revelas a ni la sekreta penso di Deo, nam segun, Ek.9:5-6-10, la mortinti en Kristo *dormas* en stando ube *lia memoro esas oblivita, ne partoprenante plu en irgo quo eventas sub la suno*. La Biblo donas a l'unesma morto la senco di tota anihiligo di l'eso; la mortinto esas quale se il nulatempe existis, kun ta diferenco, ke, havante existita, lua tota existo restas gravurita en la penso di Deo. Do, a lua vivanta servisti Deo adresas ca mesajo di konsolo por kurajigar li. Il memorigas a li ke, segun lua promisi, pos la dormo di

morto, esas tempo previdita por lia vekigo, kande li esos, da il, rivivigita. Lor li havos l'okaziono por judikar, sub la regardo e la judiko di Deo en Iesu-Kristo, lia turmentisti torturisti anke rivivigita, ma ye la fino di la *mil yari*. En la mesajo di *Tiatira*, la *morto* anuncita por *ti qui komisas adultero* kun *Jezabel* la katolika havos duobla plenumigo. Sur tero, la laboro di la revolucioneri esas la unesma fazo, ma pos ol, venos, en sua tempo e en duesma fazo, *la duesma morto* di la lasta judicio, horo ube « *omna Asembli* » kristani nefidela o fidela de omna epoki di la kristana epoko vidos aplikar la justa judicio di Deo kontre la *adultero* spiritala.

En lua simbolika imajo, la 4ma *trompeto* de la chapitro 8 konfirmas l'ago di la « *granda tribulo* » programizita por punisar la *adultero* di la papismo e la monarkiisti qui suportis ol. *La suno*, la divina lumo, *la luno*, la tenebroza katolika religio, e *la steli*, la religioza homi, *frapegis en triimo* do, parte, per la persekuto di l'ateismo di la Franca revolucioneri en 1793 e 1794.

Ye la fino di la mesajo adresita a la pacala protestanti, l'Espirito konfirmas lua kondamno di l'uzo di armi per memorigar ke nur por la lasta judicio preparita dum la cielala judicio di la sepesma yarmilo ke l'elektito venjos su. Do lu ne esas permizata venjar su, ante ca cielala judicio ube lu judikos lore lua persekutanti, kun Iesu-Kristo, e partoprenos la verdikto di lia mortokondamno. « *Il pasturos li per fervergo, quale onu ruptas la vasi de argilo* ». La skopo di ca judicio esos determinar la tempo di suferi por la kulpozi kondamnita a la duesma morto di la lasta judicio. La verseto 29 mencionas: *la matinala stelo*. « *Ed me donos a lu la matinala stelo* ». Ta expreso indikas la suno, imajo di la divina lumo. La vinkanto eniros por l'eterneso en la divina lumo. Ma ante ca eterna kontesto, ca termino preparas la kinma litero qua venas. *La matinala stelo* esas citita en 2 Pet.1:19-20-21 : « *E ni konsideras tam plu certa* ***la profetala vorto****, a qua vu bone atencez, quale lampo qua brilas en obskura loko, til ke la dio aparas e ke* ***la matinala stelo*** *leveskas en vua kordi; savante unesme vu ipsa ke nula profetajo di la Skripturo povas esar objekto di partikulara interpretado, nam ne per volo di homo profetajo iam esis aportita, ma movita da la Santa Spirito homi parolis de parto di Deo* ». Ta verseto emfazas l'importo di la profetala vorto pro ke la kontexto di la epoko qua venas esos spirale kondicionita da l'eniro en apliko di la divina dekreto profetita en Dan.8:14. « *Gis 2300 vesperi-mateni e la sankteso justifikos* ». Ma en ta epoko, ta verseto esis konocata nur sub la tradukuro : « *Gis 2300 vesperi e mateni e la sankteyo purigesos* ». Mem sub ta tradukuro, la mesajo di Deo esis la sama, ma min preciza, ol povis sub ta formo interpretesar quale anuncanta la fino di la mondo per la retro en glorio di nia Sinioro e Salvanto Iesu Kristo. Deo uzis la protestanta Usano William Miller por plenigar la du probi di adventista fido di la printempo 1843 e de l'autuno 1844. Quale Daniel 12:11-12 instruktis a ni, inter ta du dati, en 1843, la divina dekreto forprenas de la falinta protestanti, la justeso salvala ofrita da Iesu Kristo ; pro ke li ne plu esas en la normo di la nova santeso exaktata da Deo. La justeso di Iesu esas eterna, ma ol beneficas nur la vera elektiti selektita da Iesu ipsa, e to, en omna tempi e til la fino di la mondo.

Hike, inter *Tiatira* e *Sardes*, ye l'unesma dio di printempo 1843, la dekretajo di Dan.8:14 eniras apliko e ni iras deskovrar la konsequi en la mesaji adresita da l'Espirito a la kristani di ca dato.

Apokalipso 3: La Asemblo de 1843 – la apostola kristana fido restauracita

5a epoko: Sardes

La judicio pronuncita da Iesuo-Kristo pos la adventista probi di la printempo 1843 e la 22ma di oktobro 1844

Verso 1: « ***Skribez a l'angulo di la Asemblo di Sardes*** *: Yen quo dicas qua havas la sep spiriti di Deo e la sep steli: Me konocas tua verki. Me savas ke tu semblas vivanta, ma tu esas mortinta.* »

L'epoko « *Sardes* », temo di la kinma letro igas aparar du kristana protestanta konduti, opozita atribuita : a la falinti, a qui Jesus deklaras : « *Tu semblas vivanta, ma tu esas mortinta* » ; e a la elektiti, en la verseto 4 : « *li promenos kun me en blanka vesti, nam li esas digna* ». Segun la kontenajo di lua du mesaji, la nomo « *Sardes* » portas duopla signifiko di qua la senci esas opozita absolute. Me retenas la precipua idei de ca greka radiko : konvulsiva e precoza petro, to esas, la morto e la vivo. Grimasanta e konvulsiva definas rideto sardonika ; en greka, la sardonion esas la supra kordo di kapto-reto ; la sardino esas fisho ; ed en l'opozita senco, la sardo e la sardonio esas precoza petri ; la sardonio esas varianto di bruna kalcedonio. Komence di ca letro, Jesus prezentesas kom « *ta qua havas la sep spiriti di Deo e la sep steli* » to esas, la santigo dil Spirito e la judicio pri lua servisti di la sep epoki. Quale en Dan.12, ilu stacas super la rivero mortiganta, la probo di la adventista fido, e donacas hike lua verdikto. Rimarkez la tu-formo qua indikas ke lua interloquanto esas unu en la kolektiva senco. La tota protestanta normo esas koncernata. Jesus finas l'excepto protestanta remarkita en la mesajo di *Thyatire*. La nova « *burdono* » (segun la koncepto di la kredanti rebela) esas nun impozata e exakata. La praktiko di la Romana sundio mustas abandonesar e remplasesar per la sabato di la saturdio. Ta dekreturo di Dan.8:14 renversas la situo establita depos la 7ma di marto 321 da l'imperiestro Konstantino 1ma^{er}. En 1833, 11 yari ante 1844, per pluvo di stel-shuti kontinua, prolongita de noktomezo til 5 kloki matine, e videbla sur tota la teritorio Amerikana, Deo ilustris e profetis la masiva falo di la protestanta kristani. Por konvinkar tu pri ca interpretado, Deo montris la steli de la cielo a Abraham, dicante a lu: « *Tala esos tua decendanti* ». Do, la falo di la steli en 1833 profetis masiva falo di ca decendanti di Abraham. Ca cielala signo citesis en la temo di la *6ma sigilo* en Apok.6:13. Jesus dicis : « *tu semblas vivanta e tu esas mortinta* ». Ta qua il parolas do havas la reputeso reprezentar Deo, e ca detalo korespondas a la protestantismo qua kredante en lua Reformo pensas rikonciliigis kun Deo. La divina verdikto falas : « *Me konocas tua verki* », « *e tu esas mortinta* ». Ol venas de Deo, ipsa, la granda Judicianto. La protestanto povas ignorar ca judicio, ma il ne povas eskapar lua konsequi. En 1843, la dekreto di Daniel 8:14 eniris en apliko e nula kristano supozesas ignorar la lego di la vivanta Deo. Ca ignoranteso esas pro desestimo por la biblia profetala vorto por qua l'apostolo Petro exhortas ni donar nia tota atento en 2 Pet.1:19-20 : « *E ni konsideras des plu certa la profetala vorto, a qua vu agas bone atencar, quale lampo qua brilas en obskura loko, til ke la dio venas e la matinala stelo levas su en vua kordi; savante unesme vu ipsa ke nula profetajo de la Skriburo povas esar objekto di partikulara interpretado.*» Pasant ne-rimarkata meze di omna texti di la Nova Testamento, ca versi facas, specale de 1843, la diferajo inter la vivo e la morto.

Verso 2 : « *Esar vigilega, e fortigar la resto qua esas apud mortar ; nam me ne trovis tua verki* ***perfekta*** *avan mea Deo.* »

Se li ne eniras la nova normo di la santeso, « *la cetero* » di protestantismo « *mortar* ». Nam, Deo kondamnas ol pro du racioni. L'unesma esas la praktiko di Romana sundio kondamnita per l'eniro en apliko di la dekretajo di Dan.8:14 ; la duesma esas la neintereso por la profetala vorto, nam ne konsiderante la leciono donita da Deo per l'experienco adventista, la decendanti protestanta portos la kulpo heredita de lia patruli. Pri la du punti, Jesus dicis : « *me ne trovis via perfekta verki ante mea Deo* ». Per dicar « *ante mea Deo* », Jesus memorigas a protestanti la normo di la dek imperi skribita da la fingro di Deo, la Patro quin ili desprizas favore a la Filulo qua supozas salvar li. Lua perfekte obedianta fido, qua ilu donis kom modelo, havas nulo komuna kun la protestanta fido heredinta multa katolika peki, inter

qui, unesme, la semanal repozo di l'unesma dio. La pordo di salveso klozas por sempre sur la kolektiva protestanta religiala normo, la « *stelaro* » du « *sisesma sigilo* » falis.

Verso 3 : « *Memorez do quale tu recevis ed audis, e gardez e repentez. Se tu ne vigilos, me venos quale furtisto, e tu ne savos ye qua horo me venos a tu.* »

Ca verbo, « *rememorigez* », implikas kritika medito pri la verki di la pasinto. Ma nur la vera elektiti esas sat humila por kritikar sua propra verki. Plus, ca ordono « *rememorigez* » evocas la « *memorigez* » de la komenco di la quaresma komando qua imperas la santigata repozo di la sepesma dio. Ibe itere, duople, la oficala protestantismo esas invitita rikonsiderar l'akcepto quan ol facis a la profetal mesaji lanjita da William Miller en la printempo 1843 ed en Autuno 1844, ma anke, a la texto di la 4ma de la 10 komandi di Deo, quan ilu transgresas en mortala peko depos 1843. La maxim grava konsequo di lua rupturo kun Iesu-Kristo esas formulita: « *Se tu ne vigilos, me venos quale furtisto, e tu ne savos ye qua horo me venos sur tu.* » Ni vidos quale depos 2018, ca mesajo prenis vivanta realeso. Sen vigilo, nek repentado e frukto di repentado, la protestanta fido esas definitive mortinta.

Verso 4 : « *Tamen tu havas en Sardes kelka homi qui ne makulis sua vesti; li marchos kun me en [vesti] blanka, pro ke li esas digna.* »

Nova santeso videskos. En ca mesajo, Jesus nur atestas l'existo di « *kelka homi* », segun la precizigi revelita ad Ellen.G.White qua esis inter li, nur 50 homi recevis la aprobo di Deo. Ta « *kelka homi* » indikas homi e mulieri qui esas aprobita e benedikita, individue, por la atesto di lia fide konforma a l'expekto dil Sinioro. Jesus dicis: « *Tamen tu havas kelka homi en Sardes qui ne makulis sua vesti; ed li marchos kun me en [vesti] blanka, nam li esas digna de to* ». Qua povas kontestar digneso agnoskita da Jesus Kristo ipsa? A la vinkanti di la probi di fide di 1843 e 1844, Jesus promisas eterna vivo e terala agnosko kompleta qua formos oficale en la mesajo di *Filadelfia* qua venas. La poluto di « *vesto* » esas imputata a la libera konduto di la homaro. La « *vesto* » esas la yusteso imputata da Iesu-Kristo, en ica kazo « *blanka* », lua sordideso signifikas la perdo di ca yusteso por la tradicionala protestanta kampo. Hike, kontree, l'absenteso di sordideso signifikas la prolongo di l'imputo di la « *eterna justeso* » de Iesu-Kristo segun Dan.9:24. Balde, la konoco e praktiko di la sabato donos a li reala santeso, frukto e signo di la yusteso donacita da Iesu-Kristo. Ca judicioza ed inteligenta selekto balde igos li eterna en la santigo e cielala glorizo reprezentita per la « *blanki vesti* » de verseto 5 qua venas. La Spirito deklaros li « *senreprochebla* » : « *ed en sua boko nula mentio trovesis, nam li esas senreprochebla* (Apo.14:5)». Li retrovos, « *la paco kun omni e la santigo, sen qua nula karno vidos la Sinioro* », segun Paul, en Heb.12:14. Konkrete, ca « *blank vesti* » prenos la formo di la retiro dil peko qua konsistas ek la praktiko dil Romana sundio. Pro ke li fidale expektis ol dufoye, en lua loko, kom signo di lua aprobo, la sigilo di Deo donesas a li per la Sabato qua venas blankigar l'elektiti dil Sinioro qui konservas lua yusteso. Tale realigesas la « purigo di la santuario », formo sub qua Daniel 8:14 esis tradukita ye ta epoko. Sub ca regardo, de la 23ma di oktobro 1844, Iesu donis en cielala vizio a l'elektiti vinkanti l'imajo di lua paso de la santaloko a la santegisima loko di la terala santuario. Ilu riimajis tale, ilustrante, la momento kande mortante sur la kruco, la peko di lua elektiti esis expiacita, plenumante tale la « *dio di expiaco* », la « *Yom Kippur* » Hebrea. Ta evento ja eventinta, la rinovigo dil ago en la vido havis nur la skopo questionar l'unesma aquirajo di eterna yusteso obtenita per la morto di Iesu. To quo realigesis laŭlitere por la falinti di Sardes, di qui la demonstrita fido esas nesatisfacanta por la Deo kreinto. Duopla motivo, Deo povas refuzar li pro manko di amo por lua profetala vereso proklamita, e pro la transgreso di sabato diveninta exijebla depos 1843 per l'eniro en apliko dil dekretajo di Daniel 8:14.

Verso 5: «*Ta qua vinkos esos vestita tale per blanka vesti; me ne efacos lua nomo del libro di vivo, e me konfesos lua nomo avan mea Patro ed avan lua angeli.*»

L'elektito rekomprita da Iesu-Kristo esas obedianta ento, konscianta ke lu debas sua vivo e sua eterneso a la Deo kreinto, bona, sajia e justa. To esas la sekreto di sua vinko. Il ne

povas kontestar kun Il, nam Il aprobas omno quo Il dicas e facas. Do Il facas la joyo di sua Salvanto qua agnoskas e vokas lu per lua nomo, de la fondo dil mondo ube Il vidis lu per sua previdо. Ca verso montras quale vana e trompanta esas la falsa pretendi di falsa religiozi mem por ti qui formulizas li. La lasta vorto apartenos a Iesu-Kristo qua dicas ad omni: «*Me konocas tua verki* ». Segun ta verki, ilu partigas lua trupo, metante ad sua dextro, *lua mutoni*, ed ad sua sinistro, *la kapri* rebela e la *lupi raptanta* destinita a la *fairo di la duesma morto dil lasta judicio*.

Verso 6 : « *Ta qua havas oreli, audez quo la Spirito dicas a la Eklezii!* »

Se omnu povas laŭvorte audar la profetala vorti di l'Espirito, kontree, nur lua elektiti, quin ilu inspiresas ed edukas, povas komprenar la signifiko. L'Espirito referas a preciza fakti, plenumita en la historiala tempo, do l'elektito mustas interesar su pri religiala historio, profana, e la tota Biblo kompozita ek rakonti di atesti, laudi, e profecii.

Noto : en la versikulo 3, Iesu-Kristo dicis al falinta protestanto: « *Memorez do quale maniere tu recevis ed audis, e gardez e repentez.Se tu ne vigilos, me venos quale furtisto, **e tu ne savos** ye qua horo me venos **sur** tu* ». Kontree, por la heredanti di la vinkeri, depos la printempo 2018, ca mesajo chanjesas aden: « Se tu viglas, me ne venos quale furtisto, **e tu savos** a qua horo me venos **a** tu ». E la Sinioro tenis lua promisi, nam hodie en 2020, lua elektiti havis la konoco di la dato di lua vera retroveno revelita por la printempo 2030. Ma, la protestanta fido esas kondamnita ignorar ca precizeso, rezervita, nur, da Iesu, a lua elektiti. Car opoze a lua konduto vers la mala servisti, « *la Sinioro ne facas irgo sen avertar lua servisti la profeti* » Amo.3:7.

6ma epoko : Filadelfia

L'adventismo eniras universala misiono

Inter 1843 e 1873, la sabato di Deo, la vera sepesma dio ordonita da Deo, esas restaurita ed adoptita da la pioniri di la sepesma-dia adventismo qua prenis la formo di oficala Kristana religiala institucion Usana nomizita de 1863 : « la eklezio adventista di la sepesma dio ». Konforme a la instruktajo preparita en Dan.12:12, la mesajo di Jesus esas adresita a lua elektiti santigita da la repozo di sabato, ye la dato di la yaro 1873. Samatempe, ta elektiti beneficas de la feliceso di Dan.12:12 : « *Felica esas ti qua vartos, til 1335 dii!* ».

La nova normi establita depos 1843 divenas universala en 1873

Verso 7 : « ***Skribez a l'angulo dil Asemblo di Filadelfia** : Yen quo dicas la Santa, la Verema, qua havas la klefo di David, qua apertas, e nulu klozos, qua klozas, e nulu apertos :* »

Per la nomo « *Filadelfia* », Jesus montras sua Elektita. Ilu deklaris : « *Per to omni konocos ke vi esas mea dicipuli, se vi havas amo l'unu por l'altru.* Johan13:35» E to esas la kazo di *Filadelfia* di qua la Greka radiki signifikas : fratala amo. Ilu selektis l'elektiti qui kompozas ol, per probar lia fido, e por ta vinkanti, lua amo debordas. Ilu prezentesas en ca mesajo, dicante : « *yen quo dicas la Santa, la Verema* ». *La Santa*, nam ol esas tempo ube la sanktigo di sabato e di elektito esas exaktata da la dekreto di Dan.8:14 efektigita depos la printempo 1843. *La Verema*, nam en ca profetala horo, la lego di vereso esas restauracia ; Deo retrovas la santeso di sua 4ma imperio, piedpremata da kristani depos la 7ma di marto 321. Ilu dicas ankore : « *ta qua havas la klefo di David* ». Ol ne koncernas la klefi di Santa Petro pretendata kom posedajo di Roma. « *La klefo di David* » apartenas al « *filio di David* », Jesus, ipsa, persone. Nulu altra kam ilu povas grantar la eterna salvo, nam ica klefo ilu obtenis portante ol « *sur lua shultro* » sub la formo di lua kruco, segun Isa.22:22 : « *Me metos sur lua shultro la klefo di la domo di David : kande il apertos, nulu klozos ; kande il klozos, nulu apertos* ». Ta klefo indikante la kruco di lua suplico, en plenigo di ca verseto, ni lekas hike : « *ta qua apertas, e nulu klozos, ta qua klozas, e nulu apertos* ». La pordo di salvo apertesis al

adventismo di la sepesma dio en konstrukto e klozesis a la adepti religiala di la sundio Romana depos la printempo 1843. Pro ke li aceptis submisar su a la veraji doktrinala prezentita e honoris per lia fide lua vorto profetal, la Spirito di Jesus dicis a la santi di la epoko *Philadelphie* : « *Me konocas tua verki. Hike, pro ke tu havas poka povo, e ke tu konservis mea vorto, e ke tu ne renuncis mea nomo, me apertis pordo avan tu, quin nulu povas klozar.* ». Ta mikra religiala grupo esis, oficale, nur Usana de 1863. Ma en 1873, dum generala konfero en Battle-Creek, la Spiritu apertis a lu universala misionala pordo qua mustas durar til la vera reveno di Iesu-Kristo. Nulu impedos ol e Deo sorgos pri to. Notinde esas ke omno quan Iesu remarkas kom bona che la veri santi, definas anke la kauzi pro qui la protestanta fido falis en 1843. Ta mesajo esas exakte l'inverso di ta quan Iesu adresas a la falinti di *Sardes* en la verso 3, pro ke la cencita verki ipsa inversesas.

La 12 tribui di Apo.7 en kresko

Verso 8: « *Me konocas tua verki. Hike, pro ke tu havas poka povo, e ke tu konservis mea vorto, e ke tu ne renuncis mea nomo, me apertis pordo avan tu, quin nulu povas klozar.* »

L'elektito di la epoko judikesas favore pri lua verki quin Iesu atribuas a justeso. Lua « *pokta povo* » konfirmas la nasko di la grupo fondita sur la « *kelka homi* » dil verseto 4. En 1873, Iesu anuncas a l'adventisti lua avancado vers lua retroveno per la simbolo di la cielala pordo apertita qua apertesos en la printempo 2030, to esas en 157 yari. En la mesajo qua sequos, tala qua esas adresita a Laodicea, Iesu stacesos avan ca pordo, indikante tale la proximeso iminenta di lua retroveno: « *Videz, me stacas che la pordo, e me frapas. Se ulu audas mea voco e apertas la pordo, me eniros che lu, me suposos kun lu, e lu kun me.* Apo.3:20 »

L'aceso di la kristana fido permisesas a la Judi

Verso 9 : « *Videz, me donas a tu de ti de la sinagogo di Satan, qua dicas su Judi e ne esas, ma qua mentias; videz, me igos li venar, adorar an tua pedi, e savar ke me amis tu.* »

Citante l'eniro di vera Judi segun la raso e la karno aden l'Adventista grupo, ca verseto konfirmas la restauro di la sabata ripozo; la sundio ne plu obstaklas lia konversiono. Nam depos 321, lua abandonajo anke havis kom konsequo, la prevento di sincera Judi por adoptar la Kristana kredo. Lua judicio pri la Judi di raso ne esis personala opiniono di Paul, la fidela atestanto; ol esis ta di Jesus Kristo qua konfirmas ol en ca Revelajo, ja en Apo.2:9, en la mesajo adresita a lua servisti kalumniita da la Judi e persekutita da la Romiani di la epoko.*Smirna*. Notez ke la Judi di raso devos agnoskar la Kristana salvo en l'Adventista normo por profitar de la gracio di Deo. L'universala Adventismo portas sole, la divina lumo di qua ol divenis **la exkluziva oficala depozanto** depos 1873. Ma atencez! Ca lumo, lua doktrino e lua mesaji esas la exkluziva proprieto di Iesu-Kristo; nula homo e nula institucione povas refuzar lua evolucion sen metar lia salvo en danjero. Fine en ca versiklo, Iesu precizigas « *ke me amis tu* ». Ka to signifikus ke pos ta tempo di benediko, Il posible ne plu amus ol? Yes, e to esos la signifiko di la mesajo donita a « *Laodikea* ».

La komandi di Deo e la fido di Iesu

Verso 10 : « *Pro ke tu konservis la vorto di pacienco en me, me anke konservos tu ye la horo di la probo qua venos sur la konocata tero, por probar la habitanti di la tero.* »

La termino pacienteso konfirmas la kontexto di l'atendo adventista mencionita en Daniel 12:12: « *Felica esas ta qua vartos, e qua arivos til mil tri cent triadek e kin dii!* ». La probo koncernas la fido di « *habitanti di la tero*», ti qui habitas la « *konocata tero* » to esas, agnoskita da Jesus-Kristo, la Dio kreinto. Ol venas por testar la homala volo e desmaskar la rebela spirito di la « ekumenika » kampo qua indikas per la Greka « oikomèné » la « *konocata tero* » de ca versiklo.

Ta promeso obligas Jesus nur ye la sola kondiciono ke l'institucaro konservas la qualeso di la kredo di la komenco. Se la mesajo adventista mustas durar til la tempo di l'ultima probo di universala kredo profetizita en ca verseto, to ne esos necese sub institucala formo. Nam la minaco pendas en ca mesajo en la verseto 11 qua sequas, til nun tote pozitiva e benita da Deo. La promeso di Jesus koncernos lua posteanti restinta vivanta en 2030. En ta epoko, la vera elektiti di 1873 dormos « *en la Sinioro* » segun Apo.14:13 : « *Ed audis ek la cielo voco qua dicis : Skribez : Felica de nun la mortinti qui mortas en la Sinioro ! Yes, dicis la Spirito, por ke li repozas de lia labori, nam lia verki sequas li.* » To esas do, duesma beatitudo atribuata da Iesu-Kristo a ca Exempla Elektito. Ma quo Iesu benedikas esas konduto atestita per verki. L'heredanti di « *Filadelfia* » fidelige riproduktos, en 2030, lua verki, lua fido, lua acepto di la veraji donita da la Deo dil cielo sub lua lasta formi quin il donos a li; nam li subiros granda chanji til la fino ube la kompreno dil divina projeto esos perfekta.

La adventista promiso di Iesu-Kristo e lua averto

Verso 11 : « *Me venas **prompte**. Tenas quo tu havas, por ke nulu prenas tua krono.* »

La mesajo « *Me venas **quik*** » esas de l'adventista tipo. Jesus konfirmas tale l'abandono di omna altra religiala konfesiono. L'expekto di lua retroveno en glorio restos til la fino dil mondo un ek la precipua kriterii qui identifikas lua vera elektiti. Ma la sequo dil mesajo portas grava minaco: « *Tenoz quo tu havas, por ke nulu prenez tua krono.*» E qua povas prenar lua krono, escepte lua enemiki? Do lua decendanti unesme devos identifikar li, ed esas pro ke li ne facos to ke, viktimi di lia humanista spirito, li federos kun li, de 1966.

Verso 12: « *Ta qua vinkos, me facos lu kolono en la templo di mea Deo, ed ilu ne plus ekiros; me skribos sur lu la nomo di mea Deo, e la nomo di la urbo di mea Deo, la nova Jerusalem qua decendas de la cielo apud mea Deo, e mea nova nomo.* »

En lua lasta vorti di benediki dedikita a la vinkanti, Jesus grupigas omna imaji di la salveso obtenita. « *Kolono en la templo di mea Deo »*, ssignifikas : solida apogilo por portar mea vereso en mea Asemblo, l'Elektito. « *... ed il ne ekiros pluse* » : lua salveso esos eterna. « *... ; me skribos sur lu la nomo di mea Deo* » : me gravos en lu la imajo di la karaktero di Dio perdita en Eden. « *... e la nomo di la urbo di mea Deo* » : lu partigos la glorifiko di l'Elektito deskriptita en Apo.21. « … *de la nova Jerusalem qua decendas de la cielo de apud mea Deo,* » : La « *nova Jerusalem* » esas la nomo di la kunveno di la glorifikita elektiti qui divenas totale cielala quale la cielala angeli di Dio. Apo.21 deskriptas ol en simbolika imajo de preca stoni e perli qui atestas la forteso dil amo quan Dio sentas por lua rekompriti de la tero. Ol decensas a la rinovigita tero por vivar eterne en la prezenteso di Dio qua instalas lua trono ibe. « … *e mea nova nomo* » : Jesus asocias la chanjo di lua nomo kun lua transiro de terala naturo a cielala naturo. L'elektito salveso, restinta vivanta o rivivigita, experiencos la sama afero e recevos cielala korpo, glorizita, nekoruptebla ed eterna.

En ca verseto, l'insisto di la komparo kun Deo justifikas su per la fakto ke Iesu ipsa trovesas da l'elektiti sub lua divina aspekto.

Verseto 13: « *Ta qua havas oreli audez quo la Spirito dicas a la Eklezii!* »

L'elektito komprenis la leciono, ma il esas la sola qua povas komprenar ol. Esas vera ke ca mesajo preparesis nur por il. Ca mesajo konfirmas la fakto ke l'interpretado e la kompreno di la revelita misterii dependas nur de Deo qua testas e selektas lua servisti.

La oficala adventismo di la fino-tempo ne recevis la leciono e judicita da Iesu, ol esas vomata pro lua refuzo dil mesajo di la 3ª adventista expekto

" *Me venas **quik**. Tenas quo tu havas, por ke nulu prenas tua krono* ". Ve! por la oficala adventismo di ta epoko, la fino esas ankore fore, e kun la tempo-pasado, 150 yari pose, la fido ne esos plu la sama. L'averteso da Iesu esis justifikata ma ol ne esis remarkata nek komprenata. Ed en 1994, l'adventista instituco efektive perdos lua " *krono* », per rejeter la

lasta « granda lumo » tamen profetizita da Ellen G.White, la sendito di Jesus-Kristo en elua libro « Unesma skribaji » en la chapitro « Mea unesma vido », en pagini 14 e 15 : La texto sequanta esas extrakto de ca pagini. Me precizigas ankore pri ol ke ol profetizas la destino di l'adventista laboro **e rezumas ad ilu sole tota la docado prezentita da la tri Asembli di Apo.3 : 1843-44 *Sardes*, 1873 *Filadelfia*, 1994 *Laodicea*.**

La destino di l'adventismo revelita en l'unesma vido di Ellen G. White

"Dum me pregis che la familiara kulto, la Santa Spirito repozis sur me, e semblis a me levisar plu e plu super ica tenebroza mondo. Me turnis por vidar mea adventista fratuli restinta en ica basa mondo, ma me ne povis trovar li. Voco dicis a me: 'Rigardez itere, ma poke plu alte.' Me levis mea okuli, e me vidis abrupta e streta voyo, tre alte super ica mondo. Ibe la adventisti avaniris vers la santa urbo. Dop li, ye la komenco di la voyo, esis brilanta lumo, quan l'anjelo dicis a me esar la krio di noktomezo. Ta lumo lumizis la voyo alonge tota lua longeso por ke lia pedi ne stumblesus. Jesus marchis avan li por guidar li; e dum li fiksis lia regardi ad ilu, li esis sekura."

Ma balde kelka tediis e dicis ke la urbo esis ankore tre distanta e ke li pensis arivar plu frue. Tunc Iesu kurajigis li per elevar sua dextra bracho glorioza, de qua emisis lumo qua difuzis su super l'adventisti. Ti-ci kriis: "Aleluya!" Ma kelka ek li aude repulsis ca lumo, dicante ke ne Deo guidis li. La lumo qua esis dop li fine extingesis, e lor trovis su en profunda tenebri. Li stumbris e perdis vidar e la skopo e Iesu, pose falis de la voyo e sinkis en la mala mondo qua esis sube."

La rakonto di ca unesma vizio donita da Deo a la yuna Ellen Gould-Harmon konstituas kodizita profetajo qua havas sama valoro kam ti di Daniel o Apokalipso. Ma por tirar profito de ol, ni mustas interpretar ol korekte. Me do donos l" expliko.

L" expreso « krio di noktomezo » signifikas l" anonco di la veno di la spozo en « la parabolo di la dek virgini » de Mat.25:1 til 13. La probo di l" expekto di la reveno di Kristo de la printempo 1843 e ta de l" autuno 1844 konsistis l" unesma e la duesma plenigo; kune, ca du expekti reprezentas la « unesma lumo » di la rakonto pozita « dop » la grupo di « adventisti di la sepesma dio » qui avaniris en la tempo, sur la sentiero o voyo benedikita da Jesus-Kristo. Por la pioniri adventisti 1844 reprezentis la dato di la fino di la mondo e la lasta biblikala dato qua la profetala vorto povis propozar a l" elektiti di ca tempo. Havinte transirita ca ultima dato, li expektis la reveno di Jesus pensante ke ol esis iminenta. Ma la tempo pasis e Jesus ne revenis ankore; quo la vizio evocas dicante : « li trovis ke la urbo esis tre fora e ke li pensis arivar ibe plu frue » ; to esas, en 1844 o poke pos ca dato. Anke, la senkurajigo kaptis li til cirkume la yaro 1980 kande me eniras la sceno, ricevante ca nova e glorioza lumo qua konstruktas **la triesma expekto adventista**. Ica-foye la reveno di Jesus esas fixigita **por l'Autuno 1994**. Certe, la proklamo di ca mesajo koncernis nur mikrokosmo dil universala adventismo situita en Francia en Valence-sur-Rhône. La selekto di Deo por ca mikra urbo en la sudesto di Francia havas lua expliko. Ol esas ibe ke la papo Pius VI mortis en aresto, en 1799, plenigante la fakto profetizita en Apok.13:3. Pluse, Valence esis l'urbo ube Deo establisis lua unesma adventista eklezio sur la tero di Francia. Do, ibe Ilu adportis lua lasta glorioza divina lumo e fine 2020, me konfirmas ke me konstante e fidale recevis de Ilu lua maxim precoza lasta revelaci quin me prezentas en ca dokumento. La valentina adventista mikrokosmo servis kom universala sceno por plenigar la parto koncernanta la lasta glorioza lumo en la vizio di nia fratino Ellen. Ca vizo revelas a ni la judikto quin Jesus portas pri l'experienco vivita en Valence, nome, triesma plenigo di la parabolo di la dek virgini. Jesus

agnoskas la vera adventisto per la konduto quan lu havas vers la prezentita lumo. La vera adventisto expresas sua joyo per "Halleluyah!"; benedikita da l'Espirito, lu plenigis sua vazo per oleo. Kontree, la falsa adventisti "audace repulsas ca lumo". Ca rejekto di la divina lumo esas fatala por li, nam Deo avertis li kontre ca negativa reago en inspirita mesaji, por li, a lua mesajero; li divenos vazi vakua privacita de l'oleo qua produktas "la lumo" di la lampo. La neevitebla konsequo esas anuncata: "la lumo qua esis dop li fine extingesas"; li renuncas la fundamenti di adventismo. Jesus aplikas lua principo: "*Nam on donos a qua havas, ed ilu esos en abundo, ma a qua ne havas on prenos mem quo ilu havas.* Matt.25:29 ». « … fine li perdis vidajo e la skopo e Iesu », li divenas nesentiva a la adventista mesaji qui anuncas la reveno di Kristo, o, renuncas la skopo di la adventista movado enskribita en la nomo mem « adventista »; « pose falis de la sentiero e sinkis en la mala mondo qua esis infre », en 1995, li oficale engajas su en la protestanta alianco e l'ekumenismo. Tamen li perdis Iesu, e l'eniro en la cielo qua esis la skopo di la adventista kredo. Li atingis segun Dan.11:29, « *l''hipokriti* », e « *l''ebrii* », quale Jesus anuncis en Mateo 24:50; kozi demonstrita ye la komenco dil verko.

Hodie, ca profetala vorti plenigesas. Li plenigesis inter 1844, dato di l"unesma lumo "situita dop li", e 1994, dato di la granda profetala lumo repulsita da l"unesma adventista eklezio establita en Francia, en l"urbo Valence-sur-Rhône, qua Deo uzis por lua demonstro. Hodie, l"oficala adventismo esas en la "profunda tenebri" di l"ekumenismo kun l"enemiki di la vereso, protestanti e katoliki.

7ma epoko : Laodikea

La fino di l'adventismo institucional – la refuzo di la triesma expektado adventista.

Verso 14 : « ***Skribez a l'angulo di l'Asemblo di Laodikea** : Yen quo dicas l'Amen, la fidela e vera atestanto, la komenco di la kreo di Deo :* »

Laodikea esas la nomo di la sepesma e lasta epoko; ta di la fino di la benediko di l'adventismo institucional. Ca nomo havas du Greka radiki « laos, dikéia » qui signifikas : « populo judiciita ». Ante me, l'adventisti tradukis : « populo di la judicio », ma l'institucion ignoris ke ca judicio komencus per ol, quale docas 1 Pet.4:17 : « ***Nam esas la momento kande la judicio komencos per la domo di Deo.*** *E se ol komencas per ni, quo esos la fino di ti qui ne obeas la Evangelio di Deo?* » Jesus prezentesas dicante : « *Videz quo dicas l'Amen, la fidela e vera atestanto, la komenco di la kreo di Deo:* » La vorto *Amen* signifikas en Hebrea : en vero. Segun la atesto dil apostolo Ioannes, Jesus ofte uzis ol (25 foyi), ripetante ol dufoye, komence, ante lua deklari. Ma en la tradicionala religiala praktiko, ol divenis la termino di puntizo por la fino di pregi o deklari. Tande ol ofte interpretesas en la senco di « tiel esez » heredita de katolikismo. E la Spirito uzas ta koncepto « *vere* » por donar a la vorto *Amen* lua duopla senco perfekte justifikita. *Laodicea* esas la horo kande Jesus propozas granda lumo por lumizar integre la profetaji preparita por la tempo di la fino. La verko qua tu lektas esas la pruvo. To qua provokos la rupturo, inter Jesus e l'oficiala adventista institucuro, esas refuzo di lua lumo. En logika e justifikita selekto, Deo submisis, inter 1980 e 1994, l'adventismo a probo di fido kopiita segun la modelo qua havis, por rezulto, la perdo di la protestanti e la benediko di la pioniri adventista. La probo ja repozis sur la fido a la reveno di Jesus anuncita por la printempo 1843, pose por l'autuno 1844. Mea vice, de 1983, me komencis partigar anunco di la reveno di Jesus por 1994, uzante la « *kin monati* » mencionita en la mesajo di la « *kinesma trumpeto* » en Apo.9:5-10. Atribuante ca temo, a la maldiko di protestantismo di 1844, la periodo di « *kin monati* » mencionita esis, 150 reala yari, duktis a 1994. Ne vidante ke la reveno di Iesu Kristo markizus la fino di ca periodo, e parte blindigita da Deo pri detalo di la texto, me defensis to quon me konsideris kom divina vero. Pos oficala averti,

l'instituciono pronuncis mea exkluzo en Novembro 1991 ; to, dum ke restis ankore tri yari por pruvar e refutar mea anonci. Nur plu tarde, cirkum 1996, ke la vera senco di ca experienco klare aparis a me. La vorti dicita da Iesu en lua letro a « *Laodicea* » venis plenigesar e nun havas preciza signifiko. En 1991, la adventisti qui divenis tepida ne plu amis la vereso tam multe kam en 1873. La moderna mondo anke febligis li per seduktar li e ganar lia kordii. Quale en l'epoko « *Efeso* », la oficala adventismo perdis lua « *unesma amo* ». E Iesu, ilu « *forprenas lua kandelabro e lua krono* », pro ke el anke ne plu meritas ol. En lumo di ca fakti, la mesajo divenas klara kom lumo. La vorto « *Amen »* konfirmas la postulo pri kompleta vero e la fino di benedikita relato. *La* « *testo fidela e vera* » repulsas la nefidela e mentoza Elektito. « *La principo di la kreo di Deo* », do la kreinto, venas klozar kolektive l'inteligenco di la nedigna e apertar individue ta di lua elektiti pri la veri kontenita e celita en la rakonto di la Genezo. Samatempe, evocante « *la principo di la kreo di Deo* » qua il asocias kun la vorto « *Amen* », la Spirito konfirmas finala reveno di Iesu-Kristo tre proxima : « ***quik*** ». 36 yari ankore fluos inter 1994 e 2030, dato di la fino di homaro sur la tero.

La mortala tepideso

Verso 15: « *Me konocas tua verki. Me savas ke tu ne esas nek kolda nek fervoroza. Se nur tu esus kolda o fervoroza!* »

La tu-formo adresas l'institucion. To esas la frukto di religii heredita de patro a filii e filiini, ube la fideso divenas tradicionala, formalista, rutinema e timema pri omna novajo; la stando en qua Iesu ne plu povas benar ol, dum ke Il havas tanta nova lumo por partigar.

Verso 16 : « *Tale, pro ke tu esas tepida, e ke tu ne esas nek kolda nek bolanta, me vomos tu ek mea boko.* »

La konstato esas establita da Iesuo en Novembro 1991, kande la profeto portanta lua mesajo esas ekpulsita da l'oficala instituciono. En la printempo 1994, ol esos vomita, quale Iesuo anuncis. Ol furnizos la pruvo ipsa enirante, en 1995, en l'ekumenikal alianco organizita da la katolik eklezio, ube ol riunigos la protestanti rebela, nam ol partigas de nun lia maldico.

La trompanta iluzioni bazita sur la spiritala heredajo

Verso 17 : « *Pro ke tu dicas : Me esas richa, me enrikigis, e me bezonas nulo, e pro ke tu ne savas ke tu esas mizeroza, desfortunoza, povra, blinda e nuda,* »

« … *richa* », l'Elektita adventisto esis en 1873, e la multa revelaci donita a Ellen G.White itere enrikigis el spirale. Ma profetale, l'interpretadi di ta epoko rapide supersesis, quale juste pensis James White, la spozulo di la mesajero dil Sinioro. Jesus-Kristo, la vivanta Deo, konceptis lua profetaji por lia finala perfekta e neriprochebla plenigo. Pro to, la tempo qua pasas, portante enorma chanji en la mondo, justifikas konstanta riexameno di la recevita e docata interpretadi. La benedikto dil Sinioro esas rezervita ; Jesus dicis : « *a ta qua gardos, til la fino, mea verki* ». Or, en 1991, dato di lua rejedo di la lumo, la fino esis ankore distanta. Do, ol mustis esar atencanta ad omna nova lumo propozita da la Sinioro per la moyeno quan Ilu selektis su. Quala kontrasto inter l'ilusioni di l'instituro e la stando en qua Iesas vidis e judikis ol! De omna citita termini, la vorto « *nuda* » esas la maxim grava por instituro, nam ol signifikas ke Iesas retiris de ol lua eterna justeso, en lua boko, ol esas kondamno a morto e a la duesma morto di la lasta judicio; segun quo esas skribita en 2 Kor.5:3 : « *Do ni jemas en ca tendo, dezirante vestizar nia ciela domo, se adminime ni trovesas vestizitae ne nuda.* »

La konsilo dil fidela e vera atestanto

Verso 18 : « *me konsilas a tu komprar de me oro provita per fairo, por ke tu divenez richa, e blanka vesti, por ke tu esez vestizita e ke la honto di tua nudeso ne aparoz, e kolirio por uncionar tua okuli, por ke tu videz.* »

Pos la konstato di 1991, l'instituto havis ankore tri yari por amendar su e produktar frukto di pento qua ne venis. E kontree a to, lua ligili kun la falinta protestanti plufortigesis til

facar oficala alianco publikigita en 1995. Jesus prezantas su kom exkluziva vendisto di la vera kredo, « *l'oro probita per fairo*» di la probo. La pruvo di lua kondamno dil eklesio aparas en l'absenteso di la « *blank vesti* » di qui esis « *digna* » lua pioniri en Apo.3:4. Per ta komparo, Jesus ilustras la fakto ke Il submisas, ante 1994, l'adventisti di « *Laodicea* » a adventista expekto identa a ti qui precedis la dati 1843 e 1844; por probar la fido en la tri experienci, quale docas la mesajo adresita en 1844 a l'adventisti di « *Sardes* ». En rebela, klozita atitudo, l'instituco ne povis komprenar quo Jesus riprochis a lu; ol esis « *blinda* », quale la Farisei dum la terala ministerio di Iesu. Ol do ne povis komprenar l'invito di Kristo qua exhortis ol komprar « *la preciozo perlo* » de la parabolo di Mateo 13:45-46 qua definas l'imajo di la normo di eterna vivo postulata da Dio revelita en ca verseto 18 di Apokalipso 3.

La kompata voko

Verso 19 : « *Me, Me riprochas e punisas omni qui me amas. Do esez fervoroza e repentez vu.*»

La puniso esas por ti qui Iesus *amas* til ke Ilu vomas li. La voko sendita, invito a repenteso, ne audesis. E l'amoro ne heredesas, ol meritesas per digneso. L'instituco hardiginta, Iesus lanças individuala voko dicante a la kandidati di la cielala voko :

L'universala voko

Verso 20 : « *Videz, me stacas che la pordo, e me frapas. Se ulu audas mea voco e apertas la pordo, me eniros che lu, me suposos kun lu, e lu kun me*».

En l'Apokalipso, la vorto « *pordo* » aparas en Apok.3:8, hike en Apok.3:20, en Apok.4:1 ed en Apok.21:21. Apok.3:8 memorigas a ni ke la *pordi* apertas e klozas aceso. Li divenas tale la simbolo di la probi di fido qui apertas o klozas l'aceso a Kristo, a lua yusteso e a lua graco.

En ca verseto 20, la vorto « *pordo* » prenas tri diferanta ma komplementala senci. Ol indikas Jesusu persone : « *Me esas la pordo*. Ioannes 10:9 » ; *la pordo dil cielo apertita* en Apokalipso 4:1 : « *Pordo esis apertita en la cielo.* » ; e *la pordo* de la homa kordo kontre qua Jesusu venas frapar por invitar l''elektito ad apertar lua kordo a lu por donar pruvo di lua amo.

Suficas ke lua kreuro apertas sua kordio a sua revelita vereso por ke intima komuneso inter ol e lua divina kreanto divenez posibla. La *souper* partigesas vespere, kande la nokto venas finigar la verki dil dio. La homaro balde eniros en ca tipo di nokto « *ube nulu povas plu laborar.* (Iohan. 9:4) ». La fino di la tempo di graco fixigos por sempre la lasta religiala decidi di homi, viri e mulieri egale responsiva e strikte komplementa rilate la karno.

Kompare kun la mesajo di *Filadelfia,* l'elektito esas en l'epoko *Laodikea,* en l'imminenteso di la reveno di Iesu-Kristo. La « *pordo apertita en la cielo* » apertesos en la kontinueso di ca mesajo en Apok.4:1.

La lasta exhorto di la Spirito

A la individuala vinkanto, Iesu deklaras :

Verso 21 : « *Ta qua vinkos, me igos lu sidar kun me sur mea trono, same kam me vinkis e sidesis kun mea Patro sur Lua trono.* »

Ilu anuncas tale, l'aktiveso di la cielala judicio qua sucesas ca mesajo e qua esos la temo di Apok.4. Ma ca promeso nur ligas lu vers vera elektita vinkanto.

Verso 22 : « *Ta qua havas oreli, audez quo la Spirito dicas a la Eklezii!* »

La temo di « *letri* » finas per ica nova institucala faliro. La lasta, nam de nun, la lumo portesos da homulo inspirita, pose da mikra grupo. Ol transmisesos individue de persono a persono e per la moyeno di interreto qua Iesu ipsa direktos, guidante lua elektiti a la fonto di difuzo di lua lasta veraji, tam sakra kam lua divina persono. Tale, irge ube lu esas sur la tero: « *Ta qua havas oreli, audez quo la Spirito dicas a l'asembli!*»

La sequanta temo havos kom kontexto la cielala mil-yaro di la judicio di la malicanti efektigita da la santi. La kompleta subjekto ripozas sur docadi dispersita en Apo.4, 11, e 20. Ma Apo.4 konfirmas klare la cielala kontexto di ca aktiveso qua kronologiale sucesas la lasta epoko di la terala Elektito.

Apokalipso 4 : la ciela judicio

Verso 1 : « *Pos to, me regardis, ed hike,* ***pordo esis apertita en la cielo****. La unesma voco quan me audis, quale la sono di trumpeto, e qua parolis ad me, dicis :* ***Suprenirez hike, e me montros a tu quo mustas eventar en la sequo*** ».

Dicante, « *La unesma voco quan me audis, quale sono di trumpeto* », la Spirito definas la mesajo di ca epoko « *Laodicea* » quale ta ube Il transportis Johano en Apok.1:10 : « *Me esis raptita en spirito en la dio di la Sinioro, ed audis dop me forta voco, quale la sono di trumpeto* ». *Laodikea*do esas vere l'epoko di qua la fino markesas per la « *dio di la Sinioro* », ta di lua granda glorioza retroveno.

En lua paroli, la Spirito forte apogas l'ideo di la sequo di ca temo kun la mesajo di*Laodikea*. Ta precizeso esas importanta, nam l'instituco neniam savis pruvar a lua kontredicanti lua doktrini pri la cielala judicio. Hodie, me aportas la pruvo, posibligita per la bona defini di la dati ligita a la mesaji di la*letri* de Apok.2 e 3. Inter *Laodikea* e Apok.4, kun la « *sepesma trumpeto* » de Apok.11, Jesus deprenis de la diablo e de la homi rebela lia « *dominaco dil regno dil mondo* » terala. Kun « *la rikolto* » de Apok.14, il deprenis sua elektiti vers la cielo e konfidas a li la zorgo judikar kun il, la terala vivo pasinta de la mala mortinti. To esas lore ke « *ta qua vinkos pasturos la nacioni per fervergo* » quale anuncita en Apok.2:27. Se la persekutanti havus, quale me, la certeso di la sorto rezervita a li, nula dubito ke li modifikus sua konduto. Ma esas precize, lia feroca volo ne konsiderar irga avertiso qua kondukas li a la maxim mala agi e li preparas tale, por su ipsa, la maxim mala puniso ne-riproduktebla en la nuna terala kondicioni. Retrovenez do a la texto di ca chapitro 4. « *L'unesma voco qua me audis, quale sono di trumpeto, e qua parolis a me, dicis: Asencez hike, e me montros a vu quo mustas eventar pose* ». Jean referas a verseto 10 di Apo.1 : « *Me esis raptita en spirito a la dio dil Sinioro, ed audis dop me granda voco, quale sono di trumpeto,* ». Ta temo pri la reveno en glorio di Kristo esas ja mencionita en verseto 7 ube skribesas : « *Videz, il venas kun la nubi. Ed omna okulo vidus il, mem ti qui traboris il; e omna tribui di la tero lamentos pro il. Yes. Amen!* » La sugestita ligilo di ca tri texti konfirmas la finala glorioza kuntexto di la dio di la reveno di Sinioro Jesus, anke nomizita *Mikael* da lua elektita iniciiti e sua fidela angeli. Se la voco di Jesus esas komparata a *trompeto*, to esas pro ke, quale ca son-instrumento di l'armei, chefa di sua cielala angela armei, Jesus sonigas sua trupi por komencar la kombato. Plus, quale *trompeto*, lua voco ne cesis avertar lua elektiti por avertar li e preparar li por vinkar quale ilu mem vinkis peko e morto. Per mencionar ca vorto « *trompeto* », Jesus montras a ni la maxim misterioza ed importanta temo di tota sua Revelacion. E esas vera ke por lua lasta servisti, ca temo celis elimino-probo. Hike, en Apok.4:1, la sceno deskriptita esas nekompleta pro ke ol nur atingas lua elektiti quin il venas por salvar de morto. La konduto di la malici en ca sama kontexto deskriptesos en Apok.6:16 per ca revelanta termini : « *E li dicis a la monti e roki: Falez sur ni, e celiz ni ante la vizajo di qua sidas sur la trono, e ante la kolero di l'agnulo; nam la granda dio di lua kolero venis, e qua povas rezistar?* » A ca questiono suspendita, aparante, sen respondo, Deo prezentos en la chapitro 7 qua sequas ti qui povas rezistar : l'elektiti siglita simbolizita per la nombro 144 000,

multitudo de 12 kvadratita, do 144. Ma to esas nur l'elektiti qui restis vivanta ye la reveno di Kristo. Nun, en ca kontexto di Apo.4, la rapteso a la cielo koncernas anke l'elektiti mortinta de Abel, quin Jesus rivivigas por donar a li anke, la rekompenso promisata pro lia fido : la eterna vivo. Do, kande Jesus dicas a Johan : « *Suprenvenez!* », l'Espirito nur anticipas, per ca imajo, l'ascenso vers la cielala regno di Deo di omna elektiti redemptita per la sango di Iesu-Kristo. Ca ascenso al cielo markas la fino di la terala homala naturo, la elektiti rivivas simila a la fidela angeli di Deo, konforme a la docado di Iesu en Matt.22:30. La karno e lua maledikto, to finas, li lasas li sen regreto dop li. Ca momento di la homala historio esas tante dezirinda ke Iesu konstante memorigas ol en sua revelado depos Daniel. Quale la tero, malediktita pro la homo, la vera elektiti sopiras pos lia liberigo. La verso 2 semblas kopiita de Apo.1:10 ; fakte, l'Espirito konfirmas plu forte la ligilo di la du qui referas a la sama evento en la historio di la projeto di Deo, lua retroveno en lua « *granda dio* » profetizita en Apok.16:16.

Verso 2: « *Quik me esis raptita en spirito. E jen, trono esis en la cielo, e sur ca trono ulu sidis* ».

Quale en l'experienco di Johan, l'ascenso dil elektiti a la « *cielo* » la « *ravita en spirito* » e li esas projetita en la cielala dimensiono restinta perpetue neacesebla a homi, nam Deo regnas ibe e esas videbla.

Verso 3 : « *Ta qua sidis havis aspekto di jasp-petro e sardonio ; e la trono cirkondesis da ciel-arko simila a smeraldo.* ».

Ibe, li trovas su avan la trono di Deo, sur qua la unika kreinto Deo sidas glorioze. Ta ciela glorio nedeskrivebla tamen expresesas per preca petri a qui homi esas sentiva. La « *jaspopetri* » prenas aspekti e kolori tre diferanta, imajinante tale la multeso di la divina naturo. De reda koloro, la « *sardono* » similesas a lu. « *La cielarko* » esas fenomeno di naturo qua sempre astonis homi, ma necesas ankore memorigar lua origino. Ol esis la signo di la pakto per qua Dio promisis a homaro neniam plu destruktar ol per la aquo dil diluvio, segun Gen.9:9 til 17. Do, omna-foye ke la pluvo renkontras la suno, simbol imajo di Deo, l'ciel-arko aparas por tranquiligar lua terala kreituri. Ma evocante la diluvio di aquo, Petro memorigas ke « *diluvio di fairo e sulfo* » esas en la divina projeto (2Pet.3:7). Precize, pro ca « *diluvio di fairo* » exterminanta, Deo organizas, en lua cielo, judicio di la malicaji di qua la judicianti esos, la elektiti rekompensita e Iesu, lia Redemptanto.

Verso 4 : « *Cirka la trono* ***me vidis duadek e quar troni****, e sur ta troni* ***duadek e quar ancieni*** *sidanta, vestizita per blanka vesti, e sur lia kapo krono di oro* ».

Videz do, simbolizita per *24 ancieni*, la rekompriti de la du profetala epoki revelita segun la principo sequanta: inter 94 e 1843, la fundamento di la 12 apostoli; inter 1843 e 2030, la spiritala Israel "adventista" di la "*12 tribui*" siglita per la "*sigilo di Deo* », la sabato di la 7^{-ma} dio, en Apok.7. Ta konfiguro konfirmesos, en Apok.21, en la deskripto di la « *Nova Jerusalem decensanta de la cielo* » por instalar su sur la tero rinovigita; la « *12 tribui* » esas imajita per « *12 pordi* » sub l'aspekto di 12 « *perli* ». La temo di la judicio esas, ol, definita en Apok.20:4, ube ni lektas: « ***E me vidis troni; e a ti qui sidis sur oli esis donita la povo judiciar****. E me vidis l''anmi di ti qui esis senkapigita pro la atesto di Jesus e pro la vorto di Deo, e di ti qui ne adoris la bestio nek lua imajo, e qui ne recevis la marko sur lia fronto e sur lia manuo. Li rivivis, e li rejnis kun Kristo dum mil yari* ». La rejio di l'elektiti esas rejio di judiciisti. Ma qui judikesas? Apok.11:18 donas a ni la respondo: « *La nacioni iracis; e tua ira venis,* ***e la tempo venis por judikar la mortinti****, rekompensar tua servisti la profeti, la santi e ti qui timas tua nomo, la mikra e la granda, e destruktar ti qui destruktas la tero* ». En ca verseto, l'Espirito memorigas la sequo di tri temi revelita por la tempo di la fino : « la *sisesma trumpeto* » por « *la nacioni iracita*», la tempo di « *lasta sep plagi* » por « *via kolero venis*», e la cielala judicio di « *mil yari* » por, « *la tempo venis por judikar la mortinti*». La fino di la verseto establisas la finala programo qua plenigesos per la lasta judicio di *la lageto di fairo e sulfo* qua anihiligos la malicanti. Ti partoprenos omna en la duesma *rivivesko* sugestita, ye la

fino di « *mil yari* », segun Apo.20:5 : « *La altra mortinti ne rivivis til ke la mil yari esis kompletigita* ». L'Espirito donas a ni lua definicion di la malici : « *ti qui destruktas la tero* ». Dop ta ago trovesas « *la peko devastanta o dezolanta* » citita en Dan.8:13 ; la *peko* qua provokas la morto e la dezolo di la tero ; qua duktis Deo livrar la kristanismo a la kruela papala Romana rejimo inter 538 e 1798 ; qua livras la triimo di la homi al nukleara fairo pos o en 2021. Nulu povus imaginar ke, depos la 7ma di marto 321, la transgreso di la santa sabato di la vera sepesma dio portus tanta teroriganta e tragikala konsequi. La *24 ancieni* esas diferencigata nur segun la dekreto di Daniel 8:14, nam li havas komuna salveso per la sama sango di Iesu-Kristo. Pro to, trovita digna, segun Apok.3:5, omna portas la « *blank vesti* », e la « *krono di vivo* » promisita a la vinkanti di la kombato di la fido, en Apok.2:10. « *L'oro* » di la *kron-i* simbolizas la fido purigita per la probo segun 1 Pet.1:7.

En ca chapitro 4, la termino « *sidanta* » aparas 3 foyi. La numero 3 esante simbolo di perfekteso, l'Espirito pozas ca temo di judicio dil sepesma yarmilo sub la signo di perfekta repozo dil vinkanti, segun quo esas skribita : « *Sidez che mea dextro til ke me facas vua enemiki vua ped-establo* » Psal.110:1 e Mat.22:44. Ta e ti qui sidas esas en **repozo** e per ca imajo, l'Espirito prezertas bone, la sepesma yarmilo, quale la granda sabato o repozo profetizita, de la kreo, per la repozo santigita dil sepesma dio di nia semani.

Verso 5: « ***De la trono iras fulmini, voci e tondri.*** *Ante la trono brulas sep lampi ardanta, qui esas la sep spiriti di Deo* ».

La manifestaji qui « *iras ek la trono* » esas direte atribuata a Deo kreanto ipsa. Segun Exo.19:16, ta fenomeni ja markizabis, en la teroro dil Hebrea populo, la prezenteso di Deo sur monto Sinai. Ta sugesto do memorigas la rolo quan la dek imperi di Deo tenos en ca agado di judiko di la mala mortinti. Ta memorigo evokas anke la fakto ke nevidebla, kun risko di neevitebla morto por lua kreituri en la pasinto, Deo qua ne chanjas naturo esas vidata sen danjero da lua elektiti rekompensita, rivivigita e glorizita.**Atence! Ta kurta frazo, nun interpretita, divenos repero en la strukturo di la libro Apokalipso. Omna-foye, ke ol aparos, la lektanto devos komprenar ke la profetajo mencionas la kuntexto di la komenco di la judicio di la sepesma yarmilo qua markesos per la direta e videbla interveno di Deo en Mikael, Iesu-Kristo.** Per ica moyeno, la strukturo di la tota libro propozos a ni sukcesiva supervidaji di la Kristana epoko sub diversa temi separita per ica klef-expreso: « *esas fulmini, voci e tondri* ». Ni retrovos ol en Apo.8:5 ube « *tertremo* » esas adjuntita a la klefo. Ol separos la temo di la perpetua cielala intercedo di Jesus-Kristo de la temo di la *trompeti*. Pose, en Apo.11:19, « *forta grelo* » esos adjuntita a la klefo. L'explikajo aparos en Apo.16:21 ube ica « *grosa grelo* » klozas la temo di *sepesma de la lasta sep plaji di Deo*. Same, « *la tertremo* » divenas, en Apok.16:18, « *granda tertremo* ». Ta klefo esas fundamentala por lernar administrar la docado di la libro Apokalipso e komprenar la principo di lua strukturo.

Rivenante a nia verseto 5, ni remarkas ke, pozita ica-foye « *avan la trono* », trovesas « *sep lampi ardanta qui brulas* ». Li simbolas la « *sep spiriti di Deo* ». La numero « ***sep*** » simbolas la santigo, hike, ta di l'Espirito di Deo. Ol esas per lua Espirito qua inkluzas omna vivo ke Deo kontrolas omna sua kreuri; il esas en li, e pozicionas li « *avan lua trono* », nam il kreis li libera, fronte ad il. L'imajo di la « *sep lampi ardanta* » simbolas la santigo di la divina lumo; lua perfekta ed intensa lumo eliminas omna posiblo di tenebri. Nam ne existas loko por tenebri en l'eterna vivo di la rekompensiti.

Verso 6: « *Ankore avan la trono esas quale maro de vitra, simila a kristalo. Meze la trono e cirkum la trono, esas quar vivanta enti plena de okuli avan e dop* ».

La Spirito parolas a ni en lua simbolala linguo. To quo esas « *avan la trono* » signifikas lua cielala kreituri qui asistas ma ne partoprenas la judicio. En granda nombro, li prenas l'aspekto di *maro* di qua la karaktero esas tante pura ke Ilu komparas ol a *kristalo*. To esas la bazala karaktero di cielala e terala kreituri qui restis fidela a la Kreinto Deo. Pose,

l'Espirito uzas altra simbolo qua koncernas Deo, en la mezo di la *trono*, e lua cielala kreituri de altra mondi, ed altra dimensioni, *cirke la trono* ; *cirke* designas kreituri dispersita sub la regardo di Deo sidanta sur la *trono*. L'expreso « *quar vivanta enti* » designas la universala normo di vivanta enti. La multitudo di *okuli* justifikas su per la vorto multitudo, e lia poziciono « *avan ed dop* » simbolizas plura kozi. Unesme, to donas a ca *vivanta enti* vidado multadirecionala, to esas, multidimensionala. Sed plu spiritala, l'expreso « *avan e dop* » referas a la divina lego gravurita per la fingro di Deo sur la monto Sinai, sur la quar faci di la du petra tabuli. La Spirito komparas la universala vivo kun la universala lego. Amba esas la verko di Deo qua gravuras sur la petro, sur la karno, o en la spiriti, la normo di la perfekta vivo por la feliceso di lua kreituri qui komprenas e qui amas lu. Ta multitudi di okuli regardas e sequas kun pasiono e kompato quo eventas sur la tero. En 1 Kor.4:9, Paul deklaras : « *Car Deo, to me semblas, facis de ni, apostoli, la lasta de homi, kondamniti a morto qualamaniere, nam ni esis spektaklo al mondo, a angeli ed a homi* ». La vorto « *mondo* » de ca verseto esas la Greka « cosmos ». To esas ica cosmos qua me definas quale mondi multdimencional. Sur tero l'elektiti e lia kombati esas sequata da spektanti nevidebla qui amas li per la sama divina amo revelita da Iesu-Kristo. Li joyas pri lia joyo e ploras kun ti qui ploras, tante la kombato esas harda e afliktanta. Ma ica cosmos anke indikas la nekredanta mondo quale la Romana populo, spektanto di la mortigo di fidela Kristani en lia areni.

Apokalipso 5 prezentos a ni ta tri grupi di cielala spektanti: *la quar vivanta enti, la angeli, e la olduli*, omna vinkanti, li esas kunveninta sub la regardo di amo dil granda Deo kreinto por l'eterneso.

La ligilo qua konektas la « *multitudo di okuli* » kun la divina lego esas en la nomo « *atestajo* » qua Deo donas a lua lego di la dek imperi. On memoras ke ca lego konservesis en « la maxim santa loko » exkluzive rezervita a Deo e interdiktita a homi ecepte por la festo di « dio di Expiaji ». La lego restis apud Deo kom « *atestajo* » e lua « *du tabuli* » donos duesma signifiko a la simbolika « *du atestanti* » citita en Apo.11:3. » En ca leciono, la « *multitudo di okuli* » revelas l'existo di multitudo di nevidebla atestanti qui asistis la terala eventi. En la divina penso, la vorto atestanto esas nedisociable de la vorto fideleco. La Greka vorto « martus » tradukita per « martiro » perfekte definas ol, nam la fideleco exaktata da Deo havas nula limito. E minimume, « atestanto » di Iesu mustas honorar la divina lego di lua dek imperi a qui Deo komparas e judikas lu.

La DIVINA LEGO profecias

Hike, me apertas parentezo, por mencionar la divina lumo recevita en la printempo 2018. Ol koncernas la lego di la dek imperi di Deo. L'Espirito duktis me realigar l'importo di la sequanta precizeso: « *Mose retroiris e decensis de la monto, la du tabeli di la testamento en lua manuo;* ***la tabeli esis skribita de amba lateri, ili esis skribita de un e l'altra latero***. *La tabeli esis la verko di Deo, e la skribo esis la skribo di Deo, gravurita sur la tabeli* (Exo.32:15-16) ». Me unesme astonis ke nulu ulatempe konsideris ca precizeso segun qua, l'originala tabuli di la lego esis skribita sur lia quar faci do, « *avan e dop* » kam « *la okuli di la quar vivanta enti* » de la precedanta versajo studita. Ta precizigo citita kun insisteso havis motivo, qua l'Espirito permisis a me deskovrar. La tota texto origine esis distributita reguloze ed equilibre sur la quar faci di la du petra tabuli. La averso di l'unesma montris l'unesma komando e la duimo di la duesma; lua reverso portis la duesma parto di la duesma e la tota di la triesma. Sur la duesma tabulo, la averso montris la quaresma komando komplete; lua reverso portis la sis lasta komandi. En ca konfiguro, la du aversi videbla prezentesas a ni l'unesma komando e la duesma, en duimo, e la quaresma qua koncernas la santigata repozo di la sepesma dio. Regardo pri ta kozi evidentigas ca tri komandi qui esas signi di santeso en

1843, kande la sabato esas restaurita e postulata da Deo. A ta dato, la protestanti falas viktimi di la romana sundayo heredita. La konsequi di la adventista selekto e la protestanta selekto tala esos afishita an la reverso di la du tabuli. Esas evidente ke, sen la respekto di la sabato, de 1843, la triesma komando anke esas transgresata: « *La nomo* de Deo esas *prenita vane* », laŭvorte « *mendace* », da ti qui invokas ol sen la justeso di Kristo o pos perdar ol. Li ri-novas la kulpo komisita da la Judi, di qua aserto apartenar a Deo revelesas kom mentio da Jesus-Kristo en Apok.3:9 : « *ti de la sinagogo di Satan, qua dicas su Judi e ne esas, ma qua mentias* ». En 1843, to esis la kazo di la protestanti heredinti de la katoliki. Ma ante la triesma komando, la duesma parto di la duesma revelas la judicio quan Deo portas pri la du chefa opozanta grupi. A la protestanti heredinti de la Romana katolikismo, Deo dicas : « *me esas Deo jaluza, qua punisas la malico di la patri sur la infanti til la triesma e la quaresma generaciono di ti qua odias me,* » ; ve por ilu, l'oficala adventismo « *vomis* » en 1994 partigos sua sorto ; ma il anke dicas, inverse, a la santi qui gardos lua santa sabato e lua profetal lumo de 1843 til 2030 : « *e qua facas mizerikordo til mil generacioni a ti qua amas me e qua konservas mea komandi* ». La nombro « *mil* » citita subtile evocas la « *mil yari* » di la sepesma yarmilo di Apo.20 qui esos la rekompenso di la elektita vinkanti enirinta en l'eterneso. Altra leciono ekiras. Privacita de la helpo di la Santa Spirito di Iesu-Kristo, konseque, la protestanti e la adventisti abandonita da Deo sucedante en 1843 e 1994 esos nekapabla honorizar la sis lasta komandi skribita sur la reverso di la tablo 2, di qua la averso esas dedikita a la divina repozo di la sepesma dio. Kontraste, l'observanti di ca repozo, obtenos la helpo di Iesu-Kristo por obedar ta komandi qui koncernas la devi di l'homo vers sua proxima homala. La verki di Deo tam distanta kam la transigo di la tabeli di la lego a Moises prenas en la tempo di la fino, en 2018, senco, rolo, ed uzo tam surprizanta kam ne-expektata. E la mesajo qua celas la restauro di la sabato esas, per ica moyeno, plufortigita e konfirmita da l'omnipotenta Deo Iesu-Kristo.

Videz, nun, la formo en qua la dek imperi prezentesas.

Tabelo 1 – Recto : la ordoni

Deo prezentesas

« *Me esas YaHWéH, tua Deo, qua ekduktis tu de la lando di Egiptia, de la domo di servado* ». (Omna elektiti forsirita de peko e savita per la expiaco-sango versita da Iesu-Kristo koncernesas ; *la domo di servado* esas la peko ; la frukto imitita de la diablo).

1ma komando : katolika peko de 538, protestanta de 1843, e adventista de 1994).

« *Ne havu altra deyi ante mea vizajo* ».

2ma komando : 1ma parto : katolika peko de 538.

« *Ne faciz a vu skultita imajo, nek irga reprezento di kozi qui esas supre en la cieli, qui esas infre sur la tero, e qui esas en la aqui plu infre kam la tero. Ne adoraz li, e ne servaz li;* ».

Tabelo 1 – Verso : La konsequi

2ma komando : 2ma parto.

« *… nam me, YaHWéH, tua Deo, esas jaluza Deo, qua punisas la kulpo di la patri sur la fili til la* ***triesma e la quaresma*** *generaciono di ti qui odias me,* **(katoliki de 538 ; protestanti de 1843 ; adventisti de 1994)** *e qua facas mizerikordo til* ***mil*** *generacioni a ti qui amas me e qui observas mea komandi*. (**Adventisti di la sepesma dio, de 1843 ; la lasta, de 1994** ».

3ma komando: transgresita da katoliki de 538, protestanti de 1843, e adventisti, de 1994).

" *Ne prenez la nomo di YaHWéH, vua Deo, mente ; nam YaHWéH ne lasos nepunita ta qua prenas lua nomo mente*."

Tabelo 2 – Recto : ordono

4ª komando : lua transgreso da Kristana Asemblo depos 321 igas ol la « *devastanta peko* » de Dan.8:13 ; ol esas transgresita da katolika kredo depos 538, e protestanta kredo depos 1843. Ma ol esas honorita da la sep-dia adventista kredo depos 1843 e 1873.

« *Memorez la sabato-dio, por santigar ol. Laboresez sis dii, e facas omna tua laboro. Ma la sepesma dio esas la dio di repozo di YaHWéH, tua Deo: ne facas ula laboro, nek tu, nek tua filiulo, nek tua filiino, nek tua servisto, nek tua servistino, nek tua brutaro, nek la stranjero qua esas en tua pordi. Nam en sis dii YaHWéH facis la cieli, la tero e la maro, e omno quo kontenesas en li, ed ilu repozis la sepesma dio : pro to YaHWéH benizis la dio di repozo e santigis ol.* »

Tabelo 2 : Verso : la konsequi : Ta sis lasta komandi esas transgresita da la kristana kredo depos 321; da la katolika kredo depos 538; da la protestanta kredo, depos 1843, e da la adventista kredo « *vomita* » en 1994. Ma li esas respektata en la adventista kredo dil sepesma dio benedikata da la Santa Spirito di Iesu-Kristo, depos 1843 e 1873; la « lasta » depos 1994 til 2030.

5ª komando

« *Honorize tua patro e tua matro, por ke tua dii prolongesez en la lando qua YaHWéH, tua Deo, donas a tu.* »

6ª komando

« ~~Tu ne mortigos~~. *Ne komprenas ocido* ». (de la tipo krimo kriminala ocidanto o en la nomo di falsa religio)

7ª komando

« *Ne komitez adulterio.* »

8ma komando

« *Ne sategas.* »

9ma komando

« *Ne portez falsa atesto kontre tua proximo.* »

10ma komando

« *Ne dezirez la domo di tua proximo; ne dezirez la muliero di tua proximo, nek lua servisto, nek lua servistino, nek lua bovo, nek lua asno, nek irga kozo qua apartenas a tua proximo.* »

Me klozas hike, ca sublima e vive-importanta parentezo.

Verso 7 : « *L'unesma vivanta ento similesas leono, la duesma vivanta ento similesas bovyunulo, la triesma vivanta ento havas vizajo di homo, e la quaresma vivanta ento similesas aglo qua flugas.* ».

Ni dicu ol tuj, to esas nur simboli. La sama mesajo esas prezentita en Ezek.1:6 kun varianti en la deskripto. On trovas quar animali identa havanta singlu quar diferanta vizaji. Hike, ni havas ankore quar animali, ma singlu havas nur un vizajo, diferanta che la quar animali. Ta monstri do ne esas reala, ma lia simbolala mesajo esas sublima. Singlu de li prezentas normo di l'eterna universal vivo qua koncernas, quale ni vidis, Deo personale e lua universala multadimensionala kreituri. Ta qua enkorpigis en lua divina perfekteso ta quar kriterii di universal vivo, esas Iesu-Kristo, en qua trovesas la rejio e la forteso di la *leono* segun Jug.14:18; l'esprito di sakrifiko e servo di *bovyunulo* ; l'imajo di Deo di l'homo; e la dominaco di la supra cielala altigo di *l'aglo qua flugas*. Ta quar kriterii trovesas en la tota cielala eterna universala vivo. Li konstituas la normo qua explikas la sucesko di la divina projeto kombatata da la rebela spiriti. E Jesus prezentis la perfekta modelo a lua apostoli e

dicipuli dum lua terala ministrala kurso; irante til lavar la pedi di lua dicipuli, ante livrar sua korpo a la suplico di krucumo, por expiacar, vice li, quale "*bovyunulo* », la pekaji di omna sua elektiti. Do, singlu examenez su por savar ka la renunco di ca normo di eterna vivo konformas a lua naturo, a lua aspiro e a lua deziro. To esas la normo di l'ofro di salveso por prenar o repulsar.

Verso 8 : « *La quar vivanta enti singla havas sis ali, e li esas plena ye okuli cirkum e interne. Li ne cesas dicar jorno e nokto : Santa, santa, santa esas la Sinioro Deo, l'Omnipotenta, qua esis, qua esas, e qua venos !* »

Sur la fundo di la kontexto di la cielala judicio, ta sceno ilustras principi aplikita perpetue en la cielo e sur la tero da la enti qui restis fidela a Deo.

La cielala korpi di la kreituri de altra mondi ne bezonas ali por movar su, nam li ne esas submisita a la legi di la terala dimensiono. Ma la Spirito adoptas terala simboli quin la homo povas komprenar. Atribuante a li « *sis ali* », il revelas a ni la simbolika valoro di la numero 6 qua divenas la numero di la cielala karaktero e di la angeli. Ol koncernas la mondi qui restis sen peko e la angeli di qui Satan, la rebela angelo, esis la unesma kreita. Deo atribuinte a su la numero « sep » por « siglilo » rejala personala, la numero 6 povas esar konsiderata kom la « siglilo », o en la kazo di la diablo, « la marko », di lua personaleso, ma lu dividas ta numero 6 kun la mondi qui restis pura e omna anji kreita da Deo, la bona e la mala. Sub la anjo venas la homo, di qua la numero esos "5", justifikita per lua 5 sensi, la 5 fingri di sua manuo e la 5 fingri di sua pedo. Sube venas la numero 4 di la universala karaktero indikita per la 4 punti kardinala, la Nordo, la Sudo, la Esto, e la Westo. Sube venas la numero 3 di la perfekteso, pose la 2 di la neperfekteso, e la 1 di la uneso, o di la perfekta unigo. La okuli di la quar vivanta enti esas "*cirklum e interne* », ed pluse, « *avan e dop* ». Nulo povas eskapar la regardo di ta universala vivado cielala multedimensionala, qua la Divina Spirito exploras en lua toto, nam lua origino esas en lu. Ca docado utilas pro ke, sur la nuna tero, pro peko e la malico di pekanti, gardante « *interne* » de lu, homo povas celar, ad altra homi, lua sekreta pensi e lua malica projeti direktita kontre lua proximo. En la cielala vivo, tala kozi neposiblas. La cielala vivo esas transpara quale kristalo depos ke la malico ekpulsesis, samtempe kam la diablo e lua mala angeli, precipitesis aden la tero, segun Apo.12:9, pos la vinko di Iesu super peko e morto. La proklamo di la santeso di Deo plenigesas en lua perfekteso (3 foyi: *santa*) da l'habitanti di ta pura mondi. Ma ta proklamo ne realigesas per vorti; esas la perfekteso di lia individua e kolektiva santeso qua proklamas en permananta verki la perfekteso di la santeso di la Deo qua kreis li. Deo revelas lua naturo e lua nomo en la formo citita en Apok.1:8: « *Me esas l''alfa e l''omega, dicis la Sinioro Deo, qua esas, qua esis, e qua venos, l''Omnipotenta* ». L'expreso « *qua esas, qua esis, e qua venos* » perfekte definas l'eterna naturo di la kreanta Deo. Refuzante nomizar lu per la nomo quan lu atribuis a su, « YaHWéH », la homi nomizas lu « l'Eterna ». Esas vera, ke Deo ne bezonis nomo, nam esante unika e sen divina konkuranto, lu ne bezonas nomo por distingar lu de altra dezi qui ne existas. Deo tamen aceptis respondar a la demando di Moises qua amis lu e qua lu amis. Do lu donis a su la nomo « YaHWéH » qua tradukesas per la verbo « esar », konjugita a la triesma persono singulara di l'imperfekta Hebrea. Ta tempo « imperfekta » indikas kompleto qua duras en la tempo, do, tempo plu larja kam nia futuro, la formo « qua esas, qua esis, e qua esos » perfekte tradukas la senco di ta Hebrea imperfekto. La formulo « *qua esas, qua esis, e qua venos* » do esas de la parto di Deo la maniero tradukar lua Hebrea nomo « YaHWéH », kande ol mustas adaptar ol a l'Occidentala lingui, o irga altra, kam Hebrea. La parto « e qua venas » indikas la finala adventista fazo di Kristana kredo, establita en la projeto di Deo per la dekreti di Dan.8:14 de 1843. Do, en la karno di l'elektita adventisti la proklamo di la triopla santeso di Deo esas plenumita. La deeso di Iesu-Kristo ofte esis kontestata, ma ol esas nekontestebla. La Biblo dicas pri to en Heb.1:8 : « *Ma il dicis a la Filulo: Vua trono, o Deo, esas eterna; la sceptro di vua rejio esas sceptro di equitato;* ». E a

Philippe qua demandas a Iesu montrar a lu la Patro, Iesu respondas : « *Tante longe me esas kun vu, e tu ne konocis me, Philippe!**Ta qua vidis me vidis la Patro**; quale tu dicas: Montrez a ni la Patro?* (Iohannes 14:9) ».

Versi 9-10-11: «*Kande la vivanta enti donas glorio e honoro e danko a ta qua sidas sur la trono, a ta qua vivas en la sekladi di sekladi, la duadek e quar ancieni falas ante ta qua sidas sur la trono ed ili~~adoras~~ adoras ante la vivanta en la seklodesekli, e jetas lia kroni ante la trono, dicante: Vi esas digna, nia Sinioro e nia Deo, recevar la glorio e la honoro e la povo; nam Vi kreis omno, e pro Vua volo ol existas e kreesis.*».

La chapitro 4 finas per sceno di glorifiko di la kreinta Deo. Ta sceno montras ke la divina exigo, "*timez Deo e donez a Il glorio …* », expresita en la mesajo dil unesma angelo di Apok.14:7 esas audita e bone komprenita da la lasta elektiti selektita de 1843 ; ma precipue, da la elektiti qui restis vivanta ye la tempo di la glorioza reveno di Iesu-Kristo ; nam nur por li la Apokalipso Revelaciono preparabis e komplete lumizabis ye la tempo selektita da Deo, nome de la printempo 2018. La rekomprata do expresas en adoro e laudo, tota sua gratitudo a Iesu-Kristo, la formo sub qua, l'Omnipotenta vizitis li por salvar li de peko e morto, lua salario. La nekredanta homaro kredas nur to quon ol vidas, quale l'apostolo Tomas, e pro ke Deo esas nevidebla, ol kondamnesas ignorar lua extrema febleso qua nur facas ol ludilo quan ol manipulas segun lua divina volo. Ol havas adminime la exkuzo, qua ne justifikos ol, ne konocar Deo, exkuzo qua Satan ne havas, nam konocante Deo, il selektis luktar kontre lu ; esas apene kredebla, ma vera, e to koncernas anke la mala angeli qui sequis il. Paradoxale, la multa frukti diferanta o mem opozita di la libera selekto atestas l'autentika e tota libereso quan Deo donis a lua cielala e terala kreituri.

Apokalipso 5 : la Filio dil Homulo

Kande ilu prezentis Iesu a la turbo, Pilato dicis : « *Voye la Homulo* ». Esis necesa ke Deo venis ipsa prenar formo di karno, por ke aparas «*la Homulo*» segun lua kordio e deziri. La morto frapis la unua paro di homala enti, pro la peko di desobedio vers Deo. Kom signo di lia nova hontinda stando, Deo igis li deskovrar lia fizika nudeso qua esis nur extera signo di lia interna spiritala nudeso. De ca komenco, la unua anunco di lia rekompro realigesis per donar a li vesti de animala pelo. Tamen mortigesis la unua animalo de homala historio, on povas pensar ke ol esis yuna mutono o agnulo pro la simbolismo. 4000 yari pose, l'Agnulo di Deo, qua forprenas la peki dil mondo, venis ofrar sua legale perfekta vivo por rekomprar elektiti inter la homaro. Ica salvo ofrata en pura gracio da Deo do repozas tote sur la morto di Iesu qua igas lua elektiti profitar de lua perfekta yusteso; e samtempe, lua morto expiacas lia peki di qui ilu facis su la voluntara portanto. De lore, Iesu-Kristo divenis la sola nomo qua povas salvar pekanto sur nia tota tero, e lua salvo aplikesas de Adam ed Eva.

Pro omna ta racioni, ica chapitro 5, qua pozas su sub la nombro di "*l'Hommo*", esas dedikata a lu. Ne nur, Jesus salvas lua elektiti per lua expiacanta morto, ma il salvas li per protektar li dum tota lia terala vivo-voyo. Ed ita esas por ta skopo, ke il avertas li pri la spiritala danjeri quin la diablo pozis sur lia voyo. Lua tekniko ne chanjesis: quale en la tempo

dil apostoli, Jesus parolas a li per paraboli, por ke la mondo audez ma ne komprenas; quo ne esas la kazo di lua elektiti qui, quale la apostoli, recevas direte de lu lua expliki. Lua revelo "Apokalipso" restas sub ta Greka nomo netraduktita, ta giganta parabolo quin la mondo ne mustas komprenar. Ma por lua elektiti, ta profetajo esas vere lua "**Revelo** ».

Verso 1 : « *Tale me vidis en la dextra mano di ta qua sidis sur la trono libro skribita interne ed externe, siglita per sep sigli* ».

Sur la trono stacas Deo ed il havas en lua dextra mano, do sub lua benediko, libro skribita en « *interne ed extere* ». To quo esas skribita « *interne* » esas la mesajo dekriptita rezervita por lua elektiti qua restas klozita e nekomprenata da la homi dil mondo enemika di Deo. To quo esas skribita « *extere* » esas la kriptita texto, videbla sed nekomprenebla por la homala multitudo. La libro Apokalipso esas siglita per « *sep sigilli* ». En ca precizeso, Deo dicas a ni ke nur l'aperturo di « *sepesma sigillo* » permutos lua kompleta aperturo. Nam dum ke restas un siglo por siglar ol, la libro ne povas esar apertita. La tota aperturo di la libro dependos de la tempo fixita da Deo por la temo di « *sepesma sigillo* ». Ol mencionesos sub la titulo di « *sigilo di Deo vivanta* » en Apo.7, ube indikante la ripozo di la sepesma dio, lua santa sabato, lua restauro esos ligita a la dato 1843 qua do esos anke la horo di l'aperturo di la « *sepesma sigilo* » qua adportas, en la pedagogio di la libro, la temo di la « *sep trompeti* », tante importanta por ni, lua elektiti.

Verso 2 : « *E me vidis potencan angelo, qua kriis per forta voco : Qua esas digna apertar la libro, e ruptar lua sigili?* »

Ta sceno esas parentezo en la muntajo di la profetajo. Ol ne esas en la cielo, la kontexto di la precedanta chapitro 4, ke la libro Apokalipso devas esar apertita. L"elektiti bezonas ol ante la retroveno di Iesu-Kristo, dum ke li esas expozita a la kaptili di la diablo. La povo esas en la kampo di Deo, e la potencan angelo esas l"angelo di YaHWéH, nome, Deo en lua angela formo di Mikael. La libro sigilizita esas extreme importanta e santa, nam ol postulas tre alta digneso por ruptar lua sigili e apertar ol.

Verso 3 : « *E nulu en la cielo, nek sur la tero, nek sub la tero, povis apertar la libro nek regardar ol.* »

Skribita da Deo ipsa, la libro ne povas esar apertita da irga de lua cielala o terala kreituri.

Verso 4 : « *E me ploris multe pro ke nulu trovesis digna apertar la libro nek regardar ol.* »

Ivan esas quale ni terala kreitaro e lua plori expresas la desespero di la homaro konfrontita a la kaptili preparita da la diablo. Ol semblas dicar a ni : « sen revelo, qua povas esar salvita ? ». Ol revelas la alta tragika grado di l'ignoreso pri lua kontenajo, e lua fatala konsequo : la duopla morto.

Verso 5 : « *Ed un ek la ancieni dicis a me : Ne plorez ; vidu, la leono de la tribuo di Juda, la brancho di David, vinkis por apertar la libro ed lua sep sigili.* »

La « *olduloj* » rekomprita de la tero da Jesus esas bone pozicionita por elevar super omna vivanta enti la nomo di Jesus-Kristo. Li agnoskas a lu la dominaco qua lu ipsa deklaris recevar de la Patro e de la cielala enti en Mateo 28:18 : « *Jesuo, aproximeskante, parolis a li tale: Omna povo donesis a me en la cielo e sur la tero* ». To esas per skopar lua enkarnigo en Iesu, ke Deo inspiris Iakob qua, profetante pri lua filii, dicis pri Juda : « *Juda esas yuna leono. Tu revenas de la masakro, mea filio! Il flexas la genui, il kushas quale leono, quale leonino: qua igos il levar? La sceptro ne foriros de Juda, nek la suverena bastono de inter lua pedi, til ke venez la Shilo, e ke la populi obeados il. Il ligas sua asno a la vit-arboro, e la yuno de sua asnino a la maxim bona trunko; Il lavas sua vesto en vino, e sua mantelo en la sango de vit-beri. Il havas la okuli reda pro vino, e la denti blanka pro lakto* (Gen.49:8 til 12)». *La sango de la vit-bero* esos la temo di la « *vindemo* » anuncita en Apok.14:17 til 20, qua anke esas profetita en Iesaja 63. Pri la « *shoso de David* », ni lektas en Ies.11:1 til 5 : « *Tiam brancheto*

ekiras de la trunko di Isai, e shoso naskos de lua radiki. La spirito di l'Eternulo repozos sur lu: spirito di sajeso ed inteligenteso, spirito di konsilo e forteso, spirito di konoco e timo di l'Eternulo. Lu respiras la timo di l'Eternulo; Lu ne judikos segun aspekto, Lu ne pronuncos segun audajo. Ma lu judikos la povri kun equitato, e lu pronuncos kun honesteso pri la mizeri di la tero; Lu frapos la tero per lua vorto quale per vergo, e per la spiro di lua labii lu mortigos la malico. La justeso esos la zono di lua lumbi, e la fidebleso la zono di lua reni. ». La vinko di Iesu super peko e morto, lua salario, grantas a lu la legala e legitima yuro por apertar la libro di la Revelacion, por ke lua elektiti avertesas e protektesas kontre la mortala religioza kaptili quon lu aranjas, per la diablo, por seduktar la nekredanti. La libro do esos komplete apertita ye la horo kande la dekretto di Daniel 8:14 aplikesos, to esas, l'unesma dio di la printempo di la yaro 1843 ; mem se lua neperfekta kompreno bezonos rikonsideri dum la tempo, til 2018.

Verso 6 : « *E me vidis, en la mezo di la trono e la quar vivanta kreituri ed en la mezo di la ancieni, agno qua esis ibe quale ofro. Ol havis sep korni e sep okuli, qui esas la sep spiriti di Deo sendita tra la tota tero.* »

On mustas remarkar la prezenteso di *l'agno* « *meze di la trono* », nam il esas Deo en lua multa-forma sanktigo, esante samtempe, la unika kreinta Deo, l'arkianjelo Mikael, Iesu-Kristo l'Agno di Deo, e la Santa Spirito o « *sep spiriti di Deo sendita tra tota la tero* ». Lua « *sep korni* » simbolas la santigo di lua povo e lua « *sep okuli* », la santigo di lua regardo, qua penetras profunde la pensi ed agi di lua kreituri.

Verso 7 : « *Il venis, e ilu prenis la libro de la dextra mano di ta qua sidis sur la trono.* »

Ta sceno ilustras la vorti di Apo.1:1 : « ***Revelo*** *de Iesu-Kristo qua Deo donis a lu por montrar a sua sklavi quo mustas eventar* ***quik****, ed ilu revelis, sendante sua anjelon, a sua sklavo Johan* ». Ta mesajo havas kom skopo dicar a ni ke la kontenajo di la **Revelaciono** esos senlima, nam ol esas donita da Deo, la Patro, ipsa; e to per pozar sur ol, omna sua benediko indikita per lua « *dextra mano* ».

Verso 8 : « *Kande ilu prenis la libro, la quar vivanta kreituri e la duadek-e-quar ancieni genupokis ante l'agno, tenante singula harpo e ora kupi plenigita per parfumi, qui esas la preghi di la santi.* »

Retenez de ca verso, ica simbolala klefo : « *ora tasi plenigita per parfumi, qui esas la preghi di la santi* ». Omna cielala e terala kreituri elektita pro lia fideleco genuprekas ante « *l'agno* » Iesu-Kristo por adorar lu. La « *harpi* » simbolizas l'harmonio universala di laudo e kolektiva adoro.

Verso 9 : « *E li kantis nova himno, dicante : Tu esas digna prenar la libro, e desigilar lua sigili ; nam tu esis ofro, e tu rekompris por Deo, per tua sango, homi de omna tribuo, de omna linguo, de omna populo, e de omna naciono ;* »

Ta « *nova kanto* » celebras la liberigo de peko e, provizore, la desaparigo di la instiganti di la revolto. Nam, li desaparos por sempre nur pos la lasta judicio. La rekomprati da Jesus-Christo venas de omna origini, de omna kolori e homala rasi, « *de omna tribuo, de omna linguo, de omna populo, e de omna naciono*»; quo pruvas ke la salvoprojeto esas sole propozata en la nomo di Iesu-Kristo, konforme a quo deklaras Ago.4:11-12: « *Iesu esas la petro repudiita da vi qua konstruktas, e qua divenis la chefa angulo. Ne existas salvo en irga altro; nam sub la cielo ne existas altra nomo donita inter homi, per qua ni mustas esar salvita.*». **Omna** la altra religii do esas nelegitima e trompanta diablala iluzi. Kontraste, a la falsa religii, la vera kristana fido esas organizita da Deo koherante logike. Skribesas ke Deo ne facas acepto di persono; lua postuli esas la sama por omna lua kreituri, e la salveso qua ilu propozis havis preco quo ilu venis pagar ipsa. Havante suferata por ta rekompro, ilu salvos nur la personi quin ilu judikas digna profitar de lua martireso.

Verso 10: « *tu facis li rejio e sacerdoti por nia Deo, ed li regnos sur la tero* ».

La regno di la cieli predikita da Iesu, formacesis. Recevante « *la yuro di judikar* », l'elektiti komparesas a rejo segun Apo.20:4. En lia agadi di l'anciana pakto, la « *sacerdoti* » ofris pro peko, simbolika animala viktimi. Dum la « *mil yari* » di la ciela judicio, l'elektiti anke, per lia judicio, preparos la lasta viktimi di granda universala sakrifiko, qua destruos, en unika foyo, omna falinta ciela e tera kreituri. La fairo di « *la lago di fairo di la duesma morto* » eliminos li ye la dio di lasta judicio. Nur pos ta destruktado ke, rijenita da Deo, la tero rinovizita recevos la elektiti redemptita. Nur lore, kun Iesu-Kristo, *la Rejo di reji e Sinioro di siniori* de Apo.19:16, « *ili regnos sur la tero* ».

Verso 11: « *Me regardis, ed audis la voco di multa angeli cirkum la trono e la vivanta kreituri e la ancieni, e lia nombro esis miriadi di miriadi e mili di mili* ».

Ca versajo prezentesas a ni, kunigita, la tri grupi di spektanti qui asistas la terala spiritala kombati. La Spirito mencionas ica-foye klare l'angeli kom aparta grupo di qua la nombro esas tre granda: « *miriadi di miriadi e mili di mili* ». L'angeli dil Sinioro esas nune proxima kombatanti, pozata en la servo di lua redemitidi, lua terala elektiti, quin li gardas, protektas ed instruktas en lua nomo. En unesma lineo, ica unesma testi por Deo registras l'individua e kolektiva historio di la vivo sur tero.

Verso 12 : « *Li dicis per lauta voco : L'agno qua ocidesis esas digna recevar la povo, la richeso, la sajeso, la forteso, la honoro, la glorio, e la laudo.* »

L'angeli asistis sur la tero la ministrado di lia chefo Micaël qua despojis su de omna sua divina povi por divenar la Perfekta Homo qua ofris su fine di lua ministrado, kom voluntara sakrifiko, por rekomprar la peki komisita da lua elektiti. Fine di lua ofro di graco, la elektiti rivivigita ed enirinta en la eterneso promisita, l'angeli restitucas a la Kristo di Deo, omna atributi quin ilu havis en Micaël : « *la povo, la richeso, la sajeso, la forteso, la honoro, la gloro, e la laudo.* »

Verso 13 : « *E omna kreituri qui esas en la cielo, sur la tero, sub la tero, sur la maro, ed omno qua esas ibe, me audis li dicanta : A ta qua sidas sur la trono, ed a l'agnelo, esez la laudo, la honoro, la gloro, e la forteso, dum la yarcenti di yarcenti!* »

La kreituri di Deo esas unanima. Li omna amis la demonstro di lua amo manifestita per la donaco di sua persono en Iesu-Kristo. La projetita skopo da Deo esas glorioza sucesko. Lua selektado di amanta enti esas plenumita. La verso riprezas la formo dil mesajo dil unesma anjelulo di Apok.14:7 : « *Il dicis per voco forta: Timez Deo, e donez a Il glorio, nam la horo di lua judicio venis; e adorez ante ta qua kreis la cielo, e la tero, e la maro, e la fonti di aquo* ». La lasta selekto facita de 1843 bazis su sur la kompreno di ca verseto. E l'elektiti audis e respondis per restitucar en la kristana kredo la praktiko di la repozo di la sepesma dio praktikata da l'apostoli e la disipuli di Jesus til lua abandoneso de la 7ma di marto 321. La Dio kreinto honorizesis per la respekto di la quaresma komando, qua esas kara a Ilu. Rezultas ceno di cielala glorio ube omna lua kreituri, sequante la litero di la mesajo di l'unesma anjelulo di Apok.14:7, dicas: « *A ta qua sidas sur la trono, e a l'agnelo, esez la laudo, la honoro, la glorio, e la forteso, dum la seculi di seculi!* ». Notez, ke la vorti riprenas, en inversa senco la vorti citita da l'angeli en la verseto 13 precedanta. De sua rivivesko, Iesu retrovis sua cielala vivo : « *lua povo, lua richeso, e lua sajeso* » divina. Sur tero sua lasta enemiki refuzis a lu « *la laudo, la honoro, la glorio e la forteso* » qui esis debata a lu kom Deo kreanto. Apelante a « *lua forto* », il fine vinkis omni e krulis li sub sua pedi. Do, plena de amo e gratitudo, ensemble, lua santa e pura kreituri legitime restitucas a lu sua subjekti di glorio.

Verso 14 : « *E la quar vivanta enti dicis : Amen ! E la ancieni avancis su e genupoktis* ».

La habitanti di la pura mondi aprobas ca restituco, dicante : « Vere ! To esas vera ! » E la terala elektiti rekomprita da la sublimita amo genupoktas ante lia omnipotenta Deo kreinto qua enkarnigis su en Iesu-Kristo.

Apokalipso 6 : Aktori, divina punisi e signi di la tempo di la kristana epoko

Me memorigas la leciono donita en Apo.5 : la libro ne povos esar apertita nur kande la « *sepesma sigilo* » esos forprenita. Por efektigar ica aperturo, l'elektito di Kristo mustas **nepre** aprobar la praktiko di la sabato di la sepesma dio ; e ca spiritala selekto qualifikas lu, por recevar de Deo qua aprobas lu, lua sajeso e lua spiritala e profetala discerno. Tale, sen ke la texto ipsa precizigas olu, l'elektito iras, identifikar la « *sigilo di Deo* » citita en Apo.7:2, a la « *sepesma sigilo* », qua klozas ankore la libro Apokalipso, ed il asocigos, a ca du « *sigili* », la sepesma dio sanktigita a repozo da Deo. La kredo igas la diferenco inter la lumo e la tenebri. Do, por irgu qua ne aprobas la sanktigita sabato, la profetajo restos libro klozita, hermetika. Il povos bone agnoskar certena evidenta temi, ma la vitala e tranchanta reveli qui igas la diferenco inter la vivo e la morto, il ne komprenos li. La importo di la « *sepesma sigilo* » aparos en Apo.8:1-2 ube l'Esprito donas a lu la rolo di apertar la temo di « *sept trompeti* ». Or esas precize en la mesaji di ca « *sept trompeti* », ke la projeto di Deo klarigos. Pro ke la temo di *trompeti* di Apo.8 e 9 venas, paralele, kompletigar la veraji profetizita en la temi di « *letri* » di Apo.2 e 3 ; e di « *sigili* », di Apo.6 e 7. La strategio divina esas identa a ta quan Ilu uzis por konstruktar sua revelaciono profetala donita a Daniel. Esinte qualifikita por ca funciono per mea acepto di la praktiko di la sabato santigita e per lua suverena selekto, l'Esprito apertis a me la libro di sua Revelaci per des-siglar la « *sepesma sigilo* ». Nun deskovrez l'identeso di lua « *sigili* ».

Verso 1 : « *Me regardis, kande l'agnulo apertis un ek la sep sigili, ed me audis un ek la quar vivanta enti qua dicis quale per voco di tondro : Venez.* »

Ta unesma « *vivanta ento* » indikas la rejio e la forteso di la « *leono* » de Apo.4:7, segun Jug.14:18. Ica *voco di tondro* esas divina e *venas de la trono* de Deo en Apo.4:5. Do esas l'omnipotenta Deo qua parolas. L'aperto di singla « *sigilo* » esas invito quan Deo adresas

a me por ke me videz e komprenz la mesajo di la vizio. Jesus ja dicis a Filipus : « *Venez e videz* » por instigar il sequar il.

Verso 2 : « *Me regardis, ed ek, aparis blanka kavalo. Ta qua sidis sur ol havis pafarko; krono esis donita a lu, ed il departis vinkanta e por vinkar*».

La *blanka* indikas lua perfekta pureso; la *kavalo* esas l''imajo di la elektita populo quan il direktas ed instruktas segun Jak.3:3 : « *Se ni metas la brido en la buxo di kavali por ke li obeos a ni, ni anke direktas lia tota korpo* » ; lua « *arko* » simbolizas la flechi di lua divina vorto ; lua « *krono* » esas « *la krono di vivo* » obtenita per lua martireso volunte aceptita da il ; lua vinko esis decidita de lua kreo di l'unesma kontreulo ; nula dubito ke ica deskripto esas ta di la Deo Omnipotanta Iesu-Kristo. Lua finala vinko esas certa, nam il ja, en Golgoto, vinkis la diablo, peko e morto. Zakarias 10:3-4 konfirmas ica imaji dicante : « *Mea iraco ekflamis kontre la pastoruli, e me punisos la kapri; nam YaHWéH dil armei vizitas lua grego, la domo di Juda, ed Ilu igos ol quale sua kavalo di glorio en la batalio; de lu venos l'angulo, de lu la klovo, de lu* ***l'arko di milito****; de lu ekivos omna chefi ensemble.* » La vinko di la divina Kristo esis proklamita da la « ***sanktigo di la sepesma dio*** » de nia semani, de la kreo dil mondo; la sabato, profetante la ripozo di la « *sepesma* » mil-yaro, nomizita « *mil yari* » en Apok.20:4-6-7, en qua, per lua vinko, Iesos enigos lua elektiti por l'eterneso. L'instalado di la sabato de la fondo dil terala mondo konfirmas ica expreso: « *iris kom vinkanto* ». La sabato esas la signo profetala di ica divina e homala vinko kontre peko e diablo e pro to, sur ol Deo fondas sua tota programo di « *sanktigo* » signifas, de to quo apartenas a Ilu e quon Ilu forprenas de la diablo.

Verso 3 : «*Kande ilu apertis la duesma sigilo, me audis la duesma vivanta qua dicis : Venez*».

La «*duesma vivanta ento*» signifikas «*la bovyunulo*» de la sakrifiki di Apo.4:7. La spirito di la sakrifiko animis Jesu-Kristo e lua vera disipuli a qui ilu deklaris : «*Se ulu volas sequar me, lu mustas renuncar su, prenar sua kruco e sequar me* ».

Verso 4 : « *E altra kavalo, reda, ekiris. La kavalkanto recevis la povo forprenar paco de la tero, por ke homi inter-ocidizus; e granda espado esis donita a lu*».

La « *reda* », o « *fajro-reda* », indikas la peko stimulita da la Chef-Destructanto Satan, en la imajo di « la *Abadon Apolion* » di Apok.9:11 ; « *la fairo* » esanta la moyeno e la simbolo di la destruktado. Il anke direktas sua mala kampo, konsistanta ek falinta mala angeli e trompita terala povi. Il esas nur kreuro qua « *recevas* » de Deo « *la povo forprenar la paco de la tero, por ke la homi inter-ocidar su* ». Ta ago atribuesos a Roma, « *la prostituitino Babilon la granda* » en Apok.18:24 : « *e pro ke on trovis en el la sango di la profeti e la santi e de* ***<u>omni qui esis buchetita</u>*** *sur la tero* ». La « *Destruktanto* » di fidela kristani esas do identigita same kam lua viktimi. « *La espado* » qua lu recevas, indikas l'unesma ek la *quar teroriganta punisi* divina mencionita en Ezek.14:21-22 : « *Yes, tale parolas la Sinioro, YaHWéH : Malgre ke me sendas kontre Jerusalem mea* ***quar terura punisi****, l''espado, la famino, la sovaja bestii e la pesto, por ekstermar la homi e la bestii, tamen restos reziduo qua eskapos, qua eliros, fili e filini …*».

Verso 5 : « *Kande ilu apertis la triesma sigilo, me audis la triesma vivanta ento qua dicis : Venez. Me regardis, ed hike, aparis nigra kavalo. Ta qua sidis sur ol tenis balanco en lua manuo* ».

La « *triesma vivanta ento*» esas « *l'homo* » facita segun l'imajo di Deo de Apo.4:7. Ta persono esas fiktiva, ma ol konsistas la duesma divina puniso di peko segun Ezé.14:20. Aganta kontre la nutrado di homi, ol esas ica-foye *la famino*. Dum nia epoko, ol esos impozata tam laŭlitere kam spirite. Ol portas en amba aplikaji mortigiva konsequi, ma en lua spiritala senco di privaco de divina lumo, ol havas kom direta konsequo, la morto di la "*duesma morto*" rezervita por la falinti, ye la lasta judicio. La mesajo di ca triesa kavalkanto rezumesas tale : pro ke la homo ne plu esas segun la imajo di Deo, ma segun ta di la animali,

me privas lu de to quo facas lu vivar : lua karnala nutrivo e lua spiritala nutrivo. La balanco esas la simbolo di la yusteso, hike ta di Deo qua judikas la agi di la kredo di la kristani.

Verso 6 : « *E me audis inter la quar vivanta enti voco qua dicis : Un mezuro di frumento por un denaro, e tri mezuri di hordeo por un denaro ; ma ne nocoza l'oleo e la vino* ».

Ta voco esas ta di Kristo desprizata e frustracita da l'infideleso di la falsa kredanti. On konstata por la sama preco quanto di frumento min granda kam por hordeo. Dope ta jeneroza propozo de hordeo mesajo di tre alta spiritala nivelo celas su. Efektive, en Nom.5:15, la lego prezentas ofrendo « *de hordeo* » por solvar problemo di *jaluzeso* sentita da spozulo vers sua spozino. Lez do detale, komplete, ta procedo deskriptita en la versi 12 til 31 se vu volas komprenar. Segun lua lumo, me komprenis ke Deo ipsa, *la Spozo* en Iesu-Kristo dil Asemblo, lua *spozino*, depozas hike plendo por « *suspekto di jaluzeso* » ; quo konfirmesos per la menciono di « *aqua bitra* » citita en la « *triesma trumpeto* » en Apo.8:11. En la procedo di Nombri 5, la spozo mustis drinkar aquo polvoza, sen konsequo, se senkulpa ma, divenanta bitra se kulpoza, el esos frapezita per maledikto. *L'adulto* di la Spozo esis denuncita en Apo.2:12 (maskita per la nomo *Pergamo:* transgresar la mariajo) e Apo.2:22, ed ol itere konfirmesos per ligilo establisita inter la *3ma sigilo* e la *3ma trumpeto*. Ja, en Daniel, la sama procedo facis « konfirmar » per Daniel 8, la romana identeso di la « *mikra korno* » de Dan.7 prezentita en « hipotezo ». Ta parala komparo di Daniel 2, 7 e 8 esis la novajo qua permisis a me pruvar la romana identigo; to por l'unesma foyo depos l'existo di l'adventismo. Hike, en l'Apokalipso, la kozi prezentesas same. Me demonstras la superflugo di la kristana epoko paralela di la tri precipua temi, di la letri, di la sigli e di la trumpeti. E en l'Apokalipso, la temo di la « *trompeti* » plenigas la sama rolo kam Daniel 8 por la libro di Daniel. Ta du elementi aportas pruvi sen qui la profetajo ofrus nur la « *suspekto* » quan me nomizis « hipotezo » en la studio di Daniel. Do, ta vorti, « *suspekto di jaluzeso* » revelita en Nom.5:14, aplikas por Deo e l'Asemblo de Apo.1 til Apo.6 ; pose kun l'aperturo di la libro posibligita per l'identigo di la « *sepesma sigilo* » ye la sabato di la sepesma dio, temo di Apo.7, « *la suspekto di adultero* » di l'Asemblo esos « konfirmita » en la temo di « *trompeti* » e la chapitri 10 til 22 qua sequas ol. L'Espirito dozas, en la chapitro 7, la rolo di doganala posto, ube l'eniro-permeso mustas obtenesar. En la kazo di l'Apokalipso, ica autoritato esas Iesu-Kristo, la Deo Omnipotenta e Santa Espirito, ipsa. La pordo di aceso esas apertita a ta, dicis ilu, qua « *audas mea voco* » *qua apertas a me kande me frapas ye lua pordo* (la pordo di la kordio), *e qua supesas kun me e me kun ilu* », segun Apo.3:20. « *La vino e l'oleo* » esas la simboli respektiva di la sango versita da Iesu-Kristo e di la Spirito di Deo. Pluse, omna du uzesas por sanigar vundi. L'ordono donita pri « *ne nocar a li* » signifikas ke Deo punisas, ma to facas ankore kun mixuro di lua mizerikordio. To ne esos la kazo, por la « *sepesma lasta plagi* » di lua « *kolero* » di la lasta terala dii segun Apo.16:1 e 14:10.

Verso 7 : « *Kande ilu apertis la quaresma sigilo, me audis la voco di la quaresma vivanta ento qua dicis : Venez.* »

La « *quaresma vivanta ento* » esas « *l'aglo* » de la supra cielala elevigo. Ol anuncas l'apariso di la quaresma puniso di Deo : la mortiveso.

Verso 8 : « *Me regardis, ed hike, aparis kavalo palakolora. Ta qua sidis sur ol nomesis la morto, e la domicilo di la mortinti akompanis ol. La povo donesis a li super la quaresmo di la tero, por perdigar la homi per la glavo, per la famino, per la pesto, e per la sovaja besti di la tero.* ».

L'anunco esas konfirmata, ol esas vere « *la morto* », ma en lua senco di mortiveso impozata kom cirkonstancala punisi. La morto atingas tota homaro de l'originala peko, ma hike « *la quarimo di la tero* » nur esas frapar da ol, « *per la espado, famino, mortiveso* » pro epidemiala morbi, e « *sovaja bestii* » tam animala kam homala. Ta « *quarimo di la tero* »

celas l’Europa nefidele Kristana e la povoza nacioni qui ekiras de ol cirkume la 16ma[ma] yarcento: la du Amerikana kontinenti e Australia.

Verso 9: « *Kande ilu apertis la kinema sigilo, me vidis sub l'altaro l'anmi di ti qui esis ofro pro la vorto di Deo e pro la atesto quan li donis* ».

To esas la viktimi di l'ago "bestiala" komisita en la nomo di la falsa kristana kredo. Ol docesas da la romana papala katolika rejimo, ja simbolizita en Apo.2:20, per *la muliero Jezabel* a qua l'Esprito atribuas l'ago *docar* lua servisti o laŭlitere: "*lia sklavi*". Li esas pozita "*sub l'altaro*", do sub la egido di la kruco di Kristo qua igas li profitar de lua "*eterna yusteso*" (vidar Dan.9:24). Quale indikos Apo.13:10, l'elektiti esas martiri viktimi e neniam exekutanti, nek ocidanti di homala enti. La koncernata elektiti en ca verseto, agnoskita da Iesu, imitis lu til la morto kom martiri: "*por la vorto di Deo e por la atesto quan li donis* » ; nam la vera kredo esas agema, neniam simpla etiketo falsa sekuriganta. Lia « *atesteso*» konsistis precize en livrar sua vivo por la glorio di Deo.

Verso 10 : « *Li kriis per forta voco, dicante: Til kande, Santa e Verema Mastro, tu tardas judikar e venjar nia sango sur la habitanti di la tero?*»

Ne lasas ta imajo trompar tu, nam esas nur lia sango versita sur la tero qua krias venjo en l"oreli di Deo, quale facis la sango di Abel ocidita da sua frato Kain segun Gen.4:10: «*E Deo dicis: Quon tu facis? La voco di la sango di tua fratulo krias de la tero til me.* ». La vera stando di la mortinti revelesas en Pred.9:5-6-10. Exter Henok, Moses, Elija, e la santi qui rivivigesis ye la morto di Iesu-Kristo, la altri ne havas «*plus parto ad omno quo facesis sub la suno, nam lia penso e lia memorio perisis* ». « *Ne esas nek sajeso, nek penso, nek cienco en la lojeyo di la mortinti nam lia memorio obliviesis* ». Ica esas la kriterii **inspirita da Deo** pri la morto. La falsa kredanti esas viktimi di falsa doktrini heredita de la paganismo di la Greka filozofo Platono, di qua opiniono pri la morto ne havas loko en la Kristana fido fidela a la Deo di vereso. Donemu a Platono to quo apartenas a lu, e a Deo to quo apartenas a lu: la vereso pri omna kozi, e esez logika, nam la morto esas l'absoluta kontreajo di la vivo, e ne nova formo di existo.

Verso 11 : « *Blank robo donesis a singlu; ed ol dicesis a li ke li repozus kelka tempo pluse, til ke la nombro di sua kunservisti e sua frati, qui mustus mortigesar quale li, esus kompletigita* ».

La « *blanka robo* » esas la simbolo di la pureso di la martiri qua Jesus portis unesmafoye en Apok.1:13. La « *blanka robo* » esas l'imajo di lua imputita yusteso dum la tempo di religiala persekuti. La tempo di la martiri iras de l'epoko di Jesus til 1798. Segun Apok.11:7, « *la bestio qua acensas de l'abismo* », simbolo di la Franca Revoluciono e lua ateista terori di 1793 e 1794, finos la persekuti organizita da la monarkio e katolika papismo, qui ipsa nomizesas « *bestio qua acensas de la maro*» en Apo.13:1. Pos la revolucionala masakro, religiala paco establisos en la Kristana mondo. Ni lekas ankore : « *ed ol dicesis a li repozar kelka tempo pluse, til ke kompleteskis la nombro di sua kunservisti e sua frati qui devis esar mortigita quale li* ». La repozo di la mortinti en Kristo duras til lua finala glorioza reveno. Supozante ke la mesajo di ca « *kinesma sigilo* » esas adresita a la protestanti persekutita da la katolika papal inkuiziciono di ta epoko « *Tiatira* », la tempo di mortigo di la elektiti cesos pro la revolucionala agado Franca qua balde, inter 1789 e 1798, destruktos l’agresiva povo di la koaliciono di la papaleso e la Franca monarkio. La « *sisesma sigilo* » qua apertesos do koncernos ca Franca revolucionala rejimo qua Apo.2:22 e 7:14 nomizas « *granda tribulo* ». En l'imperfekteso doktrinala qua karakterizas ol, la protestanta fido anke esos viktimo di l'intoleremeso di l'ateista revolucionala rejimo. Per lua ago la nombro di ti qui devis esar mortigita atingesos.

Verso 12: « *Me regardis, kande ilu apertis la sisesma sigilo; ed esis granda ter-tremo, la suno divenis nigra quale sako de krino, la tota luno divenis quale sango,* ».

La « *tertremo* » donita kom signo di la horo di la « *6ma sigilo* », permisas a ni situar l'action ye la Saturdio 1ma Novembro 1755 cirkume 10h matene. Ol havis geografiale kom centro la tre katolika urbo Lisboa, en qua trovesis 120 katolika kirki. Dio tiel indikis la skopi di lua kolero, quin ca "*tertremo*" anke profetis en spirital imajo. La profetizita ago realigos en 1789 kun la revolto di la Franca populo kontre lua monarkio; Dio kondamnis ol ed lua aliancano la Romana katolika papismo, amba frapita til morto en 1793 e 1794; dati di la "du Terori" revolucionala. En Apo.11:13 la Franca revolucional ago komparesas a "*ter-tremo* ». Povante datizar l'actioni mencionita, la profetajo divenas plu preciza. «… *la suno divenis nigra quale sako de krin-haro*», ye la 19ma di mayo 1780, e ca fenomeno experiencita en Nord-Amerika recevis la nomo « obskura dio ». Ol esis dio sen irga sunala lumo qua profetis, anke ol, l'actiono duktesas da l'ateismo revolucionala Franca kontre la lumo di la vorto di Deo skribita simbolizita hike per la « *suno* »; la santa Biblio brulesis en autodafe. « *La tota luno divenis quale sango*», ye la fino di ta obskura dio, la densa nubi lasis aparar la luno sub pronuncata reda koloro. Per ca imajo, Deo konfirmis la sorto rezervita a la kampo di papal-rejala tenebri, inter 1793 e 1794. Lia sango esis abunde versata per la akuta lama di la revolucionala gilotino.

Noto: En Apo.8:12, frapante «*la triimo di la suno, la triimo di la luno, e la triimo di la steli*», la mesajo di la «*quaresma trompeto*» konfirmos la fakto ke la viktimi di la revolucioneri esos vera elektiti e falinti repulsita da Deo en Iesu-Kristo. To anke konfirmas la senco di la mesajo di la «*kinesma sigilo*» qua ni jus vidis. Ol esas precize per l'ago di ateismo ke la lasta mortigi di la fidela elektiti realigos.

Verso 13 : « *e la steli de la cielo falis sur la tero, quale kande figiero skuisata da vento violenta jetas sua verda figi.* »

Ca triesma signo di la tempi, ica-foye cielala, realigesis lauvorte ye la 13ma di novembro 1833, videbla de tota teritorio di USA inter noktomezo e 5 hori matine. Ma quale la precedanta signo, ol anuncis eventuro spiritala di neimagebla grandeso. Qua povus kontar la nombro di ta steli falinta en formo di parapluvo sur tota extenso di la cielo de noktomezo til 5 hori matine? Ol esas l'imajo qua Deo donas a ni pri la falo di la protestanta kredanti ye 1843, dato kande li viktimesas da la dekretajo di Dan.8:14 enirinta en apliko. Inter 1828 e 1873, l'ago di la rivero "Tigris" (Dan.10:4), nomo di la hom-ocidanta bestio, tale konfirmesas en Dan.12:5 til 12. En ca verso la "*figiero* » imajas la fideleco di la populo di Deo, ecepte ke ca fideleco esas kontestata per l'imajo di « *verda figi* » jetita an la tero. Same, la protestanta fido aceptesis da Deo kun rezervi e provizora kondicioni, sed la desprizo por la profetala mesaji di William Miller e la rifuzo di la restauro di la sabato produktis lua falo en 1843. Per ca rifuzo la « *figo* » restis « *verda* », rifuzanta matureskar per aceptar la lumo di Deo, ol mortos per ol. Ol restos en ca stando, falinta de la gracio di la Sinioro til la tempo di lua glorioza retroveno, en 2030. Ma atencez, per lua rifuzo di la lasta lumizi, de 1994, la oficala adventismo divenis, « *lu anke* », un « *verda figo* » destinita mortar dufoye.

Verso 14 : « *La cielo retretis quale libro qua esas rulita; e omna monti ed insuli movesis de lia loki.* »

Ta ter-tremo esas ica-foye universala. Ye la horo di lua glorioza aparo, Deo skuos la tero e omno quo ol portas, homi ed animali. Ta ago eventos ye la momento di la « *sepesma de la sep lasta plago di la kolero di Deo* », segun Apo.16:18. To esos por la vera elektiti la horo di lia rivivesko, « *la unesma* », to di la « *felica* », segun Apo.20:6.

Verso 15 : « *La reji di la tero, la granda, la militestro, la richa, la potenta, omna sklavi e la homi libera, celis su en kaverni e en roki di monti.* »

Kande la Deo kreanto aparas en tota lua glorio e povo, nula homala povo povas subsistar, e nula sheltro povas protektar lua enemiki de lua justa kolero. Ca verseto indikas ke la justeso di Deo terorigas omna kulpigebla kategorio di homaro.

Verso 16 : « *E li dicis a la monti e roki : Falez sur ni, e celiz ni ante la vizajo di ta qua sidas sur la trono, e ante la irago di l'agno;* »

Esas l'agno ipsa qua sidigas sur la divina trono, ma en ca horo ol ne plu esas l'agno ofro-qua prezentesas a li, ol esas la « *Rejo di rejo e Sinioro di siniori* » qua venas aplastar lua enemiki di la lasta dii.

Verso 17 : « *nam la granda dio di lua irago venis, e qua povas rezistar?* »

La kazo esas vere « *rezistar* », to esas, survivar pos la justica interveno di Deo.

Ti qui povas « *subsister* » en ca terora horo esas ti qui esis mortonta, konforme al projeto di la dominiala dekrito mencionita en Apok.13:15, segun qua, la observanti di la santa sabato di Deo devis esar exterminita sur la tero. La teroro di ti qui mortigus li, revelita en la precedanta verso, explikesas. E tale ti qui povos rezistar ye la dio di la retroveno en glorio di Iesu-Kristo esos la temo di Apok.7, en qua Deo revelos a ni parto di lua projeto qua koncernas li.

Apokalipso 7 : La sepesma-dia adventismo sigilita per la sigilo di Deo : la sabato

Verso 1 : « *Pos to, me vidis quar angeli stacanta an la quar anguli di la tero; li retenis la quar venti di la tero, por ke vento ne suflus sur la tero, nek sur la maro, nek sur irga arboro.* »

Ti « *quar angeli* » esas la cielala angeli di Deo engajita en universala ago simbolizita per la « *quar anguli di la tero* ». La « *quar venti* » simbolas la universala militi, la konflikti; li esas do « *retenita* », impedita, blokita, quo rezultas en universala religiala paco. « *La maro* » simbolo di katolikismo e « *la tero* » simbolo di reformita fido esas en paco unu kun l'altra. E ca paco anke koncernas « *l'arboro* », imajo di homo individue. La historio instruas ni ke ca paco esis impozita per la feblesko di la papala povo presita da la Franca nacionala ateismo inter 1793 e 1799, dato kande papo Pius VI mortis enkarcerigita en la citadelo di Valence-sur-

Rhône, ube me naskis e rezidas. Ta ago esas atribuata a « *la bestio qua acensas de l'abismo* » en Apo.11:7. Ol anke nomesas « *4ma trumpeto* » en Apo.8:12. Pose ol, en Francia, l'imperiala rejimo di Napoleon 1er simbolizita per « *aglo* » en Apo.8:13, mantenos lua autoritato super la katolika religio rehabilitita per la Konkordato.

Verso 2 : « *Ed me vidis altra angelo, qua acensis de la flanko di sun-levo, e qua tenis la sigilo di la vivanta Deo; ilu kriis per forta voco a la quar angeli a qui esis donita povo domajar la tero e la maro, ed ilu dicis:* ».

La « *sunlevanta* » indikis Deo vizitanta, en Iesu-Kristo, lua terala grego en Lukas 1:78. La « *sigilo di la vivanta Deo* » aparas en la ciela kampo di Iesu-Kristo. De « *forta voco* » qua konfirmas lua autoritato, l'anjelo lansas ordono a la demonala universala angela povi qui recevis de Deo la permeso « *facar malajo* », a « *la tero* » ed a « *la maro* » to esas, a la protestanta kredo e la Romana katolika kredo. Ta spiritala interpretadi ne impedas literala apliko qua koncernos « *la tero, la maro e la arbori*» di nia kreuro; quo esus desfacile evitebla kun l'uzo di nukleala armi dum la tempo di la « *sisesma trumpeto* » de Apo.9:13 til 21.

Verso 3 : « *Ne facas ula malajo a la tero, nek a la maro, nek a la arbori, til ke ni markizas per la sigilo la fronto di la servisti di nia Deo.* »

Ta detalo permisas a ni situar la komenco di l'ago dil siglado dil elektiti de la printempo 1843 til l'autuno 1844. Esis pos la 22ma di oktobro 1844, ke l'unesma adventisto, la kapitano Joseph Bates, esis siglita per adoptar, individue, la repozo di la sabato di la sepesma dio. Il balde esus imitita, gradope, da omna sua frati e fratini adventisti de ta epoko. La siglado komencis pos la 22ma di oktobro 1844, ed ol esus prolongata dum « *kin monati* » profetizita en Apok.9:5-10 ; « *kin monati* » to esas, 150 reala yari segun la kodo di dio-yaro en Ezek.4:5-6. Ta 150 yari esis profetizita por religiala paco. La paco establisita favorizis la proklamo e la universala developo dil mesajo « adventisto di la sepesma dio », reprezentata nun en omna westala landi ed omnube ube ol esis posibla. La adventista misiono esas universala, e pro to, ol dependas exkluzive de Deo. Ol do havas nulo recevenda de altra kristana konfesioni e mustas, por esar benedikata, apogar su nur sur l'inspiro donita da Iesu-Kristo, lua Chefo di chefi, cielala, qua donas la kompreno pri lektado di la « santa Biblo » ; la Biblo, skribita vorto di Deo qua reprezentas lua « *du testi* » en Apok.11:3. Komence en 1844, la tempo di paco garantiita da Dio cesos en l'Autuno 1994 quale la studio di Apok.9 montros.

Important noto pri la « sigilo di Dio » : La sabato sola ne suficas por justifikar lua rolo di « *sigilo di Deo* ». La sigiligo implikas ke ol akompanesas da la verki preparita da Iesu por lua santi : l'amoro di la vereso **e de la verajo profetala**, e la atesto di la frukto prezentita en 1 Kor.13. Multa di ti qui observas la sabato sen respondar a ta kriterii abandonos ol kande la morto-minaco pro lua praktiko aparos. La sabato ne heredesas, Deo donas ol a l'elektito, kom signo **qu'ol apartenas a lu**. Segun Ez.20:12-20: « *Me donis a li anke mea sabati kom signo inter me ed ili, por ke li savus ke me esas l'Eterno qua santifikas li…/…Santigiez mea sabati, ed li esos inter me e vu signo per qua on savos ke me esas l'Eterno, vua Deo*. ». Sen kontredicar, to quo jus dicesis, sed prefere por konfirmar ol, ni lektas en 2 Tim.2:19: « *Tamen, la solida fundamento di Deo restas stacanta, kun ca vorti qui servas a lu kom* ***sigilo*** *: La Sinioro konocas* ***ti qui apartenas a lu*** *; e : Irgu qua pronuncas la nomo di la Sinioro, forirez de neyusteso.* »

Verso 4 : « *E me audis la nombro di ti qui esis markizita per la sigilo, cent quaradek e quar mil, de omna tribui di la fili di Izrael:* »

L'apostolo Paul demonstris en Rom.11, per imajo, ke la pagani konvertita esas engreftita sur la radiko di la patriarko Abraham, di qua la Judi pretendas. Salveso per la fido, quale il, ta pagani konvertita prolongas spirale la 12 tribui di Izrael. La karnala Izrael, di qua la signo esis la cirkumcido, falis, livrita a la diablo, pro lua refuzo di la Mesio Iesu. La Kristana fido falinta en l'apostateso depos la 7ma di marto 321 esas anke Izrael spirala dekadinta depos ta dato. Hike, Deo prezantas a ni autentika Izrael spirala benedikata da lu de

1843. Ol esas ta qua portas la universala misiono di l'adventismo di la sepesma dio. E ja, la nombro, « *144000* », citajo, meritas expliko. Ol ne povas esar prenata laŭvorte, nam komparinte la posteularo di Abraham kun la « *stelaro di la cielo* », la nombro semblas tro mikra. Por la Deo kreanto la cifri parolas same multe kam la literi. To esas kande ni mustas komprenar ke la termino « *nombro* » de ca verseto ne devas esar interpretata kom quantala nombro, ma kom chifrita spiritala kodo qua indikas religiala konduto quan Deo benas e metas aparte (quan lu santigas). Do « *144 000* » explikesas segun la sequanta maniero: 144 = 12 x 12, e 12 = 7, la nombro di Deo + 5, la nombro di homo = pakto inter Deo e homo. La kubo di ca nombro esas la simbolo di perfekteso e lua quadrato, ta di lua surfaco. Ta proporcioni esos ti di la nova Jerusalem deskriptita en Apo.21:16 en spiritala kodo. La termino « *mil* » qua sequas simbolizas nemezurebla multitudo. Fakte « *144 000* » signifikas multitudo di perfekte rekomprata homi qui facas pakto kun Deo. Ta refero a la tribui di Israel ne mustas astonar ni, nam Deo ne abandonis lua projeto malgre la sucedanta fali di lua pakti kun homi. La Juda modelo prezentita de l'ekiro di Egiptia ne duris til Kristo sen motivo. E per lua Kristala vereso e la respekto di omna lua komandi, inkluzite ta di la Sabato specale, e lua morala, sanesala ed altra reguli, restauracita, Deo trovas, en la disidenta adventismo fidela di la lasta dii, la modelo di Israel konforma a lua idealo. Addonez ke en la texto di la 4ma komando, Deo dicis pri la Sabato a Lia Elektito: « *Tu havas sis dii por facar vua tota laboro …* sed la 7ma esas la dio di YaHWéH, tua Deo ». Eventas ke 6 dii po 24 hori entote facas 144 hori. On povas do inferar ke la 144 000 sigliziti esas fidela observanti di ca divina ordono. Lia vivo ritmesas per ca respekto di la sis dii permisesa por lia profana labori. Sed la 7ma dio li honoras la santigata repozo qua esas la objekto di ca komando. La spiritala karaktero di ca « adventista » Israel esos demonstrata en la versi 5 til 8 qui sequas. La nomi di la Hebrea patriarki citita ne esas ti qui kompozis la karnala Israel. Ti quin Deo selektis esas ibe nur por portar mesho celata en la justifo di lia origino. Same kam por la nomi di la « *sep asembli* », ti di « *dek e du tribui* » portas duobla mesajo. La maxim simpla revelesas per lua tradukuro. Ma la maxim richa e komplexa dependas sur la deklari facita da singla matro kande elu justifikas donar nomo a lia infanto.

Verso 5 : « *de la tribuo di Juda, dek-e-du mil markizita per la sigilo; de la tribuo di Ruben, dek-e-du mil; de la tribuo di Gad, dek-e-du mil;* »

Por singla nomo, la nombro « *dek-e-du mil markizita per la sigilo* » signifas : multitudo di homi unionita kun Deo siglita per la sabato.

Juda : Laudo ad YaHWéH; maternala propozajo de Gen.29:35 : « *Me laudos YaHWéH* ».

Ruben : Vidar filo ; matrala remarko de Gen.29:32 : "*YaHWéH vidis mea humiligo*"

Gad : Feliceso ; matrala remarko de Gen.30:11 : "*Quanta feliceso!*"

Verso 6 : "*de la tribuo di Aser, dek-e-du mil ; de la tribuo di Nephthali, dek-e-du mil ; de la tribuo di Manasse, dek-e-du mil ;*"

Por singla nomo, la numero "*dek-e-du mil markizita per la sigilo*» signifas : multitudo di homi unionita kun Deo siglita per la sabato.

Aser : Felica : maternala vorti de Gen.30:13 : «*Quante felica me esas!*»

Nephthali : Kombatanta : maternala vorti de Gen.30:8 : «*Me divineme kombatis kontre mea fratino e vinkis*».

Manassé : Obliviar : paternala vorti de Gen.41:51 : «*Deo igis me obliviar omna mea chagreni* ».

Verso 7 : « *de la tribuo di Simeon, dek-e-du mil; de la tribuo di Levi, dek-e-du mil; de la tribuo di Isakar, dek-e-du mil;* » Por singla nomo, la nombro « *dek-e-du mil markizita per la sigilo* » signifas : multitudo di homi unionita kun Deo siglita per la sabato.

Simeon : Audar : maternala paroli de Gen.29:33 : « *YaHWéH audis ke me ne esis amata* ».

Levi : Atachita : matrala propozici de Gen.29:34 : « *Por ica foyo, mea spozo atacheskos a me* ».

Isakar : Salario : matrala propozici de Gen.30:18 : « *Deo donis a me mea salario* ».

Verso 8 : « *de la tribuo di Zebulun, dek-e-du mil; de la tribuo di Josef, dek-e-du mil; de la tribuo di Benjamin, dek-e-du mil markizita per la sigilo.* »

Por omna nomo, la nombro « *dek-e-du mil siglita* » signifas : multitudo di homi unionita kun Deo siglita per la sabato.

Zabulon : Habiteyo : maternala vorti de Gen.30:20 : « *Ica-foye mea spozo habitos kun me* ».

Joseph : Il forprenas (o il adjuntas) : maternala vorti de Gen.30:23-24 : « *Deo forprenis mea deshonoro… / (… ke YaHWéH adjuntas a me altra filo)* »

Benjamin : Filio di la dextra : maternala e paternala vorti de Gen.35:18 : « *E kam el esis mortanta, el donis a lu la nomo Ben-oni* (Filio di mea doloro) *ma la patro nomizis lu Benjamin* (Filio di la dextra).

Ca 12 nomi, e maternala e paternala vorti, expresas l'experienco vivita da la lasta asemblo di adventisti selektita da Deo ; « *la preparita spozino* » por sua Spozo Kristo en Apok.19:7. Sub la lasta nomo prezentita, ta di « *Benjamin* », Deo profecias la finala situaciono di sua Elektita minacata da morto da la homi rebela. La chanjo di nomo impozita da la patro, Izrael, profecias l'interveno di Deo favore di sua elektiti. Lua glorioza retroveno inversigas la situaciono. Ti qui devis mortar esas glorifikata ed elevata vers la cielo ube li riunigas su kun Iesu-Kristo, la Deo kreinto omnipotenta e glorioza. L'expreso « Filio di la dextro » asumas sua profetala signifiko: la dextro esis l'Elektita, o lasta spiritala Izrael, e lua filii, la redemptita elektiti qui kompozas ol. Same, to esas la mutoni pozicionita ye la dextro di la Sinioro (Mat.25:33).

Verso 9: « *Pos to, me regardis, ed ek, esis granda turbo, quin nulu povis kontar, de omna naciono, de omna tribuo, de omna populo, e de omna linguo. Li stacis ante la trono ed ante l'agno, vestizita per blanka robo, e palmieri en lia manui.* »

Ta « *granda turbo, quin nulu povis kontar* » konfirmas la simbolala karaktero spirale kodizita di la « *nombri* » « 144000 » e « 12000 » citita en la versi precedanta. Plus, aludo facas a la posteri di Abraham per l'expreso : « *nulu povis kontar li* » ; quale por « *la steli dil cielo* » qua Deo montris a lu dicante : « *tala esos tua decendanti* ». Lia origini esas multa, *de omna naciono, de omna tribuo, de omna populo, e de omna linguo,* e de omna epoki. Tamen, la temo di ca chapitro specale atingas la lasta adventista mesajo kun universala karaktero donita da Deo. Li portas « *robes blanka* » nam li esis preta mortar kom martiri, kondamnita a morto per dekret promulgita da la lasta rebeli segun Apo.13:15. La « *palmi* » tenata en lia manui simbolizas lia vinko kontre la tendaro di pekanti.

Verso 10 : « *E li kriis per lauta voco, dicante : La salveso esas a nia Deo qua sidas sur la trono, e a l'agnelo.* »

L'ago evocas la kontexto di la retroveno en glorio di Iesu-Kristo, paralele kun la deskripto di la reaktioni di la rebela grupo deskriptita en Apok.6:15-16. Hike, la paroli dicita da l'elektita salviti esas l'absoluta opozajo di ti di la rebeli. Fore de timigar li, la retroveno di Kristo joyigas li, asekurigas li, e salvas li. La questiono pozita da la rebeli « *Qua povas durar?* » ricevas hike sua respondo : l'adventisti qui restis fidela a la misiono quan Deo konfidis a li til la fino dil mondo, riskante sua vivo se necese. Ta fideleso fondesas sur lia atacheso a la respekto di la santa sabato sanktigita da Deo de la fondo dil mondo, e lia amo manifestita por lua profetal vorto. To des plu, ke li nun savas ke la sabato profecias la granda repozo di la sepesma yarmilo en qua, vinkinta pos Iesu-Kristo, li povos enirar recevante la eterna vivo promisata en lua nomo.

Verso 11: « *E omna angeli stis cirkum la trono e la seniori e la quar vivanta kreituri; ed ili adoris sur sua vizaji ante la trono, ante Deo,* »

La sceno prezentita a ni evocas l'eniro en la granda ciela repozo di Deo. Ni retrovas l'imaji de la chapitri 4 e 5 qui traktas ica temo.

Verso 12: « *dicante : Amen ! Laudo, glorio, sajeso, gratitudo, honoro, povo, e forteso, esez a nia Deo, dum la yarcenti di yarcenti! Amen!* »

Felica pro ta bela fino di la terala salv-experienco, l'angeli expresas sua joyo e gratitudo a la Deo di bonvolo qua esas nia Kreanto, la sua, la nia, ta qua prenis l'iniciativo por rekomprar la peki di la terala elektiti, venante enkarnigar su en la febleso di homala karno, por sufrir atroca morto exijata da lua yusteso. Ta multitudi di nevidebla okuli sequis omna fazi di ca salvoplan e marvelis ante la sublima demonstro di l'amoro di Deo. L'unesma vorto quan li pronuncas esas "*Amen !* Vere! Ol esas vera! Nam Deo esas la Deo di vereso, la Verema. La duesma vorto esas "*la lado*", ol esis anke la unesma nomo di la 12 tribui: "*Juda* " = Laudo. La triesma vorto esas "*la gloro*" e Deo tenas a lua glorio kun yusta raciono nam ilu rinomas ol en Apo.14:7 por exaktar ol, kom unika kreinto-Deo, de ti qui deklaras su de sua salvo de 1843. La quaresma vorto esas "*la sajeso* ». La studio di ca dokumento skopas deskovrar ol da omna sua elektiti. Ta divina sajeso superiras nia imaginado. Subtilajo, mentala ludaji, omno esas en divina formo. En kinma venas « *l'agado di gratitudo* ». Ol esas la religiala formo di danko qua realigesas per vorti e *en santa labori.* En sisesma venas *« la honoro ». To esas quo la rebeli havas la* plu frustracita Deo. Li traktis Il kun desestimo kontestante lua revelita volo. Kontree, l'elektiti donis a Il, segun lia posiblo, la honoro qua esas juste debata. En sepesma ed okesma venas « *la povo e la forteso* ». Ta du koaktoza kozi esis necesa por abatar la tirani di la tero, por frakasigar la rebeli tante aroganta dum ke li ankore dominacis sur la tero. Sen ica *povo* e ica *forteso*, la lasta elektiti mortus quale multa altra martiri dum la kristana epoko.

Verso 13 : « *E un ek la anciani parolis e dicis a me: Ti qui esas vestizita per blanka robi, qui esas li, e de ube li venis?* »

La questiono havas kom skopo revelar a ni la partikulareso di la simbolo di la « *blanka robi* » relate a la vesti « *blanka* » di Apo.3:4 ed a la « *fina lino* » qua indikas, en Apo.19:8, « *la justa verki di la santi* » di « *la spozino preparita* » di la lasta tempi, to esas, la fidela adventismo di la finala tempo pretas por lua enlevo a la cielo.

Verso 14 : « *Me dicis a il : Mea sinioro, tu savas ol. Ed il dicis a me : To esas ti qui venas de la granda tribulo ; li lavizis sua robi, e li blankigis li en la sango di l'agno.* »

La « *robes blanka* » portata da kelka ancieni, Johano povas efektive esperar respondo de unu ek li. E la expektata respondo venas: « *To esas ti qui venas de la granda tribulo* », to esas, l'elektiti, viktimi e martiri di religiala militi e ateismo, quale revelita a ni da la « *5ma sigilo*», en Apok.6:9 til 11: « *Robo blanka donesis a singlu de li; ed ol dicis a li ke restez tranquila kelka tempo pluse, til ke kompleteskis la nombro di sua kunservanti e sua frati qui mustas mortigesar quale li.* » En Apok.2:22, la « *granda tribulo* » indikas la masakro di Franca ateista revolucionala rejimo, plenumita inter 1793 e 1794. Konfirme, en Apok.11:13, ni lektas: « *...sep mil homi mortigesis en ta ter-tremo* » ; « *Sep* » por religioza, e « *mil* » por multitudo. La Franca Revoluciono esas quale ter-tremo qua mortigas anke servisti di Deo. Ma ta « *granda tribulo* » esis nur unesma formo di ta plenigo. Lua duesma formo plenigos su per la « *6ma trumpeto* » di Apo.9, subtileso di la muntado en Apo.11 revelos ica fakto. Multitudi di nefidela kristani mortigos dum la triesma mondomilito, qua la « *6ma trumpeto* » simbolas e konfirmas. Ma depos 1843, Deu selektas elektitul quon Ilu santigas e la lasta quon Ilu apartigas esas tro precoza a lua okuli por esar destruktita. Ilu preparas li por la lasta atesto di la historio di terala salvo; atesto di fideleeso quon li donos a Ilu per restar fidela a lua sabato di la sepesma dio, mem minacata per morto da la rebela kamparo. Ica lasta probo di la projeto di Deu esas revelata en la mesajo livrita a « *Filadelfia* » en Apo.3:10 ed en Apo.13:15 (mort-dekreto). Por Deo, l'intenco valoras l'ago, ed en la mezuro en qua, metita a la probo, li aceptas

la risko di la morto, li esas asimilita da il a la grupo di martiri e do recevas la « *blanka robo* » di la vera martiri. Li eskapos la morto nur pro l'interveno salvanta di Jesus-Kristo. En ca lasta probo, pos la duesma « *granda tribulo* », per la atesto di lia fideleso, li, a sua turno, « *lavar sua robi, e blankigar li en la sango di l'agnedo* » restante fidela til la morto di qua li esos minacata. Ye la fino di ca lasta probo di fido, la nombro di ti qui mustus mortar kom martiri esos kompletigita e la « *repozo* » mortala di la santa martirigita di la « *kinesma sigilo* » finos kun lia rivivesko. De 1843 e precipue, de 1994, la laboro di santigo entraprezita da Deo facas neutila, la morto di la vera elektita qui restis vivanta e fidela til la horo di lua retroveno e la fino di la tempo di gracio qua precedas ol facas ol ankore plu neutila.

Verso 15 : « *Pro to li esas avan la trono di Deo, e servas Ilu jorne e nokte en Lua templo. Ta qua sidas sur la trono establos sua tendo super li;* »

On komprenas ke por Deo, ica speco di elektiti reprezentas elito aparte alta. Il grantos a li partikulara honori. En ica verseto, l'Esprito uzas du tempi di konjugo, la prezenta e la futura. La verbi konjugita en la prezenta « *ili esas* » e « *servas lu* » revelas la kontinueso di lia konduto en lia korpo di karno qua esas la templo di Deo qua habitas en li. E ca ago prolongesos en la cielo pos lia rapteso da Iesu-Kristo. En la futura tempo, Deo donas sua respondo a lia fideleso : « *Ta qua esas sur la trono starigos sua tendo sur li* » por l'eterneso.

Verso 16 : « *li ne plus hungros, li ne plus durstos, e la suno ne frapos li, nek irga varmeso.* »

Ta paroli signifikas por l'elektit adventisti di la fino ke li havis « *hungro* » privacesinta de nutrivo e « *dursteso* » pro privacesinta de aquo da lia tormentisti e karceristi. « *La fairo di la suno* », di qua la « *varmeso* » esas intensigita en la quaresma ek la sep lasta plagi di Deo, bruligis e dolorigis li. Ma anke per la fairo di la inquizicionala staki, l'altra speco di « *varmeso* » la martiri di la « *kinesma sigelo* » konsumesis o tormentesis. La vorto « *varmeso* » anke koncernas la fairo di konvencionala ed atomala armi uzata en la kuntexto di la *sisesma trumpeto*. La supervivanti di ca lasta konflikto pasabis tra la fairo. Ta kozi ne ri-eventos en l'eterna vivo, ube nur l'elektiti eniros.

Verso 17: « *Nam l'agno qua esas meze di la trono pasturos li e duktos li a la fonti di l'aqui di vivo, e Deo viŝos omna lakrimo de lia okuli.* »

« *L'agno* » esas fakte, anke, la Bona Pastor qua pasturos lua amata mutoni. Lua deeso esas itere afirmita hike per lua poziciono « *en mezo di la trono* ». Lua divina povo duktas lua elektiti « *a la fonti di aquo di vivo* », simbolika imajo di eterna vivo. E celante la finala kontesto en qua, ye lua retroveno, lua lasta elektiti ploros, il « *esuigos omna lakrimo de lia okuli* ». Sed la plori anke esis la parto di omna lua elektiti maltraktita e persekutita tra tota la historio di kristana epoko, ofte til lia lasta spiro.

<u>Noto</u> : Malgre la trompanta aspekti observata en nia epoko 2020, en qua la vera fido semblas desaparinta, Deo profecias la konversiono e la salvo de « multitudi » venanta de omna rasala, etniala e linguistala origini de la tero. Esas reala privilejo quan Ilu donas a Sia elektiti savar ke, segun Apo.9:5-10, la tempo di interkonsento e universala religiala paco nur esis programita da Ilu por « 150 » yari (o *kin monati* profetala) inter 1844 e 1994. Ta distingiva kriterio di la vera elektiti esas citita da l'Espirito en lua mesajo di Apok.17:8 : « *La bestio qua tu vidis esis, ed ol ne plu existas. Ol mustas acensar de l'abismo, ed irar a perdo. E la habitanti di la tero,* ***ti, di qui la nomo ne esis skribita de la fondo dil mondo en la libro di vivo, <u>astonizesos</u> vidante la bestio****, pro ke ol esis, e ke ol ne plu existas, e ke ol riaparos.* » **La vera elektiti, li, <u>ne astonizesos</u>** vidante realigesar la kozi quin Deo anuncis a li per lua profetala vorto.

Apokalipso 8: La quar unesma trumpeti

La quar unesma punisi di Deo

Verso 1: « *Kande ilu apertis la sepesma sigilo, esis en la cielo silenco di cirkume duima horo.* »

L'aperturo di « *sepesma sigilo* » esas extreme importanta, nam ol permisas la kompleta aperturo dil libro Apokalipso « *sigilita per sep sigili* » segun Apo.5:1. La silenco qua markas ica aperturo donas a l'ago solena soleneso. Ol havas du justifikuri. L'unesma esas l'ideo di la

rupturo di relato inter cielo e tero, kauzita da l'abandono di la Sabato ye la 7ma di Marto 321. La duesma explikesas tale : per la fido, me identifikas ica « *sepesma sigilo* » a « *sigilo di la vivanta Deo* » de la chapitro 7 qua indikas, segun me, la santa sabato sanktigita da Deo de la fondo dil mondo. Ilu memorigis lua importo per facar ol la temo di la quaresma de lua dek imperi. E ibe, me deskovris pruvi qui revelas lua extrema importo por Deo, nia sublima Kreinto. Ma ja en la rakonto di Genezo, me remarkis ke la sepesma dio esis prezentita aparte en la chapitro 2. La sis unesma dii esas traktita en la chapitro 1. Pluse, la sepesma dio ne esas klozita, quale la precedenti, per la formulo « *esis vespero e matino* ». Ta partikulareso justifikas su proverbiala rolo di la sepesma yarmilo en la salvoprojekto di Deo. Sub la signo di eterneso por l'elektiti redemptita per la sango di Iesu Kristo, la sepesma yarmilo esas quale dio sen fino. Por konfirmar to, en la Hebrea Biblo, la Torah, la texto di la quaresma komando esas separita de l'altri e precedata per signo qua postulas tempo di respektema silenco. Ta signo esas la litero « Pé » en Hebrea, e tale izolita, indikanta rupturo en la texto, ol prenas la nomo « pétuhot ». Do la sabata ripozo havas plena justifiko por esar markita da Deo per specala maniero. Depos la printempo 1843, ol kauzis la perdo di la tradicionala protestanta fido heredinta la katolika « sundio ». E depos la sama probo, ma en autuno 1844, ol ri-divenis la signo di aparteno a Deo, quale Ez.20:12-20 donas a ol: « *Me donis a li anke mea sabati kom signo inter me e li, por ke li savus ke me esas YaHWéH qua santifikas li…/…Santigizez mea sabati, e ke li esez inter me e vi signo per qua on savas ke me esas YaHWéH, vua Deo.* » Nur per il, la elektito povas tiam enirar la sekreto di Deo e deskovrar la preciza programo di sua revelita projeto.

To dicas, en la chapitro 8, Deo mencionas sequenco di mesaji de maledikto. To kondukas me a regardar la vereso di la sabato sub l'aspekto di la maledikti qua lua abandoneso, da la kristani depos la 7ma di marto 321, genitis en chaini dum la kristana epoko. To esas cetere quo la verso qua venas konfirmos per ligar la temo di la sabato a la «*sep trompeti*», simboli di « sep punisi » divina qua frapos la nekredemeso kristana de la 7ma di marto 321.

Verso 2 : « *E me vidis la sep angeli qui stacas ante Deo, e sep trompeti donesis a li.* »

La unesma de la privileji obtenita per la sanktigo di la sabato di la sepesma dio, sanktigita ipsa per Deo, esas komprenar la senco quan lu donas a la temo di la « *sep trompeti* ». Per la formo di la aprocho quan lu recevas, ca temo komplete apertas la intelekto dil elektito. Nam ol aportas la pruvo di la akuzo di la « *peko*» citita en Dan.8:12 kontre la Kristana Asemblo, da Deo. Efektive, ca « sep punisi » ne esus infliktita da Deo se ca peko ne existus. Plus, en la lumo di Levitiko 26, ca punisi esas justifikata per la malamo di lua komandi. En l'antiqua pakto, Deo ja adoptis la sama principo, por punisar la neyusteso di la karnala Israelo, nefidela e koruptita. La Deo kreanto e legifanto qua ne chanjas, donas a ni ibe, bela pruvo. La du pakti esas submisata a la sama exaji di obado e fideso.

L'aceso a la temo di « *trompeti* » permisas demonstrar la sukcesiva kondamni di omna kristana religioni: katolika, ortodoksa, protestanta de 1843, ma anke adventista de 1994. Ol revelas anke la universala puniso di la « *sisesma trompeto* » qua frapos li ensemble ante la fino di la tempo di graco. On povas do mezurar lua importo. La « *sepesma trompeto* » ligita a la reveno di Kristo, do, l'ago direta di Deo, esos traktita aparte, quale la sabato, en la chapitro 11, pose ol esos larje developita en la chapitri 18 e 19.

Sur la lasta 17 yarcenti de 321, o plu precize 1709 yari, 1522 yari esis markita da la malediki koaktita da la transgreso di la sabato til lua riestabliso programita por la yaro 1843 en la dekreti di Dan.8:14. E de ca dato di lua riestabliso til la reveno di Iesu Kristo en 2030, la sabato ofris lua benedikto dum nur 187 yari. La sabato do plu longe nocis la homi nefidela kam benedikis la elektita fideli. La malediko vinkas e ca temo do havas sua loko en ca chapitro 8 qua prezentas la divina malediki.

Verso 3 : « *E altra angelo venis, e stacis sur l'altaro, havanta ora incensuyo; multa parfumo donesis a lu, por ke lu ofruz ol, kun la preghi di omna santi, sur l'altaro di oro qua esas avan la trono.* »

En Daniel 8:13, pos citar « *la peko dezolanta* », la santi di la vido mencionis la « *perpetua* » qua koncernis la « *sacerdoce* » cielala « *netransmisebla* » di Jesus-Kristo, segun Heb.7:23. Sur la tero, de 538, la papala rejimo deprenis ol de lu segun Dan.8:11. En 1843, la rikoncilio kun Jesus-Kristo postulas lua restituco. To esas la skopo di la temo quan ni abordas en ca verso 3 qua apertas la cielo e montras a ni Jesus-Kristo en lua simbolala rolo di supera sacerdoto cielala intercesanto por la peki di lua elektiti, e di li sola. Tenar en mento, ke sur la tero, inter 538 e 1843, ca sceno e ca rolo parodiesas e uzurpesas da l'aktiveso di la romana katolika papi qui sucesas en la tempo, konstante frustrante Deo de lua legitima yuro suverena suprema.

Pro ke ol esas prezentita en ca chapitro 8 e pro ke ol cesis samtempe kam l'abandono di la sabato, ca temo pri l'interceso di Iesu-Kristo esas prezentita a ni, anke, sub l'aspekto di la malediko di la halto di ca interceso por la multa kristani, nekoncianta viktimi di la "sundio" pagana Romana; to, mem e precipue, pos lua trompanta e seduktanta chanjo di nomo: "dimanche" : dio di la Sinioro. Yes, ma di qua sinioro? Ve! La un de infra.

Verso 4 : « *La fumajo de la parfumi acensis, kun la preghi di la santi, de la manuo dil angelo avan Deo.* »

La « *parfumi* » qua akompanas « *la pregi di la santi* » simbolizas l'agreabla odoro di la sakrifiko di Iesu-Kristo. Ol esas lua demonstro di amo e fideso qua igas la preghi di lua elektiti agreabla por lua divina judicio. On mustas remarkar en ca verso l'importo di l'asociado di la vorti « *fumo* » e « *pregi di la santi* ». Ta detalo uzos en Apo.9:2 por indikar la pregi di la falsa protestanta kristani, de la nova situaco establita en 1843.

To quo Deo mencionas en ca verseto esas la situaco qua prevalas inter la apostolala tempo e la maledikata dato di 7ma Marto 321. Ante l'abandono di la sabato, Iesu recevas la pregi di l'elektiti e intercedas por li. Ol esas pedagogiala imajo qua signifikas ke la vertikala relato inter Deo e lua elektiti mantenesas. Ol mantenesos tante kam li atestos fideleco a lua persono e lua instruado di vereso, til 321. En 1843, la sacerdotal ofico di Iesu *riprender* tota lua benedikta agado favore di la santa elektita adventisti. Tamen, inter 321 e 1843, reformisti profitis de lua graco, quale ti de l'epoko di *Tiatira*.

Verso 5: « *E l'anjelo prenis l'incensuyo, plenigis ol per fairo de l'altaro, e jetis ol sur la tero. E esis vocifado, tondri, fulmini, e ter-tremo.* »

L'ago deskriptita esas videble violenta. Ol esas ta di Jesus-Christ ye la fino di lua intercedanta ministreso kande venas la horo di la fino di la tempo di graco. La rolo di « *l'altaro* » finas, e « *la fairo* », imajo di la morto expiacala di Jesus-Christ, esas « *jetita sur la tero* », postulanta la puniso di ti qui subestimatis ol, e por kelki, desprizis ol. La fino dil mondo markizita per l'interveno direta di Deo esas evocata hike per la formulo-kleo revelita en Apo.4:5 e Exo.19:16. La superflugo di la epoko kristana finas sur ica advento « adventista » di Jesus-Christ.

Same kam por la sabato, la temo di la ciela interceso di Jesus-Kristo esas prezentita sub l'aspekto di la malediko di lua aresto inter 321 e 1843. La santi qui questionas l'Espirito pri ol, en Dan.8:13, havis bona racioni por volar savar la tempo kande la sacerdoteso « *perpétuel* » riprenezus da Jesus-Kristo.

Noto : Sen questionar la precedanta interpretado, duesa expliko prenas tota sua senco. En ca duesa interpretado, la fino di la temo di l'interceso di Iesu-Kristo povas esar ligita a la dato di la 7ma di marto 321, momento ube l'abandono di la sabato da la kristani duktas Deo en iraco qua esos expiacita da la westala kristanaro, per la moyeno di la « *sep trompeti* » qui venas de la verso 6 qua sequas. Ca duopla expliko esas des plu justifikita ke l'abandono di la sabato portas konsequi til la fino di la mondo, en 2030, yaro ube per lua retro vidinda

glorioza, Iesu-Kristo forprenos por sempre de la papala rejimo romana e lua lasta protestanta suporto americana, lia falsa pretendo servar e reprezentar lu. Iesu ripremos lore sua titulo di « *Chef* » dil Eklezio uzurpita da la papeso. Efektive, kontraste a la fidela elektiti, la falinta nekredema kristani ignoros la dekreturo di Dan.8:14 ed olua konsequi til la fino dil mondo; quo justifikas lia teroro kande Jesus revenas segun la docado di Apo.6:15-16. Ante 2030, la sis unesma « *trompeti* » realigos su inter 321 e 2029. Per la « *sisesma trompeto* », lasta admono-puniso ante la finala extermeno, Deo punas tre severe la rebela kristani. Pos ca sisesma puniso, Ilu organizos la kondicioni por la lasta universala fido-probo, ed en ca kuntexto, la revelita lumo esos proklamata e konocata da omna supervivanti. Ante demonstrita vereso, la elektiti e la falinti per lia libera selekto avancos aden morto-minaco vers lia finala destino, qua esos: eterna vivo por la elektiti, definitiva ed absoluta morto por la falinti.

Verso 6 : « *E la sep angeli qui havis la sep trumpeti preparis su por sonar.* »

De ca verso, la Spirito propozas a ni nova superflugo di la kristana epoko, uzante kom temo la « *sep trompeti* » to esas, « sep punisi » sucesive distributita dum la kristana epoko de la 7ma di marto 321, yaro en qua « *la peko* » oficale e **civile** establisesis. Me memorigas ke en la prologo di Apokalipso 1, « *la voco* » di Kristo esas ja komparata a la sono di « *trompeto* ». Ta instrumento uzata por avertar la populo, en Israel, portas en su tota la signifiko di la revelo Apokalipso. La averto avertas kontre la kaptili preparita da l'enemiko.

Verso 7 : « *L'unesma sonis. E esis grelo e fairo mixita kun sango, qua esis jetita aden la tero; e la triesma parto de la tero brulesis, e la triesma parto de l'arbori brulesis, e omna verda herbo brulesis.* »

Unesma puniso : ol eventis inter 321 e 538, per diversa invadi di la Romana imperio da populi nomizita "barbari". Me remarkas precipue la populo di la "Huni" di qua la chefo Atila dicis esar, kun yusta motivo, la "flago di Deo". Flago qua metis parto di Europa a fairo e sango; la nordo di Gallia, la nordo di Italia e Pannonia (Kroatia e la westo di Hungaria). Ilu havis la devizo, ho, tam famoza! "Ube mea kavalo pasas, l'herbo ne rikreskas". Lua agi esas perfekte rezumita en ca verseto 7; mankas nulo, omno esas ibe. « *La grelo* » esas la simbolo di la devastado di la rekoltaji e « *la fairo* » ta di la destruktado di la konsumebla materii. E komprenende, « *la sango jetita sur la tero* » esas la simbolo di homala vivi mortigita per violento. La verbo « *jetita* » indikas la iraco di la Deo kreinto, legifanto e salvanto qua inspireskas e direktas l'ago pos « *jetita la fairo dil altaro* » en la verso 5.

Paralelale, en Lev.26:14 til 17, ni lektas : « *Ma se vu ne askoltas me e ne praktikas omna ta komandi, se vu desprizas mea legi, e se vua animo abominas mea reguli, tante ke vu ne praktikas omna mea komandi e ke vu ruptas mea pakto, hike esas to quo me agos a vu. Me sendos a vu teroro, konsumado e febro, qua igos vua okuli langoroza e vua animo sufrinta ; e vu semos vane vua semini : vua enemiki manjos li. Me turnos mea vizajo kontre vu, e vu batigos ante vua enemiki ; ti qui malamas vu dominacos super vu, e vu fugos sen ke on persequos vu.* »

Verso 8 : « *La duesona sonis. E ulo simila a granda* ***montardo inflamita*** *per fairo esis jetita en la maro; e la triimo de la maro divenis sango,* »

Duesona puniso : la klefo di ca imaji esas en Jer.51:24-25 : « *Me repagizos a Babilono ed a omna habitanti di Kaldea omna malo quan li facis a Zion ante vua okuli, dicis YaHWéH. Videz, me esas iracoza kontre tu, monto di destrukteso, dicis YaHWéH, Kontre tu qua destruktis tota la tero! Me extensos mea manuo sur tu, Me rulos tu de supra la roki,* ***E me facos tu monto inflamita.*** » En ca verso 8, la Spirito mencionas la papala Romana rejimo sub lua simbolala nomo di « *Babilono* » qua aparos sub la formo « *Babilono la granda* » en Apo.14:8, 17:5 e 18:2. « La fairo » korespondas a lua personaleso, evocanta tam la fairo qua konsumos ol ye la reveno di Kristo e la lasta judicio, kam la fairo quan ol uzas por inflamar per odio ti qui aprobas e suportas ol: la Europana monarki e lia katolika populi. Hike kam en Daniel, « *la maro* » reprezentas la homaro koncernata da la profetala kovro; la homaro di

anonima populi esence restinta pagana malgre la aparenta kristana konverti realigita. La unesma konsequo di l'instaligo di la papala rejimo, en 538, esas atakar populi por konvertar li per armita militala forco. La vorto « *monto* » signifikas potenta geografiala desfacileso. Ol esas la vorto qua konvenas por definar la papala rejimo qua, enemiko di Deo, tamen esas vokita da lua divina volo; to por donar hardigo a la religiala vivo di nekredema kristani tradukita per persekuti, suferi e morti inter li e la populi exterlanda de diferanta religii. La koaktita religio esas novajo pro la transgreso di la santa sabato di Deo. On devas a ol, la nenecesa masakri di koaktita konverti facita da Karolus la Granda e l'ordini di la Krucomiliti direktita kontre la Mohamedana populi, lanco da papo Urbano la 2ma; omna kozi profetizita en ca « *duesma trumpeto* ».

Verso 9: « *e la triimo di la kreituri qui esis en la maro e qui havis vivo mortis, e la triimo di la navi pereis* ».

La konsequi esas universala e duras til la fino dil mondo. La vorti « *maro* » e « *navi* » trovos sua signifiko en la konflikti kun la Mohamedani de la Mediteraneo, ma anke kun la populi de Afrika e Sud-Amerika ube la konquestanta katolika kredo impozita produktos terorinda masakri di indijena populi.

Samatempe ni levas en Lev.26:18 til 20 : « *Se, malgre to, vu ne ascoltas me, me punos vu sep foyi plu pro vua peki. Me frakasesos la fiereso di vua forteso,* ***me rendos vua cielo quale fero****, e vua tero quale kupro. Vua forteso exhausos su vana, vua tero ne donos lua produktaji,* ***e l''arbori di la tero ne donos sua frukti.***» En ca versiklo, Deo anuncas religiala hardigo qua en la kristana epoko realigesas per la transiro di Roma de paganismo a papismo. Notizas l'intereso ke okazione di ca chanjo, la Romana dominaco abandonas la « Kapitolo » por instalar la papeso en la palaco di Laterano, situita precize sur la « Caelius », to esas, la cielo. La papala harda rejimo konfirmas la profetizita religiala hardigo. La frukto di kristana fideso chanjesas. La dolceso di Kristo remplasesas da agresiveso e krueleso ; e la fideleso por la vereso transformas su en nefideleso e zelo por religiala mentio.

Verso 10 : « *La triesma sonis. E falabis de la cielo granda ardoranta stelo quale torcho; ed ol falabis sur la triimo di la riveri e sur la fonti di l''aqui.* »

Triesma puniso : La malo generita intenseskas e atingas lua kulmino vers la fino di la mez-epoko. La progresi di mekanikal imprimado favorizas la publikigo di la santa Biblo. Lezante ol, elektiti deskovras la veraji quin ol instruktas. Ol justifikas tale la rolo di la "*du atestanti*" quin Deo donas ad ol en Apok.11:3 : "*Me donos a mea du atestanti la povo profetesar, vestizita per saki, dum mil duacent sisadek dii*." Favorizante lua propra religiala dogmi, la katolika fido, nur apogas su sur la Biblo por justifikar la nomi di la santi quin ol igas adorar da lua subisanti. Nam la posedo di Biblo esas kondamnita da ol ed ol expozas la posedanto a torturo e morto. Esas la deskovro di la bibla verajo qua justifikas l'imajo donita en ca verseto : "*E falas de la cielo granda ardanta stelo quale torcho*». La fairo ankore adheras a l' imajo di Roma simbolizita ica-foye per « *granda ardanta stelo* » quale la « *granda inflamita monto* ». La vorto « *stelo*» revelas lua pretendeso a « *lumizar la tero* » religioze segun Gen.1:15 ; e to en la nomo di Iesu-Kristo di qua ol pretendas esar l' imajo di la vera « *torcho* », porto-lumilo a qua ol esas komparata en Apok.21:23. Ol esas sempre tam « *granda*» kam ye lua komenco, ma lua persekutanta fairo ampligesis, pasante de la stando « *inflamita* » to that of « *ardanta*». The explanation is simple, denounced by the Bible, her anger is all the greater as she is forced to openly oppose God's chosen ones. Which according to Rev.12:15-16 forces her to move from the strategy of « *serpento* » cunning and deceitful, to that of « *drako* » openly persecuting. Her adversaries are not only God's peaceful and docile elect, there is also and especially before her, a false Protestantism, more political than religious, for it ignores the orders given by Jesus Christ and taking up arms, it kills, slaughters as much as the Catholic camp. The « *trido di fluvii* » do, parto di la populi di Kristana Europa,

subisas la katolika agreso same kam « *la fonti di aquo* ». La modelo di ta fonti di aquo esas Deo ipsa segun Jer.2:13 : « *Nam mea populo komisis duopla peko: Ili abandonis me, qua esas fonto di vivanta aquo, por exkavar cisterni, krevisita cisterni, qui ne retenas l'aquo.* » En plurala, en ca verseto, la Spirito indikas per « *la fonti di aquo* » la elektiti formacita segun l'imajo di Deo. Johan 7:38 konfirmas, dicante : « *Ta qua kredas a me, fluvii di vivanta aquo fluos de lua sino, quale dicita en la Skriburo.* » Ta expresiono anke indikas per fingro la praktiko di bapto di infanti qui de lia nasko, sen esar konsultata, recevas religiala etiketo qua igos li subjekti di religiala kauzo ne-selektita. Kreskante, li unesmafoye prenos armi e mortigos opozanti pro ke lia religiala etiketo postulas to de li. La Biblio kondamnas ca principo pro ke ol deklaras : « *Ta qua kredos e baptizesos salvesos, ma ta qua ne kredos kondamnesos* (Mark 16:16) ».

Verso 11 : « *La nomo di ta stelo esas Absinto ; e la triimo de l'aqui divenis absinto, e multa homi mortis pro l'aqui, pro ke oli divenis bitra.* »

En opozo a la pura e dolciganta aquo qua indikas la Biblo, skribita vorto di Deo, la katolika instruktado esas komparata a "*l'absinto*", amara, toxika, e mem mortigiva drinkajo; to esas juste, nam la finala rezulto di ca instruktado esos la fairo di la "*duesma morto di lasta judicio*". Parto, "*la triimo*" de la homi, esas transformita da la katolika o falsa protestanta instruktado recevita. "*La aquo*" esas samatempe la homi e la biblia instruktado. En la 16ma^{ma} yarcento, l'armizita protestanta grupi misuzas la Biblo e lua docado, ed en l' imajo di ca verseto, la homi mortigesas da homi e da la falsa religiala docado. To, pro ke la homi e la religiala docado divenis bitra. Deklarante ke la "*aqui divenis bitra*", Deo donas respondo a akuzo di la "*suspekto di jaluzeso*" restinta suspenda depos Apo.6:6 en la *3ma siglilo*. Ilu konfirmas, ye la horo kande lua skribita vorto venas facar ol, l'akuzo di adultero qua ilu portas kontre l'Asemblo depos la 7ma di marto 321, qua precedis l'epoko di la religioze oficialigita adultero nomizita Pergamo en Apo.2:12 por 538.

Paralela, ni lektas en Lev.26:21-22 : «*Se vu rezistas a me e ne volas audar me, me frapar vu sep foye plu segun vua peki. Me sendos kontre vu la animali di la agro, qui privos vu de vua infanti, qui destruktos vua brutaro, e qui reduktos vu a mikra nombro; e vua voyi esos dezerta.*» La paralela studio di Lev.26 e di la*3ma trumpeto*di Apokalipso revelas la judicio qua Deo portas sur la komenco di la tempo di la Reformo. Lua vera elektiti restas pacoza e rezignita, aceptanta la morto o kaptiveso kom vera martiri. Ma exter lia sublima exemplo, Il ne vidis nur «*bestii* » kruela qui konfrontas, maxim-multa-kaze, pro personala orgolo, e qui mortigas homi kun la feroco di karnivora feroci. Ta ideo prenos formo en Apok.13:1 e 11. Ol esas la kulmino di la tempo ube, en la normo di **l'aflikto,** l'Elektita esas kondukata « *en la dezerto* » (= probo) en Apok.12:6-14 kun la « *du atestanti* » bibla skribaji di Deo de Apok.11:3. La netolerema rejio di la papeso profetizita por 1260 yari finos.

Verso 12: « *La quaresma sonis. E la triimo di la suno frapesis, e la triimo di la luno, e la triimo di la steli, por ke la triimo obskureskis, e ke la dio perdis triimo de sua klaro, e la nokto same.* »

Quaresma puniso : La Spirito igas hike en imajo la « *granda tribulo* » anuncita en Apo.2:22. En simboli, ol revelas a ni lua efekti : parte, « *la suno* », simbolo di la lumo di Deo frapesas. Same, parte, « *la luno* », simbolo di la religiala kampo di tenebri qua koncernas, en 1793, hipokrita katoliki e protestanti, anke frapesas. Sub la simbolo « *stelaro* », parto di la kristani nomizita *por lumizar la tero* individue anke frapesas. Qua do povas tante frapar la vera e falsa religiala lumo kristana? Respondo: l'ideologio di ateismo konsiderata kom la granda lumo di l'epoko. Lua lumo eklipsas omna altra. La skriptisti qui kompogas libri pri ca temo esas alte estimata e nomizita ipsa « lumizi », quale Voltaire e Montesquieu. Tamen, ca lumo unesme destruktas homala vivi en cheno, versante sango fluade. Pos la kapo di rejo Louis XVI e di lua spozino Marie-Antoinette, ti di praktikanti katolika e protestanta falias su sub la gilotini di la revolucioneri. Ica ago di divina yusteso ne justifikas ateismo; ma la fino

justifikas la moyeni, e Deo ne povas abatar la tirani nur per opozar a li tiraneso supera, plu potenta e plu forta. « *La povo e la forteso* » esas a la Sinioro en Apok.7:12.

Paralelale, ni lektas en Lev.26:23 til 25 : « *Se ica punisi ne korektas vu e se vu rezistas a me, me anke rezistos a vu e frapos vu sepople plu pro vua peki.* ***Me venigos kontre vi la espado, qua venjos mea pakto*** *; kande vi kunvenos en vua urbi, me sendos la pesto meze de vi, e vi esos livrata a la manui dil enemiko.* ». « *L'espado qua venjos mea pakto* », to esas vere la rolo qua Deo donis a l'ateista nacionala rejimo Franca per livrar a lu la kulp-kapi di spiritala adultero komisita kontre lu. Quale la pesto dil verseto, ca ateista rejimo aktivigis principo di masiva exekuto tale ke la exekutanti di hiere divenis la viktimi di morge. Segun ca principo, ca infernala rejimo semblis devorar la tota homaro en la morto. Pro to, Deo donos a lu la nomo « *abismo* », la « *bestio qua acensas de l'abismo* », en Apo.11:7 ube ilu developas lua temo. To pro ke en Gen.1:2, ca nomo signifikas la tero senviva, senforma, kaotika e ke fine, la sistematika destruktado entreprenita da l'ateista rejimo riproduktus. Exemple, ni trovas la sorto di la katolika e monarkiista Vendée rinominita « Vengé » da la revolucioneri di qua la projeto esis facar ol dezolata e nehabitata tero.

Verso 13 : « *Me regardis, ed me audis aglo qua flugis meze dil cielo, dicante per lauta voco : Ve, ve, ve a la habitanti di la tero, pro la altra soni di la trumpeto di la tri angeli qui sonoros!* »

La Franca Revolucion produktis lua mortigiva efekti ma ol atingis la skopo dezirata da Deo. Ol haltigis la religiala tiraneso, e pos ol, la toleremeso impozis su. To esas la momento kande, segun Apo.13:3, « *la bestio di la maro* » katolika esis « *vundita til morto ma sanigita* » pro la potenta autoritato di « *l'aglo* » napoleonala, prezentita en ca verseto, qua rihabilis ol per lua Konkordato. « … *aglo qua flugas en mezo dil cielo*» simbolizas la kulmino di la dominaco dil imperiestro Napoleon 1er. Ilu expansis sua dominaco super omna Europana populi e faliis kontre Rusia. Ta selekto propozas a ni granda precizeso pri la datizo di eventi, la periodo 1800 til 1814 esas do sugestata. La enorma konsequi di ca regno konstituas solida referenco qua do justifikas l'arivo che la turnopuntodato di Daniel 8:14, 1843. Ca importanta rejimo en la historio di la lando Francia divenas, por Deo, portanto di terorizo anunco, nam pos ol, la universala Kristana fido eniros la tempo en qua ol frapesos da Deo per tri granda «*desfortuni* ». Ripetita tri foyi, ol esas la perfekteso di « *desfortuno* » ; to pro ke enirante la yaro 1843, quale Apo.3:2 docas, Deo postulas de Kristani, qui pretendas la salvo di Iesu-Kristo, ke li fine kompletigas la Reformo komencita depos 1170, dato kande Petro Valdo restauracis integre la biblikal vereso, e ke li produktas « *perfekta verki* » ; ca perfekteso esas postulata en Apo.3:2 e per la dekretado di Daniel 8:14. La konsequi di lua eniro en apliko aparas hike sub la formo di tri granda « *desfortuni* » qua ni studos nun aparte. Me precizigas ankore ke to quo igas ca periodo di religiala paco, paradoxale, granda « *desfortuno* », esas la heredajo di Franca nacionala ateismo qua imprinas e, til la fino dil mondo, imprinos la menti di westala homi. To ne helpos li por exekutar la reformi exijata da Deo de 1843. Tamen ja, la « *sisesma sigilo* » di Apo.6:13 ilustris l'unesma de ca « *desfortuni* » per l'imajo di « *falo di steli* » komparita a « *verda figi* », do ne aceptinte la kompleta spiritala maturesko exijata da Deo de 1843. E la cielala signo di l'averteso di Deo esis donita ye la 13ma di Novembro 1833 samatempe kam la sugestita epoko di l'anunco di la tri granda «*desfortuni* » di la versajo studita.

En lua revelo, l'Esprito mencionas l'expreso «*habitanti di la tero*» por indikar la homi celita da la tri granda « *desfortuni*» profetizita. Esante separita de Deo e dividita pro lia nekredemeso e peko, l'Esprito ligas li a «*la tero* ». Kontree, Jesus indikas sua vera elektita fideli per l'expreso « *civitani de la rejio dil cieli* »; lia patrio ne esas « *la tero* » ma « *la cielo* » ube Jesus havas « *preparis loko* » segun Ioannes 14:2-3. Do, omna-foye ke ca expreso « *habitanti di la tero* » esas citita en l'Apokalipso, ol indikas la rebela homaro separita de Deo en Jesus-Kristo.

Apokalipso 9: la 5ma e 6ma trompeti
La « *unesma* » e la « *duesma granda desfelico* »

La *5ma trompeto*: La « *unesma granda desfelico* » por la protestanti (1843) e la adventisti (1994)

Noto : En unesma lektado, ca temo di la « *5ma trumpeto* » prezentesas en simbolala imaji la judiko qua Deo portas sur la protestanta religioni falinta en desfavoro depos la printempo 1843. Ma ol aportas pluiganta instrukti qui konfirmas la profetala anonci donita a nia fratino adventista di la sepesma dio, Siorino Ellen Gould White, qua Iesu selektabis kom mesajero. Elua profetala laboro lumizis precipue la tempo di la lasta probo di finala fido; elua predicioni esos konfirmata en ca mesajo. Ma quo nia fratino ne savis, esas ke triesma adventista expekto esis programita da Deo por probar, l'adventista eklezio di la sepesma dio ipsa. Certe, ca triesma expekto ne havas la publika developo di la du precedanta, ma la grandeso di la revelita nova veraji ligita a ol kompensas ca aparenta febleso. Pro to, esinte testita da Iesu-Kristo inter 1983 e 1991 en Valence-sur-Rhône, Francia, ed en l'Insulo Maurico, pos elua rejekto di elua lasta profetala lumizi, la oficala institucala adventista docanto esis « *vomo* » da la Salvanto di ani en 1994, dato konstruktita per l"uzo di « *kin monati* » profetala di la versi 5 e 10 di ca chapitro 9. Pro to, en duesma lektado, ica imajala judikado facita da la Sinioro kontre la diversa aspekti di la protestanta fido aplikesas a la sepesma-dia adventismo institucionala falinta en apostazeso, a sua turno, per refuzo di la profetala lumo divina; to, malgre l"averti donita da Ellen G. White en la chapitro « la refuzo di la lumo » di elua libro adresita a la adventista docisti « La Evangeliala Ministerio ». En 1995, la oficala alianco di adventismo kun protestantismo venis konfirmar la justa judikado

profetizita da Deo. Notinda esas ke la du fali havas sama kauzo: la rejekto e desestimo por la profetala vorto propozita da Deo, da servanto quan Il selektis por ta tasko.

La « *desfortuno* » esas la horo di malajo di qua l'instiganto ed inspiranto esas Satan l'enemiko di Jesus e di lua santi elektita. L'Espirito revelos a ni per imajo, quo divenas dicipulo di Jesus-Kristo kande ilu esas repulsita da il por esar livrata a la diablo; quo konstituas lore, vera granda « *desfortuno* ».

Verso 1 : « *La kinesma sonis. E me vidis stelo qua falis de la cielo adsur la tero. La klefo di la puto di l'abismo donesis a lu,* »

Un « *kinesma* », sed granda averto esas adresita a l'elektiti di Kristo apartigita de 1844. « *La stelo qua falis de la cielo* » ne esas « *la stelo Absinto* » de la precedanta chapitro qua ne esas « *falis* », « *sur la tero* », ma « *sur la riveri e la fonti de aquo* ». Ol esas ta de l'epoko « *Sardes*» ube Jesus memorigas ke il « *tenas la sep steli inter lua manui* ». Por lua « *verki* » deklarita « *neparfekta* », Jesus jetis aden tero, « *la stelo* » dil protestanta mesajero.

La adventista probo markesis en la printempo 1843 per la fino di unesma expekto di la reveno di Iesu-Kristo. Duesma expekto di ca reveno finis ye la 22ma di oktobro 1844. Nur pos ca duesma probo, Deo donis a la vinkanti la konoco e la praktiko di lua santa sabato di saturdio. Ta sabato lore asumis la rolo di la "*sigilo di Deo* » qua esas citita en la verso 4 di ca chapitro 9. La siglago di lua servisti do komencis pos la fino di la duesma probo, en l'autuno 1844. La ideo esas la sequanta: l'expreso « *qua falis* » atingas la dato di la printempo 1843, fino di la dekretajo di Dan.8:14 e fino di l'unesma adventista probo, en opozo kun ta di l'autuno 1844 qua markas la komenco di la siglago dil elektita vinkanti e di la temo di ca « *5ma trumpeto*», di qua la skopo por Deo esas revelar la falo di la protestanta fido e di l'adventismo qua facos alianco kun lu pos 1994, fino di la « *kin monati* » profetizita en la versi 5 e 10. Do, dum ke la « kin monati » di ca temo komencas en l'autuno 1844, kuntexto di la komenco di la siglado, kom precipua temo, la protestanta fido « *falis* » ante ca dato, de la printempo 1843. On povas konstatar quale la revelo di Deo respektas kun precizeso la historiala fakti. La du dati 1843 e 1844 havas singla preciza rolo ligita a li.

Liberigita da Iesu qua livras ol a la diablo, la protestanta fido falis en la «*puto*» o «*la profundaji di Satan*» katolika, quin la Reformisti ipsa denuncis dum la Reformo en Apok.2:24. Subtil, per dicar ke ol falas «*sur la tero*», la Spirito konfirmas l'identeso di la protestanta fido simboligita per la vorto «*tero* » qua memorigas lua departo de katolikismo nomizita « *maro* » en Apo.13 e 10:2. En la mesajo di « *Filadelfia* », Jesus prezertas « *pordi* » apertita o klozita. Hike, klefo apertas a li tre diferanta voyo, nam ol igas li atingar « *l'abismo* » simbolo di la desaparigo di la vivo. Ol esas la horo kande, por li, « *la lumo* divenas *tenebri* » e « *la tenebri* divenas *lumo* ». Adoptante heredajo la principi di republikana filozofiala pensi, li perdas vidar la reala santeso di la fido purigita per la sango di Jesus Kristo. Notigez la precizeso « *ilu recevis* ». Ta qua donas a singlu segun lua verki, esas Iesu-Kristo la divina Judicianto. Nam anke il esas la gardero di la klefi; « *la klefo di David* » por la elektiti benediktita en 1873 e 1994, segun Apok.3:7, e « *la klefo di l'abismo* » por la falinti di 1843 e 1994.

Verso 2: "*e ol apertis la puto di l'abismo. E de la puto acendis fumo, quale la fumo di granda forno; e la suno e l'aero obskureskis per la fumo de la puto.*"

La protestanta fido chanjas mastro e destino, e lua agi similesas chanjesas. Ol atingas do la ne-enviinda sorto di suportar la destruktado di la lasta judicio per la "*fairo* » de la « *duesma morto* » qua esos mencionita en Apok.19:20 e 20:10. Prenante l'imajo « *de lageto di fairo e sulfo* » ica « *fairo* » de la lasta judicio esos « *granda forno* » qua minacas la violacanti di la komandi di Deo deklarita sur monto Sinai segun Exod.19:18 : « *La monto Sinai esis tote en fumajo, pro ke l'Eterno decensis ibe meze la fairo;**ca fumajo acensis quale la fumajo di forno**, e la tota monto tremetis forte.*» L'Espirito uzas pose la cinematografala tekniko nomizita « retroiro », qua revelas l'agi facita dum ke, ankore vivanta, la falinti servis la diablo.

La vorto « *fumajo* » havas duobla signifiko : tiu de la fairo de « *la granda forno* » pri qua ni lektas en Apok.14:11 : « *E la fumajo di lia tormento acendas aden la seculi di seculi; e li ne havas repozo nek dio nek nokto, ti qui adoras la bestio e lua imajo, e irgu qua recevas la marko di lua nomo* », sed anke tiu de la « *preki di la santi* » segun Apok.5:8, hike, tiuj de la falsa sanktuloj. Pro abundanta religiala agado manifestita per preghi justifikas ta vorti quan Jesusu adresas a lu en *Sardes*, en 1843 : « *Tu semblas vivanta; ma tu esas mortinta* ». Mortinta, e dufoye mortinta, pro ke la sugestita morto esas « *la duesma morto* » de la « *lasta judicio* ». Ta religioza aktiveso trompas omnu excepte Deo e lua elektiti quin Ilu lumizas. Ta generala trompeso esas « intoxiko » quale dicis la moderna mondo. E esas vere l'ideo di intoxikeso qua l'Espirito sugestas per l'imajo di « *la fumajo* » qua difuzas aden « *l'aero* » til obskurigar « *la suno* ». Se ca lasta esas la simbolo di la vera divina lumo, ta di « *l'aero* » indikas la rezervita domajno di la diablo, nomizita « *la princo di la povo di l'aero* » en Eph.2:2, e qua Jesus nomizas « *la princo di ca mondo* » en Johan.12:31 e 16:11. En la mondo, l'intox havas kom skopo maskar veraji qui mustas restar sekreta. Sur religiala nivelo, esas la sama kozo : la verajo esas nur por l'elektito. La multopligo di protestanta grupi efektive efikis maskar l'existo di la sepesma-dia adventista kredo; til 1995 kande li aceptis ol en sua rangi pro lua « *granda desfeliceso* ». En ca nova spiritala situo, li esos la viktimi di la *duesma morto* qua transformos en *fornajo* ardanta la surfaco di la tero. La mesajo esas teroriganta e on povas komprenar ke Deo ne propozis ol klare. Ol esas rezervita por l'elektiti por ke li komprenas a qua sorto li eskapis.

Verso 3: « *Ek la fumajo ekiris lokusti, qui dispersis su sur la tero; ed a li esis donita povo quale la povo quan havas la skorpioni di la tero.*»

La pregi simbolizita per « *la fumuro* » ekiras de la buxi e menti di la falinta protestanti, do homi e mulieri simbolizita per « *lokusti* » pro lia granda nombro. To esas vere multitudi di homala kreituri qui falis en 1843 e me memorigas, en 1833, dek yari antee, la Sinioro donis ideo pri ca multitudo per « la falo di la steli » plenumita nokte ye la 13ma di Novembro 1833 inter noktomezo e 5 hori matine, segun l'okulatestamento historiala. Unafoye itere, l'expreso « *sur la tero* » portas la duopla senco di terala extenso e protestanta identeso. Qui aprecias la « *lokusti* » devastanta e ruiniganta? Ne la farmisti, e Deo ne plu aprecias la kredanti qui trahizas Il e laboras kun l'adversario por destruktar lua rikolto di elektiti, pro to ca simbolo aplikesas a li. Pose, en Ezekiel 2, ta kurta chapitro di 10 versi, la vorto « *rebelanta* » citizesas 6 foyi por designar la « *rebelanti* » Judi qui Deo traktas « *d'espini, d'arbusti e skorpioni* ». Hike, ca termino « *skorpiono* » koncernas la rebela protestanti. En la verso 3, l'aludo a lua povo preparas l'uzo di subtila simbolo maxim importanta. La povo di « *skorpioni* » esas pikar mortige lia viktimi per la dardo di lia « *kaudo*». E ca vorto « *kaudo* » prenas en la penso divina, fundamentala signifiko revelita en Yeshayahu 9:14 : « *la profeto qua instruas la mento esas la kaudo* ». La animali uzas lia « *kaudo* » por chasar e flogar la mushi ed altra parazita insekti qui jenas li. Hike, ni trovas l'imajo di la falsa « *profetino Jezabel* » qua pasas sua tempo floganta e doloriganta Deo e lua nefidela servisti trompita. La praktiko di volontala flogado por expiacar la peko esas cetere parto de la docado di la katolika kredo. En Apo.11:1, l'Espirito konfirmas ica komparo uzante la vorto « *kano* » a qua la klefo Esaïe 9:14 donas la sama signifo kam la vorto « *kaudo* ». Ta imajo di la papala eklezio aplikas su anke, de 1844, a la falinta protestanta kredinti qui divenis por Deo profeti qui instruas la mentio, to esas, falsa profeti. La vorto « *kaudo* » sugestita esos klare citita en la verso 10.

La konstrukto di la 3ª expektado adventista (ca tempo, di la sepesma dio)

Verso 4 : « *On dicis a li ne domajar la herbo di la tero, nek irga verda kreskajo, nek irga arboro, ma nur a la homi qui ne havis* ***la sigilo di Deo sur la fronto****.* »

Ti « *lokusti* » ne devoras la verda kreskaji, ma li esas nociva por la homi qui ne esas protektata da la « *sigilo di Deo* ». Ta menciono di la «*sigilo di Deo* » konfirmas la kontexto di la epoko ja traktita en Apo.7. La mesaji do esas paralela, chapitro 7 koncernas la elektita siglita e chapitro 9, la falinta abandonita. Me memorigas ke segun Matt.24:24, ne esas posible seduktar autentika elektito. La falsa profeti do seduktas su inter li, unu l'altri.

La precizeso, « ***la sigilo di Deo sur la fronto*** », indikas la komenco di siglado di elektita Adventista servisti di Deo, ye la 23ma di oktobro 1844. La detalo mencionesas justa ante la cito di la periodo di « *kin monati* » profetala di la sequanta verseto; reala duranto di 150 yari qua apogos su sur ca dato.

Verso 5 : « *Ol esis donita a li, ne por mortigar li, ma por tormentar li dum* ***kin monati****; e la tormento quan li produktis esis quale la tormento produktita da skorpiono kande ol pikas homo.* »

La mesajo di Deo kolektas en lua imajo agozi plenumita en diferanta tempi; quo konfuzas e desfaciligas l'interpretado imajala. Ma ta tekniko komprenita e recevita, la mesajo divenas tre klara. Ta verseto 5 esis la bazo di mea anonco pri la reveno di Iesu-Kristo por 1994. On trovas ibe la preciza «*kin monati* » profetala qui, komencante en 1844, permisas establisar la dato 1994. Tamen, por realigar la projeto di Deo, me devis nepre ligar a ca dato la glorioza reveno di Iesu-Kristo. Tale, parte blindigita pri precizigo en la texto qua igus ta espero neposibla, me perserveris segun la volo di mea Kreinto. Efektive, la texto precizigas : « *ol esis donita a li, ne por mortigar li, ma por tormentar li dum kin monati* ». La precizigo « *ne mortigar li* » ne permisis inkluzar la temo di la « 6ma *trompeto* », monstra mortiganta milito, en la tempo kovrita per la «5ma *trompeto* »; la tempo de 150 reala yari. Ma en lua tempo, William Miller ja esis parte blindigita por exekutar ago dezirata da Deo; deskovrar eroro qua permisis riaktivizar l'espero di la reveno di Kristo por l'autuno 1844; falsa eroro, nam la originala kalkuli establisinta la printempo 1843 esas konfirmata hodie en nia lasta kalkuli. La volo e povo di Deo esas suverena e felice por lua elektiti, nulo e nulu povas obstruktar lua projeto. Fakte, ca anonco-eroro duktis oficala adventismo atestar, en 1991, atitudo di desprizo vers espero pri la reveno di Iesu-Kristo anoncita por 1994. E la maxim mala por adventisti esas esar privacita de la lasta profetal lumo qua lumizas, integre, la 34 chapitri dil libri Daniel e Apokalipso, quale singlu povas nun havar la pruvo per lektar ca dokumento. Per to, li anke esas privacita de altra nova lumizi quin Deo donis a me de la printempo 2018 pri lua lego e pri la reveno di Kristo qua revenos, ni savas nun, en la printempo 2030; e to sur nova bazi separita de la profetal konstrukturo di Daniel e Apokalipso. Inter 1982 e 1991, por me, la *kin monati* esis ligita a l'aktiveso di falsa profeti qui devis durar til la reveno di Iesu-Kristo. Konvinkita per ca rezonado, cetere justifikita, me ne vidis la restrikto di tempo qua impozis l'interdikto « *mortigar* ». E en ta epoko la dato 1994 reprezentis la yaro 2000 di la vera nasko di Iesu-Kristo. Me adjuntas ke nulu, ante me, identifikis la kauzo di mea eroro; quo konfirmas acompliso konforma a la volo di Deo. Ni atencez nun la precizeso « *ma tormentar li dum kin monati* ». La formulo esas extreme trompanta nam la « *tormento* » pri qua parolesas ne esas subisata da la viktimi dum la « *kin monati* » profetizita. La « *tormento* » a qua la Spirito aludas esos infliktata a la falinti dum la lasta judicio, ube ol esos kauzata da la bruluri di « *la lago di fairo* », puniso di la « *duesma morto* ». Ta « *tormento* » esas anuncata en la mesajo di la triesma anjelulo di Apo.14:10-11, quan la verseto precedanta mencionis per citar « *la fumajo* » « *de lia tormento* » ; mesajo quan l'adventisti bone konocas, nam ol konsistas ek elemento di lia universala misiono. Antecionte la falo di ca oficala adventismo, la Spirito subtile dicis en ca mesajo « *il drinkos,* ***il anke****, la vino de la furio di Deo versita sen mixuro en la kalico di lua kolero, ed il tormentesos en la*

fairo e la sulfo avan la santa angeli ed avan l'Agno ». Ta precizigo « *il anke* » sucese celas la protestanta kredo, pose l'oficala nefidela adventismo, rejecita en 1994 da Iesu Kristo ipsa. De ta dato, konfirmante lua malediko, ca nova « *rebelo*» unionis l'ekumenikala alianco qua grupigas la katoliki e la protestanti ja separita de Deo. Ma ante la falo di oficala adventismo, la formulo « *il anke* » aplikesis por la falinta protestanti, nam falinte en 1844, li de nun partigos la sorto di la katoliki, la ortodoksi e la falsa judi. Fakte, « *il anke* » koncernas omna ne-katoliki qui honoras la katolik eklezio di Roma, enirante lua ekumenikala alianco, e honorante l'ordinanci di Konstantino 1er : lua « sundio » dominikala, e naskala, (Kristnasko ye la 25ma di decembro). Elektante la singulara formo « *il anke* », prefere ke lua plurala formo « ili anke », la Spirito memorigas a ni ke la religioza elekto esas individua elekto qua responsabiligas, justifikas o kulpozigas vers Deo, l'individuo, e ne, la komunumo; quale « *Noe, Daniel e Iob*qua *ne savus nek filii nek filiini* » segun Ezek.14:18.

La tormenti di la duesma morto di la lasta judicio

Verso 6: «*En ta dii, la homi serchos la morto, ed ili ne trovos ol; ili deziron mortir, e la morto fugos for de li.*»

La idei sequas tre logike. Veninte de mencionar la «*tormenti di la duesma morto* », la Spirito profecias en ca verseto 6, pri la dii di lua aplikeso, qui venos fine di la 7maa yarmilo, ciblita per l'expreso « *en ta dii* ». Ol revelas a ni lore la partikularesi di ca finala puniso tre timeginda. « *Homuli serchos la morto, ma li ne trovos ol; li dezires mortar, e la morto fugos for de li.* ». To quo la homi ne savas, esas ke la korpo di la riresurekto di la malaquanti havos tre diferanta karakterizivi kam ti di la nuna karnala korpi. Por lia finala puniso, la Deo kreinto rikreez sua vivo, igante ol kapabla prolongar su en koncianta stato til la destruktado di lia lasta atomo. Plus, la dureso di la sufero-tempo esos adaptita individue por singla persono, segun la verdikto pri sua propra kulpozeso. Markus 9:47-48 konfirmas per ca vorti: « … *esir jetita aden la geheno, ube lia vermo ne mortas, e ube la fairo ne extingesas.*» On ankore devas remarkar ke la protestanta kredajo dividas kun la katolika eklezio multa falsa religiala dogmi, krom la sundio, unesma dio dedichita a repozo, esas la kredo pri la nemortiveso di l'anmo, qua duktas la protestanti a kredar l'existo di l'inferno docata da la katoliki. Do, la katolika minaco di l'inferno ube, eternale, la damniti tormentesas en la fairo, minaco qua submisis a lu omna monarki di la kristana landi, havis kelke vera, ma precipue multa falsa. Nam, unesme, l'inferno preparita da Deo nur formacesos fine di la « *mil yari* » pri la ciela judicio di la malaqui per la santi. E due, la suferi ne esos eterna, malgre prolongita, kompare a la nuna terala kondicioni. Inter ti qui vidos la morto fugas for de li, trovesos la adepti e fervora defensanti di la Greka paganismo dogmato pri la nemortiveso di l'anmo. Deo do donos a li l'experienco di imaginar quo esus lia sorto se lia anmo esus vere nemortiva. Ma precipue, l'adoranti di la "dio di la nevinkita suno" renkontros lia deajo; la tero mem qua portis li, diveninte "suno" per la fuzo di magmo di fairo e sulfo.

La mortige trompanta aspekto

Verso 7 : « *Ta akridi similis kavali preparita por kombato; sur lia kapo esis quale kroni simila ad oro, e lia vizaji esis quale vizaji di homi.* »

Kun lua simboli, la versiklo 7 ilustras l"agado-projeto di la falinta protestanta kampo. La religiala grupi (*kavali*) esas kunvenita por « *batalio* » spiritala qua realigesos nur ye la fino di la tempo di graco ma la finala skopo esas ibe. Ta kombato recevas en Apo.16:16 la nomo « *Harmagedon* ». Pose oportas remarkar l"insisto di la Spirito pri lua komparo kun la realajo di la kozi; quo ol facas per multigar l"uzo di la termino « *kom* ». To esas lua maniero por negar la falsa pretendi di koncernata religioza homi. Omno esas nur trompanta aspekto : la « *krono* » promisita a la vinkanto di la kredo, e la kredo (*l'oro*) ipsa qua havas nur « *simileso* » kun la vera kredo. La « *vizaji* » di ca falsa kredanti ipsa esas trompanta nam

restas a li nur homala aspekto. Ta qua expresas ica judicio sondas la reni e la kordii. Ilu konocas la sekreta pensi di homala enti e partigas lua vidado di realeso a lua elektiti.

Verso 8 : « *Li havis hararo quale hararo di mulieri, e lia denti esis quale denti di leoni.* »

Segun 1Kor.11:15, la hararo di mulieri servas a li kom vualo. E la rolo di vualo esas celar la vizajo, to esas, l'identeso di la subjekto vualizita. Ca verso 8 denuncas per lua simboli la trompanta aspekto di kristana religiala grupi. Do, li havas l'extera aspekto (*la hari*) di eklezii (*mulieri*, en Ef.5:23-32), ma lia spiriti esas animita da la feroco (*la denti*) di « *leoni* ». On povas plu bone komprenar pro quo lia vizaji havas nur hom-aspekto. Ne sen motivo, Jesus komparas li a leoni. Ilu memorigas la statomento di la Romana populo qua facis la unesma kristani devorar da leoni en lia areni. E ca komparo esas justifikita, nam fine di la mondo, li volos, itere, mortigar la lasta vera elektiti di Jesus-Kristo.

Verso 9 : « *Li havis kuraso quale kuraso di fero, e la bruiso di lia ali esis quale bruiso di chari kun multa kavali kuranta a kombato.* »

Ica verso atingas la kontrafaco di l'armaro di la vera soldato di Iesu Kristo qua portas la « *kuraso* » di la yusteso (Ef.6:14), ma hike, ica yusteso esas harda quale « *la fero* » ja simbolo di la Romana imperio en Daniel. La « *lokusti* » bruisas kun « *lia alii* » kande li aktivas. La komparo qua venas koncernas do l'ago. La precizeso qua sequas konfirmas la ligilo kun Roma di qua la kurado di chari kun « *plura kavali* » joyigis la Romani en lia cirkuiti. En ca imajo, « *plura kavali* », signifikas : plura religiala grupi kunveninta por tirar la « *charo* » Romana, to esas, por glorifikar l'autoritato di Roma; Roma qua savis manipular l'altra religiala chefi por subjecigar li per sua sedukti. Tale l'Espirito rezumas l'ago di la rebela kampo. E ca kunveno favore Roma preparas li por la « *batalio di Harmagedon* » finala direktita kontre la opozanti a la sundio, observanti fidela di la sabato santigita da Deo, e maniere nekonscia, kontre Kristo, lia Defensanto Protektanto.

Verso 10: "*Li havis kaudi simila a skorpioni e pikili, ed en lia kaudi esis la povo por nocar homi dum kin monati.*"

Ica verso revelas la sekreto di verso 3, ube la vorto "*kaudo*" esis sugestata kom "povo di las*korpioni*". Ol esas citita klare malgre ke lua signifiko ne esas klara por ta qua ne serchas ol en Yeshayahu 9:14. To ne esas mea kazo, do me memorigas ica importanta klefo: "*la profeto qua instruas la mento esas la kaudo* ». Me klarigas la kodizita mesajo en ca termini: ta grupi havis falsa profeti (*kaudi*) e rebela (*skorpioni*) e mentinta lingui (pikili), ed ol esis en ta falsa profeti (*kaudi*) *quon esis la povo facar malo a homi*nome, seduktar li e konvinkar li honorar la Romana sundio dum 150 yari (*kin monati*) di religiala paco garantiita da Deo; quo expozas li nemedieble a la « *tormenti di la duesma morto*» di la lasta judicio ye la fino di la 7ma^{ma} milenio. Kande me pensas ke multitudi ne vidas l'importo di la repozo-dio! Se li kredus ica revelita e dekodigita mesajo, li chanjus sua opiniono.

Verso 11: «*Li havis super li kom rejo l'anjelo dil abismo, nomizita en Hebrea Abaddon, ed en Greka Apollyon.*»

Plu e plu preciza, la divina akuzo atingas lua kulmino: ca religiala grupi havas kom rejo, Satan, «*l'anĝelo di l'abismo*» qua esos ligita sur la dezolata tero dum «*mil yari*» segun Apo.20:3. La vorto «*abismo*» indikas, en Gen.1:2, la tero ante ke ol portas la min signo di vivo. Ta termino indikas do la tero rendita dezolata, omna formo di vivo esante anihilita da la glorioza retroveno di Kristo. Ol esos en ca stando dum «*mil yari*», kun sola habitanto, l'anĝelo Satan retenita kaptita sur ol. Ta quan Deo nomizas en Apo.12, la « *drako,* e la *serpento,* la *diablo e Satan* », ricevas hike la nomo Destruktanto, signifo di la vorti « *Hebrea e Greka,* ***Abaddon e Apollyon*** ». Subtilige, l'Spirito indikas a ni quale ica anĝelo agas por destruktar la verko di Deo quan lu kombatas. « *La Hebrea e la Greka* » esas la lingui di l'originala biblia skribo. Do, depos ke la protestanta fido falis en 1844, komenco di la temo di ica « 5ma *trompeto* », la diablo rikaptis ol kun sua konocata intereso pri la santa Biblo. Sed

kontraste a la glorioza komenci di la Reformo, ol esas nun uzata por destruktar la projeto di Deo. Satan aplikas kun la falinta reformita fido, ica-foye kun sucese, to quon il vane esforcis por faligar Kristo ipsa, ye la horo di sua rezisto-probo.

Verso 12: « *La unua malfeliceso pasis. Jen venas ankore du malfelicesi pos to..* »

Hike finas, che verso 12, ca tre specala temo di la « 5ma *trompeto*». Ta momento indikas ke la homaro eniris la yaro 1994 di lua kutima kalendario. Til lore, religiala paco duris inter omna monoteista religii. Nulu mortigesis pro religiala motivo di engajeso. La interdikto di mortigar de verso 5 do respektesis e plenumesis quale Deo anuncabis.

Ma de la 3ma di agosto 1994, la unesma religiala atako Mohamedana da GIA mortigis kin Franca funcionisti proxim la Franca ambasadeo en Aljer, sequata ye la Kristana Kristnasko-evo, la 24ma di decembro 1994, per atako kontre Franca aviono, qua mortigis tri personi en Aljer, inkluzite un Franca. La sequanta somero, Mohamedana armatrupi da GIA en Aljeria lansis mortigiva ataki en la RER di Paris, la Franca chef-urbo. E en 1996, 7 Franca katolika sacerdoti dekapitizesis en Tibhirine, Aljeria. Ta atesti do pruvas ke la «*kin monati* » profetizita esas transpasinta. La religiala militi do povas rikomencar e durar til la fino dil mondo markizita da la retroveno di Kristo glorifikita.

La 6ma trumpeto : La duesma granda « *desfortuno* »
Sisesma puniso di tota falsa kristana santeso

La Triesma Mondomilito

Verso 13 : « *La sisesma sonis. Ed audis me voco venanta de la quar korni dil ora altaro qua esas avan Deo,* »

Ica sisesma puniso di averto konsistas la « duesma » granda « ***desfortuno*** » anuncita en Apo.8:13. Ol precedas la fino dil tempo di kolektiva ed individua graco e tale plenigos su inter 2021 e 2029. Kun ica verseto 13, l'eniro en la temo di la « 6ma *trompeto* » konfirmos la retro di la milito e la permiso « *mortigar* ». Ta nova temo koncernas la sama religiala grupi kam ti de la « 5ma *trompeto* » antea. La simboli uzata esas identa. Do la kozi explikesas tale : la populi di la « 5ma *trompeto* » kustumigis su a « *ne mortigar* », irante til interdiktar la mortopuniso, en Europa ed en kelka stati di USA. Li trovis ibe la moyeno por funcionigar avantajoze l'internaciona komerco qua richigis li. Do li ne plu esas adepti di la milito, ma defensanti di la paco a omna preco. La milito inter kristana populi do semblas exkluzita, ma ve, triesma monoteista religio esas multe min pacala, ol esas islamo qua marchas sur du kruri : ta di la teroristi qui agas e ta di l'altra adepti qui aplaudas lia mortigiva agi. Ta interparolanto do igas la perspektivo di duriva paco neposibla, e suficos, a la kreinta Deo, « *sonar* » lua autorizo por ke la shoko di civilizuri e religioni eventez kun konsiderinda mortigiva efekti. Sur la cetera tero, singla populo havos anke sua tradicionala enemiko, la dividi preparita da la diablo e lua demoni pri la tota planeto.

Tamen hike, la profetajo cizas partikulara teritorio, la nekredema kristana westo.

La lasta puniso, ante la « *lasta sep plagi* » qua precedas la reveno di Kristo, prezentesas sub la nomo di « 6ma *trumpeto* ». Ja, ante enirar la detali di la temo, ni savas ke ca temo esas vere la duesma de la « *granda desfortuni* » anuncita da « *l'aglo* » de la Napoleoniana imperio en Apo.8:13. Nun, en muntajo adaptita por ca intenco, la profetajo di Apo.11 atribuas ca nomo « *duesma desfortuno* » a la Franca Revoluco nomizita « *la bestio qua acensas de l'abismo* ». Ol esas anke la temo di la « 4ma trumpeto » di Apo.8. La Spirito do

sugestas a ni l'existo di streta relato inter l'eventi koncernata da la « 4ma e la 6ma *trompeto* ». Ni deskovros qui esas ta relati.

Kande la « 6ma *trompeto* » sonas, *la voco* di Kristo, intercesanto avan *l'altaro* de la parfumi expresas ordono. (Segun l'imajo di la tera tabernaklo qua profetis lua futura cielala rolo di intercesanto por la pregi di l'elektiti).

Westal Europa skopo di la ira di Iesu-Kristo

Verso 14 : « *e dicante a la sisesma anjeluo qua havis la trumpeto : Desligez la quar anjelui qui esas ligita sur la granda fluvio Euphrates.* »

Iesu-Kristo deklaras : « *Desligez la quar angeli qui esas ligita an la granda fluvio Eufrato* » : liberigez la demonala povi universala centrita sur Europa simbolizita per la nomo Euphrates; Westal Europa e lua extensi Amerikana ed Australiana ube li esas retenita depos 1844, segun Apo.7:2; to esas la *quar angeli a qui esis donita povo domajar la tero e la maro*. La interpretoklavi esas simpla e logika. "L'Euphrate" esas la rivero qua irigacis l'antiqua Babilono di Daniel. En Apo.17, "*la* prostitucino" nomizita "*Babilonia la granda* " sideas "*sur granda aquo*", simboli "*de populi, nacioni e lingui*". "*Babilonia*" indikante Roma, la populi koncernata esas la Europana populi. Per indikar Europa kom precipua skopo di lua mortigiva kolero, Kristo-Deo intencas punisar ti qui trahizas Il e prizas poke la suferi quin Ilu toleris sur lua doloroza kruco, quin la precedanta verso jus mencionis, citante la vorto "*altaro* », qua profetis ol en la simbolala riti di l'anciana alianco.

Per ciblar Europa, l'Espirito direktas sua venjo kontre du landi qui koncentras sua kulpo kontre lu. To esas la katolika kredo, la matro-kirko, e la olda filiino, quale ol nomizas Francia qua suportis lu tante dum la yarcenti, de lua komenco, da Klodvigo, la 1ma rejo di la Franci.

L'unesma ligilo kun la «4ma *trompeto* » aparas, esas Francia, revolucionala populo qua dissemis sua semino di nekredemeso inter omna Kristana nacioni di la tero, per disemar la skribaji di sua filozofi, libera pensanti ateisti. Ma ol esas anke, la papala Roma, qua la Revoluciono di la Franci devis destruktar e reduktar a silenco. Komparala studio di la trumpeti kun la punisala averti prezentita a la Hebreani en Levitiko 26 donas a la quaresma la rolo di «*espado* » dicis qui « *venjas sua alianco* ». Ica-foye, per la « 6ma *trompeto* », Jesus venjos sua pakto ipsa per frapar la du kulpoza populi e lia Europana alianci. Segun, Apo.11, la Franca ateismo havis « *joyoza* » e plungis en « *la joyo* » la populi cirkumanta : « *li sendos donaci reciproke* » legez en Apo.11:10. Sua-vice, la divina Kristo, donos a li sua donaci : konvencionala ed atomala bombi ; omno preirita da mortigiva kontagioza viruso aparinta fine 2019 en Europa. Inter la donaci rimarkinda, trovesas l'ofero di la statuo di libereso da Francia a la urbo New-York di USA. La modelo esis tam mirinda ke, sequante Francia, altra Europana landi divenis republiki. En 1917, Rusia ripremos la modelo kun la sama masakro.

La mondala nukleara milito

Verso 15: « *E la quar angeli qui esis preta por la horo, la dio, la monato e la yaro, desligesis por ke li mortigus la triimo de la homi.* »

Preparita por « *dolorigar la tero e la maro* » segun Apo.7:2, « *la quar angeli esas desligita por ke li mortigu la triimo de la homi* » e l'ago esas programizita ed expektata depos longa tempo, quale indikata da ica detalo : « *qui esis preta por la horo, la dio, la monato e la yaro* ». Or, de kande ica puniso divenis necesa? De la 7ma di Marto 321, dato ube l'adopto di la dio di suno impozita da Konstantino 1ma a realigesis. Segun Apo.17, di qua la temo esas « *la judicio di la prostituitino Babilon la Granda* », la numero 17 simbolizas la divina judicio. Aplikata en nombro di yarcenti de la 7ma di Marto 321, ica numero 17 atingas la 7ma di Marto 2021 ; de ica dato, la 9 lasta yari di la divina malediko permisas la realigo di la « 6a *trompeto* » de Apo.9:13.

Rimarkez bone la menciono « ***di la trieso*** *de la homi* » qua memorigas ke, tam terorinda kam ol esas, ca triesma destruktiva mondomilito konservas partala karaktero (***di la trieso***) averteso; ol esas do utila por stimular religiala konverti e duktar elektiti a totale engajar su en l'adventista laboro gvidata da Iesu-Kristo. Ta destruktado venas punisar e invitar a repenteso, la homaro qua profitis de "150 reala yari" de religiala paco, profetizita da la "*kin monati*" de la "*kinesma trompeto*".

Por bone komprenar la signifiko di ca puniso, triesma dil mondomiliti depos 1914, ni mustas paralele igar e komparar ol kun la triesma deportado dil Judi a Babilonia. En ca lasta milital interveno, en – 586, la rejo Nebukadnecar igis destruktar la rejo Juda, la lasta restajo dil naciono Israel; Jerusalem ed olua santa templo divenis ruini.La ruini lasita da la triesma mondomilitro pruvos ke la kristana alianco apostaziis same multe kam la juda alianco di la Hebrea populo. Do, pos ca demonstro, la nekredanti o religioza supervivanti esos submisata a la lasta probo di universala fido qua donas lasta chanco di salvo a la kredanti di omna monoteista religii; ma la Deo kreanto docas nur un vereso qua koncernas Iesu-Kristo ed olua santa sabato di saturdio, la sola vera sepesma dio.

La masakro anoncita por ca universala milito konstituas altra aspekto di « *dua desfelico* » qua ligas ol kun la ateismo revolucionala Franca di la « *quaresma trompeto* ». Francia e precipue lua chef-urbo, Paris, esas en la vizajo di l'omnipotenta Deo. En Apo.11:8, Il atribuas a lu la nomi « *Sodom e Egiptia* », nomi di l'anciena enemiki destruktita por l'exemplo neforgesebla da Deo, un per fairo de cielo, l'altra per lua blindiganta povo. To permisas a ni komprenar ke Il agos kontre ol same terore e definitive. On mustas konsciar pri lua enorma responseso pri la desaparigo di la vera kredo. Pos havar odiita la religio, la republikala rejimo falis en la despotika manui di Napoleon 1er por qua religio esis nur utila apogilo por sua propra glorio. Esas a sua orgoilo ed oportunismo ke la katolika kredo devas sua supervivo per lua establisado dil Konkordato qua esis la destruktanto dil principo dil divina vero.

Demografiala precizigo: duacent milion kombatanti

Verso 16 : « *La nombro di kavalieri en l'armeo esis du myriadi de myriadi: me audis la nombro.* »

La verso 16 donas a ni importanta precizigo pri la nombro di kombatanti qui partoprenas la konflikto: « *duadek mili di mili* » to esas, duacent milion soldati. Til 2021, kande me skribis ica dokumento, nula milito atingis ta nombro en lua kombati. Tamen hodie, kun mondala demografio di sep miliardi e duimo homi, la profetajo povas plenigesar.**La precizeso aportita da ica verseto kondamnas omna interpreti qui atribuis ica konflikto a pasinta agi**.

Ideologiala milito

Verso 17 : « *E tale me vidis la kavali en la vizio, e ti qui sidis sur li, havanta kiraso flam-kolora, hiacint-kolora, e sulfuroza. La kapi di la kavali esis quale kapi di leoni; ed ek lia boki ekiris fairo, fumuro, e sulfuro.* »

En ca verseto 17, nombro di la divina judicio, ni retrovas la simboli di la « 5^{emo} *trumpeto* » : la grupi (*kavali*) e ti qui komandas li (*la kavalkanti*). Li havas nur la ago di brular per fairo kom justeso (*kuraso*), e quale fairo! La nukleara fairo komparebla a la fairo di la tera magmo. La Spirito atribuas a li la karakterizivi di la *Hiacinto* qua korespondas en la ripeto di l'expreso en la fino di la verseto a la *fumo*. Ta simbolizas ja la pregi di la santi en la precedanta temo, esas la karaktero di lua parfumo quan ni mustas memorar, ed hike, ni komprenas quo lua menciono signifikas. Ta planto esas toxika, iritanta por la pelo, ed olua odoro donas doloro a la kapo. Ta ensemblo di kriterii definas ta di la pregi di la kombatanti engajita. Nula de ca pregi esas recevata da la Deo kreanto; li donas nauzeo a Ilu ed inspiras

profunda repugno. On mustas komprenar ke en ca konflikto esence religiala ed ideologiala esas engajita nur religii tote separita de Ilu, sed monoteista tamen precipue : judaismo, katolikismo, protestantismo, ortodoxio, islamo. Nova klef-simbolo de Yeshaya 9:14 esas citita hike : « *la kapo esas la magistrato o la ancieno* ». Do esas che la kapo di la grupi qui konfrontas su judiciisti nomizita « prezidanti » en la republiki. E ca prezidanti esas dotita per la forco di « *leono* », la rejo di la animali e rejo di la Jungle. La senco di forco esas donata a lu en Judiciisti 14:18. En lua mesajo, l'Espirito profecias militala engajo direktita de fora da chefi di stati tre potenta, autoritatra, e religioze engajita, nam ol esas de lia « *boko* » de qua venas sua pregadi reprezentita per la vorto « *fumo* ». De sua sama « *boko* » venas samtempe ordoni di destruktado per la « *fairo* », pregadi per la « *fumo* », e anihilado di multitudo, per ordonar l'uzo di nukleara bombi reprezentita per la « *sulfo* ». Videble, la Spirito volas emfazar l'importo di ca nukleara povo qua esas a disposo di un sola homo. Nultempe dum la historio di la tero, tala destruktiva povo dependis de la decido di un sola persono. La kozo esas vere rimarkinda e meritanta emfazo. Ma, por ni qui vivas en ca tipo di politikal organizuro, ta enormaji ne plus shokas ni. Ni omna esas viktimi di speco di kolektiva frenezio.

Verso 18 : « *La triimo di homi ocidesis da ta tri plagi, da la fairo, da la fumo, e da la sulfo, qui ekiris de lia boki.* »

La verseto 18 insistigas pri ca datumo di la precedanta verseto, precizigante ke la « *fairo*, la *fumo* e la *sulfo* » konstituas plagoj volita da Deo ; quo la verseto konfirmis atribuante a Kristo venjanto l'ordono mortigar la triimo di homi.

La nukleara povo di la chefi di la naci

Verseto 19 : « *Nam la povo di la kavali esis en lia buchi ed en lia kaudi ; lia kaudi similesis serpenti havanta kapo, ed per oli li facis malo.* »

La versiklo 19 konfirmas la ideologiala religioza karaktero di la konflikto per dicar : Pro ke la povo di la kombatanta grupi (la *kavali*) esis en lia parolo (lia *boki*) ed en lia falsa profeti (la *kaudi*) qui aspektis seduktisti (la *serpenti*) influanta chefa di stati, la magistrati (la *kapi*) per qui li (la kombatanti) facis malajo. La principo tante definita korespondas traito por traito a l''organizo di la populi qua prevalas hodie en la tempo di la fino.

Ica Triesma Mondomilito qua venas klozar la temo di « *trompeti* » o punisadi avertanta esas tante importanta ke Deo anuncis ol unesme a la Judi dil anciana alianco, sucesive en Dan.11:40-45 ed Ezekiel 38 e 39, e pose, a la Kristani dil nova alianco, en ca libro Apokalipso kom « *sisesma trompeto* », kom lasta divina averto ante la fino di la tempo di graco. Retroviz do hike, ta richa komplementala instrukti.

Daniel 11:40-45

L'expreso, « *tempo di la fino* », kondukas ni studiar ca lasta konflikto di nacioni, revelita e developita en la profetajo di Dan.11:40 til 45. Ni deskovras ibe la precipua fazi di lua organizo. Origine, grandaparte instalita sur la teritorio di westal Europa, l'agresema islamo nomizita « *rejo di la sudo*» kolizionas kun la maxim multa katolika Europana populo; la Romana papala katolika fido esanta la temo qua la profetajo celfas de Dan.11:36. La Romana papal chefo cizata til nun esas prezentita sub la termino « *ilu* » ; sub la titulo « *rejo* », il esas atakata da la « *rejo di la sudo* », l'islam qua « *frapos ad ilu*». La selekto di la verbo « *frapo* » esas preciza e judicioza, nam nur ti qui trovas su sur sama teritorio « *frapas* ». Tiam, profite de l'oportunajo ofrita, la situaciono qua plungis westal Europa en kompleta desespero e paniko, la « *rejo di la nordo*» (o nordo) « *turnos quale tempesto* » sur ta predo en desfacileso, por kaptar e okupar ol. Il uzas « *multa navi* », « *la chari*» e kombatanti qui ne esas plu kam « *kavalieri* » e vivas en la nordo, e ne en la nordo di westal Europa, ma en la nordo di la Euro-Aziana kontinento. E plu precize en la nordo di Israel, quan la versiklo 41 sugestas nomizante ol « *la maxim bela de la landi* ». La Rusia koncernata esas populo di

« *kavalieri* » (kosaki), elevero e furnisanto di kavali a la historiala enemiki di Israel. Ta-foye, segun omna ca datumi, ol divenas facila identifikar ica « *rejo di la nordo* » a la potenta Rusa ortodoksa, religiala adversario orientala di la papala romanismo okcidentala depos la oficala Kristana religiala skismo di 1054.

Ni jus retrovis parto de la militantaj aktori di la triesma mondomilito. Sed Europa havas potenca alianci qui kelke neglektis ol pro l"ekonomiala konkurenco diveninta dezastroza depos l"arivo di viruso, la koronaviruso covid-19. Exsangua, l"ekonomii luktas por sua supervivo, singla populo rizentante su plu e plu. Tamen kande la konflikto engajos en Europa, l"aliana Amerikano vartos sua horo por agar.

En Europa, la Rusa trupi renkontras poka opozo. Unu pos l'altra, la norda Europana populi okupesas. Francia sola opozas febla militala rezisto e la Rusa armei retenesas en la norda parto di la lando. La sudala parto experiencas grava problemi kun Islamo ja establisita en granda quanto en ta zono. Speco de interkonsento pri komuna intereso ligas la Mohamedana kombatanti e la Rusi. Amba avidas pri spoliado e Francia esas richa lando, mem ekonomiale ruinigita. La Arabi esas spolianti per tradiciona heredajo.

En la flanko di Israel la situaciono esas katastrofala, la lando okupesas. La Arab-Islamana populi qui cirkondas ol esas sparata: Edom, Moab, la filii di Ammon: la nuna Jordania.

Kozo qua ne povis realigesar ante la dato 1979 en qua Egiptia foriris de l'Araba kampo por facar alianco kun Israel, la selektita choyo ye ta epoko, kun la potenta suporto di USA, renversas su kontre ol; ol okupesas da Rusi. E precizigante "*ol ne eskapos* », la Spirito revelas la oportunista karaktero di la elekto facita en 1979. Per aliigar su kun la maxim forta de la epoko, ol kredis eskapar la desfeliceso qua rikaptas ol. E la desfeliceso esas granda, ol esas despoliita de sua richaji da la Rusi okupanti. E quale se to ne suficus, la Libiani e la Etiopiani anke spolias ol pasante pos la Rusi.

<u>La nukleala fazo di la mondala konflikto</u>

La verseto 44 markas granda chanjo en la situo di la kozi. Dum ke li okupas westal Europa, Israel ed Egiptia, la Rusa trupi esas terorigita da « *nova informi* » qua koncernas sua propra Rusa teritorio. La Spirito citas « *l'oriento* » referante a l'okupo di westal Europa ma anke « la *nord* » referante a l'okupo di Israel; Rusia trovante su « *l'oriento* » de l'unesma e « ye la *nord* » de la duesma. La nova esas tam grava ke ol ekigas homocidala frenezio. Yen ube Usa eniras la batalio, selektante destruktar per nukleara fairo la Rusa teritorio. La nukleara fazo di la konflikto lore komencas. Mortigiva champinioni levas su en multa loki, por destruktar e « *exterminar multitudi* » di homala ed animala vivi. En ca ago « *la triimo di homi esas mortigita* » konforme ad anunco di la « *6ma trumpeto* ». Repulsita til sur « *la monti* » di Israel, la Rusa trupi di « *rejo di nord* » esas anihilita sen recevar la min helpo : « *sen ke ulu helpis lu* ».

<u>Ezechiel 38 e 39</u>

Ezechiel 38 e 39 mencionas anke per sua propra maniero ica lasta konflikto di historio. On povas remarkar interesa detali quale ica precizigo qua revelas la intenco di Deo pri « *metar buklo a la mandibulo* » di la Rusa rejo por duktar ed engajar lu en la konflikto. Ica imajo ilustras tentanta okaziono por richigesar kun sua populo, a quo lu ne povos rezistar.

En ca longa profetajo, l'Espirito donas a ni nomi kom referi: *Gog, Magog, Rosh* (Rusa), *Meshek* (Moskva), *Tubal* (Tobolsk). La kuntexto di la lasta dii konfirmesas per detalo pri la atakata populi: « *Tu dicos : Me ascentos kontre apertita lando,* ***me venos*** *sur homi tranquila, sekura en lia domi, omni en habitaji* <u>*sen muri*</u>*, e sen seruro o pordi* (Ezek.38:11) ». La moderna urbi esas efektive tote *apertita*. E la forci qui opozas esas tragikale neegala. L'Espirito metas hike en la boko di la « *rego di nordo* » de Daniel, ica-foye

la verbo « ***me venos*** » qua sugestas masiva, rapida ed aerala agreso segun la verbo e l'imajo « ***turnos quale tempesto*** » de Dan.11:40, de sufiče fora loko. En ca profetio di Ezekiel, nula misterio pri la landi koncernata; Rusia ed Israel esas klare identigita. La misterio esis nur en Dan.11:36 til 45 ube ol koncernis la Romana papeso ed olua Europana teritorio. E donante la nomo di « *rejo di la nordo* » a Rusia qua atakas la katolika papal Europa, Deo referas a sua revelo donita a Ezekiel. Nam me memorigas, esas precipue relate la geografiala situo di Israel ke Rusia jacas ye la « *nordo* ». Fakte, ol trovesas ye « *l'oriento* » de la poziciono di la westala Europa katolika papal Romana. Do esas por konfirmar la poziciono di la Rusa trupi en ca papal Europa, quan li okupas e dominacas, ke la Spirito situizas l'arivo di la mala nova de « *l'oriento* ». « *Me pluvigos fairo e sulfuro sur il e lua trupi* (Ezek.38:22) » ; « *Me sendos fairo en Magog* », on lektas en Ezek.39:6. Yen do la kauzo di la mala nova qua furiigas la « *rejo di la nordo* » de Dan.11:44. Quale en Daniel, la Rusa atakanto esos akulita e destruktita sur la monti di Israel: « *Tu falos sur la monti di Israel, tu e omna tua trupi* (Ezek.39:4) ». Sed la misterio kovras l'identeso di USA, l'origino di ca ago. Me trovas en Ezek.39:9 detalo tre interesoza. La texto mencionas la posiblajo facar fairo dum « *sep yari* » per bruligar l'armi uzita en ca terorifanta mondala konflikto. La ligno ne plu esas la precipua materio di moderna armi, ma la « *sep yari* » citita tradukas l'intenseso di ca milito e la quanto di l'armi. De la 7ma di marto 2021, restas nur non yari til la reveno di Kristo; la lasta non yari di la malediko di Dio dum qui plenigos la lasta internaciona konflikto; milito terorige destruktiva pri vivi e havaji. Segun la verseto 12, la rusa kadavri enterigesos dum « *sep monati* ».

La divina yuro terorifanta e neflexebla

La kadavri esos multa e Deo prezentas a ni en Ezekiel 9 ideo pri la masakranta sovajeso qua il organizos. Nam la triesma mondomilito expektata por la epoko inter 2021 e 2029 esas l'antitipo di la 3ª milito konduktita da Nebukadnecar kontre l'anciena Israel en –586. Yen do quo ordonas la granda Dio kreinto frustracita e desprizata da sua populo en Ezek.9:1 til 11:

« Ezek.9:1 *Lor il kriis per voco forta en mea orelo: Proximez, vi qui mustas punar l'urbo, singula kun sua instrumento di destruktado en manu!*

Ezek.9:2 *E vidite, sis homi arivis per la voyo di la supra pordo flanke de la nordo, singula kun sua instrumento di destruktado en manu. Esis inter li viro vestita per lino, e portanta skribilaro ce la zono. Li venis e stacis apud l'altaro kuproza.*

Ezé.9:3 *La glorio di la Deo di Israel levis su de la kerubo sur qua ol esis, e direktis su vers la soelo di la domo; ed il vokis la homo vestita per lino, e portanta skribotablo che la zono.*

Ezé.9:4 *L'Eterno dicis a lu: Pasar tra la mezo di la urbo, tra la mezo di Jerusalem, e facar marko sur la fronto di la homi qui suspiras e qui jemas pro omna abominacioni qui eventas ibe.*

Ezé.9:5 *E, a mea orelo, il dicis ad altri : Pasez pos lu en la urbo, e frapez; ke vua okulo esez sen kompato, e ne havez kompato!*

Ezé.9:6 *Ocidez, destruktez la oldi, la yuna viri, la virgini, la infanti e la mulieri; ma ne aprochez de irgu qua havos sur su la marko; e komencez per mea santuario! Li komencis per la ancieni qui esis avan la domo.*

Ezé.9:7 *Il dicis a li: Sulligez la domo, e plenigez la korti kun mortinti! Irez ek!... Li iris ek, e li frapis en la urbo.*

Ezé.9:8 *Dum li frapis, e me ankore restis, me falis sur mea vizajo, e me kriis: Ho! Sioro Eterno, ka vu destruktos omno quo restas de Israel, per versar vua furio sur Jerusalem?*

Ezé.9:9 *Il respondis a me: La malico di la domo di Israel e Juda esas granda, ecesanta; la lando esas plena de mortigi, la urbo esas plena de neyusteso, nam li dicas: L'Eterno abandonis la lando, l'Eterno ne vidis ulo.*

Ezé.9:10 *Me anke, me esos sen kompato, e me ne havos kompato; me igos lia agoj retroirar sur lia kapo.*

Ezé.9:11 *E vidu, la viro vestita per lino, e portanta skribilaro che la zono, donis ca respondo: Me facis to quon tu ordonis a me.*»

Omna ti qui mortigesas pro religiala motivi ne esas martiri di la fido. Existas en ca kategorio multa fanatikanti pretenda donar sua vivo, eventuale, por sua religio, ma anke por irga politikal o altra ideologio. La vera martiro di la fido esas, unesme, exkluzive, en Iesu Kristo. Pose, ol esas, obligate, elektito di qua la vivo ofresas kom sakrifiko agreabla a Deo la kreinto, nur se lua morto precedesis da vivo konforma a lua postuli revelita por lua tempo.

Do ni retrovas do nun, en la temo di la « 6ma *trompeto* » la menciono di la morala kontexto di la tempi qui sequas la milito.

La nerepenteso di la supervivanti

Kontre ke pensas e timas la maxim multa homi, tam destruktiva kam oli esas, la nukleala armi ne anihiligos la homaro; nam « *survivanti* » restos pos la fino di la konflikto. Pri la militi, Jesus deklaris en Matt.24:6 : « *Vu audos pri militi e bruiso di militi: gardez vu ne esar trublita, nam to mustas eventar. Ma to ne esos ankore la fino.* » L'anéantissement de l'humanité sera dû à l'action du Dieu créateur après son retour glorieux dans la personne de Jésus-Christ. Car les survivants doivent être soumis à une dernière épreuve de foi. Depuis 1945, date de la première utilisation de l'arme atomique, plus de deux mille explosions réalisées pour des essais par les puissances terrestres qui la détiennent se sont accomplies ; il est vrai, successivement, sur une longueur de temps de 75 ans et la terre est immense, bien que limitée, elle endure et supporte les coups que l'humanité lui inflige. Dans la guerre nucléaire qui vient, au contraire, des multitudes d'explosions s'accompliront dans une courte période et la dispersion de la radioactivité rendra impossible le prolongement de la vie sur la terre. Par son retour, le divin Christ mettra fin aux souffrances de l'humanité rebelle agonisante.

Verso 20: « *La altra homi qui ne mortigesis da ta plaji ne repentis pri la verki di lia manui, por ne adorar la demoni, e l'idoli de oro, arjento, kupro, petro e ligno, qui ne povas vidar, audar nek marchar;* »

En verso 20, la Spirito profecias l'enduresko di la populi qui supervivis. « *La altra homi qui ne mortigesis da ica plaji ne repentis pri la verki di lia manui* ». La « *duesma desfelico* » anuncita dum la tempo di l'imperio esas vere « *plago* » divina, ma ol precedas la « *sep lasta* » qui falos sur la pekanti kulpozi, pos la fino di la tempo di graco di Apo.15. Ka on mustas ankore ica rimemorigar, ca « *plago* » punisas omna l'agreso Romana portita kontre l'ordino di la tempo kreita da l'Omnipotenta Deo kreinto.

" *... ili ne cesis adorar la demoni, e la idolori de oro, arjento, kupro, petro e ligno, qui ne povas nek vidar, nek audar, nek marchar*".

En ca enumerado, la Spirito cizas la kultala imaji de la katolika kredo qui esas objekti di adoro da l'adepti di ca idolatra religio. Ta efigii reprezentas, unesme, la "Virgino Maria", e dop el, en granda nombri, santi plu o min anonima, nam el lasas a singulu multa libereso por selektar sua preferata santo. La granda merkato esas apertita 24 hori omnadie. On propozas kuseneti por omna axeli, de omna stili e grandesi. E ca tipo di praktiko iritegas precipue ta qua suferis sur la kruco di Golgota; do, lua venjo esos teroriganta. E ja, pos anuncar en 2018 a lua elektiti lua potenta e glorioza retroveno por la yaro 2030, de 2019, il frapezas la pekanti di la tero per mortigiva kontagiva viruso. To esas nur mikra signo di lua irako venonta, ma ol ja havas l'efikeso por il, nam on debas a il ja, ekonomiala ruino sen precedanto en la historio di la Kristana Ocidento. E kande li ruinesas, la nacioni disputas, pose kombatas e interkombatas.

La riprocho adresita da Deo esas tam plu justifikita ke sub l"aspekto di Iesu-Kristo, la vera Deo venis en la karno, meze di homi e ibe quale un ek li, ilu "*vidita, audita, e promenita*", kontraste a l"idoli skultita o muldita qui ne povas facar lo.

Verso 21: "*e li ne repentis pri lia mortigi, nek pri lia sorci, nek pri lia nechasteso nek pri lia furti.*"

Kun verseto 21, la temo klozas. Per mencionar « *lia mortigi* », la Spirito deskriptas la mortiga dominicala lego qua, fine, postulos la morto di la fidela observanti di la santa sabato sanktigita da Deo. Per citar « *lia sorci*», Ilu celas, la katolika mesaji honorita da ti qui justifikas lua « sundio », ta falsa dio dil Sinioro e autentika « dio dil suno » pagana. Per memorigar « *lia nechasteso* », la Spirito montras per fingro la protestanta fido heredanto di « l'*nechasteso* » katolika di la falsa « *profetino Jezabel* » de Apo.2:20. E atribuante a li « *lia furti* », sugestas la spiritala furti facita, unesme, kontre Iesu-Kristo, ipsa, a qua, segun Dan.8:11, la rejo papala « *forprenis la perpetua* » sacerdoteso e lua legitima titulo justifikita di « *Chefo di l'Asemblo* », de Ef.5:23 ; ma anke, lua ordono di la « *tempo e lua lego* », segun Dan.7:25. Ta interpreti alte spiritala ne exkluzas ordinara literala aplikaji, ma multe superiras li en la judicio di Deo e lua konsequi por la kulpoza autori.

Apokalipso 10: *la mikra libro apertita*

Retro di Kristo e puniso di rebeli

La *mikra libro apertita* e lua konsequi

Retro di Kristo ye la fino di la quaresma adventista expekto

Verso 1 : « *Me vidis altra potenta angelo, qua decensis de la cielo, envolvita en nubo; super lua kapo esis la ciel-arko, e lua vizajo esis quale suno, e lua pedi quale koloni di fairo.* »

La chapitro 10 simple konfirmas la spiritala situo establita til nun. Kristo aparas sub la aspekto di la Deo di la santa divina alianco, sub la imajo di "*l'arc-en-ciel*" donita pos la diluvio a Noe e lua decendanti. Ol esis la signo di la promiso di Deo ne plu destruktar la vivo sur tero per diluvial aqui. Deo tenos lua promiso, ma per la boko di Petro, Ilu anuncis ke la nuna tero esas "*rezervita por la fairo* » ; fairo-diluvio. La kozo realigos nur por la lasta judicio di la sepesma yarmilo. La fairo ne finis destruktar vivi tamen, nam ol esas armilo qua Deo ja uzis kontre l'urbi di la valo Sodom e Gomor. En ca kurta chapitro, l'Esprito ilustras breve l'eventi qui sequas la « 6ma *trompeto* ». L'aperturo di la chapitro facas su sur l'imajo di la glorioza retroveno di Kristo venjanto.

La tota profecio desigilita

Verso 2 : « *Il tenis en sua mano* ***mikra libro apertita****. Il pozis sua dextra pedo sur la maro, e sua sinistra pedo sur la tero ;* »

De la komenco dil libro, segun Apo.1:16, Jesus venas kombatar l'adoreri di la « *suno* » divinigita. La rolo di la simboli precisigas : « *lua vizajo esis quale la suno* » e quo eventos a lua enemiki, l'adoranti di « *suno* »? Respondo: lua ped-estali, e ve a li! Pro ke « *lua pedi esas quale koloni de fairo* ». Ta biblio verso, lore, plenumigos : « *Sidez che mea dextro til ke me facas de tua enemiki tua ped-establo* (Psalmo 110:1 ; Mateo 22:44) ». Lia kulpo augmentis pro ke ante lua retroveno, Jesus desklozis « *aperte la mikra libro* » di la Revelo desklozante, de 1844, la « *sepesma sigilo* » qua ankore tenis ol klozita en Apok.5:1 til 7. Inter 1844 e 2030, yaro di la konteksto mencionita en ica chapitro 10, la kompreno e signifiko di sabato evolucionis til la plena lumo. Do, la homi di ta epoko esas, sen exkuzo, kande li decidas ne honorar ol. La « *mikra libro* » lore esis « *aperta* » per la Santa Spirito di Kristo e l'adoranti di la *suno* ne havas nula uzo pri ol. En verso 2, lia sorto esas ilustrita. Por komprenar la signifiko di la simboli « *maro e tero* » trovita en ca verso, ni mustas studiar Apo.13 en qua Deo ligas li a du « *bestii* » spiritala qua aparos dum la 2000 yari di la Kristana epoko. La unesma « *bestio, qua acensas de la maro*», simbolizas la nehumana, do bestiala, rejimo di la koaliso di civila e religiala povi, en lia unesma historiala formo di monarkii e Romana katolika papismo. Ta monarkii esas simbolizita per la « *dek korni* » asociita kun la simbolo qua indikas Roma en Dan.7 per « *la mikra korno* » e Apo.12, 13 e 17 per « *la sep kapi* ». Ta « *bestio* », segun la judiko di divina valori, portas la simboli mencionita en Daniel 7: l'imperii anteiranta l'imperio Romana, en inversa ordino kam ta di Dan.7: *leopardo, urso, leono*. « *La bestio* » do esas vere ipsa la Romala monstro di Dan.7:7. Ma hike, en Apo.13, la simbolo di la « *mikra korno* » papal, qua sucesas la « *dek korni* », esas remplasita per ta di « *sep kapi* » de la identeso Romana. E la Spirito atribuas a lu « *blasfemi* » to esas, religiala mentii. La prezenteso di « *kroni* » sur la « *dek korni* » indikas la epoko kande la « *dek korni* » de Dan.7:24 eniris regni. Do esas anke la epoko kande la « *mikra korno* » o « *diferanta rejo* » esas ipsa aktiva. « *La bestio* » identifikita, la sequo anuncas lua futuro. Ol agos libere dum « *un tempo, tempi* (2 *tempo*) *e duimo-tempo* ». Ta expreso signifikas 3 yar e duimo profetala, to esas, 1260 reala yari, en Dan.7:25 e Apo.12:14 ; on retrovas ol sub la formo di « *1260 dii* »-yari o « *42 monati* » profetala en Apo.11:2-3, 12:6 e Apo.13:5. Ma en la verseto 3 di ca chapitro 13, la Spirito anuncas ke ol frapezesos e « *quale vundita til morto* », precize da la Franca ateismo inter 1789 e 1798. E danko a la Konkordato di Napoleon 1er, « *lua mortala vundo esos sanigita* ». Tale, ti qui ne amas la divina verajo povos libere durar honorar la mentii qui mortigas l'anmo e la korpo.

Ye la fino di la dii, aparos imajo di la unesma « *bestio qua acensis de la maro* ». Ta nova bestio distingesas per ke ol, itafoye, « *acensar* ***de la tero*** ». Apogante su sur l'imajo di la Genezo, ube « *la tero* » ekiras de la « *maro* », subtile, la Spirito dicas a ni ke ca duesma « *bestio* » ekiris de l'unesma, indikante tale la katolika eklezio pretendita reformita; exakta defino di la reformita protestanta kredo. En 2021, ol ja reprezentas la maxim granda

militistala povo di la planeto Tero e facas autoritato depos lua vinko kontre Japonia e Naziista Germania en 1944-45. To esas, komprenende, USA, origine precipue protestanta, sed grandaparte katolika nun, pro la forta Hispaniana enmigro aceptita. Akuzante ol pri facar « *adorar l'unesma bestio en lua prezenteso* », l'Esprito denuncas lua heredajo de la Romana sundio. To signifas, ke la religiala etiqueti esas trompanta. La moderna protestanta fido esas tante atachita a ca Romana heredajo, ke ol irus til promulgar obliganta lego, igante la sundiala repozo obligata sub penalo di sancioni: komercala boikoto unesme, e mortokondamno, fine. La sundio esas designata kom la « *marko* » di l'autoritato di « *la bestio* » Romana, l'unesma « *bestio* ». E la cifro « *666* » esas la sumo obtenita per la literi dil titulo « VICARIVS FILII DEI », quo l'Espirito nomizas « *la nombro di la bestio* ». Facez la kalkulo, la numero esas ibe:

V I C I V I L I I D I

5 + 1 + 100 + 1 + 5 = 112 + 1 + 50 + 1 + 1 = 53 + 500 + 1 = 501

112 + 53 + 501 = 666

Importanta precizigo : La marko esas recevata « *sur la manuo* » o « *sur la fronto* », nur en la grado ube « *la manuo* » simbolas la verko, l"agado, e « *la fronto* » indikas, ol, la personala volo di singla kreuro libera en sua selekto quale Ezek.3:8 indikas a ni : « *me hardigos vua fronto por ke tu opozas ol a lia fronto* ».

Do esas do bone identifikita la futura « *stupetilo* » di Iesu-Kristo, la Justa Divina Judicianto. E subtile, per l'indiko di « *dekstra pedo* » priora o di « *sinistra pedo* », l'Espirito indikas quin lu judikas kom plu kulpoza. La « *dekstra pedo* » inflamita esas por la katolika papala Romana fido, a qua Deo imputas la *versado di sango* di « *omna qui esis bukatita sur la tero* », segun Apo.18:24. Lua prioro por la kolero esas do meritita. Pose, anke kulpoza, pro imitar ol, kreante « *l'imajo* » de la unesma «*bestio* » katolika, la fido protestanta, nomizita « *la tero* », recevas la fairo di la « *pedo sinistra* » de Iesu-Kristo qua venjas tale la sango di la lasta santi elektita qua esus versita sen lua interveno salvala.

Verso 3 : « *ed il kriis per forta voco, quale leono rugas. Kande il kriis, la sep tondri audigis lia voco.* »

La sekreto celita o siglita en la versi 4 til 7, proklamita da « *la voco di la sep tondri* » esas nun revelita. « *La voco* » de Deo esas komparata a la bruiso di « *tondro* » asociita kun la numero « *sep* » qua simbolizas lua santigo. Ta voco proklamas mesajo longe celita e ignorata da homi. Ol koncernas la yaro di la reveno en glorio di nia divina e sublima Sinioro Iesu-Kristo. La dato revelesis a lua elektiti en 2018; ol esas la printempo 2030, en qua finos, de la expiacala morto di Iesu ye la 3ma di aprilo 30, la triesma triimo di 2000 yari de la 6000 yari programita da Deo por lua selektado di elektiti.

Verso 4 : « *E kande la sep tondri audigis sua voco, me volis skribar; e me audis de la cielo voco qua dicis: Siglez quo la sep tondri dicis, e ne skribez ol.* »

En ca sceno, Deo sequas du skopi. L'unesma esas ke lua elektiti mustas savar ke Deo ja fixis tempo por la fino dil mondo; ol ne esas vere celita, nam ol dependas de nia fideleso a la programo di la 6000 yari profetizita da la sis profana dii di nia semani. La duesma skopo esas deskuragar la sercho di ca dato til la tempo kande ilu apertos, ipsa, la voyo di la kompreno. Co quo eventis, por singla ek la tri adventista probi utila por kriblar e selektar la elektiti trovit digna profitar de l'eterna yusteso ofrita da Iesu-Kristo, en 1843, 1844 e 1994.

Verso 5 : « *E l'angelo, qua me vidis stacanta sur la maro e sur la tero, levis sua dextra manuo vers la cielo,* »

En ca atitudo di granda Vinkanta Judicianto, lua pedi pozita sur lua enemiki, Iesu-Kristo formulacos solena juro qua divinige engajas lu.

Verso 6 : « *e jureskis per ta qua vivas aden la seculi di seculi, qua kreis la cielo e la kozi qua esas ibe, la tero e la kozi qua esas ibe, e la maro e la kozi qua esas ibe, ke ne plus esos tempo,* »

La juro di Iesu-Kristo esas facita en la nomo di la Deo kreinto ed ol adresesas a lua elektiti qui honoras l'ordeno dil unesma angelo di Apo.14:7; ico, per demonstrar per lua obado, lia "*timoro*" di Deo, per l'observo di lua quaresma komando qua donas glorio a lua kreo-ago. La deklaro "*ke ne plus existus tempo*" konfirmas ke en lua programo, Deo previdis la tri vana adventista expekti di 1843, 1844 e 1994. Quale me ja expresis, ca vana expekti esis utila por kriblar la kristana kredanti. Nam dum ke li esis vana, lia konsequi esis por ti qui esis probita da li, dramatala e spiritala mortigiva o, por la elektiti, kauzi di lia benediko e sanktigo da Deo.

Anonco di la 3^{a} granda malajo profetizita en Apok.8:13.

Verso 7: « *ma ke dum la dii di la voco di la sepesma angelo, kande il sonigus (la trumpeto), la misterio di Deo plenumigus, quale il anuncis a lua servisti, la profeti.* »

La tempo di la konstruktado di profetala dati finis. Ti qui establisis su per la profetizita datumi plenumis lua rolo, por provar, sucesive, la fido di la protestanti en 1843-44, e ta di la adventisti en 1994. Do de nun ne plus existos falsa dati, ne plus falsa expekti; la nova, komencinta de 2018, esos la justa, e la elektiti audos, por lia salvo, la sono di la « *sepesma trumpeto* » qua markos l'interveno di Kristo di la Divina Justeso; la horo segun Apok.11:15 : « *la rejio dil mondo esas transdonata a nia Sinioro ed a Lua Kristo* », e do forprenita de la diablo.

La konsequi e l'epoko di la profetala ministerio

Verso 8 : « *E la voco, quan me audis de la cielo, parolis a me itere, e dicis : Irez, prenez la mikra libro apertita en la mano dil angelo qua stacas sur la maro e sur la tero.* »

La versi 8 til 11 ilustras l'experienco di la misio dil servisto komisita por prezentar klare la kodizita profetajo.

Verso 9 : « *E me iris a l'anjelo, dicante a lu donar a me la mikra libro. Ed il dicis a me : Prenes ol, e glutas ol; ol esos bitra en tua ventro, ma en tua boko ol esos dolca quale mielo.* ».

Venante unesme, « *la dolori di l'intestini* » tre bone imajas la suferi e l'aflikto koaktita da la rifuzo di la propozita lumo de la rebela kristani. Ca suferi atingos sua kulmino por la lasta probo di fido, ye la horo di la sundiala lego, ube la vivo di l'elektiti esos minacata da morto. Car til la fino, la lumo e lua depozanti esos kombatata da la diablo e lua cielala e terestra demoni, konscie o nekonscie aliancit di ca « Destruktanto », « *l'Abaddon o Apollyon* » d'Apo.9:11. « *La dolceso di mielo* » imajo anke perfekte la feliceso komprenar la misterii di Deo, quan Ilu partigas kun sua vera elektiti, durstanta pri vereso. Sur la tero, nula altra produkto koncentras quale ol, lua dolceco naturala sukroza. Normale, la homa ento aprecas e serchas ca dolca gusto, qua esas agreabla a lu. Same, la elektito di Kristo serchas en Deo la dolceco di amanta e pacoza relato, ed anke lua instrukti.

Donante a lua revelo « Apokalipso » (= Revelo) « *la dolceso di mielo* », la Spirito di Deo komparas ol a « *la manna cielala* » qua havis « *la gusto di mielo* » e qua nutris la Hebrei, en la dezerto, dum la 40 yari qui precedis lia eniro en la promesita tero forprenita de la Kanaanani. Same kam Hebreo ne povus supervivar sen konsumar ca « *manna* », de 1994, fino di la « *kin monati* » profetizita en Apo.9:5-10, la adventista fido supervivas nur nutrante su de ca lasta « *nutrivo* » (Matt.24:45) spiritala profetala « *preparita por la tempo konvenanta di l'arivo* » glorioza di Iesu-Kristo. Ta docado, quan la Deo di vereso donas a me realigar nur en ca sabato matino ye la 4ma horo di la 16ma di januaro 2021 (ma 2026 por Deo) esus utila por

respondar a ta qua demandis a me unadie pri la studio di profecii « Quon to povas aportar a me? » la respondo di Iesu esas kurta e simpla : la spiritala vivo por eskapar la spiritala morto. Se la Spirito ne riprezas l'imajo di « *kuko* », ma nur « *la dolceso di mielo* », esas pro ke la fizikala vivo di la Hebreo esis koncernata da ta nutrivo di « *manna* ». Pri la Revelaciono, la nutrivo esas nur por la spirito di l'elektiti. Ma, en ta komparo, ol aparas same necesa, nedispensa e exakata da la vivanta Deo kom kondiciono por mantenar la spiritala vivo. E ta exakto esas logika, nam Deo ne preparis ca nutrivo por ke ol esez ignorata e desprizata da lua servisti di la lasta dii. Ol konstituas la maxim santigita elemento depos la sakrifiko di Iesu-Kristo e la lasta formo e la finala plenigo di la santa Ceno » ; Iesu donacanta a lua elektiti kom nutrivo, lua korpo e lua profetala instruciono.

Verso 10 : « *Me prenis la mikra libro de la angelo, ed me glutis ol; ol esis en mea boko dolca quale mielo, ma kande me glutis ol, mea internaji plenigesis kun bitreso.* »

En l'experienco vivita, la servanto deskovris en la solitareso, la blindiganta lumo profetita da Jesus ed ilu efektive, unesme, trovis « *la dolceso di mielo* », agreabla plezuro komparebla a la dolceso sukroza di mielo. Ma, la koldeso montrata da la membri e docisti adventista a qui me volis prezentar ol, produktis en mea korpo autentika ventrodoloro nomizita kolito. Me atestas do pri la spiritala e literala plenigo di ta kozi.

Tamen, altra expliko koncernas la finala epoko en qua la profetala lumo esas klarigita. Ol komencas en tempo di paco, ma finos en tempo di milito e mortigiva teroro. Dan.12:1 profetis ol kom « *epoko di desquieteso quale ne existis simila, de kande la nacioni existas til ta epoko* » ; hike esas, quo povas efektigar « *dolori en la* ***intestini*** ». Des plu ke ni lektas en Lam.1:20,: « *YaHWéH, regardez mea desquieteso!* ***Mea intestini*** *ebulias, mea kordio desordinesas interne de me, nam me esis rebela. Extere la espado facis sua ravaji, interne la morto.* » Same en Jer.4:19 : « ***Mea intestini*** *!* ***Mea internajo*** *: me suferas interne mea kordio, la kordio batas, me ne povas tacar ; nam tu audas, mea animo, la sono di la trumpeto, la krio di milito.* » L'amareso di la « *internajo* » establisas komparo inter la finala adventista misiono e tala konfidita a la profeto Jeremia. En amba experienci, la elektit laboras en l'ambienta hostileso di la rebela dominacanti di lia epoko. Jeremia e la lasta vera adventisti denuncas la peki komisita da la civila e religiala chefi di lia tempo, e agante tale, la iraco di la kulpozi renversas kontre li, til la fino di la mondo markizita da la reveno en glorio di Iesu Kristo, la « *Rejo di reji e Sinioro di siniori* » de Apok.19:16.

La fino di unesma parto di la Revelaciono

En ca unesma parto, ni trovis la prologo e la tri paralela temi, de Letri adresita a l'angeli di la sep Eklezii, de la sep sigili o signi di la tempi, e de la sis trumpeti o avertanta punisi stimulata da l'indigno di Deo.

Verso 11 : « *Tande on dicis a me : Tu mustas profetesar itere pri multa populi, nacioni, lingui, e reji.* »

La verso 11 konfirmas la tota kovro di la lasta 2000 yari de la 6000 yari di la programo preparita da Deo. Arivinte ye la tempo di la glorioza retroveno di Jesus-Kristo, l'evoko di la profetajo ripremos la superflugo di la kristana epoko en la chapitro 11 sub diferanta temo : « *Tu mustas profeciar* ***itere*** *pri multa populi, nacioni, lingui, e reji* ».

Aperturo di la duesma parto di la Revelaciono

En ca duesma parto, en superflugo paralela di la kristana epoko, la Spirito ciblos importanta eventi ja mencionita en la unesma parto di la libro, ma hike, en la duesma parto, ol revelos a ni lua judiko plu detale pri singla temi. Ibe ankore, singla chapitro uzos simboli e imaji diferanta ma sempre komplementa. Per la grupigo di omna ca docado la profetajo identifikas la ciblita temi. De la libro di Daniel, ca principo di paraleligo di la chapitri di la profetaji aplikesas da la revelanta Spirito, quale tu povas konstatar.

Apokalipso 11, 12 e 13

Ta tri chapitri kovras paralele la tempo di la kristana epoko, lumigante diversa eventi, qui tamen restas tre komplementa. Me rezumos e detaloza la temi.

Apokalipso 11

La papala rejio – La nacionala ateismo – La *sepesma trumpeto*

Versi 1 til 2 : la rejio di la falsa katolika papala profeto dum 1260 yari : La persekutanto.

Versi 3 til 6 : dum ca intoleranta e persekutanta regno « *la du testi* » di Deo, la santa skripti di amba pakti, esos afliktita e persekutata, da « *la bestio* », la religiala koaliso Romana aliancita kun la monarkii di westal Europa.

La versi 7 til 13 havas kom temo « *la bestio qua acensas de l'abismo* » to esas, la « Franca Revoluciono » e lua nacionala ateismo qua aparas unesmafoye en la historio di homaro.

La versi 15 til 19 havos kom temo partala developo di la « *sepesma trumpeto* ».

La rolo di la papala rejimo imajita

Verso 1 : « *On donis a me kano simila a vergo, dicante : Levez su, e mezurez la templo di Deo, l'altaro, e ti qui adoras ibe.* »

L'epoko ciblita esas tempo di puniso revelita per la vorto « *vergo* ». La puniso esas justifikata « *pro la peko* » riestablita civile depos 321 e religioze depos 538. Depos ta duesma dato, la peko esas impozata da la papala rejimo simbolizita hike per « *la kano* » qua signifikas « *la falsa profeto qua instruktas la mentio* » en Esa.9:13-14. Ca mesajo imitas ta de Dan.8:12 : « *l'arméo esis livrita kun la perpetua pro la peko* », en qua, « *l'arméo* » signifikas la Kristana Asemblo, « *la perpetua* », la sacerdotala ofico di Jesus forprenita da la papala rejimo, e « *la peko* », l'abandono di la sabato depos 321. To esas nur ripremo di mesajo multafoye repetita per aspekti e simboli diferanta. Ol konfirmas la punisala rolo quan Deo donas a l'instalado di la papala rejimo Romana. La verbo « *mezuro* » signifikas « judicianto ». Do la puniso esas la rezulto di judicio di Deo kontre « *la templo de Dio* », la Kristana Asemblo kolektiva, « *l'altaro* » simbolo di la kruco di lua sakrifiko, e « *ti qui adoras ibe* » signifas, la kristani qui pretendas lua salvo.

Verso 2 : « *Ma l'extera korto di la templo, lasesez ol extere, e ne mezurez ol; nam ol esis donita a la nacioni, ed ili fulos la santa urbo dum quaradek-e-du monati.* »

La importanta vorto di ca verso esas « *extera* ». Ol indikas sole la surfaca kredo di Romana katolikismo koncernata en l'imajo di lua regno di 1260 dii-yari prezentesas hike sub la formo « *42 monati* ». « *La santa urbo* » imajo di la vera elektiti « *esos pied-premata da la nacioni* » kunligita kun la despota papala rejimo, nome la reji di Europana rejii « *qui adulterias kun* » la « *Jezabel* » katolika dum lua longa intoleranta regno di 1260 reala yari inter 538 e 1798. En ca versiklo, Deo markas la diferenco inter la vera e falsa fido uzante la simbolismo di Hebrea sankteyo: la tabernaklo di Moseo e la templo konstruktita da Salomon. On trovas en amba kazi, sur « *la korto, extera del templo* », religiala riti karnala : l'altaro di sakrifiki e la kuvo di abluciono. La vera spiritala santeso trovesas interne la templo : en la santa loko ube esas : la kandelingo kun sep lampi, la tablo di la 12 pani di propozo, e l'altaro di parfumi pozita avan la vualo qua kovras la tre santa loko, imajo di la cielo ube Deo sidas sur lua rejala trono. La sincereso di la kandidati por kristana salvo esas konocata nur da Deo, e sur la tero, la homaro esas trompita da la religio di fasado « *extera* » ke la Romana katolika fido reprezentas unesme en la historio di la kristana religio di nia epoko.

La santa Biblo, la vorto di Deo, persekutata

Verso 3 : « *Me donos a mea du testi la povo profetesar, vestizita per saki, dum mil duacent e sisadek dii.* »

Dum ca longa regno konfirmita hike sub la formo « *1260 dii* », la Biblo simbolizita per la « *du atestanti* » esos parteale ignorata til la tempo di la Reformo ube ol esas mem persekutata da la katolika ligi favoranta a la papo, qui suportas li per gladi. L'imajo « *vestizita per sako* » indikas stato di aflicto quan la Biblo suportos til 1798. Nam fine di ca periodo, la Franca revolucionala ateismo brulos ol en publika placi, anke probante igar ol tote desaparar.

Verso 4 : « *To esas la du olivieri e la du kandelabri qui stacas ante la Sinioro di la tero.* »

Ti « *du olivieri e du kandelieri* » esas la simboli di la du sukcesanta pakti quin Dio organizis en lua plano di salvo. Du religiala dispensaci konsekutiva portanta lua Spirito, di qua la heredajo lasita esas la Biblo e lua texti di la du pakti. La projeto di la du pakti esis

profetizita en Zak.4:11 til 14, per « *du olivieri pozita ye dextra e sinistra di la kandeliero* ». E ja, ante « *la du testi* » de la versiklo 3, Deo dicis pri li en la atesto di Zakarias : « *Ili esas la du filii di l'oleo qui stacas avan la Sinioro di tota la tero.* » En ca simbolismo « *l'oleo* » indikas la Divina Spirito. « *La kandeliero* » profecias Iesu-Kristo qua en homa korpo portos la lumo di la Spirito en lua santigo (= 7) e dissemos la konoco inter homi, same kam la simbolika kandelabro difuzas la lumo per bruligar l'oleo kontenata en lua « *sep* » vazi.

Notinda : « *La kandelabro* » a « *sep* » lampi esas centrata sur la vazo di la mezo; ico, quale imajo di la mezo di la semano qua facas, de la 4ª dio di la semano paschala, la dio kande, per lua expiacanta morto, Iesu-Kristo facis "*cesar la sakrifiko e l'ofro*", la religiala rito Hebrea, konforme a la divina projeto profetizita en Dan.9:27. La "*kandelabro*" kun sep lampi portis do anke profetiala mesajo.

Verso 5: "*Se ulu volas nocar li, fairo ekiras de lia buxo e devoras lia enemiki; e se ulu volas nocar li, il mustas esar mortigita per ca maniero.*"

Hike, quale en Apo.13:10, Deo konfirmas a lua vera elektiti lua interdikto punar, ipsa, la malo facita a la Biblo ed a lua kauzo. To esas ago qua lu rezervas exkluzive. La mali ekiros de la boko di la Deo kreinto. Deo identigas su kun la Biblo qua nomesas « *la vorto di Deo* », tale ke ta qua facas malo a ol atakas direte lua persono.

Verso 6 : « *Ili havas la povo klozar la cielo, por ke pluvo ne falus dum la dii di sua profetio; ed ili havas la povo chanjar l'aqui en sango, e frapar la tero per omnaspeca plago, irgekande ili volos.* »

La Spirito citas fakti raportita en la Biblo. En lua tempo, la profeto Elija obtenis de Deo ke pluvo ne falus escepte segun lua vorto; ante il, Moises recevis de Deo la povo chanjar l'aqui en sango e frapar la tero per 10 plagi. Ta bibla atesti esas tam plu importanta ke en la lasta dii, la desestimo por la skribita ed inspirita vorto di Deo esos punisata per samtipa plagi, segun Apo.16.

La nacionala ateismo di la Franca Revoluciono

La tenebroza lumizi

Verso 7 : « *Kande li finos sua atesto, la bestio qua acensas de l'abismo kombatos kontre li, vinkos li, e mortigos li.* »

La Spirito revelas a ni, hike, importanta kozo remarkinda ; la dato 1793 markas la fino di la bibliala atesto, ma por qui? Por lua enemiki di la epoko qui persekutis la Biblio, rejetante lua divina autoritato koncerne la suporto di la fido; nome, la monarki, la monarkista aristokrati, la papala rejimo katolika Romana e omna lua klerikaro. Ye ca dato, Deo kondamnas, same, la falsa kredanti protestanta qui praktikale ja ne konsideras lua docuri. En Dan.11:34, en lua judicio, Deo imputas a li « ***l'hipokrito*** » : « *En la tempo kande li sukombos, li esos poke helpata, e multa kununioneskos a li per* ***hipokriteso***. » To esas nur la unesma parto di la Biblia atesto qua finas, nam en 1843, lua rolo rikomencos havar vitala importo per invitar l'elektiti a deskovrar l'adventista profecii. L'instalado di nacionala ateismo en Francia ciblos la Biblio ed esforcos facar ol desaparar. La sangoza abundanta uzo di « lua gilotino » efektive facas ol nova « *bestio* » qua, itafoye, devis « *suprenir de l'abismo* ». Per ca termino pruntita al rakonto di la kreo en Genezo 1:2, la Spirito memorigas ke se Deo, lua Kreinto, ne existus, nula vivo developesus sur la tero. « *L'abismo* » esas la simbolo di la tero sen habitanto, kande ol esas « *senforma e vakua* ». Ol esis tale « *en la komenco* », segun Genezo 1:2, ed ol ri-divenos dum « *mil yari* », ye la fino dil mondo, pos la glorioza reveno di Iesu-Kristo, qua esas la temo qua sequas ca en ita chapitro 11. Ta komparo kun la originala kaoso esas bone meritita por republikala rejimo qua naskas en politikal kaoso e la maxim granda desordino. Pro ke rebela homi savas unigar por destruktar ma li esas tre dividita pri la formi qui devos esar donita a la rikonstrukto. Ta atesto ofras pos ol la demonstro di la frukto qua homaro povas portar kande ol esas totale separita de Deo; sen lua bonfaca ago.

Ma nomante ol « *abismo* » l'Espirito di la Kreinta Deo anke sugestas la kontexto e la stando di la originala kreuro di nia tero. Do, celante l'unesma dio di ta kreuro, ol montras a ni tero plungita en la « *tenebri* » absoluta, nam ye ta momento, Deo ne ja donis a la tero la lumo di ula astro. E ca ideo, spirale ligas ica « *bestio qua acensas de l'abismo* » al « *quaresma sigilo* » di Apo.6:12 deskriptita kom « *suno nigra kom sako de krin* ». La ligilo anke facas kun la « *4ma trumpeto* » di Apo.8:12 deskriptita da la « *frapi di la triesma, di la suno, di la triesma di la luno, e di la triesma di la steli*». Per ta imaji, la Spirito atribuas a lu karaktero specale « **tenebroza** ». Tamen en ca aspekto e ca stando « **tenebroza »** ke Francia glorios lua libera pensanti per atribuar a li la titulo di « **lumi**». On memoras lore la vorti di Iesu-Kristo citita en Matt.6:23 : « *ma se tua okulo esas en mala stando, tota tua korpo esos en tenebri.**Se do la lumo qua esas en vu esas tenebri, quanta granda esos ca tenebri!*** » Tale la libera penso tenebroza eniras milito kontre la religiala spirito e ca nova spirito **libertario** duras tra la tempo ed expansas su sur la westala mondo … dicita kristana ed ol gardos sua malefika influo til la fino dil mondo. Kun la Franca Revoluciono, la « tenebri » instalesas perpetue kun la peko. Nam, kun ol, la libri skribita da la filozofi di la libera penso aparas; quo ligas ol a la « peko » qua karakterizas Grekia en la profecii di Daniel 2-7-8. Ca nova libri vont konkurencar la Biblo e sucesar sufokar ol, en enorma proporcion. La « *milito* » denuncita esas do precipue ideologiala. Pos la Revoluciono e pos la Duesma Mondomilito, ta tenebri asumos l'aspekto di la maxim alta humanismo kontrastanta e ruptanta tale kun l'intoleranteso origina, ma la « *milito* » ideologiala duras. La homi westala esos pretas sacrifikar omno por ca « libereso ». Fakte, li sacrifikos lia nacioni, lia sekureso, e ne eskapos tamen, a la morto programita da Deo.

Verso 8: « *E lia kadavri esos sur la placo di la granda urbo, qua nomesas, en spiritala senco, Sodom e Egiptia, ibe mem ube lia Sinioro krucifikesis.* »

La « *kadavri* » citita esas ti di la « *dua testi* » di qua l'unesma atakanti anke exekutesas sur la « *placo* » de la sama « *urbo* ». Ta « *urbo* » esas Paris, e la « *placo* » citita nomesis, sukcese, « place Louis XIV », « place Louis XV », « place de la Révolution », e indikas la nuna « place de la Concorde ». L'ateismo ne donas favori ad irga religiala formo. La viktimi gilotinata esas juste frapezita pro religiala aparteno. E quale la mesajo di la « *4ma trumpeto* » docas, la skopi esas la vera lumo (suno), la falsa kolektiva (luno), ed omna religiala mesajero individuala (stelo). Altrae, ula religiala formi koruptita esas aceptata kondicione ke li submisesas a la normi di dominacanta ateismo. Ula sacerdoti recevas tale la nomo « défroqués » en moko. L'Esprito komparas Paris, la Franca chef-urbo, a « *Sodom* » ed a « *Egiptia* ». L'unesma frukti di libereso esis la sexuala eceso akompanata da la rupturo di tradicionala sociala e familiala konvencioni. Ta komparo portos tra la tempo tragika konsequi. La Spirito indikas a ni ke ta urbo sufros la sorto di « *Sodom* » e di « *Egiptia* » diveninta por Deo la tipa simbolo di peko e di ribelo kontre lu. La ligilo establita supre kun la « *peko* » filozofiala « Greka » denuncita en Daniel 2-7-8 esas hike konfirmata. Por bone komprenar ca diina stigmatizo di la Greka peko, konsiderez ke, provante uzar la filozofiala vorto por prezentar l'Evangelio a l'habitanti di Athina, l'apostolo Paulus faliis e chasesis de la loko. Pro to la filozofiala penso permanos eterna l'enemiko di la Deo kreinto. Dum la tempo e til lua fino, ca urbo nomizita « Paris » gardos, e atestos per lua agi, la korekteso di lua komparo kun ca du nomi, simboli di la sexuala e religiala peko. Dop lua nomo « Paris », jacas la heredajo di la « Parisii », vorto di Kelta origino signifikanta « ti di la kaldrono », nomo dramatifala profetala. Dum la Romana epoko la loko esis feudo di la pagana adoranti di Isis la deino di Egiptia, precize, ma anke, la scenala e cinika imajo di Paris, la filo di la rejo di Troya, la olda Priam. Autoro di adulterio kun la bela Helena spozino di la Greka rejo Menelao, il esis responsiva pri milito kontre Grekia. Pos infruktuoza siejo, la Greki retretis lasante sur la plajo enorma ligna kavalo. Pensante ke ol esis Greka deo, la Troyani eniris la kavalo en la urbo. E dum la noktomezo, kande la vino e la festo finis, Greka soldati ekiris la kavalo ed apertis la pordi a la

Greka trupi silente reveninta; e omna habitanti di la urbo masakresis, de la rejo til la lasta subito. Ca Troyana agado kauzos la perdo di Paris en la lasta dii, nam ignorante la leciono, ol riproduktos lua erori per instalar sur lua teritorio lua enemiki quin ol koloniigis. Ante prenar la nomo Paris, la urbo nomizesis « Lutèce » quo signifikas « fetida marsho »; la tota programo di lua trista destino. La komparo kun « *Egiptia* » esas justifikita pro ke, per adoptar la republikala rejimo, Francia divenas oficale l'unesma pekala rejimo di la westala mondo. Ca interpreteso konfirmesos en Apo.17:3 per la koloro « *skarlata* » di la « *bestio* », imajo di la monarkala e republikala koalicioni di la lasta dii, konstruktita segun la modelo di Francia. Per dicar : « *samaloke ube lia Sinioro krucifigesas* », la Spirito establisas la komparo inter la rejekto di la Kristana kredo da la Franca ateismo e la nacionala rejekto di la Judi pri la Mesio Iesu-Kristo ; nam amba situci esas identa ed li portos la sama konsequi e la sama frukti di nepieco e neyusteso. Ca komparo duras en la sequanta versi.

Nominante lua chefurbo « *Egiptia* », Deo komparas Francia a Faraono, tipa modelo di homala rezisto opozita a lua volo. Ol konservos til lua destrukteso ca rebela poziciono. Nul repenteso venos de ol. Nominante « *la malo bona e la bona malo* », ol komisos la maxim abomininda peko abominita da Deo; to per nomizanta « lumizi », la « tenebroza » pensisti fondinti di « lua homala yuri », qui opozas a la yuri di Deo. E da multa populi, lua modelo imitesos, mem, en 1917, da la potenta Rusia qua destruktos ol per atomala pafo dum la tempo di la « *sisesma trumpeto* », to quon profetias lua nomo « Parisii » en la Kelta linguo, quo signifikas « ti di la kaldrono ». Do ol restos til lua fino nekapabla vidar Deo en la probi qui ruinos e fine destruktos ol. Nam Ilu selektis ol kom skopo e ne lasos ol til ol ne plu existos.

Verso 9: « *Homuli inter la populi, la tribui, la lingui, e la nacioni vidos lia kadavri dum tri dii e duimo, e li ne permutos ke lia kadavri esez metita en sepulturo.* »

En Francia, la populo eniris Revoluciono en 1789, ed en 1793, ol exekutis sua rejo pose sua rejino, ambe publike senkapigita sur la granda centrala placo dil urbo nomizita sucese « placo Louis XV », « placo di la Revoluciono », e nune, « placo di la Konkordo ». Atribuante « *tri dii e duimo* » ye la tempo di la destruktiva ago, l'Esprito semblas inkluzar la batalio di Valmy ube en 1792, la revolucioneri konfrontis e vinkis l'armei royalista de la Europana rejii qui atakis la republika Francia, inkluzite Austria, lando di la originala familio di la rejino Marie-Antoinette. Por komprenar l'origo di ca odio, necesas memorar ke 1260 yari di diversa exakti da la papala-royala koalisuro fine iritis la Franca populo explotata, maltretata, persekutata e komplete ruinigita. La lasta du regnadi di Louis XIV kun odioza luxo e Louis XV, debochema koruptita rejulo, fine plenigis la kalico di la pacienco di Deo e di homi. Atencez! La Republiko ne esas e ne esos beno por Francia. Ol iras til lua fino, sub lua kinma formo, portante la malediki di Deo e komprenante ipsa l'erori qui provokos lua perdo. Ca sangema rejimo, ye lua origino, divenos la lando di la "homala yuri" e humanismo qua fine defensos la kulpozo e frustros, per lua neyusteso, la viktimo. Ol mem akceptos lua enemiki e instalez li sur lua teritorio, imitante, til la maxim mala, la famoza exemplo di la Troya urbo famoza pro l'introdukto di la ligna kavalo lasita da la Greki, quale vidita antee.

Verso 10 : « *E pro li la habitanti di la tero joyos e esos en alegreso, ed ili sendos donacaji l'unu a l'altra, pro ke ca du profeti tormentis la habitanti di la tero.* »

En ca verso, l'Esprito cizas la tempo kande, quale gangreno o kancero, la Franca filozofiala malajo disvastesos e dissemesos quale pesto en l'altra Westala nacioni. Ol markas « la signo di la tempi » di la « 6ma *sigilo* » ; ita ube la « *sunio divenas nigra kom sako de krino* » : la lumo di la Biblo desaparas sufokata da la filozofiala libri di la libera pensanti.

En spiritala lektado, kontraste « *a civitani di la rejio dil cieli* » qua definas la elektiti di Jesus, « *la habitanti di la tero* » designas la protestanti Usana e plu generale, la homi rebela vers Deo e lua vereso. La populi di la rejii Europana e plu anke Usana regardas vers Francia. Ibex, populo krulas lua monarkio e la Kristana katolika religio qua minacas la populi qui lektas la biblio, la « *dua testi* », de « *tormenti* » de lua « inferno » ; de « *tormenti* » reala qui

tamen esas nur rezervita por la lasta judicio, por anihilizar la falsa religiozi qui uzas ipsa trompe ca speco di minaco, segun Apo.14:10-11. La stranjeri, ipsa, viktimi di la sama exakti exter Francia, esperas povar profitar de ca iniciato. To, des plu, ke kun la Franca suporto donita da Louis XVI, en la mondo, kelka yari antee, la nova Stati-Uniti di Nord-Amerika trovis sua nedependo, liberigante su de la dominaco di Anglia. La libereso esas en marcho e balde vinkos multa populi. Kom signo di ca amikeso, « *li sendos donaci l'una a l'altra* ». Un ek ta donacaji esis la Franca donaco ad Usani di la "Statuo di Libereso" erektita en 1886 sur insulo opoz New-York. La Usani reciprokos donacos per ofrar repliko qua, erektita en 1889, trovesas en Paris sur insulo meze di la Seine proxim la Turmo Eiffel. Deo celas ica speco di donaco qua revelas la partigo ed interchanjo qua konstituas la malediko di la **excesa libereso** qua celas ignorar lua spiritala legi.

Verso 11 : « *Pos la tri e duima dii, spirito di vivo, venanta de Deo, eniris en li, e li stacis sur lia pedi; e granda timo kaptis ti qui vidis li.* »

Ye la 20ma di aprilo 1792, Francia minacesas da Austria e Prusia e renversas sua rejo, Louis la 16ma, ye la 10ma di agosto 1792. La revolucioneri vinkos che Valmy ye la 20ma di septembro 1792. Rejo Louis la 16ma gilotinesas ye la 21ma di januaro 1793. La diktatoro Robespierre ed sua amiki gilotinesas a sua turno ye la 28ma di julio 1794. La "Konvenciono" remplasesas da la "Direktoraro" ye la 25ma di oktobro 1795. La du "Terori" di 1793 e 1794 duris ensemble nur un yaro. Inter la 20ma di aprilo 1792 e la 25ma di oktobro 1795, me retrovas sat precize ta periodo di "*tri dii e duimo* » profetizita esas « tri yaradi e duimo » reala. Ma me pensas ke la duroro portas pluse, mesajo spiritala. Ta periodo reprezentas la duimo di semano, quo povas evokar aludo al terala ministerio di Iesu-Kristo qua duris precize « tri dii e duimo » profetala e finis per la morto dil Mesio Iesu-Kristo. La Spirito komparas lua ago kun ta di la Biblo, lua « *du atestanti* », qui anke agis e docis ante esar brulita sur la placo di la Revolucion en Paris. Per ta komparo, la Biblo esas, ita fido, identigita a Iesu-Kristo qua esas, en ol, itere krucifikita e « *truo* » quale indikas Apo.1:7. La fluo de sango versata fine terorigis la Franca populo. Do, pos exekutar lua chefo di la sangifanta Konvenciono, Maximilien Robespierre, e lua amiki Couthon e Saint-Just, la sumara e sistematala exekuti cesis. La Spirito di Deo revivigis la spiritala dursto di homi e la praktiko di religio divenis legala itere, e precipue, libera. La salubra « timo di Deo » riaparabis e l"intereso pri la Biblo rimanifestesis, ma ol esos til la fino dil mondo kombatata e konkurencata da la filozofiala libri skribita da libera pensanti, di qui la Greka modelo esas la fonto di omna lua diversa formi.

Verso 12: « *Ed ili audis de la cielo voco qua dicis a li: Asencez hike! Ed ili asencis a la cielo en la nubo; e lia enemiki vidis li.* »

Ta deklaro divina aplikesas a la « *du atestanti* » biblikala, pos 1798.

La komparo kun Iesu duras, nam ilu esas tiun quan lua elektinti vidis (pos la profeto Elija) acensar a la cielo sub lia regardo. Ma, vicee, lua elektinti di la finala tempo agos same. Lia enemiki vidus li, anke, acensar a la cielo en la nubo ube Iesu atraktos li apud il. La suporto quan Deo donas a lua kauzo esas la sama, por Iesu-Kristo, lua elektinti, ed en ca kuntexto di la Franca Revoluciono, la Biblio pos 1798. Por konfirmar la fino di la profetizita dureso di la «*1260 dii*»-yari, en 1799, la papo Pius VI mortis enkarcerigita en Valence-sur-Rhône, do facanta posibla, inter 1843-44 e 1994, longa tempo di paco di 150 yari profetizita sub la formo «*kin monati*» en Apo.9:5-10. La morto di Louis XVI, la halto di la monarkio, e la morto di papo enkarcerigita portas mortala stroko a la religiala netoleremeso di « *la bestio qua acensas de la maro* » en Apo.13:1-3. La Konkordato di la Direktorio sanigas lua vundo ma ol ne plus beneficas de la rejala suporto destruktita, ol ne plus persekutos til la tempo di la fino ube la protestanta netoleremeso aparos sub la nomo di « *la bestio qua acensas de la tero* » en Apo.13:11.

Verso 13 : « *Ye ta horo, esis granda ter-tremo, e la dekesma parto de la urbo falis; sep mil homi mortis en ca ter-tremo, e la altri esis terurita e donis glorio a la Deo de la cielo.* »

En ca epoko (*ta horo*) plenigesis, en spiritala formo, la "*ter-tremo*" ja profetizita per la plenigo di ta di Lisboa en 1755, koncernata en la temo di "*sisesma sigilo*" de Apo.6:12. Segun la Spirito di Deo, la urbo Paris perdabis "*dekedimo*" de lua populaciono. Sed altra senco povas koncernar segun Dan.7:24 e Apo.13:1, la dekesma parto di "*dek korni*" o kristana westala rejii submisita a la roma papala katolikismo. Francia, konsiderata da Roma kom "la plu olda filiino" di la roma katolika eklezio, falas en ateismo, privas ol de sua suporto, e iras til destruktar lua autoritato. La 4a[ma] la trompeto revelis ol, « *la triimo di la suno frapesas* » ; la mesajo « *sep mil homi mortis en ca ter-tremo* » konfirmas la afero per dico : multitudo (*mil*) de « *homi* » religiala (*sep :* religiala santigo di la epoko), mortigesis en ca politikala sociala ter-tremo.

Verso 14 : « *La duesma desfortuno pasis. Jen, la triesma desfortuno venas* ***quik*** ».

Do, l'intensa sangoverso rivivigis la timo di Deo, e la "Terroro" cesis, remplasita da l'empireso di Napoléon 1er, « *l'aglo* » anuncanta di la tri lasta « *trompeti* », tri « *granda desfelici* » por la habitanti di la tero. Pro ke l'anunco sequas la Franca Revoluciono de 1789 til 1798, « *la duesma desfelico* » qua esas atribuata a verseto 14 ne povas direktes koncernar ol. Ma por la Spirito, to esas la maniero dicar a ni ke nova formo di la Franca Revoluciono aparos juste ante la reveno en glorio di Iesu-Kristo. Or, segun Apo.8:13, la « *duesma desfelico* » klare koncernas la temo di la 6ème *trompeto* di Apo.9:13 qua iras, precize, « *mortigar la triimo di la homi* » ante ke Jesu-Kristo revenas por venjar la nejusta kondamno di lua santi fidela servisti per exterminar lia mortala enemiki, la lasta rebeli. On povas komprenar ke, simile a la hekatombo produktita da la Franca Revolucioneri, Deo organizas la hekatombo di la Triesma Mondomilito, ica-foye nukleara, qua reduktos, konsidereble, la nombro di la habitanti di la tero, ante lua kompleta elimino qua ridonos a ol lua aspekto « *abismo* » originala, pos la finala destruktiva interveno di Iesu-Kristo.

La duopla senco di « *duesma desfelico* » ligas la *quaresma trumpeto* a la *sisesma* por spiritala motivo. La strukturo di l'Apokalipso separas en du parti la tempo di la Kristana epoko. En l'unesma, la « *desfortuno* » punas la kulpozanti punisita ante 1844 ed en la duesma, ti qui punisesas pos 1844, juste ante la fino dil mondo. Or, la du punisala agi partigas la senco quan Deo donas a lua quaresma puniso di Levitiko 26:25 : « *me sendos la espado qua venjos mea pakto* ». L'unesma puniso frapis la homi **qui ne recevis** la mesajo di la Reformo, laboro preparita da Jesus por lua elektiti, e la duesma, ti qui ne respondis a la exijo di Deo **kompletigar** ca Reformo de 1843. La lumizo revelita per qua Deo konstruktas ca permananta Reformo esos prezentita til la horo kande finos la tempo di graco.

Riprenante la kozi e l' agi quin Deo imputis a la homi di la Franca Revoluciono de 1789 til 1795, ni retrovas ta quon Ilu povas imputar a la homi di la lasta dii en Ocidento. On retrovas la sama desestimo, la sama nepieco e la malamo pri religiala ordini e di qui docas li; konduto qua rezultas ica-foye de l' extraordinara developo di cienco e teknologio. Dum la yari di paco, ateismo e falsa religio konquestis la Ocidentala mondo. Do Deo havas bona motivo propozar a ni, por ca temo, duopla lektado; la konduto di la "*supervivanti* » facanta la precipua diferajo inter la revolucionala epoko e la ciencala tempo di la lasta dii di la homaro. Por esar plu klara, segun Apo.11:11 til 13, « *la supervivanti* » de l'unesma lektado qua koncernas la « *quaresma trumpeto* » « *repentis* », dum ke « *la supervivanti* » de la duesma qua koncernas la « *sisesma trumpeto* » « *ne repentis* », segun Apo.9:20-21.

La triesma « *granda desfelico* » (por pekanti) : La glorioza reveno di Kristo la justiciero

Verso 15 : « *La sepesma anjelo sonis (de la trumpeto). Ed esis en la cielo forta voci qui dicis : La regno dil mondo esas transdonita a nia Sinioro ed a lua Kristo ; ed il regnos dum la yarcenti di yarcenti.* »

La lasta temo di la chapitro esas la « *sepesma trumpeto*» qua signifikas, me memorigas, la momento kande la nevidebla Deo kreinto divenas videbla a l'okuli di lua enemiki konfirmante Apo.1:7 : « *Videz, il venas kun la nubi ed omna okulo vidos il;mem ti qui pikas il* ». « *Ti qui pikas il* », qui trapozis Iesu, esas lua enemiki de omna epoki di la kristana ero inkluzite ti di la lasta. Li trapozis Ilu, persekutante lua fidela disipuli, pri qui Ilu deklaris : « *omna-foye ke tu facis ico ad un de ica maxim mikra de mea frati, tu facis ol ad me* (Matt.25:40) ». De la cielo, forta voci levas su por celebrar l'evento. To esas ti de la habitanti di la cielo qui ja expresis su por festar l'expulso di la cielo di la diablo e lua demoni da la Kristo vinkinta, nomizita « *Mikael* » en Apo.12:7 til 12. Li partoprenas la joyo di l'elektiti, liavice liberigita e vinkinta da Iesu-Kristo. La historio di peko terala cesos pro manko di pekanti destruktita da la buko di Kristo divina. La diablo, « *princo di ca mondo* » segun Iesu, perdas sua posedajo di la mondo pekanta anihilita da Deo. Ol subsistos ankore mil yari sur la dezoligita tero sen nocar ulu, esperante lua tota elimino ye la lasta judicio kun omna altra pekanti quin Deo rivivigos por ca skopo.

La Granda Celesta Feliceso dil elektiti rekomprita per la sango di Iesu-Kristo

Verso 16: "*E la duadek-e-quar ancieni, qui esis sidinta avan Deo sur lia troni, genupozis sur lia vizaji, ed adoris Deo*",

La elektiti eniris la celesta regno di Deo, sidinta sur troni en la prezenteso di Deo, li regnos o judikos la malici segun Apok.20:4. Ca verso mencionas la kuntexto di la celesta komenco dil rekompriti de Apok.4. Ca verso prezentas la formo qua mustas esar la vera adoro di Deo. La genupozo, sur genui, vizajo kontre tero, esas la formo legitima da Deo.

Verso 17 : « e*n dicante : Ni dankas vu, Sinioro Deo omnipotenta, qua esas, e qua esis, pro ke car tu prenis tua granda povo e posedis tua regno.* »

La rekompensiti rinovas sua dankaji e genupozas ante Iesu-Kristo, « *la Dio omnipotenta qua esas e qua esis* » « **e qua venis »**, quale Apo.1:4 anuncis. « *Tu prenis tua granda povo* » a qua tu renuncabis por salvar tua elektiti ed expiacar per tua morto la preco di lia peki en tua ministerio « *de agno* » ; « *la agno di Deo qua forprenas la peki dil mondo* ». Tu havas « *posedigis tua regno* » ; la sugestita kunteksto esas vere ta ube l'Espirito transportis Johan en Apo.1:10 ; la historio dil Asemblo di Kristo sur tero esas en la pasinto. A ca etapo, la « *sep asembliesi* » esas dop l'elektiti. La regno di Jesus, objekto di la espero di la fido dil elektiti, divenis realajo.

Verso 18 : « *La nacioni iracis ; e tua ira venis, e la tempo venis por judikar la mortinti, rekompensar tua servisti la profeti, la santi e ti qui timas tua nomo, la mikri e la granda, e destruktar ti qui destruktas la tero.* »

On trovas en ca verseto 18 informo tre utila pri la sequo di la profetizita eventi. La 6ma *trompeto* havas ***mortigis*** *la triimo de la homi* to esas, « *La nacii iracis* », e sub nia okuli, en 2020-2021, ni asistas la kauzi di ca iraceco: la Covid-19 e l'ekonomika ruino produktita, l'islamala agreso, e balde, la Rusa ofensivo kun lua alianci. Pos ca terorifika e destruktiva konflikto, pos la promulgado di la sundio-legeso da la « *bestio de la tero* » do, la protestanta e katolika koaliciono di la suvivinti Usana e Europana, Deo versis sur li « *la lasta sep plagoj de lua kolero* » deskriptita en Apok.16. Ye la momento di la sepesma, Jesus aparis por salvar lua elektiti e destruktar la falinti. Tunc venas la programo preparita por la « *mil yari* » di la sepesma yarmilo. En la cielo, segun Apok.4:1, la judicio di la malicanti efektigesos: « *e la tempo venis por judikar la mortinti* ». La santi obtenas lia rekompenso: l'eterna vivo promisita da Jesus-Kristo a lua elektiti. Li fine obtenas la matinala stelo e la krono promisita a la elektiti trovita vinkanta en la kombato di la fido: « *rekompensar tua servistila profeti* ». Deo memorigas hike l'importo di la profetajo por omna epoki (Segun 2 Pet.1:19) e plu specale en la lasta dii. *"La santi eti qui timas tua nomo* » to esas, ti qui pozitive respondis a la mesaji di la tri angeli di Apok.14:7 til 13; di qua l'unesma memorigas la sajeso qua konsistas en timar

lu, obediar lu e ne kontestar lua komandi, dicante : « *Timigez Deo e donez a lu gloro*», en lua aspekto di Deo kreanto, « *car l'horo di sua judicio venis, e adorez ilu qua kreis la cielo, la maro, la tero, e la fonti di aquo* ».

Verso 19 : « *E la templo di Deo en la cielo apertesis, e l'arko di sua pakto aparis en lua templo. E esis fulmini, voci, tondri, ter-tremo, e forta greluno.*»

Omna temi mencionita en ca libro Apokalipso konvergas a ca historiala momento di la granda glorioza retroveno di nia divina Sinioro Iesu Kristo. Ca verso celas la kontesto ube realigesas e finas la sequanta temi :

Apo.1 : l'adventismo :

Verso 4 : « *Yohanes a la sep Asembli qui esas en Azia : ke graco e paco donesez a vu de ta qua esas, qua esis, **e qua venos**, e de la sep spiriti qui esas ante lua trono,* »

Verso 7 : « ***Videz, il venas kun la nubi**. Ed omna okulo vidus il, mem ti qui pikas il; e omna tribui di la tero lamentos pro il. Yes. Amen!* »

Verset 8 : « *Me esas l'alfa e l'omega, dicis la Sinioro Deo, qua esas, qua esis, **e qua venos**, l'Omnipotenta.* »

Verset 10 : « ***Me esis raptita en spirito ye la dio di la Sinioro**, ed me audis dop me forta voco, quale sono di trumpeto,* »

Apo.3 : La sepesma asemblo : fino di l'epoko « *Laodicea* » (= populo judiciata).

Apo.6:17 : La granda dio di iraco di Deo kontre rebela homi « ***nam la granda dio di lua iraco venis**, e qua povas rezistar?* »

Apo.13 : « *la bestio qua acensas de la tero* » (protestanta e katolika koaliciono) e lua sundiala lego; verso 15 : « *Ed ol recevis la povo animar l'imajo di la bestio, por ke l'imajo di la bestio parolu, **e facis ke omni qui ne adorus l'imajo di la bestio mortigesos.*** »

Apo.14 : La du temi di « *la rikolto* » (fino di la mondo ed enlevo di la elektiti) e di « *la vendemio* » (masakro di la falsa pastori da lia trompita adepti).

Apo.16 : Verso 16 : « ***la granda dio di la kombato Harmagedon*** »

En ca verso 19, ni retrovas la klef-formulo di la direta e videbla interveno di Deo, « *e esis fulmini, voci, tondri, ter-tremo* », ja citita en Apo.4:5 e 8:5. Ma hike l'Espirito adjuntas « *e forta greluno* » ; un « *greluno* » per qua finas la temo di la **sepesma** di la « *sepes lasta plaji* » en Apo.16:21.

La kuntexto di la reveno di Iesu-Kristo do markesas per la lasta adventista temo qua aportas ica-foye, en la printempo 2030, la vera salvo ofrata a l'elektiti, obtenita per la sango versita da Iesu-Kristo. Esas la horo di lua konfronto kun la rebeli qui preparas mortigar lua elektiti qui refuzas la Romana sundio e gardas sua fideso por la sabato santigita da Deo de la unesma semano di lua kreo dil mondo. La « *sisesma sigilo* » d'Apo.6 ilustras la konduto e la konfuzeso di ta rebeli kaptita da la Sinioro en intencala flagranta delikto di genocido di lua felica e multe amata elektiti. La temo di la deskonsento esas mencionata en ca verseto 19. Ol koncernas la divina lego konservita en « *l'arko di atesto* » en la tre santa loko di la tabernaklo e di la « *templo* » Hebrea. L'arko havas sua prestijo e sua tre alta santeso nur pro ke ol kontenas la tabeli di la lego gravurita da la fingro di Deo ipsa, en persono, en la prezenteso di Moises, lua fidela servisto. La Biblo permisas komprenar quo provokas la teroro di la rebeli ye la horo di la reveno di Iesu-Kristo. Nam hike esas quo deklaras la verseti 1 til 6 di Psalmo 50 :

« *Psalmo di Asaf. Deo, Deo, YaHWéH, parolas, e konvokas la tero, de sunlevo til sunsubiro. De Zion, perfekta beleso, Deo brilas. Il venas, nia Deo, il ne restas silenta; **avan***

lu esas fairo devoranta, cirkum lu violenta tempesto. *Il krias vers la cieli supre, e vers la tero,* ***por judikar lua populo*** *: Kunvenigez mea fideli, qui facis pakto kun me per la sakrifiko! - E* ***la cieli publikigos lua yusteso****, nam Deo esas judicianto.* »

En kontexto di teroro, la rebeli vidos afishar en la cielo la texto di la quaresma ek la dek komandi di Deo en literi di fairo. E per ca divina ago, li savos ke Deo kondamnas li a la unesma e la « *duesma morto* ».

Ca lasta verso dil temo di la « *sepesma trumpeto* » revelas e konfirmas l'importo quan Deo donas a lua lego kontestata da la falsa kristanismo rebela. La lego divina esis abasigita sub pretexto di supozita opozo di la lego e la graco. Ta eroro rezultas de mala lektado di la paroli dicita da l'apostolo Paul en lua letri. Do me volas dissipar la dubito per donar expliki klara e simpla. En Rom.6, Paul opozas ti qui esas « *sub la lego* » a qui esas « *sub la graco* », nur, pro la kontexto di lua epoko ube la nova alianco komencas. Per la formulo « *sub la lego* », ilu indikas la Judi di l'anciena alianco qui refuzas la nova alianco fondita sur la perfekta justeso di Iesu-Kristo. Ed ilu indikas l'elektiti qui eniras ca nova alianco per la formulo « *kun la lego* ». Nam to esas la benefico quan aportas la gracio, en la nomo di qua Iesu-Kristo, en Santa Spirito, helpas lua elektito ed instruktas il amar ed obedar la santa divina lego. Obedante ilu, ilu esas lore « *kun la lego* » e esante « *sub la graco* », il anke ne esas, « *sub la lego* ». Me memorigas ankore ke Paulus dicis pri la divina lego ke ol esas « *santa e ke la komando esas justa e bona* »; quo me dividas kun ilu en Iesu-Kristo. Dum ke Paulus kondamnas la peko, celante konvinkar sua lektanti ke li ne mustas plu pekar esante en Kristo, la moderna rebeli uzas lua texti por kontestar ilu per facar Iesu-Kristo, di qua li deklaras su, « ***ministro di peko*** » establita da Roma ye la 7ma di marto 321. Dum ke Paulus deklaris en Gal.2:17: « *Ma, dum ke ni serchas esar justifikita da Kristo, se ni esus anke ipsa trovesis pekanti*, ***Ka Kristo esus ministro di peko? Fore de to*** *!* » Relevas l'importo di la precizeso, « ***fore de to*** », qua kondamnas la religiala koncepto di la falsa rebela kristana kredo moderna, e to de la 7ma di marto 321, dato kande la « ***peko*** » romana eniris la kristana kredo westala ed estala per l'autoritato di pagana romana imperiestro, Konstantino 1ma[er].

En ca kontexto di la « *sepesma trumpeto* » finas la sis mil unesma yari apartigita da Deo por sua selekto di terala elektiti, en sua tota projeto di sep mil yari. La sepesma yarmilo, o « *mil yari* » di Apo.20, apertas pose, dedikita a la ciela judicio di rebeli da la elektiti rekompensita da Iesu-Kristo, temo di Apo.4.

Apokalipso 12 : La granda centrala plano

La muliero – La Romana atakanto – La muliero en la dezerto – Parentezo : kombato en la cielo – La muliero en la dezerto – La Reformo – L'ateismo- La restinta adventisto

La triumfanta muliero, spozo di Kristo, la Agno di Deo

Verso 1 : « *Granda signo aparis en la cielo : muliero envolvita da la suno, la luno sub elua pedi, e krono dek e du steli sur elua kapo.* »

Ica ankore, plura temi sucesas en plura tabli o sceni. L'unesma tablo ilustras l'Asemblo Elektita qua esos beneficianto di la vinko di Iesu-Kristo, lua unika Chefo, segun Ef.5:23. Sub la simbolo di "*muliero*", "*la Spozino*" di Kristo esas envolvita da la "*sunio di la yusteso*" profetizita en Mal.4:2. En duopla apliko, "*la luno*" simbolo di tenebri esas "*sub lua pedi*". Ca enemiki esas historiale e en la kronologiala ordino, la Judi di l'anciana pakto, e la falinta Kristani, Katoliki, Ortodoxi, Protestanti, ed Adventisti, di la nova. Sur lua kapo, "*krono dek-e-du steli* » simbolas lua vinko en la pakto di Deo, la 7, kun la homo, la 5, signifiko di la numero 12.

La muliero persekutata ante la finala vinko

Verso 2 : « *El esis gravida, ed el kriis, esante en laboro e en la dolori di la parturo.* »

En verseto 2, la « *dolori di parturo* » evocas la terala persekuto qua precedis la tempo di cielala glorio. Ta imajo esis uzita da Iesus en Ioannes 16:21-22 : « *La muliero, kande el parturas, experiencas tristeso, pro ke elua horo venis; ma, kande el donis nasko a la infanto, el ne memoras plu la sufero, pro la joyo quan el havas pro ke homo naskis en la mondo. Do vi anke esas nun en tristeso; ma me revidos vu, e vua kordio joyos, e nulu forprenos vua joyo.*»

La pagana persekutanto di la muliero: Roma, la granda imperiala urbo

Verso 3: « *Altra signo aparis en la cielo; ed hike, esis granda reda drako, havante sep kapi e dek korni, e sur lua kapi sep diademi.* »

La verso 3 identifikas lua persekutanto: la diablo, komprenende, ma ol agas per terala karnala povi qui persekutas l'elektiti, segun lua volo. En lua ago, ol uzas du sucedanta strategii; ta di la « *drako* » e ta di « *serpento* ». L'unesma, ta di « *drako* » esas l'atako apertita uzita da la pagana Romana imperio. Trovigez itere la simboli ja vidita en Dan.7:7 ube Roma aparis sub l'aspekto di monstra quaresma animalo havanta « *dek korni* ». La pagana kontexto konfirmesas per la prezenteso di « *diademi* » qui esas hike pozita sur la « *sep kapi* », la simbolo dil urbo Romana segun Apo.17. Ta precizigo meritas nia tota atento, nam ol indikas a ni, omna-foye ke ca imajo esas prezentata, per la loko di la « *diademi* », la profetia historiala kontexto.

La religia persekutanto di la muliero: la papala katolika Roma

Verso 4 : « *Lua kaudo trenis la triesma parto de la steli de la cielo, e jetis li aden la tero. La drako stacis avan la muliero qua enfanteskos, por devorar elua infanto, kande el enfanteskos.* »

Ta verseto riprezentas sub nova simboli, la mesajo di Apo.11:1 til 3 ube la Roma papala esas permises da Deo, sub la titulo "*vergo*", por "*fular la santa urbo dum 42 monati*".

En Daniel, a la "*dek korni*" di la Romana imperio devas sucesar "la "*mikra korno*" papala (de 538 til 1798). Ta suceseso konfirmesas hike en Apo.12, en la verseto 4.

La termino « *kaudo* » qua celas la falsa « *profetino Jezabel* » di Apo.2:20, ilustras ica sucedo di la religiala papala Roma falsa kristana. L'akuzo citita en Dan.8:10 esas itere renovigita. La viktimi di lua ruzi e sedukti digna di la « *serpento* » di la Genezo, esas piedpremata sub la simbolo di « *steli dil cielo*» o, sub la titulo di « *civitani dil regno dil cieli* » qua Iesu atribuas a lua disipuli. « *La triimo esas tirata en lua falo* ». La triimo ne esas citita por lua literala signifiko ma, quale omnube en profetio, kom importanta parto de la tota quanto di probata kristani. La viktimi povas mem superirar ica proporciono di literala triimo.

Verso 5 : « *Elu naskis filiulo, qua mustas pasturar omna nacioni per fervergo. E lua infanto esis elevita a Deo e a lua trono.* »

En duopla apliko, la profetajo memorigas quale la diablo kombatis la kauzo di la Mesio de lua nasko til lua vinkoza morto. Ma ca vinko, ol esas ta di l'unesma naskinto pos qua, omna lua elektiti sucesos, por durigar la sama kombato til obtenar la finala vinko. Ye ta momento, recevanta cielala korpo, li partigos kun il, lua judicio di la malicanti e to esas, ke ensemble, « *li pastros la nacioni per fervergo* » qua donos la verdikto di « *tormenti di la duesma morto* » di la lasta judicio. L'experienco di Kristo e di lua elektiti fuzionas en unika komuna experienco, e l'imajo di « *la infanto raptita a Deo ed a lua trono*», do en cielo, esas ta di « la liberigo » terala di l'elektiti qua realigos en 2030, ye la reveno di Kristo venjanta. Li esos liberigita de « *dolori di nasko* ». L'*infanto* esas la simbolo di autentika kristana konverso sucesanta e vinkanta.

Verso 6 : « *E la muliero fugis a la dezerto, ube el havis loko preparita da Deo, por ke el nutresus ibe dum mil duacent e sisadek dii.* »

La Asemblo persekutata esas pacoza e senarma, lua sola armilo esas la Biblo, la vorto di Deo, la espado di la Spirito, ol povas nur fugas ante lua atakanti. La verseto 6 memorigas la tempo di la papala regno persekutanta dum « *1260 dii* » profetala, to esas, 1260 reala yari segun la kodo di Ez.4:5-6. Ta tempo esas por la Kristana fido tempo di doloroza probo sugestita per la menciono di la vorto « *dezerto* » ube ol esas « konduktata da Deo ». Ol partigas tale l'aflikto di la « *du testi* » de Apok.11:3. En Dan.8:12, ica divina sentenco esis formulita tale : « *l'armeo esis livrita kun la perpetua pro la peko* » ; la peko facita per abandonar la respekto di la sabata dio de repozo depos la 7ma di marto 321.

Aperturo di parentezo : kombato en la cielo

Verso 7 : « *E esis milito en la cielo. Mikael e lua anjeli kombatis kontre la drako. E la drako e lua anjeli kombatis,* »

L'aneceso anuncita di la santi meritas expliko quan l'Espirito prezentas a ni en speco di parentezo. La kozo esos posibla pro la vinko di Iesu-Kristo super la peko e super la morto. Ta vinko esis konfirmita pos lua rivivesko, ma l'Espirito revelas a ni hike la konsequi quin ol havis por la habitanti dil cielo qui kontaktis la demoni e Satan ipsa til ta momento.

Tre importanta : ca cielala konflikto, restinta nevidebla por homala okuli, lumigas la senco di la enigmata vorti parolita da Jesus kande ilu esis sur la tero. En Ioannes 14:1 til 3, Jesus dicis : « *Vua kordio ne trublesez. Kredas a Deo, e kredas a me. Multa lojeyi esas en la domo di mea Patro. Se to ne esus, me dikus a vu. Me iras preparar* ***preparar loko****. E, kande me foriros, e kande me preparos a vi* ***preparis loko****, me revenos, e me prenos vi kun me, por ke ube me esas, vi anke esez.* » La senco donita a la « preparo » di ca « ***loko*** » aparos en la sequanta verso.

Verso 8: « *ma li ne esis la maxim forta, e* ***lia loko*** *ne plu trovesis en la cielo.* »

Ta cielala milito havas nulo komuna kun nia terala militi; ol ne produktas mortinti immediate, e la du partii qui luktas ne esas egala. La granda Deo kreinto qua prezentesas sub la humila e fratala aspekto dil arkangulo « *Mikael* » esas tamen la Deo omnipotenta ante qua omna sua kreituri devus genupozar ed obediar. Satan e lua demoni esas de ta rebela kreituri, qui obedias nur sub koakto, e fine, li ne povas rezistar ed esas koaktata obediar, kande la

granda Deo chasas li de la cielo per sua omnipotenco. Dum lua terala ministerio, Iesu esis timata da la mala angeli qui obedias a lu e atestis ke lu esis vere la « *Filo di Deo* » di la divina projeto, nominante ol tale.

En ca verseto la Spirito precizigas : « *lia loko ne plus trovesis en la cielo* ». Ta « *loko* » okupita da la ciela rebeli en la regno di Deo devis esar liberigita por ke ta ciela regno esez « *purigita* » e « *preparita* » por recevar la elektiti di Kristo en la dio di lua lasta kombato livrata kontre la tera rebeli dum lua veno en glorio. Tunc, prenante lua elektiti kun lu, « ili esos sempre kun ilu, ibe ube il esos » esez, en la cielo purigita tale « *preparita* » por recevar li. La parto di la tero esos lore la dezolo tipala profetizita per la vorto « *abismo* » de Gen.1:2. En la lumo di ca kombato, la salvanta projetajo di Deo lumizesas ed omna klef-vorto di lua plano revelas lua senco. Ol esas tale pri ca citita versi, en Heb.9:23 : « *Esis do necesa, pro ke* ***la imaji de la kozi qui esas en la cieli*** *devas esar* ***purgita*** *per ca maniero, ke* ***la cielala kozi ipsa esus per sakrifiki plu excelenta kam ti.*** » Do, la « ***sakrifiko plu excelenta*** » necesa esis ta di la volunta morto di la Mesio nomizita Jesus, ofro por expiacar la peki di lua elektiti, ma ante omno, por obtenar vers sua kreituri e vers su ipsa la legala yuro legitima kondamnar a morto la rebeli cielala e terala. Ol esas per ca maniero ke la « *sankteyo* cielala di Deo esis « *purgita* », unesme e pose, ye la retroveno di Kristo vinkanto, esos la turno di la tero quan ilu indikas kom sua « *pedestalo* » ma ne kom sua « sankteyo » en Esa.66:1-2 : « *Tale parolas l'Eterno : La cielo esas mea trono,* ***e la tero mea ped-estro****. Quala domo povus vu konstruar por me, e quala loko vu donus a me por habitejo? Omna co, mea manuo facis ol, e omna existas, dicis YaHWéH. Yen sur qua me regardos: sur la suferanto e la humila en spirito, sur la timema pri mea vorto.*» ; to esas, segun Ezé.9:4, sur « *ti qui suspiras e lamentas pro la abominaji* » komisita.

Verso 9: «*Ed ol esis precipiteso, la granda drako, l'anciena serpento, nomizita la diablo e Satan, ta qua trompas la tota tero, ol esis precipiteso aden la tero, e lua angeli esis precipitesa kun lu.*»

La cielala enti esis la unua qui profitis de la spiritala purigo entreprenita da la Kristo vinkanta. Il ekpulsis de la cielo, la diablo e lua demona angeli qui esis « *precipitesis* » por du mil yari aden la tero. La diablo konocas tale, « *la tempo* » qui restas a lu personal ed a lua demoni por agar kontre la santa elektiti e la divina vereso.

Notinda : Jesus ne nur revelis la karaktero di Deo a la homaro, il anke prezentis a lu ta timinda persono qua esas la diablo, pri qua l'anciana kontrato dicis nur poke, preske ignorante ol. Depos la vinko di Jesus kontre la diablo, la kombato inter la du parti pligrandigis pro la sama konfinado di demoni qui vivas nevideble nun meze di homi sur la tero ed en nia tota terala dimensiono qua inkluzas la planeti e la steli dil cielo. To esas la sola eksterterani de nia terala dimensiono.

Me mustas hike memorigar ke la justa kompreno dil globala salvoprojeto desegnita da Deo esas exkluziva privilejo rezervita a lua elektiti. Nam, la falsa fido rekonesas per to ke ol sempre eroras en lua interpretado di lua projeto. La demonstro pri to facesis de la Judi qui donis al Mesiah profetita en la santa Skrituri la rolo di aportar karnala liberigo, dum ke Deo nur programizis spiritala liberigo; ta di peko. Simile, hodie, la falsa Kristana fido expektas kun la reveno di Iesu-Kristo, l'establiso di lua regno e povo sur la tero; aferi quin Deo ne enmetis en lua programo quale lua Profetala Revelaco instruas a ni. Kontree, lua glorioza veno markos la fino di lia vivo restinta portanta lia peki e tota lia kulpo kontre il.

L'elektito di Kristo savas ke la libera vivo komencis en la cielo e ke pos la tera parentezo necesigita por la perfekta demonstro di lua amo e justeso, la Deo kreinto plulongigos la vivo di lua kreituri restinta fidela en la cielo e sur la tero, eternale en lua ciela formo. La ciela e tera rebeli tiam esos judiciita, destruktita e anihilita.

La rejo dil cielo esas liberigita

Verso 10 : « *Ed audis en la cielo voco forta qua dicis : Nun la salveso arivis, e la povo, e la rejo di nia Deo, e l'autoritato di lua Kristo ; nam lu esis precipita, l'acuzanto di nia frati, ta qua acuzis li avan nia Deo jorno e nokto.* »

Ica « *Nun* » atingas la dato di 7ma Aprilo 30, unesma dio di la semano qua sequas Merkurdio 3ma Aprilo, kande aceptante la kruco, Iesuis vinkis la diablo, peko e morto. Ica unesma dio di la semano, ilu deklaris a Maria: « *Ne tuschez me; me ne ankore acendis a mea Patro* ». Lua vinko mustis ankore oficaligesar en la cielo e de lore, en lua tota divina povo, sub lua anjelala nomo « *Mikael* » retrovesita, ilu ekpulsis la diablo e lua demoni de la cielo. Notinde esas la citajo « *la akuzanto di nia fratuli, qua akuzis li ante nia Dio jorno e nokto* ». Ol revelas a ni l'imensa universala frateso di la tendaro di Deo qua partigas lua rejekto di la rebela tendaro kun l'elektiti di la tero. Qui esas ti « *fratuli* » ? Ti dil cielo e ti dil tero, quale Iob qua esas partale livrita a la diablo por pruvar a lu ke lua « akuzi » esas senfunda.

Verso 11: « *Li vinkis ilu pro la sango di l'agnelo e pro la vorto di lia atesto, e li ne amis lia vivo til timar la morto.* »

La modelo mencionita en ca verso trovesas en la mesajo di la epoko « *Smyrna* », e ca mesajo indikas la normo di la fido exaktata da Jesus-Kristo por omna profetizita epoki til lua glorioza retroveno.

La vinko di « *Mikael* », divina nomo cielala di nia Salvanto Jesus-Kristo, justifikas lua solena deklari facita en Mateo 28:18 til 20 : « *Jesus, aproximinte, parolis a li tale:* ***Omna povo esis donita a me en la cielo e sur la tero****. Irez, facas ek omna nacioni lernanti, baptizante li en la nomo di la Patro, la Filio e la Santa Spirito, e docante a li observar omno quan me ordonis a vu. E hike, me esas kun vu omna dii, til la fino dil mondo.* »

Do, ye la fundamento di lua unesma pakto, Deo revelis a Moises la historio di la origini di nia terala dimensiono, ma nur a ni qui vivas la lasta dii di la homaro, Ilu revelas la kompreno di lua globala salvoprojeto, klozante la parentezo di l'experienco di la terala peko qua duris fine, sis mil yari. Do ni partigas kun Deo l'expekto di eterna kunveno di omna lua fidela elektiti cielala e terala. Do esas privilejio di elektito portar a nia turno nia atento a la cielo e lua habitanti. Nam de lia flanko, li ne cesis interesar su pri la sorto di la elektiti e nia terala historio, de la Kreo til la fino dil mondo, segun quon skribesas en 1Kor.4:9 : «*Nam Deo, mea opiniono, facis de ni, apostoli, la lasta de homi, kondamniti a morto qualamaniere, pro ke* ***ni esis spektaklo al mondo, a angeli*** *e a homi.* »

La situo di la tero plu graveskas

Verso 12 : « *Pro to joyez vu, cieli, e vi qui habitas en la cieli. Ve a la tero e a la maro! Nam la diablo decensis ad vu, kun granda iraco, savante ke lu havas poka tempo.* »

La « *habitanti dil cielo* » esis la unesma qui « *joyar* » de la vinko di Kristo. Ma la kontrepartajo di ta joyo esas l'intensigo di la « *desfortuno* » por la « habitanti di *la tero* ». Nam la diablo savas ke lu esas kondamnito a morto sursitanta, e ke lu havas « *pok tempo* » por agar kontre lua projeto di salvo. L'agozi facita dum 2000 yari da la demonala kampo konfinita an la tero esas omna revelita da Jesus-Kristo en lua Reveluro o Apokalipso. To esas la objekto di ca verko quan me skribas por tu. E depos 2018, l'elektiti di Jesus-Kristo partigas ca konoco di la fino di la tempo rezervita a la diablo por lua laboro di sedukto; ol finos en la printempo 2030 kun la glorioza retroveno di lia divina Mastro. La parentezo di ca temo klozas kun la verseto 12.

Klozo dil parentezo dil kombato en la cielo

Ripreno dil temo dil muliero duktita a la dezerto

Verso 13 : « *Kande la drakono vidis ke lu esis precipita sur la tero, lu persequis la muliero qua naskis la maskula infanto.* »

Ica parentezo permisas a l'Esprito riprenar la temo dil papala rejimo dil verso 6. La termino « *drako* » de ca verseto indikas ankore la diablo, Satan, ipsa. Ma lua kombato kontre « *la muliero* » efektigesas per la Romana agado, sucesive, imperia, pose papala.

Verso 14 : « *E la du ali di la granda aglo esis donita a la muliero, por ke el flugus a la dezerto, a lua loko, ube el esas nutrita tempo, tempi, e la duimo di tempo, fore de la vizajo di la serpento.* »

En ca verseto 14, il riprezas la mesajo indikante la duron di la papala rejimo sub la formo di la "tri yari e duimo", "*tempo, tempi e duimo tempo*", ja uzita en Dan.7:25. En ca riprezo, nova detali revelesos en kronologiala sequo di eventi. Un detalo mustas remarkesar: "*la drako*" de verseto 4 remplasesas per la "*serpento*" sammaniere kam a la "*drako*" de verseto 3 sequas la "*kaudo*". La termini "*serpento e kaudo* » revelas a chanjo di aktiva taktiko qua Deo, la « *granda aglo* », inspiresas a la diablo e lua demoni. Pos l'atako apertita di la « *drako* » sequas la ruzo e la religia mentio di la « *serpento* » qua realigesas per la papala regno di 1260 profetizita yari. La menciono di la « *serpento* » permisas a Deo sugestar a ni komparo kun la cirkonstanci di l'originala peko. Same kam Eva seduktesis da « *la serpento* » per qua la diablo parolis ; « *la muliero* », « *la spozino* » di Kristo, esas submisata a la probo di la mentianta vorti quin la diablo prezentas a lu per « *la boko* » de lua agenti di la Romana papala katolikismo.

Verso 15 : « *E, de lua boko, la serpento ekpulsis aquo quale rivero dop la muliero, por transportar el per la rivero.* »

La verso 15 ilustras la katolika persekuto, a qua la nefidela kristana kredo subisas; quale « la *aqua* di *rivero* » qua « *trenas* » omno en lua atingo. La « *boko*» la Romana katolika papala povo lanchis lua katolika, fanatika e kruela ligi kontre lua religiala opozanti. La perfekta plenumo di ca ago esas la kreo di la korpo di « draki » da Louis XIV konsilita da l'episkopo Le Tellier. Ta militala korpo, kreita por persequar la pacala protestanta rezisto, havis kom skopo « *d'entraîner* » omna febla e dolca elektiti di Kristo en lua dogmi, per koaktar li elektar inter, konvertar su a katolikismo o esar duktita a kaptiveso o morto pos hororinda tormenti e torturi.

Verso 16 : « *E la tero helpis la muliero, e la tero apertis sua boko e glutis la rivero qua la drako ekpulsis de sua boko.* »

La Spirito propozas a ni du interpretesi superpozesa por ca unika verso. Rimarkez ke « *la muliero* » e « *la tero* » esas hike <u>du distinta entaji</u>, e ke « *la ter*re » povas simbolizar la protestanta fido o la laiteral tero, la sulo di nia planeto. To donos a ca verso du interpretesi qui sucesas kronologiale en la Divina Revelaciono.

1er mesajo : la falsa bestiala protestantismo : En la kronologiala ordino, unesme, « *la muliero* » korespondas a la imajinita deskripto di la pacala protestanti de la Reformo di qua la « *boko* » oficala (ta di Martin Luther en 1517) denuncis la katolika peki ; quo justifikis lia nomo : « protestanto » o, ti qui protestas kontre la religiala neyusteso katolika qua pekas kontre Deo e mortigas lua vera servisti. Altra hipokrita kompozanto di protestantismo simbolizita per la vorto « *tero* » anke apertis lua « *boko* » por denuncar la katolika kredo, ma ol prenis armi e lua violenta ataki « *englutis* » importanta parto de la kombatanti di katolika ligi. La vorto « *tero* » simbolas hike la famoza « hugenoti », protestanta kombatanti di Cévennes, e ti di militala fortresi quale La Rochelle dum la « religia militi » en qui Deo ne esis servata nek honorata da amba grupi di opozanta kombatanti.

2ma mesajo : la venjanta espado di la nacionala ateismo Franca. En duesma lektado, e en la kronologiala ordino, ica verseto 16 revelas quale la Franca Revoluciono englutos tote l'agreso papala di la katolika monarkii. Ol esas la precipua mesajo di ica verseto. E ol esas ta qua Deo donas a la rolo di la "4ème *trompeto* » de Apo.8:12, e « *bestio qua acensas de l'abismo* » de Apo.11:7, analoge a Lev.26:25, ol venas, dicar Deo, quale « *espado, venjar* ***<u>mea</u>*** *pakto* » perfidita da la katolika pekanti rebela. Ta imajo apogas su sur la puniso di

la rebelo « *Koré* » en Nom.16:32 : « ***La tero apertis lua boko**, e englutis li, e lia domi, kun omna homi di Koré ed omna lia havaji* ». En perfekta harmonio kun la Divina Revelaciono e la historiala plenigo, ta komparativa imajo memorigas la rejekto di la divina lego da la rebeli de amba situi.

Lasta enemiko di ***drako* : la ***restajo*** adventisto di ***la muliero***

Verso 17 : « *E la drako iraceskis kontre la muliero, ed iris facar milito kontre la resto di elua decendanti, kontre ti qui observas la komandi di Deo e qui havas la atesto di Iesu.* »

Silencante pri la 150 yari di agado di protestanti frapezita da la dea malediko, temo di la « *5ma trumpeto* », la Spirito mencionas la lasta terala kombato di la diablo e lua cielala e terala komplici, ed ol montras a ni la skopi di lia komuna odio. Ta lasta skopi esos la Elektiti, lasta decendanti e heredanti di la pioniri adventista de 1873 a qui ca lasta probo anoncesis segun Apok.3:10. Pioniri di qui li kompletigos la mision, portanta sua sama dea benedikto. Li devos tenar ferme e fidale la laboro quan Iesu konfidis a li: refuzar honorar en irga maniero « *la marko di la bestio* » olu esas, la Romana sundio, gardante, fidale, e irge qua esas lua preco, la praktiko di sabata ripozo, dum saturdio, la vera sepesma dio di la semano, di la tempo organizita e establisita da la granda e omnipotenta Dio kreinto. Ol esas ca verajo qua aparas en ca deskripto di la « *restajo de la decendanti di la muliero* » en ca verseto : « *ti qui gardas la komandi di Deo* », la dek e ne la non ; « *e qui retenas la atesto di Iesu* », pro ke li ne lasas ulu forprenar ol de li ; nek « *la draki* », nek « *la serpenti* ». E ca « *atestajo di Jesus* » esas la maxim precoza existajo, nam, segun Apok.19:10, « *la atestajo di Jesus esas la spirito di la profetajo* ». Ta profetala atesto igas lu « *nefacebla por la diablo seduktar vera elektito* » di Kristo, la Deo di vereso, quale docas Mateo 24:24 : « *Nam falsa Kristi e falsa profeti leveskos; li facos granda mirakli, til ke li seduktos, **se esus posible**, **mem la elektiti***. ».

Vinko di Satan preske … kompleta

Verso 18 : « *Ed il stacis sur la sablo di la maro.*»

Ca lasta verso montras a ni triumfanta diablo qua sucesis tirar en lua falo e mortala kondamno, **la toto di la religiala institucioni kristana** quin il dominacas e tenas sub sua autoritato. En Esa.10:22, Deo deklaras : « *Kande tua populo, o Israel, esus quale la sablo di la maro, nur restajo revenos; la destrukteso esas decidita, ol igos la yusteso superfluegar.*» Do, segun ca profetajo, ye la fino di la mondo, nur disidenta adventisti, konstituanta « *la resto dil muliero* », « *l'Elektita, l'Espozo di Kristo* », e « *l'Izrael* » spirala di Deo, eskapas ica satanala dominaco. Me memorigas ke sub la nomo « adventisto », la Spirito definas la normo di fido por la salvo di la lasta elektiti selektita depos 1843; en 2020, ol esas religiala konduto, ma ne plu institucion qua Deo judikis, kondamnis e repudis (« *vomita* ») en 1994.

Apokalipso 13: La falsa frati di la kristana religio

La bestio di la maro – La bestio di la tero

La numero 13 reprezentas por la supersticema idolatri personi portanto di bona fortuno o mala fortuno segun l'opinioni di singla e la landi. Hike, en lua glorioza Revelaciono, Deo revelas a ni sua propra kodo di nombri, bazita sur la cifri 1 til 7 e lia diversa kombini. La cifro 13 obtenesas per l'adiciono di la cifro «6» cifro di l'anjo Satan e la cifro «7», cifro di Deo e do di la legitima religio rendita a la kreinto Deo en Iesu-Kristo. Ni trovos en ica chapitro la «falsa frati di la kristana religio» ma vera mortala enemiki di la vera elektiti. Ta «*ivrajo* » celas su en la mezo di « *bon grano* » sub trompanta religiala aspekti qui ca chapitro desmaskas.

La unesma *bestio* : qua *supreniras de la maro*

La unesma kombato di la ***drako-serpento***

Verso 1 : « *Tande me vidis bestio qua supreniris de la maro, havanta* ***dek korni e sep kapo****, e* ***sur lua korni dek diademi****, e* ***sur lua kapo nomi di blasfemo*** ».

Quale ni vidis en la studo di Apo.10, ni retrovas en ca chapitro, la du « *bestii* » dicita kristana di nia epoko. La unesma, « *qua acensas de la maro* », quale en Dan.7:2, koncernas la katolika kredo e lua persekutanta rejimo di « *42 monati* » profetala, to esas, 1260 reala yari. Riprenante la simboli di l'imperii qua preiras ol en Dan.7, ni retrovas la rejimo di la « *mikra korno* » qua devas aparar pos ke la « *dek korni* » recevis lia regni segun Dan.7:24. La « *diademi* » pozita sur la « *dek korni* » montras ke ca historiala kuntexto esas la skopita. Hike, la papala Roma simbolesas per « *sep kapi* » qua karakterizas ol aparte kun duopla signifiko. La maxim laŭvorta esas « *sep kolini* » sur qui Roma konstruktesis segun Apo.17:9. L'altra, plu spiritala, esas prioritara; l'expreso « *sep kapo* » signifikas la santigo di la magistrateso : « *sep* » esanta la nombro di la santigo, e « *kapo* » signifikanta la magistrato o la ancieno en Isa.9:14. Ta supera magistrateso atribuesas a la papala Roma pro ke ol prezentesas kom nedependanta stato samtempe civila e religioza di qua la chefo esas la papo. La Spirito precizigas : « *e sur lua kapo nomi di blasfemo* ». La vorto « *blasfemo* » esas en singulara e ni mustas tradukar per : « *nomi di mentio* », segun la signifiko di la vorto « *blasfemo* ». Iesu-Kristo imputas la « *mentio* » a la papala Romana rejimo. Il do atribuas a lu la titulo di « *patro di la mentio* » per qua il designizis la diablo, Satan en persono en Johan 8:44 : « ***Vu havas kom patro la diablo****, e vu volas plenigar la deziro di vua patro. Il esis homocidinto de la komenco, ed il ne stacas en la vereso, nam ne esas vereso en il. Kande il parolas la mentio, il parolas de sua propra fondo;****car il esas mentianto e* ***la patro di la mentio*** ».

Verso 2 : « *La bestio quan me vidis esis simila a* ***leopardo*** *; lua pedi esis quale ti di* ***urso****, e lua boko quale boko di* ***leono****. La drako donis a lu lua povo, e lua trono, e granda autoritato.* »

La « *quaresma animalo* » de Dan.7:7 dicas « *teroriganta, timigiva, e eksterordinare forta* » recevas hike plu preciza deskripto. Fakte ol prezentas per su sola, la kriteri di la tri imperii qua precedis ol de l'imperio Kaldeana. Ol posedas l'agileso di la « *leopardo* », la presanta povo di « *l'urso* » e la kruela karnivora forto di « *leono* ». En Apo.12:3, « *la drako* » di la verseto 3, ube « *la diademi* » esis sur la « *sep kapo* » reprezentis Roma en lua pagana imperia fazo persekutanta l'unesma kristani. Do, same kam la « *mikra korno* » di Dan.7:8-24 sequas ta di Dan.8:9, hike, la papeso recevas sua povo de la Romana imperio; quo la historio konfirmas per la imperiala dekrito da Justiniano 1ma^{er} en 533 (skriburo) e 538 (aplikajo). Sed,

atencez! La « *drako*» indikas anke « *la diablo* » en Apo.12:9, quo signifikas ke la papeso recevas sua povo, « *lua povo, lua trono e lua granda autoritato* » de la diablo ipsa. On komprenas pro quo Deo igas la du entaji « *patri di la mentio* » en la precedanta verso.

Noto : Sur la militala nivelo, la papala Roma konservas la forteso e povo di lua imperiala formo, nam la rejala armei Europana servas ol e satisfacas lua decidi. Quale Dan.8:23 til 25 docas, lua forteso dependas sur « *la suceseso di lua ruzi* » qui konsistas en pretendar reprezentar Deo sur la tero, ed a ca titulo, povar apertar o klozar l'acceso a l'eterna vivo propozita en l'Evangelio di Kristo : « *A la fino di lia dominaco, kande la pekanti konsumesos, ilu levesos* ***rego senpudora ed artificala***. ***Lua povo plugrandeskos, ma ne per lua propra forteso*** *; ilu facos nekredebla devastado,* ***il sucesos en lua entrepreni****, ilu destruktos la potenta e la populo di la santi.* ***Pro lua prospereso e la sucesi di lua ruzi****, il havos aroganteso en la kordio, il perdigos multa homi qui vivis paceme, ed il levos su kontre la chefo di chefi; ma il esos ruptita, sen peno di irga manuo.* »

Ye la fino di la 1260 yari, l'ateismo di la Franca Revoluciono finigas lua despota povo establita depos 538.

Verso 3 : « *E me vidis un ek lua kapi quale vundita til morto ; ma lua mortala vundo esis sanigita. E la tota tero admiris la bestio.* »

Nultempe repentanta dum tota lua historio, per koakto la papala magistrato devos renuncar sua persekutanta povo. To realigos de 1792 kande la monarkio, lua armatizita suporto, renversesos e senkapigesos da la Franca ateismo. Kom anuncita en Apok.2:22, ca « *granda tribulado*» ateo volas anihilizar la religiala Romana povo di « *la muliero Jezabel* » e lua skopi esas « *ti qui komisas adultero kun elu* »; la monarki, la monarkisti e la katolika sacerdoti. Tale ol devis esar « *quale vundita til morto* ». Ma pro oportunista motivi, l'imperiestro Napoleon 1er riestablos ol en 1801 per lua Konkordato. Ol direkte ne persekutos pluse. Ma lua seduktiva povo durigos por multitudo di katolika kredanti qui kredos a lua mentii e pretendi til la glorioza reveno di Iesu-Kristo: « *E tota la tero esis en admiro dop la bestio*». « *La tota tero sequis la bestio* », e ca vorto *tero*, en duopla senco, koncernas la planeto, ma anke, la protestanta reformita fido qua ekiris de ol. La ekumenikala alianco (= terala, en Greka) realigita de lore konfirmas ica anunco. Se la Spirito volus expresar en klara linguo ca mesajo, ni lektus: « la protestanta religio*totasequis la* intoleranta katolika religio ». Ica deklaro konfirmesos da la studio di la duesma « *bestio* » qua itafoye « *supreniras de la tero* » en la verseto 11 di ca chapitro 13.

Verso 4 : « *E li adoris la drako, pro ke ol donis l'autoritato a la bestio; li adoris la bestio, dicante: Qua esas simila a la bestio, e qua povas kombatar kontre ol?* »

Indikante samtempe, l'imperiala Roma ma anke Satan, segun Apo.12:9, *la drako,* do *la diablo* ipsa, esas *adorita* da ti qui honoras la papala rejimo; to per konsequo e en tota nesavanteso, nam ol esas lu qua « *donita lua povo a la bestio* ». Tamen, la « *sukceso di la entraprezo*» papalala profetizita en Dan.8:24 esas konfirmita da la historio. Ol regnas super la reji per lua religiala povo, absolute, longatempe nedisputata. Ol atributas teri e honoras per tituli ti qui servas ol por rekompensar, quale on povas lektar en Dan.11:39 : « *Ol esas kun la stranjera deo ke il agos kontre la fortifikita loki; ed il plenigos honore ti qui agnoskos lu, il igos li dominacar super multa,****il distributos a li teri kom rekompenso*** ». La kozo realigesis laŭlitere konocita kande la papo Alexander VI Borgia (notora asasino) dividis la tero en 1494 ed atribuis a Portugal, la estala extremajo di Brazil ed India, ed a Hispania, omna cetera deskovrita teri. La Spirito insistas. **L'elektito di Iesu Kristo mustas esar tote konvinkita ke la katolika kredo esas diablala, e ke omna lua agresiva o humanista ago esas direktita da Satan, l'opozanto di Deo e di l'elektiti.** Ta insisto esas justifikita nam ilu profecias en Dan.8:25, « *la suceseso di lua entraprezi e la triumfo di lua ruzi* ». Lua religiala autoritato agnoskita da la reji, la potenci, e la kristana populi di Europa donas a lu prestijo bazita sur

konfido, do en realeso extreme frajila. Ma kande Deo e la diablo asocias por punisala ago, la turbi, la homala maso di la populi sequas docile la falsa voyo desegnita e precipue, impozita. Sur la tero, la povo vokas la povo, nam la populi amas sentar su potenca, e en la domajno, la papala rejimo qua pretendas reprezentar Deo, esas mastro di la genro. Quale en Apo.6, la temo pozas questiono: « *Qua esas simila a la bestio, e qua povas kombatar kontre ol?* ». La chapitri 11 e 12 donis la respondo : Deo en Kristo qua vokeskos en 1793, l'ateismo revolucionala Franca qua englutos ol en sango-bano. Ma til l'aparajo di ta « *venjanta espado* » (rolo atribuita a la 4ma puniso en Lev.26:25), ja, l'armizita protestanti kombatis ol, sen tamen povar vinkar ol. Homuli, protestanti, Franca e Germana, e Anglikanisti, omna tam harda kam ol, kombatos ol de la 16ma yarcento, ridonante lua mortigiva stroki, pro ke lia fido esas unesme, politikala.

Verso 5 : « *Ed ol recevis buko qua parolis parolegoza e blasfemaji; ed ol recevis la povo agar dum quaradek e du monati.* »

Ca vorti esas identa a ti quin ni povas lektar en Dan.7:8 qui koncernas « *la mikra korno* » papal Romana qua elevas su pos la « *dek korni* » de la Europana rejii. Hike ni retrovas lua « *aroganteso* » ma hike l'Espirito adjuntas ad ol « *blasfemi* » to esas, falsa pretendi e religioza mentii sur qui « *lua suceseso* » konstruis su. Deo konfirmas lua regno di « *1260* » reala yari prezentita sub la bibla profetala formo « *quaradek-e-du monati* », segun la kodo « *un dio por un yaro* » de Ez.4:5-6.

Verso 6 : « *Ed ol apertis lua boko por* ***pronuncar blasfemi kontre Deo****, por blasfemar lua nomo, e lua tabernaklo, e ti qui habitas en la cielo.* »

Me mustas hike atencigar la komuna senco quan la homaro donas a la vorto « *blasfemo* » to esas, l'insulto. Ta koncepto esas trompanta nam indikante la mentii, la « *blasfemi* » ne prenas tote l'aspekto di insulto, e koncerne ti quin Dio imputas a la papala Roma, li havas kontree l'aspekto di falsa e trompanta santeso.

La papala boko « ***pronuncas blasfemi kontre Deo*** » ; qua konfirmas lua identeso en Dan.11:36 ube ni povas lektar : « *La rego agos segun sua volo; ilu exaltos su, ilu glorios su super omna deo,****ed il dicos kozi nekredebla kontre la Deo di dei****; ilu prosperos til ke la kolero esis konsumita, nam to quo esas decidita plenigesos.*» La Spirito imputas a la papala rejimo mentii, o « *blasfemi* », qui karakterizas omna lua religiala doktrini ; « *kontre Deo, por blasfemar lua nomo* », ol prenas vane la nomo di Deo, distordas lua karaktero, imputante a lu lua diabala mortigiva agi ; « *lua tabernaklo* », to esas, lua spiritala santuario qua esas lua Asemblo, lua Elektito ; « *e ti qui habitas en la cielo* », nam ol prezentas la cielo e lua habitanti segun lua mentioza maniero, evocante en lua dogmi, la cielala inferi, heredajo de la Greki qui lokizis li sub la tero, la paradizo e la purgatorio. « *La habitanti di la cielo* », pura e santa, suferas e esas indignita pro ke la modelo di malico e krueleso inspirita a homi da la terala demonala kampo, esas nejuste atributata a li.

Verso 7 : « *Ed esis donita a lu facar milito kontre la santi, e vinkar li. Ed esis donita a lu autoritato super omna tribuo, omna populo, omna linguo, ed omna naciono.* »

Ca verseto konfirmas la mesajo di Dan.7:21 : « *Me vidis ca korno facar milito kontre la santi, e vinkar li* ». La Kristaneso Europana e mondala esas vere la skopo, nam la Romana Katolika kredo esis impozita a omna Europana populi kompozita, vere, « *de tribui, de populi, de lingui, e de nacioni*» civila nedependanta. Lua « *autoritato super omna tribuo, omna populo, omna linguo, e omna naciono* » konfirmas lua imajo di « *prostituita Babilon la granda* », de Apo.17:1 qua prezentesas « *sidanta sur granda aquo* » ; de « *aquo* » qui simbolas « *populi, turbi, nacioni e lingui* » segun Apo.17:15. On povas remarkar, kun intereso, l'absenteso di la vorto « *tribuo* » en ca chapitro 17. La motivo esas la finala kontexto di la epoko vizata qua koncernas Europa e la kristanismo westala en qui la tribala formo remplasesis da la diversa nacionala formi.

Kontraste, en la komenco di la papala rejimo, Europana populi esis precipue organizita en « *tribui* » exemple Romana Galia, desunita e dividita per « *lingui* » e diversa dialekti. Kronologiale, Europa esis populata per « *tribui* », pose de « *populi* » submisita a reji, e fine, kun la 18a[ma] yarcento, a « *naciono* » republikala, quale la Unionita Stati di Nord-Amerika qua konsistas lua importanta kreskajo. La konstituco di « populi » esas pro la submiso a la Romana papala rejimo, nam olu esas qua agnoskas e facas l'autoritato di la reji di Kristana Europa, de Klovis 1ma[a] rejo di la Franki.

Verso 8 : « *E omna habitanti di la tero adoros lu, ti di qua nomo ne esis skribita de la fondo di la mondo en la libro di vivo dil agno qua ocidesis.* »

En la tempo di la fino, ube la simbolo « *tero* » indikas la protestanta kredo, ca mesajo prenas preciza senco : omna protestanti adoros la katolika kredo ; omna, ecepte l'elektiti a qui la Spirito subtile donas ca definiso : « *ti, di qui la nomo ~~ne~~ havas ~~esas~~ skribita de la fondo dil mondo en la libro di vivo dil agno, qua ocidesis.*» E me memorigas hike, lua elektiti esas la « *civitani dil cielala regno* » kontraste la rebeli qui esas, ipsa, la « *habitanti di la tero* ». La fakti atestas la vereso di ca profetala anunco formulita da l'Espirito di Deo. Nam de la komenco di la Reformo, ecepte la kazo di Pierre Valdo en 1170, la protestanti adoris la katolika kredo honorante lua « sundio » heredita de la pagana imperiestro Konstantino 1[esas] de la 7ma di marto 321. Ica akuzo preparas la temo di la duesma « *bestio* » prezentita en la verso 11.

Verso 9: « *Se ulu havas orel, il audez!* »

Ta qua havas la « *orelo* » di dicerneso apertita da Deo komprenos la mesajo propozita da l'Spirito.

Anonco di la puniso exekutita da la venjanta espado di la Franca nacionala ateismo

Verso 10 : « *Se ulu duktas en kaptiveso, il iros en kaptiveso ; se ulu mortigas per espado, il mustas mortigar per espado. Yen la persisto e la fido di la santi.* »

Jesu-Kristo memorigas la pacala docileso quan Il exijas de Lia elektiti en omna tempo. Segun l'imajo di l'unesma martiri, la elektiti di la kruela papala rejimo mustas aceptar la sorto quan Deo preparis a li. Ma Il anuncas quo esos Lia yusteso qua punisos en la tempo determinita, la religiala exakti di reji e papi ed anke lia klerikaro. Havante « *konduktita* » la elektiti en kaptiveso, li ipsa iros en la karceri di la Franca revolucioneri. E havante « *mortigita per la glavo* » elektiti quin Jesus amis, li ipsa mortigos per « *la glavo* » venjanta de Dio, di qua la rolo plenumos da la gilotino di la sama Franca revolucioneri. Per la Franca revoluciono Dio respondos a la deziro de ***venjo*** expresita da la sango di la martiri en Apok.6:10 : « *Ili kriis per lauta voco, dicante: Til kande, Sankta e Verema Mastro, vi tardas judicar e preni **venjo** pro nia sango sur la habitanti di la tero?*». E la revolucionala gilotino « *frapos per morto la infanti* » katolika di la monarkio e la romana papala klerikaro quale anuncita en Apo.2:22. Ma inter lua viktimi on trovos anke hipokrita protestanti qui konfundis la fido kun civila politika opinioni e defendis, « *la glavo* » en mano, lia personala opinioni e lia religiala e materiala heredajo. Ta konduto esis ta di Jean Calvin e di lua sinistra e sanga kunlaboranti di Geneva. Evokante l' agi plenumita en 1793 e 1794, la profetajo enirigas ni en la kuntexto di la longa religiala paco establita por la « 150 » yari profetizita da la « *kin monati* » profetala di Apo.9:5-10. Ma pos 1994, fino di ca periodo, de 1995, la yuro « *mortigar* » pro religiala motivi esas restablisita. La potenciala enemiko divenas klare la islamala religio til lua milital extenso qua kondukos a la « Triesma Mondomilito » inter 2021 e 2029. Poke ante la reveno di Kristo expektata por la printempo 2030 aparos la duesma « *bestio* » prezentita en ca chapitro 13.

La duesma bestio : qua *supreniras de la tero*

La lasta kombato di la ***drakono-agno***

Verso 11 : « *Tunc me vidis altra bestio qua ascendis de la tero, qua havis du korni simila a ti di mutono, e qua parolis quale drako.* »

La klefo di l'identigo di la vorto « *tero* » trovesas en Gen.1:9-10 : « *Deo dicis : Ke l'aqui qua esas sub la cielo asemblesas en un loko, e ke la sika aparas. E to eventis tale. Deo nomizis la sika tero, ed il nomizis l'amaso di l'aqui mari. Deo vidis ke to esis bona.* »

Do, same kam « *la tero* » sika ekiris de « *la maro* » ye la duesma dio di la terala kreo, ca duesma « *bestio* » ekiris de l'unesma. Ica unesma « *bestio* » indikanta la katolika religio, la duesma, ekirinta de ol, koncernas la protestanta religio, to esas, la reformita eklezio. Ica surprizanta revelaco ne mustas plu astonar ni, nam la studii di la precedanta chapitri revelis a ni, komplementale, la spiritala standa qua Deo donas en sua divina judicio a ica protestanta religio qua, pos l'epoko nomizita « *Thyatira* », ne konsentas kompletigar la Reformo komencita. Tamen ta kompletigo esis postulata da la dekretajo di Dan.8:14, a qua ol mustas la mesajo di Deo di Apo.3:1 : « *Tu semblas vivanta; e tu esas mortinta* ». Ta spiritala morto jetas ol aden la manui di la diablo qua preparas ol per sua inspiro por lua « *batalio di Harmagedon* », di Apo.16:16, di la lasta horo di terala peko. Esas en la horo di ta lasta probo di fido, profetizita en la mesajo adresita a lua servisti adventisti di la epoko *Filadelfia*, ke elu prenos intolerema iniciato qui igos el, la « *bestio qua acensas de la tero* ». El havas « *du korni* » ke la verso 12 qua venos justifikos ed identigos. Kar kunveninta en l'ekumenikala alianco, la protestanta e katolika religii esas unigita en lia kombato kontre la dio di repozo sanktigita da Deo sur la sepesma autentika dio di la semano; la saturdio o sabato di la Judi, ma anke, di Adam, di Noe, di Moses, e di Iesu-Kristo qua ne renversis ol dum lua ministrado e docado sur la tero, nam l'acuzi di sabato-transgreso kontre Iesu da la rebela Judi esis senfunda e nejustifikita. Per intence facar mirakli ye la dio di Sabato, lua motivado esis ridifinar la reala koncepto di Deo pri la sabata repozo. Ta du religii, qui deklaras la salveso obtenita per « *l''agnulo qua forprenas la peki dil mondo* », meritas vere, pro lia deskriptiva kriterii, l'imajo di « *agnulo qua parolas quale la drako* ». Pro ke predikante l'intoleremeso vers la observanti di sabato, quin li iros til kondamnar a morto, esas vere l'aperta milito, strategio di « *drako* », qua riaparas.

Verso 12: « *Ol exekutis tota autoritato di l''unesma bestio en lua prezenteso, ed ol facis ke la tero e lua habitanti adoris l''unesma bestio, di qua la mortala vundo esis sanigita.* »

Ni asistas a speco de relayo, la katolika fido ne dominas plu, ma lua anciena autoritato esas donita a la protestanta religio. To, pro ke ca protestanta religio esas oficale ta di la maxim potencala lando di la tero: la Unionita Stati di Amerika o U.S.A. La fuziono di la protestanta religii Europana ed Amerikana ja esis realigita, inkluzite mem, l''institucuro adventista dil sepesma dio, de 1995. La nova « *Babel* » de la tero esas koaktata a religiala mixo tante kam ol konstruktas su akceptante enmigranti de diversa religii. Se la homi trovas ica kozi normala, pro lia surfaca mento e lia desintereso pri religio, por sua parto, la kreinta Deo qua ne chanjas, anke ne chanjas opinion, ed il punisas ca desobedio qua ignoras lua historiala lecioni atestita en la Biblo. Defendante itere, la romana sundio di unesma dio, dio di repozo establisita da Konstantino 1^{esas}, la duesma « *bestio* » protestanta « *facas adorar l'unesma bestio* » katolika qua agnoskis a lu religiala oficala standa e donis a lu lua nomo « sundio » trompanta. La Spirito memorigas ke ca lasta interkontrato inter protestanti e katoliki esis posibla pro ke « *la mortala vundo* » infliktita da la « *bestio qua acensas de l'abismo* » esis « *sanigita* ». Lu memorigas to pro ke la duesma bestio ne havos ta chanso esar sanigita. Ol destruktesos da la glorioza arivo di Iesu Kristo.

Verso 13 : « *Ol facis granda mirakli, mem til facar decendar fairo de la cielo sur la tero, ante la okuli di homi.* »

Depos sua vinko kontre Japonia en 1945, l'Amerika protestanta divenis l'unesma nukleala povo di la tero. Olua tre alta teknologio esas konstante imitata ma neniam egalata; ol sempre havas avanajo super sua konkurenci o adversi. Ta primaco konfirmesos en la kuntexto di la « Triesma Mondomilito » ube segun Dan.11:44, ol destruktos sua enemiko, Rusia, lando di la « rejo di la nordo » en ca profetajo. Olua prestijo tiam esos imensa, e la supervivanti dil konflikto, stuporanta ed admiranta, konfidos a ol lia vivi e agnoskos olua autoritato super omna homala vivo. « *La fairo de la cielo* » apartenis nur a Deo, ma depos 1945, Amerika posedas e mastras ol. Ol devas sua vinko e sua nuna prestijo, qua kreskos ankore kun sua vinko en la nukleara milito qua venas.

Verso 14 : « *E ol seduktis la habitanti di la tero per la prodaji quin ol povis facar ante la bestio, dicante a la habitanti di la tero facar imajo a la bestio qua havis la vundo de la espado e qua vivis.* »

La « *mirakli* » tekniki operacita esas sennombra. La « *habitanti di la tero* » divenis dependanta de omna lua inventuri qui absorbas lia vivi e lia pensi. Tante longe kam Amerika ne demandas a li privacar su de ta aparati qui okupas lia animi, quale drogisti, la « *habitanti di la tero* » esas preta legitimar la religiala netoleremeso kontre « mikra grupo », la « *restajo di la muliero* » de Apo.12:17. « … *facar imajo a la bestio* » konsistas en kopiar l' agi di katolik religio e riproduktar li sub protestanta autoritato. Ica retroiro a la hardeso di spiriti riposos sur du agi. La « *transvivinti* » esos transvivinta hororala militala fakti, e Deo kontinue e gradope frapos li per la « *sep lasta plago di lua iraco* », deskriptita en Apok.16.

La morto-dekreto di sundio

Verso 15 : « *Ed ol recevis la povo donar vivo a l''imajo di la bestio, por ke l''imajo di la bestio parolu, e ke ol facas ke omna qui ne adorus l''imajo di la bestio esez mortigita.* »

La projeto di la diablo, inspirita da Deo, prenos formo e plenumos su. L''Espirito revelas la formo di la extrema mezuro qua esos prenita dum la sisesma de la "sep lasta plagi". Per oficala dekrito aceptita da omna rebela survivoranti di la tero, esos decidita ke ye dato inter la komenco di printempo e la 3ma di aprilo 2030, la lasta adventisti observanti di la sabato di la sepesma dio esos mortigita. En perfekta logiko, ica dato markas la yaro di la retroveno en glorio di Iesu-Kristo. La printempo di ca yaro 2030 esas nepre la momento kande Il intervenas por impedar la funesta projeto di la rebeli plenumesar kontre lua elektiti quin Il venas salvar en "*abrevianta la dii* » de lia « *granda desquieteso* » (Mat.24:22).

Verso 16 : « *Ed el facis ke omni, mikra e granda, richa e povra, libera e sklavi, recevis marko sur lia dextra mano o sur lia fronto,*»

La mezuro adoptita dividas la supervivanti di l'epoko en du kampe. Tiu di la rebeli identigesas per « *marko* » de l'autoritato homala qua designas « la sundio » katolika, anciena « dio di la suno nevenkita » impozita da un ek lua adoranti, la Romana imperiestro Konstantino 1er, de la 7ma di marto 321. La « *marko* » esas recevata « *sur la manuo* », nam ol konsistas « verko » homala qua Iesus judikas e kondamnas. Ol anke esas recevata « *sur la fronto* » qua simbolizas la personala volo di omna homala kreuro, di qua la responseso esas tote engajata sub la justa judiko di la kreinta Deo. Por autentikigar per la Biblo ca interpreteso di la simbolismo di la « *manuo* » e di la « *fronto* », esas ta verseto de Deut.6:8, ube Deo dicas pri lua komandi : « *Tu ligos li kom signo* ***sur tua manui****, e li esos* ***kom frontala bandi*** *inter tua okuli.*»

La antea reprezali

Verso 17 : « *e ke nulu povus komprar o vendar, sen havar la marko, la nomo di la bestio o la nombro di lua nomo.* »

Dop ta vorto « *persono* » trovesas la kampo di la santa adventisti qui restis fidela a la sabato sanktigita da Deo. Nam, refuzante honorizar « *la marko* », la sundio, la repozo di la

unesma pagana dio, li esas exkluzita. Unesme, li viktimesas da « boikoto » bone konocata en Usana mezuri kontre la opozanti qui rezistas a li. Por havar yuro a komerco, on mustas honorizar « *la marko* », la sundio, quo koncernas la protestanti, « *la nomo di la bestio*», « la vikario di la Filio di Deo », to koncernas la katoliki, o « *la numero di lua nomo* », to esas la numero 666.

Verso 18 : « *Ica esas la sajeso. Ta qua havas intelekto kalkulez la numero di la bestio. Nam ol esas homala numero, ed olua numero esas sis-cent e sisadek e sis.* »

La homala sajeso ne suficas por komprenar la mesajo di la Spiritu di Deo. On mustas obligate heredar ol de lu, quale la kazo di Salomon, di qua la sajeso superiris ta di omna homi e facis lua reputeso sur la tota konocata tero. Ante l'adopto di Arabala cifri, che la Hebrei, la Greki, e la Romani, la literi di lia alfabeto anke havis valoro di cifro, tante ke l'adiciono di la valori di la literi qui kompozas vorto determinas lua nombro. On obtenas ol bone per "kalkulo" quale la versiklo precizigas. "…*la numero di lua nomo* " esas " *666* ", to esas, la *nombro* obtenita per l'adiciono di la valoro cifrigita dil literi Romana kontenata en lua Latina nomo "VICARIVS FILII DEI"; kozo demonstrata en la studio di la chapitro 10. Ica nomo konstituas en su ipsa la maxim granda "*blasfemo* " o "*mentio*", de lua pretensi, nam en nula maniero, Iesu donis a su "rimplasanto", signifiko di la vorto "vicaire".

Apokalipso 14: la tempo di la sepesma-dia adventismo

La mesaji di la tri angeli – la rikolto – la vinbero-kolekto

Ol esas chapitro qua cizas la tempo inter 1843 e 2030.

En 1843, la specala uzo di la profetajo Dan.8:14 duktis la "adventisti" expektar la reveno di Iesu-Kristo fixita por la printempo di ta dato. To esas la komenco di sucesiono di

fide-probi ube l'intereso por la spirito di la profetajo esas, "*la atesto di Iesu* » segun Apo.19:10, esos montrata individue da la kristani qui asertas la salveso di Iesu-Kristo sub multa religiala etiketi. La « **verki** » montrata sol esas la selektado o ne. Ta verki rezumesas en du posibla selekto: l'acepto o la rifuzo di la recevita lumo e lua divina postuli.

En 1844, pos nova expekto fixita por l'autuno 1844, Iesu kondukos lua selektita elektiti a misio por kompletigar la verko di la Reformo, qua komencas per la restauro di la praktiko di la sabato sanktigita da Deo depos la kreo dil mondo. To esas la maxim importanta temo di la « *santeso* » qua esas « *justifikita* » de 1844, dato kande ca transgreso esas memorigita a la savo di lua servisti. Ica tradukuro di Dan.8:14, tradukita til mea ministerio per : « *du mil e tri cent vespero matino e la sankteyo esos purigita* », esas autentike, konforme a l'originala Hebrea texto : « *du mil e tri cent vespero matino e la santeso esos justifikita* ». Omnu povas deskovrar ke la transgreso di la divina sabato de 321, akompanesas da multa altra abandonaji di veraji doktrinala establita da Deo dum la tempo dil apostoli. Pos 1260 yari di falsa regni destruktanta la fide, la papismo lasis en la protestanta doktrino multa mentii neportebla por la Deo di vereso. Pro to, en ca chapitro 14, la Spirito prezantas tri precipua temi qui esas, sucese : la adventista misio o mesajo di la « *tri angeli* » ; « *la rikolto* » de la fino dil mondo, la selektado ed enlevo dil elektiti ; « *la rikolto* » de la vitoberi di iraco, la finala puniso di falsa pastori, falsa religiala docisti di kristanismo.

Docata, de 1844, por subtrahir l'elektiti a la diina kolero, la lasta probo rezervesas por l'extrema fino di la tempo donita a l'homaro por pozicionar su inter la revelita diina volo e la rebela homala exigo faliinta en la maxim tota apostateso. Ma, la realigita selekto havas konsequi por omna qui mortas de 1844. Sole, la elektita, lumizita e fidela « *mortas en la Sinioro* » segun la docado di la verseto 13 ube li deklaresas « *felica* » do, beneficianti de la graco di Kristo, kun tota sua benediko ja konfirmita en la mesajo adresita a l'angulo di « *Filadelfia* » qui koncernas li, nam ne suficas esar baptizita « adventisto » por esar konsiderata, da Deo, kom elektito.

Se la detali di l'abandoni restas deskovrenda, kontree, l'essentiala punti emfazas e rezumas da l'Espirito sub la formo di la « mesaji di la tri angeli » di la versi 7 til 11. Ta mesaji sequas per konsequenca sucesado.

Me memorigas hike, pos la noto pri la kovrilo en pagino 2 di ca verko, ca tri mesaji emfazas tri mesaji ja revelita en simbolala imaji en la libro di Daniel en Dan.7 e 8. Lia ri-memorigo, en ca chapitro 14 di Apokalipso, emfazas e konfirmas l'extrema importo quan Deo donas a li.

La vinkinta adventista rekompensiti

Verso 1 : « *Me regardis, ed ek, l'agno stacis sur la monto di Sion, e kun lu cent quaradek e quar mil [personi], qui havis lua nomo e la nomo di lua Patro skribita sur lia fronti.* »

« *La monto di Zion* » signifikas la loko di Israel ube Jerusalem konstruktesis. Ol simbolizas la espero di salveso e la formo quan ta salveso prenos ye la fino di la probi di terala e cielala fido. Ta projeto plene realigesos ye la rinovigo di omna kozi, koncerne *la tero e la cielo* segun Apo.21:1. La « *144 000 [personi]* » simbolizas l'elektiti di Kristo selektita inter 1843 e 2030, to esas, Kristani adventisti testita, probita ed aprobita da Iesu Kristo, di qua la judicio aplikas kolektive ed individue. La kolektiva judicio judikas l'institucion e l'individua judicio koncernas singla kreuro. La « *144000 [personi]* » reprezentas la elektitoj selektita da Iesu-Kristo inter la adepti di la adventista kredo. Ta nombro esas strikte simbolala e la reala nombro di la elektita elektito esas sekreto konocata e gardata da Deo. On povas komprenar la motivo di lia selektado per la defino di la propozita imajo. « *Sur lia fronto* » simbolo di lia volo e penso, « *la nomo di la mutonyuno* », Iesu, e « *tiu di lua Patro* », la Deo revelita en l'anciana alianco, esas enskribita. To signifikas ke li retrovis e riproduktis l'imajo di Deo qua la kreinta Deo donis a l'unesma homo ante la peko, kande Il formacis ilu e donis a

ilu vivo; e ta imajo esas ta di lua karaktero. Li konstituas la frukto quan Deo volis obtenar per rekompensar en Iesu-Kristo la peki di lua sola fidela elektitoj. Esas evidente ke sur la fronto di la selektita elektitoj, to esas, en lia spirito, lia penso e volo trovesas, la sigilo di Deo de Apo.7:3 to esas, la sabato di la quaresma komando di la dekalogo e la nedisigebla karaktero di l'agno Iesu-Kristo e ta di lua revelo en l'anciana alianco kom Patro to esas, kreinta Deo. Do la vera kristana kredo ne opozas la religiala normi ligita a la Filio e Patro quale la adepti di la romana sundio pretendas, se ne per vorti, adminime, per ago.

Verso 2 : « *E me audis de la cielo voco, quale bruiso di granda aqui, quale bruiso di granda tondro; e la voco quan me audis esis quale ta di harpisti ludanta lia harpi.* »

La kontredicanta karakterizaji mencionita en ca verseto esas efektive komplementa. La « *granda aqu-i* » simbolas multitudo di vivanta kreituri qui, per expresar su, prenas l'aspekto di « *granda tondro* ». Kontree, per l'imajo di la « *harpo* », Deo revelas la perfekta harmonio qua unigas lua vinkinta kreituri.

Verso 3 : « *E li kantis nova kanto ante la trono, ed ante la quar vivanta enti e la olduli. E nulu povis lernar la kanto, excepte la cent quaradek e quar mil, qui esis reprenita de la tero.* »

Deo konfirmas ed emfazas hike la tre alta santigo di la "adventista" kredo establita de 1843-44. Lua elektiti distingas su de altra grupi simbolizita; "*la trono, la quar vivanta kreituri e la ancieni*"; ca lasta signifikas la toto di la repreniti de l'experienco vivita sur la tero. Ma la Revelo divina nomizita Apokalipso celas nur la duamil yari di la kristana kredo, quan la dekretajo di Dan.8:14 separas en du fazi sequanta. Til 1843-44, la elektiti esas simbolizita per 12 "*ancieni* » sur les « *24* » cités dans Apo.4:4. Les 12 autres « *ancieni* » esas les « *12 tribui* » adventistes « *sigilita* » en Apo.7:3 til 8 de 1843-44.

Verso 4 : « *Ica esas ti qui ne polutesis kun mulieri, nam li esas virga; li sequas l'agnelo irgube iras. Li esis rekomprata inter homi, kom unesma frukto por Deo e por l'agnelo;* »

La paroli di ca verseto aplikesas nur en spiritala senco; la vorto « *mulieri* » signifikas kristana eklezii falinta en apostateso de lia origino, quale la Romana Katolika kredo, o de 1843-44, por la Protestanta kredo, e de 1994, por la institucionala Adventista kredo. La « *sordideso* » mencionita indikas la peko qua rezultas de la transgreso di la divina lego e di qua « *la salario esas la morto* », segun Rom.6:23. Por liberigar li de la praktiko di peko, Iesu-Kristo santigis, o separesis, la simbolika « *144 000 [personi]* ». Lia « *virgineso* » esas anke spiritala ed ol indikas li kom « pura » enti, di qua la yusteso blankigesis per la sango versita da Iesu-Kristo por li. Heredinti di peko e lua makulo, quale omna decendanti di Adam ed Eva, lia kredo agnoskita da Iesu-Kristo perfekte « purigis » li. Ma por ke ca kredo efektive agnoskesas da Iesu-Kristo, ca purigo mustas esar reala e konkretigita en lia « ***verki*** ». To implicas do l'abandono di pekaji heredita de falsa Kristana o Juda religii o plu larje, monoteista. E en lua profetal revelo, Deo specale celas la fakto ne respektar l'ordino di tempo qua il establisis de la unesma semano di sua kreo di la tero e lua cielala sistemo.

Dop l' imajo di " *kantar himno nova*" trovesas specifa experienco vivita nur da la " *144 000 [personi]*" siglita. Pos " *la kanto di Moises*" qua celebris la glorioza ekigo de Egiptia simbolo di peko, " *la kanto*" di la " *144 000*" elektita celebris lia liberigo de peko pro ke obediis la dekreturo di Dan.8:14 e kunlaboris a lia sanktigo dezirata, e mem postulata, da Deo de 1843-44. A ca dato, cielala vido rikordigis la purigo di peki plenumita sur la kruco di Golgota per la morto di Iesu-Kristo. Ca mesajo esis samatempe reprocho ed instruktado quan Deo prezentis a tipo di protestanta kredanti heredinti di la romana sundio ed ula altra falsa peki. En la tipologio di Hebrea riti, ica " *purigo di peki* » esis en autuno religiala festo dum qua la sango di la buko ocidata esis portata aden la tre santa loko sur la propicii-planko pozita en ta neacesebla e interdiktita loko dum la cetera tempo di la yaro. La sango di ca buko, simbolika imajo di peko, profetis la sango di Iesu-Kristo diveninta su la portanto di la peki di

lua elektiti por expiacar vice li la puniso quan li meritas ; Iesu esis su peko. En ca ceremonio, la buko reprezentas la peko e ne Kristo qua portas ol. Ol esas a ca fizikala diplaso di la supera sacerdoto qua pasas de la permisata santa loko a la interdiktita tre santa loko dum la cetera yaro a qua ca versiklo aludas dicante : « *ili sequas l'agnelo irgeube lu iras* ». Memorante ta ceno en la vizio dil 23ma di oktobro 1844, la Spirito di Kristo memorigis a lua nekoncianta heredanti elektita la falsaji doktrinala, l'interdikto di pekar. Do, de 1844, la peko**de origino voluntala** praktikata, quo esas la kazo di la Romana sundio, igas neposibla la relato kun Deo, e la peko abandonita permisas la prolongo di ta relato qua duktas la koncernata elektito a la pleneso di lua santigo per la recevo, la kompreno e l'aplikado di la revelita divina vero.

Esante konsiderata kom « *unuesma frukti por Deo e por l'agno* », li konstituas to quo Deo trovis maxim bona en sua selekto di terala elektiti. En la Hebrea riti, « *la unuesma frukti* » esis deklarita « *santa* ». Ofri di ca animala o vejetala unesma frukti esis rezervita por Deo por honorar Ilu e por markar homala rekonoco vers lua boneso e jenerozeso. Altra motivo, fakte pri la « *santa unuesma frukti* », esas lia recevo di la divina lumo qua revelesas a li en lua toto, nam li vivas la fino-tempo kande la revelita lumo atingas lua kulmino, lua spiritala zenito.

Verso 5 : « *e en lia busho ne trovesis mentio, nam li esas neriprochebla.* »

La vera elektito, qua naskis de la vereso per la nova nasko, povas nur abominar la « *mentio* » en qua lu trovas nula plezuro. La mentio esas abomininda, nam ol portas nur nociva konsequi e supozigas la homi bona. Ta qua kredas la « *mentio* » konocas pose la sufero di decepto, l'amareso di esar trompita. Nula elektito di Kristo povas joyar pri seduktar e trompar sua homala frati. Kontree, la vereso tranquiligas, ol konstruktas pozitive relati kun la vera frati, ma precipue unesme, kun la Deo kreinto e redentanto di nia salvo qua postulas ed exaltas lua nomo sub la titulo « *Deo di vereso* ». Tale, ne praktikante plu la doktrinala peko, obediante a la revelita vereso, l'elektito judikesas « *nereprezebla* » da la Deo di vereso ipsa.

Mesajo di unesma angelo

Verso 6 : « *Me vidis altra angelo qua flugis tra mezo di cielo, havanta eterna Evangelio, por anuncar ol a habitanti di tero, a omna naciono, a omna tribuo, a omna linguo, e a omna populo.* »

« *Altra angelo* » esez altra mesajanto proklamas plena divina lumo simbolizita per « *la mezo dil cielo* » esez la zenito di la suno. Ta lumo esas en relato kun « *l'Evangelio* » esez « *la bona nova* » di salveso portita da Iesu-Kristo. Il esas qualifikita « *di eterna* » pro ke lua mesajo esas autentika e ne konocas irga vario en la tempo. Per ica maniero, Deo certifikas ol konforma a ta qua esis docata a l'apostoli di Iesu-Kristo. Ica retroveno a la vereso venas de 1843 pos la multa deformaciri heredita de la Romana katolika kredo. La proklamo esas universala analoge kun la mesajo prezentita en Daniel 12:12 qua revelas la divina benedikto di l'adventista laboro. « *L'Evangelio eterna* » esas mencionita hike sub l'aspekto di la vera frukto di la kredo, sequanta la divina postulo revelita per la dekretajo di Daniel 8:14. L'intereso pri la profetala vorto esas legitima frukto di la normo di « l'*Evangelio eterna* ».

Verso 7 : « *Il dicis per forta voco : Timez Deo, e donez a Il glorio, nam la horo di lua judicio venis ; e adorez ta qua facis la cielo, e la tero, e la maro, e la fonti di aquo.* »

En verso 7, l'unesma angelo denuncas la transgreso di sabato qua glorifikas, en la dekalogo di Deo, la glorio di la Kreinto. Do ol postulas lua restauro de Oktobro 1844, ma atribuas lua transgreso a la Protestanti, de la printempo 1843.

Meso di la duesma anĝelo

Verso 8 : « *E altra, duesma anĝelo sequis, dicante : Ol falabis, ol falabis, Babilon la granda, qua drinkigis omna nacioni per la vino di la furio di lua nechasteso!* »

En verso 8, la duesma anĝelo revelas l'enorma kulpo di la Romana katolika eklezio, qua trompis e seduktis homi per ribaptizar la pagana « dio di suno » di Konstantino 1er per la nomo « Dio-dio » tradukuro di la Latina asembluro qua esas l'origino di lua « sundio »: dies dominica. Ripetita dufoye, l'expreso, « *El falis, el falis Babilon la Granda* », konfirmas ke por el e ti qui heredas de el, la tempo di la divina pacienco definitive finis. Individuale, la konverso restas posibla, ma ye la preco di produktado di frukti, to esas, « **de verki** » di repentado, nur.

Memoro : « *ol falas* » signifas : ol esas kaptita e vinkita da la Deo di **vereso** quale urbo falas en la manui di sua enemiko. Il levas e lumizas pos 1843, inter 1844 e 1873, por sua fidela servisti adventisti di la sepesma dio, la « *misterio* » qua karakterizas ol en Apo.17:5. La sedukto di sua **mentii** perdas sua efikeso.

En la verseto 8, la judicio donita en la precedanta mesaji esas konfirmata, kun teroriganta averto. La konscia e **volontala** di la ripozo-dio establita da Konstantino 1maer en 321, igas, de 1844, la rebeli qui justifikas ol, pasiva pri la divina kondamno di la *tormenti di la duesma morto* di la lasta judicio. Por celar lua akuzo kontre la sundio, Deo celas ol sub la nomo di « *marko* » infama qua opozas su a lua propra « *sigilo* » divina. Ta signo di homala autoritato, qua questionas lua tempo-ordino, konstituas enorma insulto digna punisesar da Il. E la anuncita puniso esos, vere, teroriganta: « *lu tormentesos en fairo e sulfo* » qua exterminos la rebeli, ma nur ye la tempo di lasta judicio.

Mesajo di la triesma angelo

Verso 9 : « *E altra, triesma angelo sequis li, dicante per lauta voco : Se ulu adoras (genuplektas ante) la bestio e lua imajo, e recevas marko sur sua fronto o sur sua manuo,* »

La komplementa e sukcesiva karaktero di ca triesma mesajo kun la du precedanta esas precizigita per la formulo « *sequis ilu* ». La « *forta voco* » konfirmas la tre alta autoritato divina di ta qua proklamas ol.

La minaco adresesas a la humana rebeli qui suportas ed aprobas la rejimo di la « *bestio qua acensas de la tero* » e qui adoptas ed honoras, per sua obado, la sundio, la « *marko* » di lua autoritato, citita en Apok.13:16 to esas, nune, la tota Kristana populi.

La direta opozo di ca « *marko* » a la « *sigilo di Deo* » signifas, de la sundio di unesma dio til la sabato di sepesma dio, esas konfirmita per la fakto ke l'una e l'altra esas recevita « ***sur la fronto*** », sideyo di volo, segun Apo.7:3 e 13:16. Notinde ke la « *sigilo di Deo* » di Apo.7:3 divenas en Apo.14:1 : « *la nomo di l'Agnulo e di lua Patro* ». La recevo « ***sur la manuo*** » klareskas per ca versi de Deut.6:4 til 9 :

" *Askoltez, Israel! YaHWéH, nia Deo, esas la sola YaHWéH*. ***Tu amos YaHWéH, tua Deo, per tota tua kordio, per tota tua animo e per tota tua forto***. *E* ***ca komandi, quin me donas a vu hodie, esos en vua kordio***. *Tu inkluzos li a tua infanti, e tu parolos pri li kande tu esos en tua domo, kande tu iros en voyajo, kande tu kushos e kande tu stacos. Tu ligos li* ***kom signo sur vua manui***, *e li esos* ***kom frontali inter vua okuli***. *Tu skribos li sur la fosti di tua domo e sur tua pordi.* " La " *manuo* " indikas l'ago, la praktiko, e la " *fronto*", la volo di la penso. En ca verseto, l'Espirito dicas : " ***Vu amos YaHWéH vua Deo per tota vua kordio, per tota vua animo e per tota vua forteso*** " ; quo Iesus citas en Matt.22:37 ed ilu prezentas kom " *unesma e maxim granda komando* ". L'elektiti portanta la " *sigilo di Deo* " mustas do respondar a ca tri kriterii : " *Amorar Deo per tota lia kordio* » ; honorar per praktikar la sabata ripozo di lua sepesma dio santigita ; e havar « *la nomo di l'Agno*» Iesu-Kristo « *e ta di lua Patro*» YaHWéH en lua penso. Precizigante « *e la nomo di lua Patro* », la Spirito konfirmas la neceseso obedar la dek imperi di Deo e la precepti e ordoni qui favoras la santeso dil

elektito en l'anciana pakto. Ja en lua epoko, l'apostolo Ioannis konfirmis ica kozi per dicar en 1 Io.5:3-4 :

« *Nam l'amo di Deo konsistas en observar lua komandi. E lua komandi ne esas penoza, nam omno qua naskas de Deo vinkas la mondo; e la vinko qua vinkas la mondo, esas nia fido.*»

Verso 10: « *il drinkos, il anke, de la vino di la furio di Deo, versita sen mixuro en la kalixo di lua iraco, ed il tormentesos en la fairo e la sulfo, ante la santa angeli ed ante l'agno.* »

La kolero di Deo esos ample justifikita nam ti qui recevas la "*marko di la bestio*" honoras la homala peko dum asertanta la justeso di Iesu-Kristo. En Apo.6:15 til 17, l'Espirito donis en imajo la konsequi di lia finala konfronto kun la justa destruktiva kolero di Iesu-Kristo.

Noto extreme importanta: Por plu bone komprenar ica divina kolero, ni mustas realigar pro quo la desestimo por la santa sabato suscitas tante la kolero di Deo. Existas peki veniala, ma la Biblo avertas ni kontre la peko portita kontre la Santa Espirito, precizigante a ni ke ne plus existas sakrifiko por obtenar la divina pardono. En l'epoko dil apostoli, la sola exempla quo donesas a ni pri ica tipo di peko, esas la rejekto di Kristo da kristano qua konvertisis. Ma to esas nur exempla, nam realajo la blasfemo kontre la Santa Espirito konsistas en nio e refuzo di atesto donita da l'Espirito di Deo. Por konvinkar e docar la homala existaji, l'Espirito inspiris la santa skribaji di la Biblo. Do ta qua kontestas l'atestajo donita da l'Espirito en la Biblo ja komisas la blasfemo kontre l'Espirito di Deo. Kad Deo povas facar plu bone, por konocigar sua volo, kam duktar la vokati vers la Biblo e sua skribaji? Kad lu povas expresar plu klare sua volo, sua penso e sua suverena judicio? Che la 16ma yarcento, ca desprizo por la Biblo, kontre qua ol militis, markizis la definitiva fino di la pacienco di Deo por la Romana Katolika religio; la fino di lua pacienco por doktrino quan Ilu neniam agnoskis. Pose, en 1843, la desprizo por la profetala vorto markizis la fino di aceptar la Protestanta fide sub omna lua multa formi heredinta de la Romana sundio, nome, de "*la marko di la bestio*". E fine, vicee, l'Adventismo komisis la blasfemo kontre la Santa Spirito per rifuzar l'ultima profetala revelaco qua Iesu prezentis a lu per lua humila servisto, quan me reprezentas; blasfemo qua esis konfirmata ed ampligita per lia alianco kun la sundio-observanti depos 1995. La blasfemo kontre la Spirito recevas singlatempe de Deo la justa respondo quan ol meritas; justa kondamno-sentenco a l'unesma e la "*duesma morto* » konfirmita en ca verseto 10.

Verseto 11 : « *E la fumo di lia tormento acensas aden la seculi di la seculi; e li ne havas repozo nek dio nek nokto, ti qui adoras la bestio e lua imajo, e irgu qua recevas la marko di lua nomo.* »

La « *fumo* » esos nur ye la tempo di la lasta judicio, horo kande la falinta rebeli esos « *tormentita en fairo e sulfo* » de « *la lageto di fairo* » de Apo.19:20 e 20:14; to, ye la fino di la sepesma yarmilo. Ma ja ante ta terorizanta momento, la horo di la glorioza retroveno di Jesus-Kristo konfirmos lia finala destino. La mesajo di ca verseto evocas la temo di la « *repozo* ». Por sua parto, la elektita esas atenta a la tempo di la ripozo santigita da Deo, ma la falinta havas, kontree, ne la sama preocupo, nam li ne donas a la divina deklari l'importo e la seriozeso quin li meritas. Pro to, en respondo a lia desestimo, ye la horo di lia finala puniso, Deo ne grantos a li ula ripozo por dolcigar sua sufro.

Verso 12: « *To esas la persisto di la santi, qui gardas la komandi di Deo e la fido di Jesus.* »

La vorti « *persevero o pacienteso* » karakterizas la veri santi di la divina Mesio Jesus de 1843-44 til lua retroveno en glorio. En ca verso, « *la nomo di la Patro* » de verso 1 divenas « *la komandi di Deo* », e « *la nomo di l'Agno*» esas remplasata per « *la kredo di Iesu* ». L'ordino di prioritati anke chanjesas. En ca verseto, l'Espirito unesme citas « *la komandi di*

Deo », e duesme, « *la kredo di Iesu* »; quo esas historiale e segun valoro l'ordino aprobita da Deo en lua projeto di salvo. La verseto 1 donis la prioritato a « *nomo di l'Agno* » por riatachar l'« *144 000*» elektita a la kristana fido.

Verso 13 : «*Ed audis ek la cielo voco qua dicis : Skribez : Felica de nun la mortinti qui mortas en la Sinioro ! Yes, dicis la Spirito, por ke li repozas de lia labori, nam**lia labori** sequas li.*»

L'expreso « *de nun* » meritas detaloza expliko, tante ol esas importanta. Nam ol atingas la dato di printempo 1843 e di autuno 1844 en qua, rispektive, la dekreto di Daniel 8:14 eniras en apliko, e la du probi adventista organizita da William Miller finas.

Kun la tempo, l'oficala institucala adventismo perdis vidar la implicaji di ca formulo « *de nun* ». Nur la pionira fondinti di adventista kredo komprenis la konsequi di la postulo pri sabato da Deo de 1843. Por adoptar ca praktiko di la sepesma dio, li duktesis a realigar ke la sundio praktikata til lore esis maldikta da Deo. Pos li, la heredita adventismo divenis tradicionala e formalista, e por la vasta majoritato di adepti e docisti, la sundio e la sabato esis nejuste pozita sur nivelo di egaleso. Ta perdo di la senco di la sakrala e la vera santeso rezultigis la neintereso pri la profetala vorto e la triesma adventista mesajo quan me livris inter 1983 e 1994. De ca desprizo manifestita en la adventismo di Francia, la mondala adventista instituco pasis de 1995 alianco kun la ekumenala klano, por sua maxim granda maldikto. La minaco di la « *tormenti* » de verseto 10 koncernas lu anke, per la sugesto di l'expreso « *lu drinkos **lu anke*** » ; de 1994, l'adventismo institucional, pos la protestanta kredo, judicita e kondamnita de 1843.

Quale ica verseto sugestas, la dekretajo di Daniel 8:14 efektigas la separo di la protestanta kristani de 1843 en du grupi inkluzite l'adventista grupo, beneficianto di la benedikto pronuncita : « *Felica de nun la mortinti qui mortas en la Sinioro!* ». Evidente, Jesus anuncante en « *Laodikea* » ke Ilu volas « *vomar* », l'adventista institucuro, oficala sendito di la Kristo en 1991, dato di la oficala refuzo di la lumo, dicanta « *nun* » ne povas plu de nun beneficar de ca benedikto.

La tempo di la rikolto

Verso 14: « *Me regardis, ed hike, esis nubo blanka, e sur la nubo sidis ulu qua similis filio di homo, havanta sur lua kapo krono di oro, ed en lua manuo falx akuta.* »

Ta deskripto evocas Iesu-Kristo ye la momento di lua glorioza retroveno. La « *blanka nubo* » memorigas la kondicioni di lua departo ed acenso a cielo vivinta duamil yari antee. La « *blanka nubo* » signifikas lua pureso, lua « *ora krono* » simbolizas lua vinkoza fido, e « *la tranchanta falchilo* » reprezentas la « *tranchanta vorto* » de Deo de Heb.4:12, aplikita per « *lua manuo* ».

Verso 15 : « *E altra anjelo ekiris de la templo, kriante per lauta voco a la sidanto sur la nubo : Jetez vua falchilo e rikoltez; nam la horo por rikolto venis, nam la rikolto di la tero matureskis.* »

Sub l'aspekto di « *la rikolto* », quale en lua parabolo, Jesus memorigas ke en ol, venus la tempo por definitive separar « *la bona grano de la darnelo* ». Per lua Revelajo, il revelas a ni ca temo qua separas la du kampeyi : la sabato dil elektiti e la sundio dil falinti, nam dop ca religiala nomo celas l'adoro e l'autoritato di pagana sunala deeso. E malgre l'evoluciono di homala tempo, Deo duras regardar ol por quo ol esas vere por il. La diversa opinioni di homi ne influas lua judicio; en lua tempala ordino, l'unesma dio esas profana, ol ne povas ulamaniere vestizar la divina santeso. Ta santeso esas ligita exkluzive a la sepesma dio santigita en lua tempala ordino gravurita de la komenco di perpetua terala tempo; to por duro di 6000 sunala yari.

Verso 16 : « *E ta qua sidis sur la nubo jetis sua falchilo aden la tero. E la tero esis rikoltita.* »

La Spirito konfirmas la futura realigo di « *la rikolto di la tero* ». La Kristo Salvanto e Venganto prizorgos e realigos ol konforme a lua anunco facita per parabolo, a lua apostuli, en Mat.13:30 til 43. La « *rikolto* » koncernas precipue l'enlevo al cielo di la santi elektita qui restis fidela a la Dio kreinto.

La tempo di la vendemio (e di la venjo)

Verso 17: « *E altra angelo ekiris de la templo qua esas en la cielo, havante, anke il, tranchanta falceto.* »

Se « *anjeluo* » precedanta havis misiono favoroza a la elektiti, kontree, ca « *altra anjeluo* » havas misiono punisiva direktita kontre la rebeli falinta. Ca duesma « *falchileto* » simbolas, anke ol, la « *tranchanta vorto di Deo* » metita en ago per lua volo, ma ne per lua manuo nam, kontraste a la rikolto, por la vendemio, l'expreso « *en lua manuo* » esas absenta. La punisala ago do konfizesos ad exekutanti di la divina volo; fakte, la viktimi di lua sedukti.

Verso 18 : « *Ed altra anjeluo, qua havis autoritato super la fairo, ekiris de l'altaro, e adresis per lauta voco a qua havis la falchileto tranchanta, dicante : Jetez vua falchileto tranchanta, e vendemiez la grapi de la viteyo di la tero; nam la vitoberi di la tero esas matura.* »

Pose venas, pos la raptado dil elektiti a la cielo, la momento di « *la vinbero-kolekto* ». En Esa.63:1 til 6, l'Esprito developas l'agado ciblita per ca simbolala termino. En la Biblo, la suko di reda vitobero esas komparata a homala sango. Lua uzeso da Iesu, en la santa Ceno konfirmas ica ideo. Ma « *la vinbero-kolekto* » esas asociita a « *la kolero di Deo* » ed ol koncernos ti qui laboris nedigne sub l'aspekto di lua servisti, nam la sango versita volunte da Kristo ne meritizis lia multa trahizi. Nam Iesu povas sentar su trahizita da ti qui distordas lua salvoprojeto til justifikar la peko por qua il donis sua vivo e portis la sufro por ke lua praktiko cesez. La voluntala violacanti di lua lego do havas konti a rendar a Il. En lia blinda foleso, li iros til dezirar mortigar lua vera elektiti, por extirpar de la tero, la praktiko dil sabato dil sepesma dio santigita e postulata da Deo de 1843-44. La elektiti ne havis la permiso di Deo uzar forco kontre lia religiala enemiki; Deo rezervis a su exkluzive ca agado. « *A me la venjo, a me, la rekompenco* » ilu deklaris a lua elektiti, e la horo venis por exekutar ta venjo.

En ca chapitro 14, la versi 17 til 20 mencionas ta temo di la « *vendange* ». La pekanta vitoberi esas deklarita matura pro ke li plene demonstris per lia verki lia vera naturo. Lia sango fluos quale la suko di vitoberi en kuvo kande li esas presata da la pedi di la vinbero-kolekteri.

Verso 19 : « *E l'angulo jetis sua falchilo sur la tero. Ed ilu vendangeis la vit-arboro di la tero, e jetis la vendange en la granda kuvo di la iraco di Deo.* »

L'ago esas certifikita per ca anunco revelita da ca ceno. Deo profecias kun certeco la puniso di la katolika e protestanta aroganteso. Li subisos la konsequi di la iraco di Deo, imajizita per la kuvo en qua la vit-beri vendangita esas presita per la pedi di la tretanti.

Verso 20 : « *E la kuvo esis presata exter la urbo; e sango ekiris de la kuvo, til la morsi di la kavali, sur extenso di mil e sisacent stadi.* »

Esa.63:3 precizigas : « *Me esis sola por tretar la vinpremilo ; nula homo esis kun me ...* ». La vinkoligo plenumas la puniso di Babilon la Granda urbo en Apo.16:19. Ol plenigis la kaliko di la diina kolero quan ol mustas nun drinkar til la feco. « *La vinpremilo esis tretata exter la urbo* » to esas, sen la prezenteso di l'elektiti ja levita a cielo. En Jerusalem, l'exekuti di la kondamniti a morto facesis exter la muregi di la santa urbo por ne polutar ol. To esis la kazo por la krucifo di Iesu-Kristo qua memorigas, per ca mesajo, la preco pagenda por ti qui subkalkulis lua propra morto. La tempo venis por lua enemiki por versar a sua turno lia sango por expiacar ipsa lia multa peki. « *E sango ekiris de la vinpremilo til la morsi di la kavali* ». La skopi di iraco esas la kristana religiala docisti, e Deo indikas li per l'imajo di « *morso* » quan la kavalieri metas « *en la boko di la kavali* », por direktar li. Ta imajo esas propozata en

Jak.3:3, di qua la temo esas precize: la religiala docisti. Jakobo precizigas de la komenco di chapitro 3 : « *Mea fratuli, ne esas inter vu multa qui divenas docisti, nam vu savas ke ni judikesos plu severe* ». L'ago di la « *vindikto* » justifikas ica saja averto. Per precizigar « *til la morsi di la kavali* », la Spirito sugestas ke la kuvo koncernas, unesme, la rom-katolika klerikaro di « *Babilon la Granda* », ma ol extensas *til* protestanta docisti qui, de 1843, facas uzo « destruktiva » di la santa Biblo segun l'akuzo portita da l'Spirito en Apok.9:11. Ni retrovas hike l'aplikado di l'averto donita en Apok.14:10 : « *lu drinkos, **lu anke**, la vino di la furio di Deo versita sen mixuro en la kalico di lua iraco ...* ».

Por la mesajo « *sur extenso di mil e sisacent stadi* », en kontinueso dil antea mesajo, la puniso extensas a la reformita fido de la 16ma yarcento a qua la numero 1600 aludas. To esas la epoko kande Martin Luther oficialigis l'akuzo kontre la katolika fido en 1517. Ma to esas anke, en ca 16ma yarcento formacesis la protestanta doktrini di « *falsi kristi* » e falsa kristani qui legitimigis la violento e la glavo interdiktita da Iesu-Kristo. L'Apokalipso ofras sua propra klefi di interpretado e ca 16ma yarcento esas indikata en Apo.2:18 til 29 sub la simbolala nomo di la epoko « *Tiatira* ». La vorto « *stado* » revelas lia religiala aktiveso, lia partopreno en la kurado di qua la premio en ludajo, esas la krono di la vinko promisita a la vinkinto. Ol esas la docado di Paul en 1 Kor.9:24 : « *Ka vu ne savas ke ti qui kuras en la stadio, omna kuras, ma un sola ganias la premio? Kurtez por ganar ol* ». La premio di la cielala voko do ne obtenesas per irga maniero ; la fideleso e la persisto en l'obedio esas la sola maniero di vinkar en la kombato di la fido. Ilu konfirmas en Fil.3:14 dicante : « *Me kuras vers la skopo, por ganar la premio di la cielala voko di Deo en Iesu-Kristo* ». Ye la horo di la « *vintageo* » verifikos su ca vorti di Iesu : « *Nam multa esas vokati, ma poka esas elektita* (Mat.22:14)».

Apokalipso 15: La fino di la tempo di graco

Ante ke la "*rikolto e la vendemo*" plenigesas venas la timata momento, di la fino di la tempo di graco. To ube la homala selekto esas gravurita en la marmoro di la tempo, sen irga posibileso por chanjar ta selekto. Ta momento, l'ofro di salvo en Kristo finas. To esas la temo di ta tre kurta chapitro 15 di l'Apokalipso di Iesu-Kristo. La fino di la tempo di graco eventas pos la sis unesma "*trompeti* » de la chapitri 8 e 9, ed ante « *la lasta sep plagi di Deo* » de la chapitro 16. Ol esas evidenta ke ol sequas la lasta elekto di la voyo quan Deo donas a l'homaro por facar. Sub la autoritata egido di « *la bestio qua acensas de la tero* » de Apok.13:11 til 18, la lasta du voyi kondukas, unu, a la saturdio o sabato sanktigita da Deo, l'altra, a la sundio, de la Romana papal autoritato. Nultempe la elekti inter la vivo e la bono, la morto e la malo, esis tante klara. Qualu l'homo timas maxim? Deo, o la homo? To esas la datumo di la situo. Ma me povas anke dicar: Qualu l'homo amas maxim? Deo o la homo? La elektiti respondos en amba kazi: Deo, konocante per lua revelaciono profetala la detali pri la fino di lua projeto. La eterna vivo esos tante proxime, che lua manuo.

Verso 1 : « *Tale me vidis en la cielo altra signo, granda e admirabala: sep angeli, qui tenis sep plagi, la lasta, nam per li plenigesas la kolero di Deo.* »

Ca verso prezertas la « *sep lasta plago* » qua frapos la falsa kredanti pro lia elekto di la romana sundiala dio. La temo di ca chapitro, la fino di la tempo di graco, apertas la tempo di la « *sep lasta plago di la kolero di Deo* ».

Verso 2 : *« E me vidis quale maro de vitra, mixita kun fairo, e ti qui vinkis la bestio, e lua imajo, e la numero di lua nomo, stacanta sur la maro de vitra, havanta harpi di Deo.*»

Por enkurajigar lua servisti, lua elektiti, la Sinioro prezentesas pose sceno qua evocas lia iminenta vinko per diversa imaji prenita de altra pasaji di la profetajo. « *Sur la vitra maro, mixita kun fairo, li stacas* », nam li trairis probo di fido en qua li esis persekutata (*mixita kun fairo*) e sucesis vinkar. La « *vitra maro*e » signifikas la pureso di la elektita populo, quale en Apok.4:1.

Verso 3 : « *E li kantas la kanto di Mosez, la servisto di Deo, e la kanto di l'agnelo, dicante : Via verki esas granda e admirabla, Sinioro Deo omnipotenta! Via voyi esas justa e vera, rejo di la nacioni!*»

« *La kanto di Moises* » celebris la glorioza ekiro di Israel de Egiptia, tero e simbolo tipo di peko. L'eniro en Kanaana terala qua sequis 40 yari pose prefiguris l'eniro di la lasta elektiti en la Kanaana cielala. A sua turno, pos donar sua vivo por expiacar la peki di la elektiti, Iesuo, « *la mutono*», acensis al cielo, en sua glorio e sua cielala divina povo. La lasta fidela atestanti di Iesuo, omna adventisti di kredo e laboro, experiencas a sua turno l'acenso vers la cielo kande Iesuo revenas por salvar li. Exaltanta, lua « *granda e admirabla verki* », l'elektitaj glorifikas la Kreinto-Dio qua enkorpigis lua valori en Iesu-Kristo: lua perfekta « *yusteso* » e lua « *vereso* ». L'evoko di la vorto « *vera* » ligas la kontexto di l'ago a la fino di l'epoko « *Laodikea* » en qua ilu prezentesis kom « *l'Amen e la Veraja* ». Tiam esas la horo di « *la liberigo* » qua markas la fino di la tempo di « *la nasko di la muliero* » de Apo.12:2. « *La infanto* » naskesas sub la formo di la pureso di la cielala karaktero revelita en e da Iesu-Kristo. L'elektitaj povas laudar Deo por lua stato « *omnipotenta* » nam esas a ta divina povo ke li devas sua salveso e liberigo. Havante kolektita e selektita sua rekompensiti inter omna terala nacioni, Iesu-Kristo esas vere la « *Rejo di la nacioni* ». Ti qui opozis su a ilu e lua elektiti ne plu existas.

Verso 4 : « *Qua ne timus, Sinioro, e ne glorifikus tua nomo? Nam sole tu esas santa. E omna nacioni venos e adoros ante tu, pro ke tua judici manifestesis.* »

Klare, to signifikas : Qua rifuzus timar tu, Deo kreinto, e audacus frustrar tu de tua legitima glorio per rifuzar honorar tua santa sabato di la sepesma dio? Nam **sole tu esas santa** e nur tu santigis tua sepesma dio e ti, a qui tu donis ol, kom signo di sua aprobo e aparteno a tua santeso. Efektive, per mencionar « *lua timo* », la Spirito aludas la mesajo di l'unesma « *anjelulo* » de Apok.14:7 : « *Timez Deo e donez a Il gloro, nam la horo di Lua judicio venis; e adorez (prosterneskez ante) qua kreis la cielo e la tero e la maro e la fonti di aquo*». En la projeto di Deo, la rebela naciones destruktita rivivos kun duopla skopo: humileskar ante Deo e donar glorio a Il, e subisar sua justa lasta puniso qua definitive anihiligos li, en « *la lago di fairo e sulfo* » di la lasta judicio, anuncita en la mesajo di « *triesma angelo* » de Apo.14:10. Ante ke ica kozi eventos, la elektiti devos trairar la tempo di la divina judici qui esos manifestita per l'ago di la « *sep plagi* » anuncita en la unesma verso.

Verso 5 : « *Pos to, me regardis, e la templo di la tabernaklo di la atesto apertesis en la cielo.*»

Ta aperteso di la « *templo* » cielala signalas la ceso di l''interceso di Iesu-Kristo, nam la tempo di la voko di salvo finas. « *La atesto* » indikas la dek imperi di Deo qui esis pozita en la santa archo. Do, de ta momento, la separo inter elektiti e perditi esas definitiva. Sur la tero, la rebeli jus decidis, per dekreto di lego, l''obligo di respekto di la semanal repozo di l''unesma dio establisita civile e konfirmita religioze, sucesive, da la Roman imperiestri, Konstantino 1er, e Justin 1er qua facis Vigil 1er l'unesma papo, chefo tempala di la universala kristana fido, to esas, katolika, en 538. La lasta morto-dekreto esis profetizita en Apok.13:15 til 17 e pozita sub la dominacanta ago di la Usana protestanta fido suportata da la Europana katolika fido.

Verso 6 : *« E la sep angeli qui tenis la sep plaji ekiris del templo, vestizita per pura, brilanta linio, ed havanta ora zoni cirkum la pektoro.*»

En la simbolismo di la profetajo, la « *sep angeli* » reprezentas Jesu-Kristo sola o « *sep angeli* » fidela de lua kampo simila a lu. « *La pura, brilanta lino* » imajo « *la justa verki di la santi* » en Apo.19:8. La « *ora zono cirkum la pektoro* », do ye la nivelo di la kordio, evocas l'amoro di la verajo ja citita en l'imajo di Kristo prezentita en Apo.1:13. La Deo di verajo preparas punisar la kampo di la mentio. Per ca memorigo, l'Espirito sugestas « *la granda kalamitato* » di qua formo revelesis da lua vizajo komparata a « *suno kande ol brilas en sua forteso* ». La horo di la finala konfronto inter Iesu-Kristo e la rebela sun-adoranti pagan arivis.

Verso 7 : « *Ed un ek la quar vivanta kreituri donis a la sep angeli sep ora kalici, plena de la kolero di Deo qua vivas dum la seculi di seculi.* »

Jesu esis ipsa la modelo reprezentita da la « *quar vivanta enti* » di Apo.4. Il esas anke, « *la Deo qua vivas dum la sekladi di sekladi* » pozita en « *ira* ». Lua deeso atribuas a lu omna roli: Kreinto, Redemptanto, Intercedanto, e permanante, Judicianto, e pose finante lua intercedo, il divenas la Deo punisanta qua frakasas e punas per morto lua opozanti rebeli, pro ke li plenigis « *la kalico* » de sua justa « *ira* ». « *La kalico* » esas nun plena, e ca ira prenos la formo di « *sep lasta* » punisi en qui la divina kompato ne havos plu loko.

Verso 8 : « *E la templo plenigesis per fumajo, pro la glorio di Deo e lua povo ; e nulu povis enirar la templo, til ke la sep plaji dil sep angeli esis plenumita.*»

Por ilustrar ca temo di la ceso di la graco, l'Espirito prezentas en ca verso, l'imajo di "*templo plenigita de fumo pro* " la prezenteso " *de Deo*" ed il precizigas: "*e nulu povis enirar la templo, til ke la sep plaji dil sep angeli esis plenumita* ". Deo avertas tale lua elektiti ke li restos sur la tero dum la tempo di "*sep lasta plaji*" di lua iraco. La lasta elektiti rivivos l'experienco di la Hebrei ye la horo di "*dek plaji* " qui frapez l'Egiptia rebela. La *plaji* ne esas por li, ma por la rebeli, skopi di la divina iraco. Ma l'iminenco di lia eniro en la "*templo* » esas do konfirmita, la posiblo donesos, de la fino di « *sep lasta plaji* ».

<u>Apokalipso 16: la sep lasta plaji de la kolero di Deo</u>

La chapitro 16 prezentas la versado di ca « *sep **<u>lasta</u>** plagi* » per qui « *la kolero di Deo* » expresas su.

La studio di la tota chapitro konfirmos ol, ma on mustas remarkar, la skopi di « *la kolero di Deo* » esos identa a ti qui frapesis da la punisi di la sis unesma « *trompeti* ». La Spirito revelacas tale ke la punisi di la « *sep **<u>lasta</u>** plagi* » e ti di « *sep trompeti* » punisas la sama peko : la transgreso di la sabata repozo di « *sepesma dio sanktigita* » da Deo de la fondo dil mondo.

Me apertas hike, tarda, parentezo. Rimarkigez bone la diferajo qua karakterizas la « *trompeti* » e « *la plagi o plago* » divina. La « *trompeti* » esas omna hom-ocidaji agita da homi ma ordonita da Deo, la kinma esante spiritala naturo. La « *plagi* » esas neagreabla agi impozita direte da Deo per la naturala moyeni di lua vivanta kreajo. Apokalipso 16 prezantas a ni la « *sep **<u>lasta</u>** plagi* » quo sugestas a ni, subtile, ke li esis precedita da altra « *plagi* » suferita da homi ante la fino di la tempo di gracio qua separas, spiritala, en du parti, « *la tempo di la fino* » mentioned in Dan.11:40. In the first, this end is that of the time of the nations, and in the second, that of the time of the universal world government organized under the supervision and initiative of the USA. In this update, carried out on the Sabbath,

December 18, 2021, I can confirm this explanation, since since the beginning of the year 2020, all of humanity has been struck by economic ruin due to a contagious virus, the Coronavirus Covid-19, which first appeared in China. In a context of globalist exchanges and knowledge, mentally amplifying its real effects, panicked, the leaders of the peoples abruptly stopped the development and continuous growth of the entire European and American Western economy. Considered, unjustly, as a pandemic, the West, which thought it would one day conquer death, is dismayed and helpless. In panic, the godless have given themselves body and soul to the new religion that replaces it: the all-powerful medical science. And the country of fraudsters, the richest on earth, took the opportunity to make men captives and slaves of their diagnoses, their vaccines, their remedies, and their corporatist decisions. At the same time, in France, we hear directives, to say the least paradoxical, which I summarize as follows: « it is advisable to ventilate the apartments and to wear the protective mask for hours behind which the wearer suffocates ». Note the « common sense » of the young rulers of France and other imitator countries. Let us note with interest that the leading country of this destructive behavior was first Israel; the first country cursed by God, in religious history. Wearing the mask, first prohibited when it was not available, was then made mandatory, to protect against a disease that concerns the respiratory system. God's curse bears unexpected but destructively very effective fruits. I am convinced that between 2021 and the beginning of the « *sisesma trompeto* », la Triesma Mondala Milito, altra « *plagi di Deo* » frapos la kulpoza homaro en diversa loki sur la tero, e precipue en la ruinigita westo; « plagoj » quala « *la famino* » ed altra reala universala pandemii, ja konocata quala la pesto e la kolero. Deo postulas ica tipo di puniso en Ez.14:21: *« Yes, tiel parolas la Sinioro, YaHWéH : Quankam me sendas kontre Jerusalem mea quar teroriga punisi, la espado, la famino, la sovaja bestii e la pesto, por ekstermar la homi e la bestii,* ». Noto ke ca listo ne esas exhausiva, nam en la moderna tempo, la divina punisi prenas multa formi: Kancero, Aidoso, Chikungunya, Alzheimer ... e.c. ... Me anke remarkas l'apariso di timo pro la klimata varmigo. Homala masas esas terorigita e panikigita pro l'ideo di la desglacio e l'inundi qui povus rezultar. Ankore, frukto di la divina malediko qua frapas la homala menti e konstruktas muregi di separo e odio. Me klozas ca parentezo por rikaptar la studio en ca kontexto di la pos-fino di graco qua karakterizas la « *sept **lasta** plago di la kolero di Deo* ».

Altra raciono justifikas la selektado di la skopi. La « *sep lasta plagi* » plenumas la destruktado di la kreuro di la fino dil mondo. Por Deo, la Kreinto, la horo esas por la destruktado di lua verko. Do, il sequas la procedo di la kreo, ma vice krear, il destruktas. Kun « *la sepesma lasta plago* », sur la tero, la homala vivo extingesos, lasante dop su, la tero ridiveninta « *abismo* » en stato kaotika, kun Satan, l"autoro di peko, kom sole habitanto; la dezoligita tero esos lua karcero dum « *mil yari* » til la lasta judicio, kande kun omna altra rebeli ilu anihilesos segun Apo.20.

Verso 1 : « *Ed audis me forta voco venanta de la templo, qua dicis a la sep angeli : Irez, e versez sur la tero la sep kalici di la kolero di Deo.* »

Ta « *forta voco qua venis de la templo* » esas ta di la deo kreanto frustracita en lua maxim legitima yuro. Kom deo kreanto, lua autoritato havas karaktero supran e ne esas nek justa nek sajgia kontestar lua deziro esar adorata e glorifata per l'observo di la repozo-dio qua ilu « *sanktigita* » por ta skopo. En lua granda e divina sajeso, deo aranjis ke ta qua kontestas lua yuri ed autoritato ignoros lua maxim importanta sekreti ante expiacar en la « *duesma morto* » la preco di lua insulti a Deo l'omnipotenta.

Verso 2 : « *L'unesma iris, ed il versis lua kalico sur la tero. Ed ulcero maligna e doloroza frapezis la homi qui havis la marko di la bestio e qui adoris lua imajo.* »

Esante la dominacanta povo e la direktanta autoritato di la lasta rebeleso, la precipua skopo en ca kazo esas « *la tero* » simbolo di la falointa protestanta kredo.

L'unesma plago esas « *maligna ulcero* » qua produktas fizika suferi en la korpi di la rebeli qui elektis obedar la hom-imposita sabato-dio. La skopi esas katoliki e la restanta protestanti pos la nukleala konflikto, qui per ca elekto dil unesma dio, la Romana sundio, « *la marko di la bestio* ».

Verso 3 : « *La duesma versis lua kupo en la maro. Ed ol divenis sango, quale di mortinto ; e omna vivanta ento mortis, omno qua esis en la maro.* »

La « *duesma* » frapas « *la maro* » quan ol transformas aden « *sango* », quale ol facis por la Nilo Egiptiana dum la tempo di Moises ; « *la maro* », simbolo di la Romana katolikismo, qua cizas la Mediteraneo maro. Ye ta momento, Deo exterminas omna animala vivi di « *la maro* ». Il startas la procedo di kreo inverse, fine, « *la tero* » ri-divenos « *informa e vakua* »; ol retrovenos a sua originala stando « *abismo* ».

Verso 4: « *La triesma versis sua kalico en la riveri e la fonti di aquo. E li divenis sango.* »

La « *triesma* » frapas « *l'aquo* » dolce de la « *riveri e fonti di aquo* » qui subite divenas, a sua turno, « *sango* ». Nula aquo por estingar la dursto. La puniso esas severa e meritita, nam li preparis versar la « sango » dil elektiti. Ica puniso esis la unesma qua Deu infligis per la bastono di Moise a l'Egiptiani, « drinkeri di la *sango* » dil Hebrei qui traktesis quale animali en la dura sklaveso ube multa mortis.

Verso 5 : « *E me audis l'angulo di aqui qua dicis : Tu esas justa, tu qua esas, e qua esis; tu esas santa, pro ke tu exekutis ica judicio.* »

Rimarkigez ja, en ca verso, la termini « *yusta* » e « *santa* » qua konfirmas mea bona traduko dil texto di la dekretajo di Dan.8:14 : « *2300 vespero matino e la santeso esos yustifikata* » ; la « *santeso* » inkluzante omno quo Deo konsideras kom santa. En ca finala kontexto, l'atako di lua sabato « *santigita* » meritas en tota yusteso la judicio di Deo qua igas chanjar « *l'aquo* » drinkebla en « *sango* ». La vorto « *aqui* » simbolas duople homala masigi e religiala instruado. Pervertita da la papala Roma, en Apo.8:11, ambi chanjesis aden « *absinto* ». Dicante « *tu esas justa ... pro ke tu exekutis ica judicio* » l'anĝulo justifikas la mezuro exaktata da la vera perfekta yusteso qua Deo sola povas exekutar. Subtil e tre preciza, l'Espirito efacas de la nomo di Deo, la formo « *e qua venas* », pro ke ilu venis; e lua aparo apertas permananta prezento por ilu e lua rekompriti, sen obliviar, la mondi restinta pura e la santa anĝuli qui restis fidela ad ilu.

Verso 6 : « *Pro ke li versis la sango di la santi e la profeti, e tu donis a li sango por drinkar : li meritas to.* »

La rebeliinti esante pret mortigar l'elektiti qui devas sua salvo nur a l'interveno di Iesuo, anke Deo atribuas a li la krimini quin li intencis komisar. Pro la sama kauzi, do li traktesas quale l'Egiptiani dil Exodo. Ol esas la duesma foyo ke Deo dicas: « *li esas digna* ». En ca finala fazo, ni retrovas quale atakanto dil elektiti adventisti, la mesajero di Sardes a qua Iesuo dicis: « *Tu semblas vivanta, ma tu esas mortinta* ». Ma en la sama epoko, il dicis pri l'elektiti di 1843-1844: « *li marchos kun me, en blanka vesti, nam li esas digna de to* ». Do, a singlu la digneso qua apartenas a lu segun la verki di lua fido : « *blanka vesti* » por la elektita fideli, de « *sango*» drinkar por la rebela falinta nefideli.

Verso 7: «*Ed audis ek l'altaro altra angelo qua dicis: Yes, Sioro Deo Omnipotenta, tua judici esas vera e justa.*»

Ta voco qua venas de «*l'altaro*», simbolo di la kruco, esas ta di Kristo krucifikita qua havas precipua racioni por aprobar ca judicio. Nam ti quin il punisas en ca instanto audacis reklamar sua salvo, dum ke li justifikis odiinda peko, preferante obedar komando di homo; to malgre l'averti di la santa Skrituri: en Esa.29:13 «*La Sinioro dicas : Kande ica populo*

aprochas me, ol honoras me per la boko e la labii; ma lua kordio esas distanta de me, e la timo quan ol havas pri me ***nur esas precepto de homala tradiciono*** ». Mat.15:19 : « *Vane ili honoras me, docante* ***precepti qui esas homala komandi.***»

Verso 8 : « *La quaresma versis lua kupo sur la suno. Ed ol recevis la povo brular la homi per fairo;* »

La quaresma agis « *sur la suno* » e varmegigas ol plu kam ordinare. La karni de la rebeli esas « *brulita* » per ta intensa varmeso. Pos punisar la transgreso di la « *santeso* », Deo nun punisos l'idolatreio di la « sunodio » heredita de Konstantino 1es. « *La suno* » qua multa honoras sen savar o nun komencas « *brular* » la pelo di la rebeli. Deo retroiras l'idolo kontre l'idolatri. To esas la kulmino di la « *granda kalamitato* » anuncita en Apo.1. La momento ube ta qua komandas la « *suno* », uzas ol por punisar lua adoranti.

Verso 9 : « *e la homi brulesis da granda varmeso, e ili blasfemis la nomo di la Deo qua havas autoritato super ta plaji, e ili ne repentis por donar glorio a Il.* »

En la nivelo di hardeso quo li atingis, la rebeli ne repentesas pri lia kulpo e ili ne humiligas su ante Deo, ma insultas Il per « *blasfemanta* » esas « *nomo* ». Ol esis ja en lia naturo kutima konduto, qua trovesas che la surfaca kredanti; li ne serchas konocar lua verajo ed interpretas a lia avantajo lua desestimanta silenco. E kande la desfacilesi prezentesas, li maldicas lua « *nomo* ». La nekapableso di « *repento* » konfirmas la kontexto di la « *supervivanti* » de la « *sisesma trumpeto* » di Apo.9:20-21. La nekredanta rebeli esas religioza o ne homi qui ne kredas a la kreinto Deo Omnipotenta. Lia okuli esis por li mortala kaptilo.

Verso 10: « *La kinesma versis lua kaliko sur la trono di la bestio. E lua rejio kovresis per tenebri; e la homi mordis sua langui pro doloro,*»

La « *kinesma* » prenas kom specifika skopo, « *la trono di la bestio* » to esas, la regiono di Roma ube jacas la Vatikano, mikra religiala stato di papismo ube elevigas la baziliko di Santa Petro. Tamen, quale ni vidis, la vera « *trono* » dil papo situesas en l'antiqua Roma, sur la monto Caelius en la matro-kirko di omna kirki dil mondo, la baziliko di Santa Giovanni in Laterano. Deo plungas lu en « *tenebri* » di inko qua pozas omna vidanto en la situo di blindulo. L'efekto esas terure doloroza, ma por ca bazo di departo di religiala mentio prezentita kom lumo dil unika Deo e en la nomo di Iesu Kristo, to esas tote meritita e justifikata. La « *repento* » ne pluse esas posible, sed Deo emfazas la hardigo di la menti di lua vivanta skopi.

Verso 11 : « *e li blasfemis la Deo de la cielo, pro lia dolori e lia ulceri, e li ne repentis de lia verki.* »

Ica verso permisas komprenar ke la plagi adicionas su e ne cesas. Sed insistantante pri l'absenteso di la « *repento* » e pri la kontinueso di « *blasfemi* », la Spirito donas a ni komprenar ke la kolero e la malico di la rebeli nur kreskas. To esas la skopo serchata da Deo qua presas li til l'extremajo, por ke li dekretas la morto di l'elektiti.

Verso 12 : « *La sisesma versis lua kupo sur la granda rivero, l'Eufrato. E lua aquo sikigis, por ke la voyo di la reji venanta de l'Oriento esez preparita.* »

La « *sisesma* » prenas kom skopo, Europa indikita per la simbolala nomo di « *rivero Eufrato* » qua do indikas, segun la imajo di Apo.17:1-15, la populi adoranti di « *la prostituitino Babilon la Granda* », la Romana papala katolika. La « *sikesko di lua aquo* » povus sugestar l'anihiligo di lua populaco qua esas cetere balda, ma esas ankore tro frue por ke to eventez. Fakte, la afero esas historiala memorigo, nam per la parta sikigo di la « *rivero Euphrates* » ke la rejulo Meda Darius kaptis la « *Babilono* » Kaldeana. La mesajo di la Spirito esas do l'anunco di la kompleta venkonto balda di la « *Babilono* » katolika Romana qua

konservas ankore suportanti e defensanti, ma por kurta tempo. « *Babilono la granda* », icas itafoye, vere « *falar* », vinkita da la Deo Omnipotenta Iesu-Kristo.

La konsultado di la tri nepur spiriti

Verso 13 : « *E me vidis ekirar de la boko di la drako, e de la boko di la bestio, e de la boko di la falsa profeto, tri nepur spiriti, simila a rani.* »

La versi 13 til 16 ilustras la preparaji di la « *milito di Harmagedon* » qua simbolizas la decido mortigar la nedocila sabat-observanti, neflexebla fidela ad la kreinta Deo. Origine, per spiritismo, la diablo simulante la persono di Iesu-Kristo, aparas por konvinkar la rebeli ke lia elekto di sundio esas justifikata. Il do enkurajigas li forprenar la vivo di la rezistantala fideli qui honoras la sabato. La diablala trio do kunvenas en sama kombato, la diablo, la katolika kredo, e la protestanta kredo, to esas, « *la drako, la bestio e la falsa profeto* ». Hike eventas la « *milito* » mencionita en Apok.9:7-9. La menciono di « *boki* » konfirmas la verbala interchanji di la konsulti qui duktas a dekretar la mortigo di la vera elektiti; quo li ne savas o tote kontestas. La « *rani* » esas sendube, por Deo, animali klasifikita kom nepura, ma en ca mesajo, la Spirito aludas a la granda salti quin ta animalo povas facar. Inter « *la bestio* » Europana e « *la falsa profeto* » Amerikana, esas la vasta Oceano Atlantiko e la renkontro di la du implikas facar granda salti. Apud Angli e Amerikani, Franci esas karikaturizita kom « rani » e « manjanti di rani ». La nepura esas specalajo di Francia, di qua la morala valori krulis kun la tempo, de lua Revoluciono di 1789 ube ol pozis super omno, la libereso. La nepura spirito qua animizas la trio esas ta di la libereso qua volas « nek Deo nek Mastro ». Li omna rezistis a la divina volo e lua autoritato, e do esas unigita pri ca temo. Li asemblas pro ke li similesas.

Verso 14: « *Nam to esas spiriti di demoni, qui facas mirakli, ed iras a la reji di tota la tero, por asemblar li por la kombato di la granda dio di Deo l'omnipotenta.* »

Depos la maledikto di la dekretajo di Dan.8:14, la spiriti di demoni manifestis su kun multa suceseso en Anglia ed Usa. La spiritismo esis la modo di la momento, e la homi kustumis a ca tipo di relato kun nevidita, ma aktiva spiriti. En la protestanta kredo, religiala grupi tre multenombra mantenas relati kun la demoni, kredante havar relato kun Iesu e lua angeli. La demoni havas granda facileso por trompar kristani repulsita da Deo, ed ili povos ankore konvinkar li facile asemblar su por mortigar, til la lasta, la kristani e la pia judi, observanti di la sabato. Ca extrema mezuro qua minacas per morto la du grupi unigos li en la benediko di Iesu-Kristo. Por Deo, ca asemblo havas kom skopo *kunvenar* la rebeli « *por la kombato di la granda dio di Deo Omnipotenta* ». Ta asemblo skopas donar a la rebeli intenco mortigar qua igos li ipsa meritanta morto per ti qui esas seduktita e trompita per lia religiala mentii. La chefa motivo por la kombato esis, precize, la selekto di la repozo-dio, e subtile, la Spirito remarkas ke la propozita dii ne esas egala. Nam ta qua koncernas la sanktigata sabato esas nulo min segun lua naturo kam « *la granda dio di Deo Omnipotenta* ». La dii ne esas egala e la forci qui opozas su anke ne esas egala. Quale il ekpulsis la diablo e lua demoni de la cielo, Iesu Kristo en potenca « *Mikael* », imposos sua vinko a sua enemiki.

Verso 15: « *Videz, me venas quale furtisto. Felica esas qua vigilas, e qua gardas sua vesti, por ke il ne marchez nuda e ke on ne videz lua honto!*»

La kampo qua kombatas kontre la observanti di la sabbato divina esas ta di la falsa kristani nefidela, inkluzite ta di la protestantismo a qua Jesus dicis, en Apok.3:3 : « *Memorez do quale tu recevis ed audis, e gardez e repentez. Se tu ne viglos, me venos quale furtisto, e tu ne savos ye qua horo me venos sur tu* ». Kontree, la Spirito deklaras al la elektita adventisti qui beneficas de lua plena profetala lumo en la finala epoko di « *Laodicea* » : « *Felica esas qua vejilas, e qua gardas sua vesti* », e referante a l'adventista instituco vomita depos 1994, lu anke dicas : « *por ke il ne marchez nuda e ke on ne vidar lua honto!* ». Deklarita e restinta « nuda », ye la reveno di Kristo, ol esos en la kampo di honto e rifuzo, konforme a 2 Kor.5:2-3 :

« *Do ni jemas en ca tendo, dezirante rivestar nia ciela domo,* ***se adminime*** *ni trovesas vestizita e* ***ne nuda*** ».

Verso 16: « *Li kolektis li en la loko nomizita en Hebrea Harmagedon.* »

La "kunveno" pri qua esas questiono ne koncernas geografiala loko, nam ol esas "kunveno" spiritala qua grupigas en lua mortala projeto la kampo di la enemiki di Deo. Plus, la vorto "har" signifikas monto ed esas vere en Israel valo di Megido ma ne monto kun ta nomo.

La nomo "*Harmagedon*" signifikas: "precoza monto", nomo qua indikas, por Iesu-Kristo, lua Asemblo, lua Elektita qua kunvenas omna lua elektiti. E la verseto 14 revelis a ni preske klare en quo konsistas la kombato "*Harmagedon* » ; por la rebelianta, la skopo esas la divina sabato e lua observanti ; ma por Deo, la skopo esas la enemiki di lua fidela elektiti.

Ta « montajo precoza » signifikas, samtempe, la « montajo Sinai » de qua Deo proklamis lua lego a Israel unesmafoye pos l'ekiro de Egiptia. Nam la skopo di la rebelianta esas samtempe la sabato di la sepesma dio sanktigita da lua quaresma komando e lua fidela observanti. Por Deo, la « precozeso » di ca « montajo » esas nediskutebla, nam ol havas nula komparanto en tota homala historio. Por protektar ol kontre homala idolatreso, Deo lasis homi ignorar la reala loko di olua situo. Falsige, situita sude de l'Egiptiana peninsulo en la tradiciono, ol esas vere en la nord-esto di « *Madian* », ube vivis « *Jetro* » la patro di « *Sefora* », la spozino di Moises, to esas en la nordo di la nuna Saud-Arabia. Lua habitanti donas al la vera monto Sinai la nomo « al Lawz » qua signifikas « la Legaro » ; nomo justifikita qua atestas favore al la bibliko rakonto skribita da Moises. Ma ne sur ca « *loko* » geografiala la rebeli konfrontos la glorioza e divina Kristo vinkanto. Nam ca vorto « *loko* » esas trompanta ed en realeso ol aspektas universala, nam la elektiti esas, en ca momento, ankore dispersita sur tota la tero. La vivanta elektiti e ti qui riviveskos esos « kolektita » da la bon angeli di Jesus-Kristo por atingar Jesus sur la nubi di la cieli.

Verso 17 : « *La sepesma versis lua kaliko en l'aero. Ed ekiris de la templo, de la trono, forta voco qua dicis : Ol esas facita!* »

Sub la signo di « *sepesma plago versita en l'aero* », ante ke la rebeli exekutas sua kriminoza intenco, Iesu-Kristo, la vera, aparas omnipotenta e glorioza, en neimitacebla cielala glorio, akompanata da miriadi di angeli. **Ni retrovas la momento di la « *sepesma trumpeto* »** ube segun Apo.11:15, Iesu-Kristo, la Dio Omnipotenta, forprenas de la diablo la rejio dil mondo. En Ef.2:2, Paulus indikas Satan per la titulo « *princo di la povo di l'aero* ». « *L'aero* » esas l'elemento di partigo di tota terala homaro sur qua il dominacas til la glorioza reveno di Iesu-Kristo. La momento di lua glorioza arivo esas kande lua divina povo forsanas de la diablo ica dominaco e lua povo super homi ed il finas ol.

Realigas la pacienteso di Deo qua expektas dum 6000 yari la momento kande il dicos : « *Ol esas facita!* » e komprenas lore la valoro quan il donas a la « sepesma dio santigita » qua profecias la veno di ca momento kande la libereso lasita a lua nefidela kreituri cesos. La rebela kreituri cesos frustrar il, iritar il, desprizar il, e deshonorar il, nam li destruktesos. En Dan.12:1 l'Espirito profeciis ca glorioza advento quan il atribuas a « ***Mikael*** », la cielala angela nomo di Iesu-Kristo: « *En ta tempo levesos* ***Mikael****, la granda chefo, la defensanto di la filii di tua populo; e to esos tempo di distreso, tala quale ne existis simila de kande la nacioni existas til ta tempo. En ta tempo, ti di tua populo qui trovesos enskribita en la libro salvesos* ». Deo ne faciligas la kompreno di lua salvoprojeto nam la Biblo ne mencionas la nomo « Iesu » por indikar la Mesio ed ol donas a lu simbolala nomi qui revelas lua celita deeso: « ***Emmanuel*** » (Deo kun ni) Esa.7:14: « *Pro to la Sinioro ipsa donos a vu signo, vidu, la yuna damzelo divenos gravida, elu naskos filiulo, ed elu donos a lu la nomo di****Emmanuel*** » ; « ***Eterna Patro*** » en Esa.9:5: « *Infanto naskis a ni, filo donesis a ni, e la regno ripozis sur lua shultro; on nomos lu Admirenda, Konsilanto, Potenta Deo,* ***Eterna Patro****, Princo di Paco*».

Verso 18: « *E esis fulmini, vocifero, tondri, e granda ter-tremo, tala quale ne esis ja de kande homi esis sur la tero, tante granda ter-tremo.* »

Ni retrovas hike, la frazo dil versoklo referenca di Apo.4:5 rinovigita en Apo.8:5. Deo ekiris de lua nevidebleso, nekredanta kredanti e nekredanti, ma anke, fidela adventista elektiti, povas vidar la kreinto Deo Jesus-Kristo en la glorio di lua retroveno. Apo.6 e 7 revelis a ni la kontrea konduti di la du kampe en ica teroriganta e glorioza kontexto.

E subisante potenta ter-tremo, li asistas terorigita a la unesma riviveso rezervita a la elektiti di Kristo, segun Apo.20:5, ed a lia rapteso en la cielo ube li rijuntas Jesus. La kozi eventas quale ol esis anuncita en 1 Tes.4:15 til 17 : « *Videz, efektige, to quo ni deklaras a vu* ***segun la vorto di la Sinioro*** *: ni la vivanti, restinta til l'adveno di la Sinioro, ne preiros ti qui mortis. Nam la Sinioro ipsa, ye signalo donita, ye voco di arkianjelo, e ye sono di la trumpeto di Deo, decensos de la cielo, e la mortinti en Kristo riestablisesos unesme. Pose, ni la vivanti, qui restos,* ***ni omnes kune raptesos*** *kun li sur nubi,* ***renkontar la Sinioro en la aero****, e tale ni esos sempre kun la Sinioro* ». Me profitas de ica verseto por revelar l'apostolala koncepto pri la stando di la « *mortinti* » : « *ni la vivanti, restinta por la veno di la Sinioro,* ***ni ne preiros ti qui mortis*** ». Paul e lua kontemporani ne pensis quale la falsa kristani hodie, ke l'elektiti « *mortinti* » esis en la prezenteso di Kristo, nam lua reflekto montras ke kontree, omni pensis ke l'elektiti « *vivanta* » enirus la cielo ante la « *mortinti* ».

Verso 19 : « *E la granda urbo dividesis en tri parti, e l'urbi di la nacioni falis, e Deo memoris Babilon la granda, por donar a lu la kaliko di la vino di Lua ardanta kolero.* »

Les « *tri parti* » concernent « *la drako, la bestio e la falsa profeto* » rassemblés au verset 13 de ce chapitre. Une seconde interprétation repose sur ce texte de Zac.11:8 : « *Me exterminos la tri pastori en un monato; mea animo esis nepacienca pri li, e lia animo anke havis abomeno por me* ». Dans ce cas, les « *tri pastori* » représentent les trois composants du peuple d'Israël : le roi, le clergé et les prophètes. En tenant compte du contexte final, dans lequel la foi protestante et la foi catholique sont alliées et unifiées, « *la tri parti*» s'identifient par : « *la drako* » = le diable ; « *la bestio* » = les peuples catholiques et protestants séduits ; « *la falsa profeto* » = les clergés catholique et protestants.

En la vinkita kampo, la bela konkordo cesas, « *la granda urbo dividesis en tri parti* »; che la trompita e seduktita viktimi, la kampo di la bestio e la falsa profeto, la malamo e la rankoro inspiras la venjo kontre la trompanta seduktinti responsiva por lia perdo di la salveso. Lore realigesas la temo di la « *vindikto* » per sanganta kont-ago, di qua la precipua skopi esas, en tota logiko e yusteso, la religiala docisti. Ta averto di Jac.3:1 lore prenas sua tota signifiko: « *Mea fratuli, ne esas inter vu multa personi qui komencas docar, nam* ***vu savas ke ni judikesos plu severe*** ». En ca tempo di « *plago* », ca ago esas mencionita per ta citajo: « *E Deo memoris pri Babilon la Granda por donar a lu la kaliko dil vino di lua ardanta iraco* ». Apo.18 esos totale dedikita a la menciono di ca puniso di la nepia religiani.

Verso 20: « *E omna insuli fugis, e la monti ne trovesis.* »

Ca verseto rezumas la chanjo di la tero qua, submisita a enorma shoki, prenas aspekto di universala kaoso, ja "*informas*" e balde "*vakua*" o, "*dezolanta*". Ol esas la rezulto, la konsequo, di la "*peko dezolanto*" denuncita en Daniel 8:13 e di qua la finala puniso esas profetizita en Dan.9:27.

Verso 21 : "*E granda grelo, di qua la grelono pezis* ***un talento****, falis de la cielo sur la homi; e la homi blasfemis Deo, pro la* ***plago*** *di la grelo, nam ca* ***plago*** *esis tre granda.* »

Lor sinistra tasko plenumita, la habitanti di la tero esos, a sua turno, anihilita da plago a qua ne esos posibla eskapar: petri de « *grelo* » falos sur li. La Spirito atribuas a li la pezo di « *un talento* » to esas, 44,8 kg. Ma ca vorto « *talento* » esas pluse spiritala respondo bazita sur « la parabolo di la *talentos* ». Per ica maniero, il atribuas a la falinti la rolo di ti qui ne fruktifikis la « *talento* » to esas, la donaji, quin Deo donis a li en la parabolo. E ca mala konduto fine kostas a li la vivo, l'unesma, e la duesma qua esis acesebla nur por la vera

elektiti. Til lia lasta spiro di vivo, li duras « *blasfemar* » (insultar) la « *Deo* » del cielo qua punisas li.

« La parabolo di la *talenti* » tiam literale plenumigos. Deo donos a singlu, segun la atesto di la verki di lua fido; a la nekredema kristani, Il donos la morto e montros su tam severa e kruela kam li pensis e judikis. E a la fidela elektiti, Il donos la eterna vivo segun la fido quan li pozis en Lua amo e perfekta fideleso glorifikita en Iesu-Kristo por li; omna to segun la principo citita da Iesu en Mat.8:13 : « *ke ol eventez segun tua kredo* ».

Pos ica lasta plago, la tero divenas dezerta, sen irga formo di homala vivo. Ol ri-trovas tale la karakterizivo « *abismo* » de Gen.1:2.

Chapitro 17 : *La prostitucino* esas desmaskita ed identifikita

Verso 1 : « *Pose un ek la sep angeli qui tenis la sep kupi venis, ed il parolis ad me, dicante : Venez, me montros a vu la judicio di la granda prostitucino qua sidesas sur la granda aqui.* »

De ca unesma verseto, la Spirito indikas la skopo di ca chapitro 17: la "***jugo***" di la "***granda prostituitino***" qua esas " ***sidanta sur granda aquo***" olu esas, qua dominacas, segun la verseto 15, "*de populi, de turbi, de naci e de lingui*" qua, sub la simbolo "*Eufrato*", ja designis Europa e lua planetala extensi di la Kristana religio en la "*sisesma trumpeto*" di Apo.9:14: USA, Sud-Amerika, Afrika ed Australia. La laboro di la jugo esas ligita a la kontexto di la "*sep lasta plagi* », o « *sep kalici* » varsita da la « *sep angeli* » en la chapitro 16 precedanta.

Ta signifiko di nombro di la « ***judicio*** » di la nombro 17 esas konfirmita da Daniel 4:17 : « *Ica* ***sentenco*** *esas* ***dekretajo*** ***di ti qui vigilas****,* ***ca rezolvo*** *esas ordino di la santi,* ***por ke la vivanti savas ke la Plej Alta dominacas super la regno di homi****, ke il donas ol a qua il plezas, ed ilu elevas la maxim desnobla de homi* »

La « *judicio* » pri qua parolesas, esas to portata da Deo l'Omnipotenta a qua omna kreuro en la cielo e sur la tero havas e havos konti por rendar; to montras quan importanta esas ca chapitro. Ni vidis en la mesajo dil 3ma angelo di la chapitro 14 ke ca identigo konsequas la vivo o la eterna morto. La kontexto di ca « *judicio* » esas do ta di la « *bestio qua acensas de la tero* » en la chapitro 13.

Malgra l'averti historiala e profetala, viceverse, la protestanta fido en 1843, e la oficala adventista fido en 1994, falis judiciita da Deo nedigna di la salvo ofrata da Iesu-Kristo. En konfirmo di ca judicio, li omna eniris la ekumenikal alianco propozita da la Romana katolika fido, dum ke la pioniri di amba grupi denuncis lua diablala naturo. Por ne kompacar ca eroro, l'elektito mustas nepre esar konvinkita pri l'identeso di la chefa enemiko di Iesu-Kristo: Roma, en tota lua pagana e papala historio. La kulpo di la protestanta e adventista religii esas tam plu granda kam la pioniri di l'una e l'altra denuncis e docis ica diablala naturo di la Romana katolikismo. Ica chanjo di la du konstitucas akteto di trahizo vers Iesu-Kristo la sola Salvanto e granda Judicianto. Quale la kozo divenis posibla? La du religii donis importo nur a la terana paco e la bona interkonsento inter la homi; do, de kande la katolika fido ne plu persekutas, ol divenas por li, frequentebla o mem plu bone, asociinda til la grado di pakto e facar alianco kun ol. La opiniono e la justa judicio di Dio revelita esas tamen desestimata e fulegata. L'eroro esis kredar ke Dio esence serchas paco inter homi, nam vere, il kondamnas la torti qui

esas facata, a lua persono, a lua lego, e lua principi di bonajo revelita en lua ordoni. La fakto esas des plu grava ke Jesus expresis su tre klare pri la temo dicante en Mat.10:34 til 36 : « *Ne kredaz ke me venis por donar paco a la tero; me ne venis por donar paco, ma la glavo. Nam me venis por disigar homulo de lua patro, filiino de lua matro, bofiliino de lua bomatro; e homulo havos enemiki inter la personi di lua domo.*». Por sua parto, l'oficala adventismo ne audis l'Spirito di Deo qua, per sua riestabliso dil sabato dil sepesma dio inter 1843 e 1873, montris a lu la Romana sundio quan lu nomizas « *marko di la bestio*» de lua instalo ye la 7ma di marto 321. La misiono dil institucala adventismo faliis pro ke, avanante en la tempo, lua judiko pri la Romana sundio divenis amikala e fratala, kontree a ta di Deo qua restas **senexcepte la sama**, la Kristana sundio heredita de la sunala paganismo konstituas la precipua kauzo di lua iraco. La sola judiko qua importas esas ta di Deo e lua Profetal Revelaco havas kom skopo asociar ni a lua judiko. Pro to, la paco ne mustas maskar la legitima irito dil vivanta Deo. E ni mustas judikar quale lu judikas ed identifikar la civila o religiala rejimi segun lua divina regardo. Pro ca procedo, ni vidas « *la bestio* » ed olua agi, mem en tempo de trompanta paco.

Verso 2 : « *Kun ol la rejo di la tero fornikis, e la habitanti di la tero ebrieskis per la vino di lua fornikado.* »

En ca verso, ligilo establisas kun l' agi di la « *muliero Jezabel* » akuzita da Iesu-Kristo pri donar drinkar « *vino di nechasteso (o de debocho)*» spiritala a lua servisti en Apok.2:20; aferi konfirmita en Apok.18:3. Ta agi anke ligas « *la prostituitino* » a « *la stelo Absinto*» de Apo.8:10-11 ; l'absinto esanta lua toxika vino a qua l'Esprito komparas lua katolika romana religiala instruado.

En ca verseto, la riprocho qua Deo facas kontre la katolika religio esas justifikita mem en nia tempo di paco, nam la kulpo riprochita atakas lua divina autoritato. La skribaji di la santa Biblio qua konsistas lua « *dua atestanti* », atestas kontre la falsa religiala instruado di ta Romana religio. Ma esas vera ke lua falsa instruado havos por lua seduktita viktimi la maxim mala konsequajo: eterna morto; quo justifikos lia venjanta ago di la "*vintageo*" de Apo.14:18 til 20.

Verso 3: " *Il transportis me en spirito a dezerto. E me vidis muliero sidanta sur skarlata bestio, plena de nomi di blasfemo, havanta sep kapi e dek korni.*"

«… *en dezerto* », simbolo di la probo di fido ma anke di la klimato spiritala « arida » di la kontexto di nia « *tempo di la fino* (Dan.11:40) », ica-foye, la lasta probo di fido di la terala historio, la Spirito imajas la situaciono spiritala qua prevalas en ica finala kontexto. « *La muliero dominacas skarlata bestio* ». En ica imajo, Roma dominacas la « *bestio qua acensas de la tero* » qua indikas la protestanta USA kande li facas « *adorar la marko di la bestio*» katolika per impozar lua dio di repozo heredita de l'imperiestro Konstantino 1er. En ca finala kuntexto, ne plus existas diademi, nek sur la « *sep kapo*» di religiala Roma, nek sur la « *dek korno*» simboli, en ica kazo, di civila dominacanti di kristana populi Europana e mondala quin ol manipulas. Sed la toto di ca asociuro esas la koloro di peko: « *skarlata* ».

En Apok.13:3 ni lektas: «*E me vidis un ek lua kapi quale vundita til morto ; ma lua mortala vundo esis risanigita. E la tota tero admiris la bestio* ». Ni savas ke ta risanigo esas pro la Konkordato di Napoleon 1er. De ta momento, la Romana katolika papismo ne plu persekutas, tamen, remarkez lua importo, Deo duras nomar ol «***la bestio***»: «*E la tota tero admiris* ***la bestio***». To konfirmas l'explikajo donita antee. L'enemiko di Deo restas lua enemiko pro ke lua peki kontre lua lego ne cesas, en tempo di paco quale en tempo di militi. E l'enemiko di Deo do esas anke ta di lua elektita fideli en tempo di paco o milito.

Verso 4 : « *Ta muliero esis vestizita per purpuro e skarlato, e ornita per oro, precoza petri e perli. El tenis en sua manuo ora kaliko, plenigita per abominaji e la nepureco di sua prostituco.* »

Itere, la deskripto prezentita celas doktrinala spiritala kulpi. Deo kondamnas lua religiala riti; lua mesaji e lua abominebla eukaristii e unesme, lua amo a luxo e richeso qua duktas ol a la kompromisi dezirata da la reji, la nobeli e omna richi de la tero. La « *prostitucino* » must satisfy its « clients » or lovers.

Ta koloro « *skarlato* » havas sua origino che la « *prostitucino* » ipsa: « *purpuro e skarlato* ». La termino « *muliero* » signifikas « *eklezio* », religiala asemblo, segun Ef.5:23 ma anke, « *la granda urbo qua havas la rejio super la reji di la tero* », quale docas la verseto 18 di ta chapitro 17. En rezumo, ni povas agnoskar la kolori di la uniformi « di la kardinali ed episkopi » di la Romana Vatikano. Deo reprezentas la katolika mesii, kun l'uzo di la kalico « *d'oro* » en qua alkoholizita vino supozesas reprezentar la sango di Iesu-Kristo. Ma quo pensas la Sinioro pri to? Il dicis a ni : vice sua redemptanta sango, Il nur vidas la « *abominacioni e la nepurecesi di lua prostituco* ». En Dan.11:38, « *l'oro* » esis citita quale ornamento di lua eklezii, quo la Spirito atribuas a la « *deo di la fortresi* ».

Verso 5: « *Sur lua fronto esis skribita nomo, **misterio** : Babilonia la granda, la matro di la deschastaji e la abominacioni di la tero.* »

La « *mistero* » qua esas citita en ca verso esas « *misterio* » nur por ti quin l'Espirito di Iesu-Kristo ne lumizas; to esas anke, ve! la maxim multa. Nam, « *la suceseso e la triumfo di la ruzi* » di la papala rejimo anuncita ek Dan.8:24-25 esos konfirmita til la horo di lua judicio, ye la fino di la mondo. Por Deo, ol esas la « *misterio di malico* » qua esis anuncita e ja exekutita da la diablo dum la epoko dil apostoli, segun 2 Tes.2:7 : « *Nam la misterio di malico ja agas; nur ke ta qua retenas ol desaparez*». La « *misterio* » esas ligita a la nomo « *Babilonia* » ipsa, quo esas logika, nam l'anciena urbo kun ta nomo ne plu existas. Ma Petro ja donis, spirale, ta nomo a Roma, en 1 Pet.5:13 e bedaure por la trompita multitudi, nur l'elektiti atencas ta precizeso ofrita da la Biblo. Atencez la duopla senco di la vorto « *tero* » qua indikas anke hike, la protestanta obedienco, nam same kam la katolika kredo esas unigita, same la protestanta kredo esas multopla, por esar indikata kam « *prostitucini* », filiini di lia « *matro* » katolika. La filiini partigas la « *abominacioni* » di lia « *matro* ». E la precipua di ca « *abominacioni* » esas la sundio, « *la marko* » di lua religiala autoritato qua esas asociita a lu.

La laŭvorta signifo di la vorto « *tero* » anke esas justifikata, nam la katolika religiala netoleremeso esas la instiganto di la granda internaciona religiala agresi. Ol makulis e igis odiar la kristana kredo, incitante la reji konvertar la populi di la tero a lua obado. Ma pos perdar sua povo, lua « *abominacioni* » duris en benicante ti quin Deo maldicas e maldicante ti quin Il benicas. Lua pagana naturo revelas su kande ol nomizas "frati" la Mohamedani, di qua religio prezentas Iesu-Kristo kom un ek la maxim mikra profeti.

Verso 6: « *E me vidis ca muliero ebria per la sango di la santi e la sango di la testi di Iesu. E, vidante ol, me esis tre astonita.* »

Ica verseto riprenas citajo de Dan.7:21 precizigante hike ke, « *la santi* » quan elu kombatas e dominacas, esas vere la « *testi di Iesu* ». To klarigas multe la misterio di « *Babilon la Granda* ». La Romana religiono drinkas « *la sango* » dil elektiti til ebrieso. Qua suspektus Kristana eklezio, quale la papala Roma di moderna tempo, esar ca « *prostituitino* » diveninta « *ebria per la sango versita da la testi di Iesu* » ? La elektiti, ma li sola. Nam, per la profetajo, la Spirito revelis a li la mortiganta intenci di lia enemiko. Ica retroveno a lua kruela naturo esos videbla konsequo di la fino di la graco-tempo. Ma ca krueleso esos precipue, plu surprize, la naturo di la dominacanta Protestanta fido dum ca fino-dil-mondo epoko. La Spirito citas aparte « la *santi* » e « *la testi di Iesu* ». L'unesma « *santi* » subis la persekuti pagan-romana republikala ed imperiala ; « *la testi di Iesu* », li, frapesas da la Roma pagan-imperiala e papal. Pro ke la prostituitino esas urbo : Roma ; « *la granda urbo qua havas la rejio super la reji di la tero* » de lua arivo en Israel, en Judea en – 63, segun Dan.8:9 : « *la maxim bela de la landi* ». La historio di salvesko finos per probo di fido en qua « *la testi di Iesu* » aparos e agos por justifikar ca expreso ; li do donos a Deo bona motivo por intervenar

por salvar li de la programita morto. En lua epoko, Johann havis bona motivi por esar astonita da la « *misterio* » qua koncernis la urbo di Roma. Il konocis ol nur sub lua pagana imperiala aspekto, harda e senkompata, qua sendis ilu en karcero en l'insulo Patmos. La religiala simboli quale la « *pokalo d'oro* » tenita da la « *prostituitino* » do povis juste astonar ilu.

Verso 7 : « *E l'anjelu dicis a me : Pro quo tu astonas? Me dicos a tu la misterio di la muliero e di la bestio qua portas ol, qua havas la sep kapi e la dek korni.* »

La « *misterio* » ne havas la intenco durar eterne, e de versiklo 7, la Spirito donos detali qui permutos a Johano e a ni levar la « *misterio* » e identigar klare, l'urbo di Roma, e lua rolo en l'imajo di versiklo 3, di qua la simboli esas, itere, citita.

« *La muliero* » indikas la religiala naturo di la papala Roma, lua pretendeso esar « *la spozino di l'Agno* », Iesu Kristo. Sed Deo refuzas ta pretendo per nomar ol « *prostitucino* ».

« *La bestio qua portas ol* » reprezentas la rejimi e la populi qui agnoskas e legitimas lua religiala pretensi. Li havas historiala origino en la « *dek korni* » de la rejii formacita en Europa pos ke li liberigesis de la dominaco di l'imperiala Roma konforme a l'imajo donita en Dan.7:24. Li sucesas l'imperiala Roma di la « *quaresma animalo* ». E ta teritorii koncernata restas til la fino la sama. La frontieri movas, la rejimi chanjas, irante de la monarkio a la republiki ma la normo di la falsa kristanismo papal romana unigas li por la maxim mala. Dum la 20a^{ma} yarcento, ta unioneso sub la egido romana konkretigesas da la Europana Uniono aktita sur « la traktati di Roma » de la 25ma di marto 1957 e 2004.

Verso 8 : « *La bestio qua tu vidis esis, ed ol ne plu existas.* ***Ol mustas acensar de l'abismo****, ed irar a la perdo. E la habitanti di la tero, ti di qua la nomo ne esis skribita de la fondo di la mondo en la libro di vivo, astonos vidante la bestio, pro ke ol esis, ed ol ne plu existas, ed ol riaparos.* »

« *La bestio qua tu vidis esis e ol ne plu esas* ». Tradukuro: la Kristana religia netoleremo existis de 538, e ol ne plu existas, de 1789. La Spirito sugestas la profetizita duro sub diversa formi por la papala netolerema rejimo de Dan.7:25 : « *tempo, tempi, e duimo tempo; 42 monati; 1260 dii* ». Quankam lua netoleremo finis per l'ago di « *la bestio qua acensas de l'abismo* », qua indikas la Franca Revoluciono e lua nacionala ateismo en Apok.11:7, hike la termino « *abismo* » esas prezentata kom aktiveso ligita a la diablo, la « *Destruktanto* », qua destruktas vivi e deshumanizas la planeto Tero, e qua Apo.9:11 nomizas « *l'angulo de l'abismo* ». Apo.20:1 donos la expliko : la « *diablo* » esos ligita dum « *mil yari* » sur la deshumanizita tero nomizita « *abismo* ». Atribuante a lu lua origini en « *l'abismo* », Dio revelas ke ca urbo nulatempe **nultempe** havis relato kun ilu ; sive dum lua pagan dominaco, quo esas tre logika, ma anke, dum lua tota religiala papal agado, kontree a quo multitudi de trompita homi kredas **por lia perdo**, nam li partigos kun ol, lua « *perdajo* » finala hike revelita. Havante desprizita la profetala vorto, la viktimi dil sedukti di Roma, esos astonita pro ke la religiala netoleremo « ***riaparar*** » en ca finala kontexto anuncita e revelita. Deo memorigas tale, ke il konocas la nomo di la elektiti, de « *la fundamento dil mondo* ». Lia « *nomi* » esis enskribita en « *la libro di vivo dil Agno*» Iesu-Kristo. E por salvar li, il apertis lia intelego pri la misterii di lua biblial profecii.

Me propozas hike duesma analizo di ca verseto pri la vorto «*abismo*». En ca reflekto, me konsideras la finala kontexto celita da l'Espirito segun lua deskripto di la «*skarlata bestio*» dil verseto 3. Ni vidis ol, l'absenteso di la «*diademi*» sur la «*dek korni*» e la «*sep kapo*» lokizas ol en «*la fino-tempo*»; la nia epoko. Me longe konsideris ke la nociono «*bestio* » nur povus koncernar ago netolerema e despota, e konseque nur povus atribuesar al la netolerema rejimo di la lasta dii markizita per la lasta universala probo di fido. Sed fakte, en ca fino di la vintro 2020 di la divina tempo, altra ideo inspiresas a me. La « *bestio* » fakte konstante mortigas homala animi, e la viktimi di lua exacerbesinta e ekstrema humanista docadi esas multe plu multa kam ti qui facesis da lua netoleremeso. De ube venas ica nova seduktanta e trompanta humanista konduto? Ol esas la frukto di la heredajo di la libera penso ekirinta de la

revolucionala filozofi quin Deo celas en Apo.11:7 sub la nomo di la « *bestio qua acensas de l'abismo* ». La koloro « *skarlata* » ligita a la « *bestio* » di nia tempo, de la verso 3 di ca chapitro, denuncas la peko generita da l'exceso di libereso quan l'homaro atribuis a su. Qua reprezentas ol? La dominacanta westala landi kristana origino, di qua la religiala fundamenti heredesis de Europana katolikismo: USA e tota Europa komplete seduktita da la katolika religio. La « *bestio* » quan Deo montras a ni esas la finala rezulto di l'agadi profetizita en la mesajo di la « *kinesma trumpeto* ». La protestanta fido, seduktita da la katolika fido igita pacifika, kunigas la protestantismo e la katolikismo malbenita da Dio, kunigita da la oficiala institucionala adventismo en 1994, por « *la preparo di la kombato* » de Apo.9:7-9, « *di Harmagedon* », segun Apo.16:16, ke ili iras kune, pos la « *sisesma trumpeto* », kondukar kontre la lasta fidela servisti di Dio, qui gardas e praktikas lua sabato; la ripozo di la sepesma dio ordonita da la quaresma de lua dek imperi. En la tempo di paco, lia diskurso exaltas la fratala amo e la libereso di koncienco. Ma ca libereso outrageanta e mentianta igita libertinismo kondukas a la « *duesma morto* » la multitudi qui populas la westala mondo; qua karakterizesas, parte, per ateismo, parte, per indiferenteso, e en minora parto, per religiala engajaji senvalora, pro ke li kondamnesas da Deo, pro lia religiala falsa docadi. Tala, ca « *bestio* » humanista ja prenis sua origini en « *l'abismo* » quale la Spirito revelas en ca verso, en la senco ke la Kristana religio divenis la imajo ed aplikajo di la humanista pensado di la filozofi, Greka, Franca revolucionala o stranjera. **Quale la judas-kiso por Jesus, la falsa humanista amoro seduktanta di la paco-tempo mortigas plu kam la espado**. La « *bestio* » de nia tempo di paco heredas anke la karaktero « *tenebri* » quan la vorto « *abismo* » donas a lu en Gen.1:2 : « *La tero esis informa e vakua: esis **de tenebri an la surfaco di l'abismo**, e la spirito di Deo movis su super l'aqui* ». E ca karaktero « ***tenebri*** » de la societi kristana-origina esas paradoxale heredita de la « **lumi** », nomo donita a la libera pensanti revolucionala Franci.

Propozante ca sintezo, la Spirito atingas lua skopo qua konsistas en revelar a lua fidela servisti lua judicio pri nia westala mondo e la reprochi quin lu adresas a lu. Lu denuncas tale, lua multa peki e lua tradici vers Jesus-Kristo, l'unika Salvanto qua lia agozi deshonoras.

Verso 9 : « *Yen la kompreno qua havas sajeso : la sep kapo esas sep monti, sur qui la muliero sidas.* »

Ica verso konfirmas l'expreso per qua Roma longatempe esis nomizita : « Roma, la urbo kun sep kolini ». Me trovis ca nomizo citita en olda geografiala atlazo skolala de la yaro 1958. Sed la kozo ne esas kontestebla ; la « *sep monti*» nomizita « kolini » duras ankore hodie portanta la nomi: Kapitolo, Palatino, Celio, Aventino, Viminalo, Eskvilino, e Quirinalo. En lua pagana fazo, ca kolini « alta loki » omna portis templi dedikita a la idoloj divinigita kondamnita da Deo. E por honorizar « *la deo di fortresi* », la katolika fido konstruis sua baziliko sur Celio, signifanta « la cielo » segun Roma. Sur Kapitolo, la « kapo », stacas la palaco di la Urbestraro, civila aspekto di la magistraturo. Precizez ke l'aliano di la lasta dii, Amerika, dominacas anke de « Kapitolo » en Washington. Ibe ankore, la simbolo « kapo » justifikas su per ta alta magistraturo qua remplasos Roma, e dominacos, itere, la habitanti di la tero, « *en lua prezenteso* » segun Apo.13:12.

Verso 10 : « *To esas anke sep reji : kin falis, un existas, l'altra ne venis ankore, e kande lu venos, lu mustas restar poka tempo.* »

En ca verso, per l'expreso « *sep reji* », la Spirito atribuas a Roma « *sep* » rejimi di guverni qui esas sukcese, por la sis unesma: la monarkio de – 753 til – 510; la Republiko, la Konsuleso, la Diktatoreso, la Triumvirato, la Imperio de Octavius, Caesar Augustus sub qua Jesus naskis, e la Tetrarkio (4 asociita imperiestri) en sepesma poziciono inter 284 e 324, quo konfirmas la precizeso « *ol mustas durar poka tempo* »; fakte 30 yari. La nova imperiestro Konstantinus 1er rapide foriros Roma ed establisos su en Oriento che Byzantium (Konstantinopolo rinominita Istanbul dal Turki). Ma de 476, la westala imperio di Roma ruptas e la « *dek korni* » de Daniel ed Apokalipso prenas sua nedependo formacante la rejii di

westal Europa. De 476, Roma restas sub okupeso da barbara Ostrogoti, de qui ol esos liberigita en 538, da generalo Belisario sendita kun sua armei da imperiestro Justiniano qua rezidas en Oriento che Konstantinoplo.

Verso 11 : « *E la bestio qua esis, e qua ne plu esas, esas ipsa oka rejo, ed esas ek la nombro di la sep, ed iras a perdo.* »

La « oka rejo » esas la religiala papal administrado establita en 538 per l'imperiala dekredo favoroza da l'imperiestro Justiniano 1ma[es]. Il respondis tale a demando di sua spozo Teodora, anciena « prostitucino », qua intervenis favore a Vigilo un de lua amiki. Quale la verso 11 precizigas, la papal rejimo aparas dum la tempo di la « sep » administri mencionita dum ke ol konstituas nova formo nedita quan Daniel indikis kom esanta rejo « *diferanta* ». To quo existis ante la tempo di la « sep » rejo precedanta, esas la titulo di la religiala chefo Romana ja atribuata a lua imperiestri e de lua origino: « Pontifex Maximus », Latina expreso tradukita per « Suverena Pontifiko », qua esas anke, de 538, la oficala titulo di la Papo katolika Romana. La rejimo Romana qua existas dum la momento kande Johanes recevas la vido, esas l'Imperio, nome, la sisesma guvernado Romana; ed en lua epoko, la titulo di « suverena pontifiko » esas portata da l'imperiestro ipsa.

La reveno di Roma a la historiala sceno esas debata a la Franka rejulo, Klovis 1[er], "konvertita" a la falsa kristana kredo di ta epoko, en 496; to esas, a la Romana katolikismo qua obediis a Konstantinus 1[er] e qua ja frapesis da la malediko di Deo depos la 7ma di marto 321. Pos la imperiala dominaco, Roma invadesis e dominacesis da stranjera populi arivanta en masiva migradi.La nekompreno di diferanta lingui e kulturi esas la bazo di la perturbo e interna lukti qui destruktis la uneso e Romana forteso. Ta ago aplikas da Deo en Europa nun por febligar ol e livrar ol a lua enemiki. La malediko di l'experienco di la "turo di Babel" gardas tra la yarcenti e la yarmili omna sua efekti ed efikeso por duktar la homaro a la desfortuni. Pri Roma, fine, ol pasis sub la dominaco di la Ostrogoti ariani, doktrinale opozita a la Romana katolika kredo suportata da la Bizancana imperiestri. Ol mustis do liberigesar de ca dominaco por ke la establisado di la Romana papala rejimo en 538 esus posibla sur lua tero. Por plenigar la kozo segun Dan.7:8-20, "*tri korni esis abasita* » avan la papismo (*la mikra korno*) ; koncernas populi hostila a la Romana katolikismo de la Episkopi di Roma, sucese, en 476, la Heruli, en 534, la Vandali, e ye la 10ma di julio 538, « per tempesto di nivo », liberigita de l'okupado da la Ostrogoti da la generalo Belisario sendita da Justiniano 1ma[er], Roma povis enirar en lua papala rejimo exkluziva, dominacanta e netolerema, institucita da ca imperiestro, segun la demando di la intriganto Vigilio, l'unesma papo kun titulo. De ica instanto, Roma esas **re**diveninta « *la granda urbo qua havas la rejio super la reji di la tero* », de la verseto 18, **qua iras a la « *perdajo* »**, quale la Spirito precizas, hike, un duesma foyo, pos la verseto 8.

La papismo do ne devenas de Santa Petro quale ol pretendas ma de la dekretajo di Justiniano 1ma[er] la Bizancana imperiestro qua donis a lu lua titulo e religiala autoritato. Tale, la sundio esis ordonita da la Romana imperiestro Konstantino 1ma[er] ye la 7ma di marto 321 e la papismo qua justifikas ol esis instalita da la Bizancana imperiestro Justiniano 1ma[er] en la yaro 538; du dati kun la maxim terorigiva konsequi por la tota homaro. Ol esas anke en 538 ke l'Episkopo di Roma unesmafoye prenas la titulo di Papo.

Verso 12: " *La dek korni quin tu vidis esas dek reji, qui ne ja recevis rejio, ma qui recevas autoritato quale reji dum un horo kun la bestio.*"

Hike, kontraste a Dan.7:24, la mesajo cencas tre kurta tempo situita ye la fino di "*fino-tempo* ».

Same kam en la tempo di Daniel, en la tempo di Johan, la « *dek korni* » de la Romana imperio ne ankore prenis o retrovis sua nedependo. Ma, la kontexto cizita en ca chapitro 17 esante ta di la fino dil mondo, esas la rolo quan la « *dek korni* » tenas en ca preciza kontexto qua esas evocita da l'Espirito, kam la versi qui sequos konfirmos. « *La horo* » profetizita

indikas la tempo di la lasta probo di fido anuncita, en Apo.3:10, a la fidela pioniri di la sepesma-dia adventismo di 1873. La mesajo esis por ni, lia heredanti, la fideli di la adventista lumo donita da Jesus-Kristo, a lua elektiti, en 2020.

Segun la profetala kodo donita a la profeto Ezekiel (Eze.4:5-6), « *un dio* » profetala valoras « *un yaro* » reala, e do, un « *horo* » profetala valoras 15 reala dii. La granda insisto di la mesajo di la Spirito qua citos tri foye l'expreso « *en un horo* » en la chapitro 18, portas me a deduktar ke ca « *horo* » celas la tempo inter la komenco di la 6ma[ma] des « *lasta sep plagi* » e la retroveno en glorio di nia divina Sinioro Jesus qua revenas en la glorio dil Arkianjelo « *Mikael* » por raptar lua elektiti de la programita morto. Ta « *horo* » esas do la tempo qua duras la « *milito Harmagedon* ».

Verso 13: « *Li havas sama skopo, e li donas lia povo e lia autoritato a la bestio.* »

Celante l'epoko di ca lasta probo, l'Espirito dicas pri la « *dek korni* » : « *Ili havas sama dezegno, ed ili donas lia povo ed autoritato a la bestio* ». Ta skopo quan li partigas konsistas en igar omna supervivanti di la triesma mondala nukleara milito respektar la domingala repozo. La ruino multe diminutis la militala povo di l'anciena Europana naci. Ma, la vinkanti di la konflikto, la Protestanta Amerikani obtenas de la supervivanti, tota abandonado di lia suvereneso. La motivo esas diablala, ma la falinti ne savas ol, e lia spiriti livrita a Satan ne povas facar altro kam plenigar lua volo.

Ol esas nur de la koaliso di « *drako* », di « *bestio* » e di « *fals-profeto*», ke la « *dek korni* » abandonas lia autoritato a la « *bestio* ». E ca renunco esas kauzita da l'intenseso di la suferi quin la plagi di Deo igas li subisar. Inter la proklamo di la mortodekreto e lua apliko, 15-dia periodo esas donata a la observanti di la sabato por adoptar « *la marko di la bestio* », lua « sundio » Romana polutesas da pagana sunala kulto. La reveno di Iesu Kristo esas previdita por la printempo ante la 3ma di aprilo 2030, escepte eroro en l'interpretado di la termino « *horo* », la morto-dekreto devus esar promulgita por ca dato o dato inter ol e la printempa dio 2030 en nia nuna ordinara kalendario.

Por bone komprenar quo esos la situaciono di la finala tempo, konsiderez la sequanta fakti. La fino di la tempo di graco esas identigebla nur da l'elektiti qui ligas ol a la promulgo di la sundiala lego; plu precize, pos ol. Por la amaso di nekredanta e rebela populi ankore vivanta, la promulgo di la sundiala lego aparas nur kom generala intereso sen konsequi por li. E nur pos subisar la unesma kin plagi, ke lia venjanta irako duktas li aprobar totale la decido di "*mortigar* » ti qui esas prezentita a li quale la responsinti por lia ciela puniso.

Verso 14 : « *Li kombatos kontre l'anado, e l'anado vinkos li, nam ol esas la Sinioro di siniori e la Rejo di reji, e la vokiti, l'elektiti e la fideli qui esas kun il anke vinkos li.* »

« *Li kombatos kontre l'Agnulo, e l'Agnulo vinkos li …*», nam ol esas l'omnipotenta Deo a qua nula povo povas rezistar. « *La Rejo di rejo e Sinioro di siniori* » va impozar sua divina forco a la reji e siniori, la maxim potenta, de la tero. E la elektiti qui komprenis la afero vinkos kun il. L'Espirito memorigas hike la tri kriterii exijata da Deo de la parto di ti qui il salvas e qui engajis su en la voyo di salvo qua komencas por li per la statuto spiritala « *de vokita* » e qua transformas su pose, kande to esas la kazo, en statuto « *de elektita* », per « *la fideleso* » manifestita vers la Deo kreanto e tota lua bibliala lumo. La kombato vizata esas la kombato « di'*Harmagedon* », de Apo.16:16 ; « *la horo* » ube la « *fideleso* » di « *elektiti* » « *vokiti* » esas probata. En Apo.9:7-9, la Spirito revelis la preparo di la protestanta fido por ca « *kombato* » spiritala. Kondamnita a morto, pro lia fideleco a la sabato, la elektit atestas la fido pozita en la profetiacita promisi da Deo e ca atesto donas a Il la « *gloro* » qua Il postulas en la mesajo dil unesma anjel di Apo.14:7. La defendanti e partisani di la obligata sundio trovos, en ca experienco, la morto quan li preparas donar a la elektiti di Iesu-Kristo. Me memorigas hike, a la skeptiko qua dubitas ke Deo donas tanta importo a repozodii, ke nia homaro perdis sua eterneso pro la importo quan Il donis a « du arbori » dil terala gardeno. « *Harmagedon* » ripozas sur la sama principo en remplasigo di la « du arbori » ni havas hodie

« la dio di la konoco di la bonajo e malajo », la sundio, e « la dio di la vivajo santigita », la sabato o saturdio.

Verso 15 : « *Ed il dicis a me : L'aqui quin tu vidis, sur qui la prostituitino sidas, to esas populi, turbo, nacioni, e lingui.* »

La verso 15 donas a ni la klefo qua permisas atribuar a la « *aqui* » sur qui « *la prostitucino sidas* », l'identeso di Europana populi nomizita « Kristana », ma precipue, falsa e trompe « Kristana ». Europa havas la karakterizivo di grupigar populi qui parolas « *lingui* » diferanta ; quo febligas l'unioni e la alianci realigita. Ma en la lasta tempi, la Angla linguo servas kom ponto e favoras l'internaciona interchanji ; la generala instruktado di homi diminutas l'efikeso di l'armo di la divina malediko e opozas a la skopo di lua Kreinto. Lua respondo do esos plu teroriganta : la morto per la milito e fine, per la brilo di lua glorioza arivo.

Verso 16: « *La dek korni quin tu vidis e la bestio malamos la prostitucino, desnudos e nudigos ol, manjos lua karni, e konsumos ol per fairo.* »

La verso 16 anuncas la programo di la chapitro 18 qua venas. Ol konfirmas la renverso di la « *dek korni e de la bestio* » qui, pos suportar ed aprobar ol, finas per destruktar « *la prostituitino* ». Me memorigas hike, ke « *la bestio* » esas la rejimo di l'asociuro di civila e religiala povi e ke ol signifikas en ca kazo, la povo dil Usana populo oficale protestanta e dil Europana populi katolika e protestanta, dum ke « *la prostituitino* » signifikas la klerikaro, to esas, la docanta autoritati dil religiala povo katolika: la monaki, la sacerdoti, la episkopi, la kardinali e la Papo. Do, en la renverso, la Europana populi katolika e la Usana populo protestanta, to esas, la du viktimi dil Romana mentio, levas su kontre la klerikaro dil Romana papala katolikismo. E li « *konsumos ol per fairo* » kande per lua glorioza interveno, Iesuos faligos lua trompanta diablala maskilo. La « *dek korni* », « *despojos ol e nudigos ol* » pro ke ol vivis en luxo, ol despojigesos, e pro ke ol vestis su kun aspekto di santeso, ol aparos « *nuda* » to esas, en spiritala honto, sen irga cielala yusteso por vestizar ol. La precizeso, « *li manjos lua karni* », expresas la sangoza feroco di lua puniso. Ta verso konfirmas la temo di la « *vindro* » de Apok.14:18 til 20 : Ve al la vitoberi di la kolero!

Verso 17 : « *Nam Dio metis en lia kordi exekutar lua intenco ed exekutar un sama intenco, e donar lia rejio a la bestio, til ke la vorti di Dio esez plenumita.* »

La versiklo 17, sub la nombro di judicio, revelas a ni importanta penso de la cielala Deo, qua homi erore neglektas o traktas kun indiferenteso. Deo insistas hike, por ke lua elektiti konvinkesas, ke Il esas la sola Mastro di la "teror-ludo" qua establisesos ye la destinita tempo. La programo ne esis konceptita da la diablo, ma da Deo ipsa. Omno quo Il anuncis en lua granda e sublima Revelado, qua koncernas Daniel ed Apokalipso, o ja plenigesis, o restas plenigenda. E pro ke "*la fino di kozo esas plu bona kam lua komenco* » segun Ecc.7:8, Deo celas por ni, ca lasta probo di fideso qua separos ni de la falsa kristani e rendos ni digna enirar en lua eterna cielala pos la nukleala destruktado di la Triesma Mondomilito. Do ni havas nur atendar kun konfido, nam omno quo organizesos sur la tero esas « *desegno* » konceptita da Deo, ipsa. E se Deo esas por ni, qua esos kontre ni, excepte ti di qui la « *desegni* » murdanti retrovenos kontre li?

Quon signifikas la precizeso « *til ke la vorti di Deo esez plenumita* »? La Spirito referas a la finala destino rezervita a la « *mikra korno* » papala quale ol esas ja profetizita, en Dan.7:11: « *Me regardis lore, pro la aroganta vorti quin la korno parolis;**e dum me regardis, la bestio mortigesis, e lua korpo destruktesis, livrita a la fairo por brulesar*** »; en Dan.7:26: « *Tiam venos la judicio,**e lua dominaco forprenesos, qua destruktesos e anihilesos por sempre*** »; e Dan.8:25: « *Pro lua prospereso e la sucesi di lua ruzi, lu havos aroganteso en la kordio, lu mortigos multa homi qui vivis paceme, e lu levos su kontre la Chefo di chefi;**ma ol esos ruptita, sen ula manuo-eforto*** ». La cetera « *vorti di Deo* » pri la fino di Roma esos prezentita en Apo.18, 19 e 20.

Verso 18: « *E la muliero qua tu vidis, esas la granda urbo qua havas la rejio super la reji di la tero.* »

La verso 18 ofras a ni la maxim konvinkanta pruvo ke « *la granda urbo* » esas vere Roma. Realigez to, l'anjelu parolas a Johano persone. Do, dicante a lu: « *E la muliero qua **tu** vidis, esas la granda urbo qua havas la rejio super la reji di la tero* », Johano esas duktata a komprenar ke l'anjelu parolas pri Roma, « la urbo kun la sep kolini », qua, en lua epoko, dominacas imperiale la diversa rejii di tota lua enorma koloniala imperio. Sub lua imperial aspekto, ol ja havas « *la rejio super la reji di la tero* » e konservos ol sub sua papala dominaco.

En ca chapitro 17, tu povas konstatar, Deo koncentrigis sua reveli per identigar certe la « *prostitucino* », sua enemiko di « la tragedio di la yarcenti » kristana. Il donas do a la numero 17 autentika senco di sua judicio. To esas la konstato qua duktis me valorizar l'aniversario di la 17^{-esma} cent-yara di l'instaligo di peko qua konsistas en l'adopto di sundio ye la 7ma di marto 321 (oficala dato ma 320 por Deo) quan ni vivis en ca yaro 2020 nun fininta. Ni povas konstatar ke Deo vere markis ol per maldiko sen precedento en la historio di kristan epoko (Covid-19) qua produktis ekonomiala kolapso plu dezastroza kam la Duesma Mondomilito. La altra maldiki di la justa divina judicio venas pose, ni deskovros li, dio pos dio.

Apokalipso 18: la prostitucino recevas sua puniso

Pos revelar la detali qui permisas l'identigo di la prostitucino, la chapitro 18 kondukos ni aden la tre specala kontexto di la fino di "*batalio di Harmagedon*". Vorti revelas lua kontenajo: "*la horo di puniso di Babilon la granda, la matro di la prostitucini di la tero*"; la horo di la "*vintageo*" sanganta.

Verso 1 : « *Pos to, me vidis decendar de cielo altra angelo, qua havis granda autoritato; e la tero esis lumizita da lua glorio.* »

L'angelo portanta granda autoritato esas de la kampo di Deo, fakte, Deo ipsa. Micaël chefo di angeli esas altra nomo qua Iesu-Kristo portis en cielo ante lua terala ministro. Sub ca nomo, e per l'autoritato agnoskita da la santa angeli, il ekpulsis de cielo la diablo e lua demoni, pos sua vinko sur la kruco. Do sub ca du nomi il revenas a la tero, en la glorio di la Patro, por retirar lua precoza elektiti; precoza pro ke fidela e ke ca fideleso esis probata e demonstrita. En ca kontexto il venas honorar sua fideleso a ti qui sage obediis donante a lu la « *gloro* » qu'il exigeis depos 1844 segun Apo.14:7. Dum gardar la sabato, lua elektiti glorifikis lu kom Deo kreinto, qua lu sole legitime posedas depos sua kreo di cielala e terala vivi.

Verso 2 : « *Lu kriis per forta voco, dicante : Ol falabis, ol falabis, Babilon la granda! Ol divenis habiteyo di demoni, refujeyo di omna spirito nepura, refujeyo di omna ocelo nepura e odiinda,* »

« *Ol falis, ol falis, Babilon la granda!* ». Ni retrovas la citajo de Apo.14:8 en ca verseto 2, ma ica-foye, ol ne esas pronuncata kom profetal ago, ma pro ke la pruvi di lua falo esas donata a la homala supervivanti de ca finala momento di lua trompanta seduktiva agado. La

maskilo di santeso di la papala Romana Babilonia falas anke. Ol esas fakte « *habiteyo di demoni, nesto di omna spirito ne-pura, nesto di omna ne-pura e odiinda ucelo,* ». La menciono di « la *ucelo* » venas memorigar ni ke dop la terala agi trovesas la cielala inspiri di la mala angeli de la kampo di Satan, lia chefo, e unesma rebelo di la divina kreuro.

Verso 3: «*pro ke omna nacioni drinkis la vino di la furio di lua nechasteso, e ke la rejo di la tero kompliceskis kun ol en nechasteso, e ke la komercisti di la tero richigis per la povo di lua luxo.*»

"*... pro ke omna nacioni drinkis la vino di la furio di lua nechasteso,…* » La religioza agreso aparis instigita da la Romkatolika papala povo qua, asertante servar a Iesu-Kristo, montris tota desprizo por la lecioni pri konduto quin Ilu instruis surtere a lua disipuli ed apostoli. Iesu, plena de dolceso, la papi, plena de furio; Iesu, modelo di humileso, la papi, modeli di vanitato ed orgo; Iesu vivanta en materiala povreso, la papi vivanta en luxo e richeso. Iesu savis vivi, la papi mortigis nejuste e nenecese sennombra multitudi di homala vivi. Ta Romkatolika papala kristanismo do ne havis nula simileso kun la fido donita kom modelo da Iesu. En Daniel, Deo profetabis « *la suceseso di lua ruzi* », ma pro quo ica suceseso obtenesis? La respondo esas simpla: nam Deo donis ol a lu. Nam ni mustas memorar ke esas quale puniso di « *la duesma trumpeto* » di Apok.8:8, ke il suscitis ica kruela e severa rejimo por punisar la transgreso di la sabato abandonita depos la 7ma di marto 321. En komparativa studio kun la plago qui frapus Izrael pro lua nefideleso a la komandi di Deo, en Lev.26:19, Deo dicis: « *Me ruptos la fiereso di vua forteso, me rendos vua cielo* ***quale fero****, e vua tero* ***quale kupro*** ». En la nova alianco, la papala rejimo esis suscitita por plenigar ta sama maledikaji. En lua projeto, Deo esas samtempe Viktimo, Judicianto e Ekzekutisto por satisfacar la exaji di lua lego di amo e lua perfekta yusteso. La transgreso di sabato kustis, de 321, tre kara a homaro, qua pagis sua tributo, en militi e masakri nenecesa, ed en mortigiva epidemi devastanta kreita da la Deo kreinto. En ca verseto, « *la nechasteso* » (o « *la debochesado* ») esas spiritala, ed ol qualifikas religioza konduto nedigna. La « *vino* » simbolizas lua docado qua distilas, en la nomo di Kristo, « *la furio* » e la diablala odio inter omna populi diveninta, pro el, viktimi atakita o atakanti.

La kulpo di la katolika docado mustas ne celar la kulpo di la tota homaro qua, en lua preske toto ne partigas la valori exaltita da Iesu-Kristo. Se la reji di la tero drinkis « *la vino di senpudoreso*» (*debocho*) de « *Babilon* », esas pro ke kom « *prostitucino* », lua sola preocupeso esis plezar a la klienti; esas la regulo, la kliento mustas esar satisfata, altre il ne revenos. E la katolikismo exaltis ad la maxim alta nivelo l'avareso, til la krimino, e l'amoro di richeso e luxoza vivo. Quale Jesus docis, ti qui similesas asemblas su. La mala e fieraca homi perdus su irge kun o sen ol. Memorigo: la malico eniris homala vivo da Kain, la mortiginto di sua fratulo Abel, ye la komenco di terala historio. « *La komercisti di la tero richigis per la povo di lua luxo* ». To explikas la suceso di la Romana papala katolika rejimo. La komercisti di la tero kredas nur en pekunio, li ne esas religioza fanatikuli, ma se religio rikigas li, ol divenas aceptebla partenero, ed mem aprecebla. La finala kontexto di la temo portas me ad identigar precipue Usana protestanta komercisti, nam la tero signifikas spirale la protestanta kredo. De la 16ma yarcento, Nord-Amerika, esence protestanta ye lua origino, akceptis Hispanida katoliki e de lore, la katolika kredo esas same reprezentata kam la protestanta. Por ca lando, ube nur la "bizneso" kontas, la religiala diferi ne plu havas importo. Ganjita da la plezuro di rikigeso, qua esis enkurajigata da la reformero di Geneva, Jean Calvin, la protestanta komercisti trovas en la katolika kredo la moyeno di rikigeso, quin ne ofris l'originala protestanta normo. La templi di la protestanti esas vakua kun nuda muri, dum ke la katolika kirki esas supercharjita da reliquii facita ek prezcoza materii, oro, arjento, ivoro, omna materii quin ca temo enumeras che la verso 12. La richeso di la katolika kulti esas do, por la Sinioro Deo, l'explico di la feblesko di la Usana protestanta kredo. La Dolaro, nova

Mammon, venis remplasar Deo en la kordii, e la temo di doktrini perdis omna intereso. L'opozo existas, ma nur sub politika formo.

Verso 4 : « *Ed audis de la cielo altra voco qua dicis : Irez ek meze di ol, mea populo, por ke vu ne partoprenas en lua peki, e ke vu ne havas parto en lua plagi.* »

La verso 4 mencionas la momento di l'ultima separo : « *Esez ek meze di ol, mea populo* »; esas la horo kande l'elektiti esos raptita a la cielo, por renkontrar Iesu. To quo ta verseto ilustras, esas la momento di la « *rikolto* », temo di Apok.14:14 til 16. Li esas raptita, nam quale la verseto precizigas, li ne mustas « havar parto » en la « plagi » qui frapos la papala Roma e lua klerikaro. Ma, la texto precizigas ke por esar inter la nombro di l'elektiti raptita, on ne mustas « *partoprenis en lua peki* ». E quale la chefa peko esas la sundiala repozo, « *marko di la bestio* » honorita da katoliki e protestanti en la lasta probo di fido, la kredanti di ca du precipua religiala grupi ne povas partoprenar la rapteso di l'elektiti. **La neceseso di « Esez ek Babilonia » esas konstanta**, tamen en ca verseto, l'Spirito cizas la momento kande prezentesas la lasta oportuneso obediar ica komando di Deo pro ke la proklamo di la sundiala lego markas la fino di la tempo di graco. Ica proklamo favoras la konscio di omna supervivanti di la « *sisesma trumpeto* » (Triesma Mondala Milito) qua responsabiligas lia elekto sub la atenta rigardo di la Kreinto Deo.

Verso 5 : « *Pro ke lua peki amaseskis til la cielo, e Deo memoris lua malicaji.* »

En lua vorti, l'Espirito sugestas l'imajo di la "turo di Babel" qua nomo trovesas en la radiko di "Babilonia". De 321 e 538, Roma, "*la granda urbo* " ube la "*prostitucino*" havas lua "*trono*", lua "santa" papala sideyo de 538, multigis lua kulpi kontre Deo. De la cielo, Il tenis la konto e registragis lua pekumi akumulita dum 1709 yari (de 321). Per lua glorioza retroveno, Jesus desmaskizis la papala rejimo e por Roma e lua falsa santeso, esas la horo por pagar lia krimini.

Verso 6 : « *Paguez ol quale ol pagis, e rendez ad ol duople segun lua verki. En la kalico ube ol versis, versez ad ol duople.* »

Sequante la progreso di temi di Apo.14, pos *la rikolto* venas *la vendemo*. Ed esas a la maxim mala viktimi katolika e protestanta de la mentii di katolikismo ke Deo adresas lua vorti : « *Paguez ol quale ol pagis, e rendez a ol duople segun lua verki* ». On retenas de la historio ke lua verki esis la brulostaki e la torturi di lua inkizitala tribunal. Do, ica tipo di destino esas to quo la katolika religiala docisti sufros duople, se to esas posibla. La sama mesajo esas repetita sub la formo : « *En la kalice ube ol versis, versez a ol duople* ». La imajo di la drinko-kalico esis uzita da Iesu, por indikar la torturo qua lua korpo sufrus, til la finala agonio sur kruco, ja erektita da Roma, an la pedo di monto Golgota. Per ica moyeno, Iesu memorigas ke la katolika kredo atestis odia desprizo por la suferi quin il aceptis tolerar, do, nun esas lua turno experiencar li. Olda proverbo tatempe prenos tota lua valoro: ne facas ad altri to quo vu ne prizus esar facata a vu. En ica ago, Deo exekutas la lexo di taliono: okulo por okulo, dento por dento; perfekte justa lexo di qua il rezervis l'uzo individuala. Ma kolektive, lua aplikeso esis permisesa a homi, qui tamen kondamnis ol, pensante povar esar plu justa e bona kam Deo. La konsequo esas dezastroza, la malo e lua rebela spirito plu maligesis e dominacas la westala populi kristana-origina.

En Apo.17:5, « *Babilon la granda* », « *la prostituitino* », « *tenis ora kaliko plena de elua abominaji* ». Ta precizo atingas lua religiala aktiveso e lua specala uzo dil kalico dil eukaristio. Lua nerespekto di ta sakra rito docita e santigita da Iesu-Kristo meritigas de lu puniso same specala. La Deo amo cedas lokon a la Deo yusteso e la penso di lua judicio esas klare revelata a la homi.

Verso 7: «*Same kam el glorifikis su e plungis su en luxo, same donu a el tormento e chagreno. Pro ke el dicis en elua kordio: Me sidas kom rejino, me ne esas vidvino, e me ne vidos chagreno!*»

En la verso 7, la Spirito emfazas l"opozo di vivo e morto. La vivo ne-afektita da la desfortuno di morto esas gaya, senzorga, frivola, en la sercho di nova plezuri. La « Babilon » Romana papala serchis la richajo qua kompras la vivo di luxo. E por obtenar ol de la potenta e reji, el uzis e uzas ankore la nomo di Jesus-Kristo por vendar en « indulgenci » la pardono di peki. To esas detalo qua pezas tre multe en la balanco di la judicio di Deo, quan el mustas expiacar nun psikale e fizikale. La reprocho pri ca richajo e ca luxo fondesas sur la fakto ke Jesus e lua apostoli vivis, ipsa, povre, kontentigante su per la necesajo. La «*tormento* » e la « *trauro* » do remplasas « *la richeso e la luxo* » de la katolika papala klerikaro.

Dum sua trompanta agado, Babilon dicis en sua kordio : « *Me sidesas quale rejino* » ; quo konfirmas « *lia rejineso super la reji di la tero*» de Apok.17:18. E segun Apok.2:7 e 20, lua « *trono* » esas en la Vatikano (vaticinar = profetesar), en Roma. « *Me ne esas vidvo*» ; sua spozulo, Kristo, di qua el pretendas esar la spozino, vivas. « *E me ne vidos trauro*». Exter la Eklezio nula salvo, ol dicis a omna sua opozanti. Ol repetis ol tante ofte ke ol fine kredis ol. E ol esas vere konvinkita ke sua regno duras eternale. Depos ke ol rezidas ibe, onu ne donis a Roma la nomo di "eterna urbo"? Pluse, esante suportata da la westala povi di la tero, ol havis bona racioni por kredar su humane netushebla e nevundebla. Ol ne timis la povo di Deo, nam ol pretendis servar e reprezentar lu sur la tero.

Verso 8: «*Pro to, en un sama dio, lua plaji arivos, morto, trauro e famino, ed el esos konsumita per fairo. Nam esas potenta, la Sinioro Deo qua judikis el.*»

Ca verso finas omna lua iluzioni: «*pro to, en un sama dio* » ; ta qua Jesus revenos en glorio, « *lia plagi arivos*» signifas, la puniso da Deo arivos; « *la morto, la trauro, e la famino*» fakte, l"eventi eventas en inversa ordino. On ne mortas pro hungro en un dio, do unesme, « *la famino* » spiritala esas la perdo di la pano di vivo qua esas la bazo di Kristana religiala kredo. Pose « *la trauro*» esas portata por markar la morto di personi proxima a ni, kun qui ni dividas familiara senti. E fine, « *la morto*» frapas la pekanto kulpoza, nam « *la salario di peko, esas la morto* », segun Rom.6:23. « *E ol konsumesos per fairo* », konforme a la profetala anonci repetita en Daniel e Apokalipso. **El ipsa bruligis sur sua brul-stipi tanta kreituri, nejuste, ke en la perfekta divina justeso ol perisas ipsa en la fairo.** « *Nam esas potenta, la Sinioro qua judikis ol* » ; dum lua seduktanta aktiveso, la katolika kredo adoris Maria, la matro di Iesu qua aparis nur sub la formo di la mikra infanto quan elu tenis inter sua brakii. Ta aspekto seduktis la homala spiriti subisata a sentimentaleso. Muliero, prefere, matro, quanta la religio divenis sekuriganta! Ma esas la horo di vereso, e Kristo qua judikas ol jus aparis en la glorio di Deo l'Omnipotenta; e ta divina povo di Iesu Kristo, qua desmaskis ol, destruktas ol, livrante ol a la venjanta iraco di lua trompita viktimi.

Verso 9: « *E omna reji di la tero, qui induljis kun elu en luxurio e voluptajo, ploros e lamentos pro elu, kande li vidos la fumajo di elua incendio.* »

Ica verso revelas la konduto di « *rejo di la tero qui livris su kun el a l'impudikeso e luxo*». Tale koncernesas, la reji, la prezidanti, la diktatori, omna chefi di la nacioni qui favorizis la suceso e l'aktiveso di la katolika kredo, e qui, en la lasta probo, aprobis la decido mortigar la observanti di la sabato. Li « *ploros e lamentos pro el, kande li vidos la fumajo di elua brulado* ». Videble, la rejo di la tero vidas la situacion eskapar de li. Li ne plu direktas ulu e nur konstatazas l'incendio di Roma acendita da la viktimi trompita, instrumenti exekutanta la divina venjo. Lia plori e lamentadi esas justifikita per la fakto ke la valori dil mondo, qui duktis li a la maxim alta povo, krulas bruske.

Verso 10 : « *Stacante fore, pro timo di elua tormento, li dicos : Ve! Ve! La granda urbo, Babilonia, la potenta urbo! En un horo venis tua judicio!* »

La « eterna urbo » mortas, ol flamas e *la reji di la tero* stacas fore de Roma. Nun li timas devar partigar elua sorto. To quo eventas konsistas, **por li**, enorma ***desfortuno*** : « *Desfortuno! Desfortuno! La granda urbo, Babilon* », *desfortuno* esas repetita dufoye quale, « *ol falis, ol falis, Babilon la granda* ». « *La potenca urbo!* » ; tam potenta ke ol direktis la

mondo per sua influo sur la chefi di kristana nacioni ; precize pro ca ligilo kondamnita da Deo, ke rejo Louis XVI e lua Austriana spozino Marie-Antoinette acendis la gilotino, same kam lia partisani, viktimi di la « *granda tribulo* », quale l'Espirito anuncabis, en Apo.2:22-23. « *En un horo venis tua judicio!* » ; la reveno di Jesus venas markar la tempo di la fino dil mondo. La lasta probo markis « *un horo* » simbolala profetizita en Apo.3:10, ma suficos ke Jesus-Kristo aparas, por ke tota la nuna situaciono renversesas, e ica-foye, « *un horo* » en la literala senco suficos por obtenar ica astonanta chanjo.

Verso 11: «*E la komercisti di la tero ploras e lamentas pro el, nam nulu plu komprenas lia kargajo,*»

La Spirito celas ica-foye « *la komercisti di la tero* » specale atakante la komercala mento Usana adoptita da la supervivanti sur tota la tero quale ol esis mencionita en la studio di la chapitro 17 antea. Li anke « *ploras e lamentas pro el, nam nulu plu kompras lia kargajo* ; …». Ica verseto emfazas la kulpo di l'afeciono dil protestanti por la katolika fido qua portas *la lamentado,* atestante tale pri lia personala atacheso a *el* pro ekonomiala intereso. Dum ke, en absoluta kontrasto, la reformo-verko esis vekita da Deo por denuncar la Romkatolika papala kulpo e restitucar la komprenita veri; quo la vera reformisti quale Pierre Valdo, John Wicleff e Martin Luther facis en lia tempo. La komercisti vidas kun tristeso, li anke, la valori qui li afecionas krular sub lia okuli, nam li vivas nur por la plezuro di richigar per lia komercala aktivesi; facar aferi rezumas la joyi di lia existo.

Verso 12: « *kargajo de oro, arjento, preca stoni, perli, delikata lino, purpuro, silko, skarlato, omnaspeca aromata ligno, omnaspeca objekti de ivoro, omnaspeca objekti de tre precoza ligno, de kupro, fero e marmoro,* »

Ante enumerar la diversa materii qui esas la bazo di la religio idolatra katolika romana, me memorigas hike, ta partikulara punto di la vera kredo docita da Iesu-Kristo. Ilu deklaris a la Samaritana muliero : « *Muliero, dicis Iesu, kredas a me, la horo venas kande ne sur ca monto nek en Jerusalem vi adoros la Patro. Vi adoras to quo vi ne konocas ; ni, ni adoras to quo ni konocas,* ***nam la salvo venas de la Judi****. Ma la horo venas, ed ol ja venis, ube la vera adoranti adoros la Patro en spirito e en vereso; nam to esas l''adoranti quin la Patro demandas. Deo esas Spirito, e* ***ol mustas*** *ke ti qui adoras Ilu, adoras Ilu en spirito* ***e en vereso****.* (Iohannes 4:21-23) ». Do, la vera kredo ne bezonas irga materio o materialo, nam ol dependas nur de stato di mento. E konseque, ca vera kredo interesas poke la avara e furtanta mondo, nam ol richigas nulu, ecepte, spirale, l'elektiti. L'elektiti adoras Deo en spirito, do en lia penso, ma anke, en vereso, quo signifas ke lia pensi mustas konstruktesar segun la normo indikata da Deo. Omno quo ne esas en ca normo esas formo di idolatra paganismo ube la vera Deo esas servata quale idolo. Dum lua konquesti, la republikala Roma adoptis la religii di la vinkita landi. E granda parto de lua religiala dogmi esis de Greka origino, la unesma granda civilizuro di l'antiqueso. En nia epoko, sub la papala formo, on retrovas tota ca heredajo kunigita a la nova "santi" "Kristana" komencante per la 12 apostoli di la Sinioro. Ma, irinte til supresar la duesma komando di Deo qua kondamnas ca idolatra praktiko, la katolika fido perpetuas l'adoro di skultita, piktita, o aparanta en demonala vizioni. Do en la riti di lua kulti ni retrovas ca skultita idoli qui bezonas materii, por prenar formo; materii di qui Deo ipsa prezentas la listo: "…; *…kargajo di oro, arjento, precoza petri, perli, delikata lino, purpuro, silko, skarlato, omnaspeca ligno odoranta, omnaspeca objekti ek ivoro, omnaspeca objekti ek tre precoza ligno, kupro, fero e marmoro, …* ». « *L'oro, l'arjento, la preca petri, e la precoza objekti*» « *homajas a la deo di fortresi* » la papala rejulo de Dan.11:38. Pose, « *la purpuro e la skarlato* » vestizas *la prostituitino Babilon la Granda* en Apo.17:4 ; « *l'oro, la preciazi petri e la perli* » esas lua *ornaji* ; « *la delikata lino* » indikas lua pretendeso a santeso, segun Apo.19:8 : « *Nam la delikata lino esas la justa agi di la santi* ». La altra materii citita esas ti qui elu uzas por facar sua idolaji skultita. Ta luxoza materii expresas la alta nivelo di devoco di la katolika idol-adoranto.

Verso 13: "*de cinamo, de aromati, de parfumi, de mirho, de incenso, de vino, de oleo, de delikata farino, de frumento, de bovi, de mutoni, de kavali, de chari, de korpi e de animi di homi.*"

La « *parfumi, de mirho, de incenso, la vino, e l'oleo,* » citita sugestas lua religiala riti. L'altra kozi esas nutrivi e havaji qui aludas la regno di Salomon, la filiulo di David, konstruktinto dil unesma templo konstruktita por Deo, segun 1 Reji 4:20 til 28. Tala maniere, l'Esprito denuncas lua nelegitima probo riproduktar la konstrukto di « *templo di Deo* » quan el « *blasfemo*», en Apok.13:6, e quan el « *renversas* », en Dan.8:11. La finala precizeso dil verseto, koncerne « *la korpi e l'anmi di homi*», denuncas lua kunlaboro kun la monarki kun qui ol nelegale dividas la tempala povo. En la nomo di Kristo, ol religioze justifikis abomininda agi, quale sklaveso, torturo, e mortigo di la kreituri di Deo; ago quin Deo rezervas a Su en la religiala domajo; til ke ol rezumas lua agi en ca termini: « *on trovis che el, la sango di omna ti qui esis buchetita sur la tero* », en la verso 18 di ca chapitro 18. Citante « *l'anmi di homi* », Deo atribuas a ol la perdo di la « *anmi* » livrita a la diablo per lua agado e sua falsa religiala pretendi.

Memoro : En la Biblo e la penso divina, la vorto « *anmo* » signifikas persono en omna lua aspekti, lua fizikala korpo e lua mentala o psikika pensado, lua intelekto e lua senti. La teorio qua prezentas « *l'anmo* » kom vivo-elemento, qua separas su de la korpo ye la morto e transvivas ol, esas pure de Greka pagan origino. En l'anciana pakto, Deo identifikas « l'anmo kun la sango » di lua humana o animala kreituri: Lev.17:14 : « ***Nam l'animo di omna karno, ol esas lua sango, qua esas en ol.*** *Pro to me dicis a la filii di Israel: vu ne manjos la sango di irga karno;****nam l'animo di omna karno, ol esas lua sango*** *: irgu qua manjos ol esos ekstermita.* ». Ilu do opozas su a la futura Greka teorio e preparas bibliala parado kontre la filozofiala pensi qua naskos en la pagana populi. La humana ed animala vivo dependas de la funcionado di la sango. Verzita, o polutita per sufoko, la sango ne plu furnisas oxo a la elementi di la fizikala korpo inkluzite la cerebro, suporto di la pensado. E se ica lasta ne esas oxizata, la principo di la pensado cesas e nulo restas vivanta pos ca lasta fazo; excepte la memoro pri la kompozuro di « *l'anmo* » morto en l'eterna penso di Deo por lua futura « rivivesko », kande il « rivivigos » ol, o kande il « rikreesos » ol, segun la kazo, por eterna vivo o por definitiva destruktado di la « *duesma morto* ».

Verso 14 : « *La frukti quan deziris tua anmo iris fore de tu; e omna delikata e magnifica kozi perdesis por tu, e tu ne trovos li pluse.* »

Konfirmante to quo explikesis en la precedanta verso, l'Esprito imputas la « *deziro* » di la papala Roma a lua « *animo* », lua seduktanta e trompanta personaleso. Heredinto di Greka filozofii, la katolika kredo esis la unesma qua questionis l'atributo di anmo a animali ed homi deskovrita sur la nova teri. Fakte la questiono havas lua respondo; ol repozas sur la selekto di la bona helpoverbo : l'homo ne **havas** ne havas animo, nam ilu **estas** animo.

La Spirito rezumas la konsequi di la vera morto quan il establis e revelis en Pred.9:5-6-10. Ta precizigi ne ri-noveskos en la skribaji di la nova pakto. On do vidas la importo di la studio di la tota Biblo. Destruktita, « *Babilono* » havos « *perdita* » por sempre « *la frukti quan deziris elua animo* » e « *omna delikata e magnifica kozi* » quan el aprecis e serchis. Ma l'Spirito precizigas anke : « *por tu* » ; nam l'elektiti, kontree a el, povos plulongigar, eterne, l'aprecio di la marveli quin Deo donos a li kom partajo.

Verso 15 : « *La komercisti di ta kozi, qui richigis per el, stacos fore, pro timo di elua tormento; li ploros e esos en trauro,* »

En la versi 15 til 19, l'Esprito prenas kom skopo « *la komercisti qui richigis per ol* ». Ripeti montras emfazo sur l'expreso « *en un horo* », repetita tri foyi en ca chapitro, same kam la krio « *Ve! Ve!* ». La numero 3 simbolizas la perfekteso. Deo do insistas, por afirmar la karaktero nerevokebla di la profetala anunco; ca puniso plenumos su en tota sua divina perfekteso. La krio, « *Ve! Ve!* », lanacita da la komercisti, resonas kun la averta krio lanacita

da lua elektiti en Apo.14:8 : « *Ol falis! Ol falis! Babilon la Granda* ». Ta komercisti asistis de fore lua destrukteso, « *pro timo di lua tormento* ». E li havas bonega motivo por timar ca frukto di la justa iraco di la vivanta Deo, nam regretante lua destrukteso, li pozas su en lua kampo, e ipsa vice esos destruktita da l'homala mortigiva iraco di la nekonsolinda viktimi di la religiala trompo. Ca versiklo igas ni konsciar pri l'enorma responseso di la komercala interesi en la suceseso obtenita da la Romana katolika eklezio. La « *komercisti* » suportis la prostituitino e lua maxim kruela e despotala decidi, nur pro avideso pri financala e materiala richigo. Li klozis lia okuli ante omna lua abomininda agoj e meritas partigar lua finala sorto. Historiala exemplo koncernas la Parisani qui partisipis por la katolika kredo kontre la reformita kredo de la komenco di la Reformo dum la tempo di rejo François 1 e pos il.

Verso 16: « *e dicos: Ve! Ve! La granda urbo, qua esis vestizita per delikata lino, purpuro e skarlato, e ornita per oro, precajoza petri e perli! En un horo tanta richeso destruktesis!* »

Ca verseto konfirmas la skopo; « *Babilon la granda, vestizita per fajna lino, purpuro e skarlato* » ; la kolori di la manteli di la reji, nam ye ca titulo la Roman soldati mokanta kovris la shultri di Jesus per mantelo de « *purpuro* ». Li ne povis imaginar la signifiko quan Deo donis a lia ago: kom expiac-viktimo, Jesus divenis portanto di la peki di lua elektiti indikita per ca kolori, *la karmezino, o la purpuro*, segun Esa.1:18. « *Un sola horo* » suficos por destruktar Roma, lua papo, e lua klerikaro, pos la retro en glorio di Jesus-Christo qua venas impedar la morto di lua elektiti. En ca finala probo, lia fideleso facos tota la diferi, do, ka ni povas komprenar pro quo Deo insistas aparte por fortigar lia fido e lua absoluta konfido quan li mustas kustumar pozar en il. Dum longa tempo, l' homo povis nur esar konvinkita ke tala destruktado « *en un sola horo* » esis miraklatra e do, direta interveno di Deo, quale por Sodom e Gomora. En nia epoko kande homo dominacas nukleara fairo, la kozo esas min astonanta.

Verso 17 : « *E omna piloti, omna qui navigas a ca loko, la maristi, e omna qui explotas la maro, stacis distanta,* »

Ta versajo specife celas « *ti qui explotas la maro, la piloti, la maristi qui navigas a ca loko, omni restis distanta* ». Per profito de la deziro di reji por richigeskar, la papala eklezio richigis su. Ol suportis e justifikis la konquesto di teritorii nekonocata til l'epoko di lia deskovro, ube lua katolika servisti praktikis hororinda masakri di populi en la nomo di Iesu-Kristo. To esis precipue la kazo di Sud-Amerika e la sangoz expedicioni konduktita dal generalo Cortés. L'oro forsita de ta teritorii revenis ad Europa por richigar la katolika reji e la komplico paparo. Pluse, l'insisto pri la marala aspekto memorigas ke ol esis kom rejimo di la « *bestio qua acensas de la maro* » qua lia ligilo kun « *la maristi* » plufortigesis por sua komuna richigo.

Verso 18 : « *e li kriis, vidante la fumajo di lua incendio : Quala urbo esis simila a la granda urbo ?* »

« *Qua urbo esis simila a la granda urbo?* » krias la maristi vidante « *la fumo di lua brulado* ». La respondo esas simpla e rapida : nula. Nam, nula urbo koncentris tanta povo, civila kom imperiala urbo, pose religiala de 538. Katolikismo exportesis aden omna teri di la planeto ecepte Rusia ube la orientala ortodoxa fido repulsis ol. Pos aceptar ol, Chinia anke kombatis e persekutis ol. Ma ol dominacas ankore hodie tota Ocidento e lua kreskaji en Amerika, Afrika, ed Australia. Ol esas la unesma religiala turistala situo dil mondo qua atraktas vizitanti de la tota tero. Unu venas vidar « antiqua ruini », altri iras por vidar la loko ube rezidas la Papo e lua kardinali.

Verso 19 : « *Li jetis polvo sur lia kapo, li ploris e esis en trauro, li kriis e dicis : Ve! Ve! La granda urbo, ube richigis per lua opulenteso omna qui havas navi sur la maro, en un horo ol destruktesis!* »

To esas la triesma ripeto ube omna antea expresi esas kolektita, same kam la precizigo « *en un horo, ol destruktesis* ». « *La granda urbo, en qua richigis per lua opulenteso omna*

qui havas navi sur la maro». L'akuzo divenas tre klara, esas vere per l'opulenteso di la papala rejimo ke la nav-armisti richigis per portar a Roma, la richaji di la mondo. Lua richigo, Roma obtenas ol de sua divido di la havaji di sua opozanti mortigita da sua eterna aliancano, la civila monarkiala povo, sua armo-brako. Exemple historiala, ni havas la morto di la « Templani », di qua la havaji esis dividita inter la krono di Philippe Le Bel e la Romana katolika klerikaro. Pose to esos la kazo di la « Protestanti ».

Verso 20: "*Cielo, joyez pri ol! E vu, santi, apostoli, e profeti, joyez anke! Car Deo facis justeso a vu judikante ol.*"

La Spirito invitas la habitanti dil cielo e la veri santi, apostoli, e profeti, de la tero, joyar pri la destruktado di Romala Babilonia. La joyo do esos segun la peini e suferi quin ol igis tolerar o volis igar la servisti dil Deo di vereso, koncerne la lasta elektiti fidela al sabato santigita.

Verso 21 : « *Tiam potenta angulo prenis petro simila a granda muelilo, ed il jetis ol en la maro, dicante : Tiel violento precipitesos Babilonia, la granda urbo, ed ol ne plus trovoses.* »

La komparo di Roma kun « *petro* » sugestas tri idei. Unesme, la papismo rivalesas kun Iesu-Kristo qua esas simbolizita per « *petro* » en Dan.2:34 : «*Tu regardis, kande petro desligis sen helpo de irga manuo, frapis la pedi fer- e argil- de la statuo, e ruptis li en peci.* » Altra versi di la Biblo anke atribuas a lu ica simbolo di « *petro* » en Zak.4:7 ; « *chefa angulo-stono* » en Psal.118:22 ; Mat.21:42 ; ed Akt.4:11 : « ***Iesus esas la petro repudiita da vi qua konstruktas**, e qua divenis la chefa angulo-stono* ». La duesma ideo esas l'aludo a la papala pretendajo sucedar l'apostolo « *Petro* » ; la precipua kauzo di « *la sucesi di lua entraprezi e la suceso di lua ruzi* », kozi denuncita da Deo en Dan.8:25. To des plu ke l'apostolo Petro ne nultempe esis la chefo di la Kristana Eklezio nam ca titulo apartenas a Iesu Kristo ipsa. La « *ruzo* » papala do esas anke « *mentio* ». La triesma sugesto koncernas la nomo di la religiala feudo papala, lua prestijoza baziliko nomizita « Santa Petro di Roma », di qua la tre kostiva konstrukto facis adoptar la vendo di « indulgenci » qua desmaskis ol a l'okuli di la reformanta monako Martin Luther. Ta expliko restas en streta relato kun la duesma ideo. La loko di la Vatikano servis kom sepulteyo ma la supozata tombo di Petro l'apostolo di la Sinioro esis efektive ta di « Simon Petro la magiisto », adoranto e sacerdoto di la deo-serpento nomizita Eskulapo.

Revenante a nia epoko, la Spirito profetas kontre la « *Babilono* » Romana. Il komparas lua futura destrukteso a l'imajo di « *granda muelilo* » de « *petro* » quon « *anjo jetas aden la maro* ». Per ca ilustro, il portas kontre Roma akuzo identigita en Matt.18:6 : « *Ma, se ulu skandaligus un de ta mikri qui kredas a me, esus plu bone por lu ke on suspendez aden lua kolo* ***muelilo*** *de muelilo,* ***e ke on jetez lu aden la fundo di la maro*** ». E en lua kazo, ol ne skandalisis un sola de ta mikri qui kredas a lu, sed multitudi. Un afero restas certa, esas ke unfoye « *destruktita, on ne plu trovos ol* ». Ol ne pluse nultempe nokusos ulu.

Verso 22 : « *E on ne plus audos che tu la soni di harpo-luderi, muzikisti, fluto-luderi e trumpeto-luderi, on ne trovos che tu irga metiisto, on ne plus audos che tu la bruiso di la muelilo,*»

L'Esprito tunc evocas la muzikala soni qui expresis la senzorgeso e la joyo di la habitanti di Roma. Unfoye destruktita, on ne plus audos li ibe. En spiritala senco ol aludas la senditi di Deo di qui la vorti esis audata kun la sama efekto kam la muzikala soni di «*flutoludanti o trumpetoludanti* » ; imajo donita en parabolo en Matt.11:17. Ol evokas anke, la « *bruisi* » facita da l'artizani surcharjita per komandi di labori, nam de anciena urbo nur ekiris « *bruisi* » di profesionala aktivesi inter qui, « *la bruiso di la muelilo* » qua turnis por muelar la grani di cereali, o por akutigar la tranchanta instrumenti quale falxeto e falxo, la kulteli e la spadi ; to, ja en l'antiqua Babilono Chalda, segun Jer.25:10.

Verso 23: "*la lumo di la lampo ne brilos plu che tu, e la voco di la spozulo e spozino ne audesos plu che tu, pro ke tua komercisti esis la granda di la tero, pro ke omna nacioni desvagesis da tua sorcaji*,"

"*La lumo di la lampo ne brilos plu che tu.*" En spiritala linguo, l'Espirito avertas Roma ke la lumo di la Biblio ne venos plu ofrar a lu la chanco esar klarigita por konocar la vereso segun Deo. La imaji di Jer.25:10 riprenesas ma "*la kanti di la fiancito e la fiancitino* » divenas hike « *la voco di la spozulo e la spozino qui ne esos plu audata che tu*». Spirale, to esas la voci di la voki sendita da Kristo e Lua Asemblitaro Elektita a la perdita animi por ke li konvertesas e savesas. Ta posibileso desaparus por sempre, pos lua destrukteso. « *Pro ke tua komercisti esis la granda di la tero* ». Per sua sedukto di la granda de la tero, Roma povis expansar sua katolika religio sur multa populi de la tero. Ol uzis li kom reprezentanti di sua religiala komerco. E la rezulto esas ke « *omna nacioni esis seduktita da tua sorci* ». Hike, Deo qualifikas la katolika meso kom « *sorci* » qui karakterizas la pagan kulti di la sorcisti e sorcistini diabolika. Esas vera ke uzanta formalista e ripetanta formuli, vana repetaji, la katolika religio lasas poke spaco a la Kreinto Deo por expresar su. Ilu ne mem probas facar ol, pro ke ilu atribuas a lu « *deajo stranjera* » en Dan.11:39 e neniam agnoskis ol kom servisto; la « vikario di la Filio di Deo », titulo di la Papo, do ne esas lua vikario. La sequanta versajo donos la motivo.

Verso 24: «*e pro ke on trovis che el la sango di la profeti e la santi e di omna qui ocidesis sur la tero.*»

«*… e pro ke on trovis en el la sango di la profeti, la santi,*» : Dure, inflexible, insensible e kruela en tota lua historio, Roma facis sua voyo tra la sango di sua viktimi. To esis vera por la pagana Roma ma anke por la papala Roma qua facis mortigar da la reji lua opozanti, la servisti lumizita da Deo qui audacis denuncar lua diablala naturo. Kelki esis protektata da Deo quale Valdo, Wyclif e Luther, altri ne esis e finis sua vivo kom martiri di la fido, sur brulostaki, hakobloki, pilorio o pendigili. La profetala perspektivo vidar cesar, definitive, lua ago nur povas joyigar la habitanti dil cielo e la vera santi dil tero. «*… e di omna qui esas buchetita sur la tero* » : Ta qua portas ica judiko savas pri quo lu parolas, nam lu sequas l' agi di Roma de lua fondeso en 747 a.K. La mondala situo di lasta dii esas la lasta frukto portita da l' okcidento konquestanta e dominacanta altra populi di la tero. La Roma monarkiala pose republikala devoris la populi di la tero quin ol subjugis. La modelo di ca socio restis ta di 2000 yari di vera e falsa kristanismo. Pose, la Roma pagana, la Roma papala destruktis l' imajo di paco di Kristo ed ol forprenis de homaro, la modelo qua facus la feliceso di la populi. Justifikante l' egocido di vera agneli disipuli di Iesu-Kristo, ol apertis la voyo a religiala konflikti qui duktas homaro a teroriga genocidala triesma mondomilito. Ne esas sen motivo ke la normo di egocido esas publike montrata da armat islamala grupi. Ca odio di islamo esas tarda respondo a la krucomiliti lanchita da Urbano la 2ma de Clermont-Ferrand ye la 27ma di Novembro 1095.

Apokalipso 19: La *kombato Harmagedon* di Iesu Kristo

Verso 1: « *Pos to, me audis en la cielo quale forta voco di multa turbo qua dicis: Haleluyah! La salveso, la gloro, e la povo esas a nia Deo,* »

En kontinueso di la precedanta chapitro 18, la elektita redemitaji salvita trovas su en la cielo, portanta la « *nova nomo* » qua indikas lia nova cielala naturo. La joyo e la gajo regnas e la fidela cielala angeli exaltas la Deo savanto. Ta « *turmo multenombra* » diferas de la « *turmo quin nulu povis kontar* » citita en Apo.7:9. Ol reprezentas kunveno di la santa cielala angeli di Deo qui exaltas lua « *gloro* » car en la verso 4, la terala elektiti simbolizita da la « *24 ancieni* » respondos e konfirmos sua adhero a la dicitaji, dicante: « *Amen!* » To signifikas: Vere!

L'ordino di la termini « *salvo, glorio, povo* » havas lua logiko. La « *salvo* » esis donita a la elektita terani e la santa angeli qui donis « *glorio* » a la Deo kreinto qua, por salvar li, uzis sua « *povo* » divina por destruktar la komuna enemiki.

Verso 2 : « *pro ke lua judicii esas vera e justa; nam ilu judikis la granda prostituitino qua koruptis la tero per sua nechasteso, e ilu venjis la sango de lua servisti per demandar ol de elua manuo.* »

L'elektiti qui havis komuna la soifo pri la vereso e la vera justeso esas nun plene satisfacita e plenigita. En sua blinda frenezio, l'humaneso separita de Deo pensis ke ol povas facar la feliceso di la lasta populi per mildigar la normo di lua justeso; nur la malo profitis de ca selekto e quale gangreno, ol invadis la tota korpo di l'humaneso. La bona e kompata Deo montras en sua judiko di "*Babilon la granda*" ke qua donas la morto mustas subisar la morto. To ne esas ago di malico, ma ago di justeso. Do, kande ol ne savas plu punisar la kulpozo, la justeso divenas l'injusteso.

Verso 3 : « *E li dicis duesmafoye : Haleluyah! ...e lua fumo asendas a la seculi di seculi.*»

L'imajo trompas, nam « *la fumajo* » de fairo qua destruktas Roma desaparos pos lua destrukteso. La « *seklaro di seklaro* » indikas la principo di eterneso qua koncernas nur la vinkinti di la universala cielala e terala probi. En ca expreso, la vorto « *fumajo* » sugestas la destruktado e l'expreso « *seklaro di seklaro* » donas a lu eterna efekto, to esas definitiva destruktado; ol nulatempe rilevigos. Fakte, maxim male, « *la fumajo* » povas levesar en la menti di vivanti kom memorigo pri glorioza divina ago facita da Deo kontre Roma, la sanga enemiko.

Verso 4 : « *E la duadek-e-quar ancieni e la quar vivanta enti genuflektis e adoris Deo sidanta sur la trono, dicante : Amen ! Haleluyah !* »

Vere ! Laudo ad YaHWéH ! … dicas ensemble la rekompensit di la tero e la mondi restinta pura. L'adoro di Deo esas markizita per genuflekto ; legitima formo rezervita nur a lu.

Verso 5 : « *E voco ekiris de la trono, dicante : Laudez nia Deo, vi omna lua servisti, vi qui timas Il, mikra e granda!* »

Ta voco esas di « *Micaël* », Iesu-Kristo esez, la du cielala e terala expresi sub qui Deo revelas su a lua kreituri. Iesu dicis : « *vi qua timas ol* », ilu rie memorigas la « *timo* » di Deo exaktata en la mesajo dil unesma anjelulo di Apok.14:7. La « *timo di Deo* » nur rezumas l"inteligenta sinteno di kreitajo vers sua Kreinto, qua havas povo di vivo e morto super ol. Quale la Biblo docas en 1 Ioannes 4:17-18 : « *la perfekta amo forigas timon* » : «*Qual il esas, tala ni esas anke en ca mondo: en to l'amo esas perfekta en ni, por ke ni havas fidemeso en la dio di judicio. Timo ne esas en amo, ma la perfekta amo forigas timon; nam timo supozas puniso, e qua timas ne esas perfekta en amo.* ». Do, plu l"elektito amas Deo, plu ol obeas a Il, e min ol havas racioni por timar Il. Elektiti esas selektita da Deo inter la mikri, quale l"apostoli e l"humila disipuli, ma anke inter la granda, quale la granda rejo Nebukadnecar. Ica rejo di rejo di lua epoko esas perfekta exemplajo di to ke, anke se granda inter homi, rejo esas nur febla kreitajo vers l"omnipotenta Deo Kreinto.

Verso 6 : « *Ed audis quale voco di multa turbo, quale bruiso di granda aquo, e quale bruiso di forta tondro, dicante : Aleluya! Pro ke la Sinioro nia Deo omnipotenta eniris lua regno.*»

Ica verso grupigas expresi ja vidita. La « *multitudo granda* » komparata a la « *bruiso di granda aquo* » esas reprezentata da lua Kreinto en Apo.1:15. La « *voco* » qui expresas su esas tante « *multa* » ke li ne povas esar komparata nur kun la grondado, la « *bruiso di tondro* ». « *Aleluya! Pro ke la Sinioro nia Deo omnipotenta eniris lua regno.* » Ta mesajo markizis l'ago di la « *sepesma trumpeto* » en Apo.11:17 : « *dicante : Ni dankas tu, Sinioro Deo omnipotenta, qua esas, e qua esis, nam tu prenis tua granda povo e posedis tua regno* ».

Verso 7 : « *Joyez ni e esez en joyo, e donez a lu glorio ; nam la nuptiali di l'agno venis, e lua spozino preparis su,*»

La « *joyo* » e « *feliceso* » esas plene justifikata, nam la tempo di la « *batalio* » esas pasinta. En la « *glorio* » cielala, « *la spozino* », l'Asemblo dil elektita redemptita de la tero unionis su kun lua « *Spozo* », Kristo, la vivanta Deo « *Mikael*», YaHWéH. En la prezenteso di omna sua cielala amiki, la redemptita e Iesu-Kristo celebros la festo dil « *nuptala festo* » qua unias li. « *La spozino preparis su*» per restitucar omna divina veraji quin la katolika kredo efacigis en sua versiono dil kristana kredo. La « *preparo* » esis longa, konstruita sur 17 yarcenti di religiala historio, ma precipue depos 1843, la dato di la komenco di la divina postulo pri la diversa restauradi qui divenis necesa, to esas omna veraji ne restaurita da la persekutita protestanta reformeri. La kompletigo di ca preparo esis realigita da la lasta disidenta sepesma-dia adventisti qui restis en la aprobo di Deo e la lumo qua Iesu donis a lu til la fino ed ja til ca komenco di 2021 kande me skribas ca versiono di lua lumizi.

Verso 8: « *ed ol esis donita a el vestizar su per delikata lino, brilanta, pura. Nam la delikata lino esas la justa agi di la santi.*»

«*La fina lino*» signifikas «*la justa verki di*» ver lasta «*santi* ». Ti « *verki* » qua Deo nomizas « *justa* » esas la frukto di la divina revelaci sucesive portita de 1843 e 1994. La nuna verko esas l'ultima frukto qua revelas la divina inspiri donita de 2018 a ti qui Il amas e benas e « *preparas* » por la « *noci* » citita en ca verseto. Se Deo benas la « *justa verki* » per lua vera « *santi* », kontree, Il malbenis e kombatis, til destruktar ol, la kampo di la falsa santi di qua « *la verki* » esis « nejusta ».

Verso 9 : « *E l'angulo dicis a me : Skribez : Felica ti qui esas vokata a la festeno di la nuptio di l'agnelo! Ed il dicis a me : Ca vorti esas la vera vorti di Deo*»

Ta feliceso esas atribuata a la santi redemptita per la sango di Iesu Kristo, di qui la pioniri esis koncernita per ta di Dan.12:12 (*Felica ti qui vartos til 1335 dii*) de pioniri qui precize esos simbolizita per la « *144 000* » o 12 X 12 X 1000 de Apo.7. Enirar la cielo por l'eterneso esas efektive motivo di granda feliceso qua igos « *felica* » ti, qui havos ta chanco. La chanco ne esas sola en questiono por profitar de ta privilejo, ma l'ofro di salveso esas ofrata a ni da Deo quale « duesma chanco » pos l'heredajo e la kondamno di peko originala.

La promiso di salveso e la futura cielala joyi esas certifikata quale l'oral engajo di Deo, digna di nia fido, nam Ilu tenas permanante lua promisi. La probi di lasta dii postulos certaji en qui la dubito ne havas plu loko. L'elektiti devos apogar su sur la fido konstruita sur la promesi di Dio revelita, nam to quo esas skribita esas ja dicita antee. Pro to la Biblo, la Skriburo santa nomesas: la Vorto di Dio.

Verso 10: « *E me falis ad sua pedi por adorar il; ma il dicis a me: Gardez facar to! Me esas vua kunservanto, e di vua frati qui havas la atesto di Iesús. Adorez Deo. Nam la atesto di Iesús esas la spirito di la profetio.* »

Deo explotas l'eroro di Johan por revelar a ni sua kondamno di la katolika kredo qua instruas a sua membri, ica tipo di adoro di la kreuro. Ma, ico anke atingas la protestanta kredo qua anke komisas ica kulpo honorante « la dio di la suno » pagana heredita de Roma. L'anjelo qua parolas ad il esas sendube « Gabriel » la komisito di la divina misio proxima a Deo qua ja aparis a Daniel e Maria, la matro « portanto » di Iesús. Tam alte pozicionita kam il esas, « Gabriel » atestas la sama humileso kam Iesús. Il nur pretendas la titulo di « *servo-kompanulo* » de Jean til la lasta disidenta adventista elektiti di la fino-tempo. De 1843, la elektiti havas kun li « *la testamento di Iesu* » qua signifikas segun ca verseto « l'esprito di la profetio ». Adventisti, por sua propra perdo, limitizis ca « *spirito di profetio* » a la verko facita da Ellen G. White la sendito di la Sinioro inter 1843 e 1915. Li do ipsa fixis limito a la lumo donita da Jesus. Tamen, « *la spirito di profetio* » esas permananta donaco qua rezultas de autentika relato inter Jesus e lua disipuli e qua dependas precipue de lua decido konfidar misio a servanto quan lu selektas kun tota autoritato di lua deeso. La nuna verko atestas pri to, « *la spirito di profetio* » esas ankore tre aktiva ed ol povas durar til la fino dil mondo.

Verso 11 : « *Pose me vidis la cielo apertita, ed hike, aparis blanka kavalo. Ta qua sidis sur ol nomesas Fidela e Verema, ed il judikas e kombatas kun justeso.*»

En ca sceno, l'Espirito rinportas ni retro, a la tero, ante la finala vinko e la destruktado di « *Babilon la granda* ». L'Espirito ilustras la momento kande, ye lua retroveno, la Kristo glorioza afrontas la terala rebeli. En Iesu-Kristo glorioza Deo ekiras de lua nevidebleso: « *la cielo esas apertita* ». Il aparas en l'imajo di « *unesma sigilo* » de Apo.6:2, kavaliero o, Duktero, departinta « *kom vinkanto e por vinkar* » surigita sur « *blanka kavalo* » imajo di lua kampo markizita per pureso e santeso. La nomo « *fidela e Verema* » quan ilu donas a su en ca sceno lokizas l'ago en la plulongigo di la lasta tempo profetita per la nomo « *Laodikea* » en Apo.3:14. Ica nomo signifikas « populo judiciita » quo konfirmesas hike per la precizeso : « *Il judikas* ». Precizigante ke ilu « *kombatas kun justeso* », la Spirito evocas la momento di la « *kombato di Harmagedon* » di Apo.16:16, en qua ilu kombatas kontre la kampo di la neyusteso direktita da la diablo e unigita per la honoro rendita a la « dio di la suno » heredita de Konstantino 1er e de la papisti katolika romana.

Verso 12 : « *Lua okuli esis quale flamo di fairo; sur lua kapo esis plura diademi; il havis nomo skribita, qua nulu konocas, excepte ilu;* »

Konocante la kontexto di la sceno, on povas komprenar ke « *lua okuli* » komparita a « *flamo di fairo* » regardas la skopi di lua iraco, la rebeli unigita « *preparita por la kombato* » de Apo.9:7-9 to esas, de 1843. La signifiko di « *plura diademi* » portita sur « *lia kapo* » esos donita che verseto 16 di ca chapitro : il esas la « *Rejo di reji e Sinjoro di sinjori* ». Lua « *skribita nomo qua nulu konocas excepte lu ipsa* » indikas lua eterna naturo divina.

Verso 13 : « *ed ilu esis vestizita per vesto tinkturita per sango. Lua nomo esas la Vorto di Deo.*»

Ica « *vesto tinkturita per sango* » indikas du kozi. L'unesma esas lua yusteso qua ilu obtenis per versar sua propra « *sango* » por la rekompro di lua elektiti. Ma ca sakrifiko volunte konsentita da il por salvar lua elektiti postulas la morto di lia atakanti e persekutanti. Lua « *vesto* » kovros su itere per « *sango* », ma ica-foye esos ta di lua enemiki « *pistita en la vinpremejo de la kolero di Deo* » segun Esaias 63 e Apok.14:17 til 20. Ca nomo « *la Vorto di*

Deo » revelas la vitala importo di la terala ministrado di Iesu e lua revelacioni donita sucede sur la tero e de la cielo pos lua rivivesko. Nia Salvanto esis Deo ipsa celita en terala aspekto. Lua permananta instruktado recevita da lua elektiti facos tota la diferi inter la salvita kampo e la perdita kampo.

Verso 14: « *La armei qui esas en la cielo sequis Ilu sur blanka kavali, vestizita per fino lino, blanka, pura.* »

L'imajo esas glorioza, la « *blanka* » di pureso karakterizas la santeso di la kampo di Deo e lua multitudi di angeli qui restis fidela. La « *fina lino* » revelas lia « *justa verki* » e pura.

Verso 15 : « *De lua boko ekiris akuta espado, por frapar la nacioni; ilu pasturos li per fervergo; ed ilu tretos la vin-truo dil ardanta kolero dil omnipotenta Deo.*».

La « *vorto di Deo* » designis la Biblo, lua santa « *vorto* » qua kolektis lua instruktado qua guidis l'elektito en lua divina vereso. Ye la dio di lua retroveno, la « *Vorto di Deo* » venas quale « *akuta espado* » donar la morto a lua enemiki rebela, kontestanta, diskutema, preta versar la sango di lua lasta elektiti. La destruktado di lua enemiki lumizas l'expreso « *il pasturos li per fer-bastono* » qua indikas anke la verko di la judicio realigita da l'elektiti qui vinkos segun Apo.2:27. La projeto di la divina venjo nomizita « *vindikto* » en Apo.14:17 til 20 esas itere hike konfirmita. Ica temo developesas en Esa.63 ube l'Spirito precizigas ke Deo agas sole sen ul homulo kun il. La motivo esas ke l'elektiti ja duktita a la cielo ne asistas la dramo qua frapas la rebeli.

Verso 16 : « *Il havis sur sua vesto e sur sua femuro nomo skribita : Rejo di rejoji e Sinioro di siniori.* »

La « *vesto* » indikas la verki di vivanta ento e « *lua femuro* » sugestas lua forteso e povo, car importanta detalo, ol aparas kavalkante, e por stacar sur kavalo, la muskuli di la « *kruro* », la maxim granda di la homo, esas submisata a probo e igas l'ago posibla o ne. Lua imajo di kavalkanto esis signifika en la pasinto pro ke ol esis l'aspekto quan la militala kombatanti prenis. Nun, restas a ni la simbolismo di ca imajo qua dicas a ni ke la kavalkanto esas instruktanto qua dominacas grupo di homala enti simbolizita da la « *kavalo* » surigita. Tiu, quan Jesus surigas, koncernas lua elektitaj dispersita nune sur la tota tero. Lua nomo « *Rejo di reji e Sinioro di siniori* » konstituas la temo di vera konsolo por lua amata elektitaj submisita a la nejusta diktato di reji e siniori di la tero. Ca temo meritas klarigi. La modelo di terala rejeso ne esis konceptita segun la principi aprobita da Deo. Efektive Deo grantis a Izrael, **segune lua demando**, esar direktata sur la tero da rejo, me citas, « quale l'altra nacioni » pagana qui existis en ta epoko. Deo nur respondis a la demando di lia mala kordii. Car sur la tero, la maxim bona de reji esas nur ento « abomininda » qua « *rikoltas ube il ne semis* » e ta qua konocas Deo ne expektas esar renversita da sua populo por reformar su. La modelo prezentita da Jesus kondamnas la modelo transdonita sur la tero de generaciono en generaciono da populi stulta, ignoranta e malica. En la cielala mondo di Deo, la chefo esas servanto di sua populo, ed elu obtenas sua tota glorio de to. La klefo di perfekta feliceso esas ibe, nam nula vivanta ento suferas pro sua simila. En sua glorioza retroveno, Jesus venas destruktar la reji e siniori malica, e lia malico, quin li atribuas a lu asertante ke lia regno esas divina yuro. Jesus lernigos a li ke to ne esas vera; a li, ma anke a la homala masqui qua justifikas lia neyusteso. To esas l'explikado di « la parabolo di la talenti » qua lore realigesas ed aplikas.

Pos la konfronto

Verso 17: « *Ed me vidis angelo qua stacis en la suno. Ed il kriis per lauta voco, dicante a omna uceli qui flugis tra la mezo dil cielo: Venez, asembligez por la granda festo di Deo,* »

Jesu-Kristo « *Mikael* » venas en l"imajo di la suno simbolo di la divina lumo kombatanta la falsa kristani adoranti di la suno-deo qua justifikas la chanjo di la ripozo-dio

facita da l"imperiestro Konstantino 1es. En lia konfronto kun Kristo-Deo, li deskovros ke la vivanta Deo esas plu timinda kam lia suno-deo. Per lauta voco, Jesu-Kristo konvokas asemblo di la karnovora uceli.

Noto : Me mustas ankore hike precizigar ke la rebeli ne deziras adorar la sunala deeso konscie e volunte, ma li subestimas la fakto ke por Deo, l'unesma dio quan li honoras por lia semanal repozo konservas la makulo di lua pagana uzo en la pasinto. Same, lia selekto revelas granda desestimo por l'ordino di tempo qua il establis de la komenco di lua kreo di la tero. Deo kontas la dii markizita per la rotaco di la tero sur lua axo. Dum lua interveni por lua populo Israel, il rikordigis l'ordino di la semano indikante, nomante, la sepesma dio nomizita "sabato". Multa kredas povar esar justifikita da Deo pro lia sincereso. Nula sincereso, nula konvinko havas valoro por ti qui kontestas la vereso klare expresita da Deo. Lua vereso esas la sola normo qua permisas la rikoncilio per la moyeno di la fido a la volonta sakrifiko di Iesu Kristo. La personala opinioni ne esas audata nek agnoskata da la kreanta Deo, la Biblo konfirmas ica principo per ica verseto di Yeshayahu 8:20 : "*A la lego e a la atesto! Se on ne parolas tiel, ne esos auroro por la populo* ».

Du « *festini* » esas preparita da Deo : la « *festino di la nuptial agno* » di qua l'inviti esas l'elektiti ipsa individue, nam, kolektive, li reprezentas « *la spozino* ». La duesma « *festino* » esas de la makabra tipo e la beneficiarii di ol esas nur « *la uceli* » di predaji, la vulturi, la kondori, la milvi, ed altra speci di la genro.

Verso 18 : « *por manjar la karno di reji, la karno di militestri, la karno di potenta, la karno di kavali e di ti qui kavalikas sur li, la karno di omni, libera e sklavi, mikra e granda.*»

Pos la destruktado di tota homaro, nulu restos por enterigar la korpi e segun Jer.16:4, «*li esos extensata quale sterko sur la tero* ». Retrovez la verseto tota qua instruktas a ni la sorto quan Deo rezervas a ti qui es maldikta: « *Li mortos konsumita da morbo; on ne donos a li nek plori nek sepulturo; li esos quale sterko sur la tero; li perios per la glavo e per la famino; e lia kadavri servos nutrivo a la uceli dil cielo e a la bestii dil tero*». Segun l'enumeruro prezentita da l'Espirito en ca verseto 18, nula homo eskapas la morto. Me memorigas ke la « *kavali* » simbolizas la populi duktita da lia civila e religiala dukteri segun Jak.3:3 : « *Se ni metas la morso en la boko di kavali por ke li obeos a ni, ni direktas anke lia tota korpo.* »

Verso 19: « *E me vidis la bestio, e la reji di la tero, e lia armei asemblit por facar milito a ta qua sidis sur la kavalo e a lua armeo.*»

Ni vidis ke la « *batalio di Harmagedon* » esis spiritala e ke sur la tero, lua aspekto konsistis en dekretar la morto di omna lasta vera sklavi di Iesu-Kristo. La preno di ca decido eventis ante la retroveno di Iesu-Kristo e la rebeli esis certa pri lia selekto. Ma ye la horo di lua apliko, la cielo apertis facante aparar la divina Kristo venjanta e lua anjelala armei. De lore ne plus esas kombato posibla. Nulu povas kombatar Deo kande Il aparas e la rezulto esas to quo Apo.6:15 til 17 revelis a ni: « *La reji di la tero, la granda, la militestroi, la richi, la potenta, omna sklavi e la libera homi, celis su en kaverni e en roki di monti. E li dicis a la monti e la roki : Falez sur ni, e celize ni ante la vizajo di qua sidas sur la trono, e ante la iraco di l'agnulo ; nam la granda dio di lua iraco venis, e qua povas rezistar ?* » A la lasta questiono, la respondo esas : l'elektiti qui esus mortigita da la rebeli ; elektiti santigita da sua fideleco a la santa sabato qua profetis la vinko di Iesu super omna sua enemiki e ti di sua rekompensiti.

Verso 20 : « *E la bestio kaptesis, ed kun ol la falsa profeto, qua facis ante ol la miraklaro per qua il trompis ti qui prenis la marko di la bestio e adoris lua imajo. Li ambe jetsesis vivanta aden la ardanta lago de fairo e sulfo.*»

Atence! La Spirito revelas a ni la finala sorto di la lasta judicio quale Deo preparas ol por « *la bestio e la falsa profeto* » to esas la katolika kredo e la protestanta kredo unionita da la falsa adventisti depos 1994. Nam « *la fervanta lago di fairo e sulfo*» kovros la tero nur ye la

fino di la sepesma yarmilo por destruktar e anihiligar pekanti, definitive, pos la lasta judicio. Ta versiklo revelas a ni la mirinda senco di la perfekta yusteso di nia Deo kreinto. Ol establisas la diferi inter la vera responsanti e la trompita viktimi ma kulpoza, nam responsanta pri lia selekti. La religiala dominacanti esas « *jetita vivanta aden la lago di fairo* » nam segun Apo.14:9, li incitis la homi e la mulieri di la tero honorizar « *la marko di la bestio* » di qua la puniso esis anuncita.

Verso 21 : « *E l'altri mortigesis per la glavo qua ekiris de la boko di ta qua sidis sur la kavalo; e omna uceli satureskis de lia karno*»

Ti « *altri* » koncernas homi ne-kristani o ne-kredanti qui sequis la internaciona movado ed obeis la generala ordono sen personala engajeso en l'ago facita da la religioza rebeli kristani. Ne esante kovrita da la yusteso di la sango versita da Iesu Kristo, li ne transvivas la reveno di Kristo ma tamen mortigesas da lua vorto simbolizita per « *la espado qua ekiris de lua boko* ». Ta faliinta enti okulatesti di l'aparajo di la vera Deo venos a la lasta judicio ma li ne sufros la doloro di la prolongita morto di « *la lageto di fairo* » rezervita a la granda religiala kulpozi aktiva en la rebeleso. Pos esar konfrontita kun la glorio di la granda kreanta Deo, la Granda Judicianto, li subite anihilizesos.

Apokalipso 20:
la *mil yari* di la sepesma yarmilo
e la lasta judicio

La puniso di diablo

Verso 1 : « *Pose me vidis decendar de cielo anjeluo, qua havis la klefo di abismo e granda kateno en lua manuo.* »

« *Anjelo* » o mesajero di Deo « *decendas de la cielo* » sur la tero senigita de omna formo di terala vivo, homala ed animala riprezas hike lua nomo « *abismo* » qua designas ol en Gen.1:2. « *La klefo* » apertas o klozas l'acceso a ca dezolata tero. E « *la granda kateno* » tenata en « *lua mano* » komprenigas ke vivanta ento esos katenata sur la dezolata tero qua divenos lua karcero.

Verso 2 : « *Ilu kaptis la drako, l'anciena serpento, qua esas la diablo e Satan, ed ilu ligis lu por mil yari.* »

L'expresi qui deskriptas « *Satan* » l'anjel rebela, en Apo.12:9 esas itere citita. Ol memorigas a ni lua tre alta responseso pri la suferi genitita da lua rebela karaktero; suferi e doloro fizikala e morala impozita a homala enti da la dominacanti submisa a lua inspiri ed influi, nam li esis tam malica kam ilu. En « *drako* » il direktis la pagana imperiala Roma, ed en « *serpento* », la papala kristana Roma ma desmaskigita dum la tempo di la Reformo, il kondutis itere kom « *drako* » servita da la katolika e protestanta armita ligi e la « dragonnades » di Louis XIV. De la kampo di la demona angeli, « *Satan* » esas la sola supervivanto, til lua expiacia morto ye la lasta judicio, ilu restos vivanta ankore « *mil yari* » izolita, sen ula kontakto kun ula kreuro, sur la tero diveninta karcero dezerta, senforma e vakua, nur populita per kadavri en dekompo e osti di homi ed animali.

L'anĝelo de l'abismo sur la dezolita tero : la Destruktanto de Apo.9:11.

Verso 3 : « *Il jetis lu aden l'abismo, klozis e siglis l'enireyo super lu, por ke lu ne plu seduktez la nacioni, til ke la mil yari esez kompletigita. Pos to, lu mustas esar desligita por poka tempo.*»

L' imajo donita esas preciza, Satan esas pozita sur la dezolata tero sub kovrilo qua impedas ilu acesar la cielo; tale ke ilu retrovas su submisita a la limiti di homala normo, di

qua ilu kaŭzis o enkurajigis la perdo. La altra vivanta enti, cielala anjeli e homi diveninta anjeli su esas super ilu, en la cielo a qua ilu ne plus havas aceso de la vinko di Jesus-Kristo super peko e morto. Ma lua situaciono plu malboniĝis, nam ilu ne plus havas ula kompanio, nek anjelo, nek homo. En la cielo esas « *la nacioni* » ke ca verseto citas sen la menciono « de la tero ». To pro la motivo ke la rekompensiti de ca nacioni esas omna en la cielo en la regno di Deo. La rolo di la « *kateno* » esas tale revelita; ol koaktas ilu restar sola ed izolita sur la tero. En la divina programo, la diablo restos kaptita dum « *mil yari* » pos ke il esos liberigita, havanta aceso e kontakto kun la mortinta malicinti rivivigita en duesma rivivesko, por la « *duesma morto* » di la lasta judicio, sur la tero qua tiam, momente, riplenesos. Ilu ri-subjugos la rebela nacioni kondamnita por vane esforcar luktar kontre la santa angeli rekompensita e Iesu-Kristo la granda Judicianto.

La rekompensiti judikas la malica

Verso 4 : « *E me vidis troni; e a ti qui sidis sur oli esis donita la povo judikar. E me vidis l'anmi di ti qui esis senkapigita pro la atesto di Iesu e pro la vorto di Deo, e di ti qui ne adoris la bestio nek lua imajo, e qui ne recevis la marko sur lia fronto e sur lia manuo. Li rivivis, e li rijnis kun Kristo dum mil yari*».

« *Ti qui sidas sur la troni* » havas la « *povo* » rejala « *de judikar* ». To esas importanta klefo qua permisas komprenar la signifiko quan Deo donas a la vorto « *rejo* ». En lua regno, en Iesu-Kristo « *Mikael* », Deo dividas lua judicio kun omna lua homala kreituri rekompritita de la tero. La judicio di la terala e ciela malicanti esos kolektiva e dividita kun Deo. To esas la sola aspekto di la rejaleso di la elektita rekompritita. La dominaco ne esas rezervita a kategorio di elektiti, ma a omni, e la Spirito memorigas ke en la tempo qua pasis sur la tero, esis unesme teroriga mortiganta persekuti quin lu citas : « *l'animii di qui esis senkapigita pro la atesto di Jesus e pro la vorto di Deo* » ; Paul esis un de li. La Spirito tale evokas la Kristana viktimi di Romana paganismo e la nuntempa Romana papala nekontestanta fido aktiva inter la yaro 30 e 1843. Pose ol cizas, la lasta elektiti minacata da morto da la « *bestio qua acensas de la tero* » di Apo.13:11-15, en la lasta horo di terala tempo; dum la yaro 2029 til l'unesma dio di printempo qua precedas la Pasko di la yaro 2030.

Konforme l'anunco di la « *sepesma trumpeto* » en Apok.11:18, « *la tempo venis por judikar la mortinti* » e to esas l'utileso di la tempo di la « *mil yari* » citita en ca verseto 4. To esos l'okupo di la rekompensiziti enirinta en la eterna cielala di Deo. Li devos « *judikar* » la homi malica e la falinta cielala angeli. Paulus deklaras en 1 Kor.6:3 : « *Ka vu ne savas ke ni judikos la angeli? E ni ne judikus, des plu, la aferi di ica vivo?* »

La duesma rivivesko por la falinta rebeli

Verso 5 : « *La altra mortinti ne rivivis til ke la mil yari esis kompletigita. To esas la unesma revivesko.* »

Atencez la kaptilo! La frazo « *La altra mortinti ne rivivis til ke la mil yari esis kompletigita* » esas parentezo e l'expreso qua sequas ol « *To esas l'unesma rivivesko* », koncernas vere l'unesma mortinti en Kristo rivivigita ye la komenco de la « *mil yari* » mencionita. La parentezo mencionas sen nomar ol l'anunco di duesma « *rivivesko* » rezervita por la mortinti malica qui rivivigesos fine di la « *mil yari* » por la lasta judicio e la mortala puniso di « *la lago di fairo e sulfo* » ; quo plenigas la « *duesma morto* ».

Verso 6 : « *Felica e santa ti, qui partoprenas l'unesma rivivesko! La duesma morto ne havas povon super li; ma li esos sacerdoti di Deo e Kristo, e li regnos kun Il dum mil yari.* »

Ca verseto rezumas tre simple la justa judicio revelita di Deo. La feliceso adresesas a la vera elektiti qui partoprenas la komenco di "*mil yari*" a la "*revivesko di la mortinti en Kristo*". Li ne venos a judicio ma esos ipsa la judiciisti en la judicio organizita da Deo, en la cielo, dum "*mil yari*". La "*rego*" di "*mil yari*" anuncita esas nur "*rego*" di agado di judiciisto

ed ol esas limitizita a ca "*mil yari* ». Enirinta l'eterneso l'elektiti ne devas timar o subisar « *la duesma morto* », nam kontree, esas li qui igos ol subisar a la mortinti malica judiciita. E ni savas ke esas la religioza kulpozi la maxim granda e malica, kruela, e mortiganta. L'elektiti judicianti devos determinar la duranto di la tempo di suferi qua mustas, individue, experiencar singla de la enti judiciita, en la proceso di lua destruktado di « *la duesma morto* », qua havas nulo komuna kun la nuna tera unesma morto. Nam esas la kreinta Deo qua donas al fairo la formo di lua destruktiva ago. Fairo esas sen efekto kontre cielala korpi e terala korpi protektata da Deo, quale l'experienco di la tri kompanioni di Daniel pruvas en Daniel 3. Por la lasta judicio, la korpo di la rivivesko reagos diferale kam la nuna tera korpo. En Markus 9:48, Iesu revelas a ni lua specifajo, dicante: « *ube lia vermo ne mortas, e ube la fairo ne extingesas* ». Same quale la ringi di la korpo di tervermo restas vivanta individue, la korpo di la damniti posedos la vivo til lua lasta atomo. La rapideso di lia konsumado do dependos de la longeso di la tempo di suferi decidita da la santa judicianti e Iesu-Kristo.

La lasta konfronto

Verso 7 : « *Kande la mil yari esos kompletigita, Satanos esos liberigita de lua karcero.*»

Ye la fino di la « mil yari », por poka tempo, il retrovas kompanio. To esas la momento di la duesma « *rivivesko* » rezervita a la terala rebeli.

Verso 8 : « *Ed il ekiras por seduktar la nacioni qui esas che la* ***quar anguli*** *di la tero, Gog e Magog, por asemblar li por la milito; lia nombro esas quale la sablo di la maro.* »

Ta kompanio esas ta di la « *naci* » rivivigita sur la tota tero quale indikata da la formulo di la « ***quar anguli*** *de la tero* » o quar kardinala punti qui donas a l'ago universala karaktero. Tala asemblo havas nulo komparebla, escepte ye la nivelo di la militala strategio similesо kun la konflikto di la Triesma Mondomilito di la « *sisesma trumpeto* » de Apo.9:13. To esas ta komparo qua duktas Deo donar a la asemblit di la lasta judicio la nomi « Gog e Magog » citita origine en Ezé.38:2, ed ante to en Gen.10:2 ube « Magog » esas la duesma filiulo di Japhet ; sed mikra detalo revelas nur la komparala aspekto di ta evocajo, nam en Ezekiel, Magog esas la lando di Gog, ed ol indikas Rusia qua agos, dum la triesma mondomilito, la maxim granda nombro di soldati en tota homala militala historio ; quo justifikas lua enorma expanso e sua rapida konkero di la teri di westa Europana kontinento.

L'Esprito komparas li a « *sablo di la maro* » emfazante tale l'importo di la nombro di la viktimi di la lasta judicio. Ol esas anke aludo a lia submiso a la diablo e lua homala agenti revelita en Apo.12:18 o 13:1 (segun la bibliala versiono) : parolante pri « *drako* » ni lektas : « *E lu stacis sur la sablo di la maro.* »

Nereformebla rebelo, Satan rikomencas esperar povar vinkar l'armeo di Deo ed ilu seduktas l'altra kondamniti per konvinkar li engajar kombato kontre Deo e lua elektiti.

Verso 9: « *E li acendis a la surfaco di la tero, ed asiejis la tendaro di la santi e la amata urbo. Sed fairo decensis de la cielo, e devoris li.* » Ma konquesto di tereno ne signifikas pluse irgo kande on ne povas kaptar l'adversario pro ke lu divenis netushebla; quale la kunuloj di Daniel, nek fairo nek irgo altra povas nocar a li. E kontree, «*la fairo de cielo*» frapas li til en « *la kampo di la santi* » sur qua ol havas nula efekto. Ma ca fairo « *devoras* » la enemiki di Deo e lua elektiti. En Zakario 14, la Spirito profecias la du militi separita per la « *mil yari* ». Ta qua precedas e realigesas per la « sisesma trumpeto » esas prezentita en la versi 1 til 3, la sequo koncernas la duesma milito dukata ye la horo dil lasta judicio, e pos ol, l'universala ordino establita sur la nova tero. En la verso 4, la profetajo mencionas la decenso a la tero di Kristo e lua elektiti en ca termini : « *Lua pedi pozos en ca dio sur la monto di olivieri, qua esas opozita a Jerusalem, an la flanko di oriento; la monto di olivieri fendesos per la mezo, a oriento ed okcidento, e formacesos tre granda valo: un duimo di la monto retroiros vers la nordo, ed un duimo vers la sudo.*» La tendaro di la santi dil lasta judicio esas

tatempe identifikata e lokizita. Notez bone ke nur ye la fino di la « *mil yari* » cielala ke la « *pedi* » di Iesu « *pozesis* » sur la tero, « *sur la monto di olivieri qua esas kontre Jerusalem, an la flanko di l'oriento* ». Malinterpretita, ca versajo donis existo a la erora kredo pri la terala regno di Iesu-Kristo dum la « mil-yaro ».

Verso 10 : « *E la diablo, qua iluzionis li, esis jetita en la lago di fairo e sulfo, ube esas la bestio e la falsa profeto. E li tormentesos die e nokte, dum la seculi di seculi.* »

La horo venis por aplikar la judicio di la religiala rebeli revelita en Apok.19:20. Konforme l'anunco di ca verso, « *la diablo, la bestio, e la falsa profeto* » esas ensemble, « *jetita vivanta en la laguno di fairo e sulfo* » qua rezultas de l'ago di « *fairo de la cielo* » a qua adjuntesas la subterana magmo fuzanta liberigita da la frakturi di la krusto di la terala shelo sur tota la surfaco di la planeto. La tero tiam prenas l'aspekto di la « suno » di qua « la fairo » devoras la karni di la rebeli, ipsa esanta adoranti (nekonscia ma kulpoza) di la suno kreita da Deo. En ca ago la kulpozi terala e cielala subisas la « *tormenti* » de la « *duesma morto* » profetizita de Apok.9:5-6. La nejusta suporto donita a la falsa ripozo-dio kauzis ica terorifinajo. Felice por la kondamniti, tam longa kam ol esas, la « *duesma morto* » anke havas fino. E l'expreso « *ad yarcenti di yarcenti* » ne aplikesas a la « *tormenti* » ipsa ma a la destruktiva konsequi di la « *fairo* » qua produktas li, nam la konsequi esos definitiva ed eterna.

La principi di lasta judicio

Verso 11: " *Tunc me vidis granda blanka trono, e la sidanto sur ol. La tero e la cielo fugis ante lua vizajo, e ne plu trovesis loko por li*".

" *Blanka* " de perfekta pureso, lua " *granda trono* » esas la imajo di la perfekte pura e santa karaktero di la Deo kreinto di omna vivi e kozi. Lua perfekteso ne povas tolerar la prezenteso di « *la tero* » sub lua devastita e konsumita aspekto quan la lasta judicio donis a lu. Pluse, la malicanti de omna origini destruktita, la tempo di simboli finis e la cielala universo e lua miliardi de steli ne havas plu raciono por existar; « *la cielo* » di nia terala dimensiono e omno quan lu kontenas do eliminesas, desaparinta en la nihilo. La horo esas por eterna vivo en eterna dio.

Verso 12 : « *E me vidis la mortinti, la granda e la mikra, qui stacis ante la trono. Libri esis apertita. Ed altra libro esis apertita, qua esas la libro di vivo. E la mortinti esis judicita segun lia verki, segun to quo esis skribita en ta libri.*»

Ta « *mortinti* » judiciita kom kulpoza esis rivivigita por la lasta judicio. Deo ne facante excepciono por ulu, lua justa judicio atingas la « *granda* » e la « *mikra* », la richi e la povri ed impozas a li sama destino, la morto, por la unesma foyo en lia vivi, egalitara.

Ca versi qui sequas aportas detali pri l'ago dil lasta judicio. Jam profetizita en Dan.7:10, la « *libri* » di la atesti dil angeli esas « *aperte* » e ca nevidebla atestanti notis la kulpi e la krimini komisita da la kondamniti e pos la judicio di singla kazo da l'elektiti e Iesu-Kristo, definitiva e nerevokebla finala verdikto adoptesis unanime. Ye la horo dil lasta judicio la pronuncita verdikto exekutesos.

Verso 13: « *La maro rendis la mortinti qui esis en ol, la morto e la lojeyo di la mortinti rendis la mortinti qui esis en li; e singlu judikesis segun lua verki.*»

La principo definita en ca verso valoras por la du rezurekti. La « *mortinti* » desaparas en « *maro* » o sur la « tero »; ca esas la du posibilesi qui indikesas en ca verso. Notiz la formo « *lojeyo di mortinti* » per qua, l''entajo « tero » esas mencionata. Nam efektive, ca nomo esas justifikata, Deo havante deklarita al homulo pekanta : « *Tu esas polvo e tu rivenos a la polvo*» en Gen.3:19. La « *lojeyo di mortinti* » do esas la « *polvo*» de la « tero ». La morto kelkafoye konsumis per fairo homi qui do ne esas « *riveninta a la polvo* » segun la normala enterigo-rito. Pro to ne exkluzante ica kazo, l''Espirito precizigas ke « *la morto* », ipsa, rendos ti quin ol

frapis sub irga formi; inkluzante la desintegro koaktita per nukleara fairo qua lasas nula traco di korpo totale desintegrigita.

Verso 14: " *E la morto e la lojeyo di mortinti esis jetita en la laguno di fairo. To esas la duesma morto, la laguno di fairo.*"

"*La morto*" esis principo opozita absolute a ta di la vivo e ol havis kom skopo eliminar kreituri di qui la vivo-experienco esis judicata e kondamnita da Deo. La vivo havas nur un skopo: prezentar a Deo nova kandidato por lua selekto di eterna amiki. Ta selekto eventinte, e la malicinti destruktita, "*la morto* » e « la tero » « *lojeyo di mortinti* » ne plu havas raciono por existar. La destruktiva principi di ta du kozi ipsa destruktesas da Deo. Pos « *la lageto di fairo* », loko facas a la vivo e a la divina lumo qua lumizas lua kreitaji.

Verso 15 : « *Irgu qua ne trovesis skribita en la libro di vivo esis jetita en la lageto di fairo.* »

Ca verseto konfirmas, Deo vere nur pozis ante homo du voyi, du selekto, du sorti, du destini (Deu.30:19). La nomi di l'elektiti esas konocata da Deo de la fondo dil mondo o mem plu fore, de la programado di lua projeto por donar a su kompanaji libera e nedependanta kreituri. Ta selekto kustus a lu terorifanta suferi en korpo di karno ma lua deziro di amo esante plu granda kam lua timo, lu lanchis lua projeto e savis ante la detaloza realigo di nia historio di cielala vivo e terala vivo. Lu savis ke lua unesma kreituro divenus un dio lua mortala enemiko. Ma lu donis a lu, malgre ca savo, omna lua chansi renuncar lua projeto. Lu savis la afero neposibla ma lu lasis ol realigesar. Tamen lu konocis la nomi di l'elektiti, lia agi, la atesto di lia tota vivo e guidis e duktis li vers lu singla en lua tempo ed epoko. Unika afero neposibla por Deo: la surprizo.

Il anke konocis la nomi di la multitudo di indiferenta, rebela, idolatra homala kreituri quin la homala riprodukto-proceso kreis. La diferajo di la judicio di Deo revelita en Apo.19:19-20 aplikesas por omna lua kreituri. Kelka di li, min kulpoza, mortigos per « *la vorto di Dio* » sen konocar « *la tormenti di la fairo di la duesma morto*» destinita exkluzive a religiala kristana e juda kulpozanti. Ma la duesma « *rivivesko* » koncernas omna lua homala kreituri naskinta sur la tero e anjelala kreituri en la cieli, nam Dio deklaris en Rom.14:11 : « *Nam esas skribita : Me vivas, dicis la Sinioro, omna genu fleksos ante me, ed omna langa donos glorio a Dio* ».

Apokalipso 21: la *Nova Jerusalem* glorifikita simbolizita

Verso 1: « *Tiam me vidis nova cielo e nova tero; nam la unesma cielo e la unesma tero desaparis, e la maro ne plu existis.* »

La Spirto igas ni partoprenar la sentaji qui inspiras lu pri l'instalado di la nova multdimensiala ordino pos la fino di la 7ª milenio. De ta momento, la tempo ne plu esos kontata, omno qua vivas eniras l'eterno sen fino. Omno esas nova o plu precize rinovigita.

« *La cielo e la tero* » de l'epoko di peko desaparis, e simbolo di la « *morto* », la « *maro* » ne plu existas. Kom Kreinto, Deo chanjas l'aspekto di la planeto Tero, efacigante omno qua reprezentis risko o danjero por lua habitanti; do ne plu oceani, ne plu monti kun kruta roko-pinti. Ol divenis granda gardeno quale l'unesma « *Eden* » ube omno esas glorio e paco; quo konfirmesos en Apo.22.

Verso 2 : « *Ed me vidis decendar de la cielo, de apud Deo, la santa urbo, la nova Jerusalem, preparita quale spozino qua ornis su por sua spozulo.* »

Ica nova rikreko akceptos l'asemblo di santi elektita rekompensita de la tero nomizita en ca verso « *santa urbo* », quale en Apo.11:2, « *Nova Jerusalem* », « *la spozino* » de Iesu-Kristo lua « *spozulo* ». Ol « *decensas de la cielo* », de la regno di Deo ube ol eniris ye la retro en glorio di sua Salvanto. Ol pose decensis a tero unesmafoye ye la fino di la « *mil yari* » di la cielala judicio por la lasta judicio. Pose, riacensinta a cielo, ol expektis ke la « *nova cielo e la nova tero* » esez preta por recevar ol. Notinde ke la vorto « *cielo*» esas singulara, nam ol evocas la perfekta uneso, en opozo a la pluralo, « *cieli* », qua sugestis en Gen.1:1, la divido di cielala enti en du opozanta grupi.

Verso 3 : « *Ed audis de la trono forta voco qua dicis : Yen la tabernaklo di Dio kun homi! Il habitos kun li, e li esos lua populo, e Dio ipsa esos kun li.*»

La « *nova tero* » akceptas distingita gasto, nam « *Deo ipsa* », abandonante lua anciena ciela trono, venas instalar sua nova trono sur la tero ube il vinkis la diablo, peko e morto. « *La tabernaklo di Deo* » indikas la ciela korpo di Deo Jesus-Kristo « *Mikael* » (= qua esas quale Deo). Ma ol esas anke simbolo dil Asemblo dil elektiti sur qua la Spirito di Jesus-Kristo regnas. « *Tabernaklo, templo, sinagogo, eklezio* », omna ta termini esas simboli dil populo dil santi rekompensita ante esar konstrukturi facita da homo; singla markas etapo di la progreso dil divina projeto. E unesme, « *la tabernaklo* » signifikas l'ekiro di Egiptia da la Hebrei, guidita e duktesa a la dezerto da Deo manifestita videble per la nubo qua decensis quale kolono sur la sakra tendo. Ol esis ja « *kun la homi* »; quo justifikas l'uzo di ca termino en ca verseto. Pose la « *templo* » markizas la konstrukto en solida di la « *tabernaklo* »; verko ordonita e realigita sub la rejo Salomon. En Hebrea, exkluzive, la vorto « *sinagogo* » signifikas: asemblo. En Apo.2:9 e 3:9, l'Espirito di Kristo deskriptas la Juda nacion ribelema per l'expreso « *sinagogo di Satan* ». La lasta vorto « *eklezio* » signifikas l'asemblo en Greka (ekklezio) ; la linguo di la disemino di Kristana instruado di la Biblo. Jesus komparis « *lua korpo* » kun la « *templo* » di « *Jerusalem* », e segun Ef.5:23, l'Asemblo, lua « *Eklezio* », esas « *lua korpo* » : « *car la spozulo esas la chefo di la spozino, same kam Kristo esas la chefo di la Eklezio, qua esas lua korpo, ed il esas lua Salvanto* ». On memoras la tristeso sentita da l'apostoli di Jesus kande ilu foriris por acensar a cielo. Ica-foye, « *mea spozulo habitos kun me* » povas dicar l'Elektita en lua instalo sur la « *nova tero* ». En ica kontexto la mesaji di la dek-e-du nomi di la « *dek-e-du tribui* » de Apo.7 povas expresar la puro joyo e feliceso di lia vinko.

Verso 4 : « *Il esuigos omna lakrimo de lia okuli, e la morto ne plu esos, e ne plu esos nek tristeso, nek krio, nek doloro, nam la unesma kozi desaparis.* »

La ligilo kun Apo.7:17 esas konfirmita retrovinante hike la divina promiso per qua Apo.7 finas : « *Il esucios omna lakrimo de lia okuli* ». La remedio kontre plori esas la joyo e la gayeso. Ni evocas la horo kande la promisi di Deo esos tenata e plenumata. Rigardez bone ta mirakloda futuro, nam avan ni jacas la tempo programizita por « *la morto, la doloreso, la krii, la doloro* » qui ne plus esos, sole, ye la rinovigo di omna kozi da nia Deo kreanta sublima e mirinda. Me precizigas ke ica terorigiva kozi desaparos nur pos la lasta judicio qua realigesos ye la fino di la « mil yari ». Por la elektiti, ma li sole, l'efekti di la malo cesos ye la retroveno en glorio dil Sinioro Deo omnipotenta.

Verso 5 : « *E la sidanto sur la trono dicis : Videz, me facas omna kozi nova. E il dicis : Skribez ; nam ca vorti esas certa e vera.*»

La kreanta Deo, persone, pledas kun promiso, ed il atestas ca profetala vorto : «*Videz, me facas omna kozi nova* ». Necese esas serchar imajo en nia terala aktualeso por probar facar ideo pri quo Deo preparas, nam quo esas nova ne povas esar deskriptita. E til lore, Deo nur memorigis a ni penoza kozi de nia tempo dicante ke li ne plus esos en la «*nova tero e la nova cielo* » qua konservas tote lia misterio e surprizi. L'anjo adjuntas a ca deklaro : « *car ca vorti esas certa e vera* ». La voko di gracio lanco da Deo en Iesu-Kristo postulas neebranla fido por obtenar la rekompenso di la divina promisi. To esas desfacila voyo qua kontreas la normi dil mondo. Ol postulas granda spirito di sakrifiko, di renunco a su ipsa, en humileso di sklavo submisita a sua Mastro. La esforci di Deo por fortigar nia konfido do esas bone justifikata : « la certeso en la revelita ed expresita vereso » esas la normo di la vera fido.

Verso 6 : « *Ed il dicis a me : Ol esas facita ! Me esas l'alfa e l'omega, la komenco e la fino. A qua durstas me donos de la fonto di l'aquo di la vivo, gratuite*».

La Deo kreinto Iesu-Kristo kreas « *omno nova* ». « *Ol esas facita!*» ; Psal.33:9 : « *Nam ilu dicas, e la kozo eventas; ilu imperas, e ol existas* ». Lua kreanta vorto plenigesas tam balde kam la vorti ekiras de lua boko. De la yaro 30, dop ni, la programo di la kristan epoko revelita en Daniel ed Apokalipso plenigesis til lua maxim mikra detali. Deo propozas a ni regardar ankore en la futuro qua il preparis por lua elektiti ; la anuncita kozi plenigesos same, kun tota certeso. Iesu dicas a ni quale en Apok.1:8 : « *Me esas l''alfa e l''omega, la komenco e la fino* ». La ideo di « *komenco* e di *fino* » havas senco nur en nia experienco di terala peko qua finos komplete ye la « *fino* » di la sepesma yarmilo pos la destruktado di pekanti e morto. A la fili di Dio dispersita sur komercala tero, Iesu ofras, « *gratuite* », « *de la fonto di l''aqua di la vivo* ». Il esas ipsa, « *la fonto* » di ca « *aqua di la vivo* » qua simbolas l'eterna vivo. La donaco di Dio esas gratuita, ca precizo kondamnas la vendo di « indulgenci » katolika romana qui designis pardono obtenita kontre pekunio che la paparo.

Verso 7: « *Ta qua vinkos heredos ica kozi; me esos lua Deo, ed il esos mea filulo*».

L'elektiti di Deo esas kunheredi di Iesu-Kristo. Unesme, per lua propra « *vinko* », Iesu « *heredita* » de rejala glorio agnoskata da omna lua cielala kreituri. Pos il, lua elektiti, anke « *vinkinti* », ma per lua « *vinko* », « *heredos to nova kozi* » specale kreita da Deo por li. Iesu konfirmis lua deeso a l'apostolo Philippe, en Ioannes 14:9 : « *Jesu dicis a lu : Dum tante longa tempo me esas kun vu, e tu ne konocis me, Philippe! Ta qua vidis me vidis la Patro; quale tu dicas : Montrez a ni la Patro?*» La homa mesio prezentis su kom esanta la « *eterna Patro* », tiel konfirmante la profetajo anoncita en Esa.9:6 (o 5) pri il. Jesus-Kristo do esas por lua elektiti, samtempe, lia frato e lia Patro. E li ipsa esas lua frati e filii. Ma la voko esas individua, do la Spirito dicas, quale fine di la 7 epoki di la temo dil « Letri » : « *a ta qua vinkos* », « *ilu esos mea filio* ». La vinko super peko esas exijata por profitar la stando di « *filio* » di la Deo vivanta.

Verso 8 : «*Ma por la timema, la nekredema, la abomininda, la mortigisti, la necasta, la magiisti, la idol-adoreri, e omna mentianti, lia parto esos en la ardanta lago de fairo e sulfo, qua esas la duesma morto.*»

Ta karaktero-kriterii homala trovesas en l'entir pagan homaro, tamen, l'Espirito celas hike, la frukti di la falsa Kristana religio; la kondamno di la Juda religio esas klare expresita e revelita da Iesu en Apok.2:9 e 3:9.

Segun Apo.19:20, « *… la fervanta lago di fairo e sulfo* » esos, ye la lasta judicio, la parto rezervita a la « *bestio e la falsa profeto* » : la katolika kredo e la protestanta kredo. La falsa kristana religio ne diferas de la falsa juda religio. Lua precipua valori esas kontree a ti di Deo. Do, dum ke la Farizeana Judi reprochis a la disipuli di Iesu ne lavar sua manui ante manjar (Mat.15:2), Iesu nultempe facis ica reprocho a li ed ilu dicis lore, en Mat.15:17 til 20: « *Ka vu ne komprenas ke omno qua eniras la boko iras aden la ventro, e pose esas ekjetata aden la sekreta loki? Ma to qua ekiras la boko venas de la kordio, e to esas qua polutas la homo. Nam de la kordio venas la mala pensi,* ***<u>la mortigi, l'adulteri, l'impuresi, la furti, la</u>***

falsa atesti, la kalumnii*. Yen la kozi qua polutas la homo;* ***ma manjar sen lavar la manui, to ne polutas la homo*** ». Simile, la falsa religio kristana maskas sua peki kontre l'Espirito per primare blamar la peki di la karno. Jesus donis sua opiniono dicante a la Judi en Mat.21:3: « *la publikani e la prostitucinti preiros vu en la regno di la cieli* » ; evidente, sub kondiciono ke omni repentesas, e konvertesas a Deo e a lua pureso. Esas a la falsa religio quan Jesus traktas kom « *blindigita gvidisti* » quon il riprochas en Mat.23:24, pri « *filtrar la musho e glutar la kamelo* », o, pri « *vidar la palio en l'okulo di la proxenulo sen vidar la trabo en la tua propra* » segun Luk.6:42 e Mat.7:3 til 5.

Esas poka espero por irgu qui agnoskas su en la toto di ca personaleso-kriterii quin Jesus enumeras. Se un sola korespondas a tua naturo, tu devos kombatar kontre ol e vinkar tua defekto. La unesma kombato di la fido eventas kontre su ipsa; ed ol esas la maxim desfacila adverseso por vinkar.

En ca enumeruro, privilejiante lia spiritala senco, Iesu-Kristo, la granda divina judicianto, citas la kulpi riprochita a la falsa kristana fido di la tipo di la papala Romana katolikismo. Per ciblar « la poltroni », ilu indikas ti qui refuzas vinkar en lia kombato di la fido, nam lua promisi esas omna rezervita « *a qui vinkos* ». Tamen, ne esas posibla vinko por ta qua refuzas kombatar. La « *fidela atestanto*» mustas esar kurajoza ; for la poltrono. « *Sen la kredo ne esas posible esar agreabla a Deo* » (Heb.11:6) ; exit, « *la nekredanto* ». E la fido qua ne konformas a la fido di Iesu donita kom modelo por imitar, esas nur nekredemeso. « *La abomenajos* » esas abominda a Deo e restas la frukti di pagani ; exit, « *la abomeninda* ». Ol esas imputita a « *Babilon la granda, la matro dil prostitucini e dil abomenaji de la tero* » segun Apok.17:4-5. « *La ocideri* » violacas la sisesma komando ; exit, « *la ocidero* ». La mortigo esas imputita a la katolika fido e protestanta fido di « *hipokriti* » segun Dan.11:34. La « *nepudori* » povas chanjar konduto e vinkar lia malo, alie ; exit « *la senpudoro* ». Ma « *la senpudoreso* » spirala imputita a la katolika kredo komparata a « *prostitucino* » klozas a lu tote la pordo di cielo. Plus, Deo kondamnas che el « « *la senpudoreso* » qua duktas a « *l'adultanto* » spirala : la komerco kun la diablo. « *La magiisti* » esas la katolika sacerdoti e la protestanti adepti di demonala spiritismo ; exit, « *la magiisto* » ; ca ago esas atribuata a « *Babilon la granda* » en Apo.18:23. « *La idolani*» anke signifikas la katolika kredo, lua skultita idoloj, objekti di adoro e pregi ; exit, « *la idolano* ». E fine, Jesus citas « *la mentianti*» qui havas kom spiritala patro « *la diablo, mentianto e mortigisto de la komenco e patro di la mentio* » segun Johan 8:44 ; exit « *la mentianto* ».

Verso 9: « *Pose un ek la sep angeli qui tenis la sep tasi plenigita per la sep lasta plagi venis, ed il parolis a me, dicante: Venez, me montros a vu la spozino, la spozo di l'agnelo.* »

En ca verseto, l'Espirito adresas mesajo di enkurajigado a l'elektiti qui trairos vinkoze la tragika e terorifanta tempo di la « *sep lasta plagi* » divina. Lia rekompenso esos vidar (« *me montros a vu* ») la glorio rezervita a la vinkoza elektiti qui konsistigas e reprezentas, en ca lasta historiala fazo di la pekoza tero, « *la spozino, la spozo di l'Agnelo* », Iesu-Kristo.

La « *sep angeli qui tenis la sep kalici plenigita per la sep lasta plagi* » selektis homi qui respondas a la kriterii di la falsa Kristana religio mencionita en la precedanta verso. Ta « *sep lasta plagi* » esis la parto qua Deo baldone donacos a la fala kampo. Nun Il montros a ni, per simbolala imaji, la parto qua iras a la vinkinta elektita redemituli. En simbolismo revelanta la senti quin Deo sentas por li, l'anjelos montros la elektiti di qua l'asemblo kolektive konstituas « *la spozino di l'agno* ». Precizante, « *la spozo di l'agno* », la Spirito konfirmas la docado donita en Efesiani 5:22 til 32. L'apostolo Paulus ibe deskriptas ideala spozo e spozino relato qua ve, nur en la relato di l'Elektito kun Kristo trovos lua plenigo. E necesas lernar rilektar la rakonto di la Genezo, en la lumo di ca leciono donita da la Spirito di la vivanta Deo, kreinto di omna vivo, e geniala inventinto di lua perfekta valori. La vorto « *spozo* » ligas « *la spozino* », « la *Elektita* » di Kristo a la imajo di la « *spozo* » prezentita en Apokalipso 12.

La generala deskripto di la Elektita glorifikita

Verso 10 : « *E il transportis me en spirito sur granda e alta monto. E il montris a me la santa urbo, Jerusalem, qua decensis de cielo de apud Deo, havanta la glorio di Deo.* »

En spirito, Johan transportesas a la momento kande Jesus-Kristo e lua elektiti decensas de cielo pos la cielala judicio di la « *mil yari* » dil sepesma yarmilo. En Apo.14:1, la « *144000* » adventisti « *siglit* » di la « *dek-e-du tribui* » spirala kristani montresis sur « *la monto di Sion* ». Pos la « *mil yari* » la profetajo realigesas en la realajo di la « *nova tero* ». Depos la reveno di Iesu-Kristo, l'elektiti recevis de Deo celesta korpo glorifikita e eterna. Li reflektas tale « *la glorio di Deo* ». Ta transformo anuncesas da l'apostolo Paulus en 1 Kor.15:40 til 44 : « *Existas anke cielala korpi e terala korpi; sed la brilo di cielala korpi esas altra kam ta di terala korpi. Altra esas la brilo di suno, altra di luno, ed altra di steli; mem stelo diferas en brilo de altra stelo. Tale esas la rivivesko di mortinti. La korpo semesas perivebla; ol riviveskas neperivebla; ol semesas desestiminda, ol riviveskas glorioza; ol semesas febla, ol riviveskas forta; ol semesas animala korpo, ol riviveskas spiritala korpo. Se existas animala korpo, existas anke spiritala korpo.* ».

Verso 11 : « *Lua brilo esis simila a ta di tre precoza petro, di jaspo-petro diafana quale kristalo.*»

Citita en la precedanta verso, « *la glorio di Deo* » qua karakterizas ol esas konfirmita nam la « *petro di jaspo* » indikas anke l'aspekto di « *Ta qua sidas sur la trono* » en Apok.4:3. Inter la du versi, on remarkas diferajo nam en Apok.4, por la kazo di judicio, ca « *petro di jaspo* » qua simbolizas Deo anke havas l'aspekto di « *sardono* ». Hike, la problemo di peko solvita, l'Elektita prezentesas en aspekto di perfekta pureco « *transparenta quale kristalo* ».

Verso 12 : « *Ol havis granda e alta muro. Ol havis dek-e-du pordi, e sur la pordi dek-e-du angeli, e skribita nomi, ti di la dek-e-du tribui di la fili di Izrael:* »

L'imajo propozita da l'Espirito di Iesu-Kristo apogas su sur la simbolismo di la « ***templo santa***» spiritala evocita en Ef.2:20 til 22. : « *Vi esis konstruktita sur la fundamento dil apostoli e profeti, Jesu Kristo ipsa esanta la angul-petro. En Ilu tota la strukturo, bone koordinata, levas su por esar* ***santa templo*** *en la Sinioro. En Ilu vi anke esis konstruktita por esar habitado di Deo en Spirito.* ». Ma ca definizo koncernis nur l'Elektito di la tempo apostolala. La « *alta muro* » imajas l'evoluciono di la kristana fido de la yaro 30 til la yaro 1843 ; remarkez ke til ta dato, la normo di la vereso komprenita e docata da l'apostoli restas nechanjita. Pro to, la chanjo di la dio di repozo establisita en 321 venas **ruptar** la santa alianco pakto kun Deo per la sango di Iesu-Kristo. Pri la vera destinatari di la Revelo di ca profetio, la simboli qui imajas la adventista kredo, apartigita da Deo depos 1843, esas imajata per « *dek-e-du pordi* », « *aperta* » avan l'elektiti di « *Filadelfia* » (Apo.3:7) e « *klozita* » avan la falinti « *mortinta vivanta* » di « *Sardes* » (Apo.3:1). Li « *portas la nomi di la 12 tribui siglita per la sigilo di Deo* » en Apo.7.

Verso 13: « *en l''oriento tri pordi, en la nordo tri pordi, en la sudo tri pordi, ed en la westo tri pordi.*»

Ta orientizo di la «*portas* » a la quar kardinala punti ilustras lua universala karaktero; quo kondamnas e rendas nelegitima la religio qua pretendas a l"universalismo tradukita per la Greka radiko «katholikos» o «katolika». Do, de 1843, por Deo, l"adventismo esas lasole kristana religio a qua ilu konfidis lua « *Evangelio eterna* » (Apo.14:6) por universala misiono instruanta la populi di la tero. Exter la vereso quan ol revelas a sua Elektito spiritala til la fino dil mondo, ne existas salvo. L'adventismo naskis sub la formo di religiala vekigo-movado motivita per l'anunco di la reveno di Jesu-Kristo expektata, unesmafoye, por la printempo 1843 ; ed ol mustas konservar ica karaktero til la vera finala reveno di Jesu-Kristo previdita por la printempo 2030. Nam « movado » esas agado konstante evolucionanta, altre ol ol ne plus esas « movado », ma « blokigita institucuro » e mortinta, qua privilejias la

tradiciono e religiala formaleso ; to esas omno quo Deo odias e kondamnas ; ed ja kondamnis che la juda ribelanti, l'unesma nekredanti.

La detaloza deskripto en kronologiala ordino

La fundamenti di kristana kredo

Verso 14 : « *La murego dil urbo havis dek-e-du fundamenti, e sur li la dek-e-du nomi di la dek-e-du apostoli di l'agno.* »

Ta verseto imajas la apostolala kristana fido qua kovras, quale ni vidis, la periodo de tempo inter 30 e 1843, e di qua la docado desformesis da Roma en 321 e 538. La "*alta murego*" formacesas da la sekulara asemblo di "***vivanta petri***" segun 1 Pet.2:4-5 : "*Apudeskez ad ilu, **vivanta petro**, repulsita da homi, ma selektita e precoza avan Deo ; e vu ipsa, **quale vivanta petri**, konstruesez vu por formacar spiritala domo, **santa sacerdoteso**, por ofrar spiritala viktimi, agreabla a Deo per Iesu Kristo* ".

Verso 15 : « *Ta qua parolis a me havis ora kano kom mezurilo, por mezurar l'urbo, lua pordi e lua muro.* »

Hike, quale en Apo.11:1, temas pri « *mezurar* » signifas, portar judiko, pri la valoro di la glorifikita Elektito, pri la advent-epoko (*la 12 pordi*), e pri la apostolala fido (*la fundamento e la muro*). Se la « *kano* » de Apo.11:1 esis « *simila a vergo* », instrumento di puniso, kontraste absolute, ta di ca verseto esas « *ora kano* » ; « *l'oro* » esanta la simbolo di « *la fido purigita per la probo* », segun 1 Pet.1:7 : « *por ke la probo di vua fido, plu precoza kam perivebla oro (tamen probita per fairo), rezultez en laudo, glorio e honoro, kande Jesu Kristo aparos* ». Do la fido esas la mezurilo di la judiko di Deo.

Verso 16 : « *La urbo havis la formo di quadrato, e lua longeso esis egala a lua larjeso. Il mezuris la urbo per la kano, e trovis dek-e-du mil stadi; la longeso, la larjeso e l'alteso esis egala.*»

La « *quadrata* » esas en surfaco la perfekta ideala formo. On trovas ol origine en l'aspekto di la « santissimo » o « maxim santa loko » di la tabernakulo konstruktita dum la tempo di Moseo. La formo di la « *quadrata* » esas la pruvo di inteligenta impliko, la naturo ne prezentas ula « *quadrata* » perfekta. La inteligenteso di Deo aparas en la dimensioni dil Hebrea santuario, qua esis formacita per lineigo di tri « *quadrati* ». Du esis uzata por la « *santa loko* » e la triesma, por « *la santeso di la santi* » o « *tre santa loko* », qua esis exkluzive rezervita por la prezenteso di Deo e konseque, separita per « *vualo* », imajo di peko qua Jesus expiacos en lua horo. Ta proporciono di la tri triimi esis imajo di la 6000 o tri foyi 2000 yari dedikita a la selektado dil elektiti en la salvoprojeto konceptita da Deo. Fine di ca selektado, la elektiti retenita esas do imajita per la « *quadrata* » di « *tre santa loko* » qua profetis l'acompliseso di la projeto di salvo ; ca spiritala loko divenas aceposebla pro la rikoncilio facita da la kontrato en Kristo. E la « *quadrata* » spiritala di la templo deskriptita recevis lore sua fundamento ye la 3ma di aprilo 30, kande la salvo komencis per la volonta expiacia morto di nia Redemptanto Iesu-Kristo. L'imajo di « *quadrata* » ne suficas por perfektigar ca defino di la vera perfekteso di qua la simbolala nombro esas la « tri ». Do, esas ol di « kubo » qua prezentesas a ni. Havanta la sama mezuro, en « *longeso, larjeso, ed alteso* », ni havas ica-foye, la simbolo « tri » di la perfekta « kubala » perfekteso, di l'asemblo di l'elektiti rekomprata da Iesu-Kristo. En 2030, la konstrukto di « *la quadrata urbo,* (e mem kubala : « *olua alteso* »), *olua fundamento e lua dek-e-du pordi* » esos kompletigita. Atribuante a lu kubala formo, la Spirito interdiktas la laŭvorta interpretado di « urbo » quan multitudi donas a lu.

La mezurita nombro, « *12000 stadii* », portas la sama signifiko kam la « *12000 sigliti* » di Apo.7. Por memorigo: 5 + 7 x 1000 do, homo (5) + Deo (7) x en multitudo (1000). La vorto « *stadii* » sugestas lia partopreno en la kurado, di qua la skopo esas « *obtenar la premio*

di la voko cielala » segun la docado di Paul, en Fil.3:14 : « *me kuras vers la skopo, por obtenar la premio di la voko cielala di Deo en Iesu Kristo.* » ; ed en 1 Kor.9:24 : « *Ka vu ne savas ke ti qui kuras en la* ***stadio*** *omna kuras, ma nur unu ganias la premio? Kurtez por ganar ol.* » La Elektita Vinkinti kuris ed obtenis la premio donita da Deo en Iesu-Kristo.

Verso 17: « *Il mezuris la muro, e trovis cent e quaradek e quar ulnoyi, homala mezuro, qua esis ta di l'anjeluo.* »

Dop la « *kubiti* », trompanta mezuri, Deo revelas a ni sua judicio e revelas a ni ke nur homi simbolizita per la nombro « 5 », qui facis alianco kun Deo di qua la nombro esas « 7 », eniras la kompozuro dil Elektita. La sumo di ca du nombri donas « 12 » qua, « kvadratigita », donas la nombro « 144 ». La precizeso « *mezuro di homo* » konfirmas la judicio « *di homi* » elektitaj racatita per la sango versita da Iesu-Kristo. La numero « 12 » esas do prezenta en omna fazi di la projeto di la santa alianco konkluzita kun Deo: 12 Hebrea patriarki, 12 apostoli di Iesu-Kristo, e 12 tribui por imajar la adventista fido establita de 1843-1844.

Verso 18: « *La muro konstruktesis en jaspo, e la urbo esis de pura oro, simila a pura vitro.* »

Per ta simboli, Deo revelas sua apreco pri la fide demonstrata da lua elektitaj selektitaj til 1843. Ofte li havis poka lumo, ma lia atesto pri Deo kompensis e plenigis Ilu per amo. « *La pura oro e la pura vitro* » de ca versiklo ilustras la pureco di lia ani. Ofte li renuncis sua vivo pro la fido quan li pozis en la promisi di Deo revelita da Iesu-Kristo. La fido pozita en Ilu ne desapuntos, Ilu ipsa akceptos li aden « *la unesma rivivesko* », ta di vera « *mortinti en Kristo* », en la printempo 2030.

La apostolala fundamento

Verso 19 : « *La fundamenti di la muralo dil urbo esis ornita per preca petri de omna speco : l'unesma fundamento esis de jaspo, la duesma de safiro, la triesma de kalcedonio, la quaresma de smeraldo,* »

Verso 20 : « *la kinma de sardonyxo, la sisesma de sardono, la sepesma de krizolito, la okesma de berilo, la nonesma de topazo, la dekesma de krizopraso, la dek-e-unesma de hiacinto, la dek-e-duesma de ametisto.* »

Deo konocas la pensi di homi e quon li sentas admirante la beleso di preca petri kande li esas taliita o polisita. Por aquirar ta kozi, kelki gastigas fortuni til ruino pro sua granda afeciono por li. En la sama maniero, Deo uzos ca humana sento por expresar la senti quan Il havas por sua amata e felica elektiti.

Ca diferanta « *precoza stoni* » instruktas a ni ke elektiti ne esas identa kloni, nam singla persono havas sua propra personaleso, fizike, certe, ma precipue spirale, en lua karaktero. L'exemplo donita da la « *dek-e-du apostoli* » di Iesu konfirmas ca penso. Inter Ioannes e Petrus, quale diferanta! Tamen Iesu amis omna du kun e pro lia diferi. La vera richeso di la vivo kreita da Deo konsistas en ca diversaji di personaleso qui omna savis donar a lu l'unesma loko en lia kordio e tota lia animo.

L'adventismo

Verso 21 : « *La dek-e-du pordi esis dek-e-du perli; singla pordo esis un sola perlo. La placo dil urbo esis pura oro, quale diafana vitro.*»

Depos 1843, la elektiti selektita ne atestis supera kredo kam ti qui precedis li en la judicio di la Salvanto Judicianto. La simbolo di « *unika perlo* » esas pro l'acceso di benediktita adventismo a la plena kompreno di la projeto di divina salvo. Por Deo, de 1843, l'elektita adventisti selektita montras su digna por recevar tota lua lumo. Ma ca lumo livras su en konstanta kresko, nur la lasta adventisti disidenti recevas la lasta perfekta formo di la profetala expliki. To quo me volas dicar, esas ke la lasta selektita adventisto ne havos supera

valoro kam l'altra rekompensita de la apostolala tempo. La « *perlo* » signalas la fino di la salvanta projeto komencita da Deo. Ol revelas specifa experienco qua restauradis **omna** la distordita e atakita doktrinala veri da la Romana Katolika kredo e la protestanta kredo faliinta en apostateso. Fine, ol revelas a ni la granda importo ke Deo donas a la apliko de la dekretajo di Daniel 8:14 en la printempo 1843: « *Gis du mil e tri-cent vespero e matino e la santeso esos justifikata* ». « *La perlo* » esas la imajo di ta « *santeso justifikata* » qua kontraste kun altra precoza petri ne mustas estar taliita por revelar sua beleso. En ca finala kuntexto la asemblo di elektita e sanktigita personi aparas harmonia, « *nerepremsebla* » segun Apo.14:5, donanta a Deo tota la glorio qua il meritas. La profetala sabato e la sepesma yarmilo profetizita da ol renkontras e plenigesas en tota la perfekteso di la salvanta projeto konceptita da la granda kreinta Deo. Lua « *perlo di granda preco* » de Matt.13:45-46 expresas tota la splendoro quan ilu volis donar a ol.

La granda chanji di la nova Jerusalem

La Spirito precizigas : « *la plaso dil urbo esis pura oro, quale diafana vitro.* » Citante ca « *plaso di pura oro* » o, pura kredo, il sugestas komparo kun ta di Paris qua portas l'imajo di peko recevante la nomi « *Sodom e Egiptia* » en Apo.11:8.

Verso 22 : « *Me ne vidis templo en la urbo; nam la Sinioro Deo omnipotenta esas lua templo, same kam l'agno.*»

La tempo di simboli pasis, l'elektiti eniris la vera realigo di la divina salvoprojekto. Quale ni komprenas ol hodie sur la tero, « *la templo* » di la kunveno ne havos plu ula utileso. L'eniro en l'eterneso e la realeso igos neutila « ***l'ombri*** » qua profetis li segun Kol.2:16-17 : « *Nulu do judikez vu pri manjajo o drinkajo, o pri festo, o pri nova luno, o pri sabati: ol esis* ***l'ombro*** *la futurajo, ma la korpo esas en Kristo* ». Atencez! En ca verseto, la formulo « *la sabati* » koncernas « *la sabati* » okazionita da religiala festi e ne « *la sabato* » semanal establita e sanktigita da Deo en la sepesma dio de la kreo dil mondo. Same kam l'unesma arivo di Kristo igis neutila la festala riti qui profetis Ilu en l'anciana pakto, l'eniro en l'eterneso igos kaduka la terala simboli ed permutos a l'elektiti vidar, audar e sequar l'Agno, to esas, Iesu-Kristo, la vera santa « *templo* » divina qua esos, eterne, la videbla expreso dil Kreanta Spirito.

Verso 23: « *La urbo ne bezonas suno nek luno por lumizar ol; nam la glorio di Deo lumizas ol, e l'agno esas olua lampiro.* »

En la eterneso divina, l'elektitaj vivas en permananta lumo sen lumofonto quale nuna suno, di qua existo justifikesas nur per l'alterno « *dio e nokto* » ; « *nokto o tenebri* » justifikita pro la peko. La peko solvita e desaparinta, restas nur loko por « *la lumo* » qua Deo deklaris « *bona* » en Gen.1:4.

La Spirito di Deo restas nevidebla e Iesu-Kristo esas l'aspekto sub qua lua kreituri povas vidar lu. To esas pro ta titulo ke lu esas prezentita kom « *la torcho* » di la nevidebla Deo.

Ma la spiritala interpreteso revelas granda chanjo. Enirinte la cielo, l'elektiti esos direte instruktata da Iesu, li ne plus bezonos la « *suno* », simbolo di la nova alianco, nek di la « *luno* » simbolo di la anciana juda alianco; amba esanta, segun Apok.11:3, en Skriburo, la « *du testi* » biblikala di Deo, utila por lumizar la homi en lia deskovro e kompreno di lua salvoprojekto. En rezumo, la elektiti ne plus bezonos la santa Biblo.

Verso 24 : « *La nacioni marchos aden lua lumo, e la rejo di la tero adportos lia glorio.* »

« *La nacioni* » koncernata esas la « *nacioni* » cielala o diveninta cielala. La « *nova tero* » diveninte, anke, la nova regno di Deo, esas ibe ke omna vivanta kreuro povas trovar la Deo kreinto. « *La reji di la tero* » qua konsistas la elektiti « *aportar la glorio* » de lia pureso di animo en ca eterna vivo instalita sur la « *nova tero* ». Ta expreso « *reji di la tero* » qua

maxim ofte, pejorative, celas la terala rebela autoritati, indikas, subtile, l'elektiti en Apo.4:4 e 20:4 ube li esas prezentita « *sidanta* » sur « *troni* ». Same, ni lektas en Apo.5:10 : « *tu facis li **rejio** e sacerdoti por nia Deo, e **li regnos** sur la tero* ».

Verso 25 : « *Lua pordi ne klozos dum la dio, nam ibe ne esos nokto.* »

La mesajo emfazas la desaparigo di la nuna nesekureso. Paco e sekureso esos perfekta en la lumo di eterna dio sen fino. En la historio di la vivo, l'imajo di tenebri kreesis nur sur la tero pro la kombato qua opozos la « *lumo* » divina a « *tenebri* » de la kampo diablo.

Versiklo 26 : « *Onu adportos la glorio e la honoro di la nacioni.* »

Dum 6000 yari la homi organizis su en tribui, populi e nacioni. Dum la kristana epoko, en Westo, la populi chanjar lia rejii en nacioni e la elektita kristani selektesis inter li pro « *la glorio e la honoro* » quon li donis a Deo, en Iesu-Kristo.

Verso 27 : « *Nulo makulizita eniros en ol, nek ulu qua praktikas abominajo e mentio; nur ti, qui esas skribita en la libro di vivo dil agno, eniros.* ».

Deo konfirmas, ke salvo esas objekto di granda exakteso de Ilua parto. Nur perfekte pura animi, qui atestas amo por la divina vero, povas esar selektita por obtenar eterna vivo. Unafoye, la Spirito riafirmas lua rejekto di la « *sordidita* » qua signifikas la falinta protestanta fido en la mesajo di « *Sardes* » en Apok.3:4, e la katolika fido di qua l'adepto « *dedikas su a l'abomino e la mentio* » religiala e civila. Nam, ti qui ne apartenas a Deo lasas su manipular da la diablo e lua demoni.

Unesmafoye, la Spirito rinovas a ni, la surprizi esas rezervita a la homi nam Deo, Ilu savas de la fondo dil mondo la nomi di lua elektiti nam li « *esas skribita en lua libro di vivo* ». E precizigante « *en la libro di vivo **di l'agno*** », Deo exkluzas omna nekristana religio de lua projeto di salvo. Havante revelita en lua Apokalipso l'exkluzo di falsa kristana religii, la voyo di salvo aparas anke « *streta e streta* » kam Jesus deklaris ol en Mat.7:13-14 : « *Enirez tra la streta pordo. Nam larja esas la pordo, spacoza esas la voyo qui duktas a perdo, e multa eniras tra ol. Ma **strete** esas la pordo, **strikte** la voyo qui duktas a vivo, e poka trovas oli* ».

Apokalipso 22 : La senfina dio di eterneso

La perfekteso di la terala tempo di la divina selektado finis kun Apo.21:7 x 3. La numero 22 paradoxale markas komenco di historio, malgre ke ol konsistas, en ca libro, lua epilogo. Ca ri-novigo, qua koncernas « *omna kozo* » segun Deo, esas ligita a la « *nova tero e nova cielo* », amba, eterna.

Verso 1: « *Ed il montris a me rivero di aquo di vivo, klara quale kristalo, qua ekiris de la trono di Deo e de l'agnulo.* »

En ca sublima, vivifanta imajo di fresheso, la Spirito memorigas a ni ke l'asemblo dil elektiti diveninta eterna, imajizita per la « *rivero di aquo di vivo* », esas kreuro, verko di Deo rikreita spirale en Kristo di qua la prezenteso videbla esas sugestita per lua « *trono*» ; e to, per la moyeno di la sakrifiko di « *l''agno* », Iesu-Kristo ; l'eterneso esanta la frukto di la nova nasko qua ta sakrifiko produktis che l'elektiti.

«*La rivero*» esas fluo di dolca aquo kun forta debito. Ol imajas la vivo qua, quale ol, esas konstante aktiva. Dolca aquo kompozas 75% de nia terala homala korpo; to montras quant dolca aquo esas nedispensebla por lu, ed to esas la motivo pro quo Deo komparas lua vorto, same nedispensebla por obtenar eterna vivo, a «*fonto dil aquo di vivo*» segun Apo.7:17, esante ipsa ca «*fonto di vivanta aquo* » segun Jer.2:13. En lua Revelacion, ni vidis en Apo.17:15 ke la « *aqui* » simbolas « *populi* » ; hike, la « *rivero* » esas simbolo dil elektiti rekomprita qui divenis eterna.

Verso 2 : « *Meze dil placo dil urbo e ambe rivi dil rivero, esis arboro di vivo, produktanta dek-e-dufoye frukti, donanta lua frukti singlamonate, e di qua la folii uzesis por la sano dil nacioni.* »

En ca duesma imajo, Iesu-Kristo, « *l'arboro di vivo* » trovesas « *en mezo* » de lua asemblo di elektiti grupigita cirkum ilu sur « *la loko* » di la kunveno. Il esas « *en mezo* » di li ma anke an lua lateri, figurita da la « *du rivi di la rivero* ». Nam la Divina Spirito di Iesu-Kristo esas omniprezenta; prezenta omnaloke ed en omni. La frukto di ca « *arboro* » esas « *la vivo* » qua renovigesas, konstante, nam « *lua frukto* » obtenesas en singla « *12 monati* » de nia terala yaro. To esas, altra bela imajo di eterna vivo e memorigo ke ol mantenesas eterna per la volo di Deo.

Jesuo ofte komparis la homaro a « *de arbori* » fruktiferi ke « *on judikas segun sua frukti* ». Il atribuis su ipsa, dekomence en Gen.2:9, la simbolika imajo di « *arboro di vivo* ». Or la arbori havas por « *vesto* », la ornaji di lia « *folii* ». Por Iesu, lua « *vesto* » simbolizas lua justa verki e do lua redempto di peki di lua elektiti qui debas a lu lia salvo. Tale same kam la « *folii* » di la « *arbori* » traktas morbi, la justa verki plenumita da Iesu-Kristo « *sanigas* » la mortala maladeso di originala peko heredita da l'elektiti de Adam ed Eva, qui uzis « *folii* » di arbori por kovrar sua fizikala e spiritala nudeso deskovrita per l'experienco di peko.

Verso 3 : « *Ne pluse esos anatemo. La trono di Deo e di l'agno esos en la urbo; lua servisti servos lu e vidos lua vizajo,*»

De ica verso, l'Espirito expresas su en la futuro, donanta a lua mesajo la senco di enkurajigo por l'elektiti qui mustos ankore kombatar la malajo e lua konsequi til la reveno di Kristo e lia forpreno de la tero di peko.

Ol esas « *l'anatemo* », la maladico di peko komisita da Eva ed Adam, qua igis Deo nevidebla por homala regardi. La kreo di l'anciana Israelana alianco ne chanjesis ulo, nam peko ankore igis Deo nevidebla. Ilu mustis ankore celar su sub aspekto di nubo dum la dio, divenanta flamanta dum la nokto. La tre santa loko di la sanktuyo esis exkluzive rezervita a lu, sub puniso di morto por violacanto. Ma ta terala kondicioni ne plus existas. Sur la nova tero, Deo esas videbla da omna lua servisti, quo esos lia servo restas ankore mistero, ma li havos kontakto kun ilu quale l'apostoli frequentesis kun Iesu-Kristo e konversis kun ilu; vizajo a vizajo.

Verso 4 : « *e lua nomo esos sur lia fronti.* »

La nomo di Deo konsistas la vera « *sigilo di la vivanta Deo* ». La repozo di sabato esas nur « la signo » exterala. Nam la « *nomo* » di Deo indikas lua karaktero quan il simbolas per la vizaji di la « *quar animali* » : « *la leono, la bovyuno, la homo, e l'aglo*» qui ilustras perfekte la kontrasti harmonioza di la karaktero di Deo : rejala e forta, ma preta a sakrifiko, humana aspekto, ma cielala naturo. La vorti di Jesus esis plenumita; ti qui similesas kunvenas. Do, ti qui partigas la divina valori esis selektita da Deo por eterna vivo e esas kunveninta apud il. La « *fronto* » gastigas la cerebro di homo, la motor-centro di lua penso e personaleso. E ta cerebro animita studias, reflektas ed aprobas o refuzas la normo di la vereso qua Deo prezentas a lu por salvar lu. La cerebri di l'elektiti amis la demonstro di amo organizita da Deo en Jesus-Kristo e li kombatis, segun la reguli fixita, por vinkar la malajo kun lua helpo, por obtenar la yuro di vivar apud il.

Fine, omni qui partigas la karaktero di Deo revelita da Iesu-Kristo trovas su apud ilu por servar ilu eterne. La prezenteso di la "*nomo*" di Deo "*skribita sur lia fronti*" explikas lia vinko; e to, precipue, en la lasta probo di fido adventista en qua, la homi havis la selekto di enskribar sur "*lia fronto* », « *la nomo di Deo* » o di la « *bestio* » rebela.

Verso 5 : « *Ne esos plu nokto; e li ne bezonos lampo nek lumo, nam la Sinioro Deo lumizos li. E li regnos dum la seculi di seculi.* »

Segun Gen.1:5, dop la vorto « *nokto* » staras la vorto « *tenebri* » simbolo di peko e malico. La « *lampo* » indikas la Biblo, la santa skribita vorto di Deo qua revelas la normo di « *lua lumo* », ta di bono e justeso. Ol ne plu esos utila, l'elektiti havos direta aceso a lua divina inspirinto, ma ol konservas nune, sur la tero di peko, lua rolo « *lumizanta* » nedispensinda qua kondukas, sole, a l'eterna vivo.

Verso 6 : « *Ed il dicis a me : Ta vorti esas certa e vera ; e la Sinioro, la Deo di la spiriti di la profeti, sendis sua anjelon por montrar a lua servisti to quo mustas eventar* ***quik*** ».

Por la duesma foyo, ni trovas ica afirmo divina : « *Ca vorti esas certa e vera* ». Deo penas konvinkar la lektanto di la profetajo, nam lua eterna vivo esas la enjuego di lua selekto. Kontre lua afirmi divina, la homala ento kondicionesas da la kin sensi quan lua Kreinto donis a lu. La tenti esas multa ed efikiva por desviar lu de la spirito. L'insisto di Deo do plene justifikas su. La danjero por la ani esas reala ed omniprezenta.

Necesas aktualigar nia lektado di ca verseto qua prezantas literala karaktero rara en ca profetajo. Ne existas simbolo en ca verseto, sed l'afirmo ke Deo esas l'inspiranto di la profeti qui skribis la libri di la Biblio e ke en lasta revelaco, Il sendis "Gabriel" a Johan, por revelar a lu per imajo quo, en 2020, eventez "***quik***", o ja pleneskis, en tre granda parto. Sed inter 2020 e 2030, la maxim terorifika epoko devos esar trairata; teroriganta tempo markizita per morto, nukleala destruktado, e la teroriganta "*sep lasta plago di la kolero di Deo*» ; l'homo e la naturo terure suferos til desaparar.

Verso 7 : « *E hike, me venas* ***quik****. Felica esas ta qua gardas la vorti di la profetajo di ca libro!*»

La riveno di Jesus esas anuncita por la printempo 2030. La feliceso esas por ni, en la mezuro en qua ni «*gardos* », **til la fino**, « *la vorti di la profetajo di ca libro* » Apokalipso.

L'adverbo « *prompte* » definas l'aparico subita di Kristo ye l'horo di lua retroveno, nam la tempo, lu, fluas reguloze sen acelero o retardeso. De Daniel 8:19, Deo memorigas a ni : « *existas tempo determinita por la fino* » : « *Tunc il dicis a me: Me instruktos tu pri quo eventos ye la fino di la iraco, nam existas tempo determinita por la fino* ». Ol povas eventar nur ye la fino di la 6000 yari programita da Deo por lua selektado di elektiti, to esas, l'unesma dio di la printempo qua precedas la 3ma di aprilo 2030.

Verso 8: « *Me esas Johan, qua audis e vidis ca kozi. E kande me audis e vidis, me falis ad pedi dil angelo qua montris oli a me, por ~~adar il~~ me genuflektar ante il.* »

Por la duesma foyo, l'Espirito venas adresar a ni lua averto. En l'originala Greka texti la verbo « proskunéo » tradukesas per « genupozar ante ». La verbo « adorar » esas heredajo de la Latina versiono nomizita « Vulgato ». Senvidebla, ca falsa tradukuro preparis la voyo por l'abandono di fizikal genupozo en la religiala praktiko di apostata Kristanismo til la punto prijar lu « stacante », pro altra falsa tradukuro di la Greka verbo « istémi », en Marko 11:25. En la texto, lua formo « stékété » havas la senco di « restar ferma o persistar », ma la tradukuro Oltramare riprezita en la versiono L.Segond, tradukis ol en « stasis » qua signifikas « stacante » laŭlitere. Falsa tradukuro di la Biblo do, trompe, legitimas nedigna, aroganta e insultanta sinteso vers la granda Deo kreinto, l'Omnipotenta, da personi qui perdas la senco di la vera sakro. E to ne esas la sola … Pro to nia sinteso vers Biblikal tradukuri mustas esar desfidanta e prudenta, to desplus ke en Apok.9:11, Deo revelas l'uzo « destruktiva » (*Abaddon-Apollyon*), de la Biblo skribita « *en Hebrea e Greka* ». La vero trovesas nur en la originala texti, konservita en Hebrea sed desaparinta e remplasita por la Greka skribaji di la nova kontrato. E ibe, on mustas agnoskar, la prego « stacante » aparis che la protestanta kredanti, celita per la divina vorti di la *« 5ma trumpeto* ». Nam, paradoxale, la prego genui duris plu longe che la katoliki, ma ne esas surprizanta, nam en ca katolika religio la diablo duktas sua adepti e viktimi adorar ante la interdiktita skultita imaji, kontre la duesma ek la dek komandi di Deo; komando ignorata da katoliki, nam en la Romala versiono, ol esas supresita e remplasita.

Verso 9 : « *Ma il dicis a me : Gardez ne facar to! Me esas vua kunservisto, e di vua frati la profeti, e di ti qui gardas la vorti di ca libro.~~Adorez~~ Ante Deo genuflektez.*»

La kulpo komisita da Johan esas propozita da Deo kom averteso adresita a lua elektiti : « atencez ne falar en idolatreco! » quo konstituas la chefa kulpo di kristana religii repudiita da Deo en Iesu-Kristo. Il organizas ca ceno same kam il organizis lua lasta leciono per ordonar a lua apostoli prenar lia armi por l'horlo di lua aresto. Kande venis la tempo, il interdiktis a li uzar li. La leciono esis donita ed ol dicis : «*Gardez vu ne facar ol* ». En ca versajo, Ioannes recevas l'explico : « *Me esas vua servokompanulo* ». La « *anĝeli* », di qui « *Gabriel* », esas, quale la homi, kreitaji di la Deo kreinto qua interdiktis en la duesma de lua dek imperi genuflexar ante lua kreitaji, ante skultita imaji, o pentrita imaji; omna formi quin povas prenar l'idolo. On povas do tirar leciono de ca versajo per remarkar la kontrea konduti dil angeli. Hike Gabriel, la cielala kreitajo maxim digna pos Mikael, interdiktas genuflexar ante il. Altra latere, Satan, en lua seduktiva aparaji, sub la traiti dil « Virgino », demandas ke on konstruas a lu monumenti e loki di kulto por adorar e servar lu… la luminoza maskilo dil tenebri falas.

La anĝelo precizigas ankore « *e di tua frati, la profeti e di ti qui gardas la vorti di ca libro* ». Inter ca frazo e ta di Apo.1:3 on remarkas la difereso pro la tempo pasinta inter la komenco dil epoko di deskriptado, 1980, e ta di la nuna versiono di 2020. Inter ca du dati, « *ta qua lektas* » partigis ad altra filii di Deo la deskriptita lumo ed li eniris lor en la laboro di « *profeti* ». Ta multipliko permisas a plu granda nombro di altra vokiti atingar l'elekto per audar la revelita vereso, e per praktikar ol konkreta.

Verso 10 : « *Ed il dicis a me : Ne siglizez la vorti di la profetajo di ca libro. Nam la tempo esas proxima.*»

La mesajo esas trompanta, nam ol adresas su a Johan, qua Deo transportis a nia finala epoko de la komenco dil libro, segun Apok.1:10. Anke, ni mustas komprenar ke l'ordino ne siglar la vorti dil libro direktesas a me en la tempo kande la libro esas tote dessigligita; ol divenas lore, la « *mikra libro apertita* » di Apok.10:5. E kande ol esas « *apertita* » kun la helpo e l'autorizeso di Deo, ne plus existas questiono pri riklozar ol per « sigli ». E to, « *car la tempo esas proxima* » ; en la printempo 2021, restas 9 yari, ante la glorioza reveno di la Sinioro Deo Iesu-Kristo.

Tamen, la unesma apertado di la « *mikra libro* » komencis pos la dekretado di Dan.8:14, do pos 1843 e 1844 ; car la importanta kompreno pri la temo di la lasta probo di

adventista fido esas debata a la revelaji donita direte da Iesu-Kristo ipsa, o da lua angelo, a nia fratino Ellen.G.White, dum elua ministrario.

Verso 11: " *Ke la nejusta esez ankore nejusta, ke la malpura malpuresez ankore; e ke la justa praktikez ankore justeso, e ke la sankta sanktesez ankore.* "

Unesma lektado, ca verso konfirmas l'eniro en apliko di la dekreto di Dan.8:14. La separo di l'adventisti selektita da Deo inter 1843 e 1844 konfirmas la mesajo di "*Sardes* » ube on trovas la protestanti « *vivanta* » ma « *mortinta* » e « *despureta* » spirale, e la pioniri adventisti « *indigna di la blankeso* » vokita en ca verseto « *yusteso e sanktigo* ». Ma l'aperturo di la « *mikra libro* » esas progresiva quale « *la voyo di la yusto qua iras kreskanta quale la lumo di la dio, de l'auroro til lua zenito* ». E la pioniri adventisti ignoris ke probo di fido esis tamizonta li inter 1991 e 1994 quale la studio di la « 5ma *trompeto* » revelis a ni. Subite altra lekti di ca verseto divenas posibla.

La tempo di la sigluro esas preske finita, nam ni lektas en Apok.7:3 : « *Ne damnoz la tero, nek la maro, nek la arbori, til ke ni markizas per sigilo la frunto di la servisti di nia Deo.* » Ube on mustas pozicionar la permiso por nocar la tero, la maro, e l'arbori? Du posibilesi existas. Ante la « *sisesma trumpeto* » o ante la « *sep lasta plaji* » ? La « *sisesma trumpeto* » konsistanta en sisima admona puniso donita da Deo a terala pekanti, a me semblas logika en ica kazo, selektar la duesma posibligo. Nam la « *sep lasta plaji di la kolero di Deo* » vere havas kom skopo, « *la tero* » protestanta e « *la maro* » katolika. Konsiderez ke la destrukti facita da la « *sisesma trumpeto* » ne impedas, ma favorizas la konverso di la elektiti vokita rekompensita per la sango di Iesu-Kristo.

Do, pos la « *sisesma trumpeto* » e juste ante la « *sep lasta plaji* », e ye la horo di la ceso di la siglago qua markas la fino di la tempo di gracio kolektiva ed individua, ke ni povas ankore pozicionar la vorti di ca verseto : « *Ke ta qua esas nejusta restez nejusta, ke ta qua esas polutita polutesez ankore ; e ke la justa praktikez justeso, e ke ta qua esas santa santigesez ankore.* » Singlu povos hike konstatar la maniero en qua la Spirito konfirmas en ca verseto la bona tradukuro quan me prezentis por la fundamentala verseto « adventista » qua esas Daniel 8:14 : « … *la santeso justifikos su* ». La vorti « *justeso* e *santa* » esas forte apogata e do konfirmita da Deo. Ta mesajo do anticipas la horo di la fino di la tempo di graco, ma altra expliko esas la sequanta. Arivante a la fino dil libro, l'Esprito cizas la tempo ube la libro totale deskriptita divenas la « *mikra libro apertita* » e de ta momento, lua acepto o lua refuzo facos la diferajo inter « *ta qua esas justa e ta qua polutas su* » e nia Sinioro invitas « *la santo por santigar su itere* ». Me memorigas ankore ke la « *polureso* » esis atribuata a Protestantismo en la mesajo di « *Sardes* ». La Spirito cencas per lua paroli ica protestantismo e l'adventismo institucional qua partigas lua maledikto depos 1994, dato kande ol joinsis ol enirante l'uniono ekumenikal. L'acepto di la mesajo deskriptita en ca libro do « *itere*, ma la lasta, *facar la diferajo inter ta qua servas Deo e ta qua ne servas Ilu* » segun Mal.3:18.

Me rezumas do la lecioni de ca verseto. Unesme, ol konfirmas l'adventista separo de protestantismo inter 1843 e 1844. Due, ol aplikas su kontre l'oficala adventismo qua retrovenas en la protestanta ed ekumenika alianco pos 1994. E me propozas triesma lektado qua aplikos su ye la fino di la tempo di graco en 2029 ante la retroveno di Iesu-Kristo fixita por la komenco di la printempo qua venas ante la 3ma di aprilo di Pasko 2030.

Restas a ni pos ta expliki, komprenar ke la kauzo di la falo di l'institucional adventismo, qua duktas ol esar "*vomi*" da Iesu-Kristo en lua mesajo adresita a Laodicea, esas min la rifuzo kredar lua reveno por 1994, kam la rifuzo konsiderar la aporto di lumo veninta por lumizar la vera tradukuro di Daniel 8:14; lumo demonstrita nedisputeble per l'originala Hebrea bibla texto ipsa. Ta peko ne povis esar kondamnita da la Deo di yusteso qua ne tenas la kulpozo por senkulpa.

Verso 12 : « *Videz, me venas* ***quik****, e mea rekompenso esas kun me, por donar a singulu segun lua verko* ».

En 9 yari, Iesos revenos en nedeskrivebla divina glorio. En Apok.16 til 20, Deo revelis a ni la naturo di sua rekompenso rezervita por la rebela pekanti katolika, protestanta e adventista, neyusta e netolerema. Il anke montris a ni la parto rezervita por sua elektita adventisti qui restis fidela e honoras lua profetala vorto e lua santa sepesma-dia sabato, en Apok.7, 14, 21 e 22. « *La rekompenco* » iras « *donar a singlu segun lua verko* », quo lasas poke spaco por kulpozi por justifikar su an Kristo. La vorti di auto-justifo divenas neutila, nam tiam esos tro tarde por chanjar la erori di pasinta elekti.

Verso 13 : « *Me esas l'alfa e l'omega, l'unesma e la lasta, la komenco e la fino.* »

To quo havas komenco anke havas fino. Ta principo aplikesas a la duro di la terala tempo previdita da Deo por lua selekto di elektiti. Inter l'alfa e l'omega, 6000 yari pasos. En la yaro 30, ye la 3ma di aprilo, la volonta expiacala morto di Iesu-Kristo markizis anke la alfa tempo di la kristana alianco di 2000 yari; la printempo 2030 sonoros en povo lua omega tempo.

Ma l'alpha, esas anke 1844 kun lua oméga 1994. E fine, l'alpha esas por me e la lasta elektiti, 1995 kun oméga, 2030.

Verso 14: « *Felica ti qui gardas lua imperi* (e ne ~~*lavas sua robo*~~), *por havar yuro a l'arboro di vivo, ed enirar tra la pordi en la urbo!*»

La duesma formo di la «*granda tribulo* » esas avan ni kun lua korelato di morti en multitudi. Do, divenas urjanta obtenar la protekto e helpo de Deo per Iesu-Kristo. Quale l' imajo sugestas, la pekinto mustas « *gardar lua komandi* **» ; ti di Deo e ti di Iesu, «** ***l'agno di Deo*** **» quo signifikas ke lu mustas renuncar a omna formi quin peko povas prenar.** La vualita tradukuro di ca verseto konservita en nuna Bibli esas pro la Romana katolikismo direktita de la Vatikano. La altra manuskripti, la maxim anciena, e do plu fidela, propozas : « *Felica ti qui gardas lua komandi* ». E kam la peko esas la transgreso di la lego, la mesajo esas distordita e remplasas la necesa e vitala obado per la simpla aserto di Kristana aparteno. A qua profitas la krimino? A ti qui kombatos la Sabato til la glorioza reveno di Iesu-Kristo. La vera mesajo rezumesas tale : « Felica qua obeas sua Kreinto ». Ca mesajo nur ripetas to quo esas citita en Apokalipso 12:17 e 14:12, nome : « *ti qui gardas la komandi di Deo e la fido di Iesu* ». To esas la destinatari di la lasta mesajo sendita da Iesu. Ta qua judikas la rezulto obtenita esas Iesu-Kristo ipsa, e lua exijo esas segun la suferi suportata en lua martireso. La rekompenso di la elektiti selektita esos tre granda; li obtenos nemortiveso, ed eniros la eterna vivo per la adventista voyo simbolizita per la « *dek-e-du pordi* » di la simboliko « *nova Ierusalem*».

Verso 15 : « *Extere la hundi, la magiisti, la necasta, la mortigisti, la idolani, e irgu qua amas e praktikas la mentio!*»

Qui esas li quin Jesus nomizas tale? Ta akuzo maskita koncernas tota la kristana fido qua apostaziis; la katolika fido, la multaforma protestanta fido inkluzanta la adventista fido qua eniris lua alianco depos 1994; la adventista fido tante riche benedikita da ilu ye la komenco di lua existo, ed ankore plu koncerne lua lasta reprezentanti koaktita a disidenteso. La « *hundi* » esas la pagani ma anke, e precipue, ti qui pretendas esar lua frati **e trahizas lu**. Ta termino « *hundi* » esas paradoxale por la nuna westala homi la simbolo di animalo konsiderata kom fideleso, ma por la orientani la imajo mem di abominaco. E hike, Iesus kontestas mem lia homala naturo e konsideras li kom nedelicata animali. La altra termini konfirmas ica judiko. Iesus konfirmas la vorti dicita en Apok.21:8 e hike, l'adiciono di la termino « *hundi* » expresas lua personala judiko. Pos la sublima demonstro di amo quan il donis a la homi, nulo esas plu teroriganta kam esar trahizita da ti qui pretendas esar lua sequanti e partoprenanti di lua sakrifiko.

Posee, Jesus traktas li kom « *magiciani* » pro lia komerco kun mala angeli, la spiritismo, qua seduktis unesme la katolika kredo per l'aparaji di la « Virgino Maria », biblie

neposibla. Ma la miraklos facita da demoni esas simila a quo facis la « *magiciani* » di Faraono avan Moises ed Aaron.

Nominante li, « *nepudori* », Jesus kondamnas la liberigo di mori ma precipue la religiala alianci kontre-naturo qui realigesas da la protestanta eklezii kun la katolika fido denuncata da la profeti di Deo kom servisto di diablo. Li riproduktas, « en filiini », « *la nepudoreso* » di lia « *patrino prostitucino Babilon la Granda,*» denuncata en Apok.17:5.

La apostati esas anke « *ocidanti* » qui preparas su por mortigar l'elektiti di Jesus se il ne intervenus por impedar lo per lua glorioza arivo.

Li esas « *idolatri* » pro ke li donas plu granda intereso a la materiala vivo kam a la spiritala vivo. Li restas indiferenta kande Deo propozas a li lua lumo, quan li senhonte refuzas per diablizar lua vera senditi.

E por finar ica verseto, ilu precizas : « *e irgu qua amas e praktikas la mentio!* » Per to, ilu denuncas ti, di qui naturo esas atachita a la mentio, til ke li esas tote nesentiva a la vereso. Onu dicis pri gusti e koloro ke li ne diskutesas; same esas pri l'amoro di la vereso o di la mentio. Ma por lua eterneso, Deu selektas, exkluzive, inter lua kreuri, quin la homala riprodukto suscitas, ti qui havas ica amoro di la vereso.

La finala bilanco di la plano di salvo desegnita da Deo esas teroriganta. Forsajesis, sucese, l'antediluviana pekanti obstinata nerepentanta, l'anciana juda alianco nekredanta, l'abomininda roma papala katolika kredo, l'idolatatra ortodoxa kredo, la protestanta kredo kun kalvinista karaktero, e fine, l'institucionala adventista kredo, lasta viktimo di l'espirito di la tradiciono quan la precedenti omna egalemante privilejizis.

La mesajo « adventista » havis fatala konsequi, unesme, por la Judi, qui falis pro lia refuzo kredar **l'unesma arivo** di la Mesio anuncita en Dan.9:24 til 27. Duesme, la Kristani forjetita da Iesu qui partigas omna kulpo di atestar indiferenteso pri la lasta mesajo « adventista » qua anuncas **lua duesma arivo**. Lia manko di amo por lua vereso esas fatala a li. En 2020, ta granda oficala religii omna partigas ica terorinda mesajo quan Iesu adresis en 1843 a la protestantismo di ta epoko « *Sardes* » en Apo.3:1 : « *Tu semblas vivanta, ma tu esas mortinta* ».

Verso 16 : « *Me, Iesu, sendis Mea angelo por atestar ica kozi en la Eklezii. Me esas la brancho e la decendanto di David, la brilanta stelo di la matino.*»

Iesu sendis sua angelo Gabriel a Johan, e tra Johan a ni, sua fidela servisti di la lasta dii. Nam, nur hodie ta mesajo tote deskriptita permisas a ni komprenar la mesaji quin Ilu adresas a sua servisti e dicipuli di la sep epoki o sep Asembli. Iesu levas la dubito pri sua simbolala menciono di Apo.5 : « *la decendanto e la posteularo di David* ». Il adjuntas : « *la brilanta matinala stelo* ». Ta stelo esas la suno, ma Il identifikas su nur kom simbolo. Nam, nekonscie, sincera enti qui amas Iesu-Kristo pro lua sakrifiko honorizas nia suno, ta astro deifikita da la pagani. Se multa ne konscias pri to, multitudi, mem informita pri la temo, ne esas preta, nek kapabla komprenar la graveso di ta idolatra pagana ago. Hom mustas obliviar su, por pozar su en la loko di Deo, qua sentas la kozi tre diferante pro ke lua spirito sequis dum preske 6000 yari ja l'agi dil homi. Il identifikas singla ago por quo ol reprezentas vere; quo ne esas la kazo di homi, di qui la kurta vivo prizas ante omno saturar sua deziro, precipue karnala e terala, ma to esas anke la kazo di ti qui esas spiritala e tre religioza e qui restas blokita pro respekto a la tradicioni di la patruli.

Ye la fino di la mesajo di *Tiatira*, l'Espirito dicis a « *ta qua vinkos* » : « *Ed me donos a lu la matinala stelo* ». Hike Jesus prezentas su ipsa kom « *la matinala stelo* ». Do la vinkanto obtenos Jesus e kun lu tota lumo di la vivo qua havas en lu sua fonto. La memorigo di ca termino sugestas tota atento di la vera lasta « adventisti » pri ca versi de 1 Pet.2:19-20-21 : « *E ni konsideras la profetala vorto tam plu certa, a qua vu agas bone atencar, quale lampo qua brilas en obskura loko, til ke la dio aparos e la matinala stelo leveskos en vua kordii; savante unesme ipsa ke nula profetajo de la Skripturo povas esar objekto di partikulara*

interpretado, nam ne per homala volo profetajo iam esis portita, ma homi parolis de la parto di Deo, movita da la Santa Spirito.» On ne povas dicar plu bone. Pos audir ta vorti, l'elektito transformas li en verki konsiderata da Iesu-Kristo.

Verso 17 : « *E la Spiritu e la spozino dicas : Venu. E ke ta qua audas dicas : Venu. E ke ta qua durstas venez; ke ta qua volas, prenez de l'aquo di vivo, gratuita.*».

De la komenco di lua terala ministrado, Jesus lançasica voko : « *Venez* ». Ma perprenante l'imajo di la « *durstas* », il savas ke ta qua ne havas « *durstas* » ne venos drinkar. Lua voko esos audata, nur, da ti qui havas « *durstas* » di ca eterna vivo quan lua perfekta justeso propozas a ni per lua sola gracio, quale duesma chanco. Jesus sole pagis la preco; do Ilu ofras ol « ***gratuite*** ». Nula « indulgenco » katolika o divina permisas obtenar ol per pekunio. Ca universala voko preparas asemblo di elektiti de omna nacioni e origini. La voko « *Venez* » divenas la klefo di ca grupo di elektiti, quan la probo di fido di lasta dii kreos. Ma, li vivos la probo dispersita sur la tero e nur asemblesos kande Jesus-Kristo revenos en lua glorio por levar li de la tero di peko.

Verso 18 : « *Me deklaras ad irgu qua audas la vorti di la profetajo di ca libro : Se ulu adjuntas irgo, Deo frapar lu per la plagi deskriptita en ca libro ;*»

L'Apokalipso ne esas ordinara biblibro. Ol esas divin-eskriptita verko kodizita en bibla linguo, qua povas esar rekonebla da ti qui exploras la tota Biblo de komenco til fino. Expresioni divenas familiara per iterata lekti. E la « bibla konkordanci » permisas trovar analoga expresioni. Ma precize, pro ke lua kodexo esas tre preciza, la tradukanti e transkriptanti esas avertita : «*Se ulu adjuntas ulo, Deo frapos lu per la plagi deskriptita en ca libro* ».

Verso 19 : « *e se ulu forprenas ulo de la vorti di la libro di ca profetajo, Deo forprenos lua parto de l'arboro di vivo e de la santa urbo, deskriptita en ca libro.*»

Pro la sama motivi, Deo minacas ta qua «*forprenas ulo de la vorti di la libro di ca profetajo* ». Ta qua prenos ca risko anke esas avertita : « *Deo forprenos lua parto de l'arboro di vivo e de la santa urbo, deskriptita en ca libro* ». La chanji trovita do havos teroriganta konsequi por ti qui facis oli.

Me atencigas tu pri ca leciono. Se la modifo di ca kodexita nekomprenebla libro punisesas da Iesu-Kristo per ca du rigoroza manieri, quo eventos por ta qua forjetos lua mesajo dekodita perfekte komprenebla?

Deo havas bona racioni por prezentar klare ca averto, nam ca Revelaciono, di qua la vorti esas selektita da lu, esas samvalora kam la texto di lua "dek imperi" "gravurita per lua fingro sur stona tabuli". Nun, en Dan.7:25, lu profetizis ke lua "*lego*" rejala esus "*chanjita*" same kam la "*tempo*". L'ago facesis, quale ni vidis, da la Romana autoritato sucesive imperala en 321, pose papala, en 538. Ca ago quan lu judikis "*aroganta* » punisos per morto, e Deo exhortas ni ne ripetar, pri la profetio, ica tipo de kulpo quan Il kondamnas ferme.

La verko di Deo restas lua verko irge en qua tempo ol realigesas. La dechifro di lua profetio esas neposibla sen lua direktado. To signifikas ke la dechifrita verko havas la sama valoro kam la chifrita. Do konsciez ke ica verko, en qua la penso di Deo revelesas klare, esas tre alta « *santeso* ». Ol konsistas la lasta « *atestajo di Jesus* » qua Deo adresas a lua lasta servisti adventisti dil sepesma dio disidenta ; e samtempe, kun la praktiko dil vera sabato di saturdio, esas en 2021, la lasta « *santeso justifikita* » programita de l'eniro en apliko dil dekretajo di Dan.8:14 en 1843.

Verso 20 : « *Ta qua atestas ica kozi dicas : Yes, me venas* ***quik****. Amen ! Venez, Sioro Iesu !* »

Pro ke ol kontenas la lasta vorti quan Iesu-Kristo adresis a lua disipuli, ca libro Apokalipso esas tre alta santeso. En ol, ni retrovas l'equivalanto di la tabeli di la lego, gravurita per la fingro di Deo e donita a Moises. Iesu atestas ; qua audacus kontestar ca divina atesto ? Omno esas dicita, omno esas revelita, il ne havas plu quo dicar excepte : « *Yes, me*

*venas **quik*** ». Simpla « *Yes* » qua engajas tota sua divina persono, to signifikas ke lua balda veno esas certa, nam ilu rinovas sua promiso : « *me venas **quik*** » ; « ***quik*** » datizita qua prenas tota sua signifiko : en la printempo 2030. Ed ilu konfirmas sua deklaro per dicar « *Amen* » ; to signifikas : « Vere ».

Qua dicas lore : « *Venez, Sioro Jesus* » ? Segun la verseto 17 di ca chapitro, to esas « *la Spirto e la spozino* ».

Verso 21 : « *Ke la graco di Sioro Jesus esez kun omna santi!* »

Ca lasta verso di l'Apokalipso klozas la libro per mencionar « *la graco di la Sinioro Jesus* ». To esas temo ofte opozita a la lego, ye la komenco di Kristana Asemblo. Ta epoko, la graco esis opozebla a la lego da ti qui refuzis l'ofro di Kristo. La heredajo di la lego da la Judi facis ke li vidis nur la divina yusteso tra ol. Jesus ne volis subtrahir li de l'obedio di la lego ma il venis « ***kompletigar*** » quo la animala sacrifaji profetizabis til lu. Pro to il dicis en Mat.5:17 : « *Ne kredaz ke me venis por abolisar la legi o la profeti; me venis ne por abolisar, ma por **kompletigar*** ».

La maxim astonanta esas audar kristani opozar la legi e la graco. Nam, quale l'apostolo Paulus explikas, la graco havas kom skopo helpar l'homo kompletigar la legi til ke Jesus deklaras en Johan.15:5 : « *Me esas la trunketo, vu esas la brancheti. Ta qua restas en me **e en qua me restas** portas multa frukto, nam sen me vu povas nulo facar* ». De qua kozi pri « *facar* » il parolas e pri qua « *frukto* » esas questiono? Pri obedio a la lego qua lua graco igas posibla per lua helpo en la Santa Spirito.

Esabus dezirinda e salubra ke « *la graco di la Sinioro Jesus esus* », e ke ol povus agar, « *en omni* » ; ma ca verseto deformita expresas nur nerealigebla deziro. Ni deziru ja omni, ke li esez tre multa ; la maxim multa posibla ; nia admirabla Deo, Kreinto e Salvanto meritas ol ; il esas supreme digna. Precizigante « *kun omna santi* », la originala texto levas omna ambigueso ; la graco di la Sinioro povante profitar exkluzive nur a li, ti « *quon ilu santigas per lua vereso* » (Yohanes 17:17). E a ti qui pensas atingar l'eterna vivo uzante la voyo pri qua Iesu-Kristo pretendas, me memorigas ke inter « *voyo* » e « *vivo* », esas la neevitebla « *vereso* », segun Johan 14:6. Malgre la rebeli qui pretendas la beno di ta verseto, de 1843, la gracio di la Sinioro profitas nur a ti qui santigesas per la restauro di lua santa Sabato ye saturdio. Ta ago, kun la atesto di amo por lua « *vereso* » igas l'elektiti santi digna di la gracio pri qua parolesas. Do la gracio ne povas esar dedikita a « omni ». Atencez do a la mala tradukuri trompanta di la Biblo, qui duktas a teroriza finala desiluziono ti qui por sua desfelico apogas su sur oli!

La Revelo divina prezentita en ca verko venis konfirmar la profetala lecioni en la rakonto di Genezo, di qua ni povis rimarkar la vitala importo. Fine di ca verko, me judikas utila memorigar ta precipua lecioni. To justifikas su e me precizigas ankore ke en nia kontempora mondo, la Kristana fido esas masive prezentita sub deformita formo pro la kultala heredajo di Romana katolikismo. La verko exigata da Deo restis en la simpla e logikala stando komprenita da l'unesma apostoli di Iesu-Kristo, ma ca simpleso ofte ignorita divenas, pro sua minoritato-karaktero, komplexa por la ne-iniciiti. Efektive, por identifikar la lasta santi di Iesu-Kristo di la lasta dii e la spiritala strukturo di l'Apokalipso, la dekreturo di Daniel 8:14 esas ne-eceptebla. Ma por identifikar ca dekreturo, la studio di la tota libro di Daniel e la dechifro di lua profeci esas same ne-eceptebla. Kande on komprenas to, l'Apokalipso revelias sua sekreti. Ta necesa studi explikas la desfacileso renkontrita kande on esforcas konvinkar la homo di nia epoko nekredema en Ocidento, e precipue en Francia.

Jesús dicis ke nulu povas venar a lu se ne la Patro qua konduktas lu e lu dicis anke, pri lua elektiti, ke li mustas esar naskita per aquo e per Spirito. Ta du docadi signifikas komplementale ke Deo konocas la spiritala naturo di lua elektiti inter omna lua kreituri. Pro to, singla de li reagos segun ta naturo qua esas propra a lu; do, ta qua havas favora prejudiki pri la sabato ja praktikata da la Judi aceptos sen tro multa desfacilesi la profetal reveli qui

montras lu exijata da Deo depos 1843. Kontree, ta qua havas desfavora prejudiki pri lu, rejektos omna biblikal argumenti prezentita e lu trovos bona racioni por justifikar lua refuzo. Komprenar ta principo protektas ni kontre omna desiluziono pri ti a qui ni prezentas la veritado di Kristo. Revelante la veritado di la divina penso, la profetajo donas tota lua povo a « *l'Evangelio eterna* " ke l'apostoli di Iesu mustas " *docar a la nacioni til la fino dil mondo* ".

La " *bestii* " de l'Apokalipso

Kronologiale e sucese l'enemiki di Deo e di lua elektiti aparis en imajo di " *bestii* ".

La unesma indikas la Romana imperio imajizita per la " *drako kun dek korni e sep kapo portanta diademi* ", en Apok.12:3 ; " *La Nikolaisti* » en Apo.2:6 ; « *la diablo* » en Apo.2:10.

La duesma koncernas la papala katolika Roma imajita per « *la bestio qua acensas de la maro, kun dek korni portanta diademi e sep kapo* » de Apo.13:1 ; « *la trono di Satan* » en Apo.2:13 ; « *la muliero Jezabel* » en Apo.2:20 ; « *la luno tinktita per sango* » en Apo.6:12 ; « *la triimo frapar di la luno* » de la « *quaresma trumpeto* » en Apo.8:12 ; « *la maro* » en Apo.10:2 ; « *la kano simila a vergo* » en Apo.11:1 ; « *la kaudo* » di « *drako* » en Apo.12:4 ; « *la serpento* » en Apo.12:14 ; e « *drako* » di versi 13, 16 e 17 ; « *Babilon la granda* » en Apo.14:8 e 17:5.

La triesma skopo esas l'ateismo revolucionala Franca, reprezentita per la "*bestio qua acensas de l'abismo*" en Apok.11:7; la "*granda tribulo*" en Apok.2:22; la "*quaresma trumpeto*" en Apok.8:12; "*la boko qua glutas la rivero*" qua simbolizas la katolika populo, en Apok.12:16. To koncernas l'unesma formo di la "*duesma desfelico*" mencionita en Apok.11:14. Lua duesma formo plenumos su per la "*sisesma trumpeto*" de Apok.9:13, do, segun Apok.8:13, sub la titulo "*duesma desfelico*", inter la 7ma di marto 2021 e 2029, sub la real aspekto di triesma mondomilito finanta en nukleara milito. La genocido homala qua despopulizas la tero (*l'abismo*) esas la ligilo establita inter « *la quaresma e la sisesma trumpeto* ». La detali pri la developo di ca milito revelesas en Dan.11:40 til 45.

La quaresma « *bestio* » signifikas la protestanta kredo e la katolika kredo, lua aliancano, en la lasta probo di kredo en la terala historio. Ol « *supreniras de la tero* », en Apo.13:11; quo signifikas ke ol esas ipsa, ekirinta de la katolika kredo simbolizita per « *la maro* ». En preske tota majoritato, l'epoko di la Reformo establisis protestanta religio, kun multa aspekti, markita da apostatio, atestanta en la verki di Jean Calvin, militema, harda, kruela e persekutanta karaktero. L'aplikado di la dekretajo di Dan.8:14 kondamnas ol totale de la printempo 1843.

La institucional adventista fido, qua supervivis la protestanta fidala probo di 1843-1844, retroiris e rivenis a la stando di protestanta fido e lua divina maledikto depos autuno 1994; pro la oficala rejekto di la profetala lumo revelita en ca verko de 1991. Ta spiritala morto di la institucional formo esas profetizita en Apok.3:16: «*me vomos tu de mea boko* ».

La lasta plenigo di la profetaji esas ante ni, e la fido di singlu esos probata. La Sinioro Iesu-Kristo agnoskos, inter omna homi, ti qui apartenas a lu, to esas, ti qui akceptas lua vitala revelaci frukto di la divina amo, kun joyo e fidela gratitudo.

Ye la horo di la lasta selekto, la elektiti distingesos per la fakto ke li savos pro quo la falinti falas, la Divina Revelaco tale facos la diferajo inter la salviti e la perditi a qui de l'epoko apostolala « *Efeso* », en Apo.2:5, Deo dicis : « *memorez do de ube tu falis* » ; ed en 1843, en l'epoko « *Sardes* », ilu anke dicis a la protestanti, en Apo.3:3 : « *memorez quale tu recevis ed audis ; e gardez e repentez* » ; ico til la falinta adventisti depos 1994, qui, quankam observanti di sabato, recevas de Iesu, ca mesajo de Apo.3:19 : « *Me riprezas e punisas omni qui me amas; do esez fervoroza e repentez vu* ».

Preparante ca Profetala Revelajo, la Kreinto Deo, renkontrita en la persono di Iesu-Kristo, donis a su la skopo permisar a lua elektiti identigar klare lia enemiki; la kozo facesis e la skopo di Deo atingesis. Tante spiritale richigita, lua Elektita divenas « *la Espozo preparita*

por la repasto di Nupti di l'Agno ». Ilu « *vestizita per blanka lineo delikata, qui esas la justa verki di la santi* » en Apok.19:7. Tu qua konocis la kontenajo di ca verko, se tu havas la chanco e la benediko esar de lia nombro, « *preparez vu por la renkontro di vua Deo* » (Amos 4:12), en lua vereso!

Dum la dechifro di la misterioza profecii di Daniel ed Apokalipso esas totale efektigita e la tempo di la vera retroveno di Kristo esas nun konocata da ni, ica questiono di Jesus-Kristo citita en Lukas 18:8 lasas suspensar dubeto kelke angoriganta : « *Me dicas a vu, Ilu rapide judikos li*. ***Ma, kande la Filio dil homo venos, ka Ilu trovos la fido sur la tero?*** ». Nam l'abundeso di intelektala savo pri la verajo ne povas kompensar la febleso di la qualitato di ta kredajo. La homaro qua konfrontesos a la reveno di Iesu-Kristo developis su en klimato favoroza a omna formi di egoismo forte enkurajigita. La suceso individuala divenis la skopo atingenda ye irga preco, mem se per presar sua proxenu, e to dum longa tempo di mondala paco dum plu kam 70 yari. Kande on savas ke la valori del cielo propozita da Iesu-Kristo esas en absoluta opozo a ca normo di nia epoko, lua questiono aparas tragike justifikata, nam ol povas koncernar homi qui kredis su « elektita », ma restos por lia desfeliceso nur « vokita » ; pro ke Iesu ne trovos che li la qualitato di la kredajo exaktata por esar digna di lua gracio.

La litero ocidas ma la Spirito vivigas

Ca lasta chapitro kompletigas la dechifro di la Revelo Apokalipso. Efektive, me jus prezentis la bibla kodexi qui permisas identifikar la simboli quin Deo uzas en lua profecii, ma dum ke lia skopo esas revelar lua exijo pri la retroveno di la sabato de 1843-1844, la vorto sabato ne aparas unafoye en ca profetala texti de Daniel o Apokalipso. Ol esas sempre sugestata ma ne klare citita. La motivo por ne nomar ol klare esas ke la praktiko di la sabato esas bazala normaleso di la apostolala kristana fido, nam omnu povas konstatar ke la temo di la sabato neniam esis temo di kontroversi inter la Judi e l'unesma apostoli, disipli di Iesu-Kristo. Tamen, la diablo ne cesis atakar ol, instigante, unesme la Judi "suligar ol", pose duesme la Kristani, per "ignorar ol" totale. Por atingar ca rezulto, il inspiris falsa tradukuri di l'originala texti qui mencionis ol. Do, ca prezento di la divina vero ne esus kompleta sen la denunco di ca odioza misagi, di qui la viktimi esas, unesme, Deo en Iesu-Kristo, pose ti a qui lua expiacala morto povus ofrar la eterna vivo.

Me afirmas, ante Deo, ke ne existas en la skribaji di la anciena e nova kontrato, to esas, la tota Biblo, **nula** verso qua docas chanjo di la stando di la sabato en la quaresma de lua dek imperi; pluse, sanktigita da Deo, de la komenco di lua kreo di nia terala mondo.

De la protestanta apostateco pro la apliko di la dekretajo di Daniel 8:14, dum la printempo 1843 til nun, la lektado di la Biblo mortigas. Me precizigas, ne la Biblo volante mortigas, esas l'uzo qua facesas de ol de erori di tradukuri qui aparas en la tradukita versioni di l'originala texti « *Hebrea e Greka* » ; ma esas precipue anke problemo pro misa interpretadi. Deo ipsa konfirmas la kozo, per imajo, en Apo.9:11 : « *Li havis super li quale rejo l'angulo di l'abismo, nomizita en Hebrea Abaddon, ed en Greka Apollyon* ». Me memorigas hike la mesho celata en ca verseto : « *Abaddon ed Apollyon* » signifikas, « *en Hebrea ed en Greka* » : Destruktanto. « *L'angulo di l'abismo* » destruktas la fido uzante la « *dua testi* » biblicala de Apo.11:3.

Anke, de 1843, la falsa kredanti komisis du erori en lia lektado di la historiala atesto di la Biblo. La unesma es donar plu granda importo a la nasko di Iesu-Kristo kam a lua morto, e la duesma plufortigas ca eroro, donante plu granda importo a lua rivivesko kam a lua morto.

Ica duopla eroro atestas kontre li, nam la demonstro di l'amo di Deo por lua kreituri dependas precipue de lua voluntara decido donar, en Kristo, lua vivo por la rekompro di lua elektiti. Donar la prioritato a la rivivesko di Iesu signifikas distordar la salvoprojeto di Deo, e to portas por la kulpozi la konsequo di separar su de Il e ruptar lua santa, justa e bona pakto. La vinko di Kristo dependas de lua acepto di la morto, lua rivivesko esas nur la felica e justa konsequo di lua divina perfekteso.

Koloseani 2:16-17 : « *Nulu do ne judikez vu pri manjajo o drinkajo, o pri festo, novaluno, o sabati : ol esis l'ombro di futura kozi, ma la korpo esas en Kristo.*»

Ica verseto ofte uzesas por justifikar la ceso di la praktiko di « *sabato* » semanala. Du racioni kondamnas ica selekto. L'unesma esas ke l'expreso « *sabati* » signifikas « *la sabati* » okazigita da la « *festivali* » religiala yarala ordenita da Deo en Levitiko 23. Temas pri « *sabati* » movanta qui pozas su ye la komenco e kelkafoye ye la fino di la tempo di la « *festivali* » religiala. Li esas mencionita per l'expreso « *vu ne facos irga servala laboro en ta dio* ». Li havas nula relato kun la « *la sabato* » semanala, ecepte lia nomo « *sabato* » qua signifikas « cesar, repozar » e qua unesmafoye aparas en Gen.2:2 : « *Deo repozis* ». On mustas anke remarkar ke la vorto « *sabato* » citita en la Hebrea texto di la quaresma komando ne aparas en la tradukuro L.Segond qua nomizas ol, sole, per la nomo « *dio di repozo* » o « *sepesma dio* ». Tamen ol riprezas sua radiko de la verbo citita en Gen.2:2 : « *la repozo* » o « *la sabato* » qua esas klare nomizita en la versiono J.N.Darby di la Biblo.

La duesma motivo esas la sequanta : Paul dicis pri « *de festi e sabbati* » ke li esas « *ombri di futurajo* » to esas, aferi qui profecias realajo qua venis o venos. Supozante ke la « *sabbato di la sepesma dio* » esas koncernata en ca verseto, restas « *ombro venonta* » til l'arivo di la sepesma yarmilo qua ol profecias. La morto di Iesu-Kristo revelis la senco di la « *sabato di la sepesma dio* » qua profecias, pro lua vinko super peko e morto, la « *mil yari* » cielala dum qui lua elektiti judikos la mortinti terala e cielala falinta.

En ca verseto, « *la festi, la nova luni* » e lia « *sabati* » esis ligita a l'existo di la nacionala formo di l'anciana alianco di Israel. Per establisar, per lua morto, la nova alianco, Iesu-Kristo igis ca profetajaji neutila; li devis cesar e desaparar quale « *ombro* » qua efacas ante la realeso di lua terala ministerio plenumita. Dum ke la « sabato » semanala expektas, ol, la veno di la sepesma mil-yaro por renkontrar lua profetita realeso e perdar lua utileso.

Paule citas anke « *manjar e drinkar* ». Kom fidela servisto, il savas ke Deo expresis su pri ca kozi en Levitiko 11 e Deuteronomio 14 ube Il preskriptas la permesata pura nutraji e la interdiktita nepura. La paroli di Paule ne intencas kontestar ta divina ordoni ma nur homala opinioni (*ke nulu…*) expresita pri ca temo quan il developos en Romani 14 e 1 Kor.8 ube lua penso aparas plu klare. La temo koncernas la nutraji sakrifikita a l'idoli e falsa deaji. Il memorigas a l'elektiti qui formacas la spiritala Izrael di Deo, lia devi vers Il, dicante en 1 Kor.10:31 : « *Do, sive vu manjas, sive vu drinkas, sive vu facas irgo altra, facas omno por la glorio di Deo* ». Kad Deo glorifiesas da ti qui ignoras e desprizas lua revelita ordoni pri ca temi?

Esas Jakobo, la fratulo di Jesus qua parolas en la nomo dil apostoli**pri la cirkumcido**, en Ago 15:19-20-21 : «*Pro to me opinias ne trublar ta de la nacioni qui turnas su ad Deo, ma skribar a li ke li abstenu de la poluturi dil idolatri, e de la forniko, e de la sufokajo, e de la sango; nam Moseo, de l'antiqua generacii, havas en omna urbo ti qui predikas lu, lektata en la sinagogi**omna sabato*** ».

Ofte uzata por justifikar la libereso di la pagan konvertiti pri la sabato, ta versi kontree konsistas la maxim bona pruvo di lua praktiko stimulata e docata da l'apostoli. Fakte, Jakobo judikas ke ne esas necesa impozar a li la cirkumcido ed ilu rezumas l'essentiala principi, nam

la profunda religiala instrukteso esos prezentata a li kande li iros «***omn sabato*** » en la juda sinagogi di lia loki.

Altra pretexto uzata por justifikar la ceso di la klasifikado pura e nepura di nutraji: la vizio donita a Petro en Agoj 10. Lua expliko developesas en Agoj 11 ube lu identifikas la « nepura animali » de la vizo kun la « homi » pagana qui venis pregante lu irar a la Romana centuriono « Kornelio ». En ca vizio, Deo reprezentas la nepura naturo di pagani qui ne servas Il e servas falsa deaji. Tamen la morto e rivivesko di Iesu-Kristo portas granda chanjo por li, nam la pordo di graco apertesas a li per la fido a l'expiaco-sacrifiko di Iesu-Kristo. Per ca vizio Deo instruas a Petro ica novajo. Do, la klasifikado pura e nepura establita da Deo, en Levitiko 11, duras e prolongesas til la fino dil mondo. Ecepte ke, de 1843, kun la dekretajo di Dan.8:14, la nutrado di homi riasumas la normo di la «*sanktigo* » originale establita ed ordonita en Gen.1:29 : « *E Deo dicis : Videz, me donis a vi omna planto portanta semino, qua esas sur la vizajo di omna tero, ed omna arboro en qua esas frukto di arboro, portanta semino ; to esos a vi por nutrivo* ».

Iesus donis sua vivo en fizikala e mentala tormento por salvar sua elektiti. Ne dubitez pri la tre alta nivelo di santeso qua ta pasiono-morto postulas en retorno de ta quan lu salvas. Vere !

La tera tempo di Iesu-Kristo

La sabata perlo di la 20ma di marto 2021

De la komenco di mea ministro, me esis konvinkita, e me kantis, ke "Iesu naskis en la printempo". En ca sabato di la 20ma di marto 2021, la printempa equinoxo eventis ye 10h 37min komence di spiritala kunveno. La Spirito duktis me lore serchar la pruvi pri to quo til lore esis nur simpla konvinko di fido. Juda kalendario permisis a ni lokizar la momento di la printempa equinoxo di la yaro -6 ante nia oficala kristana datigo di la nasko di nia Salvanto, ye la "sabato" di la 21ma di marto.

Pro quo la yaro – 6 ?

Pro ke nia oficala datizo di la nasko di Iesu Kristo esis konstruktita sur du erori. Ol esis nur en la 6ma yarcento di nia ero, ke la katolika monako Dionisio la mikra penisis establisar kalendario. Pro manko di biblikala o historiala precizeso, ilu pozis ta nasko ye la dato di la morto di rejo Herod qua ilu pozis en 753 de la fondo di Roma. De lore la historiisti konfirmis eroro di 4 yari en lua kalkulo; quo pozas la morto di Herod en 749 de la fondo di Roma. Ma, Iesu naskis ante la morto di Herod e Mat.2:16 donas a ni precizeso qua indikas « *du yari* » la evo di Iesu dum la momento di la « masakro di l'infanti » ordonita da la rejo Herod kolera, pro ke il sufris e sentis la morto qua forprenos lu de la plezuri di la povo. La detalo esas

importanta, nam la texto precizigas, « *du yari, segun la dato di qua il sorgeme informis su che la magi* ». Adjuntita a la quar yari di la preirora eroro, la yaro – 6, o 747 de la fondo di Roma, esas establisita biblie.

La printempa equinoxo di la yaro – 6

Falinta sur sabato, en ta yaro – 6, la Biblo instruas ke angelo prezentis su a « *bergeri qui surveilis sua trupi* ». La sabato interdiktas komerco ma ne la gardo e sorgado di animali ; Jesus konfirmis to per dicar : « *qua inter vu, se lu havas mutono qua falas en foso, ne venos por liberigar ol, mem en sabato-dio ?* ». Do per angelo, la nasko di la « *Bona Bergero* », salvanto e gvidanto di homala mutoni anoncesis, unesme, a homala pastor-gardisti di animala mutoni. L'anglo precizigis : « *... car hodie, en la urbo di David, naskis por vu salvanto, qua esas Kristo, la Sinioro* ». Ta « *hodie* » esis do la dio di sabato e l'anunco facesis nokte, la nasko di Jesus eventis inter 18 kloki, komenco di sabato, e la nokta horo di l'anunco facita da l'anjelio a la pastoruli. Ni mustas nun establisar la preciza horo o, en la horala kadro di Israel, l'equinoxo di printempo di la yaro – 6 esis plenumita. Ma to ne esas ankore posibla, nam ni ne havas ula informo pri ta epoko.

La nasko di Iesus en sabato-dio igas la divina salvanta projeto lumoza e perfekte logika. Iesu deklaris esar il, la « *Filo die l'Homo* », « *la Mastro di la sabato* ». Car la sabato esas provizora ed olua utileso duras til la dio di lua duesma arivo, ica-foye potenta e glorioza. Iesu donas a la sabato tota lua signifiko nam ol profecias la ripozo di la sepesma yarmilo ganita por lua sola elektiti per lua vinko super peko e super morto.

Por markizar lua eniro en l'adulteso, evante « dek-e-du yari », Iesu intervenas spirale che la religiozi quin ilu questionas pri la Mesio anuncita en la santa Skrituri. Separita de lua genitori qui serchas ilu dum tri dii, ilu atestas pri lua divina nedependo e lua konscio pri lua misio favore la terala homi.

Pose venas la tempo di lua terala e oficala ministrado. La docado di Daniel 9:27 prezentesas sub la formo di "*pakto*" d*'* "*una semano*" qua simbolikas sep yari inter l'autuno 26 e l'autuno 33. Inter ca du autuni, en centrala poziciono, esas la printempo e la festo di Pasko di la yaro 30 ube, ye 15 kloki, "meze di la semano" paskala, la merkurdio 3ma di aprilo 30, Iesu-Kristo facis "*cesar la sakrifiko e l'ofro* » animala ceremonii Hebrea, ofrante sua vivo por expiacar la pekaji di sua sola elektiti. En la dio di lua morto, Iesu evis 35 yari e 13 dii. Mortanta vinkoze super peko e super morto, Iesu povis livrar sua spirito a Deo, dicante: « *Omno esas facita* ». Lua vinko super morto esis pose konfirmita da sua rivivesko. Ilu do akompanis ed instruktis sua apostoli e disipli til ke, sub lia regardi, ilu acendis a cielo ante la festo di Pentekosto, segun la atesto donita en Ago 1:1 til 11. Ma l'angeli preparis en ta okaziono l'anunco di lua glorioza retroveno, dicante: « *Galileala homuli, pro quo vi standas hike, regardante ad la cielo?**Ica Iesu**, qua esis elevita de vi aden la cielo,**venos**__**sam-maniere**__ **quale vi vidis ilu iranta aden la cielo*** ». Ye Pentekosto, ilu komencis sua cielala ministerio di « Santa Spirito » qua permisas a lu agar til la fino dil mondo, samatempe, en la spirito di singla de lua elektiti dispersita sur la tero. To esas lore ke lua nomo profetizita en Esa.7:14, 8:8 e Matt.1:23, « *Emmanuel* » qua signifikas, « Deo kun ni », prenas, ankore plu, sua vera signifiko.

La precizigaji en ica dokumento esas rekompensi quin Iesu donas a lua elektiti kom signo di apreco por lia demonstro di fide. Tale la dato di lua morto permisas a ni savar e partajar kun il la dato di lua finala glorioza reveno, programizita por l'unesma dio di la printempo en la yaro 2030; nome, 2000 yari pos la printempo di lua krucumo ye la 3ma di aprilo 30.

Santeso e santigo

La santeso e la santigo estas nedispartigebla e kondicioni di la salvo ofrita da Deo en Iesu-Kristo. Paulus memorigas en Heb.12:14 : « *Serchaz la paco kun omni, e la santigo, sen qua nulu vidus la Sinioro* ».

Ta divina koncepto di « **santigo** » mustas perfekte komprenesar nam ol koncernas « omno qua apartenas a Deo » e quale omna proprietanti, il ne lasas su desposesar sen konsequi por ti qui audacas facar ol. Nun, ne necesas enumerar e establisar la listo di kozi qui apartenas a il; Kreinto di la vivo e omno quan ol kontenas, omno apartenas a il. Il do havas yuro di vivo e morto sur omna sua vivanta kreituri. Tamen lasante a omni, la yuro di vivar kun il o mortar sen il, sua elektiti rejoinas il per libera e voluntala selekto por apartener a il eternale. Ta rikoncilio kun il facas de sua elektiti lua proprieto. Ti quin il akceptas e agnoskas eniras en lua koncepto di **santigo** qua koncernis ja omna legi a qui la vivo sur tero esas submisita. La santigo do konsistas en aceptar submisar su a la fizikala e morala legi establita, e do aprobita, da Deo. Esas pro ca duobla titulo, ke la sabato e la dek imperi expresas konkretige ca divina santigo di qua la transgreso exigos la morto dil Mesio Iesu.

Ta koncepto di la santigo esas tante fundamentala ke Deo trovis bona definar ol ye la komenco dil Biblo en Gen.2:3, per santigar la sepesma dio. Do ne esas surprizanta ke ta numero sep divenas lua "rejala sigilo" en tota la Biblo e plu specale en Apok.7:2: "*E me vidis altra angelo, qua acensis de la flanko di la* ***sunlevo****, e qua tenis* ***la sigilo di la vivanta Deo****; il kriis per forta voco a la quar angeli a qui esis donita facar malajo a la tero ed a la maro, ed il dicis* : ». Ti, qui havas oreli por audar la sugesto di la subtila Spirito di Deo, remarkis ke ca « ***sigilo di la vivanta Deo*** » esas citita en ca chapitro « 7 » di Apokalipso.

En ca dio di Pasko e sabato di la 3ma di aprilo 2021, aniversario di la morto di nia Salvanto Iesu-Kristo, la Spirito di Deo direktis mea penso a la Hebrea santuario di Mose e la Templo konstruktita da la rejo Salomon en Jerusalem. Me rimarkis detalo qua forte konfirmas mea interpretado pri ca santuario; nome, profetala rolo di la granda salvanta projeto preparita por la elektiti rekompensita da Deo.

Depos 1948, sempre portanta la maledikto divina pro lia refuzo agnoskar Iesu-Kristo kom la "Mesio" sendita da Deo, la Judi retrovis sua nacionala tero. De lore, un ideo, un sola penso obsedas li: rikonstruar la Templo di Jerusalem. Misfortune por li, to nulatempe eventos, nam Deo havas bona motivo por impedar to; lua rolo finis per la morto e rivivesko di Iesu-Kristo. La santeso dil templo trovis sua plena realigo en l'anmo dil "Mesio", en lua karno e spirito, perfekta e sen makulo. Iesu revelacis ca leciono dicante en Ioanes 2:14, parolante pri sua korpo: "*destruktez ica templo, ed en tri dii me rikonstruktos ol* ».

La fino di l'utileso dil templo esis konfirmita da Deo per plura manieri. Unesme, Ilu facis ol destruktar en la yaro 70 da la Romana trupi di Titus, konforme a la profetizita anunco en Daniel 9:26. Pose, chasinte la Judi, Ilu livris la loko dil templo a la religio di islamo qua konstruktis ibe du moskei; la maxim anciena "Al-Aqsa" e la kupolo di la Roko. Israel do, de

la parto di Deo, havas nek la posibileso, nek la permiso rikonstruktar lua templo. Nam ica rikonstrukto falsigus lua projeto di salvo profetizita.

La valida tempo di la templo di Jerusalem esis gravurita en la formo di lua konstrukto. Ma por vidar plu klare, ni mustas ja examinar la detali revelita di ca religiala edifico portanta la santeso. Notez ke la templo devis esar konstruktita da la rejo David qua expresis la deziro e selektis Jerusalem por akceptar ol; Deo esis konsenta. Por facar to, ilu beligis e fortifikis ca anciena urbo nomizita "Jebus" dum la tempo di Abraham. Do, inter David e "la filio di David", la "Mesio", pasis "mil yari". Ma Deo ne permisis a lu, ed ilu dicis a lu la kauzo; ilu divenis homo di sango per mortigar sua fidela servisto "Urie la Hetano" por prenar sua spozino, "Bat-Seba", qua pose divenis la matro di la rejo Salomon. Do David pagis la preco di sua kulpo, punisita per la morto di sua unesma filio, naskinta de Bat-Seba, pose, facinte sen la komando di Deo la nombrado di sua populo, ilu punisesis e Deo propozis a lu selektar sua puniso inter tri selekto. Segun 2 Sam.24:15, ilu selektis la mortiveso di la epidemiala pesto qua produktis en tri dii 70 000 viktimi frapita per morto.

En 1 Reji 6, ni trovas la deskripto dil templo konstruita da Salomono. Il donas a lu la nomo, "domo a YaHWéH". Ta termino "domo" sugestas loko di familiala kunveno. La domo konstruita profecias la familio di Deo kreinto redemptanto. Ol konsistas ek du kontigua elementi: la sankteyo e la templo.

Sur la tero, religiala riti plenigesas qui praktikesas en la zono permisesa por la homo. Salomono nomizas ol: templo. En la plulongigo dil loko tre santa, quan il nomizas, sankteyo, e de qua ol separesas nur per vualo, la chambro dil templo esas quaradek ulni longa, do dufoye plu granda kam la sankteyo. La templo do kovras la 2/3 di la tota domo.

Quankam konstruita plu tarde en la tempo di Moseo, la juda alianco esas tote sub la egido di la alianco konkluzita inter Deo ed Abraham komence di la triesma yarmilo de Adam. La "Mesio" prezentesos a la juda populo komence di la kinesma yarmilo, do 2000 yari plu tarde. Tamen, la tempo asignita da Deo a la tero por lua selekto di elektiti esas 6000 yari. Trovigas do por la tempo, la proporciono 2/3 + 1/3 di la domo di YaHWéH. E en ca komparo, la 2/3 di la alianco di Abraham korespondas a la 2/3 di la domo di YaHWéH qui finas sur la separanta velo. Ca velo havas precipua rolo nam ol markas la transito de la terala a la cielala; to savante ke ica chanjo markas la fino di la profetala rolo di la terala templo. Ca nocioni donas a la separanta velo la senco di peko qua separas la perfekta cielala Deo de l'imperfekta e pekanta terala homo de Adam ed Eva. La separanta velo havas duopla karaktero, nam ol mustas esar konforma a la cielala perfekteso e la terala neperfekteso di la du chambri konektita. Lor la rolo di la Mesio aparas nam ilu perfekte enkorpigas ica karakterizivo. En lua divina perfekteso, Iesu-Kristo divenis peko portante ti di lua elektiti vice li por expiacar li e pagar la mortala preco.

Ta analizo kondukas ni vidar en la sankteyo la imajo di profetala sequo di la granda spiritala fazi markita omna 2000 yari: 1ma ofro facita da Adam – Ofro facita da Abraham che Monto Morija futura Golgoto – Ofro di Kristo che la pedo di Monto Golgoto – Ofro di la lasta elektiti impedita da la glorioza retroveno di la salvanto Iesuo-Kristo en Mikael.

Por Deo por qua segun 2 Petrus 3:8, « *un dio esas quale mil yari, e mil yari quale un dio* », (videz anke Psalmo 90:4), la terala programo konstruesas sur l' imajo di la semano en sequo di : 2 dii + 2 dii + 2 dii. E dop ica sequo apertas « *sepesma dio* » eterna.

La kontenajo di la du peci di la santa domo esas extreme revelanta.

La sanktuaryo o maxim santa loko

La du kerubini kun expansita alii

La sankteyo nomizita tre sankta loko medidas 20 ulni en longeso e 20 ulni en larjeso. Ol esas perfekta quadrato. E lua alteso esas anke 20 ulni; qua igas ol kubo; la triopla imajo di

la perfekteso (= *3* : *L = l = H*) ; ico quale la deskripto di la « *nova Jerusalem qua decendas de la cielo de apud Deo* » en Apo.20. Ica tre sankta loko esas interdiktita da Deo ad homo sub puniso di morto. La motivo esas simpla e logika; ica loko povas nur akceptar Deo, nam ol simbolizas la cielo e imajas la cielala karaktero di Deo. En lua penso trovesas lua plano di salvo en qua omna simbolala elementi qui instalesas en ica sankteyo ludas sua rolo. La realeso esas en Deo en la cielala dimensiono, e sur tero, Il donas per simboli l' ilustro di ica realeso. Me arivas tale traktar la temo di ica specifika deskovro di ica Pasko 2021. Ni lektas en 1 Reji 6:23 til 27 : « *Il facis en la sankteyo du kerubini ek sovaja oliv-arbora ligno, havanta dek ulni di alteso. Singla de la du ali di un ek la kerubini havis kin ulni, quo facis dek ulni de l'extremajo di un de lua ali til l'extremajo di l'altra. La duesa kerubino anke havis dek ulni. La mezuro e la formo esis la sama por la du kerubini. La alteso di singla de la du kerubini esis dek ulni. Salomon pozis la kerubini en la mezo di la domo, en l'interioro. Lia ali esis expansita: l'alo di l'unesa tushis un ek la parieti, e l'alo di la duesa tushis l'altra parieto; e lia altra ali renkontris per lua extremajo en la mezo di la domo* ».

Ta kerubini ne existis en la tabernaklo di Moises, ma per pozar li en la templo di Salomon, Dio lumigas la signifiko di ta tre santa loko. Segun lua larjeso, la chambro esas transirata per la du pari di ali di la du kerubini, donante a lu cielala normo, efektive neacesebla por la homa ento qua vivas nur sur la tero. Me profitas hike por denuncar e restitucar vereso pri ta kerubini a qui, en pagana mistika deliro, piktisti tam famoza kam "Michelangelo" donis l"aspekto di fluginta bebi ludanta instrumenti o pafanta flechi per arko. Ne existas bebi en la cielo. E por Dio, segun Psalmo 51:5 o 7: "*Videz, me naskis en iniqueso, E mea matro konceptis me en peko* », e Rom.3:23 : « *Nam omni pekis e desprizas la glorio di Deo* », ne existas infanto senkulpa o pura, nam de Adam, l'homo naskas pekanto per heredajo. La cielala angeli omna kreesis en stato di yuna homuli, quale Adam esis sur la tero. Li ne oldeskas e restas perpetue la sama. Oldeso esas karakterizuro nur terala, konsequo di peko e morto, lua finala salario, segun Rom.6:23.

L'arko di la Santa Uniono

1 Reji 8:9 : « ***Esis en l'arko nur la du stona tabeli****, quin Moses depozis en Horeb, kande l'Eterno facis uniono kun la filii di Israel, kande li ekiris de la lando di Egiptia* ».

En la sankteyo o tre-sankta loko do trovesas du enorma kerubi kun expansita ali, simboli di la cielala aktiva karaktero, ma anke e precipue, **l'arko di la pakto** qua esas pozicionita **en la centro** dil chambro inter la du granda kerubini. Nam ol esas por protektar ol ke la domo esas konstruktita. En l'ordino en qua Deo prezentas a Moises la religioza kozi quin ilu devos realigar, l'arko di la pakto esas unesma. Ma ca kontenanto esas min valoroza kam lua kontenajo: la du petra tabeli sur qui per lua fingro Deo gravuris lua ultra santa lego di la dek imperi. Ol esas la reflekto di lua penso, di lua normo, di lua nechanjebla karaktero. En aparta studio (2018-2030, l'ultima expekto adventista), me ja demonstris lua profetala karaktero por la kristana epoko. En la sankteyo, ni lektas la sekreta penso di Deo. On trovas ibe, la elementi qui favoras e posibligas la komuniono kun ilu. Same on povas dicar ke la pekanto qua restas voluntala violacanto di lua dek imperi trompas su se ilu kredas povar pretendar sua salveso. La relato fondesas nur sur la fido pozicionita sur la realaji simbolizita trovita en ca tre santa loko. En dek imperi, Deo rezumas sua normo di la vivo preskriptita por la homi formacita segun lua imajo; quo signifikas ke Deo ipsa honoras e praktikas lua imperi. La vivo donita a la homo fondesas sur la respekto di ca imperi. E lua violaco naskigas la peko punisata per la morto di la kulpozo. E de Adam ed Eva, la desobedienco pozicionis la tota homaro sub ca mortala kondiciono. La morto do falis sur la homi quale morbo sen remedio por sanigar.

La propicieceyo

En la santuario, super la propicieceyo, simbolika imajo di l'altaro sur qua l'agno di Deu devas esar ofrodata, du altra angeli plu mikra direktas sua regardi ad l'altaro e sua ali juntas su en la mezo. En ca imajo, Deu montras l'intereso quan la fidela angeli donas a la plano di salvo qua dependas de l'expiativa morto di Iesu-Kristo. Nam, Iesu, decensis de la cielo por asumar l'aspekto di homala bebeo. Ta qua donis sua vivo sur la kruco di Golgoto esis unesme sua cielala amiko « Mikael », chefo di la angeli e cielala videbla expreso di la Deo Spirito kreanto e la angeli justige donas a su la nomo di « *servo-kamaradi* » de lua elektiti.

En la santisimo loko, l'arko kovrita per la propiciecejo trovesas sub la alii di la du granda e la plu mikra kerubini. En ca imajo, ni retrovas l'ilustro di ca verseto de Mal.4:2: « *Ma por vi qua timas mea nomo, levesos* ***la suno di la yusteso****, e* ***la sano esos sub lua ali*** *; vi ekiros, e saltos quale la bovyunuli de stablo* ». La propiciecejo, simbolo prefiguranta la kruco sur qua Iesu krucifigesis, efektive aportos la sano kontre la mortala maladeso di peko. Iesu mortis por liberigar de peko e rilevis su por liberigar lua elektiti de la malad-manui di nepentanta e rebela pekanti. La transgreso di la lego kontenata en l'arko valorizis la morto por omna terala homala kreituri. E por la elektiti selektita da Deo en Kristo, por li sola, la propiciecejo pozita super l'arko kontenanta la transgresita lego triumfizis l'eterna vivo en qua li eniros ye la horo di l'unesma rivivesko; ta di la santi rekomprata per la sango versita da Iesu-Kristo sur ca propiciecejo. Lia sano de la morto tiam esos tota. Segun Mal.4:2, la kerubini esas l'imajo di la Deo Cielala Spirito qua Apo.4 indikas per la simbolo di la « *quar vivanta enti* ». Nam, la sano ligita a la propicieyo esas bone pozita sub la du centrala ali di la du granda kerubini.

Same quale en la Hebrea yarala rito di 'dio di expiaco', la animala sango di kapro esis portata per asperso an la fronto ed an la propiciatorio, vers l'Oriento, esis necesa ke la sango di Iesu Kristo vere fluis anke sur ta sama propiciatorio. Por ca skopo, Deo ne uzis la servo di homa sacerdoto. Ilu ja previdis ed organizis omno antee, transportinte, dum la tempo di la profeto Ieremias, l'arko e la santa objekti de la santissima loko e de la santa loko aden kaverno jacanta en la subtero ye la pedo di monto Golgota, sub rokoza sulo, sis metri profunda, juste sub la kubeta kavajo di 50 cm, exkavita surfacale en la roko, en qua Roman soldati erectis la kruco sur qua Iesu krucifixesas. Per longa e profunda fenduro kreita da la ter-tremo mencionita en la Biblo, lua sango literale fluis sur la sinistra latero di la propiciatorio, to esas, la dextra latero di la krucifiksita Kristo. Tale, ne sen motivo Mat.27:51 atestas pri ca kozi: "*E vidu, la vualo di la templo dispecigesis en du, de supre til infre, la tero tremis,* ***la roki fendesis****, …*». En 1982, ciencala exameno revelis ke la sekigita sango kolektita da Ron Wyatt esis nekustume kompozita ek 23 kromosomi X e unika kromosomo Y. La divina kreinto intencis lasar pruvo di lua divina naturo, qua adjuntas a lua santa sudario sur qua l' imajo di lua vizajo e korpo aparas negative. Do, la transgresita lego en l' archo recevis lua kompleta reparo per la vere pura sango sen peko di nia Salvanto Iesu Kristo. Car revelante ica a Ron Wyatt, Deo ne serchis satisfacar homala kuriozeso, ma fortifikar la doktrino di la sanktigo di lua deeso en Iesu Kristo. Havante sango diferanta de altra homi, lu donas motivo por kredar lua perfekta e pura naturo, sen ula formo di peko. Lu konfirmas ke lu venis enkarnacar nova o « *lasta Adamo* » quale Paul dicas en 1 Kor.15:45, nam quankam vidita, audita e mortigita en korpo de karno simila a la nia, ilu esis sen ula genetikala ligilo kun la homa speco. Tala zorgo pri detalo en l'acompliso di lua salvifanta projeto revelas l'importo quan Deo donas a la simboli di lua docado. E on komprenas plu bone pro quo, Moises punisesis pro falsigar ca divina salvifanta projeto per frapar dufoye la roko di Horeb. La duesma foyo, segun l'ordono donita da Deo, il devis nur parolar ad ol por obtenar l'aquo.

La vergo di Moises, la manao, la rul-skribajo di Moises

Nom.17:10 : « *YaHWéH dicis a Moises : Reportez la vergo di Aaron* ***ante la atesto****, por esar konservata kom signo por la infanti di rebeleso, por ke vi cesigar ante me lia murmuri e ke li ne mortez* ».

Exo.16:33-34 : « *E Moises dicis a Aaron: Prenu vazo, metez en ol manao plena omero, e deponez ol* ***avan*** *YaHWéH, por ke ol konservez por vua decendanti. Segun l'ordono donita da YaHWéH a Moïse, Aaron depozis ol* ***avan la atesto****, por ke ol konservez* ».

Deut.31 :26 : « *Prenez ica libro di la lego, e pozesez ol* ***apud l'arko*** *di la pakto di YaHWéH, vua Deo, ed ol esos ibe kom atesto kontre tu* ».

Sur la bazo di ca versi, pardonez a l'apostolo Paulo lua eroro qua duktis ilu pozar ca elementi en l'arko e ne apud o ante ol, en Heb.9:3-4 : « *Dop la duesma vualo esis la parto di la tabernakulo nomizita la santa di la santi, ~~enhavanta l'altaro di oro por la parfumi~~, e l'arko di la pakto, totale kovrita per oro. Esis ~~en~~ avan l'arko ora vazo kontenanta la manao, la vergo di Aaron, qua florifis, e la tabeli di la pakto* ». Same, l'altaro di l'incensi ne esis en la sankteyo ma an la flanko di la templo ante la vualo. Ma la elementi depozita apud l'arko esis ibe por atestar pri la mirakli facita da Deo por lua Hebrea populo diveninta Israel, libera e responsiva naciono.

Apud l'arko, la vergo di Moise e Aaron postulas fido a la vera profeti di Deo. Segun Deu.8:3, la manao memorigas al elektiti ante Iesu ke « *l'homo ne vivos nur de pano ed aquo ma de omna vorto ekirinta de la boko di YaHWéH* ». E ca vorto esas anke reprezentita sub la formo di la rul-skriburo skribita da Moise, sub la diktado di Deo. Super l'arko, l'altaro di la propiciono docas ke sen la fido a la voluntaria sakrifiko di la vivo di Iesu-Kristo, la ligilo kun Deo esas neposibla. Ta ensemblo di kozi konstituas la teologiala bazo di la nova pakto aktita sur la homa sango versita da Iesu-Kristo. E tre logike, la dio kande, en il, la projeto di Deo atingesis e plenumesis, la rolo di la simboli e di la festo di « Yom Kippur » o « dio di l'expiacioni » qua profetis ol divenis kaduka e neutila. Avan la realeso l'ombri efacas. Pro to la templo, en qua la rituala profetaji praktikesis, devis desaparar e nulatempe riaparar. Quale Iesu docis, l'adoranto di Deo mustas adorar lu « *en spirito e en vereso* », havante « *libera aceso* » a lua Celesta Menteso per la mediaco di Iesu-Kristo. E ca adoro ne esas ligita a irga terala loko, nek en Samaria, nek en Jerusalem, e min en Roma, Santiago de Compostela, Lourdes o Mekka.

Quankam ne ligita a terala loko, la fido montresas per verki quin Dio preparis antee por lua elektiti dum ke li vivas sur la tero. La simbolismo di la sankteyo cesis komence di la kinma yarmilo pos 4000 yari di peko-tempo. E se la projeto di Dio esus konstruita sur 4000 yari la elektiti enirus la repozo di Dio profetizita per la semanal sabato. Ma to ne esis la kazo, nam de Zakarias, Dio profetizas du pakti. Il donas precizigi pri la duesma, dicante en Zak.2:11 : «*Multa nacioni atacheskos a YaHWéH en ita dio, e divenos mea populo; me habitos meze de tu, e tu savos ke YaHWéH dil armei sendis me a tu.* » La du alianci esas imajizita per « *du olivieri* » en Zak.4:11 til 14 : « *Me prenis la parolo e dicis a il: Quon signifikas ca du olivieri, ye la dextro di la kandelingo e ye lua sinistra?****Me parolis itere****, ed me dicis : Quon signifikas la du branchi di oliviero, qui esas apud la du tubi di oro de qua fluas l'oro ? Il respondis : Ka tu ne savas quon li signifikas ? Me dicis:* ***No, mea sinioro****. Ed il dicis : To esas la du uncioniti qui stacas avan la Sinioro di tota la tero* ». La lektado di ca versi revelas a me sublima subtileso di la Deo kreinto, Santa Spirito inspirinto di la bibla vorto. Zakarias mustas demandar **dufoye** quo signifikas la « *du olivieri* » por ke Deo respondas a lu. To pro ke la projeto di la divina alianco experiencos **du fazi** sukcesiva ma ke la duesma fazo docesas per lecioni de l'unesma. Li esas du, ma realeso esas nur un, nam la duesma esas nur la kulmino di l'unesma. Vere, quo valoras l'anciena alianco sen la expiacala morto di la Mesio Iesu? Nulo, nek kaudo di piro, quale dicabus la monako Martin Luther. E to esas la kauzo di la dramo qua ankore nun afektas la nacionala Judi. En ca versi Deo profetias, anke, lia rejekto di la nova alianco per la respondo qua Zakarias donas a la questiono « *Ka tu ne savas quon li signifikas*

? Me dicis : ***No, mia sinioro*** ». Nam vere, la nacionala Judi ignoros ca signifiko til la momento di la lasta probo ante la reveno di Iesu-Kristo, kande li konvertos o konfirmos lia rifuzo ye la preco di lia existo.

Videble, la kristana konvertigo di pagana populi pruvis ol, la divina plano efektive plenumesis en la persono di Iesu-Kristo ed ol esas la unika signo qua Deo ofras ankore a nacionala Judi por restar en lua santa alianco. Tante konfirmita, ca duesma o nova alianco devis extensar su super la lasta triimo di la 6000 yari di la tempo di terala peko. E nur per lua finala glorioza retroveno Iesu-Kristo markos la tempo di la kompletigo di la duesma alianco; nam til ta retroveno, la profetizita instruktado per simboli restas utila por komprenar la tota projeto preparita da Deo, nam ni debas a lu la savo pri la tempo di lua glorioza retroveno: la komenco di la printempo 2030. Do, en 1844, per donar la sabato a lua elektita selektiti, Deo apogas su sur la lecioni enskribita en la simbolismo di la Hebrea sanktuyo e la templo di Salomono. Lu denuncas la peko di la katolika sundio heredita de l'imperiestro Konstantino de la 7ma di marto 321, per sugestar la bezono di nova "purigo di la sanktuyo" qua vere plenumesis unfoye por omni en Iesu-Kristo krucifikita e rivivinta. Deo efektive expektis til la yaro 1844 por plu klare denuncar sua kondamno di la "Romana sundio". Nam lua adopto ripozis la originale pura kristana kredo sub la maledikto di peko qua ruptas la relato kun Deo konforme a l'anunco donita en Dan.8:12.

La sanktigo do nepre implikas la respekto di la santa sabato, ipsa sanktigita da Deo de la fino di l'unesma semano di lua kreo di la terala sistemo. Des plu ke ol profecias l'eniro di l'elektiti en la repozo obtenita per la vinko di Jesus e ke ol esas prezenta en la quaresma ek la dek komandi di Deo kontenata en l'arko di la atesto en la tre santa loko, la sanktuyo, simbolo di l'Espirito di la cielala Deo triople santa, to esas, santa en la perfekteso di lua tri sucedanta roli di Patro, Filio e Santa Espirito. Omna kozi qui trovesas ibe esas kara a la kordio di Deo e mustas esar same en la pensi e kordi di lua elektiti, lua infanti, homi di lua "domo". La selektado di l'autentika santeso di l'elektiti tale establisas e identigesas.

Kontraste a la lego di Moses qua subisas adaptadi segun l'avancado di la projeto di Deo, to quo esas gravurita sur petri prenas eterna valoro til la fino dil mondo. E to esas la kazo di lua dek imperi, di qui nulu povas esar modifikata e min ankore, supresata, quale la papala Roma audacis facar pri la duesma ek ta dek imperi. La diablala intenco trompar la kandidati por eterneso aparas en l'adiciono di impero por konservar la nombro dek. Ma la divina interdikto adorar kriaturi, skultita imaji o reprezenti efektive supresesis. On povas regretar ica tipo di kozi, ma to tamen permaskas la falsa kredo. Ta qua ne serchas komprenar e restas surfaca logike subisas la konsequi di sua konduto; ilu ignoras la modalitati di sua judiko til sua kondamno da Deo.

La templo o sakrala loko

Lasez la religiala ciela aspekto vidita de la cielo por regardar ol sub la aspekto qua la religiala santeso donas a ol sur la tero. On deskovras ol en la elementi pozicionita en la parto "templo" di la "domo a YaHWéH". En la tabernaklo dum la tempo di Moseo, ca chambro esis la tendo di asemblo. Li esas tri, ca elementi e li koncernas la tablo di pani di propozo, la kandelabro kun sep kanali e sep lampi e l'altaro di parfumi pozicionita juste avan la vualo en la mezo di la chambro. Venante de extere, la tablo di pani esas ad sinistra, norde e la kandelabro esas ad dextra, sude. Ca simboli esas ti di realeso qua prenas formo en la vivo di la elektiti rekomprata per la sango versita da Iesu-Kristo. Li esas perfekte komplementa e nedisociigebla.

La kandelabro di oro kun sep lampi

Exo.26:35: "*Tu metos la tablo exter la vualo, e la kandelabro kontre la tablo, an la sudala flanko di la tabernaklo; e tu metos la tablo an la nordala flanko*".

En la templo, ol esas pozata addextre, an la sudala flanko. La lektado di la simboli facesis en la tempo, de la sudo vers la nordo. La kandelabro imajas la Spirito e la lumo di Deo de la komenco di l'anciana pakto. La santa pakto ja repozas sur la sakrifiko di "*la agnelo di Deo* » paskala simbolizita e precedita da agneli o yuna mutoni ofrita kom sakrifajo depos Adam. En Apok.5:6 la simboli di la kandeliero esas ligita a lu: « *sep okuli qui esas la sep spiriti di Deo sendita tra tota la tero* » e « *sep korni* » qua atribuas a lu la santigo di la povo.

La kandeliero esas ibe por respondar a la bezono di lumo dil elektiti. Li obtenas ol en la nomo di Iesu-Kristo en qua standas la santigo (= 7) di la divina lumo. Ca santigo esas simbolizita da la numero « sep » prezenta en la biblia revelado depos la kreo di la semano di sep dii de la komenco. En Zakarias, la Spirito imputas « *sep okuli* » a la chefa petro sur qua Zorobabel rikonstruktos la templo di Salomon destruktita da la Babiloniani. Ed il dicas pri ca « *sep okuli* » : « *Ca sep esas la okuli di YaHWéH, qui trairasas la tota tero.* » En Apo.5:6, ca mesajo atribuesas a Iesu-Kristo, « *la mutono di Deo* » : « *E me vidis, en la mezo di la trono e la quar vivanta kreituri e en la mezo di la ancieni, mutono qua esis ibe quale ofro.* ***Ol havis sep korni e sep okuli, qui esas la sep spiriti di Deo sendita tra la tota tero.*** ». Ta versajo afirmas, kun forteso, la santigo di la deeso di la Mesio Iesu. La granda Deo kreinto sendis su ipsa aden la tero por plenigar en Iesu sua voluntara expiaco-sacrifiko. Esas l'ago di ta divina Spirito a qua me devas l'explici prezentita en mea verki. La lumo esas progresiva e la savo kreskas kun la tempo. Ni devas a lu nia tota kompreno di lua profetala vorti.

La altaro di parfumi

Ofrante lua fizikala korpo a la morto, en la perfekta normo di lua spirito e di tota lua animo, Jesus Kristo portas avan Deo agreabla odoro quan la Hebrea rito simbolas per parfumi. Kristo esas reprezentata en ca parfumi ma anke en la rolo di la oficianto qua ofras li.

Juste avan la vualo, e kontre l'arko di atesto e lua propiciero, esas l'altaro di parfumi qua donas a l'officianto, la supera sacerdoto, lua rolo di intercedanto por la kulpi komisita da lua sola elektiti. Nam Iesu ne prenis sur su la peki di la tota mondo, ma nur ti di lua elektiti a qui lu donas signi di lua agnosko. Sur la tero, la supera sacerdoto havas nur simbolika profetala valoro, nam la yuro di intercedo apartenas nur a Kristo la Salvanto. L'intercedo esas lua exkluziva yuro ed ol havas karaktero « *perpétuel* " segun l'ordino di Melkisedek kam esas precizigate komplementale en Dan.8:11-12 : "*Elu levis su til la chefo di l'armeo, forprenis de lu la ~~sakrifiko~~ perpétuel, e renversis la loko di lua santuario. L'armeo esis livrita kun la ~~sakrifiko~~ perpétuel, pro la peko; la korno jetis la vereso aden la tero, e sucesis en lua entraprezi*" ; e en Heb.7:23. La vorti "*~~sakrifiko~~*" strikita ne esas citita en l'originala Hebrea texto. En ca versiklo, Deo denuncas la konsequi di la dominaco papal Romana. La direta relato di la Kristano kun Jesus esas desviita a la profito di la chefo papal ; Deo perdas lua servisti qui perdas sua anmo. En lua divina perfekteso, nur Deo en Kristo povas legitimizar lua intercedo, nam ilu ofras, kom ransomo por ti por qui ilu intercedas, sua voluntara kompata sakrifiko qua portas agreabla odoro por la Deo judicanto Amoro e Justeso quin ilu reprezentas samtempe. Lua intercedo havas nulo automatala, ilu exekutas ol o ne, segun ke la suplikanto meritas ol o ne. L'intercedo di Jesus-Kristo esas motivita da lua kompato por la naturala karnala feblesi di lua elektiti, ma nulu povas trompar ilu, ilu judikas e kombatas kun justeso e yusteso e agnoskas lua vera adoranti e sklavi ; quo esas lua vera disipuli. En la ritualo, la parfumi simbolas l'agreabla odoro di Jesus qua povas tale pro ica titulo ofrar la preghi di lua santi fidela kun lua personala agreabla parfumo por Deo. La principo esas simila a la spico di disho qua mustas esar konsumata. Profetala imajo di Kristo vinkanto, la Supra sacerdoto terala divenas kaduka e mustas desaparar same kam la templo en qua ilu praktikas lua religiala riti. La principo di intercedo restas pos to, nam la preghi adresita a Deo da la santi esas prezentata en la nomo e per la meriti di Jesus-Kristo intercedanto cielala e Deo en pleneso samtempe.

La tablo di pani di propozo

En la templo, ol esas pozata ye la dextra, an la norda flanko. La pani di propozo reprezentas la spiritala nutrivo qua konsistas ek la vivo di Jesu-Kristo, vera cielala manno donacata a l'elektiti. Esas dek-e-du pani quale esas dek-e-du tribui en la divina e homala alianco plenumita en Jesu-Kristo, totale Deo (= 7) e totale Homo (= 5); la numero dek-e-du esas la numero di ca alianco inter Deo e homo, Jesu-Kristo esas lua apliko e perfekta modelo. Sur ilu Deo konstruktas lua alianci sur la 12 patriarki, la 12 apostoli di Jesu, la 12 tribui siglita en Apo.7. En la lektado di lua norda orienteso di la « templo », ca tablo trovesas an la flanko di la nova alianco ed an la flanko di la granda Kerubo pozita ad sinistra en la santuario.

La korto

L'altaro di la sakrifi

En Apokalipso 11:2, la Spirito atribuas a la « *atri* » di la santuario, partikulara destino : « *Ma l'atri exterio di la templo, lasas lo extere, e ne mezures lo; nam ol esis donacita a la nacioni, ed ili fulos la santa urbo dum quaradek e du monati* ». La « *atri* » indikas la extera korto situita ante l'eniro di la santa loko o kovrita templo. Yen ni trovas elementi di la religiala ritualo qui koncernas la fizikala aspekto di la enti. Unesme, prezentesas l'altaro di la sakrifi sur qua la sakrifikata animali esas bruligata. Depos l'arivo di Iesu-Kristo qua venis plenigar la perfekta sakrifiko, ca ritualo divenis obsoleta e finis segun la profetajo di Dan.9:27 : « *Ilu facos solida pakto kun multa por un semano, e dum la duimo di la semano**il cesiqos la sakrifiko e l'ofro**; la devastanto komisos la maxim abomenindaji, til ke la ruino e to quo esis decidita falos sur la devastanto* ». En Heb.10:6 til 9, la kozo konfirmesas : « ***Tu ne aceptis holokauston nek pekoferon***. *Tiam me diris: Jen, me venas (En la libro-rolajo esas mencion pri me) Por facar, ho Deo, tua volo. Pos unesme dicante:* ***Tu ne deziris e ne aceptis nek sakrifiki nek ofrendi, Nek holokausti nek peko-sakrifiki*** *(co quon on ofras segun la lego), ilu dicas pose: Jen, me venas por facar tua volo. Ilu abolisas tale l'unesma afero por establisar la duesma. Segun ca volo ni esas santigata, per l'ofro di la korpo di Iesu Kristo, unfoye por sempre*». Semblas ke Paul, la supozata autoro di ca epistolo adresita a la « Hebrei », skribis ol segun la diktado di Iesu-Kristo; quo justifikas lua imensa lumo ed nekomparebla precizeso. Efektive, nur Iesu-Kristo personale povis dicar a lu : « (*En la libro-rolajo esas mencion* ***pri me***) ». Ma la verseto 8 de la texto di Psalmo 40 dicas : « *kun la libro-rolajo skribita por me* ». Ta modifiko do povas esar justifikita per ca personala ago di Kristo che Paul, qua restis izolita tri yari en Arabia, preparita ed instruktita direte da l'Espirito. E me memorigas, to ja esis la kazo di la rulo skribita da Moseo qua skribis ol segun la diktado di Deo.

La maro, baseno por lavado

La duesma elemento di la korto esas la baseno por lavado, prefiguro di la rituo di bapto. Deo donas a lu la nomo "maro". En l'humana experienco la maro esas sinonimo di "morto". Ol englutis l'antediluviani per lua diluvio e mortigis per dronigo, tota kavalrio di Faraono qua persequis Mosez e lua Hebrea populo. En la bapto, devige per tota imerso, la olda pekanta homo supozesas mortar por riemersar de l'aquo kom nova kreuro redemita e rijenita da Iesu-Kristo qua atribuas a lu lua perfekta justeso. Ma, to esas nur teoriala principo di qua l'apliko dependos de la naturo di la kandidato qua prezentesas. Kad il venas, quale Iesu, a la bapto, por facar la volo di Deo? La respondo esas individua e Iesu atribuas o ne atribuas lua justeso segun la kazo. To quo esas certa, esas ke ta qua volas facar lua volo, respektos kun joyo e gratitudo, la santa divina lego di qua la transgreso konstituas la peko. Se ica mustas mortar en l'aquo di la bapto, ne esas questiono ke il renaskos en la servo di Kristo, escepte akcidentale pro la karnala febleso di la homala ento.

Do, lavita de lua peki e vestizita per la imputita justeso di Iesu-Kristo, quale la sacerdoto di l'anciana pakto, la kristana elektito povas enirar en la santa loko o templo por servar Deo en Iesu-Kristo. La voyo di la vera divina religio esas do revelata per ta imajala konstrukto, nam to esas nur simboli, la realajo aparos en la verki quin la justifikita elektito portos avan homi, angeli, e la kreinta Deo.

La projetajo di Deo profetizita en imaji

En lua projeto, Deo forigis la peko di l'elektiti per la sango di Iesu-Kristo portita sur la propiciatoreyo di la sankteyo o tre santa loko. Profuntante de excepcionala exkavo-permeso che la loko di Monto Golgoto en Ierusalem til 1982, la adventista flegisto-arkeologo Ron Wyatt revelis ke la sango di Iesu vere fluis sur la sinistra flanko di la propiciatoreyo situita en subtera kaverno sis metri sub la kruco di la krucumo di Kristo; la evento eventinte ye la pedo di la monto Golgoto. En la sacerdotala rito, la sacerdoto pozita en la santa loko facas vizajo a la propiciatoreyo e la cielala kozi instalita en la tre santa loko, la sankteyo. Pro to, quo esas sinistra de la homo esas dextra de Deo. Same, la skribado di la Hebrea linguo facas de dextra vers sinistra de la homo, prenanta la direciono Nord-Sud do, de sinistra vers dextra de Deo. Tale, la projeto di la du alianci esas skribita en la lektado di ca tre santa loko, de dextra de la homo vers lua sinistra; inverse por Deo. La Judi di l'anciena alianco servis Deo sub la simbolika imajo di la kerubo situita en la sankteyo ye lia dextra. Dum lia alianco, la sango di la kapro ocidita ye la "dio di expiacii" esis portita per asperso sur la avano e sur la propiciatoreyo. La asperso esis facita sep foyi kun lua fingro da la supera sacerdoto en direciono a l'Oriento. Ver esas ke l'anciena alianco esis la orientala fazo di lua salvanta projeto. La pekanti pardonenda ipsa esis en Oriento, en Ierusalem. La dio kande Iesu versis lua sango, ol falas sur ca sama propiciatoreyo, e la nova alianco aktita sur lua sango e lua justeso komencis sub la signo di la duesma kerubo situita sinistra, Sudala flanko. Tale, vidita da Deo, ca progreso efektigesis de lua sinistra vers**lia** « *dextra* », flanke di lua benediko, segun quon skribesas en Psalmi 110:1 : « *De David. Psalmo. Vorto di YaHWéH a mea Sinioro : Sideskez che* ***mea dextra****, Til ke me igas tua enemiki tua ped-establo* ». E konfirmante Heb.7:17, la versi 4 til 7 precizigas : « *YaHWéH juris, ed il ne regretos ol : Tu esas sacerdoto por sempre, Segun la maniero di Melkisedek. La Sinioro, che tua dextra, frakasas rejo en la dio di sua ira. Il exekutas la yusteso inter la nacioni : omno esas plena de kadavri ; il frakasas kapo sur la tota extenso di la lando. Il drinkas che la rivereto dum la marcho : pro to il levas la kapo* ». Tale, la dolca, sed justa, Iesu-Kristo igas la mokanti e la rebeli pagar la preco di lia desestimo por la sublima atesto di lua kompata amo por lua elektita rekompensiti.

Por ke, kande enirante la korto o la templo, la Hebrei prezentas sua dorso a la "sunlevanta" adorita omnatempe da la pagani en diversa loki sur la tero, Deo volis ke la sankteyo konstruesas, segun lua longeso, en la axo Est-Westo. Segun lua largeso, la muro dekstra di la tre-sankta loko esis do situita an la "Nordo" e la muro sinistra esis an la flanko di la "Sudo".

En Matt.23:37, Iesu ipsa donis a su l'imajo di "*hanino qua protektas sub lua ali sua hanidi* » : « *Jerusalem, Jerusalem, qua ocidas la profeti e lapidas ti qui sendesas a vu, quante foyo me deziris kolektar vua infanti, quale hanino kolektas elua haneti sub elua ali, e vu ne volis ol!*». To quon docas, por singla ek la du sucedanta pakti, la expansita ali di la du kerubini. Segun Exo.19:4, Deo komparas su ipsa a « *aglo* » : « *Vu vidis quo me facis a Egiptia, e quale me portis vu sur aglala ali e addukis vu a me* ». En Apo.12:14, Il precizigas « *granda aglo* » : « *E la du ali di la granda aglo donesis a la muliero, por ke el flugus a la dezerto, a lua loko, ube el nutresas tempo, tempi, e duimo di tempo, fore de la vizajo di la serpento* ». Ta imaji ilustras la sama realajo : Deo protektas ti quin Il amas pro ke li amas Il, en la du sucedanta pakti, ante e pos Iesu-Kristo.

Fine, simbolale, la Hebrea templo reprezentis la korpo di Kristo, ta di l'elektito e kolektive, la Espozo di Kristo, lua Elektitino, l'asemblo di l'elektiti. Pro omna ta racioni, Deo establis sanitara nutrivala reguli por ke ta diversa formi di la templo esez sanktigata e respektata; 1Kor.6:19: « *Ka vu ne savas ke vua korpo esas la templo di la Santa Spirito qua esas en vu, qua vu recevis de Deo, e ke vu ne apartenas a vu ipsa?* »

De l'oro, nulo excepte oro

On mustas ankore remarkar l'importo di ta kriterio: omna moblaro ed utensili, la kerubini e l'interna parieti ipsa esas en oro o kovrita per oro batita. La karakterizivo di oro, esas lua nealterebleso; to esas, la unika valoro qua Deo donas a lu. Ne esas surprizanta ke lu facas oro la simbolo di la perfekta fido di qua la unika e perfekta modelo esis Iesu-Kristo. L'internajo di la templo e la sankteyo imajas l'interna aspekto di l'espirito di Iesu-Kristo habitita da la santigo, la pureso di la Santa Spirito di Deo; lua karaktero esis nealterebla e to esis la kauzo di lua vinko super peko e super morto. L'exemplo donita da Iesu esas prezentita da Deo kom la modelo imitenda por omna lua elektiti; to esas lua exijo, l'unika kondiciono por divenar individuale e kolektive kompatibla kun la cielala vivo eterna, salario e rekompenso di la vinkanti. La valori qui esis lua mustas divenar la nia, ni mustas similesar a lu quale kloni, segun quo esas skribita en 1 Ioannes 2:6: «*Ta qua dicas ke il restas en il mustas anke marchar quale il marchis ipsa* ». La signifiko di oro esas donita a ni en 1 Petrus 1:7: « *por ke la probo di vua kredo, plu valoroza kam perisiva oro (qua tamen esas probata per fairo), rezultizas laudo, glorio e honoro, kande Jesus Kristus aparos,* ». Deo probas la fido di lua elektiti. Quankam nealterebla, oro povas kontenar restaji di nepurigita materii, e por forigar li, ol mustas varmegeskar e fuzesar. La skorio o nepurigaji tunc levesas a lua surfaco e povas esar forigita. To esas l' imajo di l' experienco di la terala vivo di la disipli rekomprata dum qua Kristo forigas la malajo e purigas li, submisante li a diversa probi. E nur sub la kondiciono di lia vinko en la probo, ke fine di lia vivo, lia eterna destino esas decidita da la granda Judicianto Iesu-Kristo. Ta vinko povas obtenesar nur per lua suporto ed helpo, segun quon ilu deklaris en Jean 15:5-6 e 10 til 14 : « *Me esas la vit-arbusto, vu esas la brancheti. Ta qua restas en me ed en qua me restas portas multa frukto, nam sen me vu povas nulo facar. Se ulu ne restas en me, il esas ekjetita exter, quale la brancheto, ed il sikigas; pose on kolektas la brancheti, on jetas li en la fairo, ed li brulas.* ». L'obedio a la divina komandi esas exaktata : « *Se vu gardas mea komandi, vu restos en mea amo, same quale me gardis la komandi di mea Patro, e me restas en lua amo.* ». Mortar por sua amiki divenas la perfekta kulmino di la normo di sua sublimita amo : « *Ica esas mea komando: Amez l'unu l'altra, quale me amis vu. Ne existas plu granda amo kam donar sua vivo por sua amiki.*». Ma ica agnosko da Jesus esas kondicionala : « ***Vu esas mea amiki, se vu facas to quon me komandas a vu*** ».

Koncerne la kandelingo kun sep lampi, ol esis fabrikita ek pura oro. Ol povis nur simbolizar la perfekteso di Iesu-Kristo. L'oro trovita pose en la kirki di Romala katolikismo esas imajo di la pretendi di lua falsa kredo. Pro to, kontree, la protestanta templi esis senornama, humila e severa. En la simbolismo di la sankteyo e la templo, la prezenteso di oro pruvas ke la sankteyo povas nur reprezentar la divina Iesu-Kristo. Ma plu larje, skribesas ke Il esas la Chefo, la kapo dil Eklezio qua esas lua korpo en Ef.5:23-24 : «*car la mariajo esas la chefo di la muliero, quale Kristo esas la chefo di la Eklezio, qua esas lua korpo, ed Il esas la Salvanto di ol. Or, same quale la Eklezio submisas su a Kristo, la mulieri anke mustas submisar su a sua mariaji en omna kozi.*" Ma pose l'Esprito precizigas: " *Mariaji, amez vua mulieri, quale Kristo amis la Eklezio, e donis su ipsa por ol, **por santiqar ol per la vorto**, pos purigar ol per la bapto per aquo, por facar aparar ante lu ta Eklezio glorioza, sen makulo, nek rugo, nek quo simila, ma santa e nereprezebla* ". Do hike esas, klare expresita, en quo konsistas la vera Kristana religio. Lua normo ne esas nur teoriala nam ol esas praktiko aplikata en tota lua realeso. La konkordo kun la normo di lua " ***vorto***" revelita esas exaktata; quo implikas la respekto di la komandi ed ordini di Deo e la konoco di la misterii revelita en

lua profecii di la Biblo. Ta kriterio, " *nereprezebla* o *niriprochebla* » dil elektiti, esas memorigata e konfirmata en Apok.14:5 ube ol esas atribuata a la « adventisti » santi dil vera finala reveno di Kristo. Li esas designata per la simbolo di la « *144 000* » siglita per la « ***<u>siqilo di Deo</u>*** » en Apok.7. Lia experienco esas tiu di **<u>la tota santigo</u>**. Ta studio montras ke la tabernaklo, la sankteyo, la templo e omna lia simboli profetizis la granda salvoprojekto di Deo. Li trovis sua skopo e sua plenumo en la manifesteso dil terala ministrado di Iesu-Kristo revelita a homi. Tale, la relato quan l'elektito mantenas kun il esas di naturo e karaktero profetala ; la homo nesavanta fidizas su a la kreinto Deo qua savas omno ; qua konstruas lua futuro e revelas ol a il.

La studio di la templo konstruktita da la rejo Salomon jus demonstris a ni ke on mustas ne konfundar la parto "templo" acesebla da homi kun la "sankteyo" rezervita exkluzive a la cielala Deo. Pro to, la vorto "sankteyo" uzata vice la vorto "santeso" en Dan.8:14 perdas ica-foye omna legitimeso, nam ol koncernas cielala loko ube nula purigo esas necesa en 1843. E kontree, la vorto "santeso" koncernas la santi qui mustas ruptar kun la praktiko di peko sur la tero por esar santigita, do selektita por l'elekto da Deo.

Ye la morto di Iesu-Kristo, la vualo qua separis la "templo" de la "sankteyo" esis dissuta da Deo, ma nur la pregi di la santi povis spirale atingar la cielala sankteyo ube Iesu intercedis por li. La templo-parto devis durigar sua rolo di domo di asemblo dil elektiti sur la tero. Same en 1843, la principo rinovas su. La "templo" di la santi restas sur la tero, ed en la "sankteyo", nur cielala, l'interceso di Kristo rikomencas oficale por la sola elektita adventisti. Do ne plu existas "sankteyo" sur la tero en la nova kontrato ube lua simbolo desaparas. Restas nur la "templo" spiritala di la rekomprita elektiti.

La sola makuli qui necesigis purigo koncernis la peki di homi sur la tero, nam nula de lia peki venis makulizar la cielo. Nur la prezenteso di la diablo e lua rebela demoni povis facar to, pro quo, vinkanto, en Mikael, Iesu-Kristo forpulsis li de la cielo e jetis li sur la pekoza tero ube li mustas restar til lia morto.

Restas un kozo komprenenda pos mencionar la simbolismo di la santeso. Tam santa kam esas ta simboli, to esas nur materiala kozeti. La vera santeso esas en la vivanta, pro quo Iesu-Kristo esis plu kam la templo qua existis nur por gastigar la lego di Deo, imajo di lua karaktero e lua ofensita yusteso da la pekanta terano. Nur por servar kom suporto a la docado di lua elektiti Deo facis realigar ta kozeti da Moseo e lua laboristi. Esas por evitar idolatra konduti ke Deo permisis un homo, lua servisto, Ron Wyatt, trovar e tushar l'arko di lua atesto en 1982. Nam la "*atestajo di Jesus* » qua « *esas la spirito di profetio* » ilu esas multe plu supera e plu utila depos ke ilu venis persone revelar la signifiko di la salvanta projeto preparita por lua elektiti selektita sur la tero. Ron Wyatt esis permizita filmizar la dek imperi ekirinta l'arko da angeli, ma ilu refuzis gardar la filmo. Ta fakti pruvas, Deo savis antee lua refuzo, ma ta chozo protektas ni de l'idolatreo quan tala registro povus produktar che kelka de lua elektiti plu vulnerabla. Ta realeso revelesis a ni, por ke ni gardez ol en la pensi di nia kordi kom dolca privilejo donita da nia Deo Amo.

La separuri di Genezo

Dum ke la studio di ca verko revelis a ni la sekreti celita en la profetii di Daniel ed Apokalipso, me mustas nun revelar a tu la profetii qui esis revelita en la libro di Genezo, vorto qua signifikas "komenco".

Atencez !!! La atestajo qua ni extraktos en ca studio dil libro di Genezo venis direte de la boko di Deo, qua dicis ol a lua servisto Moise. Ne kredar ica rakonto esas la maxim granda insulto qua povas esar facata a Deo direte, insulto qua klozas definitive la pordo dil cielo, nam ol revelas la tota manko di "*fido, sen qua esas neposibla esar agreabla a Deo* », segun Hebreani 11:6.

En la prologo di sua Apokalipso, Iesuis forte insistis pri ca expreso: « *Me esas l''alfa e l''omega, la komenco e la fino* » quon ilu citas itere ye la fino di sua Revelo en Apo.22:13. Ni ja notis la profetala karaktero di la libro di Genezo, precipue pri la semano di sep dii qui profecias sep mil yari. Hike, me traktas ca libro di Genezo sub l'aspekto di la temo di la « **separo** » qua karakterizas ol tre specale quale ni vidos.

Genezo 1

La 1ma dio

Genezo 1:1 : « *En la komenco, Deo kreis la cieli e la tero* »

Quale indikas la vorto « *komenco* », la « *tero* » efektive kreesis da Deo kom centro e bazo di nova dimensiono, paralela a la formi di la cielala vivo qua precedis ol. Por riprenar l''imajo di piktisto, ol esas por il krear e realigar nova pikturo. Sed remarkez ke, de lia origino, « *la cieli e la tero* » esas **separita**. La « *cieli* » indikas la vakua, obskura ed infinita intersiderala kosmo; e la « *tero* » aparas lore sub la formo di aquo-kovrita globo. La « *tero* » ne havis pre-existo ante la semano di la kreo, nam ol esas kreita ye la komenco o « *komenco* » di la kreo di ca specifika terala dimensiono. Ol ekiras la nihilo e prenas formo segun l'ordono di Deo por plenigar rolo diveninta necesa pro la libereso qua esas l'origo di la peko komisita en la cielo da lua unesma kreuro; ta quan Esaias 14:12 deskriptas per la nomi « *matinala stelo* » e « *filio dil auroro* » divenis Satan de kande ilu kontestis l'autoritato di Deo. De lore, il esas la chefo di la rebela celala kampo existanta e di la terala kampo venonta.

Gen.1:2 : *"La tero esis senforma e vakua: esis tenebri an la surfaco dil abismo, e la spirito di Deo movis su super l'aqui"* ».

Quale piktisto komencas per aplikar sur la telo la bazala strato, Deo prezentas la situaciono qua prevalas en la cielala vivo ja kreita e la terala vivo quon lu kreos. Lu indikas per la vorto "*tenebri*" omno quo ne esas en lua aprobo quon lu nomizos "*lumo*" en absoluta opozo. Notiz la ligilo quan ica verseto establisas inter la vorto "*tenebri* », sempre en plurala pro ke lua aspekti esas multa, e la vorto « *abismo*» qua indikas la tero portanta nula formo di vivo. Deo uzis ca simbolo por indikar lua enemiki: la « sen-Deo » revolucionala e libera pensanti en Apok.11:7 e la rebeli di la papala katolikismo en Apok.17:8. Ma, la protestanta rebeli unionas su a li en 1843, pasante sub la dominaco di Satan, « *l'anĝelo de l'abismo* » di Apok.9:11; a qui unionas l'infidela adventismo en 1995.

En l'imajo propozita en ica verseto, ni vidas ke « *tenebri* » **separas** « *l' espirito di Deo* » de « *l' aqui* » qui profetos en simbolo, en Daniel ed Apokalipso, maso di « *populi, nacioni e lingui* » sub la simboli « *maro* » en Dan.7:2-3 e Apo.13:1, e sub to di « *riveri* » en Apo.8:10, 9:14, 16:12, 17:1-15. La **separo** balde imputesos al « ***peko*** » originala qua esos komisita da Eva ed Adam. Quale en l' imajo donita, Deo kontaktas la mondo di tenebri ligita a l' angeli rebela qui sequas Satan en lua decido kontestar l' autoritato di Deo.

Gen.1:3 : « *Deo dicis : Ke la lumo esez ! E la lumo esis* »

Deo establisas sua normo di « *bonajo* » segun sua propra e suverena judiko. Ta opciono di « *bonajo* » esas ligita a la vorto « *lumo* » pro lua glorioza aspekto, videbla da omni e da omnu, nam la bonajo ne generas la « *honto* » qua duktas la homo celar su por facar lua mala agi. Ta « honto » esos sentata da Adam pos la peko segun Gen.3, kompare a Gen.2:25.

Gen.1:4 : « *Deo vidis ke la lumo esis bona ; e Deo **separis** la lumo de l'obskureso* ».

To esas **<u>la unesma judicio</u>** expresita da Deo. Il revelas sua selekto di la **bone** evocita per la vorto « *lumo* » e sua kondamno di la **malo** designita per la vorto « *tenebri* ».

Deo revelas a ni la skopo di lua terala kreo e do la finala rezulto ke lua projeto permosos obtenar : la **separo** definitiva di ti qui amas lua « *lumo* » disde ti qui preferas la « *tenebri* ». « *Lumo e tenebri* » esas la du posibla selekto permisita da la principo di libereso qua Deo volis donar a omna lua cielala e terala kreituri. Ta du opozanta grupi fine havas du chefi ; Iesu-Kristo por la « *lumo* » e Satan por la « *tenebri* ». E ca du opozanta grupi, quale la du poli di la tero, havos anke du absoluta diferanta fini; la elektiti vivos eternale en la lumo di Deo segun Apo.21:23; e destruktita da la reveno di Kristo, la rebeli finos en stando di « *polvo* » sur la dezoligita tero ri-diveninta « *l'abismo* » de Gen.1:2. Rivivigita por la judicio, li esos definitive anihilita, konsumita en « *la lago di fairo* » de la « *duesma morto* » segun Apo.20:15.

Gen.1:5 : « *Deo nomizis la lumo dio, e lu nomizis la tenebri nokto. Tamen, esis vespero, ed esis matino: to esis l'unesma dio* ».

Ta « *unesma dio* » di la Kreo esas dedikita a la definitiva separo di la du kampi formacita da la selekto « *lumo e tenebri* » qui kombatos sur la tero til la finala vinko di Jesu-Kristo e la rinovigo di la terala kreo. La « *unesma dio* » esas do « *markizita* » per la permiso quan Deo donas a la rebeli por kombatar lu dum la « sep mil » yari profetizita da la tota semano. Ol esas do tre apta por divenar la signo, to esas, la « *marko* » de la falsa adoro divina retrovesita dum la sis mil yari che la pagana o nefidela Juda populi, ma precipue en la Kristana epoko, de l'adopto di la « dio di la Nevenkita suno » kom dio di semanala repozo impozita da l'imperiala autoritato di Konstantino 1er, ye la 7ma di marto 321. Tala, de ta dato, la nuna sundio « Kristana » divenas la « *marko di la bestio* » pro la religiala suporto donita da la Romana papala katolika kredo de 538. Videble, « *l'alfa* » de la Genezo havis multa por ofrar a la fidela servisti di Iesu-Kristo dum la tempo « *omega* ». E to ne esas finita.

<u>La 2ma dio</u>

Gen.1:6 : « *Deo dicis : Esu expansajo inter l'aqui, ed ol* ***separez*** *separesas l'aqui de l'aqui* ».

Itere, temas pri **separo** : « *l'aqui de l'aqui* ». La ago profecias la **separo** di la kreituri di Deo simbolizita da « *aqui* ». Ta verseto konfirmas la **separo** naturala di la cielala vivo kontre la terala vivo ed en amba, la **separo** di la « fili di Deo » kontre la « fili di la diablo » nomizita tamen ko-habitanta til la judicio markizita, per la morto di Iesu-Kristo por la mala angeli rebela, e til la retro en glorio di Iesu-Kristo por la Terani. Ta **separo** justifikos la fakto ke l'homo esos kreita poke infre a la cielala angeli pro ke la cielala dimensiono esos neacesebla a lu. La historio di la tero esos ta di longa siveyo til lua fino. La peko establis la desordino e Deo organizas ta desordino per selektiva siveyo.

Gen.1:7 : « *E Deo facis la expanso, ed ilu* ***separis*** *l'aqui qua esas sub la expanso de l'aqui qua esas super la expanso. E to esis tale* ».

L'imajo donita **separas** la terala vivo profetizita da la « *aqui esas infre* » kun la ciela vivo qua esas « *supre di la expanso* ».

Gen.1:8 : « *Deo nomizis la expanso cielo. Tamen, esis vespero, ed esis matino: to esis la duesma dio* ».

Ta cielo, indikas la atmosferala strato qua, formacita ek la 2 gasi (hidrogeno ed oxo) qua kompozas l'aquo, cirkondas tota la surfaco di la tero e qua ne esas naturala atingebla da homo. Deo ligas ol a la prezenteso di nevidebla ciela vivo, quo esas la kazo nam la diablo ipsa recevos la nomo di « *princo di la povo di la aero* » en Eph.2:2 : « *…en qui vi promenis antee, segun la maniero di ca mondo, segun* ***la princo di la povo di la aero,*** *di la spirito qua agas nun en la fili di la rebeleso* » ; atitudo quan ilu ja havis en la ciela mondo.

La 3ma dio

Gen.1:9 : « *Deo dicis : Ke l'aqui qui esas sub la cielo asemblesu en un loko, e ke la sika aparas. E to eventis tale.* ».

Gis ta momento, « *l'aqui* » kovris la tota tero ma li ne kontenis ankore ulu formo di la marala animala vivo qua kreesos ye la 5aème dio. Ta precizigo donos lua tota autentikeso a l'ago dil diluvio di Genezo 6 qua povos, lu, disemar la formo di la marala animala vivo sur la tero submersita; quo justifikos trovar ibe pose marala fosili e konki.

Gen.1:10 : « *Deo nomizis la sika tero, ed il nomizis l'amaso di aquo mari. Deo vidis ke to esis bona* ».

Ica nova **separo** esas judicata « *bona* » da Deo pro ke trans la oceani e la kontinenti, il donas a ca du termini « *maro e tero* » la rolo di du simboli qui indikos rispektive la katolika kristana eklezio e la protestanta kristana eklezio ekirinta de l'unesma sub la nomo di reformita eklezio. Lia **separo** efektigita inter 1170 e 1843 do judikesas « *bona* » da Deo. Ed lua enkurajigi por lua fidela servisti dum la tempo di la Reformo revelesis en Apo.2:18 til 29. En ca versi, trovesas ica importanta precizigo di la versi 24 e 25 qui atestas pri excepcionala provizora situo: « *A vu, a omna altra di Thyatira, qui ne recevas ca doktrino, e qui ne konocis la profundaji di Satan, quale li nomizas ol, me dicas a vu:* ***Me ne metas sur vu altra pezo ; nur,*** *quo vu havas, tenez lo til me venos* ». Unafoye pluse, per ca grupigo, Deo metas ordino en la desordino kreita da la rebela spiriti angela e homa. Rimarkez ica altra instruo, la « *tero* » donos sua nomo a la tota planeto pro ke la « *sika* » preparas su por esar la naturala medio di la vivo dil homo por qua ica kreuro facesis da Deo. La marala surfaco esante quarople plu granda kam la surfaco di la sika tero, la planeto povus prenar la nomo « *maro* » plu meritita ma ne justifikita en la divina projeto. La vorti di ica « diciono » : « qua asemblas similesas e qua similesas asemblas », trovesas en ca asembli. Do, inter 1170 e 1843, la fidela e pacoza protestanti savesis da la yusteso di Kristo qua imputesis a li eceptale sen l'obedio al sabbata repozo di la vera sepesma dio : la saturdio. Ed esas la exijo di ca repozo qua facas la « *tero* » simbolo di falsa kristana fido de 1843, segun Dan.8:14. La pruvo di ca divina judicio aparas en Apo.10:5 pro ke Jesus pozas « *lua pedi* » sur la « *maro e la tero* » por krushar li per lua iraco.

Gen.1:11 : « *Tunc Deo dicis : Ke la tero produktas verdo, herbo portanta semino, frukt-arbori donanta frukto segun lia speco e havanta en li lia semino sur la tero. E to esis tale.* »

La prioritato donita da Deo a la sika tero esas konfirmata : unesme, ol recevas la povo di « ***produktar*** » « *verdaĵo, herbo portanta semino, fruktarbori donanta frukto laŭ lia specio* » ; omna kozi produktita unesme por la bezoni dil homo, e due por la terala e cielala animali qua cirkundos ol. Ta produkturi di la tero esos uzata da Deo kom simbolala imaji por revelar lua lecioni a lua servisti. La homo quale « *l'arboro* » portos frukto, bona o mala.

Gen.1:12 : « *La tero produktis verdaĵon, herbo portanta semo segun sua speco, ed arbori donanta frukto e havanta en li sua semo segun lia speco. Deo vidis ke to esis bona.* »

En ca 3ma dio, nula kulpo makulizas la verko kreita da Deo, la naturo esas perfekta, judicita « *bona* ». En pura atmosferala e terala perfekteso, la tero multigas lua produkturi. La frukti destinacesas a la enti qui vivas sur la tero: homi ed animali qui, sua vice, produktos frukto segun lia personaleso.

Gen.1:13 : « *Tale, esis vespero, e esis matino : to esis la triesma dio* ».

La 4ma dio

Gen.1:14 : « *Deo dicis : Esas lumizili en la extenso dil cielo, por* ***separar*** *separar la dio de la nokto ; ke li esez signi por markar la epoki, la dii e la yari* ».

Nova **separo** aparas : « *la dio de kun la nokto* ». Til ta quaresma dio, la lumo di dio ne obtenesis per cielala astro. La separo di dio e nokto ja existis sub virtuala formo kreita da Deo. Por igar lua kreuro nedependanta de lua prezenteso, Deo kreos en la quaresma dio cielala astri qui permutos a homi establisar kalendari bazita sur la poziciono di ta astri en la kosmo intersiderala. Tala aparos la signi di la Zodiako, l'astrologio ante la tempo ma sen la nuna divino ligita ad ol, to esas, l'astronomio.

Gen.1:15 : « *e ke li servas kom lumizili en la extenso dil cielo, por lumizar la tero. E to esis tale.* ».

La « *tero* » mustas esar lumizita per « *dio* » quale per « *nokto* », ma la « *lumo* » di la « *dio* » mustas superesar ta di la « *nokto* » nam ol esas la simbol-imajo dil Deo di vereso kreinto di omno quo vivas. E la sucesiono en l'ordeno « *nokto dio* » profecias lua finala vinko kontre omna sua enemiki qui esas anke ti di sua multe amata e felica elektiti. Ta rolo qua konsistas en « *lumizar la tero*» donos a ca astri simbolala senco di la religiala agado docanta la veraji o la mentaji prezentita en la nomo di la Kreinto Deo.

Gen.1:16 : «*Deo facis la du granda lumizili, la maxim granda lumizilo por guvernar la dio, e la min granda lumizilo por guvernar la nokto; il anke facis la steli*».

Notez bone ica detalo : en mencionante « *la suno* » e « *la luno* », « *la du granda lumizili* », Deo indikas la suno per l'expreso « *la maxim granda* » dum ke l'eklipsi pruvas ol, la du diski sunala e lunala aparas a ni sub la sama grandeso unu kovranta l'altra reciproke. Ma Deo qua kreis ol savas ante l'homo ke lua mikra aspekto esas pro lua disto de la tero, la suno esante 400 foyi plu granda ma 400 foyi plu fora kam la luno. Per ica precizeso Il konfirmas ed afirmas lua supra titulo di Deo kreinto. Pluse, sur la spiritala nivelo, Il revelas lua nekomparebla « grandeso » komparata a la mikreso di la luno, simbolo di la nokto e la tenebri. L'aplikado di ca simbolala roli koncernos Iesu-Kristo nomizita « *lumo* » en Johan 1:9 : « *Ta lumo esis la vera lumo, qua, venante en la mondo, lumizas omna homo* ». Ni remarkez, l'anciana pakto di la karnala Juda populo konstruita sur lunala kalendario esis sub la signo di epoko « tenebroza »; to til l'unesma e duesma arivo di Kristo. Same quale la celebrado di « festi di nova luni », momento kande la luno desaparas e divenas nevidebla, profetizis la veno di la sunala epoko di Kristo, qua Mal.4:2 komparas a « *sun of justice* » : « *But for you who fear my name, will rise* ***the sun of justice****, and healing will be under its wings; you will go forth and leap like calves from the stall,…* ». Pos l'anciana judiala alianco, « *the moon* » divenis la simbolo di la falsa kristana fido, sucese, katolika de 321 e 538, pose protestanta de 1843, e … adventista institucala de 1994.

The verse also mentions "*la steli*". Their light is faint but they are so numerous that they still illuminate the sky of earthly nights. "*La stelo*" thus becomes the symbol of religious messengers who remain standing or who fall like the sign of "*6ma sigilo* » de Apo.6:13 en qua la falo di steli profetizis la 13ma di Novembro 1833 por l'elektiti, la masiva falo di protestantismo por la yaro 1843. Ca falo samtempe koncernis la mesajeri di Kristo destinacita dil mesajo di « *Sardes* » a qui Iesus deklaras : « *tu semblas vivanta e tu esas mortinta* ». Ca falo memorigesas en Apo.9:1 : « *La kinma angelo sonis la trumpeto. E me vidis* ***stelo qua falis de la cielo adsur la tero****. La klefo di la puto dil abismo esis donita a lu* ». Ante la falo di protestanti, Apo.8:10 e 11 mencionas ta di katolikismo definitive kondamnita da Deo : « *La triesma angelo sonis la trumpeto.* ***E falis de la cielo granda ardanta stelo quale torcho****; ed ol falis sur la triimo di la riveri e sur la fonti di l'aqui.* » La versajo 11 atribuas a lu la nomo « *Absinto* » : « ***La nomo di ca stelo esas Absinto*** *; e la triesma parto dil aquo chanjesis aden* ***absinto****, e multa homi mortis pro la aquo, pro ke ol divenis bitra* ». La kozo esas konfirmata en Apo.12:4 : « ***Lua kaudo trenis la triesma parto de la steli de la cielo****, e jetis li*

aden la tero. La drako stacis avan la muliero qua enfanteskos, por devorar elua infanto, kande el enfanteskus ». La religiala senditi pose esos viktimi di l"exekuti di la Franca revolucioneri en Apo.8:12 : « *La quaresma angelo sonis la trumpeto. E la triimo di la suno frapesis, e la triimo di la luno,* ***e la triimo di la steli, por ke la triimo esis obskurigita****, e ke la dio perdis triimo di sua klaro, e la nokto same* ». La skopi di la libera pensanti revolucioneri hostila a omna formi di religio esas anke, sempre parte (*la triimo*), « *la suno* » e la « *luno* ».

En Gen.15:5, la « *stel-i* » simbolizas la « *poster-aro* » promisita ad Abraham : « *E pos duktar ilu exter, il dicis : Regardez ad cielo, e kontar la steli, se vu povas kontar li. Ed il dicis a il : Tala esos tua poster-aro.* ». Atencez ! La mesajo indikas quanteso multa ma dicas nulo pri la qualeso di la fido di ta multitudo en qua Deo trovos « *multa vokiti ma poka elektiti* » segun Matt.22:14. La « *stel-i* » simbolas ankore l'elektiti en Dan.12:3 : « *Ti qui esis inteligenta brilos quale la splendoro dil cielo,* ***e ti qui instruktis la justeso, a la multitudo brilos quale la steli****, sempre e perpetue* ».

Gen.1:17 : « *Deu pozis li en la expanso dil cielo, por lumizar la tero,* »

Ni vidas hike por spiritala motivo l'insisto di Deu pri ca rolo dil astri : « *por lumizar la tero* ».

Gen.1:18 : « *por guvernar la dio e la nokto, e por* ***separar*** *la lumo de kun la tenebri. Deo vidis ke to esis bona* ».

Hike Deo konfirmas la simbolala spirituala rolo di ta astri per ligar kune « *la dio e la lumo* » unaparte, e « *la nokto e la tenebri* » altraparte.

Gen.1:19 : « *Tale, esis vespero, ed esis matino : to esis la quaresma dio* ».

La tero povas nun profitar de la lumo e varmeso sunala por asekurar sua fertileso e produktado di vejetala nutrivi. Ma la rolo di la suno prenos importo nur pos la peko qua Eve ed Adam komencos. La vivo dependas til ta tragika momento sur la mirakloza povo kreanta di Deo. La terala vivo esas organizita da Deo por ta tempo kande la peko frapos la tero per tota sua malediko.

La 5^{emo} dio

Gen.1:20 : « *Deo dicis : Ke l'aqui produktas abunde vivanta animali, e ke uceli flugas sur la tero vers l'extenseso dil cielo* ».

En ca 5^{a} dio, Deo donas a la « *aqui* » la povo « *produktar abunde vivanta animali* » tam multa e diversa ke moderna cienco havas desfacileso enumerar omni. En la profundaji en tota obskureso, on deskovras nekonocata formo di vivo di mikra fluoreskanta animali qui brilas, palpebras e chanjas lum-intenseso e mem koloro. Same, l'extenseso dil cielo recevos l'animo di la flugo di la « *uceli* ». Hike aparas la simbolo di « *ali* » qui permisas la movado en l'aero a la karnala animali kun alii. La simbolo esos asociita a la cielala spiriti qui ne bezonas ol, nam li ne esas submisita a la fizikala legi terala e cielala. E en la aloza speci de la tero, Deo atribuos a su l'imajo di « *l'aglo* » qui levas su maxim alte inter omna speci di uceli e fluganta animali. « *L'aglo* » divenas anke la simbolo dil imperio, dil rejo Nebukadnecar en Dan.7:4 e di Napoleon 1er en Apo.8:13 : « *Me regardis, ed me audis* ***aglo qua flugis meze di la cielo****, dicante per lauta voco: Ve, ve, ve a la habitanti di la tero, pro la altra soni di la trumpeto di la tri angeli qui sonoros!* » L'aparico di ca imperiala rejimo profetizis la tri granda « *vei* » qua frapos la habitanti di westala landi sub la simbolo di la tri lasta « *trompeti* » di Apo. 9 e 11, de 1843, dato kande la dekretajo di Dan.8:14 eniris en apliko.

Extere de « *l'aglo* », l'altra « *uceli di la cielo* » simbolos la cielala angeli, la bona e la mala.

Gen.1:21 : « *Deo kreis la granda fishi e omna vivanta animali qui movas, e ke l'aqui produktis abunde segun lia speco; il kreis anke omna flugilhava ucelo segun lua speco. Deo vidis ke to esis bona.* ».

Deo preparas la marala vivo por la kondiciono di peko, la tempo kande la maxim « *granda fishi* » igos la maxim mikra sua nutrajo, to esas la destino programita e l'utileso di lia abundo en omna speco. La « *flug-uceli* » ne eskapos ta principo nam li anke inter-ocidos por nutrar su. Sed ante la peko, nula marala animalo o ucelo noktas altra, la vivo animas omni e li kohabitacas en perfekta harmonio. Pro to, Deo judikas la situaciono « *bona* ». La « *animali* » marala e « *la uceli* » havos simbolala rolo pos la peko. La mortala kombati inter speci tiam donos al la « *maro* » la senco di « morto » quan Deo donas a ol en la ritualo di abluciono di Hebrea sacerdoti. La kuvo uzata por ta skopo recevos la nomo di « *maro* » en memorigo di la trairo di la « reda maro », la du aferi esanta prefiguro di Kristana bapto. Do, per donar a ol la nomo, « *bestio qua acensas de la maro* » en Apo.13:1, Deo identifikas la Romana Katolika religio e la monarkio qua suportas ol kun asemblo di « mortinti » qui mortigas e devoras sua proximi quale la fishi di la « *maro* ». Same l'aglo, la sparviero e la falko devoros la kolombi e la palumbo, pro la peko di Eva ed Adam e di ta, en multe plu granda nombro, de lia humana decendanti til la reveno en glorio di Kristo.

Gen.1:22 : « *Deo benisktis li, dicante : Esu fruktifanta, multigu, e plenigez l'aquaji di la mari; e ke la uceli multigu sur la tero.* ».

La beneso di Deo konkretigesas per la multigo, en ca kazo ta di marala animali e uceli, ma anke balde, ta di homala enti. La Eklezio di Kristo anke vokesas multigar la nombro di sua adepti, ma ibe, la beneso di Deo ne suficas, nam Deo vokas, ma Ilu ne koaktas irgu respondar a sua ofro di salveso.

Gen.1:23 : « *Tale, esis vespero, e esis matino : esis la kinma dio* ».

Notinde ke la marala vivo esas kreita ye la kinma dio same **separita** kam la kreo di terala vivo, pro lua spiritala simbolismo qua koncernas la unesma formo di kristanismo maldikta ed apostata; to quo reprezentos la katolika religio di Roma de la 7ma di marto 321, dato di l'adeso di la falsa pagana ripozo-dio, l'unesma dio e "dio di suno", rinominita pose : sundio o dio di la Sinioro. Ta expliko konfirmesas per l'aparajo di Romana katolikismo dum la 5ma^{ma} yarmilo e ta di protestantismo qua aparas dum la 6ma yarmilo.

La 6ma dio

Gen.1:24 : « *Deo dicis : Ke la tero produktas vivanta animali segun lia speco, brutaro, reptili e terala animali, segun lia speco. E to esis tale* ».

La 6ma dio esas markita da la kreo di terala vivo qua, sua vice, pos la maro, « ***produktas*** *vivanta animali segun lia speco, brutaro, reptili e terala animali, segun lia speco* ». Deo startigas procedo di riprodukto di omna ta vivanta kreituri. Li disvastesos sur la emersinta tero.

Gen.1:25 : « *Deo facis la animali di la tero segun lia speco, la brutaro segun lua speco, e omna la reptili di la tero segun lia speco. Deo vidis ke to esis bona* ».

Ca verseto konfirmas l'ordinita ago en la precedanta. Notinde ke Deo esas la kreinto e realiganto di ta terala animala vivo produktita sur la tero. Same kam por ti de la maro, la terala animali vivos en harmonio til la tempo di homala peko. Deo trovas « *bona* » ta animala kreuro en qua simbolala roli kreesis ed ilu uzos li en lua profetala mesaji pos l'instigo di peko. Inter la reptili, « *la serpento* » tenos chefa rolo kom mediumo instiganto di peko uzita da la diablo. Pos la peko, la animali di la tero destruos su speco kontre speco. E ca agresiveso justifikos, en Apo.13:11, la nomo di « *bestio qua acensas de la tero* » qua indikas la protestanta religio en lua lasta stando malbenita da Deo en la kuntexto di la lasta probo di adventista fido justifikita da la vera reveno di Iesu-Kristo previdita por la printempo 2030. Tamen, notez ke la protestantismo portas ica malbeniko ignorita da la multitudi depos 1843.

Gen.1:26 : « *Tun Dio dicis : Ni facas la homo segun nia imajo, segun nia simileso, e ilu regnez sur la fishi di la maro, sur la uceli di la cielo, sur la brutaro, sur tota la tero, e sur omna reptili qui repasas sur la tero* ».

Dicante « *Facas* », Dio asocias a lua kreiva laboro la fidela angela mondo qua asistas a lua ago e cirkondas ol plena de entuziasmo. Sub la temo di la **separo**, relevas hike, grupigita en la 6ma dio, la kreajo terala animala e ta di la homo qua esas mencionata en ca verseto 26, nombro di la nomo di Deo esanta, nombro obtenita per l'adiciono di la quar Hebrea literi «Yod = 10 +, Hé = 5 +, Wav = 6 +, Hé = 5 = 26»; literi qui kompozas lua nomo transliterizita «YaHWéH». Ta selekto esas des plu justifikita ke, «*facita segun la imajo di Deo*», «*la homo*» Adam venas reprezentar simbolale en la kreajo terala quale imajo di Kristo. Deo donas a lu lua fizikala e mentala aspekto, to esas la kapableso judikar inter la bonajo e la malajo qua responsigos lu. Kreita samatempe kam la animali, «*la homo* » ricevos la elekto di lua « *simileso* » : Deo o la animalo, « *la bestio* ». Tamen, lasante su seduktar da « un animalo », « *la serpento* », Eva ed Adam desligos su de Deo e perdos lua « *simileso* ». Donante a l'homo la dominaco super « *la reptili qui reptas sur la tero* », Deo invitas l'homo dominacar super « la serpento » e do ne lasar su instruktar da ol. Ve por la homaro, Eva esos izolita e separita de Adam kande el esos seduktita e kulpigita pro la peko di desobedio.

Deo konfidas a la homo tota sua terala kreuro kun la vivi quin ol kontenas e produktas en la mari, sur la tero ed en la cielo.

Gen.1:27 : « *Deo kreis la homon segun lua imajo, il kreis lu segun la imajo di Deo, il kreis la homulo e la homino* ».

La 6aemo dio duras quale la altri, 24 hori e semblas ke la kreaji di la homulo e la homino esas hike grupigita kun pedagogiala skopo por rezumar lia kreo. Efektive, Gen.2 riprezas ica kreo di la homulo revelante multa agi qui probable eventis dum plura dii. La rakonto di ica chapitro 1 do prenas normativa karaktero revelanta la simbolala valori quin Deo volis donar a la sis unesma dii di la semano.

Ta semano esas tam multe plu simbolika valoro ke ol reprezentas la salvanta projeto di Deo. "La homo" simbolizas e profecias Kristo e "la muliero", "la Elektita eklezio" qua esos vekita de lu. Plus, ante la peko, la reala tempo ne havas importo, nam en la stando di perfekteso, la tempo ne esas kontata e la kalkulo inversa di "6000 yari" komencos en la unesma printempo markizita da l'unesma homala peko. En perfekta regulozeso, la nokti di 12 hori e la dii di 12 hori sucesas seninterrupte. En ca versiklo, Deo insistigas pri la simileso di la homo kreita segun lua propra imajo. Adam ne esas febla, lu esas plena di forteso e lu esis kreita kapabla rezistar a la tenti di la diablo.

Gen.1:28 : « *Deo benis il, e Deo dicis a li: Esu fruktifanta, multigu, plenigez la tero, e submisez ol; e dominaciz sur la fishi di la maro, sur la uceli di la cielo, e sur omna animalo qua movas su sur la tero*».

La mesajo esas adresita da Deo a tota homaro di qua Adam ed Eva esas l'originala modeli. Quale la animali, li esas a sua turno benedikita ed enkurajigita a genitar por multigar homala existaji. L'homo obtenas de Deo la dominaco super la animala kreituri, quo signifikas ke lu ne mustas lasar su dominacesar da li, pro sentiveso e sentimentala febleso. Lu ne mustas nocar li ma vivar en harmonio kun li. To, en la kuntexto qua precedas la malediko di peko.

Gen.1:29 : « *E Deo dicis : Hike, me donas a vu omna herbo portanta semino e qua esas an la surfaco di omna tero, ed omna arboro havanta en lu frukto di arboro e portanta semino : to esos vua nutrivo* ».

En lua vegetala kreajo, Deo revelas omna lua boneso e jenerozeso per multigar la nombro di semini di singla speco di vegetanti, fruktarbori, cereali, herbi e legumi. Deo propozas a l'homulo la modelo di perfekta nutrado qua favoras bona fizikala e mentala saneso favoroza a tota organismo e homala animo, ankore hodie quale en la tempo di Adam. Ca temo esis prezentita depos 1843 da Deo quale exijo vers lua elektiti ed ol prenas importo ankore plu

granda en nia lasta dii ube la nutrado viktimo di kemio, fertilizivi, pesticidi ed altri qui destruktas la vivo vice favorizar ol.

Gen.1:30 : « *E a omna animalo di la tero, a omna ucelo di la cielo, e a omno quo movas su sur la tero, havante en su spiro di vivo, me donas omna verda herbo por nutrivo. E to esis tale.* ».

Ta verseto prezervas la klefo qua justifikas la posibeso di ta harmonioza vivo. Omna vivanta enti esas vegana, do li ne havas irga motivo por nocar l'un l'altra. Pos la peko, la animali ofte atakos unu l'altra por nutrivo, e la morto frapos li omna unu-maniere o altra.

Gen.1:31 : « *Deo vidis omno quo il facabis e hike, ol esis tre bona. Tamen, esis vespero, ed esis matino: esis la sisesma dio* ».

Ye la fino di la 6ma dio, Deo esas kontenta pri sua kreuro qua, kun la prezenteso di homo sur la tero, esas judiciita ica foyo « ***tre bona*** », dum ke ol esis nur « *bona* » ye la fino di la 5ma dio.

La intenco di Deo pri **separar** la unesma 6 dii di la semano di 7^{a} montresas per lia grupigo en ca chapitro 1 di Genezo. Il preparas tale la strukturo di la 4^{a} impero di sua divina lego quan il prezentos en sua tempo a la Hebrei liberigita de l'Egiptiana sklaveso. La homala ento havas, de Adam, 6 dii ek 7, singla semano, por okupar su pri sua terala aferi. Por Adam, la kozi bone komencis, ma pos ke la muliero, sua "*helpo* » donacita da Deo, enigos peko en la tera kreuro, quale Gen.3 revelos. Pro amo por sua spozino, Adam manjos la frukto interdiktita, e la paro tote trafesos da la maledikto di peko. En ca ago, Adam profecias Kristo, qua venos partigar e pagar vice lu la kulpo di sua elektita ed amata eklezio. Lua morto sur la kruco, an la pedo di monto Golgota, rekompensos la komisita kulpo, e vinkinto di peko e morto, Iesu Kristo obtenos la yuro profigar sua elektiti per lua perfekta yusteso. Il povas do ofrar a li la eterna vivo perdita depos Adam ed Eva. La elektiti eniros ensemble en ca eterna vivo ye la komenco dil 7^{a} yarmilo, tiam la profetala rolo di sabato plenumigos. Tu povas do komprenar, pro quo, ca temo di ripozo di la 7^{a}a dio esas prezentita en la chapitro 2 di Genezo, **separita** de la unesma 6 dii grupigita en la chapitro 1.

Genezo 2

La sepesma dio

Gen.2:1 : « *Tale cieli e tero, e tota lia armeo finis* ».

La sis unesma dii esas separata de « ***sepesma*** » nam la kreiva laboro di tero e cieli da Deo finas. Ol esis vera, por la bazigo di kreita vivo en l'unesma semano, ma pluse, por la 7000 yari quin ol anke profecias. La sis unesma dii anuncas ke Deo laboros en adverseso kontre la kampo di diablo e lua destruktiva agi dum 6000 yari. Lua laboro konsistos en atraktar a lu lua elektiti por selektar li inter omna homi. Il donos a li diversa pruvi di lua amo e retenos ti qui amas e aprobas lu en omna aspekti e omna faki. Nam ti qui ne agos tante, iros a la maldikta kampo di diablo. « *L'armeo* » citita indikas la vivanta forci di la du kampi qui opozos e kombatos sur « *la tero* » ed en « *la cieli* » ube la « *stelaro di la cielo* » simbolizas li. E ca kombato por la selektado duros 6000 yari.

Gen.2:2 : « *Deo finis la sepesma dio lua laboro, qua il facis : ed il repozis la sepesma dio de omna lua laboro, qua il facis* ».

En ca fino di unesma semano di terala historio, la repozo di Deo docas unesma leciono : Adam ed Eva ne ja pekis ; to explikas la posiblo por Deo vivar vera repozo. La repozo di Deo do kondicionesas per l'absenteso di peko che lua kreituri.

La duesma leciono esas plu subtila ed ol celas su en l'aspekto profetala di ca « ***sepesma dio*** » qua esas imajo di la « ***sepesma*** » mil-yara di la granda salvoprojeto programita da Deo.

L’eniro en la « ***sepesma*** » mil-yara, nomizita « *mil yari* » en Apok.20:4-6-7, markos la kompletigo di la selektado dil elektiti. E por Deo e lua elektiti savita vivanta o rivivinta, ma omni esanta glorifikita, la repozo obtenita esos la konsequo di la vinko di Deo en Iesu-Kristo super omna lua enemiki. En la Hebrea texto, la verbo « *ripozis* » esas « shavat » de la sama radiko kam la vorto « *sabato* ».

Gen.2:3 : « *Deo benedikis la sepesma dio, ed Il santigis ol, pro ke en ca dio Il ripozis de omna sua laboro quan Il kreis facante ol* ».

La vorto sabato ne esas citita ma lua imajo ja trovesas en la **sanktigo** di « ***sepesma dio*** ». Komprenas do bone la kauzo di ca **sanktigo** da Deo. Ol profecias la momento kande lua sakrifiko en Iesu-Kristo recevos lua finala rekompenco : la feliceso esar cirkondata da omna lua elektiti qui atestis en sua tempo pri sua fideleco en martireso, suferi, privaco, maxim ofte, til la morto. E ye la komenco di « ***sepesma*** » milenio, li omna vivas e ne plus timos la morto. Por Deo e lua fidela trupo, ka on povas imaginar la kauzo di plu granda « ***repozo*** » kam ica? Deo ne plus vidos sufrar ti qui amas Il, Il ne plus partigos lia sufraro, to esas la « ***repozo*** » qua Il celebras singla « ***sepesma-dia sabato*** » di nia perpetua semani. Ca frukto di lua finala vinko obtenesis per la vinko di Iesu-Kristo super peko e morto. En Il, sur la tero e meze di altra homi, Il realigis verko apene kredebla: Il prenis sur su la morto por krear lua elektita populo e la sabato anuncabis de Adam a la homaro ke Il vinkus la peko por ofrar lua yusteso e eterna vivo a ti qui amas Il e servas Il fidale; kozo qua Apo.6:2 proklamas e konfirmas: « *Me regardis, ed ek, aparis blanka kavalo. Ta qua sidis sur ol havis pafarko; krono donesis a lu, e* ***lu departis vinkanta e por vinkar*** ».

L’eniro en la sepesma yarmilo markas l’eniro di l’elektiti en l’eterneso di Deo, pro to, en ca divina rakonto, la sepesma dio ne esas klozita per l’expreso « *esas vespero, esas matino, to esis la ...dio* ». En lua Apokalipso donita a Johan, Kristo mencionos ca sepesma yarmilo e revelos ke ol anke konsistos ek « *mil yari* » segun Apo.20:2-4, quale la sis unesma qui precedis ol. Ol esos tempo di cielala judicio dum qua, l'elektiti devos judikar la mortinti de la maledikita kampo. La memoro di peko do mantenesos en ca lasta « *mil yari* » dil granda sabato profetizita singla semanofino. Nur la lasta judicio permutos finar kun la penso di peko kande, ye la fino dil sepesma yarmilo, omna falinti destruktesos en « *la lageto di fairo di la duesma morto* ».

Deo donas expliki pri lua terala kreo

Averto: Malinspiriti personi semas dubito prezente ca parto di Genezo 2 kom duesma atesto qua kontredikus ta di la rakonto di Genezo 1. Ta homi ne komprenis la naracala metodo uzita da Deo. Ilu prezentesas en Genezo 1, la toto di la sis unesma dii di lua kreo. Pose, de Genezo 2:4, ilu revenas aportar komplementa detali pri certa temi ne explikita en Genezo 1.

Gen.2:4 : « *Videz la origino di la cieli e la tero, kande li esis kreita* »

Ta suplementala expliki esas absolute necesa pro ke la temo di peko mustas recevar sua propra expliki. E ni vidis, ca temo di peko esas omniprezenta en la formi quin Deo donis a lua terala e cielala realigaji. La konstrukto di la semano di sep dii ipsa portas multa misteri quin nur la tempo revelos a l'elektiti di Kristo.

Gen.2:5 : « *Kande YaHWéH Deo facis tero e cieli, nula arbusto di la agro esis ankore sur la tero, e nula herbo di la agro ja germifis : nam YaHWéH Deo ne pluvis sur la tero, e ne esis homo por kultivar la sulo* ».

Rimarkez l’aparajo di la nomo « *YaHWéH* » per qua Deo ipsa nomizis su ye la demando di Moïse segun Exodo 3:14-15. Moïse skribas ica reveleso sub la diktado di Deo quan ilu nomizas « *YaHWéH* ». La revelo divina prenas hike lua refero historiala de l'ekiro de Egiptia e la kreado di la nacion Israel.

Dop ica precizaji videble tre logika celas idei profetizita. Deo mencionas la kresko di la vejetala vivo, « *arbusto ed herbi di la agro* », a qui il adjuntas la « *pluvo* » e la prezenteso di « *l'homulo* » qua « *kultivar la sulo* ». En 1656, pos la peko di Adam, en Gen.7:11, « *la pluvo* » di « *diluvio* » destruktos la vejetantala vivo, « *arbusto ed herbi di la agro* » ed anke « *l'homulo* » e lua « *kultivi* » pro l'intensigo di peko.

Gen.2:6 : « *Sed vaporo elevabis de la tero, ed irigacis tota surfaco di la sulo* ».

Ante destruktar irgo, ante peko, Deo facas « *aquizar la tero sur tota lua surfaco per vaporo* ». L'ago esas dolca ed efikiva ed adaptita a la vivo sen peko, glorioza e perfekte pura. Pos peko, la cielo sendos tempesti e destruktiva torrentala pluvi kom signo di lua malediko.

La formaco dil homo

Gen.2:7 : «*YaHWéH Deo formacis la homon ek la polvo di la tero, Ilu suflis en lua nazi spiro di vivo e la homo divenis vivanta ento* ».

La kreo di homo ripozas sur nova **separo** : ta di la « *polvo di la tero* » di qua parto esas prenita por formacar vivo facita segun l'imajo di Deo. En ca ago, Deo revelas lua projeto obtenar e selektar fine elektiti de terala origino quin lu igos eterna.

Kande Deo kreis lu, homo esas objekto di specala atento da lua Kreinto. Rimarkez bone ke lu « *formo* » de « *la polvo di la tero* » e ca sola origino profecias, lua peko, lua morto, e lua retroveno a la stando di « *polvo* ». Ta divina ago esas komparebla a ta di « *potisto* » qua formacas « *vazo de argilo* » ; imajo qua Dio postulos en Jer.18:6 e Rom.9:21. Pluse, la vivo di « *la homo* » dependos de lua « *sufro* » qua Dio enspiras en lua « ***nazotrui*** ». To esas do vere la « *sufro* » pulmonala e ne la spiro-esprito a qua multa pensas. Omna ta detali revelesas por memorigar a ni quale la vivo di homo esas frajila, dependanta de Dio por lua plulongigo. Ol restas la frukto di permananta miraklo, nam la vivo trovesas nur en Dio ed en Ilu sole. Per lua divina volo « *la homo divenis vivanta ento* ». Se la vivo di la homo bona o mala prolongesas, to esas nur pro ke Deo permisas ol. E kande la morto frapas lu, ankore lua decido esas en questiono.

Ante la peko, Adam kreesis perfekta e senkulpa, il posedas potencala vitaleso ed eniras eterna vivo, cirkondata da eterna kozi. Nur, la formo di lua kreo profecias lua terora destino.

Gen.2:8 : « *Tunc YaHWéH Deo plantis gardeno en Eden, an la orientala flanko, ed ilu pozis la homulo quan ilu formacis* ».

Gardeno esas l'imajo di l'ideala loko por la homulo, ube lu trovas omna sua nutrivi e charma vidala elementi; bela flori qui ne velkas e ne perdas sua dolca odori, multigita ad infinite. Ta nutrivo ofresata en la gardeno ne konstruktas lua vivo, qua, ante peko, ne dependas de nutrado. La nutrivo do konsumesas da la homulo nur por lua plezuro. La precizeso « *Deo plantis gardeno* » atestas lua amo por sua kreuro. Il divenas gardenisto por ofrar a l' homo ta marveloza vivoloko.

La vorto Eden signifas « gardeno di delici » e prenante Izrael kom centrala referenco-punto, Deo lokizas ca Edeno an la estala parto di Izrael. Por lua « delici », l' homo esas pozata en ca delicioza gardeno da Deo, lua Kreinto.

Gen.2:9 : « *YaHWéH Deo kreskigis de la sulo arbori de omna speco, agreabla vidar e bona manjar, **e l'arboro di vivo en la mezo di la gardeno**, e <u>l'arboro di konoco di bonajo e malajo</u>* ».

La karaktero di gardeno esas la prezenteso di fruktarbori qui ofras la « pret manjar » qua konsistas ek lia frukti kun multa dolca e sukra sapori. Li omna esas ibe por la sola plezuro di Adam, ankore sola.

En la gardeno esas anke du arbori kun diametrale opozita karakteri: « *l'arboro di vivo* » qua okupas la centrala loko, « *en mezo di la gardeno* ». Tale la gardeno e lua luxurianta ofro esas tote ligita ad ol. Apud ol, trovesas « *<u>l'arboro di la konoco di bon e mal</u>* ». Ja, en lua nomizo, la vorto « *mal* » profecias l'acenso a peko. On povas do komprenar ke ca du arbori esas l'imaji di la du kampi qui konfliktos sur la pekoza tero: la kampo di Iesu-Kristo imajita

per « *l'arboro di vivo* » kontre la kampo di la diablo qua, quale la nomo di « *l'arbo* » indikas, experiencis, sucesive, la « *bono* » de lua kreo til la dio kande la « *malo* » igis ol ribelar kontre lua Kreinto; to quo Deo nomizas « pekar kontre lu ». Me memorigas tu ke ta principi « *di bono e malo* » esas la du extrema opozita posibla selekto o du frukti quin **la tota libereso** di « *vivanta ento* » produktas. Se l'unesma angelo ne facis ol, altri angeli tamen ribelus quale la terala experienco di homala konduti nun ja pruvis.

En tota la jeneroza oferto di la gardeno preparita da Deo por Adam trovesas ca arboro « *de la konoco di bonajo e malajo* » qua esas ibe por probar la fideleso di la homo. Ica termino « *konoco* » mustas esar bone komprenata nam por Deo la verbo « *konocar* » prenas extrema senco di experimentar « *la bonajo o la malajo* » qui riposos sur la akti di obado o desobado. La arboro di la gardeno esas nur la materiala suporto di la obado-testo e lua frukto transmisas la malo nur pro ke Deo donis a lu ca rolo prezente ol kom interdiktajo. La peko ne esas en la frukto ma en la fakto manjar ol savante ke Deo interdiktis ol.

Gen.2:10 : « *Rivero ekiris de Eden por irigacar la gardeno, ed de ibe ol dividis su en quar branchi* ».

Nova mesajo de **separo** esas prezentita, same kam la rivero qua ekiras de Eden dividas su en « *quar brakii* », ca imajo profecias la nasko di homaro di qua la decendanti disvastesos universale, a la quar kardinala punti, o quar venti de la cieli, sur tota la tero. La « *rivero* » esas la simbolo di populo, l'aquo esanta la simbolo di homala vivi. Per ca divido « *en quar brakii* », la rivero ekirinta de Eden disemigos lua aquo di vivo sur tota la tero e ca ideo profecias la deziro di Deo disemigar lua savo sur tota lua surfaco. Lua projeto realigesos segun Gen.10 per la separo di Noe e lua tri filii pos la fino dil diluvio di aquo. Ca atestanti dil diluvio transmisos de generaciono a generaciono la memoro di la terora puniso divina.

Ni ne konas la vidala aspekto qua esis la tero ante la diluvio, ma ante la separo di la populi, la habitata tero mustis aparar quale unika kontinento nur irigita da ta fonto di aquo qua eruptis de la gardeno di Eden. La nuna interna mari ne existis e li esas konsequo di la diluvio qua kovris la tota tero dum un yaro. Til la diluvio, la tota kontinento do esis irigita da ta quar riveri e lia enfluanti distributis la dolca aquo sur la tota surfaco di la sika tero. Dum la diluvio, la stretajo di Gibraltar e ta di la Reda maro krulis, preparante la formaco di la Mediteraneo e la Reda maro invadita da la saloza aquo di la oceani. Sachez ke sur la nova tero ube Deo establos sua rejio, ne esos maro segun Apo.21:1 quale ne esos plu morto. La divido esas la konsequo di peko e la maxim intensa formo di ol punisesos da la destruktiva aquo di la diluvio. Lektante ca mesajo, sub lua sola profetala aspekto, la « « *quar braki* » di la rivero indikas quar populi qui karakterizas la homaro.

Gen.2:11 : « *La nomo di l'unesma esas Pischon; ol cirkondas la tota lando di Havila, ube trovesas l'oro* ».

La nomo di l'unesma rivero nomizita Pischon o Phison signifikas: abundo di aquo. La zono ube trovesis l'Eden plantita da Devo mustis esar ube la nuna Tigris ed Eufrates prenas lia fonto; por Eufrates che monto Ararat e por Tigris che Taurus. Este e meze di Turkia trovesas ankore l'immensa lago Van qua konsistas enorma rezervo di dolca aquo. Kun lua divina beno, l'abundanta aquo favoris l'extrema fertileso di la gardeno di Devo. La lando di Havila reputata pro lua oro esis segun kelki situita nord-este di la nuna Turkia. Ol extensis til la rivo di la nuna Gruzia. Ma ca interpreteso pozas problemo nam segun Gen.10:7, « *Havila* » esas « *filio di Kush* », lu ipsa « *filio di Ham* », ed ol indikas Etiopia sude de Egiptia. To duktas me a lokizar ica lando « *di Havila* » en Etiopia, o Yemen, ube existis la or-mini quin la rejino di Saba donacis a rejulo Salomon.

Gen.2:12 : « *L'oro di ca lando esas pura; on trovas anke la bdelio e la onix-stono.* ».

« *L'oro* » esas la simbolo di la fido e Deo profecias por Etiopia, pura fido. Ol esos ja la sola lando en la mondo qua konservis la religiala heredajo di la rejino di Saba pos elua vizito che la rejo Salomon. Adjuntez anke por elua profito, ke en elua nedependo konservita dum la

yarcenti di religiala tenebri qui karakterizis la populi di westal Europa « kristana », la Etiopiani gardis la kristana fido e li praktikis la vera sabato recevita per la renkontro kun Salomon. La apostolo Filipus baptis l'unesma Etiopiana kristano kam ol revelesas en Ago 8:27 til 39. Esis eunuko ministro di la rejino Kandake e la tota populo recevis lua religiala instruktado. Altra detalo atestas la benediko di ca populo, Deo igis ol protektar kontre lua enemiki per la milital agado engajita e decidita volunte da la famoza navigisto Vasco de Gama.

Konfirmante la nigra koloro di la hauto di Etiopiani, « *la onixo-stono* » esas « nigra » e konsistas ek silika dioksido; plusa richeso por ca lando; nam lua uzo por fabrikar transistori igas ol aparte apreciata nuntempe.

Gen.2:13 : « *La nomo di la duesma rivero esas Guihon; ol cirkondas la tota lando di Kush* ».

Forgetez la « riveri » e pozesez en lia loko la populi quin li simbolas. Ta duesma populo « *cirkondas la lando di Kush* » esas, Etiopia. La decendanti di Sem developos su en la tero di Arabia e til Persia. Ol cirkondas efektive la teritorio di Etiopia, do ol povas esar simbolizata e designata per la nomo di « *rivero* » « *Guihon* ». En nia lasta dii, ta cirkondajo esas « Mohamedana » religio di Arabia e Persia. Tale la konfiguro di la komenco di la kreado riproduktesas en la fino di la tempi.

Gen.2:14 : « *La nomo di la triesma esas Hidekel; ol fluas este di Asiria. La quaresma rivero esas Eufrato* ».

« *Hiddékel* » indikas la « rivero Tigris », e la populo indikata esus India simbolizita da la « tigro di Bengal »; Azia e lua orientala civilizo falsa-nomizita « flava raso » do esas profetizita e koncernata ed ol efektive jacas « *a l'oriento di Asiria* ». En Dan.12, Deo uzis la simbolo di ca « *rivero* » « Tigro » hom-manjanto por ilustrar l'adventista probo plenumita inter 1828 e 1873, pro la multitudo di spiritala morti qua ol produktis.

La nomo « *Eufrato* » signifikas : floranta, fruktifanta. En la profetio Apokalipso, « *l'Euphrate* » simbolizas westal Europa e lua kreskaji, l'Ameriki ed Australia, quin Deo prezentas dominacata da la religiala rejimo papala Romana quan Ilu nomizas kun lua urbo, « *Babilon la granda* ». Ta decendanti di Noe esos ti di Japhet qua extensas su ad westo vers Grekia ed Europa, ed ad nordo vers Rusia. Europa esis la sulo ube la kristana fido experiencis omna sua bona e mala developi pos la nacionala falo di Israel; l'adjektivi « floranta, fruktifanta » esas justifikata e segun la presago, la fili di Lea, la muliero mal amata esos plu multa kam ti di Rahila, la spozo qua Jakob amis.

Esas bona trovar en ca mesajo, la memorigo ke malgre omna lia religiala dividi finala, ta quar tipi di terala civilizaci havis la sama Kreinto Deo kom Patro, por justifikar lia existi.

Gen.2:15 : « *YaHWéH Deo prenis la homo, e pozis lu en la gardeno di Eden por kultivar e por gardar ol* ».

Deo ofras ad Adam okupo qua konsistas ek « *kultivar e gardar* » la gardeno. La formo di ta kultivado esas a ni nekonocata ma ol efektigesis sen irga fatigeso ante la peko. Same, sen irga formo di agresiveso en tota la kreuro, lua gardado esis simpligita extreme. Tamen ca rolo di gardado subkomprenis l'existo di danjero qua balde prenos reala e preciza aspekto: la diabolika sedukto di homala penso en ca sama gardeno.

Gen.2 :16 : « *YaHWéH Deo donis ica ordono a la homo : Tu povos manjar de omna arbori di la gardeno ;* »

Multitudi di frukt-arbori esas metita a libera dispono di Adam. Deo plenigas ilu trans lua bezoni qui konsistas en satisfacar deziri alimentala per variar la gusti e l'aromi. L'ofro di Deo esas agreabla, ma to esas nur l'unesma parto di « *ordino* » quon ilu donas a Adam. La duesma parto di ica « *ordino* » venas pose.

Gen.2:17: « *ma tu ne manjos de l'arboro di la konoco di bonajo e malajo, nam en la dio ke tu manjos de ol, tu mortos* ».

En « *l'ordino* » de Deo, ca parto esas tre serioza, nam la minaco prezentita esos senkompate aplikata quik ke la desobedio, frukto di peko, esos konsumata e plenumata. E ne obliviez, por ke la projeto di universala regulo di peko plenumeskos, Adam falos. Por plu bone komprenar quo eventos, memorigez ke Adam esas ankore sola kande Deo avertas ilu per prezentar lua « *ordino* » ne manjar « *l'arboro di la konoco di bon e mal* » signifas, ne esar nutrita per l'idei di la diablo. Pluse, en la kuntexto di eterna vivo, Deu devis explikar a lu quo signifikas: « mortar ». Nam la minaco esas ibe, en ca « *tu mortos* ». Resume, Deu ofras a Adam foresto ma interdiktas a lu un sola arboro. E por kelka personi ca sola interdikto esas netolerebla, lore l'arboro kovras la foresto, quale la proverbo docas. Manjar « *l'arboro di la konoco di bon e mal* » signifas : nutrar su per la docado di la diablo ja animita per spirito di ribeleso kontre Deo e lua yusteso. Nam « *l'arbo* » interdikto pozita en la gardeno esas imajo di lua persono, same kam « *l'arbo di vivo*» esas imajo di la persono Iesu-Kristo.

Gen.2:18 : «*YaHWéH Deo dicis : Ne esas bona ke la homo esas sola ; me facos a lu helpanto simila a lu.* ».

Deo kreis la tero e la homo por revelar lua boneso e la malico di la diablo. Lua salvanta projeto revelesas a ni en la sequanta aferi. Por komprenar, savar ke la homo havas la rolo di Deo en persono qua igas lu pensar, agar e parolar quale lu pensas, agas e parolas ipsa. Ta unesma Adam esas profetala imajo di Kristo, qua Paulus prezentos kom la nova Adam.

Por revelar la malico di la diablo e la bonajo di Deo, necesas ke Adam pekizas por ke la tero dominacesas da la diablo e lua malica agi revelesez universale. La nociono di la paro existas nur sur la tero kreita por la peko, nam la duo tante formacita esas por spiritala motivo qua profecias la relato di Kristo la divina kun lua Espozo qua indikas lua elektiti. L'Elektita mustas savar ke el esas samatempe la viktimo e la beneficianto di la salvanta projeto projetita da Deo; el esas viktimo di la peko necesigita por Deo por ke il povas fine kondamnar la diablo, e beneficianto di lua gracio salvanta nam, konscianta pri sua responseso pri l'existo di la peko, il pagos ipsa la preco di l'expio di la peko en Iesu-Kristo. Do, unesme, Deo trovis la solitado ne bona e lua bezono di amo esis tante granda ke il esis preta pagar chera la preco por obtenar ol. Ta kompanio, ta vizavizo, qua permisas la partigo, Deo nomizas ol "*helpo* » e la homo riprezos la termino en mencionanta lua homala kontraparto feminina. Fakte helpo, el igos lu falar e duktar per amo en la peko. Ma ca amo di Adam por Eva esas imajo di la amo di Kristo por lua elektiti trovesis pekanti, to esas, inda di eterna morto.

Gen.2:19 : « *YaHWéH Deo formacis de la tero omna animali di la agro e omna uceli di la cielo, ed ilu igis li venar vers la homo, por vidar quale ilu nomizus li, ed por ke omna vivanta ento portez la nomo quan la homo donus a lu* ».

Esas la supera qua donas nomo a to qua esas infre. Deo donis a su ipsa lua nomo e, per donar a Adam ica yuro, il konfirmas tale la dominaco dil homo super omno qua vivas sur la tero. En ca unesma formo di la terala kreo, la speci di la animali dil agro e la uceli dil cielo esas reduktita e Deo igas li venar ad Adam, same quale il kondukos li ante la diluvio par pari a Noe.

Gen.2:20 : « *E la homo donis nomi a omna brutaro, a la uceli dil cielo e a omna animali dil agro; ma por la homo, il ne trovis helpanto simila a lu.*». La monstri dicita prehistorial esis kreita pos la peko por intensigar la konsequi di la divina maledikto qua frapas la tota tero inkluzite la maro. Dum la tempo di senpekajo, la animala vivo konsistas ek « *la brutaro* » utila por la homo, « *la uceli di la cielo* » e « *la animali di la agro* » plu nedependanta. Ma en ca prezento, il ne trovis homala kontrapozo, nam ol ne existis ankore.

Gen.2:21 : « *Tunc YaHWéH Deo igis profunda dormo sur l' homo, qua dormis; ilu prenis un de lua kosti, e riklozis la karno en lua loko* ».

La formo donita a ca kirurgiala operaco ankore revelas la salvanta projeto. En Micaël, Deo eliminas su de la cieli, ilu foriras e separas su de lua bonan angeli, quo esas la normo di la « *profunda dormo* » en qua Adam esas plungita. En Iesu-Kristo naskinta en la karno, la

divina kosto esas prenita e pos lua morto e riresurekto, sur lua dek-e-du apostoli, il kreis sua « *helpo* », de qua il prenis la karnala aspekto e lua peki e a qua il donas sua « Santa Spirito ». La spirituala signifiko di ca vorto « *helpo* » esas granda, nam ol donas a lua Eklezio, sua Elektito, la rolo di « *helpo* » en lua realigo di la plano di salvo e di la universala solvo di peko e la sorto di pekanti.

Gen.2:22 : « *YaHWéH Deo formacis mulieron de la ripo quan ilu prenis de la viro, ed ilu adduktis ol a la viro* ».

Do, la formaco di la muliero profecias ta di l'Elektito di Kristo. Nam en venar en la karno Deo formacas sua fidela eklezio, viktimo di lua karnala naturo. Por salvar l'elektiti de la karno, Deo devis prenar formo en la karno. Ed anke, posedante en su ipsa l'eterna vivo, il venis por partigar ol a lua elektiti.

Gen.2:23 : « *E la viro dicis : Yen nun ta qua esas osto de mea osti e karno de mea karno! On nomizos el muliero, nam el esis prenita de la viro.* ».

Deo venis a tero spozigar la terala normo por povar dicar pri sua Elektito quo Adam dicis pri sua femina kontrapozo, a qua il donas la nomo « *muliero* ». La kozo esas plu evidenta en Hebrea, nam la vorto por viro, « ish », divenas « isha » por la vorto muliero. En ca ago, il konfirmas sua dominaco super el. Ma esinte prenita de il, ta « *femino* » divenos nedispensebla a lu quale se la « *rivo* » prenita de lua korpo volus retrovenir ad il e riprezar lua loko. En ca unika experienco, Adam sentos por sua spozo la senti quin la matro experiencos por la infanto quan el naskas pos portar ol en sua ventro. E ca experienco anke vivacesas da Deo, nam la vivanta kreituri quin il kreis cirkum il esas infanti qui ekiras de il; quo igas il tam Matro kam Patro.

Gen.2:24 : « *Pro to la viro forlasos sua patro e sua matro, e atachesos a sua femino, e li divenos un sola karno* ».

Deo expresas en ca verseto sua projeto por sua elektiti qui devas ofte ruptar familiala relati karnala por ligar su kun la Elektita benita da Deo. E ne obliviez ol, unesme, en Iesu-Kristo, Micaël forlasis sua stando di Celala Patro por venar ganar l'amoro di sua disipuli elektita sur la tero; to en la quanto en qua il renuncis uzar sua poveso divina por luktar kontre peko e diablo. Hike, ni komprenas ke la temi **separo** e **komunio** esas nedisociigebla. Sur la tero, l'elektito mustas esar **separita** karnale de ti qui ilu amas por enirar en **komunio** spirale e facar « un » kun Kristo e omna lua elektiti, e lua bona angeli fidela.

La deziro di la « *kosto* » riprezar lua originala poziciono trovas sua senco en la sexuala acoplo di homi, ago di karno e spirito ube la viro e la muliero fizike formas unika karno.

Gen.2:25 : « *La viro e lua spozo esis ambi nuda, e li ne havis honto pri to* ».

La fizikala nudo ne jenigas omni. Existas adepti di naturismo. E ye la komenco di homala historio, la fizikala nudo ne produktis « *honto* ». L'aparico di la « *honto* » esos la rezulto di peko, quale se manjanta de « *l'arboro di la konoco di bon e mal* » povus apertar la homala mento per igar lu sentar efekti til lore nekonocata ed ignorata. Realitate, la frukto di l'arboro interdiktita ne esos l'autoro di ca chanjo, ol nur esos la moyeno, nam qua igas chanjar la valori di kozi e la koncienco, esas Deo e lu sola. Esas lu qua suscitos la sentimento di « *honto* » qua la pekanta paro sentos en sua mento pri sua fizika nudo qua ne esos responsiva; nam la kulpo esos morala e koncernos nur la desobedio aplikita, konstata da Deo.

Resumante la docado di Genezo 2, Deu unesme prezentesis a ni la santigo di la repozo o sabato di la sepesma dio qua profecias la granda repozo qua esos donata ye la sepesma yarmilo egale a Deu kam a lua elektita fideli. Ma ca repozo devis esar ganita per la terala kombato qua Deu livros kontre peko e diablo, per enkarnigar su en Iesu-Kristo. La terala experienco di Adam figurizis ca salvanta plano konceptita da Deu. En Kristo, Il divenis karno por krear sua Elektita de karno qua fine recevos cielala korpo simila a ta di angeli.

Genezo 3

La separo di peko

Gen.3:1 : « *La serpento esis la maxim ruza de omna animali di la agro, quin l'Eterno-Deo facis. Ol dicis a la muliero : Ka Deo vere dicis : Vu ne manjos de omna arbori di la gardeno ?* »

La povra « *serpento* » havis la desfortuno esar uzata kom mediumo da la maxim « *ruza* » de l'angeli kreita da Deo. La animali inkluzite la reptili quale la « *serpento* » ne parolis; la linguo esis partikulareso di l'imajo di Deo donita a l'homo. Relevas la bonajo, la diablo igas ol parolar a la muliero en momento kande el esas separita de sua spozulo. Ta izoleso esos fatala a el, nam en la prezenteso di Adam, la diablo havabus plu multa desfacilesi por duktar la homa ento a desobediar l'ordono di Deo.

Jesu-Kristo revelis l'existo di la diablo, quan Ilu indikas dicante en Johan 8:44, qu'il esas « *la patro di la mentio e mortigisto de la komenco* ». Lua vorti intencas shancelar la humana certesi ed a la « Yes o No » exijata da Deo, il adjuntas la « ma » o la « forsan ke » qua forprenas la certesi qui donas sua forco a la vereso. L'ordono donita da Deo esis recevita da Adam qua transdonis ol pose a sua spozino, ma el ne audis la voco di Deo qua donis l'ordono. Do, elua dubito dependas de elua spozo, quala : « ka il bone komprenis quo Deo dicis a il ? »

Gen.3:2 : « *La muliero respondis a la serpento : Ni manjas la frukto di l'arbori di la gardeno* ».

La evidentaji semblas donar racio a la parolo di la diablo ; ilu rezonas e parolas inteligente. La « *muliero* » komisas lua unesma eroro respondante a la « *serpento* » qua parolas ; quo ne esas en la normalajo di la kozi. Unesme, elu justifikas la boneso di Deo qua donis a li la posiblajo manjar de omna arbori, ecepte ta qua esas interdiktita.

Gen.3:3 : « *Ma pri la frukto di l'arboro qua esas en la mezo di la gardeno, Deo dicis: Vu ne manjos ol e vu ne tushos ol, por ke vu ne mortos* ».

La transmiso da Adam di la mesajo di la divina ordono aparas en l'expreso « *timante ke vu ne mortos* ». To ne esas la exakta vorti dicita da Deo, nam ilu dicis ad Adam: « *la dio kande vu manjos ol, vu mortos* ». La debiligo di la divina vorti favoros la konsumo di la peko.

Justifikante lua obado a Deo pro kauzo « *timante* » la « *muliero* » donas a la diablo la posiblo konfirmar ica « *timo* » qua segun ilu ne esas justifikata.

Gen.3:4 : « *Tale la serpento dicis a la muliero : Vu ne mortos* ; »

E la Chefa Mentianto revelas su en ica aserto qua kontredicas la vorti di Deo : « *vu ne mortos* ».

Gen.3:5 : « *ma Deo savas ke, en la dio kande vu manjos de ol, vua okuli apertesos, e vu esos quale deyi, konocanta la bonajo e la malajo* ».

Nun il mustas justifikar l'ordono donita da Deo a qua il atributas malica ed egoista penso: Deo volas tenar vu en baseso ed inferioreso. Il egoiste volas impedar vu divenar quale il. Il prezentas la konoco di bonajo e malajo kom avantajo quan Deo volas rezervar nur por su. Ma se existas avantajo en la konoco di bonajo, ube esas la avantajo di konocar malajo? Bonajo e malajo esas absoluta opozanti quale dio e nokto, lumo e tenebri, e por Deo la konoco konsistas en experimentar o pasar ad ago. Realajo esas ke Deo ja donis a homo la konoco**intelektala** di bon e di mala en **permisanta** l'arbori di la gardeno e en **interdiktanta** ta qua reprezentas « la bon e la mal » ; nam ol esas simbolika imajo di la diablo qua konkorde experiencis sucese, « *la bon* » pose « *la mal* » ribelante kontre lua Kreinto.

Gen.3:6 : « *La muliero vidis ke l'arboro esis bona por manjar e agreabla a la vidado, e ke ol esis precoza por apertar l'inteligenco; elu prenis de lua frukto, e manjis ol; elu donis anke a sua spozulo, qua esis apud elu, ed il manjis ol.*».

La vorti ekirinta de la serpento produktas sua efekto, la dubo efacas e la muliero esas plu e plu konvinkita ke la serpento dicis a el la verajo. La frukto semblas a el bona e agreabla vide, ma precipue, el judikas ol «*precoza por apertar l'inteligenco* ». La diablo obtenas la serchata rezulto, ilu jus rekrutis adepto di lua rebela atitudo. E manjante la defendita frukto, elu divenas ipsa arboro di la konoco di malajo. Plenigita da amo por elua spozino, quo ilu ne esas preta aceptar esar **separita**, Adam preferas partigar lua fatala sorto, nam ilu savas ke Deo aplikos lua mortala sanciono. E manjante a sua turno la interdiktita frukto, la tota paro sufros la tirana dominaco di la diablo. Tamen, paradoxale, ca pasionala amo esas imajo di ta quo Kristus sentos por sua Elektito, aceptante anke mortar por el. Do, Deo povas komprenar Adam.

Gen.3:7 : « *L'okuli di amba apertesis, li savis ke li esas nuda, e kudrante fig-folii, li facis zon-i por su* ».

En ta instanto, kande la peko konsumesis da la homa paro, la kalkulo inversa di la 6000 yari previdita da Deo komencis. Unesme, lia koncienco transformesis da Deo. L'okuli qui esis la responsiva por la deziro dil frukto « *agreabla a la vidado* » esas viktimo di nova judiko pri la kozi. E la esperata e serchata avantajo transformesas en desavantajo, nam li experiencas « *honto* » pri lia nudeso qua til nun ne esis problemo, nek por li, nek por Deo. La fizikala nudeso deskovrita esis nur la karnala aspekto di la spiritala nudeso en qua la desobedianta paro trovis su. Ta spiritala nudeso privacis li de la divina yusteso e la puniso di morto eniris en li, tale ke la deskovro di lia nudeso esis l'unesma efekto di la morto donita da Deo. Do, la morto esis la konsequo di la experimentala konoco di la malbono; to quo Paulus docas dicante en Rom.6:23 : « *car la salario di peko esas la morto* ». Por kovrar sua nudo, la rebela ge-spozani uzis homala iniciato qua konsistis ek « *kudrar fig-folii* » por facar de oli « *zon-i* ». Ta ago simbolas spirite la homala probo por auto-justifikar su. La « *zono* » divenos la simbolo di « *la vereso* » en Efz.6:14. La « *zono* » facita en « *fig-folii* » da Adam do esas en opozo, simbolo di la **mentio** dop qua la pekanto shirmas su por tranquiligar su.

Gen.3:8 : "*Tande li audis la voco di YaHWéH Deo, qua trairis la gardeno vers la vespero, e la viro e lua muliero celis su for de la vizajo di YaHWéH Deo, meze l'arbori di la gardeno*".

Ta qua sondas la reni e la kordii savas quo jus eventis e qua konformas a lua salvoprojeto. To esas nur l'unesma fazo qua ofros a la diablo domeno por revelar lua pensi e

lua malica naturo. Ma il mustas renkontrar la homo, nam il havas multa kozi por dicar a lu. Nun la homo ne hastas renkontrar Deo, lua Patro, lua Kreinto, quin il nun nur deziras fugar, tante il timas audar lua reprochi. E ube celar su en ca gardeno de la regardo di Deo? Itere, kredar ke « *l'arbori di la gardeno* » povas celar ol de lua vizajo, atestas pri la mentala stando en qua Adam falis depos ke il divenis pekanto.

Gen.3:9 : « *Ma YaHWéH Deo vokis la homo, e dicis a lu: Ube tu esas?* »

Deo savas perfekte ube Adam celas su ma il demandas a lu, « *ube tu esas?* » por extendar helpanta manuo e atraktar lu a la konfeso di lua kulpo.

Gen.3:10 : « *Il respondis : Me audis tua voco en la gardeno, e me timis, nam me esas nuda, e me celis me.* ».

La respondo donita da Adam esas en su ipsa konfeso di lua desobedio e Deo utiligos lua vorti por obtenar lua maniero prizentar l'experienco di peko.

Gen.3:11 : « *E YaHWéH Deo dicis : Qua docis tu ke tu esas nuda? Ka tu manjis de l'arboro de qua me interdiktis tu manjar?* »

Deo volas extorsar de Adam l'aveuo di lua kulpo. Per dedukto en dedukto il fine pozas a lu klare la questiono : « *Ka tu manjis de l'arboro di qua me interdiktis a tu manjar?* ».

Gen.3:12 : « *La homo respondis: La muliero qua tu pozis apud me donis a me de l'arboro, e me manjis de ol* ».

Quankam vera, la respondo di Adam ne esas glorioza. Il portas en su la marko di la diablo e ne savas plu respondar per yes o no, ma quale Satan, il respondas per deturnita maniero por ne konfesar simple sua propra e granda kulpo. Il iras til memorigar a Deo lua parto en l'experienco, nam Il donis a il sua muliero, unesma kulpozo, il pensas ante il. La maxim forta parto di la historio esas ke omno esas vera e Deo ne ignoras ol, nam la peko esis necesa en lua projeto. Ma, ube il eroras, esas ke sequante l'exemplo di la muliero, il markis sua prefero por el en detrimento di Deo, e to esis sua maxim granda kulpo. Nam de la komenco, Deo exigezis esar amata super omno e super omni.

Gen.3:13 : « *E l'Eterno Deo dicis a la muliero : Pro quo tu facis to? La muliero respondis : La serpento seduktis me, e me manjis de ol.* ».

La granda Judiciisto tande turnas su a la muliero akuzita da la viro e ibe ankore la respondo di la muliero konformas a la realeso di la fakti : « *La serpento seduktis me, e me manjis de ol* ». Do el lasis su seduktar e to esas, elua mortala kulpo.

Gen.3:14 : « *L'Eternulo Deo dicis a la serpento: Pro ke tu facis to, tu esos maledikita inter omna brutaro e inter omna animali di la agro, tu marchos sur tua ventro, e tu manjos polvo omna dio di tua vivo* ».

Ta-foye, Deo ne demandas a la « *serpento* » pro quo il facis to, nam Deo ne ignoras ke il esis uzita kom mediumo da Satan, la diablo. La sorto quan Deo donas a la « *serpento* » koncernas efektive la diablo ipsa. Por « *la serpento* » l'apliko esis imediate, ma por la diablo ol esis nur profetajo qua plenumesus pos la vinko di Iesu-Kristo super peko e morto. Segun Apok.12:9, l'unesma formo di ca apliko esis lua expulso de la rejo di cieli same kam la mala angeli de lua kampo. Li esis jetita aden la tero, qua li ne forlasesos til lia morto e dum mil yari, izolita sur la dezoligita tero, Satan rampos en la polvo qua akceptis ti qui mortis pro il e la libereso quan il misuzis. Sur la tero maldiktita da Deo, li kondutos quale serpenti samatempe timema e prudenta pro ke vinkita da Iesu-Kristo e fuganta la homo diveninta lia enemiko. Li malicos a homi celita en la nevidebleso di lia cielala korpi per incitar li unu kontre l'altra.

Gen.3:15 : « *Me metos enemikeso inter tu e la muliero, inter tua posteri e elua posteri : ca frapos tua kapo, e tu vundos elua talono.* ».

Aplikita a la « serpento », ca sentenco konfirmas la realeso vivita e konstata. Lua apliko a la diablo esas plu subtila. L'enemikeso inter lua kampo e la homaro esas konfirmata e agnoskata. « *La decendanti di la muliero qua frapos lua kapo* » esos ta di Kristo e lua elektita

fideli. Ol finos per anihilizar lu, ma ante to, la demoni havos la perpetua posiblajo « *vundar la talono* » di « *la muliero* », l'Elektito di Kristo imajinta su, unesme, per ica « *talono* ». Nam « *la talono* » esas la apogopunto di la homala korpo quale « *la angulopetro* » esas la petro sur qua la spiritala templo di Deo konstruktesis.

Gen.3:16 : « *Il dicis a la muliero : Me augmentos la sufro di tua gravidesi, tu parturos kun doloro, e tua deziri direktesos a tua spozulo, ma il dominacos super tu* ».

Ante esar liberigita per lua morto, la muliero devos « *suferar en elua gravidesi* » ; el « *enfuntos kun doloro* », omna kozi literale plenumita e konstata. Ma itere, la profetala signifiko di l' imajo esas remarkinda. En Johan.16:21 e Apok.12:2 « *la muliero en la doloro di nasko*» simbolizas la Eklezio di Kristo dum la Romana imperiala e pose papala persekuti di la Kristana epoko.

Gen.3:17 : «*Il dicis a la viro : Pro ke tu obeis la voco di tua spozino, e manjis de l'arboro pri qua me donis a tu ica ordono : Tu ne manjos de ol! La tero esos maledikata pro tu. Kun peno tu extraktos de ol tua nutrivo omna dii di tua vivo,*»

Revenante a l'homo, Deo prezentas a lu la vera deskripto di lua situaciono, quan lu hontinde esforcis maskar. Lua kulpo esas tota ed Adam deskovros anke ke ante sua liberigo, sua morto precedos da serio di malediki qui duktos kelki preferar la morto kam la vivo. La malediko di la sulo esas teroriganta kozo ed Adam lernos ol per la sudoro di sua fronto.

Gen.3:18 : « *ol produktos a vi dorni e dorneti, e vi manjos l'herbo di la agro* ».

Finito la facila kultivo dil gardeno di Eden, ol remplasesas da la senfina lukto kontre la agrostido, « *la dorni, la spini* » e la mala herbi qui multopleskas en la sulo di la tero. Des plu ke ica malediko di la sulo aceleros la morto di la homaro, nam, kun la « progreso » ciencala, l'homo di la lasta dii venenos su per metar en la sulo di lua kultivi la toxika kemialo, por eliminar la mala herbi e la destruktiva insekti. La abundanta e facile acesebla nutrivo ne plu esos disponebla exter la gardeno de qua il esos chasata, same kam sua spozino preferata a Deo.

Gen.3:19 : « *Per la sudoro di tua vizajo tu manjos pano, til ke tu rivenos a la tero, de qua tu esis prenita; nam tu esas polvo, e tu rivenos a la polvo* ».

Ta sorto qua falas sur la homa ento justifikas la formo sub qua Dio revelis lua kreo e formaco precize, de « *la polvo di la tero* ». Adam lernas per sua propra kosto e la nia en quo konsistas la morto mencionita da Dio. Notez bone ke la mortinta homo ne plu esas ol « *polvo* » e ke ol ne restas exter ca « *polvo* » vivanta spirito ekirinta de ca mortinta korpo. Eccl.9 ed altra citaji konfirmas ica stando di la mortala stando.

Gen.3:20 : « *Adam donis a sua spozo la nomo di Eva : nam el esis la matro di omna vivanti* ».

Ankore, Adam markas sua dominaco super « *la muliero* » donante a lu sua nomo « *Eva* » o « Vivo » ; nomo justifikita kom reala bazo di homala historio. Ni omna esas distanta decendanti, naskinta de Eva la seduktita spozino di Adam tra qua la maledikto di morto transmisesis e transmisesos til la reveno en glorio di Iesu Kristo komence di la printempo 2030.

Gen.3:21 : « *YaHWéH Deo facis ad Adam ed sua spozino vesti ek feluro, ed ilu vestizis li per oli* »

Deo ne oblivias ke la peko di la terala spozuli esis parto di lua salvoprojeto qua nun asumos demonstrata formo. Pos la peko, la divina pardono divenas disponebla en la nomo di Kristo, qua esos sakrifikata e krucifikata da Roman soldati. En ca ago, senpekulo, tote pura, aceptos mortar por expiacar, vice li, la peki di lua sola elektita fideli. De l'origino, senkulp animali esas mortigata da Deo por ke lia « *felii* » venas kovrar la nudeso di Adam ed Eva. En ca ago, ilu remplasas « *la yusteso* » imagita da l'homaro per to qua lua plano di salveso atribuas a lu per la fido. La « *yusteso* » imagita da l'homaro esis nur trompanta mentio e vice ol, Deo atribuas a li « *vesto* » simbolala di « *lia justeso* » autentika, « *la zono di lia vereso* »

qua repozas sur la volontaria sakrifiko di Kristo e l'ofro di lua vivo por la rekompro di ti qui fidale amas lu.

Gen.3:22 : « *YaHWéH Deo dicis : Videz, l''homo divenis quale un ek ni, por la konoco di bon e mal. Preventez ilu nun extendar sua manuo, prenar de l''arboro di vivo, manjar ol, e vivar eternale* ».

En Micaël, Deo adresas su a sua bon angeli qui asistas la dramo qua jus eventis sur la tero. Il dicis a li: « *Videz, la homo divenis quale un ek ni, por la konoco di bonajo e malajo.* ». La nokto ante lua morto, Iesu-Kristo uzos la sama expreso pri Judas, la trahizanto qua mustis livrar Ilu a la religioza Judi e pose a la Romani por esar krucifigita, to en Ioannes 6:70: « *Iesus respondis a li: Ka ne me selektis vi, la dek-e-du? E un ek vi esas demono!* ». La « *ni* » divenas en ca verseto « *vi* » pro la diferanta kontexto, ma la procedo di Deo esas la sama. La expreso « *un ek ni* » signifikas Satan qua ankore havas libera aceso e libera movado en la ciela regno di Deo inter omna kreita angeli ye la komenco di la terala kreo.

La neceseso impedar l'homulo manjar de « *l'arboro di vivo* » esis exigo di la vereso a qua Jesus venis donar atesto segun lua vorti adresita a la Romana prefekto Pontius Pilatus. « *L'arboro di vivo* » esis l'imajo di la Kristo redemptanto e manjar ol signifikis nutrar su per lua docado e tota sua personeso spiritala, to esas, prenar lu kom substituto e personala salvanto. To esis l'unika kondiciono qua povus justifikar la konsumo di ca « *arboro di vivo* ». La povo di vivo ne esis en l'arboro ma en to quo l'arboro simbolis: Kristo. Plus, ca arboro kondicionis la eterna vivo e pos l'originala peko ca eterna vivo perdesis perpetue til la finala retroveno di Deo en Kristo ed en Mikael. « *L'arboro di vivo* » e l'altra arbori povis do desaparar same kam la gardeno di Deo.

Gen.3:23 : « *E YaHWéH Deo ekpulsis lu de la gardeno di Eden, por ke lu kultivus la tero, de ube lu esis prenita* ».

Nur restas al Kreinto forpulsar de la mirinda gardeno la homa paro qua, formacita de l'unesma Adam (vorto qua signifikas la homa speco: la reda = la sangema), montris su nedigna per lua desobedio. E exter la gardeno, la penoza vivo, en korpo fizike e mentale febligita, komencos por lu. La retroiro vers tero duriginta e rebela memorigos a la homi lia origino « *polvo* ».

Gen.3:24 : « *Tale il forpelis Adam; ed il pozis an l'oriento dil gardeno di Eden la kerubi qui agitas flamifanta espado, por gardar la voyo dil arboro di vivo.* ».

Ne plu Adam gardas la gardeno, ma angeli impedas lua eniro. La gardeno fine desaparos poke ante la diluvo eventinta en 1656 de la peko di Eva e di Adam.

Ni havas en ca verseto utila precizeso por situizar la loko di la gardeno di Eden. La gardanta angeli esas pozicionita « *oriente di la gardeno* » qua do ipsa trovas su weste de la loko ube Adam ed Eva retretas. La supozita zono prezentita ye la komenco di ta chapitro konformas a ca precizeso : Adam ed Eva retretas en la tero situita sude de monto Ararat e la interdiktita gardeno situesas en la zono di la « abundanta aqui » di Turkia proxim la lago Van, to esas weste de lia poziciono.

Genezo 4

La separo per la morto

Ta chapitro 4 permisas a ni plu bone komprenar pro quo esis necesa por Deo ofrar a Satan e lua rebela demoni laboratorio di demonstro qua revelas la amplitudo di lia malico.

En la cielo, la malico havis limiti, nam la cielala enti ne havis la povo intermortigar; nam omni esis momente nemortiva. Ta situaciono do ne permisis a Deo revelar la alta nivelo di malico e krueleso di qua lua enemiki esis kapabla. La tero do kreesis kun la skopo permisar la morto en lua maxim kruela formi quan la mento di ento quale Satan povas imaginar.

Ca chapitro 4, pozita sub la simbolala signifiko di ta numero 4 qua esas l'universaleso, do mencionos la cirkonstanci di l'unesma morti di la terala homaro; la morto esanta lua universala partikulara e unika karaktero inter omna kreaji facita da Deo. Pos la peko di Adam ed Eva, la terala vivo esis « *en spektaklo al mondo ed angeli* » quale dicis en 1 Kor.4:9, l'inspirita e fidela atestanto Paulus, ex-Saulo di Tarso unesma persekutanto komisita da la eklezio di Kristo.

Gen.4:1 : « *Adam **konocis** Eva, sua spozino; elu konceptis, e naskis Kain ed elu dicis: Me formacis homulo kun la helpo di YaHWéH* ».

En ca versiklo, Deo revelas a ni la signifiko quan Il donas a la verbo « *konocar* » e ca punto esas vitala en la principo di la justifiko per la fido segun quo esas skribita en Johan.17:3 : « *Nun, l'eterna vivo esas ke li **konocas**, tu, la sola vera Deo, e ta quan tu sendis, Iesu Kristo* ». Konocar Deo signifikas engajar su en amoroza relato kun Il, spirala en ica kazo, sed karnala en la kazo di Adam ed Eva. Sequante ankore ca modelo dil unesma paro, « infanto » naskis de ica karnala amoro; e bone « infanto » mustas rinaskar en nia amoroza spirala relato vivata kun Deo. Ca nova nasko pro la « *konoco* » reala di Deo revelesas en Apo.12:2-5: « *El esis gravida, ed el kriis, esante en laboro e en la dolori di parturo. ... El parturis filiulo, qua mustas pasturar omna nacioni per fervergo. E lua infanto esis elevita a Deo e a lua trono* ». La infanto naskinta de Deo mustas riproduktar la karaktero di lua Patro ma to ne esis la kazo dil unesma filo naskinta de homi.

La nomo Kain signifikas aquiro. Ta nomo predicar a lu karnala e terala destino, kontree a la spiritala homo qua esos sua yuna fratulo Abel.

Remarkez ke en ta komenco dil historio dil homaro, la matro qua naskigas asocias Deo a ta nasko, nam el esas konscia ke la kreo di ta nova vivo esas la konsequo di miraklo realigita da la granda kreinto Deo YaHWéH. En nia lasta dii to ne plu o rare esas la kazo.

Gen.4:2 : « *Elu ank naskis sua fratulo Abel. Abel esis pastoro, e Kain esis plugisto.* ».

Abel signifas respiro. Plu kam Kain, la infanto Abel esas prezentita kom kopiuro di Adam, l'unesma qua recevis de Deo la pulmonala respiro. Fakte, per lua morto, ocidita da sua frato, il reprezentas l'imajo di Iesu-Kristo, la vera Filio di Deo savinto dil elektiti quin il racatos per sua sango.

La profesioni di la du frati konfirmas lia opozanta naturo. Quale Kristo, « *Abel esis pastor* » e quale la nekredanta terala materialisto, « *Kain esis plugisto* ». Ta unesma infanti di homala historio anuncas la destino profetizita da Deo. E li venas donar precizigi pri lua salvanta projeto.

Gen.4:3 : « *Pos kelka tempo, Kain ofris a YaHWéH donaji ek la frukti di la tero;* »

Kain savas ke Deo existas e por montrar a lu ke lu volas honorar lu, lu facas « *ofro de la frukti di la tero* » to esas, la produkturi de lua laboro. Ilu prenas en ca rolo, l'imajo di la multitudo di religioza homi, juda, kristana o mohamedana, qui montras lia bona verki sen esar preocupata pri savar e komprenar quo Deo amas ed expektas de li. La donacuri havas intereso nur se li esas apreciata da ta qua recevas li.

Gen.4:4 : « *e Abel, de sua flanko, facis unu ek la unesma-naskinti de sua tropeto e de lia graso. YaHWéH regardis favoroze Abel e lua ofro;* »

Abel imitas sua fratulo, e pro sua mestiero kom pastor, il facas a Deo ofro « *de l'unesma-naskinti de lua tropo e de lia graso* ». La kozo esas agreabla por Deo, nam il vidas en la sakrifiko di ta « ***unesma-naskinti*** » l'antecipita e profetizita imajo di sua propra sakrifiko en Iesu-Kristo. En Apo.1:5, ni lektas : « … *e de la parto di Iesu Kristo, la fidela*

atestanto, ***l'unesma-naskinto di la mortinti****, e la princo di la reji di la tero! A ta qua amas ni, qua liberigis ni de nia peki per Sua sango, …*». Deo vidas Sua salvanta projeto en l'ofro di Abel e ne povas trovar ol agreabla.

Gen.4:5 : « *ma Il ne regardis favoroze Kain e lua ofro. Kain esis tre iracoza, e lua vizajo esis abatita.* »

Kompare kun l'ofro di Abel, esas logika ke Deo donas poka intereso a l'ofro di Kain qua same logikale povas nur esar desapuntata e trista. « *Lua vizajo esas abatita* », sed remarkez ke la kontrarieteso kondukas lu a « ***iritesar forte*** » e to ne esas normala, nam ta reaktioneso esas frukto de l'orgoyo desapuntata. L'irito e l'orgoyo balde produktos plu grava frukto: la mortigo di sua fratulo Abel, subjekto di sua jaluzeso.

Gen.4:6 : « *E YaHWéH dicis a Kain : Pro quo tu iritesas, e pro quo tua vizajo esas abatita?* »

Deo esas sola qua konocas la motivo di sua prefero por l'ofro di Abel. Kain povas nur trovar neyusta la reago di Deo, ma vice iritesar, il devus suplikar lu permisar a lu komprenar la motivo di ca aparente neyusta selekto. Deo havas tota konoco di la naturo di Kain qua nekonscie tenas por lu la rolo di la mala servisto di Matt.24:48-49 : « *Ma, se esas mala servisto, qua dicas en su: Mea mastro tardas venar,* ***se il komencas batar sua kunlaboranti****, se lu manjas e drinkas kun ebriachi,…*». Deo demandas a lu questiono di qua Ilu perfekte konocas la respondo, ma ankore, agante tale, Ilu donas a Kain oportuneso por dividar la kauzo di sua sufro. Ca questioni restos sen respondi de Kain, do, Deo avertas lu kontre la malajo qua kaptos lu.

Gen.4:7 : « *Certe, se tu agas bone, tu relevos tua vizajo, e se tu agas male, peko kushas che la pordo, e* ***lua deziro direktesas a tu : ma tu, dominacez super lu***. »

Pos ke Eva ed Adam manjis e prenis la stando di diablo per havar « *konocis la bonajo e la malajo* », it riaparacas por incitar Kain ocidar sua frato Abel. La du selekto, « *bonajo e malajo* », esas avan ilu; « *la bonajo* » kondukos ilu a rezignar ed aceptar la selekto di Deo mem se il ne komprenas ol. Ma la selekto « *la malajo* » igos ilu pekar kontre Deo, per igar ilu transgresar lua sisesma komando: « *Tu ne mortigos* »; e ne, « *tu ne mortigos* » quale la tradukanti prezentis ol. La komando di Deo kondamnas la krimino, ne la mortigo di kulpinta kriminieri quin ilu lejigis per ordonar ol, e pri ica kazo, la arivo di Iesu Kristo ne chanjis irgo en ca justa judicio di Deo.

Rekonstruktas la formo sub qua Dio mencionas « *la peko* » quale se il parolus pri muliero, segun quo il dicis a Eva en Gen.3:16 : « ***tua deziros direktos su a tua spozulo, ma il dominacos tu*** ». Por Dio la tento « *de la peko* » esas simila a ta di muliero qua volas seduktar sua spozulo e ica mustas ne lasar su « ***dominacar*** » per ol, nek per il. Tale, Deo donis a la viro l'ordono ne lasar su seduktar per « ***la peko*** » imajita da la muliero.

Gen.4:8 : « *Tamen, Kain parolis ad sua frato Abel; ma, kande li esis en la agro, Kain jetesis sur sua frato Abel, ed ocidis il.* »

Malgre ca divina averto, la naturo di Kain produktos sua frukto. Pos interchanjo di vorti kun Abel, Kain, mortiginto en sua spirito de sua komenco quale sua spiritala patro, la diablo, « *jetis su sur sua frato Abel, e mortigis ilu* ». Ta experienco profecias la destino di la homaro ube la frato mortigos sua frato, ofte pro profana o religiala jaluzeso til la fino di la mondo.

Gen.4:9 : « *YaHWéH dicis a Kain: Ube esas tua fratulo Abel? Ilu respondis: Me ne savas; ka me esas la gardanto di mea fratulo?* »

Quale il dicis ad Adam qua celis su de lu « *Ube tu esas?* », Deo dicis a Kain « *Ube esas tua frato Abel?* », sempre por donar a lu la okaziono konfesar sua kulpo. Sed stulte, nam il ne povas ignorar ke Deo savas ke il mortigis lu, il respondas senpude « *Me ne savas* », e kun nekredebla aroganteso, ilu questionas a Deo: « *Ka me esas la gardanto di mea frato?* »

Gen.4:10 : « *E Deo dicis: Quon tu facis? La voco di la sango di tua frato krias de la tero til me* »

Deo donas a lu sua respondo qua signifikas: tu ne esas lua gardanto nam tu esas lua mortiginto. Deo savas bone quo il facis ed il prezentas la koizo en imajo: « *la voco di la sango di tua fratulo krias de la tero til me* ». Ta imajala formulo qua donas a la versita sango voco qua krias a Deo esos uzata en Apok.6 por evokar en la « 5ma sigilo », la krio di la martiri mortigita da la Romana papala persekuti di la katolika religio : Apok.6:9-10 : « *Kande ilu apertis la kinma siglilo, me vidis sub l'altaro l'anmi di ti qui mortigesis pro la vorto di Deo e pro la testamento quan li donis.* ***Li kriis per lauta voco****, dicante :* ***Til kande, Santa e Verema Mastro, tu tardas judikar, e venjar nia sango sur la habitanti di la tero?*** ». Do, la nejuste versita sango postulas venjo kontre la kulpozi. Ta legitima venjo venos ma ol esas kozo qua Deo rezervas exkluzive. Il deklaras en Deut.32:35 : « *A me la venjo e la retributo, kande lia pedo shancelos! Nam la dio di lia desfortuno esas proxima, e to quo atendas li ne tardos* ». En Esa.61:2, kunigita kun « *la yaro di graco* », « *la dio di venjo* » esas en la programo dil mesio Iesu-Kristo : «*…il sendis me ... por publikigar yaro di graco de YaHWéH,****e dio di venjo di nia Deo****; por konsolar omna afliktiti* ; …». Nulu povus komprenar ke la « *publikigo* » di ca « *yaro di graco*» devis esar separata de la « *dio di venjo* » per 2000 yari.

Do, la mortinti ne povas plu kriar ol en la memoro di Deo, di qua la memoro esas senlimita.

La krimo komisita da Kain meritas justa puniso.

Gen.4:11: « *Nun, tu esos maldikata de la tero qua apertis sua boko por recevar de tua mano la sango di tua frato.* »

Kain esos maldikata de la tero e ne esos mortigata. Por justifikar ca divina indulgo, on mustas agnoskar ke ca unesma krimo ne havis precedento. Kain ne savis quo signifikas donar la morto, ed esas la kolero qua blindigis omna raciono e duktis ilu a la fatala brutaleso. Nun ke sua frato mortis, la homaro ne povos plus dicar ke ol ne savis quo esas la morto. La lego establita da Deo en Exo.21:12 tunc efektivos : « *Ta qua frapos homon mortige punisesos per morto* ».

Ca versajo anke prezentas ca expreso : « *la tero qua apertis sua boko por recevar de tua mano la sango di tua frato* ». Deo personigas la tero atribuante a lu buxo qua absorbas la sangon versita sur lu. Pose ca buxo parolas a lu e memorigas a lu la mortiga ago qua polutis lu. Ca imajo riprenesos en Deut.26:10 : « ***La tero apertis sua boko****, e englutis li kun Kore, kande mortis ti qui asemblis, e ke la fairo konsumis la duacent e kinadek homi : li servis kom averteso por la populo* ». Pose esos en Apok.12:16 : « *E la tero helpis la muliero,* ***e la tero apertis lua boko*** *e englutis la rivero qua la drako lansis de sua boko* ». La « *rivero* » simbolizas la katolika monarkiala ligi Franca, di qua la militistala korpo di « dragoni » specale kreita persekutis la protestanti fidela e persequis li til en la monti di la lando. Ca versajo havas duopla signifiko : la protestanta armoza rezisto, pose la sangifanta Franca Revoluciono. En amba kazi la expreso « *la tero apertis lua boko* » l'imajo quale aceptanta la sango di multa homi.

Gen.4:12 : « *Kande tu kultivos la sulo, ol ne plus donos a tu lua richeso. Tu esos vaganta e vagabonda sur la tero.* »

La puniso di Kain esas limitizita a la tero qua esis l'unesma polutita per humana sango versita sur ol; ta di la homo qua esis originale kreita segun l'imajo di Deo. Depos la peko, il retenas de Deo lua karakterizivi ma ne plus posedas lua perfekta pureso. L'aktiveso di la homo konsistis precipue en produktar nutrivo per laborar la tero. Kain devos do trovar altra moyeni por esar nutrita.

Gen.4:13 : « *Kain dicis a YaHWéH : Mea puniso esas tro granda por esar suportata* ».

To signifas : en ta kondicioni, esas plu bone ke me suocidas.

Gen.4:14 : « *Videz, vu chasas me hodie de ca tero ; me esos celita for de vua vizajo, me esos vaganta e vagabonda sur la tero, e irgu qua trovos me mortigos me* ».

Nun lu esas tre parolema ed ilu rezumas lua situaciono quale mortokondamno.

Gen.4:15 : « *YaHWéH dicis a lu : Se ulu mortigus Kain, Kain esus venjita sep foyi. E YaHWéH pozis signo sur Kain por ke irgu qua trovis lu ne mortigus lu* ».

Decidita sparar la vivo di Kain pro la racioni ja vidita, Deo dicis a lu ke lua morto esus pagata o, « *venjita* », « *sep foyi* ». Pose lu mencionas « *signo* » qua protektos lu. En ica mezuro, Deo profecias la valoro simbolala di la nombro « sep » qua designos la sabato e la santigo di la repozo qua, profeciita ye la fino di la semani, trovos lua plena realigo en la sepesma yarmilo di lua salvoprojeto. La sabato esos la signo di aparteno a la Deo kreinto en Ezé.20:14-20. E en Ezé.9 « *signo* » esas pozita sur ti qui apartenas a Deo por ke li ne mortigez ye la horo di divina puniso. Fine, por konfirmar ica principo di **separo** protektita, en Apo.7, « *signo* », « *la sigilo di la vivanta Deo* », venas « *sigilar la fronto* » de la servisti di Deo, e ca « *sigilo e signo* » esas lua sabato di la sepesma dio.

Gen.4:16 : « *Tale, Kain foriris de la vizajo di YaHWéH, e habitis en la lando di Nod, este di Eden* ».

Ol esis ja este di Eden ube Adam ed Eva retretis pos esar chasita ek la gardeno di Deo. Ta lando recevas hike la nomo Nod qua signifikas : sufro. La vivo di Kain esos tale markizita da mentala e fizikal sufro, nam esar forjetita for de la vizajo di Deo lasas traci mem en la harda kordio di Kain qua dicis en la verso 13, timante ol : « *me esos celita for de tua vizajo* ».

Gen.4:17 : « *Kain konocis sua spozino; elu koncipis, e naskis Henok. Ilu konstruis pose urbo, ed ilu donis a ca urbo la nomo di sua filio Henok* ».

Kain divenos la patriarko di la populaco di urbo a qua ilu donas la nomo di sua unesma filio: Henok, qua signifikas: iniciar, instruktar, exerar, e komencar uzar ulo. Ca nomo rezumas omno quan reprezentas ca verbi ed ol esas bone portata, nam Kain e lua decendanti inauguras tipo di socio sen Deo qua duras til la fino dil mondo.

Gen.4:18 : « *Henok naskis Irad, Irad naskis Mehujael, Mehujael naskis Metushael, e Metushael naskis Lamek.* »

Ta kurta genealogio intence haltas che la persono nomizita Lamek, di qua la exakta signifiko restas nekonocata ma la vorto de ca radiko koncernas l'instruado quale la nomo Henok, ed anke nociono di povo.

Gen.4:19 : « *Lamek prenis du mulieri : la nomo di un esis Ada, e la nomo di l'altra esis Tsila.* »

Ni trovas en ca Lémec un unesma signo di la rupturo kun Deo segun qua « *la homo forlasos sua patro e sua matro por atachesar su a sua spozino, e la du faros un karno* » (vidar Gen.2:24). Ma en Lémec la homo atachesas a du mulieri e la tri faros nur un karno. Videble la separo de Deo esas tota.

Gen.4:20 : « *Ada naskis Jabal : il esis la patro di ti qui habitas sub tendi e proxim la gregi* ».

Jabal esas la patriarko di nomada pastoradi quale kelka Arabala populi ankore esas hodie.

Gen.4:21 : « *La nomo di lua fratulo esis Jubal : il esis la patriarko di omna qui ludas harpo e fluto..* »

Jubal esis la patriarko di omna muzikisti qui havas importanta rolo en civilizuri sen Deo, ankore hodie ube la kulturo, la savo e l'artisto esas la fundamenti di nia moderna societi.

Gen.4:22 : « *Tsilla, de sua parto, naskigis Tubal Kain, qua forjis omna instrumenti de kupro e fero. La fratino di Tubal Kain esis Naama.* »

Ca verseto kontredicas la oficala docadi di historiisti qui supozas bronz-epoko ante fero-epoko. Vere segun Deo l'unesma homi savis forjar la fero, e forsan de Adam ipsa, nam la texto ne dicis pri Tubal Kain ke il esis la patro di ti qui forjas la fero. Ma ica precizesi revelita

donesas a ni por ke ni komprenus ke civilizuro existis de l'unesma homi. Lia kulturi sen Deo ne esis min rafinita kam la nia hodie.

Gen.4:23 : « *Lémec dicis a lua mulieri : Ada e Tsilla, askoltez mea voco! Mulieri di Lémec, askoltez mea parolo! Me mortigis viro pro mea vundo, e yunulo pro mea kontuzo.* »

Lémec glorias a lua du mulieri pri mortigar viro qua vundas ilu en la judicio di Deo. Ma kun aroganteso e mokado, ilu adjuntas ke ilu anke mortigis yunulo qua plu graveskas lua kazo en la judicio di Deo e qua facas ilu vera « mortiganto » riofendanto.

Gen.4:24 : « *Kain venjesos sep foye, e Lamek sepadek-e-sep foye.* »

Il tunc mokas la indulgeso quan Deo montris vers Kain. Nam pos ocido di homo, la morto di Kain devis esar venjata « sep foye », pos ocido di homo e yunulo, Lamek venjesos da Deo « sepadek-e-sep foye ». On ne povas imaginar tante abomininda remarki. E Deo volis revelar a la homaro, ke lua unesma reprezentanti di la duesma generaciono, ta di Kain til la sepesma, ta di Lamek, atingis la maxim alta nivelo di impieteso. E to esas lua demonstro di la konsequo di esar separita de lu.

Gen.4:25 : « *Adam konocis ankore sua spozino; elu naskis filiulo, e nomizis lu Seth, nam, elu dicis, Deo donis a me altra semeno vice Abel, quan Kain mortigis* ».

La nomo Seth pronuncata « cheth » en Hebrea signifikas la fundamento di homala korpo. Kelki tradukas ol per « equivalanta o restituco » ma me ne povis trovar justigo por ta propozo en la Hebrea. Me do retenas « la fundamento di la korpo » nam Seth divenos la radiko o fundamento di la fidela lineo qua Gen.6 nomizos per l'expreso « *filio di Deo* », lasante a la « mulieri » decendanta rebela de la lineo di Kain qua seduktas li, en opozo, la nomizo di « *filini di homi* ».

En Seth, Deo semas e facas levar nova « *semino* » en qua la sepesma decendanto, altra Henok, esas donata kom exemplajo en Gen.5:21 til 24. Ilu havis la privilejo enirar cielala vivanta, sen pasir tra la morto, pos 365 yari di terala vivo vivita en la fideleso a la Deo kreinto. Ta Henok portis bone lua nomo nam lua « instruktado » esis a la glorio di Deo kontre lua homonimo, filio di Lamek, filio de la lineo di Kain. E amba, Lamek la rebelo e Henok la justa esis la « sepesma » decendanto de lia lineo.

Gen.4:26 : « *Seth anke havis filo, e il nomis lu Enosh. Lor on komencis invokar la nomo di YaHWéH.* »

Enosh signifikas: la homo, la mortanto, la malica. Ta nomo esas ligita a la momento kande on komencis invokar la nomo di YaHWéH. To quo Deo volas dicar a ni per ligar ta du kozi, esas ke la homo de la fidela lineo konsciis la malico di lua naturo qua esas anke mortema. E ta konscio duktis lu a serchar sua Kreinto por honorar lu e fidele donar kulto agreabla a lu.

Genezo 5

La separo per santigo

En ca chapitro 5, Deo grupigis la lineo qua restis fidela a lu. Me prezentas a tu la detaloza studio di nur l'unesma versi qui permisas komprenar la kauzo di ca enumerizo qua kovras la tempo inter Adam e la famoza Noe.

Gen.5:1 : « *Voye la libro di la decendanti di Adam. Kande Deo kreis la homo,* ***il kreis lu segun la simileso di Deo*** ».

Ca verseto establisas la normo uzata por la listo di la nomi di la homi mencionita. Omno dependas de ca memorigo : « *Kande Deo kreis la homulo,* ***il kreis lu segun la simileso di Deo*** ». Do ni mustas komprenar ke por enirar en ca listo la homo mustas konservar lua

« ***simileso di Deo*** ». Tale ni povas komprenar pro quo nomi tam importanta kam ta di Kain ne eniras en ca listo. Nam ne temas pri fizikala simileso ma pri simileso di karaktero, e la chapitro 4 jus montris a ni la karaktero di Kain e lua decendanti.

Gen.5:2 : « *Il kreis la homulo e la homino, il benedikis li, e il nomizis li homulo, kande li esis kreita* ».

Hike same, la memorigo di la benediko da Deo di la homulo e la homino signifikas ke la nomi qui esos citita esis benedikita da Deo. L'insisto pri lia kreo da Deo emfazas l'importo quan Il donas a esar agnoskata kom Deo kreanto qua apartigas, sanktigas lua servisti, per la signo di la sabato, la ripozo observata dum la sepesma dio di omna sua semani. Konservar la benediko di Deo kun la sanktigo di la sabato e la simileso di lua karaktero esas la kondicioni exaktata da Deo por ke la homala ento restas digna esar nomizita « *homo* ». Exter ta frukti, la homala ento divenas en sua judiko « animalo » plu developita ed edukita kam altra speci.

Gen.5:3 : « *Adam, evanta cent e triadek yari, genitis filo segun sua simileso, segun sua imajo, ed il donis a lu la nomo di Set* ».

Videble inter Adam e Set, mankas du nomi : ti di Kain (qua ne esas de la fidela lineo) e di Abel (qua mortis sen decendanti). La normo di la benita selektado esas tiel demonstrata. Same esos por omna altra nomi citita.

Gen.5:4 : « *La dii di Adam, pos la nasko di Seth, esis okacent yari; ed il generis filii e filiini* ».

To quo ni mustas komprenar, esas ke Adam havis « *genitis filii e filini* », ante la nasko di « *Set* » e pos ol, ma ti ne manifestis la fido di la patro o di « Seth ». Li unionis su kun la « homala animali » nefidela e nerespektema vers la vivanta Deo. Do, inter omna ti qui naskis de il, pos la morto di Abel, « *Set* » esis la unqua qua distingis su per sua fide e fideleso a la Deo YaHWéH qua kreis e formacis sua terala patro. Altra pos il, restinta anonima, posible sequis lua exemplo, ma li restas anonima nam la listo selektita da Deo konstruktesas sur la sucedo di la unesma fidela homi de singla prezentita decendanti. Ca expliko igas komprenebla la evo ja alta, « 130 yari » por Adam kande sua filiulo « Seth » naskis. E ca principo aplikas a singla elektito mencionita en la longa listo qua haltas che Noe, pro ke lua tri filiuli: Sem, Cham e Japhet ne esos elektiti, ne esante a lua spiritala simileso.

Gen.5:5 : « *Omna dii qui Adam vivis esis nonacent e triadek yari; pose il mortis* ».

Me iras direte a la sepesma elektito qua nomesas Henok; Henok qua karaktero esas la absoluta opozo di Henok filio di Kain.

Gen.5:21 : « *Henok, evanta sisadek e kin yari, genitis Metushelah* ».

Gen.5:22 : «*Henok, pos la nasko di Metushelah, marchis kun Deo dum triacent yari; ed ilu genitis filii e filiini* ».

Gen.5:23 : «*Omna dii di Henok esis triacent e sisadek e kin yari* ».

Gen.5:24 : « *Henok marchis kun Deo;* ***pose ilu ne plus existis, nam Deo prenis ilu*** ».

Per ta specifika expreso pri la kazo Henok, Deo revelas a ni: l'antediluviani havis sua propra « Elija » raptita a la cielo sen trairar la morto. Efektive, la formulo di ca verseto diferas de omna altra qui finas quale por la vivo di Adam, per la vorti « *pose il mortis* ».

Sequas Metushelah, la homo qua vivis la maxim longe sur Tero, nome, 969 yari; pose altra Lemek de ca lineo benedikita da Deo.

Gen :5:28 : « *Lemek, evanta cent ed okadek e du yari, genitis filo* »

Gen :5:29 : « *Il donis a lu la nomo di Noe, dicante : Ica konsolus ni pri nia fatigeso e la penoza laboro di nia manui, devenanta de* ***ca tero qua YaHWéH malediktabis*** ».

Por komprenar la signifiko di ca verseto, on mustas savar ke la nomo Noé signifikas: ripozo. Lémec certe ne imaginis quale lua vorti realigos, nam ilu vidis « *la tero malbenita* » nur sub l'angulo di « *nia fatiges e la penoza laboro di nia manui* » ilu dicis. Ma dum la tempo di Noé, Deo destruktos ol pro la malico di la homi quin ol portas, quale Genezo 6 permisas a

ni komprenar. Tamen, Lémec patro di Noé esis elektito qua, quale la rara elektiti di lua tempo, mustis afliktar vidante kreskar la malico di la homi cirkum li.

Gen.5:30: "*Lemek vivis, pos la nasko di Noe, kinacent nonadek e kin yari; ed il genitis filiuli e filiini*"

Gen.5:31: "*Omna dii di Lemek esis sepacent sepadek e sep yari; pose il mortis*"

Gen.5:32: "*Noe, evanta kinacent yari, genitis Sem, Ham e Jafet*"

Genezo 6

La separo falias

Gen.6:1 : « *Kande la homi komencis multigar sur la vizajo di la tero, e filiini naskis a li,* »

Segun la lecioni lernita antee, ta homala multeso esas la animala normo qua despikas Deo, qua do havas bona racioni por anke rejectar li. La sedukto di Adam da sua spozino Eva riproduktas en tota ta homaro ed esas la normaleso segun la karno: la filiini seduktas la homi ed obtenas de li to quo li deziras.

Gen.6:2 : « *la fili di Deo vidis ke la filiini di homi esis bela, ed ili prenis eli kom spozini inter omna qui li selektis* »

To esas ube la kozi desbeleskas. **La separo** inter la sanktigiti e la nekredanti senreligia fine desaparas. La sanktigiti, hike logale nomizita « *la fili di Deo* », falas sub la sedukto « *de la filiini di homi* » to esas, de la homala grupo « animala ». Mariajal alianci divenas tale la kauzo di la kolapso di la **separo** dezirata e serchata da Deo. Ca neforgesebla experienco kondukos ilu pose interdiktar a la fili di Israel prenar stranjera mulieri kom spozini. La diluvio qua esos la konsequo montras quale ca interdikto devus esar obediata. A omna regulo, existas ecepti, nam kelka mulieri aceptis la vera Deo kun la Judala spozo quale Ruth. La danjero ne esas ke la muliero esas stranjera ma ke elu duktas « *fili di Deo* » a la pagan apostateso per igar lu adoptar la tradicionala pagan religio di lua origino. Cetere, l'inverso esas same interdiktita nam muliero « filiino di Deo » metas su en mortala danjero per mariajar « filiulo di homi » « animali », e de falsa religio, quo esas ankore plu danjeroza por el. Nam omna « muliero » o « filiino » esas « muliero » nur dum sua vivo sur la tero, e la elektiti inter li recevos quale la viri cielala korpo sensexua simila a l'angeli di Deo. L'eterneso esas unisexua ed imajo di la karaktero di Iesu-Kristo, la perfekta divina modelo.

La problemo di mariajo esas ankore aktuala. Nam qua mariajas ulu qua ne esas de lua religio atestas kontre sua propra fido, esanta o ne justa o falsa. Plus, ta ago atestas indiferenteso pri religio e do pri Deo ipsa. L'elektito mustas amar Deo super omno por esar digna di l'elekto. Or, la alianco kun stranjero o stranjerino despleasanta a lu, l'elektito qua kontraktas ol divenas nedigna di l'elekto e lua fido divenas prezuntuoza, iluziono qua finos en teroriga desiluziono. Restas tirar lasta dedukto. Se mariajo ankore pozas ca problemo, esas pro ke la moderna homala socio retrovas su en la sama stando di nemoraleso kam ti de la epoko di Noe. Ta mesajo do esas por nia finala tempo ube la mento dominacas la homala menti qui divenas totale klozita a la "vereso" divina.

Pro lua importo por nia « fino-tempo », Deo duktis me developar fine ica revelita mesajo en ica Genezo naraco. Nam, l''experienco di l''antidiluviana elektiti rezumesas per felica « *komenco* » e tragika « *fino* » en l''apostasio e l''abominajo. Nun, ica experienco anke rezumas ica di lua lasta eklezio sub lua institucala formo « adventisto di la sepesma dio », benedikita oficale e historiale en 1863 ma spirale en 1873, en « *Filadelfia* », en Apo.3:7, por lua « *komenco* », e « *vomita* » da Iesu-Kristo en Apo.3:14, en « *Laodicea* » en 1994, sur lua « *fino* », pro lua formala tepideso e pro lua alianco kun l'ekumenika enemika kampo en 1995.

La tempo di la aprobo di Deo por ca kristana religiala instituco esas fixita per « un *komenco* ed un *fino* ». Ma same kam la juda alianco esis plulongigita da la dek-e-du apostoli selektita da Iesu, l'adventista laboro plulongigesas da me e da omna qui recevanta ca profetal atesto riproduktas la verko di fido qua Deo benedikis origine en la pioniri di adventismo di 1843 e 1844. Me precizigas ke Deo benedikis la motivaji di lia fido e ne la normo di lia profetal interpretadi qua devis esar plu tarde questionata. La praktiko di sabato divenante posible formala e tradicionala, la kriblo di la judicio di Deo ne plu benedikas nur l'amo di la vereso trovebla che lua elektiti, « de la komenco til la fino » do, til la vera glorioza reveno di Kristo, fixita por ica lasta foyo en la printempo 2030.

Prezentante su en Apok.1:8 kom « *l'alfa e l'omega* », Iesu-Kristo revelas a ni klefo por komprenar la strukturo e l'aspekto sub qua il revelas a ni en tota la Biblo, lua « *judicio* », Il sempre repozas sur konstato di la situo di « *komenco* » e sur ta qua aparas che la « *fino* », di vivo, di alianco, o di eklezio. Ta principo aparas en Dan.5 ube la vorti skribita sur la muro da Deo, « *kalkulita, kalkulita* », sequita da « *pezita e dividita* », reprezentas la « *komenco* » di la vivo di rejo Belschatsar e la horo di lua « *fino* ». Tamaniero, Deo konfirmas ke lua judicio apogas su sur la permananta kontrolo di la judiciata subjekto. Ol esis sub lua observado de lua « *komenco* », o « *alfa* » til lua « *fino* », lua « *omega* ».

En la libro Apokalipso e en la temo di la letri adresita a la « *sep Eklezii* », la sama principo fixas « *la komenco e la fino* » di omna « *Eklezii* » koncernata. En unesma, ni trovas l'Eklezio apostolala, di qua la « *komenco* » glorioza esas memorigata en la mesajo livrata a « *Efeso* » ed en qua lua « *fino* » pozas ol sub la minaco perdesar l'Spirito di Deo pro lua manko di zelo. Fortune, la mesajo livrata a « *Smirna* » ante 303 atestas ke la voko di Kristo a repenteso esos audita por la glorio di Deo. Pose, la katolika eklezio papala Romana komencas en « *Pergamo* », en 538, e finas en « *Tiatira* », ye la tempo di la Protestanta Reformo ma precipue oficale ye la morto di papo Pius la 6ma enkarcerigita en Valence, en mea urbo, en Francia, en 1799. Sequas la kazo di la protestanta kredo, di qua l'aprobo da Deo esas anke limitizita en la tempo. Lua « *komenco* » esas mencionita en « *Thyatire* » e lua « *fino* » esas revelata en « *Sardes* » en 1843 pro lua praktiko di sundio heredita de la Romana religio. Jesus ne povas esar plu klara en lua mesajo, « *tu esas mortinta* », ne esas konfuza. E en triesma sub « *Filadelfia e Laodicea* » la kazo di l'adventismo institucional qua ni vidis antee klozas la temo di la mesaji adresita a « *sep eklezii* » e la tempo di l'epoki quin li simbolizas.

Nun revelante a ni hodie, quale il judikis la aferi ja plenumita, e de la « *komenco* » quale la Genezo, Deo donas a ni la klefi por komprenar quale il judikas la fakti e la eklezii en nia epoko. La « *judiko* » qua rezultas de nia studio esas do portanta la « *Sigilo* » de l'Espirito di lua deeso.

Gen.6:3 : « *Tunc YaHWéH dicis : Mea spirito ne restos eterna en la homo, nam la homo esas nur karno, e lua dii esos cent e duadek yari*. »

Min kam 10 yari ante la reveno di Kristo, ca mesajo nun prenas astonanta aktualeso. La spirito di vivo donita da Deo « *ne restos por sempre en l''homo, nam homo esas nur karno, e lua dii esos* ~~*cent e duadek*~~ ***non*** *yari* ». Fakte, to ne esis la signifiko qua Deo donis a lua vorti. Komprenas me, e komprenas Ilu: Deo ne renuncas sua projeto di sis mil yari di voko e selektado di elektiti. Lua problemo konsistas en l'enorma vivoduro quan Ilu donis a l'antediluviani de Adam qua mortis evante 930 yari, pos ilu, altra Metushela vivis til 969 yari. Se temas pri 930 yari di fideleso, la kozo esas suportebla ed mem agreabla por Deo, ma se temas pri aroganta e abomininda Lamek, Deo judikas ke suportar lu dum 120 yari mezavalore esos sat sufanta. Ica interpreteso konfirmesas da la historio, nam de la fino dil diluvio, la vivoduro homala diminutis til la 80 yari mezavalore di nia epoko.

Gen.6:4 : « *La giganti esis sur la tero en ta tempo,* ***e anke*** *pos ke la fili di Deo venis a la filiini di homi, e li donis a li infanti : ca esas la heroi qui esis famoza en l'antiqueso* ».

Me devis adjuntar la precizeso « ***ed anke*** » de la Hebrea texto, nam la signifiko di la mesajo esas transformita. Deo revelas a ni ke lua unesma antediluviana kreuro esis di giganta normo, Adamu ipsa mustis mezurar cirkume 4 o 5 metri alta. La administrado di la terala surfaco esas chanjesas e reduktesas. Un sola paso di ca « *giganti* » valoris kin de la nia, ed ilu bezonis extraktar de la tero kinfoye plu multa nutrivo kam nuna homo. La originala tero do rapide populizesis e habitesis sur tota lua surfaco. La precizeso « ***ed anke*** » instruktas a ni ke ta normo di « *giganti* » ne esis modifikita da la alianci di la santigiti e la rejeciti, « *la fili di Deo*» e « *la filiini di homi* ». Noe do esis ipsa giganto de 4 til 5 metri, same kam lua filii e lia spozini. Dum l'epoko di Moises, ta antediluviana normi ankore existis en la lando di Kanaan, e ta giganti, la « Anakim », esas qui terorigis la Hebrea spioni sendita a la lando.

Gen.6:5 : «*YaHWéH vidis ke la malico di homi esis granda sur la tero, e ke omna pensi di lia kordio direktesis singladie nur vers malo*».

Tala konstato igas lua decido komprenebla. Me memorigas ke il kreis la tero e la homo por revelar ca malico celita en la pensi di lua cielala e terala kreituri. La dezirata demonstro do esis obtenita nam «*omna pensi di lia kordio direktis su singladie nur vers malajo* ».

Gen.6:6 : « *YaHWéH repentis pri havar facata l'homo sur la tero, ed il esis afliktita en lua kordio* ».

Savar antee quo eventuros esas un kozo, ma vivar ol en lua realigo esas altra. E konfrontita a la realeso di dominacanta malajo, la penso di repentado, o plu precize regretado, povas momente ekirar en la mento di Deo, tante granda esas lua sufro ante ca morala dezastro.

Gen.6:7 : « *E YaHWéH dicis : Me ekstermos de la vizajo di la tero la homulo quan me kreis, de la homulo til la brutaro, la reptili, e la uceli dil cielo ; nam me repenteskas pri facar li.* ».

Juste ante la diluvio, Deo konstacas la triumfo di Satan e lua demoni sur la tero e lua habitanti. Por lu, la probo esas teroriganta ma lu obtenis la demonstro quan lu volis obtenar. Restas a lu nur destruktar ca unesma formo di la vivo en qua, la homi vivas tro longe e esas tro potenta en giganta staturo. La animali di la tero proxima a la homi quale la brutaro, la reptili e la uceli dil cielo devos desaparar por sempre kun li.

Gen.6:8 : « *Ma Noe trovis graco ante la okuli di YaHWéH* ».

E segun Ezé.14 il esis sola qua trovis graco ante Deo, lua filii e lia spozini ne esante, ipsi, digna esar salvita.

Gen.6:9 : « *Videz la decendanti di Noe. Noe esis viro* ***justa e integra*** *en lua tempo; Noe marchis kun Deo* ».

Quale Job esos, Noe judikesas « *justa e integra* » da Deo. E quale la justa Henok ante il, Deo imputas a lu « *promenar* » kun il.

Gen.6:10 : « *Noe genitis tri filii: Sem, Ham e Jafet* ».

Evante 500 yari segun Gen.5:22, « *Noé genitis tri filii: Sem, Cham e Japhet* ». Ta filii kreskos, divenos homi e prenos spozini. Noe do esos helpata da lua filii kande lu mustos konstruktar l'arko. Inter la momento di lia naski e la diluvio, pasos 100 yari. To pruvas ke la « 120 yari » dil verseto 3 ne koncernas la tempo donita a lu por realigar lua konstrukturo.

Gen.6:11 : « *La tero esis koruptita avan Deo, la tero esis plena de violento* ».

La korupteso ne esas nepre violenta, ma kande la violento markas e karakterizas ol, la sufero di Deo amo divenas intensa e netolerebla. Ta violento atinginta lua kulmino esas de la tipo di qua fanfaronis Lémec en Gen.4:23 : « *Me mortigis viro pro mea vundo, e yunulo pro mea kontuzo* ».

Gen.6:12 : « *Deo regardis la tero, e vidis ke ol esis koruptita; nam omna karno koruptis lua voyo sur la tero* ».

En min kam 10 yari, Deo regardos la tero itere ed il trovos ol en la sama stando kam dum la diluvio-tempo, « *tota karno koruptis lua voyo* ». Ma tu mustas komprenar quo Deo signifikas kande il parolas pri korupto. Nam se la refero di ca vorto esas homala, la respondi

esas tam multa kam opinioni pri la temo. Kun la kreinto Deo, la respondo esas simpla e preciza. Il nomizas korupto omna perversigita aferi portita da la viro e la muliero a l'ordino e reguli quin il establisis: En la korupto, la viro ne plu asumas sua rolo di viro, nek la muliero sua rolo di muliero. La kazo di Lamek, bigamo, decendanto di Kain, esas exemplero, nam la divina normo dicis a lu: « *la viro forlasos sua patro e sua matro por atachesar a sua spozino* ». L'aspekto di la strukturo di lia korpo revelas la rolo di la viro e di la muliero. Ma por plu bone komprenar la rolo di ta qua esas donata kom « *helpo* » ad Adam, lua simbolika imajo di la Eklezio di Kristus donas a ni la respondo. Quala « *helpo* » la Eklezio povas aportar a Kristo? Lua rolo konsistas en augmentar la nombro di la elektita salvita ed aceptar sufrar por il. Same esas por la muliero donata ad Adam. Senpova pri la muskula povo di Adam, lua rolo esas enfantar ed edukar lua infanti til ke li, vicee, fondas familio e tale la tero esos poplizita, segun l'ordono komandita da Deo en Gen.1:28 : « *Deo benis li, e Deo dicis a li:* ***Esitez fruktifanta, multoplizez, plenigez la tero, e submisez ol*** *; e dominacizez la fishi di la maro, la uceli di la cielo, e omna animalo qua movas sur la tero* ». En lua perverto, la moderna vivo turnis la dorso a ca normo. La vivo koncentrita en urbi e l'industria empleo kune kreis la bezono di konstante kreskanta pekunio. To duktis mulieri abandonar sua rolo di matri por laborar en fabrikerii o komerci. Mal-edukita, la infanti divenis kapricoza e postulema e produktas en 2021 frukto di violento, e tote korespondas a la deskripto donita da Paulus a Timoteus en 2 Tim.3:1 til 9. Me exhortas vu prenar la tempo por lektar, kun tota atento quan li meritas, komplete, la du epistoli quan il adresas a Timoteus, por retrovar en ca letri la normi fixita da Deo, de la komenco, savante ke il ne chanjas e ne chanjos til lua retroveno en gloro, en la printempo 2030.

Gen.6:13 : « *Tande Deo dicis a Noe: La fino di omna karno esas arestita avane me; nam li plenigis la tero per violento; hike, me destruktos li kun la tero.* ».

La malo establita nechangeble, la destruktado di la habitanti di la tero restas la sola ago qua Deo povas facar. Deo revelas a sua sola terala amiko, sua terorifika projeto, nam sua decido esas prenita e definitive fixita. On mustas remarkar la specala sorto qua Deo donas a Henok, la sola qua eniras eterneso sen pasir tra la morto, e Noe, la sola homo trovita digna pri supervivar la exterminanta diluvio. Nam en sua vorti Deo dicis « ***ili*** *havas …* » e « *me iras* ***la*** *destruktar* ». Pro ke ilu restis fidela, Noe ne esas celata da la decido di Deo.

Gen.6:14 : « *Facez a vu arkego ek rezinoza ligno; vu aranjos ca arkego en celuli, e vu kovros ol per pecho interne ed extere* ».

Noe mustas transvivar e ne nur ilu, nam Deo volas ke la vivo di lua kreo duras til la fino di la 6000 yari di selektado di lua projeto. Por prezervar la vivo selektita dum l'aquala diluvio, flotanta arkego mustas konstruktesar. Deo donas lua instrukci a Noe. Ilu uzos rezinoza ligno rezistanta a aquo e l'arkego esos igita nepermeebla per kovro per pecho, la rezino extraktita de pino o abieto. Ilu konstruktos celuli por ke singla speco vivas aparte por evitar stresanta konfronti por l'embarkita animali. La sejorno en l'arkego duros dum tota yaro, ma la laboro esas direktata da Deo a qua nulo esas neposibla.

Gen.6:15 : « *Voye quale tu facos ol: l'arko havos tri-cent kubiti di longeso, kinadek kubiti di larjeso e triadek kubiti di alteso.* ».

Se la « *kubito* » esis ta di giganto, ol povis esar kinfoye ta di la Hebrei qua esis cirkume 55 cm. Deo revelacis ta dimensioni en la normo konocata da la Hebrei e Moseo qua recevas de Deo ca rakonto. Do, l'arko konstruktita esis 165 m longa, 27,5 m larja e 16,5 m alta. L'arko en formo di rektangula kesto esis do impozanta grandeso, ma ol konstruktesis da homi di qua la staturo esis proporcionala a ol. Nam ni retrovas, pri lua alteso, tri etaji de cirkume kin metri por homi qui ipsa mezuris inter 4 e 5 metri di alteso.

Gen.6:16 : « *Tu facos a l'arko* ***fenestro****, qua tu reduktos a* ***kubito*** *supre ; tu establos* ***pordo*** *an la flanko di l'arko ; e tu konstruos un infre etajo, duesma e triesma*. »

Segun ca deskripto, l'unika « *pordo* » di l'arko esis pozicionita ye la nivelo di l'unesma etajo « *sur la flanko di l'arko* ». L'arko esis tote klozita, e sub la tekto di la triesma nivelo, unika fenestro di 55 cm alta e larja devis restar klozita til la fino di la diluvio, segun Gen.8:6. La okupanti di l'arko vivis en l'obskureso e l'arteficala lumo di oleolampadi dum la tota tempo di la diluvio, nome, .

Gen.6:17 : « *E me, me venigos la diluvio di aquo sur la tero, por destruktar omna karno qua havas spiro di vivo sub la cielo; omno qua esas sur la tero perios.* ».

Deo volas lasar kun ica destrukturo mesajo di averto a la homi qui ripopulos la tero pos la diluvio e til la reveno en glorio di Iesu-Kristo ye la fino di la 6000 yari di la divina projeto. Tota vivo desaparus kun lua antediluviana normo. Nam pos la diluvio, Deo gradope reduktos la grandeso di la vivanta enti, homi ed animali til la grandeso di l'Afrikana Pigmei.

Gen.6:18 : «*Ma me establisas mea pakto kun vu; vu eniros en l'arko, vu e vua fili, vua spozino e la spozini di vua fili kun vu*. »

Li esas ok ti qui supervivis la diluvio qua venas, ma sep de li excepcionale profitas la partikulara e individua benediko di Noe. La pruvo aparas en Ezek.14:19-20 ube Deo dicas: «*Ka se me sendus pesto en ca lando, se me disemus kontre ol mea furio per mortigo, por ekstermar lua homi e bestii, ed esus interne ol* ***Noé****, Daniel e Iob, me vivas! dicis la Sinioro, YaHWéH,* ***li ne savus nek filiuli nek filiini, ma li savus sua anmo per sua yusteso*** ». Li esos utila por la ripopuligo di la tero, ma ne esante de la spiritala nivelo di Noe, li adportas en la nova mondo lia neperfekteso qua balde portos sua mala frukti.

Gen.6:19 : « *De omno vivanta, de omna karno, tu enigos en l'arko du de singla speco, por konservar li vivanta kun tu: esos un maskulo ed un femino* ».

Un paro po speco « *de omno qua vivas* » to esas, nur la necesa normo por riprodukto, ti esos la sola survivinti inter la terala animala genero.

Gen.6:20 : « *De uceli segun lia speco, de brutaro segun lua speco, e de omna reptili de la tero segun lia speco, du de omna speco venos a vu, por ke vu konservas a li la vivo* ».

En ca verseto, en lua enumerado, Deo ne mencionas la sovaja animali, ma li esos citita kom embarkinta en l'arko en Gen.7:14.

Gen.6:21 : « *E tu, prenez de omna nutrivi quin on manjas, e facas provizuro apud tu, por ke oli servas a tu e a li kom nutrivo* ».

La nutrivi necesa por nutrar dum un yaro ok personi e omna animali embarkinta devis okupar granda spaco en l"arko.

Gen.6:22 : « *To esis quo Noe facis: il exekutis omno quo Deo imperis a lu* ».

Fidele e suportata da Deo, Noe e lua fili plenigas la tasko quan Deo konfidis a lu. E hike, on mustas memorar ke la tero esas unika kontinento nur irigita da riveri e rivereti. En la regiono dil monto Ararat ube Noe e lua fili rezidas, existas nur planajo e nula maro. Lua samtempani do vidis Noe konstruktanta flotanta strukturo meze di kontinento sen maro. On povas imaginar la moki, sarkasmi e insulti quan li mustis versar sur la mikra grupo benita da Deo. Sed la mokanti balde cesos mokar l'elektito e li dronos en l'aquili dil diluvio a quo li ne volis kredar.

Genezo 7

La definitiva separo dil diluvio

Gen.7:1 : « *YaHWéH dicis a Noe : Enirez en l'arko, tu e tota tua domo; nam me vidis tu* ***justa*** *avan me inter ca generaciono.* »

La momento di vereso arivas e la lasta **separo** dil kreuro realigesas. En « *enirante en l'arko* », la vivi di Noe e lua familio salveskos. Existas ligilo inter la vorto « *arko* » e la « *yusteso* » qua Deo atribuas a Noe. Ta ligilo trairas la futura « *arko di atesto* » qua esos la sakra kofro kontenanta la « *yusteso* » di Deo, expresita sub la formo di la du tabuli sur qui lua fingro gravos lua « ***dek imperi*** ». En ica komparo, Noe e lua kunulari montresas egala en la quanto ke omna profitas de la salvo enirante l'arko, mem se Noe esas sola inda identigesar a ca divina lego quale indikas la divina precizeso : « *Me **t'am** vidis yusta* ». Noé esis do perfekte konforma a la divina lego ja docita en lua principi a lua antediluviana servisti.

Gen.7:2 : « *Tu prenos apud tu sep pari de omna pura animali, la maskulo e lua femino; un paro de animali qui ne esas pura, la maskulo e lua femino;* »

Ni esas en antediluviana kontesto e Deo mencionas la distingo inter l'animalo klasifikita « *pura o nepura* ». Ta normo do esas tam anciena kam la terala kreuro e en Levitiko 11, Deo nur memorigis ta normi quin Il establisis de la komenco. Deo do havas, quale « *la sabato* », bona racioni por postular de Lia elektiti, en nia tempo, la respekto di ta kozi qui glorifikas Lia establita ordino por la homo. Per selektar « *sep pari pura* » por unika « *nepura* », Deo montras sua prefero por la puro qua Il markas per sua « sigilo », la nombro « 7 » di la sanktigo di la tempo di sua terala projeto.

Gen.7:3 : « *sep pari anke de uceli de la cielo, maskulo e femino, por konservar lia raso vivanta sur la vizajo di tota la tero* ».

Pro lia imajo di la cielala angela vivo, « *sep pari* » di la « *uceli de la cielo* » anke esas savita.

Gen.7:4 : « *Nam, ankore sep dii, ed me pluvigos sur la tero quaradek dii e quaradek nokti, e me exterminos de la surfaco di la tero omna existaji quin me facis* ».

La nombro « *sep* » (7) ankore esas mencionita indikante « *sep dii* » qua **separas**, la momento di eniro di animali e homi en l'arko, di unesma aquofali. Deo igos seninterrompa pluvo dum « *40 dii e 40 nokti* ». Ta nombro « 40 » esas ta di probo. Ol koncernos la « *40 dii* » di sendado di Hebrea spioni en la lando Kanaan e la « *40 yari* » di vivo e morto en la dezerto konseque de lia refuzo enirar en la lando populizita da giganti. E en enirar en lua terala ministerio, Iesus esos livrata a la tento di la diablo pos « *40 dii e 40 nokti* » de fasto. Anke pasos « *40 dii* » inter la rivivesko di Kristo e l'efuzo di la Santa Spirito di Pentekosto.

Por Deo, la skopo di ca torrentala pluvo esas destruktar la « *kreitaji qu'il facis* ». Ilu rimemorigas ke, kom Deo kreinto, la vivi di omna lua kreituri apartenas a Ilu, por salvar o destruktar li. Ilu volas donar a la futura generacioni doloroza leciono quan li ne oblivios.

Gen.7:5 : « *Noe exekutis omno quo YaHWéH ordonis a lu* ».

Fidela ed obedianta, Noe ne decevas Deo ed il exekutas omno quo il ordonis a lu facar.

Gen.7:6 : « *Noe evis sis yari, kande la diluvio di aquo esis sur la tero.* »

Altra precizigi pri la tempo esos donita ma ja ica verseto situas la diluvio en la 600a^{ma} yaro di la vivo di Noe. De la nasko di sua unesma filulo en sua 500ma yaro, 100 yari pasis.

Gen.7:7 : « *E Noe eniris l'arko kun sua fili, sua spozino e la spozini di sua fili, por eskapar l'aqui dil diluvio* ».

To esas nur ok personi qui eskapos la diluvio.

Gen.7:8 : « *Inter la pura animali e la animali qui ne esas pura, la uceli e omno quo movas su sur la tero,* »

Deo esas afirmativa. Enirez l'arko, paro de « *omno quo movas sur la tero* » por esar salvita. Ma de qua « *tero* », ante-diluviana o post-diluviana? La prezenta tempo dil verbo « *movas* » sugestas la tero post-diluviana de la tempo di Moise, a qua Deo parolas en lua rakonto. Ta subtileso povus justifikar l'abandono e la kompleta extermino di certa monstroza speci, ne dezirata sur la tero ri-populizita, se omankaze li preexistis al diluvio.

Gen.7:9 : « *ol eniris l'arko apud Noe, duope, un maskulo ed un femino, quale Deo ordonis a Noe* »

La principo koncernas la animali ma anke la tri homala pari formacita da lua tri fili e lia spozini e la sua qua koncernas ilu kun sua spozino. La selekto di Deo selektar nur pari revelas a ni la rolo quan Deu donos a li: riproduktar e multigar.

Gen.7:10 : « *Sep dii pose, l'aquili dil diluvio esis sur la tero* ».

Segun ta precizigo, l'eniro en l'arko eventis ye la dekesma dio di la duesma monato di la 600ma yaro di la vivo di Noe, to esas, 7 dii ante la 17ma indikita en la verso 11 qua venas. En ca dekesma dio, Deo klozis, ipsa, « *la pordo* » di l'arko sur omna lua okupanti, segun la precizigo citita en la verso 16 di ca chapitro 7.

Gen.7:11 : « *La sisacent yaro di la vivo di Noe, la duesma monato, la* ***dek-e-sepesma*** *dio di la monato, en ta dio omna fonti di la granda abismo eruptis, e la kluzi dil cielo apertesis* »

Deo selektis la « ***dek-e-sepesma*** *dio di la duesma monato* » di la 600ma yaro di Noe por « *apertez la kluzi di la cieli* ». La nombro **17** simbolas la **judicio**t en lua nombrala kodo di la Biblo e lua profecii.

La kalkulo establita da la sucedanti di la elektiti di Gen.6 lokizas la diluvio en 1656, de la peko di Eva ed Adam, to esas, 4345 yari ante la printempo di la yaro 6001 de la fino dil mondo qua realigesos en nia ordinara kalendario en la printempo 2030, e 2345 yari ante la expiacala morto di Iesu Kristo qua eventis ye la 3ma di aprilo 30 en nia homala kalendario falsa e trompanta.

L'explikajo qua sequos esos rinovigita en Gen.8:2. Per evokar la komplementa rolo di « *fonti dil abismo* », en ca verseto, Deo revelas a ni ke la diluvio ne esis nur provocita da la pluvo venanta de la cielo. Savante ke « *l'abismo* » indikas la tero komplete kovrita da aquo de la unesma dio di la kreo, lua « *fonti* » sugestas levo di la nivelo di aquo provocita da la maro ipsa. Ta fenomeno obtenesas per modifo di la nivelo di la fundo di la oceani qui, levigante, elevas la nivelo di aquo til retrovar la nivelo qua kovris tota la tero ye la unesma dio. Per l'enfonsigo di la abismi di la oceani la sika tero ekiris de l'aquo ye la 3a^{ma} dio ed esas per inversa ago ke la sika kovresis da l'aquilo dil diluvio. La pluvo nomizita « *kluzo dil cieli* » esis utila nur por indikar ke la puniso venis de la cielo, de parto de la cielala Deo. Pose ca imajo « *kluzo di la cieli* » prenos la inversa rolo di benediki qui venas de la sama cielala Deo.

Gen.7:12 : «*La pluvo falis sur la tero quaranta dii e quaranta nokti*».

Ta fenomeno devis surprizar la pekanti nekredanta. Des plu ke la pluvo ne existis ante ca diluvio. La antediluviana tero esis irigacata e aquizita da sua fluvii e riveri; la pluvo do ne esis necesa, matina roso remplasis ol. E to explikas pro quo la nekredanti havis desfacileso kredar la diluvio di aquo anuncita da Noe, tam per vorti kam per ago, nam il konstruis l''arko sur la sika tero.

La tempo di « *40 dii e 40 nokti* » atingas tempo di probo. Lor, la karnala Israel apene ekirinta Egiptia esos probata dum l'absenteso di Moises retenita da Deo apud lu dum ta periodo. La rezulto esos « l'orobovulo » fuzita kun l'akordo di Aaron, la karnala frato di Moises. Pose esos la « *40 dii e 40 nokti* » di l'exploro di la lando Kanaan kun, por rezulto, la refuzo di la populo enirar ibe pro la giganti qui habitas ol. Lor, Iesuos esos probata dum « *40 dii e 40 nokti* », ma ita-foye, quankam febligita da ca longa fasto, il rezistos a la diablo qua tentos il e fine lasos il sen obtenir sua vinko. Ol esis por Ieso quo facis lua terala ministro posibla e legitima.

Gen.7:13 : « *Samatempe eniris l'arko Noe, Sem, Ham e Japhet, fili di Noe, la spozino di Noe e la tri spozini di lua fili kun li:* »

Ca verseto emfazigas la selektado di la du sexi di la terala humana kreituri. Omna humana maskulo akompanesas da « *lia helpo* », lua femino nomizita « *spozino* ». Tale, omna

paro prezentesas segun l'imajo di Kristo e lua Eklezio, « lua helpo », lua Elektita qua il salvos. Nam la shirmo di « l'arko » esas la unesma imajo di la salveso qua il revelos a la homala enti.

Gen.7:14 : « *ili, e omna animali segun lia speco, omna brutaro segun lua speco, omna reptili qui reptas sur la tero segun lia speco, omna uceli segun lia speco, omna mikra uceli, omno qua havas alii* ».

Insistante pri la vorto « *specio* », Deo memorigas la leyi di lua naturo quin la homaro di nia finala tempo plezuras kontestesar, transgresar e questionar por la animali e mem til la homala generi. On ne povas trovar plu granda defensanto di la pureso di la speco kam ilu. Ed il exijas de lua elektiti ke li partigez lua divina opiniono pri la temo, nam la perfekteso di lua originala kreo esis en ca pureso e ca **separo** absoluta di speci.

Per insistar forte pri la alata speci, Deo sugestas la tero e l'aero di peko kom regno submisita a Diablo, ipsa nomizita « *princo di la povo di l'aero* » en Ef. 2:2.

Gen.7:15 : « *Li eniris l'arko apud Noe, duope, de omna karno havanta spiro di vivo* ».

Omna paro selektita da Deo **separas** de ta di sua speco por ke lua vivo duras pos la diluvio. En ca **separo** definitiva, Deo aplikas la principo di la du voyi quin Ilu pozas avan la libera selekto homala: ta di la bonajo kondukas a la vivo ma ta di la malajo direktas a la morto.

Gen.7:16 : « *Eniris, maskulo e femino, de omna karno, quale Deo ordonis a Noe. Lor YaHWéH klozis la pordo sur ilu*. »

La skopo di la riprodukto di la « *speci* » esas hike konfirmita per la menciono « *maskulo e femino* ».

Videz, l'ago qua donas a ca experienco tota lua importo e lua profetala karaktero di la fino di la tempo di divina graco : « *Pose YaHWéH klozis la pordo sur il* ». To esas la instanto ube la destino di vivo e ta di morto **separas** sen posibla chanjo. Same eventos en 2029, kande la supervivanti di ta epoko facos la selekto honorar Deo e lua sabato di la sepesma dio, la saturdio, o honorar Roma e lua sundio dil unesma dio, segun l'ultimato prezentita sub formo di dekredo da la homaro rebela. Ibe itere « *la pordo di graco* » esos klozita da Deo, « *ta qua apertas, e ta qua klozas* » segun Apo.3:7.

Gen.7:17 : « *La diluvio esis quaranta dii sur la tero. L'aqui kreskis ed elevis l'arko, ed ol elevis su super la tero* ».

L'arko esas elevita.

Gen.7:18 : « *L'aqui kreskis e multe augmentis sur la tero, e l'arko flotacis sur la surfaco dil aqui* ».

L'arko flotacas.

Gen.7:19 : « *L'aqui kreskis plu e plu, e omna alta monti qui esas sub la tota cielo esis kovrita* ».

La sika sulo desaparas universale submersita da l'aqui.

Gen.7:20 : « *La aquo levis su dek-e-kin kubiti super la monti, qui esis kovrita* ».

La maxim alta monto di ta epoko esis kovrata per cirkume 8 metri de aquo.

Gen.7:21 : « *Omno quo movis su sur la tero perisis, tam la uceli kam la brutaro e la animali, omno quo reptis sur la tero, e omna homi* ».

Omna animali qui respiras aero perisis dronita. La precizeso pri la uceli esas des plu interesanta, pro ke la diluvio esas profetala imajo di la lasta judicio, en qua la cielala enti, quale Satan, anihilesos kun la terala enti.

Gen.7:22 : « *Omno qua havis respiro, spiro di vivo en lua nazi, e qua esis sur la sika tero, mortis* ».

Omna vivanta kreitaji, kreita quale homo, di qua la vivo dependas de lua spiro, mortas dronita. To esas la sola ombro sur la puniso dil diluvio, nam la kulpo esas strikte sur la homo e, ieloke, la morto di senkulpa animali esas nejusta. Ma por dronar komplete la rebela homaro, Deo devas perigar kun li ta animali qui respiras quale li l'aero dil atmosfero terala. Fine, por

komprenar ica decido, konsideru ke Deo kreis la tero por la homo facita segun lua imajo e ne por l'animalo kreita por cirkondar lu, akompanar lu e, en la kazo di brutaro, por servar lu.

Gen.7:23 : « *Omna existaji qui esis sur la surfaco di la tero esis exterminita, de homo til bestio, reptili e uceli de la cielo: li esis exterminita de la tero. Nur Noe restis, e* ***to*** *qui esis kun ilu en l'arko* ».

Ta verseto konfirmas la diferi qua Deu facas inter Noe e lua homala kompanioni qui trovas su grupigita kun la animali, omna mencionita e koncernita en « ***to*** *qua esis kun ilu en l'arko* ».

Gen.7:24 : « *La aquo restis alta sur la tero dum cent kinadek dii* ».

La « *cent kinadek dii* » komencis pos la 40 dii e 40 nokti di seninterrompa pluvo qua kreis la diluvio. Kande ol atingis la maxima altitudo di « *15 kubiti*» to esas, cirkume 8 metri super la « *la maxim alta de la monti* » di ta epoko, la nivelo di aquo restis stabila dum « *150 dii* ». Pose ol progrese diminutos til la desikigo dezirata da Deo.

Noto : Deo kreis la vivo en giganta normo qua koncernis la homi e la antediluviana animali. Ma pos la diluvio, lua projeto celas reduktar la grandeso di omna sua kreituri proporcione, tale ke vivi naskos en la postdiluviana normo. Enirante Kanaan, la Hebrea spioni atestis vidar per sua okuli vitobera grapi tam granda ke du homi de sua staturo esis necesa por portar li. La redukto di grandesi do anke necese koncernas l'arbori, la frukti e la legumi. Tale, la Kreinto neniam cesas krear, nam dum la tempo, il modifikas ed adaptas sua terala kreuro a la nova vivokondicioni qui impozas su. Il kreis la nigra pigmentado di la pelo di la homi qui vivas expozita a forta sunala radiaco en la tropikala ed equatorala regioni di la tero ube la sunala radii frapas la tero ye 90 gradusi. La altra koloro di peli esas plu o min blanka o pala e plu o min kuproza segun l'ampleso di sunalizo. Ma la reda bazo di Adam (la Reda) pro la sango retrovesas en omna homi.

La Biblo ne precizas la detalita nomi di la vivanta antediluviana animala speci. Deo lasante ca temo misterioza, sen specala revelo, singlu esas libera en sua maniero imaginar la kozi. Tamen, me avancas l"hipotezo ke, havante volita donar a ca unesma formo di la terala vivo karaktero perfekta, Deo ne kreis, en ta epoko, la prehistoriala monstri di qua ostaji trovesas nunade, da la ciencala exploristi, en la sulo di la tero. Anke, me avancas ta posibleco ke li esis kreita da Deo pos la diluvio, por intensigar la malediko di la tero por la homala enti qui, rapide, itere desvios de Il. Per separar su de Il, li tale perdos sua inteligenteso e la granda konoco quan Deo donabis de Adam til Noe. To, til ke en kelka loki di la tero, la homo retrovesos su en la degradita stando di "kavern-homo" atakata e minacata da feroca animali, ke, en grupo, il savos tamen destruktar kun la precoza helpo di naturala tempesti e la kompata volo di Deo.

Genezo 8

La momentala separo di la okupanti dil archeo

Gen.8:1 : « *Deo memoris Noe, omna animali e omna brutaro qua esis kun ilu en l'arko; e Deo sendis vento super la tero, e l'aqui trankuligesis.* ».

Trankviligez, Il nulatempe oblivis ol, ma esas vera ke ca unika asemblo di vivi enklozita en la flotanta arko donas a homaro ed animala speci aspekto tante reduktita ke li semblas abandonita da Deo. Fakte, ta vivi esas perfekte sekura, nam Deo vigilas super li quale trezoro. Li esas quon Il havas maxim precoza: frukto por ripopulizar la tero e disemar su sur lua surfaco.

Gen.8:2 : « *La fonti dil abismo e la kluzi dil cielo klozesis, e la pluvo cesis falar de la cielo.* »

Deo kreis la aquo dil diluvio segun Lua bezono. De ube ol venis? De la cielo, ma precipue de la kreiva povo di Deo. Prenante l'imajo di kluzisto, Il apertis la simbolala ciela kluzi e venas la tempo kande Il klozos li.

Per mencionar la komplementa rolo di « *fonti dil abismo* », en ca versiklo, Deo revelas a ni ke la diluvio ne esis nur efektigita da la pluvo venanta de la cielo. Savante ke « *l'abismo* » signifikas la tero komplete kovrita da aquo de la unesma dio di la kreo, lua « *fonti* » sugestas levo di la nivelo di aquo pro la maro ipsa. Ta fenomeno eventas per modifo di la fundo di oceani qua, levante, augmentas la nivelo di aquo til atingar la nivelo qua kovris tota la tero ye la unesma dio. Per la profundigo di la abismi di oceani la sika tero ekiris l'aquo ye la 3a^{ma} dio ed esas per inversa ago ke la sika tero kovresis da l'aquilo dil diluvio. La pluvo nomizita « *kluzo dil cieli* » esis utila nur por indikar ke la puniso venis de la cielo, de la celala Deo. Pose ca imajo « *kluzo di la cieli* » prenos l'inversa rolo di benediki qui venas de la sama celala Deo.

Esante kreinto, Deo povus krear la diluvio en un instanto, segun lua volo. Tamen, Il preferis agar gradope sur lua ja finita kreajo. Tante Il montras a la homaro ke la naturo esas en lua manui potenca armilo, potenca moyeno quan Il manipulas por ofrar lua beno o malediko segun ke ol marchas en la bonajo o en la malajo.

Gen.8:3 : « *L'aqui retretis de sur la tero, irante e forirante, e l'aqui diminutis pos cent kinadek dii* ».

Pos 40 dii e 40 nokti di seninterrompa pluvo sequata da 150 dii di stabileso ye la maxim alta nivelo di l'aquo, la dekreso komencas. Lente, la nivelo di la marala abismi decensas ma ne decensas tam profunde kam ante la diluvio.

Gen.8:4 : « *La sepesma monato, la dek-e-sepesma dio di la monato, l'arko haltis sur la monti di Ararat* ».

Pos kin monati, exakte ye la sama dio, « *la dek-e-sepesma di la sepesma monato* », l'arko cesas flotacar; ol repozas sur la maxim alta monto di Ararat. Ta nombro « dek-e-sep » konfirmas la fino di la ago di divina judicio. De ica precizeso rezultas ke, dum la diluvio, l'arko ne distis de la zono ube ol konstruktesis da Noe e lua fili. E Deo volis ke ica pruvo di la diluvio restez videbla til la fino di la mondo, sur ta sama somito di monto Ararat, aceso a qua esis e restis interdiktita da Rusa e Turka autoritati. Ma ye la tempo selektita da Il, Deo favorizis la preno di aerala fotografuri qui konfirmis la prezenteso di peco di l'arko kaptita en glacio e nivo. Nun, satelitala observado povus potente konfirmar ica prezenteso. Ma la terala autoritati ne precize serchas glorifikar la Deo kreinto; li kondutas su kom enemiki kontre Il, e en tota yusteso, Deo repagas a li, frapar li per epidemio e terorista ataki.

Gen.8:5 : « *L'aqui diminutis til la dekesma monato. En la dekesma monato, ye l'unesma dio di la monato, la somiti di la monti aparis* »

La diminuto dil aqui esas limitizita nam pos la diluvio la nivelo dil aquo esos supera kam ta di l'antiqua tero. Antiqua vali restos submersita e prenos l'aspekto di la nuna interna mari quale la Mediteraneo, Kaspia, Reda Maro, Nigra Maro, e.c.

Gen.8:6 : « *Pos quaranta dii, Noe apertis la fenestro quan ilu facis en l'arko* ».

Pos la 150 dii di stabileso e 40 dii di expekto, por l'unesma foyo, Noe apertas la mikra fenestro. Lua mikra dimensiono, un kubito, to esas 55 cm, esis justifikita pro ke lua sola uzo esis liberigar uceli qui povis do ekirar l'arko di vivo.

Gen.8:7 : « *Il liberis la korvo, qua ekiris, irante e revenante, til ke l'aqui desiccis sur la tero* ».

La deskovro di la tero desicita esas mencionata segun l'ordino « *tenebri e lumo* » o « *nokto e dio* » de la komenco di la kreo. Do, l'unesma deskovrinto sendita esas la

« *korvo* » **nepura**, kun plumaro « **nigra** » quale la « *nokto* ». Ol agas libere nedependante de Noe, l'elektito di Deo. Ol do simbolizas la tenebrala religii qui agos sen irga relato kun Deo.

Plu precize, ol simbolizas la karnala Israelo dil anciana kontrato, a qua Dio sendis multfoye, quale l'ir-i e ven-i di la korvo, lua profeti por esforcar tirar lua populo for de la praktiki di peko. Quale « *la korvo* », ca Israelo fine repudiita da Dio durigis lua historio **separita** de lu.

Gen.8:8 : « *Il anke liberigis la kolombo, por vidar ka l'aqui diminutis sur la surfaco di la tero* ».

En la sama ordino, « *la kolombo* » **pura**, kun plumaro « **blanka** » quale la nivo esas sendata en rekonoco. Ol esas pozata sub la signo di « *dio e de la lumo* ». Pro ca titulo, ol profecias la nova federuro fondita sur la sango versita da Iesu-Kristo.

Gen.8:9 : « *Ma la kolombo ne trovis lokon por pozar la planto di sua pedo, ed ol revenis a lu en l'arko, nam aquo kovris la surfaco di tota tero. Ilu extensis sua manuo, prenis ol, e riportis ol ad ipsa en l'arko* ».

Kontraste a la « *korvo* » nigra nedependanta, la « *kolombo* » blanka esas en intima relato kun Noe qua ofras « *lua manuo por prenar ol e enirigar ol en l'arko* » apud lu. Ol esas imajo di la ligilo qua konektas l'elektito a la Dio de la cielo. La « *kolombo* » pozos su unadie sur Iesu-Kristo kande lu prezentos su ante Ioannes la Baptisto por esar baptizita da lu.

Me sugestas ke tu komparas ca du bibla citaji; ta di ca verseto: « *Sed la kolombo ne trovis loko por pozar la planto di lua pedo* » kun ca verseto de Mat.8:20 : « *Jesu respondis a lu : La foxi havas kaverni, e la uceli dil cielo havas nesti; ma la Filio dil homo ne havas ube repozar lua kapo* » ; e ca verseti de Johan 1:5 e 11, ube parolante pri Kristo incarno di « *la lumo* » divina « *di la vivo* », il dicas : « *La lumo brilas en la tenebri, e la tenebri ne aceptis ol…/…Ol venis a lua propra, e lua propra ne aceptis ol*». Same quale la « *kolombo* » retrovenis a Noe per lasar su prenesar da ilu, en « *lua manuo* », rivivigita, la Redemptanto Jesu-Kristo acensis al cielo vers lua deeso di Celala Patro, lasinte sur la tero dop lu la mesajo pri la redemto di lua elektiti, lua bona nova nomizita « *Evangelio eterna* » en Apo.14:6. Ed en Apo.1:20 : il tenos li « *en lua manuo* » en la « *sep epoki* » profetizita da la « *sep Eklezii*» ube il partigas kun li en santa divineso lua « *lumo* » imajizita da la « *sep kandelabri* ».

Gen.8:10 : «*Ilu expektis ankore sep altra dii, ed itere liberigis la kolombo ek l'arko*».

Ta duopla memorigo pri «*sep dii*» instruas a ni ke por Noe, same kam por ni hodie, la vivo establisis e ordinesis da Deo sur l'uneso di la semano di «*sep dii* », anke simbolala unajo di « *sep mil* » yari di lua granda salvanta projeto. Ta insisto pri la menciono di ca nombro « *sep* » permisas a ni komprenar l'importo quan Deo donas a ol; quo justifikos ke ol esos atakata specale da la diablo til la reveno en glorio di Kristo qua finos lua terala dominaco.

Gen.8:11 : « *La kolombo revenis ad ilu vespere; e jen, olivofolio deshirita esis en lua beko. Noe tale savis ke l'aqui diminutis sur la tero* ».

Pos longa tempo di « *tenebri* » anuncita per la vorto « *vespero* », la espero di salveso e la joyo di liberigo de peko venos sub l'imajo di « *oliviero* », sucese de l'anciana e pose de la nova alianco. Same kam Noe savis per « *olivierofolio* » ke la esperata ed expektata tero esis pretigar akceptar lu, la « *filio di Deo* » lernos e komprenos ke la regno dil cieli apertesis a li per **la sendito dil cielo** Iesu-Kristo.

Ta « *folio di oliviero* » atestis a Noe ke la jermo e kresko di arbori itere esis posibla.

Gen.8:12 : « *Ilu expektis ankore sep altra dii; ed ilu liberigis la kolombo. Ma ol ne revenis a lu* ».

Ca signo esis decida, nam ol pruvis ke « *la kolombo* » selektis restar en la naturo qua ofris a lu nutrivo itere.

Same kam la « *kolombo* » desaparas pos livrar sua mesajo di espero, pos donar sua vivo sur la tero por rekomprar sua elektiti, Iesu-Kristo, la « *Princo di paco* », forlasos la tero e

lua dicipuli, lasante li libera e nedependanta por duktar sua vivo til lua finala glorioza retroveno.

Gen.8:13 : « *En la sisacent-un-yaro, la unesma monato, la unesma dio di la monato, l'aqui desicchabis sur la tero. Noe forprenis la kovrilo dil archeo: il regardis, e vidis ke la surfaco di la tero desicchabis.* ».

La desiccho di la tero esas ankore partala ma promisanta, do Noe entreprenas apertar la tekto dil archeo por regardar exter l'archeo e, savante ke ol strandis sur la somito di monto Ararat, lua vidado extensis tre fore e tre larje sur la horizonto. En l'experienco dil diluvio, l'archeo prenas l'imajo di ovo kovrita. Ye la momento di lua ekirigo, la yunulo ruptas su la shelo en qua ol esis enklozita. Noe agas same; il "*forprenas la tegmento dil archeo*" qua ne pluse esos utila por protektar lu de la diluviala pluvo. Notez ke Deo ne venas apertar la pordo dil archeto quin il ipsa klozis; to signifikas ke il ne questionas e ne chanjas la normo di sua judicio vers la terala rebeli por qui la pordo di salveso e cielo sempre esos klozita.

Gen.8:14 : « *La duesma monato, la duadek-e-sepesma dio dil monato, la tero esis sika* ».

La tero ri-divenas habitinda pos tota enklozigo en l'archeo dum 377 dii de la dio di enbarko e klozigo di la pordo da Deo.

Gen.8:15 : « *Tande Deo parolis a Noe, dicante :* »

Gen.8:16 : « *Ekiro de l'arko, tu e tua spozino, tua filii e la spozini di tua filii kun tu* ».

Ankore Deo donas la signalo por la ekiro de « *l'arko* », ilu qua klozis la unika « *pordo* » sur lua okupanti ante la diluvio.

Gen.8:17 : « *Facas ekirar kun tu omna animali de omna karno qui esas kun tu, tam la uceli kam la brutaro ed omna reptili qui repasas sur la tero : ke li expansesas sur la tero, ke li fruktifikesas e multigesas sur la tero* ».

La sceno similesas a ta di la kinma dio di la semano di la kreo, ma ne esas nova kreo, nam pos la diluvio, la ripopulo di la tero esas fazo di la projetita profetajo por la unesma 6000 yari di la terala historio. Ca fazo, Deo volis ol teroriganta e disuadanta. Il donis a la homaro mortala pruvo pri l'efekti di lua divina judicio. Pruvo qua esos memorigita en 2 Petrus 3:5 til 8 : « *Ili volas ignorar, efektive, ke cieli existis olim per la vorto di Deo, same kam tero tirita ek l'aquo e formacita per l'aquo, e ke per ta kozi la mondo di lore perisis, submersita da l'aquo, dum ke, per la sama vorto, la cieli e la tero di nun esas gardata e rezervata por la fairo, por la dio di judicio e di ruino di homi ne-pia. Ma existas un kozo, karigata, quin vu ne mustas ignorar, to esas ke, avan la Sinioro, un dio esas kam mil yari, e mil yari esas kam un dio.* ». La diluvio di fairo anuncita realigos su ye la fino di la sepesma yarmilo okazione di la lasta judicio, per l'aperturo di la fonti inflamita di la magmo subtera qua venos kovrar tota la surfaco di la tero. Ta « *fairo-lago* » mencionita en Apo.20:14-15, konsumos la surfaco di la tero kun lua habitanti rebela nefidela same kam lia verki quin li volis privilejizar despitante l'amoro demonstrata da Deo. E ca sepesma yarmilo esis profetizita da la sepesma dio di la semano, to segun la defino « *un dio esas kam mil yari e mil yari esas kam un dio* ».

Gen.8:18 : « *E Noe ekiris, kun lua fili, lua spozino, e la spozini di lua fili* ».

La animali ekirinta, la reprezentanti di la nova homaro ekiras a sua turno de l'arko. Li retrovas la lumo di suno e la vasta e preske nelimitizita spaco quan la naturo ofras a li, pos 377 dii e nokti di konfinado en streta e obskura klozita spaco.

Gen.8:19 : « *Omna animali, omna reptili, omna uceli, omno quo movas sur la tero, segun lia speci, ekiris de l'arko* ».

L'ekiro de l'arko profecias l'eniro di l'elektiti en la regno di la cieli ma nur ti qui judikesas pura da Deo eniros. En la tempo di Noe, to ne esas ja la kazo, nam pura e nepura habitos kune, sur la sama tero, luktante unu kontre l'altra til la fino di la mondo.

Gen.8:20 : « *Noe konstruis altaro a YaHWéH; ilu prenis de omna pura bestii e de omna pura uceli, ed ilu ofris holokausti sur l'altaro* ».

La holokausto esas ago per qua l'elektito Noe montras a Deo lua rekonoco. La morto di senkulpa viktimo, en ica kazo animala, memorigas a la Kreinto Deo la moyeno per qua, en Iesu-Kristo il venos rekomprar l'anmi di lua elektiti. La pura animali esas digna pri imajar la sakrifiko di Kristo qua enkorpigos la perfekta pureso en tota lua anmo, korpo e spirito.

Gen.8:21 : « *L'Éternel sentis agreabla odoro, e YaHWéH dicis en lua kordio : Me ne plu maldikos la tero, pro la homo, nam la pensi de la kordio di la homo esas mala de lua yuneso; e me ne plu frapos omno quo vivas, quale me facis* ».

L'holocausto ofrita da Noé esas autentika ago di fido, e di obedianta fido. Nam, se lu ofras sakrifiko a Deo, ol esas respondo a sakrifikala rito quon Ilu ordonis a lu, longe ante docar ol a la Hebrei ekirinta Egiptia. L'expreso « *agreabla odoro* » ne koncernas la divina odoro ma lua divina Spirito qua aprecias samtempe, l'obedio di sua elektita fidela e la profetala vido quan ica rito donas a sua futura kompata sakrifiko, en Iesu-Kristo.

Gis la lasta judicio, ne plus esos diluvio destruktiva. L'experienco jus pruvis, l'homo esas en la karno naturale ed heredale « ***malica*** », quale Iesu dicis pri lua apostoli en Mat.7:11 : « *Do se* ***malicaji****, quale vi esas, vi savas donar bona kozi a vua infanti, quanta plu forte vua Patro qua esas en la cielo donos bona kozi a ti qui demandas de lu* ». Deo do devos domtacar ca « animalo » « ***malico*** », opiniono qua Paul partigas en 1 Kor.2:14, e demonstrante en Iesu-Kristo la povo di lua amo por li, kelka de la *vokata* « ***malicaji*** » divenos *elektita* homala fidela ed obedianta.

Gen.8:22 : « *Dum ke la tero duras, la semado e la rikolto, la koldeso e la varmeso, la somero e la vintro, la dio e la nokto ne cesos* ».

Ta chaptilo ok finas per la memorigo pri l'alterni di l'absoluta kontrari qui regas la kondicioni di la terala vivo de l'unesma dio di la kreo, en qua, per lua konstituo « *nokte e jorne* », Deo revelis la terala kombato inter « *la tenebri* » e « *la lumo* » qua fine vinkos per Iesuo-Kristo. Ilu enumeras en ca verseto ta extrem alterni qui esas pro la peko ipsa, konsequo di la libera selekto donita a ta cielala e terala kreituri qui do esas libera amar e servar Ilu o repulsar Ilu til odiar Ilu. Ma la konsequo di ca libereso esos vivo por la partisanti di la bono e morto e nihiligo por ti di la malo, quale la diluvio jus demonstris.

La citita temi portas omna spiritala mesajo:

" *La semado e la rikolto*" : sugestas la komenco di Evangelio e la fino di la mondo; imaji riprezentesas da Iesu Kristo en lua paraboli, nome en Mateo 13:37 til 39: "*Il respondis: Ta qua semas la bona semo, esas la Filio dil homo; la agro esas la mondo; la bona semo esas la filii di la regno; la lolio esas la filii di la maligno; la enemiko qua semis ol, esas la diablo;****la rikolto, esas la fino dil mondo*** *; la rikolteri, esas l'angeli*".

« *La koldeso e la varmeso* » : la « ***varmeso*** » esas citita en Apok.7:16 : « *Li ne plu hungros, li ne plu durstos, e la suno ne frapos li, nek irga* ***varmeso*** ». Ma en absoluta kontrasto, la « *koldeso* » esas anke konsequo de la malediko di peko.

« *Somer e vintro* » : esas la du sezoni di extremajo, tam desagreabla l'una kam l'altra pro lia exceso.

« *La dio e la nokto* » : Deo citas li en l'ordino quan homo donas a lu, nam en lua projeto, en Kristo venas la tempo di dio, ta di la voko por enirar en lua graco, ma pos ica tempo venas ta di « *la nokto ube nulu povas laborar* » segun Johan 9:4, to esas, chanjar lua destino pro ke ol esas definitive fixigita por la vivo o por la morto de la fino di la tempo di graco.

Genezo 9

La separo di la normo di la vivo

Gen.9:1 : « *Deo benis Noe e lua fili, e dicis a li: Esu fruktifanta, multigu, e plenigez la tero.* »

To esos la unesma rolo quan Deo donas a la vivanta enti selektita e salvita da l'arko konstruktita da homi: Noe e lua tri fili.

Gen.9:2 : « *Vi esos temo e teroro por omna bestio di la tero, por omna ucelo di la cielo, por omna quo movas su sur la tero, e por omna fishi di la maro: li esas livrita en vua manui..*»

Animala vivo devas a homo lua supervivo, pro to, plu kam ante la diluvio, homo povos dominacar la animali. Excepte kande pro pavoro o iriteso bestio perdos sua kontrolo, generale, omna animali timas homon e probas fugir kande li renkontras lu.

Gen.9:3 : « ***Omno qua movas e vivas servos a vi kom nutrivo*** *: me donas a vi omno to quale verda herbo* ».

Ta chanjo di dieto havas plura justifikaji. Sen donar tro multa importo a la prezentita ordino, unesme, me citas l'absenteso imediata di vejetala nutrivo exhaustita dum la diluvio e la tero kovrita da saloza aquo diveninta parte sterila nur retrovenos gradope sua plena e tota fertileso e sua produktiveso. Plus, l'establiso di Hebrea sakrificala riti postulos, en sua tempo, la konsumo di la karno di la sakrifikata viktimo en profetala vido di la santa Ceno ube la pano manjesos kom simbolo di la korpo di Iesu-Kristo, e la suko di vitobero drinkesos kom simbolo di lua sango. Triesma motivo, min konfesebla, ma ne min vera, esas ke Deo volas kurteigar la vivotempo di l'homaro; e la konsumo di karno qua putras e adportas en la homala korpo destruktiva elementi di vivo esos la bazo di la sucesko di lua deziro e decido. Nur l'experienco di vejetariana o vegana dieto donas personala konfirmo. Por plufortigar ta penso, remarkez ke Deo ne interdiktas a l'homaro la konsumo di animali **nepura**, tamen nociva por lua saneso.

Gen.9:4: « *Nur, vu ne manjos nula karno kun lua animo, kun lua sango* ».

Ta interdikto restos valida en l'anciana alianco segun Lev.17:10-11 : « *Se viro de la domo di Israel o stranjeri qui sejornas inter li* ***manjas sango de irga speco***, ***me turnos mea vizajo kontre ta qua manjas la sango, e me ekstermos lu de meze di lua populo***.» e en la nova, segun Ago.15:19 til 21 : « *Pro to me opinias ke on ne kreez desfacilesi a ti de la pagani qui konvertas su a Deo, ma ke on skribez a li abstenar su de la poluturi di idolatri, de la nechasteso,* ***de la sufokita animali e de la sango***. *Nam, depos multa generacioni, Moses havas en omna urbo homi qui predikas lu,****pro on lektas ol omna sabato en la sinagogi*** ».

Deo nomizas « *anmo* » la tota kreuro facita ek korpo de karno e spirito totale dependanta de la karno. En ca karno, la motor-organo esas la cerebro nutrata da la sango ipsa qua purigesas per singla respiro da l'oxigeno aspirita da la pulmoni. En la vivanta stando, la cerebro kreas la elektrala signali qui generas la penso e la memoro ed ol administras la funcionado di omna altra karnala organi qui kompozas la fizikala korpo. La rolo di la « sango » qua esas pluse, per la genomo, unika por singla vivanta anmo, ne mustas konsumesar pro sanitala motivi, pro ke ol transportas la rezidui e la nepuraji kreita en la tota korpo, e pro spiritala motivo. Deo rezervis per absoluta exkluziveso, por lua religiala instruktado, la principo drinkar la sango di Kristo, ma nur sub la simboligita formo di la suko de vit-bero. Se la vivo esas en la sango, ta qua drinkas la sango di Kristo rikonstruktas su en lua santa e perfekta naturo, segun la reala principo qua volas ke la korpo esas facita ek quo ol nutras su.

Gen.9:5 : « *Savez anke, me riquestos la sango di vua anmi, me riquestos ol de omna animalo; e me riquestos l'anmo di homo de homo, de homo qua esas sua frato..*»

La vivo esas la maxim importanta ajo por la Deo kreinto qua kreis ol. On mustas esar atenta a lu por realigar l'ofenso ke la krimino konstituas kontre lu, la vera proprietanto di la vivo forprenita. Pro ica titulo, lu esas sola qua povas legitime autorizar l'ordono forprenar la vivo. En la precedanta verso, Deo permisis a homo prenar la vivo animala por nutrivo, ma

hike, temas pri la krimino, la mortigo qua finas homala vivo definitive. Ica vivo forprenita ne havos plu la okaziono proximigar Deo, nek atestar chanjo di konduto se til nun ol ne esis konforma a lua normo di salvo. Deo pozas hike la fundamenti di la lego di taliono, « okulo por okulo, dento por dento, vivo por vivo ». La animalo pagos la mortigo di homo per lua propra morto e la homo di stilo Kain mortigesos se lu mortigas sua propra « ***frato*** » de sango dil tipo Abel.

Gen.9:6 : « *Se ulu versas la sango di homo, per homo lua sango esos versata ; nam Deo facis homon segun lua imajo..*»

Deo ne serchas augmentar la nombro di mortinti nam kontree, per permisar mortigar ocidinto, il esperas efekto disuazanta e ke pro la risko asumita, la maxim multa homi lernos kontrolar sua agresiveso, por ne divenar ocidinto, a sua turno, digna di morto.

Sola, ta qua esas animita da reala e autentika fido povas realigar quo signifikas « *Deo kreis la homon segun lua imajo* ». Precipe kande la homaro divenas monstroza e abomininda quale nun en la westala mondo ed omnaparte sur la tero seduktita da la ciencala savo.

Gen.9:7 : « *E vu, esez fruktifanta e multoplika, disemez su sur la tero e multoplika sur ol*.»

Deo vere prizas ica multipliko, e pro bona motivo, la nombro di elektiti esas tante mikra, mem en relato a vokiti qui falas dum la voyo, ke plu granda la nombro di lua kreituri esos, plu multe il povos inter li trovar e selektar lua elektiti; nam segun la precizeso notita en Dan.7:9, la proporciono esas un miliono elektiti por dek miliardi vokiti, to esas 1 por 10 000.

Gen.9:8 : « *Deo parolis ankore a Noe e a lua fili kun il, dicante :* »

Deo adresas su a la quar homi, nam donante la dominaco al la maskla reprezentanto di la homala speco, ti esos konsiderata responsiva pri to quo li lasis facar da la mulieri e la infanti qui esas sub lia autoritato. La dominaco esas marko di konfido ofrita da Deo a la homi, ma ol igas li totale responsiva ante lua vizajo e lua judicio.

Gen.9:9 : « *Videz, me establisas mea pakto kun vu e kun via posteri pos vu;* »

Importas por ni, hodie, realigar ke ni esas ta « *postereo* » kun qua Deo establis Sua « *alianco* ». La moderna vivo e lua seduktanta inventaji ne chanjas nia humana origini. Ni esas la heredanti di la nova komenco qua Deo donis a homaro pos la terora diluvio. La pakto establisita kun Noe e lua tri fili esas specifika. Ol obligas Deo ne plus destruktar la tota homaro per l'aqui dil diluvio. Pos ol venos la pakto qua Deo establisos kun Abraham, qua plenigesos sub lua du sucedanta aspekti centrita, laiteral en la tempo e spirale, sur la redemptala ministerio di Iesu-Kristo. Ca pakto esos fundamentale individua quale la stando di salveso qua esas en questiono. Dum la 16 yarcenti qui preiras lua unesma arivo, Deo revelos lua plano di salvo per la religiala riti ordonita a la Hebrea populo. Pose, pos la plenigo en Iesu-Kristo di ca plano revelita en tota lua lumo, dum ankore cirkume 16 yarcenti l'infideleso sucedos la fideleso e dum 1260 yari, la maxim tenebriza tenebri regnos sub la egido di Romala papismo. De la yaro 1170, kande Petro Valdo povis praktikar itere la pura e fidela Kristana kredo kun l'observo di la vera sabato inkluzite, min lumizita elektiti esis, pos il, selektita en la laboro di la Reformo komencita ma ne finita. Do, nur de 1843, per duopla probo di kredo, Deo povis retrovar inter la pioniri di l'adventismo, fidela elektiti. Ma esis tro frue por ke li komprenas integre la misterii revelita en lua profecii. La signo di la pakto kun Deo esas de omna tempo la aporto e la recevo di lua lumo, pro quo, la verko quan me skribas en lua nomo, por lumizar lua elektiti, konstituas sub la titulo di "*atestajo di Iesu* », lua lasta formo, la signo ke lua alianco esas vere reala e konfirmita.

Gen.9:10 : « *kun omna vivanta enti qui esas kun vu, tam l'uceli kam la brutaro ed omna animali di la tero, sive kun omna qui ekiris l'arko, sive kun omna animali di la tero*.»

La pakto prezentita da Deo anke koncernas la animali, to esas, omno qua vivas e multoploskos su sur la tero.

Gen.9:11 : « *Me establisas mea alianco kun vu: nula karno pluse exterminesos per l'aqui dil diluvio, e ne existos plu diluvio por destruktar la tero*.»

La leciono donita da la diluvio mustas restar unika. Deo nun lanços su en proxime kombato, nam lua skopo esas konquestar la kordi di lua elektiti.

Gen.9:12 : « *E Deo dicis: Yen la signo di la alianco quan me establisas inter me e vu, e omna vivanta enti qui esas kun vu, por la generacioni eterna:* »

Ta signo qua Deo donas koncernas omno qua vivas en pura ed en nepura. Ol ne esas ankore la signo di aparteno a lua persono, quo esos la sabato di la sepesma dio. Ta signo memorigas a la vivanta enti la engajo qua ilu prenis por nulatempe plu destruktar li per l'aqui dil diluvio; to esas lua limito.

Gen.9:13 : « *me pozis mea arko en la nubo, ed ol servos kom signo di alianco inter me e la tero* »

La cienco explikos la fizikala kauzo di l'existo di ciel-arko. Ol esas dismembrigo di lumala spektro di sunala lumo qua falas sur tenua aquo-strati o forta humideso. Omnu povas remarkar ke ciel-arko aparas kande pluvas e la suno difuzas lua lumo-radii. Tamen, la pluvo memorigas la diluvio e la sunala lumo reprezentas l'aprecinda, bonfaca e paciganta lumo di Deo.

Gen.9:14 : « *Kande me kunigos nubi super la tero, l'arko aparos en la nubo;* »

La nubi do esis inventita da Deo por krear pluvi nur pos la diluvio e samtempe kam la principo dil ciel-arko. Tamen, en nia abomininda epoko, nepiacanta homi e mulieri desnaturigis e polutis ca temo pri la ciel-arko per riprender ca simbolo di la divina alianco por facar ol la siglo e l'emblemo di la kunveno di sexuala pervertiti. Deo mustas trovar en to bona motivo por frapar ca odiinda e nerespektema homaro vers il e la homala speco. La lasta signi di lua kolero ne tardos aparar, brulanta quale fairo e destruktanta quale morto.

Gen.9:15 : « *e me memoros mea pakto inter me e vu, e omna vivanta enti, de omna karno, e l'aqui ne plus divenos diluvio por destruktar omna karno*.»

Lektante ca vorti di bonvolo ekirinta de la boko di Deo, me mezuras la paradoxo pensante a la paroli quon Ilu povas tenar hodie pro la perverseso homala qua retrovenas a la nivelo dil antediluviani.

Deo tenos vorto, ne plus esos diluvio de aquo, ma a omna rebeli, diluvio de fairo esas rezervita por la dio di lasta judicio; quo l'apostolo Petro memorigis a ni en 2 Petro 3:7. Ma ante ca lasta judicio, e ante la retroveno di Kristo, la nukleara fairo di la Triesma Mondomilito o « 6matrompeto" di Apo.9:13 til 21, venos, sub la formo di multa e sinistra "fungi" mortigiva, forportar la refujeyi di malico qui divenis la granda urbi, chef-urbi o ne, di la planeto Tero.

Gen.9:16 : "*La arko esos en la nubo; e me regardos ol, por memorar la eterna pakto inter Deo e omna vivanta enti, de omna karno qua esas sur la tero*"

Ta tempo esas tre fora de ni ed ol povis lasar a la nova reprezentanti di homaro la granda espero evitar la erori komisita da l'antediluviani. Ma nun la espero ne plu esas permisata pro ke la frukto di l'antediluviani aparas omnuale meze ni.

Gen.9:17 : « *E Deo dicis a Noe : To esas la signo di la kontrato qua me establisas inter me e omna karno qua esas sur la tero*.»

Deo insistigas pri la karaktero di ca alianco qua establisas kun « omna karno ». To esas alianco qua sempre koncernos la homaro en la kolektiva senco.

Gen.9:18 : « *La fili di Noe, qui ekiris de l'arko, esis Sem, Ham e Jafet. Ham esis la patro di Kanaan*.»

Precizo donesas a ni : « *Cham esis la patro di Kanaan* ». Memorez, Noe e lua fili esas omna giganti qui konservis la staturo dil antediluviani. Do, la giganti duras multopleskar, precipue en la lando di « Kanaan », sur qua la Hebrei ekirinta de Egiptia trovos li por sua desfeliceso, nam la timo prokrita da lia staturo kondamnos li a vagar dum 40 yari en la dezerto e mortar ibe.

Gen.9:19 : « *To esas la tri fili di Noe, ed esas lia decendanti qui populizis la tota tero.*»

Rimemorigez, origine, l'antediluviani omna havis un homo kom origino: Adam. La nova vivo posdiluviala konstruesas sur tri personi, Sem, Cham e Japhet. La populi de lia decendanti do esos **separita e dividita**. Omna nova nasko ligesos a lua patriarko, Sem, Cham o Japhet. La spirito di divido apogos su sur ta diversa origini por opozar inter si la homi atachita a lia ancestrala tradicioni.

Gen.9:20 : « *Noé komencis kultivar la tero, e plantis vitoberi*.»

Ta agado, sume, en la normaleso, tamen portos grava konsequi. Car ye la fino di lua kultivo, Noé rikoltis la vitoberi e la presita suko oxidizeskis, il drinkis alkoholo.

Gen.9:21 : « *Il drinkis vino, ebrieskis, e deskovris su meze di lua tendo.*»

Perdante la kontrolo di lua agi, Noé kredas su sola, il deskovras su e nudecesas totale.

Gen.9:22 : « Ham, patro di Kanaan, vidis la nudeso di sua patro, ed il raportis ol extere a sua du fratuli.»

Ye ta epoko, la homala spirito esas ankore tre sensiva a ca nudeso deskovrita da la pekinta Adam. E Ham, amuzita e certe poke mokanta, havas la mala ideo raportar a sua du fratuli sua vidala experienco.

Gen.9:23 : « *Tunc Sem e Japhet prenis la mantelo, metis ol sur sua shultri, marchis retroirante, e kovris la nudeso di sua patro; kam sua vizaji esis deturnita, li ne vidis la nudeso di sua patro..*»

Kun omna necesa precauci, la du fratuli kovras la nuda korpo di sua patro.

Gen.9:24 : « *Kande Noe vekis ek sua vino, ilu lernis quo sua yuna filo facis a lu..*»

Do la du fratuli mustis dicar lo ad il. E ca denunco ecitos Noe qua sentas su honor kom Patro atakita. Il ne intence drinkis alkoholo e esis viktimo di naturala reaktajo dil vitobero-suko qua oxidas dum tempo e di qua la sukro transformas su en alkoholo.

Gen.9:25 : « *Ed il dicis : Maldicita esez Kanaan! Il esez sklavo di la sklavi di lua fratuli!*»

Fakte, ca experienco nur servas kom pretexto por la kreinta Deo profeciar pri la decendanti dil filii di Noe. Nam Kanaan ipsa ne kulpozis en l"ago di lua patro Ham; do, lu esis senkulpa pri lua kulpo. E Noe maldikis ilu, qua ne facis ulo. La establisita situaco komencas revelar a ni principo di la judiko di Deo, qua aparas en la duesma ek lua dek imperi lektebla en Exo.20:5 : « *Tu ne te prosternos ante li, e tu ne servos li; nam me, YaHWéH, tua Deo,* ***me esas Deo jaluza, qua punisas la peko di la patri sur la filii*** *til la triesma e la quaresma generaciono di ti qui odias me,* ». En ca aparanta neyusteso celas l"entala sajeso di Deo. Nam, konsiderez, la ligilo inter filio e patro esas naturala e la filio sempre prenos la partiso di lua patro kande lu atakesas; ecepte rara excepi. Se Deo frapar la patro, la filio odios ilu e defensos lua patro. Per maldikar la filio, Kanaan, Noe punisas Ham, la patro zelanta pri la suceso di lua decendanti. E Kanaan, de lua flanko, portos sur su la konsequi di esar la filio di Ham. Do, lu experiencos duranta rezento kontre Noe e la du filii quin lu benedikis: Sem e Japhet. Ni ja savas ke la decendanti di Kanaan destruktesos da Deo por ofrar ad Israel, lua populo liberigita de l"Egiptiana sklaveso (altra filio di Ham: Mizraim), lua nacionala teritorio.

Gen.9:26 : « *Il dicis ankore : Benitez YaHWéH, Deo di Sem, e ke Kanaan esez lia sklavo!* »

Noé profecias pri sua fili la projeto qua Deo havas por singla de li. Do, la decendanti di Kanaan esos la sklavi di la decendanti di Sem. Ham expansos sude e populizos la Afrikana kontinento til la nuna lando di Israel. Sem expansos sude e sud-oriente, populizante la nuna Arabala Mohamedana landi. De la Chaldea, la nuna Irak, venos Abraham, pura Semido. La historio konfirmas ke Afrika di Kanaan esis vere la sklavi di la Arabi, decendanti di Sem.

Gen.9:27 : « *Ke Deo extendez la posedaji di Japhet, ke il habitez en la tendi di Sem, e ke Kanaan esez lia sklavo!*»

Japhet extensoskos norde, este e weste. Longatempe, la nordo dominacos la sudo. La nordala kristanigita landi experiencos teknicala e ciencala developo qua permizos a li explotar l'Araba landi di la sudo ed ensklavigar la populi di Afrika, decendanti di Kanaan.

Gen.9:28 : « *Noe vivis, pos la diluvio, triacent e kinadek yari*.»

Dum 350 yari, Noe povis atestar pri la diluvio a sua samtempani e avertar li pri la kulpi dil antediluviani.

Gen.9:29 : « *Omna dii di Noe esis nonacent e kinadek yari; pose il mortis*.»

En 1656, yaro dil diluvio de Adam, Noe evis 600 yari, do il mortis en 2006 de la peko di Adam, evante 950 yari. Segun Gen.10:25, ye la nasko di « *Peleg* », en 1757, « *la tero esis dividita* », da Deo pro l'experienco di la rebela revolto di la rejo Nimrod e lua turmo di Babel. La divido, o **separa,** esis la konsequo di la lingui diferanta quin Deo donis a la populi por ke li **separas** e ne plu facas un bloko unigita ante lua vizajo e volo. Noe do vivis l'evento ed ilu havis lore 757 yari.

Kande Noe mortis, Abram ja naskabis (en 1948, to esas, 2052 yari ante la morto di Iesu-Kristo en la yaro 30 di nia falsa ordinara kalendario), ma il esis en Ur, en Kaldea, fore de Noe qua vivis norde vers la monto Ararat.

Naskinta en 1948, kande lua patro Terah evis 70 yari, Abram departis de Haran, por obediar l'ordino di Deo, evante 75 yari en 2023, to esas, 17 yari pos la morto di Noe en 2006. La spiritala relayo di la pakto esas do asekurata e plenumita.

Evante 100 yari, en 2048, Abram divenas patro di Isaac. Il mortas evante 175 yari en 2123.

Evante 60 yari, en 2108, Isaac divenas patro di la jemeli Esau e Jacob, segun Gen.25:26.

Genezo 10

La separo di la populi

Ta chapitro prezentesas a ni la decendanti di la tri fili di Noe. Ta reveleso esos utila, nam en lua profecii, Deo sempre referos a l'originala nomi di la teritorii koncernata. Kelka de ta nomi esas facile identigebla a nuna nomi pro ke li konservis la precipua radiki, exempli: « *Madai* » por Medo, « *Tubal* » por Tobolsk, « *Méschec* » por Moskva.

Gen.10:1 : « *Videz la decendanti di fili di Noe, Sem, Ham e Japhet. Naskis a li fili pos la diluvio.* »

La fili di Japhet

Gen.10:2 : « *La fili di Japhet esis: Gomer, Magog, Madaï, Javan, Tubal, Méschec e Tiras*. »

« *Madai* » esas Media; « *Javan* », Grekia; « *Tubal* », Tobolsk, « *Meshek* », Moskva.

Gen.10:3 : « *La fili di Gomer : Ashkenaz, Rifat e Togarma.* »

Gen.10:4 : « *La fili di Javan : Elisha, Tarshish, Kittim e Dodanim.* »

« *Tarshish* » signifikas Tarso ; « *Kittim* », Chipro.

Gen.10:5 : « *Per li la tero populizesis* <u>*l'insuli dil nacioni*</u> *segun lia teri,* ***segun la linguo di singlu****, segun lia familii, segun lia naciono.* »

L'expreso « <u>*l'insuli dil nacioni*</u> » indikas la westala nacioni di la nuna Europa e lia granda extensi quale l'Ameriki e Australia.

La precizeso « ***segun la linguo di singlu*** » trovos sua expliko en l'experienco di la turmo di Babel revelita en Gen.11.

La filii di Ham

Gen.10:6 : « *La filii di Ham esis : Kush, Mitsraim, Put e Kanaan.* »

Kush signifikas Etiopia ; « *Mitsraim* », Egiptia ; « *Put* », Libia ; e « *Kanaan* », la nuna Israel o anciena Palestina.

Gen.10:7 : « *La filii di Kush : Saba, Havila, Sabta, Raema e Sabteka. La filii di Raema : Sheba e Dedan.* »

Gen.10:8 : « *Kush anke genitis Nimrod; ilu esis qua komencis esar potenca sur la tero.* »

Ca rejulo « *Nimrod* » esos la konstruktanto di la « *turo di Babel* », kauzo di la **separa** di lingui da Deo qua **separas** e izolas la homi en populi e naci segun Gen.11.

Gen.10:9 : « *Il esis brava chasisto ante YaHWéH ; pro to on dicas : Quale Nimrod, brava chasisto ante YaHWéH.* »

Gen.10:10 : « *Il unesme regnis super Babel, Érec, Accad e Calné, en la lando di Schinear.* »

« *Babel* » indikas l'anciena Babilonia ; « *Accad* », l'anciena Akadia e la nuna urbo Baghdad ; « *Schinear* », Irak.

Gen.10:11 : « *De ta lando iris Asur; il konstruis Ninive, Rehoboth Hir, Kalakh,* »

« *Asur* » signifikas Asiria. « *Ninive* » divenis la nuna Mosul.

Gen.10:12 : « *e Resen inter Ninive e Kalakh; to esas la granda urbo.* »

Ta tri urbi situesis en la nuna Irak norde e alonge la fluvio « Tigris ».

Gen.10:13 : « *Mitsraïm genitis la Ludim, la Anamim, la Lehabim, la Naphtuhim,* »

Gen.10:14 : « *la Patrusim, la Casluhim, de ube venis la Filistini, e la Caphtorim.* »

La « *Filistini* » indikas la nuna Palestinani, sempre en milito kontre Israel kam en l'antiqua alianco. Li esas la filii di Egiptia, altra historiala enemiko di Israel til 1979 kande Egiptia facis alianco kun Israel.

Gen.10:15 : « *Kanaan genitis Sidon, lua unesma-naskinto, e Het;* »

Gen.10:16 : « *e la Jebusiani, la Amoriani, la Girgashiani,* »

« *Jebus* » indikas Jerusalem; la « *Amorani* » esis la unesma habitanti di la teritorio donita da Deo a Izrael. Quankam restinta en la giganta normo, Deo igas li mortar e extingar per venenoz abeloj ante sua populo por liberigar la loko.

Gen.10:17 : « *la Hivi, la Arki, la Sini,* »

« *Sin* » signifikas Chinia.

Gen.10:18 : « *la Arvad, la Tsemar, la Hamat. Pose, la familii di Kanaanani dispersis su.* »

Gen.10:19 : « *La limiti di Kanaanani iris de Sidon, flanke de Gerar, til Gaza, e flanke de Sodom, Gomor, Adma e Tseboim, til Lesha.* »

Ta anciena nomi delimizas la lando di Izrael weste de nordo ube Sidon esas til sude ube ankore jacas la nuna Gaza, ed este de sude, segun l'implanto di Sodom e Gomor sur la loko di la "morta maro", til nordo ube jacas Tseboim.

Gen.10:20 : « *To esas la fili di Ham, segun lia familii, segun lia lingui, segun lia landi, segun lia naciono.* »

La fili di Sem

Gen.10:21 : « *Naskis anke fili a Sem, patro di omna fili di Eber, e frato di Japhet la maxim olda.* »

Gen.10:22 : « *La fili di Sem esis: Elam, Asur, Arpaksad, Lud ed Aram.* »

« *Elam* » signifikas l'anciena Persa populo di nuna Iran, ed anke l'Ariani di norda India; « *Assur* », l'anciena Asiria di nuna Irak; « *Lud* », forsan Lod en Israel; « *Aram* », l'Arameani di Siria.

Gen.10:23 : « *La fili di Aram: Uts, Hul, Guéter e Masch.* »

Gen.10:24 : « *Arpacschad genitis Schélach; e Schélach genitis Héber.* »

Gen.10:25 : « *Naskis ad Héber du filii: la nomo di un esis Péleg, pro ke dum sua tempo la tero dividesis, e la nomo di sua frato esis Jokthan.* »

Ni trovas en ca verseto la precizeso: « *pro ke dum lua tempo la tero esis dividita* ». Ni devas a lu la posiblo datizar, en la yaro 1757 de la peko di Adam, la **separa** di lingui konsequanta a la probo di unigo rebela per l"elevuro di la turmo di Babel. Do esas la epoko di la regno di la rejo Nimrod.

Gen.10:26 : « *Jokthan genitis Almodad, Schéleph, Hatsarmaveth, Jérach,* »

Gen.10:27 : « *Hadoram, Uzal, Dikla,* »

Gen.10:28 : « *Obal, Abimael, Sheba,* »

Gen.10:29 : « *Ofir, Havila e Jobab. Omna ica esis fili di Joktan.* »

Gen.10:30 : « *Li habitis de Mesha vers Sefar, til la monto de l'oriento.* »

Gen.10:31 : « *Ica esis la fili di Shem, segun lia familii, lia lingui, lia landi, lia naciono.* »

Gen.10:32 : « *To esas la familii dil filii di Noe, segun lia generacioni, segun lia naciono.* ***E de li venis la nacioni qui dispersis su sur la tero pos la diluvio***. »

Genezo 11

La separo per lingui

Gen.11:1 : « *La tota tero havis un linguo e sama vorti* ».

Deo memorigas hike, la logika konsequo di la fakto ke la tota homaro decendas de unika paro: Adam ed Eva. La parolata linguo do transmisesis a omna decendanti.

Gen.11:2 : « *Kamar li departis de l'oriento, li trovis planajo en la lando di Shinear, ed ibe li habitis* ».

« En l'oriento » di la lando di « Shinear » en la nuna Irak trovesis la nuna Iran. Forirante de plu alta regioni, la homi asemblis en planajo, bone irigacata da la du granda fluvii, « l'Euphrato e Tigris » (Hebrea: Phrat e Hiddékel) e fertila. En lua tempo, Lot la nevulo di Abraham selektos, anke il, ica loko por establisar su, kande lu separesos de sua onklulo. La granda planajo favoros la konstrukto di granda urbo, « *Babel* », qua restos famoza til la fino dil mondo.

Gen.11:3 : « *Li dicis unu a l'altra: Ek! Facas briki, e koquas li per fairo. E la briko servis a li kom petro, e la bitumo servis a li kom cemento.* ».

La homi asemblit ne plus habitos sub tendi, li deskovras la fabrikado di koquita briki qui permisas konstruktar permananta habiteyi. Ta deskovro esas la origino di omna urbi. Dum lia sklaveso en Egiptia, la fabrikado di ta briki, por konstruktar Ramses por la Faraono, esos la kauzo di la suferi dil Hebrei. Kontraste, lia briki ne esos koquita per fairo, ma konsistos ek tero e palio, li esos sikigita per la brulanta suno di Egiptia.

Gen.11:4 : « *Ili dicis ankore : Iruez ! Konstruktez a ni urbo* ***e turmo di qua la somito tushas la cielo****, e facesez a ni nomo, por ke ni ne esez dispersita sur la vizajo di tota la tero* ».

La fili di Noe e lua decendanti vivis dispersita sur la tero, kom nomadi, e sempre sub tendi adaptita a lia movi. Deo celas en ca revelo la momento kande unesmafoye en homala historio, la homi decidas fixar su en loko e en dur habitaji, konstituante tale la unesma sedentarii. E ca unesma asemblo konduktas li a unigar por esforcar eskapar la **separa** qui suscitas disputi, kombati e morti. Li lernis de Noe, la malico e violento dil antediluviani; til ke Deo devis destruktar li. E por plu bone kontrolar la risko di rifacar la sama erori, li pensas ke,

se li asemblas strette en un loko, li sucesos evitar ta violenci. La proverbo dicas: l'uniono facas la forteso. Depos la epoko di Babel, omna granda dominacanti e granda dominaci fondis sua forteso sur l'uniono e l'asemblo. La precedanta chapitro mencionis la rejo Nimrod qua esis, videble, l'unesma chefo asemblanta la homaro di lua epoko, precize, per konstruktar Babel e lua turmo.

La texto precizigas: « ***turmo di qua la somito tushas la cielo*** ». Ta ideo pri « tushar la cielo » indikas l'intenco atingar Deo en la cielo por montrar a lu ke homi povas livar lu e ke li havas idei por evitar e solvar su ipsa lia problemi. To ne esas plu o min kam defio lansata a la kreinta Deo.

Gen.11:5 : « *YaHWéH decensis por vidar la urbo e la turmo qua konstruesis da <u>la fili di homi</u>* ».

To esas nur imajo qua revelas a ni ke Deo konocas la projeto di homaro animita itere per rebela pensi.

Gen.11:6 : « *E YaHWéH dicis : Voyez, li formas un populo e havas omna un linguo, e to esas quo li entreprenis; nun nulo impedus li facar omno quo li projetus.* ».

La situo di la epoko di Babel esas envidiita da la nuna universalisti qui revas pri ca idealo: formacar unika populo e parolar unika linguo. E nia universalisti, quale ti qui esis asemblit da Nimrod, ne sorgas pri quo Deo pensas pri ca temo. Tamen, en 1747 de la peko di Adam, Deo parolis ed expresis sua opiniono. Quale indikata da lua vorti, l'ideo di la humana projeto ne plezas a lu e kontestas lu. Ne esas questiono pri itere destruktar li. Ma remarkez ke Deo ne kontestas l'efikeso di la procedo di la rebela homaro. Ol havas nur un desavantajo ed ol esas por lu: plu multa li asemblas, plu multa li repulsas lu, ne plu servas lu, o plu mala, servas falsa deaji ante lua vizajo.

Gen.11:7 : « *Enez ! Decendez, ed ibe konfundez lia linguo, por ke li ne plu audez la linguo, unu de l'altra* ».

Deo havas lua solvo : « *konfuzigu lia linguo, por ke li ne plu audez la linguo, l'unu di l'altri* ». Ta ago celas efektivigar miraklo divina. En un instanto, la homi expresas su en lingui diferanta e ne plu komprenante unu l'altra, li esas koaktata forirar unu de l'altra. L'uneso serchata esas **ruptita**. La **separo** dil homi, temo di ca studio, esas ankore ibe, bone plenumita.

Gen.11:8 : « *E YaHWéH dispersis li for de ibe sur la vizajo di tota la tero ; e li cesis konstruktar la urbo* ».

Ti qui parolas la sama linguo grupeskas e distas de altri. Do pos ta experienco « *lingui* » ke la populi stabiligos su en diversa loki ube li fondos urbi ek petri e briki. La nacioni formacesos e por punisar lia kulpi, Deo povos igar li kontre unu l'altra. La probo « *Babel* » establisar universala paco faliis.

Gen.11:9 : « *Pro to on nomis ol Babel, nam ibe YaHWéH konfundis la linguo di tota la tero, ed ibe YaHWéH dispersis li sur la vizajo di tota la tero.* ».

La nomo « Babel » qua signifikas « konfuzo » meritas esar konocata, nam ol atestas a homi quale Deo reaktis kontre lia probo di universala unioneso: «*la konfuzo di lingui*». La leciono esis destinita por avertar la homaro, til la fino dil mondo, nam Deo volis revelacar ta experienco en lua atesto, diktita a Moise qua skribis tale la unesma libri di lua santa Biblo, quan ni lekas ankore hodie. Deo do ne bezonis uzar violento kontre la rebeli di ta epoko. Ma ne esos same, ye la fino dil mondo, kande, riproduktante ta universala asemblo kondamnita da Deo, la lasta rebeli qui supervivos pos la Triesma Mondomilito destruktesos da la glorioza reveno di Iesu-Kristo. Lor li havos afero kun « lua iraco », havante, pluse, prenita la decido mortigar lua lasta elektiti, pro ke li restis fidela a lua sabato santigita de lua kreo dil mondo. La leciono donita da Deo neniam esis observita da la homaro e konstante omnaparte sur la tero, granda urbi formacesis til ke Deo igis li destruktesar da altra populi o da mortigiva epidemii grandaskala.

La decendanti di Sem

Vers Abraham la patro di kredanti e nuna monoteista religii

Gen.11:10 : « *Videz la decendanti di Sem. Sem, evanta cent yari, genitis Arpacshad, du yari pos la diluvio* ».

Filio di Sem, Arpacshad naskis en 1658 (1656 + 2)

Gen.11:11 : « *Sem vivis, pos la nasko di Arpacshad, kinacent yari; ed il genitis filiuli e filiini* ».

Sem mortis en 2158 evante 600 yari (100 + 500)

Gen.11:12 : « *Arpacschad, evante triadek e kin yari, genitis Schélach* ».

Filio di Arpacschad, Schélach naskis en 1693 (1658 + 35).

Gen.11:13 : « *Arpacschad vivis, pos la nasko di Schélach, quaracent e tri yari; ed il genitis filii e filiini* ».

Arpacschad mortis en 2096 evante 438 yari (35 + 403)

Gen.11:14 : « *Schélach, evanta triadek yari, genitis Héber* ».

Héber naskis en 1723 (1693 + 30)

Gen.11:15 : « *Schélach vivis, pos la nasko di Héber, quaracent tri yari; ed il genitis filii e filiini* ».

Schélach mortis en 2126 (1723 + 403) evante 433 yari (30 + 403)

Gen.11:16 : « *Héber, evante tridek-e-quar yari, genitis Péleg* ».

Péleg naskis en 1757 (1723 + 34). **Ye l'instanto di lua nasko, segun Gen.10:25, « *la tero esis dividita* » per la lingui parolata kreita da Deo por dividar e separar la homi asemblit en Babel.**

Gen.11:17 : « *Heber vivis, pos la nasko di Peleg, quaracent e triadek yari; ed il genitis filiuli e filiini* ».

Heber mortis en 2187 (1757 + 430) evante 464 yari (34 + 430)

Gen.11:18 : « *Peleg, evante triadek yari, genitis Rehu* ».

Rehu naskis en 1787 (1757 + 30)

Gen.11:19 : « *Peleg vivis, pos la nasko di Rehu, duacent e non yari; ed il genitis filiuli e filiini* ».

Péleg mortis en 1996 (1787 + 209) evante 239 yari (30 + 209). Notiz la subita kurtegeso di vivo probable pro la rebeleso di la turmo di Babel akomplisita dum lua tempo.

Gen.11:20 : « *Rehu, evante triadek-e-du yari, genitis Serug* ».

Serug naskis en 1819 (1787 + 32)

Gen.11:21 : « *Rehu vivis, pos la nasko di Serug, du cent e sep yari; ed il genitis filii e filiini* ».

Rehu mortis en 2096 (1819 + 207) evante 239 yari (32 + 207)

Gen.11:22 : « *Serug, evante triadek yari, genitis Nachor* ».

Nachor naskis en 1849 (1819 + 30)

Gen.11:23 : « *Serug vivis, pos la nasko di Nachor, duacent yari; ed il genitis filii e filiini* ».

Serug mortis en 2049 (1849 + 200) evante 230 yari (30 + 200)

Gen.11:24 : « *Nachor, evante duadek e non yari, genitis Terah* ».

Terah naskis en 1878 (1849 + 29)

Gen.11:25 : « *Nachor vivis, pos la nasko di Terah, cent e dek-e-non yari; ed il genitis filii e filiini* ».

Nachor mortis en 1968 (1849 + 119) evante 148 yari (29 + 119)

Gen.11:26 : « *Terah, evante sepadek yari, genitis Abram, Nachor e Haran* ».

Abram naskis en 1948 (1878 + 70)

Abram havos sua unesma legitima filo, Isaac, kande il esos 100 yari, en 2048, segun Gen.21:5 : « *Abraham evis cent yari, ye la nasko di Isaac, sua filo* ».

Abram mortos en 2123 evante 175 yari, segun Gen.25:7 : « *Vice la dii di la yari di la vivo di Abraham : il vivis cent e sepadek e kin yari* »**.**

Gen.11:27 : « *Videz la genealogio di Terah. Terah genitis Abram, Nahor e Haran. Haran genitis Lot* ».

Notez ke Abram esas la maxim olda ek la tri filii di Terah. Do, ilu naskis kande lua patro Terah evis 70 yari, quale precizigas la verseto 26 precedanta.

Gen.11:28 : « *E Haran mortis an la prezenteso di lua patro Terah, en la lando di lua nasko, en Ur di Kaldea* ».

Ta morto explikas pro quo Lot akompanos Abram pose en lua voyaji. Abram prenis ilu sub sua protekto.

En Ur en Kaldea Abram naskis, ed en Babilonia en Kaldea la rebela Israel duktesos en kaptiveso dum la tempo di la profeto Jeremia e la profeto Daniel.

Gen.11:29 : « *Abram e Nahor prenis spozini : la nomo di la spozino di Abram esis Sarai, e la nomo di la spozino di Nahor esis Milka, filiino di Haran, patro di Milka e patro di Jiska.* ».

La alianci di ta tempo esis tre konsanguina : Nahor mariajis Milka, la filiino di sua fratulo Haran. To esis la normo e obeiso a devo qua havis kom skopo prezervar la pureso di la raso dil decendanti. Lor sua turno, Isaac sendos sua servisto serchar spozino por sua filo Isaac en la proksima familio di Laban l"Arameano.

Gen.11:30 : « *Sarai esis sterila : elu ne havis infanti.*».

Ta sterileso donos a la Kreinto Deo revelar lua kreiva povo; to per igar ol kapabla naskar infanto kande el esos preske cent-yara kam sua spozo Abram. Ta sterileso esis necesa segun la profetala plano, nam Isaac esas prezentita kom la tipo di la nova Adamo qua enkorpigos Iesu-Kristo en sua tempo; la du viri esis en sua tempo la « *filio di la promiso* » divina. Do, sempre pro lua profetala rolo di « filio di Deo » il ne selektos su ipsa sua spozino, nam en Iesu karno, esas Deo qua selektas lua apostoli e lua discepuli, to esas, la Patro Spirito qua esas en il e qua animas il.

Gen.11:31 : « *Terah prenis Abram, sua filo, e Lot, filo di Haran, filo di sua filo, e Sarai, sua bofiliino, spozino di Abram, sua filo. Li ekiris kune de Ur en Kaldea, por irar a la lando di Kanaan. Li venis til Haran, e li habitis ibe* ».

La tota familio, inkluzive Abram, establisas su norde de la lando, en Haran. Ta unesma movo konduktas li plu proxime a la loko di la nasko di homaro. Li **separas** de la granda urbi ja tre populizita e ja tre rebela de la fertila e prospera planajo.

Gen.11:32 : "*La dii di Terah esis du cent kin yari; e Terah mortis en Haran*".

Naskinta en 1878, Terah mortas evanta 205 yari en 2083.

Ye la fino di la studio di ca chapitro, remarkez ke la projeto por reduktar la vivotempo til 120 yari esas en bona voyo por sucesar. Inter la "600 yari" di Sem e la "148 yari" di Nahor o la "175 yari" di Abraham, la kurtegesko di la vivo esas evidenta. En cirkume 4 yarcenti plu tarde, Moseos vivos dum exakte 120 yari. La nombro mencionita da Deo obtenesos kom modelo plenumita.

En l"experienco vivita da Abraham, Deo montras quo lu esas preta facar su por rekomprar la vivo di lua elektiti, quin lu selektas inter omna lua homala kreuri segun ke li konservas de lu, lua imajo. En ca historiala sceno, Abraham esas Deo kom Patro, Isaac esas Deo kom Filio, e la plenumo facesis en Iesu-Kristo, e sur lua voluntara sakrifiko naskos la nova pakto.

Genezo 12

La separo de la terala familio

Gen.12:1 : « *YaHWéH dicis ad Abram :* ***Irez for de vua lando, de vua patrio, e de la domo di vua patro, a la lando quan me montros a vu*** ».

Segun l'ordino di Deo, Abram foriros de sua terala familio, la domo di sua patro, e ni mustas vidar en ca ordino la spiritala signifiko quan Deo donis en Gen.2:24, a lua vorti qui dicis : « *That is why a man will leave his father and mother and be united to his wife, and they will become one flesh* ». Abram must « *quitar sua patro e matro* » to enter the prophetic spiritual role of Christ for which only « *la Spozino* », his assembly of the elect, matters. Carnal ties are obstacles to spiritual advancement that the elect must avoid, in order to succeed in making, in symbolic image, « *un sola karno* » with Jesus-Christ the creator God YaHWéH.

Gen.12:2 : « *Me facos de tu granda naciono, e me benikos tu; me grandigos tua nomo, e tu esos fonto di benediko* ».

Abram divenos l'unesma de la Patriarki di la Biblo, agnoskata da la monoteisti kom la "patro di la kredanti". Ol esas anke en la Biblo, l'unesma servisto di Deo di qua la detali di lua vivo esos longe sequata e revelata.

Gen.12:3 : « *Me benos ti qui benos tu, e me malbenos ti qui malbenos tu; e omna familii de la tero esos benita en tu.* ».

La movadi e renkontri di Abram portos la pruvi, ed olim en Egiptia kande Faraono volis kushar kun Sarai, kredante ke el esis sua fratino segun quo dicis Abram por protektar sua vivo. En vizio, Deo dicis a lu ke Sara esis la spozino di profeto, e lu preske mortis pro to.

La duesma parto di ca verseto, « *omna familii di la tero benesos en tu* », trovos lua plenigo en Iesuo-Kristo, filiulo di David de la tribuo di Juda, filiulo di Izrael, filiulo di Isaac, filiulo di Abram. Sur Abram Deo konstruktos lua du sucedanta pakti qui prezertas la normi di lua salvo. Nam ca normi devis evolucionar por pasar de la simbolala tipo a la reala tipo; segun ke pekanta homo vivas ante Kristo o pos il.

Gen.12:4 : « *Abram departis, quale YaHWéH dicabis a lu, e Lot departis kun lu. Abram evis sepadek e kin yari, kande lu ekiris de Charan* ».

Ye 75 yari, Abram ja havas longa experienco di vivo. On mustas aquirar ca experienco por askoltar e serchar Deo ; quo facesis pos deskovrar la malediki di homaro separita de lu. Se Deo vokis lu, esas pro ke Abram serchis lu, do, kande Deo revelas su a lu, lu hastas obedar lu. E ca salvifika obado konfirmesos e memorigesos a lua filo Isaac en ca verseto citita en Gen.26:5 : « ***pro ke Abraham obediis mea voco, ed il observis mea ordoni, mea komandi, mea statuti e mea legi*** ». Abram ne povas konservar ica kozi nur se Deo prezentis li a il. Ica atesto di Deo revelas a ni ke multa kozi ne mencionita en la Biblo eventis. La Biblo prezentas a ni nur rezumo di la longa existi di homala vivi. E vivo di homo de 175 yari, nur Deo povas dicar quo ol vivis minuto pos minuto, sekundo pos sekundo, ma por ni, rezumo di l'essencajo suficas.

Do, la beno di Deo donita a Abramo ripozas sur lua obado, e nia tota studio di la Biblo e lua profetii esus vana se ni ne komprenus l'importo di ca obado, nam Iesu-Kristo donis a ni lua propra exemplo dicante en Ioannes 8:29: « *Ta qua sendis me esas kun me; il ne lasis me sola, nam me sempre facas* ***quo plezas a il*** ». Same esas, kun irgu; omna bona relato obtenesas facante « *quo plezas* » a ta a qua on volas plezar. Pro to, la fido, la vera religio, ne esas komplexa afero, ma simpla tipo di relato facita agreabla por Deo e por su ipsa.

En nia fino-tempo, la signo qua aparas esas ta di desobedio di infanti vers sua genitori e vers nacional autoritati.Deo organizas ica kozi por deskovrar a la rebela, negratituda o

indiferenta adulti pri lu, quo lu ipsa experiencas pro lia malico. Do, l'actioni kreita da Deo kriegas multe plu forte kam krii e diskursi, por expresar sua justa indigno e sua justa reprochi.

Gen.12:5 : « *Abram prenis Sarai, sua spozino, e Lot, filio di sua frato, kun omna havaji quan li posedis e la servisti quan li aquiris en Haran. Li departis por irar a la lando di Kanaan, ed arivis en la lando di Kanaan* ».

Charan jacas nord-este de Kanaan. Abram do iras de Charan weste e pose sude, ed eniras Kanaan.

Gen.12:6 : «*Abram trairis la lando til la loko nomizita Sikem, til la querko di More. La Kanaanani esis lore en la lando.*».

Ka necesas rimemorigar? «*La Kanaanani*» esas giganti, ma quale esis Abram ipsa? Nam la diluvio esis ankore tre proxime e Abram forsan havis la staturo di giganto. Enirante Kanaan, ilu ne remarkas la prezenteso di ta giganti, quo esas logika se ilu ipsa ankore esas en ta normo. Irante sude, Abram trairas la nuna Galilea ed arivas en la nuna Samaria, che Sikem. Ica Samaria esos privilejizita evangelio-loko da Iesu Kristo. Ibe, ilu trovos la fido che la «Samaritanino» e elua familio, ube, unesmafoye, a lia granda surprizo, Juduo permisis su enirar.

Gen.12:7 : « *YaHWéH aparis ad Abram, e dicis : Me donos ica lando a tua posterajo. E Abram konstruktis ibe altaro ad YaHWéH, qua aparis ad ilu.* ».

Deu selektis unesme la nuna Samaria por montrar su ad Abram, qua santigos ca renkontro per konstruktar altaro ibe, profetala simbolo di la kruco di la suplico di Kristo. Ica selekto sugestas ligilo a la futura evangelizo di la lando da Iesu-Kristo e lua apostoli. De ca loko Deu anuncas ad ilu ke lu donos ica lando a lua posterajo. Ma qua, la Juda o la Kristana? Malgre la historiala fakti favoranta la Judi, ica promiso semblas koncernar l'elektiti di Kristo por plenigo sur la nova tero ; nam la elektiti di Kristo esas anke, segun la principo di la justifiko per la fido, la posterajo promisita ad Abram.

Gen.12:8 : « *Il translojis de ibe vers la monto, este de Bet-El, ed il establisis lua tendi, havante Bet-El weste ed Ai este. Il konstruktis ankore ibe altaro a YaHWéH, ed il invokis la nomo di YaHWéH* ».

Decendante vers la sudo, Abram kampis en la monto inter Bet-El ed Ai. Deo precizigas l'orientizo di la du urbi. Bet-El signifikas « domo di Deo » ed Abram lokizis ol weste, do, en l'orientizo qua esos donata a la tabernaklo ed a la templo di Jerusalem, por ke enirante vers la santeso di Deo, lua domo, la oficanti turnas la dorso a la suno levanta qua levas su este, l'oriento. Este trovesas la urbo Ai di qua la radiko signifikas: amaso de petri, ruino o kolino e monumento. Deo revelas a ni lua judicio: opozite a l'eniro di l'elektiti en la domo di Deo trovesas vers l'oriento nur ruini e amasi de petri. En ca imajo, Abram havis la du voyi di la libereso apertita avan ilu: weste, Bet-El e la vivo o, este, Ai e la morto. Il ja felice selektis la vivo kun YaHWéH.

Gen.12:9 : « *Abram duras sua voyaji, avanante vers la sudo* ».

Notez ke en ca unesma trairo di Kanaan, Abram ne iras a « Jebus », la nomo di la futura urbo di David : Jerusalem, qua do esas totale ignorita da il.

Gen.12:10 : « *Esas famino en la lando; ed Abram decensis a Egiptia por restar ibe, nam la famino esis granda en la lando* ».

Quale ol esos la kazo, en la tempo kande Joseph filiulo di Jacob esos, Israel, divenos la unua viziro di Egiptia, esis la famino qua duktis Abram aden Egiptia. L'experienci quin ilu vivis ibe esas relatata en la sequo di versi di ca chapitro.

Abram esas pacoza homo ed mem timema. Timante, ke on mortigus ilu por prenar lua spozino Sarai qua esis tre bela, ilu decidis prezentar el kom sua fratino, duon-verajo. Per ca ruzo, Faraono esis favoroza a ilu e kovris ilu per richeso qua donos a ilu povo e richeso. Pose, Deo frapas Faraono per plagi ed ilu lernas ke Sarai esas lua spozino. Ilu forchasas Abram qua

foriras Egiptia richa e potenca. Ica experienco profecias la sejorno di Hebrei qui, pos esar sklavi di Egiptia, foriros portante lua oro e richeso. E ca povo balde esos tre utila a ilu.

Genezo 13

La separo di Abram de Lot

Retroveninte de Egiptia, Abram, lua familio e Lot, lua nevulo, retrovenas a Bethel a la loko ube il establisis altaro por invokar Deo. Dum ke li esas omna en ta loko inter Bethel e Ai, to esas, inter "la domo di Deo" e la "ruino". Pro disputi inter lia servisti, Abram separas su de Lot, a qua il donas la selektado di la direciono quan il deziras prenar. E Lot profitas por selektar la planajo e sua fertileso promisanta prospereso. La verseto 10 precizigas: "*Lot levis l''okuli, e vidis la tota planajo di Jordan, qua esis tote irigacita. Ante ke YaHWéH destruktis Sodom e Gomora, ol esis, til Tsoar, quale gardeno dil Eterno, quale la lando di Egiptia* ». Per to, il selektas la « ruino » e deskovros ol kande Deo frapas per fairo e sulfuro la urbi di ta valo nun parte kovrata da la « Morta Maro »; puniso de qua il eskapos kun lua du filiini, dankante la kompato di Deo qua sendos du angeli por avertar il e facar il departar de Sodom ube il habitos. Ni lektas che verseto 13 : « *La homi di Sodom esis mala, e granda pekanti kontre YaHWéH* ».

Abram do restas proxim Bethel, "la domo di Deo" en la monto.

Gen.13:14 til 18 : « *YaHWéH dicis ad Abram, pos ke Lot separis su de il: Levez vua okuli, e, de la loko ube tu esas, regardez vers nordo e sudo, vers oriento ed okcidento; nam tota la lando quan tu vidas, me donos ol a tu e tua decendanti por sempre.**Me rendos tua decendanti quale la polvo di la tero**, do ke, **se ulu povas kontar la polvo di la tero**, tua decendanti anke esos kontata. Levez, trairez la lando en lua longeso ed en lua largeso; nam me donos ol a tu. Abram levis sua tendi, ed iris habitar inter la querki di Mamre, qua esas apud Hebron. Ed il konstruktis ibe altaro a YaHWéH*».

Havinte lasar la selekto a Lot, Abram recevas la parto qua Deo volas donar a il ed itere, il rinovas lua benedi e promisi. La komparo di lua «*postereo* » kun la « *polvo di la tero* », origino e fino di homala animo korpo e spirito, segun Gen.2:7, esos konfirmita per ta di la « *stelaro di la cielo* » en Gen.15:5.

Genezo 14

La separo per la povo

Quar reji veninta de l'oriento venas facar la milito kontre la kin reji di la valo ube jacas Sodom en qua vivas Lot. La kin reji esas vinkita e kaptita same kam Lot. Informita, Abram iras a lua helpo ed ilu liberigas omna ostaqi kaptita. Notem l'intereso di la verso qua sequas.

Gen.14:16 : « *Il reportis omna richaji; il anke reportis Lot, sua fratulo, kun lua havaji, ed anke la mulieri e la populo* ».

Fakte, nur por Lot Abram intervenis. Ma dum la rakonto di la fakti, Deo maskas ica realeso por mencionar sua reprocho kontre Lot, qua facis la mala selekto di vivar en l'urbo di la malicanti.

Gen.14:17 : « *Pos ke Abram revenis vinkinta de Kedorlaomer e la reji qui esis kun il, la rejo di Sodom iris renkontrar il en la valo di Schawéh, qua esas la valo di la rejo* ».

La vinkanto mustas esar dankata. La vorto « Shawéh » signifikas : planajo; precize, to quo seduktis Lot ed influis lua selekto.

Gen.14:18 : « *Melkisedek, rejo di Salem, igis portar pano e vino : il esis sacerdoto di la Deo Maxim Alta* ».

Ica rejo di Salem esis « *sacrifanto di Deo l'Altissima* ». Lua nomo signifikas : « mea Rejo esas Justeso ». Lua prezenteso ed interveno aportas la pruvo di kontinueso dil kulto dil vera Deo sur la tero de la fino dil diluvio qua restas ankore tre prezenta en la pensi dil homi de la epoko di Abram. Ma ca adoranti dil vera Deo savas nulo pri la salvoprojeto qua Deo revelos per la profetala experienci vivita da Abram ed lua decendanti.

Gen.14:19 : « *Il benedikis Abram, e dicis : Benita esez Abram da Deo l'Altissima, mastro di cielo e tero !* »

La benediko di ca oficala reprezentanto di Deo konfirmas ankore la benediko qua Deo donis direte en persono ad Abram.

Gen.14:20 : « *Benita esez Deo l'Altissima, qua livris tua enemiki en tua manui ! E Abram donis a lu la dekmimo di omno* ».

Melchitsédek benedikis Abram ma ilu singardeme ne atribuas a lu sua vinko; ilu atribuas ol a la « *Deo Maxim Alte qua livis lua enemiki en lua manui* ». E, ni havas konkreta exemplero pri l'obedio di Abram a la legi di Deo nam ilu « *donis la dekomo di omno* » a Melchitsédèk, di qua la nomo signifikas: « Mea Rego esas Justeso ». Ta legi pri la dekimo existis do de la fino dil diluvio sur la tero e probable, mem ante la « diluvio ».

Gen.14:21 : « *La rejo di Sodom dicis ad Abram : Donu a me la personi, e prenu por tu la richaji* ».

La rejo di Sodom debas ad Abram qua liberigis lua homi. Do il volas pagar rejale lua servo.

Gen.14:22 : « *Abram respondis a la rejo di Sodom : Me levas mea manuo vers YaHWéH, la Deo Maxim Alta, mastro di cielo e tero :* »

Abram profitas la situo por memorigar al la reyo perversa l''existo di « *YaHWéH la Deo Maxim Altega* », l''unika « *Mastro di la cielo e la tero* » ; quo igas il, la sola proprietanto di omna richeso quin la reyo obtenas per lua malico.

Gen.14:23 : « *me ne prenos irgo de to quo esas a tu, nek filo, nek shuo-ligilo, por ke tu ne dicas : Me richigis Abram. Nulo por me!* »

En ca sinteso, Abram atestas a la rejo di Sodom ke il venis a ca milito nur por salvar sua nevulo Lot. Abram kondamnas quale Deo ca rejo qua vivas en malajo, perverto e violento. Ed il klare komprenigas a lu per refuzar lua richezi nedigne obtenita.

Gen.14:24 : « *Nur, quo la yuni homi manjis, e la parto di la homi qui marchis kun me, Aner, Eshkol e Mamre: li, li prenos sua parto* ».

Ma ca selekto di Abram koncernas nur ilu, la hom-servanto di Deo, e lua servanti povas prenar sua parto de la richesi propozita.

Genezo 15

La separo per la pakto

Gen.15:1 : « *Pos ta eventi, la vorto di YaHWéH esis adresita ad Abram en vizio, ed il dicis : Abram, ne timez ; me esas tua shildo, e tua rekompenso esos tre granda* ».

Abram esas pacala homo qua vivas en brutala mondo, do en vizio Deo, lua amiko YaHWéH, venas tranquiligar lu : « *me esas tua shildo, e tua rekompenso esos tre granda* ».

Gen.15:2 : « *Abram respondis : Sinioro YaHWéH, quo vu donos a me? Me departas sen infanti; e la heredanto di mea domo esas Eliezer de Damasko* ».

Depose longa tempo, Abram suferas pro ne povar esar patro pro la sterileso di Sarai sua legitima spozino. Ed il savas ke ye lua morto, parenco heredos lua havaji : « *Eliezer de Damasko* ». Notize kam anciena esas ca urbo « *Damasko* » en Siria.

Gen.15:3 : « *E Abram dicis : Videz, tu ne donis a me posterajo, e ta qua naskis en mea domo esos mea heredonto.* ».

Abram ne komprenas la promisi pri lua posterajo pro ke lu ne havas infano.

Gen.15:4 : « *Tale la vorto di YaHWéH advenis a lu dicante : Ne lu esos tua heredonto, ma ta qua venos ek tua ventro esos tua heredonto.* ».

Deo anuncas a lu ke ilu efektive divenos patro di infanto.

Gen.15:5 : «*E pos duktar lu ekster, il dicis : Regardez ad la cielo, e kontesez la steli, se vu povas kontar li. Ed il dicis a lu : Tala esos tua decendanti*.».

Okazione di ca viziono donita a Abram, Deo revelas a ni simbolala klefo dil signifiko qua il donas spirale a la vorto «*stelo*». Citita originale en Gen.1:15, «*la stelo* » havas la rolo, « *lumizar la tero* » e ca rolo esas ja ta di Abram, quan Deo vokis e apartigis por ca skopo, ma ol esos anke ta di omna kredanti qui deklaros su de lua fide e servo por Deo. Notinde ke segun Dan.12:3, la stando « *de steli* » donesos a l'elektiti dum lua eniro en l'eterneso : « ***Ti qui esos*** *inteligenta brilos quale la splendeso dil cielo, e* ***ti qui esos*** *docinta la yusteso, a la multitudo brilos quale la steli, por sempre e eterno* ». L'imajo di « *la stelo* » simple imputesas a li pro lia selekteso da Deo.

Gen.15:6 : « ***Abram fidis YaHWéH, qua imputis ol a yusteso*** ».

Ta kurta verseto konsistigas la oficala elemento di la defino di la kredo e la principo di la justifiko per kredo. Nam la kredo esas nulo altra kam la lumizita, justifikita e digna fido. La fido a Deo esas legitima nur en lumizita konoco di lua volo e omno quo plezas a lu, sen quo ol divenas nelegitima. La fido a Deo konsistas ek kredar ke lu benas nur ti qui obeas a lu, exemple Abram e la perfekta exemplo di Iesu-Kristo.

Ca judicio di Deo pri Abram profecias ta quan Ilu portos sur omni qui agos quale il, en la sama obedienso a la divina vereso propozata e exijata en lia tempo.

Gen.15:7 : « *YaHWéH dicis ad ilu ankore :* ***Me esas YaHWéH, qua ekduktis tu*** *de Ur en Chaldea, por donar a tu en posedo ca lando* ».

En preambulo di la prezento di sua alianco kun Abram, Deo memorigas a Abram ke Ilu ekduktis il de Ur en Chaldea. Ca formulo esas kopiita de la prezento di l'unesma ek la « dek imperi » di Deo citita en Exo.20:2 : « ***Me esas YaHWéH, tua Deo, qua ekprenis tu*** *de la lando di Egiptia, de la domo di servado* ».

Gen.15:8 : « *Abram respondis : Sioro YaHWéH, per quo me savos ke me posedos ol?* »

Abram demandas signo de YaHWéH.

Gen.15:9 : « *E YaHWéH dicis a lu : Prenas bovino tri-yara, kaprino tri-yara, mutono tri-yara, turturo e yuna kolombo* ».

Gen.15:10 : « *Abram prenis omna ta animali, ilu tranchis li per la mezo, e pozis singla peco unu kontre l'altra; ma ilu ne dividis la uceli* ».

La respondo donita da Deo e l'ago di Abram postulas expliko. Ta ceremonio sakrificala fondesas sur l'ideo di partigo qua koncernas la du parti qui engajas en alianco, nome: facas parto a du. La animali tranchita per la mezo simbolizas la korpo di Kristo qua facanta un, esos partigita spirale inter Deo e lua elektiti. La mutoni esas imajo di l'homo e di Kristo ma la uceli ne havas ta imajo di l'homo qua esos Kristo sendita da Deo. Pro to, en ciela simbolo, li aparas en l'alianso ma ne esas tranchita. L'expiajo di peko da Iesuos esos favoroza nur por la tera elektiti, ne por la angeli ciela.

Gen 15:11: « *La rabobirdi falis sur la kadavri; ed Abram forchasis li* ».

En la projetita profetio da Deo, nur la kadavri di la malicanti e rebelesanto esos livrata kom nutrivo a la rabobirdi ye la reveno en glorio di Kristo salvanto. Ye la fino-tempo, ica

sorto ne koncernos ti qui facas alianco kun Deo en Kristo e per lua legi. Nam la kadavri di la animali tante expozita esas tre santa por Deo e por Abram. La gesto di Abram esas justifikita, nam la fakti ne mustas mentiigar la profetio qua koncernas la futura e finala sorto di la santeso di Kristo.

Gen.15:12 : « *Ye sun-ocido, profunda dormo falis sur Abram; ed hike, teroro e granda tenebro venis asaltar lu* ».

Ica dormo ne esas normala. Ol esas « *profunda dormo* », quale ta en qua Deo plunjis Adam por formacar muliero, lua « *helpo* », de un ek lua kosti. En la kadro di la pakto quan lu facas kun Abram, Deo revelacos ad lu la profetala signifiko donita a ca « *helpo* » qua esos la objekto di l"amor di Deo en Kristo. Fakte, nur externe, Deo igas lu mortar por enirar en lua eterna prezento anticipante tale lua eniro en la eterna vivo, to esas en la vera vivo, segun la principo qua volas ke nula homo povas vidar Deo e vivar.

La « *granda obskureso* » signifikas ke Deo igas lu blinda pri la terala vivo por konstruar en lua mento virtuala imaji kun profetala karaktero, inkluzite l'aspekto e la prezenteso di Deo ipsa. Tante plungita en l'obskureso Abram sentas legitima « *pavoro* ». Pluse, ol emfazas la redutinda karaktero di la kreinta Deo qua parolas ad ilu.

Gen.15:13 : « *E YaHWéH dicis ad Abram : Savar ke tua decendanti esos stranjeri en lando qua ne esos lia ; li esos sklavigita ibe, e on opresos li dum quaracent yari.* ».

Deo anuncas ad Abram la futuro, la destino rezervita a lua decendanti.

« … *tua decendanti esos stranjeri en lando qua ne esos lia* » : to esas Egiptia.

« …*ili esos sklavigita ibe* » : ye la chanjo di nova Faraono qua ne konocis Joseph, la Hebreo diveninta granda viziro di lua preiranto. Ta sklaveso realigos su dum la tempo di Moises.

« … *e on opresos li dum quaracent yari* » : Ne nur pri l'Egiptiana opreso, ma plu larje pri l'opreso qua afektos la decendanti di Abram til ke li posedos en Kanaan, lia nacionala tero promisita da Deo.

Gen.15:14 : « *Ma me judikos la nacion a qua li esos sklavigita, e li ekiros pose kun granda richeso* ».

La naciono ciblita esas ica-foye nur Egiptia, qua li forlasesos portante, efektive, omna lua richeso. Noto ke en ca versiklo, Deo ne atribuas a Egiptia, "l'opreso" mencionita en la precedanta versiklo. To konfirmas ke la "*quaracent yari*" mencionita ne aplikesas nur a Egiptia.

Gen.15:15 : "*Tu, tu iros en paco a tua patruli, tu enterigesos pos felica oldeso*".

Omno plenigos segun quo Deo anuncis a lu. Lu enterigesos en Hebron en la kaverno di Makpela sur tero komprita da Abram dum sua vivo de Hethido.

Gen.15:16 : « *En la quaresma generaciono, li revenos hike; nam la malico di Amorani ne esas ankore plena.* ».

Inter ti Amorani, la Hethidi havas bona relati kun Abram, quan li konsideras reprezentanto di la granda Deo. Do li aceptas vendar a lu la tero por sua tombo. Ma en « *quar generacioni* » o « *quaracent yari* », la situeso esos diferanta e la populi Kanaana atingos la limito di rebeleso ne tolerata da Deo e li omna destruktesos por lasar sua tero a la Hebrei, qua facos ol sua nacionala sulo.

Por plu bone komprenar ca funesta projeto por la Kanaanani, necesas memorar ke Noe maldiktabis Kanaan, qua esis l'unesma filio di sua filio Ham. La promesita tero do habitesis da ca decendanti di Ham maldiktita da Noe e da Deo. Lia destrukteso esis nur questiono di tempo fixita da Deo por plenigar lua projeti sur la tero.

Gen.15:17 : « *Kande la suno iris sub, esis profunda tenebro; ed hike, esis fumanta forno, e flami pasis inter la parti di la animali* ».

En ta ceremonio, la fairo acendita da homo esas interdiktita. Por audacar violacar ta principo, la du filii di Aaron esos unadie konsumita da Deo. Abram demandis a Deo signo e

ca venas sub la formo di cielala fairo qua pasas inter la animali tranchita en du. To esas la maniero per qua Deo atestas por lua servisti quale la profeto Elija kontre la profeti di Baal suportita da la rejino stranjera e spozino di la rejo Ahab, nomizita Jezabel. Lua altaro inundita en aquo, la fairo sendita da Deo konsumos l'altaro e l'aquo preparita da Elija, ma l'altaro di la falsa profeti esos ignorita da lua fairo.

Gen.15:18 : « *En ta dio, YaHWéH facis pakto kun Abram, e dicis : Me donas ica lando a tua decendanti, de la fluvio di Egiptia til la granda fluvio, la fluvio Euphrata,* »

En fino di ca chapitro 15, ca verseto konfirmas ol, lua precipua temo esas vere di **la pakto qua separas l'elektiti de altra homi** por ke li partigez ca pakto kun Deo e servas Ilu.

La limiti di la promesita tero a la Hebrei superiras ti, quin la naciono okupos pos la konquesto di Kanaan. Ma Deo inkluzas en lua ofro l'immensa dezerti di Siria ed Arabia qui atingas « *l'Eufrato* » vers l'oriento ed anke la dezerto di Shur qua separas « *l'Egiptia* » de Israel. Inter ca dezerti, la promesita tero aspektas quale gardeno di Deo.

En profetala spiritala lektado, la « *riveri* » simbolizas populi, do Deo povas profeciar pri la posteularo di Abram, nome, pri Kristo qua trovos sua adoranti ed elektiti trans Israel ed Egiptia, adweste en « Europa » simbolizita en Apokalipso 9:14 sub la nomo di « *granda rivero Euphrates* ».

Gen.15:19 : « *la lando di Keniani, Keniziani, Kadmoniani,* »

Gen.15:20 : « *de Hethiani, de Ferezi, de Refaim,* »

Gen.15:21 : « *de Amorei, de Kanaani, de Girgasi e de Jebusi* ».

En l'epoko di Abram, ta nomi indikas la familii asemblit en urbi qui kompozas e populas la lando di Kanaan. Inter li, esas la Refaim qui konservis plu kam altri la giganta normo dil antediluviani kande Josue prenos la teritorio « *quar generacioni*" o "*quaracent yari*" posee.

Abram esas la patriarko di la du pakti di la projeto di Deo. Lua decendanti per la karno produktos multa decendanti qui naskas en la populo selektita da Deo, ma ne elektita da Il. Pro to, ca unesma pakto bazita sur la karno distordas lua salvoprojeto e konfuzas lua kompreno, nam la salvo dependos nur de l'ago di fido en la du pakti. La cirkumcido di la karno ne salvis la Hebrea homo mem se ol esis postulata da Deo. To qua permisis a lu esar salvita, esis lua obeanta verki qui revelis e konfirmis lua fido e konfido en Deo. E to esas la sama koquo qua kondicionas la salvo en la nova pakto, en qua la fido en Kristo divenas vivanta per la verki di obeo a la komandi, reguli e divina principi revelita da Deo, en la tota Biblo. En relato kun Deo kompletigita, la instruktado di la litero lumizesas per la inteligenteso di la spirito; pro to Jesus dicis: "*la litero mortigas, ma la spirito vivigas* ».

Genezo 16

La separo per legitimeso

Gen.16:1 : « *Sarai, spozino di Abram, ne donis a lu infanti. El havis Egiptiana servistino, nomizita Agar* ».

Gen.16:2 : « *E Sarai dicis ad Abram : Videz, YaHWéH igis me sterila; venez, me pregas, a mea servistino; forsan me havos infanti per el. Abram audis la voco di Sarai* ».

Gen.16:3 : « *Tunc Saraï, spozo di Abram, prenis Agar, l'Egiptiana, elua servistino, e donis elu kom spozo ad Abram, elua spozulo, pos ke Abram habitis dek yari en la lando di Kanaan.* ».

Facile a ni esas kritikar ica desfelica selekto pro l'iniciativo di Saraï ma regardez la situacion quale ol prezentesis a la benedikita paro.

Deo dicis ad Abram ke infanto naskus de **sis** ventro. Ma Il ne parolis ad il pri Saraï lua spozino qua esis sterila. Plus, Abram ne questionis lua Kreinto por obtenar precizigi pri lua anonci. Il expektis ke Deo parolus ad il segun lua suverena volo. E hike, ni mustas komprenar ke ica manko di expliko esis intencata por stimular ica homala iniciativo per qua Deo kreas nelegitima opozanto rilate la promiso di la benedikto, ma utila, por pozar kontre la futura Izrael konstruita sur Isaac, konkurso militema e protestema, adverso ed anke enemiko. Deo komprenis ke ultre la du voyi, la bona e la mala pozita ante la selekto di la homo, 'la karoto e la bastono' esis same necesa l'una kam l'altra, por avancigar 'l'asno' rebela. La nasko di Ismael anke filio di Abram favoros la formaco di la Araba bastono til lua lasta formo di la historio, religiala, l'islamo (la submiso; paradoxo por ca popolo naturale e heredale rebela).

Gen.16:4 : « *Il iris vers Hagar, ed el divenis gravida. Kande el vidis su gravideso, el regardis sua mastrino kun desestimo.* ».

Ta desestimema atitudo di Hagar, la Egiptiana vers sua mastrino karakterizas ankore hodie la Araba Mohamedana populi. E per to, li ne esas tote eroranta, nam la westala mondo desestimis l'imensa privilejo esar evangelizita en la nomo di la divina Kristo Jesus. Tante ke ta falsa religio Araba duras proklamar ke Deo esas granda, dum ke la westo efacis Il de la registro di lua pensi.

L'imajo donita en ca verso deskriptas l'exakta situaciono di nia fino-tempo, nam westala kristanismo, mem deformita, quale Saraï ne plu naskas filiulo ed ol sinkas aden la sterileso spiritala di tenebri. E la diciono dicas : en la lando di blindi, la un-okuli esas reji.

Gen.16:5 : « *E Saraï dicis ad Abram : L'ofenso qua esas facata a me falas sur tu. Me pozis mea servistino en tua sino ; e, kande el vidis ke el esas gravida, el regardis me kun desestimo. YaHWéH esez judicianto inter me e tu!* »

Gen.16:6 : « *Abram respondis a Saraï: Jen, tua servistino esas en tua povo, agar segun tua judiko. Saraï maltraktis el, e Agar fugis for de el.* ».

Abram asumas sua responseso, ed il ne riprochas a Saraï esar l'inspirinto di ca nelegitima nasko. Do, de la komenco, la legitimeso impozas sua lego a la nelegitimeso, e pos ta leciono, la mariaji nur unigos personi de la sama proxime parenteso til en la futura Israel e lua nacionala formo aquirita pos l'ekiro de Egiptia sklavigisto.

Gen.16:7 : « *L'angulo di YaHWéH trovis ol apud aquofonto en la dezerto, apud la fonto qua esas alonge la voyo a Schur* ».

Ica direta interchanjo inter Deo e Agar esas posibla nur pro la benita stando di Abram. Deo trovas el en la dezerto di Schur, qua divenos la domajno di nomadala Arabi qui vivas sub tendi, konstante serchanta nutrivo por lia mutoni e kameli. La aquofonto esis la moyeno di supervivo por Agar, ed el renkontras la "fonto di aquo di vivo", qua venas por enkurajigar el aceptar sua stando kom servistino e sua fruktifero destino.

Gen.16:8 : « *Il dicis : Agar, servistino di Sarai, de ube tu venas, e a ube tu iras? El respondis : Me fugas fore de Sarai, mea mastrino* ».

Agar respondas a la du questioni : a ube tu iras? Respondo : Me fugas. De ube tu venas? Respondo : de apud Sarai, mea mastrino.

Gen.16:9 : « *L'angulo di YaHWéH dicis ad el : Retrovenez a vua mastrino, e humiligez su sub elua manuo* ».

La granda judiciisto ne lasas a lu la selekto, lu ordonas la retroiro e la humileso, nam la vera problemo efektive esis kauzita da la desestimo montrita a sua mastrino qua exter sua sterileso restas sua legitima mastrino e mustas esar servata e respektata.

Gen.16:10 : «*L'angulo di YaHWéH dicis a lu : Me multigos tua posterajo, ed ol esos tante nombroza ke on ne povos kontar ol.*».

YaHWéH enkorajas lu per ofrar « karoto ». Lu promisas a lu posterajo «*tante multa ke on ne povos kontar ol* ». Ne miskomprenigez, ta multitudo esos karnala e ne spiritala. Nam l'orakli di Deo portesos til l'establiso di la nova kontrato, sole da la Hebrea decendanti. Sed

komprenende, irga Arabo sincera povas enirar la kontrato di Deo per aceptar lua normi skribita da la Hebrei en la Biblo. E depos lua aparo, la Korano Mohamedala ne respondas a ta kriterio. Ol akuzas, kritikas e deformas la veri biblikal autentigita da Iesu-Kristo.

Riprenante por Ismael l'expreso jam uzita por Abram, « *tam multa ke on ne povos kontar ol* », ni komprenas ke temas nur pri homala multigadi e ne pri elektiti selektita por eterna vivo. La komparaji propozita da Deo sempre subisas kondicioni qui mustas esar plenumita. Exemplo: la « *stelaro di la cielo* » koncernas omna religiala agado qua konsistas en « *lumizar la tero* ». Ma de qua lumo? Nur, la lumo di la vereso legitimeskita da Deo igas « *stelino* » digna di « *brilar eternale* » en la cieli, segun Dan.12:3, nam li esos **vere** « *inteligenta* » e havos **vere** « *instruktis la yusteso* » segun Deo.

Gen.16:11 : « *L'angulo di YaHWéH dicis a lu: Videz, tu esas gravida, e tu naskos filiulo, a qua tu donos la nomo Ismael; nam YaHWéH audis tu en tua aflicto* ».

Gen.16:12 : « *Il esos quale sovaja asno; lua mano esos kontre omni, e la mano di omni esos kontre lu; e lu habitos antae omna sua frati* ».

Deo komparas Ismael, e lua Araba decendanti, a « *sovaja asno* », la animalo reputata pro lua obstina e kontrevola karaktero; e pluse, brutala pro ke dicita « *sovaja* ». Do lu ne lasas su domtigar, nek domestikigar, nek amindigar. Sume, lu ne amas e ne lasas su amesar, e portas en lua geni heredajo agresema vers sua propra frati e stranjeri. Ta judicio establita e revelita da Deo esas tre importanta, en ca fino-tempo, por komprenar la punisala rolo, por Deo, di la religio di islamo qua kombatesis da la falsa kristanismo dum la tempo ube la « *lumo* » kristana esis nur « *tenebri* ». Depos lua retroveno a la sulo di lua ancestri, Israel divenis itere lua skopo, same kam la westo kun kristana etiketo protektata da l'Usana povo, quan li nomizas, ne tro erorante, « la granda Satano ». Vere, mikra « Satano » povas agnoskar « la granda ».

Per naskigar Ismael, nomo qua signifikas « Deo exaucis », la infanto de la disputo, Deo kreas **separa** suplementa en la familio di Abram. Ol adicionas su a la malediko di lingui kreita en l'experienco Babel. Ma se il preparas la moyeno punisar, esas pro ke il savas antee la rebela konduto di homi en lua du sucedanta alianci til la fino di la mondo.

Gen.16:13 : « *El nomizis Atta El roi la nomo di YaHWéH qua parolis ad el; nam el dicis: Ka me vidis ulo hike, pos ke il vidis me?* »

La nomo Atta El roï signifikas : Tu esas la Deo vidanta. Tamen ja, ca iniciato donar a Deo nomo esas insulto a lua supereso. La cetero di ca versiklo tradukita en multa diferanta manieri rezumas en ca penso. Agar ne povas kredar ol. El, la mikra servistino esis objekto di l'atenco dil granda kreanta Deo qua vidas la destino e revelas ol. Pos ca experienco quo povas el timar?

Gen 16:14 « *Pro to on nomizis ta puto la puto di Lachaï roï; ol esas inter Kadès e Bared.* ».

La terala loki ube Deo manifestesis esas prestijoza, ma la homori quin homi donas a li esas ofte kauzita da lia idolatra spirito, quo ne rikoncilas li kun Ilu.

Gen 16:15 « *Hagar naskis filo a Abram; e Abram donis la nomo Ismael a la filo quan Hagar naskis a ilu.* ».

Ismaël esas vere l'autentika filio di Abram, e precipue lua unesma infanto a qua ilu naturale atacheskos. Ma ilu ne esas la filio di la promiso anuncita da Dio antee. Tamen selektita da Dio, la nomo « *Ismaël* » qua donesas a lu o « *Deo exaucis* » fondesas sur l'aflikto di Agar unesme, viktimo di la decidi prenita da sua mastrino e sua mastro. Ma en duesma senco, ol fondesas anke sur l'eroro di Abram e Saraï kredinta momente ke ca filio konceptita da Agar, l'Egiptianino, esis la konfirmo o, « l'exauco », e la plenigo di l'anunco di Dio. L'eroro havos sanganta konsequi til la fino di la mondo.

Deo eniris la ludo di homala pensado e por lu l'essencala esas facita: la infanto di la disputo e di la **separa** konfliktoza vivas.

Gen.16:16 : « *Abram evis 86 yari kiam Agar naskis Ismaël ad Abram* ».
« Ismaël » do naskis en 2034 (1948 + 86) kiam Abram evis 86 yari.

Genezo 17

La separo per cirkumcido : signo en la karno

Gen.17:1 : « *Kiam Abram evis nonadek-e-nov yari, YaHWéH aparis ad Abram, e dicis : Me esas Deo omnipotenta. Marchize ante mea vizajo, e soyez integra* ».

En 2047, evante 99 yari e Ismaël 13 yari, Abram vizitesas en spirito da Deo qua prezentesas ad ilu unesmafoye sub la titulo « *Deo omnapovanta* ». Deo preparas ago qua revelos ca karaktero « omnapovanta ». L'aparajo di Deo esas precipue verbal e audala nam lua gloro restas nevidebla ma imajo simila a lua persono povas esar vidita sen mortar.

Gen.17:2 : « *Me establisos mea pakto inter me e tu, e me multigos tu senfine* ».

Deo rinovas la promeso pri lua multigo, precizigante ica-foye « *ad infinite* » signifas, quale « *la polvo di la tero* » e « *la steli di la cielo* » ke « *nulu povas kontar* ».

Gen.17:3 : « *Abram falis sur sua vizajo; e Deo parolis a lu, dicante :* »

Rimarkante ke ta qua parolas a lu esas la « Deo omnipotenta », Abram falas sur sua vizajo por ne regardar Deo, ma lu audas lua vorti qui ravisas sua tota animo.

Gen.17:4 : « *Videz mea pakto, qua me facas kun vu. Vu divenos patro di multitudo di nacioni*. »

La pakto facita inter Deo ed Abram esas ita-dio rinforcita : « *Vu divenos patro di multitudo di nacioni* ».

Gen.17:5 : « *On ne nomizos vu plu Abram ; ma vua nomo esos Abraham, nam me igas vu patro di multitudo di nacioni*. »

La chanjo di nomo de Abram a Abraham esas decida ed en lua tempo Iesos facos same chanjeante la nomi di lua apostoli.

Gen.17:6 : « *Me rendos tu fekunda senfine, me facos de tu nacioni; e reji ekvenos de tu*. »

Abram esas unesme patro di la Arabala nacioni en Ismael, en Isaac, il esos la patro di la Hebrei, la fili di Israel; ed en Madian, il esos la patro di la decendanti di Madian; che qui Moises trovos sua spozino Sefora filiino di Jetro.

Gen.17:7 : « *Me establisos mea pakto inter me e tu, e tua decendanti pos tu, segun lia generacioni : ol esos perpetua pakto, segun qua me esos tua Deo e di tua postenaro pos tu.* ».

Deo subtile selektis la vorti di sua pakto qua esos « perpetua » ma ne eterna. To signifikas ke la pakto konkluzita kun lua karnala decendanto havos limitizita duro. E ca limito atingesos kande, en lua unesma arivo ed homala enkarnigo, la Kristo divina establos sur sua volonta expiacia morto, la bazo di la nova pakto qua havos, ol, eterna konsequi.

Ye ta stadio, on mustas realigar ke omna unesma-naskinti di homi ciblita e nomizita de la komenco perdas sua legitimeso. To esis la kazo di Kain, unesma filiulo di Adam, di Ismael, unesma filiulo ma nelegitima filiulo di Abram, e pos il, to esos la kazo di Esau unesma filiulo di Isaac. Ta principo di faliinta unesma-naskinto profecias la falio di la karnala juda alianco. La duesma alianco esos spiritala e profitos nur a paganaji vere konvertita, malgre la trompanta aparaji kauzita da falsa homa pretendi.

Gen.17:8 : « *Me donos a tu, e a tua decendanti pos tu, la lando qua tu habitas kom stranjero, tota la lando di Kanaan, en posedo* ***perpetua****, e me esos lia Deo.*

Same, la lando di Kanaan esos donita « *en posedo* ***perpetua*** » to esas, tam longe kam Deo esos ligita per lua pakto. E la rejekto di la Mesio Iesos igos ol vana, anke, 40 yari pos ta

insulto, la nacion e lua chef-urbo Jerusalem destruktesos da la soldati Romana, e la Juda supervivanti dispersesos en la diversa landi di la mondo. Nam Deo precizigas kondiciono di la pakto : « *Me esos lia Deo* ». Do, kande kom sendito di Deo, Iesos esos oficale rifuzita da la naciono, Deo povos ruptar sua alianco kun tota legitimeso.

Gen.17:9 : « *Deo dicis ad Abraham : Tu, tu gardos mea alianco, tu e tua decendanti pos tu, segun lia generacioni* ».

Ta versajo ruptas la kolo di omna ta religiala pretendi qui facas Deo la Deo di la monoteista religii asemblit en l'ekumenika alianco malgre lia nekoncilieblа ed opozanta docadi. Deo esas ligita nur da sua propra vorti qui expozas la bazi di sua alianco, speco di kontrato pasinta kun ti qui obeas lu exkluzive. Se la homo gardas lua alianco, lu validigas e prolongas ol. Ma la homo mustas sequar Deo en lua projeto konstruktita sur du fazi sucesiva; l'unesma esanta karnala, la duesma esanta spiritala. E ca transiro de l'unesma a la duesma probas l'individua fido di la homi, ed unesme, ta di la Judi. Per rifuzar la Kristo, la Juda naciono ruptas sua alianco kun Deo qua apertas la pordo a la pagani, e inter qui ti qui konvertas su a la Kristo esas adoptita da lu e imputata kom filii spiritala ad Abraham. Do, omna qui gardas lua alianco esas karnale o spirale filii o filiini di Abraham.

En ca verseto, ni vidas ke Israel, la futura naciono di ta nomo, efektive prenas sua origino en Abraham. Deo decidas facar ek lua decendanti populo "aparte separita" por terala demonstro. Ol ne esas populo salvita, ma la konstituco di homala asemblo qua reprezentas la terala kandidati por la selektado di l'elektiti salvita da la futura graco di Deo qua obtenesos da Iesu-Kristo.

Gen.17:10 : « *To esas mea pakto, qua vu observos inter me e vu, e tua posteanti pos vu: omna maskulo inter vu esos cirkumcidita* ».

La cirkumcido esas signo di la pakto inter Deo, Abraham e lua posteanti, to esas, lua karnala decendanti. Lua febleso esas lua kolektiva formo qua aplikesas a omna lua decendanti, kun o sen fido, obedianta o ne. Kontraste, en la nova pakto, la selekto per fido esonta probata experiencos individue da l'elektiti qui obtenos lore eterna vivo, la enjuego di ca pakto. On mustas adjuntar a la cirkumcido, bedaurenda konsequo: la Mohamedani anke esas cirkumcidita de lia patriarko Ismael ed ili donas a ca cirkumcido spiritala valoro qua duktas li pretendar yuro ad eterneso. Tamen, la cirkumcido havas nur karnala efekti perpetua, ne eterna.

Gen.17:11 : « *Vu cirkumcizos; e to esos signo di pakto inter me e vu* ».

To esas vere signo di pakto kun Deo ma lua efikeso esas nur karnala e la versi 7, 8, e la verso 13 qua venas konfirmar lua apliko nur « ***perpétuala*** ».

Gen.17:12 : « *Ye la evo di ok dii, omna maskulo inter vi cirkumcizesos, segun vua generacioni, sive naskinta en la domo, sive aquirita per pekunio de irga filio di stranjero, sen apartenar a vua raso* ».

Ankore tre astonanta afero, sed malgre lua propra perpetua karaktero, ol ne malpli konstacas profetajo qua revelas la projeto di Deo pri la 8a^{emo} yarmilo. To esas la motivo por la selekto di "ok dii", nam la unesma sep dii simbolizas la terala tempo di la selekto di la elektiti dum sis mil yari e la judicio di la sepesma yarmilo. Per organizar, sur la tero, alianco proxima kun la juda naciono e lua embriono di la departo, Abram, Deo revelas la imajo di la futura eterneso di la elektiti liberigita de la sexuala karnala febleso koncentrita sur la prepuco forprenita de la maskuli. Pose, same kam la elektiti venos de omna origini di la populi di la tero, ma nur en Kristo, en l'anciana alianco, la cirkumcido mustas esar aplikata mem a stranjeri kande li volas vivar kun la kampo selektita da Deo.

La precipua ideo di cirkumcido esas docar ke, en l'eterna regno di Deo, la homi ne pluse riproduktos su e ke la karnala deziri ne pluse esos posibla. Pluse, l'apostolo Paul komparas la cirkumcido di la karno dil anciana pakto kun ta di la kordio dil elektiti en la nova. En ica vidpunto, il sugestas la pureco di la karno e ta di la kordio qua donas su a Kristo.

Cirkumcidar signifikas **tranchar cirkum** e ca ideo revelas ke Deo volas establisar kun lua kreuro unika relato. En Deo "jaluza", il exijas l'exkluziveso e la prioritato di l'amo di lua elektiti qui devos, se necese, **tranchar cirkum** de li la homala relati nociva por lia salveso e ruptar la ligili kun la kozi e la homi qui noktas a lia relato kun il. En pedagogiala profetala imajo, ica principo koncernas lua karnala Israel, unesme, e lua spiritala Israel de omna tempo qua revelesas en Iesu-Kristo en lua perfekteso.

Gen.17:13 : « *On mustos cirkumcidar ta qua naskis en la domo e ta qua aquiresis per pekunio ; e mea pakto esos en vua karno pakto* ***eterne*** ».

Deo insistacas pri ca ideo: povas atachesar a lu la legitima infanto e la nelegitima infanto, nam ilu profecias tale la du alianci di lua salvanta projeto... Pose, l'insisto markita per la ri-veno di l'expreso « *aquirita per pekunio* » profecias Jesus Kristo, qua esos evaluita a 30 denarii da la religioza Judi rebela. E tale, por 30 denarii, Deo oferos lua homala vivo kom redempto por la elektita Judi e pagani en la nomo di lua santa alianco. Ma la naturo « ***perpetua*** » di la signo di la cirkumcido esas memorigata e la precizeso « *en vua karno* » konfirmas lua momentala karaktero. Nam ica alianco qua komencas hike havos fino kande la Mesio prezentos su « *por finigar la peko* », segun Dan.7:24.

Gen.17:14 : « *Maskulo necirkumcidita, qua ne esis cirkumcidita en lua karno, esos ekstermita de meze di lua populo : il violacis mea alianco* »

La respekto di la reguli fixita da Deo esas tre strikta e ne admisas nula ecepto, nam lia transgresi deformas lua profetala projeto, ed il montros impedante Moises enirar Kanaan ke ca kulpo esas tre granda. La necirkumcidita di karno ne esas plu legitima por vivar en la juda terala populo kam la necirkumcidita di kordio esus en la futura eterna cielala regno di Deo.

Gen.17:15 : « *Deo dicis ad Abraham : Tu ne donos plu a Sarai, tua spozino, la nomo di Sarai ; ma elua nomo esos Sara* ».

Abram signifas patro di populo ma Abraham signifas patro di multitudo. Same, Sarai signifas nobela ma Sarah signifas princino.

Abram ja esas patro di Ismael, ma la chanjo di lua nomo Abraham justifikas su pri la multopligo di lua decendanti en Isaac la filo qua Deos anuncos a lu, ne pri Ismael. Pro la sama motivo, la sterila Sarai produktos e naskos per Isaac lua filo multitudi e lua nomo divenas Sarah.

Gen.17:16 : « *Me benikos el, e donos a tu filiulo de el; me benikos el, ed el divenos nacioni; rejo di populi venos de el.* ».

Abram promenas kun Deo, ma lua quotidian vivo esas terala e bazita sur naturala terala kondicioni, ne sur divina mirakli. Anke en sua pensado, il donas a la vorti di Deo la signifiko di beno per qua Sarai obtenis filiulo per Agar sua servistino.

Gen.17:17 : « *Abraham falls sur sua vizajo; il ridis, e dicis en sua kordio: Kad naskus filo a viro de cent yari? e Sara, evanta nonadek yari, enfanterus?* »

Realigante ke Deo povus volar dicar ke Saraï divenus kapabla enfanter dum ke el esas sterila ed evanta 99 yari ja, il ridis en sua kordio. La situo esas tante neimagebla segun terala homala vidpunto ke ca penso-reflexo semblas naturala. Ed il donas signifiko a sua penso.

Gen.17:18 : « *E Abraham dicis a Deo : Ho! ke Ismael vivar ante tua vizajo!* »

Klare esas ke Abraham racionas karnale e ke ilu konceptas sua multobligo nur per Ismael, la filo ja naskinta e evanta 13 yari.

Gen.17:19 : « *Deo dicis : Certe Sara, tua spozino, naskos a tu filulo; e tu nomizos lu Isaac. Me establos mea pakto kun ilu kom eterna pakto por lua posteraro pos ilu.* ».

Konsciante la penso di Abraham, Deo riprendas il e rinovas l'anunco sen lasar la min chansa por eroro di interpretado.

La dubito manifestita da Abraham pri la mirakloza nasko di Isaac profecias la dubito e nekredemeso ke la homaro manifestos pri Iesu-Kristo. E la dubito prenos la formo di oficala rejekto da la karnala decendanti di Abraham.

Gen 17:20 *Pri Ismael, me exaudis tu. Videz, me benikos il, me produktos il fekunda, e me multigos il senfine; il genitos dek-e-du princozi, e me faros de il granda naciono.* ».

Ismael signifikas Deo exaudis, do, en ca interveno, Deo justifikas ankore la nomo quan Il donis a il. Deo produktos il fekunda, il esos multigita e formacos la granda Araba naciono konsistanta ek "dek-e-du princozi". Ta numero 12 esas simila a la 12 filiuli di Jacob de lua santa pakto a qui sucedos la 12 apostoli di Iesu-Kristo, ma simila ne signifikas identa, nam ol konfirmas divina helpo ma ne salvanta pakto pri lua projeto di eterna vivo. Plus, Ismael e lua decendanti esos hostila kontre omna qui eniras la santa pakto di Deo, unesme Judi pose Kristani. Ta nociva rolo punisos nasko nelegitima per procedi same nelegitima imaginita da la sterila matro e la patro tro indulgenta. Pro to, la karnala filiuli di Abraham portos la sama maledikto e suferos de Deo fine la sama rejekto.

Konocante Deo e lua valori, la decendanti di Ismael povas selektar vivar segun lua reguli til enirar la juda alianco, ma ca seleto restos individua quale l'eterna salvo qua ofresos a l'elektiti. Same, quale ad altra homi de omna origini, la salvo en Kristo propozesos a li e la voyo di eterneso apertesos a li, ma nur segun l'obedianta normo di Kristo savanto, krucifikita, mortinta e rivivinta.

Gen.17:21 : « *Me establisos mea pakto kun Isaac, qua Sarah naskos a vu en ca tempo di la yaro sequanta* ».

Ismael havanta 13 yari dum ta vizio segun la verseto 27, il do havos 14 yari ye la nasko di Isaac. Ma Deo insistas pri ca punto: lua pakto esos establisita kun Isaac, ne Ismael. E il esos naskita da Sarah.

Gen.17:22 : « *Kande il finis parolar kun il, Deo elevis su super Abraham* ».

L'aparaji di Deo esas rara e excecionala, e to explikas pro quo homaro ne kustumas a la miraklala divina e ke, quale Abraham, lua racionadi restas kondicionita da la naturala legi di terala vivo. Lua mesajo livrita, Deo retretas.

Gen.17:23 : « *Abraham prenis Ismael, lua filio, omna ti qui naskis en lua domo ed omna ti quin il aquiris per pekunio, omna maskuli inter la personi di la domo di Abraham; ed il cirkumcisis li samadie, segun l'ordono quin Deo donis a lu* ».

L'ordino donita da Deo esas quik exekutita. Lua obado justifikas lua alianco kun Deo. Ta potenta mastro dil antiquajo acendis servisti e la stando di sklavo existis e ne esis disputata. Fakte, to quo igas la temo disputebla, esas l'uzo di violento e la fakto maltraktar la servisti.**La stando di sklavo esas cetere ta di omna rekomprati da Iesu-Kristo, ankore nunadie.**.

Gen.17:24 : « *Abraham evis 99 yari olda kande ilu cirkumcizesis* ».

Ta precizigo memorigas a ni ke obado esas exaktata da Deo de omna homi, irge lia evo; de la maxim yuna til la maxim olda.

Gen.17:25 : « *Ismael, ilua filiulo, evis 13 yari kande ilu cirkumcizesis* ».

Do il havos 14 yari plu kam sua fratulo Isaac, quo asekuros a il reala nociveso-povo super sua yuna fratulo filiulo di la legitima spozino.

Gen.17:26 : « *Ye sama dio, Abraham cirkumcizesis, same kam Ismael, lua filo* ».

Deo memorigas la legitimeso di Ismael vers Abraham qua esas lua patro. Lia komuna cirkumcido esas same trompanta kam la pretensi di lia decendanti qui asertas apartenar a la sama Deo. Por asertar apartenar a Deo, ne suficas havar la sama karnala ancestrala patro. E kande la nekredanta Judi asertos ca ligilo kun Deo pro lia patro Abraham, Jesus refuzos ca argumento ed atributos a li la diablo, Satan, patro di la mentio e mortigisto de la komenco. To quo Jesus dicis a la rebela Judi di lua epoko, validas same por la Arab e Mohamedana pretensi di la nia.

Gen.17:27 : « *E omna homi di lua domo, naskinta en lua domo, o aquirita per pekunio de stranjeri, esis cirkumcidita kun ilu* ».

Pos ca modelo di obado, ni vidos ke la desfortuni di Hebrei qui ekiris Egiptia venos sempre de sua subestimo di ca obado qua Deo postulas absolute, en omna epoko e til la fino dil mondo.

Genezo 18

La separo di frati enemika

Gen.18:1 *: « YaHWéH aparis ad ilu inter la querko di Mamre, dum ilu sidesis che l'enireyo di sua tendo, dum la varmeso di la dio* ».

Gen.18:2 : « *Il levis l'okuli, e regardis : e voyez, tri homi stacis apud ilu. Kande ilu vidis li, ilu kuris a renkontro di li, de l'enireyo di sua tendo, e klinis su til tero* ».

Abraham esas olda homo evanta cent yari, ilu savas ke ilu esas olda nun ma konservas bona fizikala stando, nam ilu « *kuras avane* » de lua vizitanti. Kad ilu rekognoskis en li cielala mesajeri, on povas pensar tamen ke ilu « *genupzigas aden la tero* » avan li. Ma quo ilu vidis esas « tri homi » e on povas tante vidar en lua reago, lua spontana gastigemeso qua esas la frukto di lua naturala amanta karaktero.

Gen.18:3 : « *Ed il dicis : Sioro, se me trovis gracio an tua okuli, ne preterpasez, me pregas, fore de tua servisto* ».

Vokar vizitanto "sinioro" esis la rezulto di la granda humileso di Abraham e itere nulo pruvas ke ilu pensas parolar a Deo. Nam, ca vizito di Deo sub tote humana aspekto esas excepcionala pro ke mem Mose ne esos permisata vidar "*la gloro* " la vizajo di Deo segun Exo.33:20 til 23: "*YaHWéH dicis: Vi ne povos vidi mian vizajo, nam homo ne povas vidi min e vivar. YaHWéH dicis: Yen loko apud mi; vi stacos sur la roko. Kiam mia gloro pasos, mi metos vin en kavajo di la roko, e mi kovros vi per mea manuo til ke mi pasos. E kande me retornos mea manuo, vi vidos me per dorso, ma mea vizajo ne povos esar vidita*e". Se la vido di "*la gloro*" di Deo esas interdiktita, ilu ne interdiktas su, de prenar humana aspekto por aproachar lua kreituri. Deo facas to por vizitar Abraham, lua amiko, ed ilu ri-facos to sub la formo di Iesu-Kristo de lua embrionala koncepto til lua expiacanta morto.

Gen.18:4 : « *Permesez ke on portez kelka aquo, por lavar vua pedi; e repozesez sub ca arboro* ».

La verseto 1 indikis, esas varmega, e la sudoro di pedi kovrita per terala polvo justifikas la lavado di la pedi di la vizitanti. To esas agreabla ofro facita a li. E ca atento esas tote honorinda por Abraham.

Gen.18:5 : « *Me iros prenar peco di pano, por fortigar vua kordio; pose, vu durigos vua voyo; nam pro to vu pasas apud vua servisto. Li respondis: Facez quale tu dicis* ».

Hike, ni vidis ke Abraham ne identifikis ta vizitanti kom cielala enti. La atencaji quin ilu montras vers li esas do testamento di lua naturala homal qualitati. Ilu esas humila, amanta, dolca, jeneroza, helpema e gastigema; kozi qui facas ilu aprecata da Deo. Sub ica homala aspekto, Deo aprobas ed aceptas omna lua propozi.

Gen.18:6 : « *Abraham rapide iris a sua tendo vers Sara, ed ilu dicis : Rapide, tri mezuri de farin-floro, petris, e facas kukaji* ».

La nutrivo utilas a la karnala korpo e vidante tri karnala korpi ante lu, Abraham preparas nutraji por ri-fortigar la fizikal forci di sua vizitanti.

Gen.18:7 : « *E Abraham kuris a sua tropo, prenis yuna bovyunulo bona e donis ol a servisto, qua hastis preparar ol.* ».

La selekto di yuna bovyunulo montras ankore lua jenerozeso e naturala bonvolo; lua plezuro facar plezuro a sua proxeno. Por atingar ca rezulto ilu ofras la maxim bona a sua vizitanti.

Gen.18:8 : « *Ilu prenis anke kremo e lakto, kun la bovyuno qua esis preparita, ed ilu pozis oli ante li. Ilu stacis ipsa apud li, sub l'arboro. E li manjis* ».

Ta apetitigiva nutrivi esas prezentesas a stranjeri pasanta, homi quin ilu ne konocas ma traktas quale membri di sua propra familio. L'incarnaco di la vizitanti esas vere reala nam li manjas la nutrivi facita por homo.

Gen.18:9 : « *Tunc li dicis a lu: Ube esas Sarah, tua spozino? Il respondis: El esas hike, en la tendo.* ».

La probo di la hosto esis sucesa por la glorio di Deo e por la sua, la vizitanti revelas sua vera naturo per nomar la nomo di sua spozino, « Sarah », qua Deo donis a lu dum sua precedanta vizio.

Gen.18:10 : « *Un ek li dicis: Me revenos a vu ye ca sama tempo; e hike, Sarah, tua spozino, havos filiulo. Sarah audis aden la enireyo di la tendo, qua esis dop lu.* ».

Notez ke en l"aspekto di la tri vizitanti, nulo permisas identifikar YaHWéh de la du angeli qui akompanas lu. La cielala vivo esas hike manifestita e revelas l"egaleso-senso qua regnas ibe.

Dum ke un ek la tri vizitanti anuncas la balda infanto-nasko di Sarah, elu askoltas de l"enireyo di la tendo quo dicesas e la texto precizigas ke « *esis dop lu* »; to signifikas ke ilu ne vidis el e humane ne povis esar konscia pri elua prezenteso. Ma li ne esis homi.

Gen.18:11 : « *Abraham e Sarah esis olda, avanco en evo : e Sarah ne povis plu esperar havar infanti* ».

La verseto definas normala homala kondicioni komuna a tota homaro.

Gen.18:12 : « *El ridis **en su ipsa**, dicante : Nun ke me esas olda, ka me havos ankore deziri? Mea sinioro anke esas olda* ».

Ankore levas la precizeso : « *El ridis **en su ipsa*** » ; tante ke nulu audis el ridar exter la vivanta Deo qua sondas la pensi e la kordii.

Gen.18:13 : « *YaHWéH dicis ad Abraham : Pro quo do Sarah ridis, dicante : Ka vere me havus infanto, me qua esas olda?* »

Deo profitas por revelar lua divina identeso, quo justifikas la menciono di YaHWéH nam esas vere il qua parolas sub ica homala aspekto ad Abraham. Nur Deo povas savar la celita penso di Sarah e nun Abraham savas ke Deo parolas ad il.

Gen.18:14 : « *Ka esas ulo astonanta de YaHWéH? En la fixita tempo me revenos a tu, en ca sama epoko; e Sarah havos filo.* ».

Deo divenas autoritatoza e rinovas sua predicte klare en la nomo YaHWéH di sua deeso.

Gen.18:15 : « *Sarah mentiis, dicante: Me ne ridis. Nam elu timis. Ma ilu dicis: Kontree, tu ridis.* ».

« *Sarah mentis* » dicis la texto nam Deo audis lua sekreta penso, ma nula rideto ekiris de sua boko; do esis nur mikra mentio a Deo ma ne a homo. E se Deo riprochas el, esas pro ke el ne agnoskas ke Deo havas la kontrolo di sua pensi. El donas la pruvo irante til mentiar a lu. Pro to lu insistas dicante : « *Kontree (ol esas falsa), tu ridis* ». Ne obliviez ke la homala ento benedikita da Deo, esas Abraham e ne Sarah sua legitima spozino qua nur profitas de la benediko di sua spozulo. Elua idei ja produktis la malediko di la nasko di Ismael la futura heredala enemiko e konkuranto di Izrael; esas vero por plenigar divina projeto.

Gen.18:16 : « *Ta homi stacis por departar, ed li regardis vers Sodom. Abraham iris kun li, por akompanar li* ».

Refreskigita, nutrita e rinoviginta a Abraham e Sarah la futura nasko di la legitima filo Isaac, la cielala vizitanti revelas a Abraham ke lia vizito sur la tero havas anke altra skopo: ol koncernas Sodom.

Gen.18:17 : « *Tunc YaHWéH dicis: Ka me celos de Abraham quo me facos ?...* »

Hike ni havas la preciza aplikajo di ca verseto de Amos 3:7 : « *Nam la Sinioro, YaHWéH, ne facas irgo sen revelar lua sekreto a lua servisti la profeti.* ».

Gen.18:18 : « *Abraham certe divenos granda e potencala naciono, ed en lu benesos omna nacioni di la tero* ».

Pro la perdajo di la usuala senco aplikata ad l'adverbo « *certe* », me memorigas ke to signifikas : certe ed absolute. Ante revelar lua destruktiva projeto, Deo hastas tranquiligar Abraham pri sua propra stando ante sua vizajo ed ilu rinovas la benediki quin ilu donos ad ilu. Deo komencas parolar pri Abraham en la triesma persono por elevar ilu a la rango di granda historiala persono di la homaro. Agante tale, ilu montras a sua karnala e spiritala decendanti la modelo quin ilu benedikas ed quin ilu memorigas e definas en la verso qua venas.

Gen.18:19 : « *Nam me selektis ilu, por ke ilu imperez a lua fili e sua domo pos ilu gardar la voyo di YaHWéH, praktikante yusteso e equitato, e por ke YaHWéH plenumegas por Abraham la promisi quin ilu facis a ilu...* »

To quo Deo deskriptas en ca verseto facas tota la diferajo kun Sodom, qua ilu destruktos. Til la fino dil mondo, lua elektiti esos segun ica deskripto: gardar la voyo di YaHWéH konsistas ek praktikar yusteso e equitato; la vera yusteso e la vera equitato, quin Deo konstruktos sur legala texti por docar sua populo Izrael. La respekto di ta kozi esos la kondiciono por ke Deo respektas de sua flanko sua promisi di benediki.

Gen.18:20 : « *E YaHWéH dicis : La krio kontre Sodom e Gomorrah augmentabis, e lia peko esas enorma* ».

Deo portas ica judicio kontre Sodom e Gomorrah, l'urbo di la reji quin Abraham venis helpar kande li atakesis. Ma anke en Sodom lua nevulo Lot selektis establisar su, kun sua familio e sua servisti. Konocante la ligilo di atacheso quan Abraham portas a sua nevulo, Deo multigas la formi di atento vers la oldulo por anuncar a lu sua intenci. E por facar to, lu abasas su a la nivelo di homo por homaligar su maxim posible por pozar su a la nivelo di la humana racionado di Abraham sua servisto.

Gen.18:21 : « *Pro to me decensos e vidos, ka li agis totale segun la bruiso qua venis a me; e se to ne esas, me savos ol* ».

Ta vorti kontrastas kun la savo pri la penso di Sara, nam Deo ne povas ignorar la nivelo di nemoraleso atingita en ta du urbi di la plaino e lia abundanta prospereso. Ta reaktio revelas la sorgemo quan lu prenas por facar aceptar da sua fidela servisto la justa sentenco di sua judicio.

Gen.18:22 : « *La homuli foriris, ed iris vers Sodom. Ma Abraham duris ankore ante YaHWéH* ».

Hike, la separo di la vizitanti permisas ad Abraham identifikar inter li la vivanta Deo, YaHWéH, prezenta apud lu sub simpla homala aspekto qua favorizas l''interchanjo di vorti. Abraham kurajoskis til negociar kun Deo por obtenar la salvo di la du urbi, di qui un esas habite da sua kara nevulo Lot.

Gen.18:23 : « *Abraham aprochis, e dicis: Ka tu anke perdigos la justa kun la malica?* »

La questiono pozita da Abraham justifikas su, nam en lua kolektiva agi di justeso, la homaro okazionas la morto di senkulpa viktimi nomizita kolaterala domaji. Ma se la homaro ne povas dicernar la diferi, Deo, lu, povas. E lu pruvos to a Abraham e a ni qui lektas lua biblia atesto.

Gen.18:24 : « *Pos ibe esas kinadek justi en la mezo dil urbo: ka tu perdigos li anke, e ka tu ne pardonos a l'urbo pro la kinadek justi qui esas en ol?* »

En sua dolca e plena de amo animo, Abraham esas plena de iluziono ed il imaginas ke esas posible trovar adminime 50 justi en ca du urbi ed il invokas ta 50 justi posibla por obtenar de Deo la graco di la du urbi en la nomo mem di lua perfekta justeso qua ne povas frapar la senkulpa kun la kulpoza.

Gen.18:25 : « *Mortigar la justo kun la malico, tiel ke la justo esus quale la malico, fore de vi tala ago! Fore de vi! Ka Tiu qua judikas la tota tereno ne exekutus la yusteso?* »

Abraham pensas do solvar la problemo per memorigar a Deo quo lu ne povas facar sen renuncar lua personeso qua esas tante atachita a la senco di perfekta yusteso.

Gen.18:26 : « *E YaHWéH dicis : Se me trovas en Sodom kinadek justi en la mezo dil urbo, me pardonos a tota l'urbo, pro li.* ».

Kun pacienteso e bonkoreso, YaHWéH lasis Abraham parolar ed en sua respondo il donas a lu raciono : por 50 justi la urbi ne destruktesos.

Gen.18:27 : « *Abraham ripremis, e dicis : Videz, me audacis parolar a la Sinioro, me qua esas nur polvo e cindro.* ».

Ka esas la penso di « *la polvo e la cindro* » ke homi malpia restos pos la destruktado di la du urbi en la valo? Tamen Abraham konfesas esar nur « *polvo e cindro* ».

Gen.18:28 : « *Posible de la kinadek justi mankos kin: pro kin, ka tu destruktos la tota urbo? E YaHWéH dicas: Me ne destruktos ol, se me trovos quaradek e kin justi* ».

La audaco di Abraham portos ilu durar sua negocado per diminutar singlatempe la nombro di posible trovit elektiti ed ilu haltos che verseto 32 ye la nombro de dek justi. E singlatempe Deo grantos Sia graco pro la nombro propozita da Abraham.

Gen.18:29 : « *Abraham duris parolar ad il, e dicis : Forsan quaranta justi trovesos ibe. E YaHWéH dicis: Me ne agos ulo, pro ta quaranta* ».

Gen.18:30 : « *Abraham dicis : Ke la Sinioro ne iracesez, e me parolos. Forsan trovesos triadek justi. E YaHWéH dicis : Me ne agos, se me trovos triadek justi* ».

Gen.18:31 : « *Abraham dicis : Videz, me audacis parolar a la Sinioro. Forsan trovesos duadek justi. E YaHWéH dicis : Me ne destruktos ol, pro ta duadek* ».

Gen.18:32 : « *Abraham dicis: Ke la Sinioro ne iracesez, e me parolos nur ica foyo. Forsan trovesos dek justi. E YaHWéH dicis: Me ne destruktos ol, pro ta dek justi* ».

Ibe, finas la negocado di Abraham qua komprenas ke existas limito fixenda trans qua lua persisteso esus nerezoninda. Ilu haltas ye la nombro de dek justi. Ilu pensas kun optimismo ke ta nombro de justi mustas trovesar en ca du koruptita urbi, mem se nur kontante Lot ed lua proximi.

Gen.18:33 : « *YaHWéH departis kande il finis parolar ad Abraham. E Abraham retroiris a sua domo* ».

La terala renkontro di du amiki, un cielala e Deo omnipotenta e l'altra, homo, polvo de la tero, finas, e singlu retroiras a sua okupi. Abraham a sua domo e YaHWéH a Sodom e Gomor sur qui lua destruktiva judicio falos.

En lua interchanjo kun Deo, Abraham revelis sua karaktero qua esas la imajo di Deo, sorgema pri vidar la vera yusteso facar su dum donar a vivo sua forta precoza valoro. Pro to, la marchetado di sua servanto povis nur ravisar e joyigar la kordio di Deo qua totale partigas lua senti.

Genezo 19

La separo en l'urjenteso

Gen.19:1 : « *La du angeli arivis a Sodom vespere; e Lot sidis che la pordo di Sodom. Kande Lot vidis li, il levis su por irar a renkontro di li, e klinis sua vizajo aden la tero* ».

On povas rimarkar en ca konduto la bona influo di Abraham sur sua nevulo Lot, nam il montras la sama zorgego vers la viziteri pasanta. E il facas ol kun plu granda atento, pro ke il konocas la mala mori di l'habitanti di la urbo Sodom en qua il establisis su por vivar.

Gen.19:2 : « *Tunc il dicis : Videz, mea siniori, enirez, me pregas, en la domo di vua servisto, e pasigez la nokto ibe; lavize vua pedi; vu levezos frue matine, e vu sequos vua voyo. No, respondis li, ni pasigos la nokto en la strado.* ».

Lot facas devo akceptar en sua domo la pasanti por protektar li kontre l'impudora e malica agi di la koruptita habitanti. Ni retrovas la sama bonvenanta paroli quan Abram esis dicinta a sua tri vizitanti. Lot esas vere justa homo qua ne lasis su koruptar da sua kunvivado kun la perversa enti di ca urbo. La du angeli venis por destruktar la urbo ma ante ol destruktar, li volas konfuzar la malico di la habitanti per kaptar li flagrante deliktante, to esas, per aktiva demonstro di lia malico. E por obtenar ca rezulto, suficas por li pasigar la nokto en la strado por esar atakata da la Sodomiti.

Gen.19:3 : « *Ma Lot presis il tante ke li venis a lu ed eniris sua domo. Ilu donis a li festino, e koquis pani sen fermento. E li manjis* ».

Lot do sucesis konvinkar li, ed li aceptis lua gastigo; quo donas ad ilu ankore la posiblo atestar pri sua jenerozeso quale Abraham facabis ante lu. L'experienco docas li deskovrar la bela animo di Lot, justulo meze di nejusti.

Gen.19:4 : « *Ante ke li dormis, la habitanti dil urbo, la habitanti di Sodom, cirkondis la domo, de la yuni til la oldi; la tota populo kuris adibe* ».

La demonstro di la malico dil habitanti superiras l''expekto di la du angeli, nam li venas serchar li mem en la domo ube Lot akompanis li. Rimarkez, la grado di kontagio di ca malico : « *de l'infanti til la oldi* ». La judicio di YaHWéH esas do tote justifikata.

Gen.19:5 : « *Li vokis Lot, e dicis a lu: Ube esas la viri qui eniris che vu ca nokto? Facez li ekirar a ni, por ke ni konoz li* ».

La naiva personi povas esar trompita da l'intenci di Sodomiti, nam ne esas demando pri konoco ma pri konocar en la biblikala senco, exemple « Adam konocis sua muliero ed elu naskis filiulo ». La depraveso di ca personi esas do tota e sen remedio.

Gen.19:6 : « *Lot ekiris vers li aden l''enireyo di la domo, e klozis la pordo dop lu* ».

Kurajoza Lot qua hastas irar su ipsa avan la abominindaji e qua sorgas klozar la pordo di sua domo dop lu por protektar sua vizitanti.

Gen.19:7 : « *Ed il dicis : Mea fratuli, me pregas vu, ne facez la malajo!* »

La bona homo, exhortas la malicaji ne facar la malajo. Il nomizas li « fratuli » nam li esas homi quale il e ke il konservis en lu espero pri savar kelki ek li de la morto a qua lia konduto direktas li.

Gen.19:8 : « *Videz, me havas du filiini qui ne konocis viro; me kondukos li eksteren a vi, e vi agos kun li segun vua volo. Nur ne faru ico a ta homi, nam li venis sub la ombro di mea tekto* ».

Por Lot, la konduto di Sodomiti atingis en ca experienco altaji neante atingita antee. E por prezervar sua du vizitanti, ilu venas a propozar sua du virga filiini vice li.

Gen.19:9 : « *Li dicis : Retiretez! Li itere dicis : Ca homo venis kom stranjero, ed il volas agar kom judicianto! Bone, ni agos plu male a vu kam a li. E, presante Lot per violento, li avancis por frakasar la pordo.* ».

La vorti di Lot ne tranquiligas la asemblit amaso, e ta monstri preparas su, li dicas, por agar plu male a il kam a li. Lor li probas frakasar la pordo.

Gen.19:10 : « *La homi extensis sua manui, eniris Lot vers li en la domo, e klozis la pordo* ».

La kurajoza Lot esante ipsa en danjero, l'angeli intervenas e enirigas Lot aden la domo.

Gen.19:11 : « *E li frapis per blindeso la homi qui esis che l'enireyo di la domo, de la maxim mikra til la maxim granda, tale ke li donis a su vana peno por trovar la pordo* ».

Extere, la maxim emocionita proxima esas blindigita; do la habitanti di la domo esas protektata.

Gen.19:12 : « *La viro dicis a Lot : Qua tu havas ankore hike ? Bofili, filii e filiini, e omno qua apartenas a tu en la urbo,* ***facas li ekirar de ica loko*** ».

Lot trovis graco an la okuli dil angeli e di Deo qua sendis li. Por ke lua vivo salvesas, il mustas « ***ekirar*** » de la urbo e de la valo di la planajo nam l'anjelos destruktos la habitanti di ca valo qua divenos zono di ruini quale l'urbo Ai. L'ofero dil anjelos extensas a omno qua apartenas a lu en humana kreituri vivanta.

En ca temo di la **separo** la divina ordono di « ***ekirar*** » esas permananta. Nam ol presas lua kreituri por **separar su** de la malajo sub omna sua formi quale la falsa kristana eklezii. En Apo.18:4 ol imperas a lua elektiti « ***ekirar*** » de « *Babilon la granda* », quo koncernas unesme la katolika religio e duesme la multaforma protestanta religio, sub lua influo di qui li restis til ta momento. E quale por Lot, lia vivi nur salveskos obeante tuje la ordono di Deo. Nam, de la promulgo di la lego qua igos la sundiala repozo di l'unesma dio obligata, la fino di la tempo di graco finos. E tiam esos tro tarde por chanjar opiniono e poziciono pri ca problemo.

Me atencigas tu hike pri la danjero di tardigar la necesa decido. Nia vivo esas frajila, ni povas mortar pro maladeso, acidento, o atako, qui povas eventar se Deo ne aprobas nia lenteso pri reaktar, ed en ta kazo, la fino di la kolektiva graco-periodo perdas tota sua importo, nam qua mortas ante ol, mortas en sua neyusteso e kondamno da Deo. Konscianta pri ca problemo, Paulus dicis en Heb.3:7-8 : « *Hodie, se vu audas lua voco, ne hardigar vua kordi quale dum la revolto …* ». Do esas sempre urjanta respondar a l'ofro facita da Deo, e Paul esas de ica opinion segun Heb.4:1 : « *Do timemz, dum ke la promeso enirar en lua repozo duras ankore, ke nulu de vu semblas arivar tro tarde* ».

Gen.19:13 : « *Nam ni destruktos ca loko, pro ke la krio kontre lua habitanti esas granda ante YaHWéH. YaHWéH sendis ni por destruktar ol* ».

Ta tempo presas, l'angeli anuncas a Lot la motivo di lia prezenceso che lu. La urbo mustas rapide destruktesar segun la decido di YaHWéH.

Gen.19:14 : «*Lot ekiris e parolis a sua bofili qui prenis sua filiini: Levez su, dicis il, ekirez de ica loko; nam YaHWéH destruktos la urbo. Ma, a l'okuli di sua bofili, il semblis jokar.*».

La bofili di Lot certe ne esis tam malica kam altra Sodomiti, ma por salvo nur la fido kontas. E videble, li ne havis ol. La kredi di sua bopatro ne interesis li, e la subita ideo ke la deo YaHWéH esis pretanta destruktar la urbo esis por li simple nekredinda.

Gen.19:15 : « *De l'auroro dil dio, l'anjel insistes a Lot, dicante: Levez vu, prenez vua spozino e vua du filiini qui trovesas hike, por ke vu ne perises en la ruino dil urbo* ».

La destruktado di Sodom donas okaziono por deschiranta **separuri** qui revelas la kredo e la manko di kredo. La filiini di Lot mustas selektar inter sequar sua patro o sequar sua spozulo.

Gen.19:16 : « *E dum il tardis, la homi prenis ilu per la mano, ilu, lua spozino e lua du filiini, nam YaHWéH volis sparar ilu; li duktis ilu, e lasis ilu exter la urbo.* ».

En ca ago, Deo montras a ni « *tiso ekirita de fairo* ». Unesmafoye it esas por la justa Lot ke Deo salvas, kun ilu, lua du filiini e lua spozino. Tale, forsanita de la urbo, li trovas su exter, libera e vivanta.

Gen.19:17 : « *Pos ke ilu ekiris li, unu ek li dicis: Savas tu, por tua vivo; ne regardez dopen, e ne haltes en tota la planajo; savas tu vers la monto, timante ke tu ne pereas* ».

La salveso esos en la monto, la elekto lasita a Abraham. Lot povas do komprenar e regretar sua eroro pri elektar la planajo e sua prospereso. Lua vivo esas en danjero, ed ilu devos hastar se ilu volas trovar su en sekureso kande la fairo di Deo frapos la valo. A lu esas imperata ne regardar dope. L'ordino esas prenenda laŭ la literala senco kam laŭ la figura senco. La futuro e la vivo esas avan la savinti de Sodom, nam dop li, balde esos nur incandecanta ruini inflamita per sulfo-petri jetita de la cielo.

Gen.19:18 : « *Lot dicis a li : Ho ! ne, Sinioro !* »

L’ordono donita da l’anĝelo terorigas Lot.

Gen.19:19 : « *Videz, me trovis graco en vua okuli, e tu montris la grandeso di vua kompato a me, konservante mea vivo; ma me ne povas savar me a la monto, ante ke la dezastro atingos me, e me pereos.* ».

Lot konocas ta regiono ube il vivas ed il savas ke por atingar la monto il bezonos multa tempo. Pro to, il pregas l’anĝelo e propozas altra solvo.

Gen.19:20 : « *Videz, ica urbo esas sat proxima por ke me povas rifujar ibe, e ol esas mikra. Ho! ke me povas savar su ibe,... ka ol ne esas mikra?... e ke mea animo vivas!* »

An la fino di la valo, jacas Tsoar, vorto qua signifikas mikra. Ol transvivis la dramo di la valo por servar kom rifujo por Lot e lua familio.

Gen.19:21 : « *Ed il dicis a lu : Videz, me grantas a tu ica graco ankore, e me ne destruktos la urbo pri qua tu parolas* ».

La prezenteso di ca urbo atestas ankore pri ta dramatala epizodo qua afektis l'urbi di la valo di la planajo ube trovesis la du urbi Sodom e Gomor.

Gen.19:22 : « *Hastige rifujez a lo, nam me povas facar nulo til ke tu arivis ibe. Pro to on donis a ca urbo la nomo Tsoar.* ».

L'anjelo esas nun dependanta de lua akordo ed il vartos til ke Lot eniros Tsoar por frapar la valo.

Gen.19:23 : « *La suno levis su sur la tero, kande Lot eniris Tsoar* ».

Por la Sodomiti nova jorno semblis anuncar su sub bela sunlevo; jorno quale l'altri …

Gen.19:24 : « *Tunc YaHWéH pluvigis de la cielo sur Sodom e Gomorrah sulfuro e fairo, de YaHWéH.* ».

Ta divina ago mirakloza recevis potenca atesto per la deskovri di l’arkeologo adventisto Ron Wyatt. Il identifikis la situo di la urbo Gomorrah, di qua la domi apogesis unu kontre l’altra kontre la westala flanko di la monto qua bordizas ta valo. La sulo di ta loko konsistas ek sulfuro-stoni qui, expozita a fairo, ankore brulas hodie. La divina miraklo esas tote konfirmata e digna di la fido dil elektiti.

Kontre a quo ofte pensesis e dicesis, Deo ne uzis nukleala povo por destruar ica valo, ma sulfo-stoni e pura sulfo, evaluita ye 90% pureco, quo esas extraordinara segun specialisti. La cielo ne transportas nubi de sulfo, do me povas dicar ke ica destrukteso esas la verko di la kreanta Deo. Ilu povas krear segun sua bezono irga materio, nam ilu kreis la tero, la cielo e omno quan li kontenas.

Gen.19:25 : « *Il destruktis ta urbi, tota la planajo e omna habitanti di l'urbi, e la planti di la tero* ».

Quo povas restar en loko submisita a pluvo de petri de sulfuro inflamita? Nulo, ecepte roki e petri de sulfuro ankore prezenta.

Gen.19:26 : « *La spozino di Lot regardis retro, ed el divenis statuo de salo* ».

Ta retro-regardo di la spozino di Lot revelas regreto ed intereso konservita por ta maldikta loko. Ta stato di mento ne plezas a Deo ed il montras to per transformar elua korpo en statuo de salo, l'imajo di absoluta sterileso spiritala.

Gen.19:27 : « *Abraham levis su frue matine, por irar a la loko ube ilu stacis ante YaHWéH* ».

Nekonocante la dramo qua eventis, Abraham venas a la querko di Mamre ube ilu akceptis sua tri vizitanti.

Gen.19:28 : « *Il direktis sua regardi vers Sodom e Gomor, ed an la tota teritorio di la planajo; ed voyez, il vidis fumon leversanta de la tero, quale la fumo di forno* ».

La monto esas excelenta observatorio. De l'altajo ube ilu trovas su, Abraham dominacas la regiono ed ilu savas ube jacas la valo di Sodom e Gomor. Se la sulo di la loko esas ankore ardanta fairo, en altajo levas su akra fumo produktita da sulfuro e da la brulado di omna materiali kolektita en urbo da homo. La loko esas kondamnita a sterileso til la fino di la

mondo. On trovas ibe nur roki, petri, sulfuroza petri, e salo, multa salo qua favorizas la sterileso di la sulo.

Gen.19:29 : « *Kande Deo destruktis l'urbi di la planajo, il memoris pri Abraham; ed il liberigis Lot ek la mezo di la dezastro, per qua il renversis l'urbi ube Lot establisis sua domo.* ».

Ta precizeso esas importanta, nam ol revelas a ni ke Deo salvis Lot nur por plezar a Abraham sua fidela servisto. Il do ne cesis reprochar a lu sua selekto por la prospera valo e lua koruptita urbi. E to konfirmas ke il vere esis salvita de la sorto konocata da Sodom kam « tizono ekirpita ek la fairo » o, extreme juste.

Gen.19:30 : « *Lot forlasis Tsoar por la altajo, e establis su sur la monto, kun lua du filiini, nam il timis restar en Tsoar. Il habitis en kaverno, il e lua du filiini* ».

La neceseso di la **separo** nun aparas klare a Lot. Ed esas il qua decidas ne restar en Tsoar qua, malgre ke « mikra » esis anke popolita per koruptita e pekinta homi ante Deo. A sua turno, il iras a la monto e fore de omna komforto habitis kun lua du filiini kaverno, to esas, naturala sekura refujyo ofrita da la kreo di Deo.

Gen.19:31 : « *La plu olda dicis a la plu yuna : Nia patro esas olda ; e ne esas viro en la regiono, por venar a ni, segun la kustumo di omna landi* ».

Nulo skandaloza esas en l'inicativi prenita da la du filiini di Lot. Lia motivizo esas justifikata ed aprobata da Deo, nam li agas por donar posteraro a lia patro. Sen ca motivizo l'inicativo esus incestuoza.

Gen.19:32 : « *Venez, drinkigez vino a nia patro, e kushizez kun ilu,* ***por ke ni konservez la raso di nia patro*** ».

Gen.19:33 : « *Do li drinkigis vino a lia patro ta nokto; e la plu olda iris kushar kun elua patro: ilu ne remarkis kande elu kushis, nek kande elu levis su* ».

Gen.19:34 : « *La sequanta dio, la plu olda dicis a la plu yuna : Videz, me kushis kun mea patro lasta nokto; drinkigez a ilu vino ankore ca nokto, e irez kushar kun ilu,* ***por ke ni konservas la raso di nia patro*** ».

Gen.19:35 : « *Ili drinkigis vino a lia patro ita nokto ankore; e la yunino iris kushar kun ilu: il ne remarkis kande el kushis, nek kande el stacis* ».

La tota nekoncio di Lot en ca ago donas a la procedo l'imajo di artificala insemino aplikata por animali ed homi en nia finala tempo. Ne esas la min sercho di plezuro e la afero ne esas plu shokanta kam la parigo di frati e fratini ye la komenco di homaro.

Gen.19:36 : « *La du filiini di Lot divenis gravida de lia patro* ».

On remarkas en ca du filiini di Lot extraordinara qualaji di abnego por l'honoro di lia patro. Kom matri filiini li edukos sole lia infanto, oficale sen patro e tale li renuncas prenar spozulo, spozo, kompano.

Gen.19:37 : « *La plu olda naskis filiulo, quan el nomizis Moab: ol esas la patro di Moabiti til nun* ».

Gen.19:38 : « *La plu yuna anke naskis filo, quan elu nomizis Ben-Ammi: ica esas la patro dil Ammoniti til hodie* ».

On trovas, en la profetajo di Daniel 11:41, la menciono dil decendanti di la du filii: « *Il eniros en la maxim bela lando, e multa sukombos; sed Edom,* ***Moab****, e la chefi de la infanti di* ***Ammon*** *esos liberigita de lua manuo* ». Karna e spiritala ligilo unigos do ica decendanti kun Israel fondita sur Abraham, radiko pos Heber dil Hebrea populo. Ma ica komuna radiki ecitos la disputi e pozos ica decendanti kontre la naciono Israel. En Sofonias 2:8 e 9, Deo profetas desfortuni por Moab e la filii di Ammon: « *Me audis la insulti di Moab e la insulti di la filii di Ammon, kande li insultis mea populo e fiereskis kontre lua frontieri. Pro to, me vivas! dicis l'Eterno di l'armei, la Deo di Israel, Moab esos quale Sodom, e la filii di Ammon quale Gomor, loko kovrita per dorni, mino di salo, dezerto por sempre; la resto di mea populo spolios li, la resto di mea nacion posedos li.* ».

To pruvas ke la beno di Deo esis nur sur Abraham e ne partigesis da sua fratuli naskinta de sama patro, Terah. Se Lot povis profitar de l'exemplo di Abraham, to ne esos la kazo por sua decendanti naskinta de sua du filiini.

Genezo 20

La separo per la stando di profeto di Deo

Rinovigante l'experienco vivita kun Faraono raportita en Genezo 12, Abraham prezentesas sua spozino Sara kom sua fratino a Abimelek, rejo di Gerar (nuna Palestino proxim Gaza). Itere, la reago di Deo qua punis ilu revelas ke la spozo di Sara esas lua profeto. La povo e timo di Abraham diseminesas tra tota la regiono.

Genezo 21

La separo di la legitima e la nelegitima

La **separo** per la sakrifiko di quo on amas

Gen.21:1 : « *E YaHWéH vizitis Sarah quale il dicabis, e YaHWéH facis a Sarah quale il parolis pri ol.* »

En ca vizito, Deo finas la longa sterileso di Sarah.

Gen.21:2 : « *E Sara konceptis, e naskis a Abraham filo en lua oldeso, ye la tempo fixita di qua Deo parolis a lu.* »

Esa.55:11 konfirmas : « *Tale esas pri mea vorto, qua ekiras de mea boko : ol ne retroiras a me sen efekto, sen exekutar mea volo e plenigar mea skopi* » ; la promeso facita ad Abraham esas plenumita, do la verso esas justifikata. Ica filio venas a la mondo pos ke Deo anuncis lua nasko. La Biblo prezentas lu kom la « filio di la promeso », quo igas Isaac profetala tipo di la mesianika « Filio di Deo » : Iesu.

Gen.21:3 : « *E Abraham nomizis sua filo, qua naskis a lu, qua Sara parturis a lu, Isaac.* »

La nomo Isaac signifikas: il ridas. Abraham e Sara ambe ridis kande Deo anuncis lia futura filo. Se la rido di joyo esas pozitiva, to ne esas la kazo por la rido mokanta. Fakte, la du spozuli havis la sama reago, esante viktimi di homala prejudiki. Nam li ridis pensante pri la reagi di lia cirkumantaro. Depos la diluvio, la tempo di vivo multe diminutis, e por homi, l'evo di 100 yari markas avancita oldeso; to ube on expektas poke de la vivo. Ma evo ne signifikas irgo en la kadro di relato kun la Deo kreinto, qua fixas la limiti di omno. E Abraham deskovras to en sua experienco e recevas, de Deo, richeso, honoro, e patreso, ica-foye, legitima.

Gen.21:4 : « *E Abraham cirkumcidis Isaac, sua filo, evante ok dii, quale Deo ordonis a lu.* »

Sua vice, la legitima filo esas cirkumcidita. L'ordono di Deo esas obedita.

Gen.21:5 : « *E Abraham evis cent yari kande Isaac, sua filo, naskis a lu.* »

La fakto esas remarkinda, ma ne se on komparas ol kun la antediluviana normi.

Gen.21:6 : « *E Sarah dicis : Deo donis a me motivo por ridar; omnu qua audos ol ridos kun me.* »

Sarah trovas la situaciono ridinda pro ke el esas humana e viktimo di homala prejudiki. Ma ta deziro ridar anke expresas neesperata joyo. Same kam Abraham elua spozo,

el obtenas la posiblo naskar infanto evo ube la kozo ne pluse esas imagebla segun homala normaleso.

Gen.21:7 : « *Ed el dicis: Qua dirus ad Abraham: Sara sucosos filii? Nam me naskis a il filio en lua oldeso.* »

La kozo esas vere extraordinara e tote mirakloza. Rigardante ca vorti di Sarah sur profetala nivelo, ni povas vidar en Isaac, la filo qua profetas la nova pakto en Kristo, dum Ismael profetas la filo di la unesma pakto. Per sua refuzo di Kristo Jesus, ca naturala filo naskinta segun la karno per la signo di la cirkumcido esos repulsita da Deo favore la Kristana filo selektita per la moyeno di la fido. Quale Isaac, la Kristo fondinto di la nova pakto naskos mirakloze por revelar e reprezentar Deo sub homala aspekto. Kontraste, Ismael esas konceptita nur sur karnala bazi e strikte homala interkonsenti.

Gen.21:8 : « *E la infanto kreskis, e desuceptesis; e Abraham facis granda festo ye la dio kande Isaac desuceptesis.* »

La bebo suceptita per mamo divenos adolekanto, e por la patro Abraham, apertas futuro plena de promiso e feliceso quin il festas joyoze.

Gen.21:9 : « *E Sara vidis la filio di Agar, la Egiptianino, qua el naskis ad Abraham, ridar; ed el dicis ad Abraham:* »

Decideme, la rido prenas granda loko en la vivo di la benita paro. L'animoseso e la jaluzeso di Ismael vers Isaac, la legitima filo, kondukas ilu a ridar mokante pri il. Por Sara, la limito di la tolerebleso atingesas : pos la moki di la matro venas ti di la filo ; to esas tro.

Gen.21:10 : « ***Forchasez*** *ca servistino ed elua filo ; nam la filo di ca servistino ne heredos kun mea filo, kun Isaac.* »

On povas komprenar l'exaspero di Sarah ma regardez kun me plu alte. Sarah profecias l'indigneso di la unesma pakto qua ne heredos kun l'elektiti di la nova, bazita, ol, sur la kredo en la yusteso di Kristo Jesus.

Gen.21:11 : « *E to esis tre mala en l'okuli di Abraham, pro lua filio.* »

Abraham ne reaktas quale Sarah pro lua sentimenti dividas su inter lua du filii. La nasko di Isaac ne eliminas la 14 yari di afekto qua ligas il a Ismael.

Gen.21:12 : « *E Deo dicis ad Abraham : To ne esas mala en vua okuli pro la infanto, e pro vua servistino. En omno quo Sarah dicis a vu, askoltez elua voco : nam en Isaac vokesos semino.* »

En ca mesajo, Deo preparas Abraham aceptar la forigo di Ismael, lua unesma filiulo. Ta **separo** esas en la profetal projeto di Deo ; nam il profetizas la faliro di l'anciana kontrato Mosaika. Por konsolo, en Isaac, Il multigos lua decendanti. E la plenigo di ca divina vorto eventos per l'instalo di la nova kontrato ube la « *elektiti* » esos « *vokita* » per la mesajo di l'eterna evangelio di Deo en Iesu-Kristo.

Do, paradoxale, Isaac esos patriarko di l'anciana pakto ed esas precipue en Jakob, lua filo segun la karno e la signo di la cirkumcido, ke la Izraelo di Deo establisos su sur lua fundamenti. Ma la paradoxo konsistas en to ke ca sama Isaac profecias nur lecioni pri la nova pakto en Kristo.

Gen.21:13 : « *Ed anke me igos la filiulo di la servistino divenar naciono, nam il esas tua semo.* »

Ismael esas la patriarko di multa populi de la Mez-Oriento. Til ke Kristo aparis por lua terala salvoministerio, la spiritala legitimeso apartenis nur a la decendanti di ca du filiuli di Abraham. La westala mondo vivis en la multa formi di paganismo, nekonocante l"existo di la granda Deo kreinto.

Gen.21:14 : « *E Abraham levis su frue matine, e prenis pano ed aquo-sako, e donis ol a Hagar, metinte ol sur sua shultro, e donis la infanto a el, e forsendis el. E el departis, e vagis en la dezerto di Beer-Sheba.* »

La interveno di Deo tranquiligis Abraham. Il savas ke Deo ipsa vigilos pri Hagar ed Ismael ed il konsentas **separar su** de li, pro ke il fidas a Deo por protektar e guidar li. Nam il ipsa esis protektata e guidata til nun da Il.

Gen.21:15 : « *E kande l'aquo de l'odro esis exhaustita, el jetis la infanto sub un de l'arbusti,* »

En la dezerto di Beër-Shéba, l'aquo portita rapide konsumesas e sen aquo, Agar vidis nur la morto kom finala solvo por elua desfacila situaciono.

Gen.21:16 : « *foriris e sideskis kontre, ye pafodisto; nam el dicis: Me ne volas vidar la morto di la infanto. E el sideskis kontre, e el elevis sua voco e ploris.* »

En ca extrema situo, por la duesma foyo, Agar versas sua plori ante la vizajo di Deo.

Gen.21:17 : « *E Deo audis la voco di la infanto, e l'Anjelo di Deo vokis de la cielo Agar, e dicis a lu: Quo tu havas, Agar? Ne timez, nam Deo audis la voco di la infanto, ube lu esas.* »

E por la duesma foyo, Deo intervenas e parolas a lu por tranquiligar lu.

Gen.21:18 : « *Levez su, levez la yuno e prenez lu per tua mano; nam me igos lu divenar granda naciono.* »

Me memorigas, la yuno Ismael esas adolekanto evanta 15 til 17 yari, ma lu esas sempre yuno submisita a sua matro Agar e la du ne plu havas aquo por drinkar. Deo volas ke el suportez sua filulo, nam granda destino atendas lu.

Gen.21:19 : « *E Deo apertis elua okuli, ed el vidis puteo di aquo; ed el iris e plenigis la botelo per aquo, e drinkigis la yuno.* »

Frukto di miraklo o ne, ica aquo-puto aparas ye la necesa momento por ridonar a Hagar ed elua filio la gusto por vivar. E li debas sua vivo a la potenta Kreinto qua apertas o klozas la vido ed inteligenteso pri la kozi.

Gen.21:20 : « *E Deo esis kun la infanto, ed il kreskis, ed habitis en la dezerto e divenis ark-pafisto.* »

La dezerto do ne esis vakua, nam Ismael chasis animali quin il mortigis per sua arko por manjar.

Gen.21:21 : « *Ed il habitis en la dezerto di Paran; e lua matro prenis por il spozino de la lando di Egiptia.* »

La ligilo inter la Ismaelani e la Egiptiani do pliforteskos e dum la tempo, la rivaleso di Ismael vers Isaac ampligeskos til igar li permananta naturala enemiki.

Gen.21:22 : « *Ed eventis, en ta tempo, ke Abimelek, e Picol, chefo di lua armeo, parolis ad Abraham, dicante; Deo esas kun tu en omno quo tu facas.* »

L'experienci provocita da la prezento di Sarah kom sua fratino, rakontita en Gen.20, docis Abimelek ke Abraham esis la profeto di Deo. Il esas nun timata e respektata.

Gen.21:23 : « *E nun, jurez a me hike, per Deo, ke tu ne agos false nek kontre me, nek kontre mea infanti, nek kontre mea nepoti: segun la bonajo quan me uzis vers tu, tu agos vers me e vers la lando en qua tu sejornis.* »

Abimelek ne plu volas esar viktimo di la ruzi di Abraham e deziras obtenar de lu ferma e rezolvita engajesi di pacala alianco.

Gen.21:24 : « *E Abraham dicis: Me juras.* »

Abraham havas nula mala intenco kontre Abimelek ed il povas do donar sua konsento por ca pakto.

Gen.21:25 : « *E Abraham ripremis Abimelek pro puteo di aquo di qua la servisti di Abimelek uzurpis per forto.* »

Gen.21:26 : « *E Abimelek dicis: Me ne savas qua facis ta ago, ed anke tu ne informis me pri ol, e me nur audis pri ol hodie.* »

Gen.21:27 : « *E Abraham prenis mikra e granda brutaro, e donis ol a Abimelek, e li facis pakto, li du.* »

Gen.21:28 : « *E Abraham apartigis sep yuna mutoni de la tropo;*»

La selekto di Abraham pri « sep mutoni » atestas sua ligilo kun la kreinta Deo, quan ilu volas asocigar kun lua laboro. Abraham establis su en stranjera lando ma ilu volas ke la frukto di lua laboro restez lua proprajo.

Gen.21:29 : « *e Abimelek dicis ad Abraham: Quo esas ta sep yuna mutoni quin tu separis?* »

Gen.21:30 : « *Ed ilu respondis: To esas ke tu prenos de mea manuo ta sep yuna mutoni, por servar a me kom atesto ke me exkavacis ica puto.* »

Gen.21:31 : « *Pro to on nomizis ta loko Beer-Sheba, nam ambe juris ibe.* »

La puteo di disputo recevis la nomo « sheba » qua esas la radiko di la numero « sep » en Hebrea, e qua trovesas en la vorto « shabbat » qua signifikas la sepesma dio, nia sabato santigita a semanal repozo da Deo de la komenco di lua terala kreo. Por konservar la memoro di ca alianco, la puteo esis tale nomizita « la puteo di la sep ».

Gen.21:32 : « *E li facis alianco en Beer-Sheba. E Abimelek levis su, e Pikol, chefo di lua armeo, e li retroiris a la lando di la Filistini.* »

Gen.21:33 : « *E Abraham plantis tamarisko en Beer-Sheba; e ibe il invokis la nomo di YaHWéH, la Dio di eterneso.* »

Gen.21:34 : « *E Abraham rezidis longatempe en la lando di la Filistini.* »

Deo aranjis por lua servisto kondicioni di paco e tranquileso.

Genezo 22

La separo di patro e filio unika sakrifikita

Ta chapitro 22 prezertas la profetala temo di Kristo ofrat en sakrifiko da Deo kom Patro. Ol montras la principo di salvo preparita en sekreto da Deo de l'origino di lua decido krear viz-a-vize libera, inteligenta ed autonoma enti. Ta sakrifiko esos la preco pagenda por obtenar amo-respondo de lua kreituri. L'elektiti esos ti qui respondis a l'expekto di Deo en tota libereso di selekto.

Gen.22:1 : « *Pos ta eventi, Deo probis Abraham, e dicis a lu : Abraham! Ed il respondis : Hike me esas!* »

Abraham esas tre obedianta a Deo, ma til quale grado ta obediado povas irar? Deo ja savas la respondo, ma Abraham mustas lasar dop lu, kom atesto por omna elektiti, konkreta pruvo di sua exempla obediado qua igas lu tante digna de l’amo di sua Deo, qua facas lu la patriarko di qua la decendanti sublimesos per la nasko di Kristo Iesu.

Gen.22:2 : « *Deo dicas : Prenez tua filio, tua unika, ta qua tu amas, Isaac ; iru a la lando di Morija, ed ibe ofrez ilu kom holocausto sur un ek la monti quin me dicos a tu.* »

Deo intence emfazas to quo doloras, ye la limito di suporteblo por ca olda homo plu kam cent-yara. Deo donacis a il per miraklo la joyo havar filio naskinta de il e Sarah sua legitima spozino. Do, ka il celos a sua cirkumantaro la nekredebla demando di Deo : « *Ofrez vua unika filio kom sakrifiko* ». E la pozitiva respondo di Abraham havos eterna konsequi por la tota homaro. Nam, pos ke Abraham konsentos ofrar sua filio, Deo ipsa ne povos plu renuncar sua salvanta projeto; se il povus konsiderar renuncar ol.

Nia remarkez l'intereso di la precizeso: « *sur un de la monti quin me dicos a vu* ». Ta preciza loko esas programizita por recevar la sango di Kristo.

Gen.22:3 : « *Abraham levis frue matene, selis sua asno, e prenis kun il du servisti e sua filo Isaac. Il fendis ligno por la holokausto, e departis por irar a la loko qua Deo dicis a il.* »

Abraham decidis obear til ta extremajo e kun morto en l'anmo, il organizas la preparo di la sangala ceremonio ordonita da Deo.

Gen.22:4 : «*La triesma dio, Abraham, levetante l'okuli, vidis la loko de fore.*»

La lando Morija esas tri dii marcho de la loko ube il rezidas.

Gen.22:5 : «*E Abraham dicis a lua servisti: Restez hike kun l'asno; me e la yunulo, ni iros til ibe por adorar, e ni revenos a vu.*»

La terorifika ago quan il preparas facar ne bezonas atestanti. Il **se separas** do de sua du servisti qui mustos vartar lua retroveno.

Gen.22:6 : « *Abraham prenis la ligno por la holokausto, charjis ol sur sua filo Isaac, e portis en sua mano la fairo e la kultelo. E li ambe marchis ensemble.* »

En ca profetala sceno, same kam Kristo devos transportar la peza « patibulum » sur qua lua polegi esos klovita, Isaac esas charjita per la ligno qua, inflamita, konsumos lua korpo sakrifikita.

Gen.22:7 : « *Tunc Isaac, parolanta ad Abraham, sua patro, dicis : Mea patro! Ed ilu respondis : Hike me, mea filio! Isaac riprendis : Hike esas la fairo e la ligno; ma ube esas la mutono por la holocausto?* »

Isaac asistis multa religioza sakrifiki ed ilu havas tote yusta motivo esar astonita pro l''absenco dil animalo qua mustas sakrifikesar.

Gen.22:8 : « *Abraham respondis : Mea filio, Deo provizos su ipsa per la mutono por la holocausto. E li ambe marchis ensemble.* »

Ta respondo di Abraham esis direte inspirita da Deo, nam ol profecias bele l'enorma sakrifiko qua Deo konsentos per ofrar su a krucumo en homa karno, provizante do la bezono di l'elektita pekanti por efikiva e justa Salvanto en divina perfekteso. Ma Abraham ipsa ne vidis ica salvanta futuro, ica rolo di Kristo Salvanto profaciata da l'animalo sakrifikata a YaHWéH, l'omnipotenta Deo kreinto. Por il, ica respondo simple permisas a il ganar tempo, tante il regardas kun hororo la krimino quan il devos komitar.

Gen.22:9 : « *Kande li arivis a la loko quan Deo dicis a ilu, Abraham konstruis altaro ibe, e aranjis la ligno. Il ligis sua filo Isaac, e pozis ilu sur l'altaro, super la ligno.* »

Ve a Abraham avan l'altaro, ne pluse esas moyeno celar a Isaac ke ilu esas la mutono dil sakrifiko. Se patro Abraham montris su sublima en ca ekcepto eksterordinara, la docila konduto di Isaac esas imajo di quo Jesu-Kristo esos en sua tempo: sublima en sua obado e sua abnego.

Gen.22:10 : « *Tunc Abraham extensas manu, e prenis la kultelo, por buchar sua filio.* »

Noto ke por reaktar, Deo expektas la maxim lasta extremeso di la probo por donar a la atesto di lua elektiti, reala valoro ed autentikeso. La « *kultelo en manuo* » ; ne restas plu kam buchar Isaac quale la multa mutoni ja sakrifikita.

Gen.22:11 : « *Tale l'angulo di YaHWéH vokis lu de la cieli, e dicis : Abraham ! Abraham ! Ed ilu respondis : Hike me esas !*»

La demonstro di l'obedianta fido di Abraham esas facita e perfekte realigita. Deo finas la probo di la oldulo e di lua filo tam digna de lu e de lua amo.

Relevigez lu, omna-foye ke lu esas vokata da Deo o da lua filo, Abraham sempre respondas dicante : «*Me hike esas* ». Ta spontana respondo qua eruptas de lu atestas lua generoza e apertema naturo vers sua proxeno. Plus, ol kontrastas kun l'atitudo di Adam kaptita en peko-quo celis su de Deo, til ke Deo mustis dicar a lu : «*Ube tu esas?* ».

Gen.22:12 : « *L'angulo dicis : Ne etendez tua manuo sur la infanto, e ne facas ulo a lu; nam nun me savas ke tu timas Deo, e ke tu ne refuzis a me tua filiulo, tua unika.* »

Kun la demonstro di sua fidela ed obedianta kredo, Abraham povas esar an la okuli di omni, e til la fino dil mondo, montresar kom modelo di la vera kredo, da Deo, til la veno di Kristo qua enkorpigos lu itere en la divina perfekteso. En ca modelo de neriprochebla obediado Abraham divenas la spiritala patro di la vera kredanti savita per la sango versita da Iesu-Kristo. En ca experienco, Abraham jus ludis la rolo di Deo la Patro qua ofros en reala e mortala sakrifiko, lua unika filiulo nomizita Iesu di Nazaret.

Gen.22:13 : « *Abraham levis lua okuli, e vidis dop lu mutono kaptita en arbusto per lua korni; e Abraham iris prenar la mutono, e ofris ol kom holokausto vice lua filo.* »

Ye ta momento, Abraham povas realigar ke lua respondo a Isaac, « *mea filio, Deo provizos su per l''agno por l''holokausto*», esis inspirita da Deo, nam « *l''agno* », fakte, « la yuna *mutono* », esas vere « *provizita* » da Deo e ofrita da il. Rimarkez ke la animali sakrifikata a YaHWéH esas sempre maskuli pro la responseso e dominaco donita a la viro, la maskula Adam. La Kristo redemptanta esos anke maskula.

Gen.22:14 : « *Abraham nomizis ta loko YaHWéH Jiré. Pro to on dicas hodie : En la monto di YaHWéH il videsos.* »

La nomo « *YaHWéH Jiré* » signifas : YaHWéH videsos. L''adopto di ca nomo esas vera profetajo qua anuncas ke en la lando di Morija, la granda Deo nevidinda qua inspiresas timo e pavoro videsos sub homala aspekto min teroriganta, por aportar ed obtenar la salvo dil elektiti. E l''origino di ca nomizo, l''ofero di Isaac kom sakrifiko, konfirmas la terala ministerio di « *l'Agno di Deo qua forprenas la peki di la mondo*». Konocante l'intereso di Deo pri sua respekto di tipi e modeli riproduktita e repetita, esas probable e preske certa ke Abraham ofris sua sakrifiko sur la sama loko ube, 19 yarcenti pose, Iesos esos krucifigata, nome, ye la pedo di monto Golgota, exter Jerusalem, la urbo, por tempo nur, santa.

Gen.22:15 : « *L'angulo di YaHWéH vokis Abraham duesmafoye de la cieli,* »

Ta terora probo esos la lasta qua Abraham suportos. Deo trovis en il la digna patriarko modelo di obedianta fido, ed il to dicas a lu.

Gen.22:16 : « *e dicis : Me juras per me ipsa, vorto di YaHWéH ! Pro ke tu facis to, e ke tu ne refuzis vua filiulo, vua unika,* »

Deo emfazas sur ca vorti « *vua filiulo, vua unika* », nam li profecias lua futura sakrifiko en Iesu-Kristo segun Johan 3:16 : « *Deo tante amis la mondo, ke Il donis lua Unika filio, por ke irgu qua kredas a Il ne pereas, ma havas eterna vivo* ».

Gen.22:17 : « *me benikos tu e me multigos tua decendanti, quale la steli dil cielo e quale la sablo qua esas an la rando dil maro; e tua decendanti posedos la pordo di sua enemiki.* »

Atencez ! La benediko di Abraham ne heredesas, ol esas por ilu sole e singla homo o muliero de lua decendanti devos, a sua turno, meritar la benediko di Deo. Nam Deo promisas a ilu multa decendanti ma inter ca decendanti, nur l'elektiti qui agos kun sama fideleco e sama obado beniskos da Deo. Tu povas do mezurar tota la spiritala nesavajo di la Judi qui pretendis fiere esar filii di Abraham do filii qui meritis l'heredajo di lua benediki. Jesus desmentiis li per montrar a li petri e dicante ke de ca petri, Deo povas donar decendanti a Abraham. Ed il atribuis a li por patro, ne Abraham, ma la diablo.

En lua konquesto di la lando di Kanaan, Josue posedos la pordo di sua enemiki di qua l'unesma falinta esis la urbo di Jeriko. Fine, kun Deo, la santa elektiti posedos la pordo di la lasta enemiko: « *Babilon la Granda* » segun diversa docamenti revelita en l'Apokalipso di Iesu-Kristo.

Gen.22:18 : « *Omna nacioni di la tero* ***esos benedikita*** *en tua posteri, pro ke* ***tu obeis*** *ye mea voco.* »

To esas vere « *omna nacioni di la tero* », nam l''ofero di salvo en Kristo esas propozata a omna homi, de omna origini e populi. Ma ca nacioni anke devas ad Abraham la fakto ke li povas deskovrar la divina oraklo revelita a la Hebrea populo ekirinta de la lando di Egiptia. La

salvo en Kristo obtenesas per la duopla benediko di Abraham e lua posteri, reprezentata da la Hebrea populo e Jesus de Nazaret, nome, Jesus-Kristo.

Es dezirinda bone remarkar, en ca verseto, la benediko e lua kauzo: l'obedio aprobita da Deo.

Gen.22:19: « *Abraham retroirinte a lua servisti, li stacigis ed iris ensemble a Beer-Sheba; nam Abraham rezidis en Beer-Sheba.* »

Gen.22:20: « *Pos ta eventi, on raportis ad Abraham, dicante: Videz, Milka anke naskis filii a Nahor, tua fratulo:* »

La versi qui sequas havas kom skopo preparar la ligilo kun « *Rebeka* » qua divenos l'ideal spozino selektita da Deo por la fidela e docila Isaac. Elu esos prenita en la proxima familio di Abraham en la decendanti di lua frato Nahor.

Gen.22:21 : « *Uts, lua unesma-naskinto, Buz, lua frato, Kemuel, patro di Aram,* »

Gen.22:22 : « *Kesed, Hazo, Pildash, Jidlaph e Betuel.* »

Gen.22:23 : « *Bethuel genitis* ***Rebeka****. To esas la ok fili qui Milca naskis a Nahor, frato di Abraham..* »

Gen.22:24 : « *Lua konkubino, nomizita Reuma, anke naskis Tebah, Gaham, Tahash e Maaka.* ».

La realigajo di la promisi facita ad Abraham

Geneso 23 rakontas la morto ed enterigo di Sarah, sua spozino, en Hebron, en la kaverno di Makpela. Abraham posedas funerala loko en la tero di Kanaan, dum ke Deo donos la tota lando a lua decendanti cirkume 400 yari pose.

Pose, en Gen.24, Abraham duras havar la rolo di Deo. Por restar **separita** de la lokala pagana populi, il sendos sua servisto a fora loko, a sua propra familio, por trovar spozino por sua filo Isaac, e li lasos Deo selektar vice li. Same, Deo selektos la elektiti qui formos la spozino di Kristo, la Filio di Deo. En ca selektado, l'homo ne havas nula rolo, nam l'iniciativo e la judiko apartenas a Deo. La selekto di Deo esas perfekta, senreprochebla ed efikiva, quale Rebeka la selektita spozino, amanta, inteligenta e bela, e precipue, spiritala e fidela; la perlo quan omna spiritala homi qui volas prenar spozino devas serchar.

Jakob ed Esau

Plu tarde, segun Gen.25, Rebeka esas origine sterila quale ante el, Sarai la spozino di Abram. Ta sterileso komuna esas pro ke la du mulieri portos la benita postenaro til Kristo qua esos ipsa formacita da Deo en la ventro di yuna virgino nomizita Maria. Per ica maniero, la lineo di la salvoprojeto di Deo esas markita da lua mirakloza ago. Sufranta pro ica naturala sterileso Rebeka apelas a YaHWéH ed el obtenas de lu, du jemeli qui kombatas en elua ventro. Inklinita, el questionas Deo pri ica kozo: "*E YaHWéH dicis ad ilu : Du nacioni esas en tua ventro, e du populi separos su kande li ekiras tua interno ; un de ca populi esos plu forta kam l'altra, e la plu granda esos submisita a la plu mikra*. » Elu naskas du jemeli. Pro lua intensa pilozeso, ed ilu esis tote « *reda* », do la nomo « *Edom* » donita a lua posteri, la plu olda nomesas « *Esau* », nomo qua signifikas « piloza ». La plu yuna nomesas « *Jacob* », nomo qua signifikas: « Trompanto ». Ja la du nomi profetias lia destini. « Piloza » vendos lua yuro di primogenituro a la plu yuna por plado sukoza de « *reda* » to esas, reda lenticuli. Ilu vendas ca yuro, nam ilu subestimas lua justa valoro. En absoluta kontrasto, la spiritala « Trompanto » deziras ca titulo qua ne esas nur honorifanta, nam la benedikto di Deo esas ligita ad ol. « Trompanto » esas la tipo di ta violenteri qui volas per omna moyeni forsar la regno di la cieli por kaptar ol ed esas pensante pri ilu ke Jesus parolis pri to. E vidante ta fervoro, la kordio di Deo esas forte joyigata. Do, tant pis por « Piloza » e tant plu bone por « Trompanto », nam ilu divenos « Israel », per la decido di Deo. Ne trompez su, Jakob ne esas ordinara trompanto ed esas remarkinda homo, nam nula altra bibla exemplo atestas lua determinemo por obtenar la benedikto di Deo, ed esas sole por atingar ca skopo ke ilu « trompas ». Do ni povas omna imitar il e la cielo fidela joyesos pri to. Por sua parto, Esau havos kom decendanti la populo di « *Edom* », nomo qua signifikas « *reda* », de sama radiko e signifiko kam Adam, ca populo esos adverso di Israel kam la profetajo divina anuncis.

Me precizigas ke la koloro "reda" signifikas peko, nur, en la profetala imaji di la salvoprojeto revelita da Deo e ca kriterio aplikesas, nur, a la aktori di lua scen-aranji, quale "Esau". En la tenebroza epoki di Mezepoko, onu mortigis la reda infanti konsiderata kom diablala. Pro to, me precizigas, la reda koloro ne igas l'ordinara homo plu pekanta kam la bruna o blondina, nam la pekanto esas identigata da la mala verki di lua fido. Do nur, en simbolala valoro, la "reda", koloro di homala sango, esas simbolo di peko, segun Esa.1:18 : "*Venez e pledez ! dicis YaHWéH. Se vua peki esas quale la karmezino, li divenos blanka quale la nivo ; se li esas* ***reda*** *quale purpuro, li divenos quale lano*. » Simile, en lua Apokalipso, sua Revelaciono, Iesu ligas la reda koloro a la homala instrumenti qui servas nekonscie o ne, la diablo, Satan l'unesma pekinto di la vivo kreita da Deo ; exempli : la « *reda kavalo*» di Apok.6:4, la « *reda o fairoza drako* » di Apok.12:3, e la « *skarlata bestio* » di Apok.17:3.

Nun ke il havas ca yuro di primogenituro, Jakobos su turnos, vivar experienci di vivo qui profecias la projeti di Deo, kom sucesanto di Abraham.

Il foriris sua familio pro timo di la kolero di sua fratulo Esau, kun raciono, segun Gen.27:24, nam il decidis mortigar il, pos la deturno di la benedikto di sua moribunda patro, "trompita" da ruzo ekpensita da Rebeka sua spozino. En ca raptado, la du nomi di la jemeli revelas sua importo. Nam, la "Trompanto" uzis haroza pelo por trompizar Izak diveninta blinda, pretendante esar sua plu olda fratulo naturala "Harozo". La spiritoz homi suportas l'un l'altra e Rebeka similis plu a Jakob kam a Esau. En ca ago, Deo kontredicas la homala e karnala selekto di Izak qua preferis Esau la chasisto qua adportis a lu karno quan lu aprecis. E Deo donas la yuro di primogenituro a ta qua esas maxim digna: Jakob la Trompanto.

Arivinte che Laban, lua onkulo Aramana fratulo di Rebeka, por laborar por il, Jakob enamoreskas pri Rachel, la maxim yuna sed la maxim bela de la filiini di Laban. To quon il ne savas, esas ke en sua reala vivo, Deo igas il ludar profetala rolo qua mustas profetar lua salvoprojeto. Do, pos "sep yari" di laboro por obtenar sua amata Rachel, Laban impozas a il

sua plu olda filiino "Lea" e donas ol a il kom spozino. Por obtenar e mariajar Rachel, il mustos laborar ankore "sep yari" por sua onkulo. En ca experienco, "Jakob" profetias to quon Deo devos suportar en sua salvoprojeto. Nam il anke facos unesma alianco nekonforma a la deziro di sua kordio, nam l'experienco di karnala e nacionala Israel ne esos markizita da suceseso e glorio quon lua boneso meritas. La sucesi di la "Judiciisti" e di la "reji" finas sempre male, malgre kelka rara ecepti. E la dezirata spozino digna di lua amo, il obtenos ol nur en duesma alianco pos demonstrar sua amo e revelar lua plano di salvo en la ministerio di Jesus-Kristo; lua docado, lua morto, e lua rivivesko. Rimarkez bone ke la homala e divina preferi esas totale inversigita. La amata di Jakob esas la sterila Rachel, ma ta di Deo, esas la fruktifanta Lea. Donante a Jakob, unesme, kom spozino, Lea, Deo igas sua profeto vivar la decepto quon li experiencos, ambe, en lia unesma alianco. En ca experienco, Deo anuncas ke lua unesma alianco esos terorifanta faliuro. E la rejekto di la Mesio Jesus da lua decendanti konfirmis ca profetala mesajo. Lea qua ne esis la amata selektita da la spozo esas imajo qua profetias l'elektiti di la nova alianco qui, de pagan origino, vivis longatempe en nekonoco di l'existo di l'unika kreinto Deo. Tamen, la fruktifanta naturo di Lea profetias alianco qua portus multa frukti a la glorio di Deo. E Yeshayahu 54:1 konfirmas, dicante: "*Joyez, sterila, tu qua ne plu enfantas! Expresez tua joyo e feliceso, tu qua ne plu havas dolori! Nam la fili di la abandonita esos plu multa kam la fili di ta qua esis mariajita, dicis YaHWéH.* ». Hike la abandonita profecias, da Lea, la nova alianco, e ta qua esis mariajita, da Rachel, la anciena Hebrea alianco.

Jacob divenas Israel

Foririnte de che Laban richa e prospera, Jacob e ti qui apartenas a lu retrovenas a lua fratulo Esau, di qua lu timas la justa venjanta iraco. Un nokto, Deo prezentesas a lu e li kombatas unu kontre l'altra til l'auroro. Fine Deo vundas lu che la hancho e dicis a lu ke lu nomizesos de nun « Israel », nam lu vinkis kombatante Deo e homi. En ca experienco, Deo volis montrar l'imajo di l'anmo kombatanta di Jacob en lua kombato di la fido. Nomizita da Deo Israel, lu obtenas to quon lu deziris e serchis urjante : lua benediko da Deo. La benediko di Abraham en Isaac, tale formacesis per la konstituo di la karnala Israel qua, konstruita sur Jacob diveninta Israel, balde divenos naciono timata, pos la foriro de la sklavigista Egiptia. La gracio di Deo preparinte Esau, la du fratuli retrovenas en paco e joyo.

Kun lua du spozini e lia du servistini, Jakob divenas patro di 12 filiuli e un sola filiino. Sterila komence quale Sarai e Rebeka, ma idolatra, Rakel obtenas de Deo du infanti, Josef la maxim olda e Benjamen la maxim yuna. El mortas dum naskar sua duesma infanto. El profecias tale la fino di la anciana alianco qua cesos kun l'instalo di la nova bazita sur l'expiacanta sango di Iesu-Kristo. Ma en duesma apliko, ica mortala cirkonstanci profecias la finala sorto di lua elektiti qui salvesos per lua felica interveno kande il revenos en sua divina aspekto glorioza en Mikael Iesu-Kristo. Ica inversigo di la situo di la lasta elektiti profecesas per la chanjo di nomo di l'infanto qua nomesas « *Ben-Oni* » signifas, « filio di mea doloro », da la mortanta matro, esas rinominita da Jacob, la patro, « *Benjamin* » signifas, « filio di dextra » (dextra flanko) o, benita filio. Konfirme, en Matt.25:33, Iesu-Kristo pozos « *lia mutoni **ye lua dextra** e la kapri ye lua sinistra* ». Ta nomo « *Benjamin* » esis selektita da Deo, nur por lua profetala projeto, do por ni, nam por Jacob ol havis preske nula signifiko; e por Deo, l'idolatra Raĥel ne meritis la kvalifikivo di « *dextra* ». Ta kozi pri la fino dil mondo esas developita en la expliki di Apok.7:8.

La admirabla Joseph

En la historio di Izrael, la rolo quan Deo donas a Joseph kondukos ilu a dominacar sua fratuli qui, exacerbeskinta da lua spiritala dominaco, vendas ilu a Arabiana komercisti. En

Egiptia, lua honesteso e fideso igas ilu aprecata, ma la spozino di sua mastro volante misuzar ilu, ilu rezistante, Joseph trovos su en karcero. Ibe, explikante sonji, l'eventi kondukos ilu a la maxim alta rango sub la faraono: unesma Vezir. Ta elevo dependas de lua profetala donaco quale por Daniel pos ilu. Ta donaco igas ilu aprecata da la Faraono qua konfidas a ilu Egiptia. Okazione di famino, la fratuli di Jakob iros a Egiptia ed ibe, Joseph rikoncilios su kun sua mala fratuli. Jakob e Benjamin junigos su a li e tale la Hebrei establisas su en Egiptia en la regiono di Gosen.

L'Exodo e la fidela Moises

Esante sklavigita, la Hebrei trovos en Moises, la Hebrea infanto, qua nomesas "saved from the waters" de la Nilo, edukita ed adoptita da la filiino di Faraono, la liberiganto preparita da Deo.

Dum la kondicioni di lia sklaveso durigesas e pligrandesas, por defendar Hebreo, Moises mortigas Egiptiano, ed il fugas ek Egiptia. Lua voyajo konduktas il a Madian, en Saudi-Arabia ube vivas la decendanti di Abraham e Ketura, sua duesma spozino, mariajita pos la morto di Sara. Mariajante Sefora, la maxim olda filiino di sua bopatro Jetro, 40 yari pose, Moises renkontras Deo dum pasturanta sua grego vers la monto Horeb. La Kreinto aparas ad il sub la formo di ardanta arbusto qua brulas ma ne konsumesas. Il revelas a il sua projeto por Israel e sendas il a Egiptia por guidar l'ekiro di sua populo.

Dek plagi esos necesa por koaktar Faraono lasar libere lua precoza sklavi. Ma esas la dekesma qua prenos profetala importo di unesma rango. Nam Deo mortigos omna unesma-naskinti di Egiptia, homi ed animali. Ed en la sama dio, la Hebrei celebras l'unesma Pasko di lia historio. La Pasko profetis la morto di la Mesio Iesuo, la « *unesma-naskito* » e « *l'Agno di Deo* » pura e sen makulo ofresita kom sakrifiko kom « *l'agno* » oferita ye la dio di l'ekiro de Egiptia. Pos la ofero di Isaac demandita da Deo ad Abraham, la Pasko di l'ekiro de Egiptia esas la duesma profetala anunco di la morto di la Mesio (Oleizita) Jesus, o, en Greka termini, di Jesus la Kristo. L'ekiro de Egiptia eventis ye la 14ma dio di l'unesma monato di la yaro, cirkume la 15ma yarcento ante nia epoko, o cirkume 2500 yari pos la peko di Eva ed Adam. Ta nombri konfirmas la tempo di « 400 yari » di la « *quar generacioni* » donita da Deo kom repozo-periodo por l'Amorani, habitanti di la lando Kanaan.

La fieresо e la rebela spirito di Faraono desaparos kun lua armeo en l'aqui di la « reda maro » qua trovas tante lua signifiko, nam ol klozas su sur li pos apertesar por permisar a la Hebrei enirar la tero di Saudi-Arabia, tra la sudo di la peninsulo Egiptiana. Evitante Madian, Deo direktas lua populo tra la dezerto vers la monto Sinai ube lu prezentos a lu sua lego di la « dek imperi ». Avante la sola vera Deo, Izrael esas nun instruitita naciono qua lu mustas probar. Por ta skopo, Moises esas vokata apud lu, sur la monto Sinai e Deo retenas lu tale dum 40 dii e nokti. Lu donas a lu la du tabeli di la lego gravurita per lua divina fingro. En la kampo di la Hebrea populo, la longa absenteso di Moises favoras la rebela spiriti qua presas Aaron ed fine igas lu aceptar la fuzado e la muldado di « *orobovulo* ». Ta experienco rezumas, per ol sola, la konduto vers Deo de la rebela homi de omna epoki. Lia rifuzo submisar su a lua autoritato kondukas li a preferar dubitar pri lua existo. E la multa punisi di Deo ne chanjas ulo. Pos ta 40 dii e nokti di probo, la timo pri la giganti di Kanaan kondamnos la populo a vagar en la dezerto dum 40 yari e, sole de ta generaciono probita, Josuo e Kaleb povos enirar la promesita lando ofrita da Deo cirkume 2540 de la peko di Adam.

La precipua personi en la rakonto di Genezo esas aktori en spektaklo organizita da la kreinta Deo. Singla transdonas leciono, profetale o ne, e ca ideo pri spektaklo konfirmesis da l'apostolo Paul qua dicis en 1 Kor.4:9: « *Nam Deo, segun mea vidpunto, facis de ni, apostoli,*

la lasta de homi, kondamniti a morto qualamaniere, nam ni esis spektaklo al mondo, a l'angeli ed a homi. » Depos, la senditino dil Sinioro, Ellen G. White, skribis sua famoza libro titulizita « La Tragedio di la Seculi ». L'ideo pri « *spektaklo* » do esas do konfirmita, ma pos la « steli, la steli » di la santa libro, esas la turno di singla ni ludar sua propra rolo, savante ke instruitita da lia experienci, ni esas pozita en la devo imitar lia bon agi, sen riproduktar lia erori. Por ni, same kam por Daniel (Mea Judikanto esas Deo), Deo restas « nia Judikanto », kompata, certe, ma « La Judikanto » qua ne facas excepciono por ulu.

L'experienco di la nacionala juda Israel esas dezastroza, ma ne plu kam ta di la kristana fido di nia epoko qua finas en generala apostateso. Ne esas surprizanta ta simileso, nam la Israel di l'anciana alianco esis nur mikrokosmo, specimeno, di la homi qui populas la tota tero. Pro to la vera fido esis tam rara kam en la nova alianco konstruita sur la Salvanto e « *Fidela Atestanto* » Iesu Kristo.

<u>De la Biblo generale</u>

La tota Biblo, diktita e pose inspirita da Deo a lua homala servisti, portas profetala lecioni; de Genezo til Apokalipso. La aktori selektita da Deo esas prezentita a ni quale li esas vere en sua reala naturo. Ma por konstruktar profetala mesaji en ca perpetua spektaklo, la kreinta Deo divenas l'Organizanto dil eventi. Pos l'ekiro de Egiptia, Deo donas a Izrael la libera aspekto di sua cielala lego dum 300 yari, la tempo dil "judiciisti" qua finas cirkume 2840. E en ca libereso, la retroiro vers peko, koaktas Deo punisar "sep foyi" sua populo qua ilu livras fine a la Filistiani, lia heredala enemiki. E "sep foyi", ilu suscitas "liberigisti". La Biblo dicias ke, en ca epoko, "c*singlu facis quo lu volis* ». E ta tempo di tota libereso esis necesa por ke la frukto portita da singlu revelesas. Same eventas en nia « *tempo di la fino* ». Ta tri yarcenti di libereso markita da la konstanta retroiro dil Hebrei a peko, Deo propozas a ni komparar li kun la tri yarcenti di la vivo dil justa Enok, qua ilu prezentas a ni quale modelo exempla di lua elektiti, dicante: « *Henok marchis tri yarcenti kun Deo, pose il ne plu esis, nam Deo prenis il* » ; kun ilu, per igar ilu enirar unesme en lua eterneso quale, pos ilu, Moses ed Elia, e la santi revivigita ye la morto di Iesu, ante omna altra elektiti, inkluzite l'apostoli di Iesu-Kristo; omni esos transmutata o revivigita ye la lasta dio.

Pos la tempo di la "judiciisti", venis la tempo di la reji e itere, Deo donas a lua unesma du aktori profetala rolo qua konfirmas la mesajo di la progreso**de malo vers la bono**finala esar, de la nokto, o tenebri, vers la lumo. Tale ca du homi, Saul e David, profetas la globala projeto di la salvo-plano preparita por la terala elektiti, nome la du fazi o du sucesanta santa alianci. Notez kun me, David divenas rejo nur pos la morto di rejo Saul, same kam la morto di l'anciana perpetua alianco permisas a Kristo establisar sua nova alianco, sua regno e sua eterna dominaco.

Me ja mencionis ca temo, ma me memorigas, la terala monarkii ne havas divina legitimeso, nam la Hebrei demandis a Deo havar rejo "*quale altra nacioni*" terala, "pagana". To signifikas ke la modelo di ca rejo esas de la tipo di satanala valori e ne divina. Same, por Deo, la rejo esas dolca, humila de kordio, plena de abnego e kompato, facanta su la servisto di omni, same ke ta di la diablo esas harda, superba, egoista e desestimanta, ed exijas esar servata da omni. Vundita nejuste pro lua rejekto da lua populo, Deo exaucis lua demando e por lua desfeliceso, donis a lu rejo segun la kriterii di la diablo e omna lua nejustaji. De lore, por lua populo Izrael,**ma nur lu**, la rejio obtenis sua divina legitimeso.

La parolo verbala o skribita esas la moyeno di interchanjo inter du individua personi. La Biblio esas la vorto di Deo en la senco ke por transmisar lua lecioni a lua terala kreituri, Deo kolektis atesti diktita o inspirita a lua servisti; atesti selektita, elektita e grupigita da lu tra la tempo. Ne esas astoninda se on remarkas l'imperfekteso di la yusteso establita sur la tero, nam separita de Deo, la homi povas nur establisar lua yusteso sur la litero di la lego.

Tamen, Deo dicis a ni per Iesu ke « *la litero mortigas ma la spirito vivigas* », ca litero. La santa skribaji di la Biblo do povas nur esar « *testi* » quale indikata da Apo.11:3 ma nulatempe, « judiciisti ». Agnoskante ke la litero di la lego ne povas facar justa judicio, Deo revelas vereso qua dependas nur de la divina naturo di lua persono. Ilu sola povas facar justa judicio, nam lua kapableso analizar la sekreta pensi di lua kreituri permisas a lu konocar la motivi di ti qui judiciesas, kozi celita e nekonocata da altra kreituri. La Biblo do propozas nur la bazo di la testi uzata por la judicio. Dum la « *mil yari* » de la ciela judicio, la santi elektita atingos la motivadi di la judiciita animi. Kun Iesu-Kristo, li povos do facar perfekta judico necesa pro ke la finala verdikto establisas la duron di la sufero en la duesma morto. Ta konoco di la reala motivo di la kulpozo permisas a ni plu bone komprenar la klementeso di Deo vers Kain, l'unesma terala ocidinto. Segun la sola atesto prezentita literale en la Biblo, Kain esis pelata a la jaluzeso per la selektado di Deo benizar l'ofro di Abel e desestimar ta di Kain, sen ke ica lasta konocis la motivo di ta diferi qua esis spiritala e ankore nekonocata. La kozi esas tale, la vivo konsistas ek nemerabla parametri e kondicioni quin Deo sola povas identifikar e judikar kun plena konoco. To dicita, la Biblo restas por la homi, la sola libro qua prezentas literale la bazi di la lego qua judikas lia agi, til ke en la cielo lia sekreta pensi revelesos a la santi elektita. Nun la rolo di la litero esas kondamnar o judikar l'ago. Pro to, en lua Apokalipso, Iesu memorigas a la homi l'importo di lia « *verki* » ed il parolas rare pri lia kredo. En Jak.2:17, l'apostolo Jakobus memorigis ke « *sen verki la fido esas mortinta*», anke konfirmante ica opiniono, Jesus parolas nur pri la « *verki* » bona o mala genitita da la kredo. E por esar genitita da la kredo, ca verki esas exkluzive ti qui la Biblo docas kom divina legi. La bon agozi apreciata da la katolik eklezio ne esas konsiderata, nam li esas verki di karaktero ed humanista inspiro.

En la tempo di la fino, la Biblo esas tote desestimata e la homala socio prezencas globaligita trompanta aspekto. Tiam la vorto « *vereso* » qua karakterizas la santa Biblo, vorto di la vivanta Deo, e plu larje, lua universala projeto, prenas tota sua importo. Nam la desestimo di ca unika « *vereso* » duktas la homaro konstruar su sur la mentii en omna relacionala domajni, profana, religiala, politikala o ekonomiala.

Ca artiklo skribesas ye la sabato di la 14ma di agosto 2021, morge, ye la 15ma di agosto, en granda asembli, la viktimi trompita da la falsa religio homajos la maxim sucesoza satanala mistifiko di lua kariero, de lua uzo di la « *serpento* » kom moyeno en « *Eden* » : lua aparo sub l'imajo di la « virgino Maria ». La vera, el, ne plu esis virgino, nam pos Iesu, el naskis filii e filiini; fratuli e fratini di Iesu. Sed la mentio havas longa vivo e rezistas mem a la maxim bona biblikal argumenti. Neimportas, pos ca 15ma di agosto, restos a ca insulto, maximume, ok celebri por iritar Deo e acendar lua justa ira qua falos sur la kapi di la kulpozi. Notez ke en ca aparo, infanti esis selektita por autentikigar la vido di la « virgino ». Ka li esas tam senpekia kam on dicas e pretendas? Naskinta pekanta, la senpekio esas atribuita a li erore, ma on ne povas akuzar li pri komplico. La vido recevita da ca infanti esis vere reala, ma la diablo anke esas rebela spirito vere reala e Iesu-Kristo dedikis multa de lua vorti por avertar lua servisti pri lu. La historio atestas lua trompanta seduktiva povo qua duktas a la « *duesma morto* » lua seduktita e trompita viktimi. L'adoro di la diablo tra la papala e romana katolika eklezio esas denuncata da Deo, en ca verseto di Apok.13:4 : « ***Ed adoris la drako, pro ke ol donis l'autoritato a la bestio*** *; li adoris la bestio, dicante : Qua esas simila a la bestio, e qua povas kombatar kontre ol?* ». Realite, nur pos la fino di ca « *adoro* » di « *la bestio* » koaktanta e persekutanta la vera santi elektita da Jesu-Kristo, ke, en tempo di toleremeso qua la cirkonstanci impozis a lu, ca adoro prolongesis per la seduktanta moyeno di l'aparaji di la « virgino » diabolika ; « *muliero* » por remplasar la « *serpento* » pos ke la « *serpento* » trompis la « *muliero* » qua trompis sua spozulo. La principo restas sama ed ol esas sempre same efikiva.

La horo di la lasta selekto

Ica studio pri la reveli di Deo finas per l'analizo di la libro di Genezo qua revelis a ni qua esas Deo sub omna aspekti di sua karaktero. Ni jus vidis quale lu esas rezolvata en sua exigo di obado de sua kreituri per submisar Abram a probo di fido eksterordinara kande lu evis preske cent yari; ta exigo di Deo ne plusas demonstrebla.

Ye la tempo di la lasta selekto propozita da Deo depos la printempo 1843, e plu precize exigita depos la 22ma di oktobro 1844, l'observo di sabato esas postulata da Deo kom pruvo di l'amo qua esas donata a lu da lua vera santi elektita. La universala spiritala situeso prezentesas sub la formo di unika questiono qua esas adresata a l'ensemblo di la membri di religiala organizuri, kristana, exkluzive.

La questiono qua mortigas o vivigas eternale

Ka imperiestro, rejo, o papo, esas habilitata ed autorizata chanjar la vorti parolata e skribita da Deo, o sub lua diktado quale facis Moises?

Havante omno previdita, mem ca questiono, Iesu donis antee lua respondo, dicante en Mat.5:17-18 : « *Ne kredaz ke me venis por abolisar la legi o la profeti; me venis ne por abolisar, ma por plenigar. Nam, me dicas a vi vere, til ke la cielo e la tero ne pasos,* ***ne desaparos de la lego un sola ioto o un sola streko di litero, til ke omno eventos***. » La sama Iesu anuncis anke ke lua vorti quon il dicis judikos ni, en Johan.12:47 til 49 : « *Se ulu audas mea vorti e ne gardas li, ne me judikas ilu; nam me venis ne por judikar la mondo, ma por salvar la mondo. Ta qua repulsas me e ne recevas mea vorti havas sua judikanto;* ***la vorto qua me anuncabis, ol judikos lu ye la lasta dio***. *Nam me parolis ne per me ipsa; ma la Patro, qua sendis me, preskriptis a me quon me mustas dicar e anuncar.*»

To esas la koncepto qua Deo havas pri lua lego. Sed Dan.7:25 revelis ke **l'intento di la** « ***chanjar*** » devus aparar en la kristana epoko, dicante pri la Romkatolika papismo : « *Il pronuncos vorti kontre l'Altisimo, il opresos la santi dil Altisimo,****e il esperos chanjar la tempi e la lego****; e la santi esos livrata en lua manui dum tempo, tempi, e duimo di tempo.*» Ofenso qua cesos ed qua Il juste punos segun la verseto 26 qua sequas : « *Tande venos la judicio, e on prenos de lu lua dominaco, qua destruktesos e anihilesos por sempre.* » Ta « *tempo* » o profetala yari anuncas lua persekutanta rejimo plenumita dum 1260 yari, de 538 til 1798.

Ica «***judicio*** » realigesas en plura fazi.

La unesma fazo esas preparala; ol esas la verko di la **separo** e la santigo di la kredo « adventista » establita da Deo depos la printempo 1843. L'adventismo esas **separita** de la religii katolika e protestanta. En Apokalipso, ca fazo koncernas l'epoki « *Sardes, Filadelfia e Laodicea* » en Apo.3:1-7-14.

La duesma fazo esas exekutiva: « *on forprenos lua dominaco* ». To esas la glorioza reveno di Iesu-Kristo expektata por la printempo 2030. L'elektit adventisti eniras l'eterneso **separita** de la rebela katoliki, protestanti e neindigna adventisti qui mortas sur la tero. L'ago kompleteskas ye la fino di l'epoko « *Laodicea* » de Apo.3:14.

La triesma fazo esas ta di la judicio di la mortinti falinta, metita en ago da l'elektiti enirinta en la cielala regno di Deo. La viktimi divenis la judiciisti e maniere **separita**, la vivo di singla rebeli esas judicata e finala sentenco proporcionala a lia kulpo esas pronuncata. Ca sentenci determinas la duranto di la tempo di "*tormenti*" qua esas efektigita da l'ago di lia "*duesma morto*". En Apokalipso, ca temo esas la subjekto di Apo.4 ; 11:18 e 20:4 ; de Dan.7:9-10.

En quaresma, ye la fino di la sepesma yarmilo, la granda sabato por Deo e lua elektiti en Kristo, venas la exekutiva fazo di la sentenci donita da Kristo e lua elektiti. Sur la pekoza tero ube li esas rivivigita, la kondamnita rebeli anihiligesas, "*por sempre* », per « *la fairo di*

la duesma morto ». En Apokalipso, ca exekutiva judicio o « lasta judicio » esas la temo di Apok.20:11 til 15.

Ye la horo dil lasta selekto, **separas** definitive du religiala koncepti nekonciliigebla, car extreme opozita l'una a l'altra. L'elektiti di Kristo audas lua voco e adaptas su a lua postuli dil tempo ube il parolas a li e vokas li. En l'altra poziciono, trovesas la kristani qui sequas religiala tradiciono establita dum yarcenti quale se la vereso esus questiono di tempo e ne di inteligenteso, raciono e atesto. Ta homi ne komprenis quo reprezentas « *la nova alianco* » anuncita da la profeto Jeremia en Jer.31:31 til 34 : « *Videz, la dii venas, dicis YaHWéH, kande me facos kun la domo di Israel e la domo di Juda nova alianco, ne quale la alianco quan me kontratis kun lia patri, la dio kande me prenis li per la manuo por ekduktar li de la lando di Egiptia, alianco quan li violacis, quankam me esis lia mastro, dicis YaHWéH. Ma videz la alianco quan me facos kun la domo di Israel, pos ta dii, dicis YaHWéH:* ***Me pozos mea lego interne di li, me skribos ol en lia kordio*** *; e me esos lia Deo, e li esos mea populo. Ica ne instruktos plu sua proximo, nek ita sua frato, dicante : Konocizez YaHWéH ! Nam omni konocos me, de la maxim mikra til la maxim granda, dicis YaHWéH ;* ***Nam me pardonos lia malico, e me ne memoros plu lia peko***. » Quale Deo povas sucesar « ***skribar en la kordio*** » de l'homo l'amoro di sua santa lego, kozo quin ne sucesis obtenar la normo di l'anciana alianco? La respondo a ca questiono, e unika diferajo di la du alianci, venas sub l'aspekto di la demonstro di la divina amoro facita da la expiacala morto di la substituto Jesus-Kristo en qua Ilu enkarnigis e revelis Su. Nun la morto di Jesus ne venis finar l'obedio ma kontree, ol donis a l'elektiti racioni por montrar su ankore plu obediema vers la Deo kapabla amar tam forte. E kande Ilu ganas la kordio di l'homo, la skopo serchata da Deo atingesas; Ilu obtenas elektito apta e digna partigar lua eterneso.

La lasta mesajo qua Deo prezentis a vu en ca verko esas la temo di **la separo**. Ol esas la vitala punto qua facas tota la diferajo inter l'elektito e la vokito. En lua normala naturo, l'homo ne amas esar trublita en lua kustumi e koncepti pri kozi. Tamen, ca trublo esas necesigita pro l'habitado a la mentio establita, por divenar lua elektito, l'homo mustas esar forsirita e desviigita por adaptar su a la vereso qua Deo montras a lu. Tunc **la separo de to e ti quin Deo ne aprobas esas necesa**. L'elektito mustas demonstrar sua kapableso konkete questionar sua idei, sua kustumi, e sua karnala ligili kun esi di qua destino neniam esos eterna vivo.

Por l'elektiti, la religiala prioritato esas vertikala; la skopo esas krear solida ligilo kun la kreinta Deo, mem ye detrimento di homala relati. Por la falinti, la religio esas horizontala; li donas prioritato a la ligilo establita kun altra homi, mem ye detrimento di Deo.

La adventismo di la sepesma dio : separo, nomo, historio

La lasta elektiti di la kristana fido esas spirite asemblit por formacar l'Israel di la "*12 tribui*" de Apo.7. Lia selekteso facesis per serio di fidala probi bazita sur l'intereso montrita pri la profetala vorto qua anuncas en Dan.8:14 la dato 1843. Ol devis markar la ripremo da Deo di la kristanismo, til lore reprezentita da la katolika fido de 538 e da la protestanta fido de la reformo-epoko de 1170. La verso Dan.8:14 interpretesis kom anunco di la glorioza reveno di Kristo, lua advento qua produktis lua "expekto", en Latina "adventus" de ube la nomo adventista qua donesis a l'experienco e lua adepti inter 1843 e 1844. Aparente, ca mesajo ne parolis pri la sabato, ma nur aparente, nam la reveno di Kristo markos l'eniro en la sepesma yarmilo, to esas, la granda sabato profetizita, singla semano, per la sabato di la sepesma dio: la sabato di la Judi. Ne konocante ica ligilo, l'unesma adventisti deskovris l'importo quan Deo donas a la sabato nur pos ica tempo di probo. E kande li komprenis ol, la pionieri docis ferme la vereso di la sabato memorigita en la nomo di la formacita eklezio, "di la sepesma dio". Ma

kun la tempo, l'heredi di la laboro ne plu donis a la sabato l'importo quan Deo donas a lu, to per ligar lua exigebleco a la tempo di la reveno di Jesus Kristo vice ligar ol a la dato 1843 indikita da la profetajo di Daniel. Pospozar a plu tarde tala fundamentala divina exigo esis kulpo di qua la konsequo esis, en 1994, la rejekto da Deo di l'organizuro e lua membri quin ilu livris a la rebela kampo ja kondamnita da ilu de 1843. Ica trista experienco e ica faliro di la lasta oficala institucuro di la kristana fido atestas pri ica nekapableso di la falsa kristanismo aceptar**la separo di homala ligili**. L'absenco di amo por la divina vereso e do por Deo ipsa esas en questiono, e to esas, la lasta leciono de la historio di la kristana fido quan me povas explikar a tu, por docar e avertar tu, en la nomo di la Deo Omnipotenta, YaHWéH-Micaël-Jésus-Christ.

Fine, sempre en ca sama temo, nam ol kustis a me la preco di penoza spiritala separo, me memorigas tu ica verseto de Matt.10:37 e, nam la verseti qua preiras ol rezumas klare la separanta karaktero di la vera kristana fido, me mencionas omni de la verseto 34 til la verseto 38 :

« *Ne kredaz ke me venis por donar paco sur la tero; me ne venis por donar paco, ma la glavo. Nam me venis por igar divido inter la patro e lua filiulo, inter la filiino e lua matro, inter la bofiliino e lua bomatro; e la homi di sua domo esos sua enemiki.****Ta qua amas lua patro o lua matro plu kam me, ne esas digna de me****, e****ta qua amas sua filo o filino plu kam me ne esas digna de me****; ta qua ne prenas sua kruco e ne sequas me, ne esas digna de me.*» Ta verseto 37 justifikas la benediko di Abraham; ilu atestis ke ilu amis Deo plu kam sua filo karnala. E memorigante sua devo a frato adventisto, citante ta verseto, nia voyi separis su e me recevis de Deo specala benediko. Me esis tiam traktita da ta « frato » kom fanatiko e depos ta experienco, ilu sequis la tradicionala adventista voyo. Ilu qua revelis a me l'adventismo e la beni di vejetarismo mortis pose pro la morbo di Alseimer, dum ke me esas ankore en bona saneso, vivanta e aktiva en la servo di mea Deo, evante 77 yari, e ne uzanta nek mediki, nek medikamenti. A la Kreinto Deo e lua precoza konsili apartenas tota la glorio. Vere!

Por rezumar **la historio di adventismo** on mustas memorar la sequanta fakti. Sub ca nomo « adventisto », Deo grupigas lua lasta santi pos longa dominaco di katolika kredo qua legitimizis, **religioze**, la sundio establisita sub lua pagana nomo « dio di nevinkita suno » da Konstantino 1ma^{er} ye la 7ma di marto 321. Ma l'unesma adventisti esis protestanti o katoliki qui honoris devote la kristana sundio heredita. Do li esis selektita da Deo pro lia konduto, joyinta pro la reveno di Jesu-Kristo qua anuncesis a li sucedante por la printempo 1843 e la 22ma di oktobro 1844. Nur pos ta selektado, la lumo di sabato esis prezentita a li. Anke, lia interpreti di la profecii pri Daniel e Apokalipso kontenis enorma erori quin me korektas en ca verko. Sen la savo pri sabato, la pioniri konstruktis la teorio di la « enquestala » judicio, quin li neniam savis questionar; mem pos ke la lumo pri sabato esis donita a li. Por ti qui ne savas, me memorigas ke segun ca teorio, de 1843, pose 1844, en la cielo Jesus examinas la libri di atesti por selektar lua lasta elektiti qui mustas savesar. Tamen, la klara identigo di la sundio-pekado donis preciza senco al mesajo di Dan.8:14, mem sub lua mal tradukita formo « ***purigo di la santuario*** ». E ta mala tradukuro kreis neresolvebla kontroversi, nam ta expreso koncernis unesme, l'acompliseso per l'expiala morto di Iesu-Kristo segun Heb.9:23 : « *Do esis necesa, pro ke la imaji di la kozi qui esas en la cieli****devis esar purigita*** *per ica maniero, ke****la cielala kozi ipsa esus*** *per sakrifiki plu excelanta kam ti. Nam Kristo ne eniris en****sankteyo*** *facita per homala manuo, imitante la vera, ma eniris la cielo mem, por nun aparar ante la vizajo di Deo por ni*.» Do, omno quo mustis esar purigita en la cielo, esis purigita per la morto di Iesu-Kristo : la inquestala judicio do ne havas plu ula logika senco. Pos la morto e la rivivesko di Iesu, nula peko nek pekanto eniras la cielo por plu polutar ol, nam Iesu purigis lua ciela areo per chasar, vers la tero, Satan e lua anjelala partisani, segun Apok.12:7 til 12 e precipue versiklo 9 : « *E lu esis jetita, la granda drako, l'anciena serpento,*

nomizita la diablo e Satan, qua trompas la tota tero, ***lu esis jetita aden la tero****, e lua anjel esis jetita kun lu.* »

La duesma eroro di oficala adventismo venis, anke, de l'origina nesavado pri la rolo di sabato e ganis granda importo multe plu tarde. La adventisti mis-fixis sua atento a la tempo di la lasta, la finala, probo di fido qua efektive nur koncernos ti qui esos ankore vivanta ye la tempo di la vera reveno di Iesu-Kristo. Precipe, li pensegis, erore, ke sundio divenus « *la marko di la bestio* » nur ye l'okazione di ta lasta probo, e to explikas la sercho di amikeso kun praktikanti di la sundio maldiktita da Deo, en realeso, de lua origino. La pruvo quan me donas esas l'existo di la « sep trompeti » di Apok.8, 9 e 11 di qui la sis unesma avertas pos 321, dum tota la Kristana epoko, la populo pri lua praktiko di la sundio-peko kondamnita da Deo. To quo Dan.8:12 ja revelacabis dicante : « *L'arméo esis livrita kun la* ~~*sakrifiko*~~ *eterna,* ***pro la peko****; la korno jetis la vereso aden la tero, e sucesis en lua entrepreni.* » To « ***peko*** » esis ja, la praktiko di sundio heredita civila de Konstantino 1ma[er] de 321 e religioze justifikita da la papala Roma de 538, « ***la marko di la bestio*** » citita en Apok.13:15 ; 14:9-11 ; 16:2. En 1995, pos montrar rifuzo di la profetal lumo quan me propozis inter 1982 e 1991, la oficala adventismo komisis la grava eroro facar alianco kun la deklarita e revelita enemiki di Deo. L'exemplo di la multa reprochi quin Deu adresis a l'anciena Israel pro lua alianci kun Egiptia, simbol imajo di la peko tipo, esas, en ca ago, tote ignorata ; quo igas la adventista eroro ankore plu granda.

Fakte, de la konscio pri la rolo di la sabato e l'importo quan ol donas a lu kom Dio kreinto, la adventista populo devus identigar klare lua religiala enemiki e gardar su de omna fratala alianco kun li. Nam, la sabato di la **saturdio** esanta la « *sigilo di la vivanta Deo* » di Apo.7:2, to esas, la rejala marko di la Kreinto Deo, lua adverso, la **sundio**, ne povis esar ol « *la marko di la bestio* » di Apo.13:15.

Me memorigas hike ke la kauzi di la falo di la oficala institucala adventismo esas multa, ma la precipua e maxim grava koncernas la rifuzo di la lumo portita pri la vera tradukuro di Daniel 8:14 e la desprizo manifestacita vers la tote nova expliko di Daniel 12, di qua la leciono konsistas en evidentigar la divina legitimeso di la adventismo dil 7[a]ma dio. Sequas la kulpo di ne pozar sua espero en la reveno di Iesu-Kristo anuncita por 1994; quale la pioniri dil verko facis en 1843 e 1844.

La precipua judicii di Deo

Lua kreo di la tero e la cieli kompletigita, ye la sisesma dio Deo instalesas la homo sur la tero. Ed esas pro la desobedianta konduto di la homaro, do pro peko, ke Deo submisos ol, sucedante, dum lua historio di sep mil yari, a lua multa judicii. A singla de ca judicii chanji esas aportata e perceptata konkreta e videbla. La deviacioni sequita da la homaro postulas ca divina interveni, qui havas kom skopo ripozar ol sur la voyo di vereso aprobita da sua suverena judicio.

La judici di l'anciana alianco.

1[ma] judicio : Deo judikas la peko komisita da Eva ed Adam, qui esas maledikita e chasita ek la "*Gardeno di Eden*".

2[ma] judicio : Deo destruktas la homaro rebela per l'aqui dil "*diluvio*" mondala.

3[ma] judicio : Deo **separas** la homi per lingui diferanta pos lia elevo de la "*turo di Babel* ».

4[ma] judiko : Dio facas pakto kun Abram qua divenas pose Abraham. En ta tempo, Dio destruktas **Sodom** e Gomorra, la urbi ube praktikesas peko extrema ; l'abomininda « *savo* ».

5ma judiko : Dio liberigas Izrael de sklaveso di Egiptia, Izrael divenas libera e nedependanta nacion a qua Dio prezentas lua legi.

6ma judicio : Dum 300 yari, sub lua direktado e per l'ago di 7 judiciisti liberiganta, Deo liberigas Izrael invadita da lua enemiki pro peko.

7ma judicio : Segun la demando di la populo, e por lua maledikto, Deo esas remplasita da la terala reji e lia longa dinastii (Reji di Juda e reji di Izrael).

8ma judicio : Izrael esas deportita a Babilonia.

9ma judicio : Izrael rejectas la divina "Mesio" Jesus – Fino di l'anciana pakto. La nova pakto komencas sur perfekta doktrinala fundamenti.

10ma judicio : La nacionala stato di Izrael destruktesas dal Romani en 70.

La judici di la nova pakto.

Li mencionas en Apokalipso per la "*sep trompeti*".

1ma judicio : Invadi barbara pos 321 inter 395 e 538.

2ma judicio : Instaligo di religiala rejimo papal dominacanta en 538.

3ma judicio : la Militi di Religioni : li opozas la Katoliki a la protestanta reformeri desaprobita da Deo : « *la hipokriti* » de Dan.11:34.

4ma judicio : La Franca revolucionala ateismo renversas la monarkio e finas la Rom-katolika despotismo.

5ma judicio : 1843-1844 e 1994.

– La komenco : La dekreto di Dan.8:14 eniras apliko – ol postulas la finigo di la laboro entreprenita da la Reformo de Pierre Valdo, la perfekta exemplo, de 1170. La protestanta fido falas e l'adventismo naskas vinkoze : La religiala praktiko di la romana sundio kondamnesas e ta di la sabato di saturdio justifikesas e, postulata da Deo en Jesu-Kristo de 1843. La laboro di reformo tale komplesas e finigesas.

– La fino : « *vomita* » da Iesuo, ol mortas institucale en 1994, konforme la mesajo sendita a « *Laodikea* ». La judicio di Deo komencis per lua domo submisita a fatala profetala fidala probo. Desaproboza, l'ex-elektita unionas su kun la kampo di katolika e protestanta rebeli.

6ma judicio : La « *6ma trumpeto* » realigesas sub la formo di la Triesma Mondomilito, ica-foye nukleara, deskriptita en Dan.11:40 til 45. La supervivanti organizas l'ultima universala guvernerio e igas la repozo di l'unesma dio obligata per dekreturo. Konsequante, la repozo di la sabato di la sepesma dio, la saturdio, esas interdiktita, punisata per sociala sancioni unesme, e pose, fine, punisata per morto per nova dekreturo.

7ma judicio : preirita da la tempo di la sep lasta plaji deskriptita en Apok.16, en la printempo 2030, la glorioza reveno di Kristo finas la prezenteso di la homala terala civilizuro. La homaro esas exterminita. Nur Satan, restos kaptita sur la dezolata tero, "l'abismo" di Apok.20, dum "*mil yari*".

8ème judicio : Elevita a la cielo da Iesu-Kristo, lua elektiti procedas a la judicio di la mala mortinti. To esas la judicio mencionita en Apok.11:18.

9ème judicio : La lasta judicio ; la mala mortinti riviveskas por subisar la normo di « *duesma morto* » debita a « *la lageto di fairo* » qua kovras la tero e konsumas kun li omna traci di la verki debita a peko.

10ma judicio : La tero e la cieli makulata rinovesas e glorifikesas. Bonvenigo a l'elektiti en la nova eterna regno di Deo!

Diva de A til Z, de Alef til Tav, de alfa til omega

La Biblio havas nulo komuna kun altra libri skribita da homa enti, ecepte lua surfacala aspekto. Nam efektive, ni nur vidas lua surfaco, qua ni lektas segun skribo-konvenci propra a la lingui Hebrea e Greka, en qui la originala texti transdonesis a ni. Ma en lua redakto di la

Biblio, Moses uzis l'arkaja Hebrea, di qua la literi dil alfabeto esis diferanta de la nuna literi, li remplasesis litero po litero dum l'exilo en Babilonia, sen problemo. Ma la literi esis glutinita unu kontre l'altra sen spacar la vorti, quo ne faciligis la lektado. Ma dop ica desavantajo jacas l'avantajo formacar diferanta vorti segun la litero selektita por markar lua komenco. La kozo esas posibla ed ol esis demonstrata, quo pruvas ke la Biblio esas vere tre super la posibligi di homa imaginado e realigo. Nur la penso e memoro di la nefinita kreinta Deo povas konceptar tala verko. Nam ica konstato di multople lekti di la Biblio revelas ke singla vorto en ol esis selektita ed inspirita da Deo a la diversa skriptisti di lua libri dum la tempo til la lasta, lua Revelo o Apokalipso.

Cirkum 1890, Rusa matematikisto Yvan Panin pruvis l'existo di nombrala figuri en divers aspekti di la konstrukto di Biblikala texti. Nam la Hebrea e la Greka havas komuna traito ke la literi di lia alfabeti anke uzesas kom cifri e nombri. La demonstri facita da Yvan Panin konsiderinde pluigis la kulpo di homi qui ne prenas la Biblo di Deo serioze. Nam se ta deskovri ne havas efekto por igar homi kapabla amar Deo, ol tamen forprenas de li omna legitimeso por ne kredar lua existo. Yvan Panin pruvis quale la nombro "sep" esas omniprezenta en la tota konstrukto di la Biblo e to specale en la unesima verso di ol, en Gen.1:1. Me ipsa pruvis ke la sabato di la sepesma dio esas la "*sigilo di la vivanta Deo* » de Apok.7:2, ca verko do nur konfirmas evidentaji deskovrita da ta geniala matematikisto qua ofris a ciencisti exigema, de lua epoko e de la nia, nekonfuzebla ciencala pruvi.

De Ivan Panin, la moderna informatikala analizo ekzamenis la 304805 signi di la literi qui kompozas la Skriburo di la sola anciana pakto e softvaro propozas senfinige diferanta lekti per pozar singla litero sur imensa dam-tabulo, di qua la posible alinei komencas kun unika horizontala lineo de la 304805 literi til obtenar fine, unika vertikala lineo de ta 304805 literi ; ed inter ta du extremal alinei omna la senfinige kombinaji intermedi. On deskovras mesaji pri la terala mondo, lua internaciona eventi e la nomi di personi anciena e moderna e la posibilesi esas imensa nam la sola imperativo esas konservar identa spaco (de 1 til n…) inter singla litero di la formacita vorti. Ultre la horizontala e vertikala alinei, existas la multitudo di obliqua alinei, de supre adinfre e de infre adsupre, de dextra a sinistra e de sinistra a dextra.

Pro to, uzante la imajo di la oceano, me konfirmas ke nia konoco di la Biblo esas nivelo di lua surfaco. To quo esis celita, revelesos a l'elektiti dum l'eterneso en qua li eniros. E Deo astonos ankore lua amati per lua imensa, senlimita povo.

Ca brilanta demonstri, bedaure, ne povas chanjar la kordi di homi por ke li povas atingar l'amo a Deo « *per tota sua kordio, per tota sua animo, per tota sua forteso, per tota sua penso* » (Deu.6:5 ; Mat.22:37) ; segun lua justa demando. La terala experienco pruvos ke riprochi, reprimandi e punisi ne chanjas homi, pro to, la salvanta projeto di Deo dependas de la komenco di libera vivo sur ca verso: « *la perfekta amo forigas la timo*» (1 Johan 4:18). La selekto di l'elektiti dependas de lia demonstro di perfekta amo por Deo, lia ciela Patro. En ca « *perfekta amo* », ne plu esas bezono di lego, nek di komandi, e l'unesma qua komprenis ico esis la olda Enok, qua montris a Deo lua amo per « *promenante kun* » il, sorganta pri ne facar ulo por desplezar il. Obedar esas amar, e amar konsistas en obedar kun la skopo donar plezuro e joyo a l'amato. En lua divina perfekteso, Jesus venis itere konfirmar ca leciono di amo « *vera* » pos l'unesma homala modeli, Abraham, Moses, Elia, Daniel, Iob ed multa altri di qua nur Deo konocas la nomi.

La deformesi pro la tempo

Ne existas sur tero, unika linguo qua ne subisis evolucioni e transformesi kauzita da la perversa spirito di la homaro. E pri to, la Hebrea ne eskapis ca homala perverseso tale ke la Hebrea texto qua ni tenas kom originala, ne pluse esas nur l'originala verki da Moses en stato parte deformita. Me debas ca deskovro a la labori da Ivan Panin ed a la fakto ke en la versiono

di la Hebrea texto quan ilu uzis en 1890, en Gen.1:1, ilu numerizas la vorto Deo per la Hebrea termino « élohim ». En Hebrea, « élohim » esas la pluralo di « éloha » qua signifikas deo en singularo. Triesma formo existas: « Él ». Ol uzesas por ligar la vorto Deo a nomi: Daniel; Samuel; Bethel; e.c. … Ca termini designanta la vera Deo recevas en nia tradukuri majuskulo por markar la difereso inter la vera Deo e la falsa dei pagana di la homi.

La Biblo juste emfazas e insistas ke Deo esas "una", qua igas Il "eloha", la sola vera "eloha". Pro to, kande Il atribuas a Su la vorto "elohim" plurala, en Genezo 1 ed altraloke, Deo sendas a ni mesajo per qua Il juste pretendas esar ja Patro di multitudi di vivi qui preexistis la kreo di nia sistemo o terala dimensiono, e di omna vivi qui aparos sur la tero. Ta cielala vivi ja kreita esis ja dividita per peko aparinta en lua unesma libera kreuro. Per nomizar Su per la vorto "elohim", la kreanta Deo afirmas Sua autoritato super omno quo vivas e quo naskis de Il. Pro to Il povos pose, en Iesu-Kristo, portar la peki di la multitudo di Sia elektiti e savar, per Sia sola expiacanta morto, multitudi di homala vivi. La vorto "elohim", plurala, do indikas Deo en Sua kreanta povo di omno quo vivas. Ta termino anke profecias la multa roli quin Il tenos en Sua projeto di salvo en qua Il esas ja precipue e sinsekve, "*Patro, Filio e Santa Spirito* » qua agos pos la bapto por purigar e santigar la vivo di lua elektiti. Ca pluralo koncernas anke la diversa nomi quin Deo portos : Mikael por lua angeli ; Iesu-Kristo por lua elektita homi rekomprata per lua sango.

Exemplo pri distordaji pro homala perverto, me donas la verbo « benedikar », expresita en Hebrea per la radiko « brq » e di qua la vokalo-elekto finas signifikar « benedikar » o « maldikar ». Ta perverta distordajo alteras la senco pri la mesajo koncerne Iob, a qua lua spozo vere dicas « *benesas Deo e mortez* », e ne « ~~*maladita*~~ *Deo e mortez* », quale tradukisti sugestas. Altra exemplo pri insidiosa perverta chanjo, en Franca linguo l'expreso « certe » qua originde signifikas absolute certe, en homala penso prenis la senco di « forsan », tote kontrea. E ca lasta exemplo meritas menciono, nam ol prenos importo e portos grava konsequi. En la vortaro « mikra Larousse » me remarkis chanjo pri la defino di la vorto « sundio ». Prezentita kom unesma dio di la semano en la versiono 1980, ol divenis la sepesma dio en la versiono di la sequanta yaro. La filii di la Deo di vereso do mustas desfidar la homala konvencioni evolucional, nam kontree a li, la granda kreinta Deo ne chanjas e lua valori ne varias, same kam l'ordino di kozi e tempo establita de lua fondajo dil mondo.

La malica verki di homaro markis mem la Hebrea texto di la Biblo, ube vokali esas nejuste atributita sen konsequi por la salveso, ma por protektar lua oficala versiono, Deo preparis per la nombrala metodo, la moyeno por identigar la vera texto de la falsa. To qua permizos a ni verifikar e konstatar l'existo di multa nombrala figuri qui karakterizas nur l'autentika Bibla versiono, en la Hebrea kam en la Greka, di qua la signi ne esas modifikita depos la 2^{-ma} yarcento ante Kristo.

La Spirito restitucas la vereso pri justifiko per fide (per <u>olua</u> fide)

Me jus mencionis la distordaji di la bibliala texto; aferi rezultinta de la multa tradukanti di l'originala skribaji. Por lumizar lua populo en la fino-tempo, la Spirito di vereso restitucas lua vereso, direktante l'esprito di lua elektiti a la texti ube grava distordaji ankore restas. To esas quo jus eventis en ca sabato di la 4ma di septembro 2021 til la punto ke me donis a ol la nomo "kristala sabato". Me lasis la selekto di la temo por studiar a Rwandana fratino kun qua ni dividas enrete la developo di nia sabati. Elu propozis "la justifiko per fide". La studio aportis a ni reala importanta deskovraji qui igas la kompreno pri ca temo tre klara.

En la Biblo, en 1 Pet.1:7, l'Espirito simbolizas la fido per la purigita oro: « *por ke la probo di vua fido, plu precoza kam perishebla oro, qua tamen esas probata per fairo, rezultez en laudo, gloro ed honoro, kande Jesu Kristo aparos* ». Ni ja komprenas per ica komparo ke la fido, la vera, esas tre rara, on trovas omnube stoni e petri, quo ne esas la kazo pri oro.

Pose, de verso a verso, ni unesme retenis ke: « *sen la fido esas neposibla esar agreabla a Deo* », segun Heb.11:6: « *Ma sen la fido esas neposibla esar agreabla a Ilu; nam necesas ke ta qua aprochas Deu kredas ke Deu existas, e ke Ilu esas la rekompensanto di ti qui serchas Ilu.* » Du docendi esas ligita a la fido: la kredo a lua existo, ma anke, la certeso ke lu benas « *ti qui serchas Ilu* », sincere, detalo importanta sur qua on ne povas trompesar. E pro ke la skopo di la fido esas plezurigar lu, l'elektito respondos a l'amoro di Deo obediante omna lua ordoni e komandi quin lu prezentas en la nomo di lua amoro por lua kreituri. La frukto di ca ligilo di amoro, qua unigas quale magneto ti qui amas reciproke e amas Deo en Kristo, esas prezentita a ni en la famoza docado citita en 1 Kor.13 qua deskriptas la vera amoro plezuriganta a Deo. Pos ta lektado, me pensis pri la ne min famoza mesajo donita en Habakuk 2:4: « … *la justulo vivos per lua fido* ». Ma, en ca verseto la traduko propozita da Louis Segond dicis a ni : « *Videz, lua animo esas inflita, ol ne esas justa en lu; ma la justa vivos per lua fido.* » Depose longa tempo, ca verseto esis problemo por me qua me ne esforcis solvar. Quale homulo « *inflita* » de superbeso povas esar judicita « *justa* » da Deo? Ilu qua, segun Pro.3:34, Jac.4:6 e 1 Petro 5:5, « *rezistas a la fieri, ma donas graco a la humili* » ? La solvo aparis kande me trovis en la Hebrea texto la vorto « *nekredema* » vice la vorto « *inflita* » citita che Segond e kun surprizo ni trovis, en versiono Vigouroux « katolika », la korekta e tante logika tradukto qua igas la mesajo di la Spirito perfekte klara. Nam, efektive, la Spirito inspiresas a Habakuk mesajo en stilo ja inspiresas a rejo Salomon en la formo di lua proverbi en qui lu opozas parametri di absoluta kontrari; hike, en Habakuk, « *la nekredemeso* » e « *la fido* ». E segun Vigouroux e la Vulgata Latina bazo di lua tradukto, la verso lektesas tale : « *Videz, ta qua esas nekredema ne havas (havos) animo justa en lu; ma la justa vivos* ***per lua fido***. » Atributante amba parti di la verseto a la sama subjekto, Louis Segond distordas la mesajo di la Spirito e lua lektanti esas impedita komprenar la vera mesajo donita da Deo. La kozo esante reparita, ni nun deskovros quale Habakuk deskriptas precize la probi « adventista » di 1843-1844, di 1994, e di la lasta dato qua koncernas la vera finala retroveno di Kristo, la printempo 2030. Efektive, ica recenta nova lumo qua fixas la retroveno di Kristo por 2030 permisas a ni plu bone komprenar ed autentikigar la sucesiva adventista experienci ja konfirmita, en Apo.10:6-7, per l'expreso : « *ne pluse esos tardeso…ma la misterio di Deo plenigos su* ». Por ca demonstro, me riprenas la texto di Habakuk 2 de lua komenco, interpozentante la explikiva komentarii.

Versiono L.Segond modifikita da me

Verso 1 : « *Me esos che mea posto, e me stacos sur la turmo; me viglos, por vidar quo YaHWéH dicos a me, e quo me respondos en mea argumentado.* »

Rimarkez l'atitudo di « expekto » dil profeto qua karakterizos l'adventista probo, l'Spirito dicante a ni en la mesajo di Dan.12:12: « *Felica* ***ta qua vartos*** *til 1335 dii* ». Por bone komprenar, la senco di ca « *argumentado* » esas donita a ni en la precedanta chapitro ube la problemo levita da Habakuk esas la prolongo di la prospereso di la malicanti sur la tero: « *Ka lu vakuigos pro to lua reto, e ka lu sempre buchegos la nacioni, sen sparar?* » (Hab 1:17). En ca reflekto e questiono, Habakuk imajas la konduto di omna homi qui facas la sama konstato til la fino dil mondo. Do, Deo prezentos sua respondo sugestante profetale la temo di la reveno di Iesu-Kristo, qua finos, definitive, la dominaco di la malicanti, desprizentanti, nekredanti, nefidela e rebela.

Verso 2 : « *YaHWéH parolis ad me, e dicis : Skribez la profetajo : gravurez ol sur tabeli, por ke onu legez ol fluante.* »

Inter 1831 e 1844, William Miller prezentis tabeli rezumanta lua anonci qui profetis la reveno di Iesu-Kristo por la printempo 1843 unesme, pose por l'autuno 1844. Inter 1982 e 1994, me anke propozis e duras propozar a adventisti ed altra homi, sur quar tabeli, la rezumo di la nova profetala lumaji inspirita da la Sinioro di la Vereso por nia « *tempo di la fino* ». Se

la reala konsequi ligita a ca probo di 1994 nur komprenesis pos la tempo markizita, quale eventis en 1844, la dato e lua kalkulo til nun autentikesas da l'Espirito di la vivanta Deo.

Verso 3 : « *Nam ol esas profetajo di qua la tempo ja fixesis,* »

Ca tempo fixita da Deo revelesis de 2018. Ciblante, la dato di la reveno di Iesu-Kristo, ca tempo fixita esas la printempo 2030.

« *Ol marchas vers sua fino, e ol ne mentios;* »

La reveno di Kristo vinkanto realigos su en lua horo, e la profetajo qua anuncas ol « *ne mentios* ». Jesus Kristo certe revenos en la printempo 2030.

« *Se ol tardas, expektas ol, nam ol realigos su, ol certe realigos su.* »

Se la dato esis fixita da Deo, por il, la vera reveno di Kristo realigos su ye ta fixita horo qua il esis sola savanta til 2018. La tardeso sugestita, « *se ol tardas* », do povas nur koncernar la homi, nam Dio rezervas la yuro uzi falsa anonci pri la reveno di Iesu-Kristo, qui permisas a lu probar, sinsekve, en 1843, 1844, 1994 e til nia finala tempo, la fido di la kristani qui deklaras su de lua salvo, quo permisas a lu selektar lua elektiti. Ta falsa anticipita anonci pri la reveno di Iesu-Kristo esas uzata da Dio, por **separar** til la fino dil mondo, « *la bona grano de la lolio, la mutoni de la kapri* », la fideli de l'infideli, « *la kredanti de la nekredanti* », l'elektiti de la falinti.

La verso konfirmas la parametro di « *l'expekto* » adventista qua restas deskriptiva elemento di la lasta santi apartigita e siglita per la praktiko di la vera sabato di la sepesma dio depos autuno 1844, fino di la duesma probo adventista. En ca verso, la Spirito insistigas pri la nociono di **certeso** qua karakterizas ca reveno di Kristo vinkanto, liberiganto e venjanto.

Versiono Vigouroux

Verso 4 : « *Videz, ta qua esas nekredanta ne havos (o havas) l'anmo justa en il; ma la justulo vivos* ***per lua fido***. »

Ca mesajo revelas la judicio qua Deu donas pri homi submisita a la quar adventala probi ligita a la dati 1843, 1844, 1994 e 2030. La verdikto di Deu esas tranchanta en singla epoki. Per la profetal anunco Deu desmaskas la kristani « *hipokriti* » qui revelas sua naturo « *nekredema* », desprizante la profetala anonci di lua elektita mesajeri, to esas, di lua profeti. En absoluta opozo, l'elektito donas glorio a Deo per recevar lua profetala mesaji ed obediar la nova direktivi qui revelesas. Ta obado, judiciata da Deo, « *agreabla* », esas, samtempe, judiciata digna konservar la yusteso atributata a la nomo di Iesu-Kristo.

Nur, ca obedianta fido « pro amo » a Deo judikesas digna enirar l'eterneso qua venas. Nur ta, quan la sango di Kristo lavas de lua peki, savesas « ***per olua fido*** ». Nam la respondo di la fido esas personala, pro to Iesu adresas lua mesaji, individuale, a lua elektiti, exemple : Matt.24:13 : « *Ma* ***ta*** *qua persistas til la fino esos salvita* ». La fido povas divenar kolektiva se ol respondas a unika e sama normo. Ma, atencez ! La homala pretensi esas trompiva, nam Iesu sola decidas qua mustas savesar o perdesar segun lua judiko pri la fido demonstrata da la kandidati deziranta enirar la cielo.

En rezumo, en ca versi de Habakuk, l'Esprito revelas e konfirmas la streta e **nedisigebla** di "*la fido*" e "*de la verki*" quan ol generas; afero ja mencionita da l'apostolo Jakobo (Jak.2:17: "*Tale esas pri la fido: se ol ne havas la verki, ol esas mortinta en su ipsa*".); quo implikas ke de la komenco dil evangelio, la temo di la fido esis miskomprenata e misinterpretata. Kelki, kom hodie, nur ligis ol kun la aspekto di kredo, ignorante la atesto di verki qua donas a ol lua valoro e vivo. La konduto di homi, a qui Deo revelas lua anonci pri la reveno di Iesu-Kristo, montras la vera naturo di lia kredo. E ye la horo kande Deo versas sua granda lumo sur lua lasta servisti, ne plu existas exkuzo por ta qua ne komprenas la nova exigenci establisita da Deo depos 1843. La salvo per gracio duras, ma depos ta dato, ol profitas nur a l'elektiti selektita da Iesu-Kristo, per l'atesto di reala demonstri di l'amo quan li donas a Il. Unesme, la sabato esis la signo di ca dea benedikto, ma depos 1844, ol neniam suficas nur per lu, nam l'amoro di lua profetala vero, revelita inter 1843 e til 2030,

sempre esis, anke lu, postulata da Deo. Fakte, la nova lumizi recevita depos 2018 havas streta ligilo kun la sabato di la sepesma dio qua divenis la profetala imajo di la sepesma yarmilo qua komencos ye la retroveno di Iesu-Kristo en la printempo 2030. Depos 2018, « la justifiko per la fido » realigesas e profitas la vokiti qui divenas elektiti per manifestar sua amoro por Deo e omna lua anciena e nova lumizi revelita en la nomo di Iesu-Kristo quale docas Mat.13:52 : « *Ed il dicis a li: Pro to, omna skribisto instruktita pri to quo koncernas la regno di la cieli esas simila a domo-mastro qua tiras de sua trezoro kozi nova e kozi anciena* ». Ta qua amas Deo ne povas nur amar deskovrar lua projeti e sekreti longe celita e nekonocata da homi.

Habakuk e l'unesma arivo di la Mesio

Ca profetajo anke trovis plenigo, por la nacionala Israelido Judala, a qua ol anuncis l'unesma arivo di la Mesio. La tempo di ca arivo esis fixigita ed anuncita en Dan.9:25. E la klefo di lua kalkulo trovesis en la libro di Esdras, che la chapitro 7. Eventas ke la Judi rangizis la libro di Daniel inter la historiala libri, ed ol precedis la libro di Esdras. Ma per to lua profetala rolo esis reduktita e min videbla por la lektanto. Jesus esis l'unesma profeto qua atraktis l'atenco di lua apostoli e lua dicipuli a la profetaji di Daniel.

La anuncita tardeso, « *se ol tardas, expektas ol* », anke havis lua plenumo, nam la Judi expektis venjanta e liberiganta mesio de la Romani, apogante su sur Esaias 61 ube la Spirito dicas pri la Kristo en la verseto 1: « *La spirito di la Sinioro, YaHWéH, esas sur me, Nam YaHWéH ungis me por portar bona novaizo a la desfelica; Il sendis me por sanigar ti qui havas frakasita kordio, Por proklamar a la kaptiti la libereso, E a la kaptati la liberigo;* ». En la verseto 2, la Spirito precizigas: « *Por publikigar* ***yaro di graco di YaHWéH****, e* ***dio di venjo di nia Deo*** *; Por konsolar omna afliktita ;* ». La Judi ne savis ke inter « *la yaro di graco* » e « *la dio di venjo* », 2000 yari devis ankore pasigar por duktar la populo a la reveno di la Kristo vinkanta, liberiganta e venjanta, segun Esaias 61:2. Ta leciono aparas klare en la atesto citita en Lukas 4:16 til 21: « *Il iris a Nazareth, ube il esis edukita, e, segun sua kutimo, il eniris la sinagogo en la dio di sabato. Il stacis por lektar, e on donis a lu la libro di la profeto Isaiah. Desvolvante ol, il trovis la loko ube esis skribita: La Spirito di la Sinioro esas sur me, Pro ke il unktis me por anuncar bona novaiji a la povri; Il sendis me por sanigar ti qui havas la kordio ruptita, proklamar a la kaptiti la libereso, e a la blindi la rikupero di la vidado, liberigar la opresiti, proklamar yaro di graco di la Sinioro. Pose, il rulis la libro, donis ol a la servisto, e sideskis.*» Haltezante hike lua lektado, il konfirmis ke lua unesma arivo koncernis nur ta « ***yaro di graco*** » anuncita da la profeto Esaia. La verseto 21 durigas, dicante : « *Omni qui esis en la sinagogo fiksis lia regardi ad ilu. Tunc ilu komencis dicar a li: Hodie ca skriburo, qua vu jus audis, plenigesas.* » La « ***dio di venjo*** » ignorita e ne lektita esis fixita da Deo, por la printempo 2030, por lua duesma arivo, ica-foye, en tota lua divina povo. Ma ante ica retroveno, la profetajo di Habakuk devis realigesar en « *tardanta* », per la probi « adventista », en 1843-1844 e 1994, quale ni jus vidis.

La finala dedico

<u>Regardar la vereso fronte</u>

En la printempo 2021, komenco di la divina yaro, la richa ma falsa kristana westala homaro jus demonstris sua volo prezervar la vivo di olda personi, mem ye la preco di nacionala ekonomiala ruino. Pro to, Dezo livros ol a la Triesma Mondomilito qua forportos multitudi di vivi de personi de omna evi, savante ke ne existas kontre ca duesma divina puniso, nek remedio, nek vacino. Avane ni, en 8 yari, trovesos la yaro 6000 di la terala kreuro di qua la fino markesos per la retroveno di Iesu-Kristo. Triumfala e vinkoza, ilu duktos sua rekompensit, sua elektit vivanta e ti quin ilu rivivigos, en sua cielala regno ed ilu destruktos

omna homala vivo sur la tero sur qua, ilu lasos sola, izolita en la tenebri, la rebela angelo de la komenco, Satan, la diablo.

La kredo ye la principo di 6000 yari esas nedispensable por aceptar ca programo. La preciza kalkuli ek la nombri donita en la Biblo divenis neposibla pro "nebulo" koncerne la naskodato di Abraham (unika dato por la tri filii di Terah: Gen.11:26). Tamen, la sequo di la generacioni homala de Adam til la reveno di Kristo konfirmas la aproximo di ca nombro 6000. Per donar nia kredo a ca ronda, preciza nombro, ni atribuas ca selekto a ento "inteligenta" nome, la Deo kreinto, fonto di omna inteligenteso e vivo. Segun la principo di la "sabato" mencionita en lua quaresma imperativo, Deo donis a l'homaro "sis dii" e sis mil yari por facar omna lua laboro, ma la sepesma dio e la sepesma yarmilo esas tempi di repozo "sanktigita" (aparte) por Deo e lua elektiti.

La kontenajo di ca verko montris ke la fidelo agreabla a Deo konstruesas per konduto « *inteligenta* o *saja* » di lua elektiti qui profitas de omno quo Deo dicas, profecias o pensas (videz Daniel 12:3 : « *E la saja brilos quale la splendoro dil expanseso, e ti qui instruktis la yusteso a la multitudo, quale la steli, por sempre e eterne* ». Agante tale, li justifikas la selekto di Deo por igar li profitar de lua redemptala yusteso manifestita en Iesu-Kristo.

Por klozar ica verko, juste ante la dramo qua venas, me deziras dedikar, a mea turno, a omna vera filii di Deo qua lektos ol, e akceptos ol kun fide e joyo, ica verseto de Johan 16:33 qua esis dedikita a me da du diferanta fonti okazione de mea bapteso ye la 14ma di junio 1980; un sur mea baptes-atesto de la parto dil institucuro, l'altra sur la prefaco dil libro "Jesu-Kristo" qua esis donacita a me en ta okaziono da mea kompanulo di servo de ta epoko, preske ye la evo ube Jesus ofris lua vivo kom sakrifiko: "*Me dicis a vi ica kozi, por ke vu havas paco en me. Vu havos tribuli en la mondo; sed kurajigez, me vinkis la mondo.*».

Samuel, la felica servisto di Iesu-Kristo, "Vere"!

La lasta voko

Ye la horo kande me skribas ica mesajo, fine di 2021, la mondo ankore juas aprecebla ed aprecata universala religiala paco. Tamen, fondante me sur mea konoco di la dechifrita profetal reveli preparita da Deo, me afirmas, sen la minime dubo, ke teroriganta Mondala Milito preparas e realigesos dum la venonta 3 til 5 yari. Prezentante ol sub la simbolala nomo di "*sisesma trumpeto* » en Apo.9, la Spirito memorigas a ni ke ja kin terura punisi ja venis punisar la abandonado di la fideleso vers lua santa sabato e lua altra ordoni desrespektita depos la 7ma di marto 321. Ta punisi di la nemortiva Deo extensis su dum 1600 yari di homala historio organizita segun religiala divina programo. Lua sisesma puniso venas por avertar, unesmafoye, la kristanaro kulpoza pri nefideleso vers ilu. Exter Deo e lua salvanta projeto, la homala vivo ne havas nula senco. Pro to, la « *trumpeti* » havanta gradala karaktero revelita per analogio en Levitiko 26, la mortiga intenseso di la « *sisesma* » atingos kulminaji di hororo, quin homaro longe timis e dreadis. La « *sisesma trumpeto* » koncernas l'ultima Mondala Milito qua anihiligos multitudi di homi, « *la triimo di la homi* » segun Apok.9:15. E ta proporciono povas laŭvorte atingesar en milito ube 200 000 000 profesionala kombatanti armita, trejnita ed equipita luktos, segun la precizigo donita en Apok.9:16 : « *La nombro di la*

kavalieri dil armeo esis du dekmili de dekmili: me audis la nombro »; to esas, 2 x 10000 x 10000. Ante ca lasta konflikto, dum la 20a^{ema} yarcento, la du mondala militi di 1914-1918 e 1939-1945 esis anuncanta signi di la granda puniso qua venos por finigar la tempo di libera e nedependanta nacioni. Deo ne previdis refuj-urbi por lua elektiti, ma lasis a ni suficanta indikaji por ke ni forsalez la arei ciblita unesme da lua divina kolero. Ilu direktos la stroki qui mustas esar portata da homi vokita por ta tasko. Ma nulu di li esos un ek lua elektiti. La nekredanta rebeli dispersita sur la tota tero esos la instrumenti e viktimi di lua divina kolero. La Duesma Mondala Milito opozis westala populi di qua la religii esis kristana e konkurencala. Ma en la Triesma qua venas, la motivo di la konflikti esos precipue religiala, opozanta religii konkurencala qui neniam esis doktrinale kompatibla un kun l'altra. Sole, paco e komerco lasis kreskar ta iluziono. Ma ye la horo selektita da Deo, segun Apo.7:2-3, la demonala universaleso retenata da l'anjel di Deo liberigesos por « *dolorigar la tero e la maro* » do, la simboli esas dekodita, « *por dolorigar* » « a la Protestanti e Katoliki » nefidela a Iesu-Kristo. Tre logike, la Kristana fido nefidela konstituas la precipua skopo di la kolero di la justa Judicianto Iesu-Kristo ; same kam en l'anciana pakto, Izrael punisesis pro lua konstanta nefidelesi til lua nacionala destruktado en la yaro 70. Paralel a ca « *sisesma trumpeto* », la profetajo di Dan.11:40 til 45, konfirmas, per mencionar « *tri reji* », l'implico di la tri religii di monoteismo : la katolikismo Europana, l'islamo Araba e Maghrebana, e l'ortodoxeso Rusa. La konflikto finas per inverso di la situo pro l'interveno di la protestantismo Amerikana, ne nomizita kom rejo, ma sugestita, kom tradicionala potenciala enemiko di Rusia. L'elimino di la rivala povi apertas a lu l'aceso a lua lasta dominaco sub la titulo « *la bestio qua acensas de la tero* », deskriptita en Apo.13:11. Precizez ke en ca finala kontexto, la protestanta kredo Amerikana divenis minoritata, la Romana katolika kredo esante plu majoritata, pro la sucesiva Hispan enmigri. En 2022, lua prezidanto de Irlanda origino esas mem katolika, quale John Kennedy la mortigita prezidanto.

En Apo.18:4, en Deo Omnipotenta, Iesu-Kristo ordonas a omna qui kredas ed esperas en il, lua elektiti, « *ekirar de Babilon la Granda* ». Identigita kun pruvi en ca verko a la katolika eklezio papala romana, « *Babilon* » esas judiciata e kondamnita pro « *lua peki* ». Per historiala heredajo di « *lua peki* », la kulpo di katolikismo extensas a Protestanti ed Ortodoxi qui justifikas per lia religiala praktiko, la dominicala repozo heredita de Roma. L'ekiro de Babilonia implikas l'abandono di « *lua peki* », di qua la maxim importanta, nam Deo igas ol « *marko* » identiganta : la dio di semanala repozo, unesma dio di la semano segun la divina ordino, la Romana sundio.

En ca mesajo, pro l"urjanteso di la tempo, me presas la fili e filiini di Deo forirar de la norda regiono di Francia centrita sur lua chef-urbo, Paris. Nam ol balde frapesos da la kolero di Deo, subisanta la « *fairo de cielo* », ca-foye nukleara, quale l"urbo « *Sodom* » a qua Il komparas ol, en Lua Revelajo, en Apo.11:8. Il anke indikas ol per la nomo « *Egiptia* », simbolika imajo di la « *peko* », pro la rebela atitudo di lua nereligioza engajeso qua opozas a Deo, segun l"imajo di la faraono en la historiala rakonto pri l"Exodo di la Hebrea populo. En situaciono di milito, la voyi interruptita e interdiktita, esos neposabla forirar de la skopala regiono ed eskapar la mortala dramo.

Samuel servanto di la vivanta Deo, Iesu Kristo

Ti qui volos deskovrar, unesme, quo eventas ye la fino di la nuna verko, havos desfacileso komprenar pro quo me esas tam konvinkita pri la nerevokebla karaktero di l'imminanta destruktado di Francia ed Europa. Ma ti qui lektos ol, de lua komenco til lua fino, kolektos dum lektado la pruvi qui amaseskas seninterrupte, til permiso a li fine partigar la

neebranebla konvinko qua l'Espirito di Deo konstruktis en me ed omna qui apartenas a Ilu; vere. A ILU apartenas tota la GLORO.

La mala surprizi esos nur por ti qui obstine refuzas agnoskar lua nekomparebla povo, la maxim multa, e lua kapableso por duktar omno segun lua projeto til lua perfekta realigo.

Me klozas hike ca verko, ma l'inspiro qua Jesus duras donar a me, esas notita e registrita perpetue sub la formo di mesaji prezentita en la verko « **La cielala manno dil lasta adventista promenanti** ».